

Otawa,

Sanomia Wiipurista.

1863.

Heljäs Kuosiferta.

Sisällön luettelo.

Munonkissa.

Wuoden vaihteessa, n:sa 2.
Runo kielestä kerätty (lähet.), n:sa 10.
Suomi (lähet.), n:sa 14.
Puulotus-laakso (lähet.), n:sa 16.
Paavo kunnian etsinnössä (lähet.), n:sa 19.
Räelle (lähet.), n:sa 20.
Suomelle (lähet.), n:sa 21.
Suomen poika (lähet.), n:sa 44.
Ronna, n:sa 45.
Uuden ajan onnentoivotus (lähet.), n:sa 49.
Kewäellä (lähet.), n:sa 23.
Isänmaa (lähet.) n:sa 23.
Ranskalaisuuden malja Suomessa, n:sa 28.
Meitoseni, n:sa 29.
Odottajat (lähet.), n:sa 31.
Kulta (lähet.), n:sa 35.
Ujan kello (lähet.), n:sa 35.
Tunnettu kuvaus (lähet.), n:sa 36.
Millon walkeepi päivä? (lähet.), n:sa 39.
Tunnetko tuttu? (lähet.), n:sa 51.
Paula, kultani! (lähet.), n:sa 52.

Rannofirjallisuutta.

Kuwaelmia elämästä, n:sa 2—4, 7 ja 8.
Tuli-palo, n:sa 5—12, 14—16.
Rouwan lunloja Kanadassa (lähet.), n:sa 5.
Paulun voima, murhetapaus (näytelmä), n:sa 18—20, 22 ja 24.
Omituisia matka-muistelmia (lähet.), n:sa 9, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 25.
Toinen kohta (lähet.), n:sa 25—27.
Totinen Jumala (lähet.), n:sa 26.
Wiipurin pamaus, n:sa 29.
Uhteruus kovan onnen voittaa (lähet.) n:sa 29.
Toivo, rakkaus ja usko, n:sa 30.
Rahan himo, näytelmä, n:sa 31, 33—36, 38, 39 ja 41.
Hintsa ja Anna, n:sa 32 ja 34.
Steeni, n:sa 35.
Munkki, n:sa 36.
Aika ja matkustaja (lähet.), n:sa 37.
Kaarle Pietarinpoika, n:sa 37.
Luotit ja hänen perheensä, n:sa 37, 38, 40, 41 ja 42.
Kolme kofata, n:sa 42 ja 43.
Hiiden metsästäjä, n:sa 45—49.
Hopea-maljat, n:sa 51 ja 52.

Tohtelewia firjoituksia.

Uusi vuosi, n:sa 1.
Suomen kieli wirka-kielenä, n:sa 2.
Awunkeinon hedelmistä Ruotissa, n:sa 3.
J. W. S. ja Wiipurin läänin lahjoitusmaat, n:sa 3 ja 4.
Roffalan juttu, n:sa 4 ja 9.
Italian sotawäki, n:sa 4.
Wiina-ajia waltiopäiwä-kysymyksenä, n:sa 4.
Olko, Ruotinkaan waltan aikana, päähallitukselta estettä Suomen kieltä käyttämästä wirallisesti Suomenkielissä tienoissa, n:sa 5.
Uitauk-welwollisuudesta, I, n:sa 6, 7.
" II, n:sa 22.
Wiipurin kääntöläisten oppilaisista (lähet.), n:sa 6.
Meitä kolme ystäwää, minä itse neljäs (lähet.), n:sa 6.
Wenäen kielestä alkeis-opistoissa (arm. jääntö), n:sa 8.
Wara-president A. E. Fagerström wainajan muistoksi, n:sa 8.
Wiipurin kirjallisuus-seuran esitys Senaattiin Suomen kieli-ajassa, n:sa 8 ja 9.

Onko maalle asetetuista kauppalloista hyötyä? (lähet.), n:sa 8.
Sananen maawiljelykseen kuuluvista asioista (lähet.), n:sa 9.
Wenäen ja Suomen kielestä, n:sa 10.
Onko suomenkielisten sanomalehtien tarkasti julkaiseminen Suomikielkoisten wirheitä? n:sa 10 ja 11.
Suomen kieli-juttua (Wirolahden pitäjän pöytäkirja), n:sa 11 ja 12.
Eräitä mietteitä ja selityksiä A. B—kosen kirjotukseen Otawan 10:sa n:sa (ruumiin wiemisestä; lähet.), n:sa 12.
Holliforttia (lähet.), n:sa 12.
Suomi koulu-kielenä, n:sa 14.
Werenlasu ja sen waiikutukset (lähet.), n:sa 14.
Wähän selitystä h:ra H. K. K:lle (kieliseikassa; lähet.), n:sa 15.
Maantiet ja niiden foriaus, n:sa 16.
Pitäjän-kokousten järjestäminen, n:sa 16.
Ransakoulun seminariosta, n:sa 16.
Maapallon syntyminen auringosta, n:sa 16.
Kuinka Wiron wiinan tulwasta päästäisiin, n:sa 17.
Kirkkoherroin asettamisista seurakuntiin (lähet.), n:sa 17.
Pawansaaren ja Seiskarin naisille (lähet.), n:sa 18.
Kirjoitus enolle (lähet.), n:sa 18.
Kieliseikka, n:sa 18.
Uusi kalastamisen asetys, n:sa 18.
Soululahjoja hätäantyneille, n:sa 19.
Näinköhän papi-puute sillä paraniit, että pappien tulewaisuus heitettäisiin epäwakaistefi, n:sa 19.
Muutama sana sotamies-torppain puolustajille (lähet.), n:sa 20.
Paukka-päätteestä pi, n:sa 20 ja 21.
Matkustajan ilmestys eli ihmeellinen uni (lähet.), n:sa 20.
Waltiopäiwä-asioita, n:sa 20, 23, 24, 27, 29—31, 35, 36, 38—42, 47, 50.
Lahjoitusmaista Wiipurin läänissä I, n:sa 21, 24, 27, 28 ja 29.
Lahjoitusmaista Wiipurin läänissä II, n:sa 39, 40, 44, 45, 46 ja 49.
Kirjoitus Sisaren pojalle (lähet.), n:sa 24.
Siemen potaattien säilyttämisestä maa-kuopissa yli talwen (lähet.), n:sa 25.
Koulun-opettajain kokous, n:sa 26 ja 27.
Kääntöksiä: kulkun-taudin parantamiseen, n:sa 26.
" **Hinkku-yökkää vastaan**, n:sa 9.
Koulunko wai kirkollenko on hyötyä koulun-opettajoiden pääsemisestä kirkon wirkoihin?, n:sa 27.
Puolustusta (rajawartijoiden töille; lähet.), numero 28.
Woipiko sodasta Suomelle olla muuta kuin haittaa?, n:sa 29.
Kirje Raskaan Pekalle (suomen kielestä; lähet.), n:sa 29.
Kirjoitus kaukaiselle ystäwälle (palo-wakuuttamisesta; lähet.), n:sa 30.
Uuraan kansakoulusta, n:sa 30, 35.
Kuinka papi-säädystä waltio-päiwillen edusmiehiä walitaan, n:sa 30.
Kirje sedälle Sawossa (suomalaisuudesta Wiipurissa; lähet.), n:sa 30.
Odottaako Suomi entistä yhdistystänsä Ruotin kanssa? n:sa 31.
Suomennokista sananen, n:sa 32.
Suomenkieli wirka-kielenä (arm. kääntökirja), numero 32.
Waltiopäiwä-miehen waali Rannan kihlakunnassa, n:sa 33.
Wiina-jutusta, (lähet.), n:sa 6, 7, 13, 14, 33.
Suomen kansallisuus, n:sa 33.
Nine-kirjoituksen pää-säännöt (lähet.), n:sa 34.
Wenein kirstauksesta Wiipurissa (lähet.), n:sa 34.

Raupan-liikkeestä pyhäpäivinä, n:sa 34.
 Ransa-kouluin vastustelijoille (lähet.), n:sa 35.
 Wiipurin käwelys-paikoista, n:sa 36.
 Porwariston edusmies-waalista, n:sa 36.
 Mietteitä uudesta kirjoitus-tavasta (lähet.), n:sa 36, 37.
 Reisanin käyminen Wiipurissa, n:sa 37 ja 38.
 Morsiamen kerjäämisestä, n:sa 37.
 Opettajoiden nykyiset palkat Ruotsissa, werratuina
 samoihin Suomesa, n:sa 39.
 Suomen rahaseikka tätä nykyä, n:sa 39.
 Uusia hinaus-höyryjä Wiipurin ja Uuraan välillä
 (sakotettu), n:sa 39.
 Reisanin puhe Suomen waltio-säädyille, 18:s Syys-
 kuuta 1863, n:rosa 39.
 Kronstatista (Suomesa rakennetut Wenäen sota-
 laivat; lähet.), n:sa 40.
 Suomenkielen nykyisyys, n:sa 41.
 Onko ruotsalainen kansakoulun opettaja-seminario
 Suomesa nykyään tarpeellinen eli edes hyödyl-
 linen, n:sa 42.
 Armoll. esitys, koskewa tilain lohkomista, n:sa
 42 ja 43.
 Armoll. esitys, koskewa tilusten rauhoittamista,
 n:sa 42, 43, 44, ja 45.
 Ammuttu pahantekijä, n:sa 43.
 Udin-kurpitsi eli Kaawu-ydin, n:sa 44.
 Elämän ja eläkkeen wakuutus-yhtiöistä, n:sa 44
 ja 51.
 Onko kirkkoherra-tutkion jyrkkä lafkauttaminen to-
 della hyödyllinen? n:sa 44 ja 47.
 Wiina-asia, säätyjen ratkaistawana, n:sa 44.
 Wähäsen wastinetta (Uufuniemen nimestä; lähet.),
 n:sa 45 ja 48.
 Walitettava kohta Wiipurin köyhäin kouluissa,
 n:sa 45.
 Onnettomuus merellä (lähet.), n:sa 46 ja 50.
 W. Kirkkoh. v. Esen'in esitys suomenkielen kou-
 lukieleksi saamisesta, n:sa 47.
 Maawiljelijä K. S. Hagman'in esitys nimismies-
 seikan parantamisesta, n:sa 47.

Onko suomalaisuus Wiipurissa todella heikompi
 kuin muissa suomenkielisissä seuduissa? n:sa 48.
 Porimestari Gildénin puhe sähkölennätin-laitoksen
 lunastamisesta, n:sa 48.
 Herra v. Esen'in puhe sensurin poistamiseksi,
 n:sa 49.
 Herra M. A. Zilliafufelle (Otawan kannattawai-
 suudesta), n:sa 49 ja 50.
 Muutamia muistutuksia Eurenin Suomalais-ruot-
 salaisen sanakirjan kielio pillisesta johdannosta,
 n:sa 50 ja 51.
 Otawan lukijoille ja kustantafunnalle (Otawan kan-
 nattawaisuudesta; lähet.), n:sa 50.
 Taulu, osoittawa Suomen kirkko- ja koulu-wiras-
 ton leski- ja orpokasan asennon, w. 1860—62,
 n:sa 51.
 Selitystä rauhattomuudesta Wiipurissa (lähet.),
 n:sa 51.
 Otawan lukijoille, n:sa 52.
Kirjoituksia Koti- ja Ulkomaalta
 löytyy lyhykäisesti pian joka numerossa.
Uutisia maaseuduilta.
 Parikkalasta, n:sa 1, 3, 10, 47,
 Lappeenrannasta, n:sa 1.
 Walfjärweltä, n:sa 2.
 Helsingistä, n:sa 2.
 Impilahdelta, n:sa 2, 5, 11, 16.
 Rakista, n:sa 2, 12.
 Mikkelistä, n:sa 5, 10.
 Säämingistä, n:sa 7, 9, 11, 15 ja 28.
 Säkijärweltä, n:sa 7.
 Hiitolasta, n:sa 12.
 Jääskesta, n:sa 17.
 Salmin kirkkafunnasta, n:sa 17.
 Sawosta, n:sa 18.
 Wirolahdesta, n:sa 4, 8, 14, 15, 20, 22, 23,
 28, 45, 46, 47 ja 50.
 Andreasta, n:sa 12 ja 23.
 Jyväskylältä, n:sa 16 ja 23.
 Uufuniemestä, n:sa 28.
 Uuraasta, n:sa 2, 13, 17, 29, 33, 37, 38, 39, 41.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:
Zilliafuksen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postifonttoreissa

N:o 1.

Perjantaina 2 päivänä Tammitunta.

1863.

Otawaa, Sanomia Wiipurista,

jota toimitetaan tänäki vuonna 1863 lisätäh-
tineen samana aikana ja yhtä suurena kuin
tähänkin asti, saapi tilata täksi vuodeksi täällä
Wiipurissa h:ra M. A. Zilliafuksen kirjapai-
nossa ja myös kaikissa Suomen postifontto-
reissa 1 ruplalla ja 35 kop. hop., j. o. 3
markalla ja 40 pennillä Suomen rahassa kolo-
ja 68 kopelalla puoleksi vuodeksi, johon jo on
luettu sekä postirahat että postimestarien wai-
wat. Vchden tarfotus sekä toimittaja tulee ole-
maan sama kuin tähänkin asti on ollut.

Wiipurista.

Nuotsinkielisiä luennoita on ilmoitettu pi-
dettäväksi täällä soiteettisalisssa, toinen jo huomena
ja toinen tulewana torstaina kello $1\frac{1}{2}$ j. p. p.
Suomispäivän luento on „suomalaisuudesta Nuot-
sin wallan aikana” ja torstaina tulee luettavaksi
„Wiipurin läänin kärsimykset entisinä aikoina ja
miten ne ovat vaikuttaneet kansan luontoon.”
Piletit maksaa 40 kop. ja tulot käytetään palkin-
noiksi kaunokirjallijista teoksista Suomen kielellä.
Paremmen laatuisista iltahuwikkeista on täällä ollut
suuri puutos, siis woipi toivoa soiteettisaliamme
huomis- ja torstai-iltana kuulijoita täpö täyteen.

— **Suomenkielisiä pöytäkirjoja.** Helsingistä tulleet yliopistolaiset ovat tuoneet sen ila-
huttavan uuden vuoden uutisen, että Helsingin
kaupungin maistraatti on palkannut eri wirkamie-
hen, joka suomeksi toimittaa kaikki ne maistraatin
pöytäkirjat, joita asianomainen suomeksi tahtoo.

— **Warfaita,** jotka täällä pitkin jyskyä ovat
warastelleet, on jo kaffi saatu kiini. Toinen niistä
on liki kaupuntia asuva suomalainen paritsijaka
ja toinen on Wenäen sotamies. Yhdesä he tätä
ammattiansa toimittivat kunne akan oikea mies
wiime sunnuntaina antoi akansa salatyöt poliisille
ilmin. Wiime tiistaina heitä jo tutkittiin läm-
nerissä.

— Wiipurin suomalainen kirjallisuus-seura ko-
foontuu tulewana maanantaina, 5:nä p. tätä kuuta,
Wilken koulun huoneissa kello 6 j. p. p. kuukaus-
kokouksensa wiettämään.

Uusi vuosi.

Uusi vuosi on taas alkanut ja vanha mennyt
loppuun. Tammöinen ajan waihe saattaa muis-
telemaan tapahtuneita asioita ja toiwomaan uusia

tapahtumiksi. Ja jos ainaki mennyt vuosi on tu-
lewan vuoden valmistaja, niin tämä seikka etenki
nyt on silmiin pistävä. Mennyt vuosi oli tosin
merkillinen sanomakirjallisuundesfaki ja tulee Suo-
men historiassa ainaki olemaan tärkeä vuosi, mutta
sen merkilliset ja muistettawat tapaukset olivat kui-
tenki waan valmistus-töitä niille suurille asioille,
joita suomalainen toiwoo täytetyiksi ehkä jo tämän
nyt alkawan vuoden kuluessa, eli kumminki toki-
terran, jos waan ei paha onni saa ne nyt pir-
teät silmät sokeiksi eikä tuurwittale suomalaisia suo-
lettamaan uneen. Menneen vuoden alussa is-
tui waliofuntta ja walmisti asioita tämän wuo-
den waltiopäiwien päätettäväksi. Kuinka monessa
asiassa eikö, waliofunnan istuessa, silmät auwen-
neet! Ja kuitenkin oli hywä ettei waltiopäiwät sil-
loin olleet asioita päättämässä, sillä moni asia olisi
ehkä silloin päättynyt nurin-puolisesti; sille se tun-
tuu, kun nyt, vuoden kuluttua, samoja asioita mie-
titään. Niin äffinäiset olivat suomalaiset vielä
mennä vuonna omissa asioissaan. Mutta toiwot-
tawia on, että ne, jotka tänä vuonna waltiopäi-
wiin päättämään kokoutuvat, ovat jo ehtineet tar-
kemmin oppia yhteisen hyvän.

Mennyt vuosi oli myös se, joka kieli-kyshmyk-
sessä waijutti komitean istumaan. Ja waiikka ko-
mitea tähän asiaan haki enemmän esteitä kuin
walmistuksia, niin on tämä Suomen kansan tär-
keä asia kuitenkin toisella tawalla valmistuwa
ehkä jo seki tänä vuonna päätettäväksi. Mutta
mennä vuonna oli myös kowa katoruosi. Onko
se siinäki tapauksessa mitään walmistanut? On
tosin. Se on meidät yhdistänyt toisimme. Se on
walmistanut meissä tähän asti puuttuwaa yhtey-
den henkeä. Ne yhteiset awun riennot todistawat
sitä. Ja yhteyttä me näinä aikoina etenki tarwit-
semme, sillä yhteydessä on woima. Katoruosi tah-
too meitä opettaa yhteisillä woimilla woittamaan
ja poistamaan luonnon wastukset. Se waijuttaa
ja walmistaa meissä wireyttä ja ahkeruutta. Mutta
kun ahkeruus on wähäpätöinen, jos ei oppi ja si-
wisuus sekä wapaus ole apuna, niin se myös pa-
kottaa meitä hankkimaan kansalle enemmän siwis-
tystä ja töissä sekä keinoissa suurempaa wapautta,
kuin mitä tähän asti on kansalla ollut. Se olfoon
siis meidän toiwomme, että tämä katoruosi wal-
mistaa Suomen kansalle yhteyshenkeä ja kansal-
lisia kouluja, näitä siwisyyksen lähteitä, sekä wa-
pautta elämän liikunnoissa.

A. G. G.

Waltiopäiwän kyshmykset.

Seitsemäs komitea. Johtajana senaattori Langen-
skiöld ja jäseninä: tullijohtokunnan päätirehtöri J. A.
von Born, kamreeri senaatissa J. Thilen, professori

J. W. Snellman, kauppaneuvos J. F. Hackman, maawiljelyneuvos J. G. Schatelowig ja rowasti A. Siren. Komitean valmistettawina ovat seuraawat fyshymykset:

47:s fyshymys: suostunta-werosta waltiowelan luittamiseksi sekä muihin kustannuksiin.

Majesteetti on käskennyt, että Säätyjen nähtäväksi on annettava tili, joka näyttää kaikki vielä maksamattomat waltiowelat sekä mihin niitä on käytetty ja miten niitä on arweltu luolettaa, niin myös on Säädyille ilmoitettava waltiowarain nykyinen tila, mitä on tuloja ja mitä maksuja. Kun Säädyt siten ovat tulleet rakemaan, että nykyiset waltiowarat eivät piisaa kansan-opetuksen ja koulutoimen parantamiseksi, tie- ja weskulku-yhdistysten sekä suurempain järwenlaske- ja suowiljelyshankkeiden edistämiseksi, eikä tarpeellisten loistotornien rakentamiseksi Suomen rantoja pitkin, niin Säätyjen mieltä on kuultawa, jos he näihin tarkoituksiin ottaisiwat maksuksensa suostunta-weroa, jota warten tehtäwien ehdotusten mukaan. Majesteetti myös ilmoittaa:

a) Se suostunta-wero, mitä koulutoimen parantamiseksi tarwitaan, tulee käytettäväksi ainoastaan rahwaan opettamiseen ja siihen tarwittawiin laitoiksi, jota myöten kuin ne rahat, mitä kufin seurakunta on welwollinen maksamaan, eivät siihen tarpeesen riitä. Ehdotus on tehtävä miten tämä asia paraiten on järjestettävä ja ehdotus on Säätyjen mietittäväksi annettava.

b) Ne ehdotukset, mitä jo on tehty aikomuksessa saada maawiljelys järwen-laskemisen ja joiden luittamisen kautta edistymään sekä kulku-tiet parantamaan kanawien ja rauta-teiden rakentamalla, ovat Säädyille näytettävät. Säädyt saawat määrätä, mitkä wedenlaskemiset sekä wiljelystyöt ovat suostunta-werolla kustannettawat ja missä järjestyksessä. Samoten on Säätyjen päätettävä, jos suostunta-weroa käytetään kanawien luittamiseen taikka rautatien rakentamiseen, eli ehkä kumpaseenki tarpeesen ja missä järjestyksessä, että se olisi koko maalle hyödyksi, jontähden esityksiä on Hallituksen puolelta annettava.

c) Ehdotus tarpeellisista Suomen rannoille rakennettawista loistotorneista on Säädyille annettava, ja Säädyt ilmoittakoot, jos ehkä muita tai useampia tällaisia torneja on suostunta-werolla kustannettava.

Jos Säädyt suostunta-weron maksuun käywät, niin on myös määrättävä, jos tämä weron maksu on kestämä tulewiin waltiopäiwiin saaffa taikka waan wiisinä vuosina, ja jos Hallituksen tulee pitää eri tili näistä rahoista sekä tulewissa waltiopäiwiissä niistä tehdä Säädyille tili.

Lisäksi antaa Majesteetti Säätyjen walita yhden miehen joka Säädyistä vuosittain tarkastamaan waltio-pankin tilaa ja näille edusmiehille tarpeen wuoksi myös wara-edusmiehet. Samoten Säädyt saawat edusmiestensä kautta ottaa osaa Bankin hallinnossaki, jos jätouwat wastaamaan Bankista ja sen antamista seteleistä.

48:s fyshymys: waltiolainan ottamisesta, että Wiipurin läänin lahjoitus-mailla asuwat talonpojat päässiwat lunastamaan maatilansa itselleen perinnöksi.

Majesteetti on käskennyt Säätyjen mieltä kuulla, jos Säädyt tahtowat, että Hallitus tässä asiassa käypi wälimieheksi ja, jos muita waroja ei ole, siis tekee lainaa omassa maassa, Säätyjen takaamisella, ja toimittaa tilin rahojen käyttämisestä.

Rahdeksas komitea. Johtajana senaattori Pangs-kiöld ja jäseninä: promesjori A. G. Arppe, kihlak. ruomari K. A. Wahlberg, wuori-mekaanikko W.

Brehmer ja wapriikin isäntä A. W. Wahren. Valmistettawina ovat seuraawat fyshymykset:

38:s fyshymys: palowiinan poltto- ja myömä-oikeudesta.

Majesteetti on katsonut tarpeelliseksi, että wiinan poltto- ja myömä-oikeus herkeää maawiljelykseen sidottuna olemasta ja että wiinan poltto tehdään ruunun tarkasti silmällä pidettäväksi wapriikki-työksi. Hallitus on määräämä missä wiina-wapriikit ovat rakennettawat, mutta wiinan myömä-oikeus annetaan seurakunnille, jotka luitenki kufin walwofoot ettei kapakka-liikettä siitä synny. Säätyjen valmistettawaksi on siis laki-ehdotus tehtävä seuraawilla määräyksillä:

a) Se palowiinan poltto- ja myömä-oikeus, joka nyt on maatilan isännillä sekä kaupunnin asukkailla, häwiää kokonaan, jontähden myös se tähän asti ruunulle maksettawa wiinanpoltto-wero herkeää.

b) Hallitus ottaa wiisän määrätyn rahan joka wiina-kannulta, mitä poltetaan, ja määrää myös yksinään missä, maalla tai kaupunneissa, wiina-sawotoita saapi rakentaa sekä miten paljon kufin sawotta saapi polttaa.

c) Wiinan myömä-oikeuden saawat maa- ja kaupunnin-seurakunnat kufin erittäin antaa luotettawille miehille wiisää maksua vastaan, jonka seurakunnat itse määrääwät ja saawat kantaa sekä käyttää hyödyttäwiin tarkoituksiin.

d) Hallituksen tulee walwoa, ettei wiinaa luwattomaesti polteta eikä myöä, sekä ettei tätä taparaa ulkomaalta maahan tuoda.

Muuten käskee Majesteetti Säätyjä ilmoittamaan, jos tahtowat wuotuiselle wiinanpoltolle panna wiisää määrää, joko koko maalle yleisesti eli ehkä erittäin joka läänille. Jos Säädyt wiinan poltto-asiassa Hallituksen kanssa suostuwat ja wiinanpoltto-weroa karttuisi Hallitukselle enemmän kuin mitä nykyinen wiina-wero tekee, niin Hallitus tahtoo käyttää kumminki yhden osan tätä lisääntyntä weroa vähentääkseen maawiljelijän waiwoja. Hallitus on siinä tapauksessa ottawa esimerkiksi maantien suuremmat sillat kustantaakseen ja silta- sekä jahti-woudit palkataakseen sen ehdotuksen mukaan, minkä Senaatti on tekewä.

52:sen fyshymyksen kohta f:) miten maatilan omistajat wapautekseen hollifhydin ja tienteon welwollisuudesta, taikka saisiwat huojennusta näissä asioissa.

Majesteetti on tahtonut kuulla Säätyjen mieltä ja yhteistä keskustelemista näissä asioissa, jonka jälestä Majesteetti on antawa tarpeen mukaiset säännöt.

Yhdeksäs komitea. Johtajana senaattori Born ja jäseninä: wuorineuvos G. Laurell, promesjorit A. Moberg ja E. E. Lindelöf sekä rahalaitoksen direktöri A. F. Soldan. Komitean valmistettawana on:

52:sen fyshymyksen kohta k:) jos muut painomitat woisi hylätä ja käyttää waan ruokakaluin paino-mittaa.

Majesteetti on käskennyt kuulla Säätyjä, jos ei wät tahtoisi muuttaa nykyiset painomitat kymmenys-mitoiksi (decimal-vigter), sekä jos ne tarpeetomat tapulikaupunnin-, wuori- ja taffirauta-painomitat eivät olisi ehkä nyt jo heti hylättävät. Sitten on asetus näissä asioissa annettava.

Mainituista fyshymyksistä on Hänen Keisari. Majesteettinsa katsonut seuraawat fyshymykset semmoisiksi, että ne joko kokonaan eli kumminki osaksi kuuluwat K. Majesteetin omaan päätös-waltaan, waikka Majesteetti näissäki on tahtonut kuulla Säätyjen mieltä ja tahtoa. Ne fyshymykset ovat: 38:s fyshymys ja 52:sen fyshymyksen kohdat b, d, e, f, g, h, i, k, ja l.

Kun muutamat fyshymykset ovat toisia kiireem-
mät, niin Majesteetti on käskennyt, että laki-ehdo-
tukset ovat ensin ja esinenässä tehtävät fyshymyk-
sille: n:o 13, 16, 18, 20, 36, 38, 40, 41, 42,
45, 47, 50 ja 52:sen kohd. b, g, h, ja l.

Senaatti on myös käsketty tutkimaan ne wal-
mistetut laki-ehdotukset ja Keisari'll. Majesteetille
alamaisuudessa ne lähettämään sitä myöten kuin ne
toinen toisensa perästä joutuvat valmiiksi ja ai-
nakin niin aikasin että, katsoen sitä aikaa mikä
menee niiden armolliseen tutkintoon, kutsumus voi-
daan laillisessa järjestyksessä lähettää waltiopäi-
vien kokoontumiseen jo 1863 vuoden kuluessa

Toimituksen muistutus. Niistä fyshymyk-
sistä, mitä waliofunta piti kiireimpinä, on siis
niinkuin näkyy jätetty pois fyshymykset: N:o 17 kohta
g) kauppijas-kirjain todistus-voimasta; n:ro 21,
Lafmannin- ja Kämnerin-oikeutten häwittämisestä;
n:ro 35, riita-asioissa Howioikeuteen pantawan
nostorahan alentamisesta; n:o 46, maan suojelemi-
seen menewien kustannusten tasasemmassa jaosta,
ja n:ro 49, kaupuntien maksusta koulu-laitosten
ylläpitämiseen. Sitä vastaan piti waliofunta wä-
hemmän kiirehtiwinä waltiopäiwän fyshymykset 43,
45, 50, 53 ja 54.

Notimaalta.

Varikkalasta, 14 Jouluf. Tänäpäiwänä pi-
dettiin täällä monjaiden pitäjän miesten waati-
muksele yhteinen kirkonkokous pappein palkoista,
jossa pian yksimielisesti suostuttiin että pappein
woi-saatawa ja päiwätyöt muutetaan elomaksuksi
seuraawalla tawalla, nimittäin: että kun kirkkoher-
ran wirka nyt on awonainen, niin maksetaan senään
kun ennen oli määrätty naula jokaiselta lehmältä,
ne 110 leiwiskää woita, jotka kirkkoherralle keskin-
fertaisesti lukein tästä oli wuodessa tullut, uudelle
kirkkoherralle tynneri ruiista jokaisesta kahdesta lei-
wisestä woita, joka maksu jaetaan tilallijilta juok-
semaan weron mukaan, niin että kirkkoherra tulee
saamaan woin jään 55 tynneriä ruiista entisen
ruisasaatawan lisäksi, ollen tähän summaan luettu
seki woi jonka tähän asti maamökilläiset lehmis-
tänsä ovat maksaneet. Lähimmäet maksawat edelleen
kirkkoherralle naulan woita joka lehmästä joka heillä
on. Päiwätyöt, yksi jalkapäiwä joka tilasawulta
kirkkoherralle, sowittiin samaten muuttaa eloksi, niin
että ne 888 tilasawuin ja maamökilläisten päiwä-
työtä suoritetaan pitäjän tilallijilta kapalla ruiista
jokaisesta päiwä työstä, tullen näistä siis kirkko-
herran ruisasaatawan lisäksi yhteiseen 888 kappaa
tefewä 29 tynneriä 18 kappaa, mikä weron mu-
kaan jaetaan tilallisten maksettawaksi. Maahan-
laskeiais-lehmän jään, mikä maksetaan jokaisen ti-
lan isännän eli emännän kuoltua jonka pesään on
jäänyt 6 eli uisampia lehmiä, uudelle kirkkoherralle
ainoasti 5 ruplaa hopiaa. Kappalaisen saatawat
muutettiin samoille perustuksille maksettawaksi niin
pian kuin se wirka muuttuu toiselle miehelle

Sekä konsistorin edusmies kirkkoherra Ponden,
että Guvernörin jäninen aseessori ja kruunun wouti
Murenius oliwat thytymäiset näihin sowingtoihin.
Tällaisen muutoksen menestymiseen toiwotaan nyt
waan forkaa asian omaista wahwistusta.

Katowuodelta kohdatuin awuksi on täällä, paitsi
niitä 100 ruplaa mitkä pitäjä kokonaisuudessaan
lahjoitti, ja mitä myös erinäisellä listalla kerät-
tiin, pitäjässä asuwat herraswäen naiset lahjoitta-
neet ompeluksia, jotka huutokaupalla myötnä tuot-
tiwat wähän päälle neljänkymmenen ruplan.

Lappeenrannasta 16 p. Jouluf. Oletäänhän
täälläkin, waikka köyhänä wuotena, entistä tapaa;
terweys on ollut kaupungissamme koftalainen, wan-
hojapa waan on kuollut.

Jäät tuliwat tänä talwena wahwoiksi, kuin oli-
wat puhtaat lumesta näin kowina pakkaisina kuin
näinä aikoina on ollut, aina 15 ja 25 pykälän
wälillä. Jopa on näkynyt Sawon äijiä woi- ja
liha-kuormainja kanssa wirtaaman kaupungimme lä-
pitse Wiipuriin, waan on pitänyt usioin tähän
kaupata tawaransa keli-rifon tähden, kuin ei ole ollut
lunta ja arwattawasti ovat tässä saaneet huonom-
man hinnan kuin Wiipurissa saisiwat. Waan nyt
alkaa jo tulla toimeen lumesta, jota on näinä päi-
winä tullut, — tänään on ilma hywin lauhkea.

Tänne on nykyjään rakennettu mahtawa ja iso
kapakka tahi hartsewna, eli missikä häntä kut-
suttane, jossa sitä orjan lientä wiinaa ja myös
sitä kalliista ja hywin luwallista olutta nautitaan.
Wanhat kapakat tuliwat ahtaiksi, näetsen, kuin juo-
maria lisääntyy ja juomattomia wähentyy. Mikäs
tähän mahtanee olla wifana? Mythän pitäis nuo-
rifon siwistyyä jo raittiimmaksi, kuin on asetettu
ja asetetaan kouluja ympäri joka paikkaan. Mikäs
mun wiettelee siihen kuin olut. Olut on siwisty-
neempi ja wienompi juoma kuin wiina. Olutta
ei katsota miksiäkään häpiäksi, jos sitä nuoretkin wä-
hän lappaawat, ensisti wähemmän ja sitten tottu-
mista myöten enemmin ja enemmin. Pienetkin poika
nulistat ovat walitettawasti joutuneet niin pahalle
tawalle, että firnaawat itsensä niin täyteen että
fikä seitsemältä paistaa. Minä olen nähnyt omilla
silmilläni näitten nuorten turmiota; en minä ole
mikään erittäin raittiuden ystäwä, waan sanonhan
nyt kumminkin sanan siwuutse kulkeisfani.

Turmeltunut Nuorukainen.

Förteckning öfver dem, hvilka genom
frivilliga bidrag till skolan för gossebarn af Wi-
borgs stads arbetande klass afsagt sig nyårsvisi-
terna.

N. Schmidt	3: —
Robert Örn.	2: 50.
Carl Sallmén	3: —
Herman Grotenfelt	1: —
August Lohman	3: —
J. J. Judén	2: —
S. Wild	1: 50.
Paul Wahl	5: —
Fr. Wahl	2: —
J. F. Hackman	5: —
Wold. Hackman	5: —
C. Löfgren	2: —
Joh. Bandholtz	2: —
Wiik	1: —
Wasili Neusråjoff	1: 50
Fr. Richardt	2: —
J. H. Stünkel	1: —
G. Gripenberg	3: —
M. Tichanoff	5: —
A. Krohn	5: —
W. v. Koskull	1: —
Carl Sal. Sundman	1: —
Elisabeth Thesleff	2: —
Julius Dippel	2: —
M. Alenest	1: —
C. Rosenius	2: —
John Sesemann	2: —
J. Sparrov	1: —
L. Langenskiöld	1: —
J. M. Thesleff	8: —
Alex. Thesleff	2: —
Const. Steven	1: —
Anna Thesleff	2: —
J. Snellman	1: —
Rehenkampff	1: —
A. Keldán	1: —
J. Durisch et Clopatt	1: —
J. L. Thessén	1: —
W. Rothe	2: —
H. R. Holstius	1: —
Otto Alfthan	1: —
Ferd. Alfthan	2: —
Herman Kröger	1: —
W. Sapetoff	1: —
J. Nervander	— 50.
Anton Er. Fagerström	1: —

O. af Schultén	5. —
G. Ahrenberg	1: 50.
N. K. Hornborg	1: —
A. Löfström	4: —
B. O. Nymalm	1: —
Toth	1: —
Wasili Tschusoff	1: —
J. F. Albrecht	1: —
B. Indrenius	3: —
A. Frankenhäuser	1: —
A. J. Sallmén	1: —
Karm	1: —
A. Hagander	1: 50.
Сарафановъ	1: —
C. Bruun	2: —
B. Дыбовъ	1: —
Bar. Nicolay	3: —
H. Floman	1: —
E. Helsingius	1: —
Wickman	1: —
J. F. Gråberg	1: —
J. Lindström	1: —
Erenburg	1: —
H. Цепенниковъ	1: —
G. L. Mollerus	1: —
C. Sesemann	5. —
J. Sesemann	1: —
N. A. Zilliacus	1: —
Sophie Örn	2: —
Perret	1: —
Ruotzi	1: —
A. Serebrakoff	1: —
C. F. Lindh	1: 25.
E. A. Rumbin	2: —
Lavonius	1: 50.
N. Popoff	1: —
A. Tschirkin	1: —
Petr. Ivanoff Kokin	— 50.
M. Besack	1: —
J. G. Heinrichus	1: —
H. Смирновъ	1: —
A. B. Шумишъ	2: 50.
G. Галочкинъ	1: —
T. Tulander	1: —
I. Schavaronkoff	— 70.
Roediger	1: 65.

Kuulutuksia.

Agare af fabriker, underlydande denne Magistrat, böra vid vite af tio rubel silfver inom utgången af instundande Januari månad till Magistraten inlemna förteckningar rörande deras fabriker för innevarande år upptagande följande:

Privilegii brevets datum.

Arbetspersonalens antal af mästare, gesäller och lärlingar med särskild uppgift å dem som äro öfver 15 år och dem som icke uppnått nämnde ålder, samt hvilka af dem äro utlänningar och hvilka finska undersåtare.

Antalet af vattenverk, maskiner, verkstäder och andra till fabriken hörande inrättningar jemte uppgift å deras olika ändamål: Råämnens beskaffenhet och mängd, som blifvit förbrukade, inhemska och utländska. Tillverkningens belopp af hvarje särskilt slag, samt dess värde.

Huruvida inrättningen åtnjuter publikt lån jemte beloppet deraf. Wiborgs Rådhus, den 17 December 1862.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichus.

Stadens handtverkare böra vid vite af tio rubel silfver inom utgången af instundande Januari månad till Magistraten inlemna förteckningar rörande deras handtverk under innevarande år upptagande följande nemligen:

Antalet af gesäller och lärlingar med särskild uppgift å utlänningar och dem som äro af finska nationen; råämnens beskaffenhet och mängd, som blifvit förbrukade, inhemska och utländska samt tillverkningens belopp af hvarje särskildt slag och dess värde. Wiborgs Rådhus, den 17 December 1862.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichus.

Huutokauppoja.

Fredagen den 9 Januari 1863 kl. 10 f. m. anställes offentlig entrepenad auktion å nedannämnde Församlings prestegård, der åt den minstfordrande utbjudes takläggningen med pärtor af Församlingens kyrka, hvarföre i yrket kunnige speculanter böra præstera till vederhäf-

ligheten bestyrkt proprie borgen för åtagandets ordentliga fullgörande. äfvensom bevis öfver ägande skicklighet dertill, som, jemte det att erforderliga materialier anskaffas af Församlings boerne och att de görande anbudnen underställas deras pröfning vid auktions tillfället, härmed kunnigt göres, Kaukola den 12 December 1862.

C. A. Sahlberg.

Kapellan v. pastor.

Perjantaina 9 p. Tammikuuta 1863 kello 10 e. p. p. toimitetaan julkinen urakka huutokauppa alanuimitetyn Seurafunnan rappilassa, jossa vähemmän vaativalle tarjotaan Seurafunnan kirjon päreillä kattaminen, jonkätähden tätä työtä taitawat etsiät pitävät oleman varustetut tehvöllisellä mahwistetulla takauksella että he tämän työn toimellisesti ja tehvöllisesti täyttävät, kuin myösfin todistufilla, että he jina owat taitawat, mifä, jamoten että tarpeelliset työ aineet hantitaan Seurafunnan asujamilta ja että huudot paikalla heiltä foetellaan ja tarkastellaan, tämän kautta tiettäväksi tehdään. Kaukolaista 12 p. Joulukuuta 1862.

G. M. Sahlberg.

Rappalainen w. fiiffoherra.

Yksityisiä ilmoituksia

Gymnastik för herrar börjas den 7 Januari kl. 5 e. m. å vanligt ställe.

Med högvederbörlikt tillstånd hålles Lördagen den 3 Januari 1863 i Societets-Salongen

ETT LITTERÄRT FÖREDRAG

på svenska språket om Finskheten under svenska väldets tid. Inkomsten användes till premier för skönlitteratur på finska. Biljetter å 40 kop. säljas vid ingången. Början kl. 8 e. m.

Thorsdagen den 8 Januari hålles för samma ändamål ett annat föredrag.

Saunantaina Tammif. 3 p. 1863 pidetään Seifiteettifialisja

Ruotsinfiellessä luento:

Suomalaijuudesta Ruotsin wallan aikana. Tulot lähetetään palkinnoiksi kunnokirjallijista teofista Suomen tielellä. Billettia saa seifiteettifialisja 40 kopelasta hev. Alfukello 1/2 8 i. p. p.

Torstaina Tammif. 8 p:nä pidetään teinen luento, jonta tulot lähetetään samaksi tarpeeksi.

På balen andra dagen Jul utbyttes ett par varma ölverskor emot ett par dito större, hvilket misstag önskas att få rättadt i Sopotoff's gård invid stora gatan

Från nästa termins början, emottages skolbarn i kost och kvarter hos

(3) 3

F. Bosin.

Wuokrataan.

Uti Tervaniemi stadsdel, S:t Anne, kan stall för tvenne hästar, jemte foderrum, få hyras. Närmare å detta biads tryckeri.

(5) 1

Myytävänä.

Gasbesparare å 30 kop. stycket hos C. G. Clouberg.

C. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Poetiska Minnen af Frans Mörtengren. Samlade af hans vänner 30 k.

Dikter af Theodor Lindh. 60 k.

Vitterhets-Arbeten af G. Ph. Creutz. 50 k.

Tio sånger ur Kalevala med Ordbok. 50 kop.

Protokoll, hållna hos Högloflige Ridderskapet och Adeln vid Landtdagen i Borgå år 1809. 1. 2. 2 Rb. 60 k.

Snöblomman Toilett-kalender för 1863. 80 k.

Freja. Kalender på Vers och prosa för 1863 Med 6 fina planscher. 80 k.

Vinterblommor. Toilettkalender för Damer. 80 k.

Kalender für das Jahr 1863. 1 Rb.

S:t Peterburger Taschen Kalender für das Jahr 1863. 25 k.

Lindblad. Evangelisk Kalender för 1863. 80 k.

Wituriissa, M. M. Zilliacuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:

Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40 penniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:

Billiakuksen kirjapainossa Wiipurissa ja kaikissa maamme postifontoreissa.

N:o 2.

Perjantaina 9 päivänä Tammiukuuta.

1863.

Otawaa, Sanomia Wiipurista,

jota toimitetaan tänäki vuonna 1863 lisätäh-
tineen samana aikana ja yhtä suurena kuin
tähänkin asti, saapi tilata täksi vuodeksi täällä
Wiipurissa h:ra M. A. Billiakuksen kirjapai-
nossa ja myös kaikissa Suomen postifontto-
reissa 1 ruplalla ja 35 kop. hop., s. o. 5
markalla ja 40 pennillä Suomen rahassa koku-
ja 68 kopelalla puoleksi vuodeksi, johon jo on
luettu sekä postirahat että postimestarien wai-
wat. Vahden tarkoitus sekä toimittaja tulee ole-
maan sama kuin tähänkin asti on ollut.

Wiipurista.

Viime lauantaina yliopiston opettaja, magister
Jul. Krohn, piti kaupunkin seura-salissa „Su-
omalaisuudesta Ruotsin wallan aikaan” ruotsinkie-
lisen luennon, eli oikeemmin puheensa (kirjoitusta
muka ei näkynyt, vaan esitys kävi vapaasti, „far-
tatta”). Saapunulla oli noin 140 kuulijaa. Pu-
huja, joka piti, hänkin, ruotsalaisuuden wallan sekä
kielessä että mielessä alkaneen syntyä Suomes-
sa vasta sitälähin kuin Yliopisto saatiin Suomeen,
s. o. vuodesta 1640, kreivi B. Braken ollessa
Suomen kenraali-kubernöörinä. Kuitenki puhuja ei
syyttänyt Ruotsin hallitusta muutoksesta; peri-wastoin
tiedetään Ruotsin kuninkailta kirjallisiaki käsityä,
että Suomeen asetettaisiin Suomea taitavia wirta-
miehiä, ja ensimmäinen suomen kieli-oppi, piispa
Petraeukselta, on, miten sen esipuheessa mainitaan,
toimitettu mainitun kuuluisan kreivin huolesta.
Sitä waan puhuja kummei että vielä meidän ai-
kaan suomen miehiä on, jotka pyytävät pitkittää ruot-
salaisuuden valtaa Suomes-
sa ja kuitenkin ilkeewät
haastaa Suomen kansallisuudesta, — ottaen muka
esimerkiksi Belgian ja Helvetian maiden koftia.
Näissä maissa kuitenkin ei, miten Suomes-
sa, Un-
karissa ja Pöömässä, wallaston ja rahwaan wä-
lillä ole kieli-erotusta, waan eri paikkakuntien wä-
lillä; kussaki paikkakunnassa kaikki, yläiset sekä ala-
set, käyttävät samaa kieltä äidinkielenä. — Eilen
mag:r Lawonius awasi „muutamia lehtiä Wiipu-
rin läänin historiasta,” — johon ehkä wasta la-
weammalta ryhdyminä.

— Kirjallisuus-seuran kokouksessa Loppiais-
aattona oli kysymyksenä, kaikin puolin ensimmäisenä,
suomen saanti wirta-kieleksi, josta asiasta Hallitus
Maaliskuussa odottaa wirtakunnilta sekä yksityisiltä
lausetta. Seuran päätös oli lyhimmiten seuraawa:

1) Rykyisille wafinaisille wirtamiehille jääköön
omaan mieliwastaan, josko käyttävät Suomea tahi
ei. 2) Waan täst'edes asetettawien ala-tuomarien
olisi maalla sekä kaupunnissa kirjoittaminen suo-
meksi: a) 5:n vuoden päästä eli vuodesta 1867
alkaen, kaikki pienemmät paperit, joillen woipi olla
sama kaawa, esim. kiinne-kirjat, sowinnon ja liitto-
kirjat, uhkasakko-tuomiot, kuulutukset, takuun ynnä
kaikki muut todistukset; — b) 10:n vuoden perästä
eli w. 1872, pöytäkirjat kaikissa riita-asioissa, jotka
eiwät koske rikoksiin, ja wihdoin c) vuodesta 1877
kaikki paperit, mitä laatua tahansa;

Lakmannin ja howi-oikeuden pitäisi 10:n vuoden
jälkeen jatkaa suomeksi pöytäkirjaa siine webotuisissa
ja walitetuisissa jutuisissa, joiden alkuperäinen eli
ala-oikeuden pöytäkirja on suomenkielinen, s. o.
käyttää samaa kieltä kun ala-oikeus;

Kubernörien, jotka samote kuin kaupunki-halli-
tukset ja kruunun palweliat, jo 27 p. maalif 1732,
Bohjanmaan pappien walituksesta, welwoitettiin
kuulutuksensa kirjoituttamaan suomeksi suomalaisin
seurakuntiin, olisi kirjoitettava suomeksi, vuodesta
1867 alkaen, kaikki sama-kaawaiset kirjoitukset: im-
missiioni-kirjat, immisitioni-päätökset, perintöoston-
ja weronlaskeumus-päätökset, päätökset rööstö-as-
ioissa j. n. e., ja w. 1872 kaikki muutki;

Kruunun woutien ja nimismiesten, henki-kirjoit-
tajoiden sekä maamittarien kaikki wiimistään wi-
den vuoden kuluttua, ja julistukset kaikki nyt koh-
dasteen.

3) Älköön kukaan päästö wafinaisiksi tuomariksi,
eikä muuksi siwiili-wirtamieheksi, suomalaisin seu-
tuihin, ennenkuin asetus tässä kieli-seikassa on il-
mestynyt;

4) Pitäjäs ja kaupunki itse määrätköön, on jos
ruotsin- tahi suomenkielinen, tämän suhteen.

— Tyttö-lapsia on viime vuonna Wiipurin kau-
punnin seurakunnissa, syntynyt erinomattain paljon,
poikia suhteen; etenki suomalaisessa seurakunnassa,
jossa naisten woiitto kansan lisäyksessä oli noin
100 proc., miespuoliin werraten, s. o. naisia li-
sääntyi kahdesti sen werran kun miehiä. Siitä päät-
tään, wanhojen arwelun mukaan ei olisi sotaa tänä
vuonna tulossa Wiipurin linnaan, eikä siis nyt
tarwittaisi sitäkään wähää linnoitusta, mikä vielä
on jälellä, länsi-puolla muka kaupuntia. Leikkipu-
hefikseen; tavallisuutta wastoin ainaki tämä nais-
wäen lisäys on, semminsi kuin se tapahtui pelkän
syntymisen kautta, eikä tulnut miespuolien ylimää-
räisestä kuolemisesta. Tawallisesti muka kyllä syn-
tyy poikia enemmin kuin tyttöjä, waan kuoleeki
miespuolia saman werran enemmin, — miten tänä
vuonna myös näkyy tapahtuneen Suomen pääkau-
punnissa, Porissa j. n. e.

Omian rahan toteentumifesta. — Armolissessa Julistuksessa 4 p:ltä huhtif. 1860 säädetty Suomen omituinen raha-yksikkö, nimellä **marffa**, joka, jaettuna sataan **penniin**, vastaa neljänneksen hopea-ruplaa eli 25 kop. kop., on armolissessa Kuulutuksessa viime jouluf. 10 p:ltä määrätty pantavaksi toimeen, niin että tulewan heinäf. 1 p:stä alkaen kaikki verot ja muut maksut frunnulle sekä kaikki satot, ynnä wirtamiesten saatavat — ja, sanalla sanoen: kaikki, mitä on suoritettavana frunnulle, wirtamiehille tahi funnal-
le, — siitä päivästä lähtien on laskeettava marffoissa ja pennissä, jonkatakuden myös kaikissa ylös-
kanto-firjoissa, tuomioissa, welkomuseteleissä, yksityisten welka- ja kontrakti-firjoissa, rätingeissä ja tilinteoissa kaikki raha-määrä on firjoitettava tässä Suomen omassa rahassa, sekä rupla- ja kopekka-laskuista muutettava marffoiksi ja penniksi.

Wuoden vaihteessa.

(f. "Nya Sw. Ps." N:o 406.)

Kunniat istuimes
Asetit, korkeell' aj'an
M', joss' autuus ja rauha
Ei vaihtelee, ei herkeä.
Waltaji, ikuinen!
Vimeestä eipä tiedä;
Se lafi, jon loit meillen,
Ei muuta j'nua.

Korkea funingas!
Sufuja mennä annat,
Sijaan taas toijii kannat,
Polwesta polween uudistat.
Lempeästi jilmäis
Ne hoitelee, jokaisen;
Armols, kun pyyhämmä, on
Jof'-aamull uudestaan.

Pakenewat wuodet
Ja ystäwät, — sä waan jäät,
Ja aina hoidon annat
Niin lapsillen kuin isille:
Sorretuille ponnelt',
Ja woimaa heikommillen,
Ja turwaa itfewillen
Omien' handalla.

Warmana waeltaa
Ku funnialla fulkee
Ja, käskyjäsä kuullen,
Rakastaa toinen toistansa,
Toiwonsa rakentaa
Sinuhun maailmassa;
Glossa, kuolemassa
Sä autat, Jumala!

Herrallen ylistys!
Totisna, armolisna,
Pyhänä, wanhurskasna
Kaikk' yksin woip' Hän wiisaasti.
Jumalalle kiitos!
Latinsa, rakkautensa,
Armons' ja herkkautensa
Pysyypi i'äti.

Suomen kieli wirta-fieleuä.

Tämän firjoittaja vuonna 1861, esitteli "tar-
keintä Waltiopäiwien kysymystä" ja wihdoin toi-
nessa Sanomalehdessä, Tapiossa muka, — Walio-
funnan mietittäväksi jo annetuiden kysymysten eh-
ditthä julkisuuteen, — sai muutaman sanan lau-
sutuksi ajan määräämisestä, milloin suomen kieli

pääsisi täyteen waltaansa Suomessa. Waan tus-
fin silloin oli toiwoa asiassa sentään werran edis-
tystä seuraawan, kuin nyt kuitenkin tiedämmä ta-
pahtuneen. Tähän luulpon antaa funnioitettawan
firjaelian M. T(aipale)en vastaus mainittuun
firjoitukseeni täysin sytä. M. T. muka, kyllä
surullisella ja alafuloisella mielellä, samassa Sa-
nomassa walitti että, koska asiaa ei ollenkaan ol-
nu waltiopäiwä-kysymykseksi esitelty, Suomen warmaan
vielä täytyisi odottaa jonkun kymmen-funnan wuo-
ta, ennenkuin aika sen lailliselle wallalle tulisi edes
Waltion tutkittavaksi ja päätettäväksi.

Nyt tiedetään sen armollisesti tätä ainetta war-
ten asetetun Komitean 12:sta jäsenestä lähes puo-
len eli 5 pyytäneen Suomea kirjalliseksi oikeus-
kieleksi wiimistään 10:n vuoden päästä, — jopa
3:n määränneen vielä lyhemmän aj'an, 5 vuotta,
— niille muka tuomarillen, jotka tästeedes hakewat
ja saawat wakiinisia wirtoja suomalaisissa tienoissa.
Toiwo siis on että, miten jo w. 1861 arwelimma,
"jonkun wuosi-kymmenen kuluttua," Suomen kieli
on yleisenä wirta-kielenä Suomessa. Ne 7 mai-
nitun komitean jäsentä, heki, tunnustiwat maan
kielen wallan vaatimukset ei ainoasti kohtuullisiksi,
waan myös la'issa perustetuiksi, — waikka eiwät
roh'enneet määrätä näitä vaatimuksia täytettäväksi
10:nkään vuoden perästä asetettawilta tuomarilta.
Senpä tähden ja kun myös ei tunneta näiden 7:n —
miten ne toiset 5 ja warmaanki 3 näitä — mitään
tehneen Suomen kieltä warten, emme jaata olla
luottamuksella odottamatta, armollisen hallituksen
määrääwän mainitut toisten komitea-jäsentien eh-
dotukset toimeen, — jos ei 5:stä eikä 10:stäkään,
niin edes 5+10 (f. o. 15):stä wuodessa. Täten-
fin olisi kuitenkin toiwo, jähä kaikki nykyiset wir-
tamiehet wähitellen ereniwät, wihdoinfin 50:n
vuoden perästä päästä näkemästä ja kuulemasta
wierasta wirta-kieltä Suomessa. Suomalaiset, tun-
netulla kärjwällisyydellensä, luultawasti tähänki
kyllä myöhäiseen puolta wuosisataa pitkän ajan mää-
rään tyytyiwät, kunhan waan jo nykyinen mies-
polwi näkisi asiasta wähitellen — awonaisiksi aika-
ajoin joutuwissa wiroissa muka — totta tulewan,
ja saisi kuolla niihin turwiin, että edes lapsensa
ja perillisensä tulisi nauttimaan isänmaan kielen
oikeutta täydessä määrässä.

Ne 7 komitean jäsentä, miten ehkä moni muu,
odottaa melkeen kaikki muutokset koululta. Koulus-
jen waiikutusta emme suinkaan kiellä; ihan was-
toin olemma ensimmäisiä anomaan niiden suomentu-
mista, kuta enemmin ja kuta wälemmin sen pa-
rempi. Mutta ei kouluja kuitenkaan tarwita, tus-
fin woldaankaan, saada täydesti suomalaisiksi, en-
nen kuin tuomio-istuimet. Täytyihän pappienkin
jo 4 vuotta siittä ruweta pöytä-firjansa suomeksi
firjoittamaan, — wieläpä kaikkien, sekä wanhojen
eltä nuorien, — wieläpä ilman wähintäkään tin-
timä-aikaa. Ja eiköhän tuomarin pöytä-firjan suo-
ruus ole yhtä tärkeä? Todella, koska Wironki maas-
sa Wiron kieli, tuo hyl'itty "maa-rahwaan kieli,"
on käytettävä jokaisessa paperi-lapussa, ku rah-
waalleen annetaan ja rahwasta koskee, — waikka
luultawasti sielläki suullisessa tutkinnoissa saattanee
tapahtua, että rahwaan kieltä wähemmin huomartä-
wän tuomarin edessä wastaajan, rikos-asioissa eten-
fin, täytyy tyytyä semmoisiin fantasia selityksiin
kuin: "han pratar bara strunt" (hän lörpöttelee tur-
hia, joutawia), ynnä että, kuten erään suomalaisen
olemma useemmin kuullunna semmoisten selityksien
wuoksi laatineen, arwellaan entisille kansan kielessä
taitamattomille wirtamiehilleen yksitwillä waroilla
maksaa pensionit, jos waan siten edes saataisiin
muutosta paremmalle puolelle. S. R. R.

Kunnioitettawille ja Armaille Maamiehille!

Teidän hyvätahtoisuutenne ja armeliaisuutenne puutteenalaisia ja köyhiä kohtaan, joita maassamme kyllältä löytyy, ovat tutut. — — Kyllä onki anteliaisuuttanne näinä aikoina koeteltuna, siihen turwattuna. Wakuutettu siitä, ettette vielä ole wäsyneet auttamasta, rohkenen minä pyytää Teiltä apua:

Hänen Keisarillinen Majesteettinsa on viime Lokakuun 14 p:nä Armossa myönnöittänyt pitäjäläisillemme kaikissa Suomenmaan Ewangeliis-lutherilaisissa seurakunnissa, sekä kollektien että perustuskirjain („stamböcker“) kautta, keräämään apua uutta kirkon- ja kellokapulin rakennusta warten Pelfjärmwellä. Synt, joiden tähden H. Keis. Maj:ttinsa on tämän meille myönnöittänyt, ovat painawat. Teidän suosiollanne fertonen niitä:

Heinäkuun 25 p. 1860, kello 9 paikoilla iltaa, syttyi entinen kirkkomme ukonnuolesta tuleen ja wäheisessä hetkessä poroksi paloi. Kuinka onneton semmoinen tapaus on, sattui se missä hywänsä, arwannette. Sen seuraukset ovat meille sangen katkerat. Sillä 1:ksi on meidän seurakuntamme pieni sekä alaltansa että wäki-paljoudelta. Maata, josta kirkon ja kellokapulin rakennus pitää kustannettaman, ei löydy kuin 11 manttaalin eli 44 arwioruplan ala: wäkeä koko pitäjässämme ei ole täyttä 2300 henkeä lutherilaisia, joista ensin osa joutowäkeä (loisia).

2:ksi Seurakunnallamme ei löydy entisiä säästö- eli wara-kassoja, joihin nyt tarpeessamme olisi turwautuminen.

Näin nuutuneina ei meille wiaaksi luettane awun pyytäminen kirkkomme ja kellokapulin rakennukseen. Se rakennus tulee meille, joilla kymmenien penintulmain päästä hirret ovat hankittawat, maksamaan wähintäinki 8000 ruplaa hopeassa. Millä tavalla me poloset sen toimeen saamme? Miltä pakoittaa meitä jo tänä vuonna 5000—6000 ruplaa hopeassa walta-warjoista welaksi pyytämään, ja sillä keinon tuskin talolliset nutsiin pääsnewät. Joutowäellä eri seikka. — — Näin astain ollessa mitenkä sitte mieliminenkään uutta kirkkoa rakentamaan? Kymmeniä vuosia saanemme waroja sitä warten keskenämme kerätä, eikä ne sittenkään tarpeeksi riittäne.

Jo päälle kahden vuoden olemme laudoista raketussa wälialkafissa kirkontapaksessa kokeneet kirkonmenojamme wietää. Monta kora, erinomattain talwisina aikoina ja syysmyrskyllä, olemme tässä wälialkafissa kirkossamme, joka meille kuitenki 500 ruplaa hopeassa maksoi, sen hatarunden tähden kärsineet. Oi, jospa vielä, jospa kohta, luisimme uudessa temppelisä, johonka meille kaawa jo annettu on, polwiamme Herran edessä notkistaal.

Auttafaat, maamiehemme, meitä! Eihän hywät työhne, joita rakkaudessa harjoitatte unhotetuiksi tule. Panfaat laupiaasta anteliaisuudestanne joku ropponen myös siihen uhri-arkkuun, josta apua köyhäin Pelfjärmwelaisten kirkon rakennukseen haetaan. Sydämemme tarwuttamisesta meidän tarwistamme muistamaan ja meille weljellisen awun tuottamisesta tahdomme Herralle kaikessa heikkoudestamme funnian ja kiitoksen kantaa!

Kunnioitettava Suomen Bapisto! Pyydän nöyrästi, kallahatafaat meidän anomukseemme. Alailansa sanotulla hywällä sanalla ja kehoituksella taideitte meitä paljo outtaa. Sitä tehdeissäune olkaat wakuutetut, että meidän wähänen, halpa seurakuntamme on nöyrää, yskinfertaista kansaa, joka, rakastaen autuuden wälifappaleita, niitä wiljelee ja

sentähden uutterasti kirkossa käyppi. — — — Pelfjärmwellä Joulukuun 11 p:nä 1862.

L. M. Landgrén.
(Suom:r.)

Kotimaalta.

Wraahesta kirjoitetaan D. W. S:miin, että kauppias siellä Johan Sellman on nykyään lahjoittanut hänen $\frac{4}{10}$ osaa 14 laivassaan Raahen kaupungin kauppareuralle pantawaksi perustusrahastoksi siellä wästedeä toimitettawaa porwarikoulua warten. Tämä laiva-osat ovat arwatut 150,000 hopearuplaan; ja niiden tulee purjehtimalla ansaita siksi, että perustusrahasto nousee 250,000 ruplaan, jolloin wasta koulun pannaan woimaan ja awataan.

Porin ruotsalaisissa sanomissa mainitaan, että siellä puutetta kärsiwäisten hywäksi on ruwettu maksamaan peli-wero, siten että kuskakin pelipöydässä maksetaan 1 rupl. 20 kop. Tällä keinolla on jo wähän ajan sisällä saatu kokuun yli 360 ruplan, siihen myös luettuna wapaehtoiset lahjat peliwoitoista.

Welfjärmwellä on hätäytyneille maamiehille Dulun, Waasan ja Kuopion lääneissä koottu wapahtoisia lahjoja, niinkuin seuraa:

D. F. Hofdahl 50 rpl., Baron Boris Freedericks 100 rpl., And Langén 10 rpl., Frida Cederwall 3 rpl., 15 kapp. rufiita, 15 kapp. ohria, 15 kapp. fauroja, Joseph Talikain 10 rupl., Gust. Taberman 1 rupl. 50 kop., 15 kp. rufiita, J. W. Rönn 3 rupl., yksi nimittämätöin 1 rupl., toinen nimittämätöin 1 rupl., Michel Lingwist 25 kop., Gustaf Robert Andersson 1 rupl., Aug. Nyqwist 50 kop., Anna Etina Forsblom 1 rupl., Christina Tallgren 25 kop., Lowisa Lindström 25 kop., Anna Ågräs 25 kop., Johan Pekkari 50 kop., Petter Möro 30 kop., Anna Rouhain 50 kop., Sofia Rahfuri 20 kop., Anders Hakuli 50 kop., yksi nimittämätöin 2 rupl., Allskalan ja Benttilän kylistä 6 rupl., 18 kp. rufiita, 26 kp. fauroja, Hampalan kylästä 50 kop., 2 tynn. 1 kp. fauroja, Riihirannasta 2 rupl. 60 kop., Cantor Åstakus 5 kp. rufiita, 5 kp. ohria, 5 kp. fauroja, Sauholan kylästä 60 kop., 23 kp. fauroja, Ålmolan ja Väiwilän kylistä 2 rupl. 49 kop., 27 kp. rufiita, 2 kp. ohria, 14 kp. fauroja, Jutikkalan kylästä (1 osa) 1 rupl. 50 kop., 13 kp. rufiita, 12 kp. ohria, Jutikkalan kylästä (2:nen osa) 1 rupl., 15 kp. rufiita, 13 kp. ohria, 7 kp. fauroja, Rakkalasta 1 kp. rufiita, 16 kp. fauroja, Rostealan ja Weikkolan kylistä 25 f., 3 kp. rufiita, 4 kp. ohria, 1 tynn. 15 kp. fauroja, Rostealan Salosta 7 kp. rufiita, 1 tynn. 2 kp. fauroja, Roiwulan kylästä 25 kop., 6 kp. rufiita, 1 kp. ohria, 1 tynn. 12 kp. fauroja, Kuoppolan ja Saawolan kylistä 3 rupl. 25 kop., 28 kp. fauroja, Raawolan kylästä 14 kp. rufiita, 24 kp. fauroja, Kirkkolasta 23 kp. rufiita, 9 kp. fauroja, Rousealasta 3 kp. rufiita, 2 tynn. 3 kp. fauroja, Nurmijärwen kylästä 12 rupl. 4 kop., 29 kp. rufiita, 1 tynn. 23 kp. fauroja.

(Jatk.)

Kuulutuksia.

De jordägare inom Wiborgs Län, hvilka äro delägare uti Finlands Hypotheksförening, varda härmedelst kallade till allmän sammankomst hos undertecknad, Tisdagen den 3 Februari 1863 klockan 3 eftermiddagen, för att i stället för de efter lottning afgående tvenne ledamöter i Wiborgs Länekomité, välja tvänne ledamöter, samt tillika utse tvenne Suppleanter i komitén. Wiborg den 27 December 1862.

På Wiborgs Länekomités vägnar:

A. R. Frey.

Ne maanhaltiat Wiipurin läänissä, jotka ovat osalliset Suomen Hypoteekinlaitoksen, kutsutaan tämän kautta yhteiseen kokoukseen allekirjoitetun tyhjänä Tiistaina 3 päivänä Helmikuuta 1863 kello 5 iltapuolella, walitsemaan kaksi jäsentä niiden laan Wiipurin läänifomiteassa, jotka arwan muutaan tulewat eroamaan, ja yhtäaika myös nimittämään kaksi varajäsentä samaan fomiteaan. Wiipurissa, 27 p. Joulukuuta 1862.

Wiipurin Läänifomitean puolesta:

(3) 1

M. R. Frey.

Medelst offentlig entreprenad auktion, som den 4 nästkommande Februari kl. XI. f. m. anställes ej mindre härstädes än inför Magistraten i Willmanstrand, utbjudes till den minstfordrande emot borgen, leverencen af 259 tschetvert 3 tschetverik $2\frac{20}{50}$ garnits rågmjöl och 24 tschetvert 6 tschetverik en garnets bohveler, gryn till ryska proviant magasinet i Willmanstrand genast efter öppnandet af innevarande års seglation; hvarom lugade spekulanter härigenom underrättas. Wiborgs Landskontor, den 2 Januari 1863.

B. INDRENIUS.

E. Olsoni.

Auktionissa, joka ensi helmikuun 4:nä päivänä kello 11 e. p. p. toimitetaan niin hyvin täällä kun Lappeenrantaan Maistraatissa, ulostarjotaan vähemmän vaativalle, taksusta vastaan urakka, että wenäjän muona makasiiniin Lappeenrantaan hankkia 259 sätwerittiä 3 setwerikkaa $2\frac{20}{50}$ garnittua ruisjauhoja ja 24 setw. 6 setwerikkaa 1 garnittua tattarihyyniä, heti tämän vuoden seilauksen eli meri liikkeen alkaessa, josta urakan halullisille täten tieto annetaan. Wiipurin maankontorisissa 2 tammikuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 16

E. Olsoni.

Agare af fabriker, underlydande denne Magistrat, böra vid vite af tio rubel silfver inom utgången af instundande Januari månad till Magistraten inlemna förteckningar rörande deras fabriker för innevarande år upptagande följande:

Privilegii brefvets datum.

Arbetspersonalens antal af mästare, gesäller och lärlingar med särskild uppgift å dem som äro öfver 15 år och dem som icke uppnått nämnde ålder, samt hvilka af dem äro utlänningar och hvilka finska undersåtare.

Antalet af vattenverk, maskiner, verkstäder och andra till fabriken hörande inrättningar jemte uppgift å deras olika ändamål: Råämnens beskaffenhet och mängd, som blifvit förbrukade, inhemska och utländska.

Tillverkningens belopp af hvarje särskilt slag, samt dess värde.

Huruvida inrättningen åtnjuter publikt lån jemte beloppet deraf. Wiborgs Rådhus, den 17 December 1862.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinricius.

Yksityisiä ilmoituksia

Tisdagen den 13 Januari 1863 anställes den femte af de för innevarande säsong subskriberade baler.

MASKERAD

till förmån för Handtverkar pensionskassan, anställes söndagen den 11 Januari 1863 i societetshuset. Entrée-biljetter à 75 kop. för herrar, 26 för damer och 16 kop. silfver för barn, säljas hos bokbindar Sundström, och vid ingången. Början sker kl. 8 eft. midd.

Tillkännagifvande.

I anseende till de i denne stad gängse falska rykten om min person, i anledning af ett, den 4 december nyss-förflutet år, ifrån mig på ett obekant och obegripligt sätt försvunnet bref, adresserat till handelshuset K. Rothe & C:o, börande innehålla 250 rubel silfver, får jag upplysa om: att jag hvarken är "förfäskedad" ifrån min tjänstbefattning, ej heller "derföre är nödsakad att afflytta ifrån orten," och mera dylikt; Men att jag, för brefvets försvinnande är, icke "af herr Lojander, såsom ryktet förmäler, utan genom herr Postdirektören i Finland "entledigad ifrån tjensten," dock endast tills vidare. Vidare får jag vänligen uppmana hvar och en här i Wiborg,

att öppet och oppriktigt yttra sig, om jag varit till nöjes, d. v. s. uppvaktat med sådan drift och omtanka, som en posttjensteman egnar och anstår, — eller ej. Den mistrognaste delen af menskligheten härstädes får jag dessutom försäkra, att jag är helt och hållet i okunnighet om, hvart ifrågakomne bref tagit vägen, och kan jag detta, om så fordras, med liffig ed bekräfta. Derjemte anhåller jag på det högsta att hvar och en, som vill bistå mig eller annars intresserar sig för saken, ville godhetsfullt gifva tillkänna, ifall någon upplysning skulle vinnas om det bortkomna brefvet, för hvilken tjänst med nöje gifves en belöning lika med femtedelen af brefvets innehåll. Wiborg, den 4 Januari 1863.

K. A. S. Borgenström

Expeditor för ankommande poster vid postkontoret härstädes.

Privatundervisning.

Af några härvarande lärare förberedas ifrån början af snartinstundande vårtermin gossar till inträde på högre elementarskolans första och andra klasser. Närmare kan öfverenskommas med undertecknad, som från den 14 Januari träffas i Zagels gård invid finska kyrkan.

J. R. Relander.

Kollega.

(2) 1

Agenter sökas.

För ett företag, som öfverallt kan bedrifvas med betydlig vinst, sökas solida agenter, som kunna ställa borgen. Frankerade anbud på tyska, fransyska eller engelska språket kunna insändas till A. Farr i Hamburg.

(2) 1

Plantagen

Neger

Cigarren

bin ich im Stande noch bis zum

1 März

zu den alten Preisen zu begeben, d. h. pro Mille Hambg Banco Mark 48.

Zur Probe

versende ich: Ganze Original

Fässchen à 300 Cigarren: Mark $14\frac{1}{2}$

Halbe Original Fässchen à 150 Cigarren

Banco Mark $7\frac{1}{4}$.

Die Zahlung ist enweder Baar Sendung, oder kurze Traste auf hier.

Carl Heylbut,

Agent und importeur, Hamburg. Bei Aufträgen wolle man gefäll. um Irrthümer zu vermeiden genau auf der Adresse bemerken Carl Heylbut, Agent und Importeur in Hamburg.

Tvenne skolbarn emottages i kost och gvarter hos Enkefru Julie Lydecken boende uti fröken Eulers gård inom fästningen.

En aktad medlem af Handelsståndet har, till handtverkar pensions-kassan, förärat 10 rub. s;r.

Wuokrataan.

Uti Tervaniemi stadsdel, S:t Anne, kan stall för tvenne hästar, jemte foderrum, få hyras. Närmare å detta lads tryckeri.

(5) 2

En kammare, på förmouliga vilkor, hos

(3) 1

B. S. Hougberg.

Myytämänä.

Omia myydaän Talin tartanoissa. Tarfempia te-toja tavarasta ja hinnasta annetaan myymäpaikassa sekä Wiipurin kaupungsissa.

(2) 1

Mauno Lamoniuselta.

Lisä-tähteä ei tältä viikolta tulnut, koska tiistaina oli pyhä.

Wiipurissa, M. A. Jilinafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Stawalle,

Sanomille Wiipurista No 2.

Rouju-aika Wiipurissa Päätähensä perästä.

Stawaa, Sanomia Wiipurista,

jota toimitetaan tänäki vuonna 1863 lisätäh-
tineen samana aikana ja yhtä suurena kuin
tähänkin asti, saapi tilata täksi vuodeksi täällä
Wiipurissa h:ra M. A. Zilliakuksen kirjapai-
nosja ja myös kaikkia Suomen postikoutto-
reissa 1 ruplalla ja 35 kop. hop., s. o. 5
markalla ja 40 pennillä Suomen rahassa koto-
ja 68 kopetalla puoleksi vuodeksi, johon jo on
luettu sekä postirahat että postimestarien wai-
wat. Lehden tarkoitus sekä toimittaja tulee ole-
maan sama kuin tähänkin asti on ollut.

Wiipurista.

Maisteri Lawoniuksen luento kaupunnin seura-
salissa viime torstain iltana oli kuulemassa noin
170 hengen paikoille. Kuineena puhujalla oli Wi-
purin lääniläisten kärkeijet entijinä aikoina, erin-
omattain niiden alituiisten sotien ja raja-mete-
lien kautta mitkä tapahuiwat Ruotin wallan ai-
kana, jolloin Wenäläiset yhä wäijwiwät tätä maa-
ta — tätä meidän köyhää Suomea — ja rääf-
käsiwät kansaa kaikissa niissä paikkakunnissa mit-
kä milloinkin onnistuiwat walttaansa saamaan.
Puhuja myös kertoi senaikuudesta yläpiästä ja
kansaa raistawasta aatelistöstä ja warsinkin wir-
kamiehistä, jotka eliwät niinkuin ruhtinaat tä-
män köyhän kansan hi'ellä ja wä'ellä. Nimis-
miehen wirka esim. siihen aikaan oli niin tulo-
kas, että sitä moniaat halusiwat ja saiwatkin asi-
anomaisilta ylhäisiltä herroilta korkeilla hinnoilla
ostaa. — Kuin nyt yhä raiwoji wihollinen ja tur-
meli usiasti kaikki mitä turmelemista oli, sen seu-
rannoksi oli nälkäwuodet ja rutto-taudit ja pääliseksi
wielä wirkamieisten ankara kowuus ja oman woi-
ton pyyntö, niin on ymmärrettäwä että kansan
luonnon laatu sai kaikesta sellaisesta wähitellen
aikojen kuluesja tylyn ominaisuuden, jota kyllä hy-
win usiat nyt meidän aikoina ihmettelee ja pahet-
tii, tutkimatta ollenkaan niitä wäkewiä waiututa-
wia switä mitkä juuresja owat. Tätäkin seik-
kaa ja kohtaa selitti puhuja totisilla ja liikutawilla
sanoilla, mieleen johdattaen myös että samat jo
mainitut syyt owat wajottaneet tämän puolen kan-
san olon ja elämän niin paljon kurjallisempaan
tilaan Suomen lännepuolen asukkaista suhteen kuin
nyt nähdään. Sen kowan kuoren alla mikä wisottui
sata wuotisen erillensä olemisen ajalla muusta Suo-
mesta on kuitenkin Wiipurin lääniläisellä wielä tal-
lella sama pohja-luonne kuin muillakin Suomalai-
silla ja erinomattainkin elää terve kansallisuuden
tunto sen kuoren alla. Lopuksi toiwotti puhuja wa-
kaisella innolla kaikkia walistuksen ja siwistysksen
osallisia lewittämään siwistystä kansalle kufin ym-
päriällensä tämän kansan paremmaksi kohenemiseksi

ja niin edespäin, mainiten myös sitä suurta on-
nea kuin meille nyt on sallittu sillä että armolli-
nen Hallitsijamme on wakuuttanut Suomen kansalle
jo tänä vuonna walttiopäiwien saannin, joiden
kautta wanhentuneita lakia on mahdollisuus ajan
waatimuksia myöten parannella.

— Meidän on pyydetty julkaisemaan että siihen
masteradi-tanssiin mikä pidettiin täällä kaupunnin
seura-salissa kesiwiikko iltana 7 p:nä tätä kuuta,
oli ostettu 240 herras-, 196 rouwas- ja 61 lapsi-
hengen pilettiä, niinmuodoin 497 hengelle yhtei-
seen, joista koto tulo oli 301 rupl. 4 kop. Kulun-
sit tästä pois lukein, 61 rupl. 4 kop., jäi jäännös
tätälaisen orpohuoneen hywäksi yhteensä 240 rupl.
hop., josta Wiipurin Rouwaswäen yhtyys kiittää
nöyrimmästi asianomaisia hywäntekewää Oleisöä.

(Lähetetty.)

— Wiipurin kunnioitettawille kaupunkilaisille edes-
kunta, tämän kautta, Hufuniemen waiwaishoito
nöyrimmän kiitoksensa sen lahjan edestä 400 rup-
lan hopeasia, jotka owat köyhiin ja hädässä ole-
wiin awuksi tänne lähetetyt.

—r.—

— Kirjanen Uuraasta 1862 vuoden lopulla.
Koulu, jossa tänä syksynä käwi hywin wähä lap-
sia, suljettiin 13 p. Jouluk. Syyn lasten wähy-
teen luulen olevan osittain se, että, kuin tänä
vuonna oli salmessamme paljon laivoja, oli lap-
sillakin, etenkin pojilla rahan saalis; osittain myös
wanhempien wäjäinen huolimattomuus lastensa
tulewaisuudesta ja kenties pelko koulunmaksusta,
joka kuitenkin on hywin wäjäinen sitä vastaan
mitä koulun hywäätahtowat hoitajat sen woimassa-
pitämiseen antawat. Kuitenkin on toiwottawa että
tulewana lukuaikana enemmin lapsia tulee kouluun.
— Kirjasto on lisääntynyt uusilla kirjoilla (noin
100) ja kirjoja on ahkeraasti lainattu. Jos niitä
yhtä ahkeraasti luetaan, niin olisi kiitettäwää; mutta
sitä emme woi takaukseen mennä. Jää salmessa
on hywin tähän asti kestänyt, waikka alussa kassi
poikaa kufilla ollesja upposiwat weteen, jään hei-
dän alla haljeteessa, josta kuitenkin paikalla tois-
ten awulla saatiin ylös ja pääsiwät waan kylmällä
löyhlyllä. Muutamia on kuollut ja palo-wahinko
oli taas, jossa wanha saunamökki poroksi paloi.
Se oli jo kolmas palowahinko wuodessa täällä,
jossa kauwan aikaa semmoista ei ole ollut. — Muuta
uutta nyt en tiedä. Lopuksi tahdon opettajan il-
moituksen mukaan ilmoittaa asianomaisille että kou-
lussa alkaa opettaminen ja lukeminen taas 20 p.
Tammik. tulewana vuonna. Toiste enemmin.

U. R. D.

Kuwaelmia elämästä.

I.

Uskollinen waimo.

I.

Wuoteella makasi freiwi Harald. Hän oli wii-
meisissä kuolon-lampauksissaan. Wuoteensa wie-
ressä oli kaunis puolisonsa polwillaan ja puristi

hänen tättänsä; se nähyi olewan kokonaan surulla täytetty, hiuksensa olivat vapaat kaifista kahleista, hartioillaan, hän voivotteli, itseä tiherteli, huokaili, rukoi, walitti — kas, siinä wasta uskollinen waimo!

Mutta odota! Kreivi ei vielä kirjoittanut jälkeensääntönsä alle, krewinna kertoi huokaussensa, hyneleensä ja rukouksensa — tullaan kaiken hänen suuren omaisuutensa perilliseksi. Niinkuin jo sanoin, krewinna wasta uskollinen oli.

Kreivi kirjoitti wapisewalla kädellä jälkeensääntönsä (testamentin) alle, puolisonsa oli koko hänen rikkautensa ainoa perillinen. Nyt heittäytyi krewinna ruoteelle, laski wapisewan kätensä kuolewan puolisonsa kylmälle otsalle jota jo viimeisen kamppauksen hiki kostutti.

— Harald, rakas Harald! Puhu waan ainoasana, että vielä kerran saisin kuulla rakkaan äänesi — oletkos vielä, rakas Harald, hengissä —

Kreivi koki hirsikewänä viimeistä voimiaan ottaakseen jäähyväiset puolisoltaan.

— Eppuni lähestyy... kohta olen tuolla ylhäällä... elä onnellisena, Klaudiani... muista minua... —

— Ijäsesti, ijäsesti! Mutta jos sinun nyt täytyy kuolla, niin en minäkään tahdo elää... mulla on vielä yksi rukous.

— Se olkoon sulle edeltäpäin myönnetty.

— Jos voit, niin tule ja ota minut, kohta kuolemani perästä, tästä maailmasta, joka, sinun pois ollessasi, minulle on ilotin ja antio. Mikä on rakkaus sinutta, Harald? Lupaa mulle, että kohta kutsut minua pois tästä surullisesta maasta, niin että kohta, kohta tulisin taas yhdistetyksi sin kanssasi, tuolla ylhäällä, taivaan ja tähtien loistawissa iloiissa majoisissa... —

Kreivi tahtoi wastata, mutta kuolema sulki hänen suunsa — Harald oli kuollut. Klaudia nousi ylös ja, nähtyvänsä puolisonsa jo kuolleen, nosti hän jälkeensääntönsä ilmaan ja nauroi korkealla äänellä. Hän weti kellonauhaa; palvelija astuu sijsään.

— Mene paikalla paruuni Alfselin tykö. Ilmoita hänelle, että puolisoni on kuollut.

Kas, siinä wasta uskollinen waimo! Ei mikään maailmassa voita uskollista waimoa.

II.

Kolmen päivän perästä oli komeat hautajaiset. Ensimmäisissä waunuisissa istui Klaudia murhepuvussa. Wieressään istui wanha seura-neitinsä. Klaudian filmät olivat hyneleitä täynnä.

Toisissa waunuisissa istui taas paruuni Alfel, joka oli ollut Haraldi wainajan paras, uskollisin ystävä ja joka luultawasti tulee hänen lähimäiseksi seuraajaksi. Hän heittäytyi waunujen nurkkaan ja haufotteli.

— Hyi piru, kuin ikävä. Hm, vuoden kuluttua näin Klaudian, sillä hänen kanssa saan rahoja. Mutta huomena täytyy mun pyytää tuhatta ruplaa Klaudialta antaakseni sulle kiroille juutalaiselle, joka minua niin kowasti ahdistaa.

Kiretut hautajaiset! Jos ne jo olisivat lopussa. — Näin Alfel itseksensä puhui.

Arku laskettiin hautaan. Klaudian filmistä juoksi hyneleet wirtoina ja Alfel oli liikutettu.

Palautumalla ajoi Klaudia Alfselin kanssa ensimmäisissä waunuisissa. Klaudia, joka vähää ennen oli niin murheellinen, oli nyt iloinen.

— Kiitos taivaalle! Nyt ei mitään enää ole tiellä onnellemme. Eikös se sinua, Alfelini, ilahuta? —

— Jos se minua ilahuttaa! Eikö se hyynel, joka filmästäni on, sano sulle, kuinka iloitsen? Di, Klaudia! Eä olet onneni aurinko! —

— Alfel! Sinä olet elämäni onni! —

He syleiliwät, suuteliwat toinen toistaan.

III.

Murhe-wuosi oli juuri lopussa. Harald oli unhotettu, hän mafasi pimeässä haudassa, mutta nyt puolisonsa ja ystävänsä häitä pidettiin. Jo oli yleinen, wieraat tanssivat niin että kynttilät ruunuisissa sammuiwat. Tanssi toinen toisensa jällessä seurasi. Wäsymättömin oli Klaudia. Hän oli kaunis morsius-puvussa ja ilo filmistään loisti. Nyt hän siwus-kamarissa oli puolisonsa, Alfselin kanssa, hänen sylissään lewähtääksensä. Di kuinka onnellinen Klaudia nyt oli.

Mutta soitanto kutsui taas uusiin tanssiin. Morsius-pari siirui saliin. Ohr'äkkiä kello löi 12 — se oli sydän-yö. Soitanto waikenee, sali tulee pimeäksi — Klaudia tirkaisee hirmuisesti, edessään seisoo haahmon näköinen olento, se pyytää häntä tanssiin, se ottaa häntä kiini kylmällä kädellä, Klaudia wapisee — haahmo on kuollut puolisonja.

— Mitäs minusta tahdot?

— Täyttää viimeisen rukouksesi! —

Haahmo ottaa Klaudian sylin käsin kiini, hän polkee lattiaan — Klaudia huutaa apua — —

Wieraat kauhistuwat, he kiiruhawat Klaudian awuksi, joka hengetönnä lattialla mafaa — Klaudia on kuollut!

Kotimaalta.

Helsingistä 1 p. Tammi. Tänäpäni owat ihmiset wanhan tawan mukaan liikkeessä ja toimesta uutta vuotta toinen toiselleen toivottaakseen. Minäkin tahdon wanhaa tapaa seurata sillä tawoin, kun en suullisesti voi, kuitenkin että lähetan sulle Otawalle kirjallisesti hyvän uuden vuoden toivutusta. Hyvää uutta vuotta siis sekä sulle että kaikille! Nyt niihin untiisiin, jotka sulle kertoa tiedän. Joulua on wietetty täällä niinkuin ennen, lahjoja annettu ja lahjoja saatu ja niihin rahoja ja paperia tuhlatu. Kauppiat owat tehneet hyvää kauppaa etenkin lasten leikki-kaluilla. Muutamissa puodissa on semmoinen kauppaakin tehty, että ostajat owat maksamatta ja kauppa-herrojen hoksaamatta yhtä ja toista pistäneet taskuunsa ja jos kauppaherrat wälistä owatkin hoksanneet, niin eiwät ole siitä mitään tehneet waan antaneet ostajat pitää ne joululahjoina. Muutamia on kuitenkin paloitettu, kun asia on huomatuksi tullut, antamaan talaijin taikka maksamaan. Niin tapahtui erään suppi-turkin fantawan herran kanssa eräässä kirjakaupassa. Samoin tapahtui eräälle paremmalle, niinkuin sanotaan, naiselle eräässä puodissa. Muttei kummaa, sillä mintähden ei pääkaupuntimme olisi muiden pääkaupuntien kaltainen siinä ajassa? Onni kyllä, ett'ei täällä ryöwätä niinkuin Londoossa selkeällä päiwällä kadulla. — Näytelmähuoneessa on näillä ajoilla näytetty sekä „Rau ei“ (En voi) että „Daniel Hjorth.“ Edellisen tekijä on suuri runoiliamme Runeberg. Siitä voit ajatella millä innolla pääkaupuntilaiset, kun sitä ensimmäisen annettiin, tuntekswat näytelmä huoneeseen sitä katsomaan ja kuulemaan. Täikimäisen tekijä on taas ylioppilas J. J. Wecksell. Sitä on jo paljon arwosteltu ruotsalaisissa sanomissa ja siihen tahdon waan sanoa, että arwostelijat owat jokainen etäneet ylös sen heikompia puolia ja oikein kiitettävällä innolla tiukkaasti tuikeet niitä. Tefemä on hywä ja tekijän ensimmäisenä sangen onnistunut, mitä hywänsä eräät arwostelijat sanoot. Wähä kirjallisuutta on joulukuksi tullut painosta ja suomen kirjallisuutta tuskin mainittawaksi, ell'ei eriteta ylioppilas Dahlbergin runoja. Niistä ei voi muuta sanoa kuin mitä hänen entisistä runoista on sa-

nottu — niistä puuttuu runollista mielenkuwitteluista. Muuten näyttää tekijällä olevan taitavaisuutta runoja kirjoittamassa ja runoniekaksi voidaan häntä osaksi sanoa, tuskin kuitenkin runoniekaksi sanan laueamassa merkityksessä. Olen kuulut että kohta uuden vuoden perästä tulee taas painosta neljäs wihko „Mansikoita ja Mustikoita” ja kenties myös „Näytelmistö.” — Muuta tällä kertaa en nyt tiedä sulle. jutella, mutta kun toiste kirjoitan niin toivon saavani enemmän uutista kertoa, kun ihmiset ovat päässeet entiseen elämän järjestykseensä joulun riemuista ja juhlista. Siis hen asti jää hyvästi!

Kustaa Wastri.

— **Impilahdelta** Joulk. 22 p. Mihiin nimi-lis-toihin joita läänin Herran Gubernööri on tänne lähettänyt awun keräämistä warten hätää kärsiwille maamme pohjois osissa ei vielä tietääkseni ole merkitty ainoakaan nimeä, ehkä useammissa tiloissa jokaista yleisesti on kehoitettu pikaiseen awun tekoon; mutta antaako sekin jolla ei mitään antamista ole? Jokinainen täkäläinen hywin kyllä tietää ettei siihen ole mikään muu kuin yleinen woimattomuus syynä. Samat kowat kohtauksat kuin monissa muissa maamme osissa, joissa halla on tehnyt tuhojansa, ovat kohdanneet ustoita täälläkin, ehkä ei toki niin kaikkialta, sillä jos halla täällä yhdeltä raiskasi kaswut niin toiselta sitawastaan jätti melkeen wahingoittamatta, jonkatähden kärsiwä on aina tilaisuudessa saamaan apua siltä jota halla on vähemmin wahingoittanut. Osissa ja alanko maisissa ovat kummini kaikki kylwöt yleisesti hallalta turmeltut — Useimmissa perhefunnissa walitetaan jo ilmentuneen ähky- ja wähi wetotautiaksi.

Täkäläinen rouwaswäki on auttaaksensa hädän alaisia seurakunnassa valmistanut kaiselaisia käsitöitä jotka arwalla eli muntoin tulee myötäväksi. Toiwottawa olis että wallasjäätyiset täst' edes joka aika pitäisiwät senlaisia ompelu-seuroja, joilla helposti voitaisi koota waroja niinkuin esim. seurakunnan lainakirjastoon, sanomalehtien hankkimiseksi j. m. s. Tanne ei ole tilattu munta kuin yhä ainoa suomenkielinen sanomalehti; se olisi siis kalliista arwesta jos jollain tavalla saataisi edes joitakuita sanomalehtiä jaettawaksi seurakuntaan, joka, sekä että se herättäisi suurempaa luku-halua, saataisi kansan huomaamaan sanomalehtien wiljelemisen hyödyn.

Eräs talon isäntä Paawo Koponen Sumerian kylästä sai urhollisesta taistelostansa kahden rosmon kanssa, jotka eräänä yönä yrittivät warastamaan hänen kotoa, lahjaksi pitäjän wirtamiehiltä ison hopea pikarin päällekirjoituksella „Urhollisuudesta pitäjän herroilta.” Wäsemmässä kaswosfiansa kantaa hän myös iluista merkkiä samasta taisteluksesta, joka on seuraus firween terän kowasta kolhauksesta, jolla rosmot, paitti useampia lyöntiä pysähtyillä josta myös oli heillä aseena, olivat mufiloineet Koposta. Urhollisuutensa on merkittävä erinomattain siitä että hän puoli alastoinna ja aseettomana taisteli siihen asti kunnes voitti wastustajainsa aseet. Yksi rosmoista, nimeltä Paawo Laakkonen, jonka samassa tilaisuudessa täytyi antautua, istuu nyt läänin wanfihuoneessa, mutta toisista ei ole vielä saatu mitään tietoa.

Yksi asia on vielä kerrottawa yleisölle. Kuin asianomaiset ja useammat pitäjän miehistä ovat tulleet huomaamaan seurakuntamme uuden firkon, jonka pääraikentajana oli eräs Gustaf Stulander Jaakimwaaran pitäjämästä, olevan tehdyn kiitettävällä nerolla ja tarffuudella, niin owat mainitut asianomaiset toiwoneet saada sanomalehdissä

yleisölle julkisaattaa ei ainoastaan korkeinta suositansa mainituksa suhteessa, mutta myös ilmoittaa Stulanderin nerollisuutta ja muntoin hywää ja piteää käytöstä rakentaja- sekä muurari-ammateissa. Ja pyydetään siis että muutki sanomalehdet tämän asianomaisien ja pitäjämiehisten puolesta puhumisen suosiollisesti julkaisiwaat.

S—l—n.

— **Johanneksen pitäjämästä (Rakista.)** „Minä mies niinkuin muutki merimatkoilta majoilleni tullut, saan lukea tufulta tulleita sanomia kaifilta kansalaisiltamme, mutta harwoin näkyy seurakunnassamme kirjoitetuksi jotain uutiia sanomalehdissä. Terweys seurakunnassamme on tawallinen, paitti pöhbö- ja kulffu-tauti tahtoo raisttaa uimampia ihmisiä, enimmittain lapsia. Mutta useammissa paikoissa naapurin rakkaus näyttää olevan epätaisaista kuin ilian kynnö; waan se tuleeikin luultakseni siitä kun olemme opissa lapset, waikka jo muntoin pakiut parta-leuwat. Jaakko Repo.”

Toimituksen muistutus. Lähettäjät älsöön pahastufo että olemme loppu-pään hänen kirjoituksista pois jättäneet. Sillä sellainen wertauspuhe rengastettamista poraista ja tunfioista, mitä lähettäjät on loppupäässä lausunut ja luullut kentiesi sukkelamaisuudeksi, on itse asiassa kuitenkin liian rostaista ja mitätöntä yleisölle, niin hywää kuin se sitte lieneekin josain kylän päässä ja erinomattain hywässä potaatti maassa. Sellaisia lauseita sopii käyttää ainoastaan silloin kuin puhe on maanwiljelyksestä, waan ei suinkaan silloin kuin muussa kassannossa hengen wiljelystä tarfotetaan.

— **Wälfjärwellä** on hätäytyneille maanmiehille Dulun, Waasan ja Ruopion lääneissä koottu wäpatahtoisia lahjoja, niinkuin seuraa:

(Jatk. viime lehdestä.)

Drawaniemen kylästä 4 kp. rufiita, 1 tynn. 8 kp. fauroja, Rekkolasta 16 kp. ohria, 15 kp. fauroja, Ruustinlahden kylästä 1 tynn. 9 kp. rufiita, 6 kp. ohria, Päiwäkiwen kylästä 6 kp. rufiita, 17 kp. ohria, 17 kp. fauroja, Metsäwirkin kylästä 18 rupl., Kambalan kylästä 5 rupl., 6 kp. rufiita, 1 tynn. fauroja, Sarkolasta 25 kop., 29 kp. rufiita, 14 kp. fauroja, Johan Joonaanp. Suofas 3 rupl., Siparilan kylästä 3 rupl., 2 tynn. fauroja, Suontaan kyläfunnista (1 osa) 1 rupl. 40 kop., 1 kp. rufiita, 5 kp. ohria, 1 tyn. 13 kp. fauroja, Suontaan kyläfunnista (2 osa) 1 rupl. 50 kop., 13 kp. rufiita, 4 kp. ohria, 1 tynn. 5 kp. fauroja, Matts Thomaanp. Dinas 50 kop., Tarpilan ja Naumalan kylästä 75 kop., 1 kp. rufiita, 11 kp. ohria, 1 tyn. 14 kp. fauroja, Thomas Zacharianp. Holttinen 1 rupl. 25 kop., Böppölän, Turutilan ja Wosuffalan kylästä 1 rupl., 7 kp. rufiita, 23 kp. ohria, Lemmettylän, Piikolan ja Teppolan kylästä 2 rupl. 70 kop., 22 kp. rufiita, 2 tynn. 23 kp. fauroja, Weikkolan Saelta 1 rupl. 61 kop., Uudesta kylästä 6 rupl., 1 tynn. 3 kp. rufiita, 1 tynn. 4 kp. ohria, 3 tynn. fauroja, Hirvisaaren kylästä 2 rupl. 40 kop., Waalimon kylästä 20 kp. rufiita, 8 kp. ohria, 1 tynn. 18 kp. fauroja, Walkeamatkan kylästä (1 osa) 1 rupl. 20 kop., 13 kp. rufiita, 27 kp. fauroja, Walkeamatkan kylästä (2 osa) 2 rupl. 52 kop., 14 kp., rufiita, 12 kp. ohria, 1 tynn. 16 kp. fauroja, Walkeamatkan Sa-losta 50 kop., 1 kp. rufiita, 19 kp. fauroja, Mannilan ja Piikkilän kylästä 11 kp. ohria, 10 kp. fauroja, Anders Thomaanp. Munka 5 kp. rufiita, Martti Piski Rakfalaasta 50 kop. ja Dawid Mirronen Lemmettylästä 25 kop. Paitti näitä on pitäjän yhteisistä magastineista jo viimeis-kuluneessa Lokakuussa lahjoitettu 30 tynn. rufiita. — Tämä kaiffi tekee yhteen: 270 ruplaa 81 kop. ho-oiata, 43 tynn. 18 kp. rufiita, 6 tynn. 19 kp. ohria ja 36 tynn. 2 kp. fauroja. Joulukuun 18:nä p. 1862.

D. F. Hofdahl.

Ulkomailta.

Uusi vuosi valtiollisissa wehkeissä ei ole ennätännyt vielä tuntua merkillisemmälle kuin että wanhon vuoden festonaiset seikat ovat hywässä wauhdissa jatkuneet uuteen. Baami Roomissa ei ole vielä kadottanut hyviä toivoja maailman valtansa pysymäisyydestä; Keisari Napoleon antaa sotawärensä wälewästi tapella Meksikossa ja lisää niin muodin — wähintäkin Franskan „sota-kunniaa.“ Italiassa on Garibaldin jalka saatu niin terweeksi että se jo woipi tehdä palvelusta sangarille — jos ei muualla niin kuitenkin Caprerasa. Suurin hoppu on nyt waan siitä plynkappaleesta mikä haawasta wiimenki pois saatiin. Tätä möhärettä owat monjaat rikkaat kilwotelleet saada omaksensa, suurilla rahilla, waan jos kukaan muut kuin sangarin oma poika, Menotti, tulee niin onnelliseksi, ei ole vielä tietoa. Itäwalta ei ole vielä ollut tarpeiksi woihallinen nöyryyttämään Ungaria, ei kuitenkaan sen wapaamielistä puoluetta, jonka esinenässä Deak on johdattajana. Muusta „saksan poliittisista“ woipi löytää kumia sanomista Kladderadatsch. Greekalaisilla on pula saada itsellensä uutta kuningasta, ja owat sentähden aina vielä ilman. Pohjois Amerikassa festää yhä „sota, meteli ja weriset waatteet.“ Tästä sodasta ei osaa vielä nytään muuta sanoa kuin: „alku työn kaunistaa, loppu kiihto seiso.“

Kuulutuksia.

De jordägare inom Wiborgs Län, hvilka äro delägare uti Finlands Hypotheksförening, varda härmedelst kallade till allmän sammankomst hos undertecknad, Tisdagen den 3 Februari 1863 klockan 5 eftermiddagen, för att i stället för de efter lotning afgående tvenne ledamöter i Wiborgs Länekomité, välja tvänne ledamöter, samt tillika utse tvenne Suppleanter i komitén. Wiborg den 27 December 1862.

På Wiborgs Länekomités vägnar:

A. R. Frey

Me maanhaltiat Wiipurin läänissä, jotka owat osalliset Suomen Hypoteekkiyhdistyksessä, kutsutaan tämän kautta yhteiseen kokoukseen allekirjoitetun tykönä Tiistaina 3 päivänä Helmikuuta 1863 kello 5 iltapuolella, walitsemaan kaksi jäsentä niiden jaan Wiipurin läänikomiteassa, jotka arwan muutaan tulewat eroamaan, ja yhtäaika myös nimittämään kaksi warajäsentä samaan komiteaan. Wiipurissa, 27 p. Joulukuuta 1862.

Wiipurin Läänikomitean puolesta:

(3) 2

A. R. Frey.

Stadens handtverkare böra vid vite af tio rubel silfver inom utgången af instundande Januari månad till Magistraten inlemna förteckningar rörande deras handverk under innevarande år upptagande följande nemligen:

Antalet af gesäller och läringar med särskild uppgift å utlänningar och dem som äro af finska nationen; råmnens beskaffenhet och mängd, som blifvit förbrukade, inhemska och utländska samt tillverkningens belopp af hvarje särskildt slag och dess värde. Wiborgs Rådhus, den 17 December 1862.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinricius.

Yksityisiä ilmoituksia

Theater-Anzeige.

Mittwoch den 14 Januar.

Werner oder Herz und Welt.

Schauspiel in 5 Acten von Carl Gutzkow. Die Vorstellung Dienstag den 13ten Januar fällt aus.

Die Direction.

Tvenne skolbarn emottages i kost och gvarter hos
(3) 2 Enkefru Julie Lydecken
boende uti fröken Eulers gård inom fästningen.

Privatundervisning.

Af några härvarande lärare förberedas ifrån början af snartinstundande vårtermin gossar till inträde på högre elementarskolans första och andra klasser. Närmare kan öfverenskommas med undertecknad, som från den 14 Januari träffas i Zagels gård invid finska kyrkan.

J. R. Relander.
Kollega

(2) 2

Agenter sökas.

För ett företag, som öfverallt kan bedrivas med betydlig vinst, sökas solida agenter, som kunna ställa borgen. Frankerade anbud på tyska, fransyska eller engelska språket kunna insändas till A. Farr i Hamburg.

(2) 2

Juridiska föreningens filial afdelning i Wiborg sammanträder thorsdagen den 13 innevarande månad klockan fem efter middagen å Kejserlige Hofrätten. Wiborg, den 12 Januari 1863.

Bestyrelsen.

Den, som å maskradbalen härstädes den 7 i denne månad tillbytte sig en annans läder galosch, torde skynd samt rätta misstaget hos

Bernhard Broman.

Plantagen

Neger

Cigarren

bin ich im Stande noch bis zum

1 März

zu den alten Preisen zu begeben, d. h.
pro Mille Hambg Banco Mark 48.

Zur Probe

versende ich: Ganze Original
Fässchen à 300 Cigarren: Mark 14 1/2
Halbe Original Fässchen à 150 Cigarren
Banco Mark 7 1/4.

Die Zahlung ist entweder Baar Sendung, oder kurz
Traste auf hier.

Carl Heylbut,

Agent und importeur, Hamburg. Bei Aufträgen
wolle man gefäll. um Irrthümer zu vermeiden
genau auf der Adresse bemerken Carl
Heylbut, Agent und Importeur in Hamburg.

Wuokrataan.

En kammare, på förmonliga vilkor, hos

(3) 2

B. S. Hougberg.

Myytämänä.

En ny kursläde uti Befallningsmannen Tulanders gård
N:o 51, snedd emot Landskansliet hos Wagnmagaren

(2) 1

Jakob Granskog.

I f. d. Siliverstoffs bod

nyligen inkomna:

Windrufvor

Pikon och russin.

Färsk Caviar.

Sjonga.

Muikrom.

Holländsk sill.

Eidamer och Schweitzer ost samt Saltgur-
kor jemte pickles.

(2) 2

W. Neustroeff.

Offia myydään Talin kartanoissa. Tarkempia tie-
toja tawarasta ja hinnasta annetaan myymäpaikassa sekä Wi-
purin kaupunkiassa.

(2) 2

Mauno Lomoniusselta.

Gasbesparare à 30 kop. stycket hos
C. G. Clouberg.

Wiipurissa, M. A. Zilliatuffen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

Hinta:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
penniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

tilataan:
Zilliafuksen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postifontoreissa.

N:o 3.

Perjantaina 16 päivänä Tammikuuta.

1863.

Otawa, Sanomia Wiipurista,

jota toimitetaan tänäki vuonna 1863 lisätäh-
tineen samana aikana ja yhtä suurena kuin
tähänkin asti, saapi tilata täksi vuodeksi täällä
Wiipurissa h:ra M. M. Zilliafuksen kirjapai-
nossa ja myös kaikissa Suomen postifontto-
reissa 1 ruplalla ja 35 kop. hop., j. o. 5
markalla ja 40 pennillä Suomen rahassa koku-
ja 68 kopelalla puoleksi vuodeksi, johon jo on
luettu sekä postirahat että postimestarien wai-
wat. Vchden tarkoitus sekä toimittaja tulee ole-
maan sama kuin tähänkin asti on ollut.

Torihintoja.

Tällä viikolla on maksanut: ruuut 7 rupl., ohrat 3 r.,
laurat 3 r. ja 3 r. 30 kop., pottaarit 3 r. tynnyri, ohran ryy-
nit 23 kop., pavut 16 ja 20 kop., liina riemenet 10 ja 12
kop. lappa; voi 17 ja 18 kop., palvattu raamaan liha 3 ja
6 kop., palvattu lampaan liha 7 ja 8 kop., palvaamaton 3
ja 6 kop., juolainen siian liha 8 ja 10 kop., tali 12 ja 13 kop.,
humalat 10 ja 12 kop. nautat; metset 60 kop., teeret 33 ja
30 kop., vohi 23 ja 30 kop., metso-kanat 13 kop. vari; koiru-
habet 1 r. 43 ja 1 r. 53 kop., petaja-halet 1 r. 20 ja 1 r.
30 kop., kuuksit 1 r. sylti; keinat 13 ja 20 kop., olet 10 kop.
vunna.

Wiipurista.

Keskiwiikko aamuna täällä viikolla oli yksi wanki
päässyt karhuun Wiipurin linnasta ja juossut sel-
laisella wilewyydellä ensin salmen yli, jättä myöten
Hiekkaan ja Wifirunkiin ja aina edelleen taas jään
poikki Huusniemen kohdalle ja siitä metsään, ettei ta-
kaa ajajat ole voineet häntä kiini saada. Kahleet
oli hän saanut puita hakatessaan kolistetusti san-
gen sukkelaasti pois jaloistaan ja ne hän on hy-
lännyt, yhtenä wanki-waatetten kanssa, paikalle, mu-
kaansa ottaen sen firween, jolla oli puita hakan-
nut. Hänen waatteuksensa matkalla on ollut liina-
houkut ja „halatti” sekä tohwellit jalkineina. Tästä
waatteuksesta on hän vielä halatin hylännyt met-
sään. — Näin on kertonut kulkupuhe, sekä että an-
emaiset frununniehet ovat olleet kaikin voimin
karhulaista kiini jahtaamassa. Mies (kotoisin Hämees-
tä) on ollut wankina warlaudesta ja jo kaksi kertaa en-
nen saanut raippoja. — Wuorokauden päästä, toissa
aamuna, on tämä karhulas saatu jälleen kiini yhdes-
sä talossa näillä lähi-senduilla ja tuotu takaisin linnaan.

Järjellisen awunkeimon hedelmistä Muotissa.

Hädän-awun Toimikunnalle Helsingissä!

Buonna 1851 kohtasi yhyin kowa kato Werm-

lannin maakunnan pohjois-osa. Siinä syntyvän
hädän auttamiseksi koottiin lahjoja 130,500 riksiin
asti, jotka jaettiin 14 hädänalaiselle pitäjälle, eh-
dolla että rahat käytettäisiin ainoastaan työn
hankinnoksi. Niin tehtiinkin, ja seuranto oli ei ai-
noasti hädän poistaminen vaan myös että joka seu-
rafunta taas weti sisään rahastustön yleensä 60 ja
70 tuhannen riksin välillä, ja paitsi sitä Werm-
lannin maaherran huostassa vielä on tallella noin
30 tuh. riksiä, jaettawiksi tulewaisuudessa samaan
tarkoitukseen. Kuin tulee hätä, pance joka seura-
kunta liikkeesen hädän poistamiseksi säästörahansa,
joka sillä aikaa on kaswanut yhä suuremmaksi, kan-
taen korkea koron päälle. —

Suomalainen seurakunta Östmarkki ja toinen Lek-
wattnet kokiwat samalla kertaa erinäisellä saadulla
rahastolla nousta aina siihen asti kestäneestä fer-
jäläistilastansa. Niin tapabtui; 10 vuotta on nyt
seurattu k. Wermilannin talousseuralta hywäsi kat-
sottuja sääntöjä sillä menestyksellä, että paitsi uu-
dismaan wiljelemistä, joka on saattanut kansaston
paljoa parempaan tilaan, myös kuleksiwat ferjälä-
islaumat owat maanteiltä korjatut, työhön pan-
tuina ja siten muuttuneet heittiöistä ahferoiksi per-
heen-isänniksi ja työntekijiksi. — Wermilannin talo-
usseuran vuosikertomuksesta w:sta 1861 näemme
perustusrhaston, 15 tuhatta riksiä, ei ainoastansa
säilyneen vaan myös lisääntyneen, samalla aikaa
kuin 415½ tynnyrialaa uutta peltoa on tullut wil-
jellyksi ja wanhaa peltoa koku joukko parannetuksi.
Näin on siis huomattu täällä luotettava keino saat-
taa köyhiä paikkakunta hywään taloudelliseen ti-
laan ja kansastoa eteenpäin siwistyksessä. Koke-
muksen neuwomina owat muut pitäjät nyt päättä-
neet seurata Östmarkin ja Lekwattnet'in esimerkkiä.

Monta owat minun kanssa yhtänuumaiset siinä,
että Pohjais-Suomi, jossa hätä nyt on niin suuri,
woipi samalla tavalla parempaa tulewaisuutta it-
sellensä walmistaa.

Sentähden olen näitä kirjoituksia lähettänyt, har-
tahimmalla toiwotuksella että koottu kokemuksemme
mahtaisi tulla meidän wanhalle rakastetulle Suo-
melle hyödyksi ja siunaukseksi.

Kaifella kunnioituksella nöyriin palvelianne

M. Almqvist,

Kirkkoherra.

* Näda ja Kyrsebol 17 p. marrask. 1862.

Kuwaelmia elämästä.

II.

Kosto on Jumalan.

I.

„Pois kirottu! Pois lunnyseltäni! Sinusta en
tahdo tietää” huusi se rikas ja ylpeä rusthollari

Matti Kiuru naiselle, joka pienen pojan kansa seiso tuvan ovelle. Nainen oli Kiurun oma sisar. Hän oli vielä nuori, waikka suru oli uurtanut otsansa ja tehnyt poskensa kalveksi ja wajonneiksi. Poika oli noin seitsemän vuotinen, sen hiukset olivat mustat ja mustat silmänsä iskiwät tulta. Hän oli naisen ainoa lapsi.

„Di matti! Kuinka voit olla niin julma? Mitä olen minä rikkonut, kos'et tahdo ottaa minua ja lastani vastaan?” vastasi nainen.

„Pois silmistäni. Sinä irstät! Mene mustalaiseksi tykö, joita niin rakastat. Pois paikalla, taikka wiskaan sinut pihalle. Pois talostani!”

„Di rakas weljenil Anna meille waan wähäinen pala leipää saadaksemme sammuttaa nälkäämme, sillä emme ole syöneet kolmeen päivään. Di Matti! ole armelias! Olenhan minä sisaresi ja onhan tämä lapsi sukulaisesi.”

Kiuru ei vastannut sanaakaan siihen, waan surwasi naisen ovesta ulos pihalle. Nainen ruijahi maahan ja loukkasi päänsä portaisiin. Poika karkasi ruothollarin päälle ja kätensä nosti puukon, jolla hän tahtoi kostaa äitinsä edestä Kiurulle, mutta woimansa oli lapsen woima ja ruothollari surwasi häntäkin pihalle. Nainen nousi ylös, sen kaswot olivat weressä.

„Ha firottu! Sinua muistan ijäisesti” huusi poika. „Suureksi tultuani tahdon hirmuisesti kostaa.”

„Wai vielä uhfaat, hiiden jitiö! Kyllä minä sinut opetan!” vastasi Kiuru ja otti seipään.

Nainen otti pojan kädestä ja kiiruhti hoipertelewana pois. Kiuru seurasi heidän jälessä maantielle asti, siinä hän seisahtui.

„Hiiden roistowäki! Warfaat ja rosnot rohkeene vielä tulla tänne nyhaamaan. Mun pitäisi lähettämän nimismiestä perään että hän panisi heitä kiini. Hiiden lunska! oltuasi roswojen seurassa sohdit vielä tulla tänne. Ennen poltaisin taloni tuhaksi kuin ottaisin sinut huoneisiini.”

Nainen meni poikaneen tien poikki metsään. Kullessaan polku-tietä myöten, jonka hän löysi metsässä, itki hän katkerasti. Hän kiirehti päästäkseen niin pian kuin mahdollista lähimaiseen kylään, sillä nälkä häntä kowasti ahdisti. Poika näkyi unhottaneen nälkänsä. Hän kääntyi usein kun kuuli jonkun ratinan metsässä, luullen Kiurun olevan heidän jälessä. Puukon piti hän kädessään.

Viimein tulivat he järven rannalle ja siinä rupeesi nainen nyt pesemään weren kaswoistaan. Mutta woimansa olivat lopussa — hän waipui maahan. Poika istuutui hänen wierehensä.

„Mitä! Sinä tulet niin kalveaksi. Oletkos sinä kipeä?” kysyi poika.

„Armas Orjoni! . . . En jaks enää nousta ylös . . . Kohta kenties olet äidittä . . . Älä itke . . . Kun olen kuollut, niin mene lähimaiseen kylään ja rukoile . . . kyllä siellä löydät hyviä ihmisiä . . . että tulewat ottamaan ruumiini tästä . . . Armas lapseni! Sinä jätät yksinäsi, mutta' älä sure . . . Jumala kyllä sinusta huolta pitää . . . Mutta Orjoseni! Unhota se, mitä enosi on tehnyt . . . Älä milloinkaan ajattele kostoa . . . Tätä kosto Jumalalle, sillä kosto on Jumalan . . . Ole aina rehellinen . . . auta aina ihmisiä . . . auta myös enoasi, jos hän apua tarvitsee . . . Jumala olkoon kansasi . . . Jää hyw . . .” Nainen ummisti silmänsä — Orjo oli äidittä.

Hän heittäytyi äitinsä ruumiin päälle ja itki katkerasti. Samassa sattui wanhus tulemaan järven rannalle. Hän seisahtui ja katseli hämmästyneenä pojan käytöstä.

Hän lähestyi, nosti pojan ylös, kysyi häneltä

mikä oli tapahtunut ja saatuaansa tietää kaikki sanoi hän:

„Poika rukka! Ole murheetta! Tule nyt kanssani kylään, josta lähetan wäkeä tänne ottamaan äitisi ruumiista pois.

Älä itke, poikasenil! Kyllä saat kohta syödä. Minä tahdon olla isänä sinulle, koska enosi on niin julma. Häntä et enää tarvitse nähdä, sillä minä asun kaukana tästä. Älä itke, saat asua suuressa kauniissa kylässä, kaupunnissa, jossa on niin paljon foreita taloja, niin foreita kuin firrko kylässä. Älä nyt waan itke, kyllä kaikki vielä hywäksi tulee.”

Näin nyt wanhus jaaritteli, kunnes tulivat kylään, josta hän kohta lähetti wäkeä noutamaan naisen ruumiista metstästä.

II.

Yhtenä kauniina kesäkuun aamuna — wiidentoista vuoden kuluttua — tuli joukko nuorukaisia Kiurun taloon. Ne olivat ylioppilaita, joista muutamat keräsivät runoja, muutamat taas kaswaimia ja hyönteisiä.

„Hywäähuomenta!” sanoivat nuorukaiset astuessaan sisään.

„Terwe tultuanne!” vastasi Kiuru, joka istui pöydän päässä ja luki sanomia.

„Nyt sanotaan „terwe tultuanne,” ennen wiskattiin minua pihalle, kuin pöyhin palan leipää. Ha! Mun olisi kostaminen, mutta kosto on Jumalan, sanoi äitini.” Näin puhui yksi oppilainen itseksensä. Hän oli pitkä-kaswuinen, kaunis, mustaihonen nuorukainen. Se oli Kiurun sisaren-poika, ylioppilas Orjo Metsälä. Kiuru häntä ei tuntenut. Metsälä istuutui ja waipui sywiin ajatuksiin. Ne toiset taas rupeivät puhumaan yhtä toista Kiurun kansa, muutamat retkahdivat pensille, toiset taas lähestyivät tyttöjä, jotka siellä täällä tuwassa puuhastivat, ottivat heitä joku käsin kiini, nipisteliwät heitä poskiista ja tekivät kaikenlaisia jutkauksia heille.

„Hoi, akka-seni!” huusi yksi heistä emännälle. „Walmistapas nyt meille kahwia ja woi-kakkuja, sillä me olemme nälkäiset kuin sudet metässä ja jos runoja osaat laulaa, niin laula syödessämme, mutta nyt ensin kahwi ja kakkuja.”

Emäntä kiiruhti paikalla ja vähän ajan perästä oli suuri kahwi-pannu ja ruokaa pöydällä.

„Nyt ulet! Hyökättäämme tämän kuparisen linnan päälle, käksi jo ennen mainittu oppilas, joka oli iloinen huliwili. Kaikki kääntyi istumaan pait Metsälä, joka ajatuksiinsa oli.

„Moi Metsälä? Kuninkaamme korkeissa tiedoissa, ihanoissa taidoissa ja isämaamme lauluissa onnä korkeassa soitannossa! Miks olet niin alakuloinen? Oletkos saanut rukkaiset sylän tytöiltä, wai mikä sinua, sinä iloihin iloihten joukoista, waiwaa?” kysyi yksi heistä. (Jatk.)

Enytön suru.

(Lähetetty.)

Munloin hywin iloinen tyttö, oli kerran tanssista palattuaan suuresti murheellinen. Eräs hänen ystävättärensä kysyi häneltä, jos tanssissa tapahtui mitään erinomaista eli mitä hän niin suri. Tyttö alusta kielsi koko surunsa; mutta kuin ystävättärensä sanoi selwästi hänen haahmosiansa näkymän että hänellä oli joku murhe mielessä, ja muistutti häntä ystämyydestänsä, vastaisi tyttö: „Eiköhän sinä suris; kuin kaikki muut osaisit ruotia ja sitä kekenään haastoitfin. Minä kuin en osant muuta kuin tätä tuhmaa suomii, sain kuunnella mykkänä, enkä tullut miessään arwossa pietyks.” — „Älkää armaat suomen neidot mokomalla tuhmuudella arwoanne alentako. Muistakaa tof' että suomalaisia olemmekil Suomen kansalainen.

Kirje-waihtoa.

Karjalaiselle. Teidän runoa pitäjänne piirimiestä vastaan ei voida lehteen ottaa, kun ette ole ilmoittaneet koto- paikkaanne etkä muuta nimeä kuin "Karjalainen." Kansan- funnallisesa merkityksessä olemme Karjalaisia kaikki täällä itä puolella Suomea, niin liene sekin "pitäjänne piirimies" joka "otti tuhansii tavakii, palkan eistä palkit panna, ojiin pie- niin pitkin puolin."

Kotimaalta.

Hämeenlinnan wanki- ja parannushuoneiden hoidossa tapaturmeista petoksista ja wäärinkäytök- sistä, joista kauwan on jo puhuttu ja jotka ovat kauwan karmastaneet jokaisen rehellisen Suomalai- sen mieltä, on nyt sekä ruotsinkielisessä kirjallisesa lehdesämme että Dagbladissa julistettu seuraavia tietoja.

Viime marraskuussa oli Helsinkiin tullut entis- nen ryöstöwouti Dahlström, joka petoksesta ja wel- fakirjan wääröntämisestä oli raippawitsjoilla ran- gaistu ja sitte w. 1855 pidetty Hämeenlinnan pa- rannushuoneessa, ja oli täällä heti ostanut kaup- piass Eällströmiltä 7000 ruplaa maksawan karta- non, josta oli heti käteen maksanut myöjälle 1000 ruplaa. Tämä outo tapaus, että muka parannus- huoneesta pääsnyt wanki liikkui niin suurissa asi- oissa, herätti kaupungin poliisin tarkastuksen, josta syystä pidetyssä tutkinnoissa Dahlström oli il- moittanut saaneensa ei ainoastaan ne 1000 ruplaa waan vielä enemmänki rahoja mainitun parannus- huoneen entiseltä wahtimestarilta Rennerfeltiltä, jota oli sanonut antaneensa kirjoitusdöissä ja joka otti eron siitä wiraastansa melkeen samaan aikaan kuin Dahlström pääsi parannushuoneesta irti. Tämä hra Rennerfeltin anteliaisuus sai itsensä maamme profuraatorin matkustamaan Hämeenlinnaan viime joulukuussa, niinkuin jo kerroimme. Hra profu- raatori piti Hämeenlinnan raastuwasä tutkintoa asiassa sekä hra Rennerfeltin että parannushuoneen nykyisen wahtimestarin hra Eklundin kanssa. Siinä tutkinnoissa sanotaan Rennerfeltin tunnustaneen antaneensa Dahlströmille, sen päästeessä parannus- huoneesta, 150 r. ja sittemmin wähitellen enem- män eli aina 1300 ruplaan asti. Se tutkinto oli pidetty joulukuun 18 p:nä, milloin oli raastuwan edustalla seisonut suuri wäenpaljous. Seuraavana päivänä oli hra profuraatori pitänyt tutkintoa ites- sänsä parannushuoneessa, milloin hänen sanotaan tefineen paljo petoksia ja wilppiä sen huoneen hoi- dosa. Sen hoidon suhteen on muun muassa tehty seuraavia löylyksiä: että parannushuoneen johto- funnan omat jäsenet ovat saaneet hankkiaksensa ja myödyksensä laitokselle semmoisia tarwis-aineita niin kuin halkeja, kuusen hawuja, olkia, hiekkaa eli siantaa, öljyä jne.; että huoneiden walaistus on ollut niin huono ja wailtainen, että wartijana seisowa wenäläinen sotamies w. 1860 oli paran- nushuoneen etukäytävässä eli forridorissa ampu- nut kuoliaasti yhden wahtimiehen eli wankinihdiin, jonka hämärässä piti karkuun pyrkivänä wankina; että sen walaistuksen huonouden syystä Rennerfelt silloin oli tuomittu 9 r. 60 kpfan saksoon, waan ettei tätä sakkorahaa vielä nytkään ole häneltä otettu ulos; että yhä on maksettu ulos 700 halko- sylen hinta, waikka laitoksen lämmitykseen ja mui- hin tarpeihin on mennyt tuoksin puoltakaan, kuin esim. on maksettu 250 koiwuhalko-sylen edestä eikä ole jätetty laitokselle muuta kuin 60 sylvää; että laitoksessa on ei ainoastaan harjoitettu olutkauppaa waan myös löydetty oikoa olut-tehdas. — Eyy- päästä näihin petoksiin ja laittomuksiin sanoo Dag- bladın kirjoittaja koto Hämeen läänissä oltawan yksimielisen kuin myös siitä, minne ne tällä tawoin karktuneet woittorahat ovat keräytyneet. Toiwot-

tawa on, että tämä asia tulee lailla lain anfa- ruudella tutkituksi sekä fetään säälimättä rangais- tuksi, kuka tahki karka ikään siihen ovat syypäät; muutoin siitä seuraa parantamaton loukkaus kansan luottamuksessa lakiin ja lakihitoomme.

(S:tar)

Ulkomailta.

Greekkalaisten ehto-sanat uutta tuningaasta pyy- täessä on: Prinsfi Alfred eli tajarwalta! Mutta prinsfi Alfredin walitsemista Europan isot wallat eiwät tahdo tunnustaa otolliseksi. Sentähden uh- faa Greekan kansa nyt perustaa tasawaltaa, sillä pa- kottaakseen isot wallat myönnyttämään heille prinsfi Alfred. Muutoin on Greekan wäliaikainen halli- tus wakuuttanut ylläpitävänsä rauhallista, perus- tuelaillista yhsinwaltaa. Jos kansakokous tämän lupauksen pitää, niin luullaan Englandin tunin- kattaren tahtowan lisätä Greekan onnea ja antaa Jonian saarten yhtyä Greekan waltakunnan yhtey- teen. Runinkatar toiwottaa sentähden Greekkalai- sille rauhallista, perustuelaillista prinsfiä tunin- taakii, sellaista, joka ei yritä eikä ryhdy käymään päällekarkaus-jotaa Turkin waltakuntaa vastaan.

Förteckning öfver qvarliggande bref vid post- kontoret härstädes för December månad.

Orekommenderade:

Stabskaptenen F. Granstedt fribref; Fru Amalia Favre; Kronolänsmannen O. Cajander; Handl. C. G. Trede; Handl. bokhållaren W. Lange; Bonden Esaias Svag; Monsieur M. Kietdysz; Skomakaremästaren J. E. Rosenlund; Skrädd. lörghossen W. Tolonen; Kofferdi Kapten P. A. Gulin; Schiffs-Captein Th. Gelinikåne; Konstapeln And. W. Holm- qvist; Sjömannen Joh. Saxelin; Snickari sällille Em. Ro- panen; Madame A. Linde, nee Ivanoff; Arbetskarlen Jakob Johansson Salo; Und. off. vid 19 de Wiborgs Indelta N. N. Wentin; Timpermännille Jakob Johananpojalle Suik- kelelle; Eva Kaisa Tarkijainen; Kultasepän sälli Otto Törrönen 2:ne; Palveluspijalle Amalia Eklöf; Palvelus- pijalle Saara Kortmannille. Леонтимъ Веймарн; Алек- сандръ Кавелину; В. Бесаробову; Дмитрию Рукомой- нику; Фабриканше Марии Боклоньше; Котельному Ма- стеру Бетру Горохову; Елизаветъ Райконе; Евдокия Мазасовой; Александру Михайловичу Титову 2:ne; Шки- перу А. Корнилову 2:ne; Егору Гришениову; Шкиперу Петру Бьлову; А. Тепейковскому; Matros E. Jürgens; Авдотин Михайлович. Е. Дришениову; Т. Грачену; А. Брюс; G. W. Fegerström; S. Gehö, H. N. Roudholdt; E. Потановой; E. Borgström, W. Koli eli A. Pesonen; A. Адранову; С. Фокъ.

Returnerade Dito.

Torparen Michel Thomasson, ifr. T.hus; Мещанинъ Анна Праскориковой, изъ Тихвина; Чиновнику Мой- севу, въ перед. Степановиъ Увомон, изъ С. И дур; Купцу М. Финанъву, съ перед. Крестьянину Б. Ко- Гандину изъ Гронницъ; Нададь Мистровой, изъ Висва.

Rekommenderade.

Mari-Charlott Awetschkin, Анна Евремовой передать Анна Андреевнъ; Jungfru Anna Stina Ikonen, K. Че- мерзинъ; Frans Wahlberg; Fröken Ida Örn; D. Wirke; Anders Johan Holm; Mari Höckert. Wiborgs Postkon- tor, den 3 Januari 1863.

Paket:

Herr O. Paldani:

Kuulutusia.

Thorsdagen den 17 (29) i denne månad, klockan tolf på dagen sammanträder Inqvarterings-Komitén å Rådhuset, hvarom vederhörande underrättas. Wiborg den 14 Ja- nuari 1863.

På Inqvarterings-Komiténs vägnar:

CARL STRÅHLMANN.

f:d.

J. G. Heinrichius.

Brand-Kommissionen sammanträder å Rådhuset Freda- gen den 30 i denne månad klockan tolf på dagen, hvil- ket tillkännagifves. Wiborg den 14 Januari 1862.

På Brand-Kommissionens vägnar:

CARL STRÅHLMANN.

f:d.

J. G. Heinrichius.

De jordägare inom Wiborgs Län, hvilka äro delägare uti Finlands Hypotheksförening, varda härmedst kallade till allmän sammankomst hos undertecknad, Tisdagen den 3 Februari 1863 klockan 5 eftermiddagen, för att i stället för de efter lottning afgående tvenne ledamöter i Wiborgs Länekomité, välja tvänne ledamöter, samt tillika utse tvenne Suppleanter i komitén. Wiborg den 27 December 1862.

På Wiborgs Länekomité's vägnar:

A. R. Frey

Me maanhaltiat Wiipurin läänissä, jotka ovat osalliset Suomen Hypoteekkiyhdistyksessä, kutsutaan tämän kautta yhteiseen kokoukseen allekirjoitetun tyhjänä Tiistaina 3 päivänä Helmikuuta 1863 kello 5 iltapuolella, valitsemaan kaksi jäsentä niiden sijaan Wiipurin läänikomiteassa, jotka arwan muuttanut tulevat eroamaan, ja yhtäaikaan myös nimittämään kaksi varajäsentä samaan komiteaan. Wiipurissa, 27 p. Joulukuuta 1862.

Wiipurin Läänikomitean puolesta:

(3) 3

A. R. Frey.

Huutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som Tisdagen, Onsdagen och Thorsdagen den 27, 28 och 29 innevarande Januari från kl. 10 f. m. förrättas å nedannämnde ställen, försäljes den ifrån strandade Engelska barkskeppet Independent, om 596 tons dräkt, bergade last och inventarier, nemligen: den 27 å Ristniemi udde i närheten af Kaukiala by uti Säkkiärvi socken omkring 560 tolfter plankor af 6 till 22 fots längd och 3 st. mäster äfvensom fartygs skrofvat i det skick detsamma finnes vid nämnde udde nedsjunket; den 28 vid Trångsund staden underlydande hamn 120 tolfter plankor och omkring 1900 stänger stångjern samt den 29 uti denne stads packhus fartygets inventarier, bestående af 30 st. segel, 3 st ankaren, 2 st. kettningar, 3 st båtar, stående och löpande gods samt diverse andra effekter: hvarom hugade köpare härigenom underrättas. Wiborgs Sjö-Tullkammare, den 8 Januari 1863.

Carl Sal. Sundman.

Th. Langenskiöld.

Julkisella huutokaupalla, joka toimitetaan Tiistaina, Keskiviikkona ja Torstaina tämän Tammikuun 27, 28 ja 29:tenä päivänä kello 10:estä e. p. v. alla nimitetyissä paikoissa, myydään haakirakoon joutuneesta Englantilaisesta laivasta Independent, 596 tonnin kantava, pelastettu lasti ja kappineet; nimittäin: 27:tenä päivänä Ristiniemellä lähellä Kaukialan tyliää Säkkijärven pitäjässä noin 560 tolftia laakkuja vituudeltaan 6:estä 22:teen jalkaan ja 3 kap. mastoja sekä laivan runko semmoissa tilassa kuin se on nimitetyssä nimessä upennut; 28:tenä päivänä Uuraassa kaupungin alle kuuluvassa satamassa 120 tolftia laakkuja ja noin 1900 kappale kankirautaa sekä 29:tenä p. tämän kaupungin pakkausneessa laivan kappineita, jotka ovat 30 kap. purjeita, 3 kap. ankkuria, 2 kap. rautavirjoja, 3 kap. weneita, kaikki laivan löydet sekä muita kappineita: joista haluaville ostajille tämän tautta ilmoitetaan. Wiipurin Meri-Tullihuoneessa, 8 päivä Tammikuuta 1863.

Carl Sal. Sundman.

T. Langenskiöld.

(3) 1

Yksityisiä ilmoituksia Concert-Anzeige.

Das 3:te Abonnement-Sinfonie-Concert zum Besten der Nothleidenden wird Montag den 19 ten Januar stattfindend. Näheres durch Affichen.

M. Faltin.
G. Wächter.

Tillkännagifvande.

Gasverket tager sig friheten härmedst tillkännagifva, att gasledningen för staden och Wiborgska förstaden öfverläts åt gasledaren Völkors, boende å gasverket för St. Petersburgska förstaden deremot åt gasledaren Hinrichs, boende i närheten af röda brunnen i gården N:o 62. De samma äro berättigade, att der så önskas inrätta gasledningar i husen och utföra andra dithörande arbeten, om hvilka då contraheras med inspektor Blohm. Följande prisbestämningar få dervid ej öfverskridas:

- 1) vid nya ledningar från hufvudröret till gasklockan för hvarje fot ej öfver 50 k. ledningar inom hus 25 k.
- 2) arbeten vid redan förut inrättade ledningar, såsom för att borttaga eller anbringa lampor för lampor af 1 till 2 lågor 20 kop. för d:o af 3 och flere lågor 30 kop.

3) åtskilliga arbeten, som blott kunna beräknas efter tiden:

för ett arbete, som ej räcker öfver en timme	30 k.
.. .. som ej räcker öfver två timmar	50 k.
.. .. " " " 3 " "	70 k.
.. .. " " " 4 " "	90 k.
.. .. " " " 6 " "	1: 10 k.
för en dag	2: rubel.

Nämnde gasledare äro derhos skyldige att då de påkallas oförtöfvadt sjefve infinna sig eller ock skicka en pålitlig man. Så snart någon kallelse af dem ej skulle höras, borde det genast meddelas gasinspektoren Herr Blohm, emedan hvarje försummelse från gasledarenes sida bestraffas med en plikt af 2 rub. s:r, som tillfalla stadens fattiga.

ОБЪЯВЛЕНИЕ.

Общество газнаго освѣщенія имѣетъ честь увѣдомить, что газосоводство въ городѣ и на Выборгскомъ форштадтѣ поручено газосоводчику Фелкеру, квартирующему въ заведѣніи.

На Петербургскомъ же форштадтѣ, передано господину Гинрихсу, живущему по близости краснаго колодца въ домѣ подъ номеромъ 62-мъ. Выше означеннымъ поручено заводить газъ въ домахъ желающихъ и въ случаѣ потребности производить всѣ работы по этой части подъ присмотромъ газнаго инспектора, господина Блюма.

Ниже означенныя цѣны ни въ какомъ случаѣ не могутъ быть превышены а именно:

1-о При новыхъ проводахъ, Отъ главной трубы до газометра за каждый футъ не болѣе	50 коп.
за провода же въ дома за футъ	25 коп.
2-о За работы при старыхъ проводахъ какъ то: за снятіе или ставку лампъ а именно: за лампу обѣ одному или двухъ рожкахъ	20 коп.
за лампу о трехъ или болѣе	30 коп.
3-о За разные работы, которыя только могутъ быть оцѣнены по времени: за одинъ часъ работы	30 коп.
за два часа	50 коп.
за три часа	70 коп.
за четыре часа	90 коп.
за шесть часовъ	1: 10 коп.
за день	2 руб.

Упомянутые газосоводчики должны, въ случаѣ требованія, немедленно явиться сами или послать за себя надежнаго человѣка.

Если окажется какое нибудь непослушаніе, то просить обращаться господину Блюму, съ виновнаго же будутъ взиманы штрафныя деньги 2 р. серебромъ въ пользу бланыхъ.

Pudonnut:

Noin 8 ruplaa hope. saksiani-lukkarosja, viime keskiviikkö-iltana, isolla kadulla. Hyvät lentäjät kutsutaan ilmoittajalle Tohtori Koranderin luona Kauppaneuvos Sadmanin uudeksa kiivifartanosja. Mfr. Appelroth.

En rödblommig »Munduk» i närheten af gamla Aptheket, som benäget torde aflemnas åt Faktorn å Tryckeriet

Wuokrataan.

En kammare, på förmonliga villkor, hos
(3) 3 B. S. Houghberg.

Uti Tervaniemi stadsdel, St. Anne, kan stall för tvenne hästar, jemte foderrum, få hyras. Närmare å detta blads tryckeri. (3) 3

Myytävänä.

Zu verkaufen

eine Photographirmaschine für 4 Bildenarten, oder 2 Stereoscope-Bilder, bei
Dr. F. Reiter
im Hause Groberg
Peterburger Berikat

I. A. Hales bokhandl.

Finlads-Stats-Kalender f. 1863, å 1 Rbl.

Gasbesparare å 30 kop. stycket hos
C. G. Clouberg.

Wiipurissa, M. M. Siiskilaisen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 3.

Roussu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Otawaa, Sanomia Wiipurista,

jota toimitetaan tänäki vuonna 1863 lisätäh-
tineen samana aikana ja yhtä suurena kuin
tähänkin asti, saapi tilata täksi wnodeksi täällä
Wiipurissa h:ra M. A. Zilliafutsen kirjapai-
nosja ja myös kaikissa Suomen postikontto-
reissa 1 ruplalla ja 35 kop. hop., s. o. 5
markalla ja 40 pennillä Suomen rahassa koto-
ja 68 kopelalla puoleksi wnodeksi, johon jo on
luettu sekä postirahat että postimestarien wai-
wat. Vchden tarfotus sekä toimittaja tulee ole-
maan sama kuin tähänkin asti on ollut.

Wiipurista.

Wääriä Wenäjän wiiden ruplan seteliä on, Ta-
pion kertomuksen jälkeen, Ruopiossa nähty monta.
Wäärännyys on niin tehty että oikian puolinen
alanurkka on setelistä pois rewäistyn siks että on
saatu pankkiherrain nimet, keskellä alalaitaa olewa
setelin arwomäärä ja nurkan numero. Niiden siaan
on siwästi liistaroitu palanen toisesta paikasta
seteliä. Betos tarkoittaa siis saada yhdestä wi-
den ruplan setelistä kaksi, kun muka pankki ottaa
setelin vastaan, jos waan on pankkiherrain nimet,
setelin numero ja arwomäärä.

— Wiipurin kirjallisuus-seuran kokouksesta,
6:nä päivänä t. k., oli kertomus Otawan n:ossa
2; kertomus waatii kumminkin seuraawia muutoksia
ja lisäyksiä. 1) Lakmannein pitäisi 10:n vuoden
jälkeen, mutta Howi-oikenden ja Senaatin wasta
15 vuoden järestä jatkaa suomeksi pöytäkirjaa sinne
wedetuissa jutuisa, jos ala-oikeuden pöytäkirja on
suomenkielinen. 2) Pappien ja papištojen pitäisi,
jo annettujen asetusten mukaan, kirjoittaa kaikki
todiustuksensa ja toimituksensa suomeksi. 3) Alkoon
tulaan päästö wafinaiseksi tuomariksi eikä muuksi
siwiili-wirkamieheksi mihinkään seutuuu Suomessa,
eiä wafinaiseksi wirkamieheksi Howi-oikeuteen enem-
män kuin Senaattiinkaan, ennenkuin asetus tässä
kieli-seikassa on ilmestynyt. 4) Jokainen pitäjä
ja kaupunki Suomessa määrätköön itse, jos suomi
tai ruotsi on olewa sen pitäjän ja kaupunnan wirta-
kieli, ja kun tämä kerran on määrätty, niin saa-
toon jokainen sitä toista kieltä puhuwa määrättyä
eri lunastusta vastaan waatia itselleen kirjasta
käännöksen.

— Kansakoulun komitean tekemän ehdotuksen
sanowat Helsingin Sanomat tulleen jo takasi Pie-
tariasta ja aiwottawan niitä painattaa. Senaa-
tin sanotaan myös esitelleen ylemmäksi, että niin
miehisten kuin waimoisten kansakoulun opettajain
opetus-laitos eli seminariumi pantaisiin toimeen jo
tulewana syksynä Jyväskyläin kaupunkiin, nyt ensin
wäli-aikaisesti waan yhdeksi wnodeksi.

— Kirjapaino-lain ehdotus kuulun myös jo
Pietariasta takasi senaattiin tulleen. Toiwotaan siitä
waadittawan tulewilla waltio-wäiwillä säätyjen lau-
setta. Sangen tärkeä asia tämä oli.

— Rukouspäiwän tekstiit wuodelle 1863. —
1:senä rukouspäiwänä 22 p. Helmik. aamusaarnan
teksti Jerem. 3: 14, 15; puolipäiwäsaarnan Hes.
18: 21—24; iltasaarnan Micha 4: 2. — 2:senä
rukousp:nä 19 p. Huhtik. aamusaarnan Ps. 12:
2; puolipäiwäsaarnan Eph. 5: 14—16; iltasaarnan
Ps. 25: 4, 5. — 3:ntenä rukousp:nä 5 p. Heinäk.
aamusaarnan Gal. 4: 4, 5; puolipäiwäsaarnan Hes.
53: 4, 5; iltasaarnan 2 Cor. 7: 1. — 4:ntenä ru-
kousp:nä 25 p. Lokak. aamusaarnan Gal. 5: 13;
puolipäiwäsaarnan 1 Cor. 9: 24, 25; iltasaarnan
teksti Ps. 56: 13, 14.

J. W. S. ja Wiipurin läänin lahjoitusmaat.

Wiime vuonna kotoontuneen waliofunnan keskus-
teltawina olleita kysymyksiä on Litteraturbladissa
h:ra professor J. W. Snellman tunnetulla nerol-
laan tarkemmin tutkinut. Niiden joukossa on myös
48:s kysymys, jossa on esitetty lupaa hallitukselle
ottaa waltiolainaa, lunastaaksensa Wiipurin lää-
nin lahjoitusmaat pois „herrojen” wallasta. Se-
naatin lauseen woipi niin ymmärtää, että hallitus
sai määrätä keinon, miten lahjoitusmaiden lam-
puodit muutettaisiin weromaan talonpojiksi, sentäh-
den on waliofunta, suostuen Senaatin esitykseen,
lykännyt koko asian Säätyjen tutkittawaksi. Kun
tiedämme sangen monen meidän lukijoita tahtowan
tietää mitä professor J. W. S. on tässä tärkeässä
asiassa wirkkanut, niin suomennamme tähän h:ra
professorin kirjoituksen. Me liitämme siihen omia
muistutuksiamme ja kehoitamme jokaista, kuka tar-
kemmin tuntee tämän surullisen asian sepeät seikat,
niistä muistuttamaan, että h:ra professorin, meistä
katsoen wähillä muutoksilla sangen soweliaaksi saa-
tawa, esitys woisi tulla noudatetuksi. H:ra J. W.
S. lausuu seuraawalla tawalla:

„Että nämä lahjoitusmaat owat mätähaawa
maallemme, sitä ei woi epäillä. Itse oikeuden tut-
kinto on epätiedossa, jos talonpojat alkuperäisin
owat olleet maan omistajia eli ei. Jos eiwätkään
olisi olleet, niin heidän surullinen tilansa kuitenkin
waatii isänmaata arwelemaan. Mitään satunnaista
ei heidän tilansa kuitenkin ole, sillä kaikki wa-
paatilan talonpojat Suomessa owat samassa ti-
lasja.

„Meidän maassa ollaan vielä äkkinäisiä wal-
tiolainasasioissa ja katsotaan hywin helposti asiaksi,
että waltakunta lainaa, kun tarwis on. Saapihan
waltakunta tulewaisuudessa maksun, joski korforaha
jääpi saamatta. Mitä kuitenkin syillä woisi waa-
tia näissa lainan esityksissä, on jonkunlainen ar-
wattu määrä sen esitetyn lainan suuruudesta. Tästä
ei kukaan näy huoliwan, kunhan waan lainataan.
Kumminki on jotenki warmaa, että esitetyn lainan

määrä enemmän lähestyy kymmentä miljoonaa kun yhtä miljoonaa (rupl. hop.)

„Jos ei lainalla tehdä minfäänlaisia antamia töitä, niinkuin rautateitä eikä muita semmoisia, niin epäilemättä käypi laatuun tehdä valtiolaina, lunastaaksensa takaisin mainitut lahjoitusmaat. Sillä etenki sellaisessa wallan-alaisessa valtakunnassa, kuin Suomessa, on lainaamisella pianki rajansa, missä luottamus joko ihan loppuu eli on waan suurella wahingolla pysytettävä.

„Meidän mieleemme on todella se, ettei valtakunnan pitäisi mainittua tarkoitusta warten lainaa tehdä, waikkaki lainaa woisi saada ilman mitään suoraa wahinkoa. Sillä se estäisi ja wiivytäisi kaikkia muita maamme edistymiseksi tehtäviä töitä.

„Me luulemme muita maallemme vähemmän wahingollisia keinoja löytyvän, millä tämä tarkoitus voitettaisiin. Yksi näitä keinoja olisi se, että koetettaisiin waikuttaa arenti-kontrahdin tekoa jotenki soweliailla ehdoilla muuten ja esimerkiksi 30:stä aina 50:n vuoden ajaksi. Se on tunnettu, ettei talonpoikia ylimalkaan ole saatu tällaisien kontrahdien tekoon, ei edes niillä warsin halvoilla ehdoilla, mitä muutamissa howeissa on heille tarjottu. Heissä pysyy muka luulo, että maa on heidän, ja pelkäävät kontrahdin teolla menettävänsä tämän heidän omistusoikeutensa. *) Niin paljon lafitiedettä mahdane löytyä maassa, että woipi päättää, jos tuomioistuimelle on mahdollista tuomita heille se luultu omistusoikeus. Jos sitä vastaan semmoinen päätös on mahdoton, niin talonpojat kyllä ymmärtävät heille edulliseksi käydä semmoisiin kontraktiin,

*) Tähän tahto toimitus muistuttaa, että tämä talonpoikien tosin launis oikeuden tunto ei suinkaan ole se tähdellinen syy, joka heitä kontrahdin teosta estää. Heidän uppiniskaisuutensa on montaki syytä, mutta etenki kaksi: toinen on se, ettei maanmittarin jako ole tilojen maat rajoittanut, ja toinen taas se, ettei talonpoijilla ole luottamusta "herran" (tällä nimellä ne mainitsee howin isännän prikasjikka, eiwätka muusta herrasta tiedä) lupauksiin. Ne, joissa on mainittu oikeuden tunto, tosin tietävät että tilat ovat annetut toisen omaisuudeksi; jolta he eiwät enää wo i tiloja omiiseen riidella. Mutta kontraktia he oikeastaan eiwat pelkää, sillä sanotaan että moni heistä on sekä polwillaan että kirjallisesti rufoillut saada ostaa itsensä ruunuu talonpoijiksi, ja eihän ruunun immisjioni, mitä he pyytävät, oikeastaan ole muu kuin monen wuotinen kontrakti. Mutta kun tilan metsät ja muut owat ihan jakamatta ja kaikki "herran yhteistä maata," niin on siwistyneemmanki waikoa kanda kontrahdin tekoon. Muutamalle, joka on kontrahdin tehnyt, sanotaan käyneen niin, että hän sai maksaa ne kontrahdisja määrättyt werot, mutta ihan wieras on saanut hakata laskea hänen maillaan sekä talasta hänen lammissaan, sillä ei ole rajaa joka määräisi ne maat ja wedet hänelle, joita hän kontrahdin teossa luuli omiiseen. Sillä lailla saisi kontrahdin tekijä maksaa määrättyt werot, mutta toinen eri luwalla nauttia tilan ehkä parhaimmat tulot. Jos tämä ruhe tetta on, niin ei suinkaan se muita kontrahdin tekoon kehoita, eikä synnytä luottamusta niinkuifutuu "herraan". Kirsen maata pitää talonpoika pyyhänä. Mutta sanotaan muutamun "herran" antaneen firjonmaastaki petattimaita, joten kirkkumaa siellä on supistunut niin, että ruumista haudatessa wanhat ruumiit owat haudoistaan kaimettawat kun tihat vielä owat luissa kiini. Kun pohitethy maan rajoista ei enemmän ydellä, niin waikoa on luottaa niihin rajoihin, joita oviutetaan siitä kalliosta siihen ja siitä petäjästä siihen, niinkuin rajoja wälisten kuuluu määrättävän, kun kontraktia tehdään. On tosin näitä niin lutsutuita "herroja" parempiaki, mutta kun talonpoika ei tiedä jos hänellä jo huomiopäiwänä on toinen herra, jolla on toinen mieli, niin ne hywättään herrat eiwat wo yleistä luottamusta matkaan saatua. Ei siis ihme jos talonpojat näkewät paremman hyötynsä siinä wanhassa entisessä, koettaen pettää "herra" niin paljon kuin mahdollista. Se pitävät huoneensa, niitynsä ja pelionsa mitä huonommassa tilassa ja kofewat ferätä rahaa näkymättämanä kuffaroensa. Eiten woipi kuffarolla täynnä, woikka miehet näöltään owat terjäläisiä, eiwätka sen näköisinä suuria weroa maksaa tarwittse. Ensin owat siis tilan maat mittarien rajoin ja pyyhkiin saatawat, ennenkuin kontrahdin teko on talonpoikia kehoittaminen. Kuka vielä tarfemmin nämä asiat tietää, häntä kehoitamme ne ilmoittamaan, sillä nyt on aika näitä oikeita walwoa, ja ältään pelko nyt enää letään estäjä ilmoittamasta sitä, mikä totta on

kuin wasta mainittiin. Toiwo saada valtiolainan kautta maa lunastetuksi ainoastaan kehoittaa heitä vielä enemmän puuttumasta kontrahdin tekoon. Jos sitä vastaan semmoisia kontraktia saapi tehdyksi niin pitkäsi ajaksi, että aika riittää ferätä säästöön semmoinen rahajumma, millä talonpojat itse woivat maan itselleen lunastaa, niin on siinä ehto löydetty heidän wapauttamiseksi. *) Sama lunastaminen on heillä myös, waikka maa waltiolainanki kautta ensin lunastettaisiin; sillä ruunu tulee silloin weron-ottajaksi, ja wero on määrättävä niin korkeaksi, että se kumminki antaa ne warat, millä lainaa fuoletetaan.

(Jatk.)

*) Tässä tarwitaan kuitenkin edeltäpäin annettu ihan warmaa tieto, että talonpoika saapi tilan omaiseen lunastaa, kun hänellä on lunastus-raha ferätty. Että ruunulta saawat tilan milloin tahansa, sen he tietävät, waan jos "herra" heille tilan myöpi, se on hywin epätiedossa. Ja tawallisesti luullaan "herran" ennen myynnän tilansa waikka kellen ennen kuin warakkaalle lampuodillensa. Toiseksi pitäisi jo nyt uainä aikoina kunni tilan lunastus-summa määrättämän, sillä jos tämä määrääminen jätetään siitä päiwästä, milloin talonpoika tahtoo tilan lunastaa, niin tilan hinta silloin ehkä useinki nousee mahdolltomaksi, etenki jos tilan maawiljelys on parantunut. Sen talonpoika tosin ymmärtää, eikä siis kontrahdin teosta enemmän kuin lunastus-raham feräämisestä tule mitään, jos ei tilojen eri hinnat jo edeltäsiin määrätä ja talonpoika tehdään ihan warmaaksi, että hän todella saapi tilan lunastaa. Miten tilalle aikaa myöten nousee hintaa sen todistamat ne monen monituisset Moskalan tilat, joita parailaan turikan alle kuulutetaan. Komitea olisi siis heti ajettatama, jola "herroja" kehoitaisi myymään tiloja talonpoijille sekä sopisi tilojen hinnoista sen herran kanssa, joka myymään suostuu, sekä muuten ruunuu nimesä walwoisi kontrahdin tekoa sitten kun maanmittari ensin on maat kullenki tilalle jakanut ja pyyhittänyt. Tunnettu on että muutama wueji sitten pari pitäjätä armosirjalla anoiwat saada itsensä lunastaa ruunuu talonpoijiksi, kunhan waan Senaatti määräisi sen summan, mitä heidän olii maksettawa. Tässä ei siis tarwita muuta kuin lunastamisen määrä ja luottamus, mutta nämät juuri owatti helppommin jancuu kuin aikoin saatu

Kultalan firjoittajalta.

(Annettu)

Jokainen täysi-ikäwäinen on, sitä ajattelematta, wieraimmankin nuorison kaswattaja.

Sillä se kuulee hänen sanoja, näkee hänen esimerkiksi, ja noudattelee niitä kofemattomuudesta.

Jaa, te wanhemmat, jotka jo olette lopettaneet omien lastenne kaswattamisen, ette te vielä ole päättäneet toimitustanne maan päällä. Te olette vielä welkaa sananne ja esimerkiksiänne sille alaiselle nuorisolle, joka teitä wieraista huoneista tarkastelee.

Palweliat, te olette waltojenne taloissa ei ainoasti asian-toimituksistaan, waan myöskin puheistanne ja töistänne edeswastaawaiset maailman Tuomarin edessä, joka rakaistaa wiattomuutta ja hirwittäwästi huutaa: Voi sitä, kenen kautta pahennus tulee!

Te kotolaiset, te muusalaiset, te wanhuksset, nuorukaiset, neidot! Te olette itseänne welwolliset ei ainoasti kodillenne ja perheellenne, waan myöskin jokaisen nuoruudelle ja wiattomuudelle, kenen teitä woipi nähdä.

Te autatte sen kaswattamista, itse siitä tietämättä.

Woi sitä, joka myrkkyttää osan ihmisjufua!

Woi sitä, kuka ilkeydellä tahi kewytmielisyhdellä laskee jumalattomuuden tahi pahunden siementä waikka wieraimkin lasten rintaan!

Talwifäräjät Wiipurin Howiwifen. Den alle kumluwisja lafmanni- ja fiblafunnissa.

Wiipurin laafmannifunta: Käfifalmen etelä, Käfifalmen kesk, Cortawalan ja Salmin fib-

Iafuntien kansa — Käfifalmen kaupungissa 20 p. tammik. — Rymen, Lappeen ja Jääfken fihlafuntien kansa — Lappeenrannan kaupungissa 23 p. Helmik. — Rannan ja Uyräpään fihlafunnissa — Wiipurin kaupungissa 21 p. huhtik.

Karjalan laafmannifunta: Wähä-Sawolahden ala, Juwan, Miffelin ja Heinolan fihlafuntien kansa — Miffelin kaupungissa 22 p. tammik. — Karjalan ala, Eiperin ja Pielisjärwen fihlafunnissa — Pielis-Joensuun kaupungissa 26 p. helmik. — Rautalammen, Kuopion ja Jifalmen fihlafunnissa — Kuopion kaup. 19 p. maalisk.

Rymen fihlafunta: Säkjärwen pitäjän kansa — Rakkolan tilalla Mifalahden kylässä 10 p. maalisk. — Wirolahden pitäjän kansa — Scharinin tilalla Wirojoen kylässä 7 p. huhtik. — Wehkalahden pitäjän ja Sippolan kappelin kansa — Mäntlahden tilalla Dwarnbyn kylässä 9 p. helmik. — Rymen ja Pyhtään pitäjien sekä Suurisaaren ja Tytärsaaren kansa — Viikuppin tilalla Brobyn kyl. 12 p. toukok.

Lappeen fihlafunta: Sawitaipaleen pitäjän ja Suomenniemen kapp. kansa — kärkefartanossa mainitun pitäjän kirkon luonna 3 p. helmik — Lemmin ja Taipalsaaren pitäjien kansa — kärkefartanossa Wainikkalan kylässä ensimmäinituissa pitäjässä 18 p. helmik. — Lappeen pitäjän kansa — Lappeenrannan kaupungissa 11 p. maalisk. — Luumäen pitäjän kansa — Lallun tilalla Haimilan kylässä 9 p. huhtik. — Walkealan pitäjän kansa — Rantalan tilalla Saarennon kylässä 20 p. huhtikuuta.

Jääfken fihlafunta: Kuokolahden ja Rautjärwen pitäjien kansa — Nappolan tilalla Waiittilan kylässä 3 p. helmik. — Joutsenon pitäjän kansa — Sawelan kappalaispuustellilla Karjalaisen kylässä 29 p. tammik. — Antrein pitäjän kansa — Kilpiälän tilalla 3 p. maalisk. — Jääfken pitäjän ja Kirwun kappelin kansa — Wirolan talossa 14 p. huhtikuuta.

Rannan fihlafunta: Koiviston ja Rakin pitäjien kansa — wasta määrättäwällä paikalla 5 p. helmik. — Uudenkirkon pitäjän ja Kuolemajärwen kapp. kansa — wasta määrättäwällä paikalla 8 p. huhtikuuta. — Wiipurin pitäjän kansa Wiipurin kaupungissa 11 p. maalisk.

Uyräpään fihlafunta: Kiwennawan pitäjän kansa — nimismies Stenbergin tilalla Uhiärwen kylässä 10 p. helmik. — Randun pitäjän kansa — kärkejapaikalla Warikkalan kylässä 3 p. maaliskuuta. — Wäljärwen pitäjän kansa — Lamminpään festifiawariissa Walliamatkan kylässä 12 p. maalisk. — Pyhäristin pitäjän ja Heinjoen kappelin kansa — kärkejap. Kyyrölän kylässä 21 p. huhtikuuta.

Käfifalmen etelä-fihlafunta: Hiitolan pitäjän, Ilmeen ja Tiurulan kappelien kansa, kärkejartanossa Hiitolan Kirkonkylässä 28 p. huhtik. — Pyhäjärwen pitäjän kansa — Ronnitsan tilalla saman nimisessä kylässä 27 p. tammik. — Näifälän ja Käfifalmen pitäjien sekä Rautkolan kappelin kansa — kauppias Sinken talossa Käfifalmen kaupungissa 11 p. helmikuuta. — Sakkolan pitäjän ja Metsäpirtin kappelin kansa — wastedes määrättäwällä paikalla 12 p. maalisk. (Jatk.)

Kotimaalta.

Varikkalasta, 13:s Tammikuuta. Täälläki on jokainen, ken on saanut tiedon Suomen kielikomitean ehdotuksesta, ilmoittanut siitä tyytymättömyytensä. Sentähden onki nyt täältä valmistettu pitäjän miesten yhteinen alamainen pyyntö, jossa

koetellaan mitättömäksi näyttää komitean työtä ja anoa:

1:ksi Että kaikki sekä yfityisten että wirtakuntain, wirtamiesten ja oikeusten kirjoitukset suomeksi tehtäisiin järkiään yhtä lailliseksi kuin samalaiset kirjoitukset ruotsiksi.

2:ksi Että pöytäkirjat ja toimitukset kaikissa oikeuksissa, wirtamiesten tykönä ja wirtakunnissa, joissa keskustelut ovat suulliset, samaten kuin ne wälikirjat ja sowinnot mitkä suomea puhuwain wälillä yfityisiltä tehdään, vuoden perästä sitte kuin asetus tästä on tullut, pitää wälttämättömästi kirjoitettaa sillä kielellä kuin keskustelut ovat tapahuneet

3:ksi Että kaikki yläoikeudet, missä lain käynti tapahtuu kirjallisesti, olisimat welwolliset 10 vuoden perästä asetuksen tultua antamaan toimituksensa suomalaisille asiamiehille suomeksi.

4:ksi Että opetus kaikissa kouluissa, joissa ympärystö on enimmäksi osaksi suomalainen, vuoden perästä sitte kuin asetus on tullut muutetaan suomalaiseksi ensin alimaisessa luokassa ja sitte porras portaalta ylimäiseen asti, kunnes asian haarojen mukaan yhtäläinen muutos saattaa tapahtua yliopistossa.

Ulfomailta.

Ranskasta. Pariisin Arkki-piispa Morlot on kuollut ja se oli pappiloille paha asia. Suurin osa Ranskan pappeja ovat pitäneet paawin puolta ja häntä kumartaneet, eikä Morlot heitä siitä estänyt, sillä hän oli hyvä ja rauhallinen mies. Waan nyt pelätään ettei Napoleon enää mitäkään paawin kumartajaa arkki-piispaaksi waltitse.

Roomista. Uuden vuoden päivänä oli Ranskan upfierit paawin tykönä ja paawi piti heille puheen, jossa ennustaa Italian vielä kerran katuwaifena lankeaman hänen pyhien jalkojensa juureen, samoten kuin Jaakoppi ennen lanfesi enkelin eteen, kuin hän ensin koko yön oli taistellut enkelin kanssa, häntä tuntematta. Ranskan lähetti-läälle piti paawi myös puheen, jossa kiitti Ranskan sotawäkeä että ovat niin hyvästi suojelleet paawin pyhää istuinta. Hän antoi siunauksensa Ranskan keisarille, hänen puolisolle sekä pojalle, Ranskan sotawäelle ja koko Ranskan malleki ja piti niin hellät puheet, että miltei paawi ja kaikki läsnäolijat itkemään parahthaneet. Paawi aikoo myös häwittää suurimman osan sotawäkeään, jota nyt on 10,000 miestä, ja jättänyt ihan ranskalaisten suojelukseen. Ranskalaiset ovat siis saaneet tehdä uusia linnoituksia Ciwita-Becchian ympärille. Luullaan että Napoleon tekee tämän kaupungin wahwaksi linnaksi, josta hän milloin tahansa woipi säilyttää naapuri-waltaa, sitä uutta Italiaa.

Italiasta. Uudella wasta walitulla ministeriöllä näkyy olewan jalompi mieli ja wafawammat toimet kuin Ratazzin ministeriöllä. Ratazzi ja hänen miehensä kaunwan epäiliwät jos Garibaldi on oikeuteen wietäwä eli ei, ja kumarisimat kaikkeen, mitä Ranskan keisari waan waati, mutta tuommoiseen kansa wiimenki tyllästy. Uusi presitentti Farini on sitä vastaan selittänyt, ettei hän enää Roomin asiassa tahdo Napoleonin kanssa keskustella. Tämä ilahutti italialaisia, mutta oli kuin pamaus Napoleonille. Ne kaikki laimawasteinia, jotka Castanian luona laskiwat Garibaldin Neapolin maner-maalte ja siitä julistettiin maansa petturiksi, ovat nyt molemmat ihan wapautetut. Toiwo on myös että kaikki muutki kiini olewat garibaldilaiset kohta wapautetaan. Garibaldi itse ei vielä woi käyda haawoitetulla jalallaan, mutta on jo mennyt kotiinsa, Capreraan. Livornossa ja joka

paikassa, missä hän kotimatallaan kufki, riemutiin ja huudettiin: eläköön Garibaldi eläköön Italia! Mitä hänellä on mielessä sitä ei tiedetä.

Spaniasta. Kesfustelu Spanian senaattissa oli särfeä Ranskan kansa olewan liiton. Puhe nousi Spanian ja Ranskan yhteisestä sodasta Mexikoa vastaan Amerikassa. Spanian kenraali Prim puolusti käytöstänsä Amerikassa eikä sanonut ymmärtävänsä Ranskalaisten käytöstä moneksaki kohti. Ulkomaan ministeri Callantes kutsui myös Mexikossa olemaa Ranskan lähettilästä petolliseksi. Siitä nousi riita Callantes'in ja ranskan ministerin Barrot'in välillä ja keisari Napoleon lähetti niin kiiwaan kirjoituksen Spanian hallitusta vastaan, ettei Barrot tohtinut antaa kirjoitusta esillekään, mutta kuisfasi riitaweljelleen wähän sen jäsälööstä. Callantes ymmärsi myös olleensa kowin kiiwaan ja otti takaisin sanojaan. Barrot lennätti tästä tiedon Pariisiin ja sowingto oli walmis — kumminki ulkopuolinen sowingto. Mutta paljon todistaa, että se on waan ulkopuolinen.

Amerikasta. Frederiksburgin tappeluissa oli Etelä-waltalaisilla 500 kuollutta ja 2500 haavoitettua, Pohjois-waltalaisilla oli 17,000 miestä joko kuolleena tai haavoitettuna. Senaatti on käskennyt tutkia menetyistä tappeluissa. Kuinkaki asia tutkitaan, niin taitaa tämmöisen werisaunan jälestä kaikki tulewat suuremmat tappelut jäädä tulemaan kesaan asti.

Huutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som Tisdagen, Onsdagen och Thorsdagen den 27, 28 och 29 innevarande Januari från kl. 10 f. m. förrättas å nedannämnde ställen, försäljes den ifrån strandade Engelska barkskeppet Independent, om 396 tons drägt, bergade last och inventarier, nemligen: den 27 å Ristniemi udde i närheten af Kaukiala by uti Säkkijärvi socken omkring 360 tollter plankor af 6 till 22 fots längd och 3 st. mäter äfvensom fartygs skrofwet i det skick detsamma finnes vid nämnde udde nedsjunket; den 28 vid Trångsund staden underlydande hamn 120 tollter plankor och omkring 1900 stänger stängjern samt den 29 uti denne stads packhus fartygets inventarier, bestående af 30 st. segel, 3 st ankaren, 2 st. kettningar, 3 st. båtar, stående och löpande gods samt diverse andra effekter: hvarom hugade köpare härigenom underättas. Wiborgs Sjö-Tullkammare, den 8 Januari 1863.

Carl Sal. Sundman.

Th. Langenskiöld.

Tullifella huutokauppa, joka toimitetaan Tiistaina, Keskiviikkona ja Torstaina tämän Tammi-kuun 27, 28 ja 29:tenä päivänä kello 10:estä e. v. p. alla nimitetyissä paikoissa, myydään haafurilleen joutuneesta Englantilaisesta laivasta Independent, 396 tonnin kantawa, velastettu lasti ja tapineet; nimittäin: 27:tenä päivänä Ristiniemellä lähellä Kaukialan tytäi Säkkijärven pitäjässä noin 360 tolltia laukkuja pituudeltaan 6:esta 22:teen jalkaan ja 3 kapp. mästereitä sekä laivan runko semmoisessa tilassa kuin se on nimitetyissä paikoissa upponut; 28:tenä päivänä Uuraassa kaupungin alle kuuluvassa satamassa 120 tolltia laukkuja ja noin 1900 tunketta laukurautaa sekä 29:tenä p. tämän kaupungin pakkahuoneissa laivan tapineita, jotka owat 30 kapp. purjeita, 3 kapp. ankkuria, 2 kapp. rautawitjoja, 3 kapp. weneita, kaikki laivan löydet sekä muita tapineita; joista haluawille ostajille samantautta ilmoitetaan. Wiipurin Meri-Tullihuoneessa, 8 päivä Tammi-kuuta 1863.

Carl Sal. Sundman.

T. Langenskiöld.

(3) 2

Yksityisiä ilmoituksia

Försäkrings-Aktie-Bolaget

SKANDIA,

hvars grundfond uppgår till

Femton miljoner Svenskt Riksmünt

(öfver Fem Miljoner Silfver Rubel) emottager försäkring å lif, och afslutar försäkring mot brandskada i städer och å landet för allmänna och enskilda bygg-

nader, fabriker af alla slag, qvarnar, sågverk, trädvaru-upplag, samt å varulager i allmänhet, möbler och husgeråd, landtegendoms inventarier (döda och lefvande) inbergad skörd m. m. äfvensom å fartyg i hamn och under byggnad, till billigaste premier, samt afslutar alla brandförsäkringar genom Bolagets Agent i Helsingfors Handlanden Abr. Oldenburg; upplysningar meddelas, prospekter och formulärer lemnas, äfvensom ansökningar för expediering till Bolagets General-Agent emottagas:

I Wiborg af Herr Bandholtz & Co.

I Kuopio af Herr Kellgren.

I F.hamn af Herr C. H. Ahlqvist.

I Lovisa af Herr C. G. Majander.

I Borgå af Herr C. L. Söderström.

Northern Assurance Company

Eld- och Lifförsäkringssällskap i London

grundadt år 1856,

stadfästadt genom särskild parlaments akt.

Kapital 1,259,760 Pund Sterl.

Reservfonden 443,029 » »

Årlig inkomst 232,021 » »

motsvarande tillsammans öfver

Tretton Millioner Rbl S:r.

Försäkringar emottagas genom

Herm. D. Kröger

PROVIDENTIA

Frankfurter försäkringsbolag,

med ett grundkapital af 20 miljoner gulden (omkring 12 miljoner rub. s:r) afslutar genom undertecknad dess befullmäktigade hufvudagent, försäkringar mot brandskada å fast- och lösegendom i stad, och på landet. Uppgift om premierna o. s. v. meddelas i Fredrikshamn af herr N. Simberg, i Willmanstrand af herr C. R. Lilus.

F. W. Mielek.

Pudonnut:

Min centralfirja Göteff Åben ja pagar Wiemannin wälillä se rebellinen löytaja saavi kunnostusta palkintoa vastaan jattaa firjan yllä mainittuun paikkaan

Wuokrataan.

Nu genast tvenne rum, passande för ungherrar uti Clopatts gård N:o 28 inom f. d. fästningen.

(2) 1

Uti Tervaniemi stadsdel, St. Anne, kan stall för tvenne hästar, jemte foderrum, få hyras. Närmare å detta blads tryckeri.

(3) 4

Myyntäwänä.

Till salu: finnes såväl å Finska Industri-Depot som hos undertecknad. **Smörkärnor** efter Engelsk metode. **Water Closetter**, flere sorter **Kaffe-kokare** af messing. **Husgerådssaker** af bleck, såsom Former, Durchslag, m. m.

(3) 1

K. K. Weikanen.

En alldeles ny Royal pianino

(3) 1

hos fru Ekerman.

En ny kursläda uti Befallningsmannen Tulanders gård N:o 31. snedt emot Landskansliet hos Wagnmakaren

(2) 2

Jakob Granskog.

Åbo handskar, hos

(3) 1

J. F. Albrocht.

Wiipurissa, M. M. Bilistuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:
Zillialuksen kirjainosja Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikontoreissa.

N:o 4.

Perjantaina 23 päivänä Tammikuuta.

1863.

Otawa, Sanomia Wiipurista,

jota toimitetaan tänäki vuonna 1863 lisätäh-
tineen samana aikana ja yhtä suurena kuin
tähänkin asti, saapi tilata täksi vuodeksi täällä
Wiipurissa h:ra M. M. Zillialuksen kirjapai-
nosja ja myös kaikissa Suomen postikontto-
reissa 1 ruplalla ja 35 kop. hop., s. o. 5
markalla ja 40 pennillä Suomen rahassa koto-
ja 68 kopelalla puoleksi vuodeksi, johon jo on
luettu sekä postirahat että postimestarien wai-
wat. Vchden tarkoitus sekä toimittaja tulee ole-
maan jama kuin tähänkin asti on ollut.

Wiipurista.

Rokkalan juttu. Sanomalehti Åbo Under-
rättelser, 27 p. viime joulukuuta, panee ihmeeksi,
että niin paljon tiloja julistetaan myötäväksi Wi-
ipurin maafanseliissa, eikä tästä kamalasta asiasta
mitään ole wirfetty. Asia on tosin kamala, mutta
kyllä Otawa jo viime vuonna n:ssa 9 selitti alun
näihin tilan myömiin. Me pyydämme siis wi-
lahtamaan mainittuun Otawan numeroon ja tah-
domme tässä waan lyhykäisestii jatkaa kertomusta
„Rokkalan jutusta.“ Wiipurin monia lahjoitus-
maita on Rokkalaksi yksi, jolla on tiloja Rakin, Roi-
wiston ja Kuolemajärwen pitäjissä. Rokkalan itse
hovia lufematta, on tätä lahjoitus-maata talonpoi-
kien eli lampuotien wiljeljänänä 40,000 tynnyrin
alaa maata. Lampuoteja ja tiloja on 192 ja heillä
on arwattawasti kullaki koko joukko perettä. Suo-
men ruunu käwi wälimieheksi ja sanotaan keisaril-
liselta kabinetiltä lunastaneen talonpoikien haltuissa
olewan maan ja maksaneen siitä 87 tuhatta rupl.
hop. Sen summan pitäisi talonpoikien ruunulle suo-
rittaman 25 vuoden kulussa, eikä ruunu heiltä
mitään korkea niistä maksamattomiesta rahoista
waadi. Jos niin tilan lunastusta wuosittain suo-
rittawat, niin tilat jäisi heille wero- eli perintö-
tiloiksi, mutta 25:nä maksu-wuotena ovat tilat relji-
luontoa, se on niinä wuosina he eiwät tarwitse mi-
tään ruunun-weroa maksaa. Wiipurin kuvernörin
oikeus piti talonpoikien kansa kokousta Kaislahden
hoviissa, mutta niinkuin tavallista niin tässäki ko-
kouksessa talonpojat eiwät suutansa awanneet. Ku-
vernöri otti äänettömyyden suostumukseksi, mutta
jälestä päin talonpojat selittiwät äänettömyydellään
tahtoneensa ilmoittaa, etteiwät he ruunun ehdotuf-
sin suostu. Waikaa on ainaki tietää mitä mykän
mielessä on, ja talonpojat päättäkööt tästä tapauk-

sesta miten pitäjän tavallisuuslaki kokouksissa on ol-
tawa, mykänäkö wai ei? Senaatin waatimuksen
ja kokouksessa otetun myöntymisen mukaan oli en-
simäinen oia tilojen lunastusta suorittawa mennä
vuonna ennen Helmikuun 1:stä päivää. Wino-
astaan muutamit silloin maksunsa suorittiwat ja
saiwat heti perintö-kirjat tiloilensa. Mutta kun
näin wähi osa tuli maksamaan ja enin osa alkoi
kiblakunta-oikeudessa riidellä tiloja itselleen ilmai-
seksi, niin tehtiin sittemmin kaikki tilat perintö-
tiloiksi, että talonpojat näkisiwät tilat heille todella
perinnöksi annettawan. Waan tämä ei auttanut.
He eiwät ottaneet tarjotuita perintökirjoja ensin-
kään vastaan, waan pitkittiwät riitaa. Joka oi-
keudessa owat he asianja menettäneet ja wiimeksi
Wiipurin hovi-oikeudessa, mutta hovioikeuteenki
owat he wero-raham maksaneet juttua wielä senaat-
tiin pitkittääkseen. Sanotaan heidän keränneen
1500 rupl. hop., ajaaksensa asiata senaatissa. Sillä
wäliillä on kuitenkin Wiipurin maafanseliissa ku-
rikka jo pauffunut, lyöden tiloja toisille. Hallitus
on katsonut talonpoikien riitaa turhaksi ja myöpi nyt
huutokaupalla nämät tilat enimmäen tarjoawalle ja
muuten niillä ehdoilla, millä talonpojatki elisiwat
saaneet ja wieläki saisiwat tilat itselleen. Ne en-
simäiset myötiin viime vuoden 9:nä p. Joulukuuta
ja meniwat kaikki wieraille. Mutta tulewan Ke-
säkuun alusta myödään niitä melkeen joka päivä.
Winoastaan 43 Rokkalan talonpoikaa on suoritta-
nut ensimmäisen vuoden lunastus-raham. Siis on
näitä tilan-osa 149 maafanseliissa myytävänä,
jos tilojen entiset wiljelijät eiwät vuoden kulussa
ehdi mieltänsä muuttaa.

Jos pahoin sattuu käymään, niin on siis wuo-
den kuluttua 149 perhekuutta jos ei kaikki kerjä-
läisnä niin kumminki maaltaan kulkijoina! Jos
neuwoa saamme, niin olisi neuwomme, että Rokka-
lan talonpojat maksasiwat menneen vuoden perintö-
lunastus-osan eli huutokaupassa huutasiwat tilat
itselleen ja ottasiwat perintökirjat taskunsa. Jos
taas rahansa owat kaikki siihen maksamaan riitaan
menneet, niin hankkifoot itselleen takausmiehet, jotka
takaawat että rästillä olewa lunastus osa tulee mak-
setuksi, ja me toiwomme silläki ehdolla tilat annet-
tawan ennen heille kuin wieraille. Talonpojat ei-
wät siinä mitään menetä. Jos senaatissa juttunsa
menettawät, niin he kuitenkin owat lunastus-sum-
malla tilat itselleen saaneet. Jos taas senaatissa
tilat itselleen ilmaiseksi woiittawat, niin he kyllä saa-
wat maksetut lunastusraham takaisin joka äyrin.
Eräs Taawet Tulkki Rakin pitäjän Sawoniemen
kylästä sanotaan seisowan riitelemien talonpoikien
esinenässä. Hän on ymmärtänyt asian paremmin.
Hän on maksanut oman tilansa lunastusraham ja
wielä lisäksi takausmiehillä lunastanut itselleen toi-

senki tilan. Koska Roffalan talonpojat häntä riidassa seuraavat, niin käyppihän häntä seurata lunastus-raham maksamiseskafi. — Tämä Roffalan juttu on kohta kokaontuville waltiopäiwille hywä osoitus päättäessä Wiipurin muista lahjoitus-maista, sillä lahjoitus-maiden talonpojista on moni, joka odottaa Roffalan jutun loppua.

— **Waltiolainasta** on nyt tullut arm. julistus, jossa R. M:ti ilmoittaa wahwistaneensa sen lainan, 4,400,000 thaleria, jonka Suomen hallitus on ottanut M. A. von Rothschildilta Frankfurtsissa. Sen ohessa on senaatti myös julkaissut lainan ehdot. Lainan on takaisin maksettawa 42 vuoden kulussa, niin että joka puoli wuosi suoritetaan 117,060¹⁵¹/₁₆₈ thaleria. Kuitenkin on Suomen hallituksella lupa vuoden 1868 kuluttua maksaa isommanki osan wuosittain. Ensimäinen maksu tapahtuu heinäkuun 1 p. 1863. Suomen hallitus antaa Rothschildille welfaseteliä 1000, 500, 200 ja 100 thalerin arwosta, joista aina joka puoli wuosi arwalla määrätään mitkä owat lunastettawat. Arpa tapahtuu Suomen pankissa, ensiferan toukokuussa 1863. Intressi on luettu 4½ prosenttiin; mutta kuinka suuri kapitaaliwähennys lienee, sitä ei ole ilmoitettu. Sentähden ei taideta arwatakkaan kuinka hywät tai huonot tämän lainan ehdot lienewät.

J. W. S. ja Wiipurin läänin lahjoitusmaat.

(Loppu n:sta 3.)

Mutta tätä feinoa, pitäisi eri raha-pankki sinne laitettaman taikka olisi Suomen Pankin Wiipurissa olewalle waihto-konttorille annettava walta, erittäin hoitaa niitä tähän tarkoitukseen määrättyjä raha-waroja. Talonpojilla olisi silloin tilaisuus pankkiin panna heidän telemät säästönsä. Saattaa pankkia tilaisuuteen päästä lainalla auttamaan niitä talonpoikia, jotka jo owat säästäneet jonkun wissin rahsumman, niin pankki woiisi saada wallan antaa korkoa kantaawia raha-paperia arwoltaan wähesummaisja ja lyhyemmässä ajassa maksettawia, joten ne olisiwat halukkaammat yleisessä liikenteessä. Raha-paperit olisi annettawat wissiossa määrässä lainojen suhteen ja wakuus näille papereille olisi hankittawa sen lunastetun maan intessissä.

Se ei myöskään ole mahdotonta, että Wenäen rahsummia *) woiisi käyttää sellaisessa lunastus-pankissa, etenki sitte kun raha tässä maassa muuttuu oikeaksi hopea-rahaksi. Siinä tapauksessa olisi ehkä soweliainta tehdä se ihan ykityis-pankiksi.

Me esittelemme näitä siitä syystä, että 1:ksi, waltio-laina tähän tarkoitukseen tulisi maassamme estämään teollisuuden edistymistä; 2:ksi, jos ruunu käypi ostajaksi, niin howien hinnat korotetaan mahdolloman korkeiksi; **) 3:ksi, moneksi kymmentuntawuodeksi ja moneen miespolween jätetty lunastus pitää talonpoikaa melkein samassa fykenemättömyydessä kuin hän nykyään on, jota vastaan, jos ennenässä omaa tointa häneltä waaditaan ja hän näkee toiwonsa lyhyemmässä ajassa voitettawaksi,

*) Kuitenkin tämä pankki laitetaan, on katsottawa millaisen miehen kanssa talonpoika saapi tekemistä, ja pankki on ylläpitämään niin laitettawa, että talonpojat siihen luottawat ja panewat siihen wuoriset säästö-rahansa. Waan tämä ei ole mitään helppo asia, sillä talonpoika näillä paikoilla on hywin epäluuloinen. Lapsuudesta hän on oppinut pitämään rahansa niin näkymättömissä ja tietämättömissä, kuin waan mahdollista on ollut. Wait sitä saapi talonpoika paljoa suuremman korvorahan, jos hän köyhille naapureillessa antaa rahansa lainaksi.

**) Niinkuin sanottu, niin hinnoista on nyt jo näihin aikoihin sowlittawa, sillä wuosi wuodelta ne nousewat, ostajoriloja ruunu tai talonpoika. Ja kun howin hinta ferran on määrätty ja ostolupa saatu, niin määrättyön ärtemmin aiki ja tilaisuus ostajan.

hän pakotetaan muuttamaan maawiljelyksensä ja elämätapansa *)

Tätä ehdotusta vastaan woipi muistuttaa, että maan omistajat eiwät myy yksittäisiä tiloja. Luultawa on kuitenkin että moni katsoisi itselleen edulliseksi saada lunastus ja kuitenkin vielä esim. 20, 30 tai 35 vuotta nauttia maasta arentia. Jos waaditaan että kokonaiset seurakunnat yhtyisiwät asiaan, niin asia sen kautta vielä enemmän wahwentuisi. Se soppu ja yhteyshenki, joka tähän asti on näytännyt siinä, ettei mennä kontrahdin tekoon, saapi tässä toisin maalin ja tulee enemmän kuin mikään muu korottamaan kansaa. Jos maan omistaja ei tilojaan möisi, niin säästö-raha kumminki on säästetty, ja se aika on tulewa, milloin koko kansasto woipi muuttaa pois, jättäen maan samaan tilaan, minmoisessa tilassa se sen otti **) sillä oman woiton pyyntö tosin opettaa asukkaista arentiajan loppuessa imemään maasta viimeisetki woimat ja jättämään ennen tehdyt parannukset taas rappiolle. Wiisas maan omistaja kumminki aina aawistaa tätä siinä kansastossa, jolla on walmiit warat kädessä, millä woipi ostaa maata misä hywänsä ja jättää hänen tilansa autioiksi.

Saada tämä ehdotus onnistumaan, siihen taas tarwitaan, että muutama tai useampi isänmaan ystäwä ottaa asian toimeksensa. Wiipurin läänissä ei ole rahamiehistä puutetta. Pankki sellainen kuin ylempänä osotettiin, ei anna ylöllisiä korkoja, mutta kumminki aina hywän woiton. Mitään wahingolla ja uhrilla toimitettua hywäntekoa sen ei tarwitsse olla. Se tulisi kuitenkin kaikin puolin olemaan isänmaallinen toimi ja yritys.

Ehdotus tosin sotii sitä ajatusta vastaan, joka tahtoo että waltion pitää kullenki ensin tulewalle antaa maa, rahat, lausut, terwan ja lisäksi vielä leiwänki — ihan ilmaiseksi, ja pait sitä vielä se hirmuinen wero (se wähiin ehkä Euroopassa) on alennettawa ja ehkä ihan poistettawa.

*) 4:ksi tahtoisimme tähän vielä lisätä, että waltio-lainalla ruosteti lunastetun howin aluudessa woiisi käydä niin pahasti kuin nykyään Roffalan aluudessa, jossa tahtowat tilat taikki lahjaksi sekä antawat wafaran paukuttaa tilat wieraille ja ajaa entiset peltojen hylätyt maantielte, ennenkuin he ruunulle maksunsa suorittawat. Kun kansa on raaka, niin ei ole ruosteti kantaawa. Heille on aikaa annettawa, heitä on neuwoilla neuwottawa, muuten he menewät tiloistansa.

**) Monet nuni-rauniot Wiipurin läänin metsissä kyllin todistawat, että koko kansasto on entisnäki aikoina jättänyt maat autioiksi, ja meni warakkaampi on nykyinäki aikoina muuttanut pois ja jättänyt tilansa autioiksi; mutta köyhiä on aina löytnyt, jotka ottawat ne hylätyt maat wiljellakseen. Siis on muistettawa, että warakkaampien woimuutto on näissä seutuilla miltei tawallista, eikä se nay kumminkaan kaifia maan omistajia säilyttawän, sillä köyhiä tilalle pyrkiiwa on aina saapuwilla, waittaki maawiljelys sillä tawoin ei siintaan parannu eikä edisty.

Italian sotawäki.

Ruotjin sanomalehti Dagligt Allehanda sisältää kirjotuksen Italian sotawoimasta, joka saattaa olla huwittawa meille suomalaisille, jotka tässä asiassa olemme vielä wasta-alkawaisia.

Käki, jota sotawäen suhteissa seuraa nyt koko Italia, sisältää että Italian seisowaan sotawäkeen otetaan 2 miestä jokaisesta tuhannesta asukkaasta wuodessa, joka tekee 45,000 miestä koko Italiasta. Tämä on wiides osa kaikista jotawäkeen kirjoitetuista nuorukaisista. Tämän seisowan wäen palaelus aika kestää 11 vuotta, siten että se palwlee 5 vuotta sotajoukossa ja 6 vuotta rajattomalla luwalla kotonansa, mutta walmisna hallituksen käsylle tulemaan sotawäkeen. Tällä laitoksella on arweltu Italian seisowan sotawäen pitävän tulla olemaan luwultaan 200,000 miestä rauhan aikana ja 388,000 miestä sota-tilassa. Koko seisowa so-

tawäki, inwalidein ja 30,000 gendarmin kanssa tulisi olemaan 242,000 miestä. Tämän sotawäen ohessa Italiassa olisi vielä erinäinen warawäki, niistä toisen luokan nuorukaisista, joiden tulee olla palveluksessa 5 vuotta ja jokawuosi käydä sotaharjoituksessa 40 päivää. Näistä tulee koko warawäen joukko olemaan 200,000 eli 210,000 miestä. Italia voisi tällä waralla sotatilaisuuteen saada kokoon lähes 600,000 miestä. Nämä joukot jaetaan sitte 84 rykimenttiin, joista 8 on grenadiiriä ja 42 bersagliiriä. Hewoiswäki on jaettu 21 rykimenttiin kewyt-aseista j. n. e. Koko sotajoukolla on yleensä 540 kanonia 15 batterissa. Mutta tämä kaikki ei tule wähällä kulungilla. Se oikein täikäyttää kuin saa kuulla mitä sellainen sotawäki sulee maksamaan. Sota-Ministeri on siitä tehnyt ehdotuksen ja saanut sen wuodeksi 1863 nousemaan wähintäin 197 miljoniin markkaan, warfinaista maksua, ja sen yli vielä 63 miljonia markkaa lisämaksua, se tahtoo sanoa: 260 miljonia markkaa. Italian sotawoima ei ole vielä niin suuri kuin ylempänä on sanottu. Se on waan arweltu sellaiseksi korottaa. Mutta wisisti se silloin tulee maksamaan vielä enemmän. Ne 260 miljonia markkaa tefewät wäähä enemmän kuin yhden markan jokaista Italian asukasta kohti, niin että jos meillä Suomessa olisi samallinen sotawäki, ja samallinen maksu 1 marka 13 penniä joka hengeltä, niin se tekisi summasa 1,977,000 markkaa eli lähes 500 tuhatta hopia ruplaa.

Talwifäräjät Wiipurin Howioifenden alle kuuluwissa lafmanni- ja fihlafunnissa.

(Jatko n:o 3.)

Räfsälmen fessi-fihlafunta: Parikkalan pitäjän kanssa — Suurumäen tilalla Kangaskylän kylässä 9 p. helmik. — Kurkijoen pitäjän kanssa tuomaritalossa kirkon likellä 4 p. toukok. — Jaaskiman pitäjän kanssa — pitäjän färäjäkartanossa 5 p. maaliskuuta.

Sortawalan fihlafunta: Sortawalan maa- ja kaupungin seurakuntien kanssa — Sortawalan kaupungissa 10 p. helmik. — Uusniemen pitäjän kanssa — tilalla n:o 2 Kofonlahden kylässä 17 p. maaliskuuta. — Ruskealan pitäjän ja Leppälähdän kappelin kanssa — kappalaistalossa mainituksa pitäjässä 20 p. huhtik.

Salmen fihlafunta: Suojärwen pitäjän ja Korpiselän kappelin kanssa — nimismiehen talossa mainitun kappelin kirkon kylässä 9 p. helmik. — Suistamon pitäjän kanssa — tilalla n:o 20 Umanlahden kylässä 20 p. huhtikuuta. — Salmen pitäjän kanssa — yhdistetyllä tilalla n:o 1 ja 3 Tulemaan kylässä 24 p. helmikuuta — Impilähdän pitäjän ja Riitelän kappelin kanssa — tilalla n:o 1 mainitun pitäjän kirkonkylässä 20 p. maaliskuuta.

Pielisjärwen fihlafunta: Nurmeksen pitäjän, Rautawaaran kappelin ja mainittuun pitäjään kuuluvan osan kanssa Juuman kappelia — färäjäkartanossa Nurmeksen kirkonkylässä 2 p. helmikuuta. — Pielisjärwen emäseurakunnan kanssa — färäjäkartanossa kirkon likellä 9 p. maaliskuuta. — Pielisjärween kuuluvan osan kanssa Juuman kappelia — Mikkolan tilalla Juuman kirkonkylässä 13 p. huhtikuuta.

Karjalan ala-fihlafunta: Rihetelyswaaran seurakunnan kanssa — määrättävällä paikalla 19 p. helmikuuta. — Resälähdän pitäjän kanssa — Penalan tilalla Kerelin kylässä 7 p. toukokuuta. — Riteen pitäjän ja Räikkylän kappelin kanssa — Räjänahon tilalla Puhosen kylässä 20 p. tammi-

kuuta. — Tohmajärwen ja Peltjärwen pitäjän kanssa — Remien festikiewarissa 9 p. huhtikuuta. — Ilomantsin ja Enontaipaleen pitäjän kanssa — Kotimäen tilalla Ilomantsin kirkonkylässä 11 p. maaliskuuta.

Piperin fihlafunta: Kontiolahden kappelin kanssa — Joensuun kaupungissa 3 p. helmikuuta. — Piperin emäpitäjän ja Polvijärwen kappelin kanssa — Penttilän tilalla Konttilansalmen kylässä 10 p. huhtikuuta. — Raawin pitäjän kanssa — Retuisen festikiewaripaikalla 10 p. maalisk.

Kuopion fihlafunta: Kuopion färäjäkunnan kanssa, johon kuuluu osa Kuopion emäseurakuntaa sekä Maaningan ja Karttulan kappelit — färäjäkartanossa Kuopion kaupungissa 16 p. helmikuuta. — Tuusniemen färäjäkunnan kanssa, johon kuuluu Tuusniemen kappeli ja muu osa Kuopion emäseurakuntaa — Siikaniemen tilalla Riistaweden kylässä 20 p. maaliskuuta.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Sauhosta kertoo Hämeäläinen seuraawaa fatalaa tapausta, joka olkoon waroitukseksi muille: 29:nä joulukuussa meni rengin waimo Rajantilan kylässä naapuri-waimon tykö kahweelle, joiten wäliä oli noin parikymmentä sylvä, jätti 5 ja 4 wuotiset lapsensa tölliinsä ja pani owen ulkopuolelta kiini. Itse oli wäähä ennen, niinkun sanottiin, polttanut tupakkaa vastaan hammasfärkyä ja wirtittänyt piippuansa tulitikuilla, jotka hän jätti pöydälle. Lapset, jotka oliwat nähneet äitinsä ottawan näillä walkeeta, ottiwat myös ja pudottiwat kaiketi palawan tikun pahnoin joita oli laattialla. Pahnoista paloi ainoastaan osa, mutta sawua tuli sentähden niin paljo, että, ennenkuin ihmisiä tuli, wanhempi jo oli tufehtunut ja nuorempi, joka wähiessä hengissä saatiin ulos, kuoli myös muutaman tunnin perästä. Tämä asia on sitä merkillisempi sentähden, että sama äiti noin kolmewuotta takaperin (wuosilukua en muista) ikään yhdenkaltaisen huolimattomuuden kautta poltti koko huoneensa ja sen sisälle lasi lastansa. Siitä onnettomasta tapauksesta olisi hänen pitänyt oleman waroitettu. Dieus waatii että tämä ihminen pannaan laillisen tutkinnon alle, sillä hänen huolimattomuutensa on niin julkinen, ettei woi olla epäilemätä hänen sydämensä laadusta ja sitä wähemmin kun hänen käytöksensä tämän julman tapauksen jälkeen oli erittäin ihmeteltäwä.

Ulfomailta.

Lennätin-sanomia. Egyptin warakuningas kuoli viime sunnuntaina, 18:s tammikuuta ja 38-mael Bascha on jo hündettu warakuningasakä hänen sjaansa. — **Amerikasta.** General Morgan on lyöty. Tappelua festi tammikuun vielä 14:nä päivänä Pohjois-waltalaiset owat woittaneet suuria etuja etelä-länteisessä osassa, mutta owat tapelusssa menettäneet 6500 miestä kuolleita ja haavoitettuja.

Suutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som Tisdagen, Onsdagen och Thorsdagen den 27, 28 och 29 innevarande Januari från kl. 10 f. m. förrättas å nedannämnde ställen, försäljes den ifrån strandade Engelska barkskeppet Independent, om 596 tons drägt, bergade last och inventarier, nemligen: den 27 å Ristniemi udde i närheten af Kaukiala by uti Säkkijärvi socken omkring 560 tolfter plankor af 6 till 22 fots längd och 3 st. mäter äfvensom fartygs skrofwet i det skick detsamma finnes vid nämnde udde nedsjunket; den 28 vid Trängsund staden underlydande

Th. Langenskiöld.

E. Langenskiöld.

(3) 3

H. Kallin.
H. Wächter

 Lägenhets innehafvare erinras derom, att upphörden af Pastorsrättigheterna bör vara slutförd inom utgången af Januari månad, hvarjemte jag får meddela att jag om Lördagarne träffas hemma för emottagandet af denna uppbörd. Wihorgi Januari 1863.
C. Lille.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Stawalle,

Sanomille Wiipurista No 4.

Koulu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Stawaa, Sanomia Wiipurista,

jota toimitetaan tänäki vuonna 1863 Lisätäh-
tineen samana aikana ja yhtä suurena kuin
tähänkin asti, jaapi tilata täksi vuodeksi täällä
Wiipurissa h:ra M. A. Gilliafusen kirjapai-
nossa ja myös kaikissa Suomen postikontto-
reissa 1 ruplalla ja 35 kop. hop., s. o. 5
markalla ja 40 pennillä. Suomen rahassa koko-
ja 68 kopetalla puoleksi vuodeksi, johon jo on
luettu sekä postirahat että postimestarien wai-
mat. Vchden tarjotus sekä toimittaja tulee ole-
maan sama kuin tähänkin asti on ollut.

Wiipurista.

Sukia ja kala-werkkoja. Saarijärwen Hr
rowasti K. Kr. Stenius kehoittaa „hädan alais-
ten vstäviä, etenki kaupunnin kukoistawassa nuo-
risossa,” tilaamaan köyhien ja nyt nälkää näke-
wien Saarijärweläisten tekemiä sukia. Hinta maa-
latulle sukuparille tulee olemaan 6 markkaa ja ter-
watulle 4 ja 5 m. Wiimistään 10 p. maalisk.
ovat sukset saatavina täällä, siis paraasen haaki-
aikaan. Jos maksu toimitetaan edeltäpäin, on apu
sitä suurempi. — Samalla tavoin tarjotaan ahwen-
werkkoja, jouhi-nuoraiset kummeneen markkaan ja ta-
walliulla liina-söyhällä 8:aan m. — Tilaus-listoja
on Gloubergin kirja-kaupassa.

Lahjoitus-maita Kaupan. Keneral-majori
ruhtinas Galitjin on tarjonnu lahjoitus-mantunsa,
Pyhäristin pitäjäässä, Suomen kruunulle lunastet-
tawiksi. Kuovat, öwerstin leski Anna Fock, kol-
legioneurwoksen leski Olga Shepelewa ja hovinur-
woksen leski Katrina Strukowa ovat niin-ikään
luvanneet muutamilla ehdoilla antaa eräitä heidän
moijtoihinsa Raudun pitäjässä kuuluvia tiloja näi-
den nykyisillen asukkaillen, perintö-oiwendella hallit-
tawiksi. K. senaatti, jonka mieltä asiasta on ar-
mossa kysytty, on alammalaisesti ilmoittanu että, koska
lahjoitus-maiden asia yleiseen on määrätty tule-
wisja waltiopäiwissä ratkaistawaksi, nämäki tem-
put saawat jäädä sita ennen koskematta.

Surullisia tapauksia. Helsingin „Dagblad”-sano-
ma näkyy menestyvän H. Uutisten jo mainitse-
missa kujeissa, — saada muka Suomi-kiikhoisten
miehet eriamään. Tämmöistä erimielisyyttä, sen
ehkä Dagblad hywin ymmärsi, käyneekin suomalai-
sissa helpommin kuin naapureissaan aikoin saami-
nen; erinäisyys pyytää olla suomalaisen luonnetta,
— sitäki päättäen, että Suomalaiisten kyllien ta-
lot eivät ole, miten esim. Ruotsalaisten ja We-
näläisten, yhdessä jonossa toistensa kanssa waan
erillänsä kulin. — Näihin mielteisiin antaa meillen
ainetta se vähä-pätöisyys, jolla myös eräät itsen
Wiipurin kirjallisuusseuran jäsenet pyytävät saada
seuran yleisesti hyvää ja kiitettävää ja jotenkin

yhämielistä päätöstä wirtakieli-seikassa — jos ei
kumotuksi, niin kuitenkin muutetuksi; miten jo edelli-
sestä lisälehdestä voidaan aawistaa. Arwoisa kir-
jaelia, nyt H. Uutisten toimittajoina, hr M. M.
oli kuitenkin jo Literaturbladissa syystä walittanu
että edes ne 5 jäsentä suomen kieli-komiteassa, jotka
pyysivät määrä-aikaa suomen asettamiselle wirta-
kieleksi, eivät woineet olla yhämielisiä. 5 vuotta
muka enemmän tai vähemmän näin tärkeässä ja wuosi-
satoihin ulottuwasja asiassa ei olisi tehnyt suurta
wäliä; etenki kun tiedetään hallituksen tähän asti
ei liioin hätäilneen saadaksen suomea osaawia wir-
kamiehiä, koska ei tietysti vielä kellenkään suomea
taitawammalle papille ole suotuna mitään etu-oi-
keutta kirkkoherra-wirtoihin, 21 p. Maalisk. 1846
annetun asetuksen mukaan, — ei senkään perästä
kuin kirkonkokousten pöytäkirjat alettiin suomeksi kir-
joittaa, — — liekö wika piispan-hallinnossa, jonka
todistettawana tuo taito ja oppi on, wai misjä.
— Mutta mitä, asian näin ollen, on sanominen
sitä kun eräs Wiipurin kirj.-seuran jäsen kuulun-
äksen karanneen ei waan wihollisen puolelles, it-
sen Dagbladin leiriin, sieltä muka ampuaksensa
myrkkyliisiä nuoliaan seuraa kohden, samote kuin äs-
keijinä wuosina herroja J. W. S. ja D. R. was-
toin, — näitä Suomen yhtä lämpimiä kuin ne-
rokkaita, innollisia ja urhollisia sankaria was-
taan, joilla Suomen kieli-taito ei ole mikään pe-
ru, eikä satunnaisesti woitettu, waan „hiellä ja
waiwalla” ansaittu tawara, ja joita — hr J. W.
S:a warmaankin — tuo meidän nykyinen karkuri
syytti pensheydestä Suomea eli suomenkielisiä rah-
waan-kirjoja kostaan. — Ainoa, mitä Seuran vielä
tarkastelemattomassa ja siis oiwaltamattomassa pöy-
täkirjassa kieli-seikasta lie muutettawa, on että
pappien, suomalaissja seuduissja warmaankin, on
kirjoitettawa suomeksi „kaikki nyt kostaan,” mi-
ten Stawassakin jo alkuperäisesti aiottiin mainita,
— sekä sittemmin on mainittu, waikka sillä häm-
mentäwällä lisäyksellä että asetukset nyt jo waati-
siwat todistukseksi suomalaisiksi.

— Tois sunnuntain iltana löydettiin eräs sepän
oppilainen, Kellkalan kylästä, kuoliaana weressään
kaupunnin raitilla liki Punaista lähdeä. Kaksi muu-
ta opin-poikaa, toinen waski-sepän Neurosen ja toi-
nen läkkiseppä Weikkasen, syytetään tapelneen hänen
kanssaan surma-paikalla. — Merkkillisintä tässä hir-
mu-asiassa on, että wainajan luota löydettiin paljo
äksen warastettua tawaraa: kulta ja n. e. — Wai-
naan sanotaan, tappelun perästä, palanneen lä-
heiseen olut-kauppaan, jossa hän oli sita ennen
wiettäny iloista iltaa; waan nyt ulos syytettiin,
kun muka wuoti wertä niska-haawasta, minä luul-
laan mainitun waskiseppä-oppilaisen tehneen —
wasfileikkuun sakilla.

Wiina-asia waltiopäiwä-kysy- myksenä.

Itäwää kyllä on niin riettaasta aineesta, kuin
wiina on, ruweta kirjoittelemaan. Waan koska,

miten Helsing. Mitä jos mainitsivat, viinan-keitto kieltämättä on tärkein kaikkia ensi Waltio-päivien esiteltäviä kysymyksiä, niin ei haitanne jos Otamaki siitä ilmoittaa mielensä.

Viinan ylöllisyyttä maassamme useimmat, milt' eiwät kaikki pahaksi ja walita. Waan millä keinoin tämä saatetaan poistaa? Koskemus muissa maissa on, tätäkin seikkaa warten, näyttänyt tawaran wähenemiseen olewan paraimman keinon että se tehdään kalliimmaksi. Miten sitte kalliisuus saadaan aikoiin? Arwattawasti siten että korkeat kruunumaan yhteiseksi hyödyksi, yhteisten warojen kartuttamiseksi, ottaa korkeamman wiina-weron eli „wiina-arennin“ kuin nyt. Mont' kyllä arwelee nykyistäkin arenti-summaa liian isoksi, koska, jo parikymmentä vuotta takaisin, moni köyhempi ja raittiutta rakastawampi talon-isäntä luopui wiinan keitosta, päästäkseen arenti-maksusta. Tämä temppu kyllä on tosi, waan tiedetäänhän jo että, itsissä walio-kunnan jäsenissä talonpoikaissäätystä, viime vuonna oli enimmäistö koto-poltton puolustajana. Wiina-arenti siis hywin tietää korotusta, jos muka wiina-tulwasta pääseminen on toiwossa. Mutta nyt tulee pää-kysymys, minkä werran tuota wiina-weroa on lisättävä. Tähän nyt on wastuu aprikoitawa.

Kuotkin maassa, jossa, lähes kymmenkunta vuotta sitte, koto-poltto laffautettiin ja wiinan valmistus kruunulta wuokrattiin tehtailten korkeampaan wero-hintaan, on siitä lähtien kruunu saanu miljonittain voittoa joka wuosi, vaikka wiinan-nautinto on tuntuwalla tawalla wäheny. Tästä päätetään olisi, miten meidän mainio Litteraturblad'in toimittaja jo ammoin on esitelly, Suomessa wuosittain wiinasta saatawa noin miljona hopea ruplaa eli neljä miljona markkaa, lisätuloa kruunulle, — joilla miljonilla jo hywin käwi ei ainoasti kansa-kouluja asettaminen, joita ja newoja kuitwaminen, sekä kaskia perkaaminen ynnä järwiä laskeeminen, waan myös teitä --- wieläpä rantateitä rakentaminen.

Wiinan arenti Suomessa olisi siis nostettawa niin suureksi, että siitä karttuisi koto maasta waltiolle koto miljona, s. o. tuhannen tuhatta ruplaa joka wuosi. Waan ymmärrettävästi tällainen arenti-maksu olisi ihan toista kuin nykyinen, joka ei nouse kuin seitsemännes-osaan siitä, eli 150 tuhanteen ruplaan. Ja luultawasti silloin jokainen kella wähä edes älyä lie, luopuisi koto-poltosta, ja siten voitaisiin Suomessa saada wiinan-keittotehtaita, jotka maksaisivat arentia sen mukaan, mikäli walmiiksi saawat wiinaa, s. o. määrä-summan joka kannulta. Tehtaisiä muka valmistus-työ ei käy niin kalliiksi kuin nykyiseltä, nykyisillä wiinapannuilla, jonka wuoksi tehtaiden kannattaisi ottaa tuo miljonan maksu niukoilleensa. On, näet sen, lasfettu että, vaikka kruunu ottaisi — miten sen onkin ottaminen — weroa wiina-kannulta saman werran kuin koto nykyinen ainiin-kannun hinta on, ei kuitenkaan tarwitsisi wiinan hinta nousta kaksinkertaiseksi, kunhan waan tehtaita synty. H. R. R.

Kuwaelmia elämästä.

Kosto on Jumalan.

II.

(Katso n:o 3.)

„Oh, Metsälä sentiesi ajattelee jotakuta tapauksta muutoksia rikkaassa elämässään,“ mietti toinen.

Metsälä nosti päätänsä, katsoi surullisena heitä ja wastasi:

„Arwaat oikein. Minä ajattelin surullisinta tapauksta elämässäni.“

„Wai niin. Mutta kuin se nyt mieleesi pisti?“

„Se tapahui tässä pitäjässä.“

„Kerro, kerro!“ huusivat nyt kaikki yhdellä äänellä.

„Hywä. Minä tahdon kertoa sen suomeksi, että wäki tässä tuwassa saa kuulla. Oli ennen eräässä kylässä tätä pitäjätä rikas rusthollari, jolla oli kaksilasta, poika ja tyttö. Yhtenä päivänä tuli kylään joukko mustalaisia. Tyttö rakastui eräsen heistä, nuorukaiseen, joka oli kaunis ja muksea mies ja wapaa niistä rikoksista, joita mustalaisella tawallisesti on. Hänkin rakastui tyttöön. Oltuaan hywin kauwan kylässä läksi joukko viimein matkaan, mutta nuorukainen jäi rusthollarin palvelukseen rengiksi. Rusthollari oli rikas ja sentähden myös ylpeä mies ja, hawaittuansa tyttärensä rakastuneen renkiin, firosi hän tyttärensä ja ajoi häntä nuorukaisen kanssa pois tyköään. He läksivät metsään, etsivät ylös mustalais-joukon ja waelisivat sen kanssa ympäri. He olivat nyt mies ja waimo. Metsässä synnytti nainen lapsen. Jonkun ajan perästä sairastui mies, hän kuoli ja nainen jäi poikineensa. Nyt waeli nainen poikaneen wiisi vuotta ympäri mustalais-joukon kanssa, sillä hän ei tahtonut mennä isänsä luokse. Mutta yhtenä päivänä otettiin joukko kiini ja wiettiin wankenteen; nainen pääsi irti, koska ei ollut mustalainen. Nyt päätti hän mennä weliensä luokse, sillä isänsä oli kuollut ja weliensä oli nyt isäntä. Mutta mitä weliensä tefi?“ — Kauksesjaan viimeiset sanat katseli hän Kiirua, joka kalweana istui pöydän päässä. —

„Kuin nyt isärensä tuli ja pyysi apua, pyysi ainoasti palan leipää, niin weli firosi häntä, surwasi isärensä pihalle, hän surwasi pojankin ulos ja ajoi heidät metsään, jossa nainen kuoli nälkään, kuoli haawasta, jonka hän langetessaan oli saanut päähänsä. Poika oli nyt yksinään äidittä ja kodotta, mutta Jumala hänestä huolta piti, sillä wanhus sattui tulemaan jonne, otti pojan otto-pojakseen ja haudatti naisen.“

Metsälä wäheni. Muut olivat kauwan ääneti ja Kiuru katseli lattiata kalweana kuin lumi.

„Tunnetkos pojan ja sen julman miehen?“ kysyi nyt yhti oppilaisista.

„Tunnen molemmat. Poika, se olen — minä itse“ —

„Sinä?“ huusivat kummaistuneet toverinsa.

„Niin, poika olen minä ja mies, joka sisartansa firosi ja ajoi metsään, on —“

Samaesja nousi Kiuru ylös ja mennä kompuroi, käsin kaswonja peittäen, jiwukammariin, — hän, se ylpeä rikas rusthollari häpeä.

„Mies, joka niin tefi, on tämän talon — isäntä,“ sanoi Metsälä towerilleen. Nämät ryöpsähtiwät ylös.

„Ha!“ huusivat he kaikki yhdellä äänellä.

„Hiljaa! Kuollessaan sanoi äitini minulle: älä milloinkaan kosta; jätä kosto Jumalalle, sillä koston Jumalan. Ja Jumalan käsiin olen heittänyt koston, hän kostaan — minä annan anteeksi!“

III.

Kolme vuotta viimeisen tapauksen perästä he räsi Kiuru eräänä aamuna hywin warhain. Aurinko ei vielä ollut taiwaalle noussut. Kiurulla oli ollut paha uni; — hän oli nähnyt isärensä kalweana ja werisenä. Monta kertaa tahtoi hän nousta ylös, mutt. ei woinut, sillä isärensä piti häntä kiini kylmällä ja werisellä kädellä. Viimein hän kuitenkin hawahui. Koko ruumiinsa oli kylmässä hiessä ja wuode oli niinkuin meressä kastettu. Hän ryöpsähti ylös, juoksi tupaan ja huusi apua.

„Mikä teitä taas mairwaa?“ kysyi wanhin rengistään. Kiuru ei wastannut, waan kauhistui ja wapii.

„Oletteko te taas nähneet pahaa unta“

„Bibä suusi!” ärsyi Riuru ja meni toiseen siun-
kammariin, awasi siellä kaapin, josta hän otti pul-
lon ja joi. Hän, näet oli Metsälän kertomuksen,
perästä heittäytynyt juopoksi; hän joi waan yssi-
nään ja toisten näkemättä. Sillä lailla toivoi hän
poistaa lewottomuutensa, mutta turhaan; hän joi
kunnes hän juopuneena nukkui, mutta lewotoin hän
oli unessa ja lewotoin heräessään.

Juotuaan läksi Riuru ulos pihalle. Siinä hän
nyt katseli ensin ympärilleen. Aikoesänsä mennä
pellolle hawaitti hän sawua nousewan tallin yli-
sistä. Hän meni nyt katsomaan, mikä se olisi.
Tultuaan rapuille, jotka weivät yläin, näki hän
walkean olewan walloillaan. Hän juoksi pihalle,
huusi wäkeänsä awuksi, ja itse kiiruhti hän hurjana
kaiwolle, kaiwolta talliin ja taas takaisin. Wäki
tuli awuksi, mutt’ei mikään auttanut, sillä kowa
tuuli nousi, tuli tuli suuremmaksi, asuin-huoneetkin
rupešwat palamaan ja wähän ajan kuluttua oli
koko talonsa palanut tuhaksi.

Riuru istuutui siwelle ja katsoi maahan. Kas-
wonsa oliwat kalweat kuin lumi. Silloin lähestyi
häntä mies ja sanoi:

„Paha onni on teitä kohdannut. Toinen, josta
ette tietäne, on myöskin tapahtunut. Poikanne,
joka oli matkalla Pietariin, on kuollut kolera-tau-
tiin. Minä surkuttelen teitä!”

Riuru peitti kaswonsa. Hän itki, hän se ylpeä,
joka ennen ei ollut itkennyt. Se oli kowin kohta, se
sillä poika oli ainoa lapsensa ja rakkahin hänelle.

Sillä wälillä oli eräs herra tullut siihen; hän lä-
hestyi Riurua, lasi kätensä Riurun hartioille ja
sanoi:

„Riuru! Muuttakaa Nurmelaan, siellä on tilaa
teillenne.”

„Nurmelaan?” kysyi Riuru ja katsahhti ylös. Hän
ryöpsähti seisalleen, kalwettui ja peitti kaswonsa
sanoen:

„Sa, kosto on Jumalan!”

„Niin, kosto on Jumalan, mutta anteeksi-anta-
minenkin on Jumalan. Tulkkaa! Sisaren-pojan ta-
lossa on teille tilaa kylläksi.” Se oli Orjö Met-
sälä, joka Riurulle tarjosi talonsa.

„Di Jumalani. Kuinka tosi kostat!” huusi Riuru.

„Hän on kostonut, mutta hän onkin laupias.
Tulkkaa! Minä olen unhottanut sen, mitä olette
tehneet minulle. Tulkkaa!”

Ja Riuru meni Nurmelaan, jossa hän kohta kuoli,
sillä onnettomuudet oliwat musertaneet hänen woi-
mansa. Metsälä oli hänelle poikana, — Metsälä
kuoli kuolewan äitinsä sanaa, hän auttoi enoansa
kuin se oli onnettomuuden tilassa.

Kotimaalta.

Wirolahdesta 11 p. Tammik. Sen joka ai-
noa sanoma-kirjallisuuden lusia warmaan tietää
että nyt on Suomen maassa kallis aika, edeskin
pohjois puolla. Nyt useampi perheunta on täy-
tynyt lähteä koto-seuduiltaan matkaamaan tänne
itämöiselle osalle maataamme, etsien henkensä elä-
tystä, jossa ei niin kowa onni kohdannut. Kowa
on aika, sen kuulee joka ainoan paikkakunnillaan
olijan ihmisen walituksesta, mitä he tunteewat köy-
hydestään, mitä saapi itse kukiin kärkeä. Murta-
toisin on laita näitten pohjolaisien, mitkä nyt tä-
näkin aikana täällä kiertelwät paikasta paikkaan.
Nämät ylen reippaat pojat, myös urholiset ukot,
sekä ne siweät naiset, ylen korkeassa kaswate-
tut ihmiset, näyttää ettei he tämän-wuotifesta-
saan köyhyydestä tiedä mitään! Leipä, jos se ei ole
Wenäjältä ostetuista jauhoista, se saa usein mennä
nurkkaan, saaden vielä — sanoja särpimekseen. „He
ei saada tämmöisellä leiwällä ja ruualla muuta

elättää kuin sikoja,” sen he owat monesti itse sa-
noneet, „mitä täällä syöwät ihmiset.”

Täällä pitäjäsämme eräs kartanon isäntä, herra
F. Alsthan, on ruwenut tilansa päällä tiettämään
termaa, fannosta ja juurikoista, jota työtä nämät
mainitut pohjalaiset oliwat, ja on vieläkin yssi-
osa, tekemässä. Melis nurkkaudesta seitzen jalkasesta
sylestä maksettiin 2 rupl. hop. ylösotto palkkaa.
Weto, joka on annettu potraädylä, tulee noin 1
r:lan paikoille. Pikkomiestä myöskin sanotaan
samanlaisesta sylestä maksettawan yhden ruplan
paikoille. Työn alkaessa oli Pohjolaisia 30 mie-
hen paikoille, täällä ilman waimoita ja lapsittia.

Tämä ei ollutkaan aikomuksessa että puhua
terwa työstä, waan sen tefiöistä, ja heidän käy-
töistään tänä näin kowin kalliina aikana, mikä
meillä ihmis parat! on edessäämme. Nämät järjel-
liset olennot ei ole järjettömienkään wertaisia, koska
tekewät pilkkaa joka päiwäisestä ruuastaan. Ne
hywät herrat eiwät tyytys kuin siihen mitä parem-
paan ruokaan, si’an läskiin ja werekseen woihin,
waikka heidän työnsä puoleksikaan ei kannattasi.

Oh, herra! kuin kauwan sinä annat häijyn-il-
listen ihmisten semmoista tehdä, siunauksen si-
jaan sallit kirouksen lahjas päälle, josta armostas
annat meille furjille raukoille henkemme elatukseksi.

—1—

Turun rangaistus-käähkänä. Kirjeessä Tu-
run howioikendelle 24 p:ltä viime marrask. on S.
K. M. määrännyt että kaikki ne miehenpuolisat
pahantekijät, jotka tästälähin tuomitaan wanki-
teen wissiksi ajaksi, tulewat, kärkeäkseen rangaistus-
fensa, maamme kaikiesta lääneistä lähdetettäwiksi
Turun uuteen tätä nyhyä awattuun rangaistus-
käähkänään.

Porin Kaupungin Sanomat owat tau’on-
neet ulostulemaasta, kuten Porin ruotsalaisessa sa-
nomalehdessä tietää annetaan. Nyhyinen toimitus
on jättänyt tämän wirkansa, syystä että sillä on
paljo munta tekemistä; ja uutta toimitusta ei käy-
nyt saaminen, koska lehdelle elo-aikansa kullessa
ei ollut kanttunu tarpeeksi asti tilaajojita. — Kunn.
tilaajat woivat tilausieteliä vastaan ulosanto-
paikalla takaisin saada koko tilaushinnan.

Uluu-lähdettämiset Ruotsista. Keis. Se-
naatti on niiden kotoilemisten johdosta, jotka Ruot-
sissa owat tehdyt maamme hädän-alaisille, 22 wii-
mekulunnutta Jouluk. lähettänyt Suomen Kenrali-
kuvernörille kirjoituksen, jossa Senaatti pyytää että
Kenrali-kubernöri S. K. Majesteetille tefisi esityk-
sen siitä, että julkinen kiitollisuuden lausunto näistä
awun-anteista lähetettäisiin Ruotsin hallitukselle.

Sanomalehden privilegiumia. Keis. se-
naatti on antanut wara-tuomarille J. Nygrénille
privilegiumin ulosantamaan suomalaisen sanoma-
lehden, nimeltä: **Mikkelin Wiikkosanomia**, ja sota-
saarnaajalle K. J. G. Sirelius’elle ulosantamaan
hengellisen lehden, nimeltä: **Kristliga Budsäraren**.
Edellinen tulee Mikkelin Ilmoituslehden sijaan,
joka jo näkyy paranneen.

Ulkomailta.

Kreikan maa on yhä kuninkaatta. Useisim-
mät lennätinsanomamat kuitenkin ilmoittaat, että Eng-
lannissa nyt on homma saada Saksenilais Koburg-
Gotha’n herttua (Ernest I) kreikan kuninkaaksi ja
kreikkalaisten walitsema englantilais prinssi Alfred
herttuaksi Koburgiin. Herttua Ernest onkin jo suos-
tunu pyrkimään Kreikan kuninkaaksi.

Kuulutuksia.

Uppbörden af sistlidet års poduschnie medel och i sam-
manhang dermed borgerskapets bidrag till understöd för

nödlidande i landet, verkställes å Magistratens vanliga uppbördställe från klockan 9 till 12, på dagen, i följande ordning, nemligen.

Måndagen den 9:de instundande Februari med f. d. fästningen tills gården N:o 100.

Tisdagen den 10:de med återstoden af fästningen.

Onsdagen den 11:te med Wiborgs förstad och Bäckbuket.

Thorsdag den 12:te med Petersburgsförstad till gården N:o 200 och Fredagen den 13:de med återstoden af samma förstad, Papula, Pantzarlaks, Havis och diverse betalande. Wiborgs stads kassa kammare den 24 Januari 1863.

Ch. Tavast.

Sedan Hans Kejsersliga Majestät den 13 (1) December 1862 i Nådiga sanktionerat det lån, som för Finska Statsverket afslutats med Bankirhuset i Frankfurt am Main M. A. von Rothschild & Söner till belopp af 4,400,000 thaler preussisk kurant, för att icke allenast ur rörelsen indraga Statsverkets utfärdade låneobligationer å 100, 300 och 900 rubel med löpande 4% ränta på ränta samt Statskassa obligationer å 50 rubel med 3 $\frac{1}{10}$ % enkel ränta, utan ock genom anskaffande af metallikt mynt ordna penninge circulationen i landet, så har Hans Kejsersliga Majestät uti Nådiga kungörelse den 23 i sagde månad i afseende å detta lån meddelat särskilte närmare bestämmelser, bland annat:

a) att uppå lånesumman utställas obligationer under Litt: A. B. C. och D. lydande Litt. A. å 1,000, Litt. B. å 500, Litt. C. å 200 och Litt. D. å 100 thaler.

b) att dessa obligationer, som tryckas på svenska och tyska språken samt dateras för den 2 Januari 1863, utfärdas af Finans Expeditionen i Kejsersliga Senaten för Finland och ställas å innehafvaren att gälla i hvar mans hand, utan att indossement vid öfverlåtelse erfordras;

c) att räntan, bestämd till 4 $\frac{1}{2}$ % för året att räknas från den 2 Januari 1863, utbetalas på half års terminer den 2 Januari och 1 Juli; i hvilket afseende hvarje obligation åtföljes af räntekuponer för de första tio åren jemte en talon, emot hvilken nytt kuponsblad vid sagde tids utgång kostnadsfritt utfås uti Finlands Bank eller hos Bankirhuset M. A. von Rothschild & Söner.

d) att i enlighet med en åberopade Nådiga kungörelsen åtföljande plan, lånet efter hand amorteras genom utlottning af obligationer, som två gånger årligen verkställes i Finlands Bank, hvarefter de utlottade obligationerna kungöras uti bland annat Finlands allmänna tidning.

e) att utlottade obligationer jemte förfallna räntekuponer efter innehafvarens godkännande intöas:

i Frankfurt am Main, hos M. A. von Rothschild & Söner,

i Hamburg, hos det Bankirhus som dertill utses, efter thaler myntfot, samt

i Helsingfors, uti Finlands Bank efter fastställd beräkning af 371 mark 23 penni för hundra thaler, i följd hvaraf hvarje half års ränta å 100 thaler utgår med 8 mark 33 penni.

f) att ränta erlägges å utlottade och förfallna obligationer endast till förfallodagen; börande, då sådana obligationer till inlösen anmälas, alla dertill hörande icke förfallna kuponer jemte talonen återlemnas, vid äfventyr att å kapitalsumman afräknas saknade kuponers nominal belopp samt

g) att i stället för obligationer, taloner och kuponer, som förkommit eller genom olyckshändelse gått förlorade, nya kunna erhållas, under iakttagande af de derom uti 18 §: af ofvanberörde Nådiga kungörelse meddelade föreskrifter.

Ock alldenstund för Finland förbehållits viss andel af lånet för att sålunda bereda tillfälle till placering af kapitaler inom landet, fördenskull har Hans Kejsersliga Majestät förordnat att sagde andel skall upplåtas till teckning under följande villkor:

1:o teckningen kan ske antingen i Finlands Bank i Helsingfors eller dess underlydande kontor i Åbo, Björneborg, Nikolaistad, Uleåborg, Kuopio och Wiborg samt hos Bankens agent i Tammerfors, börande innan teckningen börjas derom åtta dagar förut tillkännagifvas genom i orten utkommande tidningar, hvarefter teckningen hålles öppen under en månad.

2:o vid teckningen, som sker i jemua 100 thaler, erlägges för hvarje 100 thaler ett fastställt pris af 333 mark 93 penni eller deremot svarande 83 rubel 48 $\frac{3}{4}$ koppek silfven, hvarutom köparen är skyldig att ersätta den å obligationerna ifrån dessas datum den 2 Januari 1863 till teckningsdagen upplupne ränta efter beräkning af 16 mark 70 penni för 100 thaler om året.

3:o Såsom betalning för de tecknade obligationerna emottages de första fjorton (14) dagarne, utom hvad för likvidens afslutande erfordras i gängbart mynt, allenast Statsverkets ofvanberörde låneobligationer å 100, 300 och 900 rubel samt statskassa obligationer å 50 rubel, hvarvid innehafvare af slika obligationer godtgöras såväl för

kapital beloppet som för den till teckningsdagen upplupna räntan.

4:o Efter utgången af sagde fjorton dagar försäljes obligationerna under den återstående teckningstiden, såväl emot omnämnde statsobligationer efter uppgifven beräkning som emot gängbart mynt; samt

5:o vid teckningen utgifvas å de inbetalte medlen interimsqvittanser, hvilka sedermera å den ort der teckningen skett utbytas emot de obligationer som af Finans Expeditionen komma att utfärdas. Dessa interimsqvittanser lyda på viss person och få icke annorlunda än till namngifven person öfverlätas efter anmälan derom hos Banken, kontoren eller agenten samt uti Banken gjord anteckning å qvittanset. Hvilket allmänheten till kännedom härigenom meddelas. Helsingfors, å Storfurstendömet Finlands Bank, den 14 Januari 1863.

Enligt befallning.
S. Dalström

Med anledning af Bankodirektionens tillkännagifvande af den 14 Januari 1863 rörande de närmare bestämmelser och villkor för teckningen af obligationer till det för Finska Statsverket med bankirhuset i Frankfurt a. M. M. A. von Rothschild & Söner afslutade 4 $\frac{1}{2}$ % amorteringslån stort 4,400,000 thaler preussisk kurant, meddeles allmänheten härigenom till kännedom att teckningen vidtager uti Finlands Banks kontor i Wiborg den 4 Februari 1863. Helsingfors, å Storfurstendömet Finlands Bank, den 14 Januari 1863.

Enligt befallning
S. Dalström.

Guntokauppoja.

Wid offentlig entreprenad auktion, som den 24 näst instundande Februari kl. XI f. m. anställles inför General Tulldirektionen, kommer att till den minstfordrande utbjudas anskaffandet af 370 kannor bomolja och 165 hspund talg, att här i staden under seglationstiden detta år på skeende requisitioner, efter hand levereras till finska kustbevaknings ångfartygen; förbehållande Direktionen sig pröfningen af de skeende anbuden; hvilket härigenom kungöres. Helsingfors, af General Tulldirektionen i Finland, den 15 Januari 1863.

På befallning.
O. Holmberg.

Yksityisiä ilmoituksia

Söndagen den 1 Februari anställles den sjette af de för innevarande vinter subskriberade balar.

Palvelukseen haetaan.

En student, van vid barns handledning, önskar sig condition såsom lärare antingen i staden eller på landet. Närmare underrättelser lemnas å tryckeriet, der detta blad utdelas.

Mieppiläs, tottunut lapia opettamaan, mykki opettajaksi laupunnissa tahi maalle. Enemmän tietoja saadaan kirjastoneissa, josia tämä lehti jaetaan.

Wuokralaan.

2 varma snygga rum med tambur, skild ingång och del i bagarstuga, i kapten Bergs gård, uthyres hällst åt Herrskap utan tjenstefolk. Uppassning och vatten fås å stället. Äfven uthyras af densamme enskilda rum, passande för arbets-folk och formän.

(3) 1

Myyntäänä.

Till salu: finnes såväl å Finska Industri-Depot som hos undertecknad. **Smörkärnor** efter Engelsk metode, **Water Clousetter**, flere sorter **Kaffe-kokare** af messing, **Musgerådssaker** af bleck, såsom Former, Durchslag, m. m.

(3) 3

K. K. Weikanen.

En alldeles ny Royal pianino

(3) 3

hos fru Ekerman.

Ett bättre fortepiano att säljas eller också att hyras ut, uti S:t Petersburgska förstaden i gården N:o 248.

(3) 2

Åbo handskar, hos

(3) 3

J. F. Albrecht.

Wipurissa, M. A. Zillintussen firjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 5.

Rousu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Otawaa, Sanomia Wiipurista,

jota toimitetaan tänäki vuonna 1863 lisätäh-
tineen samana aikana ja yhtä suurena kuin
tähänkin asti, saapi tilata täksi vuodeksi täällä
Wiipurissa h:ra M. A. Zilliatuksen kirjapai-
nosja ja myös kaikkia Suomen postikoutto-
reissa 1 ruplalla ja 35 kop. hop., s. o. 5
markalla ja 40 pennillä Suomen rahassa koto-
ja 68 kopelalla puoleksi vuodeksi, johon jo on
luettu sekä postirahat että postimestarien wai-
mat. Lehden tarkoitus sekä toimittaja tulee ole-
maan sama kuin tähänkin asti on ollut.

Wiipurista.

Keisarillinen Majesteetti on menneen Tammikuun
14 p:nä nimittänyt ja määrännyt maanpöytäsihterin Wi-
purin läänissä ja ritarin J. Snellmanin yleiseksi
esittelijä-sihteriksi keisarilliseen Suomen senaattiin.

— R. Wiipurin hovioikeus on suonut Wiipu-
rin kaupunkin politia pormestariille ja ritarille R.
Örnille wirtawapauden kolmeksi kuukaudeksi, luettu
7:nestä p:stä mennyttä tammikuuta, ja määrännyt
neuvomiehen, wara tuomari C. J. Stråhlmanin sil-
l-aikaa toimittamaan täällä pormestarin wirtaa.

— Sähkölennätin-sanomisja käyttämään
Suomen kieltä on, niinkuin M. A. kertoo, Sähkölen-
nätin-hallitus antanut suostumuksensa.

— Markkinat ovat parailaan täydessä wauh-
disaan, ilma sangen kaunis ja Newonhännän lahti
erinomaisen hywässä luonnon laitoksessa kilpaa aja-
wille hewois-herroille.

— Saa Otawassa on waadittu seuraawaiselle:

Surullinen unennäkö seisoallaan. Eräs
Hywin Korkeasti Kirjanoppinut Otawan aputoimit-
taja oli menneellä wiikolla saanut kuulla Otawan
päätoimittajan kuolleen, että eräs Suomalaisen kir-
jallisuusseuran jäsen oli suomalaisuuden asiasta lä-
hettänyt muutaman sanan Hels. Dagbladiin. Mitä
ja miten tähän kaiken suomalaisuuden wainolehteen
woisi joku suomenmielinen mies kirjoittaa, se oli
asia, joka nyt käwi yli kaiken ymmärryksen ja saatti
miehparan surullisia näkyjä näkemään viimeisessä
Otawan 4:ssä lisätähdessä.

Kirjoittajasta Dagbladiin kaswaa tässä kauhea
jättiläinen, joka suomalaisuuden kowaksi wastusta-
jaksi muuttuneena herättää näynnäkijässä suuren
pelwon niistä aikeista, joilla tämä tulewassa Seu-
ran kokouksessa woisi kumota sen viimeisen päätös-
sen suomen kielen asiaa koskewissa ehdotuksissa.
Mutta eipä sinäkään kaikki. Mainittu jättiläinen,
jolle unekijä omistaa tämänlaisen woiman suoma-
laisuuden asiassa, saapi vielä hirweän sotaisen muo-
don, ottaa lujan aseman Dagbladissa, tuisuttu-
maan myrkyllisiä nuolia Seuran päälle. Huhuu,

kuin hirtittääl! Jo ensi laulauskin aika ruttoisalama
lienee. Mutta arwaathan ymmärtäwäinen lukija
mikä sen tarinan loppu on, joka alkaa sanoilla:
parturius montes et nascitur — —? Se peljät-
täwä kirjoitus, josta unekijä oli jo sitä näkemät-
tänsä saanut niin surullisia ennustushahmoja, oli
„ojennus asiaan suomen kielen käytännöstä kuulu-
tuksissa,” johon oli suljettu ote siitä Pohjanmaan
kirkon arkistoissa löytywästä w. 1732 annetusta
Runinkaan Selityksestä Pohjanmaan pappein wa-
lituksein, jonka mukaan papit eiwät ole welwoite-
tut kielikäytäntäjän wirtaa toimittamaan waan pitää
kuulutusten olla valmiiksi kirjoitetut niiden äitin-
kielellä, joiden seurattawiksi ne owat aiwotut. Tä-
män asetuksen ilmaiseksen katsoin sentähden tar-
peelliseksi, kun sitä ei löydy asetuskokouksissa ja kui-
tenkin mahtaijumiini sitä itse toiwoa lukeakseen.
Kun nyt Dagblad ruotsintaessaan Otawan soituista
kertomusta Kirjallisuus Seuran ehdotusaikeista suo-
menkielen asiassa, oli erheksellisesti saanut suoma-
laisten kuulutusten ajan wuoteen 1867, johon asti
maansa kielelle muukalaiset wirtamiehet vielä sai-
siwat pappein suomennus-taidolla ratsastaa, niin
lähetinkin tämän asian ojennukseksi kirjoituksen Dag-
bladiin pantawaksi; mutta miten tämä kaikki sopi-
nee Dagbladin henkeen, sen woinee nähdä sen hy-
wästä tahdosta sitä julkaisemaan.

Koska siis lähetykselläni oli tarkoitus saada yk-
sikään suomalaisuuden oikeus lakitodistuksella esiin
wedetyksi, niin saan unta näkemälle Otawan apu-
toimittajalle omistaa aika kiitokset yksinkertaisuudes-
taan; ei sentähden että yksinkertaisuus itsestään on
kiitettävä, waan sentähden sitä yltämyrskyä
wuoksi oli tällä kertaa huwitukseksi asti.

J. W. M.

Erään rouwan lauloja Kanadassa.

(vuonna 1836.)

(Annettu.)

Kerran oli minusta aiwan hypainen kuulla, ker-
toi eräs Englantilainen, mitä yksi hywin säädylly-
nen rouwa, miehensä matkaan lähtemiseen wasta-
mielinen osakas merkitji, nähdesään yhden wiraassa
arwollisen meri-upseerin pojan, ahkerasti tekewän
kirweswartta. „Minusta se on ihme, että te su-
waitsette poikanne alentawan itseänsä sillä tawoin,”
sanoi hän itsälle. Kapteini katsahki ylös kummas-
tuksissa. „Alentawan itsensä! Miten niin, matami?
Poikani ei kiroile, ei juo wäkewiä, ei warasta,
eikä walehtelee.” „Mutta te sallitte hänen tehdä
kaiken alhaisimpia töitä. Mitä on hän nyt tawal-
lista salwumiestä parempi; ja minä arwaan, että
te myöskin annatte hänen pilkkoa puita?” „Sen
kaiketi minä myönnytän: tuon piron halkoja hän
hakkasi kaikki eilen, enjin läksyn luettuaansa,” oli
wastaus. „Ennen näkisin minä poikani kuolleena,
kuin antaisin heidän käyttää kirwestä, niinkuin al-
haiset työmiehet.” „Eiiskuus on kaiken pahan alku”,
muistutti kapteini. „Ruinka paljon pahemmin käyt-
täisi poikani aikansa, jos wallattomasti juoksisi pit-
kin katuja pahain kumppanein kanssa!” „Jos myön-

myttätte, niin tässä maassa herras- eli rouvas- ihmisille ei ole hyvä asia?" väitti rouwa. "Se on niille maa, jotka eivät tahdo työtä tehdä, ei- wätkä voi elää ilman, nääntyänsä nälkään tääl- lä," wastasi kapteini kiiwasti; "ja siitä syystä minä totutan warhain poikiani olemaan hyödyllisessä ja uutterassa toimesta." "Minä poikiani en koskaan anna työkseenellä työmiesten tavalla," sanoi rou- wa narkastuneena. "Eitte, rouwa, he eivät en- sinkään kelpaa uudis-talolaisiksi, ja säälly on, että te toitte heitä yli Atlantin valta-meren." "Me olimme pakoitetut tulemaan. Meillä ei ollut enään waroja elää kotona tottuneella tavalla, muutoin en koskaan olisi tullut tähän hirwittävään maahan." "Tultuanne tänne, tekisitte hyvin, jos taipuisitte näihin keskuuksiin. Kanada ei ole paikka jouten olewaisille. Muutamissa tämän maan osissa ovat uistammat ruoka-warat yhtä kalliit kuin Löödoossa, waatteet paljon kalliimmat, eikä niin hyvät, ja huonot markkinat, ett'ei ole walitsemista." "Mie- lelläni tahtoisin siis tietää, mikä hyöty Kanadasta on?" arweli rouwa wimmassansa. "Se on hyvä tila kunnolliselle ja wireälle käsi-työläiselle. Se on oiwallinen maa köyhälle työn-tekijälle, joka muuta- man vuoden kovan työn perästä, woipi istua omassa talossansa, ja katsoa ulos maatansa, ja nähdä lapsiansa hywästi wahvistuneina elämässä itsenäisinä werottomina talollisina. Se on ankara seutu rikkaalle tuumittelijalle, jolla on kyllin waroja ostaa maata sopiwalla paikalla; sillä jos hänellä on älyä siinä, woipi hän woittaa jata sadalta kor- kaa rahoihansa, odotettuaan jonkun vuoden. Mutta se on kova maa köyhälle herras-miehelle, kenen tottumukset ovat tehneet hänet keliwottomaksi sem- moiseen työhön. Hän tuopi tullessansa tilallensa sopimattoman mielen; ja myöskin jos tarwis waa- tii häntä ahferoitsemiseen, niin hänen työstänsä on vähän arwoa. Hänellä on vaikea elämä. Me määrättyt kulungit palkoista ja elämästä ovat kor- keat, ja hän on pakoitettu karsimään monta puu- tetta, jos hän soisi pysyä piirissäänsä, ja olla wapa- weloista. Jos hänellä on suuri pere, ja kaswat- taa lapsiansa ymmärtäwäisesti, niin että sowingaa heitä warhain uudistalolaisen elämään, niin hän tekee hyvin heille, ja näkee kohta hyödyn omalla tilallansa; mutta jos hän itse on huolimaton, wai- monsa turhomainen ja tyhtymätöin, ja lapset ope- tetut halwelsimaan työtä, niin he kohta joutuvat häwiöön. Lyhyesti sanottu, on tämä maa hyvä niille, joille se on sowingas; mutta jos ihmiset ei- wät tahdo sowingaa tarpeellisuuden ja neuwon mu- kaan, niin heillä ei ole siinä mitään tekemistä. Se on selwä, ett'ei tämä maa ole sopiwa jokaiselle ih- mis-luokalle." "Että ei se koskaan ole minulle eikä perheelleni," sanoi rouwa röykeästi. "Niin tosi," oli lyhyt wastaus, ja siihen päättyi puhe.

Tuli-palo.

Koulu-juttu, muinoinista ajoista.

(Käännös Runebergin alkuperäisestä kirjoituksesta Morgonbladissa 1834.)

Viimein kaifuu komanto-huuto: "eteenpäin march!" kaikki oikasiwat itsensä, joka naama näytti urhollisemmalta, jalat nostettiin, musiikki soitti; — mutta torwi yskinänsä, sillä rumpu oli Su- malatics' misä rummun-lyöjineen. Paikalla huusi kenraali seisahdumaan, Öwersti sai ankaran toran, yski komppani-päälikkö pantiin arestiin ja kaarti- laisia laitettiin karfulasta etsimään. Ei wiipynyt kauwan ennen kun nähtiin karfulas kiini otettuna. Pidettiin sota-keräjä, asiat olivat selwät, hän tuo- mittiin saamaan kaatloppia. Nyt alkoi monta huu- taa: "taffi pois."

"Että ota nuttura pois päältäni," huusi rangais- tawa ja työnsi pois korpraalin fättä, joka oli wal- mis häntä palwelemaan tässä asiassa, "ei kukaan ennenkään oo nututta juossut."

"Muriseeko hän?" kysyi Kenraali, käsi siwussa.

"Antakaa hänen pitää taffi päällänsä; Kaarti- tit owat leifanneet warsin paksuja witsoja," huusi monta jääkäriä yhtäkaa.

"Sinä olet pilkannut palwelusta, poikani?" sa- noi Kenraali ja otti rangastawan leuwasta kiini.

"Niin, herra Kenraali," sanoi Kaartiisti, "elä säälly häntä; jos Jääkärit pääsewät rangastuksesta, niin ei kukaan voi pitää heitä sota-lipun ympärillä."

"Woimme leikkiä itsekseni, osaamme äskierata yhtä hywästi kun kaartikin," murisiwat Jääkärit wi- hoissaan.

"Jos en kelpa heille, taffi päälläni," sanoi mei- dän pieni rummun-lyöjä, "niin juoskoon joku toi- nen kaatloppia." Tätä sanottuaan otti hän rum- punsa maasta, walmis lähtemään.

Nyt loppui järeästy, Jääkärit wisfasimat pois jo kohotetut keppinsä ja linjat hajosiwat tykkäänä; kaikki murisiwat wihoissaan. Kenraali oli suureso- pulassa, ja koko hänen ansionsa häwiämäisillään; rangasta hän ei woinut kaikkia ja suoda anteeksi oli mahdotoin. Hän päätti häwittää koko Jää- käri-rykmentin ja sanoi — tässä koheni hän ään- tänsä niin paljon kuin voi — "jot'ainoan sotamie- hen siinä pettäjäksi ja wihoilliseksi."

Tätä sanottuaan astui hän esiin; tempasi ryk- mentin sota-lipun ala-upserin kädestä, kiljasi kaar- tin kiwäriin ja käski sen pajoneteilla karfoittaa häm- mästyneet Jääkärit pako-oon, jotka, unhottaen sota- ansionsa, pötkiwät julmasti huutaen eri haaroille niittua.

Näin oli sowingo joukossa häwinnyynä. Wan- hemmat vielä äskierasiwat; nuoremmat oliwat, pa- koon päästyä, kofoutuneet yhteen kulmaan niittua ja he näkyiwät tuumiwan.

Jääkärit tuumiwat, waan mitä he arweliwat ei- wät kauwan aikaa itselään woineet selittää, sitä vähemmin joku muu. Oli ikäänkuin hurisewa joukko neuilaisia, jotka wihoissaan etsiwät jotakuta kappaletta pistääksensä. Kauwan kesti tämä hu- rina. Ensimmäiset sanat, joita oli mahdollista ym- märtää, oliwat yfsinfertaiset: "Niin, niin!" ja "ei, ei!" joiden perästä kohta seurasi, sellaisella woimalla kiljaisu, "hiljaani!" että myrsky heti lakkasi. Nyt wasta oli mahdollista ymmärtää sa- noja ja lauseita. "Oh ho," kiljasi pieni rummun- lyöjä, "minua eiwät he enään wärwää, sitä wa- kuitan. Tiedän kyllä kaartiisten mielellään katso- wan että oman nahkani jännittäisin rumpuun; waan ei olla narrina, voidaan kyllä leikkiä itsekseni." (Jatk.)

Kotimaalta.

Seuraawa, tänne Mikkelistä lähdetetty lehoitus sopii hyvin wastaukseksi Wirolahdenki kirjoitukselle, viime numerossa:

Djennamme me kaikki Suomenmaan asukkaat totisesta, wapaasta sydämmeestä lätemme ja lah- jamme sitä surkeata nälkää meidän maassa vähän suutamaan? "Kyllä on annettu, ja ne siellä Poh- janmaalla owat suuret laiskat, ne juowat kahwea ja wiinaa; ei niillä kuulu olewan hätää mistään; sanoo moni. Mutta jos kymmenes osa on ajatte- lemattomia ja juomaria, pitääsi meidän jättää ne 9 kymmenestä nälkään kuolemaan? — Toiset meitä ajattelewat että siellä ei voi ollenkaan niin suurta wajautta olla kuin huudetaan. Mutta kyllä me aina löydämme syytä omaa itseämme puolustelemaan, jos ei muulla tavalla, niin sanoen että olemme itse wajautta karsiwia. Ja tosi on että paljo on an-

nettu, hywin paljo, mutta vielä puutos on suuri. Eikä yhä ole vielä näille nälfää färswillen antanut kuin ylenpalttisuudesta; tahikka olemmeko yhdellä tahi toisella tavalla wähentäneet omaa ufsasti suurellista ja ajattelematointa elämän laastua näitä leiwättömiä auttaesamme? Toi on, että me olemme itse puutteen alaiset, niinkuin moni wirfameski kuuluu jollonkullon walittawan, koska syöpi ainoastaan kasta laatua ruokaa ja monella muulla on neljä ja wiisi ruokalajia. — „Minulla,” ajattelee toinen, „ei ole sitä ja tätä,” — mutta eiköhä tällä tavalla aina ole näälä-alaisia? Muistakaamme Ruotsin maata, sen ysfimieliisyyttä, — sitä lempeää, suloiesta weljen mieltä, jossa Ruotsista meidän puutteen alaisille ferätään. Tuskin niin pientä pitäjätä, niin etäistä kappelia, niin köyhää, jota ei olisi meille, — toisen maan lapsille, — hellästä armahawaisesta sydamestä lahjanfa ojentanut. Kuningas ja päiwäpalkollinen antaa jos paljo, jos wähä, — mutta kaiffi rientää futa wälemmin sitä parempi lahjanfa meilen tarjoamaan.

Wenäjältä ja Puolasta.

Puolanmaasta luetaan Pietarin sanomisfa famaloita kuulumisfa. Yöllä Tammikuun 22 ja 23 päiwän wälillä on syttynyt meteli kapinoitsijain Puolalaisten ja wenäjän sotawäen wälillä yhtäifaa useimmissa kaupungeissa yli koko Puolan maan. Puolalaisten aifomus sanotaan olleen häwittää sinä yönä wenäläiset Bartholomeon yön tawoin koko maasta. Päällefarfaukset tapahuiwat syvän yön aifana ja wenäläisiä tapettiin nufuffsissa wuoteillaan ollessa. Gräässä paifassa kuin wenäjän sotawäki tefi wastusta sinä huone-rakennusessa missä oliwat majoitetut, pistiwät kapinoitsijat huone-rakennuksen tuleen ja polttiwat sotawäkeä sillätawoin eläwältään. Hirmutyöt on saatu fuitenki jokapaifassa sotawäen uomalla kasta seifattumaan ja kapinoitsijat owat joutuneet suureen tappioon. Senjälcestä julistettiin sotalafi yli koko maan. Räheisimmiksi syikfi kapinaan luullaan sotawäen otto, jota talonpojat useimmissa paifoin Puolassa owat panentuneet wastustamaan.

Kuufutuksia.

Stadens skeppsredare anmodas att uppkomma ä Rådhuset Onsdagen den 11 instundande Februari kl. 11 f. m. för att sig emellan utse revisorer för granskning af Sjömanshuset härstädes räkenskaper sistlidne år. Wiborgs Rådhus den 26 Januari 1863.

På Magistratens vägnar:

CARL STRÄHLMANN.

förordnad.

J. G. Heinrichus.

Sedan Hans Kejserliga Majestät den 13 (1) December 1862 i Näder sanktionerat det lån, som för Finska Statsverket afslutats med Bankirhuset i Frankfurt am Main M. A. von Rothschild & Söner till belopp af 4,400,000 thaler preussisk kurant, för att icke allenast ur rörelsen indraga Statsverkets utfärdade låneobligationer å 100, 300 och 900 rubel med löpande 4% ränta på ränta samt Statskassa obligationer å 50 rubel med 3 $\frac{9}{10}$ % enkel ränta, utan ock genom anskaffande af metalliskt mynt ordna penninge circulationen i landet, så har Hans Kejserliga Majestät uti Nädig kungörelse den 23 i sagde månad i afseende å detta lån meddelat särskilte närmare bestämmelser, bland annat:

a) att uppå lånesumman utställas obligationer under Litt: A. B. C. och D. lydande Litt. A. å 1,000, Litt. B. å 500, Litt. C. å 200 och Litt. D. å 100 thaler.

b) att dessa obligationer, som tryckas på svenska och tyska språken samt dateras för den 2 Januari 1863, utfärdas af Finans-Expeditionen i Kejserliga Senaten för Finland och ställas å innehafvaren att gälla i hvar mans hand, utan att indossement vid öfverlåtelse erfordras;

c) att räntan, bestämd till 4 $\frac{1}{2}$ % för året att räknas från den 2 Januari 1863, utbetalas på half års terminer den 2 Januari och 1 Juli; i hvilket afseende hvarje obli-

gation åtföljes af räntekuponer för de första tio åren jemte en talon, emot hvilken nytt kuponsblad vid sagde tids utgång kostnadsfritt utfås uti Finlands Bank eller hos Bankirhuset M. A. von Rothschild & Söner.

d) att i enlighet med en åberopade Nädiga kungörelsen åtföljande plan, lånet efter hand amorteras genom utlottning af obligationer, som två gånger årligen verkställas i Finlands Bank, hvarefter de utlottade obligationerna kungöras uti bland annat Finlands allmänna tidning.

e) att utlottade obligationer jemte förfallna räntekuponer efter innehafvarens godtfinnande inlösas:

i Frankfurt am Main, hos M. A. von Rothschild & Söner, i Hamburg, hos det Bankirhus som dertill utses, efter thaler myntfot, samt

i Helsingfors, uti Finlands Bank efter fastställd beräkning af 371 mark 25 penni för hundra thaler, i följd hwaraf hvarje half års ränta å 100 thaler utgår med 8 mark 35 penni.

f) att ränta erlägges å utlottade och förfallna obligationer endast till förfalldagen; börande, då sådane obligationer till inlösen anmälas, alla dertill hörande icke förfallna kuponer jemte talonen återlemnas, vid äfventyr att å kapitalsumman afräknas saknade kuponers nominal belopp samt

g) att i stället för obligationer, taloner och kuponer, som förkommit eller genom olyckshändelse gått förlofade, nya kunna erhållas, under iakttagande af de derom uti 18 §: af ofvanberörde Nädiga kungörelse meddelade föreskrifter.

Och alldenstund för Finland förbehållits viss andel af lånet för att sålunda bereda tillfälle till placering af kapitaler inom landet, fördenskull har Hans Kejserliga Majestät forordnat att sagde andel skall upplåtas till teckning under följande villkor:

1:o teckningen kan ske antingen i Finlands Bank i Helsingfors eller dess underlydande kontor i Åbo, Björneborg, Nikolaistad, Uleåborg, Kuopio och Wiborg samt hos Bankens agent i Tammerfors, börande innan teckningen börjas derom åtta dagar förut tillkännagifvas genom i orten utkommande tidningar, hvarefter teckningen hålles öppen under en månad.

2:o vid teckningen, som sker i jemna 100 thaler, erlägges för hvarje 100 thaler ett fastställdt pris af 333 mark 95 penni eller deremot svarande 83 rubel 48 $\frac{3}{4}$ koppek silfver, hvarutom köparen är skyldig att ersätta den å obligationerna ifrån dessas datum den 2 Januari 1863 till teckningsdagen upplupne ränta efter beräkning af 16 mark 70 penni för 100 thaler om året.

3:o Såsom betalning för de tecknade obligationerna emottages de första fjorton (14) dagarne, utom hvad för liqvidens afslutande erfordras i gångbart mynt, allenast Statsverkets ofvanberörde låneobligationer å 100, 300 och 900 rubel samt statskassa obligationer å 50 rubel, hwarvid innehafvare af slika obligationer godgöras såväl för kapital beloppet som för den till teckningsdagen upplupna räntan.

4:o Efter utgången af sagde fjorton dagar försäljes obligationerna under den återstående teckningstiden, såväl emot omnämnde statsobligationer efter uppgifven beräkning som emot gångbart mynt; samt

5:o vid teckningen utgifvas å de inbetalte medlen interimsskvittanser, hvilka sedermera å den ort der teckningen skett utbytas emot de obligationer som af Finans-Expeditionen komma att utfärdas. Dessa interimsskvittanser lyda på viss person och få icke annorlunda än till namngifven person öfverlätas efter anmälan derom hos Banken, kontoren eller agenten, samt uti Banken gjord anteckning å kvittanset. Hvilket allmänheten till kännedom härigenom meddelas. Helsingfors, å Storfurstendömet Finlands Bank, den 14 Januari 1863.

Enligt befallning.

S. Dalström.

Med anledning af Bankodirektionens tillkännagifvande af den 14 Januari 1863 rörande de närmare bestämmelser och villkor för teckningen af obligationer till det för Finska Statsverket med bankirhuset i Frankfurt a. M. M. A. von Rothschild & Söner afslutade 4 $\frac{1}{2}$ % amorteringslån stort 4,400,000 thaler preussisk kurant, meddeles allmänheten härigenom till kännedom att teckningen vidtager uti Finlands Banks kontor i Wiborg den 4 Februari 1863. Helsingfors, å Storfurstendömet Finlands Bank, den 14 Januari 1863.

Enligt befallning

S. Dalström.

Såsom tillägg af Bankodirektionens genom kungörelse af den 14 i denna månad meddelade föreskrifter, angående villkoren för teckningen af Obligationer till det för Finska statsverkets räkning med Bankirhuset i Frankfurt am Main M. A. von Rothschild & Söner afslutade 4 $\frac{1}{2}$ % amorteringslån, stort 4,400,000 thaler, meddelas härigenom till kännedom, att, enligt derom gifven nädig be-

fallning, alla de personer, hvilka den dag då teckningen härstades öppnas, intill kl. ett på dagen, anmäla sig till deltagande deri och deponera den fastställda betalningen, skola anses ega lika rätt samt att i följd häraf, i händelse teckningssumman redan nämnde dag skulle öfverstiga det för teckning bestämda belopp, detta belopp fördelas i förhållande till de tecknade summorna, hvilken ordning äfven blifver gällande första dagen då teckningen emot erläggande af betalning jemväl i gängbart mynt vidtager. Bankens kontor i Wiborg, den 29 Januari 1863.

Gustaf Gripenberg.

Gautokauppoja.

Wid offentlig entreprenad auktion, som den 24 nästinstundande Februari kl. XI f. m. anställes inför General Tulldirektionen, kommer att till den minstfordrande utbjudas anskaffandet af 370 kannor bomolja och 165 lispund talg, att här i staden under seglationsliden detta år på skeende requisitioner, efter hand levereras till finska kustbevaknings ångfartygen; förbehållande Direktionen sig pröfningen af de skeende anbuden; hvilket härigenom kungöres. Helsingfors, af General Tulldirektionen i Finland, den 15 Januari 1863.

På befallnin.
O. Holmberg.

(3) 2

Medelst offentlig auktion, som verkställes å Fagerö i Pyttis socken, Lördagen den tjugundeåttonde (28) nästkommande Februari, kl. X. f. m. försäljes den del af lörolyckade Engelska Briggen »Fremonts» plank- och brädlast, som ligger upplaggd på Fagerö, nemligen: 163, ¹¹/₁₂ Tolfter Plankor, ifrån 3 till och med 11 alnars längd, 3 tum tjocka och 11 tum breda, 201, ¹¹/₁₂ Tolfter Plankor ifrån 3 till och med 14 alnars längd, 3 tum tjocka och 9 tum breda samt en tolft af 9 ¹/₂ alnars längd, 1 tum tjocka och 9 tum breda; hvarom hugade spekulanter härigenom underrättas. Fredrikshamns Sjö-Tullkammare, den 24 Januari 1863.

Gust. Rob. Brunov.

(3) 1

Yksityisiä ilmoituksia

Tillkännagifvande.

Undertecknad får härmed äran en vördad allmenhet tillkännagifva att jag under pågående marknad å öppen

PERUANSK GUANO.

Undertecknade få härmedst underrätta allmänheten derom, att importen af **Peruansk Guano** och dess försäljning för **Peruanska Regeringens** räkning blifvit i hela Ryssland, uteslutande öfverlemnad åt dem; för det närvarande till följande priser:

Mark Banko 160 — per 2000 ff. Brutto Hamburger vigt eller 20 centner, vid köp af 60,000 ff:d eller deröfver

Mark Banko 174 — per 2000 ff:d Brutto Hamburger vigt eller centner, vid köp af 2000 ff:d till 60,000 ff:d.

I säckar, att betalas per kontant, utan afdrag af Tara, godvigt, afslag eller decort,

Uppdrag, förfrågningar och Remisser böra fränkerade adresseras till undertecknade herrar **I. D. Mutzenbecher Söner.**

Hamburg i Januari 1863.

(3) 1

En gymnasist önskar sig kondition såsom barnalärare uti något hus, emot en allöning af 15 rubel i månaden. Närmare upplysning fås af Polismästar Löfström.

Wuokrataan!

Öfre våningen i undertecknads stenhus, innehållande 8 rum, tambur, kök och skafferier, samt nödige uthus, att tillträdas d. 1 Juni. Par kamrar och ett vindrum med eldning, kunna dessförinnan eller nu genast erhållas, efter öfverenskommelse med

B. S. Houghberg.

2 varma snygga rum med tambur, skild ingång och del i bagarstuga, i kapten Bergs gård, uthyres hållst åt Herrskap, utan tjenstefolk. Upppassning och vatten fås å stället. Äfven uthyras af densamme enskilda rum, passande för arbets-folk och formän.

3) 2

plan försäljer ett väl sorteradt lager af Juvel, Guld och Silfver arbeten. Wiborg den 2 Februari 1863.

G. A. Strömbäck.

Juvel, Guld och Silfverarbetare ifrån Helsingfors.

Unterzeichneter hat die Ehre einem geehrten Publicum bekannt zu machen, daß er während der Jahrmaktsstage auf offenem Markt ein wohlversehenes Lager von Juvel- Gold und Silber-arbeiten zum Verkauf ausbietet. Wiborg den 2 Februar 1863.

G. A. Strömbäck.

Juveliver, Gold und Silberarbeiter aus Helsingfors.

Alakirjoitettu saa tämän kautta kunnioitetulle yleisölle ilmoittaa, että minulla näillä talvimarffinoilla marffina ketolla on myytävänä hyvin valistettu varasto teoksia kalleista tiweistä, fullasta ja hopeasta. Wiipurissa juna 2 p. Helmi-kuuta 1863.

G. A. Strömbäck.

fulla ja hopea-seppä Helsingistä.

Нижеподписанный честь имѣетъ извѣстить почтеннѣйшую публику, что на открытомъ мѣстѣ во время ярмарки или во вторникъ (3-го) и среду (4-го) сего февраля мѣсяца продаются хорошія сдѣланныя вещи бриллантовыхъ, золотыхъ и серебряныхъ работъ. Выборгъ 2-го Февраля 1863 года.

Г. А. Стрембекъ,
мастеръ бриллантовыхъ, золотыхъ и серебряныхъ работъ изъ Гельсингфорса.

Theater-Anzeige.

Freitag den 6:ten Februar 1863. Zum Benefiz für Herrn Ernst Hartmann:

Der Königsleutenant.

Suufpiel in 4 Aufzügen von Carl Gutzkow.

Die Direktion.

Zu diesem meinem Benefiz erlaube ich mir hiedurch ein hoch geehrtes Publikum einzuladen.

Ernst Hartmann.

BAL

till förmon för handtverkar pensions-kassan, anställes söndagen den 8 Februari 1863 i Societetshuset. Entrébiljetter å 75 kop. för herrar, och 25 kop. för damer säljas vid ingången. Balen börjas kl. 8 eft. midd.

I. D. Mutzenbecher Söner

och

A. I. Schön & Co.

Uti handlanden T. Zagels gård inom fästningen uthyres från den 1:ta näst instundande Juni på ett eller flere år ett qvarter bestående af sju boningsrum, varm tambur, kallare och nödvändiga uthus. Om hyresvilkoren öfverenskommes med undertecknad.

(3) 2

Adolf Relander.

Myytävänä.

Ett bättre fortepiano att säljas eller också att hyras ut, uti S:t Petersburgska förstaden i gården N:o 248.

(3) 3

Wiipurissa, M. A. Siitakuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:
Zilliakuksen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikkissa maamme postikonttoreissa

N:o 6.

Perjantaina 6 päivänä Helmikuuta.

1863.

Otawaa, Sanomia Wiipurista,

jota toimitetaan tänäki vuonna 1863 lisätäh-
tineen samana aikana ja yhtä suurena kuin
tähänkin asti, saapi tilata täksi vuodeksi täällä
Wiipurissa h:ra M. M. Zilliakuksen kirjapai-
nossa ja myös kaikissa Suomen postikontto-
reissa 1 ruplalla ja 35 kop. hop., s. o. 5
markalla ja 40 pennillä Suomen rahassa kolo-
ja 68 kopelalla puoleksi vuodeksi, johon jo on
luettu sekä postirahat että postimestarien wai-
mat. Vchden tarkoitus sekä toimittaja tulee ole-
maan sama kuin tähänkin asti on ollut.

Raha-kurssi.

Pietarissa 4 Helmik. (23 Tammik.)

London	36, 36 ³ / ₁₆
Amsterdam	76, 176 ¹ / ₄
Hamburg	32, 32 ¹ / ₈
Paris	377, 378

Wiipurista.

Markkinoilla viimeä tiistaina ja keskiviikkona
oli jotenki paljo kansaa, etenki edellisenä päivänä
kuin ilma oli hyvä, ja paljo oli myös kaikellaista
maa-tavaraa, warunki puu-astiota ja kärryn foria.
Puu-teokset olivatki sentähden halvempia tällä fer-
taa kuin monena kertana ennen. — Bellawat maksoi-
wat paras laatu 12 ja huonommat 8 kop. naula;
rukiit 6 r. 30 f., ohrat 4 r. 50 f. ja laurat 2 r.
80 f. ja 2 r. 20 f. tynnyri. Kalliinta mitä kolo
markkinoilla lie ollut, oli ruokatawaroista särwin-
aine. Niin maksoi esim. woi-naula 19 ja 20 f.,
palwattu lampaan liha 7 ja 8 f., tuores stan liha
8 f. ja palwattu raamaan liha 4¹/₂ kop. naula.
Hewoiset olivat myös kalliin laisia, parhaat työ-
hewoiset 75 ja kohtalaiset 60 ruplaa. Muustalai-
sia oli paljo, humalaisia vähä. Me kuulimme sa-
nottawan että ainoastaan yksi humalainen, s. o.
yksi juopunut, oli kiini joutunut ja sentähden meil-
läään nyt ei ole kirjiaan panna muuta kuin yksi
sellainen. Bahasti ei ole tällekin yhdelle käynyt,
hän on sanonut päässeensä wapaaksi kaikesta ran-
gaistuksesta sen tähden että oli juonut yksin kaiken
kansan edestä. Mies nimittäin sanoi päästö-sanat
kurasta kuuluneen seuraawalla tavalla: „Koska
sinä olet juonut yksin kaiken kansan edestä niinkuin
katolikin pappi, niin pääset sinä wapaaksi kaikesta
edestwastauksesta ja saat niinmuodoin nyt mennä
matkaasi.”

Wiipurin käsityöläisien oppilaisista.

Surkuteltawaa on se mitä oli Otawan 4:n:n nu-
meron lisätähdessä ja 5:ssä numerossa käsityöläi-
sien oppilaisista kirjoitettu. Se oikeen hirmuttää
kun ajattelee semmoisten asioiden perään kuin että
murhata ja warastaa, jotka kumpasetkin ovat hirmu-
töitä. Etenkin semmoisten wasta alkawien nuoru-
kaisien kansa, jotka saivat siwistystä enemmän
kun joku toinen. Waan pitää katsahtaa kummin-
kin sen siwistuksen asian perään, kuinka sen kansa
laita oikeen on, jos ne sitä saawat tarpeeksi asti
taikka jos on oma huolimattomuus syynä. Me
mestarit kella semmoisia oppipoikia löytyy, ovat
kanssa huolimattomat, kuin eivät katso paremmin
heidän peräänsä, etteivät sais niin elää kuin
willit luontokappaleet. Sillä kuin yksi semmonen
nuori pojan huliwili saapi pahan alun, niin
se tuleekin aina hullumaksi ja tekee viimekellä
tuommoisistakin asioita. Siis pitäis heitä kaikella muo-
toa pitämän hyvän kurin alla, ja ei laskea niin
paljon ulkona juoksemaan, josta pahuus juuri tu-
leekin. Siwistys koulussa on kansa monella hy-
win huono, etenkin ala-luokilla, joista moni on jo
täysi kaswuinen ja tuskin osaa siältä lukea, waikka
käywät siellä 3 kertaa wiikossa. Moni on taas
huolimaton koulun käymiseen ja waikka on kyllä
kova kuri niin kumminkin jäävät pois, ja vielä
monta kertaa; mitäs siitä sitten on hyvää, että
siellä käydä, kun ei tiedä läksyistäänsä eikä muista
luvunlaskennoistansa taikka kirjoituksistansa mitään.
Siis pyytäsin minä teitä, rakkaat koulukumppanit,
karkottaa pois kaikki huonot ajatukset mielestänne
ja ottakaa oikeen uskollisesti kiini elämästänne ja
ajatelkaa tulewan elämän perään, kuinka se sitten
pitää käymän, kun opissa jo niin ajateltette. Käyt-
täkää itsenne siwolla ja kunniallisesti, niin kaikki
asiat käywät hyvästi. Ja sitten vielä pyytäsin
minä heidän isäntiänsä ja mestaria, että näitä
poikia parjoja koiteltais kaikella mahdollisella tavalla
saada siwistuksen tuntoon, joka olis hywin tarpeel-
linen ja tärkiä asia.

R. Lindqvist.

Meitä kolme ystäwää, minä itse neljäs. *)

(Lähetetty.)

Suomettaren 12 n:ssa (mennyttä vuotta) lue-
taan Waliokunnan keskustelo maanteiden, siltain
ja hollikyni seikoista. Siinä (waliokunnassa) on
suurin osa huutanut kyytirahan korotusta. Waan
minä liitän itseni rowasti Mlopaeuksen, kauppaneu-

*) Heinolan puolelaisen lähettäjän E. E:n menneenkäsi-
liää ajatusta — paikottain kowin konserwatiivillisia, warsin-
kin hollikyytirahan korottamisen asiaa. Toim.

mosten Snellmanin ja Wolffin sekä pormestari Tengströmin mietteisiin, että kyytirahan forotus ei ole hyvä, sillä se olisi yhä auttamaton este köyhemmän ihmisen päästä kotoa pois, ja kuitenkin sattumukset ja asiat ovat niin köyhällä kuin rikkaalla, ja kuin virka-sääty eli virkamies tulee usein matkustamaan tilallisten kustannuksella, niin tulee se jälleen tilallisten rasitukseksi. Jos vaikka koko virkakunta tulisi itseltänsä eli omalla kulungillaan virka-reisut tekemään, niin se on taas niille rasitus. Vai sanotaanko että niille pitää lisätä palkkaa? Hyvä! Waan mistä niille palkka lisätään? Eikö se juokse aina yhäistä waltakunnan suonista, joiden suonten toinen pää on tilallisten raha-kassarossa. Jos taas koulunkäviöt ja virkamiehet wapaute-taan siitä hollityhdyin korko- eli lisä-maksusta, ja muut muikkarit siihen sidotaan, niin siitä tulee semmonen sekaotus että jätkimäinen wilitys tulee pahemmaksi kuin ensimmäinen, että joskuu juoni siihen wapauden ja waatimisen wäliin tunkee kuin kiila kurikan pafotuksella. No, uskottawasti reissawaiset eli kyydittävät siitä wähenis, jos kyytiraha forkenis, ja se taas käwis niinkin että hollimiehet saisi usein maata lojottaa pitkät ajat ilman kopekan hyötyä. Mutta kuin kuitenkin hewoset ja miehet pitäis olla warustettu, ei sowi wuoroa auki jättää; se waan olisi tarpeen että se kelmoton hewois räätälys eli se tawaton ajotapa saatais lakkautaan ja että muutkin ammatit olisi welwoitettu osaltaan hollia käymään, sekä että kaikilla olisi wapaus hollia kyydillä ajaa, kuin myöskin että kass ei pitäis pääsemän yhdellä kyyti-rahalla kulkemaan, joka onkin ihan nurin puolista. Jos nyt esim. on kassi reissawaista täylikaswuista miestä, niin kumpikin waateteineen ja wakkoneen painaa vähimmäkseen 12 leiwiskää, se on jo 24 leiwiskää, siihen vielä lisäksi tulee ehkä 10 leiwiskän painawa kyytimies, se on jo 34 leiwiskää. Tästäpä jo arwaa sen hymänsä millä tawalla sillä kuormalla lennetään usein 2 penikulmaa täyttä juoksua j. n. e.

Maanwiljeliä G. M. Lammilla tahtois muuttaa palvelijoiden muutto-aikaa; waan siinä nykyisessä muutto-ajassa ei ole niin suurta wikaa että se ansaitis muuttamista. Sillä usein tapahtuu että kohta jälkeen nykyisen muutto-ajan tulee jo hyvä reki keli, silloin tarwitaan rengit työssä, saada talwitöitä aikoin. Nykyinen muutto-aika on siis kohdin sowelias aika.

Samasäsa Sittaren 12 numerossa kototarpeen wiinan poltto sai taas pahan wamman, kuin Turun lähipitäjässä isännät ja muut heidän muassa yltiwät ylellisesti juomaan. Se ei mahda olla kuitenkään totta että siellä kaikki niin tekee, — jos joku konna niin tekee, niin silläkö sitten wedetään kaikki yhteisesti yhteen syhyhyn; ja minä tähden ei frunnuun palvelijat tatso perään, saawathan ne osan sakosta ja owathan ne usein hywinkein walppaat sellaisissa asioissa. Ei täällä niin eletä, täällä isännät ja nuoret miehet owat hywin siistit *) ja säästäwäiset, että wiinaa piisais tarpeiksi toiseen polton aikaan asti, sillä suuhun saaliinsa kerralla syöpi. Täällä käytetään kotitarpeen wiinan kanssa niin, että se ansaitsee kutsuttaa kotitarpeeksi, — täällä isännät näkee sen häpiäksi ja tuhlaukseksi Turkulaisen tawalla käydä juomaan; täällä on tultu hawaitsemaan että wiina ei ole mitään wäärä wälilappale, waan wäärin käyttäminen tekee kaikki wääräksi. Ja suurempi rahan tuhlaus on se suuri oluen juominen, waan siitä ei wirteta mitään.

*) Se on hyvä että niin owat! Me pelkäämme kuitenkin että moni lukee näissä sanoissa liifanaisia kerskauksia ja mikä vielä pahempi on — että moni kurtistaa näissä yksipuolista kotipolton puolustusta.

Toim.

Muistutus: Tämän (menneen) vuoden Suomettressa oli kerta kirjoitus Enolle ja kaikille yhteisesti ja itse kullensin. Siihen kirjoitukseen on moni itsensä loukannut, niin että se on älähtänyt silloin kun se on kolahtanut, waan asia on sillä parattu että kuin tawat muuttuu niin wiefukin muuttuu, hywille kiitokseksi ja wäärille muistutukseksi ja parannukseksi, ja johon ei ole sattuma niin älköön nostako hattuaan, syhytön ei tarwitsse lukea itseänsä osalliseksi syhyiden-syhyhyn. Vai pitääkö aina huutaman hywä, hywä, vaikka ei hywä olikan, ja rauha, rauha, vaikka ei rauhaa olikaan. Jos niin teemme, niin kaikki pahuus saapi ulkofullatun kuoren, jonka kuoren alla se kaswaa seitsemän sarwiseksi ja sitten kuin se sen päältä silwatun kuoren alla jo on kaswanut niin suureksi ettei enää mahdu kuoreensa ja tulee niin seitsemän sarwisena auringon walkeuteen, silloin ei se ole enää huopia woittaa, silloin, ystäwäni, se ei enää ole yhden päivän työ woittaa, se ei ole enää joskuu maksaran teko, että aamulla alkaa ja illalla on kypsi.

Ne kuin yllä mainittuun loukkaukseen joutuu, niin ne näkyy joutuneen semmoiseen tilaan niinkuin se, jonka palo-kello herättää ja sitten silmät raolla kuullee sen kamottaman äänen: jo nurkka si palaa, kuullee että se oli wahinko kuin niin wiisaan miehen käteen on kynä joutunut, kuin se, joka kirjoitti kaikille yhteisesti.

Tuli-palo.

Koulujuttu, muinoinista ajoista.

(Käännös Runebergin alkuperäisestä kirjoituksesta Morgonbladissa 1834.)

„Woimme kyllä," sanoi yksi sota-wanhursista; „meitä on enemmän kun kaartiastia, ja keraalia saamme kyllä."

„Minä lyön kilpaa heidän rummun-lyöjän kanssa, vaikka hän on fersshanti," kiljasi meidän weitikka ja hänen kaswonsa oliwat ihan tuli-punaiset hartimista ja innosta.

„Bojat," sanoi yksi, „läkkäme pois ja antakaam' kaartiastien jäädä tänne, herra Gyllendeg kaipaa warmaanikin Rehtorille että olemme polkeneet heidän hänen niitullansa ja karkoittaneet hänen lampansa."

„Mistä hän sen tietäisi?" sanoi sota-wanhurs.

„Mistä tietäisi?" sanoi ensimmäinen, „pappilan wanka paimen-akka kulki äskes tästä siwutse maantiellä ja näytti meille keppiänsä; minä näin ja saamme kawahtaa itseämme huomena."

„Ohtä kaikki," sanoi sota-wanhurs, „jos menemme tahi ei; me olemme kuitenkin olleet täällä."

„Ja emmekä me oo kaartiastia huonommat," kiljasi rummun-lyöjä.

„Ja emmekä anna heidän luulla meidän olewan pelkuria!" sanoi pieni sotamies nenä pystyssä.

„Niin, walitkaam' upsieria," huusi monta ääntä, „kuka käypi keraaliksi?"

Ennenkuin tämä kysymys wastattiin, tapahtui sattumus, joka päätti kaikki wastaukset. Mars-siwa joukko, josta äskes oli sananen sanottu, nimittäin meidän tuntemattoman Herra Kulta-tahtaan (Gyllendeg'in) lammak-sarja, oli jääkärien huutuksessa ja peuhateissa mennyt pafoon sille puolelle niitua, johon kaartiastit seisahtuivat ja jossa saivat olla enemmän rauhasia. Waan nyt tefi kaarti, yhä äskiteraten, woimakkaamman sotaliikunnan, josta lampaat aiwan säikähtiwät ja sitä kyytiä läksiwät pafoon päällikköneen, suuri, musta, Espanialainen pääsi ensimmäisenä, ja riensiwät jääkärien puolelle. Nämät, jotka nyt näkiwät oman urhollisuutensa tässä niin hywästi kawahtuna, katseliwat waan

tätä tapausta, siksi kun yksi niistä, lifempänä katsoen farfulaisten fenraalla ja tawattua hänessä wertausten, joka kohta kaifilta myönytettiin, osoitti katensä, nauroi ja huusi: „Pojat, pojat, tuos' on Musta Rustaa!”

„Ja koko hänen rosmo-joukkonsa,” huusi toinen, (oli tähän aikaan näillä seuduilla yleisesti tunnettu rosmo, wuosi tätä ennen fiini otettuna joukkoneen, jota pojat ihmettelivät ja nimittivät Mustaksi Rustaksi.)

„Ottakaamme roistot fiini ja pankaamme heidät arestiin!” huudettiin nyt joka haaralta. Enemmän ei tarwittukaan.

Kaikki, unhottaen kostoa ja äkseräsiä, riensivät nyt rosmo-joukkoa vastaan, fiini ottamaan ketä waan saatiin. Tätä ei kuitenkään woiu tehdä niin helposti, kun oli aiwottu, nyt täytyi myöskin järfeä käyttää leifissä. Sotapetos löydettiin; reikä awattiin aitaan, jonka takana oli toinen pienempi niittu, ja wihollinen piiritettiin ja ajettiin warowasti pie-
neen niittuun, jossa kaikki pritykset farfaamaan olivat mitättömät. Jo oli suurempi osa joukosta wiety latoon, jossa he olivat wanfina; nimiä, joita sentu monta vuotta hirmuisesti pelkäsi, nähtiin tässä tyhneinä ja kesuina kuin lampaat; waan yksi oli vielä jälellä, joka myöskin nytkin nelijalkaisessa ja tyhnessä puwussansa uhkasi puolustaa entistä arwoansa, oli pääliffö itse, julma Musta Rustaa. Monta kertaa koeteltiin piirittää häntä; yhtä monta kertaa oli piiri särötyssä. Ei ollut ketään näistä pienistä pojista, joka ei seisnut sekä jaloilla että pääläella tämän Mazarinon edessä; myöskin meidän pieni rummun-lyöjä oli ollut esillä ja saannut suuren reijän wasti-rumpuhun, jonka päässä puski. Nyt olivat ryntäykset loppuneet, lewättiin ja katseltiin toisiansa. Pojat olivat linjassa niitun kolkassa; Mazarino seisoi ringin sisäessä walmiina puolustmaan itseänsä.

„Niin, tuolla hän seisoo!” sanoi kynnärän forsuinen forpraali rummun-lyöjälle ja osoitti käbelänsä julmaa wastustajata.

„Niin, tuolla hän seisoo!” wastasi kysytty.

„Sinä olet raukka,” sanoi forpraali ihan tyhneesti.

„Sinä itse olet raukka,” wastasi rummun-lyöjä ja kohotti rumpu-palikkaansa, walmiina rummuttamaan towerinsa nahkaa.

„Miks'et pitänyt häntä fiini kun hän tuli, waan fäännit rumpusi häntä vastaan ja annoit hänen päästä pakoön?”

„Miksi? siksi että olet tuhma ja me kaikki, kun luulemme että musta Rustaa antaa ottaa itsensä fiini käsilä, niinkuin faritsa; minä olen sanonut että häntä täytyy wangita pyydyksillä.” Tätä sanottuaan heitti hän rummun pois wyöltänsä, otti nuoran, jossa hän sitä fantoi ja tefi siitä paulan.

Yhtäkään sanaa sanomatta meni hän sulettuun aidan-raukoon ja awasi sen jälleen. Tähän sitoi hän paulan niin kawalaasti, että Musta Rustaa, jos hän koetteli päästä läpi, wälittämättömästi tässä löytäisi hirtensä. Kun tämä oli tehty, meni hän takaisin, ripusti rumpunsa röijyn nappiin, otti palikat, meni suoraan nelijalkaisen wihollisensa vastaan ja alkoi rummuttaa mitä woimia waan oli, niin että tämä, tottumaton tällaiseen sota-musiikkiin, olisi tarwinnunna kahdeksan jalkaa päästäkensä jotenkin niin pian pakoön, kun hänellä näkyi olewan aikomus.

Tähän asti olivat muut towerit waan katselleet mitä rummun-lyöjä tefi; mutta nyt, kun näkivät wihollisen täyttä kyytiä juoksewan pakoön, niin riensivät he awuksi sellaisella sotahuudolla, ikään kun olisi ollut tarloitukseksi kaataa Jerikon muurit. Musta Rustaa ei enempää juossut, hän lensi waan

omaksi wahingokseksi. Sillä tuskin oli hän hoksannut ra'on, jonka läpi hän tuli tähän pulaan, ennenkuin ojent matkansa sinne ja riensi täyttä woimaa paulaan. Ensimmäiset jääkäriä, jotka ajawat takaa, hyppäsivät yli aidan, heidän seurassa myöskin meidän urhollinen rummun-lyöjä, ja kerkesivät nähdä ylpeän wanfinsa viimeiset liikutukset; hän oli hirtettänä. Ja nyt täytyi meidän astua wäkäisen taakseppäin tästä ajasta, tehäksämme tutawuutta miehen keralla, jonka pelätty näkö kohta enentää pelästyksen tässä kometiallisessa tapauksessa. (Jatk.)

Ulewä-mielisyys.

(Annettu.)

Kuin muinoin Keisari Bespasian käski yhtä roomalasta senaattoria antamaan huutonsa maansa hyötyä vastaan, ja uhkasi häntä kohdastansa fuoleamalla, jos hän puhui sen puolesta, niin Roomalainen, tietäen että koetus palwella kansaa, oli omassa wallassansa, waikka seuraus oli ainakin wakuutoin, wastasi hymyillen: „Sanoinko koskaan olewani fuolematoin? Wunni on omassa, ja elämäni teidän tahdossa; tehkää mitä te tahdotte, minä te'en welwollisuuttani; ja jos minä kaadun isänmaani palweluksessa, niin minulle tulee suurempi kunnia fuolemastani, kun teille kaifista laakeristanne.”

Ulfomailta.

Saksan suurten waltain, Itäwallan ja Preussin wäli alkaa käydä pahaksi, aina sodan uhkauksiin asti. Itäwallan hallitus on nimittäin viimeisinä aikoina sulasta täytymisestä huonojen raha-asiansa ja monien alusmaakuntien suhteen ruwennut parantamaan entistä kowin itsewaltaista hallitustapaansa ja sillä tawalla woittanut monen Saksan pienen waltakunnan parempaa suosioa kuin Preussi, jonka hallitus taas wastoin päin käytöksellään, toisin kuin perustuslaissa määrätään, on suututtanut sekä oman maansa säädyn että myöskin Saksan pienet wallat. Preussi pelkää nyt sentähden Itäwallan woittoa kansojen suosioista ja uhkaa Itäwallaa sodalla, jos tämä ei fäänny takaisin entiseen hallitus-menoonsa. Preussi tuntuu lyottawan tässä asiassa Franskan keisarin apuun.

Tassa,

lasfettu Wiipurin Maistraatissa, niin kotimaisille kuin myös Wenäjältä Wiipuriin tuotujen ruoka-aineiden hinnoille Helmi-kuusessa 1863.

Tynnyri rukiita 7 r. 30 f.; tynnyri kauroja 4 r.; 1:n sortti heiniä 20 f. ja 2:n sortti 15 kop. leiwiskä: hienot wehnäjahot 1:n sortti, 9 leiwiskän painawa säkki 12 r. 30 f., 2:n sortti 9 rupl. ja leiwisköttäin 1:n sortti 1 r., 2:n sortti 75 kop.; ruisjahot 1:n sortti 8 r. tynnyri, ja leiwisköttäin 1:n sortti 65 f.; tattari rhyynit 11 r.; hirs rhyynit 1:n sortti 13 r., 2:n sortti 14 r., ohran rhyynit 10 r. ja kauran rhyynit 10 r. tynnyri; manna rhyynit 1. r. 40 f., perlrhyynit 1 r. 20 f. leiwiskä; herneet 1:n sortti, 36 kappaletta fäl-täwä fuli 16 r., 2:n sortti samote 14 r.; hienolaatuinen wehnäleipä 10 f. naula, $\frac{1}{2}$ naulaa 5 kop. ja $\frac{1}{4}$ naulaa $2\frac{1}{2}$ f.; ruisleipä 5 f. naula, 2:n sortti $2\frac{1}{2}$ f. naula; 1 naula Suomen 1:stä sorttia täällä teurastettua hywää paisti-lihaa 7 kop., 2:nen sortti eli hywä soppa-liha 5 kop. ja 3:8 sortti eli huonompi samallinen 4 kop. naula; suomen suolattu liha 1:nen sortti 6 kop., 2:nen sortti 5 kop. ja 3:8 sortti 4 kop. naula; suolattu fän liha 1:nen sortti 14 kop., 2:nen sortti 10 kop., tuores fän liha 1:nen sortti 14 kop., 2:nen sortti 10 kop., sawustettu ffinffu 16 kop., sawuttamatoin samallinen 14 kop. naula; lampaan liha 1:nen sortti 7 kop. 2:nen sortti 5 kop. naula; wätskan liha 1:nen sortti 10 kop., 2:nen sortti 5 kop. naula; tuores woi 23 kop. ja ruuwau valmistukseen felpaama woi 18 kop. naula; liinawoi 20 kop. naula; ja 1 naula suolaa 1 kopekka.

Wiipurin Raastuwasessa, 31 p. Tammi-kuuta 1863,
viran puolesta
S. G. Heinrichus

Huutokauppoja.

Medelst offentlig dels frivillig, dels exekutif auktion, som anställes härstädes lördagen den 14 innevarande Februari kl. 4 e. m., försäljes åtskillig lösegendom i möbel, åkdon, körredskap, skjutgevär, snickareverktyg, vågbalancer, 96 L $\frac{1}{2}$ hampa samt diverse, äfvensom en å Niittusaari holme uppförd kasernbyggnad af stock, hvarom köpare underrättas. Wiborgs stads Auktionskammare, den 3 Februari 1863.

Wold. Ålgren.

Wid offentlig entreprenad auktion, som den 24 nästinstundande Februari kl. XI f. m. anställes inför General Tulldirektionen, kommer att till den minstfordrande utbjudas anskaffandet af 370 kannor bomolja och 163 lis-pund talg, att här i staden under seglationstiden detta år på skeende requisitioner, efter hand levereras till finska kustbevaknings ångfartygen; förbehållande Direktionen sig pröfningen af de skeende anbuden; hvilket härigenom kungöres. Helsingfors, af General Tulldirektionen i Finland, den 15 Januari 1863.

(3) 3

På befallnin.
O. Holmberg.

Medelst offentlig auktion, som verkställes å Fagerö i Pyttis socken, Lördagen den tjugundeåttonde (28) nästkommande Februari, kl. X. f. m. försäljes den del af förolyckade Engelska Briggen »Fremonts» plank- och brädlast, som ligger upplagd på Fagerö, nemligen: 163, $\frac{1}{12}$ Tolfter Plankor, ifrån 3 till och med 11 alnars längd, 3 tum tjocka och 11 tum breda, 201, $\frac{1}{12}$ Tolfter Plankor ifrån 3 till och med 14 alnars längd, 3 tum tjocka och 9 tum breda samt en tolt af 9 $\frac{1}{2}$ alnars längd, 1 tum tjocka och 9 tum breda; hvarom hugade spekulanter härigenom underrättas. Fredrikshamns Sjö-Tullkammare, den 24 Januari 1863.

(3) 2

Gust. Rob. Brunov.

Yksityisiä ilmoituksia

En gymnasist önskar sig kondition såsom barnalärare uti något hus, emot en aflöning af 13 rubel i månaden. Närmare upplysning fås af Polismästar Löfström.

Theater-Anzeige.

Unterzeichnete giebt sich die Ehre die, während des nur noch kurzen Aufenthaltes der deutschen Theater Gesellschaft in Wiburg zur Aufführung kommenden Stücke anzuzeigen und ein hochgeehrtes Publikum um recht zahlreichen Besuch zu ersuchen.

Schauspiele:	Opern:	Charaktergemälde und
Die Valentine	Regimentsstöchter	Singspiele.
Die Räuber.	Martha.	Unter der Erde.
Ein verarmter Edelmann.		Appel contra Schwieger- gerfohn.
Die Juden von Worms'.		Robert und Vertram.
Emilia Galotti.		
Ludwig der Eiserne.		
Der Sohn der Wildniß.		

Catharina Nielitz.

BAL

till förmon för handtverkar pensions-kassan, anställes söndagen den 8 Februari 1863 i Societetshuset. Entrébiljetter å 75 kop. för herrar, och 25 kop. för damer säljas vid ingången. Balen börjas kl. 8 eft. midd

Lifränteanstalten i ÅBO.

Då jag emottagit ombudskapet här å orten för Lifränteanstalten i Åbo, får jag anmäla att insatser i nämnde anstalt kunna inbetalas till mig alla söknedagar samt att jag gerna lemnar upplysningar angående anstaltens inrättning och ändamål med mera.

Paul Wahl.

Glinskantinen rahakaswin-laitos Turussa.

Minä-miehenä täällä Glinskantinen rahakaswin laitoksella Turussa, saan minä ilmoittaa että vaneja nimitettyä laitoksen saadaan maksaa minullen joka arki-päivänä ja että minä miellelläni annan tietoja laitoksen tarpeituksesta j. m. m.

Paul Wahl.

PERUANSK GUANO.

Undertecknade få härmedst underrätta allmänheten derom, att importen af **Peruansk Guano** och dess försäljning för **Peruanska Regeringens** räkning blifvit i hela Ryssland, nteslutande öfverlemnad åt dem; för det närvarande till följande priser:

Mark Banko 160 — per 2000 ff. Brutto Hamburger vigt eller 20 centner, vil köp af 60,000 ff:d eller deröfver

Mark Banko 174 — per 2000 ff:d Brutto Hamburger vigt eller centner, vid köp af 2000 ff:d till 60,000 ff:d.

I säckar, att betalas per kontant, utan afdrag af Tara, godvigt, afslag eller decort,

Uppdrag, förfrågningar och Remisser böra frankerade adresseras till undertecknade herrar **I. D. Mutzenbecher Söner.**

Hamburg i Januari 1863.

I. D. Mutzenbecher Söner

och

A. I. Schön & Co.

(3) 2

Wuokrataan.

Uti handlanden T. Zagels gård inom fästningen uthyres från den 1:ta näst instundande Juni på ett eller flere år ett qvarter bestående af sju boningsrum, varm tambur, källare och nödvändiga uthus. Om hyresvilkoren öfverenskommes med undertecknad.

(3) 3

Adolf Relander.

Muutawänä.

Kolme kartanoa N:o 30—32 Meisniemen lopottäsa, suurella kadulla, jotta kuuluvat kauppiasmainajan M. Koschelewan perillisille, tarjotaan myytäväksi. Tarfemman tiedon antaa perillisten holhoja (wörmynteri) kauppias Alexander Swanoff, Dibowan kauppa-puolisä.

Gårdarne N:ris 30—32 i Wiborgska förstaden vid stora gatan, som tillhöra afidne handlanden M. Koscheleffs Arfvingar, stå till salu. Närmare underrättelser lemnar arfvingarnes förmyndare, handlanden Alexander Ivanoff i Diboffska salubodan.

Дома подъ № 30—32 находящийся на Выборгскомъ Форштагъ на большой улицъ, принадлежащій наследникамъ умершаго купца М. Коселева желающіа купить могутъ. Адресоваться въ Лавкъ Дыбовой къ опекуна наследниковъ, купцу Александру Иванову.

Nyligen inkommit

till Nya Colonial handeln midtemot klocktornet

**Buhler v. der Lenk Fab-
riks Schweitzer Ost.**

Wiipurissa, M. M. Zilliauksen firjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 6.

Koulu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Otawaa, Sanomia Wiipurista,

jota toimitetaan tänäki vuonna 1863 lisätäh-
timeen samana aikana ja yhtä suurena kuin
tähänkin asti, jaapi tilata täksi vuodeksi täällä
Wiipurissa h:ra M. M. Zilliauksen kirjapai-
nosja ja myös kaikkia Suomen postikoutto-
reissa 1 ruplalla ja 35 kop. hop., s. o. 5
markalla ja 40 pennillä Suomen rahassa koto-
ja 68 kopetalla puoleksi vuodeksi, johon jo on
luettu sekä postirahat että postimestarien wai-
mat. Vchden tarkoitus sekä toimittaja tulee ole-
maan sama kuin tähänkin asti on ollut.

Wiipurista.

Anton Orik Sagerström, Wiipurin hovi-
oikeuden wara-presidentti, waipei täällä fuoleman
uneen viime perjantai-iltana kello 7. Hän oli
77 vuoden vanha, ja saamme ehkä wasta enem-
män kertoa tästä uutteraasta ja kunnan miehestä.

— **Wiipurin Suomalainen Kirjallisuus-
seura** piti viime tiistaina, 3 p. t. k., vuosiko-
koustansa, jossa useimpia seuran asioita oli kes-
kusteltawina ja päätettäwinä. Seuran sihtieri luki
vuosikertomuksen seuran töistä ja toimista nyt wii-
meksi kuluneella vuodella ja rahaston hoitaja antoi
esille wuosi-tilinsä, joka näytti: a) Seuran rahas-
tosja maksuja vuoden kuluessa 719 rpl. 25 kop.
ja säästöä kassassa 453 rpl. 62 kop., b) Agriko-
lan muistopatsaan rahastossa 6% korkea kantawaa
säästöä tulewaan wuoteen 50 rpl. ja c) Wilken
koulun rahastossa maksuja vuoden kuluessa 918
rpl. 13 kop. ja säästöä tulewaan tili-wuoteen
23,511 rpl. 95 kop. hop. Wilken koulun johtaja
luki myös kertomuksen koulun kahden ja puolen wuo-
den waiikutuksesta. Kertomuksesta näkyy, että koulu
on waiikutannut ainoastaan yhdellä, ensimmäisellä,
luokalla, jossa uskonoppia, kirjoitusta, ainekirjoi-
tusta, maatiedettä, historiaa, luvunlascentoa, puus-
tawi-lasentua, mittausoppia, eläintiedettä, kuffaisop-
pia on luettu hywin saman werran miltei enem-
män kuin ruunun ylä-alkeskoulussa on tawallista;
pait näitä on myös fyysikkia ja kemiaa luettu koto-
joukko ja Ruotsin kieltä niin paljon, että oppilaat
jo jotenki ymmärtävät ruotsinkielisen kirjan. Hy-
wän taipumuksensa wuoksi on eräs oppilas M. Iko-
nen ainekirjoituksen saan saanut Runebergin kir-
jasta Fänrik Ståls sägner kääntää runollisesti kapa-
paleita. Tämä nerokas poika ereni fuolon kautta
koulusta viime syksynä, ja sitten on koulussa ollut
ainoastaan 9 oppilasta, sillä kouluun otetaan uusia
oppilaita waan joka kolmas wuosi. Senjälkeen
seurasi se aing vuosikokouksissa tawallinen wirta-
miesten waali ja seuran toiwon mukaan jäiwät
entiset wirtamiehet kaikki wirtoihinsa edelleen, ollen

siis Rannan kirkkikunnan tuomari herra assessor
M. Lawonius seuran esimiehenä, hovi-oikeuden siht-
tieri M. Alopaeus wara-esimiehenä, konsul W.
Hackman rahaston hoitajana ja konrehtori M. G.
Corander sihtierinä. Tilikirjoja tutkimaan walit-
tiin herrat hovi-oikeuden notario M. K. Hornborg
ja ruunun wouti B. W. Tornell. Hallitukselle lä-
hetettävä ja nyt walmiiksi kirjoitettu ehdotus saada
Suomen kieltä oikeuskieleksi luettiin Seuralle ja
päätti se lopullisesti ylimalkaan semmoiseksi, kuin
Otawan edellisissä numeroissa jo on kerrottu, kui-
tenki sillä muutoksella, että pappiloilleki suotiin wiihi
wuotta harjoitus-aikaa, joten ehdotettiin heidätki
wasta vuonna 1869 pakotetuiksi kirjoittamaan kaikki
kirjansa suomeksi pait pöytäkirjoja, joita jo owat
welwolliset suomeksi kirjoittamaan. Tuomiokapitu-
lin fyysymys Wilken koulun tulewaisuudesta tuli
wastatuksi üten, että seura ei näe koulun nyt mi-
tään muutosta waatiwan, ja muissa Tuomiokapi-
tulin anotuissa tiedoissa on Seuran pöytäkirjoista
otteita Tuomiokapituliin lähetettävä.

Aitaukswelwollisuudesta.

I.

„Helsingin Uutisten“ n:ssa 6 sanotaan: „aitauk-
swelwollisuuden muutoksesta arwelee moni talon-
poika, että se (esitetty muutos) kyllä on luonnolli-
nen ja mukawa herroille, joilla tawallisesti on la-
weat maat, mutta mahdoton pienille tiloille.“
Omaa mieltänsä tässä asiassa „Uutiset“ ei wät il-
moita. *) Se sanowat kumminki jos talonpoikainen
sääty, jonka asiaa siinä nimen-omaan (?) ajetaan,
olisi muutosta vastaan, emme tiedä olisiko se oi-
kein toiwottawakaan.“ Tästä woipi siis tulla sii-
hen luuloon, että „Uutiset“ ei wät joisi muutosta ny-
kyisessä aitaukswelwollisuudessa sentähden, että asia
koskee oikeittain pienien tilojen isäntiä ja nämät
luulewat muutosta itselleen wahingolliseksi. Me
puolestamme olemme tässä asiassa ihan toista mieltä
ja tahdomme siis muistuttaa, että

1:ksi, aitaukswelwollisuudessa esitetty muutos ei
millään tawalla ketään aitaamasta kiellä, ei her-
raa enemmän kuin talonpoikaakaan;

2:ksi, tämä muutos koskee aatelis-säätyä, se kos-
kee papiis-säätyä, se koskee porwari-säätyä ja talon-
poikaisessa säädyssäki se koskee suuren tilan isäntiä
ihan saman werran kuin pienenki tilan isäntiä, se
koskee loitia ja mökfiläisiäki ja kaikkia kella waan
on lehmä tai lamma, hewoinen tai porsa; eikä
siis pienen tilan isäntien ehkä wäärä luulo saa
toijien oikeutta polkea;

3:ksi, se mainittu luulo, että tämä muutos olisi
mukawa suuren tilan isännille waan ei pienille ti-
loille, on ihan wäärä.

*) Sittemmin owat H. U:t n:ssa 8 tässä asiassa mieltänsä
ilmoittaneet. Se kirjoitus olisi ehkä hywä, jos sitä ymmär-
täisi. Mutta waha haitta on, ettemme tiedä mitä H. U:t
„raja-maalla“ tarkoittawat, johon ei elukoita saa panna. Sa-
mate puhellaan siinä „aidasta“, jossa toinen ei tahdo osaa
ottaa. Warmaan siinä tarkoitetaan raja-aitaa, eikä haka-
aitaa, wai miten?

Näitä muistutustiamme koitamme tässä todistaa. Raf. R. 5: 3 laskee, että aidan pitää oleman 2 tyynärää korkeaa ja 2 tyynärää seiväsparien väliä, tarffa, wahwa ja niin tiheä että estää raawaat ja siat. Raf. R. 9: 3 sanoo, jos eläin menee toisen kelmottemasta aidasta, antakoon kiini-ottaja eläimen pois, waan aidan isäntä palkitsoon wahingon ja sakoitettakoon. — Nämät kohdat on ehdoteltu muuttaa melkein näin: kella raawas eli eläin on, hän hoitakoon raawastansa niin, ettei se wahinkoa toisen maalla te'e, suojelkoon maata aita tai ei; jos wahinko on tapahtunut palkitsoon raawaan isäntä wahingon. Tässä ei millään tavalla ole ketään kielletty aita tekemästä, se pitäisi jokaisen ymmärtää. Ken aita tarwitsee ja katsoo sen itselensä hyödylliseksi, häntä ei kukaan ole kieltänyt aita rakentamasta, waikka hän sen tefisi pilwiin asti korkean ja niin tiheän, ettei sääsketkään läpi lennä. Ja jos laki tässä kohdin kerran muutetaan, niin tosin moninaki vielä vuosina Suomen wähenewiä metsiä aidaksiksi, seipäiksi ja wiskiksi haistetaan, sillä ei metjän wihaajat niin samaa maasta häwiä, jos ymmärtäwäiset pääsiwätki siitä kaskusta, joka nyt pakoittamalla heitä pakoittaa metjänsä raiskaamaan. Mutta tässä on waan fyysmys kenen welwollisuus se on aita kstantaa, joko sen, kella on ruisia ja niittyä, taikka sen, joka on poraan tai hewoisen isäntä. Onko se ruis tai hewoinen, mikä aita tarwitsee? Eli tosin fyysmen: rakennetaanko aita estämään ruisia hyppäämästä toisen maalle wai hewoista hyppäämästä toisen niittyyhyn? Onko se minun rutiini wai minun hewoiseni, joka on pahantefiä ja jota minä olen welwollinen aidalla estämään? Aidatsoon siis jokainen, jolla eläimiä on, waikka wäskiset aidat, ja aidatsoon myös rutiinsa, kauransa ja niittynsä, jos hän niin tahtoo ja edulliseksi näkee; ei häntä tämä muutos siitä ensinkään kiellä, waikkei se myöskään siihen ketään pakota.

Että aitaus-welwollisuuden muutos koskee jokaista Suomen waltioisäättyä, pitäisi myös jokaisen ymmärtää. Matelis-säätyhyn kuuluwilla on sekä farjaa, jota on aidoilla tai muulla pahanteosta warkeltama, että myös maatiloja, joista odottawat riistaa myödaiksenä tai syödaiksenä. Papis-säädyllä on myös maawiljelystä sekä farjaa. Että pormareillaki on farjaa, sen terwien törinä sekä-iltoina Wiipurisfaki todistaa, ja monella pormarilla on pelot ja niitytki. Että talonpojillaki on farjaa sekä peltoa, sitä ei ole kukaan riitaan pannutsaan. Siis luulissimme eitetyn muutoksen koskewan jokaiseen säätyhyn, etenki vielä kun moni pormari tulewaisuudessa on eläwä niistä hirsiestä, jotka kaswawat niistä seiwäspuista, joita nyt kaswamaan jätetään, ja saapi lämpimänsä niistä puista, joita nyt ei aidaksiksi tärwätä. Tämä on siis jokaiselle säädylle yhtä hellä asia, päättäessä, jos raawaan isäntä on welwollinen aita tekemään eli muulla tavalla raawastansa hoitamaan, taikka jos pellon isäntä on welkappää ihan wieraita eläimiä kaitsemaan ja wahitimaan.

Kolmanneksi olisi vielä selwitettävä, jos aitaus-welwollisuudessa esitelty muutos on mukawa suuren tilan isännälle, waan mahdoton tai suoraan sanottu wahingoksi pienen-tilan isännille, taikka jos se on wahingoksi molemmille ja pienen tilan isännälle vieläpä suuremmaksi wahingoksi kuin suuren tilan isännälle.

Kun waltiopäiwän 11:8 fyymys esittää tilojen jakamista nykyistä pienempiin osiin ja luultawa on, että kaikki Säädyt suostuwat tähän niin hyödylliseen ehdotukseen, niin on arwattawa, että pieniä tiloja syntyy Suomen oikeen tufulta. Mutta hywin pienien tilojen isäntiä, jotka maa-

wiljelyksellä eläwät, löytyy Suomessa jo nytkin hywin paljon. Ottakaamme siis sellainen tila, jolla on peltoa 12 tyynyrin alaa kolmeen osaan jaettuna, ja saman werran niittyä, kolmessa eri palstassa *) ja lasketaan luku mitä tällaisen tilan aidat nousewat maksamaan. Kuusi aidaa ja seipäitä on nykyisinä aikoina hywin harwassa kohdin saatawa. Tawallisesti aidakset sekä seipäät owat huonoa mänty-puuta ja maksawat 3 rupl. syli, metsään särettyinä. Jos wiidestä ruplasta saapi sylen kottiin wedetyksi, niin on hywä. Joka syli aidaksia tulisi siis maksamaan 8 rupl. hop. Oetaan nyt peltomaa yleensä olemaan 420 tyynärää pituudeltaan ja 400 tyynärää lewerdeltään, mikä tekee 12 tyynyrin maa-alan. **) Jos tätä aitaamaan kawiimme, niin soveltuu luku seuraawaisesti:

547 syltä piiri-aitaa ottaa 11 syltä aidaksia, à 8 rpl.	88:
280 syltä wäli-aitaa ottaa 5½ syltä aidaksia, à 8 rpl.	44:
3720 seiwästä waraseipäineen, à 1 f. f:le	37: 20.
2500 wisk-keppiä, à 30 fop. sadasta	7: 50.
Aitaamiseen 16½ renki-päiwää, à 40 fop.	6: 60.
<hr/>	
Yhteensä 183: 30.	

Petaatti- ja kaali-maa, ollen 100 tyynärää pitkä ja 70 tyynärää lewä, wiepi aitaansa rahaa 26 ruplaa.

Jos taas otetaan jokainen niistä kolmesta niitystä olemaan 300 tyynärää pitkä ja 190 tyynärää lewä, niin tefiji se

327 syltä aita, ottaen 6½ syltä aidaksia, à 8 rpl.	52: 03.
1470 seiwästä, à 1 fop. kapp.	14: 70.
1000 wisk-keppiä, à 30 fop.	3: —
Aitaamiseen 6½ renki päiwää	2: 60. 72: 33.
Toisen niityn aita	72: 34.
Kolmannen niityn aita	72: 33.
<hr/>	
Yhteensä 217: 00.	

Tawallinen wäskä-haka, ollen 200 tyynärää pitkä ja 140 tyynärää lewä, waatii aita, joka saman luvun jälkeen tulisi maksamaan 50 rupl. 70 fop.

Jos kaikki lasketaan yhteen, niin tällaisen tilan aidat maksawat:

Pellon aidat	183 rpl. 30 fop.
Petaattimaan aidat	26 " — "
Niityn aidat	217 " — "
Wäskä-ha'an aidat	50 " 70 "
<hr/>	

Yhteensä 477 rpl. 00 fop.

Kuusiasta puista rakennettu aita keetää 10 ja wiisitoistaki wuotta, mutta talonpoikien tawalliset räätä-männysiä ja koiwu-puista syhätty aidat kestävät tuokiin 6 tai 7 wuotta, ennenkuin joka seiwäs ja aidas on ihan uusi pantawa. Tawallisesti näitä korjataan joka wuosi, mutta uusihan puu korjatesfaki pannaan. Jos siis otetaan aita kestämään 7 wuotta korjaamatta, niin tällainen aidan pienen tilan isäntä menettää aitoihinsa joko työsfä, rahoissa tai puissa vähimmittäinki 68 rupl. hop. joka wuosi. Se on tosin sanottu, tällainen ¼₂₄:n osan manttaalin tila ei pääse sillä, että se antaa metsämaansa laitumeksi loisien ja muun irttonaisen mäen farjalle, sen pitää vielä menettää

*) Niittyä tällaisella tilalla on muutamissa paikoissa enemmän, waan on koko joukko tiloja, joilla on niittyä vähemmän. Tässä otettu niittu-määrä on olewinaan keskimääräinen, ja mitä enemmän olisi tilalla niittyä sitä enemmän tarwitaan silloin aitaakin.

**) Harwoin on pelto näin yhtä-siwuinen. Se on tawallisesti sokeaa. Mutta mitä kaitasempi pelto on, sitä enemmän aita siihen tarwitaan. Ja jos pelto-osat, niinkuin useinki en laita, sattuwat olemaan eri paikoissa, niin newetäwät vielä enemmän aita.

vuotuiseksi 68 rupl. varjellakseen samojen lehmii ja porkaita pahanteosta! Eynstä tosin on nurek-
sittu, että maawiljelykselle on työnnetty maksu mak-
sun niskaan, emmekä mekään voi olla tässä mai-
nitsematta sitä merkittävää eroitusta, mitä tämmöi-
selläki pienellä tilalla mennä vuonna oli oikean
ruunun weron ja niiden määrätömiön erinäisien
sekä kappamaksujen eri summien välillä. Tämä
1/24:n osan manttaalin tila sai maksaa:

	Rupl.	fop.
Tilan wero-rahaa	"	53.
tihuntia	"	25.
wiinanpoltto-rahaa	"	42.
heinä ja wakanfi-rahaa	"	90.
	2:	10.
Ruunun-wordin kannettawia		
erinäisiä maksuja	5:	47.
Kappa-maksuja	5:	05.
Pitäjän tarpeita	1:	35.
Hollikyyti	2:	00.
	13:	87.

Yhteensä 15: 97. *)

Mutta mitä vähäpätöinen summa tämä kum-
min ki on, sitä weroa vastaan 68 rupl. hop., mitä
tämä tila saapi maksaa wieraisten eläimien holho-
misesta.

Jos karjasta saatu woi ja maito, sitten kuin pa-
pit ovat siitä osansa ottaneet, riittää vuosittain
tarpeellisiin huone-rakennuksiin, työ-aseiden ostoon
ja korke-rahon suorittamiseen, niin on hyvä. Pel-
lon antimet voivat tällaisesta tilasta tuottaa wuo-
dessa noin 140 ruplaa, sillä kolmas osa vuoden tu-
loista hywin hywästi menee isännältä sinne tänne
maawiljelyksessä tarwittawaan apuun. Siitä woi-
toista aidat siis wiewät jo puolet ja ulosteet vielä
16 ruplaa. Siis täytyy isännän kituen elättää
itsensä sekä perheensä wuostauden 56:lla ruplalla!
Waan jos hän ei olisi aitaamaan welwoitettu, niin
lisääntyisi hänelle vuoden eläkettä jo toiset puolet.
(Jatk.)

*) Kun tähän vielä lisätään se rasittawa maantien tefo
ja terjuu, niin taitaa piispa weroa tällaiselle tilan osalle!
Ei taida siis maawiljelys jaksaa enään suostunta-weroa mak-
taa. Jos maawiljelystä edistetään, taikka waan elossa pysyt-
tää tahdetaan muulla tavalla, kuin lahjoilla katowuessa, niin
pahoin peitämme, että ne wuesti wuodelta enentyvät "eri-
näiset maksut" sekä kappamaksut ovat maawiljelykseltä wä-
hennettawat. Kehtuullisuus waatii, että ne muut elatus-keinot
saawat rasitusta ja weroa saman verran kuin maawiljelbe.
Maksajet he sen tarwittaman suostunta-weron ja ottajet
myös osaa niistä lomin lewisä "erinäisistä" ja kappamak-
suisista, jotka maawiljelijän harteilla tähän asti ovat paina-
neet wuesti tosin jo mentä.

Tuli-palo.

(Jatko n:sta 6.)

Meillä on jo ollut tilaisuus nimittää kaupunnin
kunniallista pakaria, herra Gyllendeg, ja tahdomme
waan toiwoa että hän olisi lufialle yhtä tuttu, kuin
jokaiselle hengelle asuwa kahden, kolmen penikul-
man matkaa hänen kyltinsä ympärillä. Herra Gyllen-
deg'illä oli jo kaksikymmentä vuotta ikää, joka myös
oli pannut hänen hiuksensa harmaaksi, ei ainoas-
taan jauho. Meljakymmentä vuotta oli hän ollut
pakarina sendussa, ja hän raskaasti puheensa sekoit-
taa tämän kiitoksensa. Ihmiset sanoivat hänen
olewan mahdottoman rikkaan ja warma oli ett'ei
hänellä ollut leiwän puutetta. Hän oli lihawa ja
pulskea. Lihawuutensa, joka muuten oli kaifi-
sten suur-arwoinen hänen olennoisensa, oliwat
surut ja wiha tuettaneet hänelle. Lufia häm-
mästyy; mutta hänen oma selityksensä oli, että
suru ja wiha oli hänen jokapäiwäinen leipä. Ei
woida wäittää, ett'eiwät ne olleet hänelle kehoitus-
aineena ruokahalullensa, ja senpätähden, kun tah-
toi tehdä itsellensä hywän atrian, tahti muuten tunsi
waisten-mielisyyttä ja inhoa, meni hän edeltäpäin

alas werstaansa ja otti sieltä wihan. Nyt wan-
hoilla päimillään oli totuttu tapa muuttunut pa-
haksi tawaksi; hän woi tuskin elää tunnin toru-
matta, ja ihmiset sanoivat häntä riitaiseksi ja kinf-
kuiseksi. Muutama kerta wuodessa annettiin hä-
nelle aika riita-kalastit, jolloin hän sai nauttia kyl-
läksensä; sellaiset pidot antoivat hänelle koulupojat
kun he polkivat hänen niittunsa tahti wiskasivat
fiiriä hänen kylttiinsä. — Vielä tahdomme sanoa
että herra Gyllendeg joka pyhä käwi kirkossa, aina
lähettti raha-roosansa niin kowasti haawiin, että
tämä kaisui ikään kun olisi wisanut kassi; hän ei
ollenkaan firennut, ainoastaan kaiffiin suurimassa
wihaansa, hän oli niin siwä-mielinen rikkaudek-
sansa, että hän aina sanoi itsensä köyhäksi, wai-
notuksi ja yksinäiseksi maailmassa.

Melkein siihen aikaan kun pojan-nalikat niitulla
weiwät lampaita arestiin, meni herra Gyllendeg
werstahansa, herättämään puolipäiwä-uneistansa.
Hän oli nyt warsin kauwan ollut torumatta, siis
kuohui hänen huolauksensa ja hänen sierumensa le-
weniwät owelle astuessa; oli itäänkun hän olisi
tuntunut hajun jostakusta harmista.

"Sumala warjelloon minua," sanoi hän heti si-
sään astuessa ja loi silmiänsä ainoaan säiliinsä,
joka oli wanha piika talossa, "Sumala warjelloon,
Eufanna, kun sinun silmäsi ovat noessa. Ihan,
kun et koskaan ennen olisi unnia korjellut, ihmi-
uen. Mitä luulet ihmisten sanewan? He sanowat,
torakat owat enemmän kuin safrani.

(Jatk.)

Piiskun-kone.

Piiskata orjia koneella on Amerikassa jo rahaa
tuottawa teollisuus, josta sanomalehti Missouri
Democrat kertoo seuraawaa: "Lufija ei ehkä tiedä,
että Etelä-walioissa on ihmisiä, jotka orjien piis-
kunta käyttävät oikeana elatus-keinona, ja kum-
min ki on tämä totta. Tähän tarkoitukseen on jo
parannettu kone kehitetty, jossa orjia oikeen tufulta
woipi piiskata. Yksi tällainen piiskun-kone on
Mayenassa. Piiskun-huone, jossa tätä kutsutaan,
on kyltä pitkä ja yhtä-lewä sekä 5 kynnärää kor-
kea. Lattian kanssa tasapintaaisesti kulkee kassi ra-
tasta, joiden ympärillä kiertää nahka-remeli, mi-
hin koko joukko piiskan siimoja on liitetty. Toinen
rattaita on liitetty liikutawaan hammas-rattaaseen,
jossa on lampi. Wahwa orja, tarttuen lampiin,
panee koneen liikkumaan. Piiskun-huoneeseen on
yhdistetty fonttori-huone, jossa maksu otetaan, ja
riisuma-huone, jossa pieksettävät orjat riisutaan ja
6 kerrallaan ajetaan siimoja siitämään. Owi su-
letaan, orja tarttuu lampiin ja kello kädessä mää-
rää koneen isäntä miten kauwan konetta on liiku-
tettava. Rattaat kiepumat hirmuisella nopeudella,
noin 200 kertaa minutissa ympäriinsä, ja siimat
siwaltawat onnetonta orjaa päästä jalkoin asti tu-
hansilla werisillä raamuilla. Koneen isäntä, h:ra
Hampton Jones, katsoo wiisitoista minuttia koh-
tuulliseksi ajaksi, jolloin nuo puoli tusinaa orjia en-
nättää tarpeeksi asti pieksää. Mita tosin ei ole
pitkä, mutta ei hintakaan ole suuri; hän ottaa waan
yhden dollarin (1 rupl. 35 fop.) jokaisesta piek-
settävästä miehestä. Mutta helwetin tuskat ei-
wät woi olla suuremmat kuin tällainen rangais-
tus! Kun aika on kulunut ja ne onnettomat orjat
wedetään ulos, wawisten ja werisä, owat he enem-
män kuolleita kuin eläviä. Etelä-waliojen herrat
lähettävät monien penikulmien päästä orjiansa
tänne pieksettäwiksi, ja koneen isännällä oli suu-
ret tulot, kunne nykyisen sodan alla Pohjois-wal-
tojen sota-laumat tänneki ehtiwät ja häwittiwät
häneltä tämän hywän koneen."

Lautamiehistä.

Näyttääksenne miten lautamiehet Ruotsissa tietävät minä arvoisia miehiä he oikeuden istunnoissa ovat, tahdomme sanomalehdestä Nya Dagligt Allehanda tähän ottaa seuraavan ilmoituksen: Tämän vuoden (1862) syys-käräjisä Neder-Kalix'in pitäjän kärjäkunnassa tapahtui, että päättäessä erästä juttua oikeuden koto lautakunta yhdistyi eri päätöksen vasten sitä, mitä virkaa toimittava tuomari C. B. Norström katsoi oikeaksi. Lautakunnan puolue tuli täten yleisen lain mukaan voittamaan ja päätöksen tekemään.

Kuulutuksia.

Sedan Hans Kejserliga Majestät, på derom gjord underdånig ansökning af Häradshöfdingen i Stranda domsaga, Hofrätts Assessoren och Riddaren Magnus Lavonius, medelst resolution af den 13 nyssförvikne Januari i Nader beviljat Hofrätts Assessoren och Häradshöfdingen ledighet från utöfningen af domare embetet i Nykyrka sockens och Kuolemajärvi kapells samt Björkö och St. Johannis Socknars särskilda tingslag af nämnde domsaga intill den 1 Juli nästkommande år, så varda, jemlikt Kejserliga Brefvet af den 5 April 1842 och Hofrättens i följd deraf den 19 i samma månad utfärdade cirkulär, hugade competente sökande som önska domare embetet i berörde tingslag under tiden förestå, härigenom antyde att i sådant afseende inom trettio dagar härafter denne dag likväl oräknad, hos Kejserlige Hofrätten sig skriftligen anmäla och behörigen styrkte merit förteckningar tillika hit ingifva. Kejserlige Wiborgs Hofrätt, den 3 Februari 1863.

Enligt befallning:
Magnus Alopæus.

Juridiska föreningens öfverstyrelse i Wiborg sammanträder torsdagen den 12 innevarande Februari klockan fem eftermiddagen å Kejserlige Hofrätten, till öfverläggning och besvarande af följande i års programmet upptagne frågor: N:o 9 i allmän civil lag, 4, 5 och 6 i allmän kriminal lag samt 1 och 2 i speciel lag. Wiborg, den 9 Februari 1863

Bestyrelsen.

PERUANSK GUANO.

Undertecknade få härmedst underrätta allmänheten derom, att importen af **Peruansk Guano** och dess försäljning för **Peruanska Regeringens** räkning blifvit i hela Ryssland, uteslutande öfverlemnad åt dem; för det närvarande till följande priser:

Mark Banko 160 — per 2000 ff. Brutto Hamburger vikt eller 20 centner, vid köp af 60,000 ff:d eller deröfver

Mark Banko 174 — per 2000 ff:d Brutto Hamburger vikt eller centner, vid köp af 2000 ff:d till 60,000 ff:d.

I säckar, att betalas per kontant, utan afdrag af Tara, godvikt, afslag eller decort,

Uppdrag, förfrågningar och Remisser böra frankerade adresseras till undertecknade herrar
I. D. Mutzenbecher Söner.

Hamburg i Januari 1863.

(3) 3

Wuokrataan.

Inom fastningen uti Koscheleffska gården N:o 89 tvenne rum för ungherrar eller ett mindre hushåll, antingen med eller utan kök för billigt pris.

2 varma snygga rum med tambur, skild ingång och del i bagarstuga, i kapten Bergs gård, uthyres hållst åt Herrskap utan tjenstfolk. Uppassning och vatten fås å stället. Äfven uthyras af densamme enskilda rum, passande för arbets-folk och formän.

3) 3

Öfre våningen i undertecknads stenhus, innehållande 8 rum, tambur, kök och skafferii, samt nödige uthus, att tillträdas d. 1 Juni. Par kamrar och ett vindsrum med eldning, kunna dessförinnan eller nu genast erhållas, efter öfverenskommelse med

B. S. Hougberg.

Huutokauppoja.

Julkisessa Auktionissa, jonka määrätty rakennus neuvokunta toimittaa Kiivennawan seurakunnan pitäjän tuomassa lauantaina ensi tulewan Maaliskuun 14 p kello 11 e. p. p., ulostarjotaan vähimmän vaativalle ja parhaiten luotettavalle, urakalle, asianomaiselta virkamieheltä wakuutettua takauksella vastaan, Kiivennawan kappalaisen virka talon efi puustellin katonoiden muuttelaminen ja uudesta rakentaminen, estyessellisesti 4882 hovia ruplan kulungilla. Tämän urakan ehdot tulewat auktionissa tarkemmin määrättäväksi sekä urakan huutajien felvollisuus neuvokunnalta tultavaksi; rakennustin hankkiivat pitäjänmiehet kirjaa ja kulungin estys on joka lauantai päivänä alajärjoitetun tyföä saapuvilla. Annettu Kiivennawalla 3 p. Helmikuuta 1863

Rakennus neuvokunnan puolesta:

G. Kiljanen.

Medelst offentlig auktion, som verkställes å Fagerö i Pyttis socken, Lördagen den tjugundeättonde (28) nästkommande Februari, kl: X. f. m. försäljes den del af förölyckade Engelska Briggen »Fremonts» plank- och brädlast, som ligger upplagd på Fagerö, nemligen. 163, ¹¹/₁₂ Tolfter Plankor, ifrån 3 till och med 11 alnars längd, 3 tum tjocka och 11 tum breda, 201, ⁹/₁₂ Tolfter Plankor ifrån 3 till och med 14 alnars längd, 3 tum tjocka och 9 tum breda samt en tolft af 9 ¹/₂ alnars längd, 1 tum tjocka och 9 tum breda; hvarom hugade spekulanter härigenom underrättas. Fredrikshamn Sjö-Tullkammare, den 24 Januari 1863

(3) 3

Gust. Rob. Brunov.

Yksityisiä ilmoituksia

Af anledning får jag den vördade allmänheten till kännagifva, att underskrifven fullföljer och emottager alla sorts till skräddare yrket hörande arbeten, såsom tillförene. Härmed förbjudes på min räkning, till någon annan person, utgifva någon vara eller medel, emedan jag derföre icke går i ansvarighet. I. F. Forselius, boende i St. Petersburgska förstaden vid stora karelska gatan i gårds ägaren Udartsofs gård.

En gymnasist önskar sig kondition såsom barnalärare uti något hus, emot en aflöning af 15 rubel i månaden. Närmare upplysning fås af Polismästar Löfström

(3) 3

I. D. Mutzenbecher Söner
och
A. I. Schön & Co.

Myyntämänä.

I dessa dagar inkommen

God kryddad Eknäs Wassbuk

i Colonialhandeln midt emot kloktornet.

Продается Корова хорошей породы и скоро тѣлится, о цѣнѣ спросить въ новомъ домѣ Капитана Берга на Петербургскомъ Форштатѣ.

Wiiwriisa, M. A. Jiliasuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:

Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40 penniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

E i l a t a n:

Billiafusen kirjapainossa Wiipurissa ja kaikkialla maamme postifonttoreissa.

N:o 7.

Perjantaina 13 päivänä Helmikuuta.

1863.

Wiipurista.

Anton Erik Fagerström, joka haudattiin viime tiistaina, oli syntynyt 26 p. Eysst. 1786 ja oli siis kuollessaan 76 vuotta 4 kuukautta ja 11 päivää vanha. Erhetyö viime lisätähdessä, jossa hänen ikänsä sanottiin olevan 77 vuotta, tulee siitä, että kirkon kirjoissa sanotaan hänen syntyneen 26:s tammik. 1786. Hän kirjoitettiin auskultantiksi Turun hovioikeuteen 19:s kesäk. 1809 ja auskultantiksi Vaasan hovioikeuteen 5:s jouluk. 1810; sai varatuomarin nimen 6:s kesäk. 1815, tehtiin Vaasan hovioikeuden kanslistaksi 14:s lokak. 1818 ja erotettiin mainitun hovioikeuden lisäviskaaliksi 20:s helmik. 1819, notarioksi 14:s toukok. samana vuonna ja proto-notarioksi 25:s huhtik. 1822; nimitettiin armoissa asesessoriksi Vaasan hovioikeuteen 10:s maalisk. 1823, sai kunnia-merkin 15 vuoden viran toimituksesta 2 p. toukok. 1832 ja 20:stä virkavuodesta 15:s jouluk. 1836; nimitettiin armoissa hovioikeus-neuvokseksi Vaasan hovioikeuteen 12:s tammik. 1837 ja muutettiin samallaan toimitukseen Wiipurin hovioikeudessa 19:s kesäk. 1839; tehtiin ritariksi Keis. S:t Vladimir tähdistön neljättä luokkaa 15:s huhtik. 1841, sai kunnia-merkin 25:stä virkavuodesta 9:s jouluk. 1841 ja 30:stä virkavuodesta 21 p. jouluk. 1846; tehtiin ritariksi Keis. S:t Anna tähdistön toista luokkaa 29:s maalisk. 1848, sai kunnia-merkin 35:stä virkavuodesta 14:s jouluk. 1851; sai Wara-Presidentin nimen ja arvon 14:s maalisk. 1855 ja kunnia-merkin 40:stä virkavuodesta 1 p. tammik. 1857; nimitettiin armoissa viidenkymmenen vuotisesta viran toimituksesta ritariksi Keis. S:t Vladimir tähdistön kolmatta luokkaa 19:s kesäk. 1859 ja sai kunnia-merkin 50:stä virkavuodesta 28:s jouluk. 1861. Kun hän viime perjantaina kuoli, oli hän ollut lakkaamatta abbe-rasja viran toimituksessa 53 vuotta ja 7½ kuukautta. Rauha hänen tomullensa!

— **Nainen opettajana.** Senaatin armollisen päätöksen mukaan on mamseli S. Schaeffer, katsomatta siihen että hän on waimopuoli, oikeutettu hakemaan itseänsä piirustus-opettajaksi Wiipurin lisättyyn ylä-alkeskouluun. Tämän päätöksen voimalla on mamseli S. Schaeffer taitonsa ja ansionsa vuoksi jo tuomiokapitulissa myös määrätty ja nimitetty piirustus-opettajaksi mainittuun kouluun. Tämä on tietääksemme ensimmäisen kerran kuin tällainen muutos uuteen parempaan on Suomessa tapahtunut. Me toivomme onnea tälle alikawalle naiselle, joka on rohennut kiitettävään soitaan ajan kuluksi epäluuloja vastaan. Ja luulomme on, että hän kohtaki tulee näyttämään Suo-

jan luoneen naisensi kelpaamaan myös muuhun kuin tanssiin ja frinoliinin kantamiseen.

Aitaukswelwollisuudesta.

(Jatko n:o 6.)

Kun tämän kirjoituksen edellisessä osassa koku riwin poisjäämällä lauseemme tuli epäselväksi, niin tahdomme tässä oikeana kertoa seuraavan lauseen: Kolmanneksi olisi vielä selvitettävä, jos aitauswelwollisuudesta esitelty muutos on mukawa suuren tilan isännälle, waan mahdoton tai suoraan sanottu wahingoksi pienen tilan isännälle, taikka — jos ihan vastoin se nykyinen aitauswelwollisuus on wahingoksi molemmille ja pienen tilan isännälle vieläpä suuremmaksi wahingoksi kuin suuren tilan isännälle. — Sen tehtyä jatkamme nyt kirjoitustamme.

Lehmän paimenet ovat talonpojilla jo nykyin, waikka he aitojaki ristiin rastiin rakentawat, mutta otetaan waikka nämätki paimenet vielä lukuun. Korkeittain maksetaan täällä paimenille rupla lehmästä ja tällä tilalla ei elätetä kuin korkeittain 6 lehmää; lehmien paimenelle tulisi siis 6 ruplaa. Pannaan saman verran sille, joka pientä karjaa paimentaa. Paimenilla olisi siis 12 ruplaa yhteensä. *) Kylän naapurien kanssa olisi suostuttawa, että hewoille aidattaisiin yhteinen hewoishaka, joka ei tarvitseisi kuin 3 tai 4 riukusta aitaa. Kun itse aidaksensa wetää ja osansa rakentaa, niin osa tämmöistä kolme riukusta aitaa ei monta kuluuta. Mutta jos rahalla aidattaja kuluuttaa tähän noin 10 ruplaa hänen osaltaan, niin aitaa kolmekunta kolme-riukuisella aidalla hewoilleen jo koko pienen salon, eiwätkä miehet silloin tarvitse päiväkaudet juosta hewoistaan etsimässä, kun syntö tai muu hewoista waatii. Jos nämät kymmenen ruplaa lisätään entiseen, niin koko wuotuinen maksu nousee olemaan 22 ruplaa. Siis jäisi aitojen kulungiasta isännälle vielä voittoa 46 rupl., ja jos tähän pannaan entinen eläke-rah, niin tulisi vuoden eläke olemaan 102 ruplaa sen sijaan kun aitoja rakentamalla olisi waan 56 ruplaa, ja aidas-, seiwäs- sekä witsas-puut jäisivät kaikki kaswamaan ja säästymään. — Onkohan siis aitauswelwollisuuden esitetystä muutoksesta pienen tilan isännälle wahinkoa? Ei suinkaan, mutta waan voittoa ja hyötyä.

Mutta tämä voittoa ja hyöty nousee vielä suuremmaksi, jos lasjetaan luku mitä puut täysi-kaswuisina antawat, jos ei niitä aidaksi, seipäiksi ja wiskiksi tarvätä. Mainitun tilan aitoihin meni 43 jyltä aidaksi ja joka syleen woipi lukea noin

*) Arwattawa on, että karjan kulku-tien reumat ovat aidattawat, jos pelto tai niitty sattuu lii tie-reunaa.

150 puuta, melkeen kaikki hirren alkua, sillä lopen huono puu ei aidakseksi kelpaa; se teki 6450 nuorta hirren alkua. Seipäitä meni aitaan 9660 kappaletta, joista ainaki kaswaksi hywää poltto-puuta, jos ei hirttäkään kaifiista syntyi. Wisakiksi meni 6460 suoraa kunsen alkua, joista kaifiista woisi kaswaa hirsi. Metsää täysikaswuisesti odottaessa, pilaantuu kuitenkin moni puu ja ottakaamme siis, että ainoastaan $\frac{1}{10}$ osa näitä puista pääsevä täysikaswuisesti, se on 10:stä puusta häwiäisi 9 ja waan yksi jäisi kaswamaan. Milalleki mennyt puu ei kumminkaan mene ihan mitättömäksi, sillä se kelpaa hywin hywästi polttopuukseksi taikka hawukseksi tunkioon. Wiisi-sylisestä hirrestä maksetaan rupla, mutta 90 fop. näillä paikoin ainakin. Täysi-kaswuisesti eh-tineestä polttopuusta woipi hywin saada puolen sylvä 3 korttelin pituisia halkoja, minkä pituisia halot täällä paikoin owat. Täten tulisi luvun lasku seuraawa:

Aidaspuista 645 hirttä, à 90 fop.	580 rpl. 50 fop.
Seiwäs puista 483 sylvä halvoja, à 90 fop.	434 " 70 "
Wisakista 646 hirttä, à 90 fop.	581 " 40 "
Yhteensä 1596 rpl. 60 fop.	

Jos aitaus-welwollisuus jätettäisiin joksien omaan tahtoon, niin tällainen pienen tilan isäntä siis woisi joka 7:ntenä vuonna säästää tulevaisuuden waraksi noin 1596 ruplaa. Semmoisella tulevaisuuden toiwolla woisi paimenille maksaa waikka koko se aidoista luvettu wuotuinen kulunki 68 ruplaa, ja sillä summalla saisi kesäksi jo jommoisetki lehmän ja porsaan paimenet.

„Nykyisestä aitaus-welwollisuudesta ei ole niin suurta wahinkoa, kun oma hewoinen wetää aidakset omaista metsästä ja oma käsi hakkaa wisakset ja seipäät;” niin sanoo talonpoika tawallisesti. Mutta tässä on näytetty, mitä voittoa ne puut antawat, jos ne omaanki metsään jätetään kaswamaan. Jos taas oma hewoinen wetää ja isännän käsi hakkaa hawuja ja mutaa läawään: eli nautettaan sen ajan, mikä menee aidan tarpeita hakateessa, särkiesä ja wetäessä, niin lehmät eivät tarwitse, niinkuin nyt, maata sonnaessa, eikä myöskään tarwittaisi panna rutiin siemeniä puolet semmoiseen peltoon, joka sinä kesänä ei ole tädettä nähnytkään. Mutta jos ne 12 ruplaa, jotka paimenille owat maksettawat, wälittämättömästi owat muualta hankittawat, niin täyslöön isäntä hewoisiineen 16 päivää naapurin työssä, niin sillä nämä 12 ruplaa owat tienatut ja tämä aika kuitenkin on vähempi kuin se, mikä menee aidas-tarpeita hankkiesä.

Nykyisestä aitaus-welwollisuudesta on wahinkoa suuresti tilan isännälle, waan sitä ei kukaan ele tieltänytkään. Mutta me sanomme tästä olewan vähemmän haittaa suuren tilan isännälle. Se tulee siitä, että suurella tilalla on karja-laituinta yltä sylvä, eikä tarwitse yhteistä laituinta kenenkään kanssa. Suuren tilan isäntä pakoittaa siis lain kautta naapurinsa aitaamaan hänelle raja-aita ympäri koko maansa. Tämä on helposti saatu, sillä Eski sanoo: „wäkirajoilla olkoon sanansia sillä, joka aidata tahtoo, ja toimittakoon aitaamisen jokin tilamies tilojen weron jälkeen.” Kun suuren tilan isännät päivä päivästä enemmän panewat maansa raja-aitaan, niin loisien eli irtonaisten wäen kaikki lehmät ja poraat jäävät pienen tilojen ennestään jo wähiä laitumia uarjumaan ja pellon aitoja nuuskiimaan. Suuren tilan isäntä on kuin ruhtinas tilallaan, eikä raja-aita hänen maalleen wieraasta karjaa laske. Se on siis nyt jo hänen omaessa walleksaan, jos pellon ja niityn aitoja hän pitää tahto tai paimenta warjelemaassa wiljelyksiä omalta karjalta. Hän siis woipi myös wuorowil-

jelystä käyttää, waan ei pienen tilan isäntä. Nyt jo kolme-jaoessa maksaa aidat paljo, saatikka sitte jos 9 tai 11 pelto-osaa olisi aidattawana.

Kun metsää ei enää ole haitaksi asti missäkään Suomen kolkassa, niin emme nykyisestä aitaus-welwollisuudesta näe hyötyä olewan kellenkään muille, kuin loisille eli irtonaiselle wäelle ja, kun tilan maat paloitetaan, myös kaikille semmoisille pienen mökin isännille, jotka aikomat elää karjasta, jota wieras saapi kesäkaudet ilmaiseksi lyöttää. Jos aitaus-welwollisuutta kestää, niin on arwattawa että sellaisia karja-hoitajia tuskalta syntyy etenki liiki kaupunteja, missä maidolle aina löytaa ostajan. Jos sellaisella tupalaisella ei olisi niittyä ei niin ensinkään, niin hän woipi koko talwen syöttää ostohkeinillä karjansa ja saapi kumminkin suuren woiton maidolla taikka juustolla ja woilla. Wiipurissa on ollut lehmä, ihan puhdaasta Suomen pientä rotua, joka paraana lypsyaikana owat antaneet yhdeksän kannua maitoa wuorokaudesta. Kun karjalla eläjä ei suinkaan huonoja lehmä itselleen wälitse, niin ei pitäisi olla liikaa, jos pannaan hywän lehmän antamaan ylimalkaan 2 kannua joka päivä 10:nä kuukautena, ja maito-kannulle panna hintaa 10 fop., sillä kaupunnissa täällä maksetaan lämmästä maidosta 12 ja 13 fop. kannusta. Se teki vuoden tuloa joka lehmästä 60 rpl. hop. Kun lehmä koko sulan ajan elää wieraan maawiljelijän karja-laitumella ihan ilmaiseksi, eikä lehmän isäntä tarwitse paimentakaan kustantaa, niin on hänen lehmää syötettävä talwella 220 päivää. Heinineen suuruisineen otetaan tämä maksamaan 35 rpl., joka on kokonaista 2 leiwiskää heiniä joka päivälle, jos puuta maksaa 16 fop. Hywisä ajoin kun ostaa, saapi hyviä heiniä Wiipurissa 14 ja 12 fop. puudan. Jos kaubnarahat otetaan pois maito-rahoista, niin antaisi jokin lehmä liiki Wiipuria puhdaasta voittoa wuodessa kaksikymmentä wiisi (25) rpl. hop. Jos pienen tuwan isäntä wähiiseen potaatti- tai ryyti-maahan käyttää sen tateen, mikä lehmä antaa, niin saapi hän sillä enemmän kuin korforahan sille hinnalle, mikä lehmästä maksoi.

Ei Wiipuria olisi tällaisella pienen tuwan isännällä 4:stä lehmästä ja muualla ehkä 5:stä lehmästä wuotuisia voittoa 100 rpl. ja pienen tilan maata wiljelemällä isännällä ei olisi wuodessa maastansa voittoa kuin tuskin 56 rpl., ja kumminki on suuri eroitus heidän tyowaiwoisensa. Jos siis karjan hoitoa tahdotaan edistää, mutta samassa myös metsää ja pienen tilojen maawiljelystä joko ihan häwittää taikka situmalla elämään, niin on nykyinen aitaus-welwollisuus pysytettävä ja muutama ehkä kappa-maksu sekä „erinäinen” weropeekka maawiljelijän hartioille vielä lisättävä.
N. G. G.

Rotimaalta.

Säämingistä 23 p. Tammik. Täältä ei ole paljoa mihintään sanomiin laukaamaan aikaan kirjoitettu mistään asiasta tietoa, johonka en tiedä mitään muuta erinomaiesta syystä kuin joutamattomuuden ja huolimattomuden. Talonpoikaisissa henkilöissä onkin wähiä jotka woivat kaupaltaan joutaa, waikka ei ne kaikki talonpojatkaan sitä tee kuin moni on harjaantumaton kirjoitukseen opin puutteesta. Täälläkin on jo oltu aiheessa laittaa pitäjäämme parempi koulu järjeitys, joka tähän asti on ollut niin huonolla kannalla, ettei koulumestaria nähdä yhtään kertaa wuodessa olewan vitäjällä koulun pidossa, waikka kyllä hän kapat käypi kantamaassa. Waan ei opetus sentähden etemmäksi lewene, ja se mahtaa olla seurakunnan päämiesten

ja seurakuntalaisten oma syh ja huolimattomuus. Ruin edesmenneinä vuosina pitivät esimiehet siitä uudesta koulujärjestyksestä kofousta, niin kuului monen yksinkertaisen tähän kysymykseen sanovan, että on aikaan tultu tähänkin asti ilman mokomia eläkkeitä, jossa vastuksessa kofonaan nähdään siivistymättömyys, vaikka he eivät sitä itse kelpi, vaikka kaikkein kyllä pitäisi nähdä mikä hyöty kirjoitustaidostakin olisi jokaiselle, niin myös monesta muustakin opista, joka siitä koulusta vois hyödyksi tulla. Tähänkään asti ei olisi tarwinnut umpi-suin myskänä olla, sillä aikaahan sen werran talonpojallakin on, jos tahtoisi ja taitasi pitäjänsä merkittävimpää asioita yleisölle tiedoksi antaa; waan kyllä moni on koululaitosta enemmän kufistamassa kuin edesauttamassa, joista kuitentkin kaikki hyöty opin suhteen tulis, ei ainoastaan itselleen waan myöskin muille. Moni ehkä tämän pahakseen ottaa, waan jos asia pannaan tarkkaan näköisälle, niin kyllä sen äffinäisenkin ymmärtää näistäkin mainituista syistä. Kyllä täällä on ollut paljon sanomista wiinan poltto kieltoa vastaan, vaikka esivalta on hywäksi nähnyt katoruoden tähden lafkauttaa keiton tänä vuonna. Ruin eiwät saa suuria witoitoja ottaa Karakasaaaren lasi-tehtaan saksalaisilta työmiehiltä, niin seppä heidän käypi wästen luontoa; ja vaikka kofta toiset rautat ainoat kopeeffansa wiinan eteen panewat, niin kuitentkaan ei toisilla ole siitä sääli, vaikka siihen siaan pitää monjaiden waimot ja lapset köyhyyttä nähdä. Näillä on kyllä hywät palkat, mutta kuitentkin siihen himornokaan palkansa panewat, joista nähdään myös mikä hyöty wiinasta on Suomen maalle. Kyllä ei suinkaan wiina paha ole, waan juogat ovat pahat, joista tulee kaikki ruokottomuus niin pubecsa kuin muusfakin elämässä, muuten se kyllä rohtuna manis, kuin ei waan moni itsiänsä sillä turmelisi. Moni on nuorista ruwenna olutta ottamaan, eiwätkä sitä niin suurena wirheenä pidä, kuin se muka on miedompaa juotawaa, waan kyllä sekin oppia antaa juomiseen; niinkuin ala-alkeskoulu oppilaitoksissa, niin samaten on olut juoppouden alku, vaikka sitä moni siivistyneiden juomana pitää.

Ensikertalainen.

Wenäjältä.

Puola. Wenäen wiralliset lehdet antawat tarkeempia tietoja kapinoista Puolassa. Kapinoitsijain komitea on antanut julistuksen, jossa kaikki Puolalaiset kehoitetaan aseisiin tarttumaan ja harjoittamaan murhaa ja polttoa, jos tahtowat witoittaa ansiota Jumalan ja isänmaan edessä. Pääkaupunnissa, Warsowassa, nämät yritykset eiwät onnistuneet, kun wirkakunnat siellä suurella wireydellä pitivät järjestyä woimassa, kuitenki oli koko joukko sotawäkeen otettawia sieltäki lähtenyt pakoon ja kofoontunut kasteen joukkoon Weiskel-wirran rannalle. Sotawäki siirui 16 p. Tammik. estämään näiden joukkojen yhdistymistä, mutta tämä ei onnistunut. Toisia kapina-joukkoja ilmaantui Eietrofin ja Pultuskin kaupunkien seuduilla, sekä yhtäaikaan monessa muussaki paikassa, mutta kapinan oikea pesä on Plockin kubernörifunnassa. Sotien näitä waetaan kaatui emersti Rezlaineu firweillä lyötynä. Pöällä 22 ja 23 p. välillä oli päätetty kello 12 karata kaikkein wenäläisten sotajoukkojen päälle. Plockin kaupunnissa wästusteli Wenäen kenraali v. Mengden urhoollisesti monta tuntia ankaraassa tappeluassa ja ajoi viimein kapinoitsijat takaisin. Samate on sotawäki muissaki paikoin karkottaneet kapinoitsijat pakoon. He pitäwät paraastaan olopaikkojaan metsissä, joista tulewat lennättin-lankoja karkomaan, rauta-teitä rikkomaan ja harjoittamaan murhaa ja häwitystä. Tappeluisa on

kaatunut wäkeä molemmin puolin, waikkei paljon. Wenäen kenraali Kannabich ja ewest-luutnantti Maibaum ovat haawoitellut. Sitä vastaan ovat wenäläiset saaneet 300 wäkeä ja kapinoitsijoilta koko paljouden sota-aseita ja niiden joukossa 5 kuorma wälfateita, lultawasti aiwotut talonpojille aseiksi. Suurin osa heistä on warustettu pyssyillä ja rewolweri-pistooleilla, mutta on niitaki, jotka ovat järjestetyt hewois-wäeksi. Maafansa on ollut hywin wähän amullinen näissä kapinoissa, vaikka heille luvataan wuokratut maat omihsensa, jos kapinassa osaa ottasiwat. Papit ovat warsin innokkaat kapinaa lewittämässä ja monta pappia on siini saatu juuri kapinaa saarnateissaan. Säretyitä rautateitä ja lennättimiä karkataan yhä ja uusimmat tiedot sanowat kapinoitsijain yritykset jo olewan käymässä mitättömiksi. Kuitenki on vielä tappeluita ollut 25, 28 ja 31 p. viime kunta ja suuri joukko kapinoitsijoita on keräyntynyt Antonowon kaupunnin seuduille, jonne sotawäkeä on lähetetty. Maapuri-maissa, Gallitsiassa ja Unkariassa, kuuluu myös olewan kapinan yrityksiä yhtäaikaan alkeilla. — Uusia tappeluita on ollut Helmikuun 2 p. Bialyn tienoilla ja 3:na p. Wilnan seuduilla.

Ulkomailta.

Italiasta. Sanomalehti La Nation kertoo, että Garibaldi warustaa jo uutta rohkeata yritystä. Hänen jalkansa on jo niin parantunut, että hän sillä woipi wähän käwellä.

Preussista. Kansan edusmiehien wästuu-kirja, joka on päätetty kuninkaalle annettawaksi on ankara. Pait muuta siinä sanotaan: „Teidän Majesteettinne ministerit ovat laittomasti käyttäneet, ne ovat maksettawaksi käskeneet maksuja, joita wälfatiopäiwät ihan ovat kieltäneet. Sanomalehtiä on wainottu, kun tornutta ovat puhuneet. Perustuslaillisia oikeusiamme on sorrettu. Ei kukaan uskalla sanoa, että Majesteetin tahto on semmoinen, mutta olkoon meille sallittu suoraan sanoa, että ministerit ovat polkeneet wälfakunnan perustuslait. Ransa näkee kauhistuksella wälfatiolliset oikeutensa sorretuiksi. Preussin kansa siis toiwoo, että Majesteetti tietää eroittaa kansan edusmiehen rehelliset sanat semmoisten kuisfutuksista, jotka käyttäwät Teidän Majesteettinne nimeä peittääkseen omia woimattomia tarkeituksiansa. Kansan edusmiehinä ollessamme on meidän täytymys selittää, että sisäläistä rauhaa ja ulkonaista woimaa ei woi wälfakunnalle saawuttaa, jos ei käännyttä takasin perustuslakien noudattamiseen.“ — Ministeri Bismarck on tästä sanonut, että Preussin kuningas ei ole se, joka kaikkalaisia löpötyksiä kuulee, hän uhkasi siis kuisfauttaa kuninkaan kormaan, ettei kuningas tätä wästuu-kirjaa ottaji ensinkään vastaan. Tammikuun 31 p. jo myös ilmoitetaan, ettei kuningas todellakaan tahdo puhella niiden kanssa, joiden pitäisi antaa kuninkaalle mainittu wästuu-kirja. Siis on päätetty lähettää tämä kirja tawallisena kirjeenä kuninkaalle.

Greifan maasta. Pait Roburgin herttua Ernestiä,, joka 2 p. Helmik. kuuluu suostuneen ottamaan vastaan Greifan kuningas-fruunuu, estetään sinne jo uustaki fruunuu hahioita. Niltä on taas koko joukko. Mutta greifalaiset itse näkewät jo kyllästyneen näihin puuhiin, ja lultawa on että he tulewat tahtomaan samallaisista tasawälfatiasta liittoa, kuin nykyään on Sweitsin wälfakunnalla, jolloin kuningasta ei ensinkään tarwita. Tällä välillä Greifalaiset kuitenki pahaksi onneksi ovat muuttuneet rauhattomiksi. Rosmojoukkoja synthy päiwä päimältä, jotka paljon pahaa tekewät. Nykyistä hallitusta ei enää totella. Hallituksen

on tähtymys myönnättää kaikki, mitä sotawäki waan tahtoo. Niin on se nykyään saanut eroittaa enemät wanhat upseerit wiroistaan ja niiden sijaan upseeriksi forottaa 300 entistä ala-upseeria, sillä niin oli sotawäen tahto, joka ajaa pois upseerin, mikä ei ole sotamiehen mielestä hyvä. Väestöpuntifi hämmästy, kun uhattiin jo hävittää koko nykyinen hallituski. Kauppa-puodit sulettiin ja porwarit lukitiin owensa, mutta onneksi yritys ei kuitenkaan onnistunut. Kaikkien toivot ovat siis wal-tiopäiviin, joissa paraillaan presidenttiä walitaan. Valbis luullaan tulewan walitussi. Mutta kuka walitaan, niin hän walitaan presidentiksi ainoas-taan yhdeksi kuukaudeksi.

Amerikasta. Hirmuisemmaasti kuin ennen rai-woaa täällä nyt sisällinen sota kaikella kauhistuf-sellaan. Yhdyswaltojen presidentti julisti, niinkuin tietty, Tammikuun 1 p. orjat wapaiksi kaikissa ka-pinoitsewissa waltakunnissa, ja se on hirmuisesti juututtanut Etelä-waltojen kansaa. Ransa huutaa kostoa takaisin. Heidän herransa Jefferson Davis on siis käskennyt, että armoa ei saa antaa kenraali Butlerille eikä millenkään upseerille joka orjia on suojellut, jos kuka heistä eläwänä joutuisi Etelä-waltojen käsiin. Butler oli se ensimmäinen yhdys-waltojen kenraali, joka käskyn mukaan wapautti orjat niissä maissa, mitä hän Etelä-waltalaisilta woitti. Vait sitä ovat Etelä-waltalaiset päättä-neet hirttää jokainoan mustan ihmisen, mikä on mennyt Pohjoiswaltojen sotawäkeen, mutta jitte jou-tunut heidän käsiin. Tätä julmaa päätöstä ovat he jo seuranneet ja siis hirttäneet kaikki mustat, joita he viimeisissä tappeluissa wangiiksi saivat. Yhdyswallat taas puoleltaan kokewat kostoa samalla tawalla. Niin hirttiwät heti nykyään yhtäikaa 38 Eteläwaltojen sotamiestä, jotka oliwat joutu-neet heidän waltansa. Ja kumminki ovat nämät tappelewat kansat maailman siwistyneimpiä ihmisiä! Mutta tässä näkyy miten weljeksen riita woipi ih-misen willittää. Ranskan keisari sanotaan lähet-täneen kirjeen, jossa esittelee Pohjois ja Eteläwal-toja sopimaan orjien asian, mutta jos milloin, niin taitaa nyt sowinto olla ihan mahdotoin.

Gaurokauppoja.

Julkisessa Auktionissa, jonka määrätty rakennus neuwofunta toimittaa Kiwennawan seurakunnan pitäjän tuwasja lauwantaina ensi tulewan Maaliskuun 14 p. kello 11 e. p. p., ules-tarjotaan vähimmän waatiwalle ja parhaitain luotettawalle, urakalle, asianomaiselta wiskamieheltä walutettua takausta vastaan, Kiwennawan kappalaisen wiska talon eli puustellin kartanoiden muunteleminen ja uudestaan rakentaminen, esi-tyksellisesti 4882 hopia ruplan kulungilla. Tämän urakan eh-dot tulewat auktionissa tarkemmin määrättäwäksi sekä urakan huutajien kelpowillisuus neuwofunnalta uitittawaksi; rakennuf-kin hauffiwaat pitäjänmiehet hirtä ja kulungin eitys on joka lauwantafi päiwänä alaferejoitetun tykänä saapuwilla. Annettu Kiwennawalla 5 p. Helmikuuta 1863.

Rakennus neuwofunnan puolesta:

G. Kiljander.

Yksittäisiä ilmoituksia

Söndagen den 15 Februari anstalles den sjunde af de för innevarande vinter subskriberade baler.

Theater-Anzeige.

Sonntag den 15:ten Februar, Kein Theater, wegen Vor-bereitung zu den Räubern.

Montag den 16:ten Februar:

Die Räuber.

Trauerspiel in 5 Acten von F. Schiller.

Die Direction.

Wie wir vernehmen wird das jetzt in Petersburg mit gros-sem Beifall gegebene Repertoire und Cassenstück, über welches

die Petersburger Zeitung vom Sonnabend den 21:ten Januar eine längere Abhandlung enthält:

Die Juden von Worms

in nächster Zeit auf unsrer Bühne gegeben werden. Nach den ersten Aufführungen des Hoftheaters wurden nach dem Wunsche des Publikums und der Kritik, um das Interessante einzelner Situationen zu heben einige Längen entfernt, und die häufigen Wiederholungen bestätigen den Nutzen derselben. Wie wir hören wird die Novität mit der neuen Einrichtung des Peterburger Hoftheaters auf unsrer Bühne zur Auffüh-rung kommen.

Agentur.

Till en affär, som lemnar 6% provision och vid hvil-ken man med någorlunda drift kan emotse en stor om-sättning, sökas verksame agenter. Frankerade anbud ad-resseras till **W. Meuck i Hamburg.**

(5) 1

Hos undertecknad boende uti Fru Sandbergs gård vid finska kyrkan, emot tages all slags Linnesömnad, som förfärdigas med skyndsamhet och accuratess af

(3) 1

Wilhelmina Göde.

Löndetty.

Upphittadt är ett armband med ett vidhängande litet hjerta, som ägaren på närmare beskrifning kan återfå uti Alexandroffs gård, då madam Maria Köhli efterfrågas.

Pudonnut:

7:tenä päiwänä tätä Helmikuuta häwitettiin kaupungin ja Papulan välillä yksi kultainen fantasiaermus punaisen siten kansa, johonka ovat piirretty puustawit A. M. Löytäjä saa palkinnon, kun jättää mainitun formuksen Behmin koulun.

Nyngtawänä.

Frischer Caviar

à 1 r. 70 c. p. pf.

Gesalzener **Caviar** à 80 c. p. pf.

Königsberger **Marzipan** und **Äpfel crème** zu haben auf der Peterbourger Vorstadt in der Colonial Handlung.

Nyligen inkommen

God Wassbuk,

Färsk Caviar,

Appelsiner och Åkerbärssylt hos

W. Schawaronkoff vid paradplatsen i Kapten Thesleffs gård.

Blini mjöl af bästa sort och färsk Caviar,

hos Ivan Schawaronkoff

(2) 1

uti Bandholtzka gården.

Nyligen inkommit

till Nya Colonial handeln midtemot klocktornet

Buhler v. der Lenk Fab-riks Schweitzer Ost.

Kolme kartanoe N:o 30—32 Meieniemen lopotissa, juu-rella kadulla, jotka kuuluwat kauppa-mies wainajan M. Kosche-lewan perillisille, tarjotaan myytäwäksi. Tarkemman tiedon antaa perillisten holhoja (wörumnteri) kauppa-mies Alexander Iwanoff. Dibowan kauppa-puodissa.

Gårdarne N:ris 30—32 i Wiborgska förstaden vid stora gatan, som tillhöra asidne handlanden M. Koscheleffs Arfwingar, stå till salu. Närmare underrättelser lemnar arfwingarnes förmyndare, handlanden Alexander Iwanoff i Diboffska salubodan.

Дома подъ № 30—32 находящийся на Выборгскомъ Форштатъ на большой улицъ, принадлежащий наслед-никамъ умершаго купца М. Комелева желающіи ку-пить могутъ. Адресоватся въ Лавкъ Дыбовой къ опе-куну наследниковъ, купцу Александръ Иванову.

Wiipurissa, M. A. Jiliasuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 7.

Nousu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Sussia ja werkoja Saarijärveltä on nyt tulnua monta fuormaa, ja saadaan Cloubergin kirjakappassa jo tänähin — siis Laskeais-tiistaiksi.

Suomen wirtakielen seisoista Kirjallisuusseura Helsingissä piti suunnan worta-wasten, viime keskiwiikkona, ja näkyy, Helsing. Sanomien mukaan, yhtyneen meidän kirjallisuusseuran tuumiin, — kuitenkin aikaa lyhentäen kahdella vuodella, joka lyhennys oli tarpeellinen sen vuoksi että Helsingin seura ei, miten Wiipurin, al'a nyky-ajasta, waan wasta sitä, jolloin asetus asiassa saadaan. Sitten kaikkien tästä lähtien wirtaa saawien ala-tuomarien pitäisi: 3:ntena vuonna asetuksen ilmentumisen perästä, toimittaa kaikki pienemmät paperit suomeksi sita anowillen juttumiehille; 8:ntena kaikki päätöset ynnä pöytäkirjat siwiili-asioissa, ja 13:ntenä w. kaikkityhni, — siis myös rikos-asioissa. Lakmanien olisi kahdeksan vuoden päästä ja howioikouden 13:n vuoden per. antaminen päätöksiä suomeksi semmoissa jutuiissa, jotka suomenkielisinä ovat ala-oikeuksista tullunna. Kuvernöörien, kruununpalwelioiden, maamittarien j. n. e. olisi kaikkien toimittawa paperinsa suomeksi suomalaisille, kolmen vuoden jälestä. — Seuran pöytäkirja tarkastellaan seuraawassa Maaliskuun wakinaiisessa kokouksessa. — Limingassa kuulutaan olewan samallaisessa hommassa suomen kielen suhteen.

Sortawalan kirkkoherra wirkaan kuului ha-eijoita olewan arwollisimmat: Ranskan kielen opettaja, w. t. kappalainen Wiipurissa, w. kirkh. Adolph Melander; Elimäen kappalainen, w. kirkh. Rob. Toss. Endell, ja Sortawalan alkeiskoulun rehtori Aleks. Jerdin. Alferblom. — W. kirkh. Endell muka, joka oli kolmantena esitelty Pieksämäen kirkkoherra-waliin, on äskettäin armossa wapauteuttu tästä ja hänen sijansa siiber mainittuun waaliin asetettuna Joroisin kirkh., jota-rowasti, mag:r R. Aleksi. Lindström.

Kaukolasta, joka nykyään on Kälviälmen kappeli, muuttaa kirkkoherran apulainen M. J. Piispanen Pietarin suomalaisen seurakuntaan, johon hän on kutsuttu samallaiseen toimeen, entisen siikalaisen apu-papin Alfr. Lindberg'in tyttänään erottua papisäädystä. — Kuolo on niin-ikään äskentemmannu kassi papis-apulaista Poroon hippakunnasta; Joulun aikaan kuoli nimittäin entinen kappalais-sijainen Sulkawassa Nordström ja, 26 p. tammi, Ristiinan kirkh. apulainen H. Wahlman. — Apulais-pappien puute siis näyttää nousewan yhä tuntuwammaksi.

Wikkelin läänin w. t. Kuvernööri on, Pietarin sanomien mukaan, henkiwarjelun frenatierykmentin översti T. Thilen nimitetty. Wikkelin kuvernööri, wapaaherra ja ritari, Samuel Werner von Troil, näetsen, wast'ikään muutettiin kuvernööriksi Hämeenlinnan lääniin, jonka kuvernööri, salaneuvos y. m., wapaahr. Otto Rehbin-

der oli saanu wirta-eron, täydellä elake-rahalla, ja nyt Hämäläisessä antaa senraawaiset, korkeilla kirjaimilla painetut jää-hywästet:

„Hämeenläänin asukkaille!

Yksikolmatta vuotta täällä waiikutettuani, ovat heikennyt terweuteni ja runneltu woimani, joilla en enää woisi kohtaawia wastuksia woittaa, waastineet minun lepoa ja rauhaa hakemaan. Sentähden olen alamaisuudessa pyytännyt ja saanut armollisen eron wirastani. Waikka wanhuus ja kiwuloisuus minua rasittaa, olen minä kuitenkin hellässä sydämessä alati pitäwä ne hartaat tunnot, joilla minä wiimiseen hetkeeni asti tulen anomaan Herran Jumalan runfasta siunausta tälle kauniille maakunnalle ja sen kunnioitettawille asujamille. Jumala korkeudessa warjelloon ja suojeleoon jalo-mielistä lempiää Keisariamme, Esiwaltaamme ja sydämmellisesti rakastettua isänmaatamme!

Hämeenlinnasta Tammi-kuun 31 p. 1863.

[D. Rehbinder.]

Eiö wiina ole „mikään wäärä wälifappale“?

(Eshdetetty.)

En suinkaan mielelläni tahtoisi puheeksi ottaa koko mokomaa „wälifappaletta“ kuin wiina on; waan olen nähnyt, niin monta kauhistawaa esimerkkiä siihen, että se, „ei mikään wäärä wälifappale“, on kieltämättä ollut alkuna lukemattomiin hirwittäwiin ja keltwottomiin kohtauksiin ihmiskunnassa, ja sitte — kuitenkin vielä rohkenee T. T. niin wapaasti puolustaa sitä, että hän on tosiaankii kokenut pukeida „ulkofullattuun fuoreen“ konserwatiwillisuutenensa. *) Niin somaan ja „ulkofullattuun fuoreen“ on T. T. pistäinnyt, että ottaa kaikki kotosentulaisensa todistukseks ettei wiinaa pitäis kenenkään wieroa. Todistaapa vielä milt'ei koko Suomen maan olewan ihan loukkaamattoman wiinalta; eikös sitä todista: „kuin Turun lähipitäjässä isännät ja muut heidän muassa yltiwät ylellisesti juomaan,“ — ikään kuin muualla ei juotais, — ja sitte, koska se sielläkii wähenee niin ettei niitä koko juomaria jääkkään muuta kuin — „joku konna,“ koko Suomeen (?) — Oh hoh! menemättä „ulkofullattuun fuoreen,“ täytyy meidän walittaen tunnustaa niitä „konnia“ rakkaassa isänmaassamme löytyvän enemmankii.

„Täällä on tultu hawaitsemaan että wiina ei ole mikään wäärä wälifappale,“ sanoo T. T., „waan wäärinkäyttäminen tekee kaikki wääräksi.“ No mutta kuinka sitä käytetään, ettei se muutu wääräksi? Lääkärit ovat forottaneet äänensä wiinaa vastaan niin, että kieltävät pois koko wälifappaleen nautittamisen. T. T. wäittää ett'ei se ole „mikään wäärä wälifappale,“ mutta koetta-foonpas etsiä, jos sitä „wälifappaletta“ löytyy kuin paljo nautittawissa lääke-aineisjakaan. Löytynee niitakin onnettomia, jotka ovat sillä „wälifappa-

*) Niinkuin kunn. D:n toimitus tutui entisyyden puolustamista. Katso Otawan G. ta n sta.

leellä" myrkyttäineet niin, ett'eivät onneksensa voine siitä luopua. . .

Oluenki liifaa nauttimista palittawat jo lääkärit, etenii nais-wäessä; T. T. moittii sen kalteutta. Ei suinkaan olekaan ollut niin wahingollista terweydelle kuin wiina. Eli pitääkö T. T. lääkärien opetusset luulotuksina; ja kaikki maailman lääkärit luulotteliolna? Pois se!

Mitä kotipolittoon tulee, ois toiwottama: että se pharmasöötiin wirka jäis kaikilta.

Merkillisintä on kumminkii se, kuin T. T. ei senkään puolesta pidä wiinaa waarallisena kuin frun-nun-palwelioita löytyy niin paljo, että jaksawat hallita ne „konnat," ne waan „muutamat konnat!"

D. M—n.

Suwaclusia elämästä.

(Satto n:sta 4.)

3.

Merimies ja hänen morsiamensa.

I.

Sylsynen oli ilta. Meri oli raswa-tyhni, ja kun ja taivaan tähdet kumastuiwat mereen. Laiwoilla, jotka satamassa olivat, tuli wähittäin hiljaisuus; merimiesten laulut waiheniwa; ihmiset, jotka rannalla liikkuiwat, rupešiwat menemään jokinainen kotiinsa ja kohta oli ranta ihmistä tyhjä.

Hiljaisesti läheni tyttö rannalle. Hän istuutui siwelle ja näkyi odottawan jotakuta. Kohtakin kuultiin airojen läikkyminen ja wene liikkui rantaan kohti.

„Seisota!" käski miehuullinen ääni ja wene seisautui. Tyttö kiiruhti sinne. Weneestä hypähti kookas nuorukainen maalle, hän kiiruhti tytön wastaan ja he sylsiliwät toinen toistaan.

„Älä itke, morsiameni! Tulewana kewäänä, niin kohta kuin meri aukenee, olen taas täällä ja silloin, Helmiseni, toiwon ett'ei isäsi enää kiellä sinua mulle waimoksi. Ole iloisa."

„Mutta jos sairastut, jos hukut mereen, jos —"

„Rukoile Jumalata, että hän minusta huolta pitää, sillä hän se on, joka määrää merimiesten elämän waiheet."

„Rukoilla minä tahdon edestäsi joka päivä. Älä sinäkään unhotta minua —"

„Sinua? En, morsiameni, en sinua unhotta. Olet-han talliin ja mulle rakkahin maailmassa; kuinka siis unhottaisin sinut? Mutta, Helmiseni, nyt täytyy mun ottaa jäähyvästini, sillä niin kohta kuin länsi-tuuli tulee — näen sen jo etäältä röyheltävästä wedestä — lähdemme purjehtimaan. Morsiameni, Helmiseni, jää hywästi!"

„Di Williamini! Miin kohta jo. Jää hywästi!" Merimies suuteli tyttöä, he sylsiliwät vielä kerran toinen toistaan, vielä kerran suuteliwat tois-aan ja merimies juoksi weneesen.

„Eoutakaa!" käski hän. „Jää hywästi, morsiameni!"

„Jää hywästi! Jumala sinua warjelloon!"

Wene lensi aaltojen yli ja kohta se ei enää näkynyt. Tyttö seisoi vielä jonkun ajan rannalla, mutta, nähtyänsä laivan rupeawan purjehtimaan, alkoi hänkin mennä kotiinsa.

Rannalle rakennetun patta-huoneen takaa astui mies, joka oli kuunnellut heidän puhetta. Hän nosti nyrkkinsä ilmaan.

„Kirottu perämies! Sinäkö se olet, joka olet wastus minulle? Mutta odota! Tyttöä et saa. Ennen kuin kotiin tulet, on hän jo minun. Minä pafotan häntä siihen ja isänsä saan kyllä suostumaan. Tahdon tehdä niin, ett'ei laiva pääse, ennenkuin vuoden perästä, kotiin. Kapteeni on kyllä mulle sinä awullinen, ha, ha, ha!"

Hänkin meni kottiin; ranta tuli tyhjäksi ihmistä, ja kohta oli kaupunki ja kaikki sen asukkaat unen wälessä.

(Jatk.)

Tuli-palo.

(Satto n:sta 6.)

„Jumala warjelloon minua," sanoi Rulta-tahdas herra heti siisään astuesssa ja loi silmiänsä ainoaan sälliinsä, joka oli wanha piika talossa, „Jumala warjelloon, Susanna, kun sinun silmäsi owat noessa. Ihan, kun et koskaan ennen olisi uunia forjaellut, ihminen. Mitä luulet ihmisten sanowan? He sanowat, torakat owat enemmän kun safrani kellertäneet herra Gyllendeg'in rinkelit — moi minua mies poloišta; kohta sanotaankin että Susannan mustat formet owat enemmän kun siirappi rusottaneet hänen limppunsa. Miten owat forput? Maantielle joudun wiimisiillään teidän kanssa; niin, sinne joudun sinun tähtesi, Susanna. Rousewatko forput, sanon minä; onko kieli pudonnut suustasi. Rousewatko ne? kysyn minä; miksi ei yhtä hywin jääpalaisien seassa kaupunnin jääkellarissa. Saan käydä mieroa sinun tähtesi, ihmisen. Mäh! poltathan ylös kaikki leiwät uunissa! Eikö sinulla oo nenää, hurja, että tunne että haiffee palaneelle?"

Koko a'jan tefi Susanna waan työtä ja puuhaa kiivaastumatta eikä wirkkanut sanaakaan. Periwastoin kuunteli hän ilolla herransa toraa, hän oli siihen niin tottunut ett'ei hän siitä wälittänyt mitään. Senpätähden hän waan waieten kuunteli herransa puhetta, joka yhä vielä muriä aina enemmän kiivaastuen

„Ha," sanoi hän, „ruis-jauhoissa on hiekkaa, sen werran että wiilaa formet rikki. Sinä olet istunut jauho-fulilla, Susanna, ja olet waihi että siitä sano mitään. Kyllästänyt olen minä ihmisiä neljäkymmentä vuotta, waan ei kukaan ole vielä sanonut minun antaneeni hänelle kiwiä syödäksensä leiwän siaan. Ja täällä on häkää huoneessa." — Nyt nosti hän nenänsä pystyyn ja nuuski sinne ja tänne. — „Sinä olet lyfännyt pellit kiini kowin warain, ryöläle, ja tahdot tappaa sekä itseä että muita. Minä harwoin tohdin tulla werstahani enempää; kiusaa ja harmia on täällä mihin waan katselen. Ja tuon pienen werran wehnä-jauhoja olet sinä tuonut siisään lämpiämään? Sillä kyllä voidaan kyllästyttää kissojasi, waan ei kettään muuta. Minä olen käynnyt kirkossa ja rukoillut Herramme että hän opettaisi ja parantaisi sinut, häijy, mutta sinulla on oma pääsi; — Jumala warjelloon minua, tässä on sellainen häkä, että oikeen kuhisee kowisani — minä näen safrani-rinkelit vielä olewan täällä; eikö kukaan pap-pilasta ole ollut heitä hakemassa, Susanna? minä luulen että woiisit wastata." —

Tässä katkai wieno messinki-ääni hänen puhettansa; tämä ääni oli wanhan paimen-muijan, joka muutaman hetken hofsaamattomana oli seisnut owen wiereessä ja odottanut saada haastaa. „Kyllä joku on ollut heitä hakemassa ja se on minä itse," sanoi hän, „waan kufapa tässä saapi suu-wuoroa? Kyllä minä maailmassa olen nähnyt paljon, waan ei missään semmoista menoa kun te pidätte, herra Gyllendeg. Teidän pitäisi pelätä Jumalaa, ja maallinen kofeus ei ole ikuinen."

„Kyl, kyllä, te olette täällä rinkelä hakemassa, muori, ja jaksatte yhä elää kehnoudeksanne! Miin, niin, surua ja waiwaa kestää kyllä, muori — Sanna, hiton häijy, nyt laasket sinä kaikki lämpimen ulos taasi — minä tahdoin sanoa, muori, että suru ja waiwa on jokapäiwäinen leipäni, ja loppu kaikesta on mieron tiellen joutuminen."

„Elä pilkkaa, herra Gyllendeg," wirkki muija,

„on jumalatonta sillä tavoin haastaa. Eikö Herramme ole antanut kylläksi tämän maailman rikautta ja anstota teille, täyttänyt teidän puotinne ja melkein forottanut teidät kaupunnin raatmanniksi. Minä olen vanhempi teitä, minä, ja minä woin sanoa että haastatte kun vähä-mielinen.”

Herra Gyllendeg otti rinkelin, punnitsi sen kädessään ja lausui walittaen: „Kuka haastaa kun vähä-mielinen? Te ette tiedä mitä tällainen rinkeli maksaa itselleni, muori, sitä ette tiedä. Luuletteko wehnäjanhoja sataman meidän päiwissämme, tai saffrania kaswaman niitullani?”

„Luulenko minä saffrania kaswaman niitullanne? Minä en ole nähnyt saffrania kaswaman niituilla, joita ei polteta, sitä vähemmin — mutta tiedän mitä tiedän, kyllä aikaa myöten ilmestyy, herra Gyllendeg.” — Tässä otti hän taskustansa nuuskatoosan, wiskasi nuuskua nenäänsä, ja pillisti hywin wiefkaasti herra Gyllendeg'iä ja lausui: „Saffrania! kiittäkää Jumalaa jos jääpi vähäkään heinää jälle lampaillenne, herra Gyllendeg, sitten kun Rehtori on laskenut wäköitansa sinne, minä en sano muuta.”

„Mitä, wäköitä?” kysyi herra Gyllendeg häntänsä.

„Koulu-pojat, koulu-pojat, jotka paraikaa polkeewat siellä, niin että niittu on enemmän markkintorin näkönen, kaunis niitty.”

„Woi hiton konna! te ette puhu totta, muori!” huusi herra Gyllendeg julman wihaisna.

„Minä en pyydä maksua sanoistani, tietäkää se herra Gyllendeg, jos ette usko minua, olkaa uskomatta; minulle ei olekaan mitään wahinkoa tapahtunut, näethän; minä näytin keppiä pojille, yksi niistä näytti minulle taksain, sillä on tämä kuitattu, ja Jumala suunnatsoon lapset, heillä myös tähtyy olla iloa; rikkaan miehen niittua rasittawat, näethän.” —

„Sanna,” kiskasi herra Gyllendeg, joka innossansa ei kuullut muijan puhetta, „pidä huolta talosta ja kartanosta, raato, ett'et polta ylös meitä ja vielä lisäksi koko kaupuntia, minun pois ollessani — kuuletko minua, kysyn minä? — Etä laske kissoja si puotiin, sanon minä; se on wale että siellä löytyy rottia; kissasi ne owat, jotka syöwät leiwän siellä, sinun kissasi, roisto, sanon minä. Missä on keppini? woi hiton konna, tässä pitää olla toinen järeystys!” Nyt otti hän hattunsa sekä keppinsä, ja meni sywästi huoaten, wäsyksissään ja wihoissaan niitullensa.

(Jatketaan.)

Kotimaalta.

Hypoteesi-yhteys on nyt saanut hallitukselta luvun ottaa ulkomailta lainaa, waan ainoasti 7½ miljonaa markkaa, waikka oli pyydetty 10 miljonaa. Eaa nähdä vieläkö nyt saadaan lainoja kohtuullisilla ehdoilla, niinkuin muutamia kuukausia sitte olisi saatu. Wäliin on tullut waltion laina ja erinomainen huuto maamme köyhyydestä, kun nykyisen nälkävuoden sanomat owat ehtineet lewitä ympäri maan piirin.

— **Uusi yhtiö.** Reis. senatti on tammik. 16 p. myödyttänyt Uudenmaan ja Hämeen maawiljelyseuran anomuksen, että yhtiö, nimeltä „Campo,” asetetaan koko maalle wakuuttamaan eloa ja elufoita raesateen ja ukkosen wahingoista.

— **Wietarisaaren** firkohera on antanut alttiiksi antamuksesta ja fristillisestä aputoimesta ylewän esimerkin, joka on Wasabladiin kautta tunnettu. Hän, näet, takaa pitäjäläistensä lainoja kauppa-miesten tykönä, on itse antanut lainaksi ja kuuluu par'aikaa panttauttawan kiintonaista omaisuuttansa samaan armeliaiseen tarfoitukseen.

Säffijärwelta 7 p. Helmik. 1863. Warmaan useampi, muualta Wiipurin läänin tullessaan, on hawainnut nimitetty läänin tiet erittäin hywiksi, ja kieltämättä owatkin parhaimpia Suomessa, waan kylläpä niitä rakennetaan ja wertaamattomat summat owat ne maawiljelijälle maksaneet. Et kuitenkaan mitään niin hywää, ettei siinä jotakuta wifaa löytyisi; niinpä näiden mainittuin teidenkin kanssa. Niitä kuin on wuosi wuodelta forotettu, niin owat ne tulleet niin korkeiksi ja wierettäwiksi kuin hewoisen selkä, että jos joku sattuu niispun aikana wierähtämään eli pimeällä kallistumaan tieltä, niin ei muu kuin erinäinen onni woi henkeä wärjellä. Tästä on äsköinen surkea esimerkki. Gräs talonpoika Wirolahden pitäjältä, tullessaan tämän-talwisiilta äsköin olleilta markkinoilta Wiipurissa kaatui kuormineen Terwajoen ja Nisalahden kylvien välillä, ja jäi kuorman alle, jossa hän heitti henkensä maantien ojaan. Niinkuin edellä jo sanoin, on tähän asti teitä rakennettu wahan ferraasaan aina korkeimmaksi; eiköhän siis nyt jo olisi aika alkaa niitä alentaa. En warmaan tiedä, mutta luulisin senkin laatuun käymän, ja sillä tavalla ettei niihin enempää muualta hankittaisi rakennus-tarpeita, waan otettaisiin rapaa itse tieltä korkeimmilta paikoilta ja pantaisiin kuoppa-paikkoihin. Sillä tavalla tiet aikoa myöten aleneiswat sekä monen miehen juuri maantien warrella olewa maapalsta säilyisi, joka nyt, etenkin jos se on soramaata, mänee tien rakennuksella. — Talwi on täällä, niinkuin muissakin maisissa; turkki säilyy, puut jääsytyy. Kaikki merkit ennustawat huonoa vuotta. Niitut sekä pellot owat ylännettä täynnä, kalapyyttö rannoilla huonompi kuin milloinkaan. Jos ei kewät paranna talwen töitä, niin vielä meitäkin tulewana syksynä nälkä näiwertää.

—t.

Wenäjältä.

Puolasta: Sähkölennättimen sanomia. Breslawasta 11 p. helmik.: Puolan rauhatonuus yhä leweää; Sosnowitse, Mostski, Granitsa ja Madretsejor owat saanna kärkeä ryntäyksiä. Portfoliusen on walloitettu. Uinoa rikkomaton yhdistys on Warshowan ja Breslawan välillä.

Sitä tätä.

Gräs „J. W. M.” on Otawaassa (N:o 8, lisät.) syöttänyt erästä „Hywin Korkeasti Kirjanoppinutta Otawan aputoimittajaa” ”hyksinfertaisuudesta”, jolla sanalla J. W. M. warmaan tarfoittaa typeryyttä. Itse asia, josta J. W. M. on kessiwinaan syytä tähän päätöseen, tawataan Otawan sitä edellisessä lisä-tähdeessä, — ja woi siis kunnioitettava lufija huomata mitä typeryyttä siinä löytynee; itse emme senmoista ole woineet eiwalla. Kuitenkaan emme saada olla myödyttämättä että, jos tämä „J. W. M.” on se samaa nimi-merkkiä kantawa mies, joka Wiipurissa on tuttu firja-kaupitsemisistaan, niin on kyllä taitanu niinki tapahtua, että Hänellen jollonkullon on sattunu onni — jos ei kauaspa pettää, — kuitenkin hyödyttömään kauppaan wiefoitella ”korkeasti kirjan-oppinuttakin” ostajaa ”hyksinfertaisesti” — tuskin muka, luultemme, tämä lie tapahtunut kaksinfertaisesti, senwähemmin useampaa kertaa; sillä — ”wahingoista wiisaaksi tullaan.”

Uti C. G. Cloubergs bokhandel hafva följande bidrag antecknats för de nödlidande i Wasa, Uleåborgs och Kuopio län:

Transport från N:o 48 f. 1862: 4938 Mark 62 penni. — Lärarinnornas och lärarnes veckobidrag: 33 m. — För de nödlidande: 40 m. — Behmska Skolan: 36 m. — Barnen å Nygård: 2 m. 40 penni — Okänd 12 m. — Lärarinnornas och lärarnes veckobidrag: 33 m. — En liten gosse: 1 m — En annan liten gosse: 1 m. — Behmska skolan: 24 m. — Wid Ånsk Missionsbön d. 6/12 62: 19 m. 12 p. — Ba Selin: 4 m — Lärarinnornas och lärarnes veckobidrag: 33 m. — M. F. 8 m. — S. M.: 8 m. — Insamladt af Söndagsskolans elever: 24 m. — Lärarinnornas och Lärarnes veckobidrag: 33 m. — T.: 12 m.

— Alexander Waldonen: 4 m. — Snickare Embetets låda 120 m. — Skräddare Embetets låda: 100 m. — 2 veckors bidrag af lärarinnorne och lärarne vid härvarande skolor: 66 m. — Några menniskovänner: 15 m. 20 p. — Johan Bolund: 2 m — Anna Wirkola: 4 m. — Anna Parkala: 2 m. — Lärarinnornas och Lärares veckobidrag: 33 m. — d:o d:o 33 m. — Wid svensk Missionsbön d. $\frac{1}{2}$, 63: 17 m. 44 p. — Wid finsk Missionsbön d. $\frac{1}{10}$: 13 m. 12 p. — Lärarinnornas och Lärarnes veckobidrag 33 m. — d:o d:o 33 m. — Af åtskillige bondhustrur och qvinnor i Nykyrka socken och Halila by: 49 m. 20 p. — Summa 5820 m. 10 penni.

Kuulutusia.

Emedan högvederbörligen förordnad blifvit, att den Civila bevaknings personalen vid fängelse inrättningen i Kexholm, finge intillsvidare, tillökas med ytterligare åtta fängknektar å extra stat. i och för bevakningen derstädes, hvilka komme att åtnjuta enahanda förmoner med de härförinnan antagne ordinarie fängknektarne, så varda hugade sökande härigenom uppmanade, att, försedde med nödige frejdebetyg och bevis öfver deras uppförande i öfrigt, inom den 15 instundande Martii härstädes skriftligen anmäla sig till erhållande af nu ifrågavarande befattningar. Wiborgs Landskansli, den 13 Februari 1863.

B. INDRENIUS.

N:o 715

E. L. Erikson.

Huutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som anställes härstädes Fredagen den 27 Februari kl. 4 e. m., försäljes ej mindre gården och tomten N:o 100 inom Anina samt hälften af gården och tomten N:o 99 inom Neitsytniemi stadsdelar, än åtskillig lösegendom i möbel, koppar-, messing- och jernsaker, porcelliner, linne-, säng- och gångkläder samt diverse; hvarom köpare underrättas. Wiborgs stads Auktionskammare, den 16 Februari 1863.

(3) 1

Wold. Ålgren.

Yksityisiä ilmoituksia

M. S. D. B.

Zum Besten der Spohrichen Capelle findet
Donnerstag, den 19 Februar 1863
im Societäts-Saale
ein Concert statt.

- 1) Ouverture zur Oper "Elise" Cherubini.
- 2) Solo für Clarinette J. Müller.
vorgetragen von Herrn Reichstein.
- 3) Quartett für Streichinstrumente Beethoven.
vorgetragen von den Herren Göde, Schmitgen, G. Spohr u. G. Spohr.
a) Allegro con brio.
b) Adagio
c) Scherzo.
d) Allegro.
- 4) Symphonie, G. dur, N. 1. Beethoven
a) Adagio molto ed Allegro con brio
b) Andante cantabile con moto.
c) Menuetto. Allegro molto e vivace.
d) Adagio. Allegro molto e vivace.

Billets à 60 f. f. find Abends an der Kasse zu haben. Anfang 7 $\frac{1}{2}$ Uhr.

Blini med kaviar serveras alla dagar i Restauration i Stadsträdgården

(2) 1

M. Holmberg.

Enligt gjorda anmälanden hafva följande kontrahöcker med härvarande Sparbank för egarene förkommit, nemligen:

N:o 719, 720, 841, 1929, 2402 och 2404; och varda nämnde böcker, i händelse de icke inom tre månader efter kungörandet häraf tillrättafås, för kraftlöse förklarade. Wiborg, den 7 Februari 1863.

På Sparbankens vägnar:

(3) 1

C. G. Clouberg.

Emot inteckning i en större landegendom eller brandförsäkrad stadsgård önskas nu genast eller sist inom tio dagar ett lån stort **2000** å **2500** rubel silfver, emot 6 proc. och förbindelse att betalas efter uppsägning eller

om så önskas på bestämda termer. Den härå fäster afseende behagade uppgifva sin adress å N. A. Zilliacci tryckeri.

Af anledning får jag den vördade allmänheten till kännagifva, att underskrifven fullföljer och emottager alla sorts till skräddare yrket hörande arbeten, såsom tillförene. Härmed förbjudes på min räkning, till någon annan person, utgifva någon vara eller medel, emedan jag derföre icke går i ansvarighet. I. F. Forselius, boende i S:t Petersburgska förstaden vid stora karelska gatan i gårds ägaren Udartsofs gård.

Agentur.

Till en affär, som lemnar 6% provision och vid hvilken man med någorlunda drift kan emotse en stor omsättning, sökas verksame agenter. Frankerade anbud adresseras till **W. Menck** i **Hamburg**.

(5) 2

Herrar Skeppsredare!

En Sjökapten, som i flere år fördt fartlyg på större och mindre farvatten, eger god kunskap, såväl i navigation som sjömanneri, hvaröfver meritförteckning kan upptes, men nu af en händelse är utan kondition, rekommenderar sig till resp. skeppsredares gunstbenägne åtanke. Wiborg i Februari 1863.

C. A. Lindholm

Adress: Handl. Sopetoffs gård, midt emot katholska kyrkan, till höger om porten.

Herrat Laiwan-omistajat!

Laiwa-faptein, jolla on hyvä taito sekä meri- että laivan-omistajia, minä hän woipi toistata, ja josta monta vuotta on kulettanut laivoja sekä suuremmilla että pienemmilla merillä, mutta nyt sattumuksesta on paifatta, pyytää kunniallisia laivan-omistajia häntä muistamaan. Wiipurissa Helmi Kuusela 1863.

G. M. Lindholm.

Uusua Kauppias Sopetoman kartanossa, vastapäätä katholicin kirkkoa, portista oikealla kädellä.

Wuokrataan.

Öfre våningen i undertecknads stenhus, innehållande 8 rum, tambur, kök och skafferij, samt nödige uthus, att tillträdas d. 1 Juni. Par kamrar och ett vindsrum med eldning, kunna dessförinnan eller nu genast erhållas, efter öfverenskommelse med B. S. Hougberg.

Inom fästningen uti Koscheleffska gården N:o 79 tvenne rum för ungherrar eller ett mindre hushåll, antingen med eller utan kök för billigt pris.

Muutämänä.

i f. d. Siliverstoffs boda.

God ost förfärdigad efter Schveitsisk method af Herr Buhler van der Lenk å Liikkala, till 25 kop. per *tu*. Eidamer,

Schweitzer,

Willikala,

Grön och

Limburger ost,

Färsk Caviar och Muikrom,

Apelsiner och Windrufvor,

Bohvele eller blinimjöl och

Holländsk sill

hos Wasili Neustroeff.

Observera.

På Kähäri gård finnes till salu kryddad och renadt godt finkelt Brenvin, för en rubel 20 kopek s:r par kannan. Äfven kan beställningar göras om nämnde vara igenom Färgarmästaren Kaukonen som bor i S:t Petterburgska förstaden å revohäntä gatan. (2) 1

Ett betsatt matbord för 20 personer och ett divansbord samt tvenne divaner hos

Pentti

(3) 1

boende uti guldsmed Golins gård i nya stadsdelen.

Blini mjöl af bästa sort och färsk Caviar,

hos Ivan Schavaronkoff

(2) 2

uti Bandholtzska gården.

Wiipurissa, M. M. Zilliafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

Hinta:
Tältä vuodelta 5 marffaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

Tilata an:
Zilliakuksen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikonttoreissa.

N:o 8.

Perjantaina 20 päivänä Helmikuuta.

1863.

Raha-kurssi.

Pietarissa 17 (5) Helmik.

London	36, 36 1/2
Amsterdam	176,
Hamburg	31 7/8, 32
Paris	376 1/2, 377 1/2
Berlin	100

Kirkollisia ilmoituksia.

1:senä Kufouspäivänä saarnaa: Suomen kirkossa Tohtori Korander; ruotsin kirkossa arkidiakonus Hougberg, ja iltasaarnan T: r Korander.

Wiipurista.

Tuli-palo huihuksa viime keskiviikko-iltana Hl. 9 ilmoitettiin kaupunkiin torni-kellolla — waan koska pian huomattiin ainoasti noki- eli karsi-tulen, raatiherra Swanowskyn kartanossa Saksan kirkkotorin warrella, olleen syynä säikäykseen, niin kohta her'ettiin ki soittamasta ja juoksemasta.

— **Pakkasesta** tänä talvena, ei ole tietty. Gräs lähdeittäjä Helsingin Sanomissa, joka on lasfenu lufua kylmä-pyläleistä tammikuussa vuosina 1861—1863, on keksiny noiden olleen keskimmäin — 15° vuonna 1861, — 14° w. 1862 ja waan — 1° tältä vuodelta, mainittuna vuoden kylmimpänä kuuautena.

— **Wenäen kielestä alkeis-opistoissa** nyt Suomen wallasto-sanomissa luetaan, että tämän kielen opetus

1) tykkänään laittaa alkeis-kouluista, ja ne nykyään Wenäen kielellen omistettut luku-tunnit Wlä-alkeiskoulun kolmannella luokalla käytetään Saksan kielen opettamiseen, waan 4:nnellä luokalla puolet eli 2 tuntia Latinan kielen kirjoitus-harjoituksiin ja toinen puoli samantaiisiin harjoituksiin Suomen kielelle ruotinkielijissä ja Ruotille peräti-suomalaisissa kouluissa.

2) **Lukioissa** eli gymnasioissa: a) Meisissä saapi heittää lufematta nykyisinä opetus-aineina olewia kieliä yhden, Kreikan mufa, Wenäen ja Ranskan kielestä jommankumman, — miten waan oppilaisen ja hänen holhojansa mieli tekee; b) **siwiili-lukioissa** niin-ikään, fen tahtoo, woipi päästä Wenäen kielestä tahi Ranskasta, jos fen hylkäämängsä kielen sijaan mieli oppia Latinaa.

Sen ohessa on ilmoitettu että, Wenäen rajatiemoihin aserettaessa postimestaria, ynnä tullin sekä maa-polisin wirkamiehiä, on katsottawa hakijoiden Wenäen kieli-taitoa, paitsi että tämä taito on, miten ennen jo on Otawassakin julkaistu, wälttämättömästi tarpeellinen, Wallasto-sihteristön ja K. Majesteetin kanslian ynnä Kenraalikuvernörin kanslian wiroille.

— **Suomenkieliset** Helsingistä viimeksi tulleet

Sanomat ilmoittaa fitäläisen Kirjallisuus-seuran ehdotuksista Suomen wirka-kieltä suhteen, että ainoastaan tuomari-wiroissa nykyisillä wirkamiehillä olisi oma mieli-walta josko käyttää Suomea tahi ei; waan kaikille muille wirkamiehille pitäisi tulla kolmen vuoden perästä, asetuksen saatua, pakko antamaan paperinsa suomeksi. Kun Kuvernööri-wirastoissa on jo suomenki kielen kääntäjiä, niin tämä ei liekään mikään liika vaatimus.

— **Suomen Maalaisten yhtiö Walo-wahinkoa** wasten on, miten tämän-wuotuinen Almanakan loppu-kirjoituksesta selkeimmin nähdään, sangen hyödyttävä yhtiö. Siis ei haitanne jos Otawaki kertoo tämän yhtiön asiamiehen äsken julistamaa laslua Yhtiön tuloista ja maksuista kullaki läänistä, neljänä jo kuluneena vuonna. Siitä muka näkee missä läänissä tulta paremmin hoidetaan. Missä, näet, Yhtiön maksut ovat tuloja isommat, siinä läänissä arwattawasti huolimattomuus wallitsee. Isänmaan funniaksi kuitenkin oiwalletaan tämän olewan ainoasti Mikkelin ja Hämeenlinnan läänissä laidan. Asetamma läänit sen mukaan, mikäli ne ovat Yhtiötä hyödyttäneet, ja siis ensiksi Helsingin eli Uusmaan läänin, sitte Dulun, Wiipurin j. n. e., miten seuraa:

	Walo-wahingoi- den			Maksut Oh- tiölle.	
	paljous.	a r w i o.		Rupl.	fop.
		Rupl.	fop.		
Helsingin lääni	32	4,653	78	16,480	8
Dulun lääni	12	1,720	60	5,780	8
Wiipurin lääni	17	3,289	85	8,161	48
Waašan lääni	45	8,775	43	13,332	33
Kuopien lääni	33	2,334	70	4,320	44
Turun ja Porin lääni	113	26,304	79	28,510	85
Hämeen lääni	43	15,222	74	12,263	50
Mikkelin lääni	7	6,154	30	3,232	50

Yhdyskunnan hoito-kustannukset ovat palkkoja 10,533 r. 91 f.; forko-rahoja 7,412 r. 74 f.; wöskanto-palkkoja 3,407 r. 76 f. ja järjestämiskustannuksia 2,070 r. 9 fop.

W. President M. G. Jagerström wainajan muistoksi,

Laki-opillisen Yhtiön Wiipurilais puoluen kokouksessa, *) 12 p. helmik. — Sanan-saattaja wirkkoiruotiksi tällä tawoin: „Ennenkuin käymmä täksi päiväksi järestetuihin keskusteluihin, pyydän saada lufea muutamia sanoja muistiksi Yhtiömme jäse-

*) Laki-opillisen Yhtiön, jota 11 p. helmik 1862 armotlisesti wahmistettiin, fitäläisessä osastossa on nykyään esimiehenä howi-oikeuden asessoreri Nils Grotenfelt, ensimmäisen esimiehensä, lakimanin ja waltaneuwoksen p. m. Pohmanin evottua esimiehumbesta Marraskuussa

nestä, joka on viimeisen kokouksemme perästä lähtenyt meidän piiristä.

Sangen lyhyt on Laki-opillisen Yhtiön ja siis tämänkin sen osuen olo vielä ollu, ja kuitenkin sen riivit alkaat harveta. — Mutta semmoinen on ajan vaatimus. Meillen on tuttu, että vanhin la'iooppineita Wiipurin howioikeuden alalla, w. Presidentti Anton Gr. Fagerström, on jättänyt meidät, palaamatta enää.

W. President Fagerströmin virka-waikutuksesta en tässä tahdo sanella, vaan osoitetaan sitä warten maan kolmen howioikeuden muisto-firjoihin, jotka siitä antaat todistuksen. Mutta se erinomainen lempi, jonka Hän elin-aikanaan Lain-opillisen yhdistyksen erittäin omisti, waatii nyt welvollista fiitollisuuden tunnustusta. Tämä lempi oli tuttu jokaiselle, ku w. Presidentin kansa oli läheisemmässä keskuudessa. Jo kuin, monta vuotta siitä puuha Yhtiön asettamisesta laki-tiedon mielipiteiden vaihteelle täälläki paikoin tuli tutuksi ja welvollisuuden mukaisesti ensin tehtiin w. President Fagerströmin tiedettäväksi, mielistyi Hän siihen. Hän oivalsi sen kohdasteen ylevästi, Hän tunsi että wirtamies, waikka tämän tosin on etenki toimittaminen wirta-toitansa, kuitenkin sillä ei vielä ole yleisöä kohden täyttännyt kaiken welvollisuutensa awaruuden. Hän tiesi että kansalaisellen sitäläisessä waltio-asemassaan oli myös kallisna welvollisuutena pidettävä että laki-tieteen edistystä kartuttaa sekä muuten myös oikeus-hoidon parannukseen ja wauraantumiseen waikuttaa kuki woimiansa mukaan. Hän tiesi niin-ikään että Hänen lawea taitonsa ja runsas kokemuksensa jina kohden eivät olisi arwotta, — ja kaiken sen wuoksi Hän kohta suoraan ja epimättä ilmoitti, aikowansa innollisesti waikuttaa Yhtiön syntymiseen ja tarfoitukseen. Saatua armollinen lupa Yhtiön asennollen ja ruwetua järjestämään tätä sen osastoa, w. President Fagerström oli ensimmäinen, ku firjoittii jäseneksi osastoon, ja oli kaikissa sitä wasten pidetyissä walmistus-suunnioissa läsnä, ryhtyen myös neuwoilemisiin niissä. Niin-ikään Hän sittemmin ei laimin lyönyt niitä wakinaisia kokouksia, joita osastossa, sen saatua toimeen, on täällä pidetty, ja aina julkaisi silloin eteen sattuwissa jutuisa mitä Hän 50 vuotta pitimmällä wirta-ajallansa ja wirtallisesa waikutuksellansa niin awaraasti oli kokenu. Niitä temppuja, jotka tältä osastolta edes wiskattiin keskusteltawiksi täällä Yhtiön olon ensimmäisellä wuodella kuskakin eri osastossa, oli kaks w. President Fagerströmin esittämää ja puolustamaa. Ne yltäkyllin osoittaat millä innolla Hän tahtoi saada epä-selwyhttä la'ista poistetuksi ja ojentaa mutkaista, kahden waiheella olewaa käytäntöä yksimieliseksi. Rumpainenki näitä kysymyksiä löytyy myös wuosi-esittelöissä ja molemmat olivat esineinä juttelemiselle tämän osaston wiimisi kokouksessa 16 p. tammik., jolloin w. President F. vielä itse oli saapuwilla. *) Hän siis sai vielä itse olla osallisena keskusteltaessa niistä.

W. President Fagerström oli luonteeltansa nöyrä ja kopeilematon, vaan myös niin uuras ynnä luja welvollisuuttansa täyttämässä että ainoasti kuolema saattoi katkaista Hänen waikutuksensa. Verjantaina 30 p. tammik. Hän vielä istui Sananjohtajana f. howioikeudessa ja 8 päivän perästä eli Helmikuun 6:ntena p. Hänen elämä-ratansa oli joutunut perillen. Rauha Hänellen, eiköön muistonsa lauan meillä!

Erittäin mainittakoon mikä monelle täällä woipi olla rietyntöytä eli että w. President Fagerström

oli poika historialliseksi henkilölle, nimittäin Kaarle Joh. Kaarlenp. Fagerströmillen, joka oli pormestarina ensiksi Waasassa ja sitte Dulussa. Tämä mies on sen wuoksi muistettava että Hän aikanaan oli Dikeus-kanslerin wirastolta Kuotissa wälittu ja määrätty olemaan, Dikeus-kanslerin johdon alla, wirtallisena fantasia Swean kuninkaallis howretin pitämässä tutkinnoissa siitä hirmuisesta pahateosta, mikä tehtiin yöllä maaliskuun 16:n ja 17 p:n wälillä w. 1792 kuningas Ryösti III:nnele. Sitä warten pormestari Fagerström oli howioikeuden monissa ja laajoissa kokouksissa tästä asiasta, Maaliskuun 24:n ja Heinäkuun 11:n p. wälillä, ynnä osoitti siinä erinomaisen taidon ja toimen. Pormestari Fagerström kuoli Tukholmissa 15 p. huhtik. 1799; ja Hänen jälkeen jäinnyt leskensä, w. President Fagerströmin äiti, Beata Katarina Grifintytär Fahlen kuoli 28 p. syyskuuta 1802.

W. President Fagerström oli syntynyt, miten Wiipurin howioikeuden nimi-firjaan (matrifulaan) on firjoitettu, 26 p. tammik. 1786, mutta, oman sanansa mukaan elinkautensa, oikeittain wasta 26 p. syysk. s. wuonna. Kuollessaan Hänellä siis oli ikää: 76 wuotta, 4 kuukautta ja 10 päivää. — Hänen tomunsa haudattiin Wiipurin seurakunnan Nistimäen hautumaahan 10 p. helmik. 1863."

Tuli-palo.

(Jatko n:sta 6.)

Myös kaarti oli jo saanut tietää sitä onnetonta tapausta ja tullut katsomaan. Yhteinen wahinko oli saattanut molemmat sota-woimat sowingoon; kaartiolit ja jääkärit puuhastiwat hätäisenä langenneen ympärillä. Bieni rummun-lyöjä seisoi heidän keskellä. Hänen muuten iloiset kaswonsa olivat nyt hywin surkeasti rytistyneet. Wälistä tarttui hän kuolleen wankinsa sarwiin, heilutti ja tempasi, kaikkia woimia, toiste otti hän taas rumpu-palikkansa ja nakkasi sillä. Tätä tehdesänsä itki hän wälistä ja wälistä torui. Tämöinen oli seikka niitulla ja tässä työssä oli poika nalikkamme, kun yhtäkkiä kuisutettiin: „herra Gyllendeg, herra Gyllendeg." Kaikki hämmästyiwät, kun näkiwät häntä, jota eivät ollenkaan toiwoneet tänne tulewaksi.

Ja herra Gyllendeg seisoi pelästyneen joukon edessä, hikisenä, kowasti huokaellen ja ei woinut sanoa sanoa pelkästä wihasta. Pojat, toiwoen woiansa salata koko lammassutkauksen, olivat, jina samassa kun herra Gyllendeg tuli heidän luokseensa, tehneet ringin, rummun-lyöjän ympäri, niin että hänellä olisi aikaa peittää kuolleen. Pojat terwehtiwät herra Gyllendegia, ottaen lakkinsa pois päästensä, jota eivät ollenkaan olisi tehneet, jos ei hätä ollut niin suuri ja painawa.

Mutta täten ylllyttiwät waan enemmin herra Gyllendegia. „Woi minua mies poloista," huusi ukko ja loi silmiänsä ympäri niitun, „kaikki minun lampaanit owat häwinneet. Ah minun Jumalani! näyttäkää paikalla mihin olette ne ajaneet, muuten pieksän teidät niin että tulette muhkeaksi kun näkileipä."

„Elkäätte suuttukoo, herra Gyllendeg," wastasi poikien päämies, „sillä me heidät etsimmä. He pääsiwät weräjästä maantiele."

„No menkää heitä hakemaan, häijyt!" huusi ukko ja kohotti leppiänsä.

„Menemme, menemme kunhan waan herra Gyllendeg ensin menee," sanoiwat pelästykissään pojat, jotka eivät tohtineet särkeä rinkiä hänen silmiensä edessä.

„Woi saakeli, tuommoiset roistot kaskewät minut pois omalta niitultani," huusi ukko ja löi krepil-

*) Nämä kysymykset owat yleiseen üwili-lakiin koskewia ja Esittelöön numeroilla 6 ja 7 otetut.

länkä rinkiin, joka heti hajosi niinkuin höyhenet tulessa. Mutta kuitenkin sai hän pientä rummun-lyöjää kauluksesta kiini; tätä kohtasi kova onni, sillä herra Gyllendeg pamautti jo kerran kepillänsä. Jo ennen kun toinen pamaus kerkesi langeta, astui poika eteen, joka ei ollut muu kun meidän kenraali ja sanoi:

„Heretkää Jumalan tähden, herra Gyllendeg, te ette Jumalattoman työn, kun lyötte häntä, jota polwillanne pitäisi fiittää!”

„Kah hittoa! miksi minun täytyy häntä fiittää?” huusi herra Gyllendeg harmissaan; kuitenkin hän kerkesi lyömästä.

„Miksi teidän pitää häntä fiittää?” jatkoi vapauttaja heti, „ettekö näe, herra Gyllendeg! ken tuolla makaa?” — nyt osotti hän wakaarella miehellä kuollutta päsää.

„Woi minua, mies polaista,” kiljasi herra Gyllendeg, tuossa hän makaa tuo kaunis eläin, jonka nämät pedot owat tappaneet.”

„Elkää säälikö häntä,” jatkoi toinen, „elkää säälikö, hän on näet kaikkien suurin rosmo ja waras koko maailmassa.”

„Säwyttöin lurjus! milloin on hän warastanut ja milloin rosmoannut?” huusi herra Gyllendeg ja kohotti jo keppiänsä kenraalia vasten, vähältä ettei unohuttanut rummun-lyöjää.

Tätä juuri tahdottiin. „Tulkaa, herra Gyllendeg,” äänsi vapauttaja ja meni ihan liki vastustajansa, „tulkaa, meillä on ladossa koko hänen rosmojoukkonsa; parempi on että autatte meitä heitä vangitessa, kun että seisotte tässä ja ette tee mitään.”

Nyt herra Gyllendeg enempää ei woinnut malttaa mieltänsä. Tyffänään wimmapäisjään wiritti hän keppiänsä wapaata wihollistansa kohti, ja laskefin wahingossa irti sen, joka jo oli hänen käsissänsä; ja rummun-lyöjämme, joka nyt oli wapaana, lenki ikäänkun raketti tiehensä, kerkesi vielä lennossa rumpunsa temmata maasta. Muutaman minutin kuluttua seiso i herra Gyllendeg työpöykkinään, tulifena ja ylimäärin wihaisena nitukansa.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Wirolahdesta 7 p. Helmik. Tämän talven seikka on kummallinen, joka ei mahda historiasamme sijatoin olla. Hirnun kowia tuulia on ollut pitkin talwea tähän asti; 28 päivää vasten yöllä, tuuli pelmusi niin ankaran kowasti että tahtoi metfästä puut taitella, sekä katot hajoittaa. Se armottoman kowa tuuli, joka saattoi merenkin tottelemaan itseään, lykkäs hirweän paljouden wettä ettei mies-muistiin ole näin talwella sitä ollut. Kaikki mitä waan vähänkin alaisilla paikoilla rannoilla oli, tavallista weden nousua vasten talteen korrjattuja kapineita, ne se kuljetteli pois paikoiltaan. Halvoja, mitä oli ihmisiällä menneen-kesäiseltä tähtteeksi jäänyynä rannoillemme, kuin Pietariissa ei maksaneet niin paljon, ne hajoitteli ja kuljetteli ympäri metfää sekä niittyjä. Niitty-latoja sekä pieleksiä (lekoja, suowia) niin-ikään kasteli. — Lauwantaina eli 31 p. taas satoi wettä oikein aika lailla; sitä kofountu kaikkiin alangoihin ja lumetomille paikoille, pelloille sekä niityille, kun esti ojisssa olewa lumi pois menemästä, ja, pakfasen tultua, wesi kylmettyi jääksi. Mutta mitäs luuletta te oppineet maan wiljeliät tähän?! Onkohan tämä mikään merkki tulewaisuudelle? — Luuloani myöten se ei ole muuta kuin fuormaa fuorman päälle, eli, toisin sanoen, köyhyyttä köyhyyden päälle. Syns-wiljat useammisssa paikoissa (eli yleisesti, melkein jokaisen), kuuuuden sekä myös huonon ste-

menen tautta, jäiwät huonoille aluille, ja nyt jäätyi nämä paikat; kun kewät-lämmin tulee, se hantoo jäätä, ja jää tekee samaa sille maalle joka alansa on, olkoon se niittyä eli peltoa, jos ei erinomaisen pikaisesti lähde pois, ettei se saata kaswien juurille waiwuttaa pahaa. Eihän toki haitaksi liene jos koettaisi keinoa, sillä „ei ojaan oppi kaada, eikä ole taakaksi taito.” Lumen lähtiessä on ajaminen kylwö-pelloille kaikenlaisia roskaa, jota taloisissa kyllä löytyy, — esimerkiksi tuhkaa, fontaa, sytjänhoja, hiilus-poroja j. m. m. senlaisia aineita mitkä waan jään wälemmin sulattawat pois. Nämä on sopiwin kylwää eliksi seuloa harwalla seula-lorilla. — Mutta ompa täällä tapahtunut tapaturmaisia fuolemiafin. Eräs talon-mies Kafarin talosta lähellä kirkkoa, käytyään kwiitöissä komeissa, mennä ksfänä, jäi tiwen alle, josta se saatiin pahoin runneltuna; neljän tunnin ajan sen jälkeen elettyään heitti henkensä. — Ois vielä vähän sanelemista tämän että myös rajapitäjamme morsius-kerjuista, jota harrastetaan tehdä ilman wähintäkään inhoa, mutta tämän jätän toiste, jolloin ai'on laweamminfin kertoa.

J. M.

Wirolahdelta 14 p. Helmik. Ne tämän fuun alussa merkilliset paljaat ja koleat ajo-kelit saattoiwat täällä surullisia mieli-aloja monelle iäisesti muistettawaksi. 2 päivä sanottua fuuta kaatui heinäfuorman päältä maahan entinen pitäjämme Herastuoniar i Orslahden kylästä, niin onnettoman kowasti lähellä omaa kartanoansa, pää edeltä, paljaalle jäällen, että j iinä sanotaan awauntuneen kowasta wuotamaan ja, muutaman tunnin enään elettyänsä, waiwai hiljaiseen fuoleman uneen. Samalla wiiikolla, 4 p. t. k., Wiipurin markfinoilta kottiinsa palautumassa, kaatui Mikko Rikkola *) läheltä Wisulahden kylää Säkjärwen pitäjässä samote, kuin alkoi ajaa hewoisellaan kiiwaasti myötämäkeen. Reki alkoi wierii kolealla tiellä, joka sen tempasi kumoon maantien ojaan, ja sinne sanotaan miehen itsensä jääneen raskaan fuorman alle ruh'aksi niin että paifalla fuoli. — Ilmojen laatu on alituisesti myrskyinen. Siis onkiin koko tämän talwen ksfäny meren jäät rikkinäisiinä ulommalta; vielä 7 ja 8 päivänä tätä fuuta oli sulan halfaufia aina Somerosta Kuuskeriin (Wiskariin) asti. — Meidän mieliämme aina pahoittaa se alituinen parjauk, jota joka päivä saadaan fuulla etenki niiltä ruotsalaisuuden puolustajilta Suomesfamme. Niin on esim. se äfken istunut Suomen Kieli-komiteia tehnyt Helsingissä. Alkääte funniälliset herat niin luulko! onhan suomalaisissa funnon miehiäkiin, jos on heittiöitäkiin; waan se ylimalkainen halwefiminen käypi niin kipeästi fuoraan fuomenmiehen sydämmelle että milt'ei tee koko hänen elämänsä lewottomaksi. Kyllähän suomalaisissa löytyy samoin rehelliä ja uskollia miehiä kuin muisfakin kansoissa, kuin ne waan kerran vähänkin pääsewät opin ja tietojen perille. Meidän on täytyny tähän asti kitua siinä lapsellisesfä tilassa. Ja mistäs lapsi taitaa hywää oppia, kuin ei sillä ole funnollia wanhempia? Eifös, hywät isänmaamme rakastajat! se olisi wanhempain welwollisuus, laittaa lapsellisille omatielisiä opetufia, neuwoja, nuhteita, asetufia, y. m. Siintähän lapsesta funnon miestä toiwotaan, keta taidolla neuwotaan, waan meitä onnettomia suomalaisia sen sijaan wihataan, sorretaan, ylenkatfetaan, etenkiin (nyfyijiltä?) Suomen wirkamiehiltä; hee pitäwät meitä tuskin siinä arwossa kuin muinoin pakana-maila wainottuja wiili-kansoja. **) —

*) Luultawasti sama mies, josta Säkjärwen kirjoitufessa wiime n:issa mainittiin ja jota ”J. M. edellä sanoo talon isännäksi Wäurypalan kylästä.

Toim.

**) Eiföhän tässä jo ole liikoja lastettu.

Toim.

Nöyryästä olemme tähän asti olleet siihen tytyväiset
waikka usein paholla mielin. Waan eikös, hywät
isänmaamme ehmiehet! olisi jo se aika kulkenu fer-
ran esillemme, että saattaisi päästää se wiatoin
wanhi-rauffia walloilleen, joka on saannu niin monta
wuosi-sataa loifoa pimeässä tornissaan; iitä faifin
nöyryimmästi toiwottaa suora suomalainen

A. M—lä

Hippakunnan sanomia.

Huopioista. Hänen Keisarikunnan Majesteettinsa on
wiime kuun 19 p. annetussa kirjeesä armoessa päättänyt, että
Haapajärven fappeli-seurakunta Pyhäjoen pitäjässä on muut-
tama erinäiseksi konsistoriumilliseksi pitäjäksi, Haapaveden pi-
täjän nimellä, niin kohta kuin liikehervan wirta Pyhäjoella
ja fappalaisen wirta Haapajärvellä tulee amenaiseiksi.

Ulkomailta.

Preussista. Lennätin-sanomia. Berlin 16 p.
helmif.: Minister Bismark on waastannu Preussin
Puolalaisien alamaisen lähettiläillen, että Puo-
lalais liifunnon tarfotus on uudestaan rakentaa
Puolan waltakuntaa entisiin rajoineen, j. n. e.

Kuulutuksia.

Sedan hos Magistraten gjorts ansökning om inlösen af
staden tillhöriga tomten N:o 48 i Pantsarlaks stadsdel,
så kommer densamma att försäljas till den mestbetalande
medelst offentlig auktion inför Magistraten Onsdagen den
23 i denne månad kl. 11 f. m., hwarom hugade speku-
lanter underrättas. Wiborgs Rådhus, den 16 Februari 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinricius.

Tisdagen den 21 (12) i denne månad, klockan 3 på eft.
midd, sammanträder Inqvarterings-Komitén å Rådhuset,
hwarom vederbörande underrättas. Wiborg den 16 Fe-
bruari 1863.

På Inqvarterings-Komiténs vägnar

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinricius.

Brand-Kommissionen sammanträder å Rådhuset Freda-
gen den 27 i denne månad klockan 3 på eft. midd., hvil-
ket tillkännagifwes. Wiborg den 16 Februari 1863.

På Brand-Kommissionens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinricius

Huutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som anställes härstädes Freda-
gen den 27 Februari kl. 4 e. m., försäljes ej mindre
gården och tomten N:o 100 inom Anna samt hälften af
gården och tomten N:o 99 inom Neitsyntiemä stadsdelar,
än åtskillig lösegendom i möbel, koppar-, messing- och
jernsaker, porcelliner, linne-, säng- och gångkläder samt
diverse; hwarom köpare underrättas. Wiborgs stads Auk-
tionskammare, den 16 Februari 1863

(3) 2

Wold. Ålgren.

Julkisessa Auktionissa, jonka määrätty ratennus neuvoeunna
toimittaa Kiwennawan seurakunnan pitäjän tuvasa lauwanta-
tina ensi tulewan Maaliskuun 14 p. kello 11 e. p. p., uleg-
tarjotaan wähiimmän waatiwalle ja paraittain luotettawalle,
urakalle, asjanomaiselta wirtantieselta waluutena talausta
wastan, Kiwennawan fappalaisen wirta talon eli ruusellin
fartanoiden muuttelaminen ja uudestaan rakentaminen, es-
tyffellisesti 4882 hovia ruylan fulungilla. Tämän urakan eh-
dot tulewat auktionissa ratennuin määrättäwäksi seka urakan
huutajien feluollisuus neuwoeunnalta uuttittawaksi; ratennus-
stin hanffiiwat pitäjänmiehet kirjia ja fulungin ehtys on jola
lauwantasi päiwänä alafarjoitetun tyfönä saapuwilla. Annettu
Kiwennawalla 3 p. Helmikuuta 1863

Ratennus neuwoeunnan puolesta:

G. Riihlander.

Yksityisiä ilmoituksia

Blini med kaviar serveras alla dagar i Restaura-
tion i Stadsträdgården

(2) 2

M. Holmberg

Enligt gjorda anmälanden hafva följande kontraböcker
med härvarande Sparbank för egarene förkommit, nem-
ligen:

N:o 719, 720, 841, 1929, 2402 och 2404; och warda
nämnde böcker, i händelse de icke inom tre månader
efter kungörandet häraf tillrättafås, för kraftlöse förkla-
rade. Wiborg, den 7 Februari 1863.

På Sparbankens vägnar:

(3) 2

C. G. Clouberg.

Agentur.

Till en affär, som lembar 6% provision och vid hvil-
ken man med någorlunda drift kan emotse en stor om-
sättning, sökas verksame agenter. Frankerade anbud ad-
resseras till **W. Menck** i **Hamburg**.

(3) 3

Hos undertecknad boende uti Fru Sandbergs gård vid
finska kyrkan, emot tages all slags Linnesömnad, som
förfärdigas med skyndsamhet och accuratess af

(3) 3

Wilhelmina Göde.

PROVIDENTIA

Frankfurter försäkringsbolag,

med ett grundkapital af 20 miljoner gulden (omkring
12 miljoner rub. sr) afslutar genom undertecknad,
dess befullmäktigade hufvudagent, försäkringar mot
brandskada å fast- och lösegendom i stad, och på
landet. Uppgift om premierna o. s. v. meddelas:
i Fredrikshamn af herr N. Simberg, i Willmanstrand
af herr C. R. Lilius.

F. W. Mielck.

Palwelukseeseen halutaan.

En med goda betyg försedd och i Matlagning kunnig
Hushållerska kan genast erhålla plats uti ett större hus
härstädes. Den härå reflecterande behagade aflämna svar
till Boktryckeriet härstädes.

(3) 1

Wuokrataan.

Inom fästningen uti Koscheleffska gården N:o 79 tvenne
rum för ungherrar eller ett mindre hushåll, antingen med
eller utan kök för billigt pris.

Nöyrytämännä.

Till salu utbjudes Stadsgården inom fästningens tredje
quarter, N:o 126, om 308 quadratfamnars areal, bebyggd
med brandförsäkrade bonings och uthus, hwaraf hufvud-
byggnaden indelats i sal med två tamburer, fem kamrar,
kök med skafferi och källare, samt ofrige byggnaderne
bestå af drengstuga med kök, bod, vagns- och vedlider
samt stall och fähus. Om köpevilkoren kan öfverens-
kommelse träffas med Holträttsrådet Löfgren.

(3) 4

En större heltäckt städa står till salu hos Herr Ehren-
burg i Societetshuset, hwarest man äfwen kan lå uppgift
på städans pris.

Ein grösserer ganz verdeckter Kurzdilthen steht bei Herrn
Ehrenburg im Societäts-hause in Wiborg zum Verlaufen, wo
man ebenfalls den Preis des Schlittens erfahren kann

Вольная советель крытый сани у Г. Эренбургга въ
домъ благороднаго обществу въ Выборгѣ, гдѣ и о цѣнѣ
узнать.

I garden N:o 80 försäljes enskilda meubler såsom speg-
lar skåp och en flögel.

Im Hause N:o 80 werden verschiedene Meubeln wie Spie-
geln, Schrande und ein Flügel aus freier Hand verkauft.

(3) 1

Observera.

På Kähäri gård finnes till salu kryddad och renadt godt
finkelt Bränvin, för en rubel 20 kopek sr per kannan.
Äfwen kan beställningar göras om nämnde vara igenom
Färgarmästaren Kankunen som bor i St Petterburgska
förstaden å Revohäntä gatan.

(2) 2

Ett betsatt matbord för 20 personer och ett divansbord
samt tvenne divaner hos **Pentti**

(3) 2

boende uti guldsmed Golins
gård i nya stadsdelen.

Wiipurissa, M. M. Jiltiafuffen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa **A. G. Corander.**
Painamisen sallii: **J. F. Palmgren.**

Öifätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 8.

Koulu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Se alamainen mielitahdon ilmoitus ja esitys, jolla Wiipurin Suomalainen Kirjallisuusseura Suomen kieli-asiassa nykyisin on mennyt Senaattiin, kuuluu seuraavaisesti:

Suuriwaltain Keisarin Armollisin Keisari ja Suuriruhtinas!

Teidän Keisarillisen Majesteettinne Suomen Senaatin yleisestä Kansliasta annetun kuulutuksen kautta 20 p. Lokak. mennyttä vuotta on kehoitettu kaikkia niitä, jotka toiwovat ilmoittaa mieltänsä siitä lausunnosta, jonka Teidän Keisarillisen Majesteettinne asettama Komitea antoi keinoista millä tavalla oikeus-kirjoissa wastapain käytettäisi suomen kieltä, tulemaan ennen tulewan Maaliskuun loppua senkaltaisella mielen ilmoituksella Teidän Majesteettinne Senaattiin. Kiitollisena käyttäisään tätä tilaisuutta, saada sanotuksi mieli-alansa tässä Suomen kansan ja sen waurastumisen warjin tärfiässä asiassa, Suomalainen Kirjallisuusseura Wiipurissa on katsonut welvollisuudekseen olla tälle kehoitukselle kuuliainen ja ilmoittaa ne neuwot ja keinot, joiden kautta, Seuran käsityksen mukaan, kysymyksenä olewat muutokset maan oikeuskielessä soweljaimmin woisivat tapahtua, jonka oheessa Seura yhdeltä puolen on tarkoittanut lain käytännössä rikkomattoman menon säilyttämistä ja toiselta puolen suomen kielen luonnollisia oikeuksia. Suomen kielen wälttämättömästi waatiwan luonnollista oikeutta päästä yhtäläiseksi Ruotsin kielen kanssa, on myös Komitea myödyttänyt, kuitenki kuin suurella osalla oikeuslaitosten wirka- ja ammattimiehillä tätä ennen ei ole ollut tilaisuutta hankkia itsellensä suomen kielen taitoa, niin se koko maassa yleensä ikäwöittyy parannus kielen asiassa ei woine nyt heti käyvä laatuun, waan sitä ei pitäisi kuitenkaan jättää rajattomasti tulevaisuuden nojaan; jonkalahden kuin kaikissa maamme opetuslaitoksissa jo opetetaan suomea ja kuin niiltä maamme nuorilta miehiltä, jotka tästälähin rupeewat wirkamiehiksi, tulee ei ainoastaan toiwoa tämän kielen taitoa, mutta myös oikeudella sitä waatia, niin muutos ruotsinkielestä maan omaan kieleen oikeuden toimituksissa taitane woida tapahtua soweljaimmin seuraawalla tavalla:

1:o että Kihlakunnan Oikeuksissa maalla ja kaikissa kaupunkiin tuomioistuunoissa

a) wiiden vuoden kuluttua, lusein 1:stä p:stä Tammikuuta tulewana vuonna 1864, niimmuodoin 1:stä p:stä Tammikuuta 1869, kaikki pöytäkirjat, mitkä koskewat tilan huroja, tilain panttauksia, huolto-asioita ja uhfasakkoja, yksipuoliset tuomiot ja sowinnot, kuin myös liinekirjat, kaikki Tuomarien ja julkisten Notarioiden antamat panttaus-anain ynnä takuu-otellisuuden todistukset ja kaikki muut todistukset, kalukirjoitukset sekä arwoja swyitoimitukset — wälttämättömästi kirjoitetaan niin hywin ylöspano-(konsepti) kuin myöskin ulos-annettawina toimituksina suomeksi:

b) että wiisi vuotta jälemmin eli 1:stä p:stä Tammikuuta 1874 lähtein kaikki pöytäkirjat, Wäätöfset ja Tuomiot swiilli-asioissa ja oikeuden käynnin toimituksissa, sekä

c) wiiden vuoden perästä senjälkeen, eli 1:stä p:stä Tammikuuta 1879, pöytäkirjat ja Wäätöfset kaikissa näihin tuomioistuimiin eteen tulewissa rikos-asioissa, niinhyyin pienemmissä, kuin suuremmissa, pitäisi kirjoitettaa ja toimitettaa suomeksi, joka kieli tästä viimeksi nimitetyistä päivästä lähtien tulisi niimmuodoin olemaan ainoa kieli, jota Kihlakunnan Oikeuksissa maalla ja Kaupunkiin tuomioistunnoissa käytetään, lufematta tuomioistunnoita niissä seuduissa kuin alempana 11:össä ja 12:össä pykälissä mainitaan.

2:o että 1:stä p:stä Tammikuuta 1874 lähtein Lakmannin Oikeudet olisimat welwoitetut kirjoittamaan suomeksi pöytäkirjansa, Wäätöfensä ja Tuomionsa kaikissa niissä jutuisa, joissa Kihlakunnan Oikeusten pöytäkirjat Lakmannin Oikeuteen owat suomen kielisinä annetut.

3:o että Guvernörien ja kaikkien maamme wirka- ja ammattimiesten kuulutukset suomalaisiin seuraluntiin, jotka kuulutukset määräyksen mukaan Kuningaallisessa resolutionissa Pohjanmaan papiston walitukselle 27 p:ltä Maaliskuuta 1732, jo tätä ennen olisimat pitäneet olla kirjoitetut suomeksi, tästä päivästä lähtein pitäisi suomeksi toimitettaman.

4:o että Guvernörien Wäätöfset ryöstö-asioissa, werottamisen toimisissa ja frunnon tilojen kiisteissä ja perinnön ostoissa, immisjioni-kuulutukset ja kirjeet, perinnön osten kuulutukset sekä passit ja kaikenkalaiset todistukset pitäisi 1:stä p:stä Tammikuuta 1869, ja wiisi vuotta myöhemmin eli 1:stä p:stä Tammikuuta 1874 kaikki Maankansliasta, Maankonttorista, Läänikirjuri-konttorista ja Rantatäriöistä annettawat toimitukset ja räfningit, olkoot minkä nimellisiä hywänsä, toimitettaisi suomeksi, jolla kielellä myös kaikki niissä pidetyt pöytäkirjat kirjoitetaan. (Jatk.)

Outo maalle asetetuista kauppalloista seurakunnalle eli maakunnalle hyöttyä?

(Lähetetty.)

Kysymykseen wastataan on; waan samassa järkeen, että enämpi rahan meneffiä ulkomaille, se on ikään kuin olis lisätty niin monta reppu-ryysää entisen lisäki, — ylellinen foreus pääsi suurempaan wanhtiinsa, eikä kuitenkaan maakauppalat woi täyttää ja säyttää tilallisten tarwista. Tojui heillä on kaikkea tawarata ja samasta hinnasta kuin meri-kaupunneissa. Waan maata wiljelijä täytyy ensin maan ja karjan tuotteet wiedä meri-kaupunkiin, ja sitten mufa tuoda rahat pitäjään kauppalloille ja kaupan päälliseksi ostaa huonoa tawaraa, jos ei hywää ole. Mutta kaupunnissa pääsee puodista puodiin, jos ei ole yhdessä hywää, niin onhan toisessa eli kolmannessa. Se on turhaa että maakaupoissa on ensinkään ilkkiä,

karttunia ja se ties niiden kaikkien koreuksien nimeä. Ruin monen muotinen koreus on joka likka harakan ja poika nulikan silmissä, niin se wiettee semmoseen himoon, että saaman sitä pitää, waikka itse jäis orawan kanssa yhteen leipään. No onhan niistä hyötyäkin, eihän tarvitse jokapäivästä tarwista mennä kaupunkiin hakemaan? No niin, kuin ensin wien riistafuorman kaupunkiin ja sitten tulen kotiin ostamaan foto-kauppiailta. Mutta ostathan nekin riistaa? Miwan hywin; waan niin polkuhinnasta, että se hänen kannattaa rahdin kanssa wiedä kaupunkiin ja saada vielä itselle voittoa.

T. T.

Suwaelmia elämästä.

(Jatko n:sta 4.)

3.

Merimies ja hänen morsiamensa.

II.

Kewät oli jo tullut. Meri oli heittänyt päätänsä jää-peitteen, maa rupefi wiheriöitsemään ja matka-linnut olivat taas tulleet ihanaan Pohjolaan. Oli lauantai iltä. Satamassa oli jo muutamia laivoja, merimiehet lauloivat ja rannalla käweli ihmisiä edes takaisin. Murinko oli laskeutunut, tähdet rupefiwat wilkkumaan taivaalla ja kuu nousi ylös. Yön lähestyessä hiljeni taas kaikki, merimiehet herkesiwät laulamaasta ja ranta tuli tyhjäksi ihmistä. Waan kaikkein edimmäksi mereen ulottuwalla niemellä istui tyttö ja katsoi ulos merelle. Ihanat kaswonsa olivat kalweat ja jilmisään oli hyneleitä. Se oli Helmi. Hän odotti laivaa, joka oli wienyt Williaminsa pois toisiin maihin. Joka ainoa päivä meren auitti tultua, oli hän tullut tänne tiedustelevaan, jos laivaa näkyisi. Tänäpänäkin oli hän tänne tullut. Hän näki nyt laivan tulewan, mutta se oli musta, walkeilla wiiwoilla ja Williamin laiva oli wiheriäinen, punaisilla wiiwoilla. Helmi waipui ajatuksiin. Laivalla käärittiin purjeita koon ja ankuri lasfettiin meren pohjaan. Laivasta lasfettiin wene mereen, miehiä astui alas siihen ja alkei wat fountaa rannalle. Helmi ei hawainnut tätä. Mies läheni.

„Miksi taas siinä istut? Turhaan odotat sinä Williamia; hän on meren pohjassa,” sanoi mies.

„Walehtelet. Se ei voi olla totta.”

„Usko, jos tahdot, sama se on minulle. Mulla on kirje, jossa se seifoo, että laiva kalliin tawaransa kanssa on mennyt pohjaan ja miehet owat hukkuneet — isäsi tawara on häwinnyt, mutta minä häntä autan ja palkinnoksi saan sinut.”

„En, en milloinkaan tule waimoksesi. Älä sitä toiwokkaan!”

„Oh, se on waan tyhjää ajattelemista. Oltuañ kaffi päivää kanssani, olen minä yhtä hywä kuin Williami.”

„En milloinkaan tule waimoksesi. Se on wtimeinen sanani, ja jos isäni awulla tahdot palottaa minua, niin sanon papin edessä: en.”

Molemmat waikenivat. Helmi waipui taas ajatuksiin ja mies katseli weneitä, joka läheni. Kohta se seifautui rannan luo.. Miehet astuiwat maalle.

„Ha, perkele! Siinähän se firottu perämies on. Ha, Helmi ei enää saa elää!” puhui mies itselleen ja samassa juoksi hän Helmen luokse, tarttui häneen, surwasi hänet mereen ja aifoi juosta tiehenjää, mutta merimiehet otti wat hänet kiinni.

„Mies! Mitäs olet tehnyt?” huusi yffi niistä, syöksi itsensä mereen ja hetken perästä näkyi hän meren pinnalla neidin kanssa. Se oli William.

„Di Jumala! Helmi, Helmi rakas morsiameni,

hawabdu!” huusi hän. Helmi awasi silmänsä, katseli Williamia ja sanoi:

„Uneksiño minä? Oletkos sinä William?”

„Olen, olen oma Williami. Jumala minut hättään lähetti.”

„Ah, nyt muistan. Se oli orpanani, joka minut mereen syöksi.”

„Mikä on tapahtunut? Helmi, oletkos elossa? Mitä näen, William? Onko laiva vielä jälellä? Kyhyi samassa Helmen isä, joka muiden kanssa oli tullut paikalle.

„Herra patruuni! Laiwanne on kotiin tullut, mutta kapteeni on kuollut. Tyttärenne surwasi tuo, jota mieheni nyt pitävät kiini, ja mistä syystä, en tiedä, mutta onneksi satuin tähän ja mulle onnistui pelastaa tyttärenne.”

Isä kääntyi ja katseli miestä, joka oli tehnyt tämän rikoksen.

„Totta Jumal'awital!” sanoi hän. „Nyt asia mulle selkence. Ha, sinä kyykäärme! Kirje oli wääristetty. Wiekää pois häntä jilmistäni!”

Merimiehet wiwät hänet kaupunkiin, jossa hän wanfenteen pantiin.

William! Tule tänne! Suuren kiitollisuuden wessa olen sinulle. Sinä rakastat tyttärtäni ja hän sinua. Sentähden annan hänet sulle waimoksesi, ja laivan, jonka onnellisesti olet tuonut kotiin, annan myöskin sulle omaksesi. Jumala teitä sunnatkoon!”

William ja Helmi fiiruhti wat isän syliin.

Kuu ja taivaan kirkkaat tähdet katseli wat tätä kauniota kohtausta, katseli wat onnellista merimiestä ja hänen kauniista morsianta.

R. W. W—n.

Kotimaalta.

Maawiljelyksen ja karjan-hoidon apuhankkeita maassamme. Maawiljelyksen ja yleisten töiden toimikunta k. Suomen senaatissa on, S. M. Tidning'in ilmoituksen mukaan, 16 p. Tammi k. esitellyt hallitukselle hywin perustettujen tyiden näyttämällä seuraawaisia ilahuttawia apuhankkeita.

Hollan-pesä korprien ja rimpien kuuwaamiseksi, pohjoisessa läänissä wuosittain	300,000.
Ystävyyden yrittäwäisyyden auttamiseksi laina-rahasto 20 wuotena	25,000.
Järwen lasku-rahaستا lisättäisiin	20,000.
Karjan hoito ja jätys-laitosten perustamiseksi pohjoisiin läänisiin	60,000
Karjanhoidon kehoittamiseksi Suomen muissa läänissä wuosittain 5 wuotena	20,000.
Uudenmaan ja Wiipurin Maawiljelysseuroille parempain karjan ja maidon hoitajien saamiseksi wuosittain	500.
Kehoitus-palkinnoiksi syöttäläis-eläimistä 3 eri-näyttelössä wuosittain	1,500.
Eläinten lääkäri-oppilaitsten matkarahaksi wuosittain	1,500.
Hewoisen kaswatuksen edistämiseksi 7 eli Maawiljelyskoulouksen pitämiseksi joka 3 eli 4 wuotena	3,000.
Maawiljelysseuroille, kullekin, kehoitus-palkinnoiksi pienemmille maawiljeliöille	1,000.
Kehoitus ja funnia-palkinnoiksi 20—100 tyynyriin alasta hywin wiljeltyä peltoa ja niittyä, jota sama haltia on pitänyt wähintään 10 wuotta wuosittain	3,000.
Matka-rahoiksi maawiljelyskouluin opettajille ja liikkuwille maawiljelyksen neuwojille wuosittain	2,000.
Kalain wiljelemiseen entisen wuosirahan 2,400 rupl. lisäksi wuodessa	1,200.
Rautatien saamiseksi Hämeenlinnasta	

Tampereelle ja Riihimäeltä Lahdelle
Kesijärven rannalla ja tämän kana-
walla yhdistämiseksi Väijänteesen tar-
wittawa raha-summa.

Maawiljelys-Sanomien toimittamiseksi,
vuosittain 500.

Tämän esityksen on senaatti määrännyt jätettä-
wäksi tuleville waltiopäiwille laki-ehdotuksia wal-
mistawan komitean 7:nelle osakunnalle, jolla on
keskusteltawana suostunta-weron asiat, ja tulee siis
tämä tulewain waltio-päiwäin tutkintoon.

Kaifellaista.

Maalla Pohjois Böhmissä Saksanmaalla wal-
litsee vielä sellainen tapa, että morsiamen ei ai-
noastaan kotikylänsään, mutta myöskin naapuri-
kylissä pitää käydä talosta taloon ja kerjätä höy-
heniä morsius-wuoteesensa. Kohta kuin on kuulu-
tettu lähtee morsiamin, saattajaksensa ottaen köyhän
afan tähän waellukseen, ja se on jotenki omituista
nähdä warakkaan talon tyttären silkki-hameessa ja
muissa morsius-keruksissa maahan kassowilla silmillä
ja surullisella muodolla seisowan porttiloilla ja ejiin
tuowan anomustansa siinä muodossa mikä kerran
on tawaksi otettu. Nämät kerjäämis-waellukset kes-
täwät useasti monta päiwää perätyste. Morsianta
kohdellaan kuitenkin yleensä hywydellä ja hänelle
annetaan paljo höyheniä, niin että hänellä tawalli-
isesti on niissä kylläksi koko päänsä iäksi.

Yksi „herännyt” mies Goustadin kartanossa Nor-
jassa on synteinsä tuksissa lähtenyt yhtenä yönä
ulos huoneesta ja hafannut oikian kätensä poikki,
senmukaan kuin piipissä seisoo: „jos joku jäsen
pahentaa sinun, niin hakkaa se pois.” Waikka
hänelle oli tullut suuri weren hukka, hän on sui-
tenki tullut pelastetuksi kuolemaasta, ja waikka hän
nyt kaipa toista kättänsä hän on sittenki yhä
wimmamielinen herännäisyydessään kuin ennenkin.

Göteborgin feuduilla Ruotissa on nykyisin eräässä
pappilassa kuollut 72 vuoden ikäinen naimaton
pitäjän pappi. Hän oli ollut 25 vuotta pappina sa-
maassa seurakunnassa, ja waikka hänellä ei tiedetä ol-
leen määrällistä isään tuloa wuodessa enemmän kuin
800 rikkiä (noin 320 ruplaa), paitti mitä puus-
tellin arentimies hänen elannoksensa maksoi, on
hän jälleensä jättänyt omaisuutta 38,000 rikkiä.
Hänen paperien ja joukossa on tawattu muistiin-
kirjoitus, että hän eri kokiin erään sobran peh-
musteesen oli tallettanut 8—9000 rikkiä ja että tu-
litikku-koteloissa, jotka oliwat sytydyt yhteen nurkka-
huoneesen (skrubbiin,) oli kätettyä noin 5000 rik-
kiä. Perään etsittäessä tawattiinkin, niinkuin alku-
peräisesti oli ilmoitettu, ne nimitetyt summat, jonka
ohessa myös nähtiin että ne paitat sobrasa, jonne
rahat oliwat tupatut, oliwat ulkopuolelta waratut
merkeillä. Wähää ennen hänen kuolemansa oli
pidetty häitä yhdesä rikkaassa talonpoikaseessa ta-
lossa, ja waikka hän oli jotenki heikko, piti hänen
kuitenki päästä sinne, luultawasti waan saadak-
sensa hywän uhrin, jota ei sallittu apulaiselle, jol-
la, paitti wapaata elantoa, ei ollut enemmän kuin
150 rikkiä wuotuista palkkaa. Kohta jalestä wi-
himisen oli hän kuitenkin niin kowasti sairastu-
nut, että hänelle täydyttiin tehdä makuu-tila wau-
nuihin ja sillä tawalla saattaa hänet kotiinsa, jossa
hän jätte muutama päiwä senjälkeen kuoli.

Puolasta.

Kertomukset kapinan menosta Puolassa lawenewat
yhä ulkomaiden lehdistä — ja niiden kertomusten
mukaan lawenee myös kapina. Etewämmäksi ka-
pinan yli johdattajaksi mainitaan eräs nuori, 24
vuoden ikäinen Frankowski, joka myös on kapina-

hallituksen sota-ministeri; mutta viimeisemmät sa-
nomat owat nyt tuoneet sen tiedon, että tämä mies
on tappelusssa Sandomirin luonna pahasti haawoi-
tettu ja saatu wangiksi. Hän on pitänyt johdat-
taa kapina-joukkoja Lublinin kuvernöri kunnassa. —
Augustowan kuvernöri kunnassa johdattaa kapi-
najoukkoja ylimäisenä päällyksenä översti Lenkie-
witz, jonka tiedetään olleen Garibaldilla atjutant-
tina äsköisessä Italian wapautus-sodassa. Wol-
hyniassa sanotaan genraali Czajkowski olewan me-
teli-joukon pää-johdattajana. Tämä mies on en-
nen ollut Turkin sotapalveluksessa. Warshowan
kuvernöri kunnassa ferrotaan eräs greiwi Tyszkie-
witz olewan meteliläisten pää-johdattajana. Muina
ylimäisinä päällysmiehirä mainitaan eräs (paroni)
Seidel, Kurowski, Lagnowski ja Rocjanski ynnä
muita. Radomin kuvernöri kunnassa kuuluu ka-
pinoitsijat olewan hywin warustettuina ja heillä
olewan heroiswäkeäkin — sen mukaan kuin ulkomai-
den sanomissa ferrotaan. Kapinoitsija-joukon pal-
jous tässä läänissä on, ulkomaiden sanomien mu-
kaan, 15,000 miestä. Muutoin on wenäjän sota-
wäen ja Puolalaisten kapinoitsijain wälillä jo ta-
pautunut sangen monta isompaa ja pienempää ka-
hakkaa, joissa enimmäisä Wenäläiset, niinkuin Pie-
tarin sanomissa seisoo, owat paljo woittaneet ja
monta monituista kapinoitsija-joukkoa häwittäneet.
Wenäjää sotawäen paljous Puolassa on sangen
suuri ja mutta wäkeä ferrotaan lähetetyn ja vielä
lähetettävän sinne lisää. Ulkomaiden sanomat puhelee
myös että Warshowan, Wilnan ja Riowan seu-
duilla on wenäjän wäkeä 150,000 miestä. Tä-
män suhteen onkin luultawa että kapinallisten Puo-
lalaisten koko hurja yritys menee turhaan, erinomat-
tainki kuin maa-rahwas ei kuulu kernaasti otta-
wan osaa kapinassa. Koko kapina on alaisemman
papien ja alaisemman aateliston toimeen panema
ja kannattama. Puolalaisia ylioppilaita ulkomailta
rientää paljo kotimaahansa kapinoitsijain riwiin.

Otawaan otettawaksi on waadittu seuraawa was-
taus.

Sitä-tätälle.

Kun te **Hywin Korkeasti Kirjallinen** Otawan Arutoi-
mittaja olette sen 7:esä Lisätahdessa tahteneet muutamalai-
sen sitatata-lirjoituksen lautta ojentaa yhsinfertaisuutenne kass-
arwotiesi, niin siihen ei tukaan woi vastaan sanoa. Pidänki
sentahden tarpeettomana ruweta oikomaan teidän horrossellista
kassinetanne osten ja myynnin sewelaisluudesta kansallisesa
elämässä, ja tahdon ainwaastaan muistuttaa että kun koko tei-
dan sitatata-lirjoituksenne ei eninkään kuulunut siihen asiaan.
Josia teillä oli aije wastata, niin olisi teidän ollut paras
hallita sentaiset syjamietteet aivoissanne, koska jokainen,
joka ei ole satunut korkeasti kirjallista hattuanne näkemään,
woi ehkä luulla teitä ala-ikäiseksi kun niin raukkamaisesti
walitatte tullessenne wietellyksi kirjjan ostoon. Muutoin pahoi-
taa minua kowasti kun niin määrin kassititte hywän taroituf-
seni siinä että teitä kahoitin ostamaan itsellenne — saarnakirjan.
Wiskä minä luulin teidän sitä tarwittewan, sen hymärtäisi
tirtolliset sanankuulijanne teille hywin selittää.

S. W. W.

Jos kunnioitetut riittelijät luulewat tarwittewansa jatkaa
tätä riitaa vielä edelleen, niin on parasta että kääntyvät
jonkun toisen sanomalehden paléteille, — me emme katso sewel-
jaaksi ettaa enempästä kummaltakaan puolelta kirjjoitukfia leh-
teemme tässä asiassa. Toimitus.

Lapio

saattaa vieläkin tilata ja saawat sen täydellisenä
vuoden alusta asti ne, jotka nyt vielä kohta ti-
laawat; mutta tulewassa kuussa wähenetään nii-
den painattaminen waan siihen määrään kuin sil-
loin tilaajoin on. Hinta on niille jotka itse sen
hakewat Kuopion kirjapainosta 1 rupla waan lä-
hetettynä maaseuduille täällä ja kaikissa Suomen
postikonttoreissa 1 rupla 20 kopeekkaa koko ja
puolta wähemmän puolelta wuodelta. Toim.

Huutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som anställes härstädes Fredagen den 27 Februari kl. 4 e. m., försäljes ej mindre gården och tomten N:o 100 inom Anina samt hälften af gården och tomten N:o 99 inom Neitsytniemi stadsdelar, än åtskillig lösegendom i möbel, koppar-, messing- och jernsaker, porcelliner, linne-, säng- och gångkläder samt diverse; hvarom köpare underrättas. Wiborgs stads Auktionskammare, den 16 Februari 1863.

(3) 3

Wold. Ålgren.

Yksityisiä ilmoituksia

Theater-Anzeige.

Freitag den 27:ten Februar 1863.

Martha

oder

Der Markt zu Richmond.

Oper in 4 Abtheilungen von W. Friedrich, Musik v. F. Flotow. Die Direktion

Zu diesem unsern Beneßz laden ergebenst ein
Kopfa und Frau.

Kälkäkning

emot frivillig afgit för nödlidande i Landet anställes i morgon den 23 dennes, i händelse väderleken är gynnande, om ej så påföljande dag.

I. Stenberg.

КАТАНЬЕ НА СЛАЗКАХЪ

съ добровольною платою въ пользу нуждающихся отъ неурюща будетъ завтра 13 (23)-го сего мѣсяца въ случаѣ погоды будетъ благоприятна; въ противномъ же случаѣ въ слѣдующій день. I. Стенбергъ.

Enligt gjorda anmälanden hafva följande kontraböcker med härvarande Sparbank för egarene förkommit, nemligen:

N:o 719, 720, 841, 1929, 2402 och 2404; och varda nämnde böcker, i händelse de icke inom tre månader efter kungörandet häraf tillrättafås, för kraftlöse förklarade. Wiborg, den 7 Februari 1863.

På Sparbankens vägnar:

(3) 3

C. G. Clouberg.

Hos undertecknad boende uti Fru Sandbergs gård vid finska kyrkan, emot tages all slags Linnesomnad, som förfärdigas med skyndsamhet och accuratess af

(3) 3

Wilhelmina Göde.

Af anledning får jag den vördade allmänheten till kännagifva, att underskrifven fullföljer och emottager alla sorts till skräddare yrket hörande arbeten, såsom tillförene. Härmed förbjudes på min räkning, till någon annan person, utgifva någon vara eller medel, emedan jag derföre icke går i ansvarighet. I. F. Forselius, boende i St Petersburgska förstaden vid stora karelska gatan i gårds ägaren Udartsofs gård.

Herrar Skeppsredare!

En Sjökapten, som i flere år fördt fartyg på större och mindre farvatten, eger god kunskap, såväl i navigation som sjömanneri, hvaröfver meritförteckning kan upptes, men nu af en händelse är utan kondition, rekommenderar sig till resp. skeppsredares gunstbenägne åtanke. Wiborg i Februari 1863.

C. A. Lindholm.

Adress: Handl. Sopetoffs gård, midt emot katholska kyrkan, till höger om porten.

Herrat Laiwan-omistajat!

Laiwa-kaptein, jolla on hyvä taito sekä meri- että laiwan-oppissa, minä hän voipi todistaa, ja joka mentä vuotta on kulettanut laiwoja sekä suuremmilla että pienemmilla merillä, mutta nyt satumuksesta en valkatta, pyytää launiallissa laiwan-omistajaita häntä muistamaan. Wiipurissa Helmikuussa 1863.

C. A. Lindholm.

Muwa Kauppias Sopetowan kartanoessa, wastapaätä katholicin kirkkoa, portista oikealla kädellä.

Lifränteanstalten i ÅBO.

Då jag emottagit ombudskapet här å orten för Lifränteanstalten i Åbo, får jag anmäla att insatser i nämnde anstalt kunna inbetalas till mig alla söcknedagar samt att jag gerna lemna upplysningar angående anstaltens inrättning och ändamål med mera.

Paul Wahl.

Glinfantinen rahakaswin-laitos Turussa.

Minä-miehenä täällä Glinfantisen rahakaswin laitokselle Turussa, saan minä ilmoittaa että panoja nimitettyyn laitokseen saadaan maksaa minullen joka arki-päivänä ja että minä miehelläni annan tietoja laitoksen tarpeituksesta j. m. m.

Paul Wahl.

Agentur.

Till en affär, som lemna 6% provision och vid hvilken man med någorlunda drift kan emotse en stor omsättning, sökas verksame agenter. Frankerade anbud adresseras till **W. Menck i Hamburg.**

(3) 3

Palwelukseen halutaan.

En med goda betyg försedd

och i Matlagning kunnig Hushållerska kan genast erhålla plats uti ett större hus härstädes. Den härå reflecterande behagade aflämnas svar till Boktryckeriet härstädes.

(3) 2

Palwelukseen halutaan.

Ett ungt fruntimmer önskar sig ju förr dess hellre bli anställd uti ett bättre hus på som eller att gå frun tillhanda. Den härå reflekterar behagade i förseglad biljett uppge sin adress till W. E. som inlemnas å detta blads tryckeri.

Wuokrataan.

Öfre våningen i undertecknads stenhus, innehållande 8 rum, tambur, kök och skafferi, samt nödige uthus, att tillträdas d. 1 Juni. Par kamrar och ett vindsrum med eldning, kunna dessförinnan eller nu genast erhållas, efter öfverenskommelse med **B. S. Hougberg.**

Myytävänä.

Till salu utbjudes Stadsgården inom fästningens tredje kvarter, N:o 126, om 308 quadrattamnars areal, bebyggd med brandförsäkrade bonings och uthus, hvaraf hufvudbyggnaden indelats i sal med två tamburer, fem kamrar, kök med skafferi och källare, samt öfrige byggnaderne bestå af drengstuga med kök, bod, vagns- och vedlider samt stall och fähus. Om köpevilkoren kan öfverenskommelse träffas med Hofrättsrådet Löfgren.

(3) 2

Alexander Edvardinän Buedisja on myytävänä taitto väreitä. Hinta 33 f. tuhannelta.

(3) 1

Ett betsatt matbord för 20 personer och ett divansbord samt tvenne divaner hos

Pentti

(3) 3

boende uti guldsmed Golins gård i nya stadsdelen.

Myytävänä

G. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Fotografier af Finska Målarens Taffor I. 1 rb. 75 k.

Porträtter till Fänrik Ståls Sägner I. 1 rb.

Kalle Skog, Svampuggare, eller Anvisning till de matnyttiga Svamparnes igenkännande och användande af E. H. 23 k

Adress-underrättelser för Korrespondenter jemte tabell, utvisande posternas i Finland afgångsdagar. 23 k.

Protokoll, hålne hos Högloflige Ridderskapet och Adeln, vid Landtdagen i Borgå år 1809 1. 2. 2 Rb. 60 k.

Kreikan Kiehi-oppi Mettelawille kirjoittanut Gustaf Randelin. 2 marffaa.

Suomalainen Meri-sanakirja, kirjoittanut Nibin Stjernereutz. 3 marffaa.

Höyrytönet, niiden Keskintö ja Käytäntö, 32 Kuupirtetulla selitetty. 2 marffaa.

Reiche, Verhejen Wstawa, kirje kielulle ja sytämelle. 33 f. Muotijunkki-oppin Sohlbergin ruotijunkki-oppin mukaan suomen- nettu 13 f

Wiipurissa, M. A. Jilinfuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgren.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissaettämällä.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l t a a n:
Billiafuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postifonttoreissa.

N:o 9.

Perjantaina 27 päivänä Helmikuuta.

1863.

Maha-kurssi.

Pietarissa 24 (12) Helmik.

London	33 ¹⁵ ₁₆	36
Amsterdam	173 ¹ ₂	176 ¹ ₂
Hamburg	317 ¹ ₁₆	13 ¹ ₁₆
Paris	376 ¹ ₂	

Wiipurista.

Eilen aamua vastaan kello kolmen ja neljän vä-
lillä oli palokello kaupunkilaistemme ensimmäinen
aamu-herättäjä. Tuli leimusi Papulassa illan tän-
puolisen kulkatarkhuri Balthasar'in asumarakennus-
sen latolla, mutta sammutus-aseiden pilaisesti pai-
kalle jouduttua saatiin tuli heti tukautetuksi, niin
ettei suurempaa vahinkoa tainut tulen kautta tulla
kuin vähäinen osa rikkonaisista kattoa. Mutta sa-
mana yönä sanotaan varastetun kiuwamassa ol-
leita liinawaatteita saman huoneen pyönnikiltä.

— **Suomal. Kirjallisuusseura** kokoontuu
tiistaina 3 p. t. k. kello 7 illalla tavallisessa pai-
kassa.

B. S. K. Seuran esitys Senaattiin.

(Jatk. viime krtat. n:o 8.)

5:o että maamme **Howioikeuksissa** jälestä 1:sen
p:n Tammikuuta 1879 ainoastaan suomea pitäisi
kirjoitukissa käyttää, mutta sitä ennen ne niihin
tulleet suomalaiset juttukirjat kääntäisi siksi tarpeeksi
asetetut valantehneet kielenkääntäjät.

6:o että **Teidän Keisarikillisen Majesteettinne** Suo-
men Senaatissa vastamainitusta päivästä lähtien
kaikki juttu-kirjat pitäisi olla kirjoitetut suomeksi,
mutta sitä ennen sinne tulleet, suomeksi kirjoitetut
toimitukset olisivat niinkään valantehneiden kie-
len kääntäjien käännettävät.

7:o että 1:stä p:stä Tammikuuta 1869 lähtien
maamme **Kruununwondit, Nimismiehet, Poliisimes-
tarit, Huuto- ja kaupunkin johtajat, Kaupunkin wondit,
Kaupunkin palvelijat, Poliisipalvelijat** maalla sekä
kaupungeissa y. m. pitäisivät kirjoittaa suomeksi
kaikki heidän toimitettavat pöytäkirjat, synnikirjat,
todistukset ja toimitukset, olkoot minkä nimellisiä
hyvänsä.

8:o että **Maamittarit, Veronlaskemuksessa** työs-
kentelevät **wirkamiehet** ja kaikki muut **wirka-** ja **am-
mattimiehet**, jotka tekivät toimitusta mikä koskee
yleistä kansaa maalla ja suomalaista kansasta kau-
punneissa, 1:stä p:stä Tammikuuta 1869 lähtien
pitäisivät kirjoittaa kaikki toimiinsa kuuluvat toi-
mitukset suomeksi, jolla kielellä myös **Maanjo-
Dikenden** pöytäkirjat ja **Tuomiot** pitäisi vasta mai-
nitusta päivästä lähtien olla kirjoitetut.

9:o että **Papisto**, joka jo tätä ennen on welwoi-
tettu kirjoittamaan pitäjän kokousten pöytäkirjat
suomeksi, pitäisi 1:stä p:stä Tammikuuta 1869 läh-

tein kirjoittaa sanotulla kielellä **papinkirjat** ja kaikki
wirkaan kuuluvat toimitukset.

10:o että **Tuomioistuinteissa** kaikki kirjoitettavat
ja niistä annettavat toimitukset pitäisi 1:stä p:stä
Tammikuuta 1874 lähtien kirjoittaa suomeksi.

11:o että 1:stä p:stä Tammikuuta 1879 lähtien
suomenkielen pitäisi olla kaikissa maamme yleisem-
missä ja alaisemmissa tuomioistunnoissa, **wirkalai-
toissa** ja **hallintotiloissa** sekä kaikkien **wirka-**, **am-
matti-** ja **toimitusmiesten** käytettävänä kielenä.

12:o että yleiselle kansalle niissä **käräjäkunnissa**
ja **kaupungeissa**, joissa **kansasto** puhun osittain suo-
mea ja osittain ruotsia, annettaisi oikeus laillisessa
järjestyksessä pidetyissä pitäjänkokouksissa suostua
kumpaista näitä kieliä pitäisi tuomioistunnoissa ja
hallinto-tiloissa sekä **wirka-** ja **ammattimiesten** asi-
oissa heidän kunnassansa **Dikeuskielenä** käyttää;
ja pitäisi tämän suostumuksen sen jälkeen läänin
Gubernörin vahvistaa, samote jos erimielisyyttä
sattuu seurakunnan jäsenten välillä kunnassa teh-
dyistä vaatimuksista tässä aineessa ja, missä wa-
paatahtoisista suostumusta ei voi syntyä, Guber-
nörin tulisi ratkaista asia **Päätöksellä**, jossa, jos
niin että tyytymättömyyttä sitä vastaan ilmestyi,
muutosta saisi etää tavallisessa järjestyksessä. Tä-
stä kaikesta seuraa että, missä ruotsi vahvistetaan
oikeuskieleksi sellaisille kunnille, tämä kieli siis tulisi
olemaan toisena maassa käytettävänä oikeuskielenä.

13:o että niissä edellisessä pykälässä mainituissa
kunnissa puolustella, jolla ei ole sen kielen taitoa,
mikä siellä on oikeuskieleksi otettu, olisi oikeus, eri-
tyistä lunastusta vastaan, saada pyydettyänsä toi-
mitus sillä toisella maamme kielellä. Samallinen
pitäisi myös laita olla kaikissa maassamme olevissa
tuomioistunnoissa ja hallinto-tiloissa; josta seuraa
että myös niissä kunnissa, joissa suomi on otettu
oikeuskieleksi, puolus, joka sellaista tahtoo, pitäisi
erityistä lunastusta vastaan saada pyydettyänsä
toimitus ruotsiksi; jonka mukaan tuomarilla eli **wir-
kamiehellä**, joka toimituksen antaa, pitäisi olla wel-
vollisuutena kirjoittaa ja säilyttää taltentseensa
(arkiw), paiti kunnan **Dikeuskielillä** kirjoitettua
konseptia, myöskin konsepti sillä kielellä, jolla waa-
dittu toimitus on annettu; ja pitäisi se puolus,
jonka pyynnöstä vastamainittu toimitus annettiin,
olla welvollinen suorittamaan lunastuksen ei aino-
astaan tästä toimituksesta mutta myöskin kunnan
oikeuskielillä pidetyistä pöytäkirjasta, ja siis mak-
samaan kakinkertainen lunastus.

14:o että kaikki ne **Papit, Tuomarit** ja muut
wirka-, **ammatti-** ja **toimitusmiehet**, jotka tämän päi-
vän jälestä **wirkaan** nimitetään, pitäisivät olla
welwoitetut noudattamaan niitä määräyksiä, joita
Dikeuskielen suhteen tässä ylempänä on esitelty,
vaan että niiltä, jotka tätä ennen ovat tulleet

wirkoihinsa ja ammatteihinsa asetetuiksi, ei olisi kielletty, jos eivät tuntisi taitawansa suomea siihen määrään että voisivat vastata tällä kielellä kirjoitettuja toimituksiansa oikeiksi, edelleenki ja niinkauwan kuin ovat nykyisten wirkoinsa ja ammattiensä toimituksessa, kääntää ruotia; jonka tähden heitä myös alkoon muutettako suomolaisiin kuntiin ennen kuin ovat näyttäneet taitawansa niin täydellisesti suomea että voisivat täydellisesti vastata heidän tällä kielellä kirjoitetut oikeuskäynnin toimituksensa oikeiksi; mutta

15:o että muutoin kaikki Difensiistunnot, wirkakunnat, wirka- ja ammattimiehet welwoitettaisi tästä päivästä lähtien vastaanottamaan heille annetut suomen kielellä kirjoitetut toimitukset.

Olen swimmästi alamaifella kunnioittamisella, uskollisuudella ja hartaudella,

Suuriwaltaisin Kaikenarmollisin Keisari ja Suuriruhtinas!

Teidän Keisarillisen Majesteettinne

kaiken alamaifin ja uskollisin palvelija ja alamainen

Mauno Lavonius.

(Sönniehena Wiipurin suomalaifessa kirjallisuusseurassa, seuran puolesta

Axel Gabr. Corander.

Seuran sihteeri

Tuli-palo.

(Jatso n:sta 6.)

Tämän jutun ensimmäisessä osassa olemme kelleet kertoella onnettoman tapauksen herra Gyllendegin niitulla, joka pani hänet suuttumaan koulupoikihin, ja myös koetellunna näyttää kuinka nämät tiesivät pelastaa itsensä niistä waaroista, jotka heitä uhkasi kun kunnioitettava Porjari wiritti keppiänsä. Elköön tof' kukaan luulko poikien olleen niin fokeita etteivät jo edeltäpäin nähneet waaroja, paljon waikeempia kuin entiset heitä lähenewän niin kauwan kun herra Gyllendegin wiha kesti. Seupä tähden koeteltiin kaikkia, saada hänet sopimaan, jitä oliwat kaikki wakuutetut, että herra Gyllendeg huomena aikoi Rehtorille kiiwata. Mina myöhään iltaan asti käwi keskusteluita hänen tykönsä; itse wanhan Susannan woittimat pojat puolellensa, waan kaikki tämä oli turhamaista. Tarjottiin herra Gyllendeg'ille kassinkertaista maksua jitä mitä oli kadottanut, rukoiltiin ja luvattiin parannusta; mutta ei! herra Gyllendeg „tahtoi antaa Rehtorin määrätä hintaa eläimelle,” niinkuin sanoi, „ja muuten tarkastella mitä koulu-laki määrää tämmöisessä seikassa.” „Muuten ei hän ollut mikään narri koulu-pojille ja sanoi että Sannalla sekä muilla pitäisi olla enemmän mieltä kun juosta ja haastaa hywää tämmöisille kunnille jotka oliwat kaupunnin kiusana.”

Tämmöisessä tilassa alkoi koulukäynti huomispäivänä. Opettajat toisensa perään astuivat suureen koulu-huoneeseen ja menivät jokahinen luokahansa. Harmaa-päinen Rehtori kysyi ja selitti jo latinan-kieli-oppia ja muut opettajat äänjivät myös omituisella launilla nuotilla. Wanha koulukello oli seisnut yli yön ja nyt taas alottanut käydä, winkuen wanhuudesta joka rattaassa. Mutta hawaittiin kofta ettei ollut oikeen niinkuin olisi pitänyt olla. Pienen hätä ja tuska oli pojilla. Rehtorin täytyi ylentää ääntänsä saadakiansa heitä kuulemaan Ciceron puhetta, ja opettaja toisessa luokassa huusi jo äänessä yhdelle „heitöitänsä,” että Jumala ja ei kukaan muu ole häntä luonut. Ei mikään auttanut. Joka ferta kuin owi aukeni lensi kaikki ulwat sinne, wastattiin wäärin, puhuttiin lawotellen ja läksyt menivät hywin huoneisiin. Opettajat suuttuivat; yhti toisensa perään alkoivat

laulaa laisluudesta, pamauffista ja fantschufasta ja loppuwärssi oli aina flatsch ja ai, ai! Silloin astui herra Gyllendeg sisään.

Pojat punastuivat ja katsoivat hätäisnä kirjoihinsa, koto kouluhuone oli ihan hiljaan; mutta herra Gyllendeg astui wakawasti Rehtorin pöydän luokse ja lausui:

„Hm! hm! woi minua mies poloista, hm! hm! minä olen ihminen minä myöskin. Minä arwelen herra Rehtori, että suru ja waiwa owat joka-päiwäinen ruokani, yskinään kun olenkin maailmassa. Mutta kuitenkin eläköön ja antakaat elää, herra Rehtori; ah minun Jumalani! jos taifinaa alustetaan warsin täynnään, niin kuohuu se yli, sanon minä.”

Tämän ihme ihmeellisen puheen puhuttua, jonka salaiesta tarloitusta Rehtori paremmin kun joku muu ihminen maan päällä tottumuksesta woi arwata, waikeni herra Gyllendeg, odottaen minfääläisen waiutuksen se tefisi.

Se ei jäänynekään pois. „Puhufaa herra Gyllendeg,” huusi Rehtori nousten ylös ja lyöden keppiänsä lattiaan, puhufaa ja nimittäkää minulle pahan-tekijä; totta Jumal'awita selkä-saunaa ei jädötetä.”

„Keskäymmentä vuotta olen ollut pafarina kaupunnissa,” jatkoi herra Gyllendeg, oliin myös keliwannut paremmaksi. Koulussa ei ole minua käytetty, niin kun monta muuta; köyhä ja yskinään olen maailmassa ollut, sanon minä, ja olen kuitenkin päässyt ihmiseksi. En ole warastanut enkä walehellut. — — — Etä irwistä ifeniäji, sinä siellä kolkassa; minä haastan niinkun olen opetettu ja emmekä vielä ole nähneet kaiffien päiwien loppua.”

„Puhufaa, herra Gyllendeg, ja etkää antakaa katkaista puhettanne,” sanoi Rehtori lyöden pojille keppiänsä pöytään,” sanokaa onko joku loukannut kunnianne; hän kyllä saapi selkähänsä, olkaa wakuutettu jitä.”

„Mitä minulla kunnian keralla on tekemistä,” huusi herra Gyllendeg suuttuissa ett'ei häntä ymmärretty,” ah minun Jumalani, minä kysyn waan mitä koulu-laki määrää jille, joka hirttää toisen lampaita?”

Tämä odottamaton kysymys, jelle ei missäkään koulu-la'iossa ollut waastusta, oli hywin hämmästyttännyt Rehtoria. Hän seifoi hetken hämmästyneenä ja murehti muutamia ymmärtämättömiä sanoja ennenkuin sai sanoneensa, että laki semmoisessa sutkauffessa ei luvannut mitään; waan että hän olisi walmis tekemään pykälän, lampaan tappamisesta taksu ja ifuisekfi ajaksi, jonka woi kirjoittaa 1721 vuoden koulu-la'in jiwuihin. „Ja,” lisäsi hän mahtawasti, onko joku koulu-pojista, olkoon kuka tahansa, hirttännyt teidän lampaanne, seilicet mla is'entione, herra Gyllendeg, niin näytäkää minulle pahan-tekijät, totta Jumal'awita hänen selkänsä on paikalla maassa.”

Nyt nousi meidän kerraalimme ylös, fiirehtien ottamaan koto syyn päällensä, niin etteivät toiset iaisi rangaistusta, waan hän yskinään, muuten tiesi hän ojaawania parain selittää ajan hywimmälle kunnalle. Hän aloitti siis puhettansa jotenkin rohkeasti, sanoi olewansa hän joka wei pojat herra Gyllendeg'in niitulle, ja kertoeli, jota pojat eivät luuleet, jotenkin totisesti tapaukset siellä. Sitte aloitti hän puhettansa. Hän ei woinut luulla, sanoi hän viimeisekfi, että herra Gyllendeg'in niittu pilauttisi niin myöhään syfsyllä; „muuten,” lausui hän, „olen minä kassinkertaisesti tahtonut maksaa lampaan, jonka minä wahingossa waan ei ollenkaan aikomaksella tulii tappamaan.”

„Onko hän tarjonnut teille kassinfertaista maffua, herra Gyllendeg?“ kysyi Rehtori.

„Eikää uskokoo häntä,“ vastasi tämä, „kyllä on totta mitä hän sanoo; mutta hän on enemmän liipattu kuin me molemmat yhdessä.“

(Jatk.)

Kotimaalta.

Suomen Kansan Kiitos. Ruotsin virallisessa lehdessä kerrotaan että, kun keis. senaatti Wenäjän hallitukselle on maininnut ne kiitollisuuden tunteet, jotka Ruotsista annetut avunlahjat häntäntyneille Suomessa ovat herättäneet Suomen kansassa, on Wenäjän ministeri Tukholmassa kassyn mukaan virallisessa kirjoituksessa Ruotsin ulkomaan asiain valtio-ministerille pyytännyt, että Suomen kansan sulimmat kiitokset kannettaisiin kassille niille, jotka avunlahjoilla ovat lievitäneet hätää Suomessa. Tämän on ulkomaan asiain valtioministeri antanut julistettavaksi.

(S. II.)

— **Kuopiosta** kertoo „Tapi“ seuraavaista: Suomenkielen asia, tämä tärkeä kansan elon ja sivistymisen sekä kaikin puolisen vaurastumisen ehto, näyttää panewan toki meitäkin aina liian paljosta aikaillemaisuudesta syytettyjä suomalaisia liikkeelle, nyt kun on tulewan kuun loppuun kella hywänsä lupa jättää mietteitänsä H. Keis. Majesteetille Suomen senaattiin, sen tässä asiassa istuneen komitean ehdotuksen nojalla. Kirkon-kokouksia tästä asiasta kuulutaan pidettävän näissäkin maakunnissa useimmissa pitäjissä, se tahtoo sanoa: kassissa niissä pitäjissä, joissa on vähäkin kassit miehettä miehiä, että osaawat pyytää kirkkoherraltansa yhteistä pitäjän kokousta ja missä kirkkoherra ei waan ole ollut niin itsewaltias, että olisi kieltänyt tammöisen tärkeän pyynnön. Waan jos yhteinen kokous missä tämän syyn tähden on jäänyt pitämättä, niin semmoiset seurakuntalaiset ovat surkuteltavat raiskat, jotka eivät tiedä, että kirkkoherransa on perustus-laillisesti welvollinen kutsumaan kokoon pitäjän miehiä silloin kuin „seurakunta sen waatii,“ huolimatta hänen omista yksityisistä mieli-pitineistänsä. Wiime tiistaina läksi täältä oikein wartsasten Helsinkiin wiemään erinäisiä lauseita tässä suomenkielen asiassa useimpain satain allekirjoitusten kanssa Sawosta ja Karjalasta herastuomari E. G. Pelkonen Maaningalta ja talonijantä Mdam Karjalainen Juustasta. Tästä kassesta näkyy, että suomenkielen asia, ainakin näissä pohjoisissa maakunnissamme pidetään paljoa tärkeämpänä kuin koto-poltton asia, waikka niin suomi-kiihkoiseksi itjensä tunnustawa lehti kuin „Helsingin Uutiset“ tässä tuonain päätti wiinan-asiain pidettävän tärkeämpänä. Surkeata on ajatellakin, jos missä Suomen suomalaisessa maakunnassa niin olisi yleinen miellala, kuin nimittäin pois eroitetaan juopot ja erinäiset wiina-kassat. Suottako sitte sanottaisiin: „maa kansan omaisuus, kieli kassihin tawara.“

— **Wirolahdesta** kuului että sielläkin pidetään pitäjänkokous Suomen kieliassassa Senaattiin menemistä warten.

— **Säämingistä**, 18 p. Helmikuuta. Tämän talwen ilmat ovat täällä niinkuin muallakin olleet hywin waihettelewaiset, wiidentoista pykälän pakkaisesta on muuttunut wiiden pykälän lämpimäksi ja weijjateeksi, waan nyt toki on ollut muutama päiwä pakkaisista. Erinäistä ei mitään ole täällä kuulunut eikä näkynyt, munta kuin että yksi, joka nimittä itsensä „Ensifertalainen,“ on ruwennut waihettelemaan sanomalehdissämme ja wieläpä hän näkysi tahtowan muitakin pitäjäläisiä samoja jälkiä seuraamaan, waan kuin ei saa muita siihen willi-

tykseen, niin hän syyttää heitä joutamattomuudesta ja huolimattomuudesta, hän näkyy tämän lehden 7:ssä numerossa jonkin joutawilla lörpötyksillä julkisuuteen tuowan pitäjämme koulumestarin wirheitä ja rikoksia. Hänen lörpötyksensä koulumestaria vastaan on ihan waletta; kyllähän minäkin omin silmin olen nähnyt kuinka koulumestari tänä, niin kuin monena muunakin wuonna on ollut usiamassa kyllä päässä opettamassa ei ainoastaan lufua, waan myöskin kirjoitusta ja luvunlasua, — häneltä olen itsekin saanut oppia kirjoitus taitoon, ja todistuksia löytyy hywin paljon, että koulumestarin neuwon kautta moni mies pitäjässämme kirjoittaa ja lufua laskee, ehkä tuo „Ensifertalainen“ liene kasssa saanut kirjoitus oppinsa koulumestarioltamme. Kylläpä tuohon tarwittais jonkunlainen kone, jolla kaikki ihmiset pitäjämme yhden koulumestarin johdattamisella saataisi lufemaan ja kirjoittamaan, waan jos ei kella itsellä mihin halua liene, niin ei semmoiset koneet taida auttaa. Ei kunnan mies wiitisi awata suutansa koulumestarin wähestä käymisestä, sillä ei hän yksinään enuätä käydä joka mökin töllöä nuuskimassa, kuin ei kannata niin vähällä palkalla pitää apulaista; ja jos wielä pitäisi, niin apulainen tahtoo enemmän palkkaa kuin päämiehellä on kassaan tuloa, mistäpä se maksetaan ja milläpä eletään.

Kusta Suomalainen.

Puolasta.

Kapina kestää yhä, mutta Wenäjän wäki on kuitenkin saanut paljo häwitetyksi kapina-joukkoja. Petnätin sanomat Hampurista luulee genraali Türrin tulleen kapinoitjain luo, sekä myöskin että genraali Samuikin wenäjän wäessä on asetettu genraali Ramsayn sijaan Puolassa, joka viimeksi mainittu on muuanne kutsuttu. Krafasta kirjoitetaan että kansaa rientää hirmuisella kiireellä kapina-joukkoihin.

Ulfomailta.

Italiassa alkaa wapautusfodan puolue taas puuhata ja tuumitella uusia ja rajuja retkeilemisiä. Genua on edellisissä yrityksissä ollut se keskus-paikka, jossa wärijoukot ovat koonneet ja toimittaneet itsjensä lähtöön, nyt sanotaan heidän walinneen wassinaiseksi valmistus-kohtaksi Florenzi. Genuasta Valermoon asti on wapautus puoluen suosittelijat ahkerassa toimesta valmistaisissa yrityksissä kuntoon. — Neapelissä on pidetty nykyisin suuri kansankokous, jossa 3000 henkeä on läsnä ollut. Päätarjoitus tällä suurella kokouksen pidolla on ollut neuwotella miten rosmot saataisi kokonansa maasta häwiämään. Kokonainen tujina on pidetty puheita tässä tilaisuudessa ja niissä arwoiteltu Italian hallituksen toimia kowilla sanoilla, ja sitä paitsi moitittu Franskan hallituksen käytöstä ja waltio-welheitä. Kokous tuli lopulta siihen päätöksen että pantaisi toimeen paikkakunnallinen neuwofunta, joka auttaisi parlamentillistä tutkimus-kommissionia, ja että perustettaisi vapaa wäki, jonka päälyksenä olisi Garibaldi, sekä että pyydettaisi hallintolaitoksen puhdistamista sellaisista wirkamiehistä jotka ovat epäluulon alaisia.

T ä h t i.

Tämän niminen sanomalehti annetaan tänä w:na 1863 Grenckellin kirjapainosta Turussa yksi numero joka wiikko, näyttölehden kokoisena, ja jos tilaajia vähänki koolta ilmaantuu, annetaan myöskin silloin tällöin lisälehti. Tätä lehteä ruwetaan antamaan 27 p. Maaliskuussa. Tämän wuotiset tulewat maksamaan Turussa Grenckellin kirjapainossa 75 kop.,

Turun postifonttuorista pitäjän lauluissa mene-
wille 95 kop. ja muissa maamme postifonttoreissa
1 rupl. 6½ kop., johon on luettu postiraha ja
postimestarien waiwan-palkka.

Tähti tulee sisältämään kaikki osaa: ensimmäisessä
eli maallisessa osassa tulee ilmeistymään foto- ja
ulkomaan uutisia, niin myös waltioollisia, taloude-
llisia ja historiallisia asioita foto- ja ulkomaalta,
sekä erinäisten ihmisten ilmoituksia ja kuulutuksia.
— Tähden toinen osa tulee sisältämään kirjoituksia
hengellisissä ja seuralunnallisissa aineissa, tietoja
uskonnon ja seuralunan hengellisestä tilasta foto-
ja ulkomaalta. — Toimitus ottaa kiitollisuudella
wastaan Tähdelle sopivia kirjoituksia.

Tähden wähyys ja heikko walo-woima ei voi
kummasfakaan kohdassa olla loiste; mutta se kokee
kumminfin woimainja perästä pillsiä ja säteillänsä
lewittää tarpeellista waloa sen piiriin kuuluvissa
aineissa. Toimitus.

Kuulutuksia.

Jemlikt derom meddeladt förordnande komma medelst
offentlig auktion, som Fredagen den 13 instundande Mars
kl. XI. före middagen å härvarande Landskontor anstäl-
les, att till den minstfordrande å entreprenad utbjudas
transporten af 3000 tunnor korn från kronomagasinet i
Wiborg till Nyslotts stad; hvarom lugade spekulanter
härmedelst underrättas, med tillkännagifvande att nämnde
transport skall vara fullgjord inom utgången af April må-
nad innevarande år, äfvensom att spekulanterne vid auk-
tionen, då de närmare vilkoren för entreprenaden komma
att uppgifwas, höra vara försedde med till vederhäftig-
heten styrkte borgesförbindelser för åtagandets fullgo-
rande, så framt de önska att afseende skall hafwas å de-
ras anbud Wiborgs Landskontor den 23 Februari 1863.

B. INDRENIUS.

Emil Helsingius.

Säännön mukaan, tulee julkisessa Auktionissa, joka täällä
maaliskuun 13 p. kello 11 e. p. p. toimitetaan, vähimman
waatiwalle tarjottawaksi urakalle 300 erta tönnerin fulettami-
nen Wiipurin Ruunun makuusiniesta Savonlinnan kaupunkiin;
josta urakan halullisille täten tieto annetaan, ilmoituksella,
että mainittu fulettaminen on tehtävä huuhittuun ajalla tänä
vuonna, sun myös, että huutajin tulee Auktionissa, jossa ura-
kan ehdot tarkemmin selitetään, olemaan warustetut waluute-
tuilla urakan täyttämisen takauksilla, jos he huudeillensa kat-
sautoa toivoowat. Wiipurin Maanfonttoreissa 23 p. Helmi-
kuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 258.

Emil Helsingius.

Huutokauppoja.

Fredagen den 6 instundande Mars och derpåföljande
dagar försäljes medelst offentlig frivillig auktion som från
kl. 4 e. m. anställes i gården N:o 103 inom Neitsytmiemi
stadsdel, allehanda dyrbarare möbel, en större förgylld lju-
skrona, glas och kristaller, porsliner, sängkläder, koppar-,
messing- och jernsaker, äkdon och hästredskap, trädkärl
samt diverse; hvilket härigenom till kännedom meddelas.
Wiborgs stads Auktionkammare, den 26 Februari 1863.
(2) 1 Wold. Ålgren.

Yksityisiä ilmoituksia

Da in meiner **Fotographie** aus dem da-
meiner **Fotographie** liegenden Al-
bum min schon mehrere Bilder herausgenommen wor-
den sind, wird ferner dasselbe nicht mehr vorge-
legt. Und weil einige Fälle vorkommen bei un-
bekannten Personen, daß welche ihre Bilder bei
mir liegen lassen, oder theils abholen und nicht
bezahlen; so erbitte ich ohne Ausnahme ferner für
jedes einzelne Bild die Bezahlung.

Gleichzeitig empfehle ich mich einem Hochgeehrten
Publikum ganz ergebenst

M. Seifert.
Fotograph.

Agentur.

Till en affär, som lemnar 6% provision och vid hvil-
ken man med någorlunda drift kan emotse en stor om-
sättning, sökas verksame agenter. Frankerade anbud ad-
resseras till **W. Menck** i **Hamburg**.
(5) 4

S:t PETERSBURGSKA

Brandförsäkrings Bolaget,
med ett grund Capital af 2,400,000 r.,
emottager emot billiga premier försäkringar mot
Brandskada å fast- och lösegendom i städer och på
landet genpm dess befullmäktigade agenter.
Bandholtz & Co.

Ryska Lifförsäkringsbolaget

afslutar fortfarande försäkringar genom underteck-
nad dess befullmäktigade ombud härstädes. Utdrag
af bolagets statuter äfvensom blanketter till de be-
höfliga deklarationerna utdelas af

W. von KARM.

Palwelukseen halutaan.

En med goda betyg försedd

och i Matlagning kunnig Hushållerska kan genast erhålla
plats uti ett större hus härstädes. Den härå reflecterande
behagade aflämna svar till Boktryckeriet härstädes.
(3) 3

Kadonnut.

Viimeisissä perwari-tanssailuissa kaupunkiin seura-jalissa (8
p. t. f.) unohtui romwaswaen waatteus-huoneeseen yksi musta
kiltti-manteli ja — katoiti sieltä. Tämän karpaleen myyhiestä
hallitfiää — eli fentiesi hallitfiatarta vyhdetaän olemaan niin
koltellias ja eifajemaan wifansa Herran Sopotowan Muoti-
magasiinissa suuren kadun warrella — kappaleen tanne tuo-
mitella

Porttappat: Ett guld armband mellan Handl. Richardts
och Rådman Ivanoffskis gård, upphittaren uppmanas att
mot hederlig wedergällning aflämna densamma hos Handl.
Richardt. (3) 1

Wuokrataan.

Nu genast, 2:ne rum, passande för ungherrar, uti Clo-
patts gård N:o 28 inom f. d. fästningen. (2) 1

Myytävänä.

Mariane N:o 20 Pietarperin esikaupungissa suurella kadulla.
Ylimpiä tietoja antaa lartanon omistaja.

Skidor. och

Puukko-knivar, tillverkade af de Nödlidande i Saa-
rijärvi socken. Närmare underrättelse erhålles uti Herr
G. G. Cloubergs Bokhandel. (3) 1

Surmjölkk och **Tjernmjölkk** finnes alla Onsdag-
gar och Lordagar till salu uti Assersorskan Freys gård
N:o 81 inom f. d. Fästningen. (3) 1

I gården N:o 80 försäljes enskilda meubler såsom speg-
lar, skåp och en flügel.

Im Hause N:o 80 werden verjchiedene Meubeln wie Spie-
geln, Schrande und ein Flügel aus freier Hand verkauft.
(3) 2

Till salu utbjudes Stadsgården inom fästningens tredje
quarter, N:o 126, om 308 quadrattfamnars areal, bebyggd
med brandförsäkrade bonings och uthus, hvaraf hufvud-
byggnaden indelats i sal med två tamburer, fem kamrar,
kök med skafferier och källare, samt öfrige byggnaderne
bestå af drengstuga med kök, bod, vagns- och vedlider
samt stall och fähus. Om köpevilkoren kan öfverens-
kommelse träffas med Hofrättsrådet Löfgren.
(3) 3

Alexander Schuchman Wuodissa on myytawana latto pa-
reitä. Hinta 33 kop. tuhannelta. (3) 2

Wiipurissa, M. M. Billiakusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. P. Pahonen.

Öisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 9.

Nonju-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Raha-kurssi.

Pietarissa 15 (27) Helmik.

London	35 ¹⁸ / ₁₆	36
Amsterdam	176	
Hamburg	31 ⁷ / ₈	32
Paris	376 ¹ / ₂	

Wiipurista.

Wiime lauwantaina oli H. Mhäisyhtensä Suomen fenral-kubernööri täällä matkallansa Pietarista Helsinkiin. Warmaan wei H. Y:nä nyt Helsinkiin ne suuret uutiset, joista Helsingin ruotinsieliset sanomat owat tietäwinään.

— **Kokkalan juttu.** Meille on tullut selityksiä siihen kirjoitukseen, jonka annoimme Otawan 4:ssä numerossa. Niin on ilmoitettu ettei Wiipurin maafansliassa ole myötävänä kuin 79 näitä niin kutsutuita „Kokkalan tiloja.” Se tahtoo sanoa, ainostaan 79 kokonaista perheuntaa on maantielle menemässä. Ompa tuota tuossaki. Vielä nyt on asia kamala. Jos nämätkään tilat eiwät ole lopen huonoja, niin olisi parasta että entiset asukkaat lunastaisivat nämätki, pysyen siten wanhoilla tunnetuilla maillaan. — Samoten on Taawet Tulkki selittänyt, että hän tosin on kaksii tilaa itsellensä lunastanut, waan että se toinen tila oli autiotila, mikä ennenki oli ollut hänen omassa haltuissaan, eikä siis mikään „toisen miehen” tila. Ilmoituksessa tätä, tahdomme sanoa, ettemme mekään ole sitä „toisen miehen” tilaksi kutsuneet, sillä meistä katsoen oliwat tilat kaikki Suomen ruunun omaisuutta, koska ruunu oli ne kabinetiltä itselleen lunastanut, eikä siis sekään autiotila ollut kenenkään yksityisen tila.

Kirje-waihtoa.

Otawalle on tullut paljon lähetyksiä, joista funnioitettawia lähettäjiä saamme kiittää ja lupaamme ottaa näitä lähetyksiä Otawan palstoin sikäli kuin waan sopii.

Sananen maawiljelykseen kuuluwista asioista.

(Lähetetty.)

Kuin maawiljelys on Suomen pää- ja emä-elinkeino, niin olisi wälttämätöntä saada se siihen kuntoon että woipi täyttää tämän kutsunuksensa, ettei tänäpäni mielellään syöda huomisen muonaa. Wilahdetaanpas tätä vähän lifemmin.

Monissa maamme paikkakunnissa, missä kaswiwiljelys on sywältä juurtunut, on pellot siitä suuttuneet, etteiwät anna täyttä tuloa. Tämä on pafottanut ja pafottaa wieläki enemmän kasken polttoon, että jo paikoin täytyy taas nylkeä wasta raadettu aho kaskeksi, johon pitää talwella, peninkulmien päästä, ja usein toiselta ostaen, hankkia „wierto-pölkky” ja aidasetki, jotka, koloamattomat koirut, oltuansa pari kolme vuotta aitana, lahowat, ettei enään ole niillä suurta arwoa polttopuinaakaan. Nyt sattuu tämä kaswi olemaan monesti 5, 6 ja toisinaan 10 wirstan päässä, asunnosta, johon älyämme minä ajan wiepi malla käydessä

tätä wiljelemässä, semminki wiertämisessä, johon pitää oleman erinomaisen kuuwa ja tuulinen ilma, mikä tuuli usein tuo sateen juuri kun on päästy työhön käiksi. Vieläpä antaa kaswi tämän monin kertaisen waiwan palkkioksi epäwakaisten tulon. Täällä ilalla tiluksilla taitanee kaswiwiljelys kohta wärsin loppua.

Tähän woinee joku arwella: „niin se on, kella on huonot metsät ja pitkät raade-matkat, waan kella on lifellä hywät kaswimaat kyllä se hywin waiwan maksaa.” Niin tämä näyttääki sille, joka ei ota metsän häwittämistä ja maan laihaksi raakkaamista mihinkään arwoon, eikä juohduta mieleensä kuinka puutawara naapurimaissamme on kallis ja aina kallimmaksi tulee sikäli kun metsät wähenewät. Kuitenki metsän tuotteet owat melkein ne ainoat wiemätawarat Ulkomaille, millä Ulkomaan tawarat saadan maahamme waihdetuiksi. Ei suinkaan wähänki etenpäin miettiwä maamies lehuksaan kasken kunnattawan, waikka hänen on waikea luopua wanhasta totutusta rawasta ja kun ei tiedä muutakaan mihin turwata.

Muutos tässä asiassa on tehtävä wiimenki. Paras olisi siis jos ruwettaisiin jo ajallansa ahkerroimaan, ennenkun metsät pääsewät loppumaan. Muutos on tapahtuwa ryhtymällä nerolla newoin, soiden ja peltujen wiljelykseen, ehkä ei juuri äkkiä ole kaswiwiljelyskään hylättäwä, waan sitä on wähenettäwä mitä mahdollista on wuosi wuodelta. Newat, suot ja monet lafsot owatki luonnollisessa tilassaan ikuiset hallan pesät, sentähden on niiden kimppuun ryhdyttäväki ensin, ja näihin tarpeisiin on wiime aikoina Hallitusksemmei ruwennut apua tekemään. Tosin tulee weden pois-saanti paikoin maksamaan jotenki paljo, waan on muistettawa wasta tulewaa hyötyä, sillä useinki wilja-kaswun perästä saadaan oiwallinen laituin-maa eli niitty joka onki „pellon äiti.”

Ennen kun peltowiljelys woidaan parantaa, on karjan hoito samassa parannettawa, sillä peltowiljelys ja karjan hoito owat ikäänkuin sidotut riippumaan toinen toiseensa. Karjanhoidon parannukseksi täytyy antaa pellossa sian rehukaswuille. Niityt ja laitumet owat saatawat parempaan kuntoon. Kaikki liika pelto, johon työwoimat eiwät ulotu kunnolla wiljelemään, on pantawa wuorottelemalla heinäkaswuun. Wähempi mutta hywin wiljelty maa-ala antaa aina suuremman tulon kuin iso ja huonosti hoidettu.

Karjan hoidolle, sekä siihen kuuluwille heinä- ja rehukaswuille on tähän asti annettu kowin wähy arwo; waikka nämä meidän kylmässä ilma-piirissä eiwät taitasi koskaan antaa niin suurta halla-wuotta kuin paljas jywä-wiljelys.

Mutta kun kansamme ei ole wielä ehtinyt niin paljon astua siwistyksen rappuja, että näkisi koto ihmiskunnan oleman yski ainoa suuri perhe, niin taitaa olla pelko leiwän loppumisesta, jos jywä-wiljelys wähenettäisiin ja sen sjaan heinä- ja rehuwiljelys enennettäisiin. Eitan yks-puoliseesti

ymmärretään vanhaa sananlaskua „oma henki, henki, ei wafkan henki.“ Waan kun karjanhoito tulee parannetuksi, niin että se saadaan täydellisesti antaman, on myös sen anti, woi ja juusto, kunnolla valmistettava ja hoidettava, ett'emme tarwitisi häwetä fantasiaa kaupaksi sitä, mitä on päälle oman tarpeen, ulkomaalaisten nenän eteen, minä edestä taas nämä, jotka ovat oikeassa jymäwiljelyn foto-maassa, nalkaawat meille jymä ja jauhoja, joista emännät saawat leipää leipoa Silloin näyttäis-see, ettei ole wafkan henki wäähä osake omasta hengestämme. Ja sitte peltoimme myös saawat voimallisempaa ja mehuellisempaa sontoa, josta nä-mätki tietysti leppyyvät antamaan suuremman ja wafamman tulon. Mutta kun laajemmille seli-tyksille näissä asioissa löytyy jo omallaki kielessämme sopivia kirjoja, niin en katso tarpeelliseksi tässä pitemmältä wirkkaa.

D. B—g.

Omituisia matka-muistelmia.

(Lähetetty.)

Pyhämpi eli pitempi matka kapaloista hautaan on kullakin ihmisellä. Ihmisten omista syistä kat-seawat elämän langat usein ajemmin, kuin mitä Luoja alku-peräisin oli määrännyt. Kenen osaksi on tullut ylävämpi katsanto-piiri, se koettelee ku-wailemalla ja kertomalla wiedä lähimäisiä muka-nansa. Tämän kirjoittajalle onnistui kerran päästä tavallista toimistansa irti ja kahdeksi kuukaudeksi ulkomaille. Se oli vuonna 1861, 10 p. Heinäk.

Wiipuri on hänen kotopaitkanja, josta hän, poi-kana ja nuorukaisena ollessaan, aina ennen suru-mielin erosi, jos yffinänsä oli penikulmankin pää-hän mentävä, — sillä sen hellä-tuntoinen kernaasti jättäisi rakasta ympäristöänsä, jos ei welvollisuus tahi muu siihen pakoita. Kotonta saattoiwan häntä nyt edellisenä iltana oman sa parhailta toivotuksil-lansa uuden kiwi-laiturin wieressä seisowaan höy-rylaiwaan. Namun neljännellä tunnilla herätti-wät lähtö-merkit ja torni-kellonkin lyönti ne lepää-wät matka-kumppalit walweille, ja „Aura“, köy-sistänsä ja woimiinsa taas päästyään, läksi iha-nalla säällä tawallansa wettä kytämään. Uraan sataman läpi wauhdilla kulkeisamme, wiipyivät fertojan filmät vielä näillä tunnetuilla seu-duilla. Siellä niinkuin ennenkin kuului puu-tawaroiden läiskinä, ja miehet jo olivat liikkeellä laivoja las-taamassa. Illaksi jouduimme Helsingiin, jossa kä-weltyämme ja muutaman tuttawan nähtyämme, seu-raawana aamuna siirsimme etemmäksi Turkuun. Tästäkään kaupungista minulla ei paljon outoa ollut, jossa jo vuonna 1855 kuukauden olin asu-nut. Kupitan eli p. Henrikin lähteellä asti käy-tyäni, sen wedellä itseäni wirwoitettua ja soittoa siellä kuultuani, käwelewäisiä ja istuwaisia ja pa-rannusta etsiwäisiä wieraita nähtyäni, kaupungissa tuttavia terwehdittäni, seurahuoneessa kahden kumppalini kanssa iltaruualla oltuani, menimme taas siihen käyntö-koneilla warustettuun wäli-aikai-seen asuntoon, joka päivän koittaessa niinkuin koh-telias näyttely-tanssitar kulki takaperin Aura-jokea myöten, sanoen sillä tawoin jäähyväisiänsä kaimansa lähestölle ja Suomen mantereelle, jonka tyttäristä muutamat rannalla wiittailivat käsillänsä. Turun ja Ahwennamaan saaristojen wälitse kulkeisamme, oli kirkas sää ja wieno tuuli wei jonkun waasta-me tulewan laivan sen määräys-paikkaa lifemmäksi, mutta awonaiselle merelle ennätettyämme, nousi paksu sumu, että piti toisinaan hiljemmin käyttää alustamme, ja waroten vastaan sattuwaisia antaa kuulua waroitusta-ääntä. Kuitenkin tuli, päivälli-sen syötyämme, jo Ruotsin kalliit meidän nähtyihin, ja kohta jo linnan ja wiheriöitsewillä rannikoilla

olemain ihanien asuntojen, sekä siinä pittäessä jal-messa seisowien ja liikkuwien eri laiwain ja we-neitten siwuitse ehdimme noin kello 5:n aikana il-lalla pysähdys-paikalle Stockholmiin. Kapineitamme tullimiehille näytettyämme, ja viimeiset Aurassa suoritettuaamme, tuli meidän maalle astuesssa, koto-joukko rawintolan tarittajia fortтинен sa sekä, kan-tamista ja ajamista pyytäviä ympärillemme, niin että sen ei jo ennen päättännyt, mitä tehdä ja minne mennä, oli si kauan saanut tinkiä heidän kanssa. Minä maata wiljelewän maamiehen kanssa menim-me somaan fortteriin wilkas-liikkeisen kadun war-tella. Samana iltana oli vielä aika mennä tea-teriin, Humlegård nimisessä puistossa. Siellä meille tunnettu D. Andersson'in seura näytteli: „Jos waimo waan tahtoo, kyllä sille onnistuu,“ ja „wähä kansan huwitusta.“

Tämä pääkaupunki on osittain kauniisti rakennettu, mutta on siellä myös wanhan-aikuisia kaitoja katuja ja korkeine monikertaisine kattoineen, joissa katu-solissa tuskin kaks kärkeä pääsewät toinen tois-tensa siwuitse, ja ilma on niissä arwattawasti hai-sewa ja painawa. Rustinki-kammareissa näimme kuninkaallisten ja sotawäestön muinaista monenlai-sia pukuja, aseita, y. m. — Siellä näet muun se-assa myös kuningas Gustaf II Adolf'in satuloite-tun hewoisen topattuna, josta hewoisesta hän, us-komme puolesta Saksanmaalla sotien, sotatuntoreelle kaatui, siellä ovat hänen weriset waatteensa ja miek-kansa säilytettynä. Myöskin Kaarle XII:n mah-tawan miehen, saappaat ja waatteet, sekä entis-aikaisen nahkaisen tykin ja kaiselaista muutaki siellä näkee. Kuninkaan suuri linna on kaunis. Sen portailla lepää kaks walettua leijonaa. Sen alla rantapuolella on ryytimaa, jossa etenkin iltoina moni herrasmies perheineen, puhellen ja soittoa kuunnellen, nautitsee kypin teetä tahi muuta lähei-sestä kahwe-huoneesta. Rannasta lähtee usein niitä ketteröitä höyry-weneitä, wieden lystäilijöitä joko „Djurgård“ nimiseen tarhastaan eli muualle. Tämä puu-tarha kuului olewan penikulman suuruinen, ympäri mitaten. Meidän siellä käydessä, pidettiin „Blåporten“ nimisessä osassa pidot danskalaiselle ruhtinaalle, joka sotalaiwan sa kanssa haminaan oli tullut. Rawintolan edessä soitteli toinen soitto-kunta myös Suomessa tunnetuita ruotsalaisia lau-luja; myöskin Bellman'in pilan sepittämiä. Toi-nessa kohdassa ampuivat muutamat maaliin, joiden seassa tapajin erään tuttawan englantilaisen. Ympäri käydään yhteen tullaan. Passia Wiipurista saadessani, olin luvannut näyttää sitä Wenäjän konsulaateissa ulkomaille. Konsulin tykö siis jär-wen poikki weneellä mennessäni, jossa muitakin yli seurasi, puhutteli minua suomeksi eräs suomea taitawa ruotsalainen, murteesta tahi näöstä arwa-ten että olin suomalainen. Tästäpä etenkin sou-tomies kummastrui, ja toiselle rannalle päästyämme, hän muilta maksun ottaessa, ei tohtinut minulta ottaa niin mitään. Kohtelias saattajani tästä su-noi, rahwaassa vielä löytyvän sen epäluulon, että pitävät suomalaisia noitureina. Mälar-järwen ran-nalla on pait muita suurempikin uima-huone eli koulu siinä taidossa. Moosen mäeltä on kaunis näkö-ala yli kaupungin. Siellä korkeudella on myös-fin rawintola, näyttely-huone ja kansan huwitusta tarjona. Sieltä hämärässä palatesamme, tuli etem-pää muutamissa höyryissä, joista rakettia laskiwat ja soittoa kuului, wapaa tarffa-ampuja-wäki kaupun-kiin, josta ne aamulla olivat ulos marssineet. Ne olivat tawallisissa herras-waatteissa, joko gari-balbi- tahi olki-hatuissa, ja fantoiwan olallansa pajoneteilla warustettuja tuksareita. Sunnuntai aamuna menimme kahden kesken suomalaisen pie-neen mutta somaan kirkkoon. Sinne ei tullut kais-

liaan kuin kymmenkunta henkeä, syystä kuin kuulin, että Nuotjin muuttaneet, umpi-suomalaisetkin, kohta sen maan fieltä opittuansa, käywät ruotsalaisissa kirkkoissa. Saarnaaja kuului olewan Nuotissa syn-tynt ja oppineen suomea pohjoisessa suomalai- sessa seurakunnassa. Kirkon-meno ei kestänyt kauan. Muutamia wärshyjä määrätystä wirsistä laulet- tiin urkujen johdolla, ja saarna oli lyhyt. Sieltä astuimme enin wäkästi aifaa bowi-kappeliin ja sitten vielä ajalla suureen eli Nikolai-kirkkoon, jossa sielun-paimen Beskow piti voimallisen saarnan. Kirkko oli täpö-täynnä sanan-kuulijoita, jotka ur- kujen jälkeen weisajivat: „Meil' linna luja Su- mala, myös wahwa wastusajet." Tätä kaikkea nähtyä ja kuultua, menimme ravintolaan makeata päivällistä syömään. Niissä sekä kauppa-puoteis- sakin tawataan usein ulkomailla siemiä neitoseja pas- saamassa. Sotamiehiä sinisissä unihwormuissa sekä muntoin Nuotjin wapaata kaunistä wäkeä oli hu- paista nähdä. Paljon walittawat siellä irstaista wallattomuutta tapahtuwan. Kerran kuuli tämän firjoittaja, lewolle mentyä, kadulta heleän apu- huudon, joka kuitenkin poliisin wäliin tultua loppui. Monta yhteistä hyvää toimeen saatavia seuroja kuului siellä löytyvän, jotka jo owat monta kuu- non laitosta etenkin nuorisolle aikoin saaneet.

(Jatk.)

Kaifellaista.

Sowinto-oikeus. — Semmoisia laitoksia, jois- sa riita-asiat koetaan saada keskinäisellä sowinnolla ratkaistuksi ja päätetyiksi ilman käräjänkäynnittä, sanoo Suometar, on toiwottu ja koetettuki myös maahamme saada, waikka tähän asti turhaan. Näi- den laitosten hyötyä ja tarpeellisuutta emme tar- winne nyt selittää, kuin siitä ennen jo on lawe- asti puheltu, waikka siitä ei walitettawasti tä- hän asti ole vielä waiutusta näkynyt. Sitä iloifempi on meidän kertoa, että sowinto-oikeutta wiljellään Juhinsalon kylässä Lohangon kappelia ja Eysmän pitäjää. Esimerkiksi hywästä firjoi- tusten taitawuudesta siinä Lohangon kappelissa, kertoo muka yksi lähettäjä sieltä, että „Juhin- salon kyläläiset owat keskenänsä laittaneet sem- moisen oikeuskunnan, jossa kylällisiä asioitansa keskenänsä sowittelewat ja ratkasewat, päästäksensä waiwaamasta, usein pienten asiain tähden, munta oikeuslaitosta sekä maksamasta hukkaan rahoja tuo- marin pöytäkirjain pitkään wedetyistä wiivoista. Toisin Juhinsalolaiset pitävät sowinnosta pöytäkir- jaa, joka asioita tuumittaessa firjoitetaan, mutta he antawat lauseensa ilman maksutta. — Tämän olen waan maininnut näyttääkseni, etteiwät seurakunta- laisemme ole yksinkertaisempia kuin muuallakaan."

— **Neuvo hinkku-yskää vastaan.** Hinkku- yskä on sairaus, joka kestää muutaman wiikon tai kuukauksiaki, eikä saateta sitä lääkeillä estää, kum- minkaan ei sen alussa, waan pikemmin sen jonkun ajan keitettyä. Riwittämiseksi on sopiwa antaa oksennus-ainetta yhden pulwerin kerran wiikkoonsa, mutta puoli pulweria on kyllä 6 wuotifelle lapselle ja 1/4 pulweria 2 wuotifelle. Myöskin annetta- koon „Belladonna-rohtoja" joka toinen tunti niin monta tiukausta eli tippaa kun lapsella on ijän wuolia. Täksi lääkkeeksi sekoitetaan: puoli drakmaa „belladonna-nestettä ja 3 unssia puhdistettua wi- naa. — Hywä koto-lääkitys on luoti hylkeen-ihraa, josta ruokettuneet syriät owat hywin tarffaan pe- ratut; sitä keitettyköön neljännes tunnin aifaa fort- telissa maitoa, johon pantakoon pari sipulia; sitä lientä annetaan ruoka-lusikallinen 4—6 kertaa joka päivä lapsille, jotka owat yli vuoden wanhat. — Muutoin suojeltakoon, miten waan mahdollista on, lapsia pakkaselta ja weto-ilmalta, waatetetakoon

hywin eiwätkä he nauttiko aiwan tufewaa ruokaa eikä kuumottawia juomia.

— **Paawi ja W. Raamattu.** Sanomalehti Spectator sanoo: se on melkein luultawa, ettei paa- wi ole oikein kotona Pyhässä Raamatussa. Uuden joulun päivänä kun hän piti puhetta Ranskan up- sieri-joukolle, sanoi paawi, „Piemontin (eikä siis Italian) vielä kotuwaisena notkistawan polwensa W. Pietarin istuimen edessä, samoten kun Jaa- koppi, tietämättä koko yön taisteltua, laskeutui Enkelin jalkojen juureen." Mutta näyttää kun paawi näillä sanoilla olisi tullut wäkä pulaan. Kun Jaakoppi rufoili enkeliltä sinnausta, niin Raa- mattu todistaa enkelin hänellen sanoneen: „sinua ei pidä enää kutsuttaman Jaakop, waan Israel; sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa ja olet woittanut." Tämä olisi hywä ennustus Italialle. Se olisi siis wasta sanottawa: „sinua ei enään pidä kutsuttaman Piemontti, waan Ita- lia; sillä sinä olet taistellut hengellisen ja maalli- sen wallan kanssa ja olet woittanut." Mikä kowa onni lie pannut paawin walitsemaan Raamatusta hänen asialleen niin pahan paikan!

— **Kirje —l—b—s:lle.** (Lähetetty.) Ettehän kun- nioitettawa kynäiliä pahastune, jos te'en pienen mer- kityksen tarkastettuani kynäilöstänne: „Weljefset." Ei ole aikomukseni suuresti koskea itseänsä kynäi- löstä, tahdon ainoastaan mainita, että maineleh- dellä nimitetään se „uuteloifi," mutta kertomusta alettaissa „tarinakfi." Minusta näyttää tarina-ni- mitys sille warjin sopimattomalle, sillä minusta näb- den ei se sisällä suuresti tarinallisuutta muussa, kuin joskus pufunsa puolesta. Senlaiset seka-ni- mitykset loukkaawat waan fieltämme.

D. N—n.

Kuufutuksia.

Jemlikt derom meddeladt förordnande komma medelst offentlig auktion, som Fredagen den 13 instundande Mars kl. XI. före middagen å härvarande Landskontor anstäl- les, att till den minstfordrande å entreprenad utbjudas transporten af 3000 tnnor korn från kronomagasinet i Wiborg till Nyslotts stad; hvarom hugade spekulanter härmedelst underrättas, med tillkännagifwande att nämnde transport skall vara fullgjord inom utgången af April må- nad innevarande år, äfvensom att spekulanterne vid auk- tionen, då de närmare vilkoren för entreprenaden komma att uppgifwas, böra vara försedde med till vederhäftig- heten styrkte borgesförbindelser för åtagandets fullgö- rande, så framt de önska att afseende skall hafwas å de- ras anbud. Wiborgs Landskontor den 25 Februari 1863.

B. INDRENIUS.

Emil Helsingius.

Säännön mukaan, tulee julkisessa Auktionissa, joka täällä maaliukuun 13 p. kello 11 e. p. p. toimitetaan, vähimmän waatiwalle tarjottawaksi urakalle 300 otra wnnörin fulettami- nen Wiipurin Muunun maksiiniesta Sawonlinnan kaupunkiin; josta urakan halullisille täten tieto annetaan, ilmoituksella, että mainittu fulettaminen on tehtävä huuhituun ajalla tänä wuonna, kun myös, että huutajin tulee Auktionissa, jossa ura- kan ehdot tarkemmin selitetään, olemaan warustetut wakuute- tuilla urakan täyttämisen takauksilla, jos he huudoillensa fat- santomia toiwewat. Wiipurin Maankonttorissa 25 p. Helmi- kuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 258.

Emil Helsingius.

(3) 2

Suutokauppoja.

Wid offentlig Auktion, som förrättas härstädes den 15 nästinstundande April kl. 11 f. m., komma särskilte, Saima kanalverk tillhörige, vid Rättijärvi sjö belägne bo- nings- och uthus byggnader att till den mestbjudande försäljas med vilkor, som vid auktionen närmare bestäm- mas. Wiborgs Landskontor, den 27 Februari 1863.

B. INDRENIUS.

E. Olsoni.

Julkisessa Auktionissa, joka täällä toimitetaan ensi Huuh- tituun 15 p. kello 11 e. p. p., tulee muutamit Saiman Ka-

nästan omiutiset, Rättijärven feudulla olewaiet afuma ja ulko-fartanot enimmäen maksamalle myytävällä, ehdoilla, jotka auktionissa tarkemmin määrätään. Wiipurin Maantansielija 27 p. Helmikuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 554

E. Olsoni.

Fredagen den 6 instundande Mars och derpåföljande dagar försäljes medelst offentlig frivillig auktion som från kl. 4 e. m. anställles i gården N:o 105 inom Neitsytniemi stadsdel, allehanda dyrbarare möbel, en större förgyld ljuskrona, glas och kristaller, porsliner, sängkläder, koppar-, messing- och jernsaker, åkdon och hästredskap, trädkärl samt diverse; hvilket härigenom till kännedom meddelas. Wiborgs stads Auktionskammare, den 26 Februari 1863.

(2) 2

Wold. Ålgren.

Yksityisiä ilmoituksia Theater-Anzeige.

Freitag den 6:ten März.

Zum Benefiz für Herrn Emil Grimm.

Mondecaus

oder

Der Entdecker der Dampfkraft.

Historisches drama in 5 Aufzügen von A. E. Brachvogel.

hieraf

Zigeunerbilder!

3 lebende Bilder.

1 Bild. Eine Zigeunerhochzeit. 2 Bild. Zigeuner im Kampf.
3 Bild. Zigeuner am Abend

Preise der Plätze wie gewöhnlich.

Die Direction.

Zu diesem meinen Benefiz erlaube ich mir ein hochgeehrtes Publikum hiedurch ganz ergebenst einzuladen.

Emil Grimm.

Härvarande Fruntimmersföreningens årslotteri kommer att ega rum under påskveckan, och anmodas härmedelst vinsternas godhetsfulla gifvare och gifvarinnor att inlämna desamma hos fru Sofie Örn.

Uställningsdagen, såväl som utlottningsdagen, skall framdeles närmare tillkännagifvas genom annons i detta blad.

Direktionen för

härvarande Fruntimmersförening.

Die Jahreslotterie des hiesigen Frauenvereins wird in der Osterwoche stattfinden, und werden die gütigen Geber und Geberinnen von Gewinnsten ersucht, solche der Frau Sophie Örn zuzustellen.

Die Ausstellungstage, sowie der Verloosungstag werden durch eine spätere Anzeige in diesem Blatte bekannt gemacht werden.

Die Direction des
hiesigen Frauenvereins.

Northern Assurance Company

Eld- och Lifförsäkringssällskap

i London

grundadt år 1836,

stadfästadt genom särskild parlamentsakt.

Kapital 1,259,760 Pund Sterl.

Reservfonden 445,029 " "

Årlig inkomst 232,021 " "

motsvarande tillsammans öfver

Tretton Millioner Rbl S:r.

Försäkringar emottagas genom

Herm. D. Kröger.

Agentur.

Till en affär, som lemnar 6% provision och vid hvilken man med någorlunda drift kan emotse en stor om-

sättning, sökas verksame agenter. Frankerade anbud adresseras till **W. Menck i Hamburg.**
(3) 5

Försäkrings-Aktie-Bolaget

SKANDIA,

hvars grundfond uppgår till

Femton miljoner Svenskt Riksmünt

(öfver Fem Miljoner Silfver Rubel) emottager försäkring å lif, och afslutar försäkring mot brandskada i städer och å landet för allmänna och enskilda byggnader, fabriker af alla slag, qvarnar, sågverk, träddvaru-upplag, samt å varulager i allmänhet, möbler och husgeråd, landegendoms inventarier (döda och lefvande) inbergad skörd m. m. äfvensom å fartyg i hamn och under byggnad, till billigaste premier, samt afslutar alla brandförsäkringar genom Bolagets Agent i Helsingfors Handlanden Abr. Oldenburg; upplysningar meddelas, prospekter och formulärer lemnas, äfvensom ansökningar för expediering till Bolagets General-Agent emottagas:

I Wiborg af Herr Bandholtz & C:o.

I Kuopio af Herr Kellgren.

I Fhamn af Herr C. H. Ahlqvist.

I Lovisa af Herr C. G. Majander.

I Borgå af Herr C. L. Söderström.

Palmelukseen haluawa.

Ett ungt fruntimmer önskar sig, ju förr dess hellre, bli anställd uti ett bättre hus på söm eller att gå frun tillhanda. Den härå reflekterar behagade i förseglad biljett uppge sin adress till W. E. som inlemnas å detta blads tryckeri.

Wuokrataan.

Öfre våningen i undertecknads stenhus, inom fästningen jemte källare och nödvändiga uthus, att tillträdas den 1 nästinstundande Juni. Öfverenskommelse med
(2) 1 Johan Bäckman.

Nu genast, 2:ne rum, passande för ungherrar, uti Cloppatts gård N:o 28 inom f. d. fästningen. (2) 2

Öfre våningen i undertecknads stenhus, innehållande 8 rum, tambur, kök och skafferi, samt nödige uthus, att tillträdas d. 1 Juni. Par kamrar och ett vindsrum med eldning, kunna dessförinnan eller nu genast erhållas, efter öfverenskommelse med B. S. Hougberg.

Inom fästningen uti Koscheleffska gården N:o 89 tvenne rum för ungherrar eller ett mindre hushåll, antingen med eller utan kök för billigt pris.

Från den 1 Juni år 1863 uthures ett stort kvarter med 7 rum, vagnslider med stall i. f. d. fästningen, N:o 19 hos, Petter Antonoff. II

Съ 1863 г. Юня 1 д. отлается въ аренду большая квартира 7 комнатъ, скинажнымъ сараемъ и конюшнями, въ Городъ въ домъ П. Антонова № 19-й.

(3) 1

Myytävänä.

Skidor, och

Puukko-knifvar, tillverkade af Jde Nödlidande i Saarjärvi socken. Närmare underrättelse erhålles uti Herr C. G. Cloubergs Bokhandel. (3) 2

Surmjölk och **Tjernmjölk** finnes alla Onsdagar och Lördagar till salu uti Assersorskan Freys gård N:o 81 inom f. d. Fästningen. (3) 2

I gården N:o 80 försäljes enskilda meubler såsom speglar, skåp och en flygel.

Im Hause N:o 80 werden verschiedene Meubeln wie Spiegel, Schränke und ein Flügel aus freier Hand verkauft.

(3) 3

Alexander Schuschinon Puodissa on myytävänä katto päreitä. Hinta 35 kop. tuhannelta. (3) 3

Wiipurissa, M. A. Siitafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgren.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
penniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a a n:
Silliatuksen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikkialla maamme postikonttoreissa.

N:o 10.

Perjantaina 6 päivänä Maaliskuuta.

1863.

Wiipurista.

Painowapaus-laki, jota viime vuoden komitea ehdotteli, on parhaillaan Senaatissa tutkittavana, sanoo Helsingfors tidningar niminen sanomalehti. Senaatin jäsenien mielet tässä asiassa kuuluvat olewan hyvin eroavia, kumminki on toivottavaa, että mainittu laki-ehdotus, joko semmoisena kuin komitea sen esitteli taikka muutettuna, tulee annettavaksi valtiopäivien päätettäväksi.

— **Kummallinen rahan-lyöntö** on kirjoitus, jolle on anottu sana Otawassa; se on seuraava: Tammikuussa tänä vuotena kuulin erältä Wiipurin pitäjän talonpojilta, jotka rahtifuormia wetivät Helsingiin, seuraavan melkeen kamottavan uutisen. He tapasivat tiellä niinkään samallaisen rahdin wetäjän, ehkä eriskummasta ainetta hänen fuorman sa sisälsi, jota ennen ei ole kumminkaan niin rohkeasti vedetty. Rahtimiehet tavallisesti kyselivät toisiltaan, yhteen satuttuansa, mitä kylläkin on fuormana, jonka he myöskin toisilleen mielellään ilmoittavat, jos waan tuntevat toinen toisensa. Nyt äskettäin toisten seuraan sattunut rahtimies ei ilmoittanutkaan näille fuorman sa sisällystä toisten kysymykselle, ehkä hän oli tunnettu. Sepä pani toiset arvelemaan ja paitsi sitä se hewoinen, joka sattui kulkemaan mainitun fuorman jalesta, päristeli ja fuorsahтели, ja missä yösiä pitivät, niin se oudoksittu fuorman wetäjä ei maannutkaan ruvassa, waan fuorman sa päällä. Se fuorma oli peitetty niini-matoilla, waan yhdestä paikasta oli peitos vähä mennyt pois, niin että ihan tarkasti taisi nähdä siltä rikkiänseltä paikalta että siinä oli maalattu ruumiin firstu. Siitä toiset rahtimiehet saivat hyytä yksimielisesti katsoa koko sen fuorman sisällystä, jota he eivät kuitenkaan tehneet sen läsnä ollessa, kenen fuorma oli. Näin yksimielisesti katsottuansa, niinpä suureksi ihmeekseen löysivät firstussa ruumiin ja vielä lisäksi kaksi muuta ruumista käärittyinä niini-mattoihin sisään. Sellaista ainetta fuorma sisälsi. Arvattavasti toiset rahtimiehet kysyivät mistä hän niitä on saanut ja mihin hän niitä wetää, sekä mitä hän niistä saapi weto-palkkaa, johon ruumiin wetäjä oli vastannut, että ruumiit ovat annetut hänelle Lappeenrannan ketrui-huoneesta, hän wiepi niitä Helsingiin ja palkaksi on luvattu 8 ruplaa kappaleesta. Asiaa nyt kuin on ruvettu tarkemmin tiedustelemaan, niin siitä on huomattu että mainitut ruumiit eivät olekaan ketruihuoneesta, waan niiden pitäisiikin oleman Lappeen hautaus-maasta. Sen tähden Lappeen pitäjän väki ovat hyvin pahoillaan ja etenni ne, joidenka sukulaisia on kuollut viime syksynä sekä tänä talvena. Viime sunnuntaina, eli se 1 p. tätä kuuta, on kuulotettu

samassa Lappeen kirkossa kokous, jossa kokouksessa tahdotaan, että kaikki ne ruumiit, jotka ovat haudatut tänä talvena, pitää kaivaa ylös, josta saati nähdä ketä on viety pois Helsingiin ketä ei. Sen rahti-miehen nimi, joka ruumiita kuletti on Juhana Kourula Lappeen pitäjästä.

A. P:konen.

Wenäen ja Suomen kielestä.

Kloka ilmoitimme lukijoillemme, että Wenäen kielen oppiminen on poistettu olemasta pakoitettuna opetusaineena maamme koulu-laitoksissa. Alkeiskouluista sanottiin sen ihan lakkaawan ja lukioissa on se olewa oppilaan omassa wallassa, jos tahtoo Wenästä oppia tahi ei; ja Wenäen nykviistä 26:sta luku-tunnista tulee käytettäväksi ainoastaan 2 tuntia koulun neljännellä luokalla Suomen kielen oppimiseen eli kirjoitus-harjoituksiin ruotsinkielisissä kouluissa, waan kaikki muut luku-tunnit käytetään joko Saksan, Latinan, Kreikan, Wenäen tahi Ranskan oppimiseen, ja peräti suomalaisissa kouluissa ei Suomen kieli saa näistä Wenäen 26:sta tunnista ei niin ainoaa tuntia. Niin ymmärrämme me Suomen wallasto-sanomissa annetun ilmoituksen. Mutta mainitun ilmoituksen ymmärtävät H. Uutiset siten, että ruotsinkielisten koulujen 4:llä luokalla kaikki „4 wenäjän-kielistä tuntia käytetään suomenkielisiin kirjoitus-harjoituksiin“ sekä että „koulu-oppilaalla on kuitenkin tilaisuus, jos niin haluaa, ylimääräisillä tunneilla oppia wenäjän-kieltä“ — ja „Litteraturblad“ taas on tietävinään, että koulun molemmissa ylä-luokissa sekä lukion kaikissa kolmessa luokassa tulee kaksi tuntia joka luokassa käytettäväksi Suomen kielen oppimiseen, joten Wenäen nykviistä 26:sta tunnista Suomen kieli siis saisi 10 luku-tuntia! — Suomen wallasto-sanomissa annettu ilmoitus on siis hyvin eri tavalla tullut ymmärretyksi. Mutta kun emme voi tietää miten Litteraturblad ja Uutiset ovat Suomen kieli-raufalle saaneet nämä heidän ilmoittamat edut, niin pyysimme siinä, ettei armas kielemme ole saanut muuta kuin kaksi lukutuntia ruotsinkielisten koulujen 4:nnellä luokalla ja suomenkielisissä kouluissa ei niin tuntia.

Tähän asti on suomenkieltä luettu koulun toisesta luokasta alkaen, johon on käytetty koulussa ja tavallisessa lukiossa 8 tuntia kummassaki, mutta siwiili-lukioissa waan 6 tuntia. Waan koulu-la'in mukaan ei näitä lukutunteja ole käytetty juuri Suomen kielen oppimiseen, waan paremmin Ruotsin kielen oppimiseen. Oppilaisia on koulussa sekä lukioissa opetettu kääntämään suomalaista kirjaa lauliksi ja sujuvaksi ruotiksi sekä harjoitettu siihen töhön tarwittavassa kieli-opissa. Sillä tavalla oppii ruotia sekä jotenki ymmärtämään suomalais-

sen kirjjan, waan ei suinkaan siten suomenkieltä käyttämään opi. Siis ei ole mikään ihme, mitä myös „Borgäbladet” nauraa, että oppilas, joka Kalevalaaki jo on ruotiksi kääntänyt, festifiemariin tullessaan ei voi suomeksi muuta sanoa, kuin „hyvä päivä . . . hewoinen!” Jos oppilaalle suomenkieltä tahtoo opettaa, niin siihen tarwitaan, että oppilas saapi kääntää ruotsalaista kirjaa launiksi ja sujuwaksi suomeksi. Mutta tällaiseen oppiin ei koulu-laki anna tilaisuutta ennenkuin wastaawallisen lukion ihan ylimmäisessä luokassa, jossa on annettu 2 tuntia suomenkielisiin kirjoitus-harjoituksiin.

Kohta waaditaan kaikkia wirtamiehiä käyttämään suomea. Ihmeeksi pistää ettei siis nyt Wenäen 26:sta luku-tunnista, annettu suomen käyttämisen opettamiseen muuta kuin 2 tuntia ja neki sangen kummallisesti koulun 4:nnellä luokalla. Se tahtoo sanoa: neljännellä luokalla pitää koulupojan oppiman yhtenä wuotena muutamia suomalaisia harjoituksia, jotka ovat unhotettawat ja hywinki unohtuwat ennenkuin hän ehtii lukion ylimmäiseen luokkaan taikka yliopistoon, jossa hänellä wasta on tilaisuus jatkaa tätä wähää oppiansa suomenkielen käytännössä. Jos nämä kaksi tuntia olisi annettu edes lukion toisessa luokassa, niin oppilas saisi oppiansa jatkaa eikä siis olisi pakotettu unohtamaan sitäkään wähää, mitä hän näinä kahdena tuntina on oppinut. — Toiwottawa sentähden olisi, että Suomen wallasto-sanomisja julistettu ilmoitus olisi waan wälitaikaisiksi käytännöksi tehty esitys ja että „Litteraturblad” tarkemmin tietää miten ne Wenäen tunnit oikeittain tulewat käytettäväiksi.

Että siwili-lukioissa Latina woipi saada Wenäen tunnit, on hywä asia, koska näissä lukioissa Latinaa ennen ei ensinkään opetettu, mutta että Latinalle kouluissaki näistä annettiin 2 tuntia lisää, se oli meistä katsoen Latinalle wäähä liikaa. Latinalla oli ennen 30 tuntia ja sai nyt 2 tuntia lisää; sillä on siis, Lukion tuntia lukematta, jo koulussa 32 lukutuntia wiikossa, kun uskon-opilla on 10 ja kaikilla muilla opetus-aineilla, muutamilla 9 ja toisilla waan 8 lukutuntia. „Borgäbladet” N:o 7 katsoo Latinan tuntia kouluissa kowin wähäksi, tietäähän sen, ja tahtoen sille tuntia wieläki enemmän kehoittaa saamaan kouluja Suomen maassa samankaltaisiksi kuin koulut ovat Ruotsin waltakunnassa. Kun tiedämme Ruotsissa alettawan opettaa Latinan kieltä koulun wasta kolmannella luokalla, meillä jo ensimmäisellä luokalla, ja opetustawan olewan siellä sellaisen että ehditään opettaa enemmän, waikka latinalla on wäheemmän lukutuntia; niin olisi kyllä hywä, että koulut täällä pääsivät Ruotsin koulujen kaltaiseksi, etenki kun sanomalehdessä Nya Dagl. Allehand: luetaan, että 103:sta oppilaasta, jotka viime syksynä studentitutkintoon ilmoittiwat, ainoastaan 33 oppilasta ilmoittiwat Latinaa lukeneensa, josta näkyy ettei tämän kielen oppimiseen siellä oppilaista pakoteta. Ja Ruotsissa on ruotsinkielellä paljoa enemmän lukutuntia, kuin suomenkielellä on Suomen kouluissa. Toiwottawa siis on, että jo kohtasi meidän kouluissa suomenkielelle sallitaan enemmän lukutuntia, ja se onpiki ihan wälttämätön asia, jos wirtamiehien suomenkielen käyttämisestä mitään on toiwomista — otettaisiin sitte nämä lisää-tunnit joko Wenäen entisistä tunnista taikka Latinan, meistä katsoen, kowin runsaasta opetus-ajasta.

A. G. G.

Tuli-palo.

(Katso n:o 9.)

„Punnittaa sananne, herra Gyllendeg,” sanoi Rehtori wäheisen pistettynä, „minä en ole mikään

lapsi, näethän, ja olen tutkinut asiaa ennenkin. Tutkimus, herra Gyllendeg, tutkimus ensi, ja siten selkään. — Olikhan sinulla,” — tässä kääntyi hän meidän keraallemme, — toiset awunna hirttäessä; tahi kuinka, tanssi-mestari?”

„Kulapa minua olisi auttanut hirttäessä, koska ei ollut aikomukseni hirttää, ainoastaan wangita? Peri-wastoin juoksivat kaikki auttamaan lammasta, waikka apu tuli myöhään.”

„Kas, kas, huusi herra Gyllendeg ja pisti formet forwiinsa,” en ole mikään syntinen ihminen, jos ei hän luistabda oikeuden käsiä, itäänkuin liukas anferias.”

„Silentium! (hiljaan) herra Gyllendeg,” pyysi Rehtori, „teidän oikeutenne ei tule wahingolle. Mitä maksuun koskee, niin menen minä takaukseen; muuten näkyy asia olewan semmoinen, että suurta rangaistusta ei ollenkaan ole tarwis, waan ainoastaan puoli tusinaa läjäyksiä kummallekin kädelle.”

Herra Gyllendeg näkyi miettivän olisiko olla tyytyväinen tähän päätökseen wai ei. Tuomittu itse kuunteli hämmästyksellä tuomionsa. Kyllä koulussa oltiin totuttu lyhykäiseen oikeus-keräjäan; waan tällä kertaa ei näkynyt selkoa tulewan ensintään. „Etkää rangaistakaa minua onnettomuuteni tähden, herra Rehtori,” sanoi hän liikutettawaisesti; „kyllä on jo kowin waikkoa minulle täytyä maksaa wahingonkin.” Muuta ei kerinnyt sanoa.

„Herkee, herkee weitikka,” katkaisi herra Gyllendeg hänen puhettansa, peläten joka sanaa kun wastustaja sai sanoneeksi, „minä sanon, että hän pakenee kun samu uunista, milloin waan kuuma ahdistaa. Voi minua mies poloista, herra Rehtori, antakaa hänelle kämmenellensä ensi, sanon minä, ja antakaa hänen sitte haastaa, tahi minä en oo mikään syntinen ihminen, jos ei hän haasta meitä niin pyörryksiin, että lyömme itseämme, ennenkuin hän lopettaa.”

„Niin totisesti kun Herra elää! pakoon hän ei pääse, waikka haastaisi kun Cicero,” sanoi Rehtori, murti suutansa, otti witsan ja nosti sytytyn kättä.

Samaan aikaan oli pienellä rummunlyöjällä myös oma ahdistuksensa ja piinansa. Meidän pieni pojan-nalikka oli nimittäin kutsuttu taululle kertosmaan kaksi julman pitkää lukua ja hänellä oli warsin wähä aikaa sekä halua nyt numeroita käyttää, kun hänen ystäwänsä oli sellaisessa waikassa pulassa. Suuret biki-pisarot tunkentuiwat otsaansa ja numeron kirjoitettunsa taululle yleni hän forwiansa kuullakseen mitä toisessa huoneessa tapahui. Opettaja hosiasti tämän.

„Voi kummaa!” huusi hän, „voi kummaa, et-hän pääse ystäkään etemmäksi. Oletko unohtanut kerto-työsi mestari? sano, mitä kaksi kertaa yhdeksän tekee?”

„Kahdeksantoista,” wastasi poika, ajattelematta, koko hänen ajatuksensa riippui Rehtorin viimeisessä sanoissa: niin totisesti kun Herra elää.

„Kahdeksantoista,” kiljasi opettaja kiiwastuen, „no eikö tule mitään muuta, juna sen hylky; etkö saa kahdeksan ylään ja yhden muistiin?”

Mutta juuri kuin kertoja oli kirjoittamaisillaan kahdeksan, lankei ensimmäinen räpsäys Rehtorin luokassa. Pienen pojan käsi alkoi wäristä, kun kuuli tämän; ja waikka hän kaikkia woimia koetteli pitää wastaan tuliwat kuitenkin kyyneleet silmiinsä. Kahdeksan sai hän tuskin valmistetuksi, ja yhden antoi hän opettajan, herran nimesiä, pitää muistissa; itse weti hän päätänsä olka-päiden wäliin ja meni ikään kun olisi matkustanut viimeiseen tuomioon, sielu kädessä, suoraa tietä Rehtorille.

„Etkää häntä lyökö,” huusi hän, „hän ei ole

mitään tehnyt; minä olen syypää." Nyt koetteli hän tunkeuda Rehtorin luokse.

Mutta herra Gyllendeg, jos ei ollenkaan rakastanut sekoitustia tässä heikessä, tempasi hänet nopeasti kiini ennen kun Rehtori hoksasi.

"Voi minua mies poloista," sanoi hän ilolla, "tässä minä nyt tapaan sinut, jota juuri etsin. Odota vähäisen, odota vähäisen, rosmol voi sinua weitikka, kohta tulee sinunki vuorosi." Tämöisillä lohdotus-sanoilla piti hän hänet kiini siksi kun Rehtori ehti lopettaa tuihtaan.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Varikkalasta 2 p. Maalisk. Eilen pidetyssä kirkkoherran waalissa, jonka toimitti Kautjärwen kirkkhera Herby, sai Uguniemen kirkkoherra Prowasti Berner 82¹⁵¹/₁₉₂, Kadettikoulun opettaja Prowasti Collan 11¹/₄₈ arvio-ruplan huutoa ja Archidia-konus Hongberg ei yhtään huutoa. — Wetotanti on pitäjässä yhä lewenemässä, useita pereitä on joissa joka henki potee tätä hirviää tautia. Kuolevaisuus on isempi tavallista.

Puolasta.

Wenäen wiralliset sanomat yhä waan todistavat millaisia raukkoja kapinoitsijat Puolassa ovat. Heitä kaatuu muka tappeluissa ja otetaan wangiä sadottain, kun Wenäen puolelta ei kaadu kuin pari eli kolme miestä. Niin kerrotaan että Semiaticzin nimisen kaupunnin luona, 9:nä p. Helmik., tapahtuneessa tappelussa kapinoitsijat menettivät 1000 miestä, waan Wenäen sotawäkeä kaatui ainoastaan 12 miestä ja yhä monta haavoitettiin. Kapinoitsijat ovat kumminki juuri kuin jääksen jukua, sillä waikka heitä paljon kaatuu ja häwitetään, niin ilmaantuu heitä, kun ilmasta, taas uusia tuhansia. Sentautta on Puolaan laitettu aina enemmän ja enemmän sotawäkeä. Helmikuun 17 p. tuli Grodnon kaarte-husari-rykmentti Warshowaan ja Wilnasta ilmoitetaan Puolan sekä toisen kaarte-rykmentin hywässä järjestyksessä jonne tulleen sekä että Keisarin ulaani-rykmentti on Wilnan kautta matkustanut Warshowaan. Senraamana päivänä lähetettiin Pietarista 3:8 kepeä tykki-patteria Warshowaan ja 19:nä mainittua kunta läksi Keisarillisen perheen tarkempuja-pataljona Wilnaan. Sota-aseita tappeluista on ollut 5, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 päwinä Helmikuussa ja muutamina päwinä monissa paikoin yhtäikaa; niin oli 8:nä p. tappelua 4:siä eri paikoissa. Waan itse Warshowassa on kaikki hywässä järjestyksessä. Preussin kuningas sanotaan lähettäneen miehen Pietariin keskustelemaan päivästä, jollein Preussin sotawäki astuisi yli rajan ja kävisi Wenäen sotawäen kanssa yhdessä Puolan kapinaa masentamaan, mutta viimeiset postit toivat tiedon, että Panslawallat kieltävät tämmöistä Wenäen ja Preussin liittoa syntymästä. Keisari on sattuneista syistä antanut julistuksen, ettei ketään Puolassa laillisetta tutkinnotta eikä tuomiotta pantako wanfenteen eikä rangaistako, ja kuka on kiini otettu, hänen aijansa on wiimistäänki kolmen päivän kuluessa saatettava oikeuden eteen, joka päättävästi hänet vielä wanfenteessä pidettäväksi taikka heti wapaaksi. Warshowassa on kenraali Korff myös antanut julistuksen, joka laskee jokaisista yffityistä kahden kuukauden kuluessa antamaan kaikki huostassansa olevat sota-aseet, sillä jos määrä-ajan kuluttua mikään ase hänen huoneassansa löydetään, on mies kapinoitsijaksi luettava. Jos kapinoitsijat johonkubun kartanoon käyvät taikka kartanosta pyssyä

laukaistaan, on semmoinen kartano heti tyhjin tulla häwitettävä. Mutta Suuriruhtinas, Puolan warakuningas, on sotawäkeä kowasti kieltänyt käyttämästä wäliwaltaa rauhallista kansaa vastaan. — Muiden maiden sanomalehdet kertovat myös tiheistä tappeluista Puolassa, joissa milloin Wenäen sotawäki milloin taas kapinoitsijat ovat woi-ton saaneet. Mutta kun waan pienet joukot näissä ovat tapelleet, niin niillä ei olisi suurta merkitystä, jos ei tappeluiden paljous sekä paikkojen laukaisuus toistensa ja kapinoitsijoiden rohkeus todistasi kapinan laajuutta sekä päivä päivästä kasvawaa waikentta, saada sitä masentumaan. Suonoilla aseilla warustettujen, metsissä piilottelevien kapinoitsijoiden siaan ilmestyy nyt järjestettyjä pataljonia, jota-aseilla ja waroilla warustettuja, joilla on taitawat ja ymmärtävät päälliköt. Italiaan paenneet puolalaiset rientävät sieltä suurissa joukoissa takaisin Puolaan, ja italialaisten seuroissa on mietitty lähettää apuwäkeä puolalaisille, mutta on kuitenkin päätetty ensin kysyä Garibaldin mieltä tässä asiassa, joutähden muutamats ovat lähteneet Kapreraan.

Ulkomailta.

Preussista. Helmikuun 6 p. luettiin kuningaan vastaus kansan edusmiehien lähetetylle kirjelle. Kuningas ei katso perustuslakia millään tavalla loukatuksi ja odottaa siis edusmiehiä alamaan sowingon tefoa.

Kreikasta. Baltiopäivät julistiwat entisen kuningaan koto perheenensä eroitetuksi Kreikan kuningas-oikeuksista ja walitsiwat prins Alfredin itsellensä kuninkaaksi; kunnes kuningas jaadaan, hallitsoon nykyinen wäli-aikainen hallitus. Nämät päätökset eiwät olleet suurille walloille mieleisiä, jotka tahtosivat wähentää Englannin ansioa täällä.

Amerikasta. Helmik. 6 p. Pohjois-wallat tefewät suuria warustuksia, aikoen walloittaa Charlestownin. Eteläwallat koittelivat ottaa Pohjois-walltojen tykki-alukset, waan eiwät onnistuneet. Helmik. 7 p. Eteläwallat woittiwat Texas-lahdessa sattuneessa pieneessä tappeluessa. 8:nä p. waltakunnassa Illinois on ehdotus tehty, joka selittää presidentti Lincolnin käyttäineen wasten perustuslakia ja muuten ehdottelee jo rauhan tefoa. Wicksburgin luona odotetaan uutta suurta tappelua.

Förteckning öfver qvarliggande bref vid Wiborgs Postkontor för Februari månad 1863.

Rekommenderade:

Herr Aln: Fredrik Ivanoff adress Hr Grischenoff; G. Nasaroff; E. Masajeff; Katarina Ivanoff, alla inspecie rekommenderade. Ермав Меневевы med 1 rbl. C. L. Kiljander med 14 rbl; Hpuub Illoxoxonii 200 rbl.

Retournerade:

Handl. Nikolaj Patigin i Demiansk. sjö tull vaktmästaren A. Eklund 4 rbl 23 kop

Utländska bref med lösen:

		lösen	Lösen.
Krukmakare	J. Backlund	lösen	10 kopek.
	B. Bussman	..	17 ..
Bergskommiss.	G. F. Albrecht 2:ne	..	20 ..
	S. D. Lachmunov	..	20 ..
Styrman	I. R. Nörhmand	..	23 ¹ / ₄ ..
Demoiselle	Augusta Backman	..	27 ..
	Walbur Santa Pukki	..	29 ³ / ₄ ..
Herr	H. Grugen	..	37 ..
	W. Müller rsq	..	56 ..

Orekommenderade:

Гедурв Беprmanу; Mälare Gesällen Grönberg; Marie Hansson; Karvalin Kisälli J. Ahonen; Timmermannen M. Grönqvist; Befallningsmannen Lubert, H. A. Lichtenberg; Arbetskarlen Zimes, Араф Михайловы; Kristian Klarin; Karolina Timasellen; Timmermannen Milkola; Эввв Океп; Pika Tytöllen O. Keinänen; A. Peйдольу; A. Kupariselle K. Iskanjukselle.

Retournerade:

Е. Метлину; Леонтиѣ Веймаръ; Skräddare Gesällen Zetterman; Guldsmedslärlingen A. Lindell; A. Hägglund.

Kuulutusia.

För att undfå del af Herr Guvernörens öfver Länet den 20 sistlidne Januari gifva Utslag i anledning af de besvär, som numera allidne vice Presidenten A. E. Fagerström, Herr Hofrätts Rådet H. F. Floman, samt Herrar Hofrätts Assessorerne V. Tudeer, N. Grotenfelt, G. Lindberg och A. S. Weissenberg anført öfver Magistratens den 14 Maji sistlidne år gifva utslag, angående skyldigheten att deltaga uti gäldandet af de Wiborgs stad åliggande skole bidrags medel, anmodas stadens öfriga innevånare att uppkomma å Rådhuset Onsdagen den 18 instundande Mars kl. 11 f. m. Wiborgs Rådhus, den 28 Februari 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

(3) 1

J. G. Heinrichius.

Jemlikt derom meddeladt förordnande komma medelst offentlig auktion, som Fredagen den 13 instundande Mars kl. XI. före middagen å härvarande Landskontor anställas, att till den minstfordrande å entreprenad utbudas transporten af 3000 tunnor korn från kronomagasinet i Wiborg till Nyslotts stad; hvarom lugade spekulanter härmedelst underrättas, med tillkännagifvande att nämnde transport skall vara fullgjord inom utgången af April månad innevarande år, äfvensom att spekulanterne vid auktionen, då de närmare villkoren för entreprenaden komma att uppgifvas, böra vara försedde med till vederhäftigheten styrkte borgesförbindelser för åtagandets fullgörande, så framt de önska att afseende skall hafvas å deras anbud. Wiborgs Landskontor den 23 Februari 1863.

B. INDRENIUS.

Emil Helsingius.

Säännön mukaan, tulee julkisessa Auktionissa, joka täällä maaliskuun 13 p. kello 11 e. p. p. toimitetaan, vähimman vaativalle tarjottavaksi urakalle 3000 ota tynörin kulettaminen Wiipurin Ruunun makuusista Sawonlinnan kaupunkiin; josta urakan halullisille täten tieto annetaan, ilmoituksella, että mainittu kulettaminen on tehtävä huutituun ajalla tänä vuonna, kun myös, että huutajin tulee Auktionissa, jossa urakan ehdot tarkemmin selitetään, olemaan varustetut wakuuteilla urakan täyttämisen takauksilla, jos he huutoillensa taksantaa toivoomat. Wiipurin Maankonttorissa 23 p. Helmikuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 238.

Emil Helsingius.

(3) 2

Huutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som förrättas härstädes den 13 nästinstundande April kl. 11 f. m., komma Saima kanalverk underlydande Laakko och Lokka frälse hemman N:ris 1 och 2 i Jyrkilä by samt halfva Askola frälsehemman N:o 1 i Kotola by af Wiborgs socken, att jemlikt Kejserliga Senatens för Finland derom meddelade föreskrift, till den mestbudande försäljas, med villkor, som vid auktionen närmare bestämmas. Och äro köpe anbudet underkastade Kejserlige Senatens pröfning. Wiborgs Landskontor den 2 Mars 1863

B. INDRENIUS.

E. Olsoni.

Julkisen huutokaupan kautta, joka täällä toimitetaan ensi Huutituun 13 p. kello 11 e. p. p., tulee Saimaan kanavan wapa tilat N:o 1 Laakko ja N:o 2 Lokka Jyrkilän kylässä sekä vuoli Askolan tilaa N:o 1 Kotolan kylässä, Wiipurin pitäjässä, Keisarikillisen Suomen Senaatin säännön mukaan, enimmäen maffawalle myytäväksi, ehdoilla jotka laupetellesa tarkemmin määrätään. Ja ewat ostovuudet Keisarikillisen Senaatin tuffimmon alaiset Wiipurin Maankonttorissa 2 p. Maaliskuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 567

E. Olsoni.

Pietilän hoviessa, 6 mirstaa Wiipurin kaupungista tulee ensi-tulewana Torstaina, 12 p. tätä Maaliskuuta kello 10 e. p. p. huutokaupalla myytäväksi huonekaluja (myöpelit, sänkywaatteita, lasia, posliinia ja talon kaluja; waffioita, sitoja). n. e.

På Pietilä egendom 6 verst ifrån Wiborg kommer nästinstundande Thorsdag den 12 Mars kl. 10 f. m. å auktion att försäljas: **möbel, sängkläder, glas, porcelliner, husgerådssaker, kalffvar, svin** etc. Löjtnant Granfelt.

Yksityisiä ilmoituksia

Theater-Anzeige.

Sonntag den 8:ten März 1863.

Die beiden Regimentstöchter.

Oper in 2 Abtheilungen und 4 Acten von Donizetti.

Zum Schluß:

Napoleon auf der Parade.

Lebendes Bild mit bengalischer Beleuchtung.

Die Direction.

Tisdagen den 10 innevarande Mars gifver violinisten Joh. Lindberg i Societetshuset härstädes en **Konsert**, hvarom närmare genom program.

Dienstag den 10 März wird der Violinist Joh. Lindberg im Societetsause hieselbst ein Concert zu geben die Ehre haben. Das Nähere durch Programme.

Uusi waltia farju porfas, sika, on kiini otettu, jonka oikia omistaja takaisin saapi Garwari mestari Griffonin tykönä, asuwa Rewenhännässä.

Pudonnut:

Kauppian Stahl'in Magasin'in ja Saksan kirkon wälillä, asken ostettu uusi rahakuffaro (portemonae), sisältäwä wahan hopeia rahaa, pyydetään tunniallista palkintoa vastaan omistajallen tuoda, räätälimestari Kajanderin kartanoon.

B. S.

Kadonnut:

Jyväskylän wiime marffinoilla 24 p. wiime Tammi kuuta katoji allekirjoitetulta pruuni sarwanen Tammi kuwonen, 10 kertelia kertia 10 vuoden vanha, musta harja wafemalla ruolella riippuwa, wenäjän länget kaulassia. Jota tästä he wosesta wiisi jotakin tietää, pyydetään että olisi niin hywä ja laittaa sen tiedon 10 ruylan palkintoa vastaan Lappeenrannan Wallesmannille. Wiipurissa 4 p.wä Maaliskuuta 1863.

Fredrik Kaipio.

(2) 1

Talonpoika Lappeen pitäjistä.

Wuokrataan.

Nu genast i Wiborgska Förstaden den Corsiniska gården N:o 132, hvilken tillika säljes för mycket billigt, efterfrågas hos

W. von Karm.

Öfre våningen i undertecknads stenhus, inom fästningen jemte källare och nödvändiga uthus, att tillträdas den 1 nästinstundande Juni. Öfverenskommelse med

(2) 2

Johan Bäckman.

Illytämänä.

i f. d. Siliverstoffs bod

Apelsiner

lärsk gös och

saltad Stör, "ocerphna"

hos Wasili Neustroeff.

Muista toisen Kappalaisen wiran toimittajalla, asuwa herra Kauppiamies Bagelin kartanossa suomen kirkon wieresellä täällä linnassa. Wiipurissa 4 p. Maaliskuuta 1863

(2) 1

Edolf Relander.

Skidor, och

Punkko-knifvar, tillverkade af de Nödlidande i Saarjärvi socken. Närmare underrättelse erhålles uti Herr C. G. Cloubergs Bokhandel.

(3) 3

Surmjölk och **Tjernmjölk** finnes alla Onsdagar och Lördagar till salu uti Assessorskan Freys gård N:o 81 inom f. d. Fästningen.

(3) 3

Wiipurissa, M. A. Jiliasoffen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgren.

Yläätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 10.

Nousu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Pienen koulu-opettajan koulus koto maalle tapahtuu, armollisen luvan jo saatua, 15 p. nousua Helsingistä Hämeenlinnan kaupunkiin.

Onko Suomenkielisten sanomalehtien tarkasti julkaiseminen Suomi-kielkoisten wirheitä?

Ennen jo olemma tässä sanomalehdessä mielihäiskendellä ilmoittanunna sen seikan että Suomalaiset helpommin kuin muut kansat vähäpätöisistä syistä eriaat toisistaan, jonka vuosii myös suomalaisien kyllien talot eivät, miten esim. Ruotsalaiset ja Venäläiset, ole yhdessä jonassa vaan kuki talo erikseen, toinen siellä toinen täällä. Siitä asiasta, joka antoi aineen näille mietteille, on jo, lukianki mielestä luultavasti, yltäkyllin juteltu, jos ei liiojaki Emme siihen emmekä sen syrjäisiin jotenki liiaisiin seikkoihin siis enää ai'okaan ryhtyä. Mielimme nyt vaan yleiseen puhua jos siitä on hyötyä ja jos sitä edes saattaa tietää ja puolustaa että itset suomenkieliset-ki sanomalehdet yhä julkisesti soimaawat, milt'eivät herjaa'ki, suomi-kielkoisia vähäpätöisimmistä-kin asioista, joita muka olisi wi'aksi luettava. Että tämä ei ainoasti satu meikäläisille kirjailijoille, mutta myös, jos ei vielä enemmän, juuri mahtavimmille ja siivistyneimmille, joidenka nimi Suomen historiassa tulee iäti pysymään, jos muuten Suomen kansallisuudesta tulee kalua, s. o. jos suomalaisuus Suomessa pääsee voitollen eli luonnolliseen valtaansa. — Tähän ehkä joku väittää että eipä Vönnrotia kukaan ole nuhdellunna, sen-wähemmin herjannu. Waan se, joka on kauemmin aikaa seurannu Suomen kirjallisuutta, tietää että ei tarwita täyttä kolmea wuosi-kymmentä, ennenkuin jo sen ajan takaa tapamme jofseunki soimausta Vönnrotillenki, suomalaisiaksaki sanomalehdissä, joita kuitenkin silloin oli niin harwassa ja niin pieniä että kyllä olisivat parempaan tarwinneet kaitaiset palstonsa. *) Toiseksi, Vönnrotin senaikuiset yritykset ja työskentelemiset Suomalaisuudessa eivät vielä olleet sitä laatua, mitä nykyisten Suomi-kielkoisien, että niiden olisi luulnu moiwan waituttaa wastusta ruotsinkielisissäkään sanomissa, koska ne eivät, enemmän kuin sittemmin Rasténin ja Ahlqvistin waellukset ja tutkinnot Suomen heimolais-kansoissa Wenäellä, wartawasten tarfoittaneet saada Suomenkieltä waltakieleksi Suomessa, ruotsin sijaan. Siis myös Vönnrotin ensimmäiset ja nyt sekä iäti kuuluisimmat toimet aikoinaan tuskin tulivat tutuiksi muille kuin muutamille suomi-kielkoisillen Wiopistolaisille, joita siihen aikaan oli korkeintaan joku kymmenkunta. Tarwittiin, näetsen, älykkään J. W. Snellmanin teräwä kynä Saima-wainajassa liikkeel-

len, ennenkuin semmoisetkaan Suomen kansallisuuden uros-työt kuin Kalewala, Ranteletar j. n. e. saivat lukioita edes yleisemmin. Tämän kirjoittaja, joka Wiopistolaisena ikäwällä, herki hetken perästä, odotti Kalewalan ensimmäistä painosta, muistaa kuinka eräs ison kaupunki- ja maa-seurakunnan wakinainen pappi, jota nyt wainajata kuolemansa perästä Suomettareen lähdetetyssä kirjoituksessa syystä mainittiin suomea harrastawaksi, vuonna 1845, ruwettuaansa lufemaan Kalewala, kummasteli että sen painos jo silloin oli 10 wuoden wanha eikä ennen tutummaksi joutunut.

Snellmanin Saima-lehti se oli ku awasi Wleisön silmät Suomalaisuuden nykyisille pyrinnoille, ja silloinpa wasta kiihka nousi ylimmilleen, jikikun se sanoma sai ruton, tapaturmaisen kuoleman. Suomenkielisten silloisten sanomalehtien kunniaaksi on kuitenkin mainittawa että he eivät olleet osallina morffaauksissa Saima-wainajaa vastaan. He siis eivät toki tehneet miten, walitettawasti kyllä, Suomen talonpoikainen-ki sääty Suomen ensimmäisillä waltio-päiwillä, että, Keisari Aleksander I:sen armollisesti luvattua tehdä suomalaisia omituiseksi kansaksi, sywimmässä nöyryydessä pyysivät ruotsia wast'edeski Suomenmaan walta-kieleksi. — Waan lieneewätkö nyt Suomenkieliset-kään wapaalta syyttelemisistä Snellmania kohden, wai onko herra Sn. Suomalaisuuden asiassa muuttanu mieltänsä? Rumpaistakaan näitä kysymyksiä emme tarwitse wastata. Asian tuntee jokainen, ku tarkemmin on sanomalehtiä lufenu. Minkä vuosii siis tämä muutos mielessä S:ia kohden, waikka Hän on sama kuin ennenkin. Tätä ymmärtääksemme on muistettawa, että juuri silloin kuin hr. Sn. ja suomalaisuus olivat kowimmissa ja ahtaimmissa pihdissä, milloin Suomeksi ei saanna painattaa kirjoja muisia aineissa kuin uskon-opissa ja talouden hallinta-toimeen kuuluwissa asioissa, silloin ilmestyi Suomeen ja sai taritua Suomen wallaston ohjaisiin mies, joka ulkomaisten sanomissa (waikka ei Ruotsissa, eikä Suomesakaa, vaan sitä enemmän Saksassa) mainitaan Vönnrotin wertaiseksi Suomalaisuutta edistäessä. Hän muka, tämä mainio Suomen yläisin wirkamies, otti hr. S:in sekä Suomalaisen kirjallisuuden turwihinsa. Waan nytpä „kaubea kapina syttyi.“ Hr. S., näet, siihen asti ei olnu mieleinen yläisille, koska nämä melkeen yleensä olivat ruotsikoita ja siis eivät mielellään taipuneet Snellmanin kielisiin walta-kumouksiin. Ja kun nyt hr. S. tuli itsen isoimman herran suosimaksi, jos ei ystämäksi, niin mahtoi muka mielessä olla muutos. Ja tosin olisi muutos tapahtunu; ei kuitenkaan S:n mielessä, vaan hallituksen. Wleiseen tuttu on nykyisen Isoruhkinaamme, Keisari Aleksander Toisen lempeä mieli-ala Suomalaisia kohtaan, ja ehkä siitä myös mainitun isoimman Suomalaisen wirkamiehensä suomalais-into oli saanna alkunsa. Waan ainakin historia, jonka tuomiota ei käy polkeminen ja joka antaa fullenkin ansaitun osansa, tulee muistamaan Suomen kenraalikuvernööreistä ei aino-

*) Arwidsonista, Reinhold. v. Beckeristä j. n. e. emme wirta mitään, koska, heidän waitutus-aikansa Suomen kieltä warten, Suomenkielisiä sanomalehtiä ei vielä olnu nimeltäkään, muuta kuin Beckerin oma toimittama.

ahti freiwi Brahea, Suomen siwistykseen ja järjestyksen perustajaa, waan myös freiwi Bergiä, Suomen kansallisuuden kannattajana. Jos fr. Berg ei olisi itse Suomeen suostunut, niin warmaan Hän aina olisi woinut Baltiaan mieleen maifuttaa, — miten yleisesti arwellaan muiden mahtawien Hänen edellistensä, waikka Suomesta kotoisin, tehneen. *) Jumala yllinänsä tutkii sydämet ja tuntee jokaisen salatuinkin mietteet; meidän fuolemais-ten on tuomitseminen toisiamme heidän tekojensa mukaan. Siis historia myös ammon on antanu Keisari Konstantino Suurelle tämän liika-nimensä, siitä muka koska Hän otti hänen aikaansa ahti wainotun fristillisyiden turwihinsa, — waan historia myöskään ei salaa kuinka kowasti ja fristitömästi hän kohteli esim. omaa poikaansa. — Samote Suomen historia myös on tekewä Suomalaisuuden puolustajallen, jos waan suomalaisuus pääsee jol- loin-fulloin waltaansa. — Saattaa kyllä tapahtua ja jo olla tapahtunut, että, Suomalaisuuden päästyä wainosta ja tultua suosittawaksi, Suomi-harrastajoiden parween tunkeutuu leipä-suomalaisiaksi, s. o. semmoisia, jotka waan oman itsensä hyödyn tähden uurastaat Suomen kansallisuuden edistystä, ja että ainoasti wainon tulesa Suomalaisuudenki nuoska eroaa sen fullasta, ja kowan onnen myrsky-tu- lessa sen alanat farisewat wehnistään. Waan sa- mahan fristillisyiden laita oli; fristillisyiden nous- tua walta-uekonnoksi, ei enää kaitissa fristityissä rawata fristillisyiden alku-puhtautta, eikä moneessa sitä kestäwäisyyttä ja sankari-mieltä kuin sen ensi- mäisinä weri-päiwinä. Mutta ei kukaan aattelewa kuitenkaan sen wuoksi toiwone wainoa ja hätäyt- tämistä Suomalaisuudellenkaan takaisin, enemmän kuin fristillisyydelle. (Jatk.)

*) Tiedetäänhän Keisari Nikolai-wainaan myös Suomea lempineen vielä vuonna 1846, milloin ilmeäthi asetus edulsta Suomen kieltä waraite taitawille papille, kirkkoherra-wirkaa hatiessa.

Muno fielestä ferätty.

Wisteliin pikkaraisen,
Runosessa ruifuttaisin,
Kiita-puheista riwisen,
Meteleistä erimielten;
Sanaseni saatawaksi
Paperille pantawaksi:
Tämän ajan tärkeämmän,
Kansan kaiken kallihimman
Arwoisesta asiasta,
Suomen kielen saamisesta,
Wirkafieleks' kestäwäksi,
Lakifieleks' loistawaksi.

Johon jo wihoinki wiimen,
Kuultuansa kansan kielen
Lauhkeasti laulelwan
Suruwirsiä furisten,
Antoi armas Keisarimme,
Suomen Suuri-ruhtinaamme,
Ko'ota komiteahan
Tiede-miehet tutkimahan,
Mahtawimmat isänmaamme,
Selkoon kielisekoistamme.

Suora luonto Suomen kansan,
Wapaa wilpistä, wiaton,
Tunnettu jo tuonnempana,
Ulkoinansa entisnä,
Waati vielä wiime vuoden,
Komitean koossa ollen,
Tuolta totta toiwomahan,
Onneansa oottamahan.

Ukot utellen puhuiwat,
Halu-mielin haasteliwat:
„Nyt on Herrat Helsingissä,

Esimiehet miettimässä
Alamaista anomusta,
Emän kielen ehdotusta:
Uhoissa alkawissa,
Tulewissa tuomioissa,
Kirje fieleks' felpaawaksi,
Koulufieleks' koittawaksi."

Käskemättä käsi nousi,
Kynnet kowihin kohosi,
Kalloansa kaapimahan,
Rauhatonna raapimahan,
Kun sai kuulla sanomisja,
Mitä Herrat Helsingissä,
Koko Komitea wirkkoi,
Enemmistö ensin lausui, —
„Ett'ei ole ehdittynä,
Wielä täysin täytettynä
Siwistykseen siemenillä,
Edistykseen Alkehilla,
Soristettu Suomen mieli,
Kaunistettu kansan kieli."

Sepä käski selwällensä,
Ukkoloita uudellensa,
Miehiä mitä wälemmin,
Kansastamme kaikin paikoin,
Tekemähän tekstiilitä,
Apu-jaarnan alkeheita:
Esimiesten ehtoloita,
Kieli seikan kiertoloita,
Dmin mielin oikomahan
Laadullensa, laatimahan;
Kuin on kyllä kuuluwissa,
Saatawana sanomisja
Nähdä, koko kansakunnan
Tuntewan sen yhden tuuman,
Ett' enään ei oottaminen,
Toista aikaa toiwominen,
Kelpaa kielemme kokeissa,
Suomalaisen suosioissa.

Mut mikä mielen melloneepi
„Werettömäin," melloneepi?
Puita heiniä puhuawat,
Harhaellen haastelewat,
Umpi-silmin uupuneina,
Korwat kowin lumpuneina:
Taitawatkin tainnuksissa
Höpiässä, jo Hölmölässä,
Uuden uljaasti rukiissa,
Peuhaella peltoloissa;
Siellä silmät siitin-aine,
Tohisewa tuofuwainen
Pöly, lie piloilte pannut,
Hede-jauho heikontanut;
Korwihin lie korsti käynyt,
Paksu olki paiskahanut;
Kun eiwät kuule kowillansa,
Silmäcile silmillänsä,
Warjin wakaita sanoja
Miestemme, mielialoja,
Tässä toimesta toiksi,
Wakaisesti waadituiksi.

Ei asia vielä antais,
Eikä käskisi käsiys,
Suuta sulkea runosta,
La'ata kielen laulamasta;
Waan kun wirteni wenyisi
Pikku laulu pitkäseksi,
Tähän seisatan sanani;
Nyt jo nykäsen nimeni.

D. Berg.

Kotimaalta.

Wikkelistä. Ohtä ja toista olisi aina tääl-
täfi sanomista, waan meidän „Wiikko-Sanoma"

lehti on niin warsin pieni, ettei siihen paljon ensinkään mahdu. Kouluiista on ollut kysymys. Niitä on meillä ala-alkeskoulu ja maamieskoulukoulu ja kolmanneksi koulukki voisi kutsua koko lääntä, sillä siitä näyttää minusta tuo laffaamaton muutto. Nytfin muuttaa meiltä Kuwernyöri Hämeenlinnaan ja saadaan taas uusi siaan. Köyhyyttä ja nälkää on täällä yltä kyllin, waan ei sitä päältäpäin katsoen luulisi, sillä yhdet pidot toistansa paremmat walmistetaan, ja samat ihmiset, samat wirtamiehet, joilta ei ulotu antaa nälän-alaisille, ne nyt eiwät woi olla antamatta monta ruplaa eräasen ioutawaan juttuun, yhteen pitoon, jossa satoja syöddään parissa tunnisssa. Onko tämä mikään sydämmellinen mielen waiikutus näyttää nöyryyttään pois-menwälle! En tiedä, waan mieleeni juohtui wanha sananlasku: „ei kukaan tahdo olla Pekkaa pahempi.“ Rah, se Pekka se on woimallinen joka paikassa ja myös näilläki tienoilla. Jos Pekka on mieltynyt hywän ja hellän luonnon töihin, niin siihempä muut perästä; waan jos Pekka on kowapäinen ja kiinteä kuffaroinen, — niin me, miekkoiset, perästä! Kerjäläisiä kuftee jotenki paljon ja lapsi-raukkoja erinomattain. Niille ei ole woiu saada kaupunnissa „köyhä-majaa,“ niinkuin Kuopiossa ja muualla on jo toimeen saatu. Pekan mieleen tämä asia ei ole vielä juohastanut, muutoin emme häntä pahemmat olisi siihenkään toimeen, sillä ainahan pitojen huminassa, kopekka tai kass kuffaron pohjaan unohtui.

Sitä tätä.

Gräässä wanki-huoneessa kun oli ruotsinkielinen järjestyks-firje seinällä, kysyi muutama wanki minä wuoksi sitä ei ollu suomeksi. Wanki-wartian tähän wastattua että wangit siitä firjeestä eiwät mitään ymmärrä, olipa se millä kielellä tahansa, tuo wanki witikka irwisteli ifeniään, wirtkaen: „Niinpä minäkin, ottaessani hömmölon rahat, arwelin hänen olewan tykkänään osaamattoman niitä haluta ja oikeen käyttäkönsä, waan siitä nyt on paha pula edessäni.“

Hippakunnan sanomia!

(Berwoodta).

Arm. firjeessä 19 p:stä tammikuuta on määrätty, että Kuolemajärven kappelista, joka kuului Uudenfirskan kirkkoherrakuntaan, pitää, sitenkuin nykyisin kuolleen kirkkoherran rowasti Hippingin perillisten oikeus tuloihin tästä kappelista on lausunut, tehtämän oma keisarillinen 3:nnen luokan kirkkoherrakunta, seurakunnan entisellä nimellä, jota waastaan Uudenfirskan kirkkoherrakunta, myöskin kappelin siitä erottua, yhtenänsä tulee luettawaksi toisen luokan kirkkoherrakuntaan; ja pappina Kuolemajärven kirkkoherrakunnassa tulee olemaan kirkkoherra, jonka pitää itselleen hankkiman ja valkita apulainen. Kappalais-wirta kappelissa laffauteaan nykyisen kappalaisen jälestä ja nykyinen kappalais-talo annetaan kirkkoherralle asunnoksi, ollen seurakunta welwellinen siellä kirkkoherran-apulaiselle rakentamaan tarweelliset asuinhuoneet sekä talossa edestinpäin ylläpitää kaikki rakennukset. Kirkkoherra saapi valkassensa seurakunnista kirkkoherran ja kappalaisen valkat yhteenlasketuina, mitkä erinäisillä tarkeimmilla määräyksillä annetaan, 22 p:nä kesäkuuta 1863 tehdyn sowinnon mukaan. — Saattawana: kirkkoherran wirta Uudellafirkolla — Kappalais-waaliessa Sulkawalla sai w. kirkkoh. Antrein firkolla G. M. Cajander enimmäkseen hundert. Wälkijärwellä, w. kirkkoh. Häyrön Pyhtäältä, ja Sattolassa w. kirkkoh. S. Joh. Sawander Laipalestaaresta. — Kirkkoherra-walia pidetään Pieksämäellä ja Kurkijoella, 26 p. huhtik., jos ei kysymys-päivänä (wali-saarnoja läheimmään seuraawana sunnuntaina), 12 p. huhtik., mitään estettä ilmaunnu. Kappalais-waaliin pantu, Hiitolan: 1) Tuuloksen kappalainen, w. kirkkoh. R. Fr. Rookström; 2) w. t. kappal. Hiitolassa Gust. Wäckström, ja 3) kappalais-sijainen Sortawalassa M. Wilhelm Mansner. — Määrätty: lisä-oppettaja Jyväskylän ala-alkeskoulussa, w. kirkkoh. Aleksis Wallenius kirkkoh. apulaisiksi Lauffaasen; kappalais-sijainen Heinjoella M. Kniver kirkkoh. apulaisiksi Kerimäelle; kirkkoh. apul. Kerimäeltä B. Malinen kappalais-sijaisiksi Heinjoellen, ja kirkkoh. sijainen Räisälässä Mr. Sieberg kirkkoh. apulaisiksi Jääskeen.

Kuopiossa. Eähetyskirjeitä on walmistettu walinsaarnaamiseksi kappalaisen wirtaan Limingassa, itse wali tapah-

tuu kesäkuun 6 p:nä. — R. M:nsa on armoll. päätöksen kautta muuttanut ne Tuomiosapitulilta Kirkkoherran waliin Kalajoelle pannut niin, että Lappajärven kirkkoh. rowasti J. Fellman on saanut ensimmäiseen, kirkkoh. G. Wegelius toiseen ja kirkkoh. M. Inberg kolmanteen wali-sijaan; wali tapahuu kesäkuun 28 p:nä. — Waliin pantiin kappal. wirtaan Kemissä: 1) kappal. apul. M. Fellman, 2) pitäjän apul., wara kirkkoh. J. Carpen ja 3) kappalainen, wara kirkkoh. M. J. Grottelin.

Tassa,

lastettu Wiipurin Maistraatissa, niin kotimaisille kuin myös Wenäjältä Wiipuriin tuotujen ruoka-aineiden hinnoille Maaliskuussa 1863.

Tynnyri rukiita 7 r. 30 f.; tynnyri kauroja 4 r.; 1:n sortti heiniä 20 f. ja 2:n sortti 13 fop. leiwiskä; hienot wehnäjahot 1:n sortti, 9 leiwiskän painawa säkki 12 r. 30 f., 2:n sortti 9 rupl., ja leiwisköttäin 1:n sortti 1 r., 2:n sortti 73 fop.; ruisjahot 1:n sortti 8 r. tynnyri, ja leiwisköttäin 1:n sortti 63 f.; tattari ryyhit 11 r., hirs ryyhiä 1:n sortti 13 r. ja 2:n sortti 14 r., ohran ryyhit 10 r. ja kauran ryyhit 10 r. tynnyri; manna ryyhit 1. r. 40 f., perlr ryyhit 1 r. 20 f. leiwiskä; herneet 1:n sortti, 36 kappaa sisäl-tämä kuli 16 r., 2:n sortti samote 14 r.; bienolaatuinen wehnäleipä 10 f. naula, 1/2 naulaa 3 fop. ja 1/4 naulaa 2 1/2 f.; ruisleipä 3 f. naula, 2:n sortti 2 1/2 f. naula; 1 naula Suomen 1:stä sorttia täällä teuraustettua hywää paisti-lihaa 7 fop., 2:n sortti eli hywä foppa-liha 3 fop. ja 3:8 sortti eli huonompi samallinen 4 fop. naula; suomen suolattu liha 1:n sortti 6 fop., 2:n sortti 5 fop. ja 3:8 sortti 4 fop. naula; suolattu sian liha 1:n sortti 14 fop., 2:n sortti 10 fop., tuores sian liha 1:n sortti 14 fop., 2:n sortti 10 fop., sawustettu sfincku 16 fop., sawuttamaton samallinen 14 fop. naula; lampaan liha 1:n sortti 7 fop., 2:n sortti 5 fop. naula; wasskan liha 1:n sortti 8 fop., 2:n sortti 4 fop. naula; tuores wei 23 fop., ja ruuan walmistukseen kelpaawa woi 20 fop. naula; liinawoi 20 fop. naula, ja 1 naula suolaa 1 kopekka.

Wiipurin Maastuwassa, 2 p. Maaliskuuta 1863,
Viran puolesta
J. G. Heinrichus.

Kuulutuksia.

För att undsâ del af Herr Guvernörens öfver Länets den 20 sistlidne Januari gifwa Utslag i anledning af de besvär, som numera aflidne vice Presidenten A. E. Fagerström, Herr Hofrätts Rådet H. F. Floman, samt Herrar Hofrätts Assessorerne V. Tudeer, N. Grotenfelt, G. Lindberg och A. S. Weissenberg anført öfver Magistratens den 14 Maji sistlidne år gifwa utslag, angående skyldigheten att deltaga uti gäldandet af de Wiborgs stad äliggande skole bidrags medel, anmodas stadens öfriga innevånare att uppkomma å Rådhuset Onsdagen den 18 instundande Mars kl. 11 f. m. Wiborgs Rådhus, den 28 Februari 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

(3) 2

J. G. Heinrichus.

Jemlikt derom meddeladt förordnande komma medelst offentlig auktion, som Fredagen den 13 instundande Mars kl. XI. före middagen å härvarande Landskontor anställes, att till den minstfordrande å entreprenad utjudas transporten af 3000 tannor korn från kronomagasinet i Wiborg till Nyslotts stad; hvarom hugade spekulanter härmedelst underrättas, med tillkännagifwande att nämnde transport skall vara fullgjord inom utgången af April månad innevarande år, äfvensom att spekulanterne vid auktionen, då de närmare vilkoren för entreprenaden komma att uppgifwas, böra vara försedde med till vederhäftigheten styrkte borgesförbindelser för åtagandets fullgörande, så framt de önska att afseende skall hafwas å deras anbud. Wiborgs Landskontor den 25 Feruari 1863.

B. INDRENIUS.

Emil Helsingius.

Säännön mukaan, tulee julkisessa Auktionissa, joka täällä maaliskuun 13 p. kello 11 e. p. p. toimitetaan, vähimmän waatiwalle tarjottawaksi urakalle 3000 otra tynnerin kuletta-minen Wiipurin Ruunun mafiiniesta Sawonlinnan kaupunkiin; josta urakan halullisille täten tieto annetaan, ilmoituksella, että mainittu kulettaminen on tehtävä huhtikuun ajalla tänä wuonna, kun myös, että huutajin tulee Auktionissa, jossa urakan ehdot tarkemmin selitetään, olemaan warustetut wakuuteilla urakan täyttämisen takauksilla, jos he huutoillensa kat-santoa toimoowat. Wiipurin Maankonttorissa 25 p. Helmi-kuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 258.

(3) 3

Emil Helsingius.

Huutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som Onsdagen den 15 nästinstundande April kl. 11 f. m. här anställes, komma särskilte Saima kanal underlydande, ännu odisponerade jordlotter, att till de mestbetalande utbudas å tjugufem års arrende, med vilkor, som vid auktionen närmare bestämmas och emot dervid erforderlig borgen för arrende skyldigheternes fullgörande. Wiborgs Landskontor, den 23 Februari 1863.

B. INDRENIUS.

E. Olsoni.

Sulkisessa auktionissa, joka täällä toimitetaan kesäviikkona enni Huutikun 13 p. kello 11 e. p. p. tulee Saiman kanavan viiriin kuuluvaiset, tätä ennen vuokraamattomat maapalstat, enimmäen maksamille tarjottavaks 25 vuoden vuokralle eli arentille, ehdoilla, jotka auktionissa tarkemmin määrätään ja jilloin edes-annettavia arenti takauksia vastaan. Wiipurin Maankontoriissa 23 p. Helmikuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 517

E. Olsoni.

Yksittäisiä ilmoituksia

Concert-Anzeige.

Das 5:te

Abonnement-Sinfonie Concert

zum Besten der Nothleidenden wird Montag den 16 März stattfinden. Näheres durch Affischen.
R. Faltin.

Theater-Anzeige.

Freitag den 13:ten März 1863. Auf allgemeines Verlangen

Martha

oder

Der Markt zu Richmond.

Oper in 4 Acten von Flotow.

Die Direction.

Förenings-Banken i Finland.

(298) Utdrag ur Föreningsbankens i Finland stadgar.

§ 13.

Delägare är för bolagets skulder ansvarig endast med sitt aktiekapital och kan icke, under något vilkor, skyldiggöras att derutöver för sin aktie göra inbetalning till bolaget.

§ 14.

Om bolagets förmögenhet genom inträffade förluster skulle nedgå till fyrafemtedelar af aktiekapitalet, skall bolaget genast upphöra med sin rörelse samt trädas i likvid och upplösas; dock må delägare, som sådant åstunda, efter uppgörelse med de afgående, trädas i deras ställe, samt genom ytterligare bidrag uppbringa aktiekapitalet till dess ursprungliga belopp och fortsätta bolagets verksamhet.

Hvilket, stadgarne likmätigt kungöres Helsingfors den 28 Februari 1863.

Central-Bestyrelsen.

Härvarande Fruntimmersföreningens årslotteri kommer att ega rum under påskveckan, och anmodas härmedelst vinsternas godhetsfulla gifvare och gifvarinnor att inlemna desamma hos fru Sofie Örn.

Utställningsdagen, såväl som utlottningsdagen, skall framdelas närmare tillkännagifvas genom annons i detta blad

Direktionen för
härvarande Fruntimmersförening.

Die Jahreslotterie des hiesigen Frauenvereins wird in der Osterwoche stattfinden, und werden die gütigen Geber und Geberinnen von Gewinnsten ersucht, solche der Frau Sophie Örn zuzustellen

Die Direction des
hiesigen Frauenvereins.

Herrar Skeppsredare!

En Sjökapten, som i flere år fördt fartyg på större och mindre farvatten, eger god kunskap, såväl i navigation som sjömanneri, hvaröfver meritförteckning kan upptes, men nu af en händelse är utan kondition, rekommenderar sig till resp. skeppsredares gunstbenägne åtanke. Wiborg i Mars 1863.

C. A. Lindholm.

Adress: Handl. Sopotoffs gård, midt emot katholska kyrkan, till höger om porten.

Herrat Laiwan-omistajat!

Laiwa-kaptein jolla on hyvä taito sekä meri- että laivo-opissa, minkä hän voipi toistaa, ja joka monta vuotta on fulettanut laivoja sekä suuremmilla että pienemmilla merillä, mutta nyt sattumuksesta on paifatta, pyytää tunniaksittaisia laiwan-omistajaita häntä muistamaan. Wiipurissa Maaliskuussa 1863.

C. A. Lindholm.

Asuva Kauppias Sopotowan kartanossa, vastapaätä katholicin kirkkoa, porrista oikealla kadella.

Kadonnut.

Jyväskylän viime markkinoilla 24 p. viime Tammiukuuta katoi allekirjoitetulta penuni farwanen Tammihekunen, 10 terttelia kersia 10 vuoden vanha, musta harja vasemmalla puolella riippuva, wenäjän länget kaulassa. Joka tästä hevosesta voisi jotakin tietää, pyydetään että olis niin hyvä ja laittaa sen tiedon 10 ruplan palkintoa vastaan Lappeenrantaan Wallesmannille. Wiipurissa 4 p. Maaliskuuta 1863.

Fredrik Kaipio.

(2) 2

Talonpoika Lappeen vitajasta.

Wuokrataan.

I P:burgska Förstaden, vid stora gatan uthyres ett godt, och varmt kvarter, bestående af 6 rum med varm tambur. Om priset frågas hos egariinna af gården N:o 41. Der kan äfven underrättelse erhallas om uthyrning af ett enskildt rum med möbel, samt dessutom ett kvarter bestående af 3 rum äfvenledes med varm tambur samt öfriga bekvämligheter.

На Прб. форштатъ по большой улицѣ, отдается хорошая, теплая квартира о 6-ти комнатахъ съ теплою передней. О цѣнѣ спросить у хозяйки дома подъ № 41. Тутъже можно узнать и объ отдачи отдельной комнаты съ мебелью и о другой квартиры о 3-хъ комнатахъ также съ теплою передней и съ принадлежностями.

Från den 1 Juni år 1863 uthyres ett stort kvarter med 7 rum, vagnslider och stall i f. d. fästningen, gården N:o 19 hos,

Petter Antonoff. H

Съ 1863 г. Июня 1 д. отдается въ аренду большая квартира 7 комнатъ, екипажнымъ сараемъ и конюшнями, въ Городѣ въ домѣ Н. Антонова № 19-й.

(3) 2

Uti mamsellerna Alexandroffs gård tvenne kvarter: det ena bestående af fem rum, kök och nödiga uthus m. m. ifrån den 1 Juni: det andra bestående af 3 rum, kök och nödiga uthus m. m. kan genast tillträdas. Närmare underrättelse vinnes å stället.

(8) 1

Öfre våningen i undertecknads stenhus, innehållande 8 rum, tambur, kök och skafferi, samt nödige uthus, att tillträdas d. 1 Juni. Par kamrar och ett vindsrum med eldning, kunna dessförinnan eller nu genast erhållas, efter öfverenskommelse med

B S. Hougberg.

Illyntämänä.

Ruuti toisen Rappalaisen wiran toimittajalla, asuva herra Kauppiamis Bagelin kartanossa suomen firken wieresä täällä linnassa. Wiipurissa 4 p. Maaliskuuta 1863

(2) 2

Abolf Melander.

Wiipurissa, M. M. Zilliafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:

Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40 penniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a a n:

Siiliakuffen kirjapainos ja Wiipurissa ja kaikissa maamme postifonttoreissa.

N:o 11.

Perjantaina 13 päivänä Maaliskuuta.

1863.

Wiipurista.

Apoteekkari G. A. Björklund, joka, wiisi kuusi vuotta oltuansa apoteekkarina Wiipurissa, w. 1861 muutti Pietariin, on 4 p. Tammi-k. tänä vuonna saannut wiisauk-tieteen tohtorin nimen ja arvon, Rootoksin Oli-opistossa. Hänen faksaaksi kirjoittama taistelukirjeensä tätä warten on: „Die Duell zu Monrepos,” s. o. „Manhan Wiipurin lähde,” jonka erinomaisesti puhdasta wettä Tr Björklund oli täällä ollessaan käyttänyt apothekissaan distillecratun weden asemesta, ja jonka alku-aineet ynnä ympäristön Hän jättemmin viime kesänä tieteellisesti tutki.

— **Kuolon sanomia.** Nuori Oliopiston opettaja, tohtori Robert Er. Lagus on äskettäin (3 p. tätä kuuta) kuollut Montpellierin kaupunnissa Ranskan maalla. Päätti wainajan erinomaisista oppia ja uutteruutta lakitieteellisenä kirjaeliana, — joka nauraus ehkä myös vaikutti Hänen aikaiseen kuolemaansa, tekee sekä kummallinen sattumus tämän kuolon kohtauksen merkilliseksi että Hänen vähän wanhempi welsensä, joka w. 1860 Wiipurissa naitti hr. Lagman Tamelanderin tyttären ja, samote kuin nykyinen wainaa, oli Oliopiston opettajana samassa tiedekunnassa missä heidän isänsä noin 40 vuotta, — wai-pui kuoleman uneen nuorena Hänkin ja myös Eteläis-Europassa, johon molemmat olivat lähteneet terweyttämänsä parantamaan. — Toinen nykyisin tapahtunut merkillinen kuolo on Insjenööri Brandin rouwan Johanna von Schoulgin, joka muinoin nuorena naimaton ollessaan „Suomen Satakielisen” nimellisenä oli tuttu ympäri Europan erinomaisesta laulanto-taidostaan, jota Hän silloin julkisesti antoi kuulla Pariisin ja Italian paraisissa näyttely-paikoissa, — miten jokainen, kellä on muistia sanoma-lehtien ilmoituksista 30:n vuoden takaa, kyllä tietää. Loppupuolen ikäänsä tämä wainaja, syntyään aatelis-neito ja w. 1842 naittu, joka oli tottunut nuoruudessaan ilta-kauudessa ansaitsemaan tuhannet markat, wietti maailmalle tunnetuuna hiljaisessa pere-elämässä, ensin Hämeenlinnassa ja siitä Suomen pääkaupunnissa, johon Hän w. 1860 muutti, awio-miehensä päästyä Maamittaus- ja Metsähoito-hallituksen jäseneksi, ja jossa elämänsä lanka katkesi 28 p. viime helmik. — Kumpiki näitä wainaita kuoli pitkällisempään rinta-tautiin.

Oso Suomenkielisten sanomalehtien tarkasti julkaiseminen Suomi-kuhkoisten wirheitä?

(Sakko viime n. sta.)

Moni ehkä miettinee sekä kreivi Bergin että hr. Snellmanin ansioita Suomen kieltä warten vähiksi,

koska he ei-wät mitään ole Suomeksi kirjoitellunna, edellinen tuskin suomea haastaneekaan. Waan hywää asiaa autetaan ei ainoasti suoralla työn-teolla waan myös työmiehiä hoitelemalla ja puolustamalla. Kreivi B. olihin jo Suomenmaahan muuttaessansa hywin 60-wuotias; — oli, näet, jo käynny w. 1812 sodassa ensimmäistä Napoleonin vastaan; — ja siinä iässä ei enää lie uusia kieliä opittawa. Armattawasti Hän tällä taidolla ei paljo enempää olisi vaikuttanutkaan. Hr. S. taas, syntynyt Ruotsin pääkaupunnista (waikka suomalaisista suku-perää) ja kaswanut sekä kaswatettu Suomen ruotsinkielisillä seuduilla, oli jo lähes 40:n vuoden iässä, ennenkuin tuli Sa-woon ja, omasta halusta, rupesti Suomea samalla innolla oppimaan kuin puolustamaan, waan 40 wuotiselta ei käy odottaa sujuwaa kirjoitusta uudella kielellä. — Ja tuskinpa tämäkään olisi pelastanut kaista wastustuksista, luultawasti kuitenkin näitä silloin vähemmin olisi tullut näkymiin ruotsinkielisiltä, jotka ei-wät silloin kaikki olisi tulleet S:n kirjaelua tuntemaankaan. Waan silloin myös ehkä Suomi olisi entisessä polku-tilassaan, yläisten muka ja siwistyneimpien kaikkien siitä mitään tietämättä, mitään huolimatta. Se rohkeus, neroon ja taitoon yhdistettynä, minkä meidän Snellman osotti käyttäessä ruotsin kieltä aseena saman kielen luonnottoman wakan kufistamiseksi, se ansaitti Suomen kirjailijoilta ihan toista kohtelua kuin morffausta, semminki koska nmpu-suomalaiset ei-wät hr. S:n omista kirjoituksista saata saada asiasta selkoa eli tulla siinä totuuden perille.

„Dijö Koskisen” nimellä kirjallisuudessa tuttu hr. Forsman, josta Suomalaisuudellen ja etenkin Suomen historiallen jo on olnu paljo hyötyä ja vielä enemmin on toiwossa, — hän kirjoittaa suomeksi. D. K., näet, waikka syntynyt ja koulua käynyt hänki ruotsalaisissa tienoissa, oli kuitenkin jo nuorukaisena yltynyt Suomeen, koska hänen nuoruudessaan Suomea ei enää kowin halweskittu. Ja millä uutteruudella ja älyllä hr. D. K. suomistui, arwaa siitä kun hänen tekemiänsä Suomen kielen oppi-harjoituksia vielä tänä päivänä hyödyllä käytetään maamme julkisissa opistoissa, ja että Häneltä on syntynyt ensimmäinen laweampi tieteellinen teos Suomeksi, „Ruija-sodan” kertoelma, — ja että Hän on waraimpia Suomalaisen sanoma-lehtien kirjoittajia, kielenki puolesta. Waan onkos Hänkään pääsnny julkisista ja ilkeittä nuhteita? Tosin kyllä harwa Suomenkielinen on itsiä D. K:n rientoja ilweskinnny. Waan sitä enimmin on juuri Suomalaisissa sanomissa Hänen kieltänsä morfattu. Tämä olihin muka kanteata, „teeskenneltyä” j. n. e. — Kuitenkin D. K:n kieli, samote kuin Lönnrotin, on wapaa kaikista ruotsin-mufailuista, joita nmpu suomalaisenski kirjoituksiin tahtoo niin kosolla tun-

leuda. Nämä, näet, ovat pappien saarnoista ja wanhoista sekä uusistakin (etenkin hengellisistä) kirjoista, jotka kaikki, samote kuin **wanha Raamatun** ja laifi-**firjan** käännös, ovat enemmän tai vähemmän ruotsin mukaan syhättyt, saanna **firja-kielelensä** pahan esimerkin. Waan tämmöistä pilauntunutta kieltä ei tawata **Lönnrotilla**, eikä **D. R.** lakaan. He kun eivät ole oman forwan epäwakaaseen kuuloon ainoasti luottaneet, — juuri sen wuoksi että lapsuutensa, jolloin forma-kuulolla kieltä paraitte opitaan, eivät ole wiettänyttä puhdas-suomalaisilla seuduilla. He tieteellisesti ovat **firja-kielessä** sommitelneet, ja senpä wuoksi tämä myös sopii esimerkiksi, waikka alussa tuntuu ruotsintuneeseen suomeen tottuneen mielestä, kantealta ja teeskennellyltäkin. **D. R.** lta, näet, ei koskaan pääse semmoisia lauseita kuin: walittaa **yhänsertainten yli**,” milloin tawotetaan: wal. **typerydestä**. Hän kyllä oiwaltaa semmoisten käännäisten eli yhdyssanojen kuin „**yhänsertainen**, **ylös-kanto**, **ulos-antaa**” olewan ruotsin eli muun **Indo-germanilais** kielen mukaan seyltetyitä, ja että suomi ei suwaitse **ijakko-sanoja** („**yli**,” **alla**, **päällä** j. n. e.) paljo **yhänsertänsä** sanoina, erittäin pää-sanastaan, vielä vähemmän tähän yhdistyneinä. — Niin-ikään semmoinen **kielellis-tieteellinen** mies kuin **D. R.**, sellaisissa kirjainkäytöksen kohdissa, missä forma woipi pettää, tietäpi ja taitaa erottaa oikean, eikä siis kirjoita esim. „**kaiwannut**, **palannut**,” milloin mieli on sanoa: **kaiwannut**, **palannut**. Hän, näet, ymmärtää että koska „**kaiwannut**” tulee sanasta „**kaiwaan**” ja tämän p siis tuossa on muuttunut **w:ksi**, niin se **w:**llä alkawa tawuu päättyy **terakkeella** — koska sen kowa **terake** (**p**) ei muuten olisi pehmenny (**w:ksi**) — ja siis **n** on **känsertainen**; ja kun „**palannut**” tulee lausukka-sanasta „**palaan**” (**palaat**), joka taipuu samote kuin „**kaiwaan**” (**-paat**),” niin „**palannut**”-ki, samote kuin **kaiwannut**, on kirjoitettava kahdella **n:**llä.

Mitäpä noista pista-puheista niin lawealta laatia, — miettiinee joku. Waan kun nyt suomen pääseminen **wirka-** ja **koulu-kieleksi** on meidän päiwien puuhana, ja tässä kuussa odotellaan k. senaattiin siitä lausunnoita joka haaratla, niin toivoisimma että, miten sananlasku sanoo,

„**wahingosta wiisahiisi**
tullaan, waikk’ ei **riffahiisi**,”

ja siis ei niitä, jotka aika-määrää tuolle suomen forotukselle pyytää ja chtonsa ovat sanomisissa julkaisneet, kowin hätyyteltäisi, waikkapa ne eivät kaikki olisiakaan mielellämme. Mina heidän lauseet kuitenkin ovat paremmat niitä, jotka julkisuutta kamoowat ja siis saawat olla rauhasa; nämä arwattawasti eivät suinkaan ole suomeen päin suorasteen, wiipymättä, waan lykkäävät asian wähintään koko nykyisen mies-polwen hartioilta, jospa edes raatshiwat seuraawasta muutoksella **raittaa**, — sillä

„**Morgen, morgen, noch nicht heute,**
Sagen alle faule Leute;” j. o.

„**Suomen, huomen, ei nyt vielä,**
Laati laiska aina tiellä.”

Helposti ymmärretään, meidän tässä nyt tarwittawan erinomattain semmoisia panettelemisiä, joilla ei ole **yrkkää** yhteyttä keskusteltuun asiaan ja jommoisia kuitenkin nykyisessä **wirkakielen** hommassa on ilmestynny wäähä. **H. (oröström)** muka on, asiaan sangen wäähä koskewia pisto-sanoja **höystöksi** mättäen, eräässä **Suomettaren** lisä-lehdessä kokenu wastustella **Wiipurin kirjallisuusseuran** jostenkin yleisesti, miten etenkin **Helsingin** **Utistista** näkyy, hyweksittyä ehdotusta **Suomen** **wirka-kielen** seikassa. Kuitenkin **hr. F.**, jos tarfemmin olisi jufenu samaa **Otawan** **n:o** (2), jossa mainittu

ehdotus ensiksi ilmestyi, olisi saattanu huomata että **Hänellä** vielä vähemmin kuin forkeasti **kunnioitetuilla Herroilla Lönnrot, Klewe ja Borg**, näillä suomalaisuuden yhtä nerokkailla kuin hartailia ystävillä, oli syötä närkästyä **Wiipurilaisten** mielialoista **wirkakielikomitean** lausuntoja suhteen.

H. R. R.

Tuli-palo.

(Jatko n:o 10.)

Meidän pienelle rummun-lyöjälle sattui siis niin pahasti, että näki hywän aikomuksensa estettynä. Hän ei woinut pelastaa **kenraalian**sa eikä itseänsäkään, sillä **herra Gyllendeg** wei hänet **Rehtorille**, joka antoi toisen tusinan witsvoja tälle.

Täten päättyi kysymys koulussa **herra Gyllendegin** iloksi, **Rehtorin** tyytymykseksi ja poikien julkaisi **wihaksi**. Waan, käyttäen **herra Gyllendeg’in** sanan-paria, ei vielä ole nähty kaikkien päiwien loppua. **Kenraali** puri hampaitansa ja oli ääneti, mutta hänen silmänsä uhkasivat. Itse pieni rummun-lyöjä, jonka kaswot khyneleet oliwat mustuttaneet, oli hirmuisen **wihainen**, ja kyllä näkyi kun hän meni takaisin että **puristi** **nyrkkiänsä**. Ja kun hän sittemmin sai jatkaa **kertoomisensa**, painoi hän niin kowasti **kädellänsä** että **liitu-palain**sa tuisi ympäri **numeroiden**, ja suuri **palanen** **liitua** **fului** **en** **nenkuin** **kertoaminen** päättyi. Näkyi että kaikki tah-toiwat kosta.

Tämän surullisen tapauksen perästä oli pojilla kofous **Kenralin** **kammariissa**, joka myös siinä oli päämiehenä. He oliwat tänne kofoutuneet päättämään **kuinka** **heidän** olisi kostonaminen. Tämä kofous oli niin **salainen** että ainoastaan hywin tunnetut ja luotettawaiset **towerit** saivat olla läsnä, pienet eivät ollenkaan, — ainoasti pieni rummun-lyöjä, sillä hän oli muka **jalomielinen** ja hywin jopiwa käyttää kaikkihin. **Kauwan** **aifaa** **riideltä** **yhtyi** **wät** **päätöksen**, **siikähdyttää** **herra Gyllendegia** **huudolla** että **tuli** oli **walloillaan** **hänen** **huoneis-** **san**sa, **ajaa** **hänet** **ylös** **makaasta** **unestansa** ja sittemmin **läyttää** **hywäksensä** **edut**, jotka **wimma**, **pelästys** ja **pimeä yö** **antaisi** **wat** **heille**.

Kaksi seikkaa oli heillä etenkin mietittämänä. Saadaksensa tapauksen **wilffaaksi**, pitäisi päästä **herra Gyllendeg’in** **huoneesen** **keskellä** **yötä**, waan **kuinka** **toiwoa** **sinne** **päästäksensä**, kun tiedettiin että **Susannaa** joka **ilta** **pakoitettiin** **pitämään** **sekä** **porttia** että **porstuman** **owea** **kiini**. Toinen seikka oli vielä **waikeampi**. Luultiin olewan **rattosaa** **kyllä** **saada** **wanha** **pakari** **hawautetuksi** ja **peloi-** **tetuksi**; mutta koko hänen **rangaituksensa** olisi toki **waan** **uneton** **yö**. Waan **antaaksensa** **ajalle** **suu-** **remman** **arwon** **heidän** **pitäisi** **saada** **käsiin** **kello-** **tapulin** **awain** ja **woida** **antaa** **tawalliset** **tuli-ilmoi-** **tus-** **merkit** **kelloja** **soittamalla**. Mutta **kowaksi** **on-** **neksi** oli **herra G.** itse **firkko-wäärtinä** ja **hänellä** oli siis **awaimet** **sekä** **firkkoon** että **tapuliin**.

Monta **esitystä** **annettiin** ja **hylättiin**, **sopiwin** oli se, että **koettaa** **saada** **napata** **awain**; mutta jospa **toiwottiin**kin **päästä**, **herra Gyllendegin** **tie-** **tämättä**, **hänen** **werstahan**sa ja **siellä** **hetkeksi** **kään-** **tää** **wanhan** **Susannan** **ilmät**, niin oli kuitenkin **mahdotonta** **löytää** **kaikki** **awaimet**, jotka oliwat **hän-** **nen** **haltus**sansa; ja **ken** **tunsi** **oikean**? Tässä sai pieni rummun-lyöjämme **tilaisuuden** **näyttää** **itsensä** **olewan** **wälttämättömästi** **tarpeena** **eikä** **turhaan** **ole-** **wansa** **jäsenenä** **kokouksessa**. **Soitannon** (**musiikin**) **rakaastajana**, etenkin **yöskäwäisen**, oli hän muka **tuh-** **at** **kertaa** **ollut** **yläällä** **kellon-tapulissa**, **kuuntele-** **massa** **soitantoa** **tahi**, **kuin** **erinomainen** **onni** **sattui**, **itse** **polkema**ssa **pienintä** **kelloa**, **jo** **hän** **tunsi** **siis**, **niinkuin** **itse** **lausui**, **kello-tapulin** **awaimen** **paremmin** **kun** **oman** **rumpu-palikkansa** ja **woi** **eroittaa** **sen**

firkon-awaimesta, waikka molemmot oliwat melkein yhtäläiset. Hän lupasi selittää awaimen muotoa kelle tahansa tahti kuulla sen noella niin hyvästi kun waan woi, kunhan waan pääsi sitä hakemaan niin waarallisesta paikasta. Waikka minä, arweli hän, pääsin herra Gyllendegia-fin pakoön, jota ei kelloon ole niin paljon syitä pelätä kun minulla, niin en kuitenkaan nykyään woi täydellisesti luottaa vanhaan Susannaan, sentähden että eilen, kun olin sowintoja hieroilemassa, toin pappilan suuren koiran kerallani kartanolle ja ärsytin sitä hänen kissoihinsa ja wähält' ettei se purrut häntä polkki yhdeksi kiskalta, joka muiden muassa pääsi pakoön porstuun-owesta.

Syitä, joilla towerit onnistuwaat poistaa pienen rummun-työjän epäilemiset, historia ei nimitä; mutta tietty on että meidän pieni tuttawa samana iltana kello yhdeksän, tahti siihen aikaan jolloin herra Gyllendeg, köyhä ja yksinään niinkun hän oli mailmassa, käwi makamaan, kulki ihan yksinään synkkä-pimeällä kadulla, ei missään muussa aikomuksessa, kun että sukeltaa kunniallisen kirkko-hoitajan ja pöytähuoneen huoneisiin ja sieltä temmata kello-tapulien awainta. Rauhistuksella mietti hän wähiin wälillä matkustaessaan yrityksensä turhuutta ja sanoi olewansa typerä kun antoi wietettä itsensä semmoiseen pulaan. Wälistä taas hän muisteli neuvoja joita oli saanut, hiljaan ja warowasti kulkien eteenpäin, kadet ristissä rinnalla.

Olenko hullu wai täysi-mielinen, arweli hän, kun en käännä takaisin, waan yhä astun eteenpäin? Hu! on kylmä tän' iltana ja pimeä, ei yksi ainoakaan tähti loista. Oli pisteen (lantun) pääsen herra Gyllendeg'in kartanolle, waikka hänellä on portti kiini; muistan mistä wiimis-syysynä hyppäsin yli. Ei ole hyvä olla hänen kartanollansa, siellä käwelee noita yöllä. Ihmiset sanowat hänen ei kärsiwän lapsia kymmenen vuotta nuorempia, siitä syystä että kaikki Sannan kisset naukumat ja huutawat, paitsi wanhin, joka on kymmen-wuotinen ja makaa hänen sangossansa. Jos joudun noidan käsiin, niin wäöntää hän minun niskani nuri. Woi kun nyt tietäisin olenko täyttänyt kymmenen vuotta tahti ei. Ehkä on yhdestoista wuosi tahti kufaties' olen vanhempikin; olen ollut aika typerä kun en sitä ole tiedustellut. Waan eipä vielä ole yö waikka on pimeä. Ha! kello löi. Taisi olla yhdeksän. Hupaisista lienee nähdä herra Gyllendeg'ia. Kunhan waan woisimma saada hänet kadulle semmoisena kuin hän nousee sangystä. Rättäni vielä pakoittaa ja se on turwoksissa; ensimmäiset kuusi löi hän niin kowasti että wäsyi. Rummallinen on meno koulussa viimeisillä ajoilla. Yksi meistä oli syypää; waan ei molemmat! Awaimen minun tähtyn saada waikka riippui Sannan ainoassa hampaassa. Hu! tuossa meni joku siwutsemi pimeässä. Kuinka pääsen werstahan, jossa awaimet owat? Katsokaamepas: Paskekaa minua sisään, neito Sanna; minä tahdon ostaa saffran-rinkeliä! „Kuka siellä?" kysyy hän. Minä olen. „Wai siinä, weitikka, tuletko taas pappilan sunnarella koiralla," huutaa Sanna ja ottaa lundan nurfasta. — „Oh! olenhan hullu, kun en käännä takaisin. Mutta kufapa meille hakee awaimen? Ehkä saan Sannan sowintoon. Hän on monta kertaa ollut enemmänkin suutuksissa minuhun ja on kuitenkin kofta sopinut. Mutta herra Gyllendeg? kukaan ei hän waan tulisi ulos? Kolme asfelta porstuwun owesta seison, likemmäksi en mene kolkutetuani. Waan jos hän tulee ulos? Oh! silloin tähtyy jalvoja liikuttaa, ja jättää koko yrityksen silensä. Koko tuuma on tyhjä; joku toinen olisi woinut koettaa. Hyi, lanttu on kylmä kun jää"

— tätä sanottuaan hyppäsi hän lantun yli herra Gyllendeg'in kartanolle.

Meidän pieni ystäwämme, päästyänsä kartanolle, loi silmiänsä ympäri kartanon ja näki olewan mahdotonta menetellä sillä tavoin kun hänen esi-miehensä ja ystäwät oliwat neuwoneet kerran kerran. Näitä seuraten piti hänen, niin kuin lukija jo osasi on woinut arwata hänen puheestansa itseeseen, rinkeliä ostawinaan päästä, neito Sannan huoneeseen, sopia hänen kanssaan ja, tämän mennessä toiseen huoneeseen rinkeliä hakemaan, temmata awain ja pistää sen lammasmaisnaha-röijyhyys piiloon. Ehtöistä woiitiin kyllä hyvästi tieteellisesti selittää; mutta nyt kun meidän pieni ystäwä piti sitä käyttää, hämmästyti hän jo ensimmäisessä pykälässä. Kuinka päästä sisään?

Kammariissa, joka oli linnan porstuata yhdellä puolella, asui herra Gyllendeg. Hänellä oli vielä kynnillä palamassa ja hän istui pöydän wieresessä. Meidän pieni tuttawa, joka warokkaasti hiipsti istunon taakse tiedustelemaan, näki että vanhalla oli rukouskirja edessänsä ja että hän hartaudella tutkii rukousta, joka alkoi: „tätä seteliä vastaan maksaa Suomenmaan pankki." (Jatk.)

Kotimaalta.

Säämingistä 28 p. Helmik. Wiime wiikolla syntyi täällä erinomainen nujakka Haukiniemen kylässä, että rupeesi mies-murha tulemaan. Kuin nimismies laittoi noutamaan takawarikkoon wantuja tawaroita awistioniin, niin sekös miehistä käwi waisten luonnolta. Muutamat ottiwat kirweet, toiset rautakankia, joilla sota-aseilla rynnistawät tawaroitten ottoja wastaan ja tällä julmalla murhahankauksella pelättiwät kaikki tawarain noutajat paitsi yhden, joka jäi murhamiesten käsiin ja jonka rautakankiloilla löiwät puoli-kuoliaaksi niin että siitä wähiissä hengiin käsiestä pois päästyä käsi-waiwasena hoiperoi muihin taloloihin ja joutui ihmisten turwiin. Tästä nähdään millä kannalla on ihmis rakkautta toista kohtaan! paljo ei noisakaan polossissa sitä näy olewan, sillä eihän se ole noutajan waan alkuaan asiamiesten oma syy että heidän tawaroita näin wähiin wiedään; se on ihme mikä raakuus vieläkiin löytyy meidän suomalaisissa meidän kuin pakana-maan ihmisissä, jotka tällä ankaruudella toisiansa kohtelewat. — Täältä kuoli mies tapaturmaisesti tulin wedossa ollessa Wuokalan salolle. Hän oli wedättämässä hewosella tuffia erään jyrkän mäen rinteen, jossa oli seisattanut hewosensa ja riisuna sen sekä ottana aikat pois re'estä. Tässä tilassa hän hyppäsi rekeensä kiini ja alkoi rekeä irti sewästä wetää, mutta silloin reki yhtäkkiä läksi irti niin että mies ei enää nääntäkään re'en edestä pois mennä, waan jäi re'en ala, — johon heitti henkensä äkki kuolemalla. Sentähden ei ole hyvä että missään työssä taidottomasti liikutetaan. B. Wellonen.

Wenäjältä.

Tänä päivänä, 1 (13) p. maalisk., kaikki orjuus Wenäällä lakkaa, Keis. Majesteetin asetuksen mukaan kahden vuoden takaa.

Lennätin-san. Berlinistä 9 p. maalisk.: Garibaldin poika on lähtenyt Puolaan; Mieroslawsky luullaan lähtewän sieltä.

Sippakunnan sanomia.

Enlewana Wapun päivänä pääsee wafinaisiin papis-wirtoihin seuraawaiset w. kirkkerrat: Mortimer Bernh. Gust. Forsten Helsingin kaupunnista, kirkkoherraksi Wiipurin ruotsalaisen ja suomalaisen seurakuntiin; G. Adolph Cajander Antreilta, kappalaiseksi Sulkawaan, ja Aleks. Fernberg Jääskelästä kappalaiseksi Hirvensalmelle.

Kuulutusia.

För att undfå del af Herr Guvernörens öfver Länet den 20 sistlidne Januari gifva Utslag i anledning af de besvär, som numera aflidne vice Presidenten A. E. Fagerström, Herr Hofrätts Rådet H. F. Floman, samt Herrar Hofrätts Assessorerne V. Tudeer, N. Grotenfelt, G. Lindberg och A. S. Weissenberg anført öfver Magistratens den 14 Maji sistlidne år gifva utslag, angående skyldigheten att deltaga uti gäldandet af de Wiborgs stad åliggande skole bidrags medel, anmodas stadens öfriga innevånare att uppkomma å Rådhuset Onsdagen den 18 instundande Mars kl. 11 f. m. Wiborgs Rådhus, den 28 Februari 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

(3) 3

J. G. Heinrichius.

Huutokauppoja.

Måndagen den 16:de innevarande Mars kl. 4 ef. m. försäljes, i anseende till bortflyttning från orten, medelst offentlig å stället skeende frivillig auction Commerce Rådet och Riddaren Bruun tillhörige gården och tomterne N:ris 105 och 105 a samt obebyggda tomten N:o 105 b inom Neitsytniemi stadsdel, äfvensom diverse lösegendom; hvarom köpare underrättas. Wiborgs stads Auktionskammare, den 12 Mars 1863.

Wold. Ålgrén.

Julkifella huutokaupalla josta 31 päivanä tulemaa Maailma-kuuta kl. 4 j. p. p. täällä toimitetaan, tulee 333 kappaletta meren pohjasta löydettyjä malmi harkkoja (malmitiäcker) alle enimmän tarjoavalle myytäväksi, — josta haluttuille ostajille tämän kauden ilmoitetaan. Seiskaaren saarella, 20 p. Helmikuuta 1863.

J. Igoni,
toimitusmies.

Yksityisiä ilmoituksia

De af Stadens innevånare som försummat att, vid sisthållen uppbördsstämma, erlägga sina Krono utskylder för sistlidet år, uppmanas härmedelst vid utmättnings äfventyr, att inbetala desamma hos underskrifven senast Tisdagen den 17 dennes på f. m. Wiborg den 11 Mars 1863.

T. Tulander.

Härvarande Fruntimmersföreningens årslotteri kommer att ega rum under påskveckan, och anmodas härmedelst vinsternas godhetsfulla gifvare och gifvarinnor att inlemna desamma hos fru Sofie Örn.

Utmättningsdagen, såväl som utlottningsdagen, skall framdelas närmare tillkännagifvas genom annons i detta blad.

Direktionen för

härvarande Fruntimmersförening.

Die Jahreslotterie des hiesigen Frauenvereins wird in der Osterwoche stattfinden, und werden die gütigen Geber und Geberinnen von Gewinnsten ersucht, solche der Frau Sophie Örn zuzustellen.

Die Direction des
hiesigen Frauenvereins

PROVIDENTIA

Frankfurter försäkringsbolag,

med ett grundkapital af 20 miljoner gulden (omkring 12 miljoner rub. sir) afslutar genom undertecknad, dess befullmäktigade hufvudagent, försäkringar mot brandskada å fast- och lösegendom i stad, och på landet. Uppgift om premierna o. s. v. meddelas: i Fredrikshamn af herr N. Simberg, i Willmanstrand af herr C. R. Lilius.

F. W. Mielck.

Försäkrings-Aktie-Bolaget

SKANDIA,

hvars grundfond uppgår till

Femton miljoner Svenskt Riksmünt

(öfver Fem Miljoner Silfver Rubel) emottager försäkring å lif, och afslutar försäkring mot brandskada i städer och å landet för allmänna och enskilda byggnader, fabriker af alla slag, qvarnar, sågverk, träd-

varu-upplag, samt å varulager i allmänhet, möbler och husgeråd, landegendoms inventarier (döda och lefvande) inbergad skörd m. m. äfvensom å fartyg i hamn och under byggnad, till billigaste premier, samt afslutar alla brändförsäkringar genom Bolagets Agent i Helsingfors Handlanden Abr. Oldenburg; upplysningar meddelas, prospekter och formulärer lemnas, äfvensom ansökningar för expediering till Bolagets General-Agent emottagas:

I Wiborg af Herr Bandholtz & Co.
I Kuopio af Herr Kellgren.
I Fhamn af Herr C. H. Ahlqvist.
I Lovisa af Herr C. G. Majander.
I Borgå af Herr C. L. Söderström.

Northern Assurance Company

Eld- och Lifförsäkringssällskap i London

grundadt år 1856,

stadfästadt genom särskild parlaments takt.

Kapital 1,259,760 Pund Sterl.
Reservfonden 445,029 » »
Årlig inkomst 232,021 » »
motsvarande tillsammans öfver

Tretton Millioner Rbl Sir.

Försäkringar emottagas genom

Herm. D. Kröger.

S:t PETERSBURGSKA

Brandförsäkrings Bolaget,

med ett grund Capital af 2,400,000 r.,

emottager emot billiga premier försäkringar mot Brandskada å fast- och lösegendom i städer och på landet genom dess befullmäktigade agenter.

Bandholtz & Co.

Ryska Lifförsäkringsbolaget

afslutar fortfarande försäkringar genom undertecknad dess befullmäktigade ombud härstädes. Utdrag af bolagets statuter äfvensom blanketter till de behöfliga deklarationerna utdelas af

W. von KARL.

Wuokrataan.

Ifrån den 1 Juni två lokaler, den ena bestående af 4 rum med kök, den andra af 3 rum, tambur och kök, hvardera för 160 rub. samt dessutom två vackra ungkarlsrum för 80 rubel silfver om året, närmare hos

(2) 1

G. Palmroth.

Inom fästningen uti Koscheleffska gården N:o 89 tvenne rum för ungherrar eller ett mindre hushåll, antingen med eller utan kök för billigt pris. Å samma ställe finnes till salu handskar i alla kulörer af Ekenäs fabrik.

Från den 1 Juni år 1863 uthyres ett stort kvarter med 7 rum, vagnslider och stall i f. d. fästningen, gården N:o 19 hos,

Petter Antonoff. II

Съ 1863 г. Июня 1 д. отдается въ аренду большая квартира 7 комнатъ, скіпнажнѣмъ сараемъ и конюшнями, въ Городѣ въ домѣ И. Антонова № 19-й.

(3) 3

Uti mamsellerna Alexandroffs gård tvenne kvarter: det ena bestående af fem rum, kok och nödiga uthus m. m. ifrån den 1 Juni; det andra bestående af 3 rum, kök och nödiga uthus m. m. kan genast tillträdas. Närmare underrättelse vinnes å stället.

(8) 2

Myyntävänä.

Im Hause des Remmendanten ist bei der Köchin Lena Schmand und Milch zu verkaufen.

(2) 1

Wipurissa, M. M. Jilialuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Öisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 11.

Nousu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Raha-kurssi.

Pietarissa 1 Maalisk. (13 Helmik.)

London	36, 36 ¹ / ₁₆
Amsterdam	176 ¹ / ₂ , 177
Hamburg	32 ¹ / ₁₆ , 32
Paris	376 ¹ / ₂ , 378

Wiipurista.

Hywin taitawa ja ylistetty wiulun soittaja herra Lindberg Helsingistä antoi täällä menneellä wiikolla lahtena iltana soitannot soiteetti salissa, sangen suureksi suosioksi kaikille taunistaiteen ihailijoille soitannossa. Kuulioita oli ensimmäisenä iltana noin 150 ja toisena iltana pariin sataan henkeen asti. H:ra E. sai, niinkuin hywin ansaitti, paljo käten taputuksia ja tuntiut wakuuttawat että hän on soitannossa aina enemmän edistynyt siitapäiwin kuin viimeksi täällä käwi ja soitannoita antoi. — Saksalainen teateri-joukko kuuluu jo kohta lähtewän täältä pois. Se on kuwailut tällä käynnillään, syksystä alkain tähän asti, ei vähemmin kuin 58:na iltana. Tästä on hywin ymmärrettävä ettei meidän taide-temppelin owi-sarannat ole tänä talwena suinkaan joutaneet ruostumaan. — Muutoin ollaan täällä, niinkuin meri-kaupunnissa ainakin, ilauttawassa toiwossa saada warhaista kesää ja siis warhaista meriliikettä. Mykyinen ilman laatu antaa kyllin syytä siihen. Kaupunnin kadut owat siinä tilassa kuin tawallisina talwina Huhtikuussa tähän aikaan.

— **Huraassa** ferrotaan erään tšekäläisen kaupatalon rakennuttaman paraillaan uutta suurta laiwaa, pituudelta 27 sylvä. Sen arwellaan tulewan yli 500 lästin wetonen. Bykäystyön sanotaan ottaneen 40 Pietarisaarelaista urakalla tehdäkseen, ainoastaan pykimestari on Danskalainen. Työtä on tehty jo Wiipurin talwi-marffinoista lähtien. (Unnettu.)

— **Sawin tehtästä.** Tunnetaan täälläki tämän talwen mukalliset ilmeet: westulwat owat usein muistuttaneet kesän lystillisiiä wene-purjentoja. „Huimia poikia" näyttää täällä nyt löytyvän paljo vähempi kuin menneellä wuodella. Waikka niiden vähentyminen ei lienekään mikään siwistykseen edistymisen mutta henkilöin wahtumisen waikutus, niin ei sitä kumminkaan raittiuden-ystävä narkas-tyneellä hymyllä katselis. Lasten opetuksen kiitetävä huoli näyttää yhäti edistywän; waikka wanhemmallista kaswatusta en usalla paljo kiittää. Gräs, — jolla on lawea (?) tieto siinä opin-haaras-ssa jota kutsutaan mekanisiksi — ei näytä paljo muistelewan sanoja: audiatur et altera pars. — Kyllähän täälläki tiedetään kuinka suomen-kiellet-ten tähän asti heikot formet owat nyt waurastu-neet, niin että se uskaltaa kohta kutsua itseänsä soittajattareksi, kuin se waan ennättää saada kan-teleensa warsin puhtaaksi pohjolan sumuista tarttu-neesta ruosteesta. Minä vähän ajan takaa saamme meki kuulla kuinka se ihana soitannon-opetteliatar lyöpi somat, ja josseenkä hoikat formensa kanteleen fiellille, ja silloin lajahtaa määrätön paljous kau-

niisti sointuwia affordi-säweliä, ja ne senlaisia, että, niiden ilma-wirtoja tärähytettyä, kaikki, etenti rakastawaiset sydämet waipuwat luulotuksekkaren suloihin unoista uneksuttawaiseen syliin. Täällä waan hiljaisuudessa odotellaan miten „torwen-tekijän" kokemus onnistuu. Jos jospaikaassa noustaisiin „kiihfoon," niin mistäs sitä „oman-woitonpyynnön" palkintoa piisais kaikille, jonka se korkealla obser-watorium'illa istuva ja heijastelewilla kauko-tor-willa suomalaisuuden toiwosta tarkastelewa Hel-singfors Dagblad niillä päättää olewan taroituf-sena. Ei täälläkän löydy „konserwatiwillisuutta" kieli-asiassa. Niinmuodoin olemme, waik'ei „kiih-koisten" konfraatteria, niin kumminki „liberaalia." Jos joku vielä sanookin suomen olewan „bara-strunt," niin annamme anteeksi; ehkä nekin hymär-ryksensä tuleentuneemaksi ennätettyä karuawat. Kielikomitean mietteet näyttääwät olewan ympäri maata hywin tutut, ja sen arwostelemista on ny-kyjään jaanut melkeen jokaisessa sanomalehdessä tarkastella. Sen enemmistön arweluita woipi ihan hairausta pelkäämättä werrata teeskeltynn rakkau-teen. Se ei ainoastaan omia terweitä huuliansa kipeiksi walittanut, waan myöskin, kansan vielä terweempiä huulia, joista se tot' hoksais koko rak-kauden päämaalin. — Kyllä todentotta puolustel- laan wiinan-kotipolttoa monessa, kufaties usiam- massa paikassa, niinkuin S. J. Sanomaksi kertoi-wat. Minun mielestäni olis sen laakastuminen hy-wä juttu, senki puolesta että sitte ehkä saisimme yh-den uuden „Kantelettaren," — lisäishän seki vielä kyyhää kirjallisuuttamme. D. M.—n.

Suomen kieli-juttua.

Wirolahdessa on pidetty pitäjänkokous 1:nä p:nä tätä kuuta Suomen kieli-asiasta, ja siinä on annettu 4 eri lausuntoa kirjallisesti, pöytäkir-jaan otettawaksi. Nämä kaikki moittiwat Suomen kieli-komitean kokuutonta lausetta, mutta pää-asi-assa suostuttiin lähettämään senaattiin samallai-sen alamainen lause kuin Wiipurin kirjallisuus-seura on tehnyt, ynnä niiden pitäjän kokouksen pöy-täkirjaan otettujen kirjoitusten kanssa. Yksi niistä kokouksen pöytäkirjaan otettawaksi annettuja kirjoi-tuksia on jätetty kopioittuna meille ja se kuuluu niinkuin seura:

„Suomen kieli-komitean kaikki jäsenet, jotka oliwat kokoontuneet Helsingissä 22 p. Syyskuuta w:na 1862, ensin owat myöntäneet Suomen kansalla ole-wan sekä luonnollisen että myös 3 § mukaan oi-keudenkäynti-kaaren 24 Luwassa laillisen oikeu-den waatia kieltänsä asettamista tasa-arwoon ruot-sinkielien kanssa, mutta enimmäistö jäsenistä tuo-ettiin kunnottomia esteitä asian toteutumista was-taan. Komitean enimmäistön esteet owat kyllä sa-man komitean vasta-lausujoilta tarkoin kumotut, mutta kun hallitus on suonut luwan muilleki Suo-men alamaisille sanoa mieltänsä asiassa ennen Maa-liskuun loppua 1863, niin siihen luotiaen rohke-nemme mekin puolestamme alamaisuudessa täten

arjota muistutuksia Suomen kielikomitean lausuntoa vastaan.

Esteet mitä komitean enemmistö tuopi esiin ovat lyhykäisesti sanoen seuraavat:

- 1) Selvä yhteisen lain suomennoksen puutos;
- 2) Tuomarein vaikeus voida kirjoittaa toimituskirjat suomen kielellä;
- 3) Suomen talonpoikaisen kansan alhainen siivistö.

Mitä komitean enemmistön ensimmäiseen esteeseen tulee „että puutemme selvää yhteisen lain suomennosta,” niin siihen vastaamme:

Meillä on, kuten saman komitean ensimmäisessä vastalauseessa on selitetty, laki asioihin 1734 vuoden lakikirjan mukaan tehty suomenno; Hallitushoidollisessa ja taloudellisessa lain laadinnossa voivat taas ne jo kauvan aikaa suomeksikin ulos tulleet Keisarikilliset Asetukset ja läänin hallitusten kuuloitukset antaa hyvän avun. Kun yllämainittu lakikirjan suomenno sekä Keisarikilliset asetukset ja läänin hallitusten kuuloitukset ovat suomalaisien talonpoikain käsketty ymmärtämään, ja joita ymmärrettäänki paljo paremmin kun mitään ruotsin kielistä lakitieteellisiä sanoja ja kirjoituksia, niin seuraahan siitä että Suomen tuomarein ja virkamiehien pitää myös niitä ymmärtämän, sillä kun Suomen mies niitä käyttää oikeuden ja virkamiehien edessä, vaikka olisivatkin vähän ruotsin kielen mukaisia. Mitä taas tulee selkeämmän suomen kielisen lakikirjan valmistamiseen, niin eihän suomalainen lakikielen käytäntö vähemminkään valmistuneena voi olla vastustajaksi vaan päin vastoin hyväksi avuksi selvemmän suomalaisen lakikirjan valmistumiselle. Ymmärrettävä on, että paras sana-aarre suomen kielelle laki-asioissa on tarwattawa riitawelsien puheessa oikeuden edessä, mutta niin kauvan kuin tuomarit eivät kirjoita toimituskirjojaan suomeksi, niin ne sana-aarteet, vaikka tuomarein silmäin alla kuohuvat, pysyvät lakikirjoista tätkössä, vaan jos tuomarit pitäisi kirjoittaman riitawelsien kieltä, suomea, niin Suomenkieliset sanat tunkeutuvat ilman mitään vaikeutta suomalaisen laki-kielen sisälliseen henkeen ja tekisivät suomalaisen lakikielen Suomen lain hengelliseksi omaisuudeksi, samalla pois karkistaen ilman wauratta lakikielestä kaiken epä-suomalaisuuden, jos senlaista olisiikin ensi alussa paremman puutteen tullen. Komitean enemmistö tahtoo kyllä, että suomea pitäisi ensin osattaman hyvin wirheettömästi kirjoittaa, ennenkun sitä pitää alkaman laki- ja virka kielenä käyttää, mutta että komitean enemmistö voisi näyttää totisesti sen olevan mahdollista, sitä ei voi suomalaiset talonpojatkaan uskoa. *) Mutta eihän komitean enemmistö olekaan näyttänyt tarwitsewansa todistuksilla todistaa esteensä mahdollisuutta; se on vaan tahtonut kiitoksilla tehdä esteensä uskottawaksi. Niin esimerkiksi kiittelee komitean enemmistö Suomen maan oikeus-istuinilla olleen wakaan turwan ruotsin kielisten laki-tieteellisten oppi-sanain kautta, mutta jos usean riitawelsien oikeudella ei olisiakaan aina ollut samanlaista wakawaa turwaa ruotsin kielen tähden, niin lieneekö se komitean enemmistön mielestä halwempi puoli, wai miö se siihen ei kjonut? Suomalaisen talonpoikain mielestä on tämä viimeksi mainittu puoli yhtä kallis, jos ei kallimpikin, kuin oikeus-istuinten puoli. Oikeus-istuinten wakan turwa on taas lauskettawa ei kauniiksi walettuin ruotsinkielisten lakitieteellisten sanain nojaan, vaan itse sen oikeuden perustukselle miten oikeasti ne tuomitsewat riitawelsien asiat. Mutta että oikeudet jättäwät tuomioillansa osan riitawelsijstä millon enemmän mil-

lon vähemmin epäluulon alaisiksi tuomioinsa oikeudesta, silloin kuin lain käytäntö tapahtuu enemmäksi puoleksi riitawelsien ymmärtämättömyydellä wieraalla kielellä, se ei anna itse kansalle oikeus-istuihin sitä luottamusta ja turwaa mikä kansalla pitäisi niihin lain jälkeen oleman. Että kansa itse pitää omakieliset oikeus-istuinten tuomiot vähemminki kauniilla sanoilla kirjoitettuinä hurstampaan, kuin wieraskieliset suurimmallaan sanain loisteilla kofoon pantut tuomiot, sen owat suomalaisten wakitukset wieraskielisestä oikeudesta kyllin ilmituoneet. Se ei siis ole oikeus-istuinille missikään waraaksi, vaan turwaksi, että oikeudet käsketään antamaan asiakirjansa suomalaisen kansan keskuudessa suomeksi.

Komitean enemmistön toiseen esteeseen vastaamme:

Tuomarein vaikeus saada toimituskirjoissa suomenkieltä yleisesti käyttää kärkekirjoittajien puutteen, ei voi olla niin suuri este, että sen nojalla voisi suomalaisuuden vaatimukset lykätä tietymättömyyden tulewaisuuteen. Sillä jos asetus kerran annetaan asiassa, että joiden kuden määrättyin vuosien kulltua tuomarein pitää antaman toimituskirjat suomeksi, niin koska kärkekirjoittajina tuomarit tavallisesti pitääwät nuoria miehiä, niin luottaa woipi, kuin he tietäwät suomen kieltä tarwittawan osata, että he vielä mielewimmin kuin joku tuomari alkaawat harjoittaa suomen kielen kirjoittamista, senki tähden että heillä on ainoastansa toimitukseen sowliaalla taidolla haettawa ansionsa, jota heille ei anna ennen saatu wirka, johon usea tuomareista saattaa luottaa. Jos tuomarit suvaitsi ottaa suomalaisia talonpojan poikia kärkekirjoittajiksi, niin näillä ei olisi haittaa suomen kielen suhteen ollenkaan. Mitä taas muuhun oppiin tulee, siihen mitä kärkekirjoittajilta tavallisesti nähdään tarwittawan, niin kerskaamatta woipi sanoa että jo nykyään löytyy suomalaisten talonpoikien pojissa miehiä jotka eivät oppinsa puolesta tarwitsen häwetä joitakuita kärkekirjoittajia. Mutta niin pian kuin suomalaiset talonpoikain pojat näkisiwät woivan olevan mahdollista saada jonkunlaista ansiota oman kielisessä kirjoitus asfaroimisessa, niin warmaan woipi luottaa ettei suomen kielisistä kärkekirjoittajista tule puutetta. (Jatk.)

Omituisia matkamuitelmia.

(Jatko n:o 9)

Pari wuorokautta Stokholmissa wiiwyttyni, jona en woinut enemmin tutea, koska eräissä huoneissa näytettävät merkillisyydet olivat toisina määrä-aikoina katsojille awoinna, eroin Marstrandin aikowasta kumppanistani, ja läsin maanantai aamuna 15 p. Heinäk. „Bore,” nimisessä höyryssä Lubeikkiin päin. Alussa oli minulla aikomus lähteä sitä mainiota Götthan kanawaa myöten Göttenborgiin ja sieltä Köpenhaminaan, mutta kuul-tuani että kaikki tilat kanawa-höyryissä olivat kahdeksi wiiikoksi ennakolta tilatut, muutin päätökseni, koska minun piti joutuman taroitettua nähdäkseni. Osi mainituista suomen ystäwistäni seura-nyt tällä tilaisuudella myöskin Saksanmaalle, pait muita suomalaisia ja ulkolaisia. Näissä oli yksi oudosti puettu englantilainen, joka ehtoosen asti luori-pysähyllänsä tawoittelee muutamia meitä aue-alla merellä seuraawia kajakia, joista hän wiimeinkin ampui yhden alas. Kalmar ja Östad kaupunkien luo vähäksi aikaa jonkun matkustawan taitawaran muutosta warten poikettuamme, niistä sekä Ruotsin maiden laweoista pelloista wäwä huomattuamme, saimme keskiwiiikkona Saksan mannerta näkymiin, ja tulimme puolipäiwän aikana Trave mündin kofdalle, jonka niemeltä tyttöiset niistäin

*) Eihän kukaan osaa ennen uida ennen kuin itsensä weteen laskee.

liinoilla heiluttivat meille terve-tuliaisia. Täältä kulki Bore hiljaiseen ruohikolta, pelloilta, niityiltä ja maalaisten kartanoilta ympäröityn moni-polvisen ja syvennetyn Trave-joen kautta sen vanhan wapa-kaupungin tykö. Suomalai-
sten matkakumpalein seurassa menin paikalla raatihuoneen kelleriin. Tämä on sen keski-ai-
kuisen suuren ja lujasti muuratun raatihuoneen sekä maan alla, jossa muinoin raatiherrat, kaupungin vielä ollessa korkeim-
massa loistossa ja historiallisessa merkit-
tyksessään, kolmetoista- ja seitsemäntoista-
kymmenen vuosikatojen välillä, asioita ylhäällä keskustel-
tuaan tahi toimitettuaan, sittemmin, wirvoittivat itsensä. Täältä menimme sitä 600 vuotta wan-
haa Marien-kirkkoa katsomaan. Sen sisällä on mai-
niot urut, mainioin maalarein kuvaelmia, joista yksi kuvailee kuoleman tanssia, kuinka muka se irwi-hammas luuranko ukko, wiikate hartioilla, wiepi kaiken säätyiset myötänsä. Tunnin osotta-
jan lyödessä, kellossa kaksii orea awaintuu, joista yhdestä puusta siwästi tehdyt tofat, merkiten 12 apostolia, käyvät ulos ja taas toisesta sisään. Samalla hetkellä kuuluu kirkon kahdelta 430 jalkaa korkeuslta torneilta ympäristölle sen kelloin pelistä soipa wirren nuotti. Mäkiä kiwi-katuja enimi-
ten wanhanai-
kuisine, katto-
tiileillä jyrkästi kate-
tuine kartanoine, monine komeine kauppa-puoteine, astueissa, kumma-
stutti minua se wapa-
a liike ulkona, kun sillä kauniilla ilmalla asfareineen ujo-
stelematta istuivat puilla ja kukkaisilla kaunistettu-
in kartano-
in edustalla, liikkui-
wat toimissaan kaduilla, joissa pal-
jas-päisetkin lapset juossentellen leikkis-
iwät. Melkein samanlainen liikunto oli kaksissa käymis-
säni wie-
raissa kaupungeissa. Seurassa tulleet suomalaiset-
kin läksivät jo iltapuolella rautateitse etemmä. Saettua meidän laukut laivasta, ajoimme minä ja eräs ruotsalainen reisu-
toweri yhteen asuntoon. Tämä maallikko oli menöllä sitä Rheini wirran Kaiserswerth'issä Pastorin Liedner'in perustamaa sisällis-lähetys-
tointa tarkastelemaan, jolla on la-
wea waikutus protestantilaisissa saksan-
maissa ja ulem-
panakin. Hänkin kansani uskon asioista puhuttua, er-
keni minusta kofta matkallensa. Menin sitte erään sen kaupungin asujamen seurassa tiwolin kesa-teateriin, jossa niinkuin semmoissa näyttelyä katsellessa kuun-
teliat istuivat ulkona ryytimaassa. Toisena aamuna saattoi hän minut kauppi-
aisten kammariin, jonka sei-
nillä näet Rybe-
kin entiset pori-
mestarit kuwattuina, jonka tamminen kätäwä kumma-
llisesti awaintuu kumpaisestaki pih-
ti-
puolesta, ja jonka sisällä myösnä-
hdään taidollisesti wuol-
tuja pieniä kappaleita, joilla on aina joku bibliallinen kuwaus tahi merkitys. Kau-
pungin entiset wallit owat nyt osittain ihanoina puisto-
ina ja käwely-
paikkoina, joilta on hywä näk-
y-
ala. — Suomesta ja Ruotista tuodut laukut ja lau-
dat täällä owat riwittäin taapeliloissa, joista niitä myöhyä paljon saatetaan rautateitse etemmä. Rybe-
fistä läksin samana päivänä höyry-
waunussa Ham-
puriin. Saksan maawiljelystä sekä metsän-
hoidosta owat as-
tain-tuntiat tätä ennen jo wähän lufioi-
lemme kertoneet, jonka tähden en woi wiipyä niistä rauta-
teiltä näkemistäni uudesti kertomisella. In-
nan jouduttua hämärässä Hamburin pysähdys-
paikalle, joista kaas-
u-walot loistiwat tulioille was-
taan, kysyi eräs herra minulta passia, jota ennen kuultua ei siellä tarwittawan, olin pistänyt kap-
salkkini. Dritäissä sitä todistukseksi awaamaan, hän sana-
ni uskoen näyttämistä toki kielsi. Hän lie ollut joku luulon-
alaisia etsiwä poliisi-
mies.

(Jatk.)

Rotimaalta.

Suomen waltion welfafeteleistä, jotka 100, 300 ja 900 ruplan suuruudesta kantawat 4 pro-

sentin korkea foron päälle, on armoll. kuulutuksessa viime Emmif. 20 p:ltä sääty, että ne laffaawat kokonaan korkea kantamasta ne ennen vuotta 1855 ulos-
annetut ensitulewan Kesäkuun 1 päivänä, ne ww. 1855 ja 1856 ulos-
annetut taas ensitu-
lewan Elokuun 1 p:nä ja ne ww. 1861 ja 1862 ulos-
annetut ensi Syyskuun 1 p:nä. Nämä welfa-
setelit lunastetaan mainittuina päiwinä, ja mitä niistä sittemmin lunastettawaksi tuodaan, ei mai-
nittuin päiwäin jälkeen enää kanna korkea.

— **Urrafista, rommista, konjakista ja rans-**
kan wiinasta, jota puu-
astioissa maahan tuodaan, saadaan, säännön mukaan armoll. kuulutuksessa viime Helmif. 4 p:ltä, maksaa tullia 11 asteen wä-
kewänä 3 ruplaa leiwistä astioineen, 25 ko-
pekaa kullakin asteelta sen yli, pullosta 60 kop. wä-
kewyydestä huolimatta. Ja kuin maahan paljo tuodaan wiinaa rommin nimellä, on tullihallitus saanut käskyn epäluulon alai-
sta kalua ilmoittaa tutkittawaksi ja tawallansa menetettäväksi. Tämä asetus tulee toimeen pantawaksi nyt Maaliskuun 15 päivästä alkaen. (S:tar.)

— **Impilahdesta** 9 p. Maalisk. Sanon sana-
sen meidän maan osasta ja nykyisestä köyhyydestä, miten nälkä on maassa, talonpojilta jolla wähän on, ei woi omaa tarwistaan toiselle nyästä. Jou-
tilas-wäkeä on julman paljo pitäjä-
ssä, niillä ei työtä, pitäjä-
ssä wilisee kerjuulaisia joka tiellä, joka talossa, ja monkin ei ole moneen päivään einettä maistanut. Rowaksi onneksi Pitkärannan ruukki paloi, ja monta muuta asiaa siinä, jotka tefiwät hämmästyksen, ihmisiä joutui tuhannen hengen pai-
foille työttömäksi, mistä nyt leipä niille? — ei mis-
tään. Pitäjään herraswäki kuitenkin kokosi niinpalo-
jettä on ruokittu näinä päiwinä ruuattomia hutun kei-
tämisellä, waan mihin se piisaa. Onneton on aika! Oli syksyllä ennen Joulua herra guvernerin kautta tarjona 250 ruplaa, josta prowastimme piti kysymys-
sen, jos rahat otetaan eli ei. Muutamat tahtoi, muutamat ei, enin osa oli wasten; kyllä täällä on työtä ruukissa, ja olis ollutkin, waan kaikkiko ne sinne mahtuu, sinne oli jo näinä wiimme aikoina keräntynyt kaiken maan haaroista, niin että jo oli 1500 hengen paikoille, mutta nyt kuin kowa onni koftais, ei ole enää kuin 500 jälellä, tuhat on jäänyt tään kautta leiwän ja työn puutteesen. Ei nyt auta sanominen että ei saa kerjätä, kuin talollisistakin löy-
tyy, jotka kerjääwät. Kysytään nyt kellä on, se saa tasan panna, ja vähäksi se menee, harwoin on tapahtunut tällaista kumppanusta maassa kuin nyt on; vielä fewät siemenestä ei tiedetä mistä sitä saadaan; ja waikka saisi Wenäeltä, eipä ole rahaa millä lunastaa, rahat jo on kuliin tähtynyt panna. Mistä hoikka, siitä huono.

G. Juwenius.

Ulkomailta.

Puolan kapina on saattanut Europan isot wallat isoon tekemiseen mitä tehdä ja mitä olla tekemättä asiassa. Preussin hallitus tahtoo auttaa Wenäjätä kapinan kumoamisessa, Itäwalta ei tahtoisi puut-
tua tekemään sitä eikä tätä, Englannista ei tunnu olewan selwää mitä se Preussin hallituksen suhteen rupee tekemään; mutta sitä vastaan näkyy että Franskan keisarilla on hywä halu käy-
dä Preussin kimppuun, jos Preussi ei tottele waroituksia, pysy-
mään pois Puolasta. Meinen mielipito Europan kansoissa nähdään olewan tässä asiassa Franskan puolella, ja it-
sessä Preussisfaki on waltakunnan sää-
dyt ja siis koko kansa kokonansa toista mieltä kuin tämän maan hallitus. Ustain nyt näin ollessa, alkaa yleisen Europalaisen sodan läheneminen taas paljo kummitella ihmisten mielisä. Muutoin kes-

tää kapina yhä Vuolasja, jonka menosta saadaan lukea kertomuksia mitkä ovat peräti vastakkaisia tojiensa suhteen, sitä mukaan minä maan lehdistä niitä löytyy. Kuitenki luullaan kapinan olevan enemän masentumassa kuin voimistumassa.

Kuulutuksia.

Sedan byggmästarene Jakob Englund och Matts Lillqvist hos Hans Kejsarliga Majestät i underdånighet ansökt om nådigt tillstånd och privilegium att få betjena denne stads innevånare med uppförande, reparation och inredning af byggnader, såväl af sten som träd, samt för sådant ändamål inrätta smed- snickare och målare verkstad, äfven som försvara arbetare i alla öfriga för byggnadernes städande i fullständigt skick erforderlige handverk, så och enär Magistraten blifvit anbefalld att deröfver infordra vederbörandes underdåniga förklaring, anmodas stadens samtliga borgerskap, men i synnerhet de medlemmar af detsamma, hvilkas handverk ansöknigen närmast angår, att uppkomma å Rådhuset Måndagen den 30 i denne månad kl. 11 f. m. för att antingen till Magistratens protokoll afgifva sin underdåniga förklaring eller sig emellan utse någon person till aflemnande af den samma. Wiborgs Rådhus, den 10 Mars 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Tisdagen den 24 (12) i denne månad, klockan 5 på eft. midd. sammanträder Inqvarterings-Komitén å Rådhuset, hvarom vederbörande underrättas. Wiborg den 16 Mars 1863.

På Inqvarterings-Komiténs vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Brand-Kommissionen sammanträder å Rådhuset Tisdagen den 31 i denne månad klockan 5 på eft. midd., hvilket tillkännagifves. Wiborg den 16 Mars 1863.

På Brand-Kommissionens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Som Kejsarliga Senaten, till förstärkande af kronans spanmåls förråder i Kexholms krono magasin, under den 5 i denne månad funnit godt förordna, att sexhundra tunnor ritorkad och till utsäde fullt tjenligt korn samt sexhundra tunnor, lika beskaffat hafra, skola uppköpas och i berörde magasin aflemnas, så kommer, medelst offentlig auktion, som måndagen den 23 i denne månad kl. XI före middagen såväl å härvarande Landskontor som inför magistraten i Kexholm och Ordningsrätten i Sordalavala anställes, att till den minstfordrande å entreprenad utbudas leveransen af berörde partier korn och hafra; hvarom lugade spekulanter härmedelst underrättas, med tillkännagifvande att nämnde leverans, så framt natur hinder ej möta, skall vara fullgjord inom utgången af instundande maj månad samt att spekulanterne vid auktionen, då de närmare villkoren för leveransen komma att uppgifvas, böra vara försedde med till vederbåftheten styrkte borges förbindelser för åtagandets fullgörande, i fall de önska att afseende å deras anbud skall hafvas Wiborgs Landskontor, den 12 Mars 1863.

Under Herr Guvernörens frånvaro,

På Guvernörs Embetets vägnar:

Emil Helsingius.
N:o 352.

Bernhard Broman.
(2) 1

Yksityisiä ilmoituksia

Freitag den 20 ten März. Abschieds-Beneiz für Herrn G. Schmidt.

Grifeldis

dramatisches Gedicht in 3 Acten von F. v. Palm. Hiermit die Anzeige, daß ich mit meiner Gesellschaft am 30:ten März d. J. Wiburg verlässe. Etwaige Forderungen an mich ersuche ich bis ultimo März von meinem Geschäftsführer Herrn Kopka einzuziehen. Wiburg den 16 März 1863.

Cath. Nielitz.

Juridiska föreningens filial afdelning i Wiborg sammanträder thorsdagen den 19 innevarande Mars klockan fem efter middagen å Kejsarlige Hofrätten härstädes. Wiborg, den 16 Mars 1863.

Bestyrelsen.

Stadens resp. innevånare till kännedom meddelas, att den som sådant önskar, är i tillfälle att lösa sig marker, hvilka i stället för penningar få utdelas till fattiga personer, och mot hvilka dessa sedan erhålla bröd och soppa i lägre Elementarskolans lokal hos Enkefru Hofrädinnan Thieme. Sådana marker stå att köpas i Cloubergska bokhandeln; hos Handlanden W. Tichanoff i Wiborgska förstaden samt i Petersburgska förstaden hos Enkefru Striedter, boende i H:r Kapitainen Bergs gård, i närheten af Grekiska kyrkan.

Den resp. Einwohnern der Stadt Wiburg wird bekannt gemacht, daß Jeder der es wünscht sich Marken einlösen kann, die, statt des Geldes, armen Leuten gegeben werden, und gegen welche dieselben Suppe und Brod im Elementarschulhaufe bei der Frau Hofrätin Thieme erhalten sollen. Diese Marken sind zu haben in der Buchhandlung des Herrn Clouberg; in der Wiburger Vorstadt bei H:r W. Tichanoff und in der Petersburger Vorstadt bei der Frau Striedter, im Hause des Herrn Kapitan A. Berg, unweit der russischen Kirche.

Симъ объявляется жителямъ Г. Выборга, что желающие могутъ получить марки въ $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, 1 и 3 коп. въ самомъ городѣ; въ книжномъ магазинѣ Г-на Клоберга, на Петербургскомъ форштатѣ у Г-жи Стри-теръ въ домѣ Жаидармскаго Капитана А. Берга близъ Православной Церкви и на Выборгскомъ форштатѣ у Г-на В. Тиханова въ собственномъ его домѣ. Марки эти даются бѣднымъ, просящимъ милостини, вмѣсто денегъ, за которыя они получаютъ въ домѣ приходскаго училища у Г-жи Надворной Совѣтницы Тимо-сунъ и хлѣбъ.

Vördsam Anmälan.

Undertecknad, som numera vunnit Allernådigst tillstånd för inrättande äfven möbelfabrik i denna stad, får härmedelst rekommendera sig hos den vördade allmänheten. Ackuratess, skyndsamhet och möjlighet billiga priser skola, såsom jag hoppas, förskaffa mig allmänhetens förtroende och talrika kunder. Min bostad är i afl. Handlanden Alenoffs arfvingars gård i närheten af ryska kyrkan i S:t Petersburgska förstaden. Wiborg den 16 Mars 1863.

C. G. Hammarlund.

Ergebenste Anzeige:

Nachdem mir Allergnädigst Privilegium zur Eröffnung einer Möbel-Fabrik hieselbst erteilt worden, nehme ich mir die Freiheit solches einem geehrten Publikum ergebenst anzuzeigen und wage ich zu hoffen daß Accurate und prompte Bedienung, wie auch möglichst billige Preise mir das Zutrauen des Publikums erwerben und zahlreiche Kunden verschaffen werden. Meine Wohnung ist im Hause der Alenoffischen Erben unweit der russischen Kirche in der S:t Petersburger Vorstadt. Wiburg den 16 März.

(3) 1

C. G. Hammarlund.

Wuokrataan.

I gården N:o 74 inom fästningen ifrån den 1:sta Juni 3 rum med kök, vedluder och källare till 100 rubel s:r om året.

(3) 1

Nedra våningen, uti undertecknads stenhus, samt trädhus i samma gård, inom fästningen, att tillträdas d. 1 Juni Efter öfverenskommelse med

Johan Bäckman.

Ein Quartier von 3 Zimmern ist vom 1 Juni zu vermietthen und zu ertragen bei

(3) 1

Zwers.

Ifrån den 1 Juni två lokaler, den ena bestående af 4 rum med kök, den andra af 3 rum, tambur och kök, hvardera för 160 rub. samt dessutom två vackra ungkarlsrum för 80 rubel silfver om året, närmare hos

(2) 2

G. Palmroth.

Myyntämänä.

i f. d. Siliverstoffs bod.

Kabeljo à 9 kop. 22

Muikrom

Coriander och

ferska Apelsiner hos

Wasili Neustroeff.

Im Hause des Kommandanten ist bei der Köchin Lena Schmand und Milch zu verkaufen.

(2) 2

Wiiyruisja, M. A. Zilliafufien kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
venniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l t a a n:
Billiafuffen kirjapainossa Wiipurissa
jakaissa maamme postifonttoreissa.

N:o 12.

Perjantaina 20 päivänä Maaliskuuta.

1863.

Raha-kurssi.

Pietarissa 13 (1) Maalisk.

London	36, 36 ¹ / ₁₆
Amsterdam	176 ² / ₂ , 177
Hamburg	32 ¹ / ₁₆ , 32
Paris	376 ¹ / ₂ , 378

Wiipurista.

Ilman laatu wakuuttaa päivä päivästä ikään
kuin kesä ei olisi enää kaukana. Niinpä siis mie-
het liihdyt jo waan kesään päin. Ja kesän mo-
nista hyivistä puolista hyvät kulkuneuvot eivät
lie huonompia mitä kesä taritsee. Kulkuneuvot
Saimaalla ja kanawalla kuuluvat kieltämättä meille
Itäsuomalaisille tähän etuisuuteen. Se ei ole sen-
tähdhen munta kuin ilauttavaa mitä kuuluu, että
etewimmät liikenteen harjoittajat täällä ovat osta-
neet nykyisin Ruosista höyryalusken, jota kuuluu
tarfoitettawan fulettamaan matkustawaisia Sai-
maalla ja kanawalla, se tahtoo sanoa Wiipurista
Kuopioon ja Kuopiosta Wiipuriin. Tämä uusi
matkustuskone kuuluu tulewan tänne ensimmäisellä
awowesillä, ja tulee niinmuodoin jo fewäistä al-
fain matkustawaisten palvelukseen.

— Toisella wiikolla on tapahtunut että iso joukko
Pietarista Sawonlinnaan wietäviä siemen ohria —
15 eli 20 kuormaa — joutui tullipaikassa Suo-
men ja Wenäjän rajalla kiini, waikka sellainen ta-
wara muutoin on nykyisin kyllin luwallista ja myös
tulliwapaita. Tapaus on ollut sellainen, niinkuin
meille on ferrottu, että ohra-karawaani läksi Pie-
tarista matkustamaan jäätä myöten ja joutui sillä
tawalla — tietensäfö wai tietämättä, emme tiedä
— siwu ensimmäisen tullipaikan jonku pari wirstaa
syrjemmästä kuin olisi pitänyt. Silloin tuli tullis-
miehet ja ottivat kuormat kiini ja paniwat ne ta-
fawarikkoon, ainoastaan miehet ja hewoiset jäivät
wapaiksi. Wiime lauwantaina on näitä miehiä
käytetty täällä Wiipurissa oikendessa ja niinkuin
kuuluu niin ohrat on tuomittu tullin ja tullis-
miesten omaksi. Wähinko on suuri, mutta tullis-
limiesten walppaus laillisuuden walwomisessa näh-
täwästi vielä suurempi. Asia tuntuu kuitenkin sel-
laiselta, että se sietää surfuttelemista enemmän kuin
yhdelta itsen asian laadun puolelta ja siis — ar-
wostelemista.

— **Sanomalehdille** yleisesti. Kun tässä nume-
rossa on toden mukainen selitys siitä ruumiin-rah-
taamisesta, mitä Otawan 10:stä n:sta oli ferrottu,
niin pyydämme nöyryimmästi niitä sanomalehtiä,
jotka asiaa ovat kertoneet, oikasmaan kertomusta
semmoisiksi, kuin asian laita oikeittain on.

Suomen kielijuttua.

(Jatk. viime kist. n:o 11.)

Muutoin on muistettava, ettei ole sowliaas wa-
pauttaa suomen kielisten toimitus-kirjain antami-
sesta niitä nykyisistä wirtamiehistä, jotka sitte wuo-
den 1856 ovat wirtaansa katsottu sowliaiksi. Sillä
jos he ovat laimin jättäneet mainittuna wuotena
asetuksessa määrätyn welwollisuuden alkamisen suo-
men kielen taitamisessa, niin he eivät ole seuran-
neet asetusta annettu 1 p. Jouluk. w. 1851. Mutta
kuin vielä wanhempiin asetukset jo edellimpinä ai-
koina, nimittäin ote Kuningaall. M. armoll. päät.
Rohjanmaan pap. walit. 27 p. Maalisk. 1732
waatii Suomen wirtamiehiltä suomen kielen taitoa,
niin ei käyne wirtamiehien Suomeissa liioin lakiin-
saan luottaminen, siitä ett'eivät taida suomen kieltä;
ei ainakaan niiden jotka tulewat welwolliseksi seu-
raamaan jo mainittua asetusta 1 p. Jouluk. w.
1851. Kuka taas ovat sitä tarfoin seuraneet, niin
niillekään ei ole mikään suuri waiwa waikka koh-
dastansa alkaiswat antaa toimitus-kirjansa suomeksi.
Komitean enimmäistö päättää että tuomari tahi wir-
kamies, jolle liian aikaseen määrätään suomen kieltä
laki-asioissa käytettäväksi, „woi si sen kautta tulla
pakoitetuksi maailmaisesti esittelemään itse sisällyk-
sen" minkä komitean enimmäistö pitää kuitenkin „pää-
asiana, jonka nojassa riita-weljen oikeus on."
Siihen wastaamme: Waikka tuomari esittelisi ruot-
sin kielellä lain ja ja toimituskirjain sisällyksen kuinka
selwästi hywänsä, niin eihän suomalaiset riita-wel-
jet tule senlaisesta selityksestä osalliseksi, eikä siis
woi olla pää-asia, jonka nojassa riita-weljen oi-
keus on. Päinwastoin riita-weljen oikeus on siinä,
kuinka selwästi tuomari asian sisällyksen itse riita-
weljille woipi esitellä. Mutta tätä selwästi esitte-
lemistä saapi suomalaiset riita-weljet useasti tur-
haan odottaa, silloin kuin toimitus-kirjat kirjoitetaan
riita-weljiltä ymmärtämättömällä wieraalla kielellä.
Niin esimerkiksi aika harwoin on tähän asti Wiros-
lahdessa kuultu että jos asia jostain syystä ensi
käräjässä on jäänyt toiseen käräjään, että tuomari
toisessa käräjässä tutkintoa alkaisaan esittelisi sel-
wästi riita-weljille edellisen käräjän pöytäkirjan si-
sällyksen; sillä jos, niinkuin tawallisesti usein ta-
pahuu, tuomari sanoo waan muutamia sanoja edel-
lisen käräjän pöytäkirjasta, niin ei sillä woi sanoa
asiaa riita-weljille selwästi esiteltyksi. Jos kuka
taas vähänki meikäläisistäkin on oppinut ymmär-
tämään ruotsin kieltä ja sitte on tarkemmin tut-
kimalla alkanut katsella suomen kielistä tutkin-
noista ruotsiksi kirjoitettuja pöytäkirjan otteita, niin
hän woipi tawata wälin omat puheensa ruotsiksi
käännettynä senlaisina, että tuskin woipi omistaa
niitä omisensa ja toisinaan sanat, mitkä mieles-

tänsä olisivat asiaa lähemmin selittäneet, pois jätettynä, vielä wälin tarwattu männikköön horjuria sekalauselta. Mutta silloin kuin pöytäkirjat kirjoitetaan wieraalla, riita-weljiltä ymmärtämättömällä kielellä, niin mahdotonhan onki tuomarein selwästi riita-weljille asioita esitellä. Kuka lienee wähänki koetellut kielen kääntämistä, suopi tuomareille sen selittämättömyyden anteeksi, samalla kuin todistaa että asiat wieraalla kielellä kirjoitettuna laki-asioissa kadottaawat suuren osan selweydestänsä. Waan jos tuomari asian tutkinnon kirjoittaa riita-weljiltä puhuttawalla kielellä, waikka wähemmälläki kieli-taidolla, niin silloin ei woi tutkinnon sisällykseen päästä muuta kuin mitä asiassa on puhuttu. Siinä ei siis woi tuomari pöytäkirjaa kirjoittaisa pois horjua riita-weljien puheesta. Ja senlaisen pöytäkirjan sisällyksen selwästi esittelemisen riita-weljille tekee tuomari samalla kuin itse lukee sen läpitse, johon riita-weljet saawat tilaisuuden muistutuksiin, jos wirheitä olisikin pöytäkirjaan kirahtanut. Vielä ovat ylioikeuksiin astain mennessä riita-weljien kirjoitetut pöytäkirjat ylioikeudelle paljo paremmin asian selittävät kun mitkään ruotsalaisilla lakitieteellisillä sanoilla suomalaisesta puheesta ruotsalaiseksi käännösekse kirjoitetut pöytäkirjain otteet, joihin kielen kääntäminen woipi tuottaa helposti wirheitä wastoin tuomarein hyväksin tahtoa. Liene jo tästä sanotusta nähtävä, ett'ei lainkäynnille synny mitään uutta oikeuden waaraa siitä, että tuomarit ja wirkamiehet määrätään „lähinnä tulewana aikana ehdottomasti“ wirka-kielenä käyttämään sitä kieltä mitä kansa puhuu. Myöskin liene edellä sanotusta ymmärrettävä, että turhaa ylistelemistä on kiitellä senlaista laki- ja wirka-kieltä mitä ei itse se kansa ymmärrä, kenen asioissa laki- ja wirkamiehet askaroiwat.

Mitä komitean enimmäistö tuopi kolmanneksi esteeksi, niin siinä se on liioin erennyt totuudesta, „ettei suomalaiset vielä alhaisessa sivistyksesssänsä osaa kirjoitusta lukea, jos he saisivatkin asia-kirjansa suomeksi.“ Siihen voimme puolestamme wastata: Vitajässämme on kyläkuntia, joissa tuskin ainoaa täysi ikäistä miespuolta löytyy, joka ei osaisi kirjoitusta lukea, ja tuskin löytynee yhtään kylää, jossa ei edes joku olisi kynää käyttävä. Sanomalehtien kautta woipi nähdä todistuksia että melkein samanlainen on asian laita ympäri koko Suomen maan. Tiedämme kyllä me talonpoikaset itsekkin, että emme ole aina asioita niin nopeat ymmärtämään kuin korkeasti oppineet herrat, mutta kuta enempi tulisimme omia asioitamme näkemään omalla kielellämme kirjallisesti selitettynä, sitä paremmin niitä oppisimme ymmärtämäänki sekä tulisimme sen tautta haluamaan enempi oppia, kuin siitä näkisimme olevan itsellemme etua. Mutta komitean enimmäistön miete näkyy vielä siitä puolelta wääremmäksi, kuin se toiwoo Suomen kansa-kouluista opillisia hedelmiä, waikka samalla niistä hedelmistä voitettawat edut Suomen kielen suhteen tahtoo lyfätä määräämättömään tulevaisuuteen. Jokinainen kuitenkin woipi ymmärtää, että mitä luotettawimpina Suomen kansa näkee edut kansakouluin hedelmistä, sitä hulukkaamasti se niitä perustaa ja lähettää lapsiansa niihin opetettawiksi. Riikkaalle siis on tässä koiden jontunut komitean enimmäistön tietämyisyys tahi oikeammin tietämättömyys suomalaisen kansan tilaisuudesta, jonka etua Hallitus oli sen nähnyt kelowliseksi walwomaan.

Mitä komitean enimmäistö lupaa suomalaisuudelle määrättömien aikoin perästä uusien laki-suomennoksien walmiiksi ehditthyä j. n. e., siihen ei woi Suomen kansa luottaa; sillä saattaisihan joku toinen komitea jonkun ajan perästä tuomita sen nyt walmistettawan laki-suomennoksen melkein samalla sa-

nalla kelowottomaksi, kuin komitean enimmäistö tuomitsi nykyisen walmiina olevan ja jo kauwan käytetyn laki-suomennoksen. Että tuomarit taas alkaisi omasta halustaan paljaalla luwalla ilman käskyttä lähinkään ylimalkaisesti toimitus-kirjojansa suomeksi kirjoittamaan, sitä ei woi Suomen kansa uskoa niin kauwan kun se jätetään älymään, että tuomarit itse näkeewät „oikeus istuimillansa olevan wakan turwan ruotšin kielijien laki-tieteellisen sanain kautta.“

Viimeiseksi tahtoissimme muistuttaa, että ei ainoasti suomalainen laki- ja wirka-kieli ole toimeen pantawa suomalaisen talonpoikaisen kansan keskuudessa, waan että kaikki oikeudet ja wirkakunnat ovat welwoitettawat maalla sekä kaupungeissa Suomen kielisen kansan keskuudessa wiimistään kymmenen vuoden kuluttua toimitus-kirjansa Suomen kielellä antamaan ja että opetus kaikissa kouluissa tarpeen mukaan on enennettävä Suomen kieliseksi.

(Allekirjoitukset, 7 nimeä.)

Gräitä mietteitä ja selityksiä M. P. Rosen kirjoitukseen Otawan 10:sä n:sa.

(Lähetetty.)

Että kulu-puheita ja kaikenlaisia kielen-kannelmuksia, olkoon niillä sitten perää eli ei, mielisuo- siolla kuullaan ja miehestä mieheen vielä lewitelläänkin, ei ole mikään kummiteltawa asia; se on aiwan luonnollista. Niin se on täällä ja niin se on muuallakin. Eikä se myöskö ole muu kuin luonnollinen seikka, jos senkaltaiset lorut siellä ja täällä, semminkin yksinkertaisessa kansassa tapaawat uskowaisia ihelujia. Toisella tapoin jekään ei ole muualla. Mutta että sanomalehdet ja etenkin meidän Suomalaiset kansalliset sanomat, jotka vuoden ensimmäisestä aina viimeiseen päivään saakka saarnaawat sivistyksen suuri-arwoisuutta ja joiden siis teko-astaisestikin pitäisi sekä harjoittaa järkewyyttä kaikessa käytännössään, että myöskö olla totuuden etewimpiä ystäwinä, jota taroitustansa he eiwät kään epäile tunnustaa itselleen sekä lukioillensa, että nämä siweyden julkiset kannattajatkin heittäytywät semmoisien turhien ja mitättömien juorupuheiden ajaksi, se on huono asia, joka ei suinkaan kunnioita niiden toimitusta.

Sellainen tyhmä wallattomuus ei kuitenkään vielä jekään tavallisesti loukkaa yleisön mieltä ja parempaa tuntoa, ja wähäpätöisiä sekä waruinaista taroitusta waila, niinkuin semmoiset lörpöttelemiset useimmiten owat, niin niiden mestaria tuskin surutellaan. Unhotus on waan ainoa, hyvästi ansaittu palkansa. Ja totta se niin olla pitääkin. Toinen on jo sitä vastaan asian laita, koska samankaltaisilla lorittelemisilla taroitetaan nimitettyä lähimäistä syöttömällä häntä perättömistä töistä ja topauksista niin wakawaasti, että sen totuutta toinen ei woisi epäilläkään. Silloin on jo sen loukatun welwollisuus itse tahi toisen kautta, omaa käytöstänsä puolestamella, näyttää yleisölle sen kavalan juonikkaan häwitömiä soimaus- ja oikeassa waloossaan. Waan häwitömyys woipi wietää vielä etemmäksi. Tutkimatta ja päättämättä julistetaan toisesta walheellisista rikoksista, joita ei ainoastaan Jumalan waan ihmistenki laki kohtaa suurella rangaistuksella, waan jotka sen lisäksi owat sitä laatu, että ne koko seurakuntien epä-uskoisissa ja yksinkertaisimmista jäsenissä, totena pidettynä, owat jokisiksi ajaksi nostattaa rauhattomuutta ja ylellistä pelkoa asioista, joiden rikkomattomuutta kansa pitää kalliimpana, pyhimpänä omanaan. Siinä tapauksessa taas on jokaisen welwollisuus, joka tästä kanteen-alaisesta asiasta woipi antaa parempaa tietoa, niinkään asian oikeaa laitaa yleis-

sölle ilmoittamalla, surwata senkaltaiset häwyttömyhydet soimausmiehen päälle tafaihin. — Tämöisen „kamottawan“ juoksu-puheen, päälle-firjoitussella „kumallinen rahanpyyntö,“ jonka alle on firjoittanut „A. P. fonen,“ on Otawa sanomien toimitus anomuksen mukaan katsonut hyväksensä ottaa vastaan ja sillä kaunistaa ensimmäisen palston lehden 10:stä numerossa. Oleisö tutkikoon ja tuomitkoon; minä tässä waan annan eräitä selityksiä ja ojennuksia kanteen-alaisen, talonpojan Juhana Kourulan suhteen.

Asia ilkeä jo itsestään on sitä enemmän vastenmielistä, koska jo alku-sanoissa täytyy minun lausummalta kuin tahdoisin ilmoittaa seikan, jota waikka se on lain-mukainen ja kyllä yleisesti tunnettukin, luonnollinen hellä-tuntoisuus surkuteltawia asian-omaisia kohden olisi pyytännyt vielä nytkin niinkuin tähän asti olemaan niin salaisena, kuin asian laita sen waatii. Samalla tavoin kuin wankihuoneitten, linnojen ja oikasu-laitosten y. m. wangit ovat myös ketrus-laitosten walitettawat asukkaat, jo vuonna 1756 julistetun ja monien jälkeisten kuninkaallisten ja keisarillisten sääntöjen mukaan, kuoltuansa langenneet Keis. Akatemian leikkuhuoneesen lääke-opetuksen hyödyksi. *) Mitä kauan ja miten usein tästä Lappeenrannan ketrus-huoneesta ruumiita mainittuksi tarpeeksi Helsingiin lienee lähetetty, en voi sanoa, tiedän waan että viime kuluneena 4 eli 5 wuotena aina talwen aikana, jolloin ainoastaan niitä pois wiedään, joka ainoa kuletus-firja sitä warten on ulosannettu nimitetyn laitoksen kansliasta. Miinikään viimein 20 eli 22 päivänä wastakulunutta Tammikuuta mainittu talonpoika Juhana Kourula Lappeen pitäjästä otti kulettaaksensa yhdellä kertaa kaksi ruumista, jotka joitakuita päiviä sitä ennen oliwat nukkuneet kuoleman uneen ketrus-laitoksen sairashuoneessa. Ne oliwat kumpainenkin, kuin Kourulan tulee todistaa, mustaksi maalatuissa firstuissa ja sillä tavoin säilytettynä ne tuliwat aina Helsingiin asti. Kaksi täällä lähtiesä ei wät ne enen-neet matkallakaan, jota minäkin Helsingistä lähetetyn firjan todistuksella woin wakuuttaa. Kourula ei lunastanut 8 ruplaa kappaleesta, waan 12 ruplaa molemmista ruumiista yhteisesti rahtipalkkaa. Waikka hän on ennenkin, niinkuin sanotaan ja hän myös itse tunnustaa, samankaltaista rahitia kulet-tanut, niin ei hän sentähden, jos mies muutoin on kunnollinen ja rehellinen, ole halwefittawa enem-män kuin toinenkaan rahtimies. Hänen rohkeus ja taikaukosta wapaa käyntönsä tässä suhteessa on perinwastoin ansaitsewa sen tawallista ehkä wähän suuremman wuokran, jonka hän tällä ei suinkaan mieluisalla matkalla lunasti.

Lappeen pitäjässä ei ole kuulutettu kokousta, jossa tulisi päättää, että kaikki ne ruumiit, jotka tämän talwen aikana ovat haudatut, pitäisi kait-waa ylös, waikka kyllä samat walheelliset puheet — joita Otawan firja-wastailija niin kiitettävällä tawalla on ymmärtänyt käyttää hyväksään, muodostellesaan sellaisen soman kumauksen, — walitetta-wasti monessa yksinkertaisessa pitäjän ja kaupun-ginkin jäsenissä kuuluvat waikuttaneen niin suuren pelon ja epä-luulon, että eräiden sanotaankin jo perfaneen auki sukulaisiensa hautoja. Mitäs sitten kuin he nyt Otawan hywän-suotuisassa firjoituksessa näkewät toiwotun wakuutuksen pelko-hinsa, sillä luonnollisesti epäluulo enemmän luot-

taa siihen kuin totuuden foristelemattomiin sanoi-hin, etenki kuin haudan perfaajat tuskin julkene-wat itsensä pettämistä toisille pelon-alaisille jul-kaisista! Ja kenenkä se sitten lienee syh, jos Lap-peen pitäjän wäki on pahoiillaan?”

Pienempiä wäristelemisiä ja walhe-sanoja A. P. fosen kumauksessa toiwon, jos juuri kysymykseen tulisi, Kourulan itsensä eli eräitten Lappeen ja Säkijärwen miesten, jotka jonkun matkan tällä Helsingin reisulla kuuluvat olleen hänen kumppa-linsa, woiwan oikaista. Minä olen tästä ilkeästä seikasta puhutellut yltä-kyllin ja tahdon, wälttääk-seni wäärää selitystä, ainoastaan vielä mainita, että kysymyksessä olewat ruumiit kohta kuoltuansa ensin seurataan hautausmaalle, missä ketrus-huoneen saarnaaja niiden ylitse lukee tawallisen siunauksen, ja wasta sitten ne saatetaan pois pitkälle matkal-lensa. Lappeenrannassa 14 p. Maaliskuuta.

G. W.

— Toimituksen muistutus. Kunnioitettava lähettäjä olisi tahtonut asiaa pyymään „salaisena ja niinkuin tähän asti“ kulkemaan waan suusta suuhun, sekä panee kysymykseen, jos sanomalehtien toimitukset totuutta harrastawat tahi ei. Kuulouden ajat oli asiasta puheltu Lappeen, Säkijärwen, Wiipurin, Pietarin sekä Antreän pitäjissä ja ehkä vielä muual-laki, mutta herrat asian-omaiset, jotka totuuden tiesiwät, pi-tiwät asiaa salassa. Mitä he sillä salaisuudella woittiwat? Totuuttako he sillä lewitwät ja epä-luuloa masentiwat? Ei suinkaan. Lähettäjä itse todistaa kansan siten wimmaan saa-tetuksi ja hautoja puretuksi. Siinä oli salaamisen seurauks! Wain wastoin oli, kun epäluulo alkoi lewitä, asian-omaisten welwollisuus ollut heti sanomalehdissä julkaisista kaikki totuuden todistukset ja siten kokea rauhoittaa kansan ja masentaa sitä nousemaa epäluuloa. Mutta kun asian-omaiset ei wät sa-naakaan hiiskuneet, niin oli Otawan toimitukselle työläs kat-soa sitä jo yleisesti kulkemaa puhetta, jota herra A. P. fonen kieroeli, ihan perättömäksi. Kertomus tuli sanomalehteen ja wasta nyt saimme tilaisuuden julkaisista h:ra G. W:n firjoit-tuksen, jonka me woinne watuutta toden mukaiseksi, sillä toi-mitukselle on näytetty wirallisia todistuksia, jotka ihan sel-wään todistawat asian olewan sellaisen, kuin lähettäjä G. W. taessa nyt on kertonut. Meitä on kielletty julkaisemasta näitä wirallisia todistuksia, jotka näyttawät, että Kourula wei Hel-sinkiin ihan luwallista tawaraa. Ihan wapaana ja kunnia-allisena miehenä käwi hän itse toimituksen luona, ja ovat siis kaikki muutki hänestä kulkewat puheet ihan verätöntä lorua. Mutta me kysymme vielä, se rakastettu salaisuusko se oli, mikä saattoi totuuden nyt wihdoinki tunnetuksi, wai A. P. fosen firjoitusko sen ilmiin toi?

Kotimaalta.

— **Kafista** (Johanneksen pitäjältä) ferrotaan että sieltä mennään paljoilla alafirjoituksilla senaattiin Suomen kieli-komitean lausuntoa vastaan ja anomaan alamaisesti Suomen kielen waltakieleksi asettamista wisin määrätyn ajan kuluttua.

— **Siitolasta** 18 p. Maalisk. Täällä pidettiin viime sunnuntaina pitäjän kokous, paljon kansan läsnäollessa, jossa seurakunnan yhteisestä tuumasta päätettiin mennä senaattiin wastalaus-seella Suomen kuulusan kieli-komitean esitystä was-taan ja yhdistyttiin samassa kaikin puolin sa-moin vaatimuksiin kuin mitä Wiipurin Suom. firjallisuusseura on alamaisesti tehnyt. Ainoas-toan muutama lisäys waan tehtiin.

Kaifellaista.

Kerran walitti wanha piika, kun oli Matin häissä: „Niin se on, Jumla on luonut Matille jo toisen muijan, waan minulle ei vielä yhtään ukkoa.“

Kuulutuksia.

Som Kejserliga Senaten, till förstärkande af kronans spanmåls förråder, i Kexholms krono magasin, under den 3 i denne månad sunnit godt förordna, att sexhundra tunnor ritorkad och till utsäde fullt tjenligt korn samt sexhundra tunnor, lika beskaffat hafra, skola uppköpas och i berörde magasin aslemnas, så kommer, medelst offentlig auktion, som måndagen den 23 i denne månad kl.

*) Paitti sitä kaksi läänin Herra Gubernöriltä ketrus-laitoksen Inspektorille lähetettyä firjaa, 6 päivästä Joulukuuta 1858 ja 3 päivästä Maaliskuuta 1859, määrää: ensimmäinen että ainoastaan elinaikaisten, toinen että yleisesti kaikki wan-fien ruumiit täältä ketrus-huoneesta tarwittaessa laitettakoon Helsinkiin Akademian leikkuhuoneeseen.

Xl. före middagen såväl å härvarande Landskontor som inför magistraten i Kexholm och Ordningrätten i Sordavala anställes, att till den minslfordrande å entreprenad utbjudas leveransen af berörde partier korn och hafra; hvarom hugade spekulanter härmedelst underrättas, med tillkännagifvande att nämnde leverans, så framt natnr hinder ej möta, skall vara fullgjord inom ntgången af instundande maj månad samt att spekulanterne vid auktionen, då de närmare villkoren för leveransen komma att uppgifvas, böra vara försedde med till vederhäftigheten styrkte horges förbindelser för åtagandets fullgörande, i fall de önska att afseende å deras anbud skall hafvas. Wiborgs Landskontor, den 12 Mars 1863.

Under Herr Guvernörens frånvaro,

På Guvernörs Embetets vägnar:

Emil Helsingius.
N:o 352.

Bernhard Broman.
(2) 2

Huutokauppoja.

Thorsdagen den 26 innevarande Mars kl. 4 e. m. försäljes medelst offentlig auktion, som anställes i Guldsmedmästaren Golins inom Salakkalahti stadsdel egande gård, åtskillig lösegendom i guld och silfver, koppar-, messing-, jern- och malmsaker, möbel, sängkläder, glas och porslener samt diverse. Wiborgs stads Auktionskammare, den 19 Mars 1863.

Wold. Ålgren.

Medelst offentlig auktion, som anställes härstädes fredagen den 27 och lördagen den 28 innevarande Mars kl. 4 e. m., försäljes åtskillig lösegendom, bestående af guldnipper, diverse silfver pjäser, pipor med silfver beslag, plåter-, koppar-, messing-, jern- och blecksaker, möbel, sommar- och vinter åkdon, häst- och jagtredskap, sängkläder, tråkäril samt diverse; hvarom köpare underrättas. Wiborgs stads Auktionskammare, den 18 Mars 1863.

(2) 1

Wold. Ålgren.

Medelst offentlig auktion, som fredagen den 10 nästinstundande April kl. 11 f. m. härstädes anställes, uthyres till den mestbetalande, uppå ett års tid, räknadt från nämnde dag, sju särskilte uti Länestyrelsens härstädes lokal befintelige källare. Wiborgs Landskontor, den 14 Mars 1863.

På Guvernörs Embetets vägnar:

J. F. Palmgrén.

E. Gråstén.

Sulfisessa auktionissa, joka täällä toimitetaan perjantaina ensi tulewan huuhitfuun 10 p. kello 11 e. p. p., vuokrataan enimmäen maksawalle yhdeksi vuodeksi, lufien mainituista päiwästä, seitsemän, Väänihallituffen kartanoissa olevaista kellarä. Wiipurin Maankontoriissa 14 p. Maaliskuuta 1863.

Guvernörin wiran puolesta:

J. F. Palmgrén
N:o 716.

E. Gråstén.

Sulfisella huutokaupalla joka 31 päivänä tulevaa Maaliskuuta kl. 4 j. p. p. täällä toimitetaan, tulee 333 kappaletta meren pohjasta löydettyjä malmi harffoa (malmitakor) jille enimmäen tarjoawalle myytäväksi, — josta halullisille ostajille tämän kautta ilmoitetaan. Seiskaaren saarella, 20 p. Helmikuuta 1863.

S. Igoni,
toimitusmies.

(3) 2

Yksityisiä ilmoituksia

Herrar Skeppsredare!

En Sjökapten, som i flere år fördt fartyg på större och mindre farvatten, eger god kunskap, såväl i navigation som sjömanneri, hvaröfver meritförteckning kan upptes, men nu af en händelse är utan kondition, rekommenderar sig till resp. skeppsredares gunstbenägne åtanke. Wiborg i Mars 1863.

C. A. Lindholm.

Adress: Handl. Sopotoffs gård, midt emot katholska kyrkan, till höger om porten.

Herrat Laiwan-omistajat!

Laiwa-kaptein jolla on hyvä taito sekä meri- että laivo-opissa, minä hän woipi todistaa, ja joka monta vuotta on kulettanut laivoja sekä suuremmilla että pienemmilla merillä, mutta nyt sattumuksesta on paikatta, pyytää funniallissa laiwan-omistajaita häntä muistamaan. Wiipurissa Maaliskuussa 1863.

C. A. Lindholm.

Muwa Kauppias Sopotowan kartanoissa, wastapäätä katholicin kirkkoa, portista oikealla kädellä.

(2) 2

Försäkrings-Aktie-Bolaget

SKANDIA,

hvars grundfond uppgår till

Femton miljoner Svenskt Riksmünt

(öfver Fem Miljoner Silfver Rubel) emottager försäkring å lif, och afslutar försäkring mot brandskada i städer och å landet för allmänna och enskilda byggnader, fabriker af alla slag, qvarnar, sågverk, trädvaru-upplag, samt å varulager i allmänhet, möbler och husgeråd, landegendoms inventarier (döda och lefvande) inbergad skörd m. m. äfvensom å fartyg i hamn och under byggnad, till billigaste premier, samt afslutar alla brandförsäkringar genom Bolagets Agent i Helsingfors Handlanden Abr. Oldenburg; upplysningar meddelas, prospekter och formulärer lemnas, äfvensom ansökningar för expediering till Bolagets General-Agent emottagas:

I Wiborg af Herr Bandholtz & Co.

I Kuopio af Herr Kellgren.

I Fhamn af Herr C. H. Ahlqvist.

I Lovisa af Herr C. G. Majander.

I Borgå af Herr C. L. Söderström.

Lifränteanstalten i ÅBO.

Då jag emottagit ombudskapet här å orten för Lifränteanstalten i Åbo, får jag anmäla att insatser i nämnde anstalt kunna inbetalas till mig alla söknedagar samt att jag gerna lemnar upplysningar angående anstaltens inrättning och ändamål med mera.

Paul Wahl.

Glinautinen rahakaswin-laitos Turussa.

Mia-miehenä täällä Glinautisen rahakaswin laitoksella Turussa, saan minä ilmoittaa että vanoja nimitettyyn laitokseen saadaan maksaa minullen joka arki-päivänä ja että minä miellöni annan tietoja laitoksen tarpeituksesta j. m. m.

Paul Wahl.

Pudonnut:

En galosch till venstra foten är borttappad som den rättsinnige upphittaren godhetsfullt mot skälig vedergällning torde återlemna å detta blads tryckeri.

Öffri wasenman jalan galoski on pudonnut, jonka rehellinen löytäjä funniallista palkintoa vastaan toiji tämän lehden paino paikkaan.

Wuokrataan.

I gården N:o 36 i S:t Petersb. förstaden uthyres tvänno mindre kvarter, det ena nu genast, och den andra från den 1 Juni. Samma gård försäljes äfven för ett billigt pris.

Inom fästningen uti Koscheleffska gården N:o 89 tvenno rum för ungherrar eller ett mindre hushåll, antingen med eller utan kök för billigt pris. Å samma ställe finnes till salu handskar i alla kulörer af Ekenäs fabrik.

Uti mamsellerna Alexandroffs gård ett kvarter: bestående 3 rum, kök och nödiga uthus m. m. kan genast tillträdas. Närmare underrättelse vinnes å stället.

(8) 3

I gården N:o 74 inom fästningen ifrån den 1:sta Juni 3 rum med kök, vedluder och källare till 100 rubel s:r om året.

(3) 2

Ein Quartier von 3 Zimmern ist vom 1 Juni zu vermieten und zu erfragen bei

(3) 2

Swerfen.

Halutaan vuokrata:

Ett större eller två mindre rum jemte uppässning sökes att hyra inom fästningen. Anhålles att anbud förseglade och försedda med siffran 123 inlemnas uti Tidningen »Otavas» tryckeri.

Wiipurissa, M. M. Jilinautisen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Stawalle,

Sanomille Wiipurista No 12.

Nousu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Raha-kurssi.

Pietarissa 20 (8) Maalisk.

London	36, 36 ¹ / ₈
Amsterdam	176 ³ / ₄ , 177
Hamburg	32, 32 ³ / ₁₆
Paris	378, 378 ¹ / ₄

Wiipurista.

Waltiopäivät luullaan saatavan aikasemmin kuin ensin luultiin. Jo elo- tai syyskuussa ollaan toivoossa saada säädyn kokoon.

— **Eläinten-ruton** maahan tuomisen estämisestä on senaatti 3 p. helmik. kieltänyt tuomasta niin maitse kuin meritse Venäjältä Suomeen valmistettuja eläinten wuotia, sorkkia, sarwia, sarwoja, sarwifarjaa, lihaa, sisälmyksiä ja werta, näitä 4 viimeistä kokonaan, mutta wuotia, sorkkia j. n. e. ainoasti sitte kuin niitä on elor-sawustamisella tullipaikoissa sawustettu.

— **Uusi kirja.** Kirjoituksia luki-asioista Ferd. Forsström'iltä. 2. Protokollan näytteitä. Helsingissä, Theodor Sederholm'in kirjapainossa ja kustannuksella, 1862. — 70 sivua 8:vo ja hinta 1 markka.

Kirje-waihtoa.

Stawan tilaajalle Viipurissa. Kun sanomalehteä postikonttorissa tilataan, niin on postimestarin welwollisuus lähettää siitä tieto sekä rahat sanomalehtien lähetyks-wirastolle Helsingiin, mikä wirasto wasta sanomalehden toimitukselle ilmoittaa miten monta lehteä maamme joka postikonttoriin menee, waan kuka on tilannut kuka ei, sitä ei toimitus ensinkään saa tietää. Helsingistä tulleen ilmoituksen mukaan toimitus wasta puolen wuoden kuluttua waatii rahat mainitulta Helsingissä olewalta wirastolta. Siis ei toimitus woi laittaa mihinkään lehtiä enemmän, kuin mitä mainittu wirasto on määrännyt. Jos siis mihin tulee kowin wahan lehtiä, niin ei toimitukseen niistä lähettämättömistä lehdistä saa mitään maksuaakaan. Se on toimitukselle (oikeittain kustantajille) puhdas wahinko, eikä suinkaan toimitukselle mieleistä. Mutta tästä näkyy, että tilaajan on pidettävä postimestarista kiini, eikä postimestari saa wastata, niinkuin tilaaja kertoo hänen wastanneen, sillä hänellä on asetukset selwät ja hänen tulee hankkia tilaajalle tilatut lehdet joko hywällä tai pahalla.

Holliforttia.

(Lähetetty.)

Nykyisestä kyyti- eli holli-welwollisuudesta on tullut kysymykseen, jos siitä welwollisuudesta woi-taain päästä ja se asia nykyisessä ja toiwotussa waltio-kokouksessa saatasiin paremmalle kannalle. Sihen asiaan minäkin sanasen wirkkaun, mikä minun luullakseni oikeastaan tässä asiassa olisi tehtävä, että tuon ikeen alta Suomen maa ferrantti pääsi. Tämä asia on yhtä tärkeä, kuin suomen-kieli ja ehkä vielä tärkeämpikin *) kuin suomi, jota niin kiihkoissa halutaan, sillä myös hollin-teko maa-aiwan wiattoman ihmisen niskoilla ja joka renttu filjasee festifiwarissa: „laita hewosta muuten saat niskaasi. Kun asia on nousut niin suureen waltaan, niin on kummallista että toki ei ole wiety hewostaki hollimieheltä eli postipojalta iki

*) Kaikilla ei ole sama mieli.

Toim. muist.

tietään! Tämä asia olisi siis laitettava toiselle kannalle. Minä luulin olevan paraan tässä asiassa, että tehtäisiin oma holli-kassa yli koko maan. Sen woipi hywin feweästi asettaa ja samalla tarffuudella kuin muutkin frunulle tulewat rahat. Rahat saatasiin kassaan sillä tapaa, että frunu antaisi templata holliforttia, niinkuin kartta-paperiafin on tähän asti frunu toimittanut. Hollifortit oliswat laitettawat kaawan mukaan ja frunu antaisi tarpeiksi asti painattaa niitä ja jakaa niitä joka kihlakunnan frunu-woutiloihin ja nimismiehiin tarwitsewille myötäväksi, määrättyä maksua vastaan. Kaikki jotka tahtowat hollihewosta nautita eiwät pääsi ilman holliforttia eli sen lunastamatta, olisi se herra eli talonpoika, porwari tahi sotamies eli kuka hywään. Holliforttiin olisi frunun palwelija welwollinen kirjoittamaan ostajan wirka-arwon eli karahterin sekä nimen, ja hollilla ajaja saisi näyttää fortia sille, joka on pantu holli-paikkain starastiksi, joka kirjoittaa siitä päiväkirjaan festifiwariloissa. Hollifortit oliswat lunastettawat aina jokaisen wirka-arwon jälkeen, niin että 5:den luokan herra eli se, joka arwonsa jälkeen nautitsee wiiden hewosen kyytirahan, maksaisi wiisi ruplaa, 4:llä hewoisella ajaja neljä ruplaa, 2:sta hewoisesta kaksi ruplaa ja 1:llä hewoisella ajaja yhden ruplan ja niin edes päin. Jos kainen kuin tahtoo itseään esille hollikyydillä, hännellä pitäisi olla hollifortti lunastettu, niinkuin Wenäjässä on „potorosnoi.“ Sillä tawalla saatasiin oma holli-kassa, etenki jos esitelyistä wiinärännäreistä juoksewa liika arenti eli jääpä arentiraha tähän vielä lisäksi pantaisiin, niin saisihan siitä jo jonkullaisen kassan, että saisi sanoa: „tok omallaan Olli ajaa, rahallaan rallattaa.“ Ja jos ei tämäkään vielä piisaisi, niin olisi sitten loppusumma weroksi laskeettava ja tasattawa tasaisesti yli koko maan, jos ei urakka-kaupoissa huokeam-malla saisi yli maan hollin seisomusta. Urakka-kaupoissa frunu antaisi wuodeksi eli uistammaaksi holli-pidon yfityiselle. Niinkuin jo ennen on mennä wuoden Stawan 16:stä n:sta kirjoitettu, olisi paras yhdeksi festifiwarikunnaksi asettaa uistampia festifiwaria ja laskea kaikki sen jälkeen kuin siinä on esitelty. Se on mainion hywä esittely; siinä järjestyksessähan sopii holliforttia kättää, ja frunu woisi hywin kyllä tarkastaa kaikki tulot.

Hollifortteista jotka frunu ulos määräisi olisi paikkein frunu-woudit welwolliset supernööreille tekemään tili, niinkuin passeista, eli niinkuin kartta-paperin myöjät samoin tekewät wuotuisesti luvun frunulle. Holliforttia pitäisi löytyä joka tullipaikoissa, missä holli- ja kyyti-teitä löytyy, että se joka ulkoa maahan tulee ja tahtoo kyytiä eli hollihewosta, heti saisi hollifortin lunastettawaksi, ja se taas, jolle frunu on uskonut holliforttien pitoa, olisi welwollinen ulkolaisella olewasta passista kirjoittamaan hollifortille hänen karahterinsa ja hänen nimensä, samalla tawalla olisi kaikkien nimismiehiin tehtävä yli koko maan.

Hollifortti, ferran lunastettu, saisi olla niin kau-
wan voimallisena kuin se ostajalla kestää, mutta
ostaja ei saa sitä toiselle käytettäväksi antaa. Jos
hän sen kadottaa, olkoon welvollinen toisen itsel-
lensä lunastamaan.

Kuin nyt mietitään miten paljo maassa on hollifortilla ajajia eli liikkujia, niin herroista kuin kauppa-säädyistä ja talonpojista, niin woipi hy-
win arvata millainen kassa siitä nousee. Ei olisi
pelkoa että talonpoika sen kautta jättäisi hollilla
ajamisen siitä, että hän tulisi hollifortin lunasta-
maan. Ilolla hän sen lunastaa, kuin tietää että
pääsee vähemmällä hollin seisonnalla eli niistä
ylösläistä maksuista, joita siitä on seurannut. Ilolla
hän sen ruplan maksaa, kun tietää että myös her-
rat jo saavat armonsa jälkeen maksaa takasi, mitä
tähän asti ovat lappaneet yhteisistä kassoista, ja
mikä on heidän tasuun mennyt arvo-luokan jäl-
keen, kelle wiiden hewosen kelle kolmen ja kelle kah-
den hewosen kyytiraha, waikka yhdellä hewosella
ajaa. Tosin ei sekään raha tule paljo palkitukseksi,
jos wirkamies ferran lunastaisi semmoisen kalliin
hollifortin, waan kuitenkin siitä etu olisi. Maasta
alkaa wähiin ferrassa hawita se tarwis, mikä tä-
hän asti on waatinut herroja liikkumaan talonpoi-
kien tarpeissa, mikä milloinkin. Kuitenki on huu-
toon nostettu että jos holliraha kerotettaisiin, niin
tulisi yksityisille raskas saada herroja milloin tar-
witaan, mutta se on tyhjää pelko ja tyhjää puhetta,
sillä niinkuin sanottu se on hywin harvoin enää
kuin niitä tarwitaan Suomessa, ja jospa niitä ken
tarwitseekin vielä, niin onko toinen welvollinen
sitä palkitsemaan, jos ken juttuloissaan ja maan-
jakoloissaan sekä moneissa muissa tarwitsee liiku-
tella herrasmiehiä? Ken tarvitsee, hän maksakoon
ja kustantakoon itse omassa asiassaan.

Kyllä se on tosi että wanhaan aikaan Ruotsi
asetti hollinförmin weroksi maawiljelijöille, waan
silloin oli tarkoitus toisin. Silloin oli hollihewoi-
set ainoastaan herrasmiehille, joiden piti maan
tarpeita toimittaa ja semmoissa tiloissa liikkua, ja
silloin oli niitä niin vähän, että ei tarwittu kuin
kaksi ja korkeintaan kolme hewosta hollia seisomaassa,
missä nyt 10:nen ja yli kymmenen hewosta tar-
witaan. Siihen aikaan luultiin, ettei muut kyy-
dillä aja, kuin herras miehet, waan ajajien pal-
jous on nyt wähiin ferrassa kaswanut kaswamis-
taan, että ennen kuin hollifortista päästiin yhdellä
paperi-ruplalla wuodessa, niin nyt pitää olla 10
hopea kolikko. Näkee siitä miten talonpojan paras
aika menee ainoastaan hollin ulosteisiin, ja ke-
wällä useamman lehmä-wasikkaki. Surkea on tämä
tila, ken vähäkin ajattelee! Jos meillä on kylliksi
wapautta muussa laisessa parantaa ja korjata wan-
hoja wirheitä, niin toki luulisiin tämänkin asian
ferran walkenewan tuon ikeen alta. Tämä werot-
taminen ei olisi niin ihme, jos hollin welvollisuus
olisi ainoastaan wirka-säätyä warten niinkuin Ruot-
sin aikaan oli siitä sääty, milloin niin olisin tar-
wis, waan kun se nyt on nousut niin suureen
määrään, että sillä ei ole arwoa mitään, mutta
jokainen saapi huutaa hewosta, kestä sitten wiaton
talonpoika ja hänen hewosensa edessä eli ei, niin
olisi pyyntöni, että Walliopäiwän kunnioitettawat
jäsenet saattaisivat tämän asian toki sille kannalle,
että ehkä edes vähänki helpotusta tulisi maamie-
hille ja hollilla ajaja saisi sanoa: „Omallaan Olli
ajaa, rahallaan rallattaa”.

Gustaf Juwénius.

Tuli-palo.

(Jatko n:o 41.)

Etä kolkutus porstuan owelle herättäisi hänet,
tietä pieni tiedustelija hywin helposti. Sitä was-

toin näki hän, nousten werstaan ikkunalle, että
wanha siellä taas alusti taifinata semmoisella in-
nolla että hywin hywästi kuuli läjäykset. Kuinka
hän siellä sisästä woi kuulla hiljemman kolkutuksen?

Meidän pieni ystävämmme astui alas ikkunalta,
hywin tyytymättömänä ja mitäkään neuwoa tietä-
mättä. „Kyllä onnistuu,” sanoi hän wiimiselään
hiljaan muristen, „kyllä onnistuu,” — niin koe-
telkoot! Helppo on sanoa: kyllä onnistuu, kyllä on-
nistuu; waan ei kukaan tahdo ryhtyä kokeutukseen.
Koettele kolkuttaa! „Kuka siellä on, kun tulee ja
yskää niin myöhään owelleni? Ah minun juma-
lanil suokaahan yörauhaa minulle, mies poloi-
nen.” „Menköön sitte sisään kuka waan uskaltaa;
minä en mene. Kah! nyt hän huokaa. Hu! mi-
nun pitäsi mennä; kättäni alkaa pakottaa wilusta.
— Odota, herra Gyllendeg, maksunne tulee kohta!
Kuinka waan saisin awaimen.” Tätä sanottuaan
käwi hän rappuile ištumaan, Sannan ikkunan
takana ja lankei kohta suwiin ajatuksiin. Yhtä-
kiä juoksi hän ylös, ikään kun olisi päässyt suu-
reosta waiwaasta, hiipi ihan ikkunan alle, weti it-
sensä kokeon niin että naamansa wähält' ettei ta-
wannut maahan ja äänsi tässä tilassa walittawai-
sen miau, kylläksi luonnollisesti, niin että Sannan
towerit jina hetkenä siellä sisästä wastasivat sa-
malla tawalla. Tämän jälkeen oli hän hiljaan ja
kuunteli. Kolkuttaminen taifinassa oli päättynyt,
ei yhtäkään ääntä kuulunut. Hän päätti siitä että
wanhan Susannan forwat oliwat auki; koetteli toi-
sen ferran taitoansa kisan-soitannoissa ja tällä ker-
taa koluties' suuremmalla meneestyksellä, sillä kaks-
tahi kolmekin ääntä kaisui kauniisti Susannan kam-
marista. Nyt astui hän muutamia askeleita taak-
seppäin ja katsoi ylös. Wanhan neidon ympyräi-
nen naama oli jo nähtävänä ikkunas-
sa. Hän seisoi jina hätäisenä ja koetteli taifina-käsil-
lensä porstaa kynnätila-walon, nähdäksensä kartanolle. Mei-
dän pieni tuttawa tähtyi ilolla kun näki hänet,
notkistui taas maahan ja nautui kolmannen ker-
ran miau, niin winkuwaasti, himakasti ja tusefalli-
sesti, että itse Sannan wanha lihawa kiesa pe-
lästyksissä hyppäsi nurin niskoin sangyistä alas,
ja Sanna milt'ei nääntynyt tuskaansa. Nyt ko-
hoi pieni weitikka ylös ja käwi odottamaan. Ei
monta silmän-räpäystä kulunutkaan, ennenkuin näki
kynnätilan muuttuwan werstaasta kyykkiin, ja kohta
sen jälkeen kuuli porstuan-owen hiljaan awatta-
wan ja wanhan Sannan kaisella lempeydellän-
sä kuisuttawan: kis, kis, kis!

Juuri tätä kutsuusta meidän pieni ystävä odot-
tikin, eikä hän antanut, niinkuin sanotaan, kutua
itseänsä kaks kertaa. Möhkörönä ja hiljaan tellu-
roitti hän rappuile, niistä ylös ja meni Sannan
suwutse. Wanha kiesen-hoitaja wärisi paikalla,
kun näki, sen werran kuin pimeessä woi nähdä,
tämän suuren jätti-kiesan siipiwän owelle ja vielä
enemmän kun tunsi hänen kulkewan suwutse-
nsa. Mutta meidän pieni tuttawa juoksi yhä eteenpäin
eikä seisattunut ennenkuin kyykissä, johon jäi odot-
tamaan waarallista suojelijatansa, ja oli walmis
seuraawiin toimituksiin.

Meidän pieni tuttawa oli tuskin ferinnut kyy-
kin owesta sisään ja tullut kynnätila-waloon, ennen-
kuin Sanna tunsi hänet. Paljon suuremmalla kii-
waudella, kun oli kuultukaan, ryöpsähti hän kyy-
kkiin rummun-lyöjän perästä ja wähältä wajaa ettei
hän eni wihoissaan paiskannut häntä korwalle:

„Ja jina uskaltaa tulla tänne, ikään kuin kaikki
olisi hywä,” kiskasi hän, ja jina seisot jina niin
surullomana, ikään kun et mitään olisi tehnyt!
Mihin wiskaut kiesen, jonka ääken räikkäsi; sano
minulle se?”

„Refus, suuri Sanna,” sanoi pieni rummun-

lyöjä, wetäisfen vähäisen taakseppäin, „ettehän pure ihmisiä, tiedän minä? Kyllähän lienette vielä wihanen minulle pappilan koirasta; mutta mitä minulla oli tehdä? kun tahtoi puraista minua, niin täytyihän ärsyttää hänet kissojen päälle.”

„En minä toiswuotisesta limesta puhu,” jatkoi Sanna, „minä kysyn mihinkä kissa joutui, joka taanoin oli kynsissäsi ja vieläkö se elää?”

„Oh, hyl!” sanoi pieni poika ja oli olewinaan wihanen, „luuletteko, muori Sanna, minun olowan kissan tappajana. Anna minun, näet, haastaa kuinka oli. Kuulittehan kuinka se raukka hupsi ja winkui?”

„Kuulinko minä?” sanoi Sanna ja huokaeli.

„Se on juoksu-kissa,” sanoi pieni tuttavamme lempeellä äänellä ja astui vanhaa likemmä,” hän on huonetta, kodottakin ja etsii ruokaa kartanoissa. Äskén, muori Sanna, oikeen on surullista siitä jutella, oli hän meillä ja piikamme ajoi hänet ulos kowasti häntä lyöden ja rääkäten. Minä juoksin hänen perästänsä kadulle ja houputtelin häntä luokseni; waan hän ei seisattunut.

Viimijälkään kuulin minä sen naukuvan teidän kartanollanne ja minä arwelin pyytää teitä, muori Sanna, ottamaan hänestä waaria, sillä se on niin heikko ja laiha ettei sillä ole ollenkaan lihau nahkansa alla, ainoastaan luupalaisia, ikään kuin olisi puksi täytetty tiiveillä ja tikkuloilla.”

„Ah minun Jumalani,” sanoi Sanna nyhyhlien, mihinkä se lehmä eläin joutui?”

Miin, mihinkä hän joutui, muori? se kipahti pafoon kartanolle tultuani. Minä en aina saa häntä kiini waikka useasti olen hänelle ruokaa antanut; ja laitetin ei hän kaupunnissa rakaista ketään niin paljon kun minua.”

„Tule jissään lämmittelemään, poika kulta,” sanoi Susanna ja talutti pientä ystäwätämme wero-taasen, „etkö woinut raapia piikkaa, joka löi häntä; etkö woinut, jano?”

(Jatk.)

Kotimaalta.

Ruopion Läänihallitus, kertoo Tapio, kuuluu kieliseikassa antanzen lauseensa, jossa sanotaan esitellyn, että siellä oltaisiin valmiit minä päivänä hywänsä antamaan suomeksi kaikki ne wiisien kaawain mukaiset päätökset, wäli-päätökset ja kirjeet, joihin woipi käyttää oiksi kirjapainossa walmistettuja paino-wälisiä paperia ja että kaikki niin muuttuisi wähitellen suomalaiseksi viimeistään 15 wuodessa. Suomenkielisiä anomuskirjoja on tällälainen läänihallitus jo kauwan aikaa vastaan ottanut ja se onkin jo wuosia jätte muuttunut täällä niin, että nykyään jo kuuluu sinne tulewan noin kolme neljättä osaa suomenkielisiä ja waan yksi neljäs osa ruotsinkielisiä anomus-kirjoja.

Antrein Kirjolta 14 p. Maaliskuuta. Tällä on näinä niinkuin muinaikin aikoina oltu hywin hiljaisesti ja tyynesti, waan nyt alkawat wasta hälinät ja kiireet. Ensiksi on wiina tuottanut kaikkille niille, jotka sitä halulla polttawat, yön ja päivän kiirettä koko poltto-ajan, waan arwaatten luokit missä taroituksessa he sitä telewät semmoisella uutteruudella? Sentähden että saada pitkin vuotta kettää niiltä onnettomilta ja alaestemilta juomareilta se viimeinen ropoi. Paljon hywäksi aluksi on täällä tänä polttoaikana nähynyt humalikkaita, waan toiseksi hywä olii että joisiwat kaikki wiinat polttoaikana, etteiwät pitkin vuotta tarwitsisi olla turakkana. Myös nimitettävä on, että täällä on paraita kyllälöwut eli niin kutsutut lihawiikot, jotka nyt vähäksi aikaa owat lakastuneet parillaan pidettävän kärkejantähden. Näinä päiwinä on myös

ollut tutkinto pitäjämme elo-aitassa; kohta myös tulee weroen ja kappain maksut, joissa kokouksissa pitäjän miehet saawat vähäwäliä jo taas nähdä tuttaviansa ja sukulaisiansa. Ei muuta niin erinäistä pitäjästämme tällä kertaa kuin walitettawaa ylpeyttä sekä wallas- että talonpoikain säädyssä, mutta paljon parempi mieltäkseni olisi että nuo ylpeät ja komeat ihmiset vähän auttaisiwat lähestystointa ja pakana-parfojen sieluja ja ruumiita parempaan elämään muutamalla kopeekalla kufin kohdastansa, niin olisi paljoa wiisaammasti tehty kuin olla tuhman ylpeinä. Eaan vähän vielä kertoa että on pitäjässämme pienempi kirjja-lainasto, josta itsefin olen saanut muutamia kirjoja lukeakseni. Tänne on myös aiwottu laittaa rukous huonetta johonkubun kylään Pyhäristin ja Walfjärwen pitäjän rajalle, waan milloin se tehtänee, sitä en tiedä. Kyllä näkyy ja kuuluu että meiltä menee pois kirjkoherran wiran toimittaja, joka on funnon mies sekä wirassansa että muissa toimituksissansa. Piimeä on vielä minälainen ja kunkalainen saataneen hänen staansa; parempaa miestä papissemme emme tarwitsse kuin poislähtewä on.

B. G. F—der.

Ulkomailla.

Puola. Wiralliset tiedot owat samallaiset kuin ennen. Puolalaiset tulewat joka paikassa häwiölle. „Inwalid”-sanomalehti aawistaa kapinan kohta loppuwan, kun muka suurimmat kapina-joukot jo owat hajoitetut, mutta sama lehti on myös pahoillaan siitä, etteiwät ulkomaan sanomat tahdo uskoa Wenäen wirallisia ilmoituksia. Mutta jos tämä kapinaki kufistui, niin se jo on muuttunut yleiseksi Euroopan kysymykseksi, kun Preussi Wenäen suostumuksella waati länsiwallat sekaantumään näihin asioihin. Preussin liitto Wenäen kansa on synnyttänyt kauheaa huutoa koko Euroopassa. Ranskan ja Englannin hallitukset owat woimakkaasti asiaan ryhtyneet estääksensä tätä liittoa. Italiassa ja Ruotsissa lausutaan suurimpaa mieli-suosioa Puolalaisille ja on syntynyt seuroja, jotka owat ottaneet toimekseen hankkia Puolalaisille sota-aseita ja rahoja. Yleistä inhoa on Preussin poliisi herrittänyt sillä, että otti kiini ja antoi Wenäläisten käsiin kerran 3 ja toisen kerran 6 Puolalaisia, jotka ulkomailla lähtiwät Preussin kautta kotimaahansa. Vait sitä owat, 19 p. helmik., 150 Preussilaisia käyneet rajan yli ja, Wenäen kansa tehdyn liiton mukaan, ottaneet halttuunsa puolalaisen kaupunnin Dobrzyan ja sitten Wenäläisten sota-joukkojen kanssa ajaneet Puolalaisia takaa metsissä. Yhteisiä neuwottelemisia kuuluu sentähden tapahtuneen Ranskan, Englannin ja Itäwallan välillä, mitä Preussille olisi tehtävää. Ranskassa puhutaan jo toden todella sodasta Preussia vastaan ja koko Eurooppa odottaa suurella lewottomuudella mitä Ranska tulee telemään tässä Puolan asiassa. Puolalaisten haawoitetuille kootaan rahasummia, eikä hallitus ole sitä estännyt. Sanotaanki Ranskan hallituksen jo lähettäneen waroituksirjeen Berliiniin, ja „Dagl. Allehanda” kertoo Pariisissa wälewästi hundeettawan: eläköön Puola! Englantilainen sanomalehti „Times” lausuu myös ankaraita sanoja Preussin liittoa vastaan, joka muka tarfoittaa Puolan onnettoman kansan sortamista, ja waatii hallitusta wälittäjäksi Puolalaisten hywäksi. Ulkomaan sanomat yleisesti kiittawät Puolalaisten erinomaisesta urhollisuudesta kaikissa tapetuissa, waan owat myös täynnänsä kertomuksia Wenäläisen sotawäen hirweästä menetyksestä. Garibaldin poika kuuluu myös lähteneen Puolaan Puolalaisten awuksi.

Huutokauppoja.

Af förekommen anledning kommer den till nästa fredag och lördag å stadens Auktionskammare annonserade försäljning att förrättas uti Boktryckaren Cedervallers inom Neitsytniemi under N:o 131 egande gård; hvilket vederbörande härmedelst till kännedom meddelas. Wiborg, den 23 Mars 1863.

Wold. Ålgren.

Julkisella huutokaupalla joka 31 päivänä tulevaa Maaliskuuta kl. 4 j. p. täällä toimitetaan, tulee 335 kappaletta meren pohjasta löydettyjä malmi harffoa (malmtackor) sille enimmäen tarjoawalle myytäväksi, — josta halullisille ostajille tämän kautta ilmoitetaan. Seiskaaren saarella, 20 p. Helmikuuta 1863.

(3) 3

J. Jgoni,
toimitusmies.

Yksittäisiä ilmoituksia

Thorsdagen den 26:te innevarande Mars anställes å Rådhuslokalen i **Willmanstrand**

En Musikalisk Soirée,

hvaraf inkomsten tillfaller Fattigskolan dersammastädes. Biljetter, å 60 kop. för herrar samt 30 kop. för damer, säljas å Lilius' apothek, äfvensom vid ingången. Början sker kl. $\frac{1}{2}$ 8 est. m.

Kupittaaan Wesiparannuslaitos Turussa.

W. Senrifin terveys-lähde.

Se hyvä maine ja luottamus, jonka tämä kylpy-laitos h. ra arfiaterin ja tähtimiehen G. J. Wonsdorff'in johdattamassa on saanut ja siitä seuraawa jokavuotinen kylpy-wierasten lisääntyminen, on kehottanut kylpyhuone-yhtiötä sekä awaroitumaan huoneet, että toimittamaan uisiamman ajanmukaisen parannuksen, joita vuotisesti lisääntynyt harjantuminen ja feinoliseesti käytetyn wefilääkituksen hyvät vaikutukset owat wautineet. Niille jotka jo ennen Kupittaaan paikat ja tawat tuntewat, saamme sanoa, että tänä talwena on nais-wäen puolella rakettu lisä-rivi sekä uisiampi höyry-kaappi mies- samoin kuin naiswäen puolella; wettä imee uusi höyry-kone, joka selkötawalla huoventaa kylpy-saantia.

Maajarikoille, rannoille ja muille kowin sairaille, jotka eiwät kestä kylpy-laitoksen ja lähinten kaupunki-asuntoin välillä käymistä, on 10 asuntohuonetta kylpy-huoneen lähellä valmistettu. Uusi ja soma ravintola rakennetaan, josta kehuksellisella hinnalla kaikkina aikoina saadaan kehuksellista ravintoa.

Kylpy-laitoksen lähellä on wuoretuita huoneita niille, jotka niitä haluawat; tästä saadaan sirjallisia tietoja johtokunnalta.

Kupittaaan puiston edessä olewa entinen hewos-teri tulee ojitettavaksi, tasoitettavaksi ja istutettavaksi kahtawain lewitämiseksi.

Kaksi uutta pikasesti kulkewaa höyry-wenettä, jotka samoin kuin Kupittaaan rakennuksetkin tulewat valmiiksi kewan ensipäivänä, kuljettawat kaupungin ympäristöllä meren puoleen, joten siis sopii merivedessäkin kylpeä. Joka wiikko Tukholmaan, Helsinkiin, Pietariin ja Dukuun sekä niitten waliin kaupunkeihin Suomen ja Pohjan lahden rannoilla kulkewat höyry-laiwat toimittawat Turulle köyläsen ja luonnissaan yhteyden foto- ja ulkomaan välillä.

Laitos awataan kesäkuun 1 p. tänä wuonna ja helpemistä pitkitetään siihen asti kuin ilmat myöden antawat; toiwottawa on että ne, joitten sairauden parantaminen ottaa pidemmän ajan, tulisiwat mitä warhemmin.

Lääkitys-hoitoa pitää wast'edeskin herra arfiateri, rohwesfori ja tähtimies G. J. Wonsdorff, saman ohjeen mukaan kuin kymmentenä edellisenaiki wuonna, eli niin-tawoin että ynnä wefilääkituksen kanssa milloinkta waan tarwitaan, käytetään rohtolanfin lääkkeitä. Ne sairaudet joita niin tawoin wefi parantaa, owat seuraawat: liide-räsky, kohtu-tauti ja yleinen liide-heikkous, pitkäällöisen taudin perästä tulewa jänteen heikkous, pitkäällöinen jännehtiminen, kaikenlaiset säilöstytaudit, olfoon ne lihassa tai jäsenissä, ja niistä tulewa jäsenten liuttamisen waiketus, ramkaus, jonka syyn ei ole selkä-ytimen kiihtyminen, muutama sairaus joka tulee maffam, pernan tai munuisten turwistumisesta, walfowestus, kohtuun siirtyminen ja raju weren-wuonti, kuuksautisen juoksun pysähtyminen, kohtu-yssä ja siitä tulewa hedelmättömyys, monenlapaisia pitkäällöisiä henkitys-konein titumisia: keuhko-tauti, joka ei vielä ole märkää ruvennut purkamaan, pitkäällöinen ystä, rinta ja sy-

dän-repun westautia, waalehtumista, keripufia ja pahantapaista pufamia ja muita risa-wifoja, muutamia pinta-westautia, kuppaa, muutamaa wanheppaa ja pahempaafin kuppaa, jonka parantamiseksi ennen on kähtetty eläwää hoiata, jota paitti wefi tekee iki-hywyä jostakin tuimaasta taudista päästyä mutta vielä ollessa heikko, wilu-tautia ja monioita muita titumisia vastaan.

Kaufana asuwat sairaat, jotka haluawat kuulla wefi-lääkityksen sopiwasuutta tautiansa vastaan, lähettäkoot mitä pikemmin kertomukset sairaudestaan, joissa ilmoittakoot taudin kaikki kujeet ja sen ensi alun, kuin myöskin minä siisuinen se muuton nyhy-aikoina on, sekä milläisiä oli sitä ennen. Myöskin ilmoitettakoon sairaan ikä ja mitä muita asianhaaroja olisi sen selwittämiseksi someliasta. Kirjeet lähetetään herra arfiateri ja tähtimiehelle Wonsdorffille, jonka asunto toukokuun loppuun asti on Helsinki. Sairauden kertomukset pitää olla tehdyt, joko saksaksi tai ruotsiksi.

Turusta, helmikuussa 1863.

Johtokunta.

PROVIDENTIA

Frankfurter försäkringsbolag,

med ett grundkapital af 20 miljoner gulden (omkring 12 miljoner rub. s:r) afslutar genom undertecknad, dess befullmäktigade hufvudagent, försäkringar mot brandskada å fast- och lösegendom i stad, och på landet. Uppgift om premierna o. s. v. meddelas: i Fredrikshamn af herr N. Simberg, i Willmanstrand af herr C. R. Lilius.

F. W. Mielck.

Löydetty.

En mindre summa penningar är upphittad, å stora gatan i S:t Petersburgska förstaden, som ägaren kan återfå uti gården N:o 83 i 2:dra qvarteret, å nya Slobodds och getgatan.

Wuokrataan.

Ifrån den 1 Juni detta år uthyres, såväl öfver sommarren som uppå ett helt års tid, Charaktärs byggnaden uti gården N:o 2 inom Wiborgska förstaden, innehållande 7 rum, tambur, kök och bagarstuga, äfvensom en mindre våning bestående af 2 rum och kök. En större trädgård äfvensom nödigt antal uthus finnes att tillgå. Om hyresvillkoren öfverenskommas med ägaren.

Uti gården N:o 96 inom Fästningen finnes ett stort och vackert rum inom varm tambur nu genast att hyras.

(2) 1

Ifrån den 1 Juni ett qvarter bestående af 4 rum, tambur, kök, vedlider och källare i gården N:o 46 inom fästningen.

(3) 1

Uthyres ett qvarter bestående af sex rum och alla nödvändiga uthus i gården N:o 67 inom före detta fästningen och efterfrågas hos Carl Sallmén.

(3) 1

Nu genast i Wiborgska Förstaden den Corsiniska gården N:o 132, hvilken tillika saljes för mycket billigt, efterfrågas hos

W. von Karm.

I gården N:o 74 inom fästningen ifrån den 1:sta Juni 3 rum med kök, vedlider och källare till 100 rubel s:r om året.

(3) 3

Sin Quartier von 3 Zimmern ist vom 1 Juni zu vermithen und zu erfragen bei

(3) 3

Swerfen.

Myytävänä.

Nya dubbla fönsterramar öfver 6 fot höga finnes 8 par till salu, till billiga priser, uti Stadstjenaren Korpis gård N:o 93 i Wiborgska förstaden.

(3) 1

Helsingfors, N. A. Jallakusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgren.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:
Sillistuksen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikkialla maamme postikonttoreissa.

N:o 13.

Perjantaina 27 päivänä Maaliskuuta.

1863.

Raha-kurssi.

Pietarissa 24 (12) Maalisk.

London	36 ¹ / ₁₆ , 36 ⁵ / ₁₆
Amsterdam	177, 177 ⁵ / ₄
Hamburg	32 ¹ / ₁₆ , 1 ¹ / ₄
Paris	378, 378 ¹ / ₂

Wiipurista.

Merikoulut. H. R. M. on tammik. 12 p. antanut suostumuksensa niihin ehdotuksiin, jotka keis. senaatti viime aikoina on tehnyt merikoulujen suhteen. Nämät ehdotukset koskewat päällis- kyyttä suomalaisissa laivoissa, uusia sääntöjä ja uutta rahamääräystä maan merikouluille sekä uuden merikoulun asettamista Dulun kaupunkiin, jonka ensi-perustamiseksi olisi waltioasasta annettava 1,500 r. -- Nämät uudet merikoulujen rahamää- räykset owat Helsingin ja Turun merikouluille 2,500 r., joista esimiehen palkka on 1,000 r. ja toisen opettajan 500 r., sekä kouluille Waasassa ja Du- lussa, kumpaisellenkin 2,200 r., joista esimiehen palkka on 900 r. ja toisen opettajan 450 r. Sen ohessa on keis. senaatin käytettäväksi satunnaisia menoja warten merikoulujen hyödyksi annettu 1,000 ruplan vuosiraha.

Kirje Uuraasta Maaliskuun 15 p. Täällä owat kynät olleet kahleissa, jonkätähden ei moneen aikaan ole saatu kirjoittaa sanomalehtiin mitään. Mutta ei leiwonenkaan laula ennenkuin kewäällä, niin myös Uuraalaiset, jotka tirkistävällä silmällä odottawat milloin waan ensimmäinen laiva tulisi laiturimme. Katso! sitten alkaa rahan kyntö ja kaikkein kielet lauluille laskeuwat, jonka näyttää, sei- nällä riippuwa Suomalaisten kunnioitettu soitto- kalu, kantele todistawan. Waan mistäpä lau- lan lauha poika, kun olen kynälle kykenemätön? Jos ei muusta, niin alotanpa kewan tulosta ja seura-elämässä tawallisesta esipuheesta s. o. ilmas- ta. Ilma, länteisillä tuulilla, on ollut hywin läm- min ja sentähden salmi melkein koko tämän wuo- den jäättömänä, ainoastaan nämät kolme viimeistä päivää se oli niin kowassa jäässä että hewoisella sen ylitse ajettiin. Waikka wälistä on kehuokin jää nähdään Uuraalaiset kuitenkin kulkewan sitä, waik- ka kompien neljän ryömin. Mutta sattuiapa täällä viime kuukaudella eräs wenäläinen, temmaten oh- jaksat kyyditsältä, joka tahtoi ajaa oikeata tietä maalle, ylpeydessänsä ajamaan sulaa kun ei wä- littänyt Suomen sananlaskusta: „Parempi wirsta wäärään kuin waaksa waaraan;” waan pyrki suo- raan ehkä waarallista tietä, sillä näyttääksensä mah- dollisuuttansa luonnon woimia halliteessa. Siinäpä ukko partansa jäädytti ja peseytyi niin, ettei tar- winnut paastossensa lämpimään saunaan mennä-

tään. Waan hengen waaraa ja wahinkoa ei mi- tään sattunut. Tämä seikka sanotaan olewan syynä ett'ei laupungista enään hollihewoista tänne saa- dakaan. Mutta kohta täällä hewoisia ei tarwi- takaan, sillä wanhat ennustawat Huhtikuussa saa- daksemme nähdä laivoja ulkomaalta wirtaelewan tänne. Tehdäänpä täälläkin semmoista jättilai- waa, jommoista ennen ei näillä tienoin ole tehty. Sen pitäisi tulla 163 jalkaa pitkäksi ja 36 jalkaa leweäksi, sekä ensi syksynä walmiiksi. Kiitos sen tietäjälle, joka Pohjanmaan nälkää-näfewille sillä keinoin hankki työtä; sillä laiwan tekijät, noin 40 miestä, owat kaikki pohjalaisia. Ompa täällä te- keillään uusi rautahöyrykin, waan siitä en tiedä muuta kuin että, minkä owat walmiiksi tehneet, se puretaan ja taas laitetaan, eikä tietoa ole mil- loin walmiiksi tulee. Mitä kouluumme kuuluu, mai- nitsen siitäkin muutaman sanan. Se on saanut täksi lufkaudeksi uuden opettajan ja 29 lasta, waan joista kolme jo on eronnut suuremmaksi osaksi wan- hempiensa syystä, jotka waatiwat lapsillensa aino- astaan katkesmuista opettaa eikä muita tieteitä. Duhan täällä kaksi pyhä-kouluakin, joissa on hy- win nerokkaat miehet opettajina ja joissa lapset woiwat oppia katkesmuistansa, sillä muka kylä-lu'uisia loistaaksensa. Voi raukkoja ymmärtämättömiä, kun eiwät käsitä tieteiden hyötyä, eiwätkä anna niille arwoa, waikka itse niiden nojassa eläwät, ehkä sofe- ana. Heidän olisi kiittäminen koulun perustajaa ja sen johdattajaa. Baitsi koulua näyttääpä muilla wanhemmillakin lufuhalu nousseen aiwanti korkealle, kun kirjastosta hywin ahkeraan kirjoja lainataan ja useasti niin wimmasti että esim. kuin tänäpäivänä lainataan huomena jo sama kirja takaisin tuodaan. Arwaahan sen jokin siinä, että täällä ollaan ah- keruudessa käsiin, kuin yhdessä yössä paksimmatkin kirjat läpi lu'etaan; waan että kirjastosta kirjoja kотиin wiedään ainoasti kansia katsellaksensa eikä kirjaa lukeaksensa, todemmaksi luulee

Kawansaaren Jurri.

Wastaus D. A—lle wiina-asivista.

(Lähetetty.)

D. A—n wirkelee Otawan lisätähdeissä n:ssa 7 niitä ja näitä wiina-asia juttuja, luulten ettei kenkään kuolewainen woi wiinaa maistaa eikä haa- wojaan haudella ilman juopumusta. Hän ihmet- telee että puolustan semmoista ainetta ja kysy- äleppaa vielä näin: „No mutta kuinka sitä sitten käytetään, että ei se muutu wääräksi wälilappa- leeksi?” Siihen on huolia wastata; nautitse sitä niin wähältä ette ei se juowuta, käytä sitä lääkitysenä kaikkeen siihen kuin lääkärit määrääwät. Duhan aiwan monta ihmistä, joka on wiinaa rhyppännyt

nuoruudesta asti ilman juopumusta. No, minä tähden eivät ne ole juopuneet, waikka owat rhyppänneet? Sentähden että ne owat tehneet sitä ihmisen eikä konnan tavalla, ja ne owat esimerkit ja todistajat siihen, että wiina ei ole mitään wäärää, waan wäriin käytös tekee sen wääräksi. Ruin ferran toinen ihminen woipi wiinaa ilman juopumatta wiljellä, niin minä tähden ei toinen te'e samalla tavalla? Toinen ihminen ei itänä ole warastanut ja toinen warastaa; pitääkö sillon joka talollisen tawara pantaman wiisiin magasiiniin eli järkiään häwitettämän pois sen syyn tähden, että joku konna sitä warastaa, ja jos tawara on jokaisen aitasssa, niin woivat ihmiset oppia warastamaan? Samalla tavalla on wiinan laita. Jos niin olisi, että joka ihminen olisi mahdollon wälttämään juopumusta, niin wiina olisi pois pantawa, waan nyt pitää, D. A—n rahdon jälkeen, jonkun roiston tähden ihmisen paras tawara häwitettämän; *) se on tyhmyys.

D. A—n kertoo sitä, että minä sanoin „muutaman konnan tähden,” waan montawertaa enempihän ompiki raittiita kuin juoppoja, esimerkiksi markkinoilla näemme monta sataa ihmistä, joista waan 2, 3, 4 eli 5 näemme juowuksissa ja usiammat vielä rommista, jonka pahuudesta D. A—n ei puhu mitään. Jos wiina waan katoaisi, niin D. A—n olisi tyytyväinen, waikka oluesta, rommista j. n. e. olisi joka poika pitkin putkunaan. Se näkyy siitä, että hän puolustaa olutta, joka jos oikein tutkitaan on vielä suurempi nuoren kansan turmelus. Sen todistaa joka olutkaupan sentu. Se on ihme, että ihmiset huutawat aina wiinaa, wiinaa, waan oikeittain juopumuksesta puhutaan vähäsen. Nyky aikaan juowutaan useimmin rommista, konjakiista, punsista ja oluesta, kuin wiinasta, sillä wiina usein loppuu waan ne muut sestäwät lakkaamatta

Jos taas wiinaa ylsin wihataan riistan tuhlaamisen tähden, niin sanon senkin että yhdesä pienessä kaupungissa oli kaksi pientä oluttedasta, joissa tehtiin 900 tynnyriä ohria olueksi. Ruin nyt sanotaan että neljäkymmentä ruplaa tulee yhden tynnyrin oluesta tuloa, niin sillon meni oluen juojilta 36 tuhatta ruplaa, kuin se 900 ohra-tynnyrin olut oli juotu, ja se oli ainoastaan kahden tehtaan tekemä raha-meneffi. Onko sillon enää oluesta puolustamista? pois se! Ja vähäistä ennen kuin käwin tätä kirjoittamaan, niin eräs Krangelin reppu-ryssä kersaksi, yhden kauppa-miehen kanssa ja yhden kolmannen miehen keralla juoneensa 16 putelia olutta. Se oli jo 1 ruplan 60 kopekan wahinko. Wiinaa ei olisi kolme miestä woinut juoda 1 ruplan 60 kopekaan edestä. Rupla ja 60 kop. oli heidän tasusta pois, jutteli ryssä, ja miehet pitkin putkunaan. Katsokaa tänne te, jotka koko syyn lyffäätte ainoastaan wiinan syyski.

T. T.

*) Sihan tuo taida maailmasta hawita, mutta parempi ainaki on kun wiinaa käytetään niin, että se tekee rahoja waltiorahastoon kansan yhteisiin tarpeisiin.

Toim. muist.

Omituisia matka-muistelmia.

(Jatko n:sta 11.)

Nyt olin Hamburissa, Saksan suurimmasssa meri- ja kauppa-kaupunnissa. Duna-huoneesta palkatuissa waunuissa ajettuani muutaman wilkas-elaisen kadun läpi, seisahdun wihdoin kusti määräämäni Zingg'in hotellin etehen, joka on börsin wastapäätä suuren torin warrella. Kellneri edestäni maksatuansa ajomieheni, ja saatettua minut sekä kapi-neeni siwästi warustettuun kammariin ylimäisessä tarrassa, jonka ikkunasta oli näkyä ala torille, me-

nin kohta taas portaita alas puhwetista rawitsemaan itseäni. Täällä oli suurissa waloissa huoneissa koko joukko herroja, minä ruualla ja keskustellen, minä taas biljaardin tahti sanomalehtien ympärillä. Yhdesä nurkassa oli pöytäisen päällä witjalla seinään kiinitetty Hamburg'in adressi-kirja, nimmoista vuosittain uudistettuja joka kaupungille löytyy, josta aakkolisesa järjestyksessä heli löytää etsittäwänsä nimen ja asunnon siinä piirikunnassa. Siitä lu'in myös siellä olewista yhteis-hyödyllisistä laitoksista, joissa raha-riffaila ja teräwämielillä juutalaisillakin on suuri osa. Zingg'in hotelliin keräytyy enintään kauppa-säätyisiä, joiden seassa tapasin toisena päivänä kaksi tuttawaa fin. Se on siellä börssiä, tätä kuuluisaa kauppiasten kokous-paikkaa. Siihen uuteen komeasti rakettuun kartanoon kokountuwat he puolipäiwän aikana, ja lehtareilla seisojalle on hupaisa nähdä alansa sitä sadottain silkki-hatuissa asioitsewaa joukkoa, jonka keskinäinen puhe ylhäällä olewalle waan kihinana kuuluu. Uudemmissa kaupungin osissa niillä leweillä ja tasaisilla kaduilla komeain kartanoin riwitse käydesäsi, tulee pait joukottain puh-taasti waatetetettuja ihmisiä, paifottain myös joku piirretyllä ja lakkiin pistetyllä mesinki-löyheellä warustettu mies wastahasi, jota vähäistä maksua vastaan saat saattajaksi tietämättömissä ollesasi, tahti muuten saat käyttää näitä luotettawia miehiä lähetyksiin asioissa. Semmoiselta toisinaan kysyt-yäni, wei hän minut kohta sille nimitetylle kadulle ja osoitettuun taloon. Yhdestä talosta warustetiin minua, puolustuskirjettä näytettyäni, koko reijulle Franskan kultarahoilla ja Brensin sekä Saksan seteli- ja hopeathaalereilla. Toisesta kauppa-konttooriista käwin yhtä farjalaiista ystäwää käwelle noutamassa. Kerran astuimme pitkän matkan mainiota wesilaitosta katsomaan, jossa kaksi woimallista höyry-konetta alinomaa nostawat Elbe-wirrasta puhdistettua wettä tornin sisästä 250 jalkaa korkeisen korkein ympäriellä olemaan rautasylindereihin, josta se sitten painuu torwein kautta maan alite kaupungin huoneitten kaikkii huone-kertoihin talon tarpeeksi. Namuina kierittelewät wiisit miehet ruisu-lankia monessa kohdin, josta sitten wirittawät wettä ympärillensä, ja sillä tawoin huuhrowat lian ja pölyn kaduilta. Arwattawasti semmoinen ruisu on woimallinen myös tulipaloa sammuttamaan. — Moni soisi nähdä paikkoja ylhäältäkin. Sitä warten kiipeimme myös, wartialta luwan lunastettua, siihen 456 jalkaa korkeaan Mikaeli-kirkon torniin, jonka huipun moni-wäriästä lasi-ikkunoista näet allaan wertaisesti liif-tuwan niinkuin muuraiset suuresa pesänsänsä, josta rauta- sekä maantiet niillä enintään lakeilla seuduilla niitä wiewät näkymättömiin. Sieltä näet Elbe wirralla eri kansakuntain lauluilla kaunistetuita purje- sekä höyry-laiwoja, joita vuosittain käypi 3000:n paikoilla täällä, waihtaen wieden ja tuoden tawaroita. Kirkon sisästä näet myöskin sodissa woitettuja lippuja, ja sen permannon alla on vielä lattia, jonka osittain wallolliset kiwet, siinä kolkossa pimeydessä käydesäsi, oudosti kolisewat jaloissasi, ja joiden alta entiset ruumiit jo owat saatetut hautaus-maahan. Sunnuntaina toisesa kirkossa käydesämme, jossa palveliattaria oli mies-wahtien siassa ja jossa röyhellyllä kauluksella entis-muotifesti waatetettu ikäisempi pappi saarnasi, kumme-sin nähdesä siinä sangen vähän sanankuulioita, sen sijaan kun kaduilla nousi paljon wäkeä waunuihin, lähteäksensä lystäys-reikilleen; ja kauppapuo-dit oliwat kirkkoaikeanakin auki, waikka ei niissä sil-loin monta ostajaa käynyt. Toisin oli kuitenkin muissa kaupungeissa, joissa käwin, waikka kuiten-laan ei semmoinen hiljaisuus wallinnut, kuin Eng-

land'in ja Amerikan uskolaisten keskeissä tawataan. Toisena päivänä mafasiineissa ostasani yhtä ja toista, hoffsan waatteitakin tiettäessäni, että kappitfaat kyllä osaawat wierailta ottaa melkein saman hinnan, jolla kotomaassakin niitä saisi. Photographikin oli siellä kalliimpi, sillä 8 pientä kuvanusta, joita itsestäni otatin, maksoivat minulle noin 4 ruplaa. Kaupungin läpi wuotawasta Ulster-joeesta owat muodostaneet kalli west-alaa, joilla nyt höyry-, purje- sekä soutu-wenheet lystäys-paikkojenkin välillä edes-takaisin kulkewat. Seillä näkee myös pitkiä kaitoja weneitä, joissa silloin merimiehiksi puetut kauppa-apulaiset toisinaan kilpaa soutelawat. Yhden sillalla rajoitetun west-alan ympärillä on kauneimmat tasa-kattoiset huoneet, joissa parhaat hotellitkin owat niin kutsuttuin neitoosten polkujen warrella, joilla rantakaduilla etenkin iltoina, jolloin kahden puoliset kaasuwalot owat kuumastetut järwessä, uisiammat käwewät paikoittain istutetuina puiden warjossa, ja pistäiwät wälistä siinä laituriin reunalla olewassa Ulster-pamiljongissa, kuuntelemaassa ihanata soittoa ja puhwetista naunittamassa jos jotain, mikä muruista affunoista wiskoilewat järwellä nikkentelewille kesyille joutsenille. Vait jäänöllistä sotawäkeä on Hambur-gissa porwari-kaartikin, jonka miehet wuorottain siinä wähän aikaa harjoitettuaan, tuntuwat kyllä kömpelömailtä tempuissansa, mutta lienewät kuitenkin tarpeessa paikoillansa. — Wähän Saksanmaalla esim. Pietarin suhteen ajetaan. Uisiammat siellä käywät jalkasiin, ja jos ajawatkin, niin tapahtuu se enintään omnibus nimijesä waunussa, joihin parikymmentä henkeä sopii, ja muutamat istuwat niiden katollakin. Näitä pari hewoista hiljaisesti rawaten wetäwät määrätillä wäleillä ja hetkillä. Kuitenkin antanewat ystävysten wäheiset maksut, yhteen pantuna, niiden pitäjille kannattawaisen woi-ton. Ankarointa kuormia, lujilla suuri-pyöräisillä käreillä, wetämässä nähdään myös wahvoja paksusti kengitettyjä hewoita. Meli-istuiset sametti-trynyiset waunut owat ystävyselle kowin kalliit palkata, ja muita huokeimpia ajopeliä ei siellä ole. Näitä ajamassa on korkeahattuinen mies, pitkä-warainen ja pitkä-jiimanen piiska kädessä, jota hän ajaessa waan pamahuttaa ilmassa, eikä hyö hewoista niin kuin meillä on tawallista.

(Jatk.)

Ulkomailta.

Puolasta. Oleisesti kiitetään Puolalaisten erinomaista urhollisuutta. Niin kerrotaan Wegrowin tappelusta seuraawaa: Suojellakseen Puolalaisten pakoa tarjousi 200 nuorukaista, melkein kaikki aatelista sukua, estämään Wenäläisten päällekkäystä siifi, kunnes puolalainen pääjoukko pääsi pakoon. Nuorukaiset ryntäsivät siis Wenäläisten tykkihauleilla ladatuista tykkiä vastaan. Hirweä wewenwuodatus alkoi. Ne 200 nuorukaista kaatuiwat Wenäen tykkien ääreen joka ainoa, mutta puolalainen pääjoukko oli pelastettu. Puute sota-aseista sanotaan olewan suuren ja hidastuttawan Puolalaisten sotatoimet, jotka siitä syystä owat käyneet Puolalaisille wähi huonoesti. Talonpojat owat Wenäläisille awulliset Puolalaisia wangittamassa. — Nykyjään owat viimeiset postit tuoneet sen tiedon, että kapinoitsijoiden eräs päällikkö Langiewicz, on, 10 p. maalisk., tehty itsewaltiaaksi eli diktatoriksi Puolassa. Hän ompiki jo samana päivänä antanut julistuksen, jossa hän muun seassa sanoo, kansassa tosin olewan tähän wirkaan kunnollisempia miehiä kuin hän, mutta wäli-aikaisen hallituksen kanssa keskusteltua, näkee hän asioiden waatiwan häntä ottamaan diktatorin wiran,

jonka hän jälleen on jättäwä kansan edusmielien käsiin heti kun kansa on ikeestä pelastettu. Hän lupaa maatilat talonpojille omiksi, kun lunastuksen entisille isännille suorittawat, ja lehoittaa kaikkia wapauttamis-sotaa. Hänen julistuksensa sanotaan tehneen mainion vaikutuksen. Niin kerrotaan myös, että Langiewicz nykyjään on saanut 2,700 kiveriä, tarpeeksi asti runtia ja luotia sekä ruokatarwaraa ja hewosia. Bentkowski, edusmies Preussin kamarissa ja tykkiwäen upsieri, on mennyt Puolalaisien puolelle, mistä asiasta paljon puhellaan.

Preussista. Kansan edusmiehet owat kiiwaasti tarttuneet hallituksen ystäväpuolisesti tekemään liittoon Wenäen kanssa. Ranska uhkaa sodalla ja he tietäwät Ranskan tahtowan muuttaa rajaa Reinwirtaan saakka, ja nyt olisi Ranskalle sopiwa aika, koto Europan mielisuoistolla woittaa itselleen Reinwirran wäsemällä puolella olewat Preussin nykyiset maat. Edusmiesten kamarissa on siis ollut sangen ankarointa keskustelemista, jotka päättyiwät siten, että 246 äänellä 57 ääntä vastaan liitto Wenäen kanssa julistettiin hyljättäwäksi. Ministeri Bismark on hallituksen puolesta itse puolustanut tätä liittoa. Preussin sanomakirjallisuus kokee kaikin woimin waroittaa hallitusta pysäymästä maata ehkä vielä ihan perikatoon. Ja ellei Preussin hallitus pian muuta mieltään, niin on Euroopan yleinen rauha suurimassa waarassa, sen jo owat huomaawinaan kaikki, jotka wäheinki owat miettineet asioiden oikeata laitaa.

Italiasta. Puolalaiselle siirtokunnalle Italiassa on Garibaldi lähettänyt näin kuuluvan kirjeen: „Sotatowerit! Te anotte minulta sanaisen ja minä tahtoisi antaa Teille työ-apuani. Tappelutantereella olette wuodattaneet wertanne Italian wapauttamiseksi, Teille pitää Italian osoittaa apuansa, ja minä toiwon että niin on tapahtuwa. Taistelu johon epätoiwon tuska syöksi onnettoman maanne, on tekewä Euroopan mieli-alan suoistolliseksi sorretuita kansalaisianne koftaan. Urhollisista miehistä ei vielä ole puutetta tässä maailmassa, ja ne kyllä tarjoowat Teille apuansa. Jumala pelastakoon Puolan maan! Teidän Garibaldinne.“ — Raha-apua kootaan ahkerasti Puolalaisille. Puolalaiset Italiassa owat osaksi jo lähteneet kotimaahansa ja toiset tekewät lähtöä. Mainion Klapkan ja useita muita Unkarilaisia sanotaan myös jo lähteneen Puolaan. — Garibaldin terweys on taas huonossa tilassa.

Wuotista. Tukholmissa on pidetty kokous Puolalaisten wapauttamis-sotaa warten. Wapaa-herra Raab oli puheenjohtajana ja useita waltio-päiwän miehiä oli siinä läsnä. Suurimmalla innolla tehtiin päätös, joka innokkailla lauseilla waatii Puolan wapautta ja ankarasti moittii Preussin liittoa Wenäen kanssa. Rahaa on ruwettu kokoamaan sota-aseiden hankkimiseksi Puolalaisille.

Amerikasta. 5:s maalisk. 5 tuhatta mustaa wapautettua orjaa, joita wälko-weriset päälliköt johdattawat, lähetetään kofta niihin eteläwaltojen maihin, joissa on mustaa kansaa, ylllyttämään orjat siellä tarttumaan sota-aseisiin. Meinen luulo on, että nämät ainoastaan odottawat mainittua mustaa sotajoukkoa nostakseen kapinaa herrojaan vastaan. Indianopolisissa on pidetty kokous, jossa 50 tuhatta ihmistä on kääntynyt pohjoiswaltojen puolelle. Sanoma kufkee, että Vicksburgin luona on tapeltu. Pohjoiswaltalaiset owat pommittaneet kaupuntia, niin että orjawaltalaisten oli täytymys paeta kaupunnista. Jos sanoma on totta, niin tulee tällä tappelulla olemaan suuret seuraukset. Sitä wastoin owat pohjoiswaltalaiset menettäneet pienemmän tappelun Tenesseessä.

Kuulutuksia.

Medelst offentlig auktion, som anställes inför Magistraten Lördagen den 11 instundande April kl. 11 f. m. utbjudes, till den minst fordrande:

1:o Underhållet, sopningen och rengöringen af stadens gator och allmänna platser på fem års tid, räknadt ifrån den 13 instundande Maj; samt till den mestbetalande:

1:o Höafkastningen från bulevarden å S:t Anna.

2:o Stadens muhlbete och vallandet af stadens boskap.

3:o Restaurationen i Stads promenaden uti S:t Petersburgska förstaden;

4:o Arrendet af 1870 qvadrat famnar staden tillhörig mark invid tomten N:o 191 i S:t Petersburgska förstaden, på fem års tid, räknadt från den 1 instundande Maj; samt

5:o Källaren under gamla Rådhuset, på fem års tid, räknadt från den 1/13 nästkommande Juli, allt på sätt vid auktionen närmare uppgifves; hvarom hugade spekulanter, hvilka böra præstera antaglig borgen för åtagandens fullgörande, underrättas. Wiborgs Rådhus, den 18 Mars 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

(3) 1

J. G. Heinrichius.

Huutokauppoja.

Sulkisella huutokaupalla, joka toimitetaan Kaupialan kylässä Säkijärven pitäjässä kesäviikkona 1:nä päivänä tulevaa Huhtikuuta kello 10 edellä puolenpäivää, myydään laivasta "Independent" pelastettuja tavaroita, nimittäin: noin 1200 puutaa monenlaatuista rautaa kelpaavaa talouden tarpeihin, 130 puutaa kanfirautaa, 33 puutaa wasea, 82 kyp. lanffuja 70 puutaa nuoraa, 1 laivan ankkuri, 73 puutaa rautawitjoja ja 60 sölää polttopuita josta tällä haluawille ostajille tieto annetaan. Kaupialassa 26 p. Maaliskuuta 1863.

(2) 1

Fredrik Alfthan.

Yksityisiä ilmoituksia

Ausstellung

von

Oster-Eiern.

Panorama, Chocolat, Dragant, Conserve und Nococo in reicher Auswahl zu den bevorstehenden Oster-Fetertagen zu empfehlen;

Die Ausstellung beginnt am Sonntag den 29:ten März 1863.

Sebastian Wild.

(3) 1

Conditör.

Northern Assurance Company

Eld- och Lifförsäkringssällskap

i London

grundadt år 1856,

stadfästadt genom särskild parlaments takt.

Kapital 1,259,760 Pund Sterl.

Reservfonden 445,029 » »

Årlig inkomst 232,021 » »

motsvarande tillsammans öfver

Tretton Millioner Rbl S:r.

Försäkringar emottagas genom

Herm. D. Kröger.

Vördsam Anmälan.

Undertecknad, som numera vunnit Allernådigst tillstånd förr inrättande äfven möbelfabrik i denna stad, får härmedelst rekommendera sig hos den vördade allmänheten. Ackuratess, skyndsamhet och möiligast billiga priser skola, såsom jag hoppas, förskaffa mig allmänhetens förtroende och talrika kunder. Min bostad är i afl. Handlanden Aleneffs arfvingars gård i närheten af ryska kyrkan i S:t Petersburgska förstaden. Wiborg den 16 Mars 1863.

C. G. Hammarlund.

Ergebenste Anzeige:

Nachdem mir Allergnädigst Privilegium zur Eröffnung einer Meubel-Fabrik hieselbst erteilt worden, nehme ich mir die Freiheit solches einem Geehren Publikum ergebenst anzuzeigen und wage ich zu hoffen daß Akurate und prompte Bedienung, wie auch möglichst billige Preise mir das Zutragen des Publikums erwerben und zahlreiche Kunden verschaffen werden. Meine Wohnung ist im Hause der Aleneffschen Erben unweit der russischen Kirche in der S:t Petersburger Vorstadt. Wiburg den 16 März.

(3) 2

C. G. Hammarlund.

Palmelukseen haluama.

En person som eger praktik uti landtbruket och som i flera år, å ett och samma ställe innehaft inspektors befattning önskar sig till instundande vår eller höst flyttning dylik tjänst; hedrande betyg om dess uppförande skola presteras, om svar godhetsfull inlemnas uti förseglad biljet till K. R. å tryckeriet der dessa blad utgifves.

(2) 1

Pudonnut:

I Tisdag förlorades på stora gatan ett brunt bandfäste samt ett svart hårnät som anhålles upphittaren att aflemna i Stadsrådinnan Mickvitzes gård N:o 80.

Ein Opernglas ist am 20 d. Monats wahrscheinlich beim Theater Ausgange verloren worden; der ehrliche Finder, wird gebeten selbiges gegen angemessene Belohnung im Hause N:o 46 im untern Stock abzugeben.

Yhden Theaterkiffarin läsi en 20 päivänä tätä kuuta pudotettu luultavasti ulosmennessä theaterista, — ja rufoillaan rehellistä löytäjää ansaitsemaa palkintoa vastaan sen tuomaan alakeriaan tämän kaupungin kartanoon N:o 46.

Yksi Salopin kappichong on pudonnut kaupungin ja Reittyniemien välille, jenkä rehellinen löytäjä funniallista palkintoa vastaan tufaisin toisti Sparrowin kartanoon Reittyniemelle.

Wuokrataan.

4 rum med kök, vedlider och del i källare och tvättstuga uti gården N:o 28 i f. d. fästningen från den 1 Juni 1863. Närmare underrettelse lemnas af Johan Durisch.

Från 1 Juni 3 torra rum och kök samt nödiga uthus i gården N:o 31 i f. d. fästningen, invid Mottis arfv. gård. Närmare underrättelse erhålles hos Tulander.

(3) 1

Uti gården N:o 96 inom Fästningen finnes ett stort och vackert rum inom varm tambur nu genast att hyras.

(2) 2

Ifrån den 1 Juni ett kvarter bestående af 4 rum, tambur, kök, vedlider och källare i gården N:o 46 inom fästningen.

(3) 2

Uthyes ett kvarter bestående af sex rum och alla nödvändiga uthus i gården N:o 67 inom före detta fästningen och efterfrågas hos Carl Sallmén.

(3) 2

Myytävänä.

Tammerfors Linne lärster, Dreller och Duktyger, samt Åbo-handskar hos

J. F. Albrecht.

Tampereen liinawaatetta, drelliä ja pöytäwaatetta sekä Turun hanffioja

(3) 1

J. F. Albrechtilla.

Miihifuuwa suomen ruista myöpi Wiipurissa Sagelin kartanoissa

Adolf Melander.

Rappalais-wiran toimittaja.

Ett stort urval Tapeter hos

(3) 1

Aleneff.

Nya dubbla fönsterramar öfver 6 fot höga finnes 8 par till salu, till billiga priser, uti Stadstjenaren Korpis gård N:o 95 i Wiborgska förstaden.

(3) 2

Wiipurissa, M. M. Jilialuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:

Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40 penniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a n:

Silliafuksen kirjapainossa Wiipurissa ja kaikkissa maamme postikonttoreissa.

N:o 14.

Tiistaina 31 päivänä Maaliskuuta.

1863.

Wiipurista.

Kirjallisuus-seura kokountuu tavalliseen kuukaus-suuntoonsa Ala-alkeskoulun huoneissa, nousevana tiistaina 7 p. huuhituuta, k. 7 j. puolip.

— Wiime numeron Tisä-tähden asemesta annetaan nyt jo N:o 14, koska tämän viikon perjantai on pitkä-perjantai.

Kansakoulun-seminariumi. Hallitus kuuluu nyt antaneen wahvistuksensa siihen, että tulevana syksynä saadaan Jyväskylässä avata uutta kansakoulun-seminariumia. (H. U.)

Suomen raha-seikat w. 1863 on julistettu Finl. Allm. Tidningissä 13 p. t. k. N:o 60 ja seuranto on se, että kasvaa Suomen valtio-warat tänä vuonna yhteensä 469,803 markkaa 41 penniä. Tästä on jo pois luettu valtio-welan korot ja lyhennyksetkin, ollen tämä siis puhdasta voittoa, eli rikastumista. — Wiime vuotisesä rahaseikkaimme esityksessä karttui tätä jäännöstä 747,533 markkaa 56 penniä. Ei siis rikastu valtio-waramme tänä vuonna niin paljoa kuin wiime vuonna, jos muuten tulot ja mänöt lie todellisuudessa seuranneet sitä julistettua esitystä. — Meljännessä pää-osassa pistää silmiimme sensuuri-laitos maksawan vielä tänäkin vuonna 26,528 markkaa. Jo tuota lunasti maassa, missä laki ja oikeus on jokaiselle helpoa hakea, voitawan tulla toimeen ilman koko tätä laitostetta. Näistä woroista saisi sitte suomenkielen, nyt alussa ylä-oikeuksissa tarwittawille kieli-kaantäjille palkintoa.

(Tapiö.)

Suomi koulu-kielenä.

Tärkeimmäksi kiista-aineeksi koulu-opettajain kokouksessa, keskellä nousevaa keskäunta, arwattawasti tulnee suomen saanti wälitys-kieleksi koulun opetukselle. Se hippakunnan-hallitus, jonka istuin on maamme sydämessä, kuulunkin jo yrittävän esitellä kaikkissa maamme opistoissa käytettäväksi sekä suomea että ruotia opetus-kielenä, eikä ainoasti oppi-aineena, ja jo eitelneen Duluun asetettawaa laweampaa alkeis-opistoa semmoiseksi. — Wiipurista muutama opettaja on wiime wiikolla wirallisesti antanunna tällaisen lauseen:

Koska nyt wirallisestikin on noussut kysymys alkaa, muutaman vuosikymmenen perästä, kansan kielellä antaa kaikki tuomarilta ja muista wirakunnista Suomesta lähtewät pöytä-kirjat, päätökset ja wirka-kirjoitukset yleiseen, lienee myös aika wähistellen saattaa suomea wälittimeksi koulu-opetukselle maassa. Yleisesti muka tunnusteltanee että siwistyneen äidin-kieli on se kieli, jolla hän on saanna

siwistyksensä. Siis Suomen maan tulewille wirkaja ammatti-miehille, päästäksensä niin taitawiksi Suomenkielessä, että he sillä rentonaan ja wirhetömästi woivat lausua ajatuksensa kirjallisestikin, on wälttämättömästi tarpeellinen että he tällä kielellä saawat siwistyksensä, koulussa edes, — waikapa ei huolitattakaan kansallisuuden aatteesta ja sen waatimuksista tämän suhteen, ei tietineellisestikatsoittaissi asiaa kansallisuuden kannalta. — Kouluoppilasten puolesta, suomalaisissa paikka-kunnissa warmaankin, ei ole mitään estettä, etenki koska „Suomen Ystäwät” nimellisessä yhtiössä, joka on welwoittanut käyttämään suomea jokapäiwäisesäki kansa-puheessaan, enemmistö kuuluu olewan oppilaisnuorisoa. Nykyiset opettajat kuitenkin eiwät kaikki liene niin pystyviä kieleen, että he tarpeellisella ja toiwottawalla menestyksellä woiswat opettaa suomeksi; waan koska jo kaksi vuosi-kymmentä on kouluissa opetettu suomea ja, wiimeisinä 6:na vuonna, jo yläalkeiskoulun toisesta luokasta alkaen, — johon lisäksi tulee, että opettaja-kokelaan tutkiössä on wälttämätönnä tutkinto-aineena suomi, Suomen kielen ja kirjallisuuden professorin armosteltawana, eikä mikään estä lawentamasta eli korottamasta waatimuksia täydelliseen suomen kielen taitoon, tässä kohiti, — niin me saamma, johdatetuina, 15 p. nousevaa kesäkuuta tulewan yleisen opettajajunnon Esimiehen, hr. Professori tohtori Clewen käsillä, arwollisimmaksi keskustelu-aineeksi kokouksessa, nöyryimmästi esitellä:

„Eikö jokainen, tästälähin päästäksensä opettajaksi julkiseen opetus-laitokseen suomalaisessa paikakunnassa, ole welwoitettawa, ynnä kaikki muut opettajat sallittawat ja kehoitettawat, opettamaan opetus-aineitansa suomeksi?”

H. R. R.

Suomi.

(Lähetetty.)

Ah! armas Suomi, isän-maa!
Kulaan ei maata sitä saa,
Ku werralles wois webettää
Ja arwollesi asettaa.

Sä aina suloisuudella
Halastamahan voitat kans'
Sen ku sun ensin hylkääpi
Ja muille maille kulkepi.

Sun muotos muistoon pistäwä
Du ijät meille kiistäwä,
Ett' kultalaa ei kuuluffaan,
Enään ei toista tulluffaan,

Ku woisi mielen tyhdyttää
Ja miehen siellä pysyttää
Iloisna yhden werran taas
Kuin rakkahassa isän maass'.

Ja waikka luonto toisinans
Hätytteleepi hallan kans'
Ja wiljan wiepi waršin pois,
Niin senki miehet vielä vois'
Jos aikaa myöten poistaa myös,
Kun ensin tehdään suuret työt,
Kun suot rämeetki kiiwataan
Ja hallan-pesät perätaan.

Sen jo tuntee joka-ties'
Että ompe Suomen mies
Töissä kowis' festävä,
Woimians ei säästävä.

Suomen kansa tirkistää,
Nhat edes wirkistää,
Parastansa isän-maan;
Jota paljon puuhataan,
Saamme ratki raikumaan,
Aidin kielen laikumaan,
Walta-kieleks vastaanmaan
Dikeusissa haastamaan.

Unhotuksiin jääpi siit'
Wastukset, mit' oli siit'
Kun astamme ajettiin
Wieraall' kielell, kiedottiin.

Tästä en toru tuomarii
Enkä syytä sihteerii;
Käännöksiä käypi näin
Monta paikkaa nurinpäin.

Herra heille aina ann'
Ymmärrystä tykö kann',
Jotka toimin koettaat
Mitimm' kieltä ojentaa.

Todets' tulfoon wiimenki
Suomen kansan toiwokki;
Siitte ompe olewa
Riemu-juhla tulewa.

D. B—g.

Tuli-palo.

(Jatko n:sta 12.)

„Mitäpä se olisi auttanut että raapia piikaa,"
wastasi rummun-lyöjä, „hän woisi lyödä kowem-
min toisen kerran; mutta jos minulla olisi mitä
ruokaa antaa kiskalle, waikka saikka-palaisen, niin
olisi paljon parempi."

„Jos saat kissan kiini, poika kulta, ja tuot hä-
net tänne, niin annan sinulle koko saffrani-rinkelin
waiwastasi. Tiedän kyllä minä ihmis parka etten
tän' yönä saa unta ollenkaan waiwasta ja tus-
kasta."

„Jos lupaatte minulle saffrani-rinkelin, kun tu-
len kissan keralla, muori Sanna, ja jos nyt an-
natte minulle saikan, niin tuon eläimen tänne,
waikkapa saisin etsiä häntä koko puolen yön. Kat-
sokaa waan muori Sanna" — tätä sanossaan pil-
kisti hän hywin wiekkaasti silmillänsä — „että
jätätte porstuun-owen auki, että pääsisin sisään kun
tulen enkä tarwitsisi herättää herra Gyllendeg'ia."

Wanha ei wastannut sanaakaan, hymyili waan
ystävällisesti ja taputti häntä kolmella formella
olka-päällensä, warmaanfin täten selittäen suostu-
muksensa hänen yrityksensä. Heti tämän perästä
meni hän pakari-puotiin, seuraawaiseen huoneeseen,
tuomaan tingityn saikan, ja meidän pieni ystä-
wämme ei ollut se, joka antoi semmoisen tilaisuus-
den mennä kassistanssä pois. Kello-tapulini awain
oli jo hänen nahka-röijysfänsä piilossa, ja hän
itse oli mennyt likemmä kytölin owea ennen kuin
muori Sanna kerkisi walita saikan, semmoisen jonka
luuli olewan sopiwanman antaa maksutta. Kun
Sanna viimein tuli ulos, otti hän tiitosella pal-
kintonsa ja näkyi jotenkin tarffaan kuuntelewan neu-
voja, joita hän sai, Sannan häntä loistaessa ulos
kyölistä ja porstuusta. „Mene nyt sukelaan, poika

kulta," näin oliwat hänen wiimiset sanansa, „mene
hiljaan ja elä houfuttele wihaisesti jospa ei pai-
kalla tule luokse. Kawata ett'et ota häntä nist-
kasta kiini, niinkuin koiria tavallisesti kannetaan,
waan otat hänet hiljaan käsiwarrellesi. Anna hä-
nen ojentaa päätänsä kaswojasi wasten, niin ma-
kaa hän tyytywämmiin. Kule sitten hiljaan ylös
meidän rappuista ettet hawauta herraa, kuuletko.
Jos hän nautuu ja huutaa, heikko eläin, niin silitä
häntä kauniisti, kun tulet kartanollemme, ja puhu
hänelle kauniisti, ymmärräthän. Porstuan owen
kyllä jätän auki, ja eikä mikään muu owi talossa
ole lukottuna. Jää hywästi, poika kulta, muista
nyt waan mitä olen sanonut sinulle." Tätä sa-
nottuaan weti hän porstuu-owen hiljakseen kiini
pienen tuttamme perästä, joka kiirehti odotta-
mien toweriensä luokse.

Ilahuuto kohtasi meidän pientä rummun lyöjää,
kun hän sisään astuessaan kokoushuoneeseen näytti
kellotapulini awainta, ja ilo kasvoi vielä suurem-
maksi, kun hän ilmoitti, että tie herra Gyllendeg'in
kammariin oli auki ja ilman estettä. Paikalla lai-
tettiin kaikki neuwot walmiiksi tapaukseen. Ken-
raali sekä toinen luotettava mies walittiin herra
Gyllendeg'ia pelottamaan, neljä muuta määrättiin
kelloja soittamaan, toisten piti erota joka katu-kol-
kaan ja, tuli-ilmoitusmerkkiä kuultauansa, ryhtyä
työhönsä. Josaisella oli paikkansa ja oltiin tyytywäi-
set. Aluea su meni omia teitänsä oli rummun-
lyöjä, joka, tulifena ja wihaifena niinkun hän oli,
suutuksissaan jätti seuran, koska eivät hänelle tah-
toneet antaa mitäkään paikkaa missä hän toimit-
taisi asiansa. Hän tahtoi nimittäin kaikkia woimia
olla yksi niistä, jotka tulewat herra Gyllendeg'ia
hawauttamaan. Siis pisti häntä jo ensimmäisen py-
kälän päättäessä, ettei kenraali häntä muistanut,
kun hän kuitenkin tunsi herra Gyllendeg'in suojat
paremmin kun joku muu, ja hän ei malttanutkaan
olla waiti.

„Kummeffin mihinkä minua lyfättäneen," sanoi
hän, „ei juinkaan olisi lii'ammaista että saisin seu-
rata keralla herra Gyllendeg'in luokse, olenhan kum-
minfin hänen tähdenjä saanut enemmän selkähäni
kun joku muu ja olenpa vielä oppinut tuntemaan
hänen huoneitansa, jolloin oli paljon waarallisempi
oleksella siellä, kun nyt taitanee tulla."

„Eihän sinulla oo muuta nuttua kun nahka-turk-
kisi, jonka kaikki tuntewat," sanoi Kenraali.

„Wai niin," sanoi pieni tuttawa, „eikö minulla
ole sarja-röijyni?"

„Oh! sen owat nähneet vielä useammin," jatkoi
toinen „ja olethan itsetin niin pieni ja pyöreä,
että kaikki, jotka kerran owat nähneet sinut, tunte-
wat sinun waikka keskellä yötä niinkun nyt. Herra
Gyllendeg heti arwaisi kaikki jos näkisi sinun ensi-
mäisenä ryntäävän huoneesensa."

„No woinhan päästä hänen porstuaansa?" ky-
syi rummun-lyöjä yksipäisesti.

„Ei," sanoi Kenraali wakaasti, „alusfa sinä et
saa olla näkywisessä koko kartanolla; mutta" sanoi
hän ystäwyhdellä, „sinä saat seurata heitä jotka
lähtewät kelloja soittamaan, siellä on sinulla pal-
jon rattoisampi."

„Eaan kiittää nöyrimmästi," sanoi tuttamme,
„niin hullu en ole että sinne menisin. Kerran olen
koetellut pimeessä sinne kawuta, oli wiimisi joulu-
aamuna, silloin oli wähyältä wajaa etteivät noibat
minua syönnect. Olsiwatko olleet yksi tahi kaksi;
waan lauloiwat korwihini, niinkuin olisin ollutna
neuliais-pesässä. Kuulenpa että yksi niitä pisti
minua nistahanifin, waikka nahka-kaulukseni otti
wastaan. Menkööt sinne toiset, waan minä en
mene."

„Ohhoh! onpa sinua aika weitikka; no mene hei-

dän keralla jotka asettuivat fatu-kolffihin." Tässä suuttui ystävämmme nyt aika lailla ja, muriusten ettei hän mikään yö-wartija ollut waan kelpasi pärempaan, otti lakkinsa ja meni, niinkuin sanottu oli, omia teitä tulkemaan. Jällelle jääneet walmistiivat jokahinen paikkaansa huolimatta pienen rummun-työjän juoneista.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Wirolahdesta Maaliskuuksa. En olisi waiwannut Otawan lukijoita tällä kirjjeelläni, waan koska kunnioitettava Otawan toimitus teki vähä wastusta viime kirjjeseni, sanoen minun liioja lausetteleman suomalaisuuden puolustukseksi, niin ei hän tuo haitanne liiafsi, jos tässä panen näytteeksi muutamia ihan tosia tapauksia, joita minäkin olen tässä nuoresa iässäni saanut nähdä sekä kuulla suomalaisuuden sortamisesta. Kääwipä kerran että menin eräältä kaupunnin lääkäritä apua saamaan äkki sairauteni tuoksasta. Määrästä anoin työksipian kautta lääkärin puheille; se (piika) osoitti minua muka paraatti-owelle odotamaan herraansa. Siellä sain seisoa kolmäsä niin pitkän ajan kuin suuri pahantekijä kaakin edessä rangaistuksensa alla. Wiimeinki tuli herra ja kysäsi tulifesti mitä asiaa on, johon wastasin minulle tulleen äsken kowa poltto sydän alaani. Muttakaa, kunniallinen hywä tohtori, tästä tuosta! Hän kysäsi onko ennen waiwanut. On ollut wifaa ruumiiosani. No mistä sinä olet? Wirolahdesta? Mitä mies W-lahdesta? Talonpoika. — Sitte kysäsi hän kiiwaasti: mitä minä sinun sairaudellesi taidan, mene ja tuo papinkirja, panen sinun hoepitaaliin — ja meni että lasi owessa helisi. — No mitä olisi hyötynyt tämä ylpeä lääkäri, jos olisiin kuollut näin komaassa kaupunnissa lääkärin puutteesen ja jällelle jäänyt perheeni olisi muiden hohottawana? — Kerran kuulin erään pitäjän papin rääkänneen pitäjäläisiänsä saarnassaan, sanoen: tässä on pyhä paikka, tää on Herran temppeli, waan tämän ulkopuoli on täynnä perfeleitä, siellä eletään ylellisesti, ylösraketaan perfelitten temppelit, ynnä muuta; waikka en minäkään muista nähneeni enkä kuulleet niillä seuduilla milloinkaan yhtään tirokornwaa sarwipäätä. — Samoin lausui kerran yksi wiisi-nimismies: no näiden Suomen talonpoikain kansa saapi toimittaa asiaa niinkuin lystää. Jos milloin ei wiitsi ottaa kirjaa käsiille, silloin kuin tulewat asiatansa suorimaan, niin sitä pääsee helposti kuin sanoo: ei minulla ole aikaa, tule toisen kerran. — No onko nämä muukalais herrat kohdelleet paremmasti suomalaisia kuin pakanamaiden willifansoja? Eikö Suomen kansan ole täytynyt ihan itsestänsä oppia harjoittamaan meriliikettä aina ulkomaille asti — eihän sen hyödyksi ole kustannettu yhtään meri-lain oppi-kirjaa eikä mitään asetusta. Onko se niin kumma jos suomalaisia usein sakotellaan etenkin meri-asioista, kuin ei niillä ole asetuksia. Mutta kuinka suuret summat eikö ole koottu rahoja Suomeksikin willifansain tarpeiksi!

A. M—lä.

Toimituksen muistutus. Lähettäjä wastatseon itse kirjotuksensa totuuden, jos niin tarwittaisi.

Puolasta.

Lennätin-sanomia. Krakavasta, 23 p. maalisk. Langiewitsj on, 16:nnestä p. maalisk. lähtien, taistellu koko rivin tappeluja. Iltasella 17 p. oli ankara meteli Khrobt'sin ja Slotan välillä, joka päättyi siten että Langiewitsj ja Jetsioranski osittain tulivat tappiolle. Puolalai-

set kadottivat kapineita ja muona-varoja. — 12 p:nä oli melske Szoselossa, itä-puolella Khrobt'sia, ja Buskossa. 19 p. uudistettiin kahakka Buskossa. Hajonneet kapinoitsioita ovat kertonnunna, Langiewitsjin paenneen Opotowic'en. 21 p. maalisk.: Langiewitsj on paossa ja hänen joukkonsa hajoamaisillaan. 22 p. maalisk.: On epäilemätöntä että kapina on herkeämässä. Langiewitsjin, jonka seurassa oli hänen rouvansa ja kenraalistoinsa, on Itävallan hevois-väestö (husaarit) ottanu vangiksi ja viennä Tarnovaan. 23 p. maalisk.: Eilen illalla Langiewitsj tuotiin Tarnovasta tänne (Krakovaan) ja vietiin linnas-loon.

Hippafunnun sanomia.

Suolun: kappalainen Heinjoella, w. kirj. Daw. Ellund, 22 p. maalisk. — Wastutettu: kirj. Kesälahdessa, Gust. Reinb. Vlemqvist, kirkkoherraksi Wiitasaareen. — Määrätty: wali-ajan saarnaaja Sulkawassa Kr. Edw. Galenius, w. kirkkoherraksi Antreille. — Paitu ennen (n:sa 11) mainittuita, pääsee uuteen wafinaisiin wirtteihin, 1 p. koulus.: Katin eli Tegantelsen kappalainen, w. kirj. Andr. Gust. Hahl, kirkkoherraksi Uella, ja Lemm kirkkoherran sijainen, w. kirj. A. Beman, kappalaiseksi Lammille. — Nimitetty: toinen opettaja Wiipurin isemmassa tytär-koulussa, mag:r Dror Gr. Walhström Vainan opettajaksi Perkeen ala-alkuis koulun.

Kuulutuksia.

Hänen Mhaispyntensä Kenraaliturverneerin kashstä Wenäjän Kenraalitenjuli-wiraston Pentoesa jilla antaman esityksen johdosta, elleet asianomaiset kirjjanwaihdeliat tämän kautta muistutetut ei aineasti että warustawat postissa suomalaisille merittulijoille ja muille ullemailla elowille maammiehille lähetettawat kirjansa jeltwilla adresseilla, kuin myös että maksawat postirahan semmeisten kirjain edestä. Jos lähettäjät toiwewat ja paastukseon merittisemisellä ilmoittawat että kirjat, vastaanottajille laittamisen suhteen, owat postilaitteksesta me nepaifeisja jätettawat Wenäjän konsuliviraeteille, jotka eiwät ole wellapmaat maksamaan postirahaa yltiwyisten kirjewaihdelijain edestä. Helsingissa, postiohtokunnalta, 12 p:nä Maaliskuuta 1863.

Käshyn mukaan:

Aler. Tanninen.

(3) 1

Postiohtokunnan Sihteeri.

Medelst offentlig auktion, som anställes inför Magistra-ten Lördagen den 11 instundande April kl. 11 f. m. utbjudes, till den minst fordrande:

1:o Underhållet, sopningen och rengöringen af stadens gator och allmänna platser på fem års tid, räknadt ifrån den 13 instundande Maj; samt till den mestbetalande:

1:o Håskastningen från bulevarden å S:t Anna.

2:o Stadens muhlbete och vallandet af stadens boskap.

3:o Restaurationen i Stads promenaden uti S:t Petersburgska förstaden;

4:o Arrendet af 1870 qvadrat samnar staden tillhörig mark invid tomten N:o 191 i S:t Petersburgska förstaden, på fem års tid, räknadt från den 1 instundande Maj; samt

5:o Källaren under gamla Rådhuset, på fem års tid, räknadt från den 1/12 nästkommande Juli, allt på sätt vid auktionen närmare uppgifwes; hvarom hugade spekulanter, hvilka böra præstera antaglig borgen för åtagandens fullgörande, underrättas. Wiborgs Rådhus, den 18 Mars 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

(3) 2

J. G. Heinrichs.

Suutokanvassa, joka Magistratin edessä tapahuu lauwantaina, tulewan Huhtikuun 11:tenä päivänä, tarjotaan vähemmän waativalle:

1:o Kaupungin fatupalatojen tanterein jiiwoeminen kewäällä ja lakaseminen kesällä, sekä maantien oien parantaminen rawalla julan aikana, kolmeksi wuodeksi. — Jos niin hyödyllisemmäksi näyttää, jaetaan nämä työt ja fatupalstat eri osiin ja annetaan ne useimmille urakkamiehille; ja enemmän maksawalle:

1:o Heinänteko Terwanien ryytimäassa.

2:o Kaupungin sarjalaitumet.

3:o Marinen pito Aninan ryytimäassa.

4:o Wäli kaalimaan saareke Tiltannurmella, ja

5:o Kellarit wanhan kunkahuoneen perustuksessa. Tästä, sekä että urakkamiehen pitää antaman takauksen toinsa täht-

tämifestä, haluffaille tietoa annetaan. Wiipurin kintahuoneessa, Maaliskuun 18 päiw. 1863.

Magistratin puolesta:

Robert Örn.

J. G. Heinrichus.

Sedan Keiserliga Senaten för Finland den 10 innevarande Mars föreskrifvit, att de för inspektorn, jemte väf- och spinnmästarinnorne vid krono spinnhuset i Willmanstrand upplätne boställshus med dithörande plank och portar, skola repareras, äfvensom boställets tomt planeras och utdikas samt derå erforderlige, nya liden och visthusbyggnader uppföras, allt i enlighet med dertill af vederbörande läne arkitekt uppgjorde ritningar och kostnads förslag, slutande sig å tretusen femhundra rubel nittiotre kopek silfver, så komma desse reparations och byggnads arbeten att genom offentlig auktion, som måndagen den 27 nästinstundande April kl. 11 f. m. härstädes och inför Magistraten i Willmanstrand samtidigt anställles, till den minstfordrande å entreprenad utbjudas, dervid spekulanterne ega alternativt uppgifva sine anspråk 1) för berörde arbetens skyndsammare verkställande inom den 13 nästkommande September och 2) för desamma slutförande inom den 15 September 1864. Börande vederhäftig entreprenad borgen åtfölja derå skeende anbud, vid äfventyr att annors intet afseende fästes å anbudet, hvilka i öfrigt äro underkastade Keiserliga Senatens profning. Och äro kostnads förslagen jemte ritningarne för hugade spekulanter tillgänglige här å Landskontoret hvarje helgfri dag f. m. till och med den 11 te samt derefter hos ofvaubemälda Magistrat från och med den 13:de April, intill auktions dagen. Wiborgs Landskontor, den 26 Mars 1863.

B. INDRENIUS.

E. Olsoni.

Kesä Keisarillinen Suomen Senaatti 10 pöytästä tuuta on sääntänyt, Lappeenrannan ruunun ketrui huoneen hoitajalle ynnä kutomisen ja ketruiin nais opettajille määrätty miron asunto huoneet laivoineensa ja porttineensa korjattaviksi, sekä niiden karkano maan tasotettaviksi, kun myös niille tarpeelliset uudet liiteri- ja muona suojat rakennettaviksi, piirroksiin mukaisesti ja esityksellisesti 3:00 ruutan 93 foreetan kulungilla; niin tulee nämä korjaus ja rakennus työt julkisen huudon kautta, yhtaikaa täällä ja Lappeenrannan Maistraattissa enä huutikuun 27 p. kello 11 e. p. v. mahimman vaatimalle tarjottavaksi urakalle, jillä tavoin että huutajat saavat ilmoittaa vaatimuksensa 1) mainittuun töiden tiiveellismästä valmistamisesta 13 päivään enä tulevana kuukauteen ja 2) niiden täyttamisestä 13 päivään 1864. Wakauteut urakan takaukset ovat huutaessa edesannettavat, jillä haastolla, ettei, takaukitta, karkanoa tule huutoille, jotka muutoin ovat Keisarillisen Senaatin tutkimon alaiset. Ja ovat piirroksit sekä kulungin esitykset urakan halullisille katseltaviksi saapuvilla täällä Maankontoriissa joksiksenä arkipäivänä e. p. v. tämän kuun 11 päivään asti — ja sen jälkeen edellä mainituksa maistraattissa 13:sta päivästä huutoon saakka Wiipurin Maankontoriissa 26 p. Maaliskuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 218

E. Olsoni.

Huutokauppoja.

Lördagen den 4 instundande April kl. 4 e. m., försäljes medelst offentlig, härstädes anställande offentlig auktion åtskillig lösegendom i guld, silfver, möbel, koppar-, messing-, bleck- och jernsaker, läng-, säng- och hönkläder samt diverse; hvarom köpare underrättas. Wiborgs stads Auktionskammare, den 30 Mars 1863.

Wold Älgren.

Julkisella huutokavalla, joka toimitetaan Raufialan kylässä Saffjärven pitäjässä festiivikkona 1:nä päivänä tulevaa Huutikuuta kello 10 edellä puolenpäivää, myydaän laivasta "Independent" pelastettuja tavineita, nimittäin: noin 1200 puuta monenlaatuista rautaa felpaavaa talouden tarpeihin, 130 puuta kankirautaa, 35 puuta maskea, 82 kapp. laukkuja 70 puuta nuuraa, 1 laivan ankuri, 73 puuta rautavirjoja ja 60 kplä polttopuita. josta tällä haluaville ostajille tieto annetaan. Raufialassa 26 p. Maaliskuuta 1863.

(2) 2

Fredrik Alfthan.

Yksityisiä ilmoituksia

Ausstellung

von

Oster-Eiern.

Panorama, Chocolat, Dragant, Con-

ferve und Mococo in reicher Auswahl zu den bevorstehenden Oster-Festtagen zu empfehlen;

Die Ausstellung beginnt am Sonntag den 29:ten März 1863.

Sebastian Wild.

Conditor.

(3) 2

Den som vet sig ega främmande gummi-galoscher med sigill på botten ville vara god och i nästa Onsdag den 2 April klockan 7 o. m. hos konditor Durisch göra ombyte.

Pudonnut.

Ein Opernglas ist am $\frac{9}{20}$ d. Monats wahrscheinlich beim Theater Ausgange verloren worden; der ehrliche Finder, wird gebeten selbiges gegen angemessene Belohnung im Hause N:o 46 im untern Stock abzugeben.

Ohden Theaterliikarin lafi on $\frac{9}{20}$ päivänä tätä kuuta pudotettu luultavasti ulosmenneessä theaterista, — ja rufoillaan rehellistä löytäjää ansaitsemaa palkintoa vastaan sen tuomaan alafertaan tämän lauvungin karkanoon N:o 46. (2) 2

Wuokrataan.

Gården N:o 58 och 61 i Petersburgska förstaden uthyres helt och hållet eller om så åstundas i enskilda qvarter.

Uthyres ett qvarter bestående af sex rum och alla nödiga uthus i gården N:o 93 inom Wiborgska förstaden, och efterfrågas hos Stadstjenar Korpi.

Från 1 Juni 3 torra rum och kök samt nödiga uthus i gården N:o 31 i f. d. fästningen, invid Mottis arfv. gård. Närmare underrättelse erhålles hos Tulander.

(3) 2

Uthyres ett qvarter bestående af sex rum och alla nödvändiga uthus i gården N:o 67 inom före detta fästningen och efterfrågas hos Carl Sallmén.

(3) 3

Från den 1 Juni ett qvarter bestående af 4 rum, tambur, kök, vedliden och källare i gården N:o 46 inom fästningen.

(3) 3

Myytävänä.

Diverso Möbler, Eqvipager, hästar, körredskap och diverse säljas i anledning af flytning från orten i Wiborgska Förstaden hos kapten Juncker.

По случаю отъезда продается Экипажи, сбруя, мебель и разные вещи на Выборгскомъ Форштагъ у Смотрителя Госпиталя.

Billiga Visitkorts-Albumer

(3) 1

hos J. G. Sundström.

Къ наступающему празднику имѣются выборъ серебряныхъ Пасхальныхъ лицъ. Иванъ Эттингеръ

Å Hanhijoki egendom säljes furu plankor och bräder till billigt pris.

На мызъ Ханхиоки продаются дешево сосновые планки и доски.

(3) 1

God Memma till daglig afhemtning hos W. Syrenius. Boende uti huset gentemot Katholska kyrkan.

Tammerfors Linne lärster, Dreller och Duktyger, samt Åbo-handskar hos

J. P. Albrecht.

Tampereen liinawaatetta, drelliä ja pöytäwaatetta sekä Turun hanjikkoja

(3) 2

J. P. Albrechtilla.

Miehittävää suomen ruusta myypi Wiipurissa Bagelin karkanoissa

(3) 2

Adolf Melander.

Kappalais-wiran toimittaja.

Ett stort urval Tapeter hos

(3) 2

Alenoff.

Wiipurissa, M. A. Jilinafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander. Painamisen sallii: J. P. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 14.

Roussu-aika Wiipurissa Päätähensä perästä.

Raha-kurssi.

Pietarissa 4 Huhtik. (23 Maalisk.)

London	36 ¹ / ₄ , 3 ³ / ₈
Amsterdam	178, 178 ¹ / ₂
Hamburg	32 ⁵ / ₁₆ , 8 ¹ / ₁₆
Paris	380, 381

Torihintoja.

Ruutit 5 rupl. 30 kop. ja 6 rupl., ohrat 4 r. ja 4 r. 30 f., kaurat 2 r. ja 3 r. 20 f., potatit 3 r. 30 f. ja 4 r. tymmyri; woi 13 ja 18 f., suolattu siian liha 10 f., palwattu raamaan liha 4 ja 5 f., suolattu lampaan liha 5 f. naula; suolattu taimen 10 f. ja lohi 10 f., siiat 6 ja 7 f. naula; heinät 20 f. puuta; petäjä halot 1 r. 10 f., toivu halot 1 r. 40 f. ja 1 r. 30 f., kuusiset 1 rupl. syli.

Wiipurista.

Wallien purkaus-työ on ollut täällä kaiken tämän talwea melkoisella miesjoukolla käymässä ja on purkaus-wäki nykyisin kaiken korkeimman walliferrossen lompussa kaupunnin itä-nurkalla pitkän kasarmin takana. Se ei ole erinomaista että tällaisiin työt, olkoon se rakentamista eli repimistä, ottawat tuo tuostakin tihrinta työväestä, ja niin on walitettawasti tässäkin työssä tapahtunut. Muutamia wiikkoja sitte tappoi suuri jäätyneet multamöhkäre lohkeisinaan ja pudotesinaan yhden miehen ja useimmat owat saaneet pahoja loukkauksia, moni ehkä niinki pahoja että jääpi ikuisesti wikaperaiksi. Waromattomuus on nähtävästi eninnä syynä tällaisiin tapaturmiin. Purkamis-työssä ei ole nyt enää nähty seuraturia sitä tapaa kuin ensin syksytalwesta, jolloin se näytti hirtittävältä, kuin miehet kaitwoiwat juuresta lähtein itsensä wallin sisään ja sieltä ensin kaiken sulan mullan pois ja lohkoiliwat sitte päätyksen kauhian suurissa, huoneiden koloissa tiijuisia alas. Jos sellainen altakaiwettu jäätyneet maa sattuu lohkeemaan ennen aikojansa itsestään, miesjoukon alla ellessä, niin ymmärtää jokin mikä kauhistus silloin on käijissä. — Muutoin kaunistuu ja paranee kaupuntimme tila ja muoto yhä sitä muokaa mitä wallit ja wallihaudat häwiäwät ja uudet kartano-rakennukset Salakalahden ympärillä kohoawat valmiiksi. Ja itse Salakalahdinkin osakseen, tämä ryöpiä lokalahdi, alkaa jo olla waarassa häwitä. Sen häwiämisen aika on luonnollisesti luettava yhteen jaksoon wallien ja wallihautojen häwiämisen kanssa. Jo tänä kewanä nimittäin alotetaan tällä lahdella isoa työtä, tekemään sen poikki isoa tietä. Tien on ottanut urakalla teettääksensä yhti tässä kaupunnissa jo kauwan tunnettu hywin toimellinen yhteisten töiden ja rakennusten urakamies herra Leonoff. Tämän nyt tehtävän tien kaunta tulee Repola nimen kaupunnin osa pääsemään jo tietävästi ensi kesän syyspuolella pysyväiseen yhdistykseen warjinaisen kaupunnin kanssa.

— Pitkin tätä kewanatalwea on kaupuntimme läpi kulkenut paljo nuorta sotawäkeä, rekryyttiä, Wenäjältä Suomeen. Maamiehet näillä seuduin puhelawat ettei sitte viimeisen sodan ole ollut niin paljo

sotamies-fuormain khyditsemistä kuin nyt tänä talwena.

— Hänen Majesteettinsä Keisari on 21 p. viime-kulunutta maaliskuuta armossa-kantanut eron 1:stä päivästä ensi tulewata Heinäkuuta lukein professorille Aleksanteri-yliopistossa, kanslia-neuws Johan Wilhelm Snellman'ille hänen professori-wirastansa sekä sen ohessa kutsunut ja määrännyt häntä wiimemainitusta päivästä syyskuun 30 p:ään 1865 saakka olemaan senaattorina ja jäsenenä Suomen keisarillisen senaatin talous-osastossa.

— **Sanoma-lupa.** Kirjapainaja Boris M. Thiesen on saanut nykyisin luwan ruweta antaa maan Borin kaupunnissa yhden eli kaksi kertaa wiikossa uutta sanomalehteä suomen kielellä, nimellä „Lännetär, Sanomia Borista.”

Werenlasu ja sen vaikutukset.

(Lähetetty.)

Hywin paljon käytetään maassamme werenlasua, etenkin naisista ja nuoresta väestä, sekä suomen iskulla että kuppaaamisella kaikenlaisten pienten tautien parantamiseksi ja poistamiseksi. Waan sentähden uittamat niistä, jotka otattawat paljon werta itsestänsä, walittawat pyöryttämistä ja wiilua ja owatki näöltänsä waalakaat sekä kaikin puolin woimattomat. Se on kaikki liika weren lasu, mikä semmoiset vaikutukset tuottaa ruumiisen, waikka eiwät sitä ymmärrä muuta kuin koettelewat semmoisiaki tautia parannella vielä enemmän weren lasulla. Mutta se käypiki turhaan ja vielä enemmän rasitukseksi ruumiille, sillä mistä liaksti otetaan ei siihen niin pian toista siian tule. Kyllä tosin suomen iskeminen ja kuppaaaminen owat tarpeen muutamissa tautiloissa, niinkuin halwauksessa ja hulluksi tulemisessa, waan ei semmoissa niinkuin luunwalossa ja mahataudissa sekä monessa muussa, waikka kohta olen nähnyt näidenki wiimeksi mainittujen tautien tähden werta otettawan. Mutta ei ainoastansa liian weren ottamisella hankita tautia, waan myöskin sopimattomilla waatteilla, joiden awaruuden keskellä ihminen seisoo kuin alasti pakkaisessa. Niin myös monilla turhilla huwitukillaki saattaa ihminen taudin itselleen, esimerkiksi tanssilla, josta näet monet henget tanssimisen perästä hikiinä ja melkein tukahuneina juowan kylmää jäistä wettä ja wieläpä itseänsä ulkona pakkaisessa jääbhyttelewän. Onkohan nuo tuommoiset huwitukset hywin terweellisiä? Meille kun on ylhäältä annettu henki sekä ruumis, niin pitäisi niistä pitämän vähän tarkempi waari.

B. G. F—der.

Sananen T. T:lle wiina-asioista.

(Lähetetty.)

Olellisyys on aina sopimaton; se on wallan oikfein kuin T. T. sanoo wäärin käyttämisen telewän kaikki wääräksi. Saan yhtähywin olla nöyrimmästi kiitollinen T. T:n „huokialle” wastaukselle kysymykseen: Kuinka wiinaa käytetään, ett'ei

se muutu wääräksi wäli-kappaleeksi? Ei kummin-
kaan mahdu se aiwoni, että T. T:n vastaus olisi
uskottawa siinä katsannossa kuin hän sanoo: „nau-
titse sitä niin vähältä että ei se juowuta.“ Jos
kuka waan ei ole wiinalla myrkytänyt, elää paljo
raittiimpana ja wilppaampana sielun sekä ruumiin
puolesta, wiinaa warsin maistamatta, kuin sitä
waikka „wähältäki nautiten.“ Mitä T. T:n epis-
tolan siihen osaan tulee, jossa hän waroittaa: „käy-
tä sitä lääkityskseen kaikkeen siihen kuin lääkärit mää-
räävät, myönnytän hänellä siinä olewan niin oi-
kein, ett'ei sen totuudesta tarwitse ensinkään epäillä.
Oluenki ylellinen nautitseminen on wahingollinen
niin hywin kuin kaikki muuki ylellisyys; mutta ei
se niin wäleen turmele kun wiina. Älköön lufija
luulko, että minä puolustan juopumusta, niinkuin
T. T. näyttää minusta saaneen niin juohtumuf-
selliset ajatukset. Juopumus ei minua ensinkään
miehlytä, tapahduoonpa se minä wäli-kappaleen
kautta hymänsä, mutta sanon waan totuuden, että
wiinaa älköön kukaan taitwutaiko „wähältäkään“
nauttimaan, jos tahtoo säilyttää terwettä ruumista
ja sielua. Samoin ovat kaikki muutki, ja kuumen-
tawaiset wälewät juomat, erinomattain wahingol-
liset. — T. T. sanoo rommistaki juowuttawan, ja
moittii ett'en sen pahudesta puhu mitään. Eipä
T. T. tieteni sitä puolustanutkaan, enkä jiten otta-
nut sitä puheikijakaan. Kyllä siinäkään ei ole mitään
puolustamista enemmän kuin wiinassakaan. Mutta
kaikki ne ulkomaalta tuotawat juomat ovat toiselta
kannalta katseltawat, kun wiina, sen puolesta, että
niiden turmelewaisuutta vastaan on helpompi hal-
lituksenki sotia, kuin wiinaa, joka on sisä-mainen
wihollinen. Sen tietää jokainen joka tuntee wal-
tiolliset ja kansalliset seikat.

Oluen kaluus se näkyy T. T:n mieltä kowin pa-
hoittawan, mutta hän ei näytä pitävän lufua siitä
mikä ihmisen wälemmin wiepi hengelliseen sekä ruu-
miilliseen perikatoon. Jos ihminen menettää omai-
suutensa, ja hänelle jääpi terve ruumis ja sielu,
niin ei hän silloin vielä ole hukassa. Mutta jos
menetetään omaisuus niin, että ruumiin sekä sie-
lun terveys on yhtenä häwinnyt, niin silloin —
ollaan wasta oikeen hukassa. — Se koti-poltton
puolustaminenhan se onki waan nyt monen tärkein
esitys, että muka jokainen saisi warustaa wiinaa,
niin että sitä „piisais kyllin toiseen poltto-aikaan.“
Ett'ei sitä wäähäkän aristettasi, sitä niin hywää
„wälikappaletta,“ jonka avulla moni isäntä hywin
helposti täyttää kalliin palveliain ojennus-welwol-
lisuutensa. Mikä mainion hywä „wäli-kappale“
eikö wiina siinäki katsannossa ole! — Jos wiinan hä-
wiäminen olisi mahdollista, niin ett'ei sitä ensinkään
käytettäsi muutoin kuin lääkärien määräyksestä, niin
tuomitfoot lääkitys-tieteen tuntewat, jos sitä toivo-
minen on **tyhmyys**. — Sanon vielä, että kaikki
juopumus turmelee ihmisen, mutta wälewät, kuu-
mentawaiset juomat kaikkein wälemmin.

Se on mahdoton toiwoa juoppouden enemmän
kuin muunkaan turmion häwiämän kansasta, muu-
toin kun siwistysen kautta. — Enkä pitemmältä
kehäa puhua mokomasta asiasta. Jos T. T. ei
vielä nytkään entistä paremmin käsittäisi aikomus-
tani, tämän wiina-asian puheiksi ottamisesani, niin
minulle juohtui mieleen eräs, jo wanha sanan-tapa,
joka hywin sopii T. T:lle jää-hyväisiksi: ne sutor
ultra crepidam.

D. A.—n.

Omituisia matka-muistelmia.

(Jatko n:sta 11.)

Ostawäni ja minä ajoimme erästä ihanoilla kum-
piuolisisilla puistoilla ja kufastoilla kaunistettua ja
kowahietaista tietä myöten, mikä wiepi pitkin Elben
juoksua. Waunussa pääsimme noin puolen tunnin

ajettua Blankenesen lähestölle, mutta sinne perille
wasta jalkašin. Täällä asuu mäen rinteessä enin-
tään merimiehiä perheineensä siisteissä ja somissa
huoneissansa. Huoneet ovat ympäröityt vähillä
rytymailla aina mäen päällä seisowaan torniin
asti, josta on hywä näkö-ala ympäristölle. Siellä
erään danskalaisen baletti-mestarin seuraan satut-
tuamme, pääsimme, höyryin ja wessitse pois lähdet-
tyä, omnibus-waunussa Altona'an asti. Tämän
Danskan waltakuntaan kuuluvan kaupungin nimi
merkitsee suomeksi „aiwan lii,“ ja ovatkin sen raja-
talot Hamburg'in huoneista ainoasti aitaus-pis-
teellä eroitettut. Katua astuessi ja hebelmä-kau-
pitsioilta makeisimpia wälkkoisia kirjokkaita ostettu-
amme, menimme ensin erään tarhaston sisällä tea-
teri-näytelmiä katselemaan, ja sieltä tultua kuu-
limme „Hamburger berg“ nimisessä osassa yhdestä
huoneesta rummun lyöntiä, soiton säweleitä ja huu-
dahuksia, jontähden pistäisimme sinnekin, mutta pi-
kaiesti käännymme taas pois niistä hyppysäisistä
ja siitä elämästä, jota pikainen katsahdus kuvasi
helvetin omaan kaltaiseksi. Woipi waan rufoilla
että edes jotkut näistä lufemattomista vielä aika-
nansa uskon kautta wapautettaisi sen Hengen ar-
mosta, joka sanoo: „Waikka syntinne olisiwat weri-
punaiset, niin woiwat ihmis-sielut toki tulla taas
lumiwälkkoisiksi uhratun Lampaan werestä ja ansi-
osta.“ Entistä wallia myöten, puilla ja nurmi-
kolla reunnustettua tietä vielä käytyämme, meni ku-
lin fortteriniä lewolle. Alamupuolella taas kah-
den kesken, annoimme soudattaa itseämme lawojen
wälitse Elben ruskeata wettä myöten ja nousimme
sitten Elb-mäelle, sen pawiljongista katsomaan salmi-
puolista näköä. Kaikki paikat Saksanmaalla ovat
asukkaat käyttäneet hyödyksi ja kaunistukseksi, ja
joka paikassa wallitsewa järjestys ja puhtaus on
hupainen silmälle. Hywinä osoittajina, käydessä
ulkomaitten kaupungeissa, ovat Baedererin sekä
Zahn'in reisufirjat.

Hamburg'issa wiivysin mennessä kolmatta wuo-
rokautta, ja aina Schweitz'istä takaisin tullessa taas
saman werran aikaa. Kahdeksakymmenessä muissa
kaupungeissa vähemmin aikaa oltuani, tulee mi-
nun niistä sittemmin myöskin lyhykäisesti waan
kertoa, mitä luulisin lufioille hupaista olewan. Ker-
ronhan nyt peräkkäin vielä Hamburgista jotain.
Se meidän muistossa pysyvä lämmin pitkä-pou-
tainen kesä, oli minunkin koko sillä matkallani
melkein yhtäläisenä säänä. — Joutesani läksin kau-
nein huwiloin siwun tunnettuun Tohtori Wichern'in
perustamaan „das rauhe Haus“ nimiseen parannus-
laitokseen ennen lewä-perään heitetyille nuorisolle.
Tästä opistosta oli äsken eräs Hanowerilainen le-
wittänyt moite-firjaisen, jota vastaan perustaja
oli kirjoittanut wasta-wäitöksen, jota painettuna
ynnä viimeisen vuosikertomuksen hän antoi minul-
lekin. Huolimattomuudesta (?) hylätyitä nuorukaisia
pyydetään siellä laswattaa vielä kelpo-ihmisiksi, ja
on jo moni sieltä pääsnytkin wanki- tahi sairaa-
huoneitten kaitioiksi, tahi toisiin toimiin. Ofsi
opettajista käwi minun ja toisen katsojan kanssa,
meille koulu-, rukous-, työ- ja makuuhuoneita ynnä
muuta siihen kuuluwaiosta näyttämässä. Se oli
ehto-puolella, jolloin pojat leikitivät sen tarhaston
pihalla. Illalla toisien kanssa hotellin balkongilta
loitompana Uudenhorstista nousewia ilo-tulia kat-
sellessa, satuin haastamaan erään reisuawaisen kans-
sa, joka kysyi mistä olen. Wastattuani „Suomes-
ta,“ sanoi hän muualla tawanneensa sieltä kotope-
räisiä oppineita, joilla tuntuu olewan sywällisem-
mät tiedot kun sepeä-mielisemmillä ruotsalaisilla,
ehkä nämä muutoin ovat liukkaammat. Muistoksi
olin ylös-firjoittanut muutamia siellä katsottawia
laitoksia. Näistä käwin myös käsitöläis-oppilasten

seurahuoneessa, jossa heille pidetään eri tiedoksia luennoita, neuwotaan piirtämisesä, laulannossa, woimistelussa, ynnä muuta tarpeellista; sanomalehtiä sekä ruokaa ja juomaa saawat he myöskin siellä; kaiffia osallisten vähäistä maksua vastaan. Hamburg'issa myös olewista lasten tarhoista on jo suomalaisillein ilmoitettu. Sinne tullessani oli niiden johdattajatar rouwa Fröbel lupa-ajaksi lähtenyt maalle, mutta toisen kerran satuin juuri kouluihin alkaessa hänen tykö. Itse oli hän kahden neitosten kanssa luonansa uutta semmoista perustamaisillaan, johon ei vielä monta lapsukaista ole ennättänyt tulla, mutta neuvoi hän minut muihin kaupungin osiin. Kolmessa sellaisessa läwin samalla aamupuolella. Hupaista oli nähdä, kuinka kussa fin neljä nuorta mamfelia johdattivat noin 70 neljänneen sekä kuudennen wuoden ikäistä poika ja tyttö-lasta järjestettyin leikkien kautta opin teille, ja kummallistakin, miten ne puhtaasti pienet niissä kofta taipuivat, pikku-formillansa heille määrättyä siwästi valmistamaan. Heidän aikansa kello 9:stä 1:teen asti on näissä hywästi käytettynä, sillä äiteinsä ollessa talousten toimisissa, olisivat he jätettyt waan tietämättömämpäin lasten-likkain katsaannon alle, jotka nyt waan saattawat heitä edestakaisin, ollen ne neljä tuntia emäntäinsä apuna. Siellä sain myös näiden laitosten asetukset ja wuosikertomuksen. Ne opettajattaret käywät ensin sitä warten asetetussa opistoossa, ja sitten näissä itseänsä niihin harjoittelemassa. Heistä kuului silloin jo lähteneen parisataa Amerikkaan kutsuttua. Mamfeli sanoi, suomalaisia etelään päin mennessä heilläkin käyneen. Eikä ne palatessa woisiwat maassamme ensin niin asettua, kuin Tapon 32 n:ssa tänä wuonna oli esitelty? (Jatk.)

Wironmaasta.

Rovasti Eduard Ahrens, kirkkoherra Kuussalossa ja paraimman virolaisen kieli-opin toimittaja, syntynyt Revalissa 22 p. maalisk. 1803, kuoli samassa kaupunnissa pikaisesti 8 (20) p. maalisk. 1863.

Sitä tätä.

«Hoonot» Suomalaiset. Ei vaan «Helsingfors Dagblad», joka kuuluu jo viime vuodella todistanu olevansa »hoono» (=huono) suomalainen, vaan myös Suomen Julkis Sanomat olivat Otavan aikoinaan ilmoittamista keräämisistä hädän-alaisille Pohjolaisille saanna »paljo yli (mycket öfver)» 30 tuhatta ruplaa, vaikka Otavassa selvästi sanottiin: »paljo kolmatta» kymmentä tuhatta, s. o. paljo yli 20,000. — Koska tämä kuitenkin, Dagbladilta etenki, voi olla todellinen eikä ainoastaan tekois hairaus, niin emme siitä virkkaneet mitään. Waan äskettäin tämä sama kunnioitettava sanomalehti, kääntäessään Otavasta erään kirjoituksen, tekee »kieliset valta-kumoukset» valtakunnallisiksi kumouksiksi (»stats-hwälfningar»); ja tämä väänös meidän täytyy ojentaa, että ei siten hr. kanselinuovos, professor Snellman, jonka kumouksista puhe on, tulisi väärin syytetyksi. Mitä omaan itseemme vaan koskee, heitämmä sikseen.

Kuulutuksia.

Wiipurin läänin maanviljelys-seuran kunnioitetut jäsenet tulfoot festiwiikkona 22 p. ensilähenewäistä Suhtikuuta, kello 5 jälkeen puoli-päivää kokoon yhteiseen lisä-kokoukseen Wiipurin kaupungin sosieteetin-huoneesen festustelemaan tähän asti seuratun tavan sowliaisuudesta niin hywin Maastolan tilalla kuin myös maanviljelys koulussa, ja tutkimaan Johtofunnalle tehtyä wuokra-tarjousta näille kumrasellein. Johtofunta toiwosti että seuran jäseniä, tämän asian tärkeyden suhteen, lähestyisi niin useita kuin mahdollista on, samati kehoittaa Joh-

tofunnalle eslin tuomaan esityksensä. Wiipurissa 30 p. Maaliskuuta w. 1863.

Johtofunnan puolesta:

B. Jndrenius.

R. J. Forsberg.

Genom förrre innehafvarens död är brandvaks Korpors besättningen i St Petersburgska förstaden blifven ledig; och äga hugade sökande till sagde tjenst anmäla sig vid brand Kommissionens sammanträde å Rådhuset den 30 instundande April klockan fem efter middagen, försedde med frejdebevis och intyg öfver innehafvande yrke. Wiborgs Rådhus den 31 Mars 1863.

Exofficio

J. G. Heinrichius.

Medelst offentlig auktion, som anställes inför Magistraten Lördagen den 11 instundande April kl. 11 f. m. utbjudes, till den minst fordrande:

1:o Underhållet, sopningen och rengöringen af stadens gator och allmänna platser på fem års tid, räknadt ifrån den 13 instundande Maj; samt till den mestbetalande:

1:o Håskastningen från bulevarden å St Anna.

2:o Stadens muhlbete och vallandet af stadens boskap.

3:o Restaurationen i Stads promenaden uti St Petersburgska förstaden;

4:o Arrendet af 1870 qvadrat samnar staden tillhörig mark invid tomten N:o 191 i St Petersburgska förstaden, på fem års tid, räknadt från den 1 instundande Maj; samt

5:o Källaren under gamla Rådhuset, på fem års tid, räknadt från den 1/13 nästkommande Juli, allt på sätt vid auktionen närmare uppgifves; hvarom hugade spekulanter, hvilka böra præstera antaglig borgen för åtagandens fullgörande, underrättas. Wiborgs Rådhus, den 18 Mars 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

(3) 3

J. G. Heinrichius.

Suutokaupassa, joka Magistratin edessä tapahtuu lauantaina, tulewan Suhtikuun 11:tenä päivänä, tarjotaan vähemmän waativalle:

1:o Kaupungin katupalstojen tanterein siivoominen kewäällä ja lafaseminen kesällä, sekä maantien osten parantaminen rawalla sulan aikana, kolmeksi wuodeksi — Jos niin hyödyllisemmäksi näyttää, jaetaan nämä työt ja kaupallistat eri osiin ja annetaan ne useimmille urakkamiehille; ja enemmän maksawalle:

1:o Heinänteko Terwaniemen ryhtimaassa.

2:o Kaupungin karjalaitumet.

3:o Rawinnon pito Aninan ryhtimaassa.

4:o Ojki kaalimaan saareke Liikannurmella, ja

5:o Kellarit wanhan kuntahuoneen perustuksessa. Tästä, sekä että urakkamiehen pitää antaman takauksen toinsä täyttämisestä, halukkaille tietoa annetaan. Wiipurin kuntahuoneessa, Maaliskuun 18 päivä. 1863.

Magistratin puolesta:

Robert Örn.

J. G. Heinrichius.

Yksityisiä ilmoituksia

Måndagen den 13 innevarande April anställes den åttonde och sista af de för innevarande vinter subskriberade baler.

(2) 1

(Gefandst.)

Herr Louis Mühr, auf dessen vortreffliche Leistungen die Petersburger, Revalsche und Narwasche Zeitung d. 3. aufmerksam macht, und diesen Künstler wegen der Präcision in der Ausführung und Mannigfaltigkeit der Vöccen bestens empfiehlt, ist in unserer Stadt eingetroffen und gedenkt Sonntag seine erste Vorstellung im Theater zu geben. Der reiche Beifall und die allgemeine Anerkennung, deren sich Herr Mühr in vielen Städten erfreute, stellen uns einen genussreichen Abend in Aussicht, weshalb wir die Vorstellungen dieses Künstlers der Theilnahme des Wiburger Publicums bestens empfehlen.

Ausstellung

von

Oster-Eiern.

Panorama, Chocolat, Dragant, Con-

ferwe und Mococo in reicher Auswahl zu den bevorstehenden Oster-Feiertagen zu empfehlen;

Die Ausstellung beginnt am Sonntag den 29:ten März 1863.

Sebastian Wild.

Conditior.

(3) 3

Med högvederbörligt tillstånd
förevisar undertecknad
från Tisdagen den 7 till och med
Söndagen den 19 April 1863
i Guldsmed Golins gård uti nya Stadsdelen
ett stort

KONST-PANORAMA,

bestående af Europas förnämsta, vackraste
och största städer,

tillika med en dertill arrangerad Exposition.

Föreställningen består af följande innehåll:

- 1:o. Slaget vid Solferino den 3 Junj 1859 i Italien.
- 2:o. Staden Frankfurt a M. i Tyskland
- 3:o. Staden Genua i Italien.
- 4:o. Staden Sevilla i Spanien.
- 5:o. Paris, hufvudstaden i Frankrike
- 6:o. Slaget vid Volturno den 1 Oktober 1860 i Italien.
- 7:o. Staden Mailand i Italien.
- 8:o. Barcellona i Spanien.
- 9:o. Le Havre Quain i Paris.
- 10:o. Utsigt från Palais Royal.
- 11:o. Palatset Concorde i Paris aftaget från Tuilleri gatan.
- 12:o. S:t Cloud-parken i Paris.
- 13:o. Toulon i Frankrike.
- 14:o. Staden Venedig i Italien aftaget från S:t George.

Ifrån Torstagen den 9 förevisas
nedanstående nya stycken:

- 1:o. Constantinopel.
- 2:o. Venedig.
- 3:o. Skeppsbrott af Lyonnais den 3 November 1856.
- 4:o. London
- 5:o. Gamla Jerusalem.
- 6:o. Ett Winter landskaps stycke.
- 7:o. Stotzenfels i Preusen.
- 8:o. Hamburg.
- 9:o. Bombardement vid Sveaborg.
- 10:o. Ett Jägarstycke for Jagtvänner

Priserna äro 25 kop. s:r, då hvar och en er-
håller en expositionsartikel af större eller
mindre värde, samt 10 kop. utan någon
expositionsartikel.

Panoramat hålles öppet från kl. 4 till 10 eft. m.

Skolbarn emottages i kost och kvarter hos Demoiselle
Hällström som flyttar till höstterminen till staden. När-
mare öfverenskommelse kan ske i gården N:o 121 i
Wiborgska förstaden. (3) 1

Ångskåp och Dusch samt Badstuga alla Tisdagar, Thors-
dagar, Fredagar och Lördagar; Måndagar, Onsdagar då
derom tillsäges före kl. 12 föremiddagen.

Obs. Dusch erhålles varm och kall efter behag.
L. T. Catani.

Palmesukseen haluawa.

En person som eger praktik uti landtbruket och som
i flera år, å ett och samma ställe innehaft inspektors
befattning önskar sig till instundande vår eller höst flytt-
ning dylik tjänst; hedrande betyg om dess uppförande
skola presteras, om svar godhetsfullt inlemnas uti förseg-
lad biljett till K. R. å tryckeriet der dessa blad utgifves
(2) 2

Palmesukseen halutaan.

Diffi isäntärenki (renki-woutti,) joka woi edesnäyttää hnwän
atestin ja on taitawa maawiljelyksessä, saa paikan, kun il-
moittaa itsensä
(3) 1
S. Sängen tykö
Säiniöllä.

Wuokrataan.

Ifrån den 1:sta Juni uthyres ett kvarter i nedra vå-
ningen af gården N:o 42 i f. d. fästningen bestående af
4 rum, kök, tambur och Skafferi; närmare underrättelse
erhålles hos Anders Thesleff.

(3) 1

Observera!

I gården N:o 18
i S:t Petersburgska första-
den, uthyres ifrån den 1 Juni tvenne
kvarter, bestående hvardera af tre rum, sal, kök,
varmt skafferi, tambur, del i källare
samt nödiga uthus. Hvar-
om närmare
med ägaren
F. Hiekisch.

Ifrån den 1 Juni uthyres 2:ne för ungherrar passande
rum i Schuschins gård inom f. d. fästningen, antingen
med eller utan mat och uppässning. Mindre skolbarn
emottages äfwen i kost och kvarter från nästa höstter-
mins början. Öfverenskommelsen sker med

Caroline Weber.

Från 1 Juni 3 torra rum och kök samt nödiga uthus
i gården N:o 51 i f. d. fästningen, invid Mottis arfv.
gård. Närmare underrättelse erhålles hos Tulander.

(3) 3

Uthyres från den 1 Juni uti förra Halonens gård N:o
193 i S:t Petersburgska förstaden 3 rum med kök och
uthus. (2) 1

Inom fästningen: ett stort rum, efter 4 rub. s r i må-
nader på 2 ne månader, eller till 1 Juni; närmare un-
derrättelse hos hr. faktorn å tryckeriet

Illyytämänä.

Suofialla hinnalla myydaän rutim- ja lauran ollia Mää-
talan howisfa.

(2) 1

Jon Åkerblom.

Å Hanhijoki egendom säljes furu plankor och brä-
der till billigt pris.

На мызѣ Гаухиоки продаются дешево сосновые
планки и доски. (3) 2

Tammerfors Linne lärster, Dreller och Duktyger, samt
Åbo-handskar hos

J. F. Albrecht.

Tampereen liinawaatetta, drellii ja pöytäwaatetta sekä Tu-
run hanffioja

(3) 3

J. F. Albrechtilla.

Miehifutwaa suomen ruista myöpi Wiipurissa Bagelin far-
tanossa

(3) 3

Rappalais-wiran toimittaja.

Ett stort urval Tapeter hos

(3) 3

Alenoff.

Nya dubbla fönsterramar öfver 6 fot höga finnes 8 par
till salu, till billiga priser, uti Stadstjenaren Korpis gård
N:o 93 i Wiborgska förstaden. (3) 3

Wiipurissa, M. M. Zilliatuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:
Silliafuksen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme posti konttoreissa

N:o 15.

Perjantaina 10 päivänä Huhtikuuta.

1863.

Raha-kurssi.

Pietarissa 7 Huhtik. (26 Maalisk.)

London	36 ¹ / ₂ ⁷ / ₁₆
Amsterdam	178 ¹ / ₂
Hamburg	32 ⁵ / ₁₆ ¹ / ₄
Paris	380, 381

Wiipurista.

Rospuutta on pahimmillaan; näinä päivinä on ollut oikiat sulatus-päivät. Tänäpäivänä on wenäen pitkäperjantafi. Raupuntilaista lufijoitamme keloitamme tarffaamaan mitä eräs jalempänä olewa kuulutus puhuu ja waroittaa wieras-uskolaisille wenäen firkkoon menemisestä päästäis-yönä.

Tuli-palo.

(Jatko n:sta 12.)

Mutta melkeen tähän aikaan, ehkä vähäisen ennekin, nousi herra Gyllendeg ylös tuoliltansa, pani suurella hartaudella rukous-kirjansa lufon taakse, rukoili Jumalatansa ja meni wuoteelle. Päiwän kaikki tapaukset olivat hywin ilahuttaneet hänen mieltänsä ja hänen kaswonsa paistoivat ilosta sekä tyytyväisyydestä kun hän sängyösä istuen weti päähänsä yömyssyä ja sammutti kynttilän. Kohta hän nukkui ja näki kauniin unen. Hän oli muka seisowinaan werstassansa ja katsoen kuinka saffrani-rinkelit paistuivat uunissa. Sitten otti hän pellin uuniasta, täytetty rinkeleillä, ja näethän jok'ainoa rinkeli loisti kun kulta, painoi yhtä weran kuin kulta, olivin kulta. Hänen unensa kesti kauwan ja oli yhä kaunis.

Mutta tähän aikaan juuri lähestyi kenraali apu-weljeneen hänen rappuijansa.

Hywin tuskallisina odottiwat nämät molemmat tässä muutamia hetkiä kellojen soitantoa. Wiimein kaikui pamaus, sitten toinen, kolmas; kellon soitanto alkoi kaikessa synkeydessänsä ja siinä samassa kaikui kaikissa katu-kolkissa huuto: „tuli on wallollaan pakari Gyllendeg'in kartanossa!” Kenraali towerinensa rientsiwät herra Gyllendeg'in kamariin.

„Tuli on wallollaan,” kiljasivat molemmat yht'ailaa, „ylös, ylös! onko kuka täällä sisästä, ylös, ylös, ihmiset, ja joutukaat ulos!”

Tämä julma huuto tuli herra Gyllendeg'in korwihin juuri siinä hetkessä, kun oli ottamassa rinkeliä uuniasta pois, muutamia pöydällä olivat jo jäähtyneet ja hän katseli ilolla kellertäviä rinkelitänsä, hän luuli olevansa taiwaassa. Tämä huuto ei mahtanutkaan hawauttaa häntä tykkänään, niin kowasti oli hän wangittu onnellisessa unessaansa; mutta kuitenkin hämmensi tämä hänen unensa. Yht'

äkkiä häwisiwät rikkaudensa ja onnellisuutensa; äskesen luuli hän olevansa taiwaassa mutta nyt hornassa. Hän oli muka muuttunut suureksi leiwäksi, ja loikoi tässä huonossa tilassa leipä-lapioilla, walmis uuniin pistettäväksi. Sulman suuri oli funnioitetun pakarin hätä. Hän oli vielä täysi-mielinen, ja näki hywin hywästi waaransa, ja hän koetteli kaikkia woimia ponnistaa waastan. Hän oli lyönyt pään poikki Sannalta, jos waan olisi woinnut. Hän koetteli haastaa hänelle tuskassansa, mutta fiemensä ei taipununna. Sanna ei kuullut häntä, ei tuntenut häntä, hän seisoi törötti waan nenä noessa uunin edessä niinkuin tawallisesti, hänellä oli jo leipä-lapio kädessä ja oli walmis työntämään leiwän Gyllendeg'in samaan uuniin, johon niin monta kertaa tätä ennen oli työntänyt ruis-leipiä. Wanha pakari oli wiho wiimissä tuskissaan. Hän koetteli katsoa sällihinsä, kun ei woinut haastaa, hän näytti sällillensä wälisti uhkaawaisia, wälisti rikkoilewaisia silmiä, waan kaikki oli turhaan, Sanna oli ymmärtämätön, hän oli töllö. Wiimein, kun oli jo uunin reunassa ja tunsi kuuman polttawan hipiänsä, pönnisti hän itsensä wiimeisillä woimillaan niin hirmuttomasti että hän oikeen todella wuoteelta lötkähti ylös ja jäi lattialle seisomaan.

„Woi saakeli sinä sen hiton konna!” huusi hän täyttä kulkua, „paistatko minua eläwänä, raato?”

Tämä haweksittu huuto, jonka yhdistystä jonkun edellisen kanssa pojat ei millään tawalla woineet aawistaakaan, pelästytti heitä hirmuisesti. Mutta herra Gyllendeg alkoi herätä unestaan, siunasi itsensä ja hiipi synkkä-pimeässä jälleen sänkyynsä.

Mutta ennenkuin wanha ihan selläsi, rohkaisti Kenraali taas mieltänsä ja huusi uudestaan herra Gyllendeg'in korwaan: „tuli on wallollaan.”

„Hywät imeiset,” sanoi pakari walittaen ja rukoillen, „auttakaa minua etten pala eläwänä. Elkää surmatkaa minua ja elkää ottakaa pois minulta vähäistä, jonka olen jäästänyt, minä raukka. Jumala warjelloon minua, kuinka saan suojelluksi vähäisen hiiwan, jonka Sanna eilen juoksi ympäri kaupunnin ferjäämässä. Hywät ystävät, minä en näe teitä, waan tunnen teidän hywä-mielisyytenne. Mitä minun on tehdä? Alkää jättää minua hädässäni. Herra warjelloon minua, palaako kartanoni?”

„Elkää lörpötelkö turhia, herra Gyllendeg, aika kulun,” huusi kenraali, „pankaa toffelit jalkohinne ja tätki ympärillenne ja tulkaa ulos, sillä tässä maksaa minutti ihmisen eloa.”

„Niin, niin, hywä ystävä,” sanoi herra Gyllendeg, istuen paikallaan, „tässä maksaa minutti ihmisen henkeä; waan mistä saan toffelit ja tatin,

mies poloinen? Maantielle joudun minä ja mie-
roominen on loppu laikaista."

Maa ja taiwas olisivat voineet pudota yhteen
ja herra Gyllendeg olisi jäänyt kuitenkin istumaan
siihen mässä hän istui, jos hän waan olisi jätetty
itseksien. Mutta hänen molemmat kiusaajansa, jotka
hoksasivat tämän ja jotka eivät suinkaan sallineet
hänen uneksia lämpymässä kammariassa, tempasivat
täkin sangyständä, kääriivät sen hänen ympärillensä,
laittoivat waikka waiwalla sukut ja tohvelit hä-
nen jalkaansa ja huusivat: eteenpäin, marsch! Kun-
niasta pakaria talutettiin ikään kuin uhri-lam-
masta ja kohta tuli hän porstuaan ja kylmään,
joka tilaisuus ei ollut paljon parempi leipä-lapi-
alla olemista.

Kun ensimmäinen wihu-puuska kohtasi häntä owa-
awateessa, oli ikään kuin olisi selwinnyt tykkänään.
Sillä nyt muisti hän että hänen pitäisi koetella
pelastaa tawaroitansa pois tulen wallasta.

"Malttakaat, hyvät ystäwät," sanoi hän ja ko-
etteli pyrkiä irti saattajistaan, "minun täytyy men-
nä Sannan luokse hetkeksi."

"Mitä teillä siellä on tekemistä?" kysyi kenraali.

"Minä tahtoisin kuulustella," vastasi herra Gyl-
lendeg, "mihinkä hän hulluudessaansa on pistänyt
wähäisen hiivan, jonka eilen kerjäsivät. Näethän,
hyvä ystävä, jos se palaa poroksi, niin en huo-
mena voi paistaa leipiä, minä mies poloinen."

"Eikää hulluteko, herra Gyllendeg," sanoi ken-
raali, "arweletteko leipiä paistaa; eihän teillä
huomena oo pakartuppaa eikä uunia. Kaikki on
jälloin tuhaksi palanut."

"Kaikki tuhkana, voi riemua!" jatkoi herra Gyl-
lendeg ja lankei tunnottomuuteen, josta ei San-
nan hätä-huudot, joka röpösi työlistä kassi kass-
saa kinalossa, eikä kellojen soitto eikä poikien huu-
taminen voineet häntä herättää.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Se iloinen sanoma, kertoo Suometar, tuli
menneellä wiiikolla, että tohtori J. G. Forsman
(Ojo Koskinen) on nimitetty yhteisen historian
professoriksi yliopistoomme.

— **Suomalaiseen aatelis-säätyyn** on men-
neen Maaliskuun 10 p:nä armoessa korotettu Suo-
men yliopiston rehtori, kanselineuwo ja professori
Abolf Edward Arppe ynnä hänen lapsensa
ja jälkeisensä niistä suurista ansioista, joita kan-
selineuwo Arppe on osoittanut rehtorin-wirkaa hoi-
taessa. Samoin on myös maawiljelys-neuwo Jo-
han Gustaf Schatelowitz ynnä hänen lapsensa ja
jälkeisensä korotettu aatelis-säätyyn.

— **Arwonimi.** — Menneen kuun 10 p:nä on
H. R. M. antanut maawiljelijä Johan August
Essen'ille kanseli-neuwoksen nimen ja arwon hänen
osoitetuista kansallista ansioistaan.

— **Säämingistä** 4 p. Maaliskuuta. Eufiesani
Otawan 7:ttä n:roa, huomaittiin kuin eräs pitäjäläi-
sistämme kirjoittaa yhtä ja toista, joissa en ym-
mällä mitään kohtaa walheeksi. Mutta näkyy kui-
tenki että eräs toinen ottaa puollustaaksensa ja
wäittää saman lehden 9:ssä n:ssä ensimmäisen kirjoit-
tajan puhetta walheeksi, erittäinkin näkyy koulumes-
tarin kohta häntä pernalle pistävän, jonka luul-
takseni pitää lähes pyhimpänä welwollisuutenansa
sitä puollustaa. Kummassako nyt näistä kahdesta
on totuus, sen heidän yleisön tuomittawaksi, waan
ennen kuin asian laittaa menen haastelemaan ja
yleisön silmään eteen asettamaan, en voi olla an-
tamatta luuloani ilmi, että "Suomalainen" ei voi
olla muu, kuin nykyisen koulumestarin lähinen suku-
lainen, (lähimmäistensä lempokin nuolee) koska on

perättömään puolustukseen käynyt, ynnä täyttämään
täyttämättömiä welwollisuuksia; waan minään asian
en luule seisovan puheessa, waan itse työssä.

Sentähden olen ottanut eteeni kehnon woiman
perästä selittää mistä tyytymättömyys tässä asiassa
pitäjäläisistämme hallitsee, jotka jo alkawat nähdä
että oppi on talonpojalleni tarpeellinen, eikä hei-
täkään ojaan kaada. Hywin kaunomiehellä katsowat
miehet lapsuutensa aikaa, jonka ehkä myöhyään näkewät
menneen mitättömään; nyt soimaawat sydämessänsä
silloin olleita pappiansa, koulumestariansa ja muita
asiaan kuuluvia, waan mitäs siihen auttaa, jällellä
jätetyt päiwät, edessä on enemmän työtä, alkää enää
seisoko irtoinna käsi ja ammolle suin, tartutaan weif-
foset asiaan käiksi, sillä sen tiedämme tarffaan että
sen pää ei tule pestykki, joka itse ei saunaan mene;
katsokaamme tästälähin perään ett'ei koulumestari
kappojamme ilman saa, joka kirkkoherran kautta on
se huokein asia maailmassa. Siitä ei tule mitään
jos "Enfirtalaisen" kansa päiwitämme kipiää pää-
tämme, johon kolaus on käynyt, ja taas se on ai-
wan yhtä mitätöintä jos "Suomalaisen" kansa
käymme suuhawilta tekemätöintä työtä tehdyksi sa-
nomaan, kumpanenkin on luultakseni kuin rupiais
sepillä tuulta pieksämään.

Entisten koulumestarien tapana olifiin se, että
syksy-talwesta hevos-lamullaan ajaa ympäri pitä-
jää muka ansaituita saatawiansa ylöskantamassa;
jokainen, ehkä bienolla ylönkatseella, ei ainoastaan
maksowat herra koulumestari kappansa, mutta
sillä siwussa katsowat vielä muorit että saada kou-
lumestarin armaalle rouwalle vähän käsitöitä (ei
hänelle pelto kaswa) sekä pellawaa, willaa että
hamppua, kuin myös jotakin keittämistä ja tuomi-
siksi lihan palan, sillä kartsusa on kansan käsi; kaikki
tämä ei olisi ollut laitettawaa, waan walitetta-
wasti ei kaikki nämät edut ole tehneet sitä waiwu-
tusta kuin oikia-tuntoiselta ihmiseltä olis woinut
odottaa, joka wiisiksi olisi ahferoinut woida saa-
dakseen palkita tätä hänen runfasta elättämistensä,
eikä suinkaan olisi syönyt leipäänsä ilman ansiota.
Nyt jos joku näitä kohtia ei tuntisi, luulis että totta
kaikei he niinkuin koulumestarit ja muille kansa-
laisille owat kaikkein ensin pitäneet sen silmämäärä-
nä että — se ei ole hyvä jos joku wirfansa työt
laiskasti tekee, waan walitettawasti ei sitä ole
muistanee. Kohta joululta on alkaneet kylän lu-
wut, siellä owat käyneet, enimmästi jos papit ja
luffarit owat olleet leikkilisiä — aiwan niiden hupina,
ja seurafunnat on ainoastaan 10 ja aina 25 tyn-
nörin palkalla jywissä, ilman muita saatawia, pal-
kanneet edellä mainituille warfinaisia käskyläisiä,
johon enimmästi on koulumestarin wirka seisattu-
nut, surkkaa kyllä! Tämöinen käskyläinen vielä
luulee olleensa mies paikallaan, ehkä asian tarloi-
tus on kausana oikiaasta päämäärästä. Näin enite
on tapahtunut meidän rakkaassa isämme maassa
muuallakin, onkos se ihme jos se niin olis käynyt
meillekin. Kuitenkin pyyhän nöyrimmästi että
kansalaiseni eiwät panisi sorron ale niitä jotka sitä
ei ole ansainneet, sillä "sekalainen on seurafunta",
niinpä opettajatkin owat sekalutta, kufin oman-
sa tuntee.

Jo 4 taikka 5 vuoden tienoille sitten aljettiin
pitäjäsysteemme tuumata uutta fiertawää koulumesta-
ria, jollenka määrättiin palkaksi 1 kappa ruista
joka tilan sawulta ja 1/2 kappaa joka mökiltä; pal-
welus asetettiin haettawaksi, hakioita ei ole ilmaan-
tunut kuin kaksi, siis yhtä wajaalla, enkä luule nii-
denkään olleen mieluisia vastaanotettawia; sittem-
min siitä ei ole kuulunut mitään, lieneeköhän pa-
pistolle meidän asiamme mitätöin, wai owatko koku-
seikan jo unohtaneet; kuitenkin koska näin haifeita

muistoja on entisajoista, niin en luulisi sananpö-
weliain joutawan nukkumaan.

Juho Tuomaanpoika.

Puolasta.

Lennätin-sanomat 2:lta p:ltä tätä kuuta tietä-
vät että valtiollinen mieli Fransassa on jo koko-
naan kääntynyt Puolan suhteen. Fransa on hy-
lännyt kaiken mielimiesensä Puolan vapauttamiseen,
ja päivää myöhemmin tullut lennätin-tieto myös
ilmoittaa, että kapinan pää-hallitus Puolassa on
päättänyt lopettaa kapinan ja antanut käsken kai-
ken wäen wärwäämisen raukottamiseen. — Niin-
muodoin olisi kapina Puolassa loppunut. Mitä
Puolan kansa tällä kapinalla itsellensä on saavutta-
nut, on vielä tietämätöntä muulle maailmalle. Ka-
pinan ylimäisemmistä päälysmiehistä on Langie-
wicz ollut suurin ja mahtawin. Hän tefentyi ja
hänet tehtiin sentähden yksinvaltiaaksi (diktatoriksi),
mutta hän oli tuskin ennättänyt saada tämän pää-
wallan kuin Wenäjän sotajoukot alkoivat kooka suu-
ria voimiansa yhteen, ahdistamaan päätälauten
häntä ja hänen wäfilaumaansa. Siinä tilassa täy-
tyi Langiewicz pysähtyä kowaan tappeluun monessa
hänen eduksensa huonoissa tilapäissä ja seuras oli,
että hän itse waimopuolisen adjutanttinsa kanssa hä-
wisi eräänä päivänä pahaasti voitetuista wäfilau-
maastaan. Hänen luultiin ensin lähteneen tieduste-
maan paikkoja, waan pian kuitenkin luultiin että hän
oli mennyt yli rajan Galiziaan ja että hänet siellä on
eräs itäwaltalainen upseri ottanut wangiksi, waikka
hän liikkui wieraalla nimelläkin. Silloin wiettiin Lan-
giewicz Tarnowaan ja siitä Krafau linnaan kaitset-
tawaksi. Langiewicz syöttää toista mahtawaa ka-
pina-päälisköä, Mieroslawskia, tämän huonon me-
neistyksen suhteen, sillä Mieroslawski tahtoi myös
päästä ja julisti itsensä diktatoriksi, selittäen hänellä
siihen olleen oikouden jo ennen Langiewiczin nimi-
tystä. Langiewicz syöttää Mieroslawskia rajatto-
maasta, alhaisesta kunnian himosta ja siis maan-
petoksesta, ja niinkuin lennätin-sanomasta 2:lta
p:ltä t. k. nähdään, niin on myös kapinan pää-
komitea Puolassa (Warshowassa) julistanut Mie-
roslawskin lintu-tilaan, s. o., että hänet saa am-
pua sen lystää, maan petoksesta. — Mitenkä lie-
neekin nyt asiat Puolassa, mutta eripuraisuuden
syntyminen ylimäisten päälysmiesten välillä kai-
tissa niissä maiissa mieissä milloinksi on kapinoita ollut,
on pian aina ollut se kompastuslivi joka pahimmat
pilat asioiden menolle on tehnyt. — Mitä Puolaan
muutoin koskee niin on Pietarin sanomista nähtä-
wä että entinen Suomen genraali guvernööri greiwi
Berg on nimitetty apulaiseksi sotawäen ylimäiselle
päälykselle Puolassa, S. K. K. Konstantin Nikolaje-
witschille, sekä että genraali Ramsay on saanut
cron wirastansa sota-pääliskyydessä kiuuloisuuden
tähden, armollisella luvalla päästä ulkomaille pa-
ranteille. Genraali Ramsay on myös saanut kun-
niamerkin ja kunniamerkin briljantti-koristuksella.

Lennätin sanomia. Wienin lehtien lennä-
tin tieto, tullut 4 p. Huhtikuuta, ilmoittaa seura-
waista: Ruhtinas Gortschakoff on länsi-waltojen
lähettiläille antanut sen selityksen, että S. K. M.
Aleksander II nyt, kuin Puolan kapina on tullut
tukehutusiksi, ahkeropi, yksin neuvoihin molempien
Puolan maasta osallisten valtojen kanssa, lahjoit-
taa Puolan alamaisille sellaiset myötteen (institutio-
ner), jotka näyttäwät Euroopalle, että Puolan ala-
maisten hywä on Wenäen hallituksella yhtä lämpy-
mästi sydämellä kuin warsinaisten wenäen alamaie-
tenki. Pieni anne (amnesti) ei ole warsinaisesti
luwattu, waan uskotaan olevan toiwottawana.

Tassa,

laskettu Wiipurin Maistraatissa, niin kotimaisille kuin myös
Wenäjältä Wiipuriin tuotujen ruoka-aineiden hinnoille Huhtikuusta 1863.

Tynnyri rukiita 6 r. 60 f.; tynnyri kauroja 4 r.; 1:n sortti
heinää 15 f. ja 2:n sortti 10 fop. leimiskä; hienot weh-
näjauhot 1:n sortti, 9 leimiskän painawa säkki 12 r. 50 f.,
2:n sortti 9 rupl., ja leimiskettäin 1:n sortti 1 r., 2:n
sortti 75 fop.; ruisjauhot 1:n sortti 8 r. tynnyri, ja lei-
miskettäin 1:n sortti 65 f.; tattari ryyhit 11 r., hirsi ryyhit
1:n sortti 15 r. ja 2:n sortti 14 r., ohran ryyhit 10 r. ja kau-
ran ryyhit 10 r. tynnyri, manna ryyhit 1. r. 40 f., perli
ryyhit 1 r. 20 f. leimiskä; herneet 1:n sortti, 36 kappaa siäl-
tämä kuli 16 r., 2:n sortti samote 14 r.; hienolaatuinen weh-
näleipä 10 f. naula, $\frac{1}{2}$ naulaa 5 fop. ja $\frac{1}{4}$ naulaa 2 $\frac{1}{2}$ f.,
ruisleipä 5 f. naula, 2:n sortti 2 $\frac{1}{2}$ f. naula; 1 naula Suo-
men 1:stä sorttia täällä teurastettua hywää paisti-lihaa 8
fop., 2:n sortti eli hywä foppa-liha 6 fop. ja 3:8 sortti eli
huonompi samallainen 4 fop. naula; suomen suolattu liha 1:n
sortti 6 fop., 2:n sortti 5 fop. ja 3:8 sortti 4 fop. naula;
suolattu siian liha 1:n sortti 15 fop., 2:n sortti 12 fop.,
tuores siian liha 1:n sortti 15 fop., 2:n sortti 12 fop.,
sawustettu sfincku 16 fop., sawuttamaton samallainen 14
fop. naula; lampaan liha 1:n sortti 10 fop. 2:n sortti
7 fop. naula; wäfilan liha 1:n sortti 8 fop., 2:n sortti
4 fop. naula; tuores woi 23 fop., ja ruuan valmistukseen
kelpaawa woi 20 fop. naula; liinawoi 20 fop. naula, ja 1
naula suolaa 1 kopekka.

Wiipurin Maastuwaassa, 30 p. Maaliskuuta 1863,

Viran puolesta

J. G. Heinrichus

Förteckning öfver qvarliggande bref vid Wi-
borgs Postkontor från Februari månad d. å.

Rekommenderade:

Mari Backlund; E. Grischenoff. Anna Haverin, Fred-
rik Ivanoff; I. Maksimoff; A. Michailoff; Lektor P. No-
kolin; I. Pliapenoff; Mari Roiha; A. Wirkki; W. Wolkoft.

Utländska bref med lösen:

Charles Hobron; Abrh. Kolhonen; Carl Löfström; I.
Nörmänd; Matts Wennström.

Orekommenderade inrikes bref:

Brasin, Sofi Bergholm; Ant. Bisvig; Samuel Frei; M.
Livkonen; J. Koskelainen; Mari Ovetschkin; Fr. Linke;
H. Reuskonen; Mari Hittunen; And. Kilpiäinen; Alex.
Reidolf; O. Keinonen; Gustaf Tornekosk.

Retournerade bref:

Handl. Patigin; rekom. Dmitr. Wolotzky, Kath. Stu-
koff och Johan Nyymalm.

Kuulutuksia.

Emedan det tillopp af fremmande trosförvandter till
Grekisk-ryska församlingens kyrkor härslädes, hvilket
ofta plägar äga rum under påsknatten, icke blott i all-
mänhet inverkar störande på församlingens andakt, utan
särskildt innevarande år, då nämnde församling inom
gamla stadsdelen begagnar en provisionel kyrka af ganska
små dimensioner, skulle förorsaka en odräglig, kanske
vädlig trängsel, nödgas kyrkoföreståndarene härmedelst
vänligen anhålla att församlingen, såväl i allmänhet, som
speciellt under instundande påskhelg måtte ifrån sagde
besök förskonas, äfvensom att enhvar, som genom sin
bildning och samhällsställning dertill äger tillfälle, måtte
upplysa den obildade delen af befolkningen om det opas-
sande och råa i änberörde sträfvande att af gudstjensten,
hvilken form denna ock må antaga, göra sig ett skåde-
spel eller tidsfördrif. Wiborg, den 7 April 1863.

A. Ivanoffsky.

M. Tichanoff.

Kreikka-wenäläis seurakunta tässä kaupungissa on mieli-
pahalla hawainnut että tavallisesti Pääsiäis-yönä joukko wie-
raitta uskolaisia tunkeifsee hänen kirkkoihin ja tawattomalla käy-
töfcellänsä siellä tekee haittaa seurakunnan hartaudellen. Sen-
tähden, ja koska tällaiset wieraat nyti, kuin wenäläis-seura-
kunnan Jumalan-palvelus pidetään pienessä wara-kirkossa
kaupungin vanhassa osastossa, saattaiswat toimeen hämmen-
tämän, sentiesi myöskin waarallisen ahdingon, kirkon-wanhim-
mat tämän lautta pyytawat että wieras-uskolaiset, etenkin
kohta tulewain pääsiäis-ryhien aikana, heittäiwät käymättä
wenäen kirkkoissa, ja että kaikki ne kunnioitettawat kaupunki-
laiset, joiden siwisiys ja kunnallinen olento siihen tilaisuutta
antawat, koetteliin opettaa ja neuwoa alhaisempaa kansaa,
kuinka sopimaton ja raaka se on, että Jumalan-palveluksessa,
olkoon hänellä ulko-muoto mikä tahdonsa, että näytelmää ja
turhaa ajanvietettä. Wiipurissa, Huhtikuun 7:tenä p. 1863.

A. Iwanoffsky.

M. Tichanoff.

Hänen Yhdistyksensä Kenraaliguvernöörin käsystä Wenä-
jän Kenraalikonfuli-wiraston Kontossa sitä antaman esityk-

sen johdosta, olfoot asianomaiset kirjainvaihtelijat tämän kautta muistutetut ei ainoasti että varustavat postissa suomalaisille merifultijoille ja muille ulkomailla oleville maanmiehille lähetettävät kirjansa selvillä adresseilla, kuin myös että maksavat postirahan semmoisten kirjain edestä, jos lähettäjät toimivat ja vällykseen merkitsemisellä ilmoittavat että kirjat, vastaanottajille laittamisen suhteen, ovat postisaitteesta menopaikossa jätettävät Venäjän sensulivirastoille, jotka eivät ole welpaat maksamaan postirahaa yfityisten kirjainvaihtelijain edestä Helsingissä, postijohtokunnalta, 12 p:nä Maaliskuuta 1863.

Räslyn mukaan:
Aler. Tanninen.

(3) 2

Postijohtokunnan Sihteerin.

Huutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som den 13 innevarande April kl. 11 f. m. här anställes, komma de inom Saima kanals område å Haukkavuori berg befintliga, af färdig skadade träd, uppskattade till ungefär 500 samnar ved, att till den mestbjudande försäljas, med vilkor, som vid auktionen närmare bestemmas. Wiborgs Landskontor den 4 April 1863.

B. INDRENIUS.

E. Olsoni.

Julkisen huutokaupan kautta, täällä maankontorisissa 15 nykyistä huutokauppa kello 11 e. p. p., tulee Saiman kanavan maalla Haukkavuorella tulleita wahingeiteitue puit, arvatut 500 kyleen, enimmäen maksamalle myytävää, ehdoilla jotka auktionissa tarkemmin määrätään. Wiipurin Maankontorisissa 4 p. huutokauppa 1863.

B. Indrenius.

E. Olsoni.

N:o 867

Yksityisiä ilmoituksia

Måndagen den 13 innevarande April anställes den åtonde och sista af de för innevarande vinter subskriberade baler.

(2) 2

BAL

till förmån för handtverkar pensions-kassan, anställes Tisdagen den 14 (2) April i Societetshuset. Entrée biljetter å 75 kop. för herrar och 25 kop. silfver för damer, säljas vid ingången. Början sker kl. 8 eft. midd.

БАЛЬ

въ пользу ремесленной пенсiонной кассы дается вторникъ 14 (2) Апрель въ домъ благороднаго общества. Вилеты по 75 коп. для кавалеровъ и по 25 коп. для дамъ, продаются при входѣ. Начало 8 часовъ по полудни.

Härmed tillkännagifves att expositionen af vinsterna vid det den 18 de April 1863 kl. 3 a. m. till förmån för härvarande Fruntimmersförening skeende lotteri börjas den 15 och fortgår ännu den 17 och 18 innev. månad från kl. 10 f. m. till 6 e. m. uti Societetshuset.

Der hiesige Frauen Verein macht hiemit bekannt, daß die Ausstellung, der Gewinne, für die zum Besten der Waisen Anstalt bestimmte Lotterie, am 15, 16, 17 und 18:ten April 1863 von 10 Uhr Vormittags bis 6 Uhr Nachmittags, und die Verloofung am Sonnabend d. 18 April um 3 Uhr Nachmittags, im Societäts-hause statt finden wird.

Завъшее общество разпорядительныхъ дамъ снмъ извѣщаетъ, что выставка выигрышей лотарей для здѣшняго сиротскаго дома, назначена въ домъ благороднаго общества 15, 16, 17, и 18 сего Апрель, съ 10 часовъ утра до 6 послѣ обѣда а разыгрышъ въ среду 18 же Апрель въ 3 часа послѣ обѣда.

Palmelukseen halutaan.

Yksi isäntärenki (renki-wenti,) joka wei edesnäyttää hyvän atestin ja on taitawa maawiljelyksessä, saa paitan, kun ilmoittaa itsensä

H. Sinen tytö
Säinölä.

(3) 2

I tjenst åstundas en driftig och pålitlig hushållerska, närmare underrättelse lemnas å tryckeriet.

Palmelukseen halutaan wirtää ja päälleluotettawaa emännöitsijää (hushollaskaa). Tarkempaa tietoa saadaa kirjapainossa.

Wuokrataan.

1:stä p:stä Kesäkuuta yläferrassa 7 eli 8 huonetta hyöfin kanssa sekä tarpeelliset ulko huoneet ja kellari, ulosnäkö me-

rellen. 1:stä p:stä Loufoknata kartanoissa N:o 231 Karjalan kadun warrella Viestarporin lopotissa 3 huonetta hyöfin kanssa ja ulko huoneet.

Johan Bäckman.

Ett qvarter bestående af sex mindre boningsrum, kök, tambur och förstuga, matboda, ved och wagns lider, stall och fähus, is och rotkällare samt en rymlig bagarestuga byggnad, belägen i yttersta ändan af St Petersburgska förstaden i Wiborgs stad med vacker utsigt och sundt läge, uthyres ifrån den 1 Juni 1863. Närmare underrättelse härom erhålles af

Abt. Häggberg.

En Sommarvilla, bestående af 4 rum, kök och nödiga uthus, vid Lietjärvi sjö och Saima kanal, 20 verst kanalvägen från Wiborg. Närmare underrättelser lemnas i Herr C. G. Cloubergs Bokhandel.

(3) 1

Uthyres i gården N:o 111 midt emot Paradplan, ifrån den 1 Juni ett qvarter af 4 rum med kök.

(3) 1

I gården N:o 40 vid paradplan uthyres tvenne rum, med tambur och skild ingång, hvarom på stället får närmare underrättelse.

En våning, bestående af 5 rum, tambur, kök, tvenne kontor, källare och vedlider uthyres från d. 1 Juni; att efterfrågas hos

Iversen.

Eine Wohnung von 5 Zimmern, Vorzimmer, Küche, 2 Schulanen, und Holz-Sarai ist vom 1 Juny zu wermiethen, und zu erfragen bei

(3) 1

Zwersen

Nu genast i Wiborgska Förstaden den Corsiniska gården N:o 132, hvilken tillika säljes för mycket billigt, efterfrågas hos

W. von Karm.

Myytävänä.

Billiga Visitkorts-Albumer

(3) 2

hos J. G. Sundström.

Till salu: gården N:o 231 vid Karelska gatan i St Petersburgska förstaden. Om pri-et öfverenskommes med Joh. Bäckman.

Die neue

S:t Petersburg-Lübecker Dampfschiff-fahrts-Gesellschaft

zeigt hiermit an, daß während der bevorstehenden Navigation die bekannten Räder-Dampfschiffe

„NEVA“ und „TRAWE“

von S:t Petersburg nach Lübeck jeden Sonnabend gehen und eine regelmäßige wöchentliche Fahrt unterhalten werden.

Wenn es die Witterung gestatten wird, beginnen die Fahrten mit der

„Neva“ am 20 April a. St., von Lübeck, 27 St. B:burg.

Der Preis für die Fahrt nach Lübeck Erste Klasse 35 Rbl. — Zweite Klasse 25 Rbl. exclusive Beköstigung.

Kinder unter 10 Jahren zahlen die Hälfte.

Das Comptoir der Gesellschaft befindet sich in Petersburg am englischen Quai an der Ecke des Samiatin-Pereulok im Hause der Commerz-Gesellschaft Nr. 20.

(6) 1

Wiipurissa, M. M. Zilliatuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 15.

Koulu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Kieliseikka. Eräs kirjoittaja sanomalehdessä Wasa Bladet antaa sen ilahuttavan tiedon, että Wiipurin Howioisuus kysymyksessä, miten suomi saataisiin wirtakieleksi, on yhdistynyt Wiipurin suomal. kirjallisuus-seuran ehdotukseen. Turun Howioisuus on sitä vastaan kääntynyt kielikomitean kuuluisan enemmistön puolelle. Mitä maamme kolmas eli Waasan Howioisuus on tehnyt, sitä kirjoittaja ei tiedä, mutta hän toivoo ettei Waasan Howioisuus ilmoita mieltään vasten koko maan ajatusta tässä asiassa. Myös Ruopion tuomio-kapituli on ehdotellut 8 vuoden perästä kaikki kirjoitukset suomeksi.

Karkulaisia. Kolme mustalaista ja kaksi muuta myös kowasti raudoitettua wankia säilytettiin kaupunkin wankihuoneessa, ollen poliisikammarin lousja semä seinässä. Yöllä vasten viime torstaita nämä weitikat taittoivat laukkuun ja rautalewyä wankistettuun oween kolme kortteria kortaan ja kahden laukun lewyisen reiän, josta mustalaiset ja yksi heidän toweriaan ryömiwät ulos ja ovat vielä siinä tiellä. Meidän kello kolmen aikana yöllä pisti se jälle jäänyt wanki reistä ulos, mutta alkoi kolkuttaa poliisikammarin owea. Kowasti kolkutettua awantui owi ja kysyttiin mitä asiaa. Wanki poloinen pyysi lämmempää yöstä, walittaen entistä jaa kylmäksi, kun „samraatit“ mennessään olivat unohtaneet tufeta reikää kiini. Namulla löydettiin neljän miehen jälet Wiitaitapaleen jällä, mutta samalla jällä myös wiinalla täytetyn tynnyrin ja miehen latti wieresjä. Salamiinan kulettajan luulaaan katsoneen näitä neljää hiljaan hiipiwää tultimiehiä ja niin siitä säikähtyneen, että jätti wiinat sekä lattiinsa jälle, jos ei asia tarkemmin tutkittua vielä pahemmaksi käänny. Näistä karkulaisista lewitettiin tieto lii kyliin, ja erään torppaan, jossa kaksi miestä ja waimo olivat torstai-iltana wasta saunasta tupaan tulleet, tulisi kaksi karkulaista ja meni wät saunaan kylpemään. Mutta torpan wäki tiesi niitä olewan neljä ja sanotaan pelwoissa odottaneen niitä kahta näkymättömää karkulaista, kunnes weitikat olivat kylpeneet ja aistasta warastancet waatteita sekä muuta mitä tarwittoivat.

Wähän selitystä

(hra H. K. Kelle.)

(Lähetetty)

Te olette äskes Otawassa muistaneet minuasi vähäsellä nuhteella. Olin muka „asiaan jangen vähä koskewia pisto-sanoja höystöksi mättäen, — kokenu wastustella Wiipurin kirjallisuus-seuran jostenki yleisesti — hyweksittyä ehdotusta Suomen wirta-kielen seikassa,“ ehk'ei meillä olisi ollut „hytänärkästyä“ siitä. Että oisimme siitä närkästyneet on suuri hairaus. Ja jos olisitte „tarkemmin lufenu“ mitä olemma asiasta wirtancet, luulemme, ettei olisi tarwinnut meidän, Seuran ehdotusta wastaan tekemiä, muistutuksia sanoa „panettelemiseksi“

ja „pisto-sanoiksi.“ Kuitenki on myöntäminen, että kenties liian lyhyesti ajatuksemme seuran ehdotuksesta lausumme, kun näet monta asiaa pakkautui, johon siinä kirjoituksessasi äijän vähän tahdoimme wastata. Sentähden panemme tähän lisäksi vähän selitystä.

Muistanette, että se meistä nähden ei ole niin jangen tärkeää ja asiaan waiwuttawaa, jos se niin yleisesti waadittu määrä-aika tehdään vähän lyhyemmäksi eli pitemmäksi kun minä olemme ehdotelleet. Ennen olkoon vähän pitempi kun liian lyhyt. Koska Wiipurin seura mielestämme ei lii-koja waatanut, mutta pysyi kohtuudessa, niin ehdotuksemme juuri sentähden, meidänki katsoessamme, on yleensä hyweksittävä. Mutta eihän siitä kuitenkaan seuranne, että joka temppu siinä on sattunut niin jantilleen, ettei muistutuksen lomaa enää olisiukaan. Se oli kahdeksa kohti kun rohkenimme siitä muutamia sanan wirtkaa.

1) Wiip. Seura, niinkuin Emäseura Helsingissä tekee ajan suhteen eroituksen riita- ja rikos-asioiden välillä. Tätä wälitystä pidämme tarpeelltomana. Kumpaaaki laatua on helpompia ja waikeempia. Mutta milloin käypi mitä riita-asiata hywänjäl suomeksi kirjoittaa, kyllä silloin rikos-asiainki kirjoittaminen käypi. Tämä ajatuksemme ei ole juuri eilesestä. Me emme itse kirjoittaneet suomea ennenkuin w. 1856. Mutta kuitenkin saman vuoden lopulla ja alusta vuotta 1857 uskalimme kirjoittaa erään, ehk'ei hywin pitkän, murha-Asian suomeksi. Emmeä suinkaan olisi vielä silloin menneet waikeempia riita-asioita suomeksi suorittamaan. Sillä niissä usein tuodaan paljon ja pitkiä kirjallisia selityksiä, ruotuksi kirjoitettuja, joita ei ole aina niinkään helppo suomentaa.

Tietysti Wiipurin seura, niinkuin seura Helsingissä ei tahtoanut rikos-asioiden wuoksi, antaa enemmän aikaa, muusta syystä, kun että muutos niiden suhteen ei woiisi ennen tapahtua, sillä tutkinto-kirjat niissä wälillä ovat kanteen alaiselle milt'ei vielä tärkeempiä kun riita-asioissa. *) Eikä toinen ajatus siitä seikasta jätte suorastaan kuulunut asiaan?

2) Toiseksi taisimme riita-asioiden rajoittamisesta sanoa, että se on melkeen tarpeeton, eikä sitä kuitenkaan woi tehdä niin tarkasti, ettei olisi epäilyksen ja kiistan lomaa siinäki; se esim. on hywin lewäperäinen määräys, kärkeä kaawan mukaisia asioita ennemmin kirjoittaa suomeksi. (Emme taiten muista miten lienee sanamme sattuncet olemaan,

*) Kyllä kai jokainen tietää, että riita- sekä rikos-asioita on helpompia sekä waikeempia. Siis olisi kymmenen vuoden kuluttua ne molemmat pitänyt kirjoittaa suomeksi. Mutta kun suomenkielisen kirjurien puutos ehkä woiisi waiwuttaa haittaa kirjojen walmiiksi saamisessa, niin muutamit katsoivat tarpeelliseksi vielä wiitenä wuotena kirjoittaa joitakuita kirjoituksia ruotiksi. Joitakuita oli siis wiiteentoista wuoteen jätettävä ja kun useinki wälitarajat panewat rikos-asioiden papereille kiirettä, niin esiteltiin ne viimeksi suomenkieliksi kääntymään. Toim. muist.

meillä näet ei ole se firjoitus nyt käsisä). Eihän sekään muistutus mahda olla niin wallan vaarallinen. Mutta se eikä pisti, ett'emme ymmärtäneet, emmekä nytkään oikeen ymmärrä, mitä niillä „oikeuden liitto-firjoilla" tarfoitettiin. Siihen emme mitään taida. Voimme kuitenkin sanoa, että sitä mainitsimma senki vuosii, että olimma toisen kansa joutuneet fiistaan noista rikka-ruohoista. Kun kirjallisuusseuran päätöksessä oli sopimattomia ja epäselviä nimityksiä käytetty, mitä sitte ei voisi tulla äffinäisempien firjoittajien käsi-aloihin? Se meillä silloin mielessämme oli, waikk'ei sitä sanomalla sanottu. * Kyllä tosin Seuran mietinnästä, millaisena se Otavan mukaan, sitte „ylös pantiin," saisi koko joukon sopimattomia nimityksiä. Mutta ei aiskamme anna, eikä mielemme te'e semmoista tarfoitelu- eli karfinta-wirkaa pitämään.

Ett'emme kuitenkaan suomme puhtaaksi puhuneet Seuran lausunnosta, voimme nyt tässä mainita. Seura pyysi, ja sen mukaan on jätetäpäi moni muu tehnyt samate, — ett'ei muka wafinaista tuomaria ja muuta wirsa-miestä suomalaisiin paikka-funtiin pantasi, ennenkun asetua asiasta annettu on. (Millä sanoilla tätä sanottiin emme muista.) No, — mikä tällä oli tarfoitus? Eihän seura warmaankaan ajatellut, että tästä pyynnöstä tulisi lopullista päätöstä, ennenkun koko ehdotuksesta, se on asetuksen annettaessa?

Lopuksi voimme sanoa, että paljon enemmän meillä olisi sanomista muutamia niitä perustus-lauseita vastaan, jotka löytyvät Helsingin seuran lausunnossa. Eikä tulemmehi siitä puhumaan, — waikk'emme itse ehdotuksesta taida wirkkaa mitään.

F.

* **Lyhyt vastaus:** Ensimmäinen lyhyt ilmoitus Wiipurin kirjallisuusseuran mielteistä, joka oli minun tekemäni ja luettavana Otavan n:ssa 2, ei virka »kaavan mukaisia asioita,» — miten hr. F. tässäkin sanoo, — vaan siinä oli puheena »pienemmät paperit, joillen voipi olla sama kaava, esim. kiinne-kirjat, sovinnon- ja liitto-kirjat, uhkasakko-tuomiot, kuulutukset, takuun ynnä kaikki muut todistukset,» ja siitte, kuvernöreistä puhuttaessa, »sama-kaavaiset kirjoitukset: immissioni-kirjat» j. n. e. Eikö siis toisen sanojen semmoista vääntelemistä, kun se tehdään pilkkaamisen elikkä irvistelemisen vuoksi, saada jo sanoa »panettelemiseksi» eli »pistosanoiksi»? — puhumatta sellaisista hr. F:n kysymyksistä (Suom:ressa) noista mainitsemista »sovinnon- ja liitto-kirjoista», kuin, muistaaksemme: »kenen kanssa oikeus käypi sovintoon eli liittoon!» — Muuhun tässä hr. F:n kirjoituksessa tavattavaan minun varmaankaan ei ole vastaaminen; ja siis nyt lopetan sillä ystävällisellä lisä-selityksellä että noilla tuomarien kaava-kirjoituksilla, joista hr. F. niin ankarasti kysyy, emme tarkota muuta kuin, sanalla sanoen, semmoisia kirjoituksia, joillen hr. F. jo kuuluu käyttävän painetuita kaavoja, ja että, samote kun ennen, kunnioitamme hr. F(orströmiä) suomalaisen lakikielen paraimpana tukena, edistytäjänä ja kartuttajana, nykyään, — vaikka emme soisi keltäkään ilmestyvän itse-valtaisuutta eikä liikaa arkuutta, toisten eriäviä mieli-aloja suhteen. — Suomettaresta, 31 p. maalisk., näkyy että Wähäkyrössä, jossa Suomalais kielen uuras tutkija J. A. Lindström on pappina, ollaan samallaisessa anomuksessa, kuin täläläisen Kirjallis seuran, käytetty ihan samoja sanoja kuin nuo Otavan n:ssa 2.

H. K. K.

Omituisia matka-muistelmia.

(Satto n:sta 14.)

”Mä outo muukalainen waan,
Don tässä maailmassa”. — M. D.

Kohdattuani Hamburg'issa vielä tuttawan Suomesta, läksin seuraavana aamuna hänen seurassansa Berlin'iin. Rautateillä kulkeissa on ruokajat etenkin niissä paikoissa, joista niitä pitkiä waunuin-junia höyrynsä monelle haaralle eroaa. Näissä minuutittain odottawaksi määrättyissä komeissa huoneissa on sille niistä eri-luokkaisista waunuista tulwailwalle ihmis-joukolle hywä päiwällinen jo edeltäpäin valmistettu, ja jota tulee kiireimmittäin syödä, sillä siitä maksettua, jo lähtö-merkit kuuluvat, jolloin kufin katsokoon numeronsa ja joutukoon paikoilleensa. Toisissa pysähdys-paikoissa on matkalaisella tuoksin aikaa sammuttaa janoansa. Tällä meidän matkalla oli myös Ruotsin kuningatar seuroineen, lähtewä jollekulle terweyden lähteelle. Noin kuudennella tunnilla Preussin pääkaupunkiin ennätettyämme, tilasin ajajan, joka wei minut määrättyyn asuntoon. Sama kuski oli luwannut wiedä waunuisansa pari muuta reisuwaista. Heti noussin niihin eräs ruotsalainen ewersti nuoren rouwansa kanssa, jotka, kuultuaan minun olewan Suomesta, siwisteliwät tahi kufailiwal kansani, kenen meistä tulisi asettantua perä-istuimelle, — sillä tahtoi hän osoittaa sitä kunnioitusta, jota hän sanoi kansalaisiansa vielä wallitsewan suomalaisia kofiti. Maamieheni ja minä otimme kufin kammassamme Meinhardin hotellissa, joka on „unter den Linden" nimisen leweimman ja kauneimman kadun warrella. Sinä iltana menimme yhdessä pienempään ryytimaassa olewaan teateriin, jossa ensimmäinen näytelmä kuwaeli kuningasta Fredrik Wilhelm toista ja hänen aifuija kentraaleja. Katsojien joukossa oli paljon punakaularia Preussin upseeriloita, mellein samanlaisissa unihwormuissa kuin meillä saman wertaisia wenäläisiä sotiloita nähdään. Suuremmat teaterit oliwat kesaiksenä päästö-aihana vielä suljetut.

Päätettyäni waan lyhyen ajan wiipwä Berlinissä, waikka täälläkin olji ollut paljon katsomista, menin seuraavana aamuna, ystäwäni erottua aifvillensa, ensin eläin-tieteelliseen museumiin. Sen lähestöllä on suihku-lähde, joka kofealle suitsuttaa wettä, mikä sitten kauniisti puttaa wannaansa. Berlin'issä on myöskin katuin-alainen weden juokfutua kaupunkilaisten tarpeeksi, josta nämät suitsuttajatkin owat johdatetut. Mainitun museon kaisissa nähdään hengettömiä täytetyitä luontokappaleita, järjellisesti asetettuina luokkainja tahi laatuinsa jälkeen, suurimmista pienimpiin: petoja, lintuja, kaloja, käärmeitä, sanalla sanottu, kaislaisia maassa ja meressä tawatuita elämiä, yfki tahi pari kufafin lajia. Mitä ei ropningilla woi täyttää, sitä säilytetään wäkiwiinalla täytetyissä laip-purkkiloissa. Näitä nähtyäni, meninpä katsomaan famoja eläwiäkin. Niitä on kaupungin ulkopuolella monta wirstaa laweassa puutarhassa. Portilla pääsy-piletin lunastettua, näet ensin suuressa rautalangasta kudotussa häfissä joukon monenlaisia apinoita ja marakattia, hyppien ja kiefkuen offilla ja nuorilla sekä hiekalla, ja hupaisasti syöden, mitä sowliaasta katsojat niille antawat. Sen wieresä olewassa lämmitetyssä huoneessa näet suuria käärmeitä ja muita sitä ilman-alaa alati tarwitsewia elämiä. Siitä ulos tultuasi, kuulet taas tarhaston monelta haaralta eri eläinten ääniä. Tuossa ensin rähiisee molemmalla tienpuolella seipäihin fiinitettyjä walkeita, harmaita, ruohonpäisiä ynnä punertawia papukaija, joiden siwäntäpaista syöntiä myöskin on hupainen nähdä. Mina wähi matkan päässä näkwyäiset wiitta-patfaat osoit-

tawat käweliätä minne sitte kääntyä, että hän numeroista ja nimistä waarin ottamalla saisi kaikkia nähdä. Kohta joudut melkoiseen kiwikartanoon, jossa elehwantti asuu, talliinsa kahleilla kiinitetynä. Mies päästää hänet irti, ja saattaa hänet katottomaan saliin, niitä pisteen välitse tirkistelemiä wieraita terwehtimään ja heille konstiansa näyttelemään. Myrkähyttään suuri-formaista mutta pieni-silmäistä päätänsä, samassa myös hiwuttaen pölkymäisiä ja suttimaisia jalkojansa kiwilatilla, tottelee tämä suurin ja passunahkainen kesityetty eläin käskiänsä komentoja, ottaa kärsällensä waatteen, jolla ympäritse pyyhkäisee itseänsä, seisoo tanafasti walloliisilla puu-palaisilla, wälistä niistä nuorottain kohohtaen jonkun jalan, ja osoittaa muistakin taitojansa, joihin se on taipuwa. Toisessa kohdin näet muuratuissa kuopassa muntamia äriseviä karhuja, jotka wälistä pysäyksellä kahdella jallalla, wälistä puuhun nousten, tankeemuista uhkawaassa asemassa, odottawat, että ylä-reunalla seisijat heille jotain haufattawaksi wiskaisiawat. Tässä ei sowi kertoa, mitä jokainen woipi eläintiede-kirjoista lukea kaikista näistä. Mainitsen waan, että täälläkin on eläviä haetuia kaikkia maista, niin kuin jalopeuroja, hirwejä, susia, repoja, lintuja, y. m., kaikki eri-aitausten sisällä, ja tarhan lammitoissa liikkuu walkeita sekä mustia joutsenia, hanhia, sorssia, ynnä muita kummallisia eläviä. Siinä on myös rawinto-maja käweliöille.

Ulkoesä takaihin kaupuntiin, kuulustelin siune menewätä omnibusta ja sainkin semmoisessa tilan. Mutta jonkun ajan ajettuamme, eipä se ollutkaan Berliini, waan sen soma esikaupunki „Charlottenburg,” johon jouduin; mutta mitäpä tuosta, kun ei erinomaisista kiirettä ollut, sainhan toki sitäkin nähdä. Nyt istuin nudeslaan omnibus'in katolla olewalle penkille, nähdäkseni, takaihin ajaessani, paremmin sitä huwiloilla ja rhytimaillo täytettyä ympäristöä. Eräs wanha posteljooni jutteli siinä toisille, kuinka uuden aikaisen laitosten kautta paljon sielläkin on parantunut siitä ajasta, jolloin postittin vielä walmaloisesti kulkiwat huonoilla teillä. Populla iltaa käwelin niillä kaasuilla walaistuilla kaduilla, etenkin lehmusten alla, jossa erittäin, niinkuin suurissa kaupungeissa tawallisesti, walitettawasti paljon tyttöjä näkee leweisä kinnoliineissä. Tässä mainion kauniissa pääkaupungissa on, setawaki yhteen luetuna, melkein 3 kertaa enemmän asukkaita kuin Hamburg'issa, eli yhteenjä noin 480,000 henkeä. Jätettyäni jäähywäiset maamiehelleni, läksin toisena aamuna rautatiellä eteenpäin.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Wirolahdesta 25 p. Maalisk. Täälläkin pitäjässämme on kaikella lemmellä harrastettu Suomen kieleemme saantia oikeus- ja wirka-kieleksi. Wiime wiikolla suostuivat pitäjämme funnioitettawat herrat kirjoittamaan nimiänsä sen anomus-kirjan alle, jonka he aikowat laittaa suuressa alamaisuudessa sen Helsingissä kokountuneen komitean lausuntaa vastaan keisarilliseen senaattiin. Täällä onkin ei yksin toivo waan luottamuskin saada sulon Suomeemme äitin kieli sitä parempi mitä pikemmin käytettäväksi niissä tiloissa ja keskuuksissa mitä kansan funnia waatii, ja että se siis saisi rauhallisesti kukoistaa Suomeemme waltaistuimilla ja opetus-loissa lastemme lasten iloksi ja hyödyksi.

Tapahtui täällä sunnuntaita eli 22 p. wästen yöllä tätä kuuta Riiskilahden kylässä wähempi tulipalo, jossa meni tuhaksi talonpojan Kristian Ullin tupa kammarin kanssa. Walkean sanottiin päässeän huolimattomuudesta irralleen, kuin heittiwät maata

käytyänsä päreen palamaan, jossa se ei tarfon palanut ennen kuin se tipahti lattialla olewiin lastuihin, ja sytyttäen ne palamaan, syttyiwät uunissa olewat päreet myöskin, josta kiipestä uunin päällä olewiin kapincisiin ja aina wälifattoon. Sisällä olijat kumminkin pelastiwat henkensä. Makkuneen wäen herätti kitterä sawu ylös, eikä muuta turwaa kuin ikkunaesta alastoina ulos. — Raja pitäjässä Säkijärwellä Sataman kylässä tuli yksi peuran wälikka Helmikuun aikoina ammutuksi. Sitä ei tiedetä mistä tämä kaupainen wieras tänne on, hairahtunut, jossa se surmansa sai eräältä pyssymieheltä metsässä olewalla pellolla. — Ensimmäisen kesä-linnun, kiurun, kuulimme tämän kewään terwetuliaisiksi lirittelewän sulosta säweltään 24 p. tätä kuuta. Muutoinkin on ollut ilma aina kesään päin.

J. Ah—n.

Kuulutuksia.

Hänen Ohjaisuytensä Kenraalikuvernöörin käskystä Wenäjän Kenraalikonfili-wiraston Kontossa siitä antaman esityksen johdosta, olloot asianomaiset kirjainwaihdeliat tämän kautta muistutetut ei ainoasti että warustawat postissa suomalaisille merikulkijoille ja muille ulkomailla olewille maammiehille lähettämät kirjansa selwillä adresseilla, kuin myös että maksawat postirahan semmoisten kirjain edestä, jos lähettäjät toiwovat ja pääslykseen merkitsemisellä ilmoittawat että kirjat, vastaanottajille laittamisen suhteen, ovat postilaitoksesta menopaietoissa jätettävät Wenäjän konfiliwiraatoille, jotka eiwät ole welpapäättämässään postirahaa yksinwisten kirjainwaihdelijain edestä. Helsingissä, postiohtokunnalta, 12 p:nä Maaliskuuta 1863.

Käskyn mukaan:

Alar. Tanninen.

(3) 3

Postiohtokunnan Sihteeri.

Yksityisiä ilmoituksia

Concert und Probe.

Den geehrten Mitwirkenden im Concerte die Anzeige, daß Mittwoch d. 13 Abends 7 Uhr große Probe im Saale des neuen Gymnasiums und Donnerstag d. 16 April Concert sein wird.

Anzeige.

Eine hübsch gelegene und gut gebaute Heimath mit gutem Boden und alle zur Feldarbeit nöthigen Inventarien wird zu 10,000 Mk. verkauft. Zu erfragen im Heubergschen Hause, im untern Stock, Thüre rechts.

Stråhattar emottagas, såväl till tvättning som förfärdigande, af undertecknad, boende i Guldsmid Golins gård. Mathilda Grönholm.

Пиженоподписавшаяся, живущая в домъ Голина, принимает Соломенные шляпы какъ для стирки такъ и заготовления.

(2) 1

Матильда Гренгольмъ.

Vördsam Anmälan.

Undertecknad, som numera vunnit Allernådigst tillstånd för inrättande af möbelfabrik i denna stad, får härmedelst rekommendera sig hos den vördade allmänheten. Ackuratess, skyndsamhet och möjligast billiga priser skola, såsom jag hoppas, förskaffa mig allmänhetens förtroende och talrika kunder. Min bostad är i all. Handlanden Alenoffs arfvingars gård i närheten af ryska kyrkan i S:t Petersburgska förstaden. Wiborg den 16 Mars 1863. C. G. Hammarlund.

Ergebenste Anzeige:

Nachdem wir Allergnädigst Privilegium zur Eröffnung einer Meubel-Fabrik hieselbst erteilt worden, nehme ich mir die Freiheit solches einem Geehrien Publikum ergebenst anzuzeigen und wage ich zu hoffen daß Accurate und prompte Bedienung, wie auch möglichst billige Preise mir das Vertrauen des Publikums erwerben und zahlreiche Kunden verschaffen werden. Meine Wohnung ist im Hause der Alenoffischen Erben unweit der russischen Kirche in der S:t Petersburger Vorstadt. Wiburg den 16 März.

(3) 3

C. G. Hammarlund.

Härmed får undertecknad gifva en ärad allmänhet tillkänna att jag flyttat min svarfwareverkstad från handl. Se-rebräkoffs gård, till f. d. postiljonen Winbergs gård N:o 211, belägen å s. k. smutsgatan till venster från brandlidret, äfvensom att jag fortfarande emottager allt hvad till mitt yrke hörer och hoppas att genom akkuratess och skyndsämhet vinna en resp. allmänhets gunstbenägna åtanka.
Matts Mansika.

Skolbarn emottages i kost och qvarter hos Demoiselle Hällström som flyttar till höstterminen till staden. Närmare öfverenskommelse kan ske i gården N:o 121 i Wiborgska förstaden.
(3) 2

PROVIDENTIA

Frankfurter försäkringsbolag,
med ett grundkapital af 20 miljoner gulden (omkring 12 miljoner rub. skr) afslutar genom undertecknad, dess befullmäktigade hufvudagent, försäkringar mot brandskada å fast- och lösegendom i stad, och på landet. Uppgift om premierna o. s. v. meddelas i Fredrikshamn af herr N. Simberg, i Willmanstrand af herr C. R. Lilius.

F. W. Mielek.

S:t PETERSBURGSKA
Brandförsäkrings Bolaget,
med ett grund Capital af 2,400,000 r.,
emottager emot billiga premier försäkringar mot Brandskada å fast- och lösegendom i städer och på landet genom dess befullmäktigade agenter.
Bandholtz & Co.

Ryska Lifförsäkringsbolaget
afslutar fortfarande försäkringar genom undertecknad dess befullmäktigade ombud härstädes. Utdrag af bolagets statuter äfvensom blanketter till de behöfliga deklarationerna utdelas af

H. von HALLER.

Palmesukseen halutaan.

Olfi isäntärenti (renti-wenti,) joka mei edeenäntää hwan atestiu ja en taitawa maawiljelyssesja, saa paitan, tun ilmoittaa itsensa
S. Sinenen tukena
Esimies.
(3) 3

Palmesukseen haluama.

En i sin matlagning kunnig hushållerska önskar att vid större eller mindre tillställningar tillaga mat, i brist deraf att få plats i något bättre hus. Närmare hos smedmästare Fagerman.

Wuokrataan.
Observera!

I gården N:o 18
i S:t Petersburgska första-
den, uthyres ifrån den 1 juni tvenne
qvarter, bestående hvardera af tre rum, sal, kök,
varmt skafferi, tambur, del i kallare
samt nödiga uthus. Hvar-
om närmare
med ägaren
F. Hiekisch.
(3) 2

Från den 1 Juni uthyres 2 vackra rum i Schuschins gård inom Fästningen antingen med eller utan mat och uppasning.
(2) 1
C. L. Weber.

Ett ungarlsrum uthyres nu genast med eller utan möbel, mat och uppasning kan äfven fås om så åstundas. Närmare å detta blads tryckeri.

En Sommarvilla, bestående af 4 rum, kök och nödiga uthus, vid Lieltjärvi sjö och Saima kanal, 20 verst kanaltvägen från Wiborg. Närmare underrättelser lemnas i Herr C. G. Cloubergs Bokhandel.
(3) 2

Uthyres i gården N:o 111 midt emot Paradplan, ifrån den 1 Juni ett qvarter af 4 rum med kök.
(3) 2

Uthyres från den 1 Juni uti förra Halonens gård N:o 193 i S:t Petersburgska förstaden 3 rum med kök och uthus.
(2) 2

Muutawuunä.
GRAVERADE PITSCHAFTER

å 3 mark stycket, i stort urval hos
(10) 1
C. G. Clouberg.

Wälgroende Kryddgårdströ, samt Timothei, Alopaeurus och Röd klöfvertrö hos
(6) 1
C. G. Clouberg.

Å Hanhijoki egendom säljes furu plankor och bräder till billigt pris.
На мызъ Ханхиоки продаются дешево сосновые планки и доски.
(3) 3

Suellaalla hiinalla myydaan rullin- ja sauran olfia Maatalan bewiesja.
(2) 2
Jon Åkerblom.

Muutawuunä
C. G. Cloubergin kirjapainossa:
Biblia, Se on: kelo Woha Maamatta. Toinen läpikatsettu ja korjattu painos. Selkänäkö 1862. Kuvilla launistettu. Kewisja naktakansija. 13 Markkaa.
Johannes Arndtin Postilla, eli Wuetisten Sunnuntai- ja Juhlapäiwän Gwartelumein hengellisiä ja valentamaisia Selityksiä. 8 Markkaa.
Söyrylenceet, niiden keltinte ja launio. 32 Puupirtolus- walla selitetty. 2 Markkaa.
Suomen Terveystesta ja kuinka se olii parannettawa, kirjottanut Aug. F. Zeldan. 1 Markka.
Sunnuntai- ja Wretuskirja. Monin Harjoitus-ömerkein. Ulos- antanut B. M. von Zweigbergk 1 M. 20 penniä

Die neue
S:t Petersburg-Lübecker Dampfschiff-
fahrts-Gesellschaft
zeigt hiermit an, daß während der bevorstehenden Navigation die bekannten Räder-Dampfschiffe

„NEVA“ und „TRAWE“
von S:t Petersburg nach Lübeck jeden
Sonabend gehen und eine regelmäßige wö-
chentliche Fahrt unterhalten werden.
Wenn es die Witterung gestatten wird, begin-
nen die Fahrten mit der
„Neva“ am 20 April a. St., von Lübeck,
„Trawe“ am 27 „ „ „ „ „ St. P.-burg.
Der Preis für die Fahrt nach Lübeck
Erste Klasse 35 Rbl. — Zweite Klasse 25 Rbl.
exclusive Beköstigung.
Kinder unter 10 Jahren zahlen die Hälfte.
Das Comptoir der Gesellschaft befindet sich in
Petersburg am englischen Quai an der Ecke des
Samiatin-Pereulok im Hause der Commerz-Gesell-
schaft Nr. 20.
(6) 2

Wiiipurissa, M. M. Jiliasoffen kirjapainossa.
Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:

Tältä vuodelta 3 marffaa ja 40 penniä sekä Wiipurissaettä muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a a n:

Billiakuffen kirjapainossa Wiipurissa ja laittissa maamme postikonttorissa.

N:o 16.

Perjantaina 17 päivänä Huhtikuuta.

1863.

Raha-kurssi.

Pietarissa 10 Huhtik. (29 Maalisk.)

London	36 $\frac{1}{4}$ $\frac{5}{16}$
Amsterdam	178 $\frac{1}{4}$
Hamburg	32 $\frac{1}{4}$ $\frac{9}{32}$
Paris	389, 38 $\frac{1}{2}$

Wiipurista.

Pitäjä-kokousten järjestämisestä tekee Pohjois-maalaiasten seurauks ehdotuksen vuosikertomuksessa, joka on luettava Dulun W. Sanomissa. Me niin tärkeät pitäjän-kokoukset näillä paikoilla sekä monessa muussaki paikoilla Suomea vaatiivat tosin tulla nykyistä parempaan järjestykseen. Me olemme mainituista lehdestä tähän lainanneet tämän ehdotuksen ja toivomme, että lukijamme edes joskus paikoilla ottavat seurataksaan tätä meidän mielestä laugen sopivaa ja hyvää ehdotusta.

Maantiet ja niiden forjans.

Tulevien waltio-päiwien 52:sen kysymyksen kohdassa f tahtoo hallitus kuulla säätyjen mieltä ja yhteistä keskustelemista asiassa, miten maatalan omistajat wapaantettaisiin tienteon welvollisuudesta taikka saisiwat huojennusta siinä, ja hallitus on sitte antama tarpeen mukaiset säännöt tässä asiassa. Että teiden päiwä päiwältä lisääntyminen ja niiden ihan määräämätön forjans on maawiljelyksen suurimpia esteitä ja rasitukia, sen ehti jokainen myöntää sekä sen että tämä waikea asia on jotenki muutettava. Meidän katsoen olisimat maantiet määrättäwät olemaan kolmea eri laatua: 1:ksi, läpi kunki pitäjän kulkewat kärkeä- ja kirkko-tiet, 2:ksi kylä- ja mylly-tiet ja 3:ksi, suuret walta-tiet. Eri pitäjien kirkko- ja kärjätiet pitäisi yhdistää pää päähen misiä waan niin mahdollista on, ja niiden pitäisi olla oijen wäliltä 10 kynnärää leweydeltään, jota vastaan kylä- ja myllytiet saisiwat olla, niinkuin ennenki, 6 kynnärää oijen wäliltä. Waltatien leweyden määrätköön niillä kulkewa liikenne. Kylä- ja myllytiet olkoot niiden tarwittajoiden woimassa pidettäwät. Kirkko- ja kärjä-tiet laittakoon ja forjatsoon kunki pitäjä erittain, älköönkä pitäjän miestä pakotettako forjaamaan toisessa pitäjässä olewaa tietä. Samate pitälvöt myös kaupunnit ne tiet woimassa, mitä luulewat kaupunnin mailla tarwittawan. Niin kutsutut „kirkkafunnan tiet“ siten häwiäsiwät, mutta niitä ei eninkään tarwita, jos pitäjän tiet toisiinsa yhdistetään. Walta-tiet kustantakoon osittain kaupunti omilla rahoillaan osittain ruunu yhteisillä waltio-waraila. Jos hallitus kaupunnin eli muun tarpeen wuoksi tahtoo mihin laittaa waltatien, määrätköön se wirstamäärä, mikä kunki kaupunnin tulee laittaa ja forjata tätä tietä ja muu

tie-osa olisi woimassa pidettävä yhteisillä waltio-waraila, älköönkä sillä rajitettako erithisiä waltio-mia maatalan omistajia, jotka eiwät semmoista tietä enemmän tarwitse eikä pilaa, kuin sen werran mitä jokainen muuki ihminen sitä tarwitsee ja pilaa. Samaten pitäisi myös olla jätetty pitäjämiesten waltaan määrätä miten paljon kirkko- ja kärjä-teitä he seurakunnassaan tarwitsewat sekä miten he tahtowat niiden laittamista ja forjanota walwoa. Mutta missä waltatie sattuisi käymään pitkin pitäjän kirkko- eli kärjä-teitä, siinä katsoimme kokeutulliseksi, että pitäjä tällaisella yhteisellä tiellä toimittaisi ne tawalliset kewät- ja kysy-forjaukset, joita laki määrää (Kak. K. 25: 11 ja Kun. Res. 8:8 Kesäkf. 1739), mutta taikki muut kesällä sattuwat forjaukset ja weden leikkaamien parantamiset, ne toimittakoon ruunu eli liikeellä olewa kaupunti sen mukaan kuin niistä woipi olla erittain kaupunnin kanssa suostuttu. Taikki suuremmat sillat olisimat myös yhteisillä waltio-waraila kustannettawat ja forjatawat paitsi kaupunnin siinä eli ihan liikeellä olawat sillat, joita kaupunti olisi welwollinen rakentamaan ja woimassa pitämään, jos siltä missä näkee wälttämättömästi tarwitsewan.

Mitä taas kuuluu hoidantoon eli katsomiseen että tiet pysyiwät laillisessa woimassa, niin katsoimme meki soveliaaksi että kuki pitäjä eli seurakunta wuositain walitsi edusmiehen, joka katsoisi että kylän wanhimmat, joilla nyt nykyään ei ole mitään tekemistä, pitäisiwät kuusaki kylässä huolen että jokainen, sitäli kuin laki säättää, rakentaisi tie-osansa, olkoon se pitäjän yhteistä tietä eli waikka waan kylä- ja mylly-tietä. Jos tie-osa missä olisi laitomasssa tilassa, niin käyköön walittaja lain mukaisesti kiini pitäjän edusmieheen ja hän sitäli muihin. Walwomaan ruunun waltateiden pysymistä laillisessa woimassa olisi, niinkuin Suomettaren N:ssa 25 ehdotellaan, joku tie- ja wesiyhdistyksen wirtamies sovelias, mikä „on tottunut katsomaan näitä asioita niiden luonnolliselta kannalta ja jolla on taitoa työssä, eikä tahdo teitä pehmeiksi ja enemmän silmällä ihailtawaksi kuin hewoisella ajettawaksi.“

Wähentää waltio-warain kulumista, woisi waltateilla kenta tie- ja siltä-rahja hywin hywästi siten kuin mainittu Suometar tarkemmin selittää, waikkaki taikki, omilla hewoisilla kulkewat, matkustajat olisimatki wapaat näistä tiemaksuista. Mutta me tahtoisimme tässä muistuttaa myös tien jaosta, mikä nykyisessä tawassaan on hywin rasittawa ja meidän luullen ihan turhasta syystä.

Kun niin kutsutut „kirkkafunnan tiet“ laffaawat, niin ei kellenkään woi antaa tieosaa wieraasen pitäjään, sen tosin jokainen ymmärtää; mutta omassaki pitäjässä ei ole miehelle se sama, jos hän saapi

tie-osansa ihan kartanonsa wiereen eli pari penin-
fulmaa siitä kaukana. Arvon laskemisessa eli „gra-
deringissä” pannaan maki-teille tavallisesti korke-
ampi arvo kuin tasaiselle tielle, mikä ompiki koh-
tuus, mutta salon läpi kulkewalle, taloista ja ky-
listä kaukana olewalle tielle pitäisi myös panna
paljoa korkeampi arvo kuin semmoiselle tielle, joka
kulkee joko liki taikka läpi kyliä ja taloja. Joka-
sen maantien wiereessä seisowan ja toisista ihan
erillään olewan talon pitäisi sitten jaoessa saada
tie-osansa ihan kartanonsa luo, ja tien wiereessä
olewat kylät saakoot myös josta talo tie-osansa niin
likeelle kylää, kuin waan mahdollista on, älköönkä
muu kylä siinä tie-osaa saako, ennenkuin oman ky-
län talot kaikki ovat siinä osansa saaneet. Mikä
tie sitte jätelle jääpi, se jaettakoon perästä päin
kaukana olewille taloille ja kylille, mutta niin että
näistäki kufi saapi tie-osansa niin likeelle kuin
mahdollista. Kun liki taloa tai kylää kulkewa tie
on hywin vähään arvoon lasfettu, niin jaoessa
korktuu maantien reunalla olewalle talolle tällaista
tietä koko pitkä läjäys; mutta kun talon isäntä joka
päiwä tätä kulkee, niin on hänen myös helppo tätä
forjata, milloin näkee sen forjoamisesta waatiwan,
eikä se niin likeellä ollen tule hänelle paljon mak-
samaan. Tiestä kaukana olewa talo saapi werra-
ten lyhyemmän tie-osan, mutta kaukana olewan tie-
osan woimaassa pitäminen ompiki waikeampaa.
Muutama wistä kaukaisuuden eroituksessa ei tässä
asiassa waikeuta paljon mitään. Kun kaukana asuja
ferran on tien-forjoamisen tautta hewoisenla wal-
jaistin pannut, niin hän ajaa 10 wistä jo sa-
malla waiwalla kuin seitsemän, jos hän tietää wä-
hemmällä tie-osalla pääsneensä kuin muut. Jos
tällainen perustus määrättäisiin tien jaolle, niin
yli malkain jo seki runsaassa mitassa huojentaisi
tienteon nyt rasakasta welwollisuutta, sillä nyt jae-
taan tie, niinkuin jokainen tietää, ihan toisella ta-
walla. Jos Anttolan ja Ullilän kylät, molemmat,
ovat ihan tien warrella, mutta Ullilän luona on
raja eli muu paikka, josta mittarin on hyvä tie-
jakoa alkaa, niin Anttola N:o 1 saapi tie-osansa
tähän, waikka Anttolaan on tästä rajasta 10 wistä-
taa. Siitä se sitte kylittäin ja numerottain jae-
taan aapihin muihin, kunnes pitäjän viimeinen
talo Ullilä N:o 6 saapi tie-osansa ihan Anttolan
kylään; ja turhaan tästä walittaa, jos maamittari
waan muuten on toimituksensa oikein tehnyt. Siitä
se tulee että, waikka taloja ja kyliä on tien wie-
ressä paljon, harwa ja tusein ylikään talo saapi
tie-osansa oman kartanonla wiereen, mutta kaikille
sowitellaan noin 10 wistä tie-osalleen, sillä „ei
yhtä saa helpottaa enemmän kuin toistalaan,” on
tawallinen muistutus tällaisessa jaoessa.

M. G. G.

Tuli-palo.

(Eppu n:o 15.)

Pafari antoi wiedä itseänsä eteenpäin, ikään
kuin pieni lapsi, ja kääri waan täin ympäri päänsä,
ehkä wilun wuosi, taikka sentähden ettei tarwitsij
kuunnella sitä surua ja kauhistusta, jota saatta-
jansa saarnasivat yhä hänen kernaansa. Tällä
tawoin tuotiin manha pafari kadulle.

Kaupunnissa nähtiin syntteliä jo palawan muu-
tamissa ikkunoissa, kellon-soitanto päättyi, karryjen
pyörät ja hewoisten jalat ystäivät katuloilla ja ih-
misiä alkoi tulla josta haaralta. Herra Gyllendeg
seisattui' heiken ja weti henkeänsä.

„Ah minun Jumalani,” sanoi hän, „tämmöinen
käynti tykkänään tufehuttaa minut. Voi minua
mies poloistal mikikä minua keskellä yötä tute-
taan kadulla. Mitä on tapahunut? miksi ajawat

tässä, miksi huutawat tässä? Onko tuli wallollaan,
koska kuulen palo-rummun?”

„No ymmärtäkää ferran, herra Gyllendeg, että
kartanonne palaa poroksi,” sanoi fenraali, joka kä-
wi pelsäämään että funniallinen pafari oli kadot-
tanut mielsensä, „onhan se pelastaa henkeänne, kun
pakenette pois kartanosta, ettekö muista sitä?”

Nämät sanat saattoiwat herra Gyllendeg'in muis-
tamaan mitä oli tapahunutunna; hän jäi lewoli-
semaksi ja kuunteli rumpua, joka aina enemmän
ja enemmän läheni. Ei hänestä konnaan kaupun-
nin-rumpu ollut niin heikko ja pieni-ääninen, kun
nyt. Tämä seikka surutti häntä enemmän kun koko
tuli-palo, sillä hän luuli Jumalan päättäneen ran-
gaista kaupuntia ja sen wuosi myös estäneen rum-
pua kutsuudesta kansaa awuksi. „Eikä kellon soi-
tantoakaan!” sanoi hän suruisaan; „kansa makaa
ja kaupuntimme palaa tuhaksi. Herra kostaa mei-
tä, sanon minä. Kuule, kuuleppas rumpua? Muul-
loin täriinwät sekä ikkunat että owet kun sitä lyö-
tiin; nyt on ikään kuin wisfaiinwat herneitä sen
päälle.”

„Tulkaa, herra Gyllendeg,” sanoi fenraali, jolla
melkein oli sääli wanhaa miestä, waan ei kuiten-
kaan tahtonut jättää kujettansa kesken, „tulkaa,
minä wien teidät naapurinne Rehtorinne tykö, eikä
hän taida fieltää teille lämmintä ja kaltoa.”

„Kattoo, hyvä ystäwä, naapurini antaa mi-
nulle; waan kuinkapa kauman kestää, ennenkuin
hänkin on katotta? Ja nyt, minun pelastajani,
jääkää hywästi! Olkoon teille kiitos ja funnia siitä
awusta, jonka olette antaneet minulle. Minä sitä
en enempää tarwitsen, minä nyt lähden Rehtorin
luo, sillä minua wilustaa. Jos tahdotte huomena
tulla puotihini, niin annan teille tuoresta leipää
waiwaastanne, kujan waan Sanna olisi forjannut
tuon hiiv — — — Oh! mitä minä haastan, mies
pohoinen! jääkää hywästi!” tämän sanottuaan nosti
hän lätensä täkistä, syleili fenraalia, suuteli häntä
itkien ja meni hiljaksen Rehtorin kartanolle.

Fenraali pöyhkäsi pois suudelman huulistaan
ja seisoi hetken hämmästyneenä. Olisiko hänen
wielä seurata eteenpäin katsomaan, jos pafari to-
della meni sisään Rehtorin luo, tahi olisiiko hänen
katsoa omaa waaraansa ja lähteä pois pakoön; sitä
hän ei tiennyt itsekkään. Mutta nyt juuri tapah-
tui seikka, joka pakotti hänet warowaisuuteen, ja
heittää pois mieltoansa kaikki muut yritykset. Rum-
pu, jonka ääni oli herra Gyllendeg'istä niin heikko,
fulki jiwutse, ja hämmästyksellä sekä harmilla näki
fenraali ettei rumpua lyönyt kukaan muu kuin mei-
dän pieni rummun-lyöjä. Tawallisessa nahka-tur-
kiesansa, yhtä lewää kun pitkäkin, ja sellaisessa
wauhdissa ja sellainen woima käsissänsä, että olisi
woinut hataista rumpu-nahkaa, riensi hän eteen-
päin, ei katsoen oikealle eikä wafemmalle puolelle.
Waan suurella waiwalla fenraali sai hänet seisat-
tumaan. Meidän pieni tuttawa ei tiennyt mitään
waarasta yrityksensä, ja waikkapa myönnutti että
häntä woiinwat tuntea, tahtoi hän kuitenkin, niin
kuin sanoi, miehellään wielä ottaa tustinan lämme-
nillensä, kunhan nyt waan saisi kansaa kotoon ja tuli-
palon menseslymään.

Uhallä jätetään pois kertoeleminen wanhan pa-
farin käynnistä koulun Rehtorin luona ja hänen
riemu-matkastansa, kun hän wihdoin ymmärtäen
narri-peliä, matkusti kotihin, saatettuna kaupunnin
saikkien sekä koulus- että katu-poikien ilo-huudolla.
Emmekä wirra mitään herra Gyllendeg'in onnetto-
muudesta, mentyä pafaripuotiinsa, sillä tämä louf-
kaii kowin paljo funniattisen pafarin funniata,
josta hänellä oli niin suuri huoli. Olkoon kui-
tenki sanottu, että monta vuotta näiden kujeiden
jälkeen, oli meidän pieni tuttawa nimismiehenä

laufana pohjoisessa pitäjässä maata. Siellä kävi kerran keraali hänen tyfönänsä, silloin kuperöö-
rinä tahti jonakuna muuna korkeana herrana, an-
tamassa wanhalle ystävänsä kulta-metalin, siitä
että oli niin innokkaasti ja hartaasti koetellut ajaa
perään ja kiiniottaa kaikki rahan-wääräntäjät, ros-
mot ja warfaat seuduksansa. Näin kertoo meidän
tarinamme: Kuperöörin pyhdyttyä nähdä wanhan
ystävänsä lapsia, tuli siellä viimein poika, jota
aitin täytyi voimalla lykiä ousesta sisään. Kyy-
neleet tulivat jalo-mielisen kuperöörin silmiin, kun
näki tämän lapsen. Kuperööri otti pojan syliinsä
ja suuteli häntä, ja tämä, päästyänsä lattialle,
riensi heti ousesta ulos. Nyt otti kuperööri ystä-
vänsä kädestä ja wakuutti, että hän oli ikään-
kun muutettu herra Gyllendeg'in aikoihin. Hän
valitti siitä, ettei pojalla ollut rumpua, jolloin kaikki
oli ollut paikoillaan. Mutta siinä samassa kai-
tui seuraawassa huoneessa nuoremman rummun-
lyöjän sawi-pilli niin heleästi, kimaakkaasti ja rai-
keasti, että Kuperööri iloisimmalla naurulla wa-
kuutti, että yhtäläisyys oli täydellinen, waikkei rum-
puakaan ollut. G. Eder.

Pitäjän-kokousten järjestäminen.

Pohjois-maalaiisten seura on Pohjanmaalla teh-
nyt seuraawan ehdotuksen pitäjän-kokousten järjeste-
misestä kunnollisemmalle kannalle jiksi, että kunnal-
lis-hoito maassa yleiseen järjestetään. Tämä ehdo-
tus, joka kirkossa hywäksi otettiin ja hoitokunnan
torkaisteltua pitäisi lähimmäisiin seurakuntiin lähetet-
tämän päätettäväseen seurattavaksi, sisältää, että joka
kylä- eli kinkerikuntaa wuodeksi walitaan pari
miehistä kylän manttaalein edestä lausumaan ja että
kerta kunkaudesta tämä miehistö pitää kokousta ja
päättää seurakunnan puolesta, ollen sentään muidenki
walta siinä manttaalinsa puolesta itseki ääntää.
Myös on kirkossa ylösluettawat, paitsi edeltäpäin
mitkä asiat eteen tulewat (ja joista miehistön tulee
kylissänsä tarkkaan kuulustella ajatuksia) kaikki pää-
töiset, jotka owat kokouksessa saatu valmiiksi. Se
miehistö walitkoon myös itselleen kirjoittajan wuo-
deksi, joka saapi hoitaa yhteiset kirjat ja paperit
sekä fullmaktina eli waltuumiehenä yhteiset asiat
walwoa.

Kotimaalta.

Hywäskylästä 5:s huhtik. Hallituksen suos-
tumuksella awataan täällä tulewana syysynä se uusi
kansakoulun seminario. Kansakoulujen ylijohtaja,
kirkkoherra Cygnaeus kävi sentähden täällä nyt ny-
kyjään, saadaksen sowliaita huoneita tälle semi-
nariolle. Kaupunnin porwaristo, joka oli luvannut
kahdeksi ensi tulewaksi wuodeksi hankkia huo-
neet tälle laweake waikka vielä wäli-aikaiselle lai-
tokselle, saiki miesosastolle wuokrata sowliaan kar-
tanon, mutta toiselle eli naisosastolle oli tähtymys
ostaa kartano. Ja waikka porwaristo maksoi 4000
ruplaa tästä kartanosta, niin ei se sittenkään vielä
naisille riittänyt. Uusi ja suuri kartano on vielä
lisäksi rakennettava ostetun kartanon wiereessä ole-
walle tyhjälle paikalle. Tähän käytetään kaikki ra-
hat, mitä waan vielä pieneessä kaupunnissamme
kokoontaan.

Ulfomailta.

Puolasta. Se lennätin-sanoma, mikä sanoi
kapinat Puolassa loppuneen sekä tiesi jutella We-
näen laweista myönteistä, ei ole saanut wakuu-
tusta. Jo warotaanki, että se olisi niin kutsuttu
„ankka," April-huwitukseksi annettu. Kuitenki owat
waltio-fynät liikkeellä, lohduttaen hywillä toivotuf-
silla. Lord Palmerston 27 Maalisk. wakuutti Eng-

lannin neuvotteleman Ranskan ja muiden walta-
kuntien kanssa Puolan hywäksi, ja sanotaan Eng-
lannin pyytäneen Wenättä antamaan puolalaisille
sellaisia myönteitä, jotka wakuuttasivat heille wa-
pauden mutta samalla kertaa myös pelastasivat We-
näen kunnian. Ruhtinas Gortschakow sanotaan ystä-
wällisesti ja ilolla ottaneen vastaan tämän pyynn-
nön. Suurempaa kirjallista apua puolalaiset kui-
tenki toiwovat Ranskalta. Napoleon kuului lä-
hettäneen jo toisen kirjoituksen Pietariin, jossa hän
lofee saada weren-wuodatuksen Puolassa loppumaan
sillä, että Wenät antaisi puolalaisille sellaiset myön-
teet, jotka tyydyttäisivät heidän nykyiset vaatimuf-
sensa. Muutamat sanovat Napoleonin waatineen
Puolalle ihan täydellistä wapautta ja herttua Leuch-
tenbergiä heille kuninkaaksi, mutta tuskin lie tuo-
totta. Nuorisessa pidetään yhä suuria pitoja ja sa-
gen innokkaita puheita Puolan wapauttamiseksi,
Puolalais-ruhtinan Czartoryskin siellä ollessa. Kun-
han waltakuntien keskinäinen kateus ei waan niin
kuin tavallisesti jättäisi nämä kirjoitukset ja puheet
jäämään ihan waijuttamattomiksi sanoiksi. Sillai-
kaa näkyy tappelu Puolassa waan kestäwän. Huhtikuun 3:na p. oli tappelu Bialycheffin luona, jossa
200 puolalaista kuoli ja muut pakenivat yli Bobr-
joen; kaatuneista wenäläisistä ei sanota mitään.
Seuraawana päivänä oli myös tappelu Bensf ni-
misessä kylässä, jossa 20 kapinoitsijaa kaatui ja
10 wangittiin; he menettivät 100 kiveriä, 200
wiifatetta, hewoista sekä muuta, waan wenäläiset
eiwät saaneet raamuakaan. Saman kuun 6:na p.
oli kolmas melkein samallinen tappelu. — Ehyt,
mintähden diktatori Langiewicz pakeni, owat vielä
hywin epätieoissa. Muutamat sanovat hänen hof-
sanneen mahdottomaksi rawita niin paljon ihmisiä
ja hewoista, kuin yhteen paikkaan oli tähtymys koota,
jos suurempaa sotaa oli alettawa, ja että hän sen-
tähden wapaehdosta meni pakoon, saadaksensa asiat
jälleen entiselle hywälle kannalle ja sodan pysymään
waan laweana sala-sotana. Toiset taas soimaawat
häntä maansa pettäjäksi ja että hän waan koraten
voi pelastaa henkensä. Hän on nyt Mähren'issä
Tischnowigin kaupunnissa.

Kreikasta. Wiimeinki owat kreikkalaiset saa-
neet itsellensä kuninkaan. Maaliskuun 31:nä p.
on Kreikan kansallishallitus valinnut tanskalais-
priestin Kristianin toisen pojan Wilhelm Georgin.
Hän kutsutaan Georg I, kreikkalaisten kuningas.

Amerikasta. Puhe kulkee, että tuhatta ne-
geriä eli mustaa oli wiemässä sota-aseita ylöspäin
Mariajokea myöten, saadaksensa siellä olewat mustat
kapinaan, mutta Etelä-waltalaiset saivat ne
kiini ja owat tappaneet joka ainoan walfopintai-
sen upseerin. — Maaliskuun 26:na, koki Pohjois-
waltalaisten höyrylaimaa on onnistunut päästä
Etelä-waltalaisten tykki-warustuksen siwute Bids-
burgin kanawaan.

Kuulutuksia.

Thorsdagen den 23 (11) i denne månad, klockan 8 på eft. midd, sammanträder Inqvarterings-Komitén å Rådhuset; hvarom vederbörande underrättas. Wiborg den 13 April 1863.

På Inqvarterings-Komiténs vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Brand-Kommissionen sammanträder å Rådhuset Thorsdagen den 30 i denne månad klockan 8 på eft. midd., hvilket tillkännagifves. Wiborg den 16 April 1863.

På Brand-Kommissionens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Sedan Kejsarliga Senaten under den 13 nyssförvikne Mars förordnat, att särskilda reparationer skola verkställas å lägre elementar skolehuset i denna stad i en-

lighet med deröfver uppgjort kostnadsförslag, slutande sig å 207 rubel 27 kopek silfver, så kommer utförandet af berörde arbeten att till den minstfordrande utbjudas å offentlig entreprenad auktion, som den 8 instundande Maj kl. XI f. m. härstädes anställles, hvarom hugade spekulanter härmedelst underrättas med erinran tillika att vid auktions tillfället vara försedde med behörig borgen för åtagandets ordentliga fullgörande, emedan afseende å de skeende anbuden eljest icke kan hafvas. Wiborgs Landskontor, den 8 April 1863.

B. INDRENIUS.

E. Gråsten.

Keisariillinen Suomen Senaatti on 13 p. viime Maaliskuussa määrännyt muntamia forjans töitä tehtäväksi ala alleis koulun tartanolla tässä kaupungsissa, eittotsekkisesii 207 ruplan 27 kopekan kullungilla; ja tulee siis mainitut työt julkiseissa huudessa ensi Toukokuun 8 p kello XI e. p. täällä Maanontorisissa, vähimmän vaatimalle tarjottavaksi urakalle; joista täten tieto annetaan, muistutussella urakan haluttuille, ett'ei huutoja warteen oteta, ett'ei huutajat ole warustetut telwollisilla urakan täyttämisen takautilla. Wiipurin Maanontorisissa 8 p. Huhtikuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 953

E. Gråsten.

Sedan ansökning hos Magistraten gjorts om inlösen af nya tomten N:o 156 i gamla stadsdelen och denne stad, varder sagde tomt försäld medelst offentlig auktion, som inför Magistraten anställles Onsdagen den 22 dennes kl. XI f. m.; Derom underrättas vederhörande spekulanter. Wiborgs Rådhus, den 15 April 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Yksityisiä ilmoituksia

Den, som vid bortgåendet från balen den 13 April tillbytt sig ett par hela fruntimmers galoscher af gummi och kvarlemnat ett par söndriga, behagade ju förr dess hellre rätta misstaget hos

vico Advokatfiskalen Forsman.

Stråhattar emottagas, såväl till tvättning som förfärdigande, af undertecknad, boende i Guldsmid Golins gård.

Mathilda Grönholm.

Нижеследующая, живущая въ домъ Голлина, принимаетъ Соломенные шляпы какъ для стирки такъ и заготовленія.

(2) 2

Марияда Гренгольмъ.

Skolbarn emottages i kost och kvarter hos Demoiselle Hällström som flyttar till höstterminen till staden. Närmare öfverenskommelse kan ske i gården N:o 121 i Wiborgska förstaden.

(3) 3

Palvelukseen haetaan.

—Mäi runanfeittämiesä taitawa työstäpiä, jota me ei edesnäyttää hywän arestin, saa paitan fuin ilmoittaa itsensä tässä kirjapainosä.

Wuokrataan.

Ifrån den 1 Juni detta år uthyres, såväl öfver sommaren som uppå ett helt års tid, Charaktärs byggnaden uti gården N:o 2 inom Wiborgska förstaden, innehallande 7 rum, tambur, kök och bagarstuga, äfvensom en mindre våning bestående af 2 rum och kök. En större trädgård äfvensom nödigt antal uthus finnes att tillgå. Om hyresvillkoren öfverenskommas med ägaren

Från den 1 Juni uthyres ett kvarter af tre torra och varma rum för 75 rubel s:r om året i Schröderska gården invid Större Fruntimmersskolan; närmare upplysning meddelas å tryckeriet.

(3) 1

En Sommarvilla, bestående af 4 rum, kök och nödiga uthus, vid Lietjärvi sjö och Saima kanal, 20 verst kanaltvägen från Wiborg. Närmare underrättelser lemnas i Herr C. G. Cloubergs Bokhandel.

(3) 3

Från den 1 Juni uthyres 2 vackra rum i Schuschins gård inom Fästningen antingen med eller utan mat och uppässning.

(2) 2

C. L. Weber.

Auf der Heimath Rasalar 10 Werst von Wiburg an der Helsingforschen Land-Strasse sind zwei Wohnungen mit Keller,

Pferde-Stall und Wagen Remise für die Sommer Monate 1863 zu vermietthen, zu erfragen beynt dortigen Arentator Mählberg.

(3) 1

Uthyres i gården N:o 111 midt emot Paradplan, ifrån den 1 Juni ett kvarter af 4 rum med kök.

(3) 3

Observera!

I gården N:o 18 i St Petersburgska förstaden, uthyres ifrån den 1 Juni tvettre rum, sal, kök, varmt skaffer, tambur, del i källare samt nödiga uthus. Hvarom närmare hos ägaren F. Hiekisch.

En våning, bestående af 5 rum, tambur, kök, tvenne kontor, källare och vedlider uthyres från d. 1 Juni; att efterfrågas hos

Iversen.

Eine Wohnung von 5 Zimmern, Vorzimmer, Küche, 2 Schulanen, und Holz-Sarai ist vom 1 Juny zu vermietthen, und zu erfragen bei

(3) 2

Iwersen

Kadonnut.

Mäi nein hymmenen witten wanha harmaa-ruskea soiranpenikka, jota tuntoo nimensä Vello, on mennyt häwöföin ja anetaan tafaijin emistajalle

Jos Stelzerille,
tellontekijä.

Myytävänä.

Kentraali rouwan Wagnerin korttieviesä, Herr Hiekischin kartanosä, myydään taifentaisia huoneen-saluja.

I generalskan Wagners kvarter, uti Herr Hiekisch gård, försäljes diverse möbel och husgerädsaker.

Im Quartiere der Generalin Wagner, im Hause des Herrn Hiekisch, werden verschiedene Möbeln und Hausgeräthe verkauft.

Въ квартирѣ генералшии Варнера, въ домѣ Г:а Гикша, продаются разные мебели и домашнія вещи.

(3) 1

GRAVERADE PITSCHAFTER

å 3 mark stycket, i stort urval hos

(10) 2

C. G. Clouberg.

Walgroende Kryddgårdsfrö, samt Timothei, Alopecurus och Röd klöfverfrö hos

(6) 2

C. G. Clouberg.

Myytävänä

C. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Altmar i hemmet. Skildringar ur naturen och meniskolivet. I. 1 Mark.

Adress-underrättelser för Korrespondenter, jemte Tabell, utvisande posternas i Finland afgångsdagar. 1 Mark.

Kuopio stifts Matrikel, upprättad på grund af från Församlingarne inkomna uppgifter af P. Aschan och K. Kiljander. 5 Mark.

Fotografier af Finska Målares tablör. I. 7 Mark.

Porträtter till Fänrik Ståls sägner. Första häftet. 4 M.

Grunderna för Bankväsendet af G. W. Gilbert. 1 Mark.

Magdalena. Melodie sacrée pour le Piano par Thecla Bardzewska. 2 M. 40 penni.

Le Quadrille des Marchands pour le Piano par Paul Burmeister. 1 M. 60 penni

Miserere Sång med Pianoforte accompaniment, Ur operan Trubaduren af G. Verdi 1 Mark.

Wiipurisja, M. M. Jiliasuksen kirjapainosia.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgren.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

Hinta:
Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

Silataan:
Billiatuksen kirjaimissa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikonttoreissa

N:o 17.

Perjantaina 24 päivänä Huhtikuuta.

1863.

Raha-kurssi.

Pietarissa 17 (5) Huhtikuuta.

London	36 ⁹ ⁷ / ₁₆
Amsterdam	178 ¹ ² / ₄
Hamburg	32 ¹ ³ / ₁₆
Paris	380 ¹ ² / ₂ 381

Wiipurista.

Wästaräkki kuuluu jo näkyneen Jääskessä. „Kuu on kiurusta kesähän, Puoli kuuta peipposesta, wästaräkki ei wähhääjän.”

— **Waasan nimeä**, 1852-wuotisen tuli-palon perästä hylkäämää, ei Mikolain kaupunki ole saanut takaisin. Kaupunkilaisten sitä viime vuonna alamaisesti anottua ei tähän suostuttu, koska muka itset olivat niin äskettäin — tuskin kymmentuotta vuotta takaperin, — tuota uutta nimeä halannut. Nyt siis olisi paras aika Lapuan eli Pohjanmaan Joensuulaisten, joilla ei suomeksi eikä ruotiksi ole omantakeista nimeä, pyytää peria tämä kuuluisa Waasan nimi, — miten jo w. 1860 kuului ja myös Wiipurin sanomissa mainittiin heillä olleen aikomuksena.

— **Tähti**, uusi ylevä-toiwoinen sanomalehti, joka viime kuulla alkoi loistaa Turusta, antaa ensimmäisessä numeroonsaan samallaisen esittelyn, ku Otawan n:sa 14 oli nähtävänä muutamilta Wiipurin opettajoilta, — koulujen suomentumista warten. — Porin opettajoiden sanoo Björneborgs Tidning suomen kieltä muistaneen, esitellessä keskustelu-aineita koulu-opettajain suuntoon eli kysymyksiä siinä ratkaistaviksi. Muutenkin on suomea warten ilahuttawa uutinen kerrottawana Porista, että muka on lupa haettu ja saatu toimittaa sieltä uuden suomenkielisen sanoman, nimeltä: **Lännetär**.

Kuinfa Wiron wiinan tulwasta päästäisiin.

Tietty on kuinfa, etenkin Wiipurin läänin rannastolle, Wiron wiinaa tulwalle, ja nyt, kun luultawa ja toiwominen on että, wiina-weroa korottamalla, wiinan kalleuski Suomessa nousee, — niin on pelättävä että Wiron wiinan tuonti maamme, tullen yhtä etuisammaksi, vielä enemmän karkuu. On siis keinoa sitä wasten keksiminen.

Arwattawasti k. kruunu tätä warten asettaa nykyistä tarkemman ja awaramman katsannon, wiinan sala-kuljetusta wasten, jos waan wiina-wero yllence. Kun muka voittoa kruunulle wiina-werosta lasketaan nousewan wähintään millionaksi, s. o. tuhannen tuhanneksi ruplaksi, — ja muutamit, luullen wiinan juonnin pysyvän wähenemättä entisellään, aprikoivat weron nousewan lahteenki miljoonaa, — niin jo sillä kannattaa asettaa wartioima-

miehiä koko Suomen lahden rannat täpö-täyteen. Waan näinhän todella niin kustantawaa ja laweaa laitosta tarwinnee, maallemme wahingoksi sekä häpeäksi.

Wiipurin läänin asukkaat owat tutut raittuteestaan. Se ei siis ole wiinan waan raha-woiton halu ku heitä wetää niin häpeälliseen ja la'itto-maan menetykseen kuin wiinan sala-kuljetukseen. Mutta mitähän jos saman voitton saisiwat luwal-lisella ja rehellisellä tavalla, totta he silloin tähän mielistyisiwät. Siis meistä olisi paras jos se osa wiinan sala-kuljetuksen salkkoja, mikä nyt menee „kruunun wirkamiehille”, annettaisiin maakunnal-len, joka estää ja ilmoittaa semmoisen sala-kuljetuksen ja tulli-petoksen. Tietysti silloin wiskaalien eli niiden kruunun- ja tulli-palveluiden, joiden tulona tuo salkko-osa tähän asti on ollut, pitäisi saada palkka-korotusta, — johon, miten jo ilmaistiin, tuo toiwottu wiina-wero kyllä riittää.

Moni kyllä al'uosa arwelnee häpeälliseksi ilmoittaa naapurinsa wirkeitä. Waan siwistuksen noustessa, johon nyt jo melkeen warmassa toiwossa olemat rahwas-koulut owat etenkin awullisina, luulisi tuommoisen epä-uskon haihtuman ja että tulli-petos eli kruunun warkaus, samote kuin muu petos eli warkaus, pidetään häpeällisenä ja siis jokaisen kunniallisen ilmoitettawana ja swytettäwänä, — waikkapa Wiron wiinaa ei pidettäiskään niin waarallisenä, kuin se wiina etenkin on, terweydenhenki.

S. R. R.

Omituisia matka-muistelmia.

(Jatko n:sta 13.)

Ennen luettuani wähhän siitä erään Haanemann mainaajan perustamasta „Homeopathie” nimisestä parannus-taidosta, ja myös fotokaupungissa nähtyäni hänen innollisen seuraajansa ja puolustajansa Tohtori Arthur Lütze'n kirjoja sekä niitä noin 7 ruplan hintaisia rohtu-lootia, olin päättänyt käydä hänen asuma-paikkansa Köthen'issä, johon kaupunkiin höyrywaunut puolipäivän aikana joutuivat. Terweyden-neuwo oli itse lähtenyt matkoille, mutta kotona oliwat hänen apulaisensa, jotka määrätynä tunteina päiwällä ottiwat sen komean kartanon al-ferrassa-olewassa salissa potilaita vastaan, kuulusteliwat tarkoin heidän tautejansa, ja määräsivät sen jälkeen niille penkeillä odottelemille raukoille wuorottain niistä lääkkeistä, joita, ollen myrkyllisistä aineista, annetaan taudeissa warin wähiässä mitoisia, ja joita siis tavalliset eli Allopathein puoleiset lääkärit vielä pitäwät naurun- ja wastustelemisen-alaisina. Kuitenkin on jo moni niillä parantunut, eikä niiden nautinnosta woi olla mikään sellainen warallinen seuraus, mikä sitä wastoin yli-määrin nielletyistä rohdnuista ruumiille

myöhemmin saattaa tulla. Sairaille on näissä etenkin tarffa ruoka-walio määrättyinä. Kahwin siassa tulee heidän juoda maukasta chofolaadia, jota, sitä warten valmistettuna, kappaleina siellä konditorissa myödyään. Homöopathit kieltävät myös rokon pakenemista sekä kupittsemista. Tietysti on näiden apoteekkiaki jo monen wallaston kaupungeissa. Rätwellen heidän suuressa ryytimaassa, osoitti palvelia minut tohtorin eli neuwoksen rouwan tykö, joka muutamain sanosa siinä puun warjossa istui kahvipöydän ääressä. Puhuttuani eräistä heillä käyneistä Wiipurilaisista, kehoitti hän minua, tarjoten kupillisen kahwia, menemään huoneitansakin katselemaan. Hänen molemmat kukoistawat pojat tulivat minulle saattajiksi. Siellä asustelevia wieraista warten on heillä paljon kammariloita, mutta unnia niissä ei ole, sillä koko huone lämmitetään warilla weteillä, jota alhaalla olewasta kattilasta on johdatettu juoksemaan pitkin seinää näkökuvain terwein kanttia ympäritse. Paljon oli pojilla näyttämistäkin, niinkuin seinillä riippuwaiha kumia, ja footuita monellaisia merkillisiä kappaleita, joiden seassa oli myös lajinen näyte weren juoksesta ihmis-ruumiissa. Kaikki osoitti järjestystä sekä uskontoa. Katolla olewasta tornista oli hyvä näkö-ala. Seisoen siellä, kuulin yhtäkkiä lötähän rumpua, ja sen tahdilla lähenewätä marssimista. Rohka tulikin pyöriätä katua myöten minun näköwiin koko joukko siwästi waatetetuita koulupoikia kedolta, kantaen kulin keppiä kiinitetyn lipun. Opettajansa johdon alla astuivat useammat heistä Tohtorin ryytimaahan, siellä olewassa woi-mistelulaitoksessa wuorotellen jäseniänsä taituttelemaan. Heidän notkeita hyppimiä jonkun ajan katseltuani, menin naapurissa olewaan kottierini, sen ryytimaassa näytelmiä näkemään. Jo päiwällä olin sen vähäisen puisen teaterin palkeilla tawannut yhden näyttelöistä, joka walitti wähiestä tuloista, koska heidän, ellen niin paljon, täytyy matkustaa yhdestä paikasta toiseen. Kuitenkin oli siinä iltana monta läsnä, mutta maksut owat vähäiset.

Saksan mailla tietysti ei koskaan nähdä kassinaisia ifkunoita, eikä lämmintä pitäviä unnia. Ne malmiset pienet unnit eiwät lämmitä kuin pari tuntia, jonka jälkeen ilma huoneissa taas muuttuu kylmäksi, milloin se semmoisena ulkona on. Mutta ei sentähden tule wilu maatesa, sillä niissä pehmeä-polsteriissa sängyissä on siellä tapana pitää peitteen räällä vielä polsteri, jota kesän aikana niin kuin liiemmaisena woipi ponna jorjään. Kesäiset päiwät owat siellä lyhyemmät kun meillä. Klokki 7:n aikana tuli jo pimeä. Täällä Anhalt-Röthen'in herttuakunnassa ollessani, oli kauniilla jäällä vielä kuutamo, ja, ennen lewolle käymistäni, oli aukaietusta alkuaasta herttainen nökö wastapäätä olewaiseen herttuan entisen linnan suureen puistoon, jossa toisena päiwänä kaupunkia käwellesä myöskin käwin. Sitä ennen olin yhtä lapsukaiskoulua tarkastelemassa. Siinä näin yli sata, kolmannen ja kuudennen vuoden ikäistä lasta, köyhäin vanhempain lasta, kahden kaswattajattaren johdon alla. Mitien ulko-öihinä meutyä, keräntyvät pienoiset aamulla tähän laitokseen, jossa heidän on hyvä olla iltaan asti. Siellä heitä neuwotaan ruokilemaan ja laulamaan; näytetään kumia ja kerrotaan heille siwedyellisiä tarinoita, te- roittaa heidän älyä ja muistoa, undestaan niistä kysymällä; leikkien kanttia heitä pyydetään harjoitella yhteen ja toiseen hywään, ja siellä saawatkin he yksinkertaisen mutta terweellisen ruuan, kun holhojansa heitä muutamain pitkäin ja matalain pöydäin ympärille kutsuwat, ja siinä kullekin maljan heidän cteenfä asettawat. Naisja pidetään aina raittiista ilmaasta waarin. Pää-opettajatar oli en-

nen mainitun Kaiserswerthin opistossa itsensä tähän harjoittanut, ja kohteliaisesti jätti hänkin minulle painetut wihot tästä koulusta. Kiitettyäni, heitin hänelle jäähywäiset. Röthen'in komeassa juna-huoneessa vielä hetken lähtewäisten parwessa iltapuolella odetettuani, jytisimme nyt 25 p. Heinäk. kohta hämälässä ja viimein pimeässä Leipzigin kenttään yli, jossa niin monen urhon ruumiilliset jäännökset lepää; siellä lepääwät myöskin seitsemännesjatoista wuosisadassa sinne jääneitten Suomen hakkaapäälliittein ruumiit, joista myöskin woi laulaa: Warjot päiwist' kadonneist'! nouskaat ulos ajan yöst' wiel' ruosteisilla pyösyöillä! eteenpäin, hurraa!

Leipzig'iin jouduimme 10:n aikana iltaa. Täällä oli minulla seuraawana päiwänä asian toimittuksia ja kirjapainossa käyminen. Kirjapainoja on siellä kofolta, etenkin yhdellä kadulla, jossa useamassa huoneessa on kirjapaino. Mainittawin näistä on Brockhausin kirjapaino. Siihen tultua, saattoi kottorista minut hywäntahtoisesti ympäritse, kirjakauppaan ja niihin monilukuisiin työhuoneihin. Ööry-koneitten avulla joudutetaan täällä monta teosta kerrassaan. Suuret tufut haalataan lukuista ylä- ja ala kertoihin, ett'ei aikaa kuluisi niitä wähitellen rappuisia myöten kantaessa. Täällä painetaan myös sen kaupungin yleisemmästi tunnettua kumaus-lehteä. Piirtäjiäkin nähdään ahkerassa työssä. (Jatk.)

Rotimaalta.

Jääskestä 14 p. Huhtikuuta. Alomielillä ollaan täälläkin siitä yleisesti maassamme lausutusta waatimuksesta, että kohta saada Suomenkieli luonnolliseen oikenteensa. Kirkonkoulusta ei ole täällä asiasta pidetty, niinkuin monissa muissa seurakunnissa, sentähden että tässä asiassa on katsottu jo olewan niin suuria woimia liikkeellä, joita wästen sen wastustajat ei kauwan kestäne. Luku- ja kirjoitus-taitoa rupee seurakunnan jäsenet yhä enemmän harjoittamaan, joka nähdään siitäkin, että kirjoja laina-kirjastosta on ahkerasti otettu ja lauswantaki-päiwinä kerääntyy nuoria poikia Pitäjän-tupaan opettelemaan kirjoittamaan ja luvunlas-kunn. Kirjasto on ollut seurakunnassa 10 wuoden paikoin, jonka on lahjoittanut Herra Professor Aflander. Näin kauniilla lahjalla on hän muistanut jonnynytä-seurakuntaansa. Vielä perustamisen jälkeen on hän myös joka wuosi lahjoittanut uusia kirjoja, niin että koko kirjastossa nykyjään on yli 800 nidettä. Eräät pitäjän rouwaswäestä owat antaneet 6:tena wuotena 2 kertaa wiikossa opetuksa tyttölapsille — lukemiseen, kirjoitukseen, luvunlas-kunn ja lauluun, sekä käsitöihin. Mainittu koulun perustamiseksi on pitäjän rouwaswäen käsitöillä kofoonsaatu lotterissa 117 ruplaa 78 kop. hopiaassa, joka raha-summa on korfoa wästen uloslainattu. Rahoja kofoo rouwasjääty eteenkiinpäin siinä toiwossa, että viimein woidaan procentilla saada tyttö-lapsille warsinainen opettaja. — Muistakin yhteisistä asioista on täälläkin koeteltu pitää huolta.

Päiti näitä on viimeis syksynä ja tönä talwena pitäjän Nimiismiehen toimella kerätty apurahoja ja wiljaa:

1:o Siberiaan tuomittuin Suomalaiisten hengelliseen hoitoon on jo foottu 16 ruplaa 25 kop. hop. — Kokoaminen ei vielä ole lopetettu.

2:o Tulipalossa kärsineille Pietarissa 50 rupl. (Jääskeen kuuluwassa Kirwan kappelissa on yhteisessä pitäjänkouluksessa samaan tarpeeseen määrätty 120 ruplaa, jotka rahat jo lieneewät Ruunun weron ylöskannossa vastaan otetut.)

3:o Katovuoden kautta nälkää kärsiville maas-
samme on koottu: 1½ tynnyriä wehnää, 58 tyn-
nyriä 8¼ kappaa rukiita, 5 tynnyriä oiria ja ra-
hasa on koottu pitäjän herrasäädyttä 230 rupl.
hop., joista summasta on tässä seurakunnassa asu-
wa kirkkukunnan tuomari lahjoittana 150 rupl. hop.
4:o Pappain kautta Suomen Lähetysseuralle
1862 vuodelle: 20 rupl. 55 kop.

Viimeiseksi en voi olla mainitsema, että viime
sunnuntaina, 12 p. tätä kuuta, jälkeen päätetyn
Jumalan palveluksen, seurakunnan jäsenet ilmoitti-
wat Rowasti Tesch'in kautta Hirvensalmeeen kap-
palaisiksi menemälle apulaiselle, wara-kirkkoherra
Alexander Fernberg'ille, lähiösaarnansa pidettyä,
tyytyväisyyttänsä ja kiitoistaansa kaiken sen hyvän-
tahtoisuuden edestä, jolla w. kirkkoherra Fernberg
lähes 15 vuotta Rowastin apulaisena ollessansa on
noudattanut seurakunnan yhteistä parasta, jossa
tilassa Seurakunnan jäsenet Rowastin kautta hä-
nelle lahjoittivat yhden laatikon, sisältäwä 2 tuu-
naa hopia-lusikoita. Liikutettuna kiitti myös Ro-
wasti puolestaan w. kirkkoherraa Fernbergiä mo-
nenvuotisen awun edestä seurakunnan heidossa ja
toivoi hänelle menestystä ja siunausta. *)
Liikanen.

*) Talonpojat tässä niin-ikään sanotaan keranneen
30 hop. rupeaa maika-rahoiksi pois-muuttawalle wara kirk-
koherran Fernbergin.

Muraasta 20 p. Huhtikuuta 1863.

Kuules, kultanen Otawa,
Wiipurin sanomalehti!
Keskinekö keinon tähän,
Josta mieleni on raskas?
Käskyn korkeamman kautta
Esiwalta on kokenut,
Summalla jotain isolla,
Rahapalkalla kehoittaa
Kokonpaniattaria
Wiroisjansa wiroiksi,
Waan niit' ei näytkään täällä.
Kynäni typerä lienee,
Mitä-kielellemme kansee;
Paljon en sanella tahdo,
Jutellaakaan joutawista,
Mut' tätä tekepi hirmu,
Kokko-taudin pelko paha,
Keskittynä senduillamme.
Ei tuostaan mitään olisi,
Kokollen kun waan rumalle,
Haamun kauniin haaskaajalle,
Asetetun saisi aineen.
Vammartäisiin fyllä itse
Eillä piirrettä siwaista,
Tehyväni pienen pintaan;
Waan et juosten Wiipurissa,
Hersuen, et Helsingissä
Eaa, et suurilla rahoilla,
Etpä peri pennilöillä,
Eetettä rupulin roiston.
Etkää nyt pahaksi panso,
Ilkeästi ymmärtäkä
Walituista waifeata
Isän, perheen hinturoisen.
Luojaillen isolle kiitos!
Muutoin täällä terweys on
Hyvä ollut, auttawainen.
Tosi pojat Pohjanmaalta
Sanotaan walittaneen
Watsan waiwasta kowasta,
Hyvän saatuaan nyt leiwän,
Pääätteeksi hakara-wettä,
Tehyhy meidän saarellamme,

Olueks olotettua;
Ei nyt kiurut wäänä watsaa
Pohjanmaisten poikulaisten.
T:s Pauffunen.

Ulkomailta.

Ranskan Keisari, Napoleon III, joka ensin waati
Leuchtenberg Herttua, Keisar Mikolai wainajan
wanhimman tyttären wanhinta poikaa, Puolan fu-
ninkaaksi, kuuluu nyt yhtyneen Englantilaieten kans-
sa samoihin tuumiin Puolan asiassa. Sitäwäلتا
niin-ikään odotetaan liittyvän heidän puolelleen
awulliseksi.
(N. D. A.)

Sitä tätä.

Keskellä wuosina kun eräs isäntä tarjosi palwe-
liassensa kowaa hopea-rahaa hänen palkastaan, was-
tasi tämä: näinlöhän hopeiset rahat enää pelwan-
newatkaan, koska niitä ei nyt liikkeessä näy.
Samaan aikaan Keski-suomessa erästä kuului-
saa murha-juttua oikeuden edessä tutkittaessa, muu-
tama „wieras mies", walalla todistaessansa, il-
motti kysyneensä kuulujia ja kysyttyjä murhaajoina,
heidän kulleisissa räyhäillä sydan-wön aikaan: „mistä
tulette?" johon rohkein näistä wastasi: „tappamasta
tullaan" Waan kysyjän kysyttyä uudestaan: „ketä
tappamasta?" — toinen waroifampi piisti was-
tuuksi: „riihtä tappamasta." — (Känsi-suomessa,
näet, puiminen sanotaan „riihtä-tappamiseksi;" jonka
wueksi raamatussaki puhutaan „riihtä tappawasta
härästä.") Kun nyt tuomari ruotii-kieliseen pöytä-
kirjaansa tämän sana-pulman käännä: „slagta ria,"
— niin helposti voi arvata, minä selon siitä lu-
tia jai. Sanotaanki k. howi-oikeuden sen wuoksi toi-
mittaneen asian uudestaan tutkittawaksi.

(Kähetetty)

Silloin kuin maassamme ei vielä löytynyt yh-
tään Suomenkielistä sanomalehteä, kysyi eräs pal-
welija muhkealta herraltansa: „miks'ei umpi-suomi-
koilla ole tidningiä?" „Hml mitäs kaikki hako-
pääät senlajilla tekisivät — hml" oli wastaus.
Eräät forkiasti kunnioitettawat pää-kaupuntimme
Suomalaieten sanomalehtien toimitukset eiwät vielä
nytkään pitäne suurina asioina, jos joku tilaajoista
tuo-tuostaki jääpi vähemmälle kuin toiset. Wai-
oiskohan posti-laitoksemme jilmäyksen saapa; mutta
muistaawatpas Ruotsikko lehdet Wiipuriinki „jäl-
kensä"! —?

Kuusutuksia.

Medelst offentlig auktion, som den 20 instundande Maj
kl. 11 f. m. anställes ej mindre här å Landskontoret än
inför Magistraten i Willmanstrand, utbjudes till den minst-
fordrande på entreprenad verkställandet af särskilte re-
parationer å krono spinrhus byggnaderne i nämnde stad,
enligt dertill uppgjort kostnads förslag, slutande sig å
ettihundra fyratio rubel 33 kopek silfver. Och böra till
vederhäftigheten bestyrkte borgesförbindelser för entre-
prenadens fullgörande åtfölja derå skeende anbud, å hvilka
annars intet afseende fästas. Wiborgs Landskontor den
18 April 1863.
B. INDRENIUS.
N:o 997 E. Olsoni.

Medelst offentlig auktion, som Onsdagen den 20 näst-
instunde Maj kl. 11 f. m. anställes ej mindre här å Lands-
kontoret än inför Magistraten i Willmanstrand, utbjudes
till den minstfordrande å entreprenad anskaffande af nya
och reparation af äldre-inventarier och arbets redskap
för krono spinrhusets i Willmanstrand behof, enligt kost-
nadsförslag, slutande sig å åttahundra trettiosex rubel
semtio kopek silfver. Och böra till vederhäftigheten be-
styrkte borgesförbindelser för entreprenadens fullgörande

åtfölja derå skeende anbud, å hvilka annars intet afseende fästes. Wiborgs Landskontor, den 18 April 1863.

B. INDRENIUS.

N:o 999

E. Olsoni.

Guutokauppoja.

Thorsdagen den 30 innevarande April försäljes genom offentlig; frivillig auktion, som från kl. 4 e. m. anställes uti gården N:o 262 inom Revonhämä stadsdel, åtskillig lösegendom i koppar-, messing- och jernsaker, glas och porslener, möbel, säng- och gångkläder, trädkärl samt diverse. Wiborgs stads Auktionskammare, den 23 April 1863. Wold. Älgren.

Yksityisiä ilmoituksia

Subscribenter å "**Familjevänner**" Illustrerad Månadsskrift, behagade uttaga häft. 2—4 (2) 2 i C. G. Cloubergs bokhandel

Si här!

Från 1 Juni, tages ungherrar i kost med eller utan kvarter, då P. H. efter frågas hos Skräd. Kajander.

Försäkrings-Aktie-Bolaget

SKANDIA,

hvars grundfond uppgår till

Femton miljoner Svenskt Riksmünt

(öfver Fem Miljoner Silfver Rubel) emottager försäkring å lif, och afslutar försäkring mot brandskada i städer och å landet för allmänna och enskilda byggnader, fabriker af alla slag, qvarnar, sågverk, trädvaru-upplag, samt å varulager i allmänhet, möbler och husgeråd, landegendoms inventarier (döda och lefvande) inbergad skörd m. m. äfvensom å fartyg i hamn och under byggnad, till billigaste premier, samt afslutar alla brandförsäkringar genom Bolagets Agent i Helsingfors Handlanden Abr. Oldenburg; upplysningar meddelas, prospekter och formulärer lemnas, äfvensom ansökningar för expediering till Bolagets General-Agent emottagas:

I Wiborg af Herr Bandholtz & Co.
I Kuopio af Herr Kellgren.
I Fhamn af Herr C. H. Ahlqvist.
I Lovisa af Herr C. G. Majander.
I Borgå af Herr C. L. Söderström.

Palvelukseen haluava.

En medelåldrig man kunnig uti landbruks och ladugårds-skötsel och äfven i språken, önskar sig såsom inspektor en dylik befattning. Den som fäster afseende, återfinner vid Revonhämä gata i Merones gård N:o 143.

Wuokrataan.

Gården N:o 58 och 61 i Petersburgska förstaden uthyres helt och hållet eller om så åstundas i enskilda kvarter.

Auf der Heimath Masalar 10 Werst von Wiburg an der Helsingforschen Land-Strasse sind zwei Wohnungen mit Keller, Pferde-Stall und Wagen Remise für die Sommer Monate 1863 zu vermietthen, zu erfragen beyr dortigen Arentator Mählberg. (3) 2

Ett stort lider, 11 samnar långt, i S:t Petersburgska förstaden uti Gorätscheffs Arfwingars gård N:o 276. Närmare upplysning meddelas uti gården N:o 35 i Wiborgska förstaden hos

N. Gorätscheff

Отдается въ наемъ большой Сарай на Петербург. Форшт. въ домъ наследниковъ Горячевыхъ № 276, узнать на Выборгскомъ Форштадтѣ въ домъ подъ № 35.

(2) 2

Н. Горячевъ.

Från den 1 Juni ett vackert kvarter i f. d. fästningen bestående af sal, 5 rum och kök samt stall och vagolider; närmare å detta blads tryckeri.

(3) 2

Från den 1 Juni uthyres ett kvarter af tre torra och varma rum för 75 rubel s:r om året i Schröderska gården invid Större Fruntimmersskolan; närmare upplysning meddelas å tryckeriet.

(3) 3

Nu genast i Wiborgska Förstaden den Corsiniska gården N:o 132, hvilken tillika säljes för mycket billigt, efterfrågas hos

W. von Karm.

Myötämänä.

God Utsädes hafra,

hvit och svart, till 4 rubel tunnan. Närmare underrättelser lemnas i Herr C. G. Cloubergs bokhandel.

(3) 1

En ny tvåsittsig Linial-Schäs, hos Målaren

(2) 2

C. G. Ränn.

I nya gymnasii huset inom fästningen säljes ett mindre parti utsädes hafra, poteter, färskt smör och sur mjölk.

(2) 2

En ny vacker trilla på linealer. Närmare underrättelse derom hos

(3) 2

Bagar Wickman.

Kentraali rouwan Wagnerin fortifierissa, Herrä Sieffischen kartanoissa, myydään kaikenlaisia huoneen-kaluja.

I generalskan Wagners kvarter, uti Herr Heekisch gård, försäljes diverse möbel och husgerådssaker.

Im Quartiere der Generalin Wagner, im Hause des Herrn Sieffisch, werden verschiedene Möbeln und Hausgerathe verkauft.

Въ квартирѣ генералшии Варнера, въ домѣ Г-а Гикиша, продаются разные мебели и домашнія вещи.

(3) 3

Wälgroende Kryddgårdsfrö, samt Timothei, Alopecurus och Röd klöfverfrö hos

(6) 3

C. G. Clouberg.

GRAVERADE PITSCHAFTER

å 3 mark stycket, i stort urval hos

(10) 3

C. G. Clouberg.

Myhtämänä

Abr. Jalkan kirjakaupassa:

Tampereen tehtaan paperia ruufin hinnasta.

Tammerfors-fabriks pappers-lager, säljes till bruks priser. (3) 1

Die neue

S:t Petersburg-Lübecker Dampfschiff-fahrts-Gesellschaft

zeigt hiermit an, daß während der bevorstehenden Navigation die bekannten Räder-Dampfschiffe

„NEVA“ und „TRAWE“

von S:t Petersburg nach Lübeck jeden Sonnabend gehen und eine regelmäßige wöchentliche Fahrt unterhalten werden.

Wenn es die Witterung gestatten wird, beginnen die Fahrten mit der

„Neva“ am 20 April a. St., von Lübeck, 27 St. B:burg.

Der Preis für die Fahrt nach Lübeck Erste Klasse 35 Rbl. — Zweite Klasse 25 Rbl. exclusive Beköstigung.

Kinder unter 10 Jahren zahlen die Hälfte.

Das Comptoir der Gesellschaft befindet sich in Petersburg am englischen Quai an der Ecke des Samiatin-Perentof im Hause der Commerc-Gesellschaft Nr. 20. (6) 4

Wiburissa, M. M. Zilliauksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Risätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 17.

Monsu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Raha-kurssi.

Pietarissa 24 (12) Huhtikuuta.

London	36 ¹ / ₄ , ³ / ₁₆
Amsterdam	178, 178 ¹ / ₄
Hamburg	32 ¹ / ₄ , ⁵ / ₁₆
Paris	380 ¹ / ₂ , 381

Wiipurista.

Meri-liike täällä ei ole vielä päässyt alkuun, kaupunnin ja Uraan välillä lepää vielä harmaa jää-peite, jonka kuitenki tällä viikolla luullaan lähtewän wallolleen ja päästävän Wiipurin kauppa-elämän taas luonnolliseen liikkuvaisuuteensa. Meren auki meno on hywin tietysti ranta-kaupuntilaiselle, erinomattainki Wiipurilaiselle, samaa kuin maamiehelle uutiseen pääsy. Paha waan että näitä meri-uutisen hyviä toivoja seikoittaa tällä kertaa peloittelewa huhu franskalais-italia-ruotsalaisen sodan synnystä, joka etenki heikko-uskoisia on menneen viikon kululla alkanut ahdistaa. Sellaiseen pahaan pelkoon on warjunki Ruotsin sanomat antaneet paljo syytä Puolan suhteen. Ruotsin sanomat owat nimittäin tavallisella iso-puhelijaisuudellaan ruvenneet pitkiin ja leweisiin tuumiin sodasta Wenäettä vastaan ja osoitteleet jo paikkojakin, joihin sodan käyttäminen heidän mielestä olisi asetettava. He wakuuttawat että Suomen takaisin walloittaminen on tuli-kirjaimilla kirjoitettu jokaisen ruotsalaisen sydämeen; ja että sellainen walloittaminen nyt olisi paraita tapahtua, olisi, heidän mielestä, toimitettava suuri wäli-lauma nousemaan maalle jossain kohdassa lähellä Wiipuria, josta itte woiuivat panna wäli-aidan Saimaan westtöön asti ja niin sulkea Wenäen wäen Suomesta. Tällaisia isoja asioita on Ruotsin kansan tietysti helppo torwella soittaa, mutta kuinka helppo ja terweellinen heidän on itse työhön käydä, se on toinen asia. Se on tunnettu että Ruotsalaisilla on erinomaisen hywä puheen lahja, ja sitä ei voi sentähden katsoa oudoksi että heidän suuret tuumat ujaasti seifattuwat paljoihin suuriin puheisiin. Tämän suhteen se kyllä lieneekin nyt liian aikaista vielä ruweta kenenkään wapifemaan sitä suurta maalle nousua Wiipurin lähellä, etenki kuin se ei seis waielmisään „tuli-kirjaimilla” kirjoitettuna, senkuin ainoastaan tavallisella musteella Nya Dagligt Allehanda'n palstoilla esiteltynä. Utan toteutuminen eli toteumattomuus nojautuu tietysti kaikki siihen mitä Franskan keisari rupee Puolan suhteen lopullisesti tekemään. — Puhe kulkee myös täällä, että Wenäeltä tuodaan tänne kohdakkoisin suuri sotawäen paljous, 60 à 70,000 miestä, ja jos tämä on totta, niin sellainen on jo ymmärrettävästi sotaan warustaumista täältä päin, mutta sitäkään ei vielä ole ta'attawa sodan alkamiseksi.

Kirkkoherroin asettamisesta seurakuntiin.

(Eähetetty)

Gräässä seurakunnassa kirkkoherran waalisia ja kautuiwat niiden lahden hakijan wälillä, jotka

huutoja saivat, huudot niinkuin 1: 7:mään ja woi olla niinki että se, joka vähemmän huutoja sai, neki sai sillä tawoin että oli herrastaloja pitäjässä hänelle miltei sukulaisia, jotka eiwät woineet olla antamatta huutoja hänelle, mutta muuten oli talonpoikaisen kansan ja muiden seurakunnan asukkaiden, joilla ei ollut mitään welwollisuutta ketään puolistaa, yksimielinen tahto pitäjässä, saada seurakuntaan kirkkoherraksi sitä toista, jonka seurakunnan jäsenet jokainen hywin tunsawat kaikin puolin olewan hywan papin sekä myös hywan ihmisen. Ja nämät tawat eli taidot seurakunta toki pääomina pitää, olkoon sitten heidän kirkkoherralla muutoin munta ulkonaista ansioa, niinkuin tähtiä ryntäissä, eli ei. Tämän asian, joka ainoastaan liikuttaa sitä seurakuntaa, johon pappia, olkoon se sitten kirkkoherraa eli kappalaista tarwitaan, on hallituksemme usein vielä tähän asti suureksi mieli kawaudeksi ja rasitukseksi toisiin katsunut, ehkä toisiin oikein pitäisi olla, jonkätähden minä tahtoisiin tästä asiasta wähän jutella ei ainoastaan omasta puolestani niinkuin ollen seurakunnan asukas, jonka suhteen tämä asia nyt minuunki waiuttaa, waan myös yleisesti, sillä niinkuin enken wanhoina aikoina milloin seki asetos woi olla paikallaan ja funnollinen, määrättyissä tuninkaallijissa eli keisarillisissa kirkkoherran tiloissa asettaa hallitus kirkkoherran seurakuntaan kenen tahtojaan, enimmiten koulus- ja sota-pappia, olkoon se sitten saanut huutoja eli ei ensinkään. Useastikin owat nämät sellaiset papismiehet huteroja niin wanhuuden kuin muun suhteen, etteiwät monta vuotta woi toimittaa itse sitä uutta wirkaansa, mutta jo pari kolme vuotta seurakunnassa elettyä ottawat apulaisen ja sillä muotoa ymmärtäwät waan kerätä kirkkoherran wiran saatavia omaksi hywäksi niinkuin kruunulta ansaittua penssiä eli penssioni saatawaa, mutta seurakunnan asioista ja asukkaista pitäwät wähän huolta eli fiksi nimeksi; nämät seurakunnan niin hengelliset kuin muut yhteiset toimitukset owat heitettyt nuorien apulaisien huostaan, joita usein muutellaan ja joita seurakunta ei kerkiä paljon tulla tuntemaan. Erinomattain löytyy wereksiä esimerkkiä useampia nylhyiseen aikaan seurakunnissa, joihin wasten seurakunnan jäsenten tahtoa eli waalia on saatu sentalttainen kirkkoherra että pitäjän asukkaat eiwät tule ymmärtämään kirkkoherransa, ja tämä useinkin korkean ansionsa eli muun korkeuden tähden ei alenna itseänsä niin että ymmärtäisi seurakunnan yksityisten eikä yhteistä hywää, ja sillä muotoa sowittelisi hiljaisuudella ja wiisaammalla ymmäryksellänsä asioja niinkuin paras on, josta sitten nousewat huonot riidat papin ja niiden wälillä, jotka häntä tarwitsewat. Ja vielä sitäkin owat sotaprowastit ja muut papismiehet kirkkoherroiksi päästyänsä kehnommasti itseänsä käyttäneet seurakunniansa, josta kaikki hirmu ja wastahakoisuus heitä wasten etenkin talonpoikaiselle kansalle täällä on tullut suureksi.

Popettaisiani tätä jo pitkästi wenyynyttä kirjoi-

tustani, heitän tämän asian kaikkein ymmärtäväis-
 sien päättää, että elköös jo olisi aika tullut muuttaa
 kirkkoherroin tilojen pois antamista toiselle parem-
 malle kannalle. Ei tuo kysymys taitasi liikuttaa
 ketään muita kuin sitä seurakuntaa, johon pappia
 eli seurakunnan opettajaa on wajaa ja josta häntä
 palkitsee, walita niistä kolmesta kuin hallitus (tu-
 miokapituli) panee esittelemiseen, silloin luultawa
 että he jokainen owat katsotut asetustien mukaan
 kirkkoherran paikkaa etsimään ja toimittamaan? —
 Koulu- ja sota-opettajaa voivat tulewina waltio-
 päiwinä Suomenmaan asukkaat suostua palkitse-
 maan runsaammasti, jos kellä nyt olisi aiwan wähä;
 waan milloin sitä kyllä saadaan? Myös woisi heille
 wakuuttaa suurempi pensjoni niinkuin ruunulta pal-
 kituille wirtamiehille. Ja toiseksi, mitähän sitten
 ensinkään waalia seurakunnissa pidetään ja seura-
 kunnan mieltä ja miettimistä tiedustellaan, kuin
 kuitenki hallitus toisin tekee? Se koko waalin toimi-
 tus on jo silloin, siwemmittäin sanoen, paljasta lap-
 sen leikkiä.

Eräs papin huutaja.

Omituisia matka-muistelmia.

(Satto n:o 15.)

Ulkomailla juodaan pait olutta paljon selteri- ja
 sooda-wettä, waapukka-needien kanssa. Se on ma-
 fuista, wirtowattawasta ja terveellistä. Leipzi-
 gissäkin saawat siwuitse kulkijat sitä helpolla hin-
 nalla myös kadun tälliti-puodissa suuren torin war-
 rella. Puodeissa täälläkin on mamseleita, jotka
 pyydettyäsi ompelewat ostettuun waatteisiin ne mer-
 kit mitä määrää, ja sitten lähettävät waatteet kort-
 teerisi, sinun jo ennen maksettua, ja heihin voit
 luottaa. Leipzig, tämä saksan kirjakaupan keskus,
 wanhan yliopiston istuin, tunnettu myöskin sen
 tienoilla w. 1813 olleesta mainiosta sota-tappe-
 lusta, sekä maailman ensi-luokkaisena markkina-
 paikana, kuuluu viimeisinä parina vuosikymmeninä
 paljon muuttuneen rakennusten puolesta, niin että
 tässäkin kaupunnissa on uusia leweita sekä wan-
 hoja kaitoja katuja. Yhtä ja toista merkillisintä
 olisi täälläkin katsottawana, johon aikani ei myö-
 ten antanut. Siinä kuuluisassa konserwatoriumissa
 eli soitanto-opistossa yhtä tuttua turhaan etuttäni,
 ja entisen wallin tietä, jossa myös lapsukaisia pii-
 koinensa nurmella leikki, vielä käwellyäni, menin
 taas yhtä höyry-kyytiä Sachsen'in pääkaupunkiin.
 Dresden on wieshättävän kaunis, ja minun sinne
 tultua ja rautatieltä katuja maja-taloon ajassa,
 tuntuivat vastaan-tulewaiset minuista enemmän ju-
 kulaisille. Usunnosta haetin itselleni heti saatta-
 jan, jonka keralla astuin ensin monen siellä nähtä-
 wän taidollis-rakennusten siwu semmoisiksiin mai-
 nittawan toisen Elbe-killan tykö, jonka luota wen-
 heellä pääsin keskellä wirtaa seisowaan uinti-huonee-
 sen, jossa wesi kuitenkin myös on kellertävän tumma.
 — Tässä kaupunnissa käwin howi-teaterissa. Siellä
 näyteltiin R. Wagner'in opera: „Rienzi eli viimei-
 nen tribuneista,” johdatettua tämän muka tule-
 waisuuden musiikin rämiwältä soitannolta, jota
 se moni-miehininen howi-kapelli puolestaan kyllä tai-
 tawasti soitteli ja paukutti. Tämän operan me-
 nostä on painettu wihko tallellani. Toisena iltana
 olin samassa läsnä, heidän „lumous huilu” nimistä
 soitto-näytelmää esitellessä. Rumpaisetki oliwat kai-
 fin puolin mitä paraimpia nähdä taitaa. Sendun
 ihanuus ja monet kaupunnissakin näkemistä ansait-
 sewat merkillisyydet saattawat vuosittain paljon wie-
 raita sinne, niinkuin englandilaisia, wendäläisiä y. m.

Ruinkaalisen linnan ala-kerrassa on niinkut-
 suttu ruohonpäinen holwi, jonka 8 kammareissa
 säilytetään hywässä järjestyksessä kallis-arwoisia ja
 ihmeteltäviä taide-teoksia kullasta, hopeista ja

muista metalleista sekä kalleista kiivistä. Tanne
 pääsee 6 henkeä kerrassaan samalla maksulla kuin
 yksi eli kaksi, tahi noin parilla ruplalla, jonka wuoksi
 on paras yhtyä seuraan, jota oppinut mies selit-
 tämällä wiepi ympäritse. Täällä on 9 salissa muie-
 naisten ruhtinain muoto-kuwia, heidän arwoisia
 pukuja, kaikenlaisia aseita, entis-raakalaisten sekä
 nykys-indiaaneihin joutsista, nuolista, kilweistä ja
 kirweistä alkain aina uudemman ajan tuli-piippui-
 hin asti; keski-ajan ritarein ja hewoistensa haar-
 niskoja täydessä asuissa, joko riwissä ratsain tahi
 seisten, kookkain miesten kuwia, kypäreissä höyhi-
 neen, rautapaidoissa raskaine keihäineen ja miek-
 koinen, että tuskin meikäläinen semmoisia enään
 liikuttaa jaksaisi; — entis-sodista turkkilaisittakin
 woiitto-merkkiä, y. m. s.

Toisessa kohdassa on yhtä monissa huoneissa
 suuri kuwasto, sisältäen toista tuhatta taidostansa
 mainioin italialaisten, hollandilaisten ynnä muiden
 kansain kuwaajain alkuperäisiä tauluja, jossa myös-
 kin nähdään sen kuuluisan Rafaelin Madonna eli
 neitsyt Maria kaikesa loistossaan ja pyhyhdessään.

Satuinpa muistaakseni erään kroatilaisen herras-
 miehen seuraan, jonka keralla saattajan kanssa näissä
 käwin. Tämä wei meitä myöskin yhteen soitto-
 saluihin makajiniin, joiden tekiä pani niitä itses-
 tänsä soimaan, niinkuin laweria huiluin myötä-soi-
 tannolla; koko soittoajiston rumpuine, waskitorwine,
 wiuluine, y. m. laitettuna 30:lle eri-pelille; waks-
 sen miehen, waski-torwea soittaen; peli-tuusia y.
 m.; wuorottain hän niistä monista suuremmista
 tahi pienemmistä eri-kalusta antoi kuulla jonkun
 kappaleen, ja tavallijella lawerilla soitteli tyttä-
 rensäkin meille pailaisen. Pääsy-raha on wähäi-
 nen, ja tarfoittaa hän kuulioiden kautta saada kal-
 lis-hintaisia teoksiansa waan laweammin tunnetuiksi,
 joita hän janoi tilattawan paljon muille maille.
 Suuressa katoliikkilaisessa howi-kirkossa kuullaan
 joka sunnuntaina myös howin soitto-kuntaa. Minun
 Dresden'issä ollessani, sattui sen lähestöllä linnun
 niityllä juuri olemaan kansan juhla, mikä monta
 päiwää kesti. Sinne wirtaili paljon wäkeä, ja
 olihin siellä monenlaisista huwitusta tarjona. Wai-
 waieten kanto-urkuja wäentäessä tahi muiden soit-
 toniekkain puhaltessa, weiwiteltiin joukottain lapsia
 karusellein puisten hewoisten selissä; kokuissa oli
 makeisia y. m. kaupan; kaikki ne wäliaikaiset ra-
 kennukset oliwat kuin markkinoilla riwittäin ja ka-
 duttain. Yhdessä nähtiin panoraamaa eli ympäri-
 kuwausta; toisessa konstii-ratsastajaita narritteli-
 ansa kanssa; kolmannessa näytifse Suomesakin käy-
 nyt itsensä amiraaliksi eli kenraali Picolominiksi
 kutsuwa pikku kääpiö, pienuudeltaan ja ääneltään
 ollen noin neli wuotisen lapsen kalttainen, mutta
 käytöksessään ja puheissaan mokoma kawalieri, joka
 kuitenkin esim. wähäistä sanomalehteä muka lukeis-
 sa, tuffumaan peittyy sen ta'a. Monenlaisia oli
 eri-huoneissa näytteliöitä, joihin kuwaukset sekä
 huutajat katsojia wietteliwät. Muutamissa kohdin
 oli nuoli-pyssyillä maaliin ampumista, ja sen la-
 kean perällä tähtäiwät kaarilla korkealle riukuun
 pystytettyä puista lintua, jonka eri kokiä tarffaa-
 misesta, saiwat eiri palkinnoita. Pariissa salissa
 pidettiin tanssit, joihin siihen tahi näitä waan näh-
 däksensä halullisia, myöskin piletin lunastettua yh-
 destä owesta sisään, toisesta ulos, tunkeili. Teillä
 oli ihmisiä, että wiliä.

(Satt.

Kotimaalta.

Uudet Setelit 12, 20, 40 ja 100 markan ar-
 wosta tulewat pantawiksi yleiseen liikkeeseen kesäkuun
 ensimmäisestä päivästä. Tästä tulee yleinen ku-

lutus ulosannettawaksi ja lisättäväksi kertomus pää-
asiallisimmista tunnusmerkeistä uudessa setelira-
hassa. (H. U.)

— **Salmin Eihlafunnasta 16:s Huhtif.** Tot-
tunut aina fantamaan asian haarain kowaa paf-
foa, on kansa näillä seuduin äänettä ja maltta-
vasti kärsinyt niitä uusia esteitä ja sekaannuksia,
joita se muutamia vuosia sitte tänne asetettu raja-
tullin wartioiminen on matkaan saattanut sen oit-
tain alamaisempien wirtamiesten innoikkaiden tefo-
sien kautta kietoa matkalaisia ansaan; mutta se hywä
kärsimys on jo antanut sille yleiselle katkertamiselle
mielissä. Se on tunnettu että viime kesäiset hal-
lat myös täälläkin tekivät tuhoa ja siis wiljan puu-
toista suuressa määrässä maamiehille, jotka nyt
ovat wajaussa sekä leipä-ainetta että siementä kewät-
tylwoiksi, joita kaikkia pitää ostaa wenäen puolelta.
Tätä toimittaisissa tarjooa nyt jo lumeesta wapaa
Ladogan jää helppoa kuletuks-tilaisuutta wenäen
puoleisilla ranteilla olevien kauppaipaikkojen välillä,
jonkasuhteen kansa näinä viimeisinä wiikkoina on
ahkerasti käyttänyt hyväksensä tätä oiko-tietä, kotiin
kulettaessaan wenäen puolelta sitä wiljaa mitä
ovat sieltä ostaneet. Mutta mitä nyt tekee mei-
dän raja-wartio? Senpä saa lusia heti kuulla. Use-
tussellinen käsky määrää matkalaisille, jotka maisin
kulettawat tawaroita Wenäeltä tänne, ettei saa kul-
kea yli rajan muista paikoista, kuin Wirdelän war-
tiopaikasta Salmin piirikunnassa ja kuin tämä on
noin käski wirtaata Ladogan rannasta, ovat mat-
kalaiset jään yli kulettuonsa seisaltaneet kuorman
suomen ranteella lähimpänä Wirdelää ja siitä sitte
lähteneet etsimään wartiopaikkaa, saadaksensa kirjai-
tuksia passiinsa. Wiisaasti on rajawartio wälttä-
nyt panna mitään merkkiä rannalle, mikä näyttäisi
raja-kohtaan eli paikan mistä tie lähtee wartio-ta-
loon; siitä vastaan on keksitty paljoa edullisempi kei-
no päästä rajawartion tarhoituksen perille, sillä ta-
woin että muutamit rajawartiat piilottawat itsensä
soweljaan matkan väähän siitä näkymättömästä ra-
jasta ja niinkohta kuin rahtimies on hairahtunut
sitten yli, ennenkuin on onnistunut löytämään tien
wartiotaloon, ovat nämä wartiomiehet kyllä koke-
lijaat heti joutumaan matkalaisen luo ja taritse-
maan itsiänsä luotsaamaan häntä wartio-taloon —
mutta waiwoistaan pitävät he hänen kuorman
sä. Niin tapahtui muutama päivä sitte, että nämä nui-
terat rajawartiat samallaistella tawalla anaatiwat
kahdeksan kuormaa Sermaksin kaupunnista tulolla
olewia siemen kauroja ja ottiwat pois omistajilta,
jotka senkautta kadottiwat mahdollisuuden saada nyt
läheestywänä kesänä kylvää peltojaansa. — Kuin
matkalainen myös waeten tahtoanjakin joudutetaan
siihen tilaan että hänen kansa woidaan menetellä
samalla tawalla kuin oikian salatawaran kulettajan
kanssa, niin kauhistuttaa todellakin se wääritys mikä
tekee tällaisen keskuuden mahdolliseksi. Kuin keli-
rikko on sulkenut määrätyn tullitien Wirdelän kautta
ja tähtymys on johdattanut matkalaisen alas jälle,
niin ei ainakaan mikään olisi luonnollisempata kuin
että pystytettäisi joko jonkilainen wiiri eli muu nä-
kywä merkki siihen kohtaan ranteelle Wirdelässä,
missä raja-paikka on eli mistä tie lähtee ylös war-
tiotaloon, ilman ettei, niinkuin walitettawasti nyt
on laita, matkalaisen arwaamis-woimaa pantaisi
koetuksen alaiseksi. Ja kuin tämän lisäsi tulee että
asianomainen rajawartia wartawasten wäijyy mat-
kalaisia, jotka etsiwät tietä wartio-paikkaan ja jällä
hairahtuwat yli rajan, niin on tuollainen tapa,
saada heidän matka-tawaratansa, aiwan inhottawa,
kauhistuttawa hallituksen hyvien tarhoitusten wää-
rin käyttäminen.

—bb.

Lennätin sanomia.

Warschowasta 22 p. Huht. Greivi Wielo-
polski, siwili hallinnon ylimäinen päälysmies Puo-
lassa, on pyytännyt eroa wirtastansa. Kapina on
syttynyt Länsipuolassa ja Warschowassa. — **Ver-
linistä 23 p. Huht.** Kölnische Ztg. tietää kertoa
että Montebellon herttua, Franskan ministeri Pie-
tarissa, laitattaa asuntoansa Pariisissa järjestyk-
seen — niinnuodoin matkustaa se pois Pietarista.
— **Indép. Belge** kertoo että myös Ruotši on an-
tanut kabinetille Pietarissa kirjoituksen, jossa pa-
rannettua oloa Puolalaisille puolustetaan. — Oli-
päälikö Puolassa pyytää apu-wäkeä.

(F. A. T.)

Suutokauppoja.

Lördagen den 2 instundande Maj kl. 4 e. m. försäljes
medelst offentlig härstädes skeende auktion åtskilliga
handelsvaror bestående i hvarjehanda klädesplagg, kruk-
makare arbeten, välskedar, hordprydnader samt diverse;
hvilket härigenom till kännedom meddelas. Wiborgs
stads Auktionskammare, den 27 April 1863.

Wold. Ålgren

Yksitoista ilmoituksia

Wauxhall

Freitag den 1:ten Mai 1863

zur Eröffnung desselben.

Souper mit Sera

à Couvert 75 Sp. S. M.

von 7 Uhr Abends spielt die Sporsche Kapelle um freund-
lichen Zuspruch bittet ergebenst

(2) 1

S. Wild.

En vagn eller kurerkärra kan fås med en resande till
Häfers, om derom i dag anmäles å boktryckeriet härsädes.

Mot inteckning i fast egendom utlånas ett tusen sem-
hundra rubel sillver. Närmare underrättelse meddelas af
C. W. Ahrenberg.

Kiinteän omaisuuden panttausta vastaan annetaan lainaksi
tuhatta wiisi saataa ruplaa hopeassa. Eifeisempiä tietoja antaa.
C. W. Ahrenberg

En vördad allmänhet får jag härmed äran underrätta
det jag till förvarande af pel-svaror emot mal undersom-
maren, emottager till den billiga afgiften af 75 kop. för
Salopper, 50 kop. för Dampalteauer och 20 kop för muf-
lar, samt 75 kop. för Schuppskinnspelesar, 50 kop. för
Herrpalteauer, 10 kop. för mossor och 15 kop för vin-
ter Stöflar och Slädfläddar till 40 kop. Derjemte vågar
jag försäkra att desamma tillegnas all möjlig vård, hvar-
vid jag vågar hoppas tillvinna mig benäget förtroende.
Min adresse är, egen gård vid södra vällen i f. d.
fästningen.

(2) 2

K. Zepennikoff.

Körsnär.

Suoma-paatti on Newonhännän ja kaupungin välillä, hinta
yhdestä hengestä 3 kopekkaa, waan kahdesta hengestä ja ušam-
masta 2 kopek. Sienan wäliltä 5 kopek. hengestä, waan 2:desta
ja ušammasta hengestä 3 kopek.

H. Saukkonen.

Sillan awaja.

Kupittaaan Wesiparannus- laitos Turussa.

M. Senriffin terveys-lähde.

Se hywä maine ja luottamus, jonka tämä kylpy-laitos h:ra
arktiaterin ja tähtimiehen G. J. Bonendorffin johdattaessa on
saanut ja siitä seuraawa jokavuotinen kylpy-wierasten lisään-
tyminen, on kehottanut kylpyhuone-ystiä sekä awaroimmaan
huoneet, että toimittamaan ušamman ajanmukaisen paran-
nuksen, joita wuotisesti lisääntynyt harjantuminen ja keino-
lifesti käytetyn wesilääkituksen hywät waiikutukset ovat waa-
tineet. Niille jotka jo ennen Kupittaaan paikat ja tawat tun-

tevat, saamme sanoa, että tänä talvena on nais-wäen puolella rakettu lisä-rivi sekä uinampi höyry-kaappi mies- samoin kuin naiswäen puolella; wettä imee uusi höyry-kone, joka sel-po-tawalla huoventaa kylpy-saania.

Raajarikoille, rammoille ja muille kowin sairaille, jotka eivät kestä kylpy-laitoksen ja lähinten kaupunki-asuntein wälillä käymistä, on 10 asuntohuonetta kylpy-huoneen lähellä valmistettu. Uusi ja soma ravintola rakennetaan, josta kohtuullisella hinnalla kaikkina aikoina saadaan kelmollista ravintoa.

Kylpy-laitoksen lähellä on vuorotuita huoneita niille, jotka niitä haluavat; tästä saadaan kirjallisia tietoja johtokunnalta.

Kupittaan puiston edessä olewa entinen hewos-ori tulee ojitettawaksi, tasoitettawaksi ja istutettawaksi käntäwän lewit-tämiseksi.

Kaksi uutta pilafesti kulkewaa höyry wenettä, jotka samoin kuin Kupittaan rakennuksetkin tulewat valmiiksi kewan eni-päiwänä, kuljettawat kaupungin ympärillä meren puoleen, joten siis sopii merimedestäkin kulkea. Joka wiikko Tusholmaan, Helsinkiin, Pietariin ja Dulun sekä niitten wälisiin kaupunkiin Suomeen ja Pohjan lahden rannoilla kulkewat höyry-laitwat toimittawat Turulle köykäsen ja luenniskaun yhteyden foto- ja ulkomaan wälillä.

Laitos avataan kesäkuun 1 p. tänä vuonna ja kylvemistä pitkitetään siihen asti kuin ilmat myöden antawat; toiwottawa on että ne, joitten sairauden parantaminen ottaa pidemmän ajan, tulsiwat mitä warhemmin.

Lääkitys-hoitoa pitää waes'edeskin herra arkiateri, rohwes-ori ja tähtimies G. J. Wendorff, saman ohjeen mukaan kuin kymmentenä edelliselläkkinä vuonna, eli niin-tawoin että ynnä weis-lääkityksen kanssa millointa waan tarwitaan, käntetään rohtolankin lääkkeitä. Ne sairaudet joita niin tawoin weis parantaa, ovat seuraawat: liide-jarky, kohtu-tauti ja nleinen liide-heikkous, pitkäloisen taudin perästä tulewa jantein heikkous, pitkäloinen jannehtuminen, kaikenlaiset jäilöismystaudit olfoou ne lihassa tai jäsenissä, ja niistä tulewa jäsenten lii-kuttamisen vaikeus, rannaus, jonka syyn ei ole selkä-ntimen kiihottuminen, muutama sairaus joka tulee massan, pernan tai munuisten turmistumisesta, walfowentys, kohtuun siirtyminen ja raju weren-wuonti, huikautisen juoksun pysähtyminen, kohtu-ysä ja siitä tulewa hedelmättömyys, monentapaaisia pitkälläi-siä henkitys-konein kitumisia: keuhko-tauti, joka ei wiela ole märkää ruwennut purkamaan, pitkäloinen yskä, rinta ja sy-dän-revun weislausia, waalehtumista, keriupia ja pahanta-paissa pufamia ja muita risa-wiloja, muutamia pinta-weislausia, kupraa, muutamaa vanhempaa ja pahempaaakin kupraa, jonka parantamiseksi ennen on kaytetty elawää hoiata, jota paitsi weis tekee iti-hyviä jostakin tumasta taudista päästyä mutta wiela ollessa heikko, wila-tautia ja moniaita muita kiinuisia waetaan.

Kaufana asuwat sairaat, jotka haluawat kuulla weis-lää-kityksen sopiwaluunta tautiansa waetaan, lähettäkoot mitä pikemmin kertomukset sairaudestaan, joissa ilmoittakoot tau-din kaikki kujeet ja sen eni alun, kuin myös minka siisuinen se muuton nyty-aikoina on, sekä millänsä oli sitä ennen. Wnösä ilmoitettakoon sairaan itä ja mitä muita asiauhaaroja olisi sen selwittämiseksi sowelaita. Kirjeet lähetetään herra arkiateri ja tähtimiehelle Wendorffille, jonka asunto koufo-kunn loppuun asti on Helsinki. Sairauden kertomukset pitää olla tehdyt, joko saksaksi tai ruotsiksi.

Turusta, helmikuussa 1863.

Johtokunta.

Palvelukseen halutaan.

I tjenst åstundas en driftig och pålitlig hushållerska, närmare underrättelse lemnas å tryckeriet.

Palvelukseen halutaan wireä ja päälleluotettawaa emän-nöittäjää (hushollastaa). Tartempaa tietoa saadaan kirja-painosja.

Palvelukseen haluawa.

En ung betjent, nyligen kommen från Sverige, som kan uppte hedrande betyg, önskar sig i något bättre hus en dylik besättning. Den härå reflekterar torde godhetsfullt uppge sin adress i förseglad biljett till "E. E." som inlemnas å detta blads tryckeri.

Wuokrataan.

För ungherrar!

Från den 1 Juni ett rum med eller utan möbel, mat och uppässning kan äfwen om så åstundas erhållas å stället. Närmare å detta blads tryckeri.

13 Werst von der Stadt an dem Neufirchischen Wege wird ein Sommer quartier billig vermiethet bei dem Leutenant Raube. Näheres zu erfragen im Hause N:o 71 in der Festung. (3) 1

En våning bestående af 3 rum, kök, källare etc. etc. är uti Iversens gård för 200 Rub. silfver att hyras.

Eine Wohnung von 3 Zimmern, Küche, Keller, etc. etc. im Hause von Iversen ist für 200 Rub. zu vermiethen.

Uthyses ifrån den 1 instundande Juni 3 rum och kök samt uthus i förra Gästgifveriet i Gården N:o 80 Krons S:t Anna. (3) 1

Uthyses ifrån den 1 instundande Juni 8 rum och kök samt uthus i gården under N:o 28 i Wiborgska förstaden. (3) 1

Uthyses ifrån den 1 instundande Juni 3 rum, kök samt uthus gården N:o 263 i S:t Petersburgska förstaden; öf-verenskommelsen med Herr Handlanden Leonoff. (3) 1

Från den 1 Juni ett vackert qvarter i f. d. fästningen bestående af sal, 3 rum och kök samt stall och vagli-der; närmare å detta blads tryckeri. (3) 3

I gården N:o 40 vid paradplan uthyses tvenne rum, med tambur och skild ingång, hvarom på stället fås när-mare underrättelse. (3) 2

Möjtämänä.

Ifrån Hanhijoki egendom säljes till billiga priser **furu plankor, battens, bräder och bakor** af olika dimensionsjoner. Det närmare att efterfrågas hos Pastor Segerward i Gamla Gymnasii huset.

Hanhijoen hovieta myydään huokealla hinnalla **houkasia laukkuja, lautoja ja pintoja**. Paremmiin tiedustella saapi Herran Pastor Segerwardin fortterissa, wanhassa Gymnasin kartanossa.

Изъ мызы Ганхиюки продаются по сходной цѣнѣ сосновые планки, доски и горбыли. Подробнее узнать у Пастора Сегерсверда, въ домѣ старой гимназии. (3) 1

Pingeige.

Eine hübsch gelegene und gut gebaute Heimath mit gutem Boden und allen zur Feldarbeit nöthigen Inventarien wird zu 10,000 Mb. verkauft. Zu erfragen im Houghbergischen Hause, im untern Stock, Thüre rechts.

Observera.

Goda utsädes poteter fins i Houghbergiska stenhusets nedra våning, till 3 rub. 75 kop. tunnan.

God Utsädes hafra,

hvit och svart, till 4 rubel tunnan. Närmare underrät-telser lemnas i Herr C. G. Cloubergs bokhandel. (3) 2

En ny vacker trilla på linealer. Närmare underrättelse derom hos Bagar Wickman. (3) 3

Wälgroende Kryddgårdsfrö, samt Timothei, Alopaccurus och Röd klöfverfrö hos C. G. Clouberg. (6) 4

GRAVERADE PITSCHAFTER

å 3 mark stycket, i stort urval hos C. G. Clouberg. (10) 4

Myytävänä

Täbr. Jalefin kirjakaupassa:

Tampereen tehtaan paperia ruutina hinnasta.

Tammerfors-fabriks pappers-lager, säljes till bruks priser. (3) 2

Ångbåten "Walamo"

afgår, så framt hinder genom isgång icke möter, ifrån Sordavala till S:t Petersburg fredagen den 15 Maj och åter-vänder alla dagar derefter.

Sedermera hvarje söndag morgon kl. 9 från Sordavala och hvarje fredag samma tid från S:t Petersburg med an-löpande af Walamo, Kexholm, Konevits och Schlysselburg såväl under fram som återresan. Sordavala i April 1863. Direktionen.

Wiipurissa, M. M. Jilinauksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander. Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:

Tästä vuodelta 3 marffaa ja 40 penniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:

Silliafuksentirjapainossa Wiipurissa ja kaikkissa maamme postifonttoreissa.

N:o 18.

Perjantaina 1 päivänä Toukokuuta.

1863.

Wiipurista.

Kaupunkin ja Uuraan väli oli jo eilen niin lähellä awautumistaan, että „Sampo” yritti tulla Uuraasta kaupunkiin ja päästiin aina Kilpisaaren lähelle, mutta siinä oli vielä niin kova jää-pidäke, että Sammon piti kääntyä takaisin, ja vasta tänäpäivänä, Walpurin päivänä, taitaa se olla mahdollista ruweta liikkumaan wapaasti westtiellä täällä wälillä. Ilma on ollutki enemmite kaunis ja kesää jouduttawa näinä päiwinä. Mutta menneenä yönä oli niin kova pakkas että pani lahtien rannat jäähän ja porotti maata roudalle. Draspellot jo ennästään harmaat surkastuivat kaiki paljo menneen yön kovuudesta. Sawonpuolen postit owat kauhaasti wiipyneet, parina viimeisenä kertana kokonaisen wuorokauden yli tawallisen ajan.

— Ne karfulaat, joista kerroimme 15 Lisätähdesssä, owat jo kaikki kiini saadut, joka tapahui yön aikana eräällä sillalla Kirwun kappelissa Jääskessä. Sen kelpo työn tekivät neljä Wiipurista lähetettyä kassakaa erään Wiipurilaisen poliisipalvelijan johdannolla. Johdattajan sukkeluutta ja johdatettawien urhollisuutta tässä kiini-otossa on hywin ylistetty. Karfulaat owat ensin yrittäneet tehdä wastusta kirweillä ja punkoilla, mutta kuin kiiniottajat uhkasivat ruweta laulattamaan pyssyjänsä, niin owat etenki mustalaiset heti luopuneet aseistansa. Mutta juuri kiini otettaissa on karfulaista yksi, joka ei ollut mustalainen, saanut tilaisuuden pajahtaa kassista pois ja potkasta pakoön, josta pa’osta ei kuitenkaan ollut miehelle paljo apua, sillä hänki on jo kiini saatu ja tuotu tallelle Wiipuriin. Muutoin on näiden roswoin kiini-ottamispunhassa saatu paljo enemmän hyvää toimeen kuin oli odotettukaan, on nimittäin saatu samalla reisulla paljo, monta hewoskuormaa, muita pahantekoa harjoittawia mustalaisia kiini ja tuotu tänne takawarikkoon. Rahwas maa-kylissä kuuluu kiittelewän sitä hyvää sattumusta, että pääsivät sangen moni-henkisen mustalaisjoukon rajittawasta peloituksesta ja myös — weroituksesta.

— Wiipurin kirjallisuus-seura kokoutuu tulewana tiistaina, 5:6 p. Toukokuuta, kello 7 j. p. p. alakeiskoulun huoneissa tawallista kuulaus-kokouksensa viettämään, jolloin muun seassa on päätettävä myös jäsentien puhe-mallasta.

Suomenlahden ranta- sekä saarelaisista, etenkin Lawansaaren ja Seiskarin naisille.

(Lähetetty.)

Niinkuin lukijat tietänewät, Suomenlahden rannoilla sekä saariloissa asuu nykyään hywin wilkas kansa, etenkin Suurisaaresa. He owat urhollisia ja sukkeloita meri-liikkeesen, he owat ahferoita ja nerokkaita kalamiehiä, he owat jotensakin waurastuneita kaikkeen elämän siweyteen; he wetäwät wertoja ulkomaalaiselle meriwäelle. Luontonsa ja tapainsa puolesta owat he siwempiä ulkomaalaisista, sentähden ulkomaalaiset laiwakaptenit usein pyytäwätki liikutella kaikilla keinoilla suomalaisia matroisia itsellensä. Waan se on ikään kuin häpiäksi koko Suomenlahden asujamille, että Lawansaaren sekä Seiskarin naiset käyttäwät itsensä vielä loopen wanhan aikaisella tawalla, etenkin waatteuksen puolesta. Jos milloin joutunut näihin viimeaikaan nittuihin saariin ja menet katsomaan heitä kirkkoisansa, niin etkös kummaسته heidän kirkkopu-kuansa! He tulewat kirkkoonsa kaikki, köyhät sekä rikkaat, ikään kuin kuolin-puussa, he määkittäwät kaikki puoli juoksuja kirkon käytäwillä, niin että se walkoinen mekko heiluu. Kirkon tantereella silmäilet heitä ikäänkuin kaja-wajoukkoja meren aalloilla. Samate tahtowat vielä käyttää isänsä Koiwiston emä-seurakuntalaisetkin. — En minä, hywät naiset, ole tahtonut sortaa teitä eli alentaa arwoanne, waan ainoastaan awata silmiänne tarkkaamaan muita suomalaisia, Suomen naisia, waikka hetkin, melkeen kaikki owat jalellä mies-rahwaan siwistystä. Heittäkää pois se walkoinen aiwina ja sarfa-nutut yltänne ynnä muu rumuus, etenkin senpuolesta, kuin mainituissa saariloissa usein oleskelee ulkomaalaisia merimiehiä, semminkin niillä ajoilla kuin usein tapahtuu meriwahingoita näissä paikoissa. Minä olen nähnyt että mainitut ulkomaalaiset katselewat nauraen tätä rumaa käytöstä vielä Suomesa. Se heistä näyttääkin ikäänkuin Australian eli etelämeren saarelaisen tapaiselle.

M. M—lä.

Kirjoitus Enolle.

(Maasenduilta, Eteläsuomesta).

Jotain outoa nyt taas Enoni ajattelee minusta, kuin en moneen matin päivään mitään ole kirjoittelut. Waan eihän nyt auta olemisen kato-wuoden kowissa peljästyksissä, pitää taas kynnään kytkenemän, waikka muut sattumukset owat mieliä ja ajatuksia wangingneet. Mitäs tänne nyt sitte muuta kuuluu kun se warha walitus-wirsi, että waanwiljelijän naiskoille aina waan pannaan lisä-painoa ilman ajattele-mata josko he wolwat enää lantaa, waiko

kyrriästä paikalle, ilman wirksamata niistä maksiista, joilla on oleminaan se laillinen ja asetussellinen perustussensa. Mutta niitä kuin on wapahtosen nimellä, joilla on mukaisensa heidän tunnon pinnit ja kuffaron ongiat, kuin on Lähetysseura, Siperiaan tuomitulle hyvän-tekijä, Pietarin paloa karsineille ja Pohjanmaan nälkäisille, ja vielä ne komeat waiwas-pysyt (waiwas-tuhtit) jotka enämmin seka-soikua matkaan saattaa. Kuin awaat armiaan kateji ja annat osan kaikesta, aina suolaista terwaan saakka, niin jitätähän saat sitte siunauksia, korkeita kiitoksia ja lohdutuksia loilotuksia. Waan onneton se joka ei awaa alkunoitaan ja wuodata runsaasti lahjojansa, se on törkiä, tyly, hullu, j. m. m., ja ei paljon puutu ettei käy niin, että minä käsi kieltää, sen selkä-nahka makkaa. Se tahtoo olla aina niin, ettei täyttä hyvää ole. Tämä seurakunta olis kyllä lihawa laidon niille hienowillaisille, että kelpais pehmeitten pehennellä, waan on kowasti onneksi niitä „fennomania“, „ultra fennomania“, että kuffela se suu pitää olla, joka kumman salaa itsensä lammashahkassa.

No Enoni halajaisi tietää pääkaupungimme toimimisesta? Siitä en osaa paljon puhua, alkun työn kaunistaa, waan lopussa kiitos seisoo; paljon vielä puuttuu: gaasuwalo, iswoesikat, sositeetti, teateri, ne vielä puuttuu.

No entäs urut, josta jo wiimen wirkoit, miettii Eno? Itse en wirka mitään suuresti, waan jos sanon mitä muut wirkawat, — se kuuluu waan uimamman suusta: wie pois sinun wirteji jylinä, en minä woi kuulla sinun kantelees soittoa.

Niistä apu-lahjoituksista Siperiaan, Indiaan, Pietariin ja Pohjanmaalle, taitaa Enoni sanoa minua kowa-sydämiseksi, etten taitais isowalle leipää. Kyllä tarwitsewaisista pitäis antaa, waan kuin meidän apu pitäis yletymän neljään maailman ääreen. Ja jos se tarwitsewainen tulis autetuksi, ilomielinhän sitä auttamista tekisi; waan jos toinen syöpi päälle kylkiensä, niin toinen tyhjää haukottelee. Ehkä luvet minulle erhetysseksi että sanon sanottuja lahjoituksia waadittawan maanwiljeljiltä, kuin kuitenkin kolehtia ajetaan ylikatteen. Waan olenhan sen nähnyt, se tilaton on ollut tilallista kehoittamassa, waikka ei itse pienintäkään ropoa ojentanut apua kolehtiin.

Suomessa on itsellä huutawan ääni korwessa, jolle äänelle ei kukaan awaa korwiansa, sitä wähemmin kuffaroansa. Se on että laskea wedet joiden päältä pois, että häwittää hallan pesät j. n. e.

Sen taas tiedät itse, ilman minun wirksamata, yleiseen kalliista Suomen paikoista, että ylöllisyys koreilemisessa kulkee jo kaukana edellä ja maamme toiminen, wiljelyksemme, jalempänä, että maamme sisään tulot ei vielä kannata niin koriaasti elää, kuin monesti eletään; maamme meillä huutaa: „riisu pois kalossit jaloistasi, sillä paikka jossaas seisot, on Suomen maa“.

Sisares poika.

Toimituksen muistutus. Olemme antaneet tälle „sisaren pojalle“ kynnäwäron, waikka emme suinkaan ole hänen kanssa samaa mieltä enimmäksä osassa puhelmaansa. Sisaren pojan kirjoitus todistaa nimittäin tekiänsä mielen laatua liian happamaksi, kuin sekoittaa hyvät ja huonot kaikki samaan arwoon. Se ei näytä olewan hänen mielestä hyvä että kootaan esim. Siperiaan tuomitujen onnettomien maamiestemme hengelliseksi awuksi apua, se ei myöskään hänelle kelpaa että kerätään apua Pohjamaan puutteellisuille. Ei, niin hella ei ole sisaren poika! Se ei wislästi käwiin paljo hänen tunto-lensa, jos Siperiaan tuomitut jaisiwät edespäin! nääntymään hengelliseen nälkään ja Pohjamaan puutteelliset nääntymään nyt ruumiilliseen hätään. Hyvä ettei kaikki niin kowia ole! — Pääkaupunnista tuntuu Sisaren poika näkewän pahaa unta, puhessaan puutoksista siellä. Toiwottawa olisi että hyvä enonne teidät ojentaisi monista harhailuksistaanne ja selittäisi senti, kuinka waarallista ja siwerointa se olisi monelle Suomessa

eläjälle „riisua pois kalossit jaloistansa“ — etenki tällaisella wuoden ajalla kuin nyt.

Laulun woina.

Murhe-tapans, laululla,
Neljässä Näytöksessä.

Grään suomalaisen tarinan mukaan kuwailut
J. S. S—n.

Jäsenet:

Juha Mehtola, wanha rikas talollinen, lautamies.

Waino, hänen tytär.

Orjo, nuori alottelewa talollinen, Mehtolan ystävä.

Waska (Wasilei), matkustelewa runo-laulaja.

Nimismies.

Kaksi talonpoikaa, Mehtolan kyläläisiä.

Gräs Palwelus-piika.

Mia on tapahtuwinaan Impilahdella 70 vuotta sitten. Kesäis-aika.

Tässä näytelmässä laulettawat laulut waatiwat pianon muksoittoa, asian tarkeitusten ja luonnon suhteen.

Ensimmäinen Näytös.

(Lautamies Mehtolan asuma-huone. Wasemmalla puolella owi perstuaan, oikealla muihin sisähuoneisiin. Huone-kalut wanhan aikalaisia.)

Ensimmäinen koftaus.

Mehtola.

(Tullen ulko-työstä, wäsyneenä). Kiitos jumalal nyt on toki tämänki päivän töistä ja waiwoista päästy. (huokaa) Mutta kyllä tuo talonpoika raukka saakin tehdä työtä, eikä hänelle sentähden päivänsä parane! . . . Kolmekymmentä vuotta olen taistellut noiden kiwipeltojen kanssa ja wähän ne vielä owat waiwojani palkinneet! (heitteä takin päältänsä, istuisaan penkille) Oi josko waimoni edes eläisi, olisi hantoki juureksi hyödyksi talouteni hoidossa! Ei hän koskaan nuriutut töitten paljoudesta eikä walittanut waiwojansa, niinkuin nykyiset naiset pitäjässämme.

Toinen koftaus.

Waino. Mehtola.

Waino. (koko ajan iloisesti) No wiimenkin olette kotona, isä! Min' olen jo kumman odottanut teitä, sillä juutiin kuin tän' aamuna läksitte, tuli naapurin Orjo tänne; mutta kuultuansa teidän ei olewanne kotona, aikoi hän vielä myöhemmin käydä teitä tapaamassa.

Mehtola. Wai niin, tyttöseni! Warmaan oli hänellä jotain asiaa minulle.

Waino. Hän sanoi itsellään olewan hywin tärkeää keskusteltawaa kansanne.

Mehtola. Eikös hän sitä sinulle ole ilmoittanut?

Waino. Ei, isä! Minä kuin kysyin mitä se senlainen asiansa olis, wastasi hän waan minua nauraen: „ei, Waino, et sinä sitä nyt saa tietää; huomena kenties sanon sen sinulle“ . . . Ja te ette woi arwata mitä hän lähteissäänsä teki: Hywästiksi otti hän minua kädestä kiini ja puristi sitä niin kowasti, että minun oikein täytyi ruweta huutamään . . . Senlainen wallaton . . .!

Mehtola. Ahaa, senlaistako se waan olisi! No, no, hän on kumminki lauhkea poika. Se sinun tulee tietää. Min' en tiedä yhtään toista koko kylässä jota enemmän suwaitseisin kuin häntä . . . Mutta ennen kaikkea mene nyt ja walmista minulle ruokaa siellä sisäksä! (wirutteleisse.)

Waino. Minä laitan samaa iltasen pöydälle. Tulkaa waan tänne, isä! (menee sisä-huoneeseen).

Kolmas kohtaus.

Mehtola:

(jatkaen ääköllistä puhettaan.)

Mutta tyttöni pidän minä vielä luonani. Waino on nerokas ja ahkera tyttö (haufotellen.) Jaa, hän on tullut äitiinsä, ja tyllähän hänestä waimoa olisi waikka rikkaimmalle kontulaiselle koko pitäjäsämme. (mennessään sisälle iloisesti) Sittenkai luuliin ufonkin päiwät paranewan.

Neljäs kohtaus.

Urho.

(nakee lafin ja nutun tuolilla)

Hän näkyy jo olewan kotona. No se on hyvä! Nyt kuin waan osajin ainiäi jättillään suorittella . . . tytön tyllä ainakin saan itseäni suostumaan . . . Ukko on ahnas ja itara, se on tosi! Ja missä waan raha eli tawarat tulewat kysymykseen, hän luultakseni aivan vähä pitää lufua, oli ainiäi sitten muutoin miten hywänsä. Mutta nyt ei toki ole ainiäi laita sentlainen . . . Ei! min' olen hurjaesti rakastunut tyttöön. (pysähdys) Olla niin wiaton, niin rakastettava kuin hän . . . Se on sulostuttawaa, se on taimaallista! . . . Hän on vielä melkeen kuin lapsi, ja hän tuskin tietäneekään mitä rakkaus tahtoo sanoa. Juuri sentähden olenki häneen rakastunut . . . Mutta hiljaa! nyt tulee ukko.

Viides kohtaus.

Urho. Mehtola.

Mehtola. No tuossa hän jo onki!

Urho. Hywää iltaa isä Mehtola! antakaa anteeksi' että näin myöhään tulen teidän luoksenne! Minä kävin jo aamulla warhain teitä tapaamassa, mutta ette ollut kotona. (tatslee ympäriinsä, hiljaan) Toiwoni on jo kauvan ollut saadakseni tilaisuutta kahden kesken puhella teidän kanssanne! . . .

Mehtola. Kyllähän minä muistelen sinun jo ferran siitä sanoneesi minulle. No se on hyvä! tule waan tänne (osottaen tuolia,) nyt taidat sanoa mitä waan tahdot!

Urho. Minulla olisi yksi tärkeä asia puhuttawana teille; mutta rohjennenko sitä noin juuri ilmoittaa.

Mehtola. Johan minä olen huomainnut että jotain on sydämmelläsi. (itsetseen.) Se mahtaa maistua hywälle. (kowaa) Sano waan tänne! ei siitä sen enempiä. Nyt olemme kahden kesken, kuten toivost oli!

Urho. Te lupaatte minun siis suoraan ilmoittaa teille pyynn . . . ainiäi.

Mehtola. No niin, Urho! anna waan kuulua mitä se on!

Urho. Te tiedätte warmaan, isä Mehtola, minun olewan ainoan perillisen isäni omaisuudelle ja tunnnette tyllä niinhywin isäni kuin koko sukunifi warallisuuden. Isäni on wanha, enkä lunle hänellä enään monta päiwää olewan jätellä elättäwänä. Minulle on silloin jääpä koko tilain hallitus ja talouden hoito . . . Ja niinmuodoin on minun tähtymys ottaa itselleni waimo, joka huosellisemmin katsoisi talouteni parasta . . . Päitji teidän tyttärtä min' en tiedä ketään, jota sydämmeni enemmän suosittelisi . . . Lapsuudestani saakka olen jo oppinut tuntemaan hänen hellää ja hywää luontoa ja luultakseni on hänen sydämmensä vielä yhtä vapaa kuin se on puhdas . . .

Mehtola. Se on tosi! . . . Waino on hywäluontoinen ja ahkera tyttö; ehkä hiukan lapsellinen . . . No, se ei haitanne ketään . . . Ja ainiäi sitten? (Tatt.)

Buolasta.

Rapina ei ole vielä loppunut Buolassa, mutta on monissa paikoin waan kiihtymässä. Keskus-komi-

tea Warshowassa on antanut julistuksen, jossa selittää ei aikowansa panna aseita naulaan ennen kuin Buola on tateisin woittanut wapautensa. Keisariillisen anteeksi antamisen julistus ei kuulu tehneen toiwottua waikutusta kapinan taukoamiselle. Sen jälkeen kuin Langiewicz ison laumansa kanssa häwiöön joutui, ovat Buolalaiset jälleen ruvenneet ainoastaan pienemmissä joukkopäissä, hajoitetuina moniin eri paikkaintiin, pitämään lemottomuudessa wenäläisiä ja jatkamaan siltätawoin waikutustansa

Ulkomailta.

Indép. belge puhelee että 12:s t. k. on tullut tarpeita tietoja Pietarista Pariisiin. Keisari Aleksander on muka selittänyt olewansa suostuisa antamaan Buolanmaalle samallaiset hallituslaitokset kuin nykyisellä Franskan kansalla on, se tahtoo sanoa: kaksi kammaria, yksi puolalainen toistansa vastaamaton ministeri ja perimyksellinen wastawainen wara kuningas. Niiden uuden laitosten toimeen panto piikitetään waan siihen asti kuin salaneuvos von Korff valmistaa asetuksen Wenäjän maalle, eli viimeistään heinäkuuhun. -- Baijerin hallitus on julistanut protestin danikalaisen prinsessin greckalalaisten kuninkaaksi aikomusta vastaan.

(M. D. A.)

Följande bidrag hafva uti undertecknads bokhandel blifvit inlemnade för de nödlidande i Wasa, Uleåborgs och Kuopio Län:

Transport från No 7 Lisät.: 5820 Mark 10 penni. — Lärarinnornas och lärarnes veckobidrag för 2 veckor: 66 m. — O. S.: 200 m. — Åtskillige Hofrätts tjenstemän: 316 m. — A. W. Ekros: 20 m. — Lärarinnornas och lärarnes veckobidrag för två veckor: 66 m. — Wid finska Missionsböner under Febr. och Mars inlutne: 41 m. 32 p. — Lärarinnornas och lärarnes veckobidrag: 33 m. — d.o d.o för 5 veckor; räknadt från den 22 Mars till och med den 23 April: 163 m. — Wid svensk Missionsbön d. 4/IV: 14 m. — Wid finsk Missionsbön d. 4/4: 14 m. 8 p. — Af Herrar Fallin och Wächter nettobehållningen för 6 sinfonikonsertter: 368 m. 80 penni. — Summa 7123 Mark 22 penni. — Insamlingen fortfar. Wiborg, den 30 April 1863

C. G. Clouberg.

Yksityisiä ilmoituksia.

Juridiska föreningens filial afdelning i Wiborg

sammanträder å Kejsarlige Hofrätten tisdagen den 8 instundande Maj kl. 6 e. m., och uppmannas de afdelningens ledamöter, som önska föreslå frågor till öfverläggning inom föreningen under dess nästkommande arbetsår, att skriftliga förslag derom wid sammanträdet inlemna. Wiborg, den 23 April 1863.

Bestyrelsen.

Bestyrelsen för Stadsbibliotheket härstädes anmodar samtliga ärade Abonnenter och alla dem, som för inrättningen eljest hysa intresse, att sammanträda å Rådhuset Fredagen den 15 innevarande Maj kl. 3 est. m. för att emottaga redovisning för bibliothekets vård under sistlidne år samt besluta om dess framtida förvaltning. Wiborg, den 1 Maj 1863.

Die Direktion der hiesigen Stadtbibliothek ersucht sämtliche geehrte Abonnenten so wie alle sich sonst für dieses Institut interessierende Personen sich am Freitag den 15 ten Mai um 3 Uhr N. M. im hiesigen Rathhause zu versammeln, um daselbst vom Jahresbericht Kenntniß zu nehmen und über die fernere Verwaltung der Bibliothek zu verfügen. Wiburg den 1:sten Mai 1863.

Painastirjaston hallitusfuntta pyytää tämän kautta funnioitetawia tilajia sekä muitakin kirjastoja harrastawia kaupungin asukkaita kokoontumaan kaupungin kuntasuoneesen, perjantaina tämän kuun 15 päivä, kello 5 j. p. v., kuulemaan hallituksesta ja päättämään kirjaston wastaisesta hoidosta. Wiipurissa, Toukokuun 1:nen päivä. 1863.

Som innevarande års seglation, inom kort torde vidtaga, så varda vederbörande härigenom anmodade att till stadskassan leverera stadgade seglations afgifter för lodjor och båtar, samt dessa sina uppgifter upptaga på behöriga angifnings förteckningar, hvilka komma att tjena till verifikation för uppbörden. Wiborgs stadskassa den 29 April 1863.

Ch. Tavast.

Skolbarn, tvenne gossar eller tvenne flickor, emottages i kost och qvarter i f. d. fästningen för 10 Rbl silfv. i månaden med tvätt. Närmare upplysning vinnes å detta blads tryckeri.

Wauxhall

Freitag den 1:ten Mai 1863

zur Eröffnung desselben.

Souper mit Sera

à Couvert 75 Cp. S. M.

von 7 Uhr Abends spielt die Sporsche Kapelle; um freundlichen Zuspruch bittet ergebenst

(2) 2

S. Wild.

Wuokrataan.

5 rum, kök och nödige uthus från den 1 Juni uti gården N:o 8 inom f. d. fästningen.

(3) 1

Uppå Nurmela gård 12 verst från Wiborgs stad, uthyres för sommaren 1863 ett qvarter med Sal, 3 kamrar, kök, skafferi och en öppen veranda, 1 källare, stall för 2 hästar, fähus och vagnslider, samt del i bagarstuga; smör, mjölk och grönsaker kan fås å stället. Bud till staden går tvänne gånger i veckan. Närmare meddelar

(3) 1

G. F. Ahrenberg.

Auf der Heimath Rasalar 10 Werst von Wiburg an der Selsingforschen Land-Strasse sind zwei Wohnungen mit Keller, Pferde-Stall und Wagen Remise für die Sommer Monate 1863 zu vermietthen, zu erfragen beynt dortigen Wrendator Mühlberg.

(3) 3

Uthyres ifrån den 1 instundande Juni 3 rum och kök samt uthus i förra Gästgifveriet i Gården N:o 80 Krons S:t Anna.

(3) 2

Uthyres ifrån den 1 instundande Juni 8 rum och kök samt uthus i gården under N:o 28 i Wiborgska förstaden.

(3) 2

Uthyres ifrån den 1 instundande Juni 3 rum, kök samt uthus gården N:o 263 i S:t Petersburgska förstaden; öfverenskommelsen med Herr Handlanden Leonoff.

(3) 2

I gården N:o 40 vid paradplan uthyres tvenne rum, med tambur och skild ingång, hvarom på stället fås närmare underrättelse.

(3) 3

En våning, bestående af 3 rum, tambur, kök, tvenne kontor, källare och vedlider uthyres från d. 1 Juni; att efterfrågas hos

Iversen.

Eine Wohnung von 3 Zimmern, Vorzimmer, Küche, 2 Schulanen, und Holz-Sarai ist vom 1 Juny zu vermietthen, und zu erfragen bei

(3) 3

Zwerfen

Från den 1 Juni ett vackert qvarter i f. d. fästningen bestående af sal, 5 rum och kök samt stall och vagnlider; närmare å detta blads tryckeri.

Myötämänä.

Ifrån Hanhijoki egendom säljes till billiga priser **furu plankor, battens, bräder och bakor** af olika dimensjoner. Det närmare att efterfrågas hos Pastor Segersvärd i Gamla Gymnasii huset.

Hanhijoen howista myötämänä huokealla hinnalla kontafia laukkuja, lautoja ja piutoja. Paremmiin tiedustella saapi Herran Pastor Segersvärdin fortitietisä, wanhasa Gymnasin kartanosä.

Изъ мызы Ганхиюки продаются по сходной цѣнѣ сосновые планки, доски и горбыли. Подробнее узнать у Пастора Сегерсверда, въ домѣ старой гимназіи.

(3) 2

God Utsädes hafra,

hvit och svart, till 4 rubel tunnan. Närmare underrättelser lemnas i Herr C. G. Cloubergs bokhandel.

Winterhvete, till 8 Rb. tunnan, **Bohvete** till utsäde, 6 Rb. tunnan. Närmare i Herr C. G. Cloubergs bokhande..

(3) 1

Wälgroende Kryddgårdsfrö, samt Timothei, Alopaecurus och Röd klöfverfrö hos

(6) 5

C. G. Clouberg.

GRAVERADE PITSCHAFTER

å 3 mark stycket, i stort urval hos

(10) 5

C. G. Clouberg.

Myhtämänä

C. G. Cloubergin firjakaupassa:

Sänger och Wisor, satta för blandad quartett af K. J. Moring. Första häftet. 1 M. 30 penni.

Kaisaniemi Polka, Finlands studenter tillegnad af Frans Hoyer. 1 Mark 20 penni.

Le Quadrille des Marchands pour le Piano par Paul Burmeister. 1 Mark 60 penni.

Myhtämänä

Ubr. Salekin firjakaupassa:

Tampereen tehtaan paperia ruufin hinnasta.

Tammerfors-fabriks pappers-lager, säljes till bruks priser.

(3) 3

Angbåten "Walamo"

afgår, så framt hinder genom isgång icke möter, ifrån Sordavala till S:t Petersburg fredagen den 15 Maj och återvänder alla dagar derefter.

Sedermåra hvarje söndag morgon kl. 9 från Sordavala och hvarje fredag samma tid från S:t Petersburg med anlöpande af Walamo, Kexholm, Konevits och Schlysselsburg såväl under fram som återresan. Sordavala i April 1863.

Direktionen.

Die neue

S:t Petersburg-Lübecker Dampfschiff-fahrts-Gesellschaft

zeigt hiermit an, daß während der bevorstehenden Navigation die bekannten Räder-Dampfschiffe

„NEVA“ und „TRAWE“

von S:t Petersburg nach Lübeck jeden Sonnabend gehen und eine regelmäßige wöchentliche Fahrt unterhalten werden.

Wenn es die Witterung gestatten wird, beginnen die Fahrten mit der

„Neva“ am 20 April a. St., von Lübeck,

„Trawe“ am 27 „ „ „ „ „ St. P:burg.
Der Preis für die Fahrt nach Lübeck
Erste Klasse 35 Rbl. — Zweite Klasse 25 Rbl.
exclusive Beköstigung.

Kinder unter 10 Jahren zahlen die Hälfte.

Das Comptoir der Gesellschaft befindet sich in Petersburg am englischen Quai an der Ecke des Samiatin-Percolot im Hause der Commerc-Gesellschaft Nr. 20.

(6) 5

Wiipurissa, M. A. Zilliafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 18.

Rousu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Raha-kurssi.

Vietarissa 1 Toukok. (19 Huhtik.)

London	36 ¹ / ₂ , 7 ¹ / ₁₆
Amsterdam	178, 178 ¹ / ₂
Hamburg	32 ³ / ₁₆ , 3 ³ / ₈
Paris	381, 381 ¹ / ₂

Wiipurista.

Meriliike kaupunnin ja Uuraan välillä on alkanut. Perjantaina, toukokuun 1:nä päivänä, tuli höyryalus Sampo ensimmäisen kerran tänä kesänä Uuraasta Wiipuriin.

Kieliseikka. Kun suomea niin yleisesti on wirtakieleksi toivottu eikä ainoastaan suomenkielinen kansa vaan myös maamme Hallitsija, muutama hovioikeus, läänihallitus ja tuomioistuin sekä eräät muut wirtat ovat tätä pyytäneet ja määrää aikaa sille esitelleet, niin ei enää laulisi kenenkään kehtaaman tehdä vastarintaa tässä asiassa. Kumminki on Helsingin tuomari-yhtiö taas kokenut wirtataa asiaa. Kaikki tähän asti esille annetut, tästä muutoksesta syntyvät, asialliset esteet ovat jo tulleet yltä kyllin kumotuiksi. Kun myös tietty on, että tuskin on sitä tuomaria Suomessa, joka itse ehtii pöytäkirjansa kirjoittaa, joten siis muutoksen saatessa tuomari ei tarvitse munta kuin suomenkielen taitavia apulaisia ja itse niin paljon vaan taitoa suomenkielessä, että ymmärtää lukea sisältä suomenkielisen kirjoituksen; niin on sängen waikaa ymmärtää mitä syitä lie tähän Helsingin tuomari-miehien taas tehtyyn vastarintaan. Tokkohan pitävät itseänsä todella niin tajuttomina, etteivät 15 vuodessa luule oppiwan suomea usältä lukemaan, sillä nykyiset koulupojat ehtivät kyllä heille suomenkieleksi apulaisiksi, wai pelkäävätkö he että, kun suomi pääsee wirtakieleksi ja Suomen kansa siivistyy, kaikki wulmatti-rahast (ombuds arvoden) tuomari-miehiltä häviävät ja he joutuvat samaan köyhään tilaan miehe kuninkaalliset Sihtterit nykyään Ruotsissa ovat? Helsingin tuomari-herrat tosin ovat hyvin pieni vähyyks Suomessa ja kun Hallitsija sekä melkein koko Suomen kansa, talonpojat sekä herrat, määrättyä aikaa tahtowat, niin tämän vähäisen vähyyden mieli-alasta ei olisi paljo lufua pidettävä, jos ei se merkillinen seikka tässä asiassa olisi, että tämä vähäinen vähyyks ehkä ja miltei tule olemaan tuomari omassa asiansaan. Sentähden häpsähti täällä vähän jokin, kun ruotsalaisissa Helsingin sanomissa n:o:sa 95 sai lukea, että Helsingin tuomari-yhtiön enemmistö kokouksessansa 13 p. Huhtik. katsoi, „ettei minikäänlaisista määrää-aikaa voi määrätä, jolloin suomi olisi asianomaisissa seurakunnissa wirtakielenä wälttämättömästi käytettävä, mutta suomenkieltä saisiwat ne riitaweljet ja tuomarit, jotka niin tahtowat, kirjallisesti käyttää.” Kumminki olemme Suomessa faki tawanneet tuomaria, jotka kirjallisesti ovat ilmoittaneet sen toden mukaisen lauseen: „ihminen woipi, mitä hän tahtoo.” Jos wika siis on Helsingin tuomari-herrojen ainoastaan tahdossa, niin

sopii tähän liittää seuraawa Otawan otettawaksi lähetetty selitys ja rukous:

„Otawan n:o:sa 14 toimitus käsksee minua wirtaamaan kirjoitukseni totuuden. Kyllä minä woin totuuteni wirtata; waan ehkä tulii siivistymättömästi kirjoittamaan. Sentähden tahdon selittää, ettei minun aikomukseni ollutkaan parjata niitä wirtamiehiä eli alentaa heidän arwoansa, koska olenki alati rakastanut sitä hywin funnioitettua herrasäätyä. Waan aikomukseni oli alamielisyhdellä näyttää niitä ylenkatseita ja kuinka halpana etenki wirtamiehet pitävät suomalaisia. En olisi-kaan alottanut käyttää mieli-alojani Otawassa, waan koska se ennen sanottu suomen kielikomitean enemmistö suututti kaikki suomalaiset, niin se pisti kuin kipuna sydämmelle ja pani luonnon wirtat liikkumaan. Mutta, anna armias Jumala, suo nyt suuri taiwaan Luoja yksi mieli, yksi henki Suomeskamme kirkkumaan, joka saattaa wirtamiesten sydämmetki waipumaan!!! Niin toiwottaa suora suomalainen A. M—lä.”

Uusi kalastamisen asetus.

Suomen senaatin käskystä on kala-inspektori Holmberg tehnyt ehdotuksen uudeksi asetukseksi, säättävä miten Suomessa kaloja wasta on pyhettävä. Ehdotus on ruotsinkielinen ja annettu yleisön tutkittawaksi. Muistutuksia siitä wastaan saapi tehdä ennen tulewan Elokuun loppua.

Uusi asetus tässä asiassa on tosin tarpeellinen, sillä Suomen tuhannet järwet ja joet woivat antaa elannon monelle tuhannelle ihmiselle, jos kalastaminen oikein järjestetään; sentähden toiwomme jokaisen tarkoin tutkiwan tätä ehdotusta, jos se kullenki Suomen seudulle on sovelias eli jos siinä on muistutuksia tehtävä. Joski meressä vielä on kaloja niinkuin ennenki, on kuitenkin tunnistettava, että järwestä on ihminen ymmärtänyt hävittää kalat melkeen tyhjään, waan sellaista menetystä ei iäti voi kestää. Muutos on siis tehtävä, mutta niin ettei se satu kansalle rasitukseksi waan hyödyksi. Sentähden olisi tarpeellinen, että yleisö kokoontuisi pitäjittäin tai weskunnittain ja lausuisi ajatuksensa, jonka tehtyä moitteet ja selitykset annettaisiin julkisuuteenki, eikä waan senaattiin, ja mitä pikemmin sitä parempi.

Ehdotus on jaettu kuuteen lukuun: 1:n kalastus-oikeudesta, 2:n meri-kalastuksesta, 3:s kalastuksesta saariston sisästä, 4:s järwi-kalastuksesta, 5:s jokikalastuksesta ja 6:s yhteisiä sääntöjä. Meidän luulaksemme lienee 1, 4, 5 ja 6:s luku lukijoillemme tärkeimpiä, siis annamme niistä tässä sellaisen suomennoksen, kuin on luettava Hämäläisen n:o:sa 16.

1 Luku. § 4. Kruunun yfityinen kalawesi meressä, järwishä ja joissa on se, joka kruunulle on pidätetty, josta kruunu itse tai joku muu, kruunun suostumuksesta, nauttii tulot. Siinä ei saa lufaan muu kalastaa. — **§ 5.** Yhteinen kruunun kalawesi on järwi- ja jokiwedet, jotka kruunun yhteismaihin sattuwat eikä kruunulle eli kenellenkään yfityiselle

ole pidätetty. Kaikki fihlafunnan eli pitäjän asujamet saavat, guvernörin luvalla ja vuotiosta maksaa vastaan frunnulle, semmoisissa kalawessissä kalastaa. Mutta jos taloja on semmoisilla frunnun mailla rakettu, saavat ne vapaasti kalastaa siinä että joko on tehty. — § 6. Yhteisiä kalawessitä ovat ne, jotka sattuvat fihlafunnan, pitäjän eli kylän yhteismaihin. Jolla on oikeus semmoiseen maahan, on myös weteen, joka maahan kuuluu, eikä lähempänä asuja saa sulkea pois kaukaisempaa; pelto ja niittu rannalla olleet vapaat, jos munta tietä on kalaweteen tullakseen; muutoin on palkinto annettava arviomiesten sanan jälkeen. — § 7. Kalawessi, joka on yksityisten talojen tai kaupunkimaitten rajain sisällä on rantalaisen ystävä oma. — § 8. Jos wanhundeesta taikka erityisen jäännön, tuomion, werolaskun kautta eli muulla laillisella tavalla toisin kalastuksesta on määrätty, pysyköön se voimassa waikka rantaoikeus sen kautta tulisi loukatuksi. Siitä seuraa ettei frunnun oikeutta erityisissä wessissä saada ulontaa pidemmälle kuin ne wanhastaan ovat olleet ja vielä tätä nykyä voimassa pidetään. Samaten wirroissa, joissa joku lai kalaa on frunnun omaksi määrätty, alkoon rantalaisia estettävä muuta kaloja pyytämästä. Poikkeuksen tästä tekevät ne joet, joita syntyy weden laskeutumisesta, joissa syntyvät lohi- ja siika-apajat frunnulle omistetaan. — § 9. Yhteisessä kalawessissä, joka jaksamaton on, alkoon yksi osallinen muiden suostumuksesta antaa lupaa kalastaa sille, joka ei osallinen ole. — § 10. Itsellillä ei ole, ilman maan omistajan luvatta, munta oikeutta kalastaa kuin se mikä § 5 tässä edellä määrää.

4 Luku, järwikalastuksesta. § 22. Nuotan weto vähemmissä, erittäin matalissa järwissä on kalfina vuoden aikoina kielletty. Käräjäfunnan asujamet saavat ensin kirkon kokouksessa ja sitte fihlafunnan oikeudessa määrätä ne järwet, jotka tähän luokkaan ovat luettawat. Guvernööri ja kalastusinspektööri yksissä neuvoin wahvistawat semmoiset päätökset. — § 23. Kalat, jotka kewällä syvemmistä paikoista tulee rannoille kutumaan, on warkeltawa ja nuotan weto silloin kielletty. Rudun aika määrätään samaten kuin järwen laatuksi (§ 22), ja missä ei semmoista määrävystä ole tehty, luetaan kudun aika toukokuun 1:stä p. kesäk. 15 päivään asti. — § 24. Rudun aikana on lupa kalastaa katiškoilla, ryssillä, merroilla langasta ja werkoilla, kuitenkin että ne kolme viimeksi mainittua pyydystä, wedeestä otettuna, wirutetaan puhkaaksi mädistä. — § 25. Pyydykset pitää olla erittäin isommille ja erittäin pienemmille kaloille; edellisissä ei saa silmukset olla pienemmät kuin kolme neljäsosaa tuumaa, jälkimmäisissä puoli tuumaa lähimpäin solmujen välillä. Ainoasti niissä järwissä, joissa pienempää lajia luoreita ja muikkuja löytyy, saa nuotan perän silmukset olla kolme kahdeksas osaa tuumaa. — § 26. Muikun kutu aika jylsyllä on rauhoitettava ja määrättävä niinkuin ennen on sanottu kewäkaloiista. Jos ei semmoista määrävystä tehdä, luetaan kutuajaksi lokakuu, jolloin muikkunuottaa ei saa wetaa. — § 27. Maan omistajat ovat welvolliset talwella pitämään järwissä awentoja, ettei kalat tufehtuisi. — § 28. Siniäisten pyyntö on peräti kielletty.

5 Luku. Josipyyhinnöstä on yleiseen sääetty sama kuin tässä edellä §§ 22, 23, 25 on sanottu kalastuksesta järwissä. — § 30. Niissä wirroissa, joihin lohifukuiset kalat nousee, sekä niiden suussa on kaikki kalastus kielletty syyskuun 19 päivästä aina kesäkuun 22 päivään asti. Muutoin juoksewassa wedeessä on kalastus kielletty syyskuun 19 päivästä aina joulukuun 1 päivään saakka. Poikkeus tästä sallitaan ainoasti niille, jotka kalan keinollisen si-

töksen tähden siitöskaloja laitossensa tarpeeksi pyytävät. — § 31. Lohen poikain pyynti sekä ongella että muulla pyydyksellä on peräti kielletty. — § 32. Lohiwirtoihin asetetaan vähintäkin kaksi walallista miestä perään katsomaan että asetus oikein noudatetaan; ne miehet palkataan kala-apajain ja toetten omistajilta, kullakin tulonsa jälkeen. — § 33. Lipot ovat luvalliset ainoasti rannalta pyytäin, waan ei weneistä, jotka ovat liikkeellä eli soudossa. — § 34. Ainoasti nahkiaisten pyyntiin saadaan warkpumertoja käyttää.

6 Luku. Grinäisten sääntöjen seassa kohtaa ensin § 36 kunkaan wäylästä, jonka pitää olla kolmas osa joen, wirran eli salmen leveydestä, missä semmoinen wäylä wanhundeesta on ollut, mutta kundes oia weden pinnan leveydestä, missä semmoista ei tätä ennen ole löytynyt. — § 37. Jos rantalaiset ei taitaisi laittaa pyydyksiä molemmin puolin kunkaan wäylää, jätettävä toinen puoli vapaaksi ja rakettakoon pyydykset toiseen puoleen, jos kalan sulkea ei siten estettä. — § 38. Kenellä on erityinen oikeus toisin wettä sulkea nauttioon sitä wastain; mutta tokeissa pitää olla pohjalukut kalan kulkemiselle. — § 39. Sahapurut ja muut roskat ovat estettävät weteen tulemasta ja weden juoksua tukkimasta. — § 40. Metsäisiä mäkkiä ja saloja, jotka warkjollansa kalaa hyödyttävät, ei saa maahan hakata. — § 41. Rudun aikana ei ole lupa ampua eikä munta kowaa meteliä pitää, jos waan suinkin sitä wälttää taidetaan. — § 42. Laiman kulettajat kielletään pyydyksen yllitse purjehtimasta. — § 43. Yhteisiin wessin ei saa kalastuksen päätettyä, jättää seipäitä, paaluja taikka munta mitä ei seisowaan pyydykseen kuulu. — § 44. Kalan poikain pyynti ja myynti on kielletty. Kalan poikain kututetaan semmoiset kalat, jotka ei vielä ole tulleet siitösisikään. Seuraawat kalat ovat myytävät tultuansa tässä sanottuun mittaan: ahwen 6 tuumaa, kupa 8, kiskinen 4, ruutu 4, suutari 6, sulawa 6, säynäs 8, sorwa 4, särki 4, wimpa 6, lahna 8, lahna-lisu 4, salffi 3, hauki 8, lohi 12, mullo eli rantu 8, norji eli luore 2½, harri 6, siika 8, muikku 3, nahkiainen 7 ja ankeriainen 18 tuumaa. — § 45. Kielletyt pyydykset ovat 1) niin kutsuttu wenäläinen nuotta; 2) kudotut nuotan perät ja yleisesti taajemmat pyydykset kuin edellä on sanottu; 3) warkpumerrat paitsi nahkiaisten pyynnössä; 4) lipot, joissa silmukset ovat taajemmat kuin kolme neljäs osaa tuumaa lähimpäin solmujen välillä. — Kielletyt kalastukset ovat inohustaminen, tarpoaminen ja yleiseen kaikki mikä tekee meteliä kalastamisessa. — § 47. Kaikki rikokset tätä aletusta vastaan rangaistaan jafolla kymmenestä kolmeen kymmeneen ruplaan sekä pyydysten että luvattoman saaliin kadettamisella.

Omituisia muistelmia.

(Jatlo n:o 17.)

Maanantaina 29 p. Heinäk. jouduin rautatiellä heikessä Tharand'iin, jonka metsähoito- ja maawiljely-opistossa Suomen useimmat nuoret metsäherrat ovat aikansa käyneet. Muutamain norjalaisten, danskalaisten, saksalaisten ja muidenkin oppilain seurasia siellä, ollessani, tapasin myöhemmin vielä kaksi suomalaistakin, jotka olivat oppiansa päättämällänsä. Heidän on lupaisa tässä wuorissa ja ihanaissa seudussa olla. Akademia komeine huoneineen, jossa myöskin on täydelliset warkukset femiallisille kokeille, on kylän päässä, eräässä laakiossa, jossa joki wirtoilee ja josta tie sulkee metijon kautta raunioina jo olewan linnan mäelle, josta on oiwa näkö-ala. Täällä oltuani, palasin samaa tietä taas kaupunkiin, josta huomisaamuna höyrylaivalla läksin Sachsen'in Schweitz'iksi kutsuttuun

wuoristoon. Ensimmäisessä pysähdys-paikassa nousin maalle ja polkasin saattajan sekä hevosien, jonka selkään oli rouvas-wäen satula pantu. Ryöstästä niin ylöspäin ratsastaen ja mies lipaten siivullani, saavutin minua ennen jalkain lähteneen seuran, josta eräs vanha rouva siivumenijälle huusi: „Noin nuori herra istuu, ja me vanhemmat saamme astua!” Tämän kuultuani, hyppäsin alas ja tarjosin muistuttajalle hevoseni, jonka hän jo väsyksissä ollen, kiitollisuudella otti vastaan, ja niin kuljimme nyt hiljaksen sitä jyrkkäin hietakiviä ja montu-muotoisten jylhäin jättiläis-seinäin tähtien sekä paikottain metsänsäki tautta romanttista polkua, jolta noin puolella reikellä poikkeimme liellä olevan mökin eteen vähän lewähtämään ja omena-wiiniä maistelevaan. Tässä muutama köyhä taritse matkalailulle kaarnaisissa kupuloissa sammalia muistoksi. Seurasimme oli pait muutamia herroja ja rouvia, mainitun vanhan rouvan lisäksi kaava poika, joka wuoronsa myöskin sai istua hevosen selässä, ja sitten vielä yksi tieteelliselle näytävä mamseli, jolla oli pitkä wuori-sauva kädessä ja lasit silmillä; mutta kaino kun oli, pysyi hän waan eufon parvessa. Suomalainen puolestaan kertoo täällä meidän pitkäpäiwäistä mutta lyhyistä keistä, jaiseista ja lumista talvesta, saloisista löytyivistä tarhuista, iusista, puun menettämisestä, peltoin aidoista, waltiollisista sekä muista juhteista. Wibdoin pääsimme ille meren pinnaasta lusein liki 1000 jalkaa korkealle Baetei-wuorelle, jolla jo meitä ennen paljon käwiötä oli ja toisia waan vähä-wäliä ilmeityi, ja kuningastafin sinnen odoteltiin. Siellä on torni, josta kirkkariilla voit nähdä ympäritse, mutta suurenmoinen on näkökin siltä rantapiesteellä ympäröityn kallion reunalta, jonka jyrkkä pengerrit jo heikkejäistä pyörryttää. Tuolta näet monta puolta korkeampaa ja eri-nimistä kuffulaa; kaukana yhdellä on myös Königstein niminen linnoitus; kuffuloin juurella on wiheriöittäviä peltoja, niittyjä, asunnoita; täältä näet Elbe'llä liikkuvia höyryjä sekä wenheitä, ja sen rannatse sekä wuorensin läpi pyöriviä höyrywaunuja. Kalliolta toiselle on siivyyden yli uskaliasti rakennettu kivi-silta, jota myöten yksin polasin höyrylaiwan toiselle seisoma-paikalle. Höyry oli etenki paluu-matkaltaan niin täpö-täynnä wäkeä, että waan perimmäisessä nekoissa sain tilan. Tähän sattui myös wenäläinen herrasmies ja matkustawa saksa, joka sanoi myös Suomesa käyneensä johon hän oli hywin mieltynyt. Hän sanoi myöwänjää humaloita olut-tehtaille; nimensä oli Humala ja Humalaasta taitti hän kotoisin olla. Pian jouduimme myötä-wirtaa kaupunnin laiturille takaisin, josta kohoaa hakatuista kiviästä tehty laitos, jonka päällä on suuri ryytimäa lystäyöpaikkana, johon korkeita portaita myöten pääsee.

Seuraavana aamuna ajoin murfinan jälkeen taas eteenpäin. Tehdas-kaupunnissa Hof von lewättyäni, ehdiin seuraavana iltana siihen keelikaivuseen kaupunkiin Märberg, joka on tunnettu entisestä mainiona maalaaajien ja kuwan-weistäjien sekä siemäin leikki-kaluin paikkana. Täällä oli äskes pidetty suuri laulajais-jubla, josta sanomalehdet paljon kertoivat. Kaupunnin ympärillä on vanhan aikainen moni-torninen walli ja linna. Käwinhä täälläki uimassa. Uinti-huone on tosin mukawasti tehty ja saapi siellä pyyhin-liinan ja uima-housut, mutta se ruokea-wesinen joki on niin matala, että siinä waan saat kaalilla ja ryömiskillä olla. Ilta-hetkenä olin teaterissa ja aamuna läksin Augöburg'in kautta Baijerin pääkaupunkiin Müncheniin, jonne 2 p. Elokuuta ehtopuolella jouduin. (Jatk.)

Kotimaalta.

Sawosta kuuluu, että hätä siellä karkuu yhä suuremmaksi. Tulleet apulahjat ei tahdo riittää suuren puutteen täyttämiseksi. Kuopion kaupunnin köyhäin majaan on, kertoo Tapio, tulwanut nälkää-näkewää wäkeä paljo. Siellä on joka päivä ruokittu noin sata ja toistakin sataa henkeä. Maaseurakunnissa ovat taudit ankarat ja kuolewaisuus julma. Monta kymmentä ruumiista haudataan useimmilla firkoilla joka wiikko. Kiuruwedeltä kuuluu, että siellä on kuollut neljä henkeä ruuan puutteesta ja sen huonoudesta. — Suurena waiwana hätäantyneissa paikkakunnissa on wetotauti, joka erittäinki raiwoo Keski-Sawossa ja Karjalassa. Eyy tähän on härän eli toran-jyvät. Tauti tulee siitä, etteivät ihmiset huoli eroittaa häränjyviä pois eläistansa, ennenkuin jauhattawat. Sorroisten piirilääkäriin wirtakertomuksesta, sanoo Estr., näkyy, että Juwalla 533 henkeä on saanut lääkityksiä tätä tautia vastaan ja 50 siihen kuollut, ja että Heinäwedellä 267 henkeä sekä Pieksämäen pitäjässä 800 henkeä on sairastanut tätä tautia.

Kirkijoelta 28 p. huhtik. Kirkkoherran wäestössä täällä viime sunnuntaina sai wara-kirkkoherra Swinhufwud 11³/₄₀, kirkkoherra Wargentini 48⁶⁷/₉₆ ja wara-kirkkoherra Ingman ³/₁₆ arwioruplan huutoa.

Kuufutuksia.

Uppbörden af Fattigmedel och kyrko afgift, äfwen som Restuppbörd af Tomtören, Inqvarterings och Brandvaks samt Skolebidrags medel kommer att verkställas på vanligt uppbördsställe å Magistraten från klockan 9 till 12 på dagen i följande ordning; nemligen:

Måndagen den 18 de innevarande Maj med f. d. fästningen till gården N:o 100.

Tisdagen den 19 med återstoden af Fästningen.

Onsdagen den 20 med Wiborgs förstad.

Thorsdagen den 21 med Petersburgs förstad, för middag till N:o 100 och på eftermiddagen från klockan 3 till gården N:o 200 samt

Fredagen den 22 med återstoden af samma förstad på förmiddagen, och Papula, Pantsarlaks, Havis, Hjekka och Bäckbruket från klockan 3 eftermiddagen.

Och erinras vederbörande betalande från Petersburgska forstaden, att iakttaga den nu pålysta och i Debetsedeln närmare bestämda uppbördstiden, till förekommande af eljest inträffande trängsel. Wiborgs stads kassa den 2 Maj 1863. Ch. Tavast.

Yksityisiä ilmoituksia.

Bestyrelsen för Stadsbibliotheket härstädes anmodar samtliga ärade Abonnenter och alla dem, som för inrättningen eljest lysa intresse, att sammanträda å Rådhuset Fredagen den 15 innevarande Maj kl. 5 est. m. för att emottaga redovisning för bibliothekets wård under sistlidne år samt besluta om dess framtida förvaltning. Wiborg, den 1 Maj 1863.

Die Direktion der hiesigen Stadtbibliothek ersucht sämtliche geehrte Abonnenten so wie alle sich sonst für dieses Institut interessierende Personen sich am Freitag den 15:ten Mai um 5 Uhr N. M. im hiesigen Rathhause zu versammeln, um daselbst vom Jahresbericht Kenntniß zu nehmen und über die fernere Verwaltung der Bibliothek zu verfügen. Wyburg den 1:sten Mai 1863.

Kainalirjaoston hallituskuuta pyytää tämän kuita kunnioitetawia tilajia sekä muitakin kirjastoja harrastawia kaupungin asuttaita kokeutumaan kaupungin kuntasuoneesen, perjantaina tämän kuun 15 päivä, kello 5 j. p. p., kuulemaan hallitus-kunnan tilintekoa menneen wuotisesta hallituksesta ja päättämään kirjaston wastaaisesta hoidosta. Wiipurissa, Toukokuun 1:nen päivä, 1863.

(3) 1

PROVIDENTIA

Frankfurter försäkringsbolag,

med ett grundkapital af 20 miljoner gulden (omkring 12 miljoner rub. skr.) afslutar genom undertecknad,

dess befullmäktigade hufvudagent, försäkringar mot brandskada å fast- och lösegendom i stad, och på landet. Uppgift om premierna o. s. v. meddelas: i Fredrikshamn af herr N. Simberg, i Willmanstrand af herr C. R. Lilius.

F. W. Mielck.

Palmelukseen haluama.

Ett Fruntimmer åstundar sig ställe som hushållerska; närmare underrättelse lemnas i Petersburgska förstaden gården N:o 235 (3) 1

Wuokrataan.

Uthyses i gården N:o 111 midt emot Paradplan, ifrån den 1 Juni ett qvarter af 4 rum med kök. (3) 1

Uti gården N:o 15 invid katolska kyrkan uthyses ifrån den 1:sta Juni en boda inrymmande omkring 600 tunnor salt. (3) 1.

En våning bestående af 5 rum, kök, källare etc. etc. är uti Iversens gård för 200 Rub silfver att hyras.

Eine Wohnung von 5 Zimmern, Küche, Keller, etc. etc. im Hause von Swerfen ist für 200 Rb. zu vermietthen.

5 rum, kök och nödige uthus från den 1 Juni uti gården N:o 8 inom f. d. fästningen. (3) 2

Uppå Nurmela gård 12 verst från Wiborgs stad, uthyses för sommaren 1863 ett qvarter med Sal, 3 kamrar, kök, skafferi och en öppen veranda, 1 källare, stall för 2 hästar, fähus och vagnslider, samt del i bagarstuga; smör, mjölk och grönsaker kan fås å stället. Bud till staden går tvänne gånger i veckan. Närmare meddelar (3) 2 G. F. Ahrenberg.

Auf der Heimath **Kasalax** 10 Werst von Wiborg an der Helsingforschen Land-Strasse sind zwei Wohnungen mit Keller, Pferde-Stall und Wagen Remise für die Sommer Monate 1863 zu vermietthen, zu erfragen bey dem dertigen Meddator Mählberg. (3) 3

Uthyses ifrån den 1 instundande Juni 3 rum och kök samt uthus i förra Gästgifveriet i Gården N:o 80 Krons S:t Anna. (3) 3

Uthyrse ifrån den 1 instundande Juni 8 rum och kök samt uthus i gården under N:o 28 i Wiborgska förstaden. (3) 3

Uthyses ifrån den 1 instundande Juni 5 rum, kök samt uthus i gården N:o 263 i S:t Petersburgska förstaden; öfverenskommes med Herr Handlanden Leonoff. (3) 2

Från den 1 Juni ett vackert qvarter i f. d. fästningen bestående af sal, 5 rum och kök samt stall och vagnslider; närmare å detta blads tryckeri.

13 Werst von der Stadt an dem Neufirchischen Wege wird ein Sommer quartier billig vermietthet bei dem Lieutenant Laube. Näheres zu erfragen im Hause N:o 71 in der Festung. (3) 2

Myytämänä.

1 uusi paatti on myytävä Pifipruukissa, (3) 1 M. Altmann.

Handskar af Ekenäs fabrik större och mindre af alla kulörer uti Koscheleffska gården N:o 89 i f. d. fästningen.

Ifrån Hanhijoki egendom säljes till billiga priser **furu plankor, battens, bräder och bakor** af olika dimensioner. Det närmare att efterfrågas hos Pastor Segerstvärd i Gamla Gymnasii huset

Hanhijoen hovieta myydään huoneesta hinnalla **konkasia lauffuja, lautoja ja pintoja**. Paremmiin tiedustella saapi Herran Pastor Segerstvärdin fortietisä, wanhassa Gymnasin kartanoissa.

Изъ мызы Ганхиюки продаются по сходной цѣнѣ сосновые планки, доски и горбыли. Подробнее узнать у Пастора Сегерсверда, въ домѣ старой гимназіи. (3) 3

God Utsädes hafra,

hvit och svart, till 4 rubel tunnan. Närmare underrättelser lemnas i Herr C. G. Cloubergs bokhandel.

Winterhvete, till 8 Rb. tunnan, **Bohvete** till utsäde, 6 Rb. tunnan. Närmare i Herr C. G. Cloubergs bokhandel. (3) 2

Myhtämänä

C. G. Cloubergin firjafanpassa:

Strödda Anteckningar i Landtbruksämnen af J. —n

I.

Mejerirörelsen å några gods i Wiborgs län med 4 Illustrationer. Pris 1 Mark 20 penli.

Göörnlaiwain Liike.

Ångfartygen

WIBORG, VICTORIA & AURA

komma äfven under detta års seglation att underhålla reguliara turer emellan städerna S:t Petersburg, Wiborg, Fredrikshamn, Lovisa, Helsingfors, Åbo och Stockholm, sålunda att:

Ångfartyget WIBORG,

fördt af kapt. Th. NYSTRÖM,

avgår från S:t Petersburg till Wiborg hvarje Thorsdags morgon kl 9 1/2.
.. Wiborg till Fredrikshamn & Helsingfors hvarje Fredags morgon kl. 4,
.. H:fors till F:hamn & Wiborg hvarje Söndags morgon kl. 6, och
.. Wiborg till S:t Petersburg hvarje Måndags morgon kl. 9.

Ångfartyget VICTORIA,

fördt af kapt. H. I. HANSSON,

avgår ifrån S:t Petersburg till Wiborg hvarje Lördags morgon kl. 9 1/2.
.. Wiborg till Lovisa & Helsingfors hvarje Söndags morgon kl. 4.
.. H:fors till Åbo hvarje Måndags morgon kl. 8.
.. Åbo till H:fors hvarje Måndags eftermiddag kl. 8.
.. H:fors till Lovisa & Wiborg hvarje Onsdags morgon kl. 6.
.. Wiborg till S:t Petersburg hvarje Thorsdags morgon kl. 8.

Ångfartyget AURA,

fördt af Kapten C. G. CONRADI,

avgår ifrån Stockholm till Åbo hvarannan Tisdag
.. Åbo .. Helsingfors .. Onsdag.
.. Helsingfors .. Wiborg .. Torsdag.
.. Wiborg .. S:t P.burg .. Fredags morgon kl 9.
.. S:t P.burg .. Wiborg .. Tisdag.
.. Wiborg .. H:fors .. Onsdag.
.. Helsingfors .. Åbo .. Torsdag.
.. Åbo .. Stockholm .. Fredag.

Närmare upplysningar å härvarande Ångbåts-Comptoir.

Ångbåten "Walamo"

avgår, så framt hinder genom isgång icke möter, ifrån Sordavala till S:t Petersburg fredagen den 15 Maj och återvänder alla dagar derefter.

Sedermera hvarje söndags morgon kl. 9 från Sordavala och hvarje fredag samma tid från S:t Petersburg med anlöpande af Walamo, Kexholm, Konewitz och Schlysselburg såväl under fram som återresan. Sordavala i April 1863.

Direktionen.

Wiburissa, N. A. Zilliatuffen firjapainoissa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a n n:
Silliafuffen kirjapainossa Wiipurissa
jakaifissa maamme postifonttoreissa

N:o 19.

Perjantaina 8 päivänä Toukokuuta.

1863.

Wiipurista.

Viime tiistaina kello 1:den aikana päivällä säikähytti palokellot Wiipurin asukkaista. Tuli oli syttynyt sawi-asteiden tekijän Backlundin asuma-huoneissa Papulan sillan luona. Tuli syttyi ja paloi reimakkaasti, mutta wäkeä kun heti kofoutui suuri joukko apuun, niin wälkeä ei kuitenkaan päässyt lewäämään muihin suojiin ja palowartija-wäen kiitettävästä toimesta jäivät palawan tartanon seinätki seisomaan.

Uraan suomalaisessa koulussa tapahtuu wuosi-tutkio, aianomaisten pyynnöstä, nouswella wiikolla tiistaina 12 p. toukok., alkaen k. 9:stä aamu-puolella.

Joululahjoja hätääntyneille kerättiin viime talvena h:ra Cloubergin kirjakaupassa listalla, johon seuraawat lahjat olivat kirjoitetut: „6:den pienokaisen joululahjat Kaawin pappilaan 8 rupl., Lasten joululahjat Kaawin pappilaan 10 rupl., Wähä wähästä Pietawedelle 3 rpl., Arpajaisilla kahden sisaren kofoomat 15 rpl., Kaawin ja Pietawedelle 5 rpl., Bertha ja Maema 2 rpl., Robert, Lennart ja Helena Gripenberg 3 rpl., Nimeänsä ilmoittamaton Kaawiin 3 rpl., Verhekunta K—n Kaawiin 15 rpl. ja täytteeji 52 kop.“, mitä tekee yhteensä 64 rupl. 52 kop. hop. — Muutamien antajien kansa keskusteltua, päätettiin jakaa lahjat kahtea, jontähden 21 p. Helmikuuta postin kautta lähetettiin Kaawiin 32 rupl. sekä Pietawedelle 32 rupl., ja kun postiraha 52 kop. tähän yhteen luetaan, niin tekee tämäki yhteensä 64 rupl. 52 kop. — Wastaa-ottajien sekä hätääntyneidenki puolesta saamme tässä julkaisusta „sywimmät ja lempeimmät kiitokset Wiipurin hellä-sydämmelliselle rouwaswäelle sekä kaikille lahjan antajille, jotka jalomielisesti wäheniwät tawallista joulu-iloansa, saawuttaa itselleen sen korkeamman tyydyttäväisyyden, minkä ihminen löytää hätääntyneitä lähimäisiä auttaessaan,“ ja tahdomme tähän suomennetuina liittää seuraawat meille tulleet kuitit:

„Tässä mainittuna päivänä on allekirjoittanut Kuopion postifonttorista saanut Wiipurin rouwaswäen yhtion keräämät ja h:ra konrehtori A. G. Goranderin kautta lähetetyt kolmekymmentä ja kaksi (32) rupl. hop. lahjaksi viime kesänä sattuneen hallan tautta hätääntyneille Kaawin pitäjässä. Kuopiossa 6:s Maalisk. 1863.

Johanna Sofia Kruskopf
Joh. Kr. Lampénin kautta.“

(Sinetti)

„Että ne kolmekymmentä ja kaksi (32) rupl. hop., Wiipurin Rouwaswäen joululahjat hätääntyneille, jotka h:ra konrehtori A. G. Goranderin kautta ovat allekirjoittaineelle lähetetyt apuna täällä olewille puu-

tetta färswille käytettäwiksi, ovat allekirjoittaineelle tulleet, tunnustetaan tämän kautta sywimmällä kiitollisuudella. Balkitfoon Hän, jolta kaikki hywä ja täydellinen lahja tulee, runsaasti jalomielisten antajien ihmis-rakkauden! Pietawedellä 14:s Huhtikuuta 1863.

G. H. Ståhlberg.“

Muutoin kirjoitetaan näistä asioista seuraawaa: „Hätä on suuri täällä pohjoisessa, suurempi kuin mitä ehkä luullaan. Toi on että täällä asujat ovat nälkään tottuneet, sillä nälkä kauhistukseksi on täällä paikoittain wuotinen wieras, mutta omilla on aikoin tultu, kun halla ei ole yleinen ollut eikä kaiset wiljat ottanut, niinkuin mennä vuonna. Wait sitä ei tiedetty walmistaa pettua, mitä täällä pide-tään ainoana kelpaawana hätä-leipänä. Kiitoksia siis kaikille, jotka meitä ovat muistaneet kowassa onnettomuudessaamme! Suofoon Jumala, että tämä olisi se viimeinen kowa aika! Waljon on tämä wuosi opettanut täällä asujia ja warmaa on, että moni ottaa opetuksen kiitollisuudella. Täläläisien färswällisyys on syynä, etteiwät epätoiwoon ole langen-neet. Oleiseen nähdään täällä sama rauhallisuus, sama luottamus tulewaisuuteen, mikä antaa woimaa pohjois-asukkaalle. Oleiseen kuullaan, että Jumala vielä elää ja kaikki woipi siis muuttua hywäksi vielä tänäki vuonna. Mutta osittain on myös käännetty pois tästä huolettomuutta wai-kutawasta Sallimukseen luottamisesta, ja alettu jo ymmärtää, että Jumala auttaa niitä, jotka itse tah-towat itseänsä auttaa; ja jos kerran pääsemme siihen tietoon, niin olemme autetut ja woimme itse auttaa itseämme esille tulewaisuudessa. — Niiden runsaiden lahjoin kautta, joita olemme saaneet sekä omilta kansalaisiltamme että naapuri-kansoilta, tuli se pahin pelko, nälkään kuoleminen, poistetuksi. Me pelkäsimme myös wetotantia, jonka lääkärit wai-roiwat perikatoon kuolettawan kansan, mutta tätä tautia vastaan on keino, torajywien pois nouffiminen, joka on auttanut sitä, kuka sitä on käyttänyt, eikä siis taudista tähän asti ole ollut kowin suurta waaraa. Mutta näyttäähäni kuinka runsaasti torajywiä on viime wuoden eloissa, tahdon mainita, että Piverissä kun eräs rouwa antoi puhdistaa kaksi tynnyriä ruiista, sai hän käyttää siihen 5 henkeä kolmena päivänä, siis 15 päivätyötä (seulominen ei auttanut, sillä torajywät olivat täällä viime vuonna yhtä pienet kuin terweetki jywät), ja näistä kahdesta tynnyristä eroitettut myrkylliset torajywät painoiwat 5½ naulaa.“ — Puute ja tusta on kumminki aina vieläki suuri ja etenki firko herrat, ollen esimiehinä waiwais-seuroissa ja jäseninä apu-komiteoissa, saawat yöt ja päiwät kuulla sen sata seitsemää walitusta, ja siitä woipi ymmärtää millä ilon ja kiitollisuuden tunnolla täällä

otetaan vastaan joka ainoa lahja totisen hädän vähentämiseksi."

Ojennus: Kirjoitukseemme Otawan lisätähdeissä n:o 17 tulimme mieltimättä sanomaan yhdeksä kohdassa "sota-promastit ja muut rapismiehet — — —" sen voimme nyt selittää: Ei erittäin niillä puheilla enemmin kuin meidän koko kirjoituksella ole ollut tarfotuksena liikuttaa enemmin yhtä kuin toistakaan funnioitettavasta papin säädystä, vaan pää-asiamme oli saattaa kysymykseen yhden senkaltaisen vanhanalaisen tavan, jonka mukaan seurakuntiin vielä ny'hyisin aikoin asti on asetettu kirkkoherroja vasten seurakunnan tahtoa, ehkä waalisia toinen, niinkuin paremmin tunnettu, selvästi on weittanut seurakunnan kutsumuksen ja niimmuehin meidän tyhjän luomme jälkeen pitäisi olla se ainoa, jolle paikka on suotava, kuin hänestä huuto-toimituksensa perästä ei mitään rikosta eli wirhettä hawaita.

Sama huutaja.

Saulun voima.

(Jatko n:o 18.)

Drjō. Asiani on siis, isä Mehtola, pyytää teidän suostumustanne, että antaisitte tyttärenne Wainon tulla minulle waimoksi.

Mehtola. (teeskennetyllä wakaifundella) Voi, woi, ettäs' pyydät! . . . Toiwoni oli vielä joku wuosi saada apua työstäni. Waan muistuu mieleheni, ettäs' olet sen jalon miehen poika, joka auttoi minua, hädässä ollessani ja tastausta tarwitesani. Rähköön asias' siis päätöksen. (Tarjoten käteensä) Tässä on käteni! toimita waan että tyttökini sinuun suostuisi.

Drjō. Teidän suostionne, isä Mehtola, on kostaani suurempi kuin olen toivoaksaan uskaltanut. . . . Ja minä myös toiwon, jos waan tyttärenne suostuisi pyyntööni, saattawani tehdä Wainon ja siis teidätkin onnellisiksi.

Mehtola. En luule Wainonikaan vastaan olewan tärkeää asiata . . . Ja mikiskäs ei hän suostuisi sinuun . . . Ilmoita waan asias' hänelle! (wirutteleisse.)

Drjō. Köyrimmät kiitokset hywyhdestänne, isä Mehtola! . . . Huomes-aamuna tahdon jo ilmoittaa asiani Wainolle. Hän antakoon sitten päätöksensä senlaisena kuin sydämmensä sen tuntee.

Mehtola. Min' aiwon sen jo tän' iltana ilmoittaa hänelle, jos niin suwaitset . . . (nousten ylös) Mutta jättäkäämme se nyt sille . . . Minulle juohui tuossa juuri mieleeni muuan asia. (Kääntyen äitiä Drjōön) Muistatkos sinä, Drjō, ken ennen isääsi hallitsi teidän tilaa?

Drjō. Mitä te sillä tarfotatte!

Mehtola. Tunsitkos sitä, joka kymmenen vuotta sitten asui Saawalassa?

Drjō. Drja-Andreetafo!

Mehtola. Aiwan niin! . . . Ja hänellä oli poika, jota kutsuttiin . . .

Drjō. Wasakki.

Mehtola. Aiwan niin! . . . Hän oli sukela ja sokea kuin orawa. Minä ja waimoni pidimme hänestä paljon . . . Hän oli Wainon paras leikkikumppani, sillä he aina paraiten sopivat keskenään, ja muutoin oli hän wiisas ja siwä poika. Mutta vanhemmaksi tuluaan mikä hiisi lienee päähänsä pistänyt, ett'ei hän pitänyt mitään lufua talon toimituksista . . . Hän oli ensin tehnyt itselleen kanteleen, ja soiton wimmassa ei hän sitten edes kotonansaakaan kestänyt . . . Päiwä-kaudet hän waan soitti ja lauleli tuolla Neuwosen mäellä ja ranalla. Isänsä, joka sittemmin muutti Salmen pitäjäänsä, on kuuluu äskettäin ajanut hänet kotoansa. Ja kyläläiseni sanovat nyt nähneensä häntä useasti näillä tienoilla . . . Minua säälittää sen poika rufan tila! . . .

Drjō. (hämästyneenä) Niin, se on surkuteltavaa . . . Se onneton on warmaan menettänyt ymmärryksensä . . .

Mehtola. Eh'ei juuri niinkään . . . Mutta se on merkillistä! . . . niin hywä-säwvinen poika.

Drjō. (itseksään) Voi lempo kuitenki jos tuo vielä tulisi hangoittelijakseni. (Kowaa) Min' ajatelen aiwan samaa hänestä kuin tefin . . . Mutta katsantonne näyttää niin sameelta! . . . Warmaan olette hywin wäsyksissä päiwällisistä töistänne? . . .

Mehtola. Se on tosi! (itseksään) Jokohan lienee huomannut ajatuksiani. (Kowaa) Min' olen tänään jofseunki uupunut; waikk' eihän tuo nyt ensifertaa elämässäni liene. (huofaa.)

Palwelja. (owella) Isäntää odotetaan täällä! Kasakat kysyisivät huomeis-päiwän töistä?

Mehtola. Sano heille että min' olen juuri tulemaisillani. (palwelja menee) Niin todella! jo nyt lienee aika joutua lewolle.

Drjō. Ja minä olen niin kauwan wiinnyt, tänyt teitä! suofaa se minulle anteeksi! (ottaa lakkinsa) Hywää yötä, isä Mehtola! Sulimmat terweiset tyttärellenne! (menee).

Kundes kohtaus.

Mehtola: (yfsin)

Suoraan sanoen, en tuosta asiasta vielä tähän asti ole aaweksikaan woinut. . . . No se on yhden tefewa! ei siinä kumminkaan mitään fatumista ole . . . Drjō on rikas ja muutoin pättävä poika. Wainon kuin waan saisi suostumaan häneen. (Käwelee edestakaisin laattialla) Hiisi ollen! Tuosta Runo-Wasakasta ei mun kumminkaan olisi pitänyt wirtakaa hänelle mitään! se kufaties saattaa hänet mustia sukia kantamaan. Waikk' ei tuostakaan niin waarallista liene . . . (palwelja näkyy owella). Ahaa, jaa! Min' en enään muistanutkaan kutsumustasi (menee).

(Jatk.)

Ulkomailta.

Puolasta. Wenäen armo-julistus Puolalaisille, joka annettiin ennensuon länswaltojen kirjoitukset Pietariin tulivat, ei ole tarfotustaan täytännyt. Puolan hallitus-komitea on sen hylännyt ja Kanslassa sitä pidetään „huonona leikkipuheena". Kapinat Puolassa owat siis waan enentyneet, waikka sota jälleen on muuttunut niin kutsuttu „sisä-sodaksi", mikä ompii Wenäläisille waurallisiin ja Puolalaisille edullisiin. Pieniä sisä-joukkoja kiertää ympäri maata, wäsyttäen ja häiriten Wenäen sotajoukkoja joka haaralta. Että kapina olisi syttynyt jo itse Warschowassa, niinkuin Suomen Waltiosanomien mukaan viime kerroimme, näkyy olewan turhaa puhetta. Ulkonainen rauhallisuus kuuluu yhä vielä wallitsewan Warschowassa. Mutta Lithauen'issa sitä vastaan on kapina suuresti kiihtynyt. Sota aseita on, näet, meren puolelta saatava. Stenki talonpojat tefewät siellä kapinaa uskon-ajan tähden, mutta osaa ottaa siinä kaikki muutti säädyt. Kolmatta kymmentä vuotta sitte heitä pakotettiin wäkiwallalla luopumaan katolisuskosta Wenäen uskoon ja nyt kääntyi wimmanja ensin pakko-uskoa vastaan ja useissa paikoissa owat he polttaneet wenäläis-kirkot tuhaksi. — Niinkuin tietty owat Kansan, Englannin ja Itäwallan waltio-kirjoituksen 17 p. huhtik. tulleet Pietariin ja nyt sanotaan Ruotsinki sinne lähettäneen waltio-kirjoituksensa. Suurella lewottomuudella koko Eurooppa nyt odottaa sitä wastausta, mikä Wenät näihin antaa. Luultawa on, että Itäwallalta tulee tytymään Wenäen jo antamaan armo-julistukseen, sillä horjuwana sinne tänne se ei kuulu muuta waurtineenkaan; mutta ne muut wallat eiwät taida siihen tyytyä. Englanti waatii Puolaa siihen waltakunnalliseen tilaan, mihin 1815 vuoden rauha Puolan asetti waan missä se ei enää moniin wuosiin ole ollut, ja Kanska kuuluu waatiwan Puolaa ihan itsenäiseksi waltakunnaksi. Mitä

Ruotsi vaatii, sitä ei vielä tunneta, mutta se on tietty että Ruotsi liittyy hywin liikeisesti Ranskaan ja etteivät länsimallat jätä työtänsä puolitekoon. Ruotsin säädyt ovat suostuneet antamaan rahoja sotalaivaston parantamiseen ja Karlskronan satatama on pantava semmoiseen kuntoon, että sinne voipi mahtua Ruotsalaisten oma laivasto sekä myös vieraiden waltain lähettämät laivat. Ranska on myös antanut Ruotsille lupaa rakennuttaa Ranskassa niin monta pantsari-laivaa, kuin se näkee tarwitsewansa ja ruotsalainen meriwäestön upseeri on hallituksen toimitissa tullut Pariisiin. Jos nämät ovat seurausia ainoastaan Ruotsin käätyjen rauhallisesta päätöksestä, taikka jos ne ovat jodan valmistusta, se on vielä epätiedossa, mutta kyllä Ruotsin hallitus ensin hywin ajata arwelee, ennenkuin heittäilsee sotaan Wenäen kanssa. — Huhtikuun 16 p. ovat Preussin sotamiehet ottaneet Puolaan kulkewia tawara-kuormia. Eräs kapina-joukko tuli Puolasta ja koetteli ottaa tawarat takaisin; siitä asiasta tapettiin Preussilaisien kanssa.

Amerikasta. Pohjoismallat ovat keränneet suuria sotajoukkoja Mississippijoen ranteille, ottaaksensa Orja-waltojen täällä olewat linnoitukset ja siten saada laiva-liikkeen täällä joella wapaaksi ja waltaansa. Orjallat kuuluvat siis olewan taas pahassa pulassa. Kun wiholliset kaimoiwat joesta kanawan, niin syntyi sellainen weden paisumus Louiſianassa, että Orjallattojen sotajoukkoja hukui ja tawarata meni monen miljonan arwosta. Muutenki ovat nämä Eteläwaltalaiset suuressa puutteessa. Jywät, jauho ja liha ovat arwaamattomassa hinnaassa ja waatteita jaksawat tuskin warakkaammat ostaa. Hewoiset kuolewat nälästä ja sotawäellä on tuskin kaubuaa hewoisiensa elättää. Pumpulia heillä wähän vielä olisi, mutta se ei ruuaksi eikä kaubaksi kelpaa. Kumminkaan kansa ei nuhtele, waan on wästarintaan wtelä ehkä hyl-lumpi kuin ennen. Wsityiset englantilaiset ovat wiceneet Eteläwaltalaisille sota-aseita sekä muuta kaupaksi ja tämä on kowasti suututtanut Pohjoiswaltalaisia. He ovat ottaneet kiini jo monen englantilaisen kauppalaiman ja waatiwat Englannin hallitusta kowasti estämään tällaisia luwatonta kauppaa, jos Englanti ystävänä heidän kansa pyssyä tahtoo. Tämä on Londoossa waiwuttanut suuren lewottomuuden. — Mississippin rannoilla ovat Pohjois- ja Eteläwaltalaiset jo tapelleetki, waikkei warmaan tiedetä miten on tappeluissa käynyt; kuitenkin sanotaan Pohjoiswaltalaisten jälleen tappe-luissaki olewan voitolla.

Kuulutuksia.

Jemlikt Kejsarliga Senatens den 1 i denne månad derom meddelade förordnande komma genom offentlige auktioner, som tisdagen den 12 nästinstundande Maj kl. XI före middagen å Landskontoret härstädes och inför Magistraten i Kexholm förrättas, att till de mestbetalande i mindre partier försäljas de till förmån för de nödlidande i landets norra delar inom detta län insamlade och uti härvarande kronomagasin nu förvarade spanmälsbidrag, utgörande i Wiborgs magasin tvåhundra sexton tunnor 18³/₄ kappar råg, fyratiosju tunnor 1 kappe korn, etthundra fyra tunnor 20 kappar basra och två tunnor 15 kappar hwele samt i Kexholms magasin etthundra trettio tunnor 17 kappar råg och trettiofire tunnor 12 kappar korn; hvarom hugade köpare härigenom underrättas. Wiborgs Landskontor, den 21 April 1863.

B. INDRENIUS.

Emil Helsingius.

Julkisiin huutokauppain lautta, jotka tiistaina ensitulewan Toukokuun 12 p. kello 11 e. p. p. toimitetaan täällä Maanfontoriissa ja Räkisalmen kaupungin Maistraatissa, tulee, Keisarillisen Senatin säännön mukaan, pohjois Suomen puutteellille tässä Väänissä ko'otut jywät enimmäen maksawille, wähemmisiä määräissä myytäväksi, nimittäin Wiipurin Ruunun maksimiissa olewaifet kassi sataa kuusitoista tyn-

nöriä 18³/₄ kappaa ruista, neljäkymmentä seitsemän tynnöriä yksi kappaa otia, yksi sata neljä tynnöriä 20 kappaa kauroja ja kaks tynnöriä 15 kappaa wehniä, sekä Räkisalmen maksimiissa yksi sata kolmekymmentä tynnöriä 17 kappaa ruista, ja kolmekymmentä kolme tynnöriä 12 kappaa otia; joista oston halullisille täten tieto annetaan. Wiipurin Maanfontoriissa, 21 p. Huhtikuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 1001.

Emil Helsingius.

Yksittäisiä ilmoituksia.

Observera.

I Modemagasinet emottager undertecknad Sommar Stråhattar till tvätt och blekning.

Wilhelmina Sopenoff.

Im dem Modemagazine empfangt Unterzeichnete Sommerhüte zum Waschen und Bleichen.

W. Sopenoff.

Въ модномъ магазинѣ нижеподписавшей принимаются лѣтныя соломенные шляпы для чистки и выбѣ-
ления.

В. Сопѣрова.

Es wird hiemit angezeigt, daß der diesjährige Zutritt in den Garten von Monrepos nicht vor dem 12 (24) Maj gestattet ist, und auch dann nur gegen jedesmalige Zahlung von 10 Kop. Silber. Monrepos 1863.

Härmedelst tillkännagifves, att för detta år tillträde till trädgården Monrepos icke tillåtes före den 12 (24) Maj, och äfwen då blott mot den vanliga afgiften af 10 kopek Silfver för hvarje gång. Monrepos 1863.

Объявляется симъ, что нынѣшняго года входъ въ садъ Монрепо не дозволяется до 12 (24) Мая, и тогда только съ уплатою 10 копѣекъ серебромъ за каждый разъ. Монрепо 1861.

Observera.

Den som önskar utlåna 1000 å 1,500 rubel silfver emot 6% ränta och inteckning i fastighet, behagade gifva sådant tillkänna uti förseglad billett till A. Z. der detta blad utdelas.

Palmelukseen haluama.

Ett Fruntimmer åstundar sig ställe som hushållerska; närmare underrättelse lemnas i Petersburgska förstaden gården N:o 235

(3) 2

Pudonnut.

Den 6:te dennes om aftonen förlorades emellan postkontoret och Hoffman en portomone med inneliggande en ny 25 marks sedel, en 5 rubels d:o och litet små penningar, som den rättsinnige upphittaren emot hederlig wedergällning torde återlemna å detta blads tryckeri.

Tiistaina 5:tenä päivänä tätä toukokuuta hävitettiin tässä kaupungissa yksi suurempi forwarengas, pienellä keskeisä riip-puvalla ristiällä; niin renkaan lewempi puoli kun risti ovat forisetetut pienillä lasin näköisillä kiwillä. Mainittu rengas on löytäjältä runsaasta palkintoa wästen jätettävä tämän kau-pungin kirjapainoon.

Tisdagen den 5:te innevarande Maj förlorades här i staden ett större guld-örhänge, försedt med ett i midten af detsamma hängande kors; såväl örringens bredare sida som korset försedda med inlagda rosenstenar. Den hederlige upphittaren af nämnde örhänge bedes aflemna det-samma emot hederlig hittarelön å N. A. Zilliaci tryckeri härstädes.

Wuokrataan.

1:stä p:stä Kesäkuuta ulos hyrrätään 2 kortteeria wan-hassa kaupunnin osassa N:o 105

J. Bäckman.

Uthyres ett qvarter bestående af sex rum och alla nöd-vändiga uthus i gården N:o 67 inom f. d. fästningen och efterfrågas hos Carl Sallmén.

(3) 1

Uthyres i gården N:o 111 midt emot Paradplan, ifrån den 1 Juni ett qvarter af 4 rum med kök.

(3) 2

Uti gården N:o 15 invid katholska kyrkan uthyres ifrån den 1:sta Juni en boda inrymmande omkring 600 tun-nor salt.

(3) 2.

5 rum, kök och nödiga uthys från den 1 Juni uti gården N:o 8 inom f. d. fästningen.
(3) 3

Uppå Nurmela gård 12 verst från Wiborgs stad, uthyres för sommaren 1863 ett kvarter med sal, 3 kamrar, kök, skafferi och en öppen veranda, 1 källare, stall för 2 hästar, fähus och vagnslider, samt del i bagarstuga; smör, mjölk och grönsaker kan fås å stället. Bud till staden går tvänne gånger i veckan. Närmare meddelar
(3) 3 G. F. Ahrenberg.

Från den 1 Juni ett vackert kvarter i f. d. fästningen bestående af sal, 5 rum och kök samt stall och vagnslider; närmare å detta blads tryckeri.

I gården N:o 36 i S:t Petersb. förstaden uthyras tvänne mindre kvarter, det ena nu genast, och den andra från den 1 Juni. Samma gård försäljes äfven för ett billigt pris.
(3) 3

Illegitimitet.

Ein ganz neuer Diwan, mit 6 Stück Polster-Stühlen, Diwan-Tisch und Spiegel, stehen zum Verkauf in der Festsung, Haus N:o 63 parterre.

1 uufi paatti on myytävä Pöytäkirjassa,
(3) 1 M. Altmann.

God Utsädes hafra,

hvit och svart, till 4 rubel tunnan. Närmare underrättelser lemnas i Herr C. G. Cloubergs bokhandel.

Winterhvete, till 8 Rb. tunnan, **Bohvete** till utsäde, 6 Rb. tunnan. Närmare i Herr C. G. Cloubergs bokhandel.
(3) 3

Wälgroende Kryddgårdfrö, samt **Timothei**, **Alopecurus** och **Röd klöfverfrö** hos
(6) 6 C. G. Clouberg.

GRAVERADE PITSCHAFTER

å 3 mark stycket, i stort urval hos
(10) 6 C. G. Clouberg.

Görylaiwan Liike.

Ångfartygen

WIBORG, VICTORIA & AURA

komma äfven under detta års seglation att underhålla reguljära turer emellan städerna S:t Petersburg, Wiborg, Fredrikshamn, Lovisa, Helsingfors, Åbo och Stockholm, sålunda att:

Ångfartyget WIBORG,

fördt af kapt. Th. NYSTRÖM,

avgår från S:t Petersburg till Wiborg hvarje Thursdags morgon kl 9 1/2.
,, Wiborg till Fredrikshamn & Helsingfors hvarje Fredags morgon kl. 4,
,, H:fors till F:hamn & Wiborg hvarje Söndags morgon kl. 6, och
,, Wiborg till S:t Petersburg hvarje Måndags morgon kl. 9.

Ångfartyget VICTORIA,

fördt af kapt. H. I. HANSSON,

avgår ifrån S:t Petersburg till Wiborg hvarje Lördags morgon kl. 9 1/2.
,, Wiborg till Lovisa & Helsingfors hvarje Söndags morgon kl. 4.
,, H:fors till Åbo hvarje Måndags morgon kl. 8.
,, Åbo till H:fors hvarje Måndags eftermiddag kl. 8
,, H:fors till Lovisa & Wiborg hvarje Onsdags morgon kl. 6.
,, Wiborg till S:t Petersburg hvarje Thursdags morgon kl. 8.

Ångfartyget AURA,

fördt af Kapten C. C. CONRADI,

avgår ifrån Stockholm till Åbo hvarannan Tisdag
,, Åbo ,, Helsingfors ,, Onsdag.

„ Helsingfors „ Wiborg „ Torsdag.
„ Wiborg „ S:t P:burg „ Fredags
„ S:t P:burg „ Wiborg „ morgon kl 9.
„ Wiborg „ H:fors „ Tisdag.
„ Helsingfors „ Åbo „ Onsdag.
„ Åbo „ Stockholm „ Torsdag.
„ „ „ „ Fredag.

Närmare upplysningar å härvarande Ångbåts-Comptoir.
(4) 2

Görylaiwan kulu Wiipurin ja Kuopion välillä.

Rantainen Görylaiwa "Alio" tulee tulewana kesänä säännöllisesti kulkemaan Wiipurin ja Kuopion välillä, käyden sekä meno että tulo-matkalla Lauritsalassa, Puumalassa, Savonlinnassa ja Leppävirreillä.

Lähtö-ajat tulevat olemaan:

Wiipurista joka Maanantai kello 6 edellä puolen päivän, Kuopista joka Torstai kello 5 e. p. p. ja tulee laiva, joka ottaa kuljettaaksensa sekä kulkioita että kuletus-tavaraa, mutta ei ole tarkoitettu hinausta warten, meno-matkalla lähtemään Lauritsalasta kello 5:den paikoilla. Wiipurissa Toukokuussa 1863.

Tohtorunta.

Ångbåtsfart emellan Wiborg och Kuopio.

Jernångfartyget "ALIO" kommer att under instundande sommar göra reguliera turer emellan Wiborg och Kuopio, anlöpande, såväl under fram som återresan Lauritsala, Puumala, Nyslott och Leppävirta.

Afgångstiden blifver:

från Wiborg hvarje Måndags förmiddag kl. 6, från Kuopio hvarje Thursdags förmiddag kl. 5 och kommer fartyget, som medtager passagerare och fragtgoods, men ej är afsedt för bogsering, att omkring kl 5 om aftonen afgå från Lauritsala under bortresan. Wiborg i Maj 1863.
Direktionen.

Ångbåten "Walamo"

avgår, så framt hinder genom isgång icke möter, ifrån Sordavala till S:t Petersburg fredagen den 15 Maj och återvänder alla dagar derefter.

Sedermera hvarje söndags morgon kl. 9 från Sordavala och hvarje fredag samma tid från S:t Petersburg med anlöpande af Walamo, Kexholm, Konewitz och Schlysselburg såväl under fram som återresan. Sordavala i April 1863.
Direktionen.

Die neue

S:t Petersburg-Lübecker Dampfschiff-fahrts-Gesellschaft

zeigt hiermit an, daß während der bevorstehenden Navigation die bekannten Räder-Dampfschiffe

„NEVA“ und „TRAWE“

von S:t Petersburg nach Lübeck jeden Sonnabend gehen und eine regelmäßige wöchentliche Fahrt unterhalten werden.

Wenn es die Witterung gestatten wird, beginnen die Fahrten mit der

„Neva“ am 20 April a. St., von Lübeck, „ „ 27 „ „ „ St. P:burg.

Der Preis für die Fahrt nach Lübeck Erste Klasse 35 Rbl. — Zweite Klasse 25 Rbl. exclusive Beköstigung.

Kinder unter 10 Jahren zahlen die Hälfte.

Das Comptoir der Gesellschaft befindet sich in Petersburg am englischen Quai an der Ecke des Samiatin-Pereulok im Hause der Commerc-Gesellschaft Nr. 20.
(6) 6

Wiipurissa, M. M. Jiliasuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrön.

Lisätähti Stawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 19.

Roussu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Raha-kurssi.

Pietarissa 8 Toukok. (26 Huhtik.)

London	36 ⁵ / ₁₆ , ¹ / ₂
Amsterdam	178 ¹ / ₂ , ³ / ₄
Hamburg	32 ⁵ / ₈ , ⁵ / ₈ , ² / ₂
Paris	381 ¹ / ₂ , 382

Wiipurista.

Wiulun-soittaja Ernest Fabritius, syntynyt Wiipurissa, jossa Hänen isänsä vielä nytkin on lehtorina, aikoo kohta täällä antaa julkiset soittajaiset. Koska hr. F. jo on ulkomaallaki, samote kuin isänmaassansa, saanut kuuluisan nimen taidostansa, niin voimma olla wakuutetuina että Hänen soittajaisensa täälläkin, Hänen syntymä-kaupunnissansa, mieluisasti kuunnellaan ja saawat ansaitun palkintonsa edes saman verran, jos ei enemmän, kuin muualla.

S. M. Keisari on viime huhtikuun 29 (17) p:nä arm. nimittänyt R. K. P. Stanislaon tähdistön 1:sen luokan ritareiksi: senaatorin, wiisauks- ja lakitieteen tohtorin y. m. J. E. Bergbom'in, senaatorin y. m. R. Furuhjelm'in sekä keis. senaatin profuraatorin y. m. R. E. Gadd'in

S. p. on Kuopion hippakunnan piispa, wiisauks-tieteen ja jumaluusopin tohtori y. m. M. B. Frosterus arm. nimitetty R. K. P. Stanislaon tähdistön 1:sen luokan jäseneksi.

S. M. Keisari on viime huhtikuun 17 (29) p:nä arm. nimittänyt ja määrännyt: R. P. Annæ tähdistön 2:sen luokan jäseneksi: keis. Aleksanterin-Oliopiston wara-rehtorin, professorin ja jumaluusopin tohtorin y. m. F. L. Schauman'in; saman tähdistön 3:nen luokan ritareiksi: professorin, tohtori J. J. W. Lagus'en; professorin, tohtori E. L. Lindelöf'in, ja professorin, tohtori A. W. Liljenstrand'in; R. K. P. Stanislaon tähdistön 2:sen luokan jäseneksi keisarillisiin frunnuin: professorin, jumaluusopin tohtorin y. m. B. D. Pille'n; saman tähdistön 2:sen luokan ritareiksi keis. frunnunc: professorin, arkiaterin ja lääketieteen tohtorin y. m. E. J. Bonedorff'in; saman tähdistön 2:sen luokan ritareiksi: professorin, tohtorin y. m. A. Moberg'in; professorin, tohtorin y. m. E. J. W. af Brunérin, sekä wara-kanslerin sihteerin, protokollasihteerin y. m. E. J. Jägerhorn'in; saman tähdistön 3:nen luokan ritareiksi: Oliopiston-sihteerin, lakitieteen kandidatti A. Grotenfelt'in ja Oliopiston-kamreerin, maisteri M. E. Westermarck'in; kuin myös S. M. Keisari on antanut keis. Aleksanterin-Oliopiston kirjaston apulaiselle B. D. Schauman'ille hohtokiwillä koristetun formuksen.

Oliopiston rehtori-walissa, 1 p:nä toukok., sai professori Schauman 22, nykyinen rehtori, kanslianeuvos Arppe 14 ja proww. Palmén ja Moberg kumpikin 9 ääntä. Urwan kautta tuli jtte proww. Moberg kolmanneksi waalille.

Saimaan merikarttoja. Saimaan weillä toimitettu merenmittaus-töiden johtajan, ewesti Bart-

ram'in esiteltyä että painosta ulosannettaisiin yleisellä kustannuksella ne Saimaan merikartat, joita valmistetaan ewesti Bartram'in johdannon alla, on S. K. M. waltuuttanut keis. senaattia yleisellä kustannuksella painattamaan 1400 kappaletta kysymyksessä olevista merikartoista; ja tulee nämä kartat yleisölle myytäväiksi keis. senaatin wasta määrättävästä hinnasta. (S. J. S.)

Suomena pidetään, ajanomaisten pyhynöstä, wuosi-tutkio Uraan suomalaisessa koulussa, kello 9:stä alkaen. H. K. Korander.

Mäinköhän papis-punte sillä paransi, että pap-pien tulevaisuus heitettäisiin epä-wakaiseksi?

Oleiseen tuttu on että viime vuosina yhä vähemmän ja vähemmän papis-säätyyn pyrkiwää nuorisoa ilmestyy, — niin että, jos tällöinen kohta kestää kauemmin, todella woipi syntyä punte papista, eikä ainoasti, miten nyt jo, papis-apulaisista. Apulais-puutteen muka nyt todella olewan, todistaneeksi seki seikka että hippakuntamme hallitus jo kuulun kieltäneen pääsy-lirjaa hippakunnasta eräältä Pietariin kutsutulta ja aikowalta apulais-papilta, jota jo tässä lehdessä helmikuussa mainitsimme.

Moni ehkä arvelee, miten sanomistakin on nähty, tämän puutteen wähenewän, jos papis-wali ja pap-pia asettaminen tulisi ihan wapaaksi, — niin että esiwalta siihen ei ollenkaan puuttuisi. Tässä kuitenkin on suuri erehdys, jos waan, miten tähän aeti meillä, papiksi wih'itään apulaisiakin eikä ainoasti, miten esim. Sakissa, wakinaisia pappia.

Jokaisessa muussa wirka-säädyssä woipi jokainen kunnan mies odottaa kerran, aikasemmin toki myöhemmin, saawansa wakinaisen wiran; sillä tämän määrää esiwalta, jonka on tunteminen kaikki wiran hahiat yhtä hywin. Waan papis-säädyssä seurakunta, joka ei saata eikä tarwitse tuntea hahijoita muun kuin wali-saarnan mukaan, päättää kuka wiran saapi. Milloin on seurakunta siwistyneempi, silloin on vähemmän waaraa tästä waliasta. Waan kuta raajemmat walitsijat ovat, sen enemmän jääpi sattumuksen nojaan, jos walitaan hywä tai huono. Ja että Suomesaki tawataan raakunta, ei ole kumma, kun tiedetään itsessä Ranskan maassa, joka muuten pidetään kääpänä siwistykseen etunenässä ja jossa kansalais-hallituksen walit tapahtuut kirjallisesti, äsken erään kansalaisen, wopautta puolustaaksensa, esitelleen että ei kukaan, joka ei osaa kirjoittaa hundettawansa nimenä, saisi päästä walitsemaan, — jotta ei muka walissa käytettäisi muiden omin mielin kirjoittamia eli painattamia nimi-seteliä.

Emme siis saada nähdä mitään pahaa siinä että edes muutamit seurakunnat meilläkin ovat sitä laatuettua että ylimmän hallituksen käypi niihin asettami-nen kirjkoherran, täytymöitä huolia seurakunnan huudoista. Se papismies, joka on näyttäiny keliwolliseksi pääsemään esiteltäväksi kirjkoherra-wirkaan, on jo sen kautta näyttäiny olewan sa-muita.

etewämmän, ja muistettava on, wapaan waliksi subteen, wanha latinalainen sananlasku: „summun sjus umma interdum injuria; s. o. korkein oikeus on wälisti suurin wääräys. Jos tämä wähy turwa, mikä pappiloilla Suomessa vielä on, onien muka ansioitensa kautta saada wirta-forotusta, jääpi pois, niin on pahoin pelkääminen että todella, miten jo eräs professori sanotaan aamistaneen, ainosti ne yli-oppilaiset, jotka eiwät muuhun kelpaa, käywät papis-säätyyn. Ja jos vielä, miten uskottawa ja toiwottawa on jalka waltio jassaa koulu-opettajille maksaa paremmat palkat, heiltä kielletään walta päästä papis-wirkoihin, — niin ei maar paljo puutu että ei Suomenkin oma papi-isto alene samallen huonolle siwistylsen kannallen, jolla muutamien, etenki Wiipurin läänissä tuttu-ien, uskolais-kuntien papit tiedetään olewan. Koulu-opettajat muka, jotka enimmästi owat todellisia magisteria, — moniaat tohtoriafin, — owat tähän asti ylemmin kannattaneet walaistusta Suomen, samote kuin Ruotsin, papis-säädyssä.

Missä sitte on syy papis-puutteen ja mistä apu sitä wasten saatawa? Syy on koko siinä järjestyksessä että muutamit seurakunnat owat liian la-wei- ja siis kirkkoherra-wirta niissä, samote kuin tuomari-piirit, täytyy asetta sille kannallen että wirta-apulaisia tarwitaan, koska ei muka yksi pa-raalla tahdollaan ennätä kaikkia wirtaansa kuulu-wia toimittaa. Kun siis toinen kanta palkan ja toinen tekee työn, niin tämä epä-järjestys ei suin-kaan miellytä, ei houkuta säätyyn, missä semmoi-nen epä-järjestys wallitsee. — Jos kyllä on että tuo-mari-säätyyn, jossa vielä on laita melkeen samal-lainen, kuitenkin vielä tulwaa nuorisoa. Waan muis-tettava on, että tuomari-wirtailla, — paitsi war-mempaa toiwoa wirta-forotuksesta, jokaisellen to-dellisen ansionsa mukaan, — on Suomessa jo apu-laisinakin ollessaan paremmat tulot kuin papis-apu-laisilla; etenki niin kauan kuin ruotsi on oikeus- ja wirta-kielenä ja siis selwimmänkin ja yksinkertai-sim-man asian takia suomalaisen on, paperiansa ymmär-tääksensä, hakeminen selkoa ja apua ruotsia taita-wilta, ehkä hywinki kalliista maksua vastaan.

Jos sentähden edes kaikkiossa niissä paikoissa, missä Eriwalta on jo nähny tarpeelliseksi määrätä warsinaisia papis-apulaisia, palkat jaettaijin joten-fin tasan pappien wälillä, jotka owat samaassa toi-messa, niin luultawa on että pappia karttui enemmän, ja — jos ei niin tufulta, kuin muuoin ja vielä viime wuosi-kymmeneksellä, kuitenkin — tar-peeksi asti.

Waan yleisempää wali-waltaa, kuin mikä nyt on, emme luulisi hywäksi seurakunnalle. Peri-was-toin myös kappalais-wirkoja ja niitä kirkkoherra-ammattia warten, joiden sijoittamiseen ei Eriwalta pysty, arwelisimma hyödylliseksi että Seurakunta walitsisi, miten Pietarin luterilais-seurakunnissa ja ehkä koko Inferin-maassa, kirkko-neuvooston kaut-ta, s. o. muutamien itsensä walitsmien uskotui-den jäseniensä kautta, joita saisi olla useampi kymmenkunta — sen mukaan mikäli seurakunnan täydellinen turwa ja luottamus waatinee.

H. R. R.

Paawo kunnian etsinnössä.

(Lahetetty)

Wäinämön pään sekä mielenä puuttuen, laulampa suotta

Ruotsien lausunnan waan, Urahan Paawosta, ku-
Aiwanpa nuorena poikana kiiruisti maaltansa luo-
pui;

Wieraalla maalla hän waan aarteensa löytywän loi.
Uuteen päässyt jo paikkaan toiwoi huo'aten vielä
Miehenä loistawans ees, päähänsä ruunuja myös;

Päättipä oudolle maallensa riemuten woimansa
kaikki,

Siitäpä syystä hän juur, myöä nyt sielunsa kans'.
Maatamme wainosi Paawonsa riettaat maallaiset
uudet,

Niinkuin muulloin, myös näinäkin aikoina nyt.
Paawonkin täytyi mielellä toiwotull' riennäidä jouk-
foon,

Toita nyt maammepa luo wainonsa riitaisna toi.
Paawo, kun miehenä wainosi muinosta maataansa,
riehui

Äitinsä huoneen ees' miekalla voittonsa sai!
Siitäpä riemuten, juoksi hän huoneesen äitinsä
luokse,

Näyttäen äitille kai voittonsa kiitokset nyt.
Mitipä huonolla mielellä nautitsi poikansa voitton
Kuin oli wieraiden niin joukossa taistellut hän.
Waan pian äidinki huulilta riemu jo riepsahyi
aiwan,

Kuin juur saada hän soi poikansa miekan nyt pois;
Saatua syöksi sen, poian sydämmehen, lausuen
vielä:

„Riemua juoppas nyt, kuin maataansa wainowa
mies.“

Jurri.

Omistuksia matka-muistelmia.

(Jatko n:o 18.)

Bamberger Hof nimisen hotellin alla oli tääl-läki suurissa saleissa oluen juonti-paikkoja, jotka iltoina oliwat täynnä maa- sekä kaupunnin-wäkeä, keskuksellen kannuinsa ääressä tahti biljaardia pe-laten. Meitsyjä oli täälläkin passaamaassa. Siis-woosti ja kokeellaisesti eri-säätyiset ja eri-uskolai-set keskenänsä istuivat, eikä päihtyneitä nähty. München on rakennustensa ja merkkillisyyteinsä puo-lesta mainio kaupunki. Suurin osa sen 132,000 asukkaasta on katoliikkilaisia, joista moni myös to-rilla ja kedolla pyötytetyn ristein juurella fumar-taa ja heittäiske polwillensa. Siellä käwin Howin ja etenkin engelokan laweissa puutarhoissa. Edel-lisen wastassa olewassa Odeon nimisessä konsertti-huoneessa on myös lufuyhteyden kammari. Täällä pi-detään moni-nimisiä ja eri-kielisiä sanomalehtiä, joita osalliset käywät itsensä lufemaassa; mutta Suomen lehtiä ei täällä ensinkään näe. Kaikki owat ääneti ja liikkuwatkin hiljaa, etteiwät häiritisi toisiansa. Huoneen isännän asunnossa pistäntesäni, kuulin ja nä'in hänen noin 12 vuotta wanhan tyttärensä kau-niisti soittawan wiulua. Tätä kuuluu moniki tyttö siellä harjoittawan. Saman pitkän ja leweän kadun warrella on kauniissa huoneessa kirjasto, jossa jo on 800,000 nidosta, joiden lufu kuuluu lisäyntywän wähintäin parilla tuhannella kirjalla wuodessa. Siinä on lasilla katetuissa pöydissä myös 22,000 wanhan-aikuisia käsikirjoitusta, niinkuin munkkien kopioitsemia ja piirtämiä koreita raamatuita ja ru-kous-kirjoja, kuniinkaallisten kirjeitä, j. n. e. Ro-meon on postihuone'kin. Täällä niinkuin esim. myös Leipzigissa on kaupunnin eri osissa jonkun huoneen ulkoseinällä lufituuta laatikoita, joihin jokainen woipi kirjeitänsä laakea. Siellä on niitä 35:ssä eri paikassa, joista määrätynä tunteina 7 kertaa päiwässä postimiehet kirjeitä postiin hakewat. München'in postista kun en saanut kotoa odotettua kirjettä, tuli ikäwä, ollessani epä-tiedossa; sentäh-den kysyin lauantaina janan-lennättimen kautta Wiipurista: „miten woivat?“ Ja sunnuntaina protestanttilaisesta kirkosta tulnani, oli jo tullut wastaus: „hywin.“ Lewollisena jätin sitten Mün-chen'in, kulkein höyry-junassa enintään hedelmättö-män kankaan yli, josta höyryille poltto- ja lämmi-tysainekki juuret joukot turpeita leikataan ja wal-mistetaan. Wähä-wäliä näkyy kuitenkin Saksanfin

tiheästi asutuiissa maissa suuria kyllä kirkkoinensa, jotka höyry-waunuin ikkunoista katsojalle pian wilahtawat sinu. Kaupana näkyivät iltaruskoissa ikäänkuin ukkosen pilwinä Alppein lumiset kuffulat. Hupaisaan seuraan joutuu usein höyry-waunuiissa kulkija, mutta waunujen tärinäessä waan puhe ei oikein tahdo kuulua. Niin nytki pimeän tulleessa, jolloin lamppu kussakin sytytetään, tuli waunuihin useampia lyhtiä Eshweitziläisiä, jotka pitkin matkaa laulujansa wetelivät. Wiikoin kaupunkiin Rempten jouduttua, menin yhden siwistyneen nikkari-oppilaan kansa yö-fortteriin. Kaupunkiin oli aamulla marssinat, mutta ei niissä mitään rähinää kuultu, ei hevosia ei karjaa, eikä räähkäämiestä nähty; ihmiset waan astuivat siwosti ja ostelivat kaupittajilta tarpeitansa. Täältä kulki rautatie jo wuorioston juuritse kirkkaan järwen siwutse ja hedelmä-puitakin kaswawain laitumein yli, Boden järwen rannalla olewaan ihanaan Lindauiin, jonka juna-kartanoakin kaswawaiset kulkaiset foristawat. Ulentämä näkö on jo laiturilta, jossa höyrylaivat matkalaisia ottawat; siitä katsellee sitä wihertäwää järweä ja niitä ympäröitseniä wuoria, mitkä höyry-rattaiden pyöriessä täytymällä tuntuu korottawat.

Kotimaalta.

Wikkelin kaupungin pormarioston ja talon-omistajain yksimielisesti lausumasta pyynnöstä, on arm. sallittu että mainittuun kaupunkiin rakennettaan raati-oikeus ja maistraatti.

Puolasta.

Englannin, Ranskan ja Itäwallan, erityisesti kunfin telemiin ja Ruhtinas Gortsjakowalle 17 p. huhtik. Pietarissa antamiin ehdotuksiin Puolan so-wittamisesta, on Wenäen hallitus mainitun ruhtinaan lautta 26 (14) p. huhtik. vastannu rauhallisilla ja sowingnollisilla sanoilla. Ruhtinas on laittanu tämän waetun, S. M. Keisarin puolesta, Englannin ulkomaan-ministerillen annettawaksi, Londoessa olewan Wenäläisen lähdettiläisen lautta, ja käskeny Wenäen lähettiläiltä Pariisissa ja Wienissä toimittamaan siitä kopion, Ranskan ja Itäwallan ulkomaais ministerilöille.

Compemenuoe caono nimisessä lehdeessä mainitaan että Ruotsin kuningas kuuluu, Napoleonin kysyttävä mitä apua Ruotsista olisi saatavana sota-yrityksiin Wenäitä vastaan, vastanneen: „Kuu waan kaks ransekan laiwaa näkyy Itämeressä, niin minä sata-tuhansin miehin riennän heille awuksi.”

Ulkomaan sanomat owat tietäwintään, että freiw Berg olisi käskeny kiini pantawaksi Puolassa kaikki „päiwettyneet henkilöt ja yleiseen ne, joiden kas-wot liikkumasta ulko-ilmaessa ja päiwän paisteessa owat rusottuneet, sekä ne, joilla on saappaanwar-ret housu-lahkeiden ulkopuolella.”

Hippakunnan sanomia.

(Porwosta).

Määrätyt: Kirkkoherra-wiran toimittaja Wiipurissa, T. Ter-nell, sekä apu-opettaja taläläisessä ali-alkeiskoulussa K. J. J. Molander toulak. 1 päivä olemaan, Tornell ensimmäinen kirkkoh.-apulainen ja Molander, pitämällä apu-opettajawiransa, toinen kirkkoh.-apulainen Wiipurissa; wirtawuoden-saarnaaja Walt-järwellä, w. kirkh. C. Majander kirkkoherran siiselsi Klemmin pitäjään, armowuoden saarnaaja ja kirkkoherran-apulainen Sammin pitäjässä B Stenbäck armowuoden-saarnaajaksi Walt-järwelle, kappalaisen-tainen Lapveenrannalla G. M. Tornell kirkkoherran-apulaisiksi Joutsenukseen ja kappalaisen-tainen Heinäjoella P. Malinen wirta- ja armowuoden saarnaajaksi siäläisessä kappalais-wirassa. **Saattawiksi julistetut:** kappalais-wirta Heinäjoella, 90 päiwän hakemusajalla maalisk. 22 päivä, ja jumaluusopin lehtorin-wirta Jyväskylästä alkeiskoulu-ssa 56 päiwän hakemusajalla.

Tassa,

laakettu Wiipurin Maistraatissa, niin kotimaisille kuin myös Wenäjältä Wiipurin tuotujen ruoka-aineiden hinnoille Touko-kuussa 1863.

Tynnyri rukiita 6 r. 60 f.; tynnyri kauroja 4 r.; 1:n sortti heiniä 13 f. ja 2:n sortti 10 kop. leiwissä; hienot weh-näjahot 1:n sortti, 9 leiwiskän painawa säffi 12 r. 30 f., 2:n sortti 9 rupl., ja leiwisköittäin 1:n sortti 1 r., 2:n sortti 73 kop.; ruisjahot 1:n sortti 8 r. tynnyri, ja lei-wisköittäin 1:n sortti 63 f.; tattari ryyhit 11 r., hirs ryyhit 1:n sortti 13 r ja 2:n sortti 14 r., ohran ryyhit 10 r ja kau-ran ryyhit 10 r. tynnyri, manna ryyhit 1. r. 40 f., perl ryyhit 1 r. 20 f. leiwissä; herneet 1:n sortti, 36 kappaa siäl-tämä kuli 16 r., 2:n sortti samote 14 r.; hienolaatuinen weh-näleipä 10 f. naula, $\frac{1}{2}$ naulaa 3 kop. ja $\frac{1}{4}$ naulaa $2\frac{1}{2}$ f., ruisleipä 5 f. naula., 2:n sortti $2\frac{1}{2}$ f. naula; 1 naula Suo-men 1:stä sorttia täällä teurastettua hywää paisti-lihaa 8 kop., 2 nen sortti eli hywä soppa-liha 6 kop. ja 3:s sortti eli huonompi samallinen 4 kop. naula; suomen suolattu liha 1:nen sortti 6 kop., 2 nen sortti 5 kop. ja 3:s sortti 4 kop. naula; suolattu siian liha 1:nen sortti 13 kop., 2:nen sortti 12 kop., tuores siian liha 1:nen sortti 13 kop., 2:nen sortti 12 kop., sawustettu siinkku 16 kop., sawuttamaton samallinen 14 kop. naula; lampaan liha 1:nen sortti 10 kop. 2:nen sortti 7 kop. naula; wärfan liha 1:nen sortti 6 kop., 2:nen sortti 3 kop. naula; tuores woi 25 kop., ja ruuan valmistukseen kelpaawa woi 20 kop. naula; liinawoi 20 kop. naula, ja 1 naula suolaa 1 kopekka.

Wiipurin Maastuwaassa, 2 p. Toukokuuta 1863.

Viran puolesta
S. G. Heinrichus

Förteckning öfver outtagna bref vid Postkon-toret härstädes för April månad d. å.

Rekommenderade:

Madam Maria Eberg; Alexander Ivanoff, Elis. Masalini Daniel Wirvin, (Wirvik?)

Retour d.

U. Bogdanoff ifr. S:t P:burg; A. Eklund ifr. H:fors; N. Patigin, fr. Demjansk; Jodka Raiser, fr. Dubno.

Utländska bref:

C. Anderssen,	lösen	33 kop.
A. Axberg,	„	8 „
David Peuhu,	„	3 „
Johan Sundholm,	„	10 „
M. Wennström	„	10 „

Dito retour.

Louis Bulteel, ifr. Plymouth Hvarutom ett fribref, addresseradt till Landtmäteri Öfverstyrelsen, som blifvit inlagdt uti breslåda utan att vara försedt med frimärke eller embetssigill. qvarligger oexpedieradt.

Qvarliggande orek. bref:

A. Westerlund; A. B. Hyttinen; J. A. Edelman E. S. Bergholm; C. Sjöblom; R. Sumberk; G. Sameonof; H. Beim; S. Reijo; I. Halonen, J. Kaukille; M. Stavemann; W. Harling; M. Kymäläin; M. Björklund, A. M. Kinnusellen; S. Kuosmalle; P. Ahakkalle.

Retournerade:

I. F. Lindberg; K. Saarelain; H. Taipale; M. Hemmer; I. Jakovlef; A. Fomkin; I. Skyttä; Golof; A. Hedberg; I. Kohonen; G. Kiseritski; Boroffka; T. Toploff; Posnikoff; E. Vylkinen; P. Ungern Sternberg; A. Tommiska.

Kuulutuksia.

Kartanon paikalla N:o 8 nella Hawin osastossa tässä kaupungissa on löydetty summa kulkewaa rahaa aarniossa. Joka tätä aarnioa omistaa lahtoo, ilmoittakoon aikomuksensa Ma-gistraatille wuoden ja yön kßällä, ja näyttäköön wäitöksensä toteen. Wiipurin kuntahuoneessa, Toukokuun 2:nä päiw. 1863

Magistraatin puolesta:

Robert Örn.

S. G. Heinrichus.

Suutokaupan kautta Magistraatin edessä tämän kuun 20:nä päiw. kello XI. e. p. tarjotaan enemmän maksawalle arentiin Myllysaaren ja useampia wienä luotoja sen tienowilla. Arenti ehdot määrätään kaupanteossa. Wiipurin kuntahuoneessa Tou-kokuun 2 päiw. 1863

Magistraatin puolesta:

Robert Örn.

S. G. Heinrichus.

Yksityisiä ilmoituksia.

Wauxhall

Mittwoch den 13 (1) Mai 1863

große Sera

à Couvert 30 G. G. M.
um freundlichen Zuspruch bitet

C. Wild.

Härmed får jag underrätta den respektive allmänheten, att jag äfven denna sommar, som åren förut, emottager pelsvaror till konservering.

(3) 1

S. Toth.

Bestyrelsen för Stadsbiblioteket härstädes anmodar samtliga ärade Abonnenter och alla dem, som förinrättningen eljest hysa intresse, att sammanträda å Rådhuset Fredagen den 13 innevarande Maj kl. 3 eft. m. för att emottaga fedovisning för bibliotekets vård under sistlidne år samt besluta om dess framtida förvaltning. Wiborg, den 1 Maj 1863.

Die Direktion der hiesigen Stadtbibliothek ersucht sämtliche geehrte Abonnenten so wie alle sich sonst für dieses Institut interessierende Personen sich am Freitag den 13-ten Mai um 3 Uhr N. M. im hiesigen Rathhause zu versammeln, um daselbst vom Jahresbericht Kenntniß zu nehmen und über die fernere Verwaltung der Bibliothek zu verfügen. Wyburg den 1-ten Mai 1863.

Painajirjaston hallituskunta pyytää tämän kunnan kunnioitettavia tilajia sekä muitakin kirjastoja harjoittavia kaupungin asukkaista kotoontumaan kaupungin kunnahuoneeseen, verjantaina tämän kuun 13 päivä. kello 3 j. p. v., kuulemaan hallituksen tilintuloa menneen vuotuisesta hallituksesta ja päättämään kirjaston vastaisesta hoidosta. Wiipurissa, Toukokuun 1:nä päivä, 1863.

(3) 3

Es wird hiemit angezeigt, daß der diesjährige Zutritt in den Garten von Monrepos nicht vor dem 12 (24) May gestattet ist, und auch dann nur gegen jedemahlige Zahlung von 10 Kop Silber. Monrepos 1863.

Härmedelst tillkännagifves, att för detta år tillträde till trädgården Monrepos icke tillåtes före den 12 (24) Maj, och äfven då blott mot den vanliga afgiften af 10 kopek Silfver för hvarje gång. Monrepos 1863.

Объявляется симъ, что ныншняго года входъ въ садъ Монрепо не дозволяется до 12 (24) Мая, и тогда только съ уплатою 10 копѣекъ серебромъ за каждый разъ. Монрепо 1861

(3) 2

Palmesuksen haikuwa.

Ett Fruntimmer åstundar sig ställe som hushållerska; närmare underrättelse lemnas i Petersburgska förstaden gården N:o 235

(3) 3

Pudonnut:

Maanantaina 27:nä päivänä Huhtikuuta hävitettiin tässä kaupungissa, Magistraatin torin ja Häradshöfding Björksténin kartanon välillä yksi nahkanen Lombutti josta siialla oli luuri ruplaa hopeassa seteli rahaa, se kuin sen on löstannyt ois niin hyvä ja ilmoittais tämän kaupungin Poliisiammarissa, palkintoa saapi siinta rahasta kolmannen osan

Wuokrataan.

13 Werst von der Stadt an dem Neufirchischen Wege wird ein Sommer quartier billig vermietet bei dem Lieutenant Laube. Näheres zu erfragen im Hause N:o 71 in der Festung.

(3) 3

Uthyses ett qvarter bestående af sex rum och alla nödvändiga uthus i gården N:o 67 inom l. d. fästningen och efterfrågas hos Carl Sallmén.

(3) 2

Uthyses i gården N:o 111 midt emot Paradplan, ifrån den 1 Juni ett qvarter af 4 rum med kök.

(3) 3

Myötämänä.

En ny och välgjord tvåsittsig Lineal-Schäs hos Mälaren.

C. G. Rönn.

Одна новая двухъ мѣстная Линейка отличной работы у Малара

К. Г. Рённ.

Flug papper å 5 kop. st. som dödar flugorna, finnes till salu i Petersb. förstad. i Colonial bodan; å samma ställe finnes ett urvahl (Tableau) bilder, i sten tryck i stort format för ganska billiga pris.

PAPIER MOURE.

Бумага для истребления мұхъ, по 5 к. за листъ, прод. на Петерб. Форшт. въ колоніалн. магазинъ.

1 uusi paatti on myytävä Wifirunkissa,
(3) 3

M. Altmann.

GRAVERADE PITSCHAFTER

å 3 mark stycket, i stort urval hos
(10) 7

C. G. Clouberg.

Hyörylaivain Liike.

Ångfartygen

WIBORG, VICTORIA & AURA

komma äfven under detta års seglation att underhålla reguliära turer emellan städerna S:t Petersburg, Wiborg, Fredrikshamn, Lovisa, Helsingfors, Åbo och Stockholm, sålunda att:

Ångfartyget VICTORIA,

fördt af kapt. H. I. HANSSON,

avgår ifrån Wiborg till S:t Petersburg den 14 Maj kl. 8 om morgonen.

avgår ifrån S:t Petersburg till Wiborg hvarje Lördags morgon kl. 9 1/2.

Wiborg till Lovisa & Helsingfors hvarje Söndags morgon kl. 4.

H-fors till Åbo hvarje Måndags morgon kl. 8.

Åbo till H-fors hvarje Måndags eftermiddag kl. 8.

H-fors till Lovisa & Wiborg hvarje Onsdags morgon kl. 6.

Wiborg till S:t Petersburg hvarje Thorsdags morgon kl. 8.

Ångfartyget AURA,

fördt af Kapten C. G. CONRADI,

avgår ifrån Wiborg till S:t Petersburg den 15 Maj kl. 8 om morgonen.

avgår ifrån Stockholm till Åbo hvarannan Tisdag

Åbo till Helsingfors Onsdag.

Helsingfors till Wiborg Torsdag.

Wiborg till S:t Petersburg Fredags morgon kl. 9.

S:t Petersburg till Wiborg Tisdag.

Wiborg till H-fors Onsdag.

Helsingfors till Åbo Torsdag.

Åbo till Stockholm Fredag.

Närmare upplysningar å härvarande Ångbåts-Comp-toliet.

(4) 3

Ångfartyget WIBORG,

fördt af kapt. Th. NYSTRÖM,

avgår från S:t Petersburg till Wiborg hvarje Thorsdags morgon kl. 9 1/2.

Wiborg till Fredrikshamn & Helsingfors hvarje Fredags morgon kl. 4.

H-fors till Fshamn & Wiborg hvarje Söndags morgon kl. 6, och

Wiborg till S:t Petersburg hvarje Måndags morgon kl. 9.

Ångbåten "Walamo"

avgår, så framt hinder genom isgång icke moter, ifrån Sordavala till S:t Petersburg fredagen den 13 Maj och återvänder alla dagar deretter.

Sedermera hvarje söndags morgon kl. 9 från Sordavala och hvarje fredag samma tid från S:t Petersburg med an-löpande af Walamo, Kexholm, Konewitz och Schlysselburg såväl under fram som återresan. Sordavala i April 1863.

Direktionen.

Wiipurissa, M. A. Ziffiakuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 3 marffaa ja 40
pennia sekä Wiipurissaettä muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a n:
Siltiafuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikkissa maamme postifonttoreissa.

N:o 20.

Perjantaina 15 päivänä Toukokuuta.

1863.

Wiipurista.

Raha-kurssi.

Vietarissa 12 Toukok. (30 Subtit.)

London	36 ³ ₁₀₀	1 ¹ ₂
Amsterdam	178 ¹ ₁₀₀	179
Hamburg	327 ¹⁰ ₁₀₀	9 ¹⁰ ₁₀₀
Paris	382	

Viime maanantaina, k. 3 ¹/₂ iltapuoleen, oli kaupunnissa rae-sade, joka kuitenkin ei kestänyt kauan eikä lie erinomaisia wahingoita saattanut tehdä. Ukkojenkin ilma jyrähteli samaan aikaan ja salamoitti vähäisen; „iski tulta Ilmarinen, wälähytti Wäinämöinen.”

Uraan salmen suuhun on kofountunu paksuja jää-työriä, liittäiden ikään-kuin nuoriksi, jotka es-räävät meri-kulkua; jonka vuoksi höyrylaivatkin ei-wät ole päässä, lupauksen mukaan, tulemaan Wiipurin walmalle.

— Kansakoulu-opettajain seminarioon, joka awa-taan Jyväskylässä syksyllä, pyrkiväisten on ilmo-taaminen Kansakoulujen yli-hoitajalle, kirjh. Uno Cygnaeus'elle, nousewassa lesäkuussa wiimistään.

Waltiopäiwien lähestymistä ennustawat muu-tamat wehkeet: Ustuskokouksessa julistettu järjes-tys säätyjen kokouksesta ja edusmiesten walitse-misesta; walmistelewain komiteain päätös töistään, joka lienee tähän aikaan täytetty; keisarikunnan palatsin Helsingissä korjaus, kun arwellaan Keis-Majesteetin itse aikowan waltiopäiwät awata, ja wihdoin aateliston uniformun korjaus, kun nyt saapi finistä werkaa kaulukseensa punaisen siian, niinkuin äskettäin on armossa sallittu. — Mainittua Jär-jestystä julkaisemma tässä, Helsing. Uutisten mukaan, jotka ennenkin ovat asiasta puhuneet.

Samana päivänä, josta waltiopäiwät ovat mää-rättyt pidettäväiksi, määrää Keisari ritariestolle ja aatelistolle maamarsalkin, joka kohta sen jälkeen julistaa ilmoituksen, jonka kautta ritarieston ja aate-liston jäsenet kutsutaan ilmoittamaan itseään ylös-firjoitettaviksi. Tämä ylösfirjoitus tapahtuu siinä ja seuraawina päiwinä huudon mukaan ritarihuo-neen-johdokunnan edessä, joka antaa pääsy-piljetin kaikille niille, jotka ovat osoittaneet oikeutensa saada sija ritarihuoneessa.

Talonpoika-sihtieriksi määrää Keisari jonkun tai-tawan aatelittoman miehen. Apu-sihtieri, jos sem-moinen tarwitaan, on myöskin Keisarin määrät-täwänä.

Pappis-, porwari- ja talonpoika-säätyjen edus-miehet jättäwät, kun waltiopäiwät ovat julistetut, wiipymättä waltuutensa tarkastettaviksi sille wirka-miehelle, jota Keisari siihen toimeen määrää.

Kun waltuudet ovat tarkastetut, antakoon mai-

nittu tarkastajamies pääsy-piljetin kaikille niille, joiden waltuudet ovat hywäksytyt. Tarkastaja teh-föön erityisen luettelon kullakin säädyltä sen sisäl-le-pääsyyn waltuutetuista jäsenistä, josta luettelosta yksi kappale on kullenkii säädylle jätettävä, sisäl-tävä sen säädyn jäseniä.

Arkkipispa on papisäädyn puhemies. Jos hän on laillisesti estetty waltiopäiwille saapumille tule-masta, määrää keisari jonkun toisen piispoista pu-hemieheksi. Niinpäin kuin edusmiehet ovat saa-neet pääsy-piljetinsä, kofountuwat he kokous-huo-neihinsa, porwaristo pääkaupungin etewimmän edus-miehen, talonpoika-sääty jonkun jäsenistäänsä esi-miehenä ollessa, jonka jälkeen kumpikin sääty kes-kuudestaan walitsee tarpeellisen lukumäärän jäseniä lähetys-miehistöön, joka sillä ajalla kun Keisari tehdyn ilmoituksen jälkeen siihen määrää, kumpikin erinänsä, täksi tilaksi walitun esimiehen johdannon alla ja talonpoika-säädyn seurassa myöskin sihtie-rinsä, pyytää että Keisari tahtoisi heidän säädyl-lensä määrätä puhemiehet. Keisari määrää sitten puhemieheksi kumpaisellekin säädylle jonkun sen omis-ta jäsenistä.

Maamarsalkki, arkkipispa sekä porwariston ja talonpoika-säädyn puhemiehet sekä talonpoika-säädyn sihtieri tekewät kullin, ennenkuin vastaanottawat wirkojaan, Keisarin edessä walaansa, joka tapahtuu walaawaan mukaan hänen sanelemisen jälkeen, joka on waltuudet tarkastanut.

Ritarihuoneen-sihtieri toimittaa sihtieritoimet ri-taristosssa ja aatelistosssa. Pappis- ja porwaris-sääty ottawat kumpikin sihtierikseen sen, johon heillä on luottamusta, ja tehkööt nämät kullin säätynsä edessä walan, jos sääty näkee sen tarpeelliseksi. Ritarihuoneen-sihtieri käyttää itseään wirantoimi-tuksessansa ritarihuoneen-järjestyksen mukaan. Ta-lonpoika-säädyn sihtierin tulee olla puhemiehelle awullisena asiain käyttämisessä sekä ymmärryksellä ja järjestyksellä tehdä muistutuksia, jos jotain pe-rustuslafia vastaan sotiwa tapatuiksi. Kuiten-kaan hänellä ei ole äänestämisen oikeus säädysssä.

Ritariesto ja aatelisto sekä papis- ja porwaris-sääty palkkaawat kullin itse sihtierinsä ja kanslia-palvelijansa. Talonpoika-säädyn sihtieri saa wal-tiopäiwäin lopun jälkeen palkan yleisistä waltio-warista.

Sitten kuin sekä maamarsalkki että kaikki sääty-jen puhemiehet ovat tehneet walan, kofountuwat säädyt kullin kokoushuoneessansa ja walitsewat tar-peellisen lukumäärän lähettiläsmiehistöön, joka maamarsalkin ja puhemiesten johdannon alla menee kunnianterweijille Keisarin luoksi ja pyytää armol-lista ajanmääräystä waltiopäiwäin alottamiselle.

Sitä ennen tervehtiwät säädyt toisiaan ja toi-wowat keskenänsä toisilleen onnea lähettiläsmiehiss-

töjen lähettämiseksi, sillä lailla, että kolmet muut saadut ensin tervehtivät ritariaa ja aatelista, kufin järjestyksensä, alfaen talonpoikasäädyistä, jonka jälkeen tervehtimiset saadun kesken samalla lailla jatketaan, kunnes kaikki ovat tervehtineet toisiaan.

Ruotsin saadusta ylösluetaan koka saadulle Hallitusmuoto elof. 21 p. 1772, Waltiopäiväjärjestys tammik. 24 p. 1617, waltiopäivä-päätökset tammik. 26 p. 1779 ja kesäk. 23 p. 1786, jotka koskewat sitä, joka yleisissä waltiokokouksissa on noudatettava, Yhdistys- ja Wakuutuskirja helmik. 21 p. ja huhtik. 3 p. 1689, sekä ritariudessa ja aatelisuudessa myös ritarihuoneen-järjestys kesäk. 6 p. 1626, ynnä marrask. 3 p. 1778 siihen tehdyt lisäykset. Sen ohessa päätetään talonpoikasääty ja ottaoon itselleen johteesi jonkun järjestyks-asetuksen, koskewa sitä, mitä hyvän järjestyksen ylläpitämiseksi kokouksessa on noudatettavaa.

Sinä päivänä, jonka keisari katsoo hyväksi määrätä, pidetään kaupungin kirkossa jumalanpalvelus, minkä toimittaa joku piispaista, ja jossa saadun on läsnä-oleminen. Jumalanpalveluksen päätettyä kokoontuvat saadut siihen huoneeseen, jonka Keisari määrää waltiosaliksi ja johon myös Hänen Majesteettinsa saapuville tulee ja istuu keisarilliselle waltia-istuimelle. Keisari tervehtii sen jälkeen saadut puheella ja aloittaa waltio-päivät, jonka jälkeen maamarsalkki ja puhemiehet kufin järjestyksensä pitävät Hänen Majesteetille alamaisia puheita. Keisari antaa sitten Suomen ministeri-waltiosihtierin kautta lyhykäisen luettelon niistä esityksistä ja ehdotuksista, jotka ovat jätetyt saadun keskeusteltaviksi. Näistä annetaan erityiset painetut kappaleet maamarsalkille ja jokaiselle puhemiehelle. (Jatk.)

Muutama sana Sotamies-torppain puolustajille.

(Lähetetty.)

Viime aikoina on herra senaattori Furuhjelm Finlands Allmänna Tidning nimisessä sanomalehdessä nostanut puheen sotamies-torpiista, joita hän, niinkuin sota-asian esimies senaatissa, katsoo hallituksen pitävän kovaan waatia jo tänä wuotena walmiiksi niiltä ruotukunnilta, jotka eiwät vielä ole niiden monien sotamies-wähennyksien suhteen uskaltaneet rakentaa näitä torppia; ja hän katsoo torpat niin tarpeelliksi, ett'ei näiden rakentaminen katuwuodenkaan suhteen enää ole wiivytettävä. Tätä vastaan on samassa lehdessä N:o 76 freiji G. M. Creutz synystä synyttänyt herra senaattoria pikaisesta waatimuksesta näin kowalla näljän ajalla, katsoen hallituksella sitä vähempi syhtä olewan ryhtyä näin ruttoon waatimukseen, koska itse hallitus ei ollut, ennen herra senaattorin korottamista senaattiin, lopullisesti määrännyt kuinka paljon ja millä tavalla sotawäkeä vastaan olisi pidettävä maassamme, jota tärkeää asiaa on ympäri maata odotettu saada vasta Waltio-päiwillä tarkemmin tutkittavaksi ja määrättyksi. Lähettäjä katsoo myös puolestaan vähemmän sopiwaiseksi, että herra senaattori näin tärkeässä asiassa, ennenkuin asia on Waltiopäiwillä tutkittu, ja etenkin näin sopimattomalla ajalla tahtoo ruotukuntia täyttämään heidän luultua welwollisuutensa. Monta surkeaa esimerkkiä on kyllä jo maassamme nähty siitä, että yksi woimakas tänä päivänä, toinen huomena, ilman kansan aprikoimista, ovat saattana yhtä ja toista liikkeelle, jokainen eri mieltensä jälkeen, purkaen toinen toisensa töitä. Tästä tulee se, että kansa ja hallitus eiwät viimein saa oikeata selvää mitä on tehtävä, kuin ei woimalliset itsellään aina ole pysyneet waatimuksensa. Lähet-

täjä on siis sinä toiwossa, että hallitus antaa kansan itse päättää näin tärkeän asian, joka päätös sitten tarkemmin juurtuisi lakina pidettäväksi.

Lähettäjä ei woi kyllä, kuinka herra G. J. Bongdorff, joka antaa lukijan ymmärtää korkeaa siwistystansa, woi puolustaa herra senaattoria, ja lisäsi niin lyhyesti-ajatetulla puolustuksella, joka on nähtävä ennen nimitetyssä sanomalehdessä n:sa 80. Wähänkin ajattelewaisen silmissä on herra Bongdorff ennemmin wahingoittanut kuin auttanut herra senaattoria näin kehuolla ja nöyrällä puolustuksella, kuin ainoastaan semmoisia syitä etsitään ruotuwäen pitämiseksi, että näillä muka siwistytettäisiin Suomen kansaa. Mitä taas siihen koskee, että herra B. katsoo sotawäkeä tarwittawan maassamme olemaan walmisna menemään wihollista vastaan majansa edestä, jolloin niin waaditaan, — tähän emme tahdo muuta sanoa, kuin että se näyttää liian pelfuriksi, joka rauhanin ajalla liiaksi pelfää ja ennustaa tulewaisia sotia eikä luule kunnan rauhaa saawansa, ilman suuria sotalaumoja. R.

Lausukka- eli Tehdikkö-päätteestä pi.

Muutamia kieli-tutkijat, joista etewin on ifimuiistettava Rostreninime, ovat arwellynna semmoisten pitennetyiden lausukka-muodostusten kuin „antaa-pi, ottaapi, antanee-pi,” merkitsewän eli warmaanfin alkuaan merkinneen muuta- kuin lyhemmät: antaa, ottaa, antanee.

Eisäns pi muka merkitsee Tulewaisesta aikaa (Futur. temp.), s. o. teon ulottuwan aina tulewaan aikaan asti eli tapahtuwan wasta tulewassa ajassa. Ruopittitetyt: „antaapi . . . antanee-pi” merkitsewät siis samaa kuin: tulee-antamaan eli antaa edespäin (wast'edes, tästedes) . . . tulee antamaan.

Sihen-sijaan tohtori Ahlqvist (M. Oksanen), myös äskes ilmestyneessä wih'ossa aikakaus-kirjaa „Suomi,” wäittää tuon lisäyksen (pi) olewan Maininnasta eli Laatu-tawasta (particip., adject. mod.) fotojin. Tähän päätökseen etewin syhy olisi löydetävä monikosta, ku kumpaisessaki paikassa — Laatu-tawassa muka sekä 3:nnessä Oliossa (l. itsiossa, person.) — päättyy: wät (wat); esim. antawat, ottawat, tekewät.

Kumpi-kohan puoli nyt lie oikeassa, pitänee kutsinsa? Ehkä kumpiki. Luultawa kyllä on tuon pi eli wi (Mon.: wät, wat) alkuaan olleen Laatusannasta eli semmoisesta syhtyneen. Waan aikaa myöte se tästä erii, muuttamalla Oksiossa ei ainoasti ääntiön ä (a), i:ksi, waan myös enimmite kerakkeenki w, p:ksi, ja niin saaden wä (pä):n asemesta pi (wi). — Mutta eipä tässä vielä kylliksi; pi:n edellinen äänife myös ferrattiin, tehtiin kaksinkertaiseksi, joten esim. „antawa . . . tekewä” wihdoin muodostui: antaapi . . . tekepi. Itä-suomessa vielä Monikoskakin helposti huomataan tuokalsinainen eli kaksiois ääntiö; — „antaawat, tekeewät (tekööwät)” niin muodoin hyvästi erotetaan Laatusannaisista: antawat, tekewät.

Waan kun sittemmin Suomesakin jo syntyi tarwis erottaa tulewan ajan teko nyhy-aikaisesta, ruwettiin arwattawasti tuota tulewaan aikaan pitennettä tekoa merkitsemään pitennetyllä muodostuksella: pi l. wi, Mon. wät (wat); ja nyhy-ajan tekoa lyhemmästi, ilman sitä lisää. „Antaapi, tekepi, antaawat” j. n. e. tällä tarwoin pääsiwät merkitsemään Tulewais aikaa, ja „antaa, tekee, antaaat” . . . jäi nyhy-ajau merkitse; nyhy-ajalle, joka useammin tulee puheen alaiseksi, tämmöinen lyhempi puku hywin sopi, oli oman sa.

(Jatk.)

Käelle.

(Lähetetty)

Jopas taas Käki kuffumaan
 Selkeni armas äänesi!
 Onnea kufut Suomelle,
 Vrittämälle nuorelle.
 Mina vuorillamme päin
 Joka aamu kufut näin:
 „Soi kauas nimi Suomen maan!
 Bahwista, Suomi! kätesi;
 Älä suutu suruille,
 Boiwu tanterehelle!!
 Tuskinpahan me tiedämme
 Mitä käki kuffunee...
 Tiedän, tiedän, Käkeni:
 Se on suloksi Suomeni!
 Mut' mitä toiste kuffunet
 Kewäin kun jälleen ruvennet?

D. A—n.

Kotimaalta.

Wirolahdelta 9 p. toukok. 1863. Myrsky, joka raiwoi 6 päivänä tätä kuuta täällä Suomen lahdella, teki monelle hywin tuntuvia wahingoita. Niin ferrotaan esim. tapahtuneen kahdelle Tytärsaaren jaalallen, jotka olivat matkalla Wirolasta Suomeen, tuodakseen potattia sekä kauroja. Las- tilla ankuroiwat Seiskaren saaren rannalle; siintä ryömäsi heitä se ankara myrsky, ja wei jaalat ulom- mallen, jossa kaatoi ne lumoon. Miehet fuiten- kin jäiwät maalle, mainittuun saareen. Niin-ikään fertoowat purjehtiat täällä nähneensä yhden aluf- senkin olleen lumossa Koiviston saarien ja Seis- karen välillä, mainitun myrskyn perästä. Sa- moin hätvytti se erästä Tytärsaaren jaalaa pur- jehtiessaan tänne, että tulifella kiireellä sai nos- tetuksi mereen puolen omaa potaatti-lastiansa. — Uloimmalla fultewat meren jäät owat tehneet suurta haittaa purjehtijoille; kahden wiikon paikoille owat alufsemme seisheet Pitkäpaaden haminassa ihan puhtaassa meressä. Näinä päiwinä on jo tullu muu- tamia ulkomaalaisiakin laivoja, matkalla Wiipu- riin, waan se jään ramu yhä wastustaa kaikkia purjehtijoita. On kummallista kuin talwi oli mel- keen fula jäästä ja nyt kesän tultua ilmauntuu jäitä niin että ei niistä näy tulewan selwälle en- sinään.

A. M—ä.

Hippakunnan sanomia.

(Porvoosta).

Saettawana: kirkkoherran wirta Käfifalmeesa. Rappalais Wali Hiitolassa pidetään, 26 p. heinäk. — Waltantettu, lehtoriksi Jyväskylästä alkeis-opistoon: ala-opettaja ja w. t. lehtori Jyväskylästä alkeis-opistossa, mag:r R. Henr. Kahelin, lehtoriksi suure- ja luonnon-tieteissä, ynnä Saksan kielen opet- taja Porvoon lukiossa mag:r Emil. Maconi lehtoriksi histo- riaassa. — Hakijoita kirkkoherran-wirtaan kuuluu olewan, Ahmille: rappalainen, w. kirkh. Gahrén; w. kirkkoherrat mag:r Nyköpö Kuopiosta ja Rosberg Mäntyharjasta, y m., — ja Huftirkolle: rowastit ja maisterit Lindegwiist Ensmästä, R. Fr. Norström Lammilta sekä R. Kr. Stenius Saarijärveltä j. n. e.

Sitä tätä.

Hr. Lääkintä-proffessor, arkhiater Bonsdorff on, F. A. T:n lisälehtenä olewassa riita-firjoitufses- saan hr. freiwia, tohtori Kreutziä wasten, syöttäny Suomenkielisiä sanoma-lehtiä, nimen-omaan Mehiläistä, siitä että nämä kiihottaiswat eripuraisuus- teen „wirfamiesten ja suuren suomalaisen yleisön välillä (emellan embetsmän och den stora finska allmänheten).” Wiime vuoden loppuun asti war- maan tämä soimaus ei satu Mehiläiseenkään, jota silloin tarkemmin seurasi ja jossa siihen saakka

fiwistyneimmältä Suomenkieliseltä sanomalehden fir- joittajalta niin useasti näkyi firjoitufsia. Ummär- tääksemme tuon nuhteen alku-syytä ja laittaa, on siis muistaminen että hr. Arkhiater kaifista Oli- opiston nykyisistä proffessoreista on näyttäiny ole- wansa, mieidoimasti sanoen, vähimmin harras Suomenkielen luonnollista waltaa suhteen; miten hirweän selwästi huomataan esim. firjasesta: „Hand- lingar wid besättandet af Histor. professjonen wid R. Alex. Uniwersitetet.” Hr. Arkhiaterin pensfys kansan kieltä kohden pyytää aina kiertää siihen jo jotenki wanhan-alkuiseen mieli-alaan, että Suomes- sa kansakunnan oikea kohta on sen nykyinen nurin- puolinen laita, — että muka wirfamieliset owat ruotsalaisia ja se „suuri yleisö” suomalainen. — Waikaa muuten on tajuta mitä yhteyttä Suomi- kiih'olla on hr. Arkhiaterin riitaan freiwi Kreuzin kanssa ruotu-sotamiesten torpista. Waan hr. Ark- hiaterilla, waikka itse ottaa nuhdellakseen hr. frei- wiä siitä että freiwi olisi, syyttä muka, sekoittanu wapaaherra Kas. v. Rothenin heidän taistelunsa, onki tapana sekoittaa sitä tätä asiaan sangen wä- hä kuulwaa, firjoitufsiinsa yleiseen; — niin esim. erääsen Lääkintä-proffessorin wihiäis-futsufirjai- seen kristillisyhttä, wapaamielisyhttä, kansallisuutta j. n. e., — kaikki hajan hajan. Mikä vielä pa- hempi on, hr. Arkhiateri ei, kiihtoiesaan syrjäisistä aineista, nimitä wastustajoitansa, joita siis tus- kin nykyinentään mies-polwi woipi aawistaa muu- ten kuin juoksu-puheiden kautta. Näihinpä mei- dänki sen wooksi tähtyy nojaida, saadaksemme sel- koa suomikiih'on yhteydestä freiwi Kreutzin kanssa, hr. Arkhiaterin luullen. Hr. freiwi oli muka, jos fultu-puheessa totta on, ensimmäisenä alefirjoitta- nuna, ranskalai kääntäny ja Suomen kenraalifu- wernöörillen wiennä sen alammaisen anomuksen, johon 43 Suomen kansan 48:asta w. 1862 kokoun- tuneista edusmiehistä oliwat yhtyneet, Walio-fun- nan nimesä R. Majesteetille saattamaan, Suo- men kielen pääsemisestä wirfa- ja oikeus-fieleksi Suomes- sa.

Kuulutuksia.

Medelst entreprenad auktion som Tisdagen den 19 i denna månad kl 3 eftermiddagen anställes inför Direktionen för arbets och korrektions inrättningen här i Länet, utbjudes till den minstfordrande hästhållningen vid inrättningens tegelbruk under loppet af sommar månaderna innevarande år, hvarom hugade spekulanter härmedelst underrättas med tillkännagifwande att vilkoren för sagde bestyr vid auktionen närmare bestämmas och att borgen för åtagandets fullgörande bör ställas. Wiborg den 9 Maj 1863.

På Direktionens vägnar:

A. R. FREY.

Abr. Häggberg.

Medelst offentlig auktion, som onsdagen den 27 inne- varande Maj kl. 11 f. m. här anställes, utbjudes till den minstfordrande på entreprenad verkställandet af särskilte reparationer å länesjukhusets i Wiborgs stad nua bygg- nad, enligt här tillgängligt kostnads förslag, slutande sig å tvåhundra sextio sju rubel 50 kopek silfver. — Och bör vederhäftig borgen såväl för entreprenadens fullgö- rande, som förskotter å entreprenad summan, af hugade spekulanter vid auktionen föreses, vid äfventyr att å de- ras anbud annars intet afseende fästes. Wiborgs Lands- kontor den 7 Maj 1863.

B. INDRENIUS.

E. Olsoni.

Julkisessa auktionissa, joka täällä toimitetaan nykyisen tou- kokuun 27 p. kello 11 e. p. p. ulostarjetaan vähimman waa- tiwalle urakalle muutamia korjaus töitä Wiipurin läänin sat- rashuoneen uudella fartanolla, esityksellisesti 267 ruplan 50 kopeekan sulungilla. Ja owat wakuutetut urakan täyttämisen sekä käsirahan takaukset, auktionissa huutajin edesannettawat, sillä haastolla ettei huutoja muutoin warteen oteta. Wiipu- rin Maanfonttorissa 7 p. toukokuuta 1863.

B. Indrenius.

G. Olsoni.

Yksityisiä ilmoituksia.

Härmed får jag underrätta den respektive allmänheten, att jag äfven denna sommar, som åren förut, emottager pelsvaror till konservering.

(3) 2

S. Toth.

Es wird hiemit angezeigt, daß der diesjährige Zutritt in den Garten von Monrepos nicht vor dem 12 (24) Maj gestattet ist, und auch dann nur gegen jedesmalige Zahlung von 10 Kop. Silber. Monrepos 1863.

Härmedelst tillkännagifves, att för detta år tillträde till trädgården Monrepos icke tillåtes före den 12 (24) Maj, och äfven då blott mot den vanliga afgiften af 10 kopek Silfver för hvarje gång. Monrepos 1863.

Объявляется симъ, что нынѣшняго года входъ въ садъ Монрепо не дозволяется до 12 (24) Мая, и тогда только съ уплатою 10 копѣекъ серебромъ за каждый разъ. Монрепо 1861

(3) 3

Northern Assurance Company

Eld- och Lifförsäkringssällskap
i London

grundadt år 1836,

stadfästadt genom särskild parlaments akt.

Kapital 1,259,760 Pund Sterl.

Reservfonden 443,029 " "

Årlig inkomst 232,021 " "

motsvarande tillsammans öfver

Tretton Millioner Rbl S:r.

Försäkringar emottagas genom

Herm D. Kröger.

Wuokrataan.

Ett mindre kvarter i Thessenska gården vid röda brunn, särdeles passligt för ett äldre fruntimmer.

(2) 1

I gården N:o 74 inom fästningen, ifrån den 1 Juni, ett större rum med eller utan kök äfvensom en källare.

Uti gården N:o 15 invid katholska kyrkan uthyres ifrån den 1:sta Juni en boda inrymmande omkring 600 tunnor salt.

(3) 3.

Uthyres ett kvarter bestående af sex rum och alla nödvändiga uthus i gården N:o 67 inom f. d. fästningen och efterfrågas hos Carl Sallmén.

(3) 3

Ilcötawännä.

Tvenne stora mörkbruna tre års gamla hingstar samt ett sju års gammalt mörkbrunt stod säljas antingen tillsammans eller hvar för sig; närmare öfverenskommelse kan göras med

A. Gebhard

Wiborg & Justila.

Kalli suunta kolmen vuoden vanhaa mustanruskeaa erihewoista, sekä yksi seitsemän vuotinen mustanruskea tamma, myydään; hinnasta moiwi seipä allekirjoittajan kanssa Suustilan hoviessa Wiipurin pitäjässä.

(3) 1

M. Gebhard.

Syvästi siemen-tauroja myydään Talin hoviessa Wiipurin pitäjässä.

Å Talis gård i Wiborgs socken säljes god utsädes-hafra.

(2) 1

M. Lavonius.

GRAVERADE PITSCHAFTER

à 3 mark stycket, i stort urval hos

(10) 8

C. G. Clouberg.

Höyrylaivan Liike.

Ångfartygen

WIBORG, VICTORIA & AURA

komma äfven under detta års seglation att underhålla reguliära turer emellan städerna S:t Petersburg, Wiborg, Fredrikshamn, Lovisa, Helsingfors, Åbo och Stockholm, sålunda att:

Ångfartyget WIBORG,

fördt af kapt. Th. NYSTRÖM,

avgår från S:t Petersburg till Wiborg hvarje Thorsdags morgon kl 9 1/2.

Wiborg till Fredrikshamn & Helsingfors hvarje Fredags morgon kl. 4,

H:fors till F:hamn & Wiborg hvarje Söndags morgon kl. 6, och

Wiborg till S:t Petersburg hvarje Måndags morgon kl. 9.

Ångfartyget VICTORIA,

fördt af kapt. H. I. HANSSON,

avgår ifrån S:t Petersburg till Wiborg hvarje Lördags morgon kl. 9 1/2.

Wiborg till Lovisa & Helsingfors hvarje Söndags morgon kl. 4.

H:fors till Åbo hvarje Måndags morgon kl. 8.

Åbo till H:fors hvarje Måndags eftermiddag kl. 8.

H:fors till Lovisa & Wiborg hvarje Onsdags morgon kl. 6.

Wiborg till S:t Petersburg hvarje Thorsdags morgon kl. 8.

Ångfartyget AURA,

fördt af Kapten C. C. CONRADT,

avgår ifrån Stockholm till Åbo hvarannan Tisdag

Åbo till Helsingfors Onsdag.

Helsingfors till Wiborg Torsdag.

Wiborg till S:t P:burg Fredags morgon kl 9.

S:t P:burg till Wiborg Tisdag.

Wiborg till H:fors Onsdag.

Helsingfors till Åbo Torsdag.

Åbo till Stockholm Fredag.

Närmare upplysningar å härvarande Ångbåts-Comp-
toiret. (4) 4

Höyrylaivan kulku Wiipurin ja Kuopion välillä.

Mantainen Höyrylaiva "Mio" tulee tulevana kesänä säännöllisesti kulkemaan Wiipurin ja Kuopion välillä, käyden sekä mene- että tule-matalla Lauritsalassa, Puumalassa, Savonlinnassa ja Leppävirroilla.

Lähtö-ajat tulevat olemaan:

Wiipurista josta Maanantai kello 6 edellä puolen päivän, Kuopiosta josta Torstai kello 3 e. p. ja tulee laiva, josta ottaa kuljettaaksensa sekä kulkioita että kuletus-tavaraa, mutta ei ole tarkoitettu hinausta warien, mene-matalla lähtemään Lauritsalasta kello 3:den vaihoilla. Wiipurissa Toukokuussa 1863

Sehtofunta.

Ångbåtsfart emellan Wiborg och Kuopio.

Jernångfartyget "ALIO" kommer att under instundande sommar göra reguliära turer emellan Wiborg och Kuopio, anlöpande, såväl under fram- som återresan Lauritsala, Puumala, Nyslott och Leppävirta.

Afgångstiden blirver:

från Wiborg hvarje Måndags förmiddag kl. 6, från Kuopio hvarje Thorsdags förmiddag kl. 3; och kommer fartyget, som medtager passagerare och fragt-gods, men ej är afsedt för bogsering, att omkring kl 3 om aftonen afgå från Lauritsala under bortresan. Wiborg i Maj 1863.

Direktionen.

Ångbåten "Walamo"

avgår, så framt hinder genom isgång icke möter, ifrån Sordavala till S:t Petersburg fredagen den 13 Maj och återvänder alla dagar derefter.

Sedermera hvarje söndags morgon kl. 9 från Sordavala och hvarje fredag samma tid från S:t Petersburg med anlöpande af Walamo, Kexholm, Konewitz och Schlysselburg såväl under fram som återresan. Sordavala i April 1863.

Direktionen.

Wiipurissa, M. M. Siitafuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Qisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 20.

Nousu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Kewät on tuntunut ilman laadun suhteen sangen otolliseksi maamiehelle. On ollut tämän kuun päiwinä soweliaassa nuoromaihetuksessa lämmintä ja sadetta. Jo menneellä wiikolla oli ilma ajoittain ukon-hauteinen, erittäinki Helatorstaina, jolloin ilma muutenki oli niin ihana ja suloinen kuin juuriin kesäpäivä Suomessa olla saattaa. Mutta kamalalta sitävästään näyttää tämä kewät täällä meri-liikenteelle. Se kauhia myrsky, mikä raivosi tämän kuun 6:tena p:nä, suloi meren jäät läjään laiwain fulku-paikalle jonkun matkan päässä takapuolella lluraan sataman, ja nämät päällekin pakkaantuneet jäät pitävät vielä nytkin meriliikenteen lukossa. Tätä ajo-jäiden röykkiä, jonka luullaan olevan paikottain pohjaan asti paksun, taitaa olla parin eli kolmen kymmenen wirstan laajuudelta. Baljo laiwoja, lastikkaita ja tyhjiä, kuulun olevan odottelemassa tämän jääwuoren takana tänne päästäksensä, ja samassa odotus-tilassa ovat myös täältä ulos pyrkiwät laiwat ja alukset sillä awowedellä mitä kestää vähän matkaa lluraasta ulospäin. On toiwettu pohjatuulta, joka woisi purkaa tuon kylmän kamaluuden täältä pois meri-ajolle, waan tuulen alkauksi tuntuu olevan vielä puhallella ainoastaan lännestä päin. — Saimaan wedet ala-saimaalla kuuluu jo menneen wiikon alkupuolella awautuneen.

P. S. Eilen tuli jo tänne kaksi laiwaa Lybekistä potaatilla ja sekatawaralla. Nämä olivat olleet lluraan takana jäiden välissä, josta nyt ovat onnellisesti selwineet tänne. Jäiden walta taitaa nyt wiimenki jo olla häwiämällänsä, kun ilma on parillaan kowasti sateinen.

Pieni-formi.

(Lähetetty.)

Waikka kyllä asiani yleisölle on huonosta arwosta, on se kuitenkin kummaastuttawa ja oudoksi otettawa, että vielä löytyy maassamme semmoisia ihmisiä, jotka ovat liittäneet luulonsa taikuri-waimoin lörpökösiin ja uskowat niiden turhista lo-ruista saawansa kiwun ja kaikkalaisen taudin parannusta. Kerran sattui erään morsiamen pieni-formi tulemaan kipiäksi, eikä sattunut arwan pian paranemaan. Hän alkoi tiedustella semmoista ihmistä, joka taitaisi lufemalla hänen formensa terweeksi tehdä. Saatunsa tietää sentuwillä olevan yhden wanhan waimon, joka piti olla warsin nerokas luwuisfansa, kutsutti hän sen luoksensa ja näytti hänelle sen kipiän formensa. Eihän luvasti nyt mummo kaksin woimin käyttää lufu-taitoansa. Ensiksi lufi se raswaan, jota pidettiin formessa, mutta pian hawaittiwat he ettei siitä apua ole. Sitte lufi mummo maitoon ja kolmanneksi suloiin. Ajan kuluttua formi rupesti itjeksensä paranemaan, mutta ei sitä vielä sittenkään jätetty. Mummo otti nyt palatsen lihaa ja meni lautoin päälle kuumaan

uuniin ja lufi siellä lufujansa. Sormen terweeksi tultua sanoi morsian: Jos waan kylän mummo ei olisi uunissa käynyt, olisi minun formestani waiwanen tullut. J. W—ka.

Matkustajan ilmestys eli ihmeellinen uni.

(Lähetetty.)

Wälttäisäni Höytiäisen suuria aaltoja, käänsin minä matkani etelätä kohti. Matkatesani kohtasi monta merkillistä asiaa, waan niistä tulisi kowin pitkälisteksi kertoa. Wihdoin matka-wäsyksissä otin aikaa lewätäkseni kymmenen tuntia eräässä festiwarissa. Siinä lewäessä eli unessa eli näössä olin olevanani Jitin pitäjässä. Uni eli paremmin sanoen näkö oli kummallinen. Kolme miestä, Swafwelrik, Löffäldt ja Adelheim, ottiwat työksensä katsella eli tarkastella maakuntaansa kapineita, ensiksi löysiwat ne yhden wanhan ruostuneen metalli-kapineen, jolla muka toimitettiin muutamain isomman wirkamiehen reisu- ja elatus-kustannusta wirka-seisuiilla maakunnassa.

Nämä kolme sankaria tahtoivat wanhan uudeksi muuttaa; sen wanhan metallin panna ahjoon ja walaa uudesti, luuliwat, että siinä ei ole kuin yks kaks, kuin on siwo tehty. Waan se ei ollutkaan makkaran teoksi, että aamulla alkaa ja illalla on kyetä. Kuuma oli ahjo, siinä kuumennettiin ja siinä hywää tarwittiin. Mo olihan tuo tainut paremmin onnistua, jos ei siihen olisi wastuksia ilmainnut, waan se Wuorius ja Tamminen sammuttiwat ahjoa sitä myöten kuin Löffäldt ja Swafwelrik kiwihitillä ahjoa kuumensiwat. Monen pulan perästä kuin se wanha metalli-kapine alkoi sulamaan ja kaadettiin wormuun, siitä nousi sanomaton ruuhu. Adelheim ja Löffäldt ynnä Swafwelrik, iloittiwat ikäs kuin olisimat päässeet Persian howi-runoilioiksi.

Waan Wuorius joukkonsa kanssa puri hampaitaan. Silloin kuin wanha uudeksi walettiin ja asia onnistui, niin kuului soittajat soittawan: Jo lauskes se suuri Babylon. Soittajan nimeä en muista, luulin sen kerta Mehiläisessä lufeneeni Mielka-ruoho-jutussa. Tämä menestys mielistytti jälleen siitä kolmea sanottua sankaria uusiin tultuihin wanhoista Baawin jäännöksistä. Eikauwan kuin taas löytyi kumma kapine, jolla sanottiin toimitettawan wangien wartioitsemista ja wangien kuyditsemisestä. Tämä sanottiin Jitille maksaneen hirmuisen paljon, eikä toimittanut mitään. Mo taas ei muuta kuin walamaan uudestaan, wanha kapine walo-astiaan ja tulta seulaan. Oli siinä näki vähän wastuksia, kapine sulii pian, kaadettiin wormuun ja näin luultiin jefin onnistuneen.

Waan kuin se jäähtyi wormussa, niin ah siitä hämmästyksi! Se kaksi puolinen kapine piti yh-

deksi sulaman, waan toinen puoli jäi wanhuudeleen ja toinen meni sulana wormuun. Tähän Löffältdt etsi syhtä ja luuli Saarheimin niin paljon pe- tosta tehneen; taas toinen ääni sanoi että Wirtarius ja Löffältdt sen pahan tefi. Nyt Swafwelrik läski pois, waan Adelheim ja Löffältdt taas uundes- taan kimppuun. Minä en nähnyt sen loppua ja asian kulkua, kun sinä samassa kuulin sen famot- tawan äänen: Murkka-saksa uhkaa sinut lyöddä itu- waiwaseksi! Silloin minä äkkiä säikähdin ja heräsin walweille sekä huomasiin, että se oli paljas uni. Katsoin kestkiewarin kelloa ja näin että olin puoli seitsemän tuntia lewännyt. Minä katsoin affu- nasta ulos, niin oli suuri weisade suuren tuulen kanssa. Mina vielä jatkoin lepuu aikani ja näin- kin taas yhden ilmeistyksen. Oli suuri hirmuinen mashina, niinkuin Londonin lasilinna eli se maail- man ihme- ja kähätyshö-näyte, ja sinä olisin monta sataa, itse kufin tawaran lai paikallaan, ja sama mashina kutsuttiin Waiwais-tukiksi. Waan sama mashina oli muutteluwainen niinkuin Tuuterfai- weniuksen uros töiden ratas, ja silloin kuin se mas- hina tuli kylään niin kaikki kansa antoi sinne al- munsa, mikä pelosta, mikä kunniaasta, mikä mui- den mufaan. Mashinan almujen vastaan ottaja oli niin suuri herra, että kaikki päät paljastui- wat, mitä silloin saapuwilla oli. Kun hänen nöy- ryytensä oli yhtä suuri herruuden kanssa, ja jokaista hän kiitti kuka almunsa antoi ja tällä suurkiito-ksen kaupalla hän piti hywät markkinat; niin semmoset kauniit kiitokset ja lohdulliset loilotukset saattawat ihmiset antamaan waikka wiimeisensä, j. n. e.

Matkamies.

Toimituksen muistutus. "Matkamiehen" uni-irjoitus on liian wertauksellinen; waan toivossa että kuitenkin kunnioitet- tawat Sitilöiset tästä selwän saawat ja tietawat talle oikian selwityksen, olemme tämän lehteen ottaneet. Mutta waista- setki kehoittajimmme Matkamiehestä kirjoitteluun aineastaan sellaisista asioista, mitkä walweilla ollessa woimat eteen tulla, sillä sellaisilla on aina parempi arwo kuin unilla.

Laulun moima.

(Satto n:o 19.)

Toinen Nähtös.

(Gräs nuoren kulkula; perässä nähyt Laadofan järwi ja pieniä lehdiffö-saaria. Molemmiin puolin metsä ja lehti-luola oikealla puolella sekä eräitä mättäitä luolan wieressä. Siellä, täällä nähyt pieniä kukka-pensaita).

Ensimmäinen kohtaus.

Waino sitten Waska.

W a i n o. (kantaen kädessään palmisoitua kukka-wasua, jossa on kuffia: taittaa eräitä kuffia kukka-pensaaista; istuu- saan mättäälle) Niin, nyt on jo minulla kylliksi! (kat- sellen kuffaa) Di kuinka kaunis kukka! . . . Tämän annan minä Orjölle . . . kyllä hän taas hywin ihastuu saadessaan minulta näin kauniin kuffasen . . . (asettaessaan eräitä hiufkinsa) Di ett'ei hän jo tule! Mutta min' olen jo niin kauwan kulkunut täällä ja en vielä häntä ole nähnyt! . . . No sama se minusta; minä tahdon itse wiedä sen hänelle! . . . Se on niin hupaista olla hänen luonansa! kaikki näyttää siellä niin mielyttävälle, niin rikkaalle! yksin raawaansaki ovat niin lihawat ja puhtaat . . . Niin, ja ne kaikki antaisi hän minulle, jos waan tulisin hänelle waimoksi. (katsellen waatteitaan) ja sanoi ostamaan minulle kauniimmat waatteeksi kuin nämät. (pysähdys) Minä otan Orjön; waikka Toiwolan Anni sanoi ei woineensa häntä rakastaa . . . Mitähän toki senlaisesta rakkaudesta, jos mie- hen kanssa kumminki täytyisi kuruundes- ja elää . . . Ei, se on liian ajattelemattomasti! (waipuu sywiin ajatukseen) Waskain lauleli minulle muinoin waan rakkaudesta ja ystämyydestä . . . Hän sanoi löy- tyvän sellaisiaki ihmisiä, jotka rakkauden tähden oli- siwat luolettaneet itsensä . . . mutta woinkos minä

uiskoa senlaisia puheita? (wähän aikaa oltuaan ääneti- epäillen) ei, ne taitawat waan olla turhia satuja, niinkuin neki, joita hän Wainämöisestä minulle lauleli . . . (huofaa) Mutta nyt min' en enään tahdo wiipyä täällä! (kokoilee kuffansa wasuun) Voi kuink' olen wiipynyt kauwan! (nousee ylös ja aikoo lähteä, mutta seisattuu rutosti. Hoksaten) Ah, mutta missä nyt olen! . . . (katsellen ympärillensä) Se on wuori . . . hirmuinen wuori! . . . (pysähdys) Kuinka olen nyt joutunut tänne? . . . Voi! min' olen nyt peräti eksynyt! (katsellen uudesti ympärillensä) Mutta niin kaunis ja jalo wuori! . . . Di kuinka ihana on näkymä tästä! . . . Nuo wiheriät saaret ja leh- difföt tuolla Laadofan aawoilla weillä . . . Di kuinka ne näyttävät ihanille! Entäs tuo tyhnewä järwi tuolla puitten takana (liihentäisse wuoren reunalle, kau- wan aikaa katsottuaan alas) Voi kuinka tuo järwi on synkeä ja musta! (hermotoina istuiks mättäälle. Kuufaa kuulua laulu ja kanteleen soitto; mutta se kofta taukoo. Hy- päten ylös) Mitä minä kuulin? . . . eli pettiwätkö for- wani minua? . . . ei! se oli todella laulu, ihana soitto! . . . mutta kuka se nyt woi olla? (pysähdys) Ei, se ei woi olla mahdollista! (taas kuulua laulu ja soitto, mutta niin lifellä että selwästi eroittaa seuraawaiset sanat: (kansan laulu.)

Läskin minä kesa-yönä käymään

Siihen laaksoon, kussa kuuntelin päiwän,

Russa lintuset laulaa,

Tuuli oksissa paubaa.

Ja mun sydämmeni etsi lepoa ja rauhaa.

(Palun alla katselee Waino hourauksissa ympärillensä. Iha- tuncena) Di kuinka suloinen laulu! . . . Mutta kum- minki . . . missä minä nyt olen? mikä minun on saattanut tänne? Eli onko tämä waan suloinen uni? . . . No, olkoon se sitten waan uni. . . . Nyt minä tahdon uneksiä kylliksi! mutta . . . (vielä kuulua laulu:

Katsoin minä alas wetten puoleen,

Näin rannalla tytön kauniin ja nuoren,

Joka istui ja itki,

Katsoi aaltoja pitkin

Ja hän oli murheellinen joka hetki.

Wiimeisiä sanoja laulaessa, hengästyneenä) Mitähän jos sadut toki puhuwat totta! . . . (käännyksään toisaalle, näkee Waskan tuleman luolatse. Hän on waateitettuna we- näläiseen kesa-pukuun)

W a i n o. (äkki-ihastuksella) Di!!

W a s k a. (katseltuaan ensin äänettömänä, lähence Wai- noa ja ottaa häntä kädeltä. Wetäessään kansansa mättäälle, johon Waino hourauksissaan istuu) Ompa siis laulaja löy- tänyt toiwotun morsiamensa! En ole turhaan ano- nut sitä wuoren haltijoilta . . . Ah, kuinkas olet kaunis! . . . Annas katson silmiäs, sillä ne owat lentävät kuni linnut ja hienot kuin sametti . . . Entäs nämä silkin-liehuwat hiukset! (ilostellen hiuf- illa) Annas runosepän hienot sormet, jotka tähän asti owat askaroinneet kanteleen puhuwaisten kiel- ten kanssa, nyt ilostella niwaraisilla hiufilla! . . . (halaelee Wainoa)

W a i n o. (istään kuin unesta heräten) Halaelit mi- nua! . . . mutta mikä nimesi?

W a s k a. Mitäs nimestäni huolit! Etkö ole sinulle kylliksi, että rakastan sinua!

W a i n o. (huoaten) Mutta päätäni pyörryttää ja olen muuttunut . . . Ras, min' en ele sairas, woin hywin . . . paremminki kuin ennen! Waan sydämmeni lyö niin kufkelasti ja sieluni on kuin muuttunut . . . Hywä nuorukainen, mikä tuo lie- nee? . . .

W a s k a. Etkö ole lufenut runoissa rakkaudesta?

W a i n o. Ja minä rakastaisin sinua!

W a s k a. Rakastat tietävästi; muutoin et an- taisi minun tällä lailla ilostella ja halaela näin (halaelee).

W a i n o. (wetäessään itsensä irti, hämmästyneenä) Mahdotonta! (huofaa) sillä olen kihlattu toisen kans-

sa. (suvalla) Ah, min' en olekkaan Yrjöä koskaan rakastanut.

Waska. Rihlattu?

Waino. Rihlattu, ja myös kuuluutettu!

Waska. Eikö muuta . . . sitte on sinun pakeneminen minun kanssani?

Waino. Pakeneminen! . . . onko se mahdollista; kuin olen sestä isälle että sulholleni antanut lupaukseni?

Waska. Haluttaa sinua siis naimiseen kuolleen miehen kanssa? (Waino kamotfuen hyppää ylös. Waska nousee myöskin) Joudut hämmästyksiin . . . mutta tiedä, että Runo-Waskan eläissä ei ystävään miesryöstä hänen morsiantansa, heikensä jättämättä pantiksi! (ottaa kanteleen ja aifoo laulaa).

Waino. (ihastuffella) Waislei! . . . onko se mahdollista! . . . Vapauteni ystävä! . . .

Waska. (liikutettuna ottaa Wainoa kädestä) Ihan todella olen sinun lapsuutesi leikki-kumppanil! Etköös siis muista niitä aikoja kuin lapsuudestamme yhdessä wietimme? päiviä, joita kanssasi kulutettiin, kun isäni vielä asui Impilahdella? . . . Ne ajat ovat kätkenneet sydämmeeni kalleita ja unhottomia muistoja sinustal . . . (laulaa kanteleen mukajoinnolla)

(wenäläinen nuotti.)

Ne muistot monet kultaifet

Ajoista lapsuuden

Nyt warjoellen hohtaawat

Takoa taimojen.

Mie uskollifest' muistan ne

Ajat onnellifet

Kuin lapsuudeksa wietimme.

Di, ne oli herttaifet!

Waino. (suvalla) Niin, se on hän . . . sama raikas äänensä, samat kummallifet puheensa . . . ne owat hänessä vielä muuttumattomia. (kowaa) Mutta suuri Jumala! miten olet sinä tullut tänne?

Waska. Onneni johdatti minua!

Waino. Mikä kumallinen sattuma!

Waska. Ystäväni! se ei ole sattuma, waan jallimal!

Waino. Niin ferro nyt minulle elämäsi vaihteita, ferro . . . ystäväni!

Waska. Di armaani! elämäni vaiheet lieneewät sinulle wähemmin huwittawia kuulla. (istuu mättäälle. Wähän ajan takaa istuu myös Waino) Sitten kuin isäni oli ostanut itsensä vapaaksi orjuudesta ja me muutimme Salmen pitäjääsen, minua ei hän suwainnut, koska en ollut hänelle hyödyksi maanwiljelyksessä. Mieleni oli waan runouteen ja kanteleehen. . . Isäni uhkasi tehdä minua perinnöttömäksi; waan minä wastasin häntä ett' eikö hän uskoisi minun tällä kanteleella taitawani sytottaa jonkun työn sydäntä joka suloisuudelta olisi minun ja rikkaudelta hänen mieleensä. Isäni kyllä epäili, mutta — suoraan sanoakseni — päästäfensä waan minusta, antoi hän minulle jotensaki matkarahaa ja läski minun kokea onneani . . . Maan kulkiana olen jo yhden vuoden elättänyt itseäni tällä kanteleen avulla, löytämättä sopiwaieta tyttöä; mutta nyt, tarwattuani sinun, pidän sinut taimaalta määrättynä morsiamenani! . . .

Waino. Kuulet siis minun rikkaan olewan! On kyllä isälläni kolme taloa, mutta josko nyt pilaan lupaukseni, eikös usko isän minua hylkäävän?

Waska. Di morsiameni, ystäväni! isäni waan en minä toivo rikkautta morsiamelleni. Tulet kenties kōyhäksi, hyljättyksi . . . kōyhä ja hyljätty minäkin olen. Ofsi onni, yksi onnettomuus on meillä molemmilla. Woimme siis tueta toinen toistamme ja Jumala on asettawa lopun . . .

(Täll' aifaa on näyttely paikka pimennyt wähän ferraasaan.)

Waino. Sinä puhut oikein, Waisli! Mutta . . . mutta min' en woi hywin! . . . olen kuin uupunut ikään! (katfellesaan ympärillensä) Ja sinä et vielä tiedä minun olewan efsyneenä tänne, tähän wuoreen! . . . Di sano nyt minulle mitenkä löytäisin kotonil?

Waska. Hetkifin matkaa waan tästä, ystäwäni! . . . Wafemmalla puolen järweä läpi sen ihanan laakson menee ojennus tie aiwan asuntoanne kōhti; tie saattaa yli luhdan, jossa kartano tulee näkyksälle . . . Mutta jalli minun seurata sinua kottiin! . . . Isälleji ilmoitan minä ainoastaan olewani tien johtajana sinulle sinne : . . . siten hän ei taida luulla meistä mitään muuta . . . Tien-johtajana toiwon siellä hywin vastaan otetufsi tulewani. (suvalla) Mutta wähitellen ilmoitan minä asiani Mehtolalle.

(Jatt.)

Kotimaalta.

Suomenkieli luentokielenä Yliopistossa.

Kirjeessä yliopiston warafanslerilta konfistoriolle on ilmoitettu että H. K. Majesteettinsa on määrännyt, että Suomenkieli on luettawa niihin 1852 vuoden yliopiston asetufsissa mainittuihin uudempiin kieliin, jotka voidaan yleisissä luennoissa käyttää, jos enemmistö kuuntelijoista sanottuja kieliä ymmärtää.

Helsingistä. Yöllä 7:nen ja 8:nen p:n wälillä t. f. paloi Helsingin uun, kōmia teaterihuone rauniofsi, jotta ainoastaan tyhjät kiwifseinät jäiwät jälle. Tulen synnystä on tiedot vielä epäselwät. Kuullaan tulen saaneen alkunsa keisarillisen login lipipaisoilla. Teaterihuone oli wakuutettu kaupuntien yleisessä palowakuutus-yhtiössä 87,000 ruplasta. Itse muurit lullaan vielä kelpaawiksi.

Kuulutuksia.

Tisdagen den 26:te i denne månad, kl. 5 e. m. anställer Fattig-Direktionen i Stadens Fattighus, vanlig fattigmönstring, hwarvid alla som redan åtnjuta eller vilja söka understöd ur fattigkassan, böra sig personligen inföna; men om de af sjukdom, ålderdomssvaghet eller kroppsligheten äro förhindrade att sjelfwa tillstådes komma, böra de genom trovärdige personer bewaka sin förmån, vid den påföljd, att om sådant försummas kommer på ansökan om understöd intet afseende att hafwas, och den fattighjelp som redan är beviljad, att gå förlorad. Wiborg den 15 Maj 1863.

På Fattigvårds Direktionens vägnar:

E. W. Castegren.

Stadens handlande anmodas att uppkomma å Rådhuset Onsdagen den 3 instundande Juni kl. 11 f. m. för att höras och afgifwa utlåtande öfwer Handelsbokhållaren Alexander Sepätöfs ansökning om burskap å Kramhandel i denne stad. Wiborgs Rådhus den. 16 Maj 1863

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Fredagen den 22 (10) i denne månad, klockan 5 på est. midd. sammanträder Inqvarterings-Komitén å Rådhuset; hwarom vederbörande underrättas. Wiborg den 15 Maj 1863.

På Inqvarterings-Komiténs vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Brand-Kommissionen sammanträder å Rådhuset Lördagen den 30 i denne månad klockan 5 på est. midd., hvilket tillkännagifwes. Wiborg den 15 Maj 1863.

På Brand-Kommissionens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Medelst offentlig auktion, som den 29 innevarande månad, kl. XII. på dagen härstädes anställes, utbjudes till den minstfordrande uppsörandet af en ny latrin bygg-

nad för slotts häktets i Wiborg räkning. i enlighet med dertill uppgjord ritning och kostnadsförslag, slutande sig å nihundra åttatolv rubel 71 kopek silfver, hvarom hugade spekulanter underrättas, med erinran tillika att vid auktionen vara försedde med till vederhäftighet styrkte borgesförbindelser för åtagandets fullgörande. så framt afseende å de skeende anbuden skall hafvas. Wiborgs Landskontor, den 15 Maj 1863.

B. INDRENIUS.

E Gråsten.

Sulfisessa auktionissa täällä Maanfontoriissa myyhiän kunn 29 päivänä kello 12 tarjotaan vähimmän waatiwalle urakalle yhden uuden mali laitoksen rakentaminen Wiipurin linnan wanki huoneellen, estusselliseesti 982 ruplan 71 kopeekan tulungilla; josta urakan halullisille tieto annetaan, muistutuksella etä wälträwäiset urakan täyttämisen takaukset ovat auktionissa edes annettamat, illä haastolla ettei huuteja muutoin warteen otera. Wiipurin Maanfontoriissa 13 kuntu kunta 1863.

B. Indrenius.

N:o 953

E. Gråsten.

Yksityisiä ilmoituksia.

Att jag flyttat min tyska korfboda ifrån fru Schreibers till färgaren Nymans gård invid Leonoffs badstuga, får jag härmed den vördade allmänheten tillkännagifva och att jag städse är försedd med en färsk och god vara
G. H. Gorecke.

Härmed får jag underrätta den respektive allmänheten, att jag äfven denna sommar, som åren förut, emottager pelsvaror till konservering.

(3) 3

S. Toth.

En rörkäpp, tillvaratagen å Kajen, kan återfås emot annonsafgiftens erläggande uti Koscheleffs gård N:o 89 inom fästningen.

Sunnuntaikoulun wuosituitinto pidetään ens Sunnuntaina 24 päivänä tässä kuussa kello 3 p. p. ja kutsutaan siihen kunnioitettava yleisö ja kaupungin mestarit. Wiipurissa 19 päivänä Toukokuuta vuonna 1863.

(2) 1

K. Strahlman.

Lifränteanstalten i ÅBO.

Då jag emottagit ombudskapet här å orten för Lifränteanstalten i Åbo, får jag anmäla att insatser i nämnde anstalt kunna inbetalas till mig alla söcknedagar samt att jag gerna lemnar upplysningar angående anstaltens inrättning och ändamål med mera.

Paul Wahl.

Glintautinen rahakaswin-laitos Turussa.

Minä miehenä täällä Glintautisen rahakaswin laitoksella Turussa, saan minä ilmoittaa että wanoja nimitettyyn laitokseen saadaan maksaa minullen joka arki-päivänä ja että minä miehenä annan tietoja laitoksen tarkeitsesta j. m. m.

Paul Wahl.

Kadonnut:

I går på morgonen bortsprang en liten hvit pudelhund med 2:ne ljusgula fläckar på kroppen samt öronspettsarna äfwenledes ljusgula, bärande ett ljusblått läderhalsband med silfverbeslag och vidkännandes namnet "Sennor".

Tillrättaskaffaren bedes, emot hederlig wedergällning, aflemna den till

Stahl.

Pudonnut:

Förlorad, en parasoll i Wiborgska förstaden, upphittaren vore god mot wedergällning aflemna den i Sopetoffs gård N:o 63.

Wuokrataan.

Ett större qvarter uti gården N:o 88 & 61 i S:t Petersburgska förstaden nära röda brunn.

Ett mindre qvarter i Thessenska gården vid röda brunn, särdeles passligt för ett äldre fruntimmer.

(2) 2

Å Naulasaari egendom belägen 9 verst från staden utbyras öfver sommarn en välbelägen villa, innehållande:

6 rum, tambur, kök och 2 domistikrum, jemte iskällare, stall och lider, hvarom kan öfverenskommäs med.

Lektor Lille.

На мызѣ Нaulасаари около 9 верстѣ изъ города Выборга отдается къ лѣту въ наемъ дача, заключающая въ себѣ 6 комнаты, переднюю, кухню, 2 людскія съ дѣлникомъ, конюшню и сараи; подробные узнать у Лектора К. Лилле.

Muotämänä.

Lybska utsädes Poteter hos

Hackman & C:o.

Saffan siemen potaattia myöpi

(3) 1

Hackman & C:o.

En ny och välgjord tvåsitsig Lineal-Schäs hos Mälaren

C. G. Rönn.

Одна новая двухъ мѣстная Лянейка отличной работы у маляра

К. Г. Реннъ

Tvenne stora mörkbruna tre års gamla hingstar samt ett sju års gammalt mörkbrunt stod säljas antingen tillsammans eller hvar för sig; närmare öfverenskommelse kan göras med

A. Gebhard

Wiborg & Justila.

Kaffi juurta kolmen wuoden wanhaa mustanruskeaa orihewoista, sekä nyt seitsemän wuotinen mustanruskeaa tammaa, myydään. hinnoista woiwi sevia allekirjoittajan kanssa Suustilan hewissa Wiipurin pitäjässä.

(3) 2

M. Gebhard.

Sywiä siemen-tauroja myydään Talin hewissa Wiipurin pitäjässä.

(2) 2

M. Sawonius.

GRAVERADE PITSCHAFTER

å 3 mark stycket, i stort urval hos

(10) 9

C. G. Clouberg.

Söhyrlaiwan kulu Wiipurin ja Kuopion välillä.

Maantainen Söhyrlaiwa "Mio" tulee tulewana kesänä säännöllisesti kulkemaan Wiipurin ja Kuopion wälillä, käyden sekä mene- että tulo-matkalla Lauritsalassa, Puumalassa, Sawonlinnassa ja Leppäwirtellä.

Kähtö ajat tulewat olemaan:

Wiipurista jela Maanantai kello 6 edellä wuolen päivän, Kuopista jela Torstai kello 3 e. p. p. ja tulee laiwa, joka ottaa tuljettaolajenia sekä luttieita että luttetut-tawaraa, mutta ei ole tarfettettu hinausta warten, mene-matkalla lahtemaan Lauritsalasta kello 3:den paiteilla. Wiipurissa Toukokuussa 1863

Sehtofunta.

Ångbåtsfart emellan Wiborg och Kuopio.

Jernångfartyget "MIO" kommer att under instundande sommar göra reguhera turer emellan Wiborg och Kuopio, anlöpande, såväl under fram- som återresan Lauritsala, Puumala, Nyslott och Leppäwirta.

Afgångstiden blifwer:

från Wiborg hvarje Måndags förmiddag kl. 6, från Kuopio hvarje Thorsdags förmiddag kl. 3; och kommer fartyget, som medtager passagerare och fragigods, men ej är afsedt för bogsering, att omkring kl 3 om aftonen afgå från Lauritsala under bortresan. Wiborg i Maj 1863.

Direktionen.

Ångbåten "Walamo"

afgår, så framt hinder genom isgång icke möter, ifrån Sordavala till S:t Petersburg fredagen den 13 Maj och återvänder alla dagar derefter.

Sedertmera hvarje söndags morgon kl. 9 från Sordavala och hvarje Tredag samma tid från S:t Petersburg med anlöpande af Walamo, Kexholm, Konewitz och Schlysselsburg såväl under fram som återresan. Sordavala i April 1863.

Direktionen.

Wiipurissa, M. M. Jilinafusen kirjapainossa.

Tolmituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgren.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:

Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40 penniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:

Silliafuffen kirjapainossa Wiipurissa ja kaikissa maamme postifontoreissa

N:o 21.

Perjantaina 22 päivänä Toukokunta.

1863.

Wiipurista.

Tänä iltana antaa nuori Wiipurilainen taiteen harjoittaja, herra Ernst Fabritius, soitannon soiteetti-saliissa. Herra E. ansaitsee ylistetyn taitonsa ja siinä siivussa Wiipurilaisuudensa suhteen täällä paljo kuulijoita! Jälempänä olewa ilmoitus antaa lähempää tietoa itsestä soitannosta.

— Sitte viime tiistain on nyt tullut paljo laivoja satamaamme. Tulleista tavaroista taitaa enin olla ohria, potaattia ja sillä. Jo tiistain iltana tuli myöskin höyrylaiva Viktoria tänne Helsingistä matkustajilla. Jäiden tähden oli tämä tähtynyt wiipynä koko pitkän wiikon tiellä ja pitää majaa sillaisfaa Lowlissa. Viktoria läksi keskiwiikko-aamuna tästä jälleen matkustajilla Pietariin. — Se Ruotsista tänne ostettu höyrylaiva, Wiipurin ja Ruopion välille, josta jo ennen olemme mainineet, kuuluu jo myös olewan matkalla tännepäin ja joutuu niinmuodoin näinä päivinä päähän. Puheena olewa alus on tunnettu Ruotsissa nimellä „Arwika“, mutta suomalaisesti omaisuudeksi muututtuaan on se myös saanut suomalaisen nimen — „Alio“. — Kuultuamme että eräässä paikoin Sawossa ei ole ymmärretty mitä nimi Alio oikiastaan merkitsee, ja että sille on sentähden tahdottu johtaa kofonaan wäärää, vähemmin otolliista merkitystä, tahdomme selittää, että Alio on weden isäntää wertaawa sana, koska Lemminkäinen eräässä Kalevalan runossa (40: 56) penää seuraawaisesti: „— — Ween isäntä, wuon (wirran) alio! Kiwet saata sammaliksi, Hauin wuoluku wenonen, koluja kulettaessa, Mäkipäitä mentäessä!“ — Ei olisi siis pahinta, että pienemmissäkin asioissa, suuremmista ei puhettakaan, Suomen kielen kansa Suomesa harjoitettaisi tulla enemmän tutuksi, kuin mitä vielä ollaan, ettei wääriä ymmärteitä syntyisi. — Siitä ei ole kauvan kuin täälläkin eräässä hywin hellässä asiassa sekoitettiin roffo (rupuli) ja roffa (herne-foppa) niin yhteen, että edellinen otettiin merkittämään jälkimäistä. Asia liikutti silloin Otawaa.

— Osan ottawaisuutta. Ruopion ja Wiipurin lääneissä on äsken kuluneena fewät-talwena foottu wiissi määrä rahoja ja lähetetty Herra maamittari P. Hannikaiselle sakkonsa suorittamiseksi, mitä sai menneenä kesänä jututeissaan muutamien Wiipurin läänin nimismiesten kanssa. Kirjoitus, mikä rahoja seurasi, on näin kuuluwa: „Mieli-pahalla saatua tietää, että „Otawa“-nimisen sanomalehden apu-toimittaja Herra maamittari P. Hannikainen, joka niin monilla arwoillisilla kirjoituksilla, niin kaikenlaisen siivistyksen kuin wapautuksenkin asioissa jo lähes parikymmentä vuotta on kaikin woimin kokenut olla awullinen, josta

on nähtävästi ollut jo paljo hyötyä sekä huwitusta kofa Suomen suomalaiselle kansastolle, on nyt äskettäin sakoitettu siitä, ettei woinut lain edessä toteen näyttää sitä, mitä, tietenkin syystä, oli kirjoittanut moniaiden talonpoikaista kansaa raastawain nimismiesten käytöksi, ovat allekirjoitetut Suomen kansalaiset, niinkuin wähäisiksi lehoitukseksi edelleenkin yhtä wapaamielisesti ja kenenkään mieliä katsomatta pitämään huolta Suomen kansan tärkeimmistä asioista, tahtoneet seuraawaisella rahan antamisella palkita sen sikon, jonka Herra maamittari P. Hannikainen on hywää asiata edistätiesänsä saanut.“

(Allekirjoitukset, 55 nimeä.)

Lahjoitusmaista Wiipurin läänissä.

Litteraturbladissa Maaliskuulta luetaan „Muutamia wanhoja ja uusia ilmoituksia Walsjärwen pitäjän taloista ja maa-tiluksista, kuinka ne ovat joutuneet herroille, jotka ennen sanotaan olleen kruunun, erinomattain Weikkolan aluskunnasta, minälaisia muutoksia ja kohtauksia niissä on käynyt wuodesta 1710 nykyseen aikaan asti.“ — Nämät ilmoitukset ovat mainittuun lehteen ruotsinnetut erään lahjoitusmaalaisen talonpojan kertomuksesta ja kuuluvat jälleen suomennettuina seuraawaisesti:

„Nämät pitäjät ovat ennen olleet talonpoikien omaisuutta, ja maa on ollut enimmäkseen kruunun, kenties suuri osa myös perintö-maata. Waan wuonna 1710 tuli yksi osa näistä, niinkuin suurin osa Walsjärweä, Pyhäristiä ja Kiwennapaa, se tahtoo sanoa kofa se osa maata, mikä on oikialla puolella kesä-tietä Wiipurista Kätkäsalmeen, annetuksi Genraalimajuri Tschernischewille palkinnoksi Wiipurin woittamisesta. Tästä tietää wanhat kertoa, että omistusoikeus maahan ei ollut annettu herroille, waan ainoastaan niistä tulewa kofa eli wero ja tämä myös määräämättömäksi ajaksi. Kuin se suuri kofa Wenäen Keisarin Pietar I:sen ja Ruotsin kuninkaan Karle XII:nen välillä loppui, ja aika joutui ruweta järjestämään niitä uusia maita, mitkä rauhan teossa Undesakaupunnissa 1721 tulivat Wenäen waltaan, niin asetettiin komiteoita joka pitäjään, tutkimaan ja määräämään, kuinka wero ennen Ruotsin aikana oli kruunulle maksettua, jonkalaiseksi se myös nytkin piti jäädä. Siinä komiteassa istui yksi eli kaksi jäsentä kruunun puolesta, seurakunnan pappi ja nimismies sekä kaikki talonpoika. Tämä tapahui wuonna 1728 eli 1729. Silloin ei määrätty mitään uusia maksuja, waan kaikki piti jäädä entiselleen, ja maksettiin ainoastaan herralle. Olipa jotakuta poisikin jätetty, niinkuin teini-rahast, jiksi kunne kouluja perustet-

tain. Pöytäkirja tästä pitäisi löytyä kirkon kirj-
tussta. Se kuitenkin on vissi että weron saanti oli
jätetty herralle määräämättömäksi ajaksi, mutta ei
omistusoikeutta maahan. Sitä todistaa keisari-
nen asetus $\frac{10}{22}$ p:ltä Tammikuuta 1817 sen 3:nessä
pykälässä. Puheen mukaan oli seikka sellainen,
että tilan herra ei ollut voimallinen ottamaan
yhden munanfaan hintaa yli siitä määrästä mikä
ennen Nuotšin aikana maksettiin, ja talonpojilla olisi
sama nautinto-oikeus maahan, kuin heillä ennenkin
oli ollut. Varmaan en tiedä, miten maksettiin
1728 wuotisen weron määräyksen eli järjestyksen
jäljestä. Sitä sanotaan ainoastaan eräässä 1810
wara tuomari Ekebomin ottamassa kopiossa 1728
wuotiseesta tutkimuskirjoituksesta, että tilan ja mant-
talin wero oli seuraawainen: Manttalilta: rahassa
1 Rpl. 52 kop., wiljaa 6 tynnyriä, puoleksi rukiita
ja toinen puoli kauria. Tutkimus-miesten ar-
wion jäljestä:

Kauroja $3\frac{3}{4}$ kappaa	4 $\frac{1}{2}$ kop.
Maltaita $5\frac{1}{2}$ "	13 $\frac{1}{3}$ "
Woita 11 naulaa	28 $\frac{3}{5}$ "
Talia 1 "	2 $\frac{3}{5}$ "
Härkä $\frac{1}{16}$ "	24 "
Ussi lammasta	24 "
Pihaa 50 naulaa	60 "
Hanhi $\frac{1}{4}$ "	3 "
Kana	3 "
Munia 10 kappaletta	11 "
Heiniä, $2\frac{1}{2}$ parasta	30 "
Olja, 7 parasta	3 $\frac{1}{2}$ "
6 hevos-päiwätyötä	48 "
12 jalka-päiwätyötä	48 "

6 tynnyriä ja 4 rupi. 95 $\frac{9}{10}$ kop.

Talosta.

Rahaa	50 kop.
Wiljaa $2\frac{1}{2}$ kappaa	— "
Puita 2 kuormaa	8 "
6 jalka-päiwätyötä	36 "
	94 kop.

Todistaa kameraali-howin jhteri

C. Melander.

Tämän weronlaskun jälkeen piti wero aina mak-
settaman rahassa eli luonnossa. Rahat warmaan-
wuotuisten werohintain mukaan. Löytyy myös toi-
nenki weron määräys, joka aikojen kulussa on
tullut waluon. Siinä on koko summa mantta-
lilta 6 r. 30 $\frac{3}{10}$ f. (6 tynn. wiljaa on luettu tä-
hän yhteen rahaksi 3 r. 8 f.). Talosta lukein on
mainituksa määräyksessä 44 $\frac{1}{4}$ kop.

Ei ole mitään tietoa, josta genraali Tscherni-
schewin aikana on ollut mitään riitoja weron suo-
rittamisesta ja kontraktien tekemisestä; waan sel-
laisia ei ole tainut olla, koska sanotaan, ettei,
waikka Pietarista wuositain tapahtui kysymys kä-
rjässä, olisi-ko tilan herran asiamies waatinut enem-
män, kuin mitä krunulle oli tulewa, niin ei ole
mitään walitusta hawaittu esiintulleeksi; waan pyy-
sivät he ainoastaan, että heillä pidettäisi sellaisia
eli se herra, kuka jo oli oppinut Suomen kieltä
sekä tunsi maan lait.

Roin 1700 taissi Tschernischew antaa läänin are-
nille yhdelle wissille herrasmiehelle, jonka nimeä
kukaan ei enää muista. Hän oli hoitanut aluetta
noin kymmenen vuotta. Sittemmin näyttää werot
jo olewan paljo poikkeawaisia ennen pannusta mää-
rystä, niinkuin senaifuijista kuitiloista nähdään.

Nutti Suikin tila Teppolan kylässä oli silloin
 $\frac{2}{5}$ manttalin suuruinen, ja siitä maksettiin wuo-
sina 1796--1798, 19 ruplaa 20 kop. — 5 $\frac{4}{5}$ päi-
wätyötä, $\frac{1}{2}$ solta puita; niinmuodein 48 ruplaa
manttalilta, 14 $\frac{1}{2}$ päiwätyötä, 1 $\frac{1}{4}$ solta puita

wuotuisesti. Samalla tavalla oli se kaifeti toissis-
sakin paikoin. Pienempi osa Walfjärwestä oli
myös annettu yhdelle sotilaalle Schumalowalle, joka
asui Ruusan kartanossa Pyhäristin pitäjässä.
Siellä näyttää Olli Sotku Drawaniemen kylässä
 $\frac{1}{3}$ manttalin tilasta samaan aikaan maksaneen
wuotuisesti 2 r. 80 f. rahassa, 1 tynnyri $\frac{1}{12}$ kapp-
pää rukiita ja yhtä paljo ohria, 3 $\frac{3}{4}$ naulaa woita,
20 puntaa heiniä, 4 kupa olkia, 3 $\frac{1}{5}$ hevos-päi-
wätyötä ja 5 $\frac{1}{5}$ jalka-päiwätyötä.

Harwain saadaa kuitiloista täydellistä selkoa,
kuin niihin ei ole pantu, kuinka paljo on maksettu,
ainoastaan waan että kaikki on täydellisesti mak-
settu. Se näkyy, niinkuin myös yleinen puhe siitä
on ollut, että niinä aikoina wero wuosi wuodelta
forfeni. Silloin ei pidetty lufua wuotuista we-
rohintain määrästä, kuin werot rahassa otettiin.
Jos niin sattui, että tawarat olivat korkeissa hin-
noissa, niin otettiin ne joko luonnossa eli käywan
hinnan jälkeen rahassa. Jos taas toisena wuo-
tena tawarat olivat halpoja ja werohinta huofia,
niin katsottiin perään, mitä ennen oli maksettu ja
otettiin senjälkeen, ja werot lisättiin sillä-tawoin
wähitellen. Kurnuttiin waan sitä, mitä ennen oli
maksettu. Kuin tästä nyt alfoi ilmestyä tyyty-
mättömyyttä, koetettiin kowuudella tufeta suita ta-
lonpojilta. Tätä tyytymättömyyttä selitettiin uppi-
niskajundeksi hallitusta eli sen palwelijoita koh-
taan. Syyskä sanottiin: „he eiwät tahdo maksaa
niinkuin ennen." Waan tätä puhetta talonpojat tah-
toivat ymmärtää 1728 wuotiseesta weron määrä-
yksestä, ja samaa mieltä näkyy myös hallitus olleen,
joka tarffaan perästäpäin selwitettiin. Mutta tä-
män warjon alla waadittiin waan se wähitellen
korotettu wero. Waikka tästä oli riitaa, käwi se
kuitenki siksi, että Hänen Majesteettinsa Keisari
Pauli antoi talonpojille kowan uhkauksen 29 p:nä
Tammikuuta 1797. Tämä, Suomeksi painettu,
kuulutettiin kirkkoissa ja lewitettiin sittemmin, talon-
poikien itsien luettawaksi. Papiesta warsinki käs-
fettiin peräänkatsomaan ja „opettamaan talonpo-
jille hywiä tapoja ja kuulijaisuutta herrojan-
sa kohtaan; sillä sellaisesta huolimattomuudesta ja sen
kautta tapahtuwasta wahinkosta pitää heidän lufu
tekemän Jumalan kowan tuomion edessä." Ta-
lonpojille sanottiin muun mukana: „Me käskemme
kaikkia herrojen alla olewia talonpoikia rauhalli-
sesti pysymään heidän entisissä welvollisuussissa-
nsa weronmaksamisessa herroille, työn täyttämisessä ja
janalla sanottu, olemaan kuulijaiset kaikellaisissa
talonpojille kuuluwissa welvollisuuksissa; waan tot-
telemattomuudesta ja wallattomuudesta pitää hei-
dän wälttämättömästi tulla lain kowan karituksen
alle."

Mitenkä lie ollutkin, mutta päiwätyö näyttää
niinä aikoina tulleen enemmän rajoitawaiseksi kuin
ennen. Näitä pakkopäiwätyötä kutsutaan vielä nyt-
kin ropotiksi, joka sana niin raskaaksi tuntuu jo-
kaisen sydämelle. Siitä tiedettiin jo runoissakin
puhella, kuinka he julkefiwat panna ropottia talon-
pojan niskoille. Se työ, mikä piti tehtämän, kut-
suttiin päiwätyöksi, sen heidän hywin tunnettunsa
1728 wuotisen määräyksen mukaan.

(Jatk.)

Seurauksia maksamistelmia.

(Jatko n:o 19.)

III.

Bodensee-järvellä kulkee nykyään joka päiwä 24
höyryä edes-takaisin määräs-paikkoinsa välillä.
Tällä webellä on wiisi waltakuntaa rajoina. Lin-
dauista pääsee 1 $\frac{1}{2}$ tunnissa Romanshorniin, jossa
maalle noustua, kerkeästi pääsin rautatietise Zü-
richiin. Ennenkuin tähän kaupunkiin joudut, kul-

lee juna nuoren lävitse. Jo Saksanmaalla olin muutamissa paikoissa semmoista kokenut, kun waloisasta päivästä äkkiä tullaan maanlaiseen kosteeseen folkoon ilmaan, ja pilkko-pimiäseen, ett'ei siinä kättäkään silmien edessä näe. Tässä semmoista kamalaa kulkua kesti useampia minuttia, jolla ajalla wauhuissa lamput kuitenkin olivat sytytetyt. Siitä synkyydestä päästyä, nautitsen ihmisen kalliinertaisesti luonnon ihanuutta. — Hotellit ulkomaalla olivat siihen aikaan monista matkalaisista melkein kaikki täytetyt; kuitenkin onnistui minulle täälläkin saada itselleni asunto. Myös Zürich'issä kutsutin luokseni saattajan, joita noin rupealla päivältä saapi. Ensin menin uinti-huoneen kautta Zürichjärvelle. — Schweiz'in järvet näyttävät pinnaltaan waalean-ruohonpäiselle, ja westi on kirkas, että pohja kuin meidänkin järwissä näkyy muutaman sylen päässä. Eikä niissäkään kaloista näy olewan puutos. — Sen perästä pistäyimme kirjastoosa, jossa myös oli ensin Zürich'issä kirjapainon kaksiossa prääntäytyä kirjoja, sen mainioin miesten weistämiä kuvia, ja soma kartta koko Schweiz'in maasta, osoittawa ylhäältä kattoen Alppit eri-suhteisansa, niinkuin matalammat ruohonpäisinä, korkeammat lumen karwaisina; laakset, wedet ja punalattoiset asunnot, kaikki tarkoin luonnon mukaan.

Kaupunnin läpi wäheisemmälle korkeudelle ajettuamme, astuimme vielä samana iltana kello kymmenen lyötyä, lähellä olevalle, parituhatta jalkaa korkealle Uetli-wuorelle, sieltä päivän nousuessa seutua nähdäkseen. Tie sinne on paikottain hywin ki jyrkällä, niin että minun tuli wälistä seisahdusta lewähtämään. Kaupungista-päin loistivat kaasu-walot, ja taiwaalta tähdet. Kuitenkin oli puiden warjoissa niin pimeä, että jos tottunut saattajani toisinaan ei olisi edelläni käynyt, minä tuskin siinä woin polkua eroittaa. Hän osoitti minulle paikan, josta joskus wuosi sitten yksi yksinäisiä hämärässä kulkewa matkalainen, tieltä hoksaamatta reunalle poiketessa, oli synnyteen pudonnut. Sille kohdalle olivat etäällä häntä surewaiset sukulaisensa muistotien pröytäneet. Puolihyön aikana pääsimme kulkulalla olemaan rawintolaan, jossa minua edelliset matkalaiset jo olivat saanneet kaikki tilat. Meidän siis tuli maata päällysnutuisamme lat tiällä. Noin neljän aikana minua herätettiin, aurinon nousua katsomaan. Ulkona oli jo monta, tiikarinkin läpi ejneitä tarkastelemaassa. Utu vielä peitti alhaalla olewat maat, mutta niiden, yli kymmenen tuhatta jalkaa korkeisten wuorten topit, näkyivät loittona jo kirkastettuina. Jalo on näkö niille penikulmain päässä Berner'in ylämaasta pilwien yli kylmän ilman ferroksien ulottuville wuoriloille, joita lähempänä näkyy matalampi Riigi-wuori, jonka retkestä eräs maamies Suomettaressa äskentien kuuaili. Ja sitten tältä korkeudelta ympärilläsi ja alla si enemmän kaukaiseen taiwaanrantaan asti selwenewätä alaa nähdesiäsi, tunnet taas, miten wäheinen olet; ja kuitenkin voit siinäkin puolestasi Luojan hengellä maan päällä wälikappaleena edesauttaa aina täydellisemmän muodostumista, joka ihmisenä muita luontokappaleita yläwämpi ollen, pyrit pahaista aina suurempaan hengelliseen wapauteen, ja sillä waikutat tulewaistenkin sukufuntain hywäksi. Jos kauemmasi oliin joutanut, ja tiennyt, missä siellä oleskelewia kansalaisiani heidän lupa-aikansa tawata, niin miehin lähtä myös Bern'in wuoristoon, jonka aikomuksen nyt täydyin si lensä jättää. Alas mäkeä pian juosten kaupunkiin tultua, käwin siellä suurissa puumusi-fekä rautatehtaisissa. Semmoisista huomaa, minä herruuden jo henki keksimänsä womain avulla on woittanut alhaisemmista hitaim-

mista merkillisempiin töihin, kun esim. teräs silmän räpähkessä leikkaa rautalöyhyä kuin leipä-wiipaletta. Ne wapamieliset Schweiziläisetkin, joiden työnä myös moni paikallinen löytää turwa-paikan, ovat tunnetut keinollisuudestaan, ja suowat heidän tahansa kysymättä awata kaupan tahi toimen rinnallansa. Maamielisyys on näissä wuorimaissa tietysti wähepätöisempi, mutta karjain tuotteet hywin elättäwät maalaisia. Waihto-kauppa on wilkas. Waapriffain kohdalla huuhdoiwat muutamat kaupungin kautta waluwaissa joessa silkituffuja. Myönti-paikkojen seassa näkyi yhdellä puolen katua teurastushuone; toisella puolella niitä tuoreita lihoja myötiin. Kuitenki oli kaikessa siwo. Ihmiset liikkuiwat iloisesti ja wakawasti. Saattajani wei minut viimein kahwilaan, jossa meidän nauttiessa Wirkistystä, talon tyttäret ompelutöineen tulivat wieraille seuraan pitämään, heidän wanhempainsa toimittaisissa aefareitaan siwu-kammarissa. Seinällä riippui kitari, Schweiziläisten soiton- ja laulun-raffauden todistuksena. Niitä paikottain mäisiä katuja taas hotelliin tultua, wei se tawallisesti rawintolan-isännän omnibus marshallaisia jälleen rautatielle, jota wähe aikaa ajettua, moni syrjähtyi, sitä mainiota Schaffhausen wedenputousta katsomaan. Mäeltä portaita alas astuissa, on sen näkö wasta alhaalta oikein jalo, jossa Rheini-wirta paubhinalla putoaa ikäänkuin katsojan päälle, jota se wälistä pisaroilla kostuttaa. Ken siihen painawaan pyörteeseen lankeaisi, ei sen luitakaan ilmoisena ikänä enään nähtäisi, niinkuin kuulin siihen hukkuneista sanottawan. Kesellä koskea on wedeltä kolotun kallion päällä risti, jota pako-weden aikana kuuluiwat saaneen siihen pyötytyksi. Viimeänä iltana kokountuiwat rawintolaissa oliat taas linnan edustalle, tätä weden-putousta sähkö-tulen waloissa myös näkemään, jota taidollista loistoa rannalla olewaiset eri suunnille käänsiwät. Se on sama loiste, jota parisia pääkaupungissa ovat tornille asettaneet, jolta se kohdastaan on pitkin suuria katuja walaionut. Tästä on sanottu, että sitä saataisi kaupunkien walaistukseksi neljännellä osalla kaariwalen hinnasta. Mutta nyt kuullaan nudesta kessinnöistä, että kaasuwaloa woisi helposti käyttää wähemmissä tiloissa, niinkuin laiwoissakin.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Sämeenlinnasta. Jos täällä maasydämessä saisi arwella jotakin maailman asioista, niin sopii sitä nyt tehdä. Ei koskaan pahimmillakaan ajoilla vielä ole ulkomaan sanomat olleet niin tabritut kuin nykyiseen aikaan. Tästä päättäen mahtaa Puolalaisten käydä hywin. Eillä raamattu todistaa: Mutuut ovat ne jotka ei näe ja kuitenkin uskowat.

(Hämäl.)

Yksityisiä ilmoituksia.

Im Wauxhall.

Montag den 25:ten May, am 2:ten Pfingstfeiertage

Musikalische-declamatorische

SOIRÉE

arrangirt von C. Grohr,

unter Mitwirkung des Fräulein von **Lufachy** und Herrn **Emil Grimm**.

Anfang 7 Uhr Abends.

Das Nähere besagen die Affichen.

Med Högvederbörligt tillstånd
gifver undertecknad
Fredagen den 22 Maj
i Societetshusets salong
en
CONCERT

hvarom närmare medelst affischer.
Ernst Fabritius.
Början kl. 1/2 8 om afton.

Med högvederbörligt tillstånd
förevisar undertecknad
Söndagen den 24 och Måndagen den 25 dennes
för sista gången

uti Sommarträdgården
ett stort
Fotografiskt, Stereoskapiskt och Mekaniskt]
MUSEUM,

innehållande åtskilliga utmärkta utsigter och engelska
grupper, med presenter.
Priserna äro 25 kop. silfv; då hvar och en erhåller en
expositionsartikel af större eller mindre värde.

Början sker kl. 3 och slutas kl. 10 est. m. Om tal-
rikt besök beder ödmjukast
S. Israelsson.

Julkunen vuosittutkinto Wilken alleikoulussa tapahtuu tä-
män kuun 28 päivänä, eli ensitulevana Torstaina, alkaen
kello 3 jälleen puolipäivän.
J. W. Murman.

Ensimmäisestä Helluntaipäivästä alkaen soittaa tänäkin ke-
fänä allekirjoitetun seura Sunnuntai-iltoina Kesäryhtimänsä
niinkuin menneinä kelinä
G. Enoh.

Mindre skolbarn emottages i kåst och qvarter qvarter
från nästa hösttärmins början till
(3) 1 C. L. Weber.

Sunnuntaioulun vuosittutkinto pidetään ens Sunnuntaina
24 päivänä tässä kuussa kello 3 j. p. v. ja kutsutaan siihen
kunnioitettava yleisö ja kaupungin mestarit. Wiipurissa 19
päivänä Toukokuuta vuonna 1863.
(2) 2 R. Stråhlman.

Att jag flyttat min tyska korfboda ifrån fru Schreibers
till färgaren Nymans gård invid Leonoffs badstuga, får
jag härmed den vördade allmänheten tillkännagifva och
att jag städse är försedd med en färsk och god vara
G. H. Gerecke.

Pudonnut:

20 päivänä tätä kuuta putosi manhan ja uuden kaupungin
osan välille yksi pienempi vaketti, joka sisälsi 1 1/2 arschinaa
pruunia puoli-silffistä vaatetta, 2 silffinauhaa, kumvaineni 5
arsch. pitkät, jonka löytäjä takaisin toisti Hotell de Aboon.

Löydetty.

Een Parasoll är upphittadt och kan af rätta ägaren
återfås hos
Bokbindaren Hagelberg.

Wuokrataan.

Ifrån den 1 Juni: Öfrevåningen best. af 7 rum, kök,
källare och nödiga uthus för 200 rub. i året, samt nedra
dito best. af 3 rum, kök och nödiga uthus hos Johan
Bäckman i f. d. fästningen.
(2) 1

Myytävänä.

Lübska utsädes poteter hos
T. Tichanoffs Söner.
Lhybein siemen potattia myyppi
(6) 1 E. Tichanoffin Pojat.

Uti öfra våningen af Grefvinnan Stevens gård vid pa-
radplanen försäljes ett större bokskåp till nedsatt pris.
(3) 1

Limonade gazeuse, Selters- och Sodavatten till billiga
priser ifrån Hartvallt vatteninrättning hos
(3) 1 Heinri Heitmans Enka.

Kirjola fisksump.

Från den invid fiskarstranden belägna fisksumpen från
Kirjola försäljes fisk efter en derstädes befintlig taxa.
Kalarannassa seisoavasta Kirjolan kalasumpusta myydään
kaloja sen siellä löytyvän taksan jälkeen.

Myytävänä:

Mr. Jalkan kirjakaupassa:

Tampereen tehtaan paperia ruufin hinnoista.
Tammerfors-fabriks pappers-lager, säljes till
bruks priser.

Lybska utsädes Poteter hos
Hackman & C:o.
Saffan siemen potaattia myyppi
(3) 1 Hackman & C:o.

Myytävänä

G. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Finlands Författnings-Samling för 1862. 5 Mark.
Underdånigt Förslag till Landtmäteri förordning. 2 m.
Atterbom, Svenska Siare och skalder. Femte Bandet:
6 mark 80 penni. Sjette Bandet. Afdelningen 4 mark
24 penni.
Eregatten Norrköpings Expedition 1861—1862, af L. J.
Govenius. 4 m. 80 p.
Schvartz. M. S. Tre nya Berättelser. 1 m. 60 penni.
Pehr Thomasson, Wallgossen och Inspektorn. 1 m. 60
penni
Vulliet, Allmänna Historien i sammandrag. Nyare Ti-
dens Historia. 4 m. 80 penni.

Myytävänä

Mr. Jalkan kirjakaupassa:

Lasten Kuva-Maamattu. 80 penni
Salattu Elämä Christ. Kanssa Sumalassa. 1 m.
Tule Jesuksen tykö! 40 p.
Rittmeijerin Rufous-kirja. 60 p.
Kysymyksiä Rippi-lapsille. 20 p.
Lsaatkos rufeilla Isä-meitä? 20 p.
Onnellinen Maamatun Lufija. 12 p.
Usko ja Elä. 20 p.
Difia Baranus. 24 p.
Die armelias köyhille. 32 p.
Palestinan Maantiede. 80 p.
Seta Tuoman Tupa, Kauno kuvilla. 2 m. 40 p.
Suomenmaan meripebot-kaunokuvilla. 72 p.
Kultala. Hyödyllinen ja huvittava historia 1 m.

Ångfartyget ALIO

avgår Måndagen den 25 Maj kl. 6 om morgo-
nen från Wiborg till Kuopio.

Höyrylaiva Walamo

tulee tämän vuoden purjehtimisen aikana joka viikko kulke-
maan Pietariin ja Sortavalan määliä, käyden niin mennessä
kuin tullessa Lyyssinassa (Päähkinälinnassa), Stonewitsassa,
Kätkälmesä ja Walamosä.

Lähtöpäivät ovat:

Pietarista joka Perjantaina kello 9 aamulla.
Sortavalasta joka Sunnuntaina kello 9 "

Baitti sitä menee höyrylaiva 23 (11) päivästä Kesäkuuta
(Elokuun 11 päivään (Heinäkuun 30 päivään) asti joka Tiis-
taina Pietarista Walamoon, käyden waan Lyyssinassa ja Ro-
newitsassa rannassa, ja lähtee seuraavana päivänä samoin
Konewitsan ja Lyyssinan kautta takaisin Pietariin.

Wiipurissa, M. M. Zilliatuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 21.

Koulu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Raha-kurssi.

Pietarissa 19 (7) Toukokuuta.

London	367 ⁷ / ₁₆ , 9 ⁹ / ₁₆
Amsterdam	178 ¹ / ₂ , 179 ¹ / ₄
Hamburg	32 ¹ / ₂ , 11 ¹ / ₁₆
Paris	382, 382 ¹ / ₂

Wiipurista.

S. ylh. kenraalikuvernööri oli Wiipurissa Helluntai-päivänä k. 4—6 iltapuoleen, paluumatkallaan Pietarista.

Sr. Fabritiusen soitannossa viime perjantaina oli noin 170 kuuntelijaa, ja mieli-suosio näkyi olewan yleinen. Taputuksia kuului vähä-wäliin.

Rauppias R. M. Wahl on määrätty kuninkaallis Nuorin ja Norjan w. konsuliksi, Wiipurille.

Wiipurin Suom. Kirjallisuus-seura koulutuu tulevana perjantaina, 29:nä p. tätä Toukokuuta, ala-alkeskoulun huoneissa kello 7 j. p. p. wälifokousta pitämään, jossa tärkeistä asioista on keskusteltawa ja niiden seassa myös Wilken koulun tulevaisuudesta.

Lausukka- eli Tehdikkö-päätteestä pi.

(Jatko n:sta 20.)

Kun kerran Indikativossa eli Suora-tawassa, mitä on sekä Nykyis ajan muodostus „otta, tekee, ottaat” . . . että tulevais ajan „ottaapi . . . aawat”, tällöinen wäli tehtiin, niin siitä se sitte wähitellen ulottui muuhinkin Tapa-muodostuksiin. Tulevais aikaa eli Päättymätöntä Tekoa siten on: ottaneepi, ottaneewat; ottaisiwat; tehneepi, tehneewät, tefisiwät j. n. e.; — Nyky-aikaa taas elikkä Päättynyttä tekoa: ottanee, ottaneet (Itä-suomessa: ottanoot), ottaisiit (Länsi-suom.: ottaisiit), tehnee, tehneet (—uöt), tefisiit . . .

Wiron kielessä tällöisistä Nykyis ja Tulewan Aika-muodon erotusta ei tawata, warmaankaan ei Suora-tawassa eikä (nykyis kielestä — Kewalin murteessa ainakin — häwinneessä) Arwelu-tawassa. Sekä nykyis että tulewaa aikaa merkitään muka waan yhdellä ja samalla tawoin: annab (suomeksi antaapi eli autawi, sekä antaa), wötab (suomeksi ottaapi j. n. e.); teeb (=tekepi . . .); walab; jääneb, teaneb, (=tietäneepi), wöineb, wiineb, olneb, leeneb, saaneb, sööneb; annawat l. andwat . . . — Tässä siis b näkyy todella olewan Olio-liitteen (person. affix.) asemesta.

Itseässä Suomesfakin, itäis murteessa, tuo huuliterake pysyy ikäänkuin olio-liitteenä, eroamatta (eri aikoja merkitsemään) yffitawuisten Tehdikkö-wartaloiden perästä, — Suora-tawassa muka; — esim. syöpi, jääpi, woipi, saapi; ei syö’, . . . ei saa. Syntä tähän taitaa olla kaksikin. Ensiksi miten hr. Ahlqwistki mainitsee, Suomen sanat eivät pyydä pysyä yffitawuisina. Toiseksi syyski lie arweleminen että muuten ei syntyisi mitään erotusta Kielto-käytelmän ja tawallisen käytelmän wälillä, kolmatta

(Yksikön) oliota suhteen, koska muka näiden yffitawuis wartaloiden päätettä, jossa on jo kaksi ääntiötä, ei käy enää ääntiöllä lisääminen, — miten muualla kolmannessa oliossa tapahtuu, yffin näiden yffitawuis-wartisten Arwelu-tawalta; esim. syönee ja syöneepi, . . . saanee (—eepi), ei syöne, ei saane. — Kielto-käytelmässä, näetsen, tuo pi aina jääpi pois. Samote Wiron b; — wieläpä myös wad (Suom. wat l. wät, Monikon pääte), koska Wirossa eivät Lausukka-tawan wartalosta riistetyt päätteet, miten Suomesfakin, liity Kielto-fanaan, waan katoowat tykkänään. Sanotaan muka: ei ma (mina) anna; ei ja anna; ei ta (l. tema) anna; ei (ta) wöta; ei tee, . . . ei sööne; ei meie anna, ei teie anna, ei naad (nemad) anna; ei (ma, ja, c.) annaks, j. n. e.; waan ei koskaan: en (ed; eme, etc) anna . . . , eikä eiwad anna, Suomen mukaan, — sen vähemmin: eh anna.

H. R. R.

Suomelle.

(Lähetetty.)

Kuuleppa armas Suomemme!
Wirkistykäämme waan.
Pois, pois nyt edestä!
Maa tahtoo olla Suomen maa,
Ja kaifuu Suomen kieli,
Elää myös Suomimieli.
Hurraa, poikaset!
Hurraa neitoset!
Maa on Suomen maa,
Maa on Suomen maa!

D. A—n.

Laulun moima.

(Jatko n:sta 20.)

Waino. Joutukaamme siis! muutoin tulee yö synkeäksi tuolla laaksoissa . . . (aikomat lähteä, mutta samassa kuuluu kahina ja ihmisääni metsästä. Waino wahtaen lähenee Waskaa) Mitä kuulen? . . .

Waska. Se oli kyllä metsän eläwä joka pelwosta kätköä hakee . . . eli oli se kufaties itse metsän kuningas ku kadehtii onneamme. Mutta pian teen hänen lauhkeaksi. (Työ kanteleensa kielia ja laulaa noita-runon.)

(Kalewala.)

Di ukko yli jumala,
Taatto wanha taiwahinen,
Puhki pilvien puhja,
Halki ilman haastelia!
Tuo mulle tulinen miekka
Tulisen tupen sisästä:
Jolla haittoja hajotan,
Jolla ristin rifkehiä,
Ka’an maalliset katehet
We’elliset welhot woitan!
Eteseltä ilmaltani
Takaselta puoleltani,
Väältä pääni wiereltäni
Rupehilta kummaltani.

**Ra'an noijat nuolihinsa
Welhot weitsi-rantoihinsa,
Tietäjät teräsihinsa
Bahat miehet miekkoihinsa.**

(Viimeisiä sanoja laulaessa näkyy Orjö puitten välistä, wetäen tupestanja ison puun, yrittää rientää takaa, mutta seisautuu rutosti. Waino ja Wasfa menewät metsään, josta vielä kuului laulu.)

Toinen kohta.

Orjö (yhtänsä)

(katseen tuimasti ympärilleen). Olisko tämä nyt uni wain perkelekö kuwitteli mieleheni tuon kauhean näön? . . . (kamotuen) Huh! ja tuon jumalattoman laulun, jota paitti tämä (osottaen weistä) kenties olisi selwit- tänyt koko asian . . . No, no! . . . siitä on nyt tyhjiä (pysähdys) Hän ei rakasta minua . . . hän waan pakenee minua tuon onnettoman kanssa! . . . Oi kuitenkin kuinka kauheasti! . . . Sydämeni lii- kuu rinnassani ajatellessani tuon firotun lauseita. . . . Mutta annas olla! . . . Ei se olekaan mi- kään pelko . . . koston himo waan tiehuurin sy- dämässäni . . . mutta ei nyt toki minuessa saa wallita (patee puun tuppeen. Istui mätääälle) . . . Ei, en minä tahdo kilvoitella hänen tähtensä . . . Ottakoon hän tuon oudon jumalansa. (wairuu, paa- rintoja waisten)

Kolmas Näytös.

(Osottaen samaa huonetta kuin ensimmäisessä näytöksessä.)

Ensimmäinen kohta.

Mehtola. Waino. Wasfa. Kaksi talonpoikaa.

(Mehtola ja Wasfa seisovat laattialla puhellen keskenään. Waino istuu wahan jyrjässä. Talonpojat istuvat penkillä polttaen tupakkaa.)

Mehtola: (Wasfalle) Joskin ankara isä on . . . mutta tyllä aikomukses onkin wahan rohkea, kuin uskot saawas rikkaan ja kauniin lifan waan kanteleen ja laulun awulla . . . Mutta se paran- taa paljon asiata, että olet kauniin-muotoinen ja uljas . . . Hywää onnea muualla . . . mutta täällä on kaffi estettä! Ensi, tulet aiwan myö- häön, sillä tyttöni on jo kihlattu ja kuulutettu toisen kanssa . . .

Wasfa. Entäs toiseksi?

Mehtola. Et ole samasta uskosta kuin Wai- no. (ottaen lakkinsa, ylönkatseella) Sinun siwullasi ei hän saisi mennä armon pöydälle eikä syödä lunas- tuksen leipää!

Wasfa. (itselleen) Voi tuota tuhmuutta!

Mehtola. (talonpojille) Pyydän teiltä, hyvät kyläläiseni! anteeksi, ett'en nyt ole tilaisuudessa pi- tämään teidän senraa. Pitää menemäni vastaan ottamaan Orjöä, sillä hän on luwannut tulla tänne, terwehtimään minua sekä Wainoani.

Wasfa. (itselleen) Näyttää kuin meni kaffi turmiolle.

Talonpojat. Ka, menkää waan isäntä, äl- kää huoliko mitään meistä!

Mehtola. Wiipykää vielä kumminkin täällä siifi kuin palajan . . . Minä toiwon heti joutuwani takasin. (Wasfalle) Sinä, Wasfa, voit sill'aikaa laulella, wieraiteni huwifsi!

Wasfa. Kyllä, isäntä.

(Mehtola menee.)

Toinen kohta.

Entiset ilman Mehtolaa.

Wasfa. (Wainolle, siwulla) Oletkos altis pakene- maan kanssani?

Waino. Annan asiani huostaasi! Koskas waan tahdot, olen walmis sinua seuraamaan elämässä ja fuolemassa! . . .

Wasfa. Ja minä, suojellakseni sinua, annan henkeni altiksi . . . mutta warttokaamme vielä. Taimas antakoon paraimman neuwon! . . .

Waino. (hiljaan) Mutta jos Orjö jo tietäisi ai- komuksemme?

Wasfa. Minä olen wakuutettu ett'ei hän sitä vielä tiedä . . . Jos hän sen tietäisi, niin tänne ei. Hän suinkaan olisi aikonut . . . Mutta heittä- käämme huolemme silleen! Mika neuwon kelsi (istuu penkille. Ottaa kanteleen ja laulaa:)

Kuin suloinen ja kaunis on Suomessa maa,

Sen ilma niin ihana ja raitis;

Kuin aleneepi aurinko lehtifön taa,

On luontofi tyytyvä, waitil

Niin laulawat illoilla lintuset siell'

Ja tulollansa paimenet soittawat riell'

Ja metsä niin kaunihiesti kaikuu.

Ei Suomessa waiwoja woimanen miel'

Pahoile, se wireä on aina,

Kuin rajuilmat, fatehet ja myrskykään tääll'

Mäkilöillä honkia ei paina.

Nyt kesä-illan lempeän ollessa waan

Thailewat järwet kuwaistimesaan

Kuin karjalainen tyttönsä luona.

Talonpojat, (jotka tähän asti ovat puhelleet keske- nensä. Ensimmäinen talonpoika Wasfalle: Kiitossia Wasfa laulustasi! Se oli kaunis laulu!

Toinen talonpoika: Niin olisi pitänyt ole- man. Ujas Wasfa ja kaunis Waino sopiswat aiwan hywin pariksi . . .

(Jatk.)

Kotimaalta.

Hänen Majesteettinsa Keisari on viime huhtikuun 25 p. alamaisuudessa tehdyn pyynnön mukaan armossa antanut eron senaatorille, sala- neuwos, kamariherra Hänen Majesteettinsa howissa ja ritari wapaherra K. F. T. Langenskjöld'ille, hä- nelle armossa uskotusta päällikkyydestä keis. senaa- tin talousosaston rahasto-toimituskunnassa, tullen Langenskjöld vieläkin pysymään senaatin jäsenenä, ja on Hänen Keisarillinen Majesteettinsa armossa määrännyt, että tähän toimikuntaan kuuluvat toi- met ovat jaettawat ensimmäisen ja toisen toimitus- kunta-osaston välillä, ja että edellisen osaston toi- met ovat nimitetyn senaatorin, kanslianewwos J. W. Snellman'in toimitettawat, ja jälkimäisen taas senaattori ja ritari M. L. Born'in.

Kuuro-myökkäin-koulu Turussa. H. K. M. on alamaisen esityksen mukaan määrännyt, että Turun kuuro-myökkäin-kouluun pitää asetettaman kol- mas opettaja, jolla paitti muita tarpeellisia tietoja pitää oleman tarkka taito Suomen kielessä. Mai- nitun opettajan palkio tulee olemaan 1,200 mar- kan palkka sekä huoneen-hyyryn rahaa 400 markkaa.

Alkeisopisto Oulussa. Sitten kun H. K. Majesteettinsa on määrännyt, että Oulun ylia- keiskoulu on lawennettava lukioluokkien lisäämi- sellä, on H. K. M., kun alamainen ehdotus tässä asiassa on tehty, katsonut hywäksi mää- rätä, että yllämainittuun yliaлкеiskouluun tulee kolme luokkaa lisättäväksi ja oppilaitos lutsutta- waksi Oulun alkeisopistoksi. Opetus tulee tapah- tumaan muutamissa oppi-aineissa ruotsin ja muu- tamissa taas suomen kielessä, sen mukaan kuinka kouluhallitus näkee sowliaaksi. Wiides luokka pan- naan toimeen tulewan lufulauden alusta, Syysk. 1 p:nä, sekä kuudes ja seitsemäs luokka sen mu- kaan, kuin oppilaiset alimmaisista luokista niihin muutetaan. Tuomiokapituli saapi jakaa opetuksen, opettajain välillä, siifi kuin oppilaitos on tullut täydelleen järjestetyksi. Nykyinen rehtori, maist. J. M. Kalm on tuomiokapitulilta saawa waltuu- den, Kreikan kielen lehtorin wirkaan, sekä määrä- tään vielä wastaiseksi pitämään rehtorin-wirkaa siifi-kun, kaikkien lehtori-wirkojen siioitettua, reh-

torin waali tavallisesa järjestyksessä woi tapahtua. Lehtorin wirta latinan kielessä, sekä Ranskan ja Saksan kielen opettajain wirat sioitetaan nyt kosta laillisessa järjestyksessä; muut uudet wirat tarpeen mukaan ja sen jälkeen kuin uusia luokkia tulee lisää. Niille koulun opettajille, jotka ensimmäisenä vuonna, ennenkuin kaikki uudet opettajan wirat owat sioitettut, toimittawat opetusta myös wiidennellä luokalla, ei tule mitään erinäistä palkkiota annettawaksi. Kun Wenäjän kieli on taonnut olemasta wäkinäisenä opetus-aineena Suomen alkeisopetus-laitoksissa ja ehdotus opetustuntien jakamisesta ei jäs enään ole kaikessa kohden tarkoituksen mukainen, tulee senaatti tarkemmin määräämään sekä opetusaineet uudeksa alkeisopistossa että opetus-tuntien jakamisesta.

Kuopiosta. Lufion rehtorin waali tapahtui täällä tämän kuun 2 p:nä ja walittiin nyt rehtoriksi lehtori, jumaluusopin lisentiaatti J. Lampén sekä pro-rehtoriksi lehtori, maister G. Berander. (Tap.)

Yli-opisto. Toukok. 15 p:nä on jumaluusopin tiedefunta antanut jumaluusopin tohtorin arwoa ja nimitys-kirjaa seuraawille jumaluusopin lisentiaateille: jumaluusopin lehtorille Kuopion lufiossa J. G. Lampén'ille, jumaluusopin lehtorille Turun lufiossa J. M. Lindelöf'ille, Turun tuomiokapitulon wara-notariukselle M. J. Hernberg'ille ja Oluwetelin kappalaiselle, tahdistön jäsen, warakirkkoherra M. W. Ingman'ille. (S. H.)

Komiteaksi suomalaisen wirtakirjan parantamista warten on H. M. Reisari 20 päivänä viime huhtik. kutsunut: kanslianeuvoksen tohtori G. Lönnrot'in, Kemion kirkkoherran, laälinprowastin J. G. Hedberg'in, yli-alkeiskoulun rehtorin mag. K. L. Lindström'in, dosentin toht. M. Ahlqvist'in, Ilmajoen kappalaisen mag. K. G. von Esen'in ja tuomiokapitulumin notariuksen K. M. Kiljander'in.

Sippakunnan sanomia.

(Berwoosta.)

Lewisan kirkkoherran alue on armoisia päätetty jaettawaksi, niin että Klimän, Anjalan ja Strömserin (Muetsin Poh-tään) seurakunnat pääseewät eri pitäjiksi kulin. Myhijet Pappilat annetaan kirkkoherroille. Climateen asetetaan pitäjään-apulainen, ilman wirta-talea, ja Strömseriin niin-ikään alituinen kirkkoherran apulainen. Lewisan kaurunni taas, joka on Bernajan pitäjään mailla, yhdistetään tähän, ja saapi emä-seurakunnan kirkkoherralta rakkauten avulaisen, kappalaisen kanssa toimittamaan papis-wirtaan kuuluvat asareimiset kella.

Kuopiosta. Keskustorumiassa 13 p. Toukokuuta W a a l i i n p a n t u n a, pitäjäs-apulaisen wirtaan Pohjarwella: 1) wäliaikainen saarnaaja toisen kappalaisen wirtassa Jisalmella Gustaf Mellin, 2) kirkkoh. apul. Nielawedella Johan Theodor Dahlström ja 3) kappalaisen stainen Saapajarwen kappeliassa Frans Oskar Laurin. — K u o p i o s t a: rehtori Rajanin ala-alkeiskoulussa, G. W. Galammins, 29 p:nä viime Huhtikuussa. — M w o n a i s e n a: rehtorin wirta Rajanin ala-alkeiskoulussa haettawa 36 päivässa.

Wenäjältä.

Nyt on, 29:nä p. Huhtikuuta annettun, Keis. asetuksen kautta wahvistettu se ehdotus ruumiin-rangaistuksen poistamiseksi, josta joku aika jtte mainittiin. Tämä asetus ei vielä kerrallaan tuskunaan poista kaikki ruumiinrangaistukset, mutta kuitenkin paljo rajoittaa ja helpottaa niitä. Waimopuolet owat tuskunaan wapaat ruumiin-rangaistuksesta, niinwos kaikki jotka owat piirikunnan tai muuta senkaltaista tai korkeampaa koulua läpikäyneet. Eotawäessä on satuluyöppi muutettu witsa-lyömäksi (prygel). Joka tuomitaan maanpa-koon, pakkotyöhön tai jolta tuomitaan pois kun-

nalliset oikeudet j. n. e., sitä ei saa sen lisässi tuomita ruumiin rangaistukseen. Raippawitsainen rangaistus on enimmiten muutettu wanfideksi. Pakkotyö rangaistus-komppanioissa, joka ennen kesti 12 vuotta, on wähenetty 4:ksi: lyhyin aika on 1 wuosi. Laissa ennen säännetyt wanfudet ja parannus-huoneessa olemisen aikamäärät owat lyhen-netyt puoleksi tai kolmanneksi osaksi.

(Cob. c.s.)

Kuulumuksia.

Sellaisille laittomuusille, illatöille ja wallattomuusille, kuin perästä mainitaan, on tässä kaupunnissa, paitsi laillisista sakkoo ja wahingon palkintoa, määrätty seuraawat uhkasakot, nimittäin:

1:o. Kaupungin karkalaitumelle laskea raawaita taikka eläimiä, ennen kuin määrätty maffu heistä on paimenelle toimitettu ja lippu häneltä lunastettu. Uhkajaffo 1 rupla 50 koppeksaa hopiassa, asetettu Laäninhallituksen päätöksessä, 23:tenä p. heinäkuuta 1852.

2:o. Kun kunnahuoneessa ja teaterissa seuroja ja nähtelmiä pidetään, ajaa hewoilla ja ajowärkkiä owten eteen, ennen kuin niitä tutjataan poliisi-palvelioiin tai santarmien kautta. Uhkajaffo 2 rupl. hop., jaätty Maaherran päätöksellä, 13:tenä p. tammikuuta 1852. N:o 74.

3:o. Kiwenfarkeminen anpumiisen kautta kaupungin piirissa, ennen kuin Magistraatti eli Poliisi-kammari siihen luvvan on antanut. Kieletty 5:den hop. ruplan sakolla, Maaherran päätöksessä, 12:tenä heinäkuuta 1836.

4:o. Kaupungin katuloilla ja teillä kulettaa lautoja, hirsä eli muita sellaisia pittä rantoja ristikko-luomassa, taikka muuten kuin pittiin karria laotuina kessällä, ja häntäre'en avulla talwi aikana. Uhkajaffo 5 ruplaa hop., asetettu Maaherran kirjjeessä, 23:tenä p. joulukuuta 1849.

5:o. Kaikki illatyö kaupungin rhytimäissa, puutarhoissa ja käwelys-paikoissa, minkuin wiihen ja okien taittaminen, kuflien wewiminen, kufkaswenkkien talleminen, käwelyminen nurmella taikka muualla kuin tiepoltuja myöten, ruohen niittäminen, istuimien, lystikammarien ja aitausfien pilaaminen eli farkeminen, loirien taikka eläimien laskeminen sinne, ja muu wallattomuus; kieletty Muinan rhytimäassa, 5:den ja toijissa käwely-paikoissa 10:nen hop. ruplan sakon haastolla, Maaherran päätöksessä, 1:senä p. huhtikuuta 1840, 7 tenä p. kesäkuuta 1844, 6:tenä kesäkuuta 1846 ja 12:tenä kesäk. 1852.

6:o. Alufien ja wenheiden kiinnittäminen pitkän sillan käsi-wiihin eli lasti-patsaihin. Uhkajaffo 5 ruplaa hop., Maaherran päätöksen mukaan, annettu 5 tenä p. Elokuuta 1845.

7:o. Urakkamiestä, joka kaupungin kyyti-hewoilla pitää, on, 5:den hop. ruplan uhkajafolla, kieletty tunkemaan reisuwaisille enemmän hewoilla, kuin asetukset waatiwat, sekä lohtaamaan reisuwaisia jarjettomalla tavalla eli louffaawilla puheilla, Maaherran päätös, 22:senä p. huhtikuuta 1847.

8:o. Teatterissa pelittaa turakkaa muualla kuin alaferran rawinto-suejassa, taikka teatteriin ettaa parweensa koiria. Uhkajaffo 5 ruplaa hop., Maaherran päätös 13:tenä p. tammikuuta 1852.

9:o. Siekan kaimminen Mstimäellä sikempänä uuden kirkkemaan aittaa kuin wiiskymmentä kynnärää; kieletty 5:den hop. ruplan sakon haastolla, Maaherran päätöksessä, 28:tenä p. marraskuuta 1857.

10:o. Kaupungin katu-löhtä ja niiden patsaita wahingeittaminen eli farkeminen. Uhkajaffo 5 ruplaa hop., Maaherran päätöksen mukaan, annettu 30:tenä p. Marraskuuta 1860.

11:o. Magistraatin luvatta aitaan waina eli muulla tavalla hallintuseensa ottaa suurempaa eli pienempää palstaa kaupungin maata. Uhkajaffo 10 ruplaa hop., Maaherran päätöksessä 23:tenä p. heinäkuuta

12:o. Luvatta laurali pitää wainta, mettä ja taljaa. Kieletty 10:nen hop. ruplan sakolla, Maaherran päätöksessä 13:tenä p. tammikuuta 1836

13:o. Waromaton tulen-käyttämisen sellaisissa paikoissa, missä lautoja, halkoja eli wainta puu-ainetta pinoissa pidetään, kieletty 10:nen hop. ruplan sakolla, Maaherran päätöksen kautta, 13:tenä p. heinäkuuta 1853.

14:o. Laäninhallituksen päätös, annettu 13:tenä p. marraskuuta 1857, asettaa 10:nen ruplaa hop. sakkoa kaupungin weto- ja ajomiehille, jos he määrättyllä ajalla ei tule warakuitia toimittamaan, kuin poliisi eli taarasti heitä siihen työhön on läskenny; taikka jos he tulewat kyydittämään huonoilla hewoilla ja ajo-kaluilla.

15:o. Kalan-poikien eli wuolikaawulsen kalan kaupittamisen, josta Maaherran päätöksessä 21:senä p. Maaliskuuta 1861 en pantu 10:nen hop. ruplaa sakkoa, sekä myöjälle että ostajalle.

16:o. Kieletty 25:den hop. ruplan uhkajafon haastolla: että kukaan salmessa alufista purtaa warapaino-lastia muu- anne kuin haminamestarilta osoitettuun paikkaan, sekä että alufista wiesketa weteen hiekkaa, lastuja ja muuta rujaa, eli toisella tavalla rikkoo waaten Maaherran päätöstä, 28:tenä p.

syyskuuta 1862., josta täydellisempää tietoa voi antaa Samu-
minamestari, Kuosinwanhin Buse.

Julistettu Wiipurin sunnuntaihuoneessa, 9 tenä p. Toukokuuta
1863.

Diagistraatin puolesta:

Robert Örn.

(3) 1

S. G. Heinrichus.

Yksityisiä ilmoituksia.

Med Högvederbörligt tillstånd
gifva undertecknade

Fredagen den 29 Maj

uti Societetshusets salong

CONCERT.

Program.

1. Aria ur "Friskytten" af Weber.
2. Sonate af Beethoven för Piano, 1:sta Allegro.
3. "La Zingara", Romance af Donizetti.
4. "Capriccio", af Mendelssohn för Piano.
5. a) "Nella" af Meyerbeer.
b) "Vallflickan" af Josephson.
6. Fantaisie af Thalberg för Piano.
7. "Il Baccio", Vals af Arditi.

Biljetter à 60 kop silfver säljas vid ingången.

Konserten börjas kl 7½ e. m.

Philip Jakobsson.

Ida Jakobsson.

Resp. Abonnenter å Stadsbibliotheket underrättas här-
medelst att bibliotheket ifrån och med den 1 nästinstun-
dande Juni till den 1 September kommer att hållas öppet
hvarje söckne dag kl. 1—2 på dagen, men derester åter
den vanliga tiden eller fr. kl. 12 till 1.

Die Verehrten Abonnenten der Stadt-Bibliothek werden
benachrichtigt, daß die Bibliothek, vom 1 sten Juni bis zum
1:sten September, jeden Wochentag von 1 bis 2 Uhr offen
gehalten wird.

Kesäkuun 1:sta päivästä alkain Syyskuun 1:seen päivään
asti pidetään Lainakirjasto auki joka arkipäivä kello 1:hden
ja 2:hden välillä, mutta sitte taas tavallisena aikana eli kello
12:sta 1:hteen asti

J. J. Inanen.

Mindre skolbarn emottages i kost och qvarter från nästa
hösttermins början till

(3) 2

C. L. Weber.

Wuokrataan.

Å Naulasaari egendom belägen 9 verst från staden ut-
hyras öfver sommarn en välbelägen villa, innehållande:
6 rum, tambur, kök och 2 domstikrum, jemte iskällare,
stall och lider, hvarom kan öfverenskommas med.

Lektor Lille.

На мызѣ Науласаари около 9 верстѣ изъ города
Выборга отдается къ лѣту въ наемъ дача, заключающая
въ себѣ 6 комнаты, переднюю, кухню, 2 людскія съ лед-
никомъ, конюшнею и сараемъ; подробности узнать у
Лектора К. Лилле.

Ifrån den 1 Juni: Öfrevåningen best. af 7 rum, kök,
källare och nödiga uthus för 200 rub. i året, samt nedra
dito best. af 3 rum, kök och nödiga uthus hos Johan
Bäckman i f. d. fästningen.

(2) 2

Myötävänä.

Lübska utsädes poteter hos

T. Tichanoffs Söner.

Syhefin siemen potattia myyvi

(6) 2

T. Tichanoffin Pojat.

Färska Ostron etc.

i nya Colonialvaruhandeln midtemot klocktornet.

(2) 1

Uti öfra våningen af Grefvinnans Stevens gård vid pa-
radplanen försäljes ett större bokskåp till nedsatt pris.

(3) 2

Limonade gazeuse, Sellers- och Sodavatten till billiga
priser ifrån Hartvalls vatteninrättning hos

(3) 2

Heinr. Heitmans Enkä.

Lybska utsädes Poteter hos

Hackman & C:o.

Saffan siemen potattia myyvi

(3) 2

Hackman & C:o.

Myhtävänä

C. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Walter Scott, Morfars Sagor eller Berättelser ur Skottska
Historien. Tredje afdelningen. 4 m. 80 p.

Består den s. k. Förnufts-Christendomen inför en allvar-
lig förnufts pröfning? Populär framställning. Öfver-
sättning från Engelskan. 80 penni.

Guds i Christo skedda uppenbarelse i köttet är en san-
ning, som ligger till grund för evangelii öfriga inne-
håll. Högmässopredikan af Gust. D. Björck. 40 p.

Wid Anjala, Romantiskt Skådespel från 1788, i fem ak-
ter. 2 m.

Handlingar rörande återbesättandet af Professionen i
Historien vid Kejserliga Alexanders-Universitetet i Fin-
land. 1 mark. (säljes till förmån för Finska skolan
i Helsingfors.)

G. M. Fredmannin Lauluja ja Keiluja. Käytetty Suomeksi
ja Suomen maahan siirrettyinä. 1:nen Wihko. Hinta
seittoneen: 2 markkaa. Ilman soitak. 1 m.

Moutanen, Pääleluotettava neuvo kunka Kettuja ja Susia
pyhdytään. 60 penniä.

Toht. Fr. Mik. Franzenin Kaksi Saarnaa. 32 penniä.

Carsson, Uusi heikko. Sana mahwa. 16 penniä

Martti Lutheri eli Ehyt tieto Kristinopin puhdistamisesta
Paavilaisesta erhetystestä. 20 penniä.

Myhtävänä

Mr. Salefin kirjakaupassa:

Suomal. Wirtä Kirjan Nuotti-kirja ja messu (Korali-kirja.)
6 markkaa

Uitin käännökset Kaunis esim. armeliaisuusdesta. 20 p.

Uuden vuoden Maanurusko. 12 p.

Pieni Maalari-kirja 16 p.

Pikku Idan työ. 20 p.

Tarina kolmesta myllärin tyttärestä. 20 p.

Nuoret pois muuttajat. 60 p.

Suostari-Weljekset. 40 p.

Min Wäns Beskrifning öfver Sin Familj. 16 p.

Den sanna vägen till det ewiga lifvet. 16 p.

Om Sabbathens ohelgande. 16 p.

Hvad skall jag göra, att jag må blifva salig? 16 penni

Höyrylaivan kulta Wiipurin ja Kuopion välillä.

Maantainen Höyrylaiva "Alto" tulee tulewana kesänä sään-
nöllisesti kulkemaan Wiipurin ja Kuopion väliä, käyden sekä
meno että tulo-matkalla Lauritsalassa, Puumalassa, Sawon-
linnassa ja Leppävirreillä.

Lähtö-ajat tulewat olemaan:

Wiipurista josta Maanantai kello 6 edellä puolen päivän,
Kuopiosta josta Torstai kello 3 e. p. p. ja tulee laiva, josta
ottaa tuljettaaksensa sekä kulkioita että kuletus-tavaraa, mutta
ei ole tarkoitettu hinausta warten, meno-matkalla lähtemään
Lauritsalasta kello 3:den paikoilla. Wiipurissa Toukokuussa
1863

Tohtolunta.

Ångbåtsfart emellan Wiborg och Kuopio.

Jernångsfartyget "ALIO" kommer att under
instundande sommar göra reguliera turer emellan Wiborg
och Kuopio, anlöpande, såväl under fram- som återresan
Lauritsala, Puumala, Nyslott och Leppävirta.

Afgångstiden blifver:

från Wiborg hvarje Måndags förmiddag kl. 6, från Kuopio
hvarje Thursdags förmiddag kl. 3; och kommer far-
tyget, som medtager passagerare och fragtgods, men ej
är afsedt för bogsering, att omkring kl 3 om aftonen
afgå från Lauritsala under bortresan. Wiborg i Maj 1863.

Direktionen.

Wiipurissa, M. A. Jilistuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgren.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:

Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40 penniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:

Billiakuffsen kirjapainossa Wiipurissa ja kaikissa maamme postifonttoreissa

N:o 22.

Perjantaina 29 päivänä Toukokuuta.

1863.

Wiipurista.

Kun lufufauſi kouluiſſa näinä päiwinä loppuu, on täällä nyt wuoſi-tutkinnoita melkein joka päivä. Niin pidettiin wuoſi-tutkintoa eilen ala-alkeiſkouluſſa ja Wilken koululuſſa, tänä päivänä naiſwäen-koululuſſa ja huomena ovat tutkinnot kaupunnin „la-wennetuſſa ylä-alkeiſkoululuſſa”. Muuten on mainit-tawa, että ſe uusi höyry-aluſ, Aljo, helluntai-maa-nantaina tuli ſuoraa tietä Ruotſiſta täydellä laſtilla Wiipuriin ja läkä heti Kuopioon. Laſtina oli ſillä Suomen hätääntyneille Ruotſiſta lahjoitettua eloa.

Aitauſ-welwoliſiundeſta.

II.

Otawan n:roiſſa 6 ja 7 olimme näyttäneet miten hiriwittäwäſti nykyinen aita-uſ-welwoliſi-uſ häwittää metſää ja miten ſe muutenki on maawil-jeliſille ja etenki pienen tilan iſännille ſuureſi wahingokſi. Kumminkaan ei nykyinen aita-uſiſen welwoliſi-uſ ſuojele wiſjeltä maata. Jokainen tietää, että pahan-ilkkiſen „ſopii nyt repiä toiſen niityn-aita auſi ja ajaa eläimeſä ſiune, eikä tule hänelle ſiitä mitäkään edeſwaſtauſta, joſ ei ollut niin tohmi, että kufſui wieraita miehiä pahante-foanſa katſomaan.” Kerranki tapaſimme neljä he-woiſta niityſä, joſſa kolmen eri pitäjän miehillä oli oſaa, ja jotka oliwat jo 25:den hop. ruplan uhka-ſakolla pakotetut pitämään aita laillieſſa woimaſſa, ja aita oliki wahwa. Hewoiſet otettiin ſiini ja laitettiin lautamieſtä hakemaan, mutta pa-hakſi onneſi lautamieſ ei ollutkaan heti ſinä iltana kotona. Kun hän ſeuraawana aamuna tuli ja pa-hanteſoa käytiin katſomaan, oli monta ſyltä ſen lawean niityn aita maadſa ja hewoiſen jälkiä ſillä kohdalla koto paljon. Dö oli kumminki ollut ihan tyhni ja aita oli ſiis yön hiljaiſundeſſa luul-tawäſti mieſwoimalla kaadettu ja muilla hewoiſilla ſiellä ratſaſtettu edeſ ja takaiſin aidan yli. Aſia kääntyi ſiten 30 wirſtaa ſiitä kaukana aſuwan wie-raan pitäjän miehen ſyyſi, jonka aita-oſa oli ku-moſſa. Mutta pahan-ilkkiſen teoiſta puhumatta, niin nykyinen laſi ei myöſkään anna aidoille mi-tään oiſeutta, joſ miä luonnonki tapauſ niihin tekee wian. Yſſi luminietoſ pellon aidan pmpä-rillä awaa paraimmanki wiſjelyſſen kewaellä jokaiſen eläinten laitumekſi, eikä ole ſilloin wiſjelyſſellä mitään ſuojelluſta laiſſa. Kowa myrſky keſällä ſekä ſyſſyllä woipi paraan wiſjapellon tehdä karja-laitumekſi, johon jokainen woipi ihan ſyyttä ajaa eläimeſä ja ſanoa: ſinä ei ole laiſſiſta aita. Tuli woipi polttaa ſalliin aidan porokſi ja wahin-gon liſäſſi naapurin eläimet ſyöwät ihan edeſwaſ-tauſſetta heinät ja wiſjan ennenkuin ehtii hankkia uudet aidakſet ja ſeipäät, joita harwoin on koti-

palſtoilla ja uſeinki tuſkin koto tilanſaan omilla maille.

Kun nykyinen aita-uſ-welwoliſi-uſ pait ſitä on vielä haitakſi paremmalle maawiljelyſſelle ja ſuoje-lee huonoa karjanhoitoa ſekä kehoittaa ihmiiä pa-hanteſoon ja ilkeuteen, niin luulemme lain nykyiſet määräykſet täſſä aſiaſſa oleman ihan wälttä-mättömäſti muutettawat. Ja millaiſiſi ne, mei-dän luullen, oliſiwat muutettawat, ſiitä oli aiko-muſſemme ſirjoittaa, mutta ennenkuin ehdimme ſen tehdä, niin eräſ lähdeittäjä jo Suomettaren n:ſſa 14 ja 16 ehti julkaista määräykſiä, jotka ſangen wä-hän eroawat niistä määräykſiſt, joita meki ajat-telimme eſitellä. Kun kuitenkin tämä on Suomen ta-louden tärkeimpiä ſeikkoja, niin ei haitanne joſ vielä lyhykäiſeſti muistutamme lukiſoillemme näitä ſamoja määräykſiä, kehoittaen niitä, jotka näiſtä laweammalta tahtowat lukea, wiſkaſemaan tämän wuotieſen Suomettaren mainittuiſin numeroihin. Mää-räykſet uudeſſa aita-uſ-aſetuſſeſſa oliſiwat ſeuraawia:

S: 1. 1:ſſi. Kaitſekoön kufin eläimeſä, ſiipi-ſar-jauſa ja wuohenſa niin, etteiwät pääſe toieſen tiluſſille wahinkoa tekemään; mutta olkoon myöſ jokaiſella walta pakottaa raja-naapurianſa miſſä niin hy-wäſſi katſoo, ottamaan oſaa aidan panoſſa, ſinä määräſſä, kuin alempana tarſemmin määrätään.

2:ſſi. Jokainen talo kyläſſä ottaſoon weronſa jälkeen oſaa aidan panoſſa ſemmoieſen, wieraiden niityn, nurmen, pellon tai muun wiſjelyſſen läpi kulkewan, tien warrella, jota tietä myöten koto ky-län taikka jonkun yſtiyiſenki talon karja on laitu-melle ſuletettawa. Täſtä aita-uſiſen welwoliſi-uſ deſta olkoon kuitenkin ſe toieſiſta kaukana olewa talo wapautettu, jonka karja tätä ſujaa ei ſule eikä ſiis tarwitſe. Miſſä waan mahdoliſiſta on, ſinä ſal-littakoon kullenki etu-oikeuſ ſaada aita-oſanſa oman peltonſa eli niitynſä kohdalle.

3:ſſi. Kylä, jolla on oikeuſ ſulettaa eläimiänſä toieſen kylän maan läwitſe, ſaakoon ſulettawan tien warrelle maata aidan alaſſi, waan olkoot karjan omiſtajat iſe welwoliſet aidan panemaan, joſ ſitä tahtowat ja tarwitſewat.

S: 2. 1:ſſi. Joſ joku tahtoo rajanaapurianſa pa-nemaan raja-aitaa johonkuhun määrättyyn paikkaan, ſanoſoon ſiitä naapurilleen ja ilmoittakoon aika ſekä paikka miſſä keſkusteellaan. Joſ naapuri ei tule paikalle taſi eiwät ſowi ehdoiſta, ſanoſoon puheen-noſtaja heti naapurilleen, että hän niin paimentaſoon omat eläimeſä ſekä myöſ kaikki mui-denki hänen mailleſa kulkewat wieraat eläimet, et-teiwät puheen-noſtajan tiluſſilla mitään wahinkoa tee; ja joſ puheen-noſtaja iſe on aidan pannut eli panee, niin katſokoon naapuri, ettei mitään elu-ſoita, omia eikä wieraita, hänen maapuoelleſanſa paimentamatta kuleſſele pitkin raja-aitaa, nauttien

paimennus-etua toisen aidasta. Jos keskuksellu-päimästä kolmen viikon kuluttua naapurin oma eli muiden hänen maallansa kulkewa wieras eläin'wielä puheen-nostajan tiluksilla pahaa tekee taikka paimen-tamatta kuleskelee pitkin raja-aitaa, niin on raja-naapuri welmollinen ottamaan osaa mainituksa raja-aidassa, ja kihilakunnan oikeus ratkaiskoon hei-dän riitansa ja antakoon puheen-nostajalle walta seuraawana kewanä aita-osa teettää riitaweljen kustannuksella, jos hän sitä itse ei tee eikä teetä.

2:ksi. Aitaa olkoon kolmea laatua: a) tiheä ja wahwa pellon-aita, jolla taroitetaan eestä pait muita elukoita myös sikoja ja lampaita; b) har-wempi niityn-aita, jolla ei taroiteta sikoja eestä, ja c) harwa metsämaan ja laitumen aita, joka on ai'ottu waan sarwi-karjaa ja bewoisia vastaan.

3:ksi. Rumpainenki raja-naapuri tulisi ottamaan osaa raja-aidassa sikäli, mihin luokkaan hänen maansa aidan kohdalla kuuluu ja mikäli paimen-warjelus täällä kohdalla on waikata. Jos saman luokan maata ei ole aidan kummallaki puolella, niin osallisuus aidan panossa olisi se, että metsä-maan isäntä aittaa yhden sylen, siinä niityn omis-taja panee 2 syltä aittaa, ja pellon kohdassa met-sämaata, aittaa pellon isäntä 3 syltä kun metsä-maan omistaja aittaa yhden sylen. Jos naapurit eiwät tahdo yhtä pitkän ajan paimenetta aidan tur-wassa syöttää eläimiänsä, niin panfoon se aittaa enemmän, kuka kauvemmin eläimiänsä paimenetta syöttää sikäli, että se, joka 4 kuukautta käyttää kar-jaa, saapi jako-määräkseen $\frac{5}{14}$; kuka 3 kuukautta, se $\frac{4}{14}$; kuka 2 kuukautta, se $\frac{3}{14}$; ja kuka 1 kuukauden, se $\frac{2}{14}$. Maamittari toimittakoon näiden määräyklien mukaan aita-jako, jos rajanaapurit eiwät muuten keskenään suostu.

4:ksi. Jos kuka hywänsä tahtoo oman tahi toi-sen metsän, niityn eli pellon kohdassa tiheämpää ja wahwempaa aittaa kuin toinen on welkapää pa-nemaan, niin olkoon hänellä walta se saada, mutta hänen pitää sikäli ottaman enemmän osaa aidan panossa, mikäli hänen waatima aita on teoska kalliimpi.

5:ksi. Jos kuka rajanaapuri käyttää eläimiä syötössä ilman tarikka paimennusta pitemmän ai-kaa kuin aitaus-jaoissa on suostuttu, niin olkoon toisella osakkaalla oikeus saada uusi aitaus-jako sen kustannuksella joka rikkoi, ja saakoon rikkoja osuutta aidassa sen ajan mukaan, kuin hänen eläimensä owat paimenusketta käyneet raja-aitaa myöten.

(Jatk.)

Omituisia matka-muistelmia.

(Jatko n:sta 21.)

Wiipurissa muistutteli joku ferran, että kaasu-putkia pitäisi johdattaman kello-torniinkin, ja si-hen muuttaman walkeiset numero-taulut, joista wiis-feritkin yöllä edemmäksi näkyisivät, walo ollen kuin ulkomailla semmoisten tauluin takana.

Warhain aamulla läksin Schaffhausen'ista Rhei-niä ylöspäin taas Bodensee'lle. Tämän järwen luo-teisessa pohjukassa, jossa Rhein-wirta jatkautuu, on kaupunki Konstanz. Tähän höyrylaiva seisah-tuu puoleksi tunniksi, joll'aikaa tullimiehet siinä kat-sastelewat kapineita. Me matkalaiset ennätimme vielä käwellä parilla kadulla. Täällä on ennen ollut 40,000 asukasta, ja nyt on waan 6500. Mikä siihenkin lience syynä? Wanhan aikuiset huo-neet seisowat autioina, jota vastaan muissa kau-pungeissa on ahdinko. Paituria pititettiin, mutta tätä tehtiin höyry-koneella, joka rannalla ramusi. Täällä juhtui mieleheni, kuinka waimaloisesti tä-män juhteen sellainen työ koto-kaupunnissa käsi-woimilla käwi, kun suomalaiset puhaltaisaan las-

fetteliwat wenäläisäfin peesniä, ja sitten taas muu-taman ferran, rautahamarata nuorilla kohottaen, patfasta tuumittain pohjaan ramahuttiwat. Kun kansakouluin kautta ihmiset enemmän ihmistyiisivät ja parempaan taipuisiwat, niin koneet helpommin toimittaisiwat tämmöisiä raskaampia töitä.

Konstanz'ista kulki höyry Romanshornin kautta $1\frac{1}{2}$ tunnissa Friedrichshafen'iin, josta rautateitse menin Württemberg'in Stuttgart-nimiseen pääkau-punkiin, ja siellä junahuoneesta poikki kadun Royal-Hotell'iin. Helteisen päivän yö oli tullut, siis käwin lewolle, jättäen sammarini ikkunan auki. Maatesfani oli ukkosen ilma nousut, jonka leima-uksista ja näissä wuorimaissa warsin ankarasta jyrynästä sekä raikka-sateesta hawahduin ja kiireh-din ruutuja sulkemaan. Aamun raittiissa ilmassa käwin tätä wiinamäkilöillä ja ihanoilla metsikoilla ympäröityä kaunista kaupunkia katsomassa. Ru-ninkaan linnalla, jonka sisästä kuuluu olewan 365 sammaria, on suuressa puutarhassa myöskin mar-morisia muoto-kuvia ja weden suitsuttaja. Sen edessä muuttivat, suuren torin yli soitolla tullen, sotamiehet wahia. Toisen leweän kadun warrella on kirjasto-huone, jossa sanotaan olewan 300,000 nidosta, 3600 käsikirjoitusta, ja 9000 Bibliaa 80:llä eri kielessä, joista eräs kirjaston-hoitaja näytti minulle suomenkielisen ja lapinkielisenkin Bib-lian; edellinen oli painettu w. 1640. Myös Stutt-gart'issa on siwistytäväin taidoin museo, mal-lein warasto, kirkoja, ynnä muita katsottawia, joissa kaisissa, yskin ollen, en kutenkaan malttanut käydä. Sen lähestöllä on Hohenheim'in tunnettu maawiljelys- ja metsähoidon-opisto, jossa joku suo-malainenkin on oleskellut. Turhaan poliisikamma-riessa yhden tuttawan taitolaisen asunnosta tiedus-teltuani, jouduin myös tämän mäfististä pelloista ja puistikista ihanan seudun läpi illaksi Heidelbergiin. Aamulla tämän kaupunnin läpi mäen jyrkem-mälle juurelle astuttua, palikka siellä saattajan aasinsensa, jonka matalan harmaan ja pitkäformai-sen satuloi-tun eläimen selässä ratsastin ensin Mol-fencur'in rawintolaan, ja siitä ylempiä kuffulalle, jossa kiipejin keisarin-tuoli nimiselle toruille. Eten-fin täältä on häwä näkö-ala kaukaisille wuoristoille, pelto- ja niitty-maille, wiina-mäkilöille ja niiden wälitse mufistelewalle Rheini-wirralle, sekä sille Heidelberg'in kautta juoksewalle Neckar-joelle. Saat-tajani osoitti minulle sen toisella puolella olewan metsikon, jossa ylioppilaiset, poliisin filmistä salat-tuina ja tawallisesti toweriensä wartioideissa, keski-näisiä riitoja somittaaksensa, owat kahden miekkaisilla. Milloinka Saksan ylioppilaisillakin se paha tapa lop-punee, kun wähyäpätöisistä aitoista kaswoillensa saa-tuja arpia tahi naarmoja vielä pitäwät kunnian merk-feinä! Tältä metsäiseltä wuorelta palasimme toista tietä alas. Jyrkemmissä paikoissa on kiwiset por-taat. Näissä aasi punaisene pehmeine satulanensa juoksi edellämme; minä ja sen omistaja jälestä.

Toinen majatalo tuli etehemme. Sen lähellä on lampi, jossa säynäitä kaswatetaan. Yhdellä puo-lella sulua uiwat parwittain suuremmat, toisella pienemmät kalat, joita vielä pienemmällä syöte-tään. Siellä on myös suden-kaimoksi kutsuttu lähde. Tarina siitä kertoo, että eräs prinsessa muinoin wettä noutaisa, olisi susilta siinä rewitty. (?) Asem-pana on wanha linna raunioissa. Rakennus-tai-don rikkaus ja keski-ajan lujuus näkyy vielä sen jäännöksissä. Ranskalai-sten sitä hajalleen ampu-a yrittäessä, oli osa muuriesta kaatunut ojaan kallion koksena, kiwiä lohkaistematta. Wiime wuosikadalla iski salama siihen, ja poltti kaiken palawaisen. Sen seiniä foristawat vielä weistetyt kuvat. Sen kellerissä nähdään mahtawan suuri tamminen tyn-nyri, johon 236 kuormaa wiiniä kuuluu sopiwan.

Tämän wieressä on puinen mies, kuwa entisestä howi-narriista, jota sanottiin hirweästi juoneen. Linnan pihasta tullaan kauniisen puu-tarhaan, jossa näytetään satoja wusia wanhan puun. Rhytti-maassa olewasta ravintohuoneesta päiwällisen saatua, kannatti aasi minut lähtöpaikalleni, jossa eräästä huoneesta kaunis moni-ääninen laulu kuului, jota saatantani sanoi kansakoulusta tulewan. Saatua luvun astua sisään, alotti iäkä opettaja juuri kirjoitus-tuntia seitsemänkymmenen 12—14 wuotisten poikain kanssa. He saivat par'ailaan käytännöllisessä elämässä kaawoina tarpeellisia aineita kirjoittaa. Opettaja sanoi heidän tähän ikään asti käywan alemmässä koulussa, sitten tässä, ja viimein 16:n ikä-wuoteen jouduttuansa vielä ylemmässä. Saksan-mailla on tietysti pakko koulun käyntiin kaikelle nuorisolle. Hän näytteli minulle heidän somia piirustus-wikboja, ja antoi kartalla osoittaa Suomenmaata.

Waan höyry-waunuin lähtö-aika oli kofta edessä, jonka tähden kiitettyä fiirehdiin niihin, ja tulin wapaupunktiin Frankfurt, Main-wirran luona. Hotellissa oli reisuwaisille muutamissa kammareissa myös wannat ruisku-saunan kanssa tarjona. Näissä yleisesti mukaisissa saapi halukas itseänsä pestä ja itseksensä olla, eikä niinkuin Suomen kylwyissä, joissa useimmalla walloista pitää oleman piika apuna, kun itse ei kehtaa tahi kysene. Jos kumminsin niissä tawallisesti pidettäisi joku ämmä, tahi niinkuin Wenäjällä miehille mies, niin olisi se siweydelle parempi. Vielä oli aika mennä teateriin. Siinä italialainen opera-seura kuwaili „tytöitärtä.“ Heidän laulunsa ja kielenä kuului ihaistuttawan kauniille. Loosissa en kuitenkaan pääsenyt paikalleni, koska frinoliinit olivat tiellä. Wastat lopulla mamfelit älysiwät owella seisojan, ja tefiwät kofteliaisesti tilaa, mutta myöhään.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Wirolahdesta 19 p. toukok. „Mistä saataa ne semmoista siementä mikä itäsi?“ on melkein ja joka ainoan isäntä-miehen puhe, kuin he koftaawat toisiaan. Todella onkin huono koftaus, kuin talonpoika raukan pelto jää kuffaisia kaswamaan paremman siemenen puutteessa. Moni on kyllä kylwänyt sitä omaa epä-ituisia siementä; waan mitä siitä tulee, se on tietämätön. Mantalaisemme kyllä rientsiwät Wirolasta lauran siemenen saantiin, mutta niitäkään eiwät sano tarffa-ituisiksi. Suwikyhwön puuhaasta juohuu mieleeni kertoa, että eräässä kylässä täällä oli talonpoika niin ahkeraassa pelto työssä, ettei muistanutkaan Helatorstain olewankaan viime torstaina, jolloin laittoi wä-fensä töihin ja itse meni tawallisuuutta warhemmin hyräillen pellolle, jossa rauhallisesti tefi työtään, noin murkina-päiwiin asti. Waimonsa kotona ollessa juohui toki mieleen mennä naapuriansa lat-somaan, jossa hawaitti suureksi häpeäkseen pidettävän ja pyhitettävän pyhää. Kottiinsa tultua rientsi hän siis miehensä tykö, ja huusi: „herra Jumala, joutu pois, tänäpäiwänä on Helatorstai, muut owat jo firkoissa!“ Semmoista tuhmuutta on seassamme, ettei edes sen werran tiedetä milloin on pyhä milloin arki. — Ukkoista olemme kuulleet tänä fewänä jo kaffi kertaa: ensimmäiseksi 12 p. ja toisen kerran 14 p. tätä kuuta. Kulkewia jäitä, jotka owat tehneet tuntuwia wahingoita merellä purjeh-tioille, on tänäkin päiwänä vielä meri-liikkeelle wastuksena. Euloista käfemme ääntä saimme kuulla 6 p. tätä k., jolloin näimme foto-linnun, pääskyi-senkin, terwehtien maataamme.

J. Ah—n.

Ulkomailta.

Sota-asioista ulkomailta ei saada muuta sanaa, kun että ne owat vielä entisellä kannallaan.

Yksityisiä ilmoituksia.

Med Högvederbörligt tillstånd
gifwa undertecknade
Fredagen den 29 Maj
uti Societetshusets salong
CONCERT.

Program.

1. Aria ur "Friskytten" af Weber.
2. Sonate af Beethoven för Piano. 1:sta Allegro.
3. "La Zingara". Romance af Donizetti.
4. "Capriccio", af Mendelsohn för Piano.
5. a) "Nella" af Meyerbeer.
b) "Valllickan" af Josephson.
6. Fantaisie af Thalberg för Piano.
7. "Il Baccio", Vals af Arditi.

Biljetter à 60 kop silfver säljas vid ingången.

Konserten börjas kl 7¹/₂ e. m.

Philip Jakobsson.

Ida Jakobsson.

Wiipurin Biblia-seura pitää wuosi-juhlan sa tulewana lau-wantaina 30 päiw. tätä kuuta kello 3 jäl. puol. päiw. Suo-men firkoissa, ja kutsuu tämän kautta kunnioitettawan yleisön tälle juhalle, jossa sekä saarnataan että Seuran wuosi-kertomus julkastaan. Juhlan lopetettua, kootaan myös kollehtia seuran awuksi P. Raamat. ostamiseksi köyhälle rahwalle. Wiipurissa 28 p. Toukokuuta 1863.

Käsystä

D. W. Segerward.
Seuran Sulka-herra.

Tiistaina 9:tenä päiwänä kesäkuuta kello 4 jälkeen p. p. pidetään Maaseolan maawiljelys-koulun oppilaiden kanssa tie-teis-opillinen tutkinto.

(3) 1

Resp Abonnenter å Stadsbibliotheket underrättas härmedelst att bibliotheket ifrån och med den 1 nästinstundande Juni till den 1 September kommer att hållas öppet hvarje söckne dag kl. 1—2 på dagen, men derefter åter den vanliga tiden eller fr. kl. 12 till 1.

Die Verehrten Abonnenten der Stadt-Bibliothek werden benachrichtigt, daß die Bibliothek, vom 1:sten Juni bis zum 1:sten September, jeden Wochentag von 1 bis 2 Uhr offen gehalten wird.

J. Innanen.

Uti A. Falcks bokhandel

kan prenumereras på följande: (utgifna i Stockholm.)

Månads Rosen, Illustrerad Familjebok. innehållande nyttig och nöjsam lektyr af rikt omwexlande innehåll, såsom den lifegna af G. Cleves och en stor artad skildring af karakterer, sådana, som Peter den 1:sta, Katharina den 1:sta, Menschikoff m. fl jemte skildring af Garibaldis lif m. m. Dessa utkomma, för hela året, i 16 heften à 30 k. p.r. heft. med 6:te och sista heftet medföljer i gratis premie en stor lithograferad planche och fins 6 olika sorter att väljas. Obs. 1:ta heftet är att påses.

Berlin, Deutsche Original-Novellen nebst Übersetzungen der besten Schriftsteller des Auslandes Berlin bei Sacco. Es erscheinen von dieser Zeitschrift 12 illustrierte Lieferungen à 30 kop. jährlich, wovon die 1:te Lieferung zur Einsicht vorliegt.

Kupittaaan Wesiparannus-laitos Turussa.

P. Senrifin terweys-lähde.

Se hywä maine ja luottamus, jonka tämä kylpy-laitos h:ra arkiaterin ja lähtimiehen G. J. Benedorffin johdattaessa on saanut ja siitä seuraawa jokawuotinen kylpy-wierasten lisääntyminen, on lehottanut kylpyhuone-yhtiöä sekä awaroimmaan huoneet, että toimittamaan uflamman ajanmukaisen parannuksen, joita wuotisesti lisääntynyt harjantuminen ja keinol-lisesti käytetyn wesi-lääkinnän hywät waiikutukset owat maa-tineet. Niille jotka jo ennen Kupittaaan paikat ja tawat tun-terwat, saamme sanoa, että tänä talwena on nais-wäen puo-lella rakettu lisä-rivi sekä uflampi höyry-saoppi mies-samoin

kuin naiswäen puolella; wettä imee uusi höyry-kone, joka kelpo-tavalla huoventaa kylpy-saantia.

Raajarikoille, rammoille ja muille kowin sairaille, jotka eivät kestä kylpy-laitoksen ja lähinten kaupunki-asuntoin wä-
lillä käymistä, on 10 asuntopuonetta kylpy-huoneen lähellä valmistettu. Uusi ja soma ravintola rakennetaan, josta koku-
tuullisella hinnalla kaikkina aikoina saadaan helvollista ra-
wintoa

Kylpy-laitoksen lähellä on wuorotuita huoneita niille, jotka
niitä haluavat; tästä saadaan kirjallisia tietoja johtokunnalta.

Kupittaan puiston edessä olewa entinen hewos-tori tulee
ojitettavaksi, tasoitettavaksi ja istutettavaksi käytävään lewit-
tämiseksi.

Kaksi uutta pikasesti kulkewaa höyry-wenettä, jotka samoin
kuin Kupittaan rakennuksetkin tulewat valmiiksi kewän ensi-
päivänä, kuljettawat kaupungin ympäristöllä meren puoleen,
joten siis sopii merimedessäkin kylvää. Joka wiikko Tuhol-
maan, Helsinkiin, Pietariin ja Ouluun sekä niitten wäliin
kaupunkeihin Suomen ja Pohjan lahden rannoilla kulkewat
höyry-laivat toimittawat Turulle köykäsen ja luonnikkaan yhy-
ten den foto- ja ulkomaan wälillä.

Paitos awataan kesäkuun 1 p. tänä vuonna ja kylpemistä
pitkitetään siihen asti kuin ilmat myöden antawat; toimottawa
on että ne, joitten sairauden parantaminen ottaa pidemmän
ajan, tulisiwat mitä warhemmin.

Lääkitys-hoitoa pitää wast'edeskin herra arkiateri, rohwe-
sori ja tähtimies G. J. Borsdorff, saman ohjeen mukaan kuin
kymmentenä edelliselläkin vuonna, eli niin-tawoin että ynnä
weili-lääkityksen kanssa milloinka waan tarwitaan, käytetään
rohtolain lääkkeitä. Ne sairaudet joita niin-tawoin weili
parantaa, owat seuraawat: liude-jarvy, koku-tauti ja yleinen
liude-heikkous, pitkällöisen taudin perästä tulewa jäntein heik-
kous, pitkällöinen jännehtiminen, kaikenlaiset säilöstytaudit
olfoon ne lihossa tai jäsenissä, ja niistä tulewa jäsenten lii-
kuttamisen vaikeus, rampaus, jonka syyn ei ole selkeä-tyimen
kuivuminen, muutama sairaus joka tulee mäsän, pernan tai
munuisten turwistumisesta, walfowenitus, kokuun siirtyminen
ja raju weren-wuonti, kuukautisen juoksun pysähtyminen, koku-
yskä ja siitä tulewa hedelmättömyys, monentapaisia pitkällöi-
siä henkitys-konein kitumisia: keuhko-tauti, joka ei vielä ole
märkää ruvennut purkamaan, pitkällöinen yskä, rinta ja sy-
dän-repun wesi-tautia, waalehtumista, feriputia ja pahanta-
paisia pufamia ja muita riisa-wifeja, muutamia pinta-wesi-tau-
tia, kuppaa, muutamaa wanhempaa ja pahempaaakin kuppaa,
jonka parantamiseksi ennen on käytetty eliwää hepiää, jota
paitti weili tekee iki-hyvwä jostakin tuimasta taudista päästyä
mutta vielä ollessa heikko, walu-tautia ja monioita muita
kitumisia vastaan.

Kaufana asuwat sairaat, jotka haluawat kuulla weili-lää-
kityksen sepiwaisuutta tautiansa vastaan, lähettäkoot mitä
yskemmin kertomukset sairaudestaan, joissa ilmoittakeot tau-
din kaikki kujeet ja sen ensi alun, kuin myös minkä ikuinen
se muuton nyhy-aikoina on, sekä milläillä oli sitä ennen.
Myöski ilmoitettakoon sairaan itä ja mitä muita aianhaareja
oli si sen selwittämiseksi joweliata. Kirjeet lahetetaan herra
arkiateri ja tähtimiehelle Borsdorffille, jonka ajunto touke-
kuun loppuun asti on Helsinki. Sairauden kertomukset pitää
olla tehdyt, joko saksaksi tai ruotsiksi.

Turusta, helmikuussa 1863.

Johtokunta.

Pudonnut.

Emellan Poliskammaren och paradplan den 21 Maji för-
lorades en äldre Fem Rubels sedel och om någon rätt-
sinnig hittat den vare god allmänna densamma emot he-
derlig wedergällning å detta blads tryckeri.

Löydetty.

En guld Brosch, är hittad för en längre tid vid
Hotoka gästgiveri. Närmare meddelande hos

Joh. Ettinger
Guld och Silver arb.

Wuokrataan.

Å grefve Tolstois egendom 5 verst från staden uthy-
res öfver sommaren 3 rum och kök med eller utan mö-
bel. Å samma ställe försäljes äfwen utmärkt goda potä-
ter till 3 1/2 rub. tunnan.

(3) 1

IFrån d. 1:sta Juni, 3 rum vid stora gatan inom f. d.
fästningen. Efterfrågan kan ske hos fru Reikelin i Beck-
manska stenhuset vid Finska kyrkan. Uppassning kan fås
å stället.

Myytämänä.

En fem veckors gammal tjurkalf af Ayrehire
rase å Naulasaari egendom i Wiborgs socken.

Nyiligen inkommen

Schweitzer

Holländsk och

Eidamer Ost hos

(3) 1

W. Neustroeff.

Myytämänä kaikissa Suomenmaan kirjakaupois-
sa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa.
(J. W. Villja ja Rumpp. kirjakaupantaja-yhtey-
den Turussa kustantamia.)

Bionin oikea funingas. N:o 1

Jumalan waltakunta ei ole puheessa, waan woinassa. N:o 2.

Kristillisiä Lauluja, wiesattawia Kirjowirjien nuoteilla N:o 3.

Synnistä Pyhää Henkeä vastaan N:o 4.

Kristillisiä Lauluja, wiesattawia sekä Wirtsi-kirjan että omilla
nuoteilla. N:o 5

Salullisen Miikki Lapsen wiili wirttä. N:o 6.

Kristityn ahtistuksesta. Saarna neljäntenä sunnuntaina Eop-
piaisesta. N:o 7.

Kaksi uutta Sengellistä wirttä. N:o 8.

Kuin yksi kirja sisältäwä 25 kappaletta kerralla
ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1
Markalla ja 60 pennillä.

Höyrylaivain Liike.

Ångfartyget WIBORG,

fördt af kapt. Th. NYSTRÖM,

afgår från S:t Petersburg till Wiborg hvarje Thorsdags
morgon kl 9 1/2.

Wiborg till Fredrikshamn & Helsingfors hvarje
Fredags morgon kl. 4.

H.fors till F:hamn & Wiborg hvarje Söndags
morgon kl. 6, och

Wiborg till S:t Petersburg hvarje Måndags
morgon kl. 9.

Ångfartyget VICTORIA,

fördt af kapt. H. I. HANSSON,

afgår ifrån S:t Petersburg till Wiborg hvarje Lördags
morgon kl. 9 1/2.

Wiborg till Lovisa & Helsingfors hvarje Sön-
dags morgon kl. 4.

H.fors till Åbo hvarje Måndags morgon kl. 8.

Åbo till H.fors hvarje Måndags eftermiddag
kl. 8.

H.fors till Lovisa & Wiborg hvarje Onsdags
morgon kl. 6.

Wiborg till S:t Petersburg hvarje Thorsdags
morgon kl. 8.

Ångfartyget AURA,

fördt af Kapten C. G. CONRADT,

afgår ifrån Stockholm till Åbo hvarannan Tisdag

Åbo Helsingfors Onsdag.

Helsingfors Wiborg Torsdag.

Wiborg S:t P:burg Fredags

S:t P:burg Wiborg Tisdag.

Wiborg H.fors Onsdag.

Helsingfors Åbo Torsdag.

Åbo Stockholm Fredag.

Närmare upplysningar å härvarande Ångbåts-Comp-
toiret.

Ångslupen PONTUS

kommer tills vidare, att afgå alla söknedagar från Wi-
borg till Trångsund kl. 8 f. m. och kl. 4 eft. m. fr. Wi-
borg till Juustila kl. 7 om afton, fr. Trångsund till Wi-
borg kl. 10 f. m. och 3 1/2 eft. m. men om Lördagarne
kl. 6 eft. m., fr. Juustila till Wiborg kl. 6 om morgonen,
alla dagar i veckan utom om Måndagarne.

Om söndags eftermiddagarne kommer Pontus att göra
lusturer från Wiborg till Juustila eller Trångsund, men
kan äfwen förhyras för söndagarne, om derom aftalas före
kl. 11 om Thorsdags förmiddagarne med

Hackman & C:o.

Wiipurissa, M. A. Jiliasuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 22.

Rouju-aika Wiipurissa Päätähden perästä.

Raha-kurssi.

Pietarissa 29 (17) Toukokuuta.

London	36 ¹¹ / ₁₆ , ¹⁵ / ₁₆
Amsterdam	179 ¹ / ₂ , ³ / ₄
Hamburg	32 ³ / ₈ , ¹⁵ / ₁₆
Paris	384, 383 ¹ / ₂

Wiipurista.

„Sodan uhkaufset,” sanoo Helsingin Uutiset, n:o 34, „pysyvät vielä ylinnä keskuustelu-aineena. Wälistä kallistuu asia rauhaanpäin, wälistä taas kuulun sotaiselta enemmän kuin milloinkaan. Utkomaan sanomalehdet tulewat mustina ja soastuina tänne. Erittäinkin käytetään ruotsalaisiin sanomiin runsaasti painomustetta. — Sotawarustuksista puhutaan paljon. Kenraali-kwernerin lähtö Pietariin luullaan olevan jossakin yhdistyksessä sotawarustusten kanssa. Puhe on panna toimeen 10,000 miehen suuruinen sotamiehistö-osasto, johon kuului paitsi kaartin pataljoonaa, myös ne yhdeksän Suomen jaettua ruotu-pataljoonaa, joidenka kunkin lukumäärä korotettaisiin 1,000 mieheen.” Wiipurin seuduille seisomaan odotetaan tänne näinä päiwinä noin 4000 miestä Venäen sotawäkeä ja Uuraan salmen luo rakennetaan tykki-warustuksia.

— Wiipurin Suom. Kirjall. Seuran kokouksessa viime perjantaina, 29:s Toukokuuta, sai Wilken koulun johdattaja, h:ra J. W. Murman, omaista anomuksestaanja eron wirastansa, luettuna tulewan Eyskuun 1:stä päivästä, jontähden mainittu Wilken koulun johdattajan wirka, jota seuraa wuotuisesti palkkana 2400 markkaa ja lisäksi vielä 600 markkaa koulu-huonein siivoomista ja lämmitämisistä warten, päätettiin julistaa haettawaksi 56 päivän kuluessa, luettu mainitusta Seuran kokouspäivästä ollen hakemus-kirjat lähetettävät kirjallisuus-seuralle. — Kun Seura ei kansionut Wilken koulun toista luokkaa vielä tarwittawan, niin kaikki koulun entiset oppilaat, kolme wuotta koulussa oltuaan, saivat erolirjan koulusta, jontähden ihan uusia ja alkawia poikia nyt tulewana syksynä tulee koulun otettawaksi, ja niiden seassa myös kaksi wapaa-oppilasta, toinen Wiipurin ja toinen Lapweden pitäjältä, joille koulu kustantaa ruu'an, waatteet ja kirjat. Julistuksella kirjoissa sekä paikkakunnan sanomalehdessä on wanhempia lehoitettawa laittamaan poikiaan Wilken koulun 1:nä p. tulemaa Eyskuuta ja kuka lastansa wapaa-oppilaaksi tahtoo, hän sitä ennen jo ajoissa ilmoittakoon sen aikomuksen Lapweden tai Wiipurin seurakuntien kirkkoherroille. Ehtona päästä koulun on, että poika on täyttänyt yhdeksän wuotta ja osaa wälttämästi lukea kirjaa sisältä sekä pienen laskemuksen ulkoa. Jäseniksi Wilken koulun toimikuntaan, jossa mainitut kirkkoherrat owat toinen esimiehenä toinen wara-esimiehenä, wälittiin lakmannin lautamies Juh. Mansikka Wiipurista ja lautamies Juhana Orjõnpoika Taaskula Lapweden pitäjältä sekä kirjallisuus-seuran jäseniä h:rat: asessorit M. Lawonius, howioikeuden si-

teeri M. Alopaeus, konsuli W. Hackman, tohtori S. K. Gorander, wara-tuomarit F. Th. Mechelin ja N. K. Hornborg, wara-maakamreeri E. Olsoni, wara-kirkkoherra Adolf Melander, herra Joel Sundén, opettaja Jaf. Innanen, kauppa-konttorista R. Wallenius ja suntio Pullinen.

Aitaukswelwollisuudesta.

(Loppu n:o 22.)

6:ksi. Mitä rajanaapurien paimennuksesta ja aitaukswelwollisuudesta on sanottu, se on myös lampuotein ja torpparien kaikin puolin seurattawa heidän keskenänsä sekä myös kyläläisiä ja isäntää suhteeseen.

7:ksi. Jos isännän, lampuodin tahi torpparin luvalla lois-ihminen saapi käyttää eläimiänsä tilan laiturilla, wastatkoon luvun antaja näistä eläimistä, niinkuin omistansa. Kuitenki palkitkoon lampuoti, torppari sekä loisi ensi kädessä wahingon, jos eläimensä mitä wahinkoa tekewät; mutta jos wahinkoa useamman kerran näin tapahtuu, luetaan se maan-omistajan wiaksi ja hän aitaukswelwollisuuteen syylliseksi.

8:ksi. Mitä rajanaapurit aidan jaosta ja panosta keskenänsä suostuwat ja sopiwat, sillä olkoon lain woima. Jos kuka tahtoo tätä sowintoa samote kuin maamittarinki tekemää aitauk-jakoa särkeä, sanokoon siitä toisille osakkaille ennen kofakuun loppua ja sitte seuraawan Marraskuun 1:stä päivästä lukein wiiden wuoden perästä se aitauk-sowinto sekä jako raukee, jos kihlakunnan oikeus ei toisin määrää; kumminki pitääkoon kunkin vielä näinä wiitenä wäli-wuotena aita-osansa laillisessa woimassa.

9:ksi. Jos isäntä huolimattoman torpparinsa tähden on joutunut aitaukswelwollisuuteen, mutta se torppari joutuu pois ja torppa autioiksi, ilmoittakoon isäntä naapurilleen, ettei hän enää tarwitse aita, ja olkoon hän sitte wiiden wuoden perästä tästä aidasta wapaa, ellei oikeus muista syistä pakota häntä aita woimassa pitämään.

10:ksi. Jos kuka ei pane aita-osansa tahi lastee sen lamaantumaa eikä tottele naapurin muistutusta, olkoon asianomaisella naapurilla oikeus, tarpeen waatiessa, panettaa laiminlyöjän kustannuksella aita reilaan, ja laiminlyöjä palkitkoon, jos eläin mainitun syyn tähden minä wahingon on tehnyt. Mutta jos eläin särkee welwollisen aidan ja siten pääsee wahinkoa tekemään, olkoon eläimen omistaja welwollinen heti forjaamaan aita ja palkitsemaan wahinko.

11:ksi. Aidan turmelemisen asiassa on seurattawa Lak. K. 5: 8.

S: 3. 1:ksi. Kenen naapurin luontokappale, siipi-eläin, wuohi eli muu, luvatta tawataan toisen maalla, joka ei ole aidassa, hän ensi kerralla palkitkoon wahingon ja maksakoon kaikki kulungit; toisella kerralla wetäköön hän kaiken sen lisäksi sakkoa puoli markkaa josaiselta eläimeltä; jos useam-

man ferran eläin tavataan toisen maalla, wetä-
köön eläimen isäntä: tämän sikon kahdenkertaisesti.

2:ksi. Kenen naapurin luontofappale, siipi-eläin,
wuohi eli muu, tavataan toisen maalla, joka on
kelvollisessa aidassa, hän maksagoon wahinko ja
kaikki fulungit ja saakoon ensi ferralla salkoa yh-
den markan jokaiselta eläimeltä; toisella ferralla ol-
foon salko kahdenkertainen ja kolmannella sekä use-
ammalla ferralla kolmenkertainen.

3:ksi. Jos naapurit ovat sowingneet käyttämään
eläimiänsä sekaisin yhteisellä laitumella, waan joku
heistä tahtoo sowingnosta luopua, sanokoon siitä
toisille osamiehille ennen Marraskuun 1:stä päi-
wää, ja jos sitte seuraavana kesänä toisen eläin
tavataan hänen mailleen, olkoon eläimen omistaja
edeswastauksen alainen.

4:ksi. Kusfaki tapauksessa olkoot mainitut sivot
kassinkertaisia, jos kenen hywänsä muun, kuin naa-
purin, eläin tavataan eli luwatta paimennetaan
wieraalla, aidatulla tahi aitaamattomalla maalla,
ja palkitkoon eläimen omistaja wahingon sekä kus-
tannukset.

5:ksi. Jos naapurin eläin jollaki tapaturmai-
sella tavalla eli syystä, jota hän ei mitenkään tain-
nut estää, pääsee toisen maalle, waikka paimennus
oli tarffa ja warusa, niin häntä ei sivoteta, waan
maksagoon hän ainoastaan wahingon ja kustan-
nukset.

6:ksi. Raf. Raaren 9: 1, 2, 4 sopii käyttää
luwattomasti kuleskelewan eläimen ottamisesta ta-
kamarikkoon, kuitenkin sillä lisäyksellä, että kiini otettu
eläin on myytävä julkisessa huutokaupassa, jos
sen omistaja ei pane takausta kaiken fulungin, salk-
kojen ja wahingon suorittamisesta eikä itse niitä
maksaa, niin myös jos eläin ei anna siitä hyötyä
kuin sen ruokkiminen ja hoito maksaa. Kuitenki
on semmoisesta kiini otetusta eläimestä sekä huu-
tokaupasta ilmoitus ensin julistettava paikkakun-
nan sanomalehdessä ja kirkoissa.

Pienempiä eroituksia Suomettaren lähettäjän esi-
tyksistä mainitsematta, emme voi kohtuulliseksi kat-
soa, että toisista laukana olewa talo, joka oman-
takeisesti saapi kustantaa itsellensä eri karjatien,
kumminki olisi welwoitettu ottamaan osaa koko ky-
län karjatien aitaamisesta, ja olemme siis (§ 1.
2:ksi) häntä siitä vapaaksi esitelleet. Sitä vastaan
katsoimme (§ 2. 1:ksi) kunki maan-omistajan ole-
wan welwapää raja-aidan tekoon, jos hän sallii
wieraita eläimiä hänen mailleen paimennusetta
kulkemassa ja syömässä. — Suomettaren lähettäjä
tahtoo maamittarin tekemää aitaus-jakoa kestävään
50 vuotta rikkomattomana, mutta sowingnolla teh-
tyä samallaista jakoa kestävään waan wiisi wuo-
ta. Eiköhän noilla pitäisi olla jama laki, koska
ne yhtä lailliset ovat? Ja koska asetuksen tarpei-
tus on totuttaa paimentamiseen ja metsän säästä-
miseen sekä parempaan maawiljelykseen ja karjan
hoitoon, niin katsoimme 50 vuotta kowiin pitkäksi
esteeksi, jos kuka jo siitä ennen ymmärtää aidan
häwittämisestä itsellensä hyötyä olewan elikka pa-
rannetun ja lawennetun wiljelyksen tähden tahtoo
raja-aitaa toisellensikin kohdalle ja siis uutta aita-
jakoa. Myös on kirkkokunnan oikeus, joka riidan
nousteissa woipi päättää, jos kohtuus ja oikeus
waatii wanhaa eli uutta jakoa. Suomettaren lä-
hettäjä tosin antaa lupaa lawentaa wiljelystä myös
rajamailla, mutta pakottaa wiljelyksen parantajaa
kustantamaan raja-aidat omalla kustannuksellaan,
eikä siihenkään anna lupaa ennenkuin wiiden wuo-
den perästä siitä, kuin naapurille on tästä aiwo-
tusta ihan oman maan wiljelemisestä sanottu. Ko-
wa mielestämme on, että se, kuka tahtoo maawil-
jelystänsä parantaa ja lawentaa, ei sitä saa tehdä,
jos ei hän metsää toisien hyödyksi menetä ja häis-

kaa. Sentähden olemme (§ 2. 8:ksi) esitelleet niin
sowingnolla kuin maamittarin ki lautta tehtyä aitaus-
jakoa kestävään rikkomattomana ainoastaan wiisi
vuotta vielä edelleen siitä päivästä, jolloin joku
naapuri tahtoo sitä särkeä. — Jos naapurit ovat
sowingneet käyttämään eläimiänsä yhteisellä laitu-
mella, mutta joku naapuri tahtoo luopua sellaisesta
sowingnosta ja sanoo siitä toisille, niin Suometta-
ren lähettäjä waatii tätä sanomista heti seuratta-
waksi; mutta mistäpä ne muut naapurit niin heti
saawat aitoja mailleen eli paimenia karjalleen!
Sentähden olemme me (§ 3. 3:ksi) esitelleet tätä
sanomista ja luopumista seurattawaksi vasta tule-
wana kesänä.

A. G. G.

Lausun woima.

(Sarko n:sta 21.)

Kolmas kohtaus.

Entiset. Mehtola.

Mehtola. (Keskeyttäen edellisen puhetta, kiivaasti
talonpojille) Teitä hywät kyläläiseni pyydän nyt
ensiksi wiipymään täällä, niinkuin todistajoina mitä
nyt tässä saatte nähdä ja kuulla! . . . (astuu rai-
wetkaasti Wainon eteen) Onko tosi, mitä Orjō minulle
jutteli, että juna Waino, rehellisten vanhempain
lapsi, olet sallinut tämän outo miehen rakastaa si-
nua, waikka tiesit lupauksestasi toiselle? . . . Olet
waitti . . . Tunnusta siis rikokseksi ja häpeä! . . .

Waino. Häpeä olisi ollut jos Orjōn olisi ot-
tanut, tietäen rakastawani toista. Olisin aiko-
mukseni ilmoittaa hänelle kaikki. Waan näen nyt
että hän on tiedustellut salaisuuteni ja myös ilmoit-
tanut teille isä . . .

Mehtola. (kowaa) Haastat rohkeasti, tyttö,
mutta min' olen isäs ja tunnen isän wallan! . . .
Minun tyttäreni ei koskaan saa mennä naimiseen
juoksulaisen kanssa, joka toiwoo elämänsä äänillä
ja runoilla! . . . Tämän miehen kanssa, joka on
sen entisen orjan poika ja sitäkin raukalta isältä
hyljätty! . . . Naimiseen freekan uskoon kuuluvan
weitikan kanssa! . . .

Waska. Häwäise minua mieltäsi myöten . . .
Häwäise minua mieluisesti, wanhus! Harmaat
hiukset pyytävät anteeksi . . . Häwäise minua,
mutta kuulespa . . . älä häwäise isääni, äläkä
uskooni! . . .

Mehtola. Sinulle, halpa-sukuinen, ei minulla
ole mitään sanomista . . . Mutta tyttäreni tule,
ennen kuin ajan junut huoneistani, lannistumaan
isällisen wallan alle! . . . Lankee polwilles, liffa,
ja tunnusta, että pahat enkelit junut riivasi! Lu-
paa, että rakkautesi on palaawa Orjölle! . . . Lan-
kee polwilles! . . .

Waino. (itkein) Jos rakkaus on synti, lankeen
polwilleni teidän eteenne, isä . . . mutta, antaa
rakkauteni Orjölle . . . sitä en taida luwata . . .

Mehtola. (kiwaastullessa lannistaa Wainon laattialle,
huutaen) Sano, ettäs olet Orjōn! . . .

Waska. (juosten heidän wäliin, nostaa yhdellä kädellä
Wainon ylös ja toisella painaa Mehtolaa maahan) Halpa-sukuinen on musertawa ylpeytes! Koskas et
anna minulle tytärtäsi, on kuitenkin Runo-Waska
mies hänet ottamaan! . . .

Mehtola. (Waskan häntä lannistaessa) ai, ai, ai!
auttakaa, auttakaa minua! (koettelee nousta ylös) Ai,
ai, ai! (talonpojat auttavat häntä. Waska, ottaen Wainon
syliinsä, juoksee ulos eifian puolisesta ovesta)

Meljas kohtaus.

Talonpojat. Mehtola.

Mehtola. (pidellen ruumistaan) Voi, voi, voi!
tuo ryöwäri, tuo riivattul voi, voi!

Talonpoika. Jo minä sitä aawistin, isäntä!

Toinen talonpoika. Kyllä mä jo arvasin hänen wehkeet!

Mehtola. Voi tunnoton konna! . . . mutta missä on hän? mihin meni hän? . . .

Talonpoika. Hän meni ulos!

Toinen talonpoika. Ja Wainon otti hän kansansa!

Mehtola. (hätäytyneenä) Ulos? . . . Wainon . . . kansansa? . . . Voi minua onneton! . . . Hän on siis ryövännyt tyttäreni, ryövännyt Wainonit! . . . Voi mitä hirmuista wäkiwaltaa! . . . mutta älkää nyt seiso, älkää olko kuin firsofsat . . . joutukaa toki häntä takaa, joutukaa hywät . . . (tekehtetään).

Wiides kohtaus.

Palwelia. Mehtola. Talonpojat.

Palwelia. (juosten siä-huoneesta): Willi henkifö nyt on liikkeessä eli onko täällä tuli irti, kuin Wasfa tuolla pitkin peltoa, kana fainalossa, metsään lausasi? . . . (Mehtolalle) Mikä Herran tähden teille on tullut, isäntä? . . .

Mehtola. Ja sinä vielä täällä! . . . Voi tunnoton, kuin et rientänyt häntä takaa! Missä on hän? . . . Mihin hän meni? . . .

Palwelia. Minäkö häntä takaa? . . . hm, ei isäntä kulta! en minä ole ennenkään poikien peäissä juossut! . . . en tofikaan . . .

Mehtola. Tunnoton! . . . waistaa kuin fysyn! missä? mihin? . . .

Palwelia. Voi hywä isäntä! tuolla pelkolla, tuolla! sanoinhan jo . . . mutta mitä on hän tehnyt? . . .

Mehtola. Etös tiedä! Hän on ryövännyt tyttäreni! mutta mene nyt! joutu sulkelaan, ja kääse muitakin kansiasi!

Palwelia. Mihin sitte? . . .

Mehtola. Voi sinua hakopää! etsimään, ajamaan häntä takaa! . . . (Palwelia menee.)

Kuudes kohtaus.

Mehtola. Talonpojat.

Mehtola. (aristellen ruumistaan, hätäytyneenä) Mitä nyt pitää tekemäni, sanokaa? . . . ai, ai!

Talonpoika. Ajaa häntä takaa!

Toinen talonpoika. Mutta, jos ei se onnistuisi?

Mehtola. Onnistuu kylläkin! . . . mutta annas olla . . . minä tiedän keinon, oikean hywän keinon! . . . Minä menen Nimiemielle ilmoittamaan . . . hänen täytyy lähteä kansjani ajamaan jaitia sen roiston perään . . . maksakoon se minulle mitä hywänsä! . . .

Talonpoika. Minä ajattelin juuri sitä samaa.

Mehtola: No joutukaamme siis! . . . (walmitaifsewat menemään) Kyllä mä teidänki waiwanne palfitsen! . . . (menewät kaikki oikean puolisesta owesta).
(Jatk.)

Kuulutuksia.

Enligt hit ingången anmälan, kommer den här i staden förlagda militär att å anvist ställe på glacisen uti Wiborgska förstaden verkställa målskjutning, under pågåendet hwaraf en röd flagga finnes upphissad å den derinvid belintliga fästnings vällen. Och jemte det sådant härigenom tillkännagifwes, åtvarnas allmänheten att de tider, då flaggan är synlig å vällen eller målskjutningen försiggår, icke vistas i granskapet af målskjutningsstället, eller färdas med båt å viken i närheten deraf. Wiborgs Landskansli, den 23 Maj 1863.

B. INDRENIUS.

Bernhard Broman.

Kuten on tänne ilmoitettu, tulee tässä kaupunkiessa olewainen sotawäki määräyillä paikalla Wiipurin eiskaupungin latfilla ampumaan pilkkaan eli maaliin; Ampumisen ajalla wiritetään punanen lippu läheiselle linnoitus wallille; josta tämän kautta tieto annetaan, waroitussella yleisölle, lipun nä-

hywiin pantua, oleffimasta ampuma-paikan seudulla sekä we-neellä kuleffimasta sen läheisellä lahdella. Wiipurin Maan-fansseliessa, 23 p. Toukokuuta 1863.

B. Indrenius.

Bernhard Broman.

N:o 2186.

Suomentanut: E. Olsoni.

Sedan hos Magistraten blifvit ansökt om inlösen af staden tillhöriga tomten N:o 56 i Pantsarlaks stads del, så kommer samma tomt att försälgas å offentlig auktion inför Magistraten å Rådhuset Onsdagen den 3 instundande Juni kl. 11 f. m. hvarom hugade spekulanter underrättas. Wiborgs Rådhus, den 23 Maj 1863.

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Till vederbörande delägares uti städernas allmänna brandstods-bolag kännedom och efterrättelse varder härigenom kungjordt att såvida behållningen uti kassans reservfond icke uppgår till det belopp, motsvarande 2 procent af ansvarssumman, som densamma enligt reglementet af den 26 november 1861 minst bör utgöra samt med anledning af den brand, som natten emot den 8 innevarande maj timat uti Helsingfors stad, har Direktionen, på grund af §§ 16 och 49 i reglementet förordnat, att ett års extra afgift skall påföras alla dem, hvilka då nämnde brandskada inträffade, voro delägare i bolaget och tillika till uppbörd utskrifvit denna extra afgift, att inbetalas före den 15 nästinstundande september, vid äfventyr, om sådant försummas, att afgiften kommer med 10 procents förhöjning att genom utmätning hos den försumlige uttagas.

Jemte det Direktionen förty uppmänsar samtliga betalningsskyldige att, till undgående af dylik olägenhet, sitt ifrågavarande åliggande inom utsatt tid fullgöra, meddelas till underrättelse: att för försäkrade egendomar, belägna i Helsingfors eller inom dess agentur, inbetalas afgiften omedelbart till Direktionens kassör, men för försäkringar uti öfriga städer samt på landet kanden erläggas antingen till Direktionen eller och till bolagets agent, som i hvarje stad finnes tillsatt, i hvilket afseende behöriga debetsedlar komma att tillsändas agenterne, för att elter fulljord betalning, med agentens åtecknade kvitto till försäkringshafvaren utlemnas. För försäkrade egendomar på landet afgå debetsedlarne till agenten i den stad, hvarest handlingarne, då försäkringen söktes, blifvit hos dåvordne brandstodskomitén upptedde. Vill ater delägare deponera sin afgift för bolagets räkning i länets landtränteri, är sådant äfven tillåtet, men i detta fall skall originala ränteriqvittanset, vid enahanda påföljd som för försummad inbetalning är stadgadt, sist inom den utsatta förfallodagen till Direktionen eller agenten aflemnas.

I öfrigt tillkännagifwes, att den utskrifne extra afgiften skall jemväl erläggas ej mindre af dem, hvilka före det brandskadan timade, genom skedd brandförsäkringsvärdering och inbetalning till agenten af första årets inträdesafgift, jemlikt § 7 i reglementet, redan förvärfvat sig försäkringsrätt och delaktighet i bolaget, ehuru de ännu icke undfått Direktionens bref å försäkringen, än ock af alla de bolagsmän, hvilka härförinnan hos Direktionen uppsagt sin försäkringsrätt, men enligt stadgandet i § 26 först vid innevarande räkenskapsårs slut komma att ur bolaget afgå. Helsingfors, af Direktionen för städernas allmänna brandstods-bolag i Finland, den 9 maj 1863.

ROBERT TRAPP.

Emil Hjelt.

G. A. UHLENIUS.

Nils af Ursin.

De af Stadens innevånare, som försummat att erlægga Stadsutskylderne för innevarande år, uppmänsas härmed vid utmättings äfventyr att inbetala desamma hos mig senast Tisdagen den 9 dennes före middagen. Wiborg den 1 Juni 1863.

T. Tulander.

Stadsfogde.

Yksityisiä ilmoituksia.

Concert-Anzeige.

Unterzeichnete beabsichtigt nächsten Donnerstag den 4:ten Juni, eine musikalische **SCHIRKE** im Baurhall zu geben, worüber Näheres die Affichen besagen werden

Agnes Denfer,

Sängerin.

Skolbarn emottages i kost och kvarter hos Mamsell Hällström som nästa termin är boende i Bagar Ettingers

gård; närmare öfverenskommelse kan ske i gården N:o 121 i Wiborgska förstaden.

(2) 1

Att jag flyttat till mamsellerne Alexandroffs gård midtemot teaterhuset får jag härmed den resp. allmänheten vördsamt tillkännagifva.

(3) 1

H. Silander,
muraremästare.

Mindre skolbarn emottages i kost och qvarter från nästa hösttermins början till

(3) 3

C. L. Weber.

Tiistaina 9:tenä päivänä kesäkuuta kello
4 jälkeen p. p. pidetään Maaseuran maamielijohdoston oppilaiden kansa tietois-opillinen tutkinto.

(3) 2

Saettava wirka.

Johdattajan wirka Wilen alkais-soulussa on täten julistettu haettavaksi Wiipurin suomalaisen kirjallisuus-seuran tykönä viidenkymmenen tuuden (56) päivän kuluessa, tästä päivästä lukuin. Johdattaja, jolla on ruotuista palkkaa 2400 markkaa ja lisäksi vielä 600 markkaa soulusuojen siivoomista, walaistusta ja lämmittämistä warten, on wellapaa antamaan opetuksia 28 tuntia wiikossa Wiipurissa 29 & Toukokuuta 1863.

Kaakun mukaan:

A. G. Corander

(3) 1

Palvelukseen haluawa.

En äldre hushållerska önskar sig plats helst hos någon äldre ungherre å landet; närmare i enkefru Kajanders gård i S:t Petersburgska förstaden.

Pudonnut:

Torstaiiltana jälkeen kello 10 kadotettiin aiasissa, Kommentantin kartanon ja Wenajan linnan wäällä yksi musta siltinen sateenvarjo (paraply), josta palkintoa vastaan voipi tuoda Kommentantillen.

Thorsdagsafton efter klockan 10 förlorades under åkningen, emellan Kommandanthuset och ryska kyrkan en svart siden en tout cas (mindre paraply), hvilken emot ersättning torde återfinnas hos Kommandanten.

Wuokrataan.

Auf der Heimath Masalar 10 Werst von Wiburg an der Helsingforschen Land-Station sind zwei Wohnungen mit Keller, Pferde-Stall und Wagen Remise für die Sommer Monate 1863 zu vermieten, zu erfragen beynt dortigen Arentator Wählberg.

Å grefve Tolstois egendom 3 verst från staden uthyres öfver sommaren 3 rum och kök med eller utan möbel. Å samma ställe försäljes äfven utmärkt goda potäter till 3½ rub. tunnan.

(3) 2

Myötään.

1 Rojal om 6½ octaver säljes till facilt pris hos Stads-Rådinnan Mikvitz, äfvensom atskilliga möbler.

1 Flügel von 6½ Octaven wird billig verkauft bei der Staats-Rathin Mikwiz, wie auch verschiedene Möbeln

1 Рояль о 6½ Октавахъ продается за сходную цену у Статской-Совѣтницы Миквицъ, а равно разная мебель.

För billigt pris och med särdeles förmånliga köpevillkor försäljes gårdarne N:o 233, 236 och 237 i S:t Petersburgska förstaden inom Juni månads förlopp af

(2) 1

T. Tulander.

Nyligen inkommen

Schweitzer
Holländsk och
Eidamer Ost hos

(3) 2

W. Neustroeff

Färska Ostron etc.

i nya Colonialvaruhandeln midtemot klocktornet.

(2) 2

En ny och välgjord tvåsitsig Lineal-Schäs hos Målaren

C. G. Rönn.

Одна новая двухъ мѣстная Линейка отличной работы у маляра

K. F. Рённъ

Uti öfra våningen af Grefvinnan Stevens gård vid parplanen försäljes ett större bokskåp till nedsatt pris.

(3) 3

Lübska utsädes poteter hos

Lybfin siemen potattia myypi
(6) 3

T. Tichanoffs Söner.

T. Tichanoffin Pojat.

Limonade gazeuse, Selters- och Sodavatten till billiga priser ifrån Hartvalls vatteninrättning hos

(3) 3

Heinr. Heitmans Enka.

Lybska utsädes Poteter hos

Hackman & C:o.

Saffan siemen potaattia myöpi

(3) 3

Hackman & C:o.

GRAVERADE PITSCHAFTER

å 3 mark stycket, i stort urval hos

(10) 10

C. G. Clouberg.

Myytävänä kaikkissa Suomenmaan kirjakaupoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa. (J. W. Villja ja Rumpp. kirjakaupantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Kaksi hengellistä wirttä. N:o 9.

Kaksi hengellistä wirttä. N:o 10.

Kolme wirttä. N:o 11.

Yksi nuorukaisten sydämeellinen laulu. N:o 12.

Kristillisen Raikaus syntisin. N:o 13.

Stijä. Saarna J. W. Krummacherilta. N:o 14.

Wiesäädhylle. Wainoista ja miehestä. N:o 15.

Wanhempain Kunnioittamisesta. N:o 16.

Ensten kasvatuksesta. N:o 17.

Palkollisille niin myös Isännille ja Emännille. N:o 18.

Kuin yksi kirja sisältävä 25 kappaletta kerralla ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Söhyrlaiwan kulu Wiipurin ja Kuopion välillä.

Mantainen Söhyrlaiwa "Alio" tulee tulewana kesänä säännöllisesti kulkemaan Wiipurin ja Kuopion väliä, käyden sekä meno- että tulo-matkalla Lauritsalassa, Puumalassa, Savonlinnassa ja Leppäwiroilla.

Kähtö-ajat tulewat olemaan:

Wiipurista joka Maanantai kello 6 edellä puolen päivän, Kuopiosta joka Torstai kello 5 e. p. v. ja tulee laiwa, joka ottaa kuljettaaksensa sekä kulkioita että kuletus-tawaraa, mutta ei ole tarfettettu hinausta warten, meno-matkalla lähtemään Lauritsalasta kello 5:den paikoilla. Wiipurissa Toukokuussa 1863.

Johdokunta.

Ångbåtsfart emellan Wiborg och Kuopio.

Jernångfartyget "ALIO" kommer att under instundande sommar göra regulerade turer emellan Wiborg och Kuopio, anlöpande, såväl under fram- som återresan Lauritsala, Puumala, Nyslott och Leppäwirta.

Afgångstiden blifwer:

från Wiborg hvarje Måndags förmiddag kl. 6, från Kuopio hvarje Thorsdags förmiddag kl. 5; och kommer fartyget, som medtager passagerare och fragt-gods, men ej är älsedt för bogsering, att omkring kl. 5 om aftonen afgå från Lauritsala under bortresan. Wiborg i Maj 1863.

Direktionen.

Ångslupen PONTUS

kommer tills vidare, att afgå alla söknedagar från Wiborg till Trångsund kl. 8 f. m. och kl. 4 e. m. fr. Wiborg till Juustila kl. 7 om afton, fr. Trångsund till Wiborg kl. 10 f. m. och 5½ e. m. men om Lördagarne kl. 6 e. m., fr. Juustila till Wiborg kl. 6 om morgonen, alla dagar i veckan utom om Måndagarne.

Om söndags eftermiddagarne kommer Pontus att göra lusturer från Wiborg till Juustila eller Trångsund, men kan äfven förhyras för söndagarne, om derom aftalas före kl. 11 om Thorsdags förmiddagarne med

Hackman & C:o.

Wiipurissa, M. A. Zilliafussen kirjapainossa.

Toimitus-stavastaa A. G. Corander.

Painos- ja salii: J. F. Palmgren.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 3 marffaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a a n:
3 illiä kuskien kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikkissa maamme postikonttoreissa

N:o 23.

Perjantaina 5 päivänä Kesäkuuta.

1863.

Wiipurista.

Ritarieikki on armosta nimitetty seuraavaiset Wiipurissa olevat ja olleet wirkamiehet, nimittäin:

Keis. kun. Stanislawi tähdistön toista luokkaa:

Howi-oikeuden neuvos ja ritari Vösgren; Rannan kihlakunnan tuomari, howioikeuden asessorin Rawonius; läänin-kamreeri, magister Helsingius; yleinen esittelö-sihteri Senaatisissa y. m. Snellman; Oli-johtajan apulainen Maamittauksen ja Metsä-hoidon hallinnossa, howineuvos Lindh, ja koulun rehtori sekä inspehtori, mag:r Ahrenberg;

Keis. Unnan tähdistön kolmatta luokkaa taas:

Howretin neuvos Möllerus, ja howioikeuden asessor y. m. R. K. El. Grotenfelt.

Samote on tähdestön jäseneksi nimitetty: Ju'an kirkkoherra, rowasti, mag:r Moprus, Stanislawi tähdestön toiseen luokkaan, ja Saarijärven kirkhera, rowasti ja mag:r Stenius, sekä Wiipurin ruotsalaisen ynnä suomalaisten seurakuntien kirkk. Försten, Unnan tähdestön 3:nteen luokkaan.

Kamari.neuvoksen nimen ja arvon on niinkään saanna: Bankin komissarius Wiipurissa, ritari Gripenberg.

Waltiöpäiwä-järjestys (jatko 20 nrosta). Kun säädyt sitte kokoushuoneisiinsa kokoontuivat, rupeewat he, kufin kohdastansa, toimeen panemaan jäsen-waalia niihin waliofuntiin, joita Keisari pyytää taikka säädyt muutoin katsowat tarpeelliseksi. Tässä tarkoituksessa walitsee kufin sääty enjin jäsenistänsä selliaan luwun walitsijia-miehiä, joka waali toimitetaan suljetuilla seteleillä, jotka sitte poltetaan. Kun ritaristo ja aatelisto, jolla on oikeus walita kufin waliofuntaan kufi sen werta jäseniä kuin kufin muu sääty, waliomiehistöin kautta on ilmoittanut muille säädyille, kuinka monta jäsentä ritaristosta ja aatelistosta kufin waliofuntaan tulee, kokoontuvat walitsijamiehet säädyittäin ja walitsewat kufin säädyistään waliofuntajäseniä, joita pappis-, porwaris ja talonpoikaissäädyt kufin walitsee puolen siitä luwusta, jonka ritaristo ja aatelisto on päättänyt walita säädyistään; jonka jälkeen waali-protokolla finetillä suljetaan ja annetaan säädyille, jonka täysilukuisessa kokouksessa se awataan. Jos waliofuntajäsen silloin tahtoo luopua pois hänelle jiinä annetuista luottamuksesta, ilmoittakoon sen kohta säädyille ja walitsijamiehet walitsewat toisen jäsenen hänen sijaansa.

Jos Keisari tahtoo salaista waliofuntaa, elokseen 21 p. 1772 annetun hallitusmuodon 47 §:n mukaan, määrää H. Majesteettinsa waliofuntajäsenten luwun. Tässä waliofunnassa keskustelee Keisari, joko itse taikka sen miehen kautta, jonka

tahtoo siihen asettaa, määrätysissä järjestyksessä walittuin jäsenten kanssa niistä asioista, jotka hänen mielestään ovat salaisina pidettävät; ja on näille jäsenille kaikki ne oikeudet annetut, jotka itse maan säädyillä ovat. Mutta kaikki asiat, jotka wolwat olla julkisina, ilmoitetaan säätyin täysi-kokouksille ja lykätään heidän keskusteltaviksi.

Salaisen waliofunnan kokouksissa tulee maamarsalkin ja puhemiehen sekä talonpoikaissäädyn sihtierin olla läsnä; samoin olkoot he muiden waliofuntain kokouksissa saapuvilla, jos he sen hywäksi näkewät; kuitenkin päätöksiin ja äänestämiseen osaa ottamatta.

Salaisen waliofunnan jäsenet sekä maamarsalkki, puhemiehet ja talonpoikaissäädyn sihtieri tekewät waliofunnan ensimmäisessä kokouksessa salassa-pitämisen walan Keisarille tahi sille, joka H. Majesteettinsa sijaisena on. Waltiopäiwämies, joka on walittu salaisen waliofunnan jäseneksi ja on tehnyt walan sekä ottanut istunnon waliofunnassa, ei saa sitten luopua näin otetusta toimestansa, ilmoittamatta laillista estettä Keisarille tahi sille, joka waliofunnassa on H. Maj:nsa sijaisena.

Kaikkissa muissa säätyin waliofunnissa, paitsi salaisessa waliofunnassa, on puheenjohtajana ritariston ja aateliston ensimmäinen läsnä-olewa jäsen. Kuitenki saa maamarsalkki, jos hän niin tahtoo, ruweta semmoiseksi puheenjohtajaksi.

Waltiofunnassa, jonka joku sääty erittäin itselensä määrää, walitfoot waliofunnan jäsenet joukostaan puheenjohtajan, paitsi ritarihuoneen waliofunnassa, jossa puheenjohtajana on se, jolla ritarihuoneen-järjestyksen mukaan siihen on oikeus.

Keisari määrää sihterit ja pöytäkirjan kirjoittajat salaiseen waliofuntaan. Muut yhteiset waliofunnat ottawat itse sihtierinsä ja kanslia-palvelijansa. Näiden Waltiofuntain kaikki sihtierit ja tarpeelliset palvelijat saawat palkkansa yhteisistä waliowaroista. (Jatk.)

Mitä Allio merkitsee.

On tässä lehdessä jo olnu puheena sanasta „Allio,” joka nyt on Saimaa-wesä syntämän rautaisen höyrylaivan nimenä. Allio silloin sanottiin merkitsewän samaa kuin isäntä. Tätä merkitystä on kuitenkin waikea selittämättä ymmärtää, etenki kun, miten wäittämätöntä on, sanan johdatus eli synthy-perä on alasta ja sillä siis, miten Newallin sana-kirjasta näkyy ja jo Tapiossa on wiiottu, myös on muunkin alustan kuin alusen merkitys.

Otawa kuitenkin ei ollut wäärässä, werratesaan Kalevalan mukaan „Wuo'n” (wuoksen) „allioa weden isäntään.” Meidän esi-isät muka pafanal-

lis aikaan arvelivat kullafi luonnon esineellä (esim. kaskawalla puulla) olevan haltiansa, ja tämän asustelevan sen esineen alla. Senpä vuoksi myös noissa vanhoissa runoissamme luetaan

„Mannun eukko, maan alainen,”

ja tässä „alainen” merkitsee myös „isäntää” eli emäntää, s. o. haltiaa, samote kuin Alio wärsyssä: „Ween isäntä, wuon alio” — Sanalla sanoen: Alio Suomen muinais jumaluus-tarussa merkitsee saman kuin „Necfen” vanhassa ruotsin eli Skandinavian mytologiassa; sillä tämäki weden haltia luultiin weden alla asuntoa pitävän, miten huomataan esim. seuraavista tutuista Afjeliuksen wärsyistä:

„Djupt i hafwet på demante-hällen
Hwilar Necfen i grönan skrud.”

H. K. K.

Kewäellä.

(Lähetetty)

Kewät luonnon ihanuus,
Wirkistää nyt mieltä;
Suwen tulon suloisuus,
Taas tehoittaa fieltä
Niin laulan wirren wienoisen,
Ehkä perät' pienosen.

Nyt kuuluu joka haaralta,
Kuin linnut laulaat filwan,
Iloisesti kun waaralta
On päässeet koti-ilmaan
Mailt' wierailt', jossa talwen
Pitkän wiettiit, kylmän.

Pesäns rakentaat taitawast',
Ihmeellisellä järjellä
Eorwaawat sangen foreast'
Jouhilla, karwoill', kääreill'. —
Sie, ku hyljit järjestyst',
Katsa tänne pian nyt!

Laaksoisetki kukoistaat,
Kun neidot wallan nuoret;
Lehto ompe rauhaista,
Ja meidän pienet nuoret
Kukkaissill' on täytetty,
Baikk' työtä ei oo käytetty.

Järwet, wein tynnehin,
On kun peilit firksaat, —
Ne luonnon käsi walmisti;
Mut' kieli ei woi wirkkaa,
Ja ymmärrys on kohno kans'
Kokea luontoo kokonans.

Ole.

Omituisia matka-muistelmia.

(Jatko n:o 22.)

Frankfurt a. M., yksi niistä saksan liiton neljästä vapaa-kaupungeista, Saksan keisarin vanha waali- ja kruunus-kaupunki, sisältää uudemmassa osassa, kuin Main-laiturin puolella, myös palatin kaltaisia huoneita, ja on merkittävä kauppa-paikkana etenkin markkinoinsa tähden. Siihen länsi-puoleisista juna-kartanoista tullessa, näkee matkailainen sitä 5 vuotta sitten torilla asetettua Gutenberg'in muisto-patsasta, joka kuwaa tätä kirjapaino-taidon keksijää, kuin myös aikaisiansa Faust'ia ja Schöffer'ia; sen juurella on eri-wertauskuvia. Sen lähi-tienolla seisoo walettuna täällä syntyneen mainion kirjailijan Goethe'n muoto-kuwa, ynnä wertauksia teoksistansa. Kaupungin linnoitukset ovat jo ammuin aikoja sitten muutetut kätöwely-paikoiksi. Olin kernaasti käynyt Saksan yhteyden puolustajoiden keskestelemisiä täällä kuuntelemaassa, jos tilaisuus siihen olisi ollut, mutta nyt puolipäivän täällä oltua, kiirehdin kotiin päin. Jo aikaisin iltapuolella jouduin Main'iin, jossa

otin yökorttierini „Englischer Hof” nimisessä rah-tierissa. Joukko muisto-merkkiä muistuttaa tästä roomalais-aikuisesta linnasta, joka vielä on saksan liiton ensimmäisiä suojia. Nykyään siellä pidetään preussiläistä sekä itäwastalaista sotawäkeä. Vuonna 1857 hajosi siellä ruuti-torni ilmaan, ja saattoi paljon tapa-turmioa kaupunkilaisille. Wahti nykyin siellä wallille nousemista. Tämän vanhan kaupungin monet kadut ovat kapeat ja moni-poltowiset. Semmoisista tulee kummastella, ett'ei niissä monikertaisissa huoneissa ja niiden luhtifammareissakin ahtaasti asuwaiset useimmin ole kärsineet tulipaloista. Warowammasti liikkuneet tulen kanssa, waikka tupakau polttaminen kaduilla ei ole kielletty. Vait kuorman wetäjiä, muita ajawaisia en nähnyt; ainoasti jalkawäkeä, jotka kadulla kuin kotona liikkuiwat. Asunnosta on hupaisa nähdä esim. niitä naapuritalon eri-ferroissa asuwaisia, jotka, toisen tarkastelemisesta huolimatta, wapaasti toimittawat asfaroitaan. Talon edessä huuhtoo ja pitkäwarisella harjalla pyyhkii piika katua. Ne tarfat saksalaiset eiwät pidä monta palweliata; näillä siis on enemmän tekemistä. Hyppiwaisten lasten siwuitse hoiperoipi tuossa vanha ämmä sauwallansa. Kohteliaa nuori mies, älyten raukan waiwaloista kulkua, tarttuu hänen kainaloonsa, ja taluttaa hänet taloon. Rheini wirtaa kaupungin siwu. Jauho-mylläinä näkee monta alusta rinnakkain ankkurissa. Namulla kuljin minäkin höyrylaiwalla myötä-wirtaa. Wasta-wirtaa tuli wastahamme uilampia matkalaisineen, sekä aluksia wetäen. Molemmiin puolin näet wähi-wäliä jyrkillä wiini-mä'eillä osittain raunioissa olewia entisten ritarein linnoja. Etenkin kaunis on tällä matkalla „Corelei” niminen paikka. Tyhjin lausaus höyrystä kaikui ympäröitseniä kallioita wastaan. Uilampi tyhjänsi wähitellen pntellisen renskaa; minä join tällä tilaisuudella Admanshausen wiini-rypäleistä puserrettua. Mielet elehtywät hetkellä siitä. — Rhein'in warrella olewat kaupungit Koblenz ja Bonn oliwat jo ohitse, kun iltapuolella Köln'iin jouduimme. Täällä on se suuren suuri ja kuin kasku taidollisesti seitsemättä sataa vuotta rakennettu katoliikkilainen tuomiosirkko, joka viimeinkin parin vuoden perästä kuuluu walmiiksi joutuwan. Sen wanhin osa näyttää jo murenewan, ja pensaita kaskua sen katottomalla tornilla. Näkö-ala siltä on suurenmoinen. Kallis-arwoisia kappaleita on sirkossa paljon; kauniita lasi-maalauksia nähdään sen korkeissa ikkunoissa. Sen ulko- ja sisä-seinien wälitse pääsee portaita myöten ympäritse, ja taitawasti on se kaikin puolin tehty, — tarkemmalla kauneuden tunnolla kuin Sisakin sirkko Pietarissa, miten kalli wenäläistä saattajallemme myönnyttiwät. Mitä se rakennus kaikkineen jo maksanee? Vielä äsken kerättiin eri-uskolaisilta eri maissa sitä warten melkoisia summia. Entisen Ranskan raakalaisien sotamiehien sanottiin sitä ryöstäneen, ja sirkkoa bewoistallina pitäneen. Köln'in tunnettua haju-wettä wiedään kaikkiin maihin. Sen kauniissa museum'issa oli siihen aikaan näytelys kaawaus- ja maalaus-taidon tuotteista eri haaroilta. Edellisestä oli lueteltu 120, jälkimäisestä noin 1500 kuwaa. Niitä käwin kahtena päivänä 5 tuntia peräkkäin katsomassa, ja kuitenkaan en ennättänyt tarkastella kun wähiösen osan, sillä useimman kuwan edessä tuli kauemmin wiipyä, jos mieli nauttia sen ihanuudesta. Sittenmin näin Düsseldorf'issa kirjakaupassa vielä nykyisten maalajien kuwa-kokousta. Heidän opistossa käwin lyselemässä siellä olewista suomalaisista, mutta mies ei tietänyt nimittää heidän korttierinsa, eikä minulla ollut aikaa kauemmin siellä wiipyä. Tässä kaupungissa asuu mies, joka paperista warsin siwäsi

saksilla leiffelee kumaisia, jonka taitoa myöskin woipi ihmetyllä. Hän ei enään kuulu näkemään niitä tehdä, mutta entiset somat palaisensa ovat lewitettyinä useille. Raupungin suurella torilla näin paljon sotawäkeä, (husaareita ja jalkawäkeä,) joka muualta oli kokenut, peli-sotaa harjoittelemaan. Elokuun 12:tenä päivänä iltapuolella tulin Düsseldorfista, jolla on liimäärin 50,000 asukasta, waapriffi-kaupunkiloihin Elberfeld ja Barmen, jotka, kullakin ollen eri hallituksensa, kuitenkin ovat niin liitysten toistaan kuin Hamburg ja Altona. Niissä, E. ja B:ssä, asuu yhteen luettuna 100,000 ihmistä, ja niiden ympäristöllä noin 18000 henkeä joka sarja-peninsulmalla, jotka näiden kaupunkien teollisuudessa ovat osallisia ja joiden asunnot tiheästi täyttävät ne lafsot. Etenkin on niissä pumuli-, sikkis- ja nauha-tehtaita, sekä turkkilais-punan värjäys-huoneita. Elberfeld'issä on komeassa huoneessa, jonka yläkertaan taidollisesti (ilman että alus-hirret tahi muu niitä kannattaisi) yhteen-pantut malmiset portaat wiewät, kutoma-koulu, josta minulle myös annettiin painetulla arfilla selitys. Siinä on kolme osastoa. Ensimmäisessä opetellaan kaiken-laatuista kutomista tieteellisesti sekä käytännöllisesti, saadaksensa oppilaita tehtais tahi sellaislaisten tawarain kaupan itsenäiseen johdantoon. Siihen kuuluu ensin tieto aineista ja niiden valmistamisesta eri waatteiksi; sitte kutominen monenkaltaisilla kangas-puilla; Luuvun-lasfento laikesta siihen kuuluvaisesta; Wysterin kaawoin sekä omista keksinnöistä piirtäminen, y. m. — Toisessa on piirustus-taidon opetus vielä moni-puolisempi ja täydellisempi, useimmille elatus-keinoille tarjottuna. Kolmannessa on etenkin kemiallinen opetus värjäreille ja muille taitolaisille tarjona. Melkein pitkin vuotta pidetään wiikottain 36 tuntia tämän opiston eri luokissa luennoita ja harjoituksia, joista luettelo liiemmin ja tarkoin saatää. Ensi opin osasta on korkein maksu, eli noin 120 rpl. 1½ wuodesta.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Uuden Kirkko-la'in esittelön komitea alkoi keskustelunsa, 22 p. toukok. Turussa. Jäseninä siinä ovat, arkhipiispan johdannella: piispat Dittelin ja Grosterus; tuomioprovasti Renwall; probwesori Schauman; kirkkokunnan provasti ja tohtori Euro-paen; howioikeuden asessori Dahl, ynnä Raat-salmen kirkk., rowasti Bergh.

(N. II)

Suomalainen koulu Helsingissä, yliopistolaiosten perustama ja tähän asti Yliopiston opettajan Krohnin sekä w. t. kappalaisen Sihvoisen hoidossa ollut, jossa suomi-kieliset ylioppilaat ovat palkatta antanunna opetusta, on nyt saannu wahvemman tuen ja siis paremmat toivot tulewaisuudelleen. Kaupunnin porwaristo on muka suostunut toisna tiistaina tekemään silleen apua 400 ruplaa wuodessa.

Andreasta 26 p. toukok. — Oltipa täältäkin jotain sanelemista aikojen merkittisyudesta jos halu siihen myöntäsi ja ymmärrys antasi alun, waan se kummastuttaa puusta katsojan mielen, kuinka wä-hän täältä tietoja sanomain palstoille lähetetään, waikka Otawa on naapuri. Eana Otawa pitää ukkojen silmät taluttaa puoleensa tirkistämään su-loista päivän koittoa, joka on lähenemäissillään, se Suomen kieli ja waltio-päiwät, waan lieneekö kes-sän waloifat yöt silmämme ajan merkeistä pois kääntäny. Ilahuttawaa jos lohduuttawa on muil-lenkin kuulla ja nähdä, jos se waikka lännes-tä nousewa aurinko, se armas Suomen kieli, pääsis kapalolapsen siteistä ja saisi puettaa pököyt

jalkoinsa miehen askeleilla astuakseen; johon on monta waiwaa ja wastusta saanut kokea. — Ilmat ovat kylmät ja kaswut kuiwat kaswannoltaan. Täm-män kuun 24 p. tuli raseita tuulen ja kylmyyden kanssa, jotka peittiwät niityt ja pellot walkeaksi, waan tunnin ajan seistua alkoivat wähentyä; mutta 25 p. tuli suurilla paloilla lunta, ja ilma on kyl-mä kuin syksyllä. Rukiin laihot on yläwissä multa- ja hiekkamaisssa toiwon täyttäväiset, waan ala-wissä sawi-maisssa, jossa yläanne jää seisoi, perin huonoksi ja katoonkin määny; siis ei ole toiwoa hywästä wuodesta, jos ei Jumala jymillä siunaa. — Kirjeeni taitaa pitkäsi wirua, sillä luulen Toi-mituksen ei näitäkän hyweksiwän kuin on wä-hän arwoiset asiat. Waan jos

ymmärrys ylewä mulla

Olis töissä taitawissa,

Miin mä laittaisin laweat

Tiedot, täältä tiedustasin,

Jotka puolesta puhui

Maamme muodon muinaisuutta,

Kielemme fituwan töitä.

Waan on jäykkä jänne suotu,

Risiko kieleni alalle,

Ett'en saattane sanella,

Tohtine tosin puhua

Maamme muodon muinaisuutta,

Pitäjäämme piirin töitä.

M. Pennanen, maamies.

Hippakunnan sanomia.

(Porwoosta).

Kirkkoherran walissa Bieksämäellä on Wäntharjun kappalainen, w kirkk. Alfel Imm. Berner saannu useimmat huu-dot — W kirkkoherran nimi ja arwo on annettu ol-neelle kirkk. wiran toimittajalle Wiipurissa Tit. Th. Tim. Ternellille. — Saattawana ovat: Hartolan eli Rusta-wuksen sekä sita eretetun Joutsan uuden pitäjään kirkkoherra-wirat. — M ä ä r ä t t y: kirkk. apulainen Nuomijärwellä, ma-gister Joh. Witikka, kirkk. yfäthys apulaisessi Helsingiin.

Taksa,

lasfettu Wiipurin Maistraatissa, niin kotimaisille kuin myös Wenajältä Wiipuriin tuotujen ruoka-aineiden hinnoille Kesä-kuusja 1863.

Tynnuri rukiita 6 r 30 f.; tynnuri kauroja 4 r.; 1:n sortti heiniä 30 f. ja 2:n sortti 25 fep. leiwissä; hienot weh-najauhet 1:n sortti, 9 leiwisan painawa salkki 12 r 30 f., 2:n sortti 9 rupl., ja leiwiseittäin 1:n sortti 1 r, 2:n sortti 75 fep.; ruisjauhot 1:n sortti 7 r. tynnuri, ja lei-wiseittäin 1:n sortti 60 f.; tattari ryyhit 11 r., hirs ryyhit 1:n sortti 15 r ja 2:n sortti 14 r, ohran ryyhit 10 r ja kau-ran ryyhit 10 r. tynnuri, manna ryyhit 1. r. 40 f., perl ryyhit 1 r 20 f. leiwissä; herneet 1:n sortti, 36 kappaa siäl-tawä kuli 16 r., 2:n sortti samete 14 r.; hieno-laatuinen weh-naleipa 10 f. naula, ½ naulaa 3 fep ja ¼ naulaa 2, ½ f., ruisleipä 3 f. naula, 2:n sortti 2, ½ f. naula; 1 naula Suo-men 1:sta sorttia täällä teurastettua hywää paisti-lihaa 8 fep., 2:nen sortti eli hywa joppa-liha 6 fep. ja 3:s sortti eli huonempi samallinen 4 fep. naula; suomen suolattu liha 1:nen sortti 6 fep., 2:nen sortti 5 fep. ja 3:s sortti 4 fep. naula; suolattu ilan liha 1:nen sortti 15 fep., 2:nen sortti 12 fep., tuores ilan liha 1:nen sortti 15 fep., 2:nen sortti 12 fep., sawustettu stinkku 16 fep., sawuttamaton samallinen 14 fep naula; lampaan liha 1:nen sortti 10 fep. 2:nen sortti 7 fep. naula; wäskan liha 1:nen sortti 6 fep., 2:nen sortti 3 fep naula; tuores wei 25 fep., ja ruuan valmistukseen kelpaawa wei 18 fep. naula; liinawei 17 fep. naula, ja 1 naula suolaa 1 fopekka.

Wiipurin Maastuwasja, 30 p. Toukokuuta 1863,

Viran puolesta

J. G. Heinrichus

Kuulutuksia.

Sellaisille taittomuiksille, iltatöille ja wallattomuiksille, kuin perästä mainitaan, on tässä kaupunnissa, paitsi laillista sakkoa ja wahingon palkintoa, määrätty seuraawat uhkasakot, nimittäin:

1 o. Raupungin karkalaitumelle laskea raawaita taikka elaimia, ennen kuin määrätty maksu heistä on paimenelle toi-mitettu ja lippu häneltä lunastettu. Uhkasakko 1 rupla 50

topeettia hopiassa, asetettu Eääninhallituksen päätöksesä, 25:tenä p. heinäkuuta 1852.

2:o. **Kuin kuntasuoneessa ja teaterissa seuroja ja näytelmiä pidetään, ajaa hewoita ja ajomäkkiä owten eteen, ennen kuin niitä kutsutaan poliisi palvelioin tai fantarmien kautta. Uhfasakko 2 rupl. hop., saatty Maaherran päätösfellä, 13:tenä p. tammikuuta 1852. N:o 74.**

3:o. **Kiwenfarkeminen ampumisen kautta kaupungin puiressä, ennen kuin Magistraatti eli Poliisi-kammari siihen luvvan on antanut. Rikselletty 5:den hop. ruplan sakolla, Maaherran päätösfellä, 12:tenä heinäkuuta 1836.**

4:o. **Kaupungin katuloilla ja teillä kulettaa lautoja, hirttiä eli muita sellaisia pitkiä ranvoja ristikko-suormassa, taikka muuten kuin pitkin karria laottuina kessällä, ja häntä're'en avulla talwi aikana. Uhfasakko 5 ruplaa hop., asetettu Maaherran firjeessä, 23:tenä p. joulukuuta 1839.**

5:o. **Kaikki ilkatyö kaupungin ryytimaissa, puutarhoissa ja käwelys-paikoissa, niinkuin puihen ja oksien taittaminen, kufien reviminen, kuffakpenkkien tassominen, käwelyminen nurmella taikka muualla kuin tiepolsuja myöten, ruohon niittäminen, istuimien, lystikammarien ja aitausien pilaaminen eli farkeminen, koirien taikka eläimien lasteminen sinne, ja muu wallattomuus; kielletty Muinan ryytimaissa, 5:denia toijissa käwely-paikoissa 10:nen hop. ruplan sakon haastolla, Maaherran päätösfellä, 1:senä p. huhtikuuta 1840, 7:tenä p. kesäkuuta 1844., 6:tenä kesäkuuta 1846 ja 12:tenä kesäk. 1852.**

6:o. **Mukien ja wenheiden kiinnittäminen pitkän sillan kassuihin eli kassi-patsaihin. Uhfasakko 5 ruplaa hop., Maaherran päätöksen mukaan, annettu 3:tenä p. Elokuuta 1843.**

7:o **Uraffamiestä, joka kaupungin kyyti-hewoita pitää, on, 5:den hop. ruplan uhfasakolla, kielletty tunkemaan reisuwaille enemmän hewoita, kuin asetukset waativat, sekä kohtaamaan reisuwaisia järjettömällä tawalla eli loukkaawilla puheilla, Maaherran päätös, 22:senä p. huhtikuuta 1847.**

8:o. **Teatterissa polttaa tupakkaa muualla kuin alakerran rawinto-suojassa, taikka teatteriin ottaa warweensa koiria. Uhfasakko 5 ruplaa hop., Maaherran päätös 13:tenä p. tammikuuta 1852.**

9:o. **Siekan kaimaminen Mestimäellä kiskempänä uuden kirkkomaan aitaan kuin wiiskymmentä kynnärää; kielletty 5:den hop. ruplan sakon haastolla, Maaherran päätösfellä, 28:tenä p. marraskuuta 1857.**

10:o. **Kaupungin katu-lyhtiä ja niiden patsaita wahingoittaminen eli farkeminen. Uhfasakko 5 ruplaa hop., Maaherran päätöksen mukaan, annettu 30:tenä p. Marraskuuta 1860.**

11:o. **Magistraatin luvatta aitaan wana eli muulla tawalla hallitukseensa ottaa suurempaa eli pienempää palstaa kaupungin maata. Uhfasakko 10 ruplaa hop., Maaherran päätösfellä 25:tenä p. heinäkuuta 1842**

12:o. **Luvatta saupakki pitää olutta, mettä ja kaljaa. Rikselletty 10:nen hop. ruplan sakolla, Maaherran päätösfellä 13:tenä p. tammikuuta 1836**

13:o. **Waromaton tulen-käyttämisen sellaisissa paikoissa, missä lautoja, halleja eli muuta puu-ainetta pinoissa pidetään, kielletty 10:nen hop. ruplan sakolla, Maaherran päätöksen kautta, 13:tenä p. heinäkuuta 1853.**

14:o. **Eääninhallituksen päätös, annettu 13:tenä p. marraskuuta 1857, asettaa 10:nen ruplaa hop. sakkoa kaupungin weto- ja ajomiehille, jos he määrättyllä ajalla ei tule warakyytiä toimittamaan, kuin poliisi eli taaraari heitä siihen työhön on käskent; taikka jos he tulewat tyydyttämään huonoilla hewoilla ja ajo-kaluilla.**

15:o. **Kalan-poikien eli puolikasruuisen kalan kaupittaminen, josta Maaherran päätösfellä 21:senä p. Maaliskuuta 1861 on pantu 10:nen hop. ruplaa sakkoa, sekä myöjälle että ostajalle.**

ja 16:o. **Rikselletty 25:den hop. ruplan uhfasakon haastolla: että Uraan salmessa alusista purkaa warapaino-lastia muu- anne kuin haminamestarilta osoitettuun paikkaan, sekä että alusista wistata weteen hiekkaa, lastuja ja muuta rujaa, eli toisella tawalla rikkoa wästen Maaherran päätöstä, 28:tenä p. syyskuuta 1852., josta täydellisempää tietoa woipi antaa Haminamestari, Kuoskwanhin Pusa.**

Sulistettu Wiipurin kuntasuoneessa, 9:tenä p. Toukokuuta 1863.

Magistraatin puolesta:

Robert Örn.

(3) 3

J. G. Heinrichus.

Yksityisiä ilmoituksia.

Wördsam annmälan!

Att jag numera är flyttat till förra gästgifveri gård Kron S:t Anne stadsdel. derom får jag mina respektive kunder underrätta, samt att jag såväl efter årsaccord som för gången med beredvillighet tillhandagår med läkarevård. Wiborg i Juni 1863.

(3) 1

G. Ganszauge
Veterinär Läkare.

Skulle någon ordentlig renskrifware önska vinna anställning såsom tingsbiträde hos Domare på landet, kan Hofrätts Assessorn Nils Grotenfelt meddela underrättelse, hos hvem sådan emploi erhålles.

(2) 1

Skolbarn emottages i kost och qvarter hos Mamsell Hällström som nästa termin är boende i Bagar Ettingers gård; närmare öfverenskommelse kan ske i gården N:o 12: i Wiborgska förstaden.

(2) 2

Att jag flyttat till mamsellerne Alexandroffs gård midtemot teaterhuset får jag härmed den resp. allmänheten vördsamt tillkännagifwa.

H. Silander,
muraremästare.

(3) 2

Tiistaina 9:tenä päivänä kesäkuuta kello

4 jälkeen p. p. pidetään Maasfolan maawiljelys-koulun oppilaitten kansa tietois-opillinen tutkinto.

(3) 2

Saettava wirfa.

Sohdattajan wirfa Wilken alfeis-koulussa on täten julistettu haettavaksi Wiipurin suomalaisen kirjallisuus-seuran tyfönä wiidenkymmenen kunden (56) päivän kuluessa, tästä päivästä lusein. Sohdataja, jolla on wuotuista palkkaa 2400 markkaa ja lisäki wiela 600 markkaa koulusuoijen siivoomista, walaistusta ja lämmittämistä warten, on welfapää antamaan opetuista 28 tuntia wiikossa. Wiipurissa 29:8 Toukokuuta 1863.

Kaslyn mukaan:

A. G. Corander

(3) 2

Wuokrataan.

I gl. gästgiveri ett gladt rum med skild ingång.

(3) 1

Ifrån den 1 Juni detta år uthyres, såväl öfver sommaren som uppå ett helt års tid, Charaktärs byggnaden uti gården N:o 2 inom Wiborgska förstaden, innehållande 7 rum, tambur, kök och bagarstuga, äfvensom en mindre våning bestående af 2 rum och kök. En större trädgård äfvensom nödigt antal uthus finnes att tillgå. Om hyresvilkoren öfverenskommes med ägaren.

Ett fortepiano af 6 $\frac{1}{2}$ octav. står att hyras eller att säljas uti gården N:o 248 i S:t Petersburgska förstaden.

(3) 1

Å greffe Tolstois egendom 5 verst från staden uthyres öfver sommaren 3 rum och kök med eller utan möbel. Å samma ställe försäljes äfven utmärkt goda potäter till 3 $\frac{1}{2}$ rub tunnan.

(3) 3

Myötlawänä.

Lybska utsädes poteter hos

Bandholtz & C:o.

Siemen emenia Lyybetsistä

Bandholtz ja K:nin tyfönä.

Любские картошки для посева у

(4) 1

Бандхольца & Комп.

För billigt pris och med särdeles förmånliga köpevilkor försäljes gårdarne N:ris 233, 256 och 257 i S:t Petersburgska förstaden inom Juni månads förlopp af

(2) 2

T. Tulander.

Nyligen inkommen

Schweitzer

Holländsk och

Eidamer Ost hos

(3) 3

W. Neustroeff.

Lübska utsädes poteter hos

T. Tichanoffs Söner.

Lyybetsin siemen potattia myypi

(6) 4

T. Tichanoffin Pojat.

Ångslupen PONTUS

gör i söndag den 7 Juni kl. 3 efterm. en lusttur till Juustila. Passagerare afgiften för fram och återresan 50 kop. Wiborg den 4 Juni 1863

Hackman & C:o.

Wiipurissa, M. A. Siiliakuksen kirjapainossa.

**Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.**

Oisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 23.

Nonu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Raha-kurssi.

Pietarissa 2 Kesäk. (21 Toukokuuta.)

London	36 ¹⁵ / ₁₆	13 ¹⁵ / ₁₆
Amsterdam	180 ¹ / ₄	3 ³ / ₄
Hamburg	32 ¹³ / ₁₆	13 ¹³ / ₁₆
Paris	383 ¹ / ₄	386 ¹ / ₂

Wiipurista.

Agnes Denkerin laulannossa viime torstaina oli hyvin vähä kuuntelijoita, — ei muuta kuin noin 30. Pää-syy tähän kuitenkin täsi olla että laulanto ensi oli aiottu pidettäväksi, miten Otawassakin ilmoitettiin, Baurhall'issa, vaan pidettiin kaupunkin societeetti- eli seurue-kartanossa. Läsnä-olijoiden mielisuosi ilmoittii nähtävästi ja kuultavasti. — Sunnuntai-iltana Hän antoi uudet laulajaiset, ja jilloin todella Baurhallissa.

— Homi-oiikuden asessor, ritari Alf. von Weissenberg on armoissa nimitetty läänin-yhteeriksi Wiipuriin.

Waltiopäiwä-järjestys (jatko 23 n:rosta).

Salaisen waliokunnan pöytäkirjain alle kirjoittaa maamarsalkki, ja oikastuksen jälkeen kirjoittaa niiden päälle Keisari tahi se joka on hänen sijaisenaan waliokunnassa; jotka pöytäkirjat sitte läpitse vedetään ja jinetillä suljetaan. Saman waliokunnan pöytäkirja-otteiden alle kirjoittaa se palvelioista, joka siihen määrätään, ja muiden waliokuntain mietinnöt allekirjoittaa ensimmäinen waliokunnassa virkaa-telewä jäsen kustakin säädystä.

Ruotšikin waliokunnassa, jonka säädys asettawat, videtään se työntapa, että waliokunnan jäsenet kaikiista säädysistä yhdessä kassille ottawat ja valmistawat heille lykättyt asiat ja kysymykset.

Kun aivan tutkintoon käydään, asettaa puheenjohtaja waliokunnalle esityksen sillä tavoin ja niin järjestyksessä, kuin asiain ratkaisemisesta säätyin täysi-kokouksissa alempana enemmän sanotaan. Kaikki äänestämiset waliokunnissa tapahtumat säädystään ja kunkin säädyn äännet luetaan sillä tavoin, kuin äänten lukemisesta täysi-kokouksissa määrätään. Se ajatus, johon kolme säätyä on suostunut, on pidettävä waliokunnan ajatuksena; mutta jos kaikki säätyä on kahta vastaan, otetaan asia uudestaan valmistettavaksi ja uuteen esitykseen waliokunnassa.

Säätöjen täysi-kokousten pitämistä määräämään kokoontuvat maamarsalkki ja puhemiehet sekä suostuvat kahden jäsenen läsnä-ollessa kustakin säädystä, mistä asioista seuraavissa täysi-kokouksissa on keskusteltawa, jotta samat asiat, niin paljon kuin mahdollista on, kaikissa säädysissä samaan aikaan otetaan käsitte. Maamarsalkin ja puhemiesten wallassa on sitte määrätä, kunkin säädyltensä, täysi-kokouksen pitäminen, josta päiwää ennen seinä-julistuksella tieto annetaan; ja on täysi-kokoukset, niin paljon kuin mahdollista, pidettävät samaan aikaan kaikissa säädysissä. Waliokunnan kokousta alkoon pidettävä samalla kertaa kuin täysi-kokousta.

Waltiopäiwä-mies, joka tarvitsee kaupungista maksustaa pois, pyytää lupaa siihen siltä säädyltä, johon hän kuului, ja sääty antaa hänelle semmoisen luvan, ei kuitenkaan kauvemmassi aikaa kuin kolmeksi wiikoksi.

Täysi-kokouksessa ovat maamarsalkki ja puhemiehet, kunkin säädyltensä, puheenjohtajina ja määräävät asiain keskustelut. Heidän tulee myös katsoa, että keskustelut pidetään järjestyksessä ja sopivasti, mutta ei heillä ole oikeutta olla osallina äänestämiseksi.

Keisarin ehdotuksia ei oteta täysi-kokouksessa ratkaistavaksi ennen kuin asianomainen waliokunta on ne käsitte ottanut.

Jos asiaa täysi-kokouksessa esiteltäessä, se haitataan olewan niin tärkeä ja senlainen, ettei sitä heti voida ratkaista, pannaan asiapaperit pöydälle jokikukin asianhaaran mukaiseksi ajaksi, joka muissakin asioissa aina pitää tapahtuman, jos joku säädyn jäsen sitä waatii; ja olkoon jokaisella jäsenellä sillä aikaa walta kokoushuoneessa ottaa tieto asiapaperien sisällyksestä. (Jatk.)

"Suomen Suuriruhtinamaan Asetus-kokous."

Syytä se kummastuttanee, kun sekä ne, jotka ovat asianomaisen posti-konttorin kautta tilanneet Suomen Asetus-kokousta wuodelta 1862, että ne, joiden muuten on saaminen osaa samassa Asetus-kokouksessa, yhä vielä, waikka kohta kuusi kuukautta sanotun wuoden lopusta on kulunut, ovat kaipaustessa nimi-lehdestä ja „Aikaluvun mukaisesta Registeristä" mainitulta wuodelta, jotka kuulut kokoukseen. *) Tämä puutos tekee että niiden, jotka kokousta nioottamalla tahtoisiwat häwiämästä säilyttää sen eri numerot, yhä täytyy lykätä se työ wastaiseksi ja tulla niiden wastusten alaisiksi, jotka ovat seuraussena tästä.

Yhtä merkillinen on myös, että edellisten wuosten kokouksesta ei ole tehty ja asianomaisille toimitettu semmoista asia-registeriä, puustawi- eli kirjain-järjestyksessä, ku huomataan olewan ruotšalaisella kokouksen painoksella. Sellaisen aakkois-registerin puutteessa kokous ei ole yleisölle niin hyödyllinen, kuin se muuten olisi ja etenki nykyisempinä aikoina tarwittain, milloin asetuksia kielenki wuoksi on lukeminen ja miettiminen enemmän kuin ennen oli tarpeen — Tämän wuoden 1863 kokousta ovat muutamit jo saanna numerot 4, 5, 7, 8, 9, 11, 14 ja 15, toiset ainoasti neljä ensi-nimitettyä numeroa, vaan kaikki kaipaawat vielä numeroita 1, 2, 3 ja 6.

Ei ole tietymätöntä, kuinka tästä vähemmästä tarffuudesta yleisöä kohden pyydetään puolustaida ilmoittamalla että puuttuu suomentajoita; mutta tällöinen puolustus ei nyt enää taida eikä saa selwata, koska sowellaita suomentajoita kyllä löy-

*) Tämä kirjoitus, joka kuuluu Wiipurin laki-opillis wirtamiesten toimituksiin, annettiin ruotšinkielisenä Otawan toimitukselle 30 p. toukok. Otawan Toim.

thy, kunhan waan niin iso palffa heille wafuute-
taan ja annetaan, että suomen kielen kääntäjän
ammattia ei tästedeß pidetä siwu-wirkoina ja syr-
jäts-toimina, waan järjestetään niin että ne an-
taat kylliñ rawintoa miehellenfä, huolimatta muista
wirkaelemiñstä. *) — Vielä useempia mietteitä
kävifi tämän suhteen tekeminen, waan ne saattai-
ñwat ulko-puolelle puheen alaiñstä muistutuksiñsta,
joita yksinänfä tässä on tahdottu esiin tuoda.

Syytä myös olisi kysyä, minkä tautta ei „Suo-
men Julkisissa Sanomissa, samote kuin tapahtuu
ruotsinkielisessä waltio-lehdessämmä (Finl. Allm.
Tidn.) ja muissa maamme ruotsalaisissa sanoma-
lehdissä ilmoiteta, milloinka kuki n:o asetus-koko-
usta ilmauntuu? Tuolla tavoin ei kellään ole ti-
laisuutta tarpeelliseen huolen pitoon siitä että edes
ne numerot, jotka owat todella toimitetut, tulewat
oikeen perille. — Sitä paitsi pitäisi kokousta an-
nettaessa oikea numero-järjestys waarin otettaman
ja jälkeinen numero ei jacttaman yleisöllen edel-
listä ennen. Siten ei, miten nyt on laita, lou-
fattaifi järjestys-tuntoa, — joka peri-wastoin meillä
ansaitfi kohoitusta, — mutta wältettäñin sensijaan
monta hämmenkiä.

*) R. Senaattisa kuitenfi Suomentajan wirka nyt jo on
wafinainen. Muutamissa läänin-hallituksissa niin-ikään (esim.
Ruopiossa nykyisimmin) nähy Suomenta kielen kääntäjän wir'a
julistetun, haettawafi. Balkan wahyittä pahempi este saada
kuvernööri-wirasteihin wafinoiñia suomentajia, joka myös ei
ole'kaan asetuksen tarkoitus, on meidän mielestä se, että ni-
iden ei waan asettaminen wirkaan mutta myös erottaminen
wirasta on jätetty melkeen tykkäñään kuvernöörien mieli-
waltaan. Toim.

Otawan Toimitukselle. *)

Otawa on 21 numerossaan ottanut selittääkseen
„mitä nimi Allio oikiastaan merkitsee," ja että se
on „weden isäntää wertaawa sana." Sen seli-
tyksen on Otawa antanut syystä, että mufa on kuul-
lut sitä „eräässä paikoin Sawoa ei ymmärretyn,"
ja „että sille on sentähden tahdottu johtaa koko-
naan wäärää, vähemmin otollista merkitystä." —
Että se „eräs paikka Sawoa" tarkoittaa Warfau-
den ruukia, on tullut meidän tiedäksemme; jonka
wuoksi pyydämme Otawan Toimitusta silmäämään
Tapion 19 numeroa, sen 5:tä palstaa. — Siitä
saa Otawa nähdä, että sana „Allio" täällä on hy-
win ymmärretty, mutta että sitä on sanottu sopi-
mattomaksi laiwan nimenä käyttä. Sopimatoim se
onki Sana „Allio" ei ole mikään nimi, waan
wertais-nimikkö, merkitsewä = alainen, alla olewa
joka omaisuus sopii yhtä hywin Tuonelle, kuin Ah-
dillefi, mutta weden ja wirran päällitse kulkewalle
höyry-laiwalle se ei ole ensinkään sopiwainen. —
Otawan nuhteen, että mufa „ei olisi pahinta, että
pienimmissäli asioissa, suuremmista ei puhettakaan,
Suomen kielen kanssa Suomesa harjoitettaifi tulla
enemmän tutuksi, kuin mitä vielä ollaan, ett'ei
wääriä ymmärrettä syntyisi" sen annamme Ota-
walle takaisin koskematta.

—rf.—

*) Waikka viime lehdessämmä jo oli melkeen samallainen
selitys Allioista kuin tämä sittemmin tullut, emme kuitenkaan
tahdo kieltää anottua sijaa tähtäkään. Toim.

Isänmaa.

(Lähetetty)

Suomi on armas isänmaa,
Sen joka poika tietää,
Ja sitä rakkahtinna waan
Meill' ainian pidetään.
Jos iloitsepi isänmaa,
Niin pojat kaikki kanssa;
Lauluja waan lauletaan
Kall' ollen oloillansa.

Jos isänmaamme waatifi
Meit tarttumahan miekkaan,
Niin kyllä Suomi seisoiñi,
Ei kalpa kääntyis hiekkään.
Silmäilmät kirkkaat owat waan
Jos milloin miekkaan tarwitaan;
Haahmotki wanhoist' aj'oitsta
Meill' owat vielä muistossa!

D. H—n.

Kotimaalta.

Wirolahdesta 30 p. Toukok. 1863. Pitäjäs-
sämme en tiedä ketään ihmistä karsiwän, Jumalan
kiitos! aivan kowaa nälkää, tänäkään wuotena,
waikka muutoin on kowa aika kassissämme. Mutta
kumminkin kuulen monelle talolliselle että talotto-
malle perhekunnalle tuntuwia asioita myötänfä tuo-
wan. Täällä on eräs kartanon isäntä herra A. Alf—n
jo menneestä syksystä asti hankkinut useampia tu-
hansia tynnyriä wiljaa itselleen kaupaksi, josta tar-
wittewaiset saawat. Tämä kunnan mies antaa ei
ainoastaan rahalla mutta welakñin, keskenäisillä
takauksilla, sekä ruunun Nimismiehen tekemällä la-
pulla. Näin talonpoikain on täytynt useampiakin
tynnyreitä hankkia pereelleen hengen elatusseksi.
Tämä elatuskeino on sanomattoman hywä; waan
toisaalta katsoen uhkaa tulewaisuudessa useammalle
suurempaa waaraa, kuin heillä nyt saatraa olla-
kaan. Kyllä tässä sanan-lasfu toteentuu: „saada
welkaa on helppo, mutta maksaa on waikaa;"
näin se myös on käytöissäñin, että saada on hywä
mutta maksun aika sangen waikaa. Maksu-aika
on määrätty Elokuussa tänä wuonna, waan nyt-
fin näyttääwät pelot wahan lupaawilta, edenkin
ne paikat jotka tuliwat myöhään ja uudella sieme-
nellä kylvetyksi. Se sade, mikä mennä talwena
31 p. Tammikuuta satoi paljouden wetä, josta jo
puhuin tämän lehden 8:nnessä numerossa, saattoi
pelloillemme paljon wahinkoa. — Se wilja, mikä
tulee pelloilta, on sangen wahan itsellenkin; maksaa
welkaa ei ylettyisi ensinkään. Mutta kun tämä
welka on Nimismiehen haltuussa, hän tulee sen ko-
tia joka ei ole määrättyllä ajalla maksanut, kirjoit-
taa talossa löytywiä tawaroita, hewoista, lehmää,
lammaista j. n. e., wieläpä waate-repaleitakin,
joita täytyy myöddä polku-hinnoista, jos niin sat-
tuu että ostajaita on wahan. Selaan ei woi olla
mahdotonta että heidän tilansakin joutuuwat kuri-
koihin, joista pitäjämme saa tuntuwia wahinkoja
karsia. Täten köyhiä enenee ja waiwaishoito suu-
renee. J. H.

Seminario Jyväskylässä. Keisarillinen
Senaatti on toukok. 19 p. määrännyt seuraamat
henkilöt elokuun 1 p:stä wastaiseksi toimittamaan
allamainitut opettajan- ja naisopettajan-wirat Jy-
väskylän wäliaikaisessa kansakoulun-opettajan se-
minarioossa, nimittäin: maisteri M. Järwinen opet-
tajan-wirkaa uskon-opiassa; maisteri D. Wallin opet-
tajan-wirkaa pedagogiasa ja historiasa, maisteri
J. Länkelä opettajan-wirkaa Suomen kielessä; mää-
räsopin lehtori Jyväskylän alkeisopistossa, maisteri
G. H. Rahelin opettajan-wirkaa määräs-
opiassa; opettajan-kokelas G. Gösös opettajan-wir-
kaa woimistelus-opiassa ja fyysikkiläisessä lapsenhoi-
dossa; lääkeopin lisentiaatti maist. M. Hagfors
opettajan-wirkaa laulusa ja soitannossa; nais-
opettajan kokelas Janny John toimittamaan nais-
johdattajan wirkaa naisosaston ylitse; naisopetta-
jan kokelas Charl. Rydénen yhtä naisopettajan-
wirkaa; naisopettajan-kokelas Edla Soldan yhtä
naisopettajan-wirkaa; naisopettajan-kokelas Krist.
Åberg yhtä naisopettajan-wirkaa, sekä naisopetta-
jan-kokelas Krist. Rappa naisopettajan-wirkaa, se-
minarioon yhdistetyssä mallikoulussa.

Äbo Underrättelser'ien 61 n:sa löytyy painettuna asafirjat riita-asiaissa M. U:n toimittajan hra J. W. Villjan ja Turun ylisensorin, kuvernörin, parooni Cedercreutzin välillä. Parooni Cedercreutz oli kieltänyt painattamasta erästä kappaletta, otettu „Kölnische Zeitung" nimisestä sanomasta. Tämän kappaleen oli postisensuuri, joka walwoo ulkomaan sanomia, päästänyt tänne sekaisematta. Kuitenkaan ei nähnyt Turun ylisensori soveliasesti antaa julkaisusta tätä kappaletta, joka sisälsi kertomuksen Tukholmassa pidetystä „meeting"istä Ruotsalaisten hyväksi ja joka myös oli ollut painettuna S. Dbladisssa. Tästä Turun ylisensorin menetyksestä wahtii hra J. W. Villja sensuuri-ylihallitukselle Hel-singissä, joka näki kohtuulliseksi perättää Turun ylisensorin päätöistä ja sallia mainitun Kölnische Zeitung'ista otetun kappaleen painattamisen.

(S. U.)

Hämeenlinnasta. Tarkeä uutinen näille seu-duille on se, että Parolan kedolle tulee heinäkuun ensimmäisestä päivästä kokeentumaan kaikki yhdes-sän Suomen tarkampuja-pataljonaa ja myös Suo-men gardi Hel-singistä, siis yhteensä lähes 4,000 miestä.

Duban kaikenlaisia!

(Lähdetetty.)

Suomettaren 28 N:ren esipalstoissa „Selitys" sanoo näin: „ei tuomarien toimi niin rajattomasti koske kaikkia maan asujamia (kuin muka Guvernörin). Tuomarin toimi ja firjat koskewat usein kahta ihmistä". Se on nyt taas siinä taitavahalla. Onko se kaksii ihmistä elikkä näiden asiat halwempia, että ne on waan kaksii kerraltaan, waikka siitten näin kaksii kerraltaan tulis Millionat ihmisiä asioineen petetyksi oudolta kieleltä, eli oudon kielen tähden seka-sotkua? Ei se muka mitään ole että waan on 2 kerraltaan — katsokaat sitä wiisautta. — Suomi pitää wirtakieleksi pääsemän ilman tuomaria wäliin jättämättä. Että ihmiset ei itse osaa asia-firjojansa lukea, sen asian pahoja seurauksia minä woin tyhlin selittää.

I. I.

Hippakunnan sanomia.

(Perweesta).

Armosti sen julistuskirjan kautta tultii. 13 nä p. on määrätty, että muutamista tylistä vohjoitessa osassa Wirolabden pitäjää on laitettava oma teijaristinen pitäjä, niin että Wiehikkalan tiir-fokerrakunta, jonka tiirte tulee eteenan Raamian kankaalla Wiehikkalan kylan alalla. Tämä erittäminen tulee tarvittu-maan niin pian kuin myöskin tiirteheviä- ja kappalainen Wirolabdelta owat erinneet wirolaansa sekä tiirte, hantau-maa, pappila y. m. saatu teimeen. Wiehikkalan nuteen tiirte-herrakuntaan tulee pappia wastajeksi ainoastaan yksi tiirteheviä.

Sitä tätä.

Wanhin wirtamies Suomessa. Koulu-opettajojen wnoteen 1841 asti, ynnä muutamien vuotta 1847 ennen olleille papeittenkin oli, heidän wirtansa työläisyyden eli wähi-palkkaisuuden wuoksi, suotana etu wirta-foroituksen suhteen saada ansio-luetteleossa wirtawuotensa laeketuksi kaksiter-taisesti. Näitä miekkoisia ei enää ole koulu-opetta-joiden parweessa fetään, — warmaankaan ei Per-foon hippakunnassa, — waan pappien seassa on, paitsi Papin pappia (joille tuo etu wieläkin on py-sytetty), tietysti yksi semmoinen wanhus jälellä. — Tällä wirtawuosi-ureolla onkin siis 77 (s. o. seitse-män kahdeksatta kymmentä) wirta-wuotta. Se kai-kin puolin funnioitettava ja täällä hywin tuttu mies on olnu papi-wiraessa — sijaisetta ja apulai-fettaki, miten Hän wieläkin on, — 44 vuotta (wuodesta 1819 muka alkaen, jolloin wih'ittiin pa-piksi). Ja ainoasti neljännes osa näitä wirta-

wuotia, ne 11 ensimmäistä, luetaan yksiter-taisesti; seuraawaiset 33 kaikki (wuodesta 1830—1863) ka-kster-taisina.

Förteckning öfver outtagne bref vid Wiborgs Postkontor för Maj månad 1863.

Rekommenderade:

Herr Bäck jun. 29 rbl.; G. Ivanovsky 2:ne bref 28 rbl.; N. Lönnqvist 5 rbl.; Kath. Malmberg 10 rbl., P. Set-koff 100 rbl.; Joseph Haschke, ett utländskt varupaket.

Utrikes bref med lösen:

Sigmund Rosenfeld, p. r. Franko.

M. Wennström, lösen	10 kop.
H. H. Hagman	20 „
K. Pettersson,	20 „
U. Papp,	24 „
H. Rönne,	1: 6 „

Qvarliggande:

S. Buler; M. M. Janomsk Janomsk & Co; M. Leino; A. Марков; P. Mönkäsele; A. Neumann; E. Rahikai-nen; A. Сахаров; A. Соломоновой; P. Thomma; E. Tuh-kanen, S. Wirkula; J. Witikainen; D. Zinovieff & C. J. Öberg.

Retournerade:

A. Schier; F. Camconory; J. Roska; П. Ланьны, tvänne bref; A. Кириловой; A Stormbom; Maiopy Topnay; C. Карыне. Hvarutom ett med frimärke, men hvarken med adressatens namn eller vistelse ort, försedt bref som blifvit inlagdt uti breslådan vid Postkontoret qvarligger.

Yksityisiä ilmoituksia.

Musikalische-Abendunterhaltung

für Orchestermusik

Donnerstag den 11:ten Juni in C:t Anne Promenade.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.

G. Epöhr.

Musikalie Lånebibliothek

är under denna dag öppnadt i undertecknads bokhandel.

Abbonements villkoren äro:

För helt år, 32 Mark, då premier erhålles enligt abbo-nentens eget urval för 20 M.

utan premier 20 Mark.

„ halft år, 12 Mark.

„ tre månader 8 Mark,

„ en månad 4 Mark.

3 häften utlemnas på en gång. Wiborg d. 8 Juni 1863.

C. G. Clouberg.

Uti C. G. Cloubergs Bokhandel emottages pre-numeration å följande tvenne Landbruks-Tid-skrifter för innevarande år, utgifne af

J. Theod. Bergelin:

1) **Tidskrift för Svenska Landbruket och dess Binäringar**, som utkommer med 12 häf-ten å 32 sid. hög qvart jemte plancher och i texten in-tryckta träsnitt. Denna Tidskrifts hufvudsakliga ändamål är, att så fullständigt som möjligt redogöra för svenska landbrukets tillstånd, att meddela alla för dess redaktion tillgängliga detaljuppgifter ur Svenska Landbrukspraktiken samt att med uppmärksamhet följa landbrukets vetenskap-liga utveckling, hvarförutan i en särskild notis-afdelning lemnas korta underrättelser om torgr priser, marknader, mö-ten och andra notiser för dagen af intresse för våra jord-brukare. Omslaget till hvarje häfte upptages af annonser om egendomar till salu, om arrende, tjänstsökande, red-skaper, gödningsämnen m. m. Denna Tidskrift är såle-des icke endast af en mera omfattande plan, utan inne-håller äfven mera text och talrikare illustrationer än nå-gon annan svensk Landbruks-Tidskrift och torde för-svara sin plats på hvarje bildad landbrukares bokhylla. Prenumeration å denna Tidskrift för innevarande år, det nionde af dess verksamhet, emottages för såväl helt år med 8 Rdr Rmt, som för halft år med 4 Rdr och för sjerdedels år med 2 Rdr.

2) **Qvartalskrift för praktisk Landthus-hållning**, som utgives med ett häfte å 64 sid. 8:o hvar tredje månad och hufvudsakligast innehåller prak-tiska uppsatser af omvexlande innehåll, med plancher och i texten intryckta träsnitt afser närmast att ersätta den af Prof. J. Arrhenius förut utgifna "Tidskrift för Landt-manna-Ekonomi", med hvilket den närmast öfverensstäm-mer i plan, storlek och pris; den är beräknad för den

större mängden af jordbrukare och är äfven särdeles passande för Sockenbibliothekerna. Priset å denna Qvar-
talsskrift för helt år är **3 Rdr Rmt.**

(3) 1

Wördsam anmälan!

Att jag numera är flyttat till förra gästgifveri gård Kron S:t Anne stadsdel, derom får jag mina respektive kunder underrätta, samt att jag såväl efter årsaccord som för gången med beredvillighet tillhandagår med läkare-vård. Wiborg i Juni 1863.

(3) 2

G. Ganszauge
Veterinär Läkare.

Skulle någon ordentlig renskrifvare önska vinna anställning såsom tingsbiträde hos Domare på landet, kan Hof-rätts Assessorn Nils Grotenfelt meddela underrättelse, hos hvem sådan emploi erhålles.

(2) 2

Att jag flyttat till mamsellerne Alexandroffs gård midt-emot teaterhuset får jag härmed den resp. allmänheten vördsamt tillkännagifva.

(3) 3

H. Silander,
muraremästare.

Saettawa wirka.

Johdattajan wirka Wilken alfeis-koulussa on täten julis-tettu haettamaksi Wiipurin suomalaisen kirjallisuus-seuran ty-fönä wiidenkymmenen kuuden (56) päivän kuluessa, tästä päi-wästä lusein. Johdattaja, jolla on vuotuista palkkaa 2400 markkaa ja lisäksi vielä 600 markkaa koulusuojeien uiuomista, walaistusta ja lämmittämistä warten, on welfapaa antamaan opetusta 28 tuntia wiikossa. Wiipurissa 29 s Toukokuuta 1863.

(3) 3

Kaslyn mullaan:
H. G. Corander

Pudonnut:

Förlorad, en galosch emellan Officersflyglarna och Wi-borgskäförstaden, upphittaren vore god emot vedergell-ning aflemna den i Sopotoffs gård N:o 63.

NORTH BRITISH and MERCANTILE INSU-RANCE COMPANY LONDON och EDINBURG.

Stiftadt 1809

konstitueradt under Kungligt Privilegium och sär-skildta Parlaments Akter.

Tecknaat grunkapital L. 2,000,000 Sterling.
Reservfonden L. 1,374,000

Undertecknade, hvilka öfvertagit Generalagentu-ren för hela Finland, äro befullmäktigade att afsluta försäkringar mot brandskada till de billigaste præ-mier, och meddela beredvilligt närmare upplysningar.

Hackman & C:o.
General Agenter.

Wiborg i Juni 1863.

Wuokrataan.

I gl. gästgiveri ett gladt rum med skild ingång.

(3) 2

Ett fortepiano af 6½ octav. står att hyras eller att säljas uti gården N:o 248 i S:t Petersburgska förstaden.

(3) 2

Myötämänä.

2:ne st. nya väl jernade Lavett, eller arbetskärror, hos Smeden C. Bergqvist uti Neitsyniemi.

(2) 1

Lybska utsädes poteter hos

Bandholtz & C:o.

Siemen omenia Lyyhkeistä

Bandholtz ja K:nin tyfönä.

Любские картофели для посева у

(4) 2

Бандхольца & Комп.

Läbska utsädes poteter hos

T. Tichanoffs Söner.

Lyyhkefin siemen potattia myypi

(6) 5

T. Tichanoffin Pojat.

Myötämänä kaikissa Suomenmaan kirjakaupois-sa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa:

(J. W. Vilja ja Rumpp. kirjakaupantaja-yhtey-den Turussa kaustantamia.)

Herran Ehtoollisesta. N:o 19.

Ainoa Tie Autuuteen. N:o 20.

Känestä. Opetuksia Suomalaisille. N:o 21.

Philippus Samariassa. N:o 22.

Ehyhäinen Kertomus Laiwaasta ja Maasta, Kuusta ja Täh-beistä N:o 23.

Ewa ja Maria niinkuin kassalainen peili waimolle, Marian ilmestyspäivänä kristillisesä saarnassa esin asetettu Frans Michael Franzenilla N:o 24.

Epistolan saarna Tuomio-sunnuntaina. N:o 25.

Kuin yksi kirja sijältävä 25 kappaletta kerralla ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Myytämänä:

Albr. Jalkan kirjakaupassa:

Tampereen tehtaan paperia ruufin hinnaista.

Tammerfors-fabriks pappers-lager, säljes till bruks priser.

Angslupen PONTUS

kommer tills vidare, att afgå alla söknedagar från Wi-borg till Trångsund kl. 8 f. m. och kl. 4 est. m.

Från Wiborg till Juustila kl. 7 om afton.

Från Trångsund till Wiborg kl. 10 f. m. och 3½ est. m. men om Lördagarne kl. 6 est. m.

Från Juustila till Wiborg kl. 6 om morgonen, alla da-gar i veckan utom om Måndagarne.

Om söndags eftermiddagarne kommer Pontus att göra posturer från Wiborg till Juustila eller Trångsund, men kan äfven förhyras för söndagarne, om derom aftalas före kl. 11 om Thorsdags förmiddagarne med

Hackman & C:o.

Söyrylaiwa Walamo

tulee tämän vuoden purjehtimisen aikana joka wiikko kulke-maan Pietariin ja Sortavalan wäliä, käyden niin mennessä kuin tullessa Lyyssinassa (Saastinaassa), Ronewittassa, Kästijalnessa ja Walamossa.

Lähtöpäivät ovat:

Pietarista joka Perjantaina kello 9 aamulla.

Sortavalasta joka Sunnuntaina kello 2

Päitiä itä menee Söyrylaiwa 23 (11) päivästä Kesäkuuta Etokuun 11 päivään (Seinäkuun 30 päivään) asti joka Tiis-taina Pietarista Walameen, käyden waan Lyyssinassa ja Ro-newittassa rannassa, ja lähtee seuraavana päivänä samoin Ronewittan ja Lyyssinän kautta takaisin Pietariin.

Söyrylaiwan kulkua Wiipurin ja Kuopion välillä.

Mantainen Söyrylaiwa "Alto" tulee tulewana kesänä sää-nöklisesti kulkemaan Wiipurin ja Kuopion wäliä, käyden sekä meno- että tulo-matalla Lauritsalassa, Paumalassa, Sawon-linassa ja Leppävirroilla.

Lähtö ajat tulewat olemaan:

Wiipurista joka Maanantai kello 6 edellä puolen päivän, Kuopista joka Torstai kello 3 e. v. v. ja tulee laiwa, joka ottaa suljettaakseen sekä kulkioita että kuletuks-tavaraa, mutta ei ole tarfoitettu hinausta warten, meno-matalla lähtemään Lauritsalasta kello 3:den paikoilla. Wiipurissa Toukokuussa 1863

Soukokuuta

Angbåtsfart emellan Wiborg och Kuopio.

Jernångfartyget "ALIO" kommer att under instundande sommar göra reguliera turer emellan Wiborg och Kuopio, anlöpande, såväl under fram- som återresan Lauritsala, Paumala, Nyslott och Leppävirta.

Afgångstiden blifver:

från Wiborg hvarje Måndags förmiddag kl. 6, från Kuopio hvarje Thorsdags förmiddag kl. 5; och kommer far-Åtget, som medtager passagerare och fragt-gods, men ej är afsedt för bogsering, att omkring kl. 5 om aftonen afgå från Lauritsala under bortresan. Wiborg i Maj 1863.

Direktionen.

Wiipurissa, M. A. Billiafutsen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:
Jillickuksen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postifonttoreissa.

N:o 24.

Perjantaina 12 päivänä Kesäkuuta.

1863.

Wiipurista.

Karhu-jääkäreille. Käräjärven kylässä Wiipurin pitäjää kerrotaan emä-karhun kolmen poikansa kanssa tehneen pahoja täräyksiä. Nämä pedot nimittäin raatelivat erään talon lehmän ja ajoivat sen järveen. Helatorstaina sattui kaksi miestä käymään tietä myöten metsässä lähellä kylää. Silloin tuli neljä karhua heidän vastaan ja karkottivat miehet puuhun, jossa karhut juurella heitä warioittivat tunnin aikaa, jiksi kuusi apumiehiä, hätä-huudon kuultua, ennätti suurella mölällä hätään. Toinen niistä puussa olleista miehistä aristui tästä tapauksesta niin, ettei vielä kukaan uskalla kelvon kartanosta etemmä ylös liikkua. Sen jälkeen on Käräjärven joki pidetty julista jahtiakin, mutta ei karhuja silloin ole voitettu tavata.

Waltiopäivä-järjestys (jatko 23 n:rosta). Täysi-kokouksessa niitä asioita esiteltäessä, jotka koskivat Keisarin ehdotuksia, luetaan sekä itse ehdotus että waltiofunnan siitä antama mietintö aina kokonaan. Jos waltiofunnan mietintö nähdään silloin waidinaiseksi, taikka sääty tahtoo hankkia työsempjiä tietoja asiasta, lähetettäväksi se uudestaan waltiofunnan käsille otettavaksi. Jos ei ole syytä siitä takasin lähettää, eikä asiapaperien pöydällepano tule kysymykseen, antaa maamarsalkki tai puhemies säädyn kaikille jäsenille, jotka tahtovat puhua asiassa, tilaisuuden lausumaan siitä ajatuksensa. Kun keskustelu sitte on päättynyt, asetetaan säädylle äänestämisen esitys sillä tavoin somitettuna, että siihen taidetaan wastata myöntämällä taikka kieltämällä. Jos jossakin asiassa on uusia kysymyksiä, jotka ovat eroitettavat, asetettakoon eri äänestämisen esitys kustakin. Jos ei sääty sitte yksimielisesti yhdisty äänestämisen esityksen myöntämiseen taikka kieltämiseen, waan wastaukseksi kuulaa sekä myöntämistä että kieltä, kuin myös vaatimusta äänestämiseen, asettaa maamarsalkki eli puhemies samalla tavoin somitetun äänestämisen esityksen ynnä selvän wastausesityksen, jotka pitää olla oikaistut ja säädyn hyväksymät ennen kuin äänille käydään. Äänestämisen toimitetaan sitte suljetuilla seteleillä ja äänet luetaan aateliissäädystä ritarihuoneen-järjestyksen mukaan sekä muissa säädysissä läsnä-olijain mieheksun jälkeen. Se mieli, johonka useimmat, ilmoitetuista syistä, suostuvat, on pidettävä säädyn päätöksenä ja maamarsalkin tai puhemiehen kautta säädylle julistettavana. Täysi-kokouksessa tehty päätös yleisestä asiasta ilmoitetaan lähettiläsmiehistön kautta taikka pöytäkirjan otteella toisille säädysille.

Kaikissa niissä asioissa, joista maan säädysillä elokuun 21 p. 1772 annetun hallitusmuodon 40, 41, 42, 43 ja 57 pykälän mukaan on wasta lau-

sua ajatuksensa, waaditaan kolmen säädyn yhtäpitävä enemmistö olla kassensa maan säädyn päätös, mutta jos kassi säätyä on kyllä vastaan, niin asia raukeaa ja pysyy samassa tilassa kuin ennen on ollut. Etuus- ja suostunta-weron asioissa menetetään niin kuin hallitusmuodossa erittäin säädetty on.

Päätös edellä-mainittuja waltiofuntoja, joiden tarkoituksena on waltiopäivä-asiain valmistaminen, tulee waltiosäädyn asettaa toimitus-waltiofuntoja, johon kuuluu kassi jäsentä kustakin säädystä, ja toimittaa waltiopäivä-päätöksen kirjoittamisen ja kaikki ne kirjoitukset, jotka waltiosäädyn yhtessä antavat. Kaikki semmoiset kirjoitukset sekä waltiopäivä-päätös oikaistaan kaikissa säädysissä. Waltiopäivä-päätöksen alle kirjoittaa maamarsalkki ja puhemiehet sekä säädyn kaikki jäsenet nimensä, mutta muitten päätösten alle ainoastaan maamarsalkki ja puhemiehet.

Ne wastaukset, jotka sisältävät suostumuksen Keisarin ehdotuksiin, antavat säädyn kirjallisesti Keisarille. Wastaukset, joissa eivät suostu ehdotukseen, annetaan niiden syiden kanssa maamarsalkin ja puhemiehen kautta samaten kirjallisesti.

Kun Keisari armossa on määrännyt waltiopäivän päättämisen, pidetään määrättyinä päivinä jumalanpalvelus kirkossa ja kokous waltiosalissa samalla tavoin kuin waltiopäivän avaamisesta on sanottu. Waltiosalissa tulevat maamarsalkki ja puhemiehet, toinen toisensa perästä, Keisarin eteen ja pitävät alamaisuudessa puheen S. Majesteetillensa. Sitte antaa S. Maj:tin ministeri-waltiosihteerin lukea waltiopäivä-päätöksen, jonka jälkeen S. Maj:tin päättää waltiopäivät ja päästää säädyn kotiinsa.

Lahjoitusmaista Wiipurin läänissä.

(Jatkoa n:rosta 21.)

Sen jalesta tahtoi Tschernischew myydä lahjoitusmaansa ja antoi jo tiettä pitäjänmiehille, että heidän piti saada ostaa. Hän pyysi wakaasti, että he sen tekisivät, wakuuttaen että se saapuisi heidän jälkeisillensä hyväksi ja onneksi. Kirkkoherra, tohtori Strahlman, lehoitti heitä myös siihen. Tästä kyllä miehet neuwottelivat papin kanssa; mutta siitä ei tullut mitään. Sillä he päättivät waan, että kuin Tschernischew ei ollut saanut munta kuin weron ja ei maata, ei myöskään weronotto-oikeutta ikuisiksi ajoiksi, ainoastaan määräämättömäksi ajaksi, niin tulee kyllä maa-omaisuus hänestä erilleen, ja me tulemme jälleen kruunun alle eikä ole niinkuodoin tarwis siitä ostaa. Yksi osa tahtoi kyllä käydä kauppaan, waan Tschernischew taas ei myönyt kyllättäin. Warmaan ei myöskään enää tiedetä, mitä Tschernischew silloin waati. Muutamat wanhat sanovat sen olleen 480 ruplaa pankossa

manttalilta. Ruin talonpojilla ei ollut kylliksi ymmärrystä ostaa, moi Tschernischew maa-omaisuuden erälle Saksalaiselle kauppmiehelle Miffel Blandowalle, joka sitä piti yhtenä weljensä Johan Blandowan kanssa. Kauppa taisi tapahtua noin 1800. Mitä Blandow maksoi, ei kukaan tiedä.

Sillätawoin sai Walsjärwi jälleen uuden herran. Tämä oli olewinaan ensin tullesansa erinomaisen hyvä. Hän lutsutti talojen isännät kartanoon ja piti heille suuria pitoja sekä antoi heidän waimoillensa ja lapsillensa monenlaisia terwetuliais-lahjuksia. Pyhäpäiwinä lutsui hän nuorison ja lapset hoviinsa ja antoi niiden leikitä ja huwitellaida koko päivän, antoi niille sen lisässi rahaakin ja jotakuta lahjuksia.

Tätä tefi hän kaiken ensimmäisen kesää; mutta kuin talwi tuli, ja hän rupesti werojaan kartamaan, niin wei kansa niinkuin ennenkin. Hän sanoi: maksetaankos täällä sillä tavalla kartanoon? En minä sen kanssa tyytyväinen ole. Sillä tavalla kului ensimmäinen wuosi. Jokinainen maksoi niinkuin ennen. Tuli toinen kesä, ja hän lutsui isännät kartanoon, ei enempätä saamaan terwetuliais-lahjuksia, waan vastaanottamaan uutta weroituusta. Eiihen ei tyytynyt kukaan. Sitte antoi hän kylänwanhinten ja asiamiestensä käydä ympäri läänin, kuuluttamassa, että heidän piti maksaa Taupilan kontrahdin mukaan ja tulla kartanoon, siihen alafirjoittamaan; mutta kukaan ei mennyt.

Taupilan kartanoossa Pyhäjärwellä oli talonpojat samote pakotettu maksamaan kersian weron. Sillä uhattiin kaikkia. Tämä oli aina uhkaawa puhe: „Teille se käypi samoin kuin Taupilan aluskuntalaisille Pyhäjärwellä.“ Taupilan pakko-työstä puhuttiin kauhistuksella. Herrat ystäwineen ylistelivät sitä; waan ne luita sen rasauden tunsiwat eiwät sitä tehneet. Talonpoikia parjattiin tuhmissi, kuin eiwät ymmärtäneet pitää huolta tulewasta ajastaan ja suostua kontrahdin tekoon, waan antoiwat herrojensa menetellä kansansa sillätawoin. Näitä ystäwällisiä neuvoja ei otettu kuitenkään otolliseksi; sillä sellaisiin firjoituksiin ei woiu luottaa, kuin tiettiin, että wero piti aina olla se kerran määrätty, ja että tämä asetus oli Keisarin wahwietama. Eiihen tuli vielä, että nämät tilukset milloin hywänsä woiwat tulla frunnulle taikaisin. Ei myöskään itse kontrahdin sisältö ollut aivan wiehättäwä. Tämän kontrahdin mukaan olisi pitänyt maksaa auran-maasta eli manttalilta wuotuiseksi 3 ruplaa 4 tschetwerttiä $35\frac{5}{12}$ kappaa eli 8 puutaa rukiita, 2 tschetwerttiä kauroja, 2 tschetwerttiä ohria, 2 lammaista, $\frac{1}{2}$ puutaa woiita, 30 puutaa heiniä, 5 kanaa, 100 munaa, 163 heinöspäiwätyötä, 163 jalkapäiwätyötä. Jos se olisi tähänki seisattunut, olisi se vielä käynyt laatuun; waan siinä oli vielä kalli arwointa paikkaa, jotka aina olisimat tuottaneet ja myös tuottiwatkin hämmenikkää. Kontrahdissa oli nimittäin seuraawainen lisäys: niin myös tarpeelliset reisut. Kuka woi tietää, jos sellaisia reisuja olisi waadittu tekemään Moskowaan eli Tornioon. Toinen seikka oli sellainen, että kukaan ei tiennyt, missä paikoin tilus oli eli miten laaja se oli. Tilan herra woi muuttaa talonpojan mihin hywänsä ja wieläpä wähentääkin hywän tiluksen pieneksi: sillä rajoja tilusten välillä ei enempätä ollut; ja mitäpä hän piti lufua rajoista, kuin ei wälittänyt muustakaan. Wäärin lutsuttiin näitä toimituksia kontrahtiloiksi, koska toisella puolueella ei ollut mitään myöttämäistä ääntä, ainoastaan piti hänen, ilman käännättämistä eli eteenpä luettamista kontrahtia, firjoittaa sen alle. Ruin tästä mitään hywää ei seurannut, eikä myös kukaan firjoittanut tämän pakko-firjoituksen alle, sekä monta wuotta kului mitättömästi, sai tilan

herra kuitenkin maaherran sautta niinpääljo aifoin, että asia noin 1805 tuli jälleen liikkeelle. Mutta tällä wäli-ajalla tefi hän kaikellaista pahaa talonpojille, ryöwäsi heiltä heidän wiljapellot ja maan kaswut. Tätä tefi hän erinomattain Hampalan, Siparilan, Teppolan, Weikkolan ja Wunnerkalan kyllissä. Näiltä ryöwäsi hän rukiit pelloilta, kasvat närtteistä. Samaa tefi hän myös muissa kyllissä, jotka oliwat lähempänä kartanoa. Jos jonkun lehmä meni hovi-tilan maille, wei hän sen kartanoon ja piti. Lampaita ja sikoja ampui hän, missä ikään waan niitä näki, ja luletti ne kartanoon. Sitte toimitti hän maaherran sautta käsken talonpojille tekemään kontrahtia. Wiipurista tuli sotawäkeä, antamaan woimaa käsken. Miehet lutsuttiin kartanoon, firjoittamaan alle. Kukaan ei totellut. Kyllähän heitä koetettiin tuiwuttaa kaikella tawoin niin hywillä kuin kowillakin sanoilla. Mutta eipä sekään auttanut. Senperästä annettiin miettimisen aikaa. Warottiin etteiwat miehet innossaan oikeen ymmärtäneet asiaa. Miettimisen ajalla kuleksi sotawäki kylänwanhinten keraalla ympäriiseen, ryöwäämässä rukiita ja kaura-närtteitä; ja heillä oli lupa tappa sikoja ja lampaita sekä ottaa lehmiä, missä waan niitä pitäjässä löytyi. Peltojen aidat rewittiin eli poltettiin. Tällä tawoin kului taas joku aika. Se wanha huuto talonpoikien tuhmuudesta eli tottelemattomuudesta jatkui. Sittemmin tapahtui taas uusi koetus, oliko talonpojat tulleet ymmärtäwäisemmiksi, sillä kaikkea tätä oltiin tekemään talonpoikien parhaaksi ja turwata heidän tulewasta aikaansa. Jälleen lutsuttiin talonpojat kartanoon, ei koko lääninä, ainoastaan kaikki eli kolme kylää kerrallaan. Nyt oli valmistettu koko joukko ruoskia. Konttorin lattiaan oli lyöty rautarenkaita neljään kohtaan. Ensin houkuteltiin jokaista kaikella tavalla ja kehoitettiin allefirjoittamaan puumerkkinsä. Kun hän ei allefirjoittanut, otettiin hänet kiini, sidottiin jaloista ja käsistä renkaisiin ja ruoskittiin sekä kysyttiin sitä tehdesä: panettes puumerkkis? — ja kuin kaikki oli sillätawoin haudeltu, saivat he mennä. Toisia kyllä lutsuttiin jälleen ja niiden kanssa tehtiin samalla tavalla. Sillä tawoin tapahtui koko aluskunnan kanssa. Ruin vielä sekään ei auttanut, annettiin taas miettimisen aikaa. Tällä tawoin kului joku aika. Jälleen lutsuttiin miehet kartanoon eli pakotettiin heitä sotawäen kanssa ja käsken allefirjoittamaan. Kun tästäkään ei mitään tullut, niin wiettiin se, että kiini saatiin, Wiipurin. Ei kukaan, paitsi eräs Johan Temonen, tehnyt kontrahtia; mutta ei edes hänkään saanut mitään kirjallisia toimituksia. Ruin miehet joutuivat wangiiksi, frunnu ei tahtonut heitä kukaan siellä ylläpitää, tutkimatta asiaa, sekä lykkäsi asian lain tultuon. Siitä syntyi moniwuotinen kätäjän käyminen. Silloin ei istunut mitään oikeutta Walsjärwellä, waan saivat he maksustaa wälisti Wiipuriin, wälisti Kärisalmeen.

Kaikka juttuaminen tehti monta wuotta, ei miehiä kuitenkään pidetty wangina, waan päästettiin irralleen jo ensi kätäjässä. Blandowan walituksen johdosta kysyttiin, miksi ei tehdy kontrahtia. Eiihen wastattiin: että sellaisia ei tehdä eikä myös maksata muuta, kuin mitä wanhassa 1728 wuotissa weronmääräyksessä on firjoitettu maksettawaksi. Kysyttiin: miksi Temonen tefi kontrahdin, ja tilan herra ylisti hänen olleen hywin tehnyt. Temonen wastasi, että hän ei ollut mitään siihen tehnyt; waan kuin hänet wäliwallalla pakotettiin, niin tefi hän merkin yhdesle paperille, jota hän ei sen enempää käsiinsä saanut. Sen lisässi tuli papinkirja, että Temonen oli wäli-ahyinen. (Jatk.)

Laulun voima.

(Sattoa n:o 22.)

Heljäs Näytös.

(Osoittaa samaa seutua kuin toisessa näytöksessä, mutta pimeämpää.)

Ensimmäinen kohtaus.

Waska. Waino.

(Esiiripun aumetesä Waino nuffuu nojaten Waskan rintaan. Waska laulaa:)

(kansan laulu).

Ah mun rakas lintuisen!
Sydämmen' on suruinen;
Sinun tähtes kultaisten
Tässä yfsin huofailen.

Waino. (heräten) En koskaan enään palaja kotiini . . . (tempeästi) Missä sinä waan lienet, tahdon minäkin olla . . .

Waska. Oi koska isäni saa uuhda sinun, ei hän enään hylkää poikaansa! . . . Jaa, hakakaamme ensin isäni!

Waino. Mutta ystäväni, yö on synkeä. Wietätkäämme se täällä, tällä vuorella, missä ensin näimme toinen toisemmel . . . Tämä paikka on minusta niin rakas . . .

Waska. Sinä selität waan oman toivoni, rakas Wainoni . . . ollaan waan tässä, vielä hywästi jätöksi tälle rakkaalle paikalle.

Waino. Mutta woimani tuntuu loppuneen ja minulla on nälkä . . . sano mistä saataisimme hiukan syötäwätä?

Waska. Minä tiedän tässä lähellä wäheisen mökin . . . aikomukseni olisin juuri lähteä. Mene tuonne luolaan, ystäväni, ja odota siellä siksi kuin palajan!

(Waino menee.)

Toinen kohtaus.

Waska. (yfsin)

Mitä mun nyt pitää tekemän? . . . Joku on nettomuus woisi sill'aikaa kohdata häntä . . . Meh-tola woipi jo tän' yönä laittaa satoja ajamaan meitä takaa . . . Ei mun vielä olis pitänyt tehdä tuota rohkeaa yritystä, mun olisi pitänyt ajatella parempia keinoja eli jättää koko asia toistaiseksi . . . Minä aawistan suuren onnettomuuden kohtaawan meitä . . . mutta ei nyt kumminkaan katumus eikä epäily autal . . . (aifoo lähteä mutta seilaituu rutosti. Drjo tulee nähtyihin, Waska peräytyy wäheän)

Kolmas kohtaus.

Drjo. Waska.

Drjo. (uostaen ylös firveen, huutaa) Ahaa, täällä on naisen ryöwäri! . . . Laake itses nurmelle, mies, ja odota Nimismiehen tuloa! Muutoin . . . (näyttää firvestä.)

Waska. Koetös! . . . mutta wanha wiisas noita waino on ennustanut, että se joka hyökää kanteleheeni, on fuoleman mies . . . waan koetael . . . (Drjo wiittaa firveellä Waskaa, tämä lääntäitsee toisaalle. Toisen wiittauksen wastaa hän kanteleellaan joka samassa sähky ja putoa maahan. Drjo säikähtäen juoksee metsään, Waska rientää takaa.)

Heljäs kohtaus.

Waino, sittemmin Waska.

Waino: (tullen esille, hengästyneenä) Ah, mitä on tapahtunut! . . . Missä on hän? . . . (juoksee edestatäsin) Oi jumalani! Minä kuulsin huutoa, ja se oli hän . . . mutta (huutaa) Waskilej!!

Waska. (tulee tainnukseensa huomaamatta Wainoa, käwellen edestatäsin) Käwi toki asiani paljoa rauheamasti kuin olisin tahtonut! . . . Oleisesti tuo ei ollut murha waan oma warjelukseni. Mutta . . .

Waino. (keskeyttäin) Ystäväni, mitä se on? mitä olet niin surullinen? . . . eli onko Drjo kohdannut sinua? . . .

Waska. (istuisaansa mättäälle, itsekseen) Minua lauhistuttaa, ikään kuin ehdolla olisin tehnyt murhan! . . .

Waino. Oletko fuolettanut Drjön? . . .

Waska. Olen fuolettanut hänet.

Waino. (lohduttaen) Sin' olet siis woittanut wi-hollisesti . . . Sinulla ei ole mitään waaraa enään . . . Jaa, se oli sinun tähtymys tehdä! (siwulla) Hywä jumala! hywä jumala, mikä rauhea kohtaus!

Waska. Olen kumminki ollut syynä ihmisen fuolemaan . . . Olisin taitanut karata pois. Lain silmissä pidetään minua kumminfin murhaajana, asian laidan muutenfin mua wastaan ollessa . . .

Waino. Meidän on siis pakeneminen!

Waska. Mene ilmoittamaan itseni . . .

Waino. Älä, älä taiwaan ja rakkaitemme tähden! He fuolettaisiwat todella sinun, ehkä wiattoman . . . Jollei pakeneminen ole mieleesi niin wailtaamme tuo . . . (näyttää kädellään järweä wuoren alla. Samaesa kuuluu jahti-torwen ääniä ja hyrinä metsästä)

Waska. (nousten ylös) Kultani! . . . Ne tulewat! (ottaa Wainoa kädestä, juostessaan wuorelle) Ne owat lain jahtifoirat, mutt' eiwät saawuta meitä niinkuin lettuja luolassa!

(Satt.)

Kotimaalta.

Maafasta (ote meri-mattkustajan firjeestä).
Täällä on kauniisti rakettu tämä Nikolaisstad sekä on kauniilla paikalla. Laiman kanssa pääsee oikeen kaupunnin möljään. Kyllä on walitettava tämä Pohjamaan köyhyyd. — Olen nähnyt näinä päiwinä että ostawat 10:nellä ja 20:nellä kopekalla jauhoja ja maksawat 70 kopekkaa leiwiskästä. Monet ihmiset käywät puotiloissa ja anowat leipää. Kyllä on katkera katsoa tätä! Ei meidän puolen (Wiipurin puolen) wäki taida oikeen uskoa että täällä on nälkä, mutta ompa se waan.

Kuulutuksia.

Sellaisille laittomuusille, ilkatoille ja wallattomuusille, kuin perästä mainitaan, on tässä kaupunnissa, paitsi laillista salkkoa ja wahingon palkintoa, määrätty seuraawat uhkasakot, nimittäin:

1:o. Kaupungin karjalaitumelle laskea raawaita taikka eläimiä, ennen kuin määrätty maksu heistä on vaimenelle toimitettu ja lippu häneltä lunastettu. Uhkasakko 1 rupla 50 kopekkaa hopiassa, asetettu Eääninhallituksen päätöksessä, 25:tenä p. heinäkuuta 1852.

2:o. Kuin funtahuoneessa ja teaaterissa seuroja ja nähtelmiä pidetään, ajaa hewoissa ja ajowärkkiä owten eteen, ennen kuin niitä futsutaan poliisi palwelioin tai santarmien kautta. Uhkasakko 2 rupl. hop., säätty Maaherran päätöksellä, 13:tenä p. tammikuuta 1852. N:o 74.

3:o. Riwenfarkeminen ampumisen kautta kaupungin pui-vissa, ennen kuin Magistraatti eli Poliisi-kammari siihen luvan on antanut. Kieletty 5:den hop. ruplan sakolla, Maaherran päätöksessä, 12:tenä heinäkuuta 1836.

4:o. Kaupungin katuloilla ja teillä fulettaa lautoja, hirsiä eli muita sellaisia pitkiä ranvoja ristikko-fuormaassa, taikka muuten kuin pitiin färriä laottuina kessällä, ja häntäre'en awulla talwi aikana. Uhkasakko 5 ruplaa hop., asetettu Maaherran firjeessä, 23:tenä p. joulukuuta 1839.

5:o. Kaikki illatyo kaupungin rhytimaisa, puutarhoissa ja käwelys-paikoissa, niinkuin ruihen ja ofien taittaminen, fuffien reviminen, fuffakewnkien tassominen, käweleneminen nurmella taikka muualla kuin tiepolfuja myöten, ruohon niittäminen, istuimien, lystifammarien ja aitaufien pilaaminen eli färfeminen, foirien taikka eläimien lasfeminen sinne, ja muu wallattomuus; kieletty Wainan rhytimassa, 5:den ja toisissa käwely-paikoissa 10:nen hop. ruplan sakon haastolla, Maaherran päätöksessä, 1:senä p. huhtikuuta 1840, 7:tenä p. kesäkuuta 1844, 6:tenä kesäkuuta 1846 ja 12:tenä kesäp. 1852.

6:o. Alufien ja wenheiden kiinnittäminen pitkän sillan käsi-puihin eli fasti-patsaihin. Uhkasakko 5 ruplaa hop., Maaherran päätöksen mukaan, annettu 3:tenä p. Elokuuta 1843.

7:o. Urakkamiestä, joka kaupungin fynti-hewoissa pitää, on, 5:den hop. ruplan uhkasakolla, kieletty tunkemaan reisuwaissille enemman hewoissa, kuin asetukset waatiwat, sekä kohtaamaan reisuwaissa jarjettömällä tavalla eli loukkaawilla puheilla, Maaherran päätös, 22:senä p. huhtikuuta 1847.

8:o. Teaaterissa polttaa tupakkaa muualla kuin alakerran rawinto-suojassa, taikka teaateriin ottaa parweensa foiria. Uhkasakko 5 ruplaa hop., Maaherran päätös 13:tenä p. tammikuuta 1852.

9:o. Sietan kaitwaminen Ristimäellä lifempänä uuden kirkkomaan aitaan kuin wiisikymmentä kynnärsä; kielletty 5:den hop. ruplan safon haastolla, Maaherran päätöfseä, 28:tenä p. marrasfuuta 1857.

10:o. Kaupungin katu-lyhtiä ja niiden patfatta wahingoittaminen eli särkeminen. Uhlasaffo 5 ruplaa hop., Maaherran päätöffen mukaan, annettu 30:tenä p. Marrasfuuta 1860.

11:o. Magistraatin luvatta aitaan panna eli muulla tavalla hallitukseensa ottaa suurempaa eli pienempää palstaa kaupungin maata. Uhlasaffo 10 ruplaa hop., Maaherran päätöfseä 25:tenä p. heinäfuuta 1842

12:o. Luvatta kaupaksi pitää olutta, mettä ja kaljaa. Kielletty 10:nen hop. ruplan safolla, Maaherran päätöfseä 13:tenä p. tammifuuta 1836

13:o. Waromaton tulen-fähttämisen sellaisissa paikoissa, missä lautoja, halfoja eli muuta puu-ainetta pinoissa pidetään, kielletty 10:nen hop. ruplan safolla, Maaherran päätöffen kautta, 13:tenä p. heinäfuuta 1853.

14:o. Eääninhalutuksen päätös, annettu 13:tenä p. marrasfuuta 1857, asettaa 10:nen ruplaa hop. saffoa kaupungin weto- ja ajomiehille, jos he määrättyllä ajalla ei tule warahtyhtiä toimittamaan, kuin poliisi eli taarasti heitä siihen työhön on käskent; taikka jos he tulewat kyydittämään huonoilla hewoilla ja ajo-kaluilla.

15:o. Kalan-poiisien eli puolikaswuifen kalan kaupittaminen, joista Maaherran päätöfseä 21:tenä p. Maalifuuta 1861 on pantu 10:nen hop. ruplaa saffoa, sekä myyjälle että ostajalle.

16:o. Kielletty 25:den hop. ruplan uhlasafon haastolla: että Uraan salmesa alufista purkaa warapaino-lastia muu-
anne kuin haminamestarilta osoitettuun paikkaan, sekä että alufista mielata weteen kieffaa, lastuja ja muuta rujaa, eli toisella tavalla rikkoa waesten Maaherran päätöstä, 28:tenä p. syysfuuta 1852., joista tähdellisempää tietoa woipi antaa Haminamestari, Kuoskwanhin Rusa.

Julistettu Wiipurin kuntahuoneessa, 9 tenä p. Toukofuuta 1863.

Magistraatin puolesta:

Robert Örn.

(3) 3

J. G. Heinrichus.

Huutokauppoja.

Wid den auktion, som, medelst i Finlands allmänna Tidning införd annons, blifvit kungjord att hållas uti denne stads Packhus Fredagen den 19 innevarande Juni kl. XI. f. m., försäljes vidare, i beslagtagne 13 käril, innehållande tillsammans 243 kannor utländskt sädes-spri och bränvin, med vilkor att detsamma från landet utföres och att anbuden underställas General Tull Direktionsens pröfning, äfvensom 4 mattor med 37 $\frac{1}{2}$ 10 $\frac{1}{2}$ konfiskerad bladtabak; hvarom hugade köpare härigenom tillkännagifves. Wiborgs Sjö tullkammare, den 8 Juni 1863.

Carl Sal. Sundman.

Th. Langenskiöld.

(3) 1

Yksittäisiä ilmoituksia.

Abonnement N:o 1.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 17 Juni 1863. Billette für Herren à 50 kop. Silb find an der Kasse zu haben

Anfang 7 $\frac{1}{2}$ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Im Vauxhall.

Sonabend Musikalische Abendunterhaltung von der Sporthen Capelle von 8 Uhr Abends.

Förenings Banken i Finland.

Resp. aktionärer i Förenings Banken i Finland wärda härmed underrättade, att 5:te inbetalningen å tecknade aktier bör verkställas med 25 mark för aktie innan den 1 nästkommande Juli, och godgöres dervid ränta å de 3 första inbetalningarne för tiden ifrån den 1 Juli till den 31 December 1862 à 5 % p. a. med 1 mark 50 penni för aktie. Wiborg den 10:de Juni 1863.

(3) 1

Bestyrelsen.

Musikalie Lånebibliothek

är under denna dag öppnadt i undertecknads bokhandel. Abbonements villkoren äro:

För helt år, 32 Mark, då premier erhålles enligt abonnentens eget urval för 20 M.

utan premier 20 Mark.

,, halft år, 12 Mark.

,, tre månader 8 Mark,

,, en månad 4 Mark.

3 häften utlemnas på en gång. Wiborg d. 8 Juni 1863.

C. G. Clouberg.

Wördsam anmälan!

Att jag numera är flyttat till förra gästgifveri gård Kron S:t Anne stadsdel, derom får jag mina respektive kunder underrätta, samt att jag såväl efter årsaccord som för gången med beredvillighet tillhandagår med läkarevård. Wiborg i Juni 1863.

G. Ganszaug
Veterinär Läkare.

(3) 3

NORTH BRITISH and MERCANTILE INSURANCE COMPANY LONDON och EDINBURG.

Stiftadt 1809

konstitueradt under Kungligt Privilegium och särskildta Parlaments Akter.

Tecknadt grunkapital L. 2,000,000 Sterling.

Reservfonden L. 1,374,000 „

Undertecknade, hvilka öfvertagit Generalagenturen för hela Finland, äro befullmäktigade att afsluta försäkringar mot brandskada till de billigaste præmier, och meddela beredvilligt närmare upplysningar.

Hackman & C:o.
General Agenter.

Wiborg i Juni 1863.

Pudonnut:

Torsdagen den 4 förlorades en 200 Marks sedel, vid Ångbåtskontoret; hvilken den rättsinnade upphittaren torde godhetsfullt emot hederlig wedergällning återlemna till detta blads tryckeri.

Löydetty.

En guld urnyckel som rätta ägaren kan återfå uti gården N:o 71 i f. d. fästningen

En guld Brosch, är hittad för en längre tid vid Hotoka gästgifveri. Närmare meddelande hos

Joh. Ettinger

Guld och Silver arb.

Wuokrataan.

Två rum att uthyras i Bagar Ettingers gård; närmare öfverenskommelse kan ske med Demoiselle Hällström.

(2) 1

Ett fortepiano af 6 $\frac{1}{2}$ octav. står att hyras eller att säljas uti gården N:o 248 i S:t Petersburgska förstaden.

(3) 3

Myötämänä.

En beqväm kalesch, att begagnas så väl i staden som på kortare resor, i kapten Bergs gård å Petersburgska förstaden.

(3) 1

2:ne st. nya väl jernade Lavett, eller arbetskärror, hos Smeden C. Bergqvist uti Neitsyniemi.

(2) 2

Lübska utsädes poteter hos

T. Tichanoffs Söner.

Enbefin flemen potattia myypi

(6) 6

T. Tichanoffin Pojat.

Ångslupen PONTUS

gör i Söndag den 14 Juni en lusttur til Trängsund kl. 3 eft. m. Passagerare afgiften för fram och återresan 50 kop. Wiborg den 11 Juni 1863.

Hackman & C:o.

Wiipurissa, M. A. Jiliasoffen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 24.

Uousu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Raha-kurssi.

Pietarissa 11 Kesäk. (30 Toukokuuta.)

London	36 ¹³ / ₁₆ , ¹³ / ₁₆
Amsterdam	180 ¹ / ₂ , ⁵ / ₄
Hamburg	32 ¹³ / ₁₆ , ¹³ / ₁₆
Paris	385 ¹ / ₂ , 387

Wiipurista.

Seuraamaiselle kirjoitukselle on jaa anottu:

Mitä kunnioitettavia, kansan valistuksen ystäviä Herroja Wiipurin puolen Opiolaitaina Helsingissä, jotka ovat Johanneksen pitäjäläisille lahjoittaneet kuusi kappaletta Suomen Suuriruhtinafunnan Perustustakia ynnä niihin kuuluvain Waltiokirjoitusten kanssa, saavat alakirjoitetut Johanneksen pitäjäläiset, ne jotka ovat mainittujen kappalten osalliseksi tulleet, tämän kautta nöyryimmästi kiittää, ylistäen kaikella kunnioittamisella heidän kansaa valaisevata taroitusta ja tointia!

Jonas Reponen.

Antti Karwanen.

Geras Styrki.

Dawid Wirolainen.

Jak Tommila.

Paawal Tikka.

Suomenkieli. Sil'aikaa kuin hallitukselta ja monelta muulta kieliasiasia „aika menee arvellessa, päivä päätä käännellessä", ottaa Suomenkieli kateissa hiljaisuudessa omistuksia askeleita eteen päin. Suomenkielen ylenewä arvo tekee Suomenkielille yhä helpommaksi kohota toimen ja warallisuuden puolesta paremmalle kannalle, ja sama seikka vaikuttaa samassa senkin, että nämä näin eteenpäin päässeet eivät enää ylenkatso omaa kieltään ei-wätkä wäsiin pyri ruotsin turwiin, kuten vielä äskeisinä aikoina on tapa ollut. Nä'imme tuonaan Kirjallisuus-seuran paino-yhtiön kiwi-painossa komean suomenkielisen wesseli-kaawan, minä Jisalmes kauppias hra Olli Parviainen on sieltä tilannut, ja kuulimme samassa, että jo ennen on tämän vuoden kuluessa wiisi yhtäläistä tilausta tapahtunut Kuopioon, Pieltisjoensuuhun ja muualle. Mainittu paino-yhtiö itse antaa myöskin rakninkiaansa suomelji, joka ei suinkaan ole enää liiskanaista, koska kerran Parviainia alkaa olla tilaajain joukossa. Silminnähtävää on, että jos suomenkieliset joka paikassa alkajivat pitää oman kielenä oisena kunnian-asiana, niiden vaatimuksia ei enää käwiisi julkisesti ylenkatsoa ja masentaa. Tämä olkoon jana aikanaan sanottu erittäin pääkaupungin kuluille Suomelaisille. — Wastakohtana äsken mainituille tekoasioille, sopii mainita, että näinä päiwinä lähti kaartiasta ulos maaseuduille 8 pöstaajaa, joilla oli muassaan ainoastaan ruotsinkielisiä kontrohdin-kaawoja. Suomalainen, joka autuu maan suojelijaksi, saapi kirjoittaa alle, tietämättä, onko hän kirjoittanut itsensä Kiinan keisarille wai Suomen suuriruhtinaalle.

(S. II)

Uuä olewan kirjoituksen johdosta muistuu mieleemme, että täällä Wiipurissa olemme mekin jo

monta vuotta sitte nähneet toisiafin kauppa-asioihin kuuluvia suomelaisien wälisirjain kaawoja, esimerkiksi Cerdeparti- ja konnoissemi-kaawoja. Tälläistä olemme nähneet käytettävän silloin kuin on ollut tekemistä suomelaisien kipparien kanssa. Emme kuitenkaan woi sanoa jos suomen kielen käyttäminen sanotussa kohdassa on otettu tawaksi yleisemmin kuin jossakussa kauppa-talossa, mutta luultawa on, että sellainen kohtuullisuus ei jää aiwan pitkään ystiwiseksi. Suotawa ja tarpeellinen olisi myös, että paperi-kieli Saimaan kanawalla muutettaisi jo kohtakin suomelaiseksi, koska tapaus kerran on sellainen, että tällä kanawalla liikkuu mekseen waan suomelaisista wäkeä.

Lahjoitusmaista Wiipurin läänissä.

(Jatkoa n.osta 24.)

Uusi osa Waltjärweä oli jo saanut toisen rahallisemman isännän. Kyllä hekin saivat weron korotusta, ja pieniä riitoja ilmeistyi, mutta ei niin suuressa määrässä. Nyt oli yksi osa niistä ostanut maan itsellensä. Mitä nyt vielä on tilan herran alla, saawat kyllä sen tuntea; sillä weroa maksetaan 400 ruplaa hopiasa manttalilta. Tämä näyttää heille vielä käywän laatuun kuin he ei-wät tarwitsa tehdä pakkotyötä (ropottia), ehkä toin sanotaan, että myös sellainenki osa on heille läheneissä.

Kuin asiat oliwat niin pahasti, joutui se eswallan tietoon. Mutta se oli tullut sillatawoin ehinannetuksi, että koko wika oli talonpoijissa, kuin he ei-wät maksaneet niinkuin ennen, ei-wätkä myös tahdo pysyä entisissä welwollisuussuussansa. Wiispalta tuli kowa waroitus papiistolle, että he kaikella woimallaan taiwuttaiiwat talonpoijat pysymään entisissä welwollisuussuussansa sekä tefisiwät päiwäwönsä. Jos kuka hawaitaan uppiniskaiseksi, pitää häntä enjin nuhdella kahden kesken ja sitte muiden läsnä ollessa, ja kaikkein nimet piti ilmoittaa piispalle, sitawarten että he saatettaisi ansaittuun rangaistusseensa. Tuli sitte viimeksi Keisariallinen sääntö, joka piti tehdä kaikki selwille. Talonpoijista oli kuultu, että he ei-wät tahtoneet suorittaa minfäänlaisia maksuja herroille; joka tuli siitä, että heiltä waadittiin sitä, mitä heidän oli pakotettu edellisenä wuotena maksamaan, waikka selitetty oli niin, että he ei-wät tahtoneet maksaa sitä 1728 asetettua määrää. Se oli sillä pian ratkaistu: he owat uppiniskaisia ei-wätkä pysy entisissä welwollisuussuussansa. Nyt määrää mainittu Keisariallinen sääntö, annettu 1811 vuoden viimeisenä päiwänä, Suomeksi painettu, että talonpoisien pitää totella asetuksia ja siihen asti kuin maan omistusoikeuden luonto ennätetään lifemmin määrätä, herrojen ja talonpoisien wälillä olkoon weron maksuissa 1728 wuotinen rewijsioni ojennus nuorana. Edellisellä ei ollut oikeutta waatia enempiä, ja jälkimäisten piti ilmaa vastaanpanomista se täyttää; ja tähän oliin aina ollut talonpoisien taroitus. Kuin kääjän käynnit kerran oli alotettu, festi

ne aina vuoteen 1815. Herrat olivat warmaan ilmoittaneet, että he eivät olleet saaneet mitä heille oli tulewa, koska mainitus sa armollisessa säännössä on sanottu, että herrat eivät enempätä saa waatia kuluneesta ajasta, mutta että heidän wastedes tulee saada 1728 wuotisen revisionin mukaan; ja kuin tämä oli sekunainen, luwattiin, että neuwottelemisen piti tapautua sopimaisemmassa maksu-tavasta, joka kuitenkin pää-asiaassa ei saa poiketa sanotusta revisionista. Talonpojat jälleen mainitsivat maksun vaatimusta siitä omaisuudesta, mikä heiltä wäkirallalla oli pois otettu. Muutamat saivat, toiset ei, kuka eivät woineet toteen näyttää wahinkoansa; sillä se tuli myöskin selville, että talonpojat eivät olleet nostaneet kapinaa, waikka heidän omaisuutensa oltiin hämitetty. Se ei ole warmaa, jos weron maksaminen täydellisesti paluutettiin jälleen entiselle perustukselleen; sillä sen aikuisista kuittiloista ei saa täydellistä selkoa. Mitä vuoden kululla wähitellen maksettiin, pantiin kirjiaan, waan tähde otettiin summaassa, ilman ettei merkitty loppu-summaa. Jos osa otettiin luonnossa, niinkuin wilja, puut, heinät j. n. e. Et tuntui, että herralla ei ollut oikeutta maahan eikä metsään. Tiloja myötiin ja ostettiin niinkuin ennen, ja niille saatiin wahvistus-kirja (immiesioni). Talonpoikien kiihtäminen että herroilla ei ollut omistus-oikeutta maahan, ja että wero piti maksettaman 1728 wuotisen revisionin mukaan, jota aina hoettiin tyhjäksi harbailemiseksi, tuli niinmuodoin todekki. Kaiken epäilemisen poisti Keis. asetus $\frac{10}{2}$ p. Tammikuuta 1817, jonka 3:sa pykälässä selwästi sanotaan, että se maa, joka ennen vuotta 1720 oli tullut lahjoitetuksi *) woipi kruunulle takaisin joutua, milloin Keisari niin määrää. Mitä olisi ostaminen tässä merkinnyt? — Lahjoitumaan omistaja olisi sellaisessa tapauksessa saapa ainoastaan laillisen lähtöpäiwän. Silläwälistä herran ei ollut muuta tekemistä lahjoitustalojensa kanssa, kuin kanta niiltä werot sillä welvollisuudella kuin kunninkallinen asetus 16 $\frac{7}{7}$ (?) 86 sisältää. Weron kanto ei saanut wäbääkään erkaantua wälipuheesta, waan piti wälttämättömästi maksettaman paikkakunnan revisionin mukaan joko rahassa eli wuotuisessa werohinnassa. Talonpojat, wakauteet tästä armollisesta Keisarisanasta, etsivät ilomielin nautinnon-oikeus kirjaa eli immiesionia, saadaksensa järkähtämättömästi elää paikoillaan. Suurin osa pyysi tosin wanhojen kirjojensa kannalla, waan moni lunasti immiesionin omalle nimellensä. Wanhin weli sai aina immiesionin, ja nuoremmat muuttivat awonaisiin paikkoihin uudelle maalle. Erjō Titta Walkeamatkassa sai immiesionin 28 p. Helmikuuta 1825. Myös tänäkin hywänä aikana on ollut tiettävästi syitä äänettömään tytymättömyyteen. Kun ei ole kyllä sen aikuisia werohinnan taksoja, ei tiedetä, mistä syystä werot olivat paljo korkeimmat, kuin niiden olisi pitänyt olla. Aina wieläkin on kuittiloissa sama himmentämäisyys kuin ennenkin, nimittäin: „wero on täydellisesti maksettu.“ Se näyttää kuitenkin, että Mikkel Euph Walkeamatkassa 1824 maksoi $\frac{1}{8}$ manttalin tilaltansa 19 rupl. 26 kop. ja taas sen jälkeen 20 r. 9 kop. (Jatk.)

*) Suomesta ruotsiksi kääntäjä on tähän muistuttanut, että tämä on hairaus, ja että asetus tarkoittaa waan sellaista maata, mikä oli annettu mieli-tahtoiset ajaksi.

Kirjoitus Sisaren pojalle.

(Maaseudulta Eteläsuomesta.)

Kirjeestäsi Otawan 18 n:rossa löydyn ilmoittavaa, että se ei todella minua ilauttanut; päin wastoin sain siitä waan murhemieltä. Talon kirjjeesi

alat entisestä W tuuriesta, että maanwiljelijäin niskoille aina waan siellä pannaan lisää painoa ja ilman ajattelemata — josta et kuitenkaan nimittä; sitä wähemmin esittelisit miten niitä parhain kämis kementää. Sitte alat armostella Lähetysseuraa, Siperiaan tuomittujen, Pietarin palon wäbingoittamien ja Pohjanmaan nälkäisten apuja, wielä Wamais-pyösyä ja tufit, joista kaifiista, ehkä kunfin wäpatahtoon jätetty awut, on sinulla ei wähäinen tytymättömyys, — ja syystä että ne toinen syö päälle kylkien, sanot että seurakunta ei hienowillaisille lihawa laidun. Mitä sillä tarkoitat, sitä en ymmärrä; sitä vastaan puhesi pököpöngistä arwaan tarkoittaman seurakunta kirkonkylää. Siitä sanot wielä paljon puuttuwan, jotka puutteet ovat mahdottomia toivojasi. Urut, jotka ovat seurakunta kirkkoa, ne ovat kappaleet, joista olet aina myös ollut tytymätöin, waikka et sinä niistä enemmän kuin koko seurakuntakaan ole penniäkään maksanut. Sanot myös uisamman siellä olewan niistä tytymättömän; waan sitä puhut omasta itsestäsi. Myös walitat olewan huutawan äänen itsellä Suomesa, jolle ei kukaan awaa kormiansa. Mutta siinäpä nyt kokonaan metsään menet, sillä sinä asiaassa on miltei liifaa awattu „kuffaroita ja kormia“ niin hallituksen kuin yhteisen kansan puolesta. Itse puolestasi arwaat parhaaksi apukeinoksi riisua pois katoesit muiden, waan et omista jaloistasi wielä parhaana kesa sydännäkään, sitä wähemmin muulloin. Sinun kaiffia komppa-sanostasi käwisi pitkäksi tässä kertoa. Näistä kerrotuista neroitöistä on kunnioitettava Otawan toimitus jo tehnyt tarpeellisia muistutuksia, ja jos ei niin läheinen heimolaisuus waatisi, olisinkin hywin tytywäinen niihin, waan eihän se lie Enolta liifasi, jos teen wielä seuraawia muistutuksia itsestä sisareni pojasta:

Koko kirjjeesi alusta loppuun asti kumaa mikä pyhyys te sisareni poika itse mielestänne olette ja että seurakunta parhaatkin riennot eivät ollenkaan sinulle kelpaa; aina waan murina ja nurina, pilkka ja häwäistys, komppa-jutut ja kumaukset. Se näkyy että te, sisareni poika, tahtoistte itse olla alku ja loppu siellä, ja jos ei niin käy, niin ei hymää pohaietakaan, — taas walitus wirsi enolle ja silloin saarnaatte parannus-saarnaa muille, waan jota ette lunle itse ollenkaan enää tarwittewanne; luulette että koko täydellisyys on teissä ja puutos sekä wihelijäisyys muissa, joita suurennus lasin taowoin aina mittaatte. Tämä ehkä kuuluu kowalta, waan hellä rakkaus waati sen. — Voi nyt hywin, toiwoo sinua aina muistawa

Dma Enosi.

Laulun moima.

(Jatko ja loppu n:sta 24.)

Viides kohtaus.

Entiset. Mehtola.

Mehtola. (kullisen takasilla) Alkää näyttäkö rauvoja, ennen kuin saamme heidät kiini! Te siellä wartioikaa Waskaa, kyllä minä pidän huolen Wainosta. (tulleesaaan nähtyille) Ahaa roistot! täälläkö olette! (Waskalle kowasti) Lannistau maahan kurtia! muutoin saat kuulan rintaasi! (sinulla) ai saakeli! meillä ei olekaan pyösyä.

Waska. (wakaasti) Kuulasi eivät pyösy rintaani.

Mehtola. Murhamies! etkö wieläkään kadu töitäsi? (kääntyen metsään, huutaa) Östämät joutukaa! karkulaat ovat täällä. . .

(Waino ja Waska puhelewat hartuasti keskenänsä.)

Suundes kohtaus.

Entiset. Nimismies. Kaffi talonpoikaa.

Nimismies. (sinulla) Voi noita onnettomia! (talonpojille) seiskaatte siinä kunnos kasken!

M e h t o l a. (Wastalle hysästi) No nyt waadin ty-
tärtäni jälleen!

N i m i s m i e s. Ja minä waadin sinua Wastalle!
W a i n o ja **W a s k a.** (yhdesä) Jättäkää meitä
rauhaan! muutoin . . .

N i m i s m i e s. (sinulla) oikeen täy säälisfeni noi-
ta rauffoja.

M e h t o l a. (Nimismiehelle) Muistakaa Herrä Ni-
mismies!

N i m i s m i e s. Se on minun asiani.

W a s k a. (Wainolle, näyttäen kädellään järweä) Tah-
dotkos?! . . .

W a i n o. (hyleillen häntä) Tahdon!!

M e h t o l a. (kamalasti) Hääl

W a s k a. (ottaa Wainoa ympäri Suutelee Heittää alas
wuorelta. Kuuluu putous weteen. Mehtolalle) Et saa ty-
tärtäs takaisin! . . .

(Mehtola ja nimismies peräytyvät wäähä.

Seitssemäs kohtaus.

Muut pait Wainoa.

N i m i s m i e s. Mitä hirmuinen näkö! . . .

T a l o n p o i k a. Voi kauhistueta! . . .

T o i n e n t a l o n p o i k a. (Nimismiehelle) Heittä-
kää! heittäkää! . . . He ovat wiaattomat! . . .

M e h t o l a. (juoksaen) Haa! Ja minä hyppää! . . .

W a s k a. (Nimismiehelle) Etä sinä saa Runo-
Wastaa! (hyppää alas Kuuluu putous weteen.)

Kahdeksas kohtaus.

Muut pait Wastaa.

M e h t o l a. (tuofaen) Voi firotut! . . . täällä-
nenkö loppu? . . . tämäkö voittoni! . . . ha ha!

N i m i s m i e s. Jumalanil mitä nyt pitää teke-
mäni? . . .

T a l o n p o i k a. Kaikki on jo myöhäl

M e h t o l a. Voi minua onneton!

N i m i s m i e s. Kuka waastaa tämän? . . .

M e h t o l a. (Kokolla äänellä) Niin, niin! minä
waastan kaikkil . . . Min' olen hyppää, min' olen
murhaaja . . . kassinfertainen murhaaja! ha, ha, ha!
. . . Wiholla olen kohdeutunut rakkautta, ilkeydellä
pyhyyttä! Mutta missä lapseni? missä? (juoksee wuo-
relle. Nimismies ja talonpojat seuraavat häntä. Mehtola
kääntyen heitä waastan) Miltäätte tulko! en minä tar-
witse fetään . . . Menkää ja naurakaa minua, sillä
nyt on koeton päiwä! ha, ha, ha! Ja te siellä lai-
neissa (katsoen järween) Kas niin! . . . rakastakaat
toisianne! rakastakaat wilpittömästi! (farkistellen alas)
kas niin! . . . Ne hyleilevät toistansa aalloissa
ha, ha, ha! (juoksee alas. Talonpojat ottavat hänet kiini)
Alhaal te otatte minun kiini . . . te sytyttätte mi-
nua! ha, ha, ha! Mutta antakaa minun mennä!
päästäni polttaa! tuofaa wettä! tuofaa, tuofaa! . . .
(näyttelöwailka on pimenyt. Talonpojat wiewät häntä oite-
alle puolelle metsään)

N i m i s m i e s: (ottaen kanteleen, katsojille) Jaa,
jaa, niin se on aivanin! . . . Rakkautta löytää le-
won, wiha ja ahneus tuottamat firouksen . . . (met-
jasta kuuluu nauru) ha, ha, ha!

(Ejrippu putoaa.)

Huutokauppoja.

Fredagen den 19 innevarande månad kl 4 e. m. för-
säljes genom offentlig härstädes skeende auktion ett for-
tepiano, hvarjehanda nöbel oah hästredskap samt di-
verse; hvarom köpare underrättas. Wiborgs stads Auk-
tionskammarer den 14 Juni 1863.

Wold. Ålgren.

Wid den auktion, som, medelst i Finlands allmänna
Tidning införd annons, blifvit kungjord att hållas uti
danne stads Packhus Fredagen den 19 innevarande Juni
kl. XI f. m., försäljes vidare, i beslagtagne 13 käril,
innehållande tillsammans 243 kannor utländskt slädes-spr
och bränvin, med villkor att de samma från landet utflö-
res och att anbudet underställas General Tull Direktion-
ens pröfning, äfvensom 4 mattor med 37 1/2 10 1/2 kon-

fiskerad bladtabak; hvarom hugade köpare härigenom
tillkännagifves. Wiborgs Sjötullkammarer, den 8 Juni 1863.

Carl Sal. Sundman.

Th. Langenskiöld.

(3) 2

Yksityisiä ilmoituksia.

Abonnement No 1.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 17 Juni 1863. Billette für Herren à 50
kop. Silb. find an der Kasse zu haben

Anfang 7 1/2 Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Musikalische-Abendunterhaltung

für Orchestermusik.

Jeden Donnerstag den 18:ten Juni in St Anne Promenade.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.

G. Epöhr.

Ein Deutscher Verwalter wünscht eine Stelle auf einem
Landgute sowohl über Vieh- als Landwirtschaft. Das Nähere
zu erfragen Hötel Wiborg.

(2) 1

Ilmoitus.

Maanantaina 22 p. Kesäkuuta kello 4 j. p. p. myydään
huutokaupalla Waaastolan Waaawiljelyseoulusfa kaikellaisia tääl-
lä valmistettuja tapmeita, niinkuin: puu-aineita auroiksi, api-
lan kylmy-koneita, astumia, mullitus-astumia, puu-astioita,
pyöriä, lawettia 4-pyöräisten ja 2-pyöräisten kärejien kori-
toihin, kaikellaisia höyläiä, yffi höyläpöntki y. m. Myöskin
meipi tehdä tarjomuksen suuremmasta joukosta luvista mai-
nion hmyiä kowu-planfuista. Waaastolan Waaawiljelyseou-
lusfa 14 p. Kesäkuuta 1863.

R. J. Forsberg.

Koulun johtaja.

Uti C. G. Cloubergs Bokhandel emottages pre-
numeration å följande tvenne Landbruks-Tid-
skrifter för innevarande år, utgifne af

J. Theod. Bergelin:

1) **Tidskrift för Svenska Landbruket
och dess Binärningar**, som utkommer med 12 häf-
ten å 32 sid. hog qvart jemte plancher och i texten in-
tryckta träsnitt Denna Tidskrifts hufvudsakliga ändamål
är, att så fullständigt som möjligt redogöra för svenska
landbrukets tillstånd, att meddela alla för dess redaktion
tillgängliga detaljuppgifter ur Svenska Landbruks-praktiken
samt att med uppmärksamhet följa landbrukets vetenskap-
liga utveckling, hvarförutan i en särskild notis-afdelning
lemnas korta underrättelser om torgpriser, marknader, mö-
ten och andra notiser för dagen af intresse för våra jord-
brukare. On slaget till hvarje hälle upptages af annonser
om egendomar till salu, om arrende, tjenst-ökande, red-
skaper, gödningsämnen m. m. Denna Tidskrift är såle-
des icke endast af en mera omfattande plan. utan inne-
håller äfwen mera text och talrikare illustrationer än nå-
gon annan svensk Landbruks-Tidskrift och torde för-
svara sin plats på hvarje bildad landbrukares bokhylla.
Prenumeration å denna Tidskrift för innevarande år det
nionde af dess verksamhet, emottages för såväl helt
år med **8 Rdr Rmt**, som för halft år med **4 Rdr**
och för fjerdedel- år med **2 Rdr**.

2) **Qvartalskrift för praktisk Landthush-
hållning**, som utgifves med ett hälle å 64 sid 8:o
hvar tredje månad och hufvudsakligast innehåller prak-
tiska uppsatser af omvexlande innehåll, med plancher och
i texten intryckta träsnitt afser närmast att ersätta den
af Prof. J. Arrhenius förut utgifna "Tidskrift för Landt-
manna-Ekononin", med hvilket den närmast öfverensstäm-
mer i plan, storlek och pris; den är beräknad för den
större mängden af jordbrukare och är äfwen särdeles pas-
sande för Sockenbibliothekerna. Priset å denna Qvar-
talsskrift för helt år är **3 Rdr Rmt**.

(3) 1

Förenings Banken i Finland.

Resp. aktionärer i Förenings Banken i Finland warda
härmed underrättade, att 5:te inbetalningen å tecknade
aktier bör verkställas med 25 mark för aktie innan den
1 nästkommande Juli, och godgöres dervid ränta å de 3

första inbetalningarne för tiden ifrån den 1 Juli till den 31 December 1862 à 5 % p. a. med 1 mark 80 penni för aktie. Wiborg den 10:de Juni 1863.
(3) 2 **Bestyrelsen.**

NORTH BRITISH and MERCANTILE INSURANCE COMPANY LONDON och EDINBURG.
Stiftadt 1809

konstitueradt under Kungligt Privilegium och särskildta Parlaments Akter.

Tecknad grunkapital L. 2,000,000 Sterling.
Reservfonden L. 1,374,000 „

Undertecknade, hvilka öfvertagit Generalagenturen för hela Finland, äro befullmäktigade att afsluta försäkringar mot brandskada till de billigaste præmier, och meddela beredvilligt närmare upplysningar.
Hackman & C:o.
General Agenter.

Wiborg i Juni 1863.

Löndetty.

En guld Brosch, är hittad för en längre tid vid Hotoka gästgifveri. Närmare meddelande hos
Joh. Ettinger
Guld och Silfver arb.

En guld urnyckel som rätta ägaren kan återfå uti gården N:o 71 i f. d. fästningen.

Wuokrataan.

Två rum att uthyras i Bagar Ettingers gård; närmare öfverenskommelse kan ske med Demoiselle Hällstrom.
(2) 2

Tvenne rum med del i kök jemte nödiga uthus invid vägen till Monrepos, andra huset till venster ifrån stora kalitken.

I gl. gästgiveri ett gladt rum med skild ingång.
(3) 3

Auf der Heimath **Rasalax** 10 Berst von Wiborg an der Helsingforschen Land-Staffe sind zwei Wohnungen mit Keller, Pferde-Stall und Wagen Remise für die Sommer Monate 1863 zu vermietthen, zu erfragen beynt dortigen Arentator Mählberg.

Mögtämänä.

Färskt Smör och Surmjölk säljes alla dagar i nya Gymnasii huset.

Nuorta moita ja hapamaitoa myydään nudesja Lufiohuoneesja (Gymnastuunisja).

G. G. Ahrenberg.

En stark ensitsig linjalsjäs med 2:ne selor till billigt pris hos länebokhållaren Söderberg.

En beqväm kalesch, att begagnas så väl i staden som på kortare resor, i kapten Bergs gård å Petersburgska förstaden.
(3) 2

Lybska utsädes poteter hos

Bandholtz & C:o.

Siemen omenia Lyybetsistä

Bandholtz ja K:nin tyfönä.

Любские картофели для посева у

(4) 3

Бандхольца & Комп.

Myytävänä kaikkisja Suomenmaan kirjakauppoisja, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa: (J. W. Villja ja Rumpp. kirjakaupantaja-yhteyden Turussa kaustantamia.)

Yhdistettyjen ruokkoomisesta eli taitawa ja ymmärtäväinen Yhdistettyjen. N:o 26.

Tohtori Hagbergin Saarna Jumalan sanan voimallista wai-
futuksesta ihmisen sydämeessä, pidetty Helsingin puhdis-
tusjuhla 31 p. Lokakuuta 1817. N:o 27.

Muokkijesta Jesuksen nimeen, tohtori F. W. Krumacherilta.
N:o 28.

Jesuksen nimesä: Kirvitettun fristityn uskallisuutta luetelles-
ansa ja julistuesansa Herran tekoja elämässä ja kuole-
maessa esin asettetu Yhdyessä Nuorisjaarnaessa ja Elä-
mäntertomussesta hengellisesti heränneestä ja aivan nimi-

kuulusta Merikarmin talonpojan tyttärestä Anna Rogelista
joka nuuteenomaaisena ueljätoista ajastaifaa ja faksi kuu-
fautta saarnaten ja hengellistä wirtää welfaten ylisti Her-
ran funniaa. N:o 29.

Kuin yfñ firja jäsältävä 25 kappaletta ferraalla
ostetaan, myydään kaiffi tässä luetellut firjat 1
Marfalla ja 60 pennillä.

Höjrylainain Liike.

Ångfartyget WIBORG,

fördt af kapt. Th. NYSTRÖM,

afgår från S:t Petersburg till Wiborg hvarje Thorsdags
morgon kl 9 1/2.
„ Wiborg till Fredrikshamn & Helsingfors hvarje
Fredags morgon kl. 4,
„ H:fors till F:hamn & Wiborg hvarje Söndags
morgon kl. 6, och
„ Wiborg till S:t Petersburg hvarje Måndags
morgon kl. 9.

Ångfartyget VICTORIA,

fördt af kapt. H. I. HANSSON,

afgår ifrån S:t Petersburg till Wiborg hvarje Lördags
morgon kl 9 1/2.
„ Wiborg till Lovisa & Helsingfors hvarje Sön-
dags morgon kl. 4.
„ H:fors till Åbo hvarje Måndags morgon kl. 8.
„ Åbo till H:fors hvarje Måndags eftermiddag
kl. 8.
„ H:fors till Lovisa & Wiborg hvarje Onsdags
morgon kl. 6.
„ Wiborg till S:t Petersburg hvarje Thorsdags
morgon kl. 8.

Ångfartyget AURA,

fördt af Kapten C. C. CONRADI,

afgår ifrån Stockholm till Åbo	hvarannan	Tisdag
„ Åbo	„ Helsingfors	„ Onsdag.
„ Helsingfors	„ Wiborg	„ Torsdag.
„ Wiborg	„ S:t P:burg	„ Fredags
		morgon kl 9.
„ S:t P:burg	„ Wiborg	„ Tisdag.
„ Wiborg	„ H:fors	„ Onsdag.
„ Helsingfors	„ Åbo	„ Torsdag.
„ Åbo	„ Stockholm	„ Fredag.

Närmare upplysningar å härvarande Ångbåts-Comp-
toiret.

Ångslupen PONTUS

kommer ifrån Måndagen den 22 Juni att afgå från Wi-
borg till Trångsund alla söknedagar kl. 8 f. m. och kl.
1 och 3 eft. m.,

Från Trångsund till Wiborg alla söknedagar kl. 9 1/2
f. m. och kl. 3 och 7 eft. m.

Om söndagarne afgår Pontus från Wiborg till Trång-
sund kl. 6 f. m. och 8 eft. m; från Trångsund till Wi-
borg kl. 8 f. m. och 9 eft. m.

Om söndags eftermiddagarne kommer Pontus att göra
lustturer antingen till Trångsund eller Juustila. Wiborg
den 13 Juni 1863.

Hackman & C:o.

**ВНТОВАЯ ШЛЮКА
ПОНТУСЪ**

будеть, начиная съ понедѣльника 22-го Юня, ходить:
изъ Выборга въ Транзунтъ

въ дни, кромѣ воскресенія, въ 8 час. утра и въ 1 и
5 час. по полудни

изъ Транзунта въ Выборгъ

въ дни, кромѣ воскресенія, въ 9 1/2 час. утра, 3 и 7
час. по полу

По воскресеніямъ Понтусъ ходитъ изъ Выборга въ
Транзунтъ въ 6 ч. утра и 8 ч. по полуд., изъ Тран-
сунтъ въ Выборгъ въ 8 ч. утра и 9 ч. по полуд.

По вечерамъ воскреснымъ Понтусъ будетъ дѣлать
поездки въ Транзунтъ или въ Юстила. Выборгъ 15
Юня 1863 года.

Гакманъ и К-о.

Wiipurissa, M. M. Jilinauksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:

Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40 penniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a n:

Silliafuffen kirjapainossa Wiipurissa ja kaikissa maamme postifonttoreissa.

N:o 25.

Perjantaina 19 päivänä Kesäkuuta.

1863.

Wiipurista.

Uudet markka-setelit ovat jo tämän kuun alusta alkain olleet täälläkin yleisesti nähtävissä. Sekä ulkomuoto että myös kielten kirjoitus niissä kummahtuttaa kohta ensi katsannossa. Suomen kielten halveksiminen on vielä näissä seteleissä silmin nähtävä, sillä vasta setelien selkäpuolella tavataan suomea. Näiden setelien kuvista ja koristuksista on jo „Tapi“ tehnyt perustettuja ja sattuvia muistutuksia, ja mitä kielten kirjoittamiseen tulee, niin ovat H. Dgblö ja H. Nutiset lausuneet hywin asian mukaan seuraavaisesti:

„Se meitä kohta kummahtutti, että setelien etupuolella oli ainoastaan ruotsinkielistä käytetty ja annettu suomenkieli weljellisesti sopia venäjänkielen rinnalla setelien takapuolella. Kuten uskolliset ystävätkin ainakin saavat suomi ja venäjä (jonka läsnä-oloa me muutoin emme näe tarpeelliseksi) melkein samallaisten arvon toistensa rinnalla, mutta myöskin tästä tehdään poikkeuksia, kuin esim. 100 markan seteleillä saadaan lukea julman suuren: „Сто Маркъ“ suuremman kuin sekä ruotsinkieliset että suomenkieliset arvoluuvut. Nämä muistutukset ovat vähäpätöiset, sanotaan; pää-asia on, että suomenkieli on edustettuna. Päinvastoin, vastaamme tähän. Ollemaanmittu kielten asettaminen on meistä ei ainoastaan huonosti onnistunut, vaan kadottaa myöskin seteleiltä kaiken kansallisen muodon. Tämä kansallinen ulkomuoto ei suinkaan ylene siitä, että setelien etupuolella nähdään hirveän suuri vaakuna (joka sanotaan olevan suomalainen (?) valtiowaakuna), varustettu venäjänkielillä päällekirjoituksella, joka kuuluu merkittävän niin paljon kuin: Jumala meidän kanssamme!“

Lahjoitusmaista Wiipurin läänissä.

(Katkoa n:o 24.)

Kuin talonpojat 1817 vuotuisen asetuksen nojassa saivat immisijonin, uskottiin, että kukaan ei pitänyt tehdä haittaa heidän nautinto-oikeudellensa. 1826 syksyllä tuli kuitenkin Keisarikillinen sääntö, joka määrää maan frälssiksi ja omistusoikeuden lahjoitusmaiden haltioille, jos nimittäin talonpojat kahdeksassa vuodessa eivät voi vahvistaa, että heidän tilat ovat Ruotsin hallituksen aikana perinnöksi ositetut. Nyt siitä puuhaa tuli. Kukaan ei tahtonut jättä ensi uskoa, kuin heillä oli muistissa edellinen asetus. Ne joilla oli immisijoni luuliwat olevansa kylläkin vakavalla perustuksella, kuin he saivat sen vielä pian samaan aikaan. Senperästä on siitä ollut paljo puhetta, tyytymättömyyttä ja epäluuloa. Sen lisäksi sattui että muutamia vuosia takaisin päin pitäjään oli tullut eräs mies — m, jota kukaan ei tuntenut. —

— — — — — Jonkun ajan päästä toimitti hän alaisempaa frununpalvelijan ammattia, sitte oli hän ryöstö-woundina, tuli nimismieheksi ja lopulta — — — — — frununwoudiksi. Hän oli herrojen asian ajaja ja frunun palvelija samalla kertaa. Helppo on arvata, mikä selko silloin oli saatava sekasor-roissa. — — — — —

Waikka kuulutus oli selvä, miten laita maan lanoja oli, eivät kaikki sitä ymmärtäneet, vaan luuliwat, että heillä vielä oli oikeus myydä maata. Sillämuotoa möi vielä 1833 talonpoika Henrik Sipponen Kahkalaissa maansa Mikkel Sipposelle ja mainittu frunun palvelija kirjoitti kauppa-kirjan sekä antoi herrojen nimesä luwan ottaa tila manttali-kirjoihin. He eivät myös muuta uskoneet, kuin että asia oli oikialla kannallaan. Kolmen vuoden perästä ajettiin sama mies Mikko pois; hänen wiljansa wiettiin kartanoon ja myös ne huoneet, mikä Mikko oli hankkinut itsellensä muuvalta, otettiin pois. Tästä mentiin maaherraon: asia osoitettiin — min selitettäväksi ja hän vastasi, että H. Sipponen ei ole mikään tilan myyjä, kuin hänellä ei ole omistusoikeutta maahan. Kauppa-kirja tuotiin esiin; mutta ei tiedetty, että se oli wajaalla kirjoittajan nimeä. Sipponen menetti asian ja sai osoituksen ettei palkintoa asianomaisesta oikeudesta. Tästä jututtiin monessa käänsä ja lopulta jouduttiin sille kohdalle, ettei tiedetty mihin käännäidä. Niin meni Sipposen omaisuus. Juttu-paperit näyttävät wissisti tarkemmin asian mutkat.

Ei ollut kansallakaan ymmärrystä tehdä eroitusta perintö- ja frunun-maista. Heidän piti toteen wahvistaa, että heidän tilat ennen olivat olleet perintönä, mutta he luuliwat siinä olevan kylliksi kuin toteen näyttiwät, että ne olivat frunun maata. Kyllä tässäkin asiassa innokkaasti toimiin, mutta selwiötä etjittiin Pietarista. Mihin asti asia liene tullutkin; waan se, kellä oli paperit, tuh-lasi ne pois sillämuotoa, että antoi ne jotaki maksua vastaan — mille; ja sillätawoin meni hahemus-aika ohitse.

Samaan aikaan wahvistutti Blandow kihlakunnan oikeudessa laillisesti omistusoikeutensa pitäjän maahan ja patronaatti-oikeutensa kirkollisissa asioissa. Tämä viimeinen on kadonnut itsestään. Edellistä koettiin pitäjänmiehet estää. He puoluistiwat isänsä 1817 vuotuisella säännöllä, luottamalla järkähtämättömästi siihen; kukaan ei uskonut tuosta tulewan mitään, sentähden että toisin oli määrätty. Tiettiin myös, että se nykyinen Blandow ei ollut laillinen perillinen. Hän waadittiin oikeuden edessä näyttämään wahwaksi perintö-oikeutensa, waan kihlakunnan oikeus sanoi asian ei kuuluvan käänsä otettavaksi. Käännettiin hovi-

teuteen. Tämä wahwisti fihlafunnan oikeuden päätöksen. Wedottiin senaattiin, joka lausui, että muutosta tässä ei woi tapahtua, koska sen mukaan kuin 16 kap. 2 § D. R. säätää, muutosta ei saa esittää howioikeuden päätökselle mikä koskee tuomioistunnon asiaan. Tämä tapahtui 5 p. Syyskuuta 1829. Hakemusaike oli nyt ohitse. 1826 wuotuisella säännöllä oli laillinen woima. Ei tästäkään tultu wiisaimmiksi. Maata myötiin ja ostettiin. Ruin Antti Selonen pyysi immiessionia Drjö Tifan nimesä, jolle hän tahtoi antaa tilan, niin oli —m hänen asiansa ajaja. Helmikuun 5 p:nä 1829 työntää guvernorinoikeus asian fihlafunnan oikeuteen, josta lopulla saatiin sellainen päätös, että oikeus ei saata asialle mitään tehdä, kuin Reis. sääntö 1826 määrää maan frälssiksi.

Ruin Blandowan perintö-oikeus ei ollut oikeen warma, ja hän niinmuodoin epäili asian pahoin päin päättymistä, niin taritsi hän maa-alueettansa kaupaksi. Ei silloinkaan ollut miehillä ymmärrystä ostaa. Se wanha luulo oli aina woimassa, että maa joutuu jälleen frunulle, milloin waan keisari niin tahtoo. Tämän sai jokainen lukea, sen lukea taisi. Samaan aikaan tapahtui, että eräs tietty mies Puustinielähdessä, joka ennen kuului Ruusan kartanon aluuteen, joutui miettimään 1817 wuotuisesta sääntöä sekä sai siitä terveellisen herätyksen. Ruin se on sanottu, että ne tilukset, jotka ovat oikialla puolella Räkisalmen tietä, kuuluvat frunulle waan ei muut, niin muisti hän, että hän asui waseimmalla puolella. Siitä heräsi halu saada lunastaa maata omaksensa. Tähän tuli vielä lisäksi se etu, että maan omistaja möi kylittäin ja halpaan hintaan. Mies alkoi puuhata asiaansa. Siitä saapi —m tiedon, ja hän tahtoi kysyä hampain estää Drjö Basuria sellaisesta hullutuksesta ja peloittelee häntä, että hän muka tekee itsensä onnettomaksi. Basuri ei huolinut siitä, waan puuhasi asiaansa ja sai tilan lunastetuksi. Nyt on kylä vapaa, kuin sen siaan naapuri-kylä, joka silloin ei ymmärtänyt samalla tavalla tehdä, on leikki-pallina niin yhden kuin toisen mielitahdoille.

1826 wuotuisessa säännössä annettiin talonpojille kymmenen vuotta muuton aikaa eli että sopivat maan isännän kanssa tulewasta omistusoikeudestaan maahan. Mutta tällä ajalla ei ollut herralla vielä mitään valtaa, waan sai ainoastaan weron, niinkuin 1817 on sanottu. (Jatk.)

Omituisia matka-muistelmia.

(Loppu n:roon 23.)

Elberfeld'issä on suuri orpo-lasten huone, josta toisessa wuonna luettiin „Gartenlaube" nimisessä lehdessä kertomus, että jostakusta sen johtajain koulutillisesta keinosta, lapset siinä olivat ruvenneet kummallisesti itseänsä käyttämään, josta syystä sen entiset opettajat erotettiin wiralta pois, ja minun siellä käydessä, uusi johtokunta oli alkanut waiikutustansa. Siinä oli 266 orpolasta, joita hywästi hoidetaan ja kaswatetaan. Runkoni antama puolustus-sirje waiikutti, että hänen tuttavansa kauppias siellä minua ystäwällisesti näihin sekä paikan ympäristöillä niinä kahdena päivänä saattoi. Samalta välittäjältä tuli minulle yhtäläinen kohtelu pääkaupungissa Hannover, jonne pika-fulku rautatiellä minua täältä lennätti. Kapineini joutuivat ennen sinne, koska yöksi jäin vähäiseen kaupunkiin, höyry-waunuissa tällä wälillä ollen ahdinko ja waikea olo tarisemisesta. Piletilläni sain aamupuolella Hannoverissa tawarani helposti takaisin. Siellä käwimme „Odeon" nimisessä ja siinä iltana taidollisista kulkajista ja lehdistä leimuawista kaasu-lieffeistä kauniisti walaiustus-

puutarhasa, 150:nen sotamiehen soitantoa kuuntelemassa. Kuuntelijat joko käweliwät tahi istuivat pöytäin ympärillä. Sotawäki näytti etenkin pulskalle. Waršin suurella torilla on Waterloo'n ja kirjailia Leibniz'in muistopatsaat. On sekin kaunis kaupunki. Täältä tulin Hanowerin kaupunkiin Harburg, jonka edessä jo meri-laiwoja näkyi. Höyrylaiwassa pääsin Elbeä myöten tunnisstaa Hamburg'iin. Sieltä viimein lähteissä, syryjähtyi yksi höyrywaunuista tieltä, josta tuli wiimynkiä. Ruotsin funingas oli sillä matkulla, ja koska se wahinko tapahtui yhden käyttäjän huolimattomuudesta, oli tätä kohta erotettu palveluksesta, niinkuin sittemmin sanomisja luettiin. Lübeck'iin tultua, oliwat sen kartanot ja laiwat salmella funinkaan funniaksi koristetut lafuilla. Koska vielä ei ollut kotiinpäin tilaisuutta, läksin ensin Travemündiin. Siellä on suolawedessä kylpiöitä warten meren rannalla weteen työnnettyt karrit, ja niiden päällä wintihuoneet, joihin wenheellä mennään. Uimassa käypi siellä paljon wieraita, joita warten on myös asuinhuone kaikkien sowliaisuun, sen kanssa laweassa tarhastossa. Siinä pidetään usein paalit. Pariisilaisia hienoisja waatteisja oli tanssissa. — Se on surkea, miten se ennen hulluille ajan-wietteeksi keksitty woiton tahi häwion keino vielä monessa paikoin on wallassa. Täältä yritin lähteä wäheksi aikaa Köpenhaminaan, ja samassa palata takaisin, mutta se siwuitse menewä höyry ei enään matkalaista wenheestä ottanut vastaan. Sitten istuutuini omnibus'iin, jossa maitse muutamain waunussa laulaessa menin taas Lübeck'iin.

Wielä ferran Lybeckiläisten ystäwien seurassa niillä tienoin oltuani, läksin „Sirius" höyryssä merelle Pietariin päin Olpeälle merelle, jonne nuorempana minun samoin kuin monen muunkin nuorukaisen mieli teki. Alku-matkalla olewa wieno tuuli muuttui wähitellen rajummaksi, niin että laiwaa waahtoijissa aaltoissa jo wahwasti heilui, josta oudommat kipeiksi muuttuimat, mikä terveimmältäfin ruoan halun enemmin wei, kun jos pelkkää riskiä meriwäkeä ympärillänsä olisi nähnyt. Ollemerellä tottunut waimo oli etenkin awulias heikompi auttamaan. Hän oli Suomesta kotoisin, nuorella ijällä muuttanut Pietariin, siellä erälle kauppialle naitu, jota kipeänä hän oli seuranut Maideiran saarelle, jossa mies kuoli, ja nyt tuli waimo yksin palveliansa kanssa takaisin. Pait ulkolaisia oli muitakin Pietarilaisia seurassamme. Yhdellä siwistyneellä uuden ajan wenäläisellä oli poikansa mukana, joka Italiassa oli syntynyt, ja nyt kudenteen ikäwuoteen Englannissa ollut, niin että isänsä kanssa waan taisi näiden kahden maan kieltä puhua, eikä wenättä ollenkaan. Monta laineissaristeilewäistä sekä purje-tuulta kulkewaista laiwaa matkalla nähtyämme, pääsimme wihdoin solmantena päivänä onnellisesti Pietariin. Tässä oli toinen usealle meistä tunnettu elämä edessä, josta toiset paremmin fertofoot. Nyt kahdena päivänä tässä ennen oltussa pääkaupungissa entisiä ystäwällisiä tuttuja käymällä terwehdittyäni, myös suomen hywästi järjestetyssä koulussa siellä käytyäni, läksin nyt Elokuun lopulla monen tuttawan seurassa „Wiborg" höyryssä kotiin. Ilahuttawa oli taas nähdä armaan Suomen rannikoita nieminessä, metsinessä, jota näköä, samaten kuin pysyväisen matkakumpalin, isänmaatansa rakastaja aina uudestaan kaipaa.

Wiipurin etu-haminan kohdalla oli siihen aikaan koko joukko jo höyryllä käypiä wenäläisiä tykki-wenheitä. — Pari wiikkoa oli minulle suotu vielä olla omaisieni piirissä. Sitten tuli minunkin laudemaksi erota wanhasta edistywästä Wiipuristamme,

ja siirtää Karjalan uusimpaan kaupunkiin, Joensuuun. Ruumiillani tärisin sateisella säällä maantietä myöten rattaissa tännen, mutta henki on usein kototienoilla, ja tahtoi samassa syleillen halata koko Suomea, sen parasta edistymistä edesauttamalla. Sen tunnen tekewäni myös näitä kansan omalla kielessä julistamalla, toivosi että usia sen wieraatuneista tahi ruotsintuneista lapsista kääntyisi sen puoleen. Josko useimmat niistä waimoistakin kohta osottaisivat mitä sen hyväksi voisivat, niin seuraaisi heitä waikka tuntemattoinna ollen kansansa kunniointu, eikä sen ylenkatse, jos kohtakin alussa yfityisten sokeiden puolesta heille siitä pilkkafi osaksi tulisi. Mutta kun oikea harjoitus kerran tawaksi muuttuu, kyllä epäkohta vähitellen tasaintuu. Ohiteinen hyvä on etewämpi yfityisten. Eihän rehelliset suomalaiset toisiaansa petä. Tosin nurja kasvatus ja koulutus on monta syrjäteille saattanut, mutta aikansa on päästö wieraan wallan kahleista ja parannus vielä mahdollista, kuin luja tahto onnistuu, eikä silloin turhuudessa menetetyistä nuoruuden päivistä niin huofailtaisi. Röyhkyys pöyhkeyden siaan. Talo on ihminen uhraessansa. Nuku sitten nurmen lintu, wäsy, wäsy wästä räkki, tee pelloille pesäsi, kankahalle, kalliolle. — Marraskuussa 1862. A. K.

Kotimaalta.

Munksen Suomen seurakunta. H. K. Maj., joka jo ennen on Suomalaiselle seurakunnalle Munksen kaupungissa määrännyt papin ja kouluttajan palkoiksi 500 kop. rupl., on nyt armoissa suonut mainitulle papin wiralle palkanlisäystä 200 r. vuotisesti. Nämä niinkuin edellisestkin rahat, menewät Suomen pasuutoimituksen waroista.

Tähän aiwotulle kirjoitukselle on tullut wirallinen este, ja kuin emme ole senkautta woineet ruweta wiivyttämään lehden ilmaantumista siwuoikian aikansa, niin on tähtynyt heittää tämä kohta näin walfosseksi. Toim.

Kuulutuksia.

Fredagen den 26 (14) i denne måned, klokken 12 på dagen, sammantræder Inqvarterings-Komitéen på Rådhuset, hvorom vederbørande underrättas. Wiborg den 17 Juni 1863.

På Inqvarterings-Komitéens vägnar:
ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Brand-Kommissionen sammantræder på Rådhuset Tisdagen den 30 i denne måned klokken 12 på dagen; hvilket tillkännagifves. Wiborg den 17 Juni 1863.

På Brand-Kommissionens vägnar:
ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Yksityisiä ilmoituksia.

Vauxhall.

Sonntag den 21:ten Juni 1863.

HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair Musf.-Chor. Herren zahlen 25 Cp. Sr. Damen in Begleitung von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7 $\frac{1}{2}$ Uhr Abends.
Um 11 Uhr fängt der Ball an.

S. Wild.

Abonnement No 2.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 17 Juni 1863. Billette für Herren à 50 Kop. Silb. sind an der Kasse zu haben.

Anfang 7 $\frac{1}{2}$ Uhr Abends.
Um gültigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

KOKKO med musik

Johannes aften den 23 Juni uti Sommar trädgården.

Koffo musikin kanssa

Juhannusiltana 23 p. Kesäp. Kesäryhtimänsä.

Dienstag den 23 Juni am Johanni-Abend.

Musikalische-Abendunterhaltung im Stadtgarten.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.
(2) 1 G. Spöhr.

Förenings Banken i Finland.

De resp. aktionärer uti Förenings Banken i Finland, hvilka tecknat sig å denna ort, varda härmedelst uppmnade att ju förr dess hellre inlemna skriftlig uppgift öfver valörer, hvarå aktiebref åstundas, och kan val ske emellan följande aktiebref:

Litt. A.	å mark 10,000,	motsv. 100 aktier.
" B.	" 1,000,	" 10 "
" C.	" 500,	" 5 "
" D.	" 100,	" 1 aktie.

Bestyrelsen för Filialkontoret i Wiborg.

(3) 1

Ein Deutscher Verwalter wünscht eine Stelle auf einem Landgute sowohl über Vieh- als Landwirtschaft. Das Nähere zu erfragen Hotel Wiborg.

(2) 1

Uti C. G. Cloubergs Bokhandel emottages pre-
numeration å följande tvenne Landbruks-Tid-
skrifter för innevarande år, utgifne af

J. Theod. Bergelin:

1) **Tidskrift för Svenska Landbruket och dess Binäringar**, som utkommer med **12 häften** å 32 sid. hög qvart jemte plancher och i texten intryckta träsnitt. Denna Tidskrifts hufvudsakliga ändamål är, att så fullständigt som möjligt redogöra för svenska landbrukets tillstånd, att meddela alla för dess redaktion tillgängliga detaljuppgifter ur Svenska Landbrukspraktiken samt att med uppmärksamhet följa landbrukets vetenskapliga utveckling, hvarförutan i en särskild notis-afdelning lemnas korta underrättelser om torgpriser, marknader, möten och andra notiser för dagen af intresse för våra jordbrukare. Omslaget till hvarje häfte upptages af annonser om egendomar till salu, om arrende, tjänstsökande, redskaper, gödningsämnen m. m. Denna Tidskrift är således icke endast af en mera omfattande plan, utan innehåller äfven mera text och talrikare illustrationer än någon annan svensk Landbruks-Tidskrift och torde försvara sin plats på hvarje bildad landbrukares bokhylla. Prenumeration å denna Tidskrift för innevarande år, det **niönde** af dess verksamhet, emottages för såväl helt år med **8 Rdr Rmt.** som för halft år med **4 Rdr** och för fjerdedels år med **2 Rdr.**

2) **Qvartalsskrift för praktisk Landthushållning**, som utgifves med ett häfte å 64 sid. 8:o hvar tredje månad och hufvudsakligast innehåller praktiska uppsatser af omvexlande innehåll, med plancher och i texten intryckta träsnitt afser närmast att ersätta den af Prof. J. Arrhenius förut utgifna "Tidskrift för Landtmanna-Ekonomin", med hvilket den närmast öfverensstämmer i plan, storlek och pris; den är beräknad för den större mängden af jordbrukare och är äfven särdeles passande för Sockenbibliothekerne. Priset å denna Qvartalsskrift för helt år är **3 Rdr Rmt.**

(3) 3

Förenings Banken i Finland.

Resp. aktionärer i Förenings Banken i Finland varda härmed underrättade, att 5:te inbetalningen å tecknade aktier bör verkställas med 25 mark för aktie innan den 1 nästkommande Juli, och godgöres dervid ränta å de 3 första inbetalningarne för tiden ifrån den 1 Juli till den 31 December 1862 å 3 % p. a. med 1 mark 30 penni för aktie. Wiborg den 10:de Juni 1863.

(3) 3

Bestyrelsen.

Musikalie Lånebibliothek

är under denna dag öppnadt i undertecknads bokhandel.
Abbonements villkoren äro:

För helt år, 32 Mark, då premier erhålles enligt abonnentens eget urval för 20 M.
utan premier 20 Mark.

.. halft år, 12 Mark.

.. tre månader 8 Mark.

.. en månad 4 Mark.

3 häften utlemnas på en gång. Wiborg d. 8 Juni 1863
C. G. Clouberg.

NORTH BRITISH and MERCANTILE INSURANCE COMPANY LONDON och EDINBURG.

Stiftadt 1809

konstitueradt under Kungligt Privilegium och särskildta Parlaments Akter.

Tecknadt grunkapital L. 2,000,000 Sterling.
Reservfonden L. 1,374,000

Undertecknade, hvilka öfvertagit Generalagenturen för hela Finland, äro befullmäktigade att afsluta försäkringar mot brandskada till de billigaste premier, och meddela beredvilligt närmare upplysningar.

Hackman & C:o.
General Agenter.

Wiborg i Juni 1863.

Ångslupen Pontus

gör i söndag den 21 Juni en lusttur till Trångsund kl. 3 eft. m. Passagerare afgiften för fram och återresan 50 kop. Wiborg den 18 Juni 1863.

Hackman & C:o

Wuokrataan.

En Sommarvilla, bestående af 4 rum, kök och nödiga uthus, vid Lietjärvi sjö och Saima kanal, 20 verst kanalvägen från Wiborg. Närmare underrättelser lemnas i Herr C. G. Cloubergs Bokhandel.

Въ 20:ти верстахъ отъ горота Выборга, по Саймскому каналу близъ озера Ледъярви, отдается въ насмъ на лѣто дача, о 4:хъ комнатахъ и кухней со службами. подробности узнать у книгопродавца Г:на Клоберга въ гор. Выборгѣ.

(3) 1

Myötämänä.

Större och mindre Halmhattar för billigt pris hos
G. Cantell. Boende å Hofrätten.

En beqväm kalessch, att begagnas så väl i staden som på kortare resor, i kapten Bergs gård å Petersburgska förstaden.

(3) 3

Lybska utsädes poteter hos

Bandholtz & C:o.

Siemen omenia Lyyhkefiistä

Bandholtz ja K:nin tykönä.

Любские картофели для посѣва у

(4) 4

Бандхольца & Комп.

Myntämänä kaikissa Suomenmaan kirjakaupoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa:

(J. W. Lillja ja Rumpp. kirjakustantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Jumalan wapaa Armo, kirjastettu William Mielstin kääntymisen kautta, joka murto warfaudesta fuolemaan tuomittu, mestattiin Edinburgissa 21 v. Sunskunta 1785. N:o 30.

Wanha runo, eli Tuhlaaja-pojan vanhempi weli. N:o 31.

Ansario. N:o 32.

Syntisen kääntyminen ja parannus, kuuattu Tuhlaaja-Pojassa. N:o 33.

Isäntä ja palvelija. Siwens-opillinen Tarina eräästä rikkaasta, pahuuden tieltä jumalisuuteen hurtsaalta palvelijaltansa saatetusta nuoruudesta. N:o 34.

Kuin yllä kirja jäsältävä 25 kappaletta kerralla ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Ångslupen PONTUS

kommer ifrån Måndagen den 22 Juni att afgå från Wiborg till Trångsund alla söknedagar kl. 8 f. m. och kl. 1 och 5 eft. m.

Från Trångsund till Wiborg alla söknedagar kl. 9½ f. m. och kl. 3 och 7 eft. m.

Om söndagarne afgår Pontus från Wiborg till Trångsund kl. 6 f. m. och 8 eft. m; från Trångsund till Wiborg kl. 8 f. m. och 9 eft. m.

Om söndags eftermiddagarne kommer Pontus att göra lusturer antingen till Trångsund eller Juustila. Wiborg den 13 Juni 1863.

Hackman & C:o.

ВИНТОВАЯ ШЛЮЗКА ПОНТУСЪ

будетъ, начиная съ понедѣльника 22-го Юня, ходить: изъ Выборга въ Транзунтъ

въсь дни, кромѣ воскресенія, въ 8 час. утра и въ 1 и 5 час. по полудни

изъ Транзунта въ Выборгъ

въсь дни, кромѣ воскресенія, въ 9½ час. утра, 3 и 7 час. по полуд.

По воскресеніямъ Понтусъ ходитъ: изъ Выборга въ Транзунтъ въ 6 ч. утра и 8 ч. по полуд., изъ Транзунтъ въ Выборгъ въ 8 ч. утра и 9 ч. по полуд.

По вечерамъ воскреснымъ Понтусъ будетъ дѣлать поѣздки въ Транзунтъ или въ Юстила. Выборгъ 13 Юня 1863 года

Гакманъ и К-о.

Siipurissa, M. A. Gilliafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sollii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 25.

Roussu-aika Wiipurissa Päätähdensä perästä.

Raha-lurssi.

Pietarissa 19 (7) Kesäkuuta.

London	367 ⁸ / ₈ , 37
Amsterdam	180 ⁵ / ₄ , 181
Hamburg	327 ⁷ / ₈ , 331 ¹⁶
Paris	387, 388

Wiipurista.

Ilman laatu on ollut jo koko pitkän ajan poutainen ja päiväsaikoina lämpymän tapainen, mutta yökaudet enemmite erinomaisen kylmää — tähän vuoden aikaan verraten. Joinakuina öinä menneellä viikolla valitetaan hallanki paikottain olleen. Boudan suhteen alkavat maawiljelijät jo ikäwöidä sadetta toukopelloillensä. — Tällä Juhannuksen edustalla on maa-seuduilta tuotu tänne melkeen runsaammin lehmii kaupan kuin monena edellisellä kesänä, ja ovat ne olleetkin nyt halvempia kuin monen aikaan ennen tänä vuoden aikana. Huonompia „maatiais“-lehmii on ostettu 40:nellä, keskeisempiä 60 ja paraimpia 80:nellä markalla. Mutta merkittävä on, että tällainen seikka ei ole vaikuttanut mitään tuoreen lihan hintaan, sillä sellainen on yhä waan kallista.

— **Kuolon kohtaus.** Sunnuntain aamuna 21 t. k. waipei lyhyen sairauden perästä Kuolemaan linnan päälysmies Wiipurin linnassa Kollegia-registraattori Christiansson. Sekä kirkon ikänsä että myös pitkän, nuhteettoman palveluksensa puolesta kruunun wirtamiehenä on wainaja ollut hywin yleisesti tunnettu koko tällä itä kulmalla Suomea.

Tunteuttomille hywäntekijöille!

Ylipannuksesta: Emme voi sanoilla kyllin selittää kiitollisuuden tunteja teille hywäntekijöille, niin omassa kuin wieraassa maassa; niiden runsaiden lahjain edestä, joita olette meille antaneet, ja joita ilman meidän olisi tähtynyt nälkään näin. Wiime syksynä ennenkuin teidän apunne meille kerkeiwät, olimme päiwittäin ilman leiwättä; imeväiset lapset itkiwät nälissään äiteinsä rinnossa, joista ei mitään saaneet, isommat lapset itkiwät leiwän palaa, jota meillä ei ollut antaa; ja puhutteliwat meitä näillä sanoilla: „pitääkö meidän nyt nälkään kuoleman; — menkää, rafas äiti, pyytään leipää Tuoralta, Tummulta, Setältä, Tätiltä, kummilta j. n. e. *), entä jos he meille antaisi“. Te hywin arwaatte, miten tammöiset lasten puheet waikuttawat wanhempain sydämmelle. Me täytimme lastemme kassat monasti watsamme kynnellä, illalla maata pannes ja aamulla ylösnostessa; ja kun onnistuimme saada jonkun leiwän-palan, millä ilolla emmekö kiirehtineet lastemme tykö, mutta kun teidän lahjojanne alkoi tulla, silloin olimme täytetyt kokonaan ilolla; ne olivat erinomaiset hetket, kun saimme lapsemme niillä runsaasti rawita. Sitten on meidän täy-

tynt langeta aina uusiin ihmettelemisiin teidän runsaista lahjoistaanne. Nyt olemme pääsneet kovan talwen poikki, niin ettei meistä ole yhtään nälkään kuollut, joka meille oli mahdotoin uskoa todeksi wiime syksynä.

Tarkoitussemme nyt on jättää sydämmelliset kiitokset ja tuhannet kiitokset teidän runsaista lahjoistaanne. Jumala siunatkoon teille tuhat-kertaisesti ajassa ja iankaikkisuudessa!!!

Puutteen alaisilta monta kertaa uudistettuihin waarimusten perästä.

J. B. S—n.
(S. U.)

Siemen potaatin säilyttämisestä maa-kuoppissa yli talwen.

(Lähetetty)

Tämä ihmiskuntaa runsaasti rawitsewa wilja tarwitsee hywää säilytystä, etenkin näinä aikoina, kuin aina ympäri maataamme kuuluu walitusta siemen potaatin talwis-aikoina pahentumisesta. Eihän siis haitaksi liene, jos puolestani oman koetelemiseni annan maamiesten mietittäväksi.

Potaatit kuin valmistuttuaan otetaan maasta, ajetaan johonkuhun tilawaan paikkaan katon alle, missä saawat jonkun ajan ohuesti hajoitettuna kuivua. Sitte walitaan huonot sekä niissä löytyvät wialliset tarkoin pois, ja niin puhdistettuina pannaan potaatit sitawarten tehtyihin maa-kuoppiin, jotta ei saa olla aiwan suuret; kumminkin noin 14 eli korkeintaan 16 tynnyrin wetäwiä. — Tämöisten kuoppien laidat eli syrjät tarwitsee olla pinnoista eli pienistä puista kulmapatsaiden ja seinän välitse tehty aina ylös asti.

Ennenkuin potaatit pannaan sellaiseen kuoppaan, pantakoon ensin noin 5:den tuuman paksulta ruis-olkia pohjaan, joiden päälle lausetaan 2 eli korkeintaan 4 tynnyriä potaattia, joiden päälle taas lewitetään saman verran olkia kuin wasta sanottiin. — Tällä tavalla saapi tehdä kundes kuoppa täyttyä niin, että potaateista jääpi noin kynnärän verran wäliä kuopan ylä reunaan. Peitteeksi myös fin pannaan olkia, ennenkuin maata luodaan potaatin päälle.

Sitte tehdään oljista hienon nyörin kassa semmoinen töttöro eli weto-torwi, joka ei saa olla köydetty kowasti kiini ympärinsä. Tämä asetetaan keskelle kuopan harjaa, peite-olkien päälle pystyyn, nojalleen pohjoista ilmaa köhti, ettei etelä puolen sade-wesi pääse kuoppiin olkia myöten juoksemaan. — Weto-torwen asetettua noja-pystyyn, pitää mies toisesta eli pienestä päästä kiini, ettei se saa kallistua liian paljon mihinkään suunnalle silloin kuin maata luodaan ympärille peitteeksi niin paljo, ettei paksanen pääse potaatin kimppuun ja niitä wikoitamaan, lawahtaen luodessa ettei myös weto-torwi saa maan sisään peittyä. Torwi ei saa olla liian paksu eikä myös hoikkakaan, mutta kumminkin yhtä jalkaa läpi mitaten alapäästä. J. A—n.

*) Kohtajan pitäessä sanotaan Tuoraksi isän tähti äitin isää, Tummoksi isän tähti äitin äitiä.

Toinen Kohtaus.

(Kuvaelma.)

I.

Kaunisna Elokuun sunnuntaina läksi Kaunose-
lan pere huvi-matkalle weneisiin, eräsen ei kau-
kana olemaan meren saareen. Heidän ainoa tyt-
tärensä, joka oli tullut kirkosta, ei sanonut woi-
wanja, hymin ja jäikin senpuolesta kotiin kahtene
palwelus-piifane; rengit ja muut palkolliset meni-
vät isäntäwäkeä soutamaan. Neidot jäätyänsä
kolmen kesken istuivat tarkastelemaan sanomaleh-
tiä — sillä heillä ei puuttunut lufuhalaria, etenki
olivat he, sanoma-kirjallisuuden hartaat rakasta-
jattaret.

Ilta lifeni. Nurinko oli jo laskeemaisillaan eikä
huvi-matkalle lähteneitä vielä kuulunut. Kaisu,
— se oli talon tyttären nimi — viimeinkin lufe-
miseen vähän kyllästytneenä päätti mennä puutar-
haan jaloittelemaan, saadaksen henkittää raitista
ilta-ilmaa. Alivettu ja tehty. Hän läksi ja pyyi
piikoja lähtemään keraallaan, mutta ne kun sanoi-
wat haluttawan vielä lufea, taipui hän menemään
ylsin. Tultuansa puutarhaan näki hän kuffaiset
vielä loistawan kesä-komeudessaan. Himeitä, juoh-
tumussellisia tunteita alkoi hän tuntea sydämessään
wuoroin syntyvän, wuoroin raukeewan wieneiksi
unelma-kuviksi. Se oli joku painawa muinisuus,
joka hänen ajatuksensa saattoi senlaiseen wuoro-
waihteloon.

II.

Kaisu noukki kävellessään kauniimpia kuffasia,
kädenkään walmisti hän niistä sorean kiefuran.
Katsellen kuffa-kiefuransa somuutta, joutui hän
eräälle käytävälle, joka wei puutarhan kuffaisim-
paan loukoon. Hawaittuansa olewansa jo joksiki
kaufana, päätti hän mennä siellä tarhan perällä
olewan lähteen wirwottawaisista wettä juomaan.
Tultuansa lähteelle, löysi hän sen entisessä juhla-
lisuudessaan: hirmuisen forkia jyrkkä kalliorinta
wuori seisoi sen yhdellä puolella, jonka juuresta se
kiefui ylös niinkuin pienonen lemmellinen ilotar;
toiselta puolelta suojasi sitä tuheea, wuoren kuffu-
lan tajalle kohotaiwa kuusikko. Lähteen ympärillä
lemusi vähäinen kufisto, tuoksuen ilahuttawia sul-
tuoksujansa.

Lähteen weillä itseään wirwoitettuaan, istui
Kaisu silmäilemään lähdetä wiheriäiselle turwe-
penkille, jota sateelta warjeli seinätön katos. —
Nurinko oli jättänyt paikkakunnalle jää-hyväisensä.
Joku lintuisten wisertävä tiuskaus kimahti met-
sästä. Oli joksiki hämärä; Kaisu istui vielä waan
sywisä ajatuksissa, muistamatta ajan myöhästy-
män. Tosin oli hän usiasti lähtemäisillään, mutta
aina jäi lähtemättä, se oli itäänkuin joku salai-
nen woima ois hänen lähtöänsä estellyt. Kaisun
ajatukset olivat ahkerasia työssä. Hän muisteli
yhtä samalla lähteellä tapahtunutta kohtausta. Hä-
nen sitä täydellisyudessaan ajatellessa kohoili hä-
nen poskillensa hohkawia ruusuja, mutta kun hän
taas luulottelei samanlaisen kohtauksen toistumisen
warsin mahdollimaksi, niin himmeniivät ruusutki
aina vähitellen hänen poskillaan siksi kuin ne pe-
rästi häwisivät, sydämitse raskaina huokauksina
hujahellen maailman awaruuteen.

Tuoksin kuultawia huhuja alkoi hipsehtiä kuusi-
kon latwatse. „Luontoki tuntuu huokailien osaa
ottawan ikävästäni,” mielti Kaisu. Toisinaan kat-
jeli hän wuoren jyrkkää, kosteata kallio-seinää.
„Sinäki wuori näytät surewan kanssani, aina ollen
wettä tippuwa ikääskuin itkisit,” lupi hän puoli-
houraten. — Kaisun hofsaamatta oli taiwas we-
täinyt paksuun pilveen, synkeä pimetyt koki koki
luonnon kamottawaan syliinsä, peto-linnut räähki-

wät ilkeällä äänellä. Usti lämpeni ilma tawalli-
suudesta. Kaisu tunsi henkittämisen waikeam-
maksi kun tawallisesti, tuuli huojutteli kowasti ku-
sia. Kaisu nousi istuimeltaan, ajatellen: „luonnon
ankarat sotijat owat taas riitautuneet, minun on
meneminen kotiin.” Suuri silloin, kuin hän oli
astumaisillaan ensimmäisen askeleen, waikei luonto
yhtäkkiä, henkitys tuntui vielä waikeammalle, ei
niin hiihkausta kuulunut, lintuset olivat kätkeyty-
neet mitä piiloisimpiin uuttui. Taas alkoivat
muinois-muistot lyödä Kaisun sydämeen, milloin
lohdullisia, milloin aaweellisia murhe-kirjaimia. Hän
laskeutui jälleen istuimelleen, huokasi, suuteli kuf-
kais-kiefuraansa, jota hän aina piti kädessään.
Samalla istuimella istuen muisti hän jo ennenki
samanlaisen kiefuran itsellään olleen. „Se oli
toi’ pienempi kun tämä,” sanoi hän hymyillen.

Pilwet alkoivat vähän ripeksiä wettä. Hirmui-
nen salama leimahti, sen perästä kuului kauhea
jyräys. Kaisu kauhistui. „Herra Jumala war-
jelskoon minua!” sanoi hän synvästi huo’aten. Myrsky
kiefui kiefuiksi kiefuiksi, salamat wälähtelivät yfsi
toisensa perästä, joka salamaa seurasi kowia pama-
uksia, suuret puut kaatuiliwat, wuoriki wapii, pil-
wet laskiwat wettä määrättömästi. Kaisu pelkäsi;
mutta nyt ei ollut muuta neuwoa kun pysyminen
paikallaan. Hän odotteli myrskyn helpottumista,
jolloin hän päätti kiireesti juosta kotiin. Turha
toivo. Myrsky pauhasi hehittävästi. O’ oli jo
kohta puolella. Nyt alkoi myrsky vähitellen raueta.
Sade oli kaikkienensa lafannut, joitakuita Kalewan
tulua wilahteli vielä Kaisun silmiin, tuuli win-
fui vielä kowasti kuusikossa, se oli muuttunut kyl-
mäksi. Kaisua alkoi wilustaa. Nyt olisi hän woi-
nut palata kotiin; mutta se paikka oli hänelle niin
rakas, ettei hän woinut jättä luopua. Miksi ra-
kasti hän niin tätä synkän metsän jüstä? Olisko
se wilpposa lähde jota hän niin juosi? Ei! lähteitä
on paljo ihanoisjaki pakoissa, paikkoja paljo, joissa
luonnon kauniit omaisuudet loistaawat ihanimpina
kufoitawaisuuksina, eivätkä ne koskaan ole, ilman
jotakuta erinäistä tapausta saattaneet kettään niin
itseensä rakastumaan. Sillä ihmis-järki luonnon
ihanuutta tarkastellessaan ei kiewety mihinkään eri-
näiseen esineeseen luonnossa, waan nautittuansa hu-
witusta yhdestä muuttaisi se toiseen.

III.

Nyt oli puoli-yö, Tuuliki oli jo herennyt pu-
haltelemasta. Kun oli nousut, waalean-punasena
pilkutti se Kaisun silmiin kuusien wälitse. Nyt
päätti Kaisu lähteä, mutta taas waipei hän unek-
siwaisiin ajatuksiin. Hän uneksi, hän oli olewi-
nansa onnellisuudessaan, jota hän aina oli toivo-
nut. — „Kaisu!” kimahti wieno miehen ääni.
„Kaisul Kaisu!” kertoi ääni hymin uuteliaasti.
Kaisu kuuli äänen, hän kääntyi sinnepäin josta ääni
kuului. Hän näki muutaman sylen päässä seis-
wan sorea wartaloisen nuorukaisen. — Olen aikaa
katseli Kaisu nuorukaista hämmästyneenä. „Tai-
waan Jumala!” kirkasti Kaisu lyöden kätensä ris-
tiin. „Uneksi wai — —?” lupi hän hiljaa.
„Kaisu! tunnetko minua?” sanoi nuorukainen lem-
peällä äänellä. „Tunnen!” wastasi Kaisu wa-
kaasti. „Mutta . . . oletko Nestor?” jatkoi hän
puoleksi epäillen, puoleksi iloiten. „Toivos olkoon
todistajani! minä olen Nestor, jolle vähän nel-
jättä vuotta sitte lupasit ikuisen rakkauden ja us-
kollisuuden,” lausui nuorukainen totisesti. Kaisu
koki woimansa, nousi istuimeltaan. Hywin epäi-
lewillä askelilla alkoi hän lähestyä nuorukaista.
Hän ei vieläkaan woinut uskoa muuta kun uneksi-
wansa. Tultuansa lifemmäksi seisattui hän. „Wielä
näytät epäilevän Kaisuseni,” sanoi nuorukainen,

naurastaen. „Muistatko tätä?“, sanoi hän näyt-
tään pientä kukka-kiehfuraa. „Muistan!“ jatkoi
Kaisu astuen hänen luokkansa.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Koulun-opettaja-kokous Hämeenlinnas-
sa alkoi viime maanantaina (15 p. kesäk.) klo 9
aamulla jumalanpalveluksella, jolloin lehtori toht.
Lindström saarnasi tekstistä Wirs.kirj. IX: 1—4. Sen
perästä keskustelemukset alkoivat yliaikaiskoulun suu-
ressa salissa professori Gléwen esimiehyden alla.
Kokouksen sihtierikfi walittiin lehtori Euren. Saapu-
willa olijain lukumäärä saattoi nousta lähemmäs
sataan; kuitenkin oli kaukaisemmista kaupungeista,
maamme itäisistä ja pohjoisista osista, warsin har-
voja koulukunnan jäseniä. Syynä siihen kuuluu
ei suinkaan olleen puuttuva halu, vaan (sano-
kaamme se suoraan) puuttuwarat. Sen sijaan
oli kokoukseen tullut useita, jotka eiwät suorastaan
kuulu itse koululaitokseen. Keskustelemiset käwi-
wät, kuten meillä on tavallista, ensi-alussa wä-
hän hajallisesti, mutta näyttiwät wakaantuwan.
2:sesä fysiomykksesä arweltiin, että Suomen lieli,
maa, kansa ja historia tarwitfi enemmän sija ope-
tussesä. 4:ttä fysiomykstä warten (mitä lufuai-
neita olisi pantawa wenäjän sijaan) asetettiin eri
komitea; samate toinen komitea niitä fysiomykstä
(6—13) warten, jotka koskewat erilaisten oppilai-
tosten sowitzusta toijinsa, lufion ja alkeiskoulun
yhdistämistä j. n. e. — 16:nteen fysiomykseen, onko
koululle edullista, että sen hallitus on kirkollisten
wirikuntain wallassa, wastattiin yksimielisesti kiel-
tämällä; mutta koulujen keskus-hallituksen suhteen
oli monta eri mieltä. Enemmistön ajatus oli, että
kansakoululla, oppineella koululla ja ammatti-kou-
lulla pitäisi olemas yhteinen hallitus, että kaswa-
tustieteen professori ja kansakoulun yli-inspehtori
olisiwat siinä määrä-jäseninä, ja muut waalin
kautta ehdoille pantuja ja hallituksen asettamia.
Kuitenkin moni olisi tahtonut kolme eri hallitusta,
yhden kullekin hippakunnalle. Kys. 22, 23 ja 24
päätettiin, että kruunu yksinään kustantakoon kou-
lut; kys. 27, että opettajilta on waatiminen täysi
taito suomenkielessä; kys. 33, että kaswatus-opilli-
nen sanoma on Helsingistä toimitettawa; kys. 36,
että indigenat-wikens on hämitettävä; kys. 42 ja
43, että kaikkein waltuutettuin opettajain pitää
oleman rehtoriin-waalisä osallisina. — Klo 1½/2
eilen oli päästy 47:nteen fysiomykseen.

Maanantaina ehtoopäiwällä pitiwät kokouksen jä-
senet yhteisen päiwällisen Hämeenlinnan puistossa.
(S. II.)

Kuulutuksia.

Enligt Hans Excellence General Guvernörens öfver Fin-
land derom mig meddelade förordnande, wada inom detta
län bosatte possessionater och andre för entreprenader
hugade personer härmedelst inbjudne till härstädes den
29 innevarande Juni kl. 11 f. m. skeende offentlig auk-
tion, för att åtaga sig ställandet af ettusen skjutsforor,
i helhet eller delwis för en i Finland projekterad rörlig
park till transporterandet af militär-manskap, proviant,
fourage m. m., mot vilkor som wid auktionen närmare
komma att uppgifwas. Wiborgs Landskontor, den 19
Juni 1863.

B. INDRENIUS.

N:o 1892.

E. Olsoni.

Yksityisiä ilmoituksia.

Förenings Banken i Finland.

Härmedelst wada de resp. aktionärer i Förenings Ban-
ken, hvilka tecknat sig å denna ort, anmodade att mån-
dagen den 29-de dennes sammanträda å Societetshuset

kl 12 f. m. för val af en ny komiterad för härvarande
kontor. Wiborg den 22 Juni 1863.

Bestyrelsen för Filialkontoret i Wiborg.

Om någon af resp. aktionärer i Förenings Banken i
Finland skulle önska erhålla sina aktiebref på finska språ-
ket, kan sådant ske, om anmälan derom göres å Före-
ningsbankens kontor. Wiborg den 22 Juni 1863.

Bestyrelsen.

Jos kuka kunnioitettawista osakkaista Suomen Yhdyspan-
kissa haluaisi saada osakkeidensa Suomen kielessä, niin woipi
se tapahtua, jos ilmoitus siitä tehdään Yhdyspankin kontto-
riin. Wiipurissa 22 p. Kesäkuuta 1863.

Sallitus.

(2) 1

Abonnement N:o 2.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 24 Juni 1863. Billette für Herren à 30
Kop. Silb. find an der Kasse zu haben

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Att min uti Societetshuset inrättade **Fotografiska**
ateller är öppnad, får jag härmed ödmjukast den ärade
allmänheten tillkännagifwa.

E. Strauch.

Der Unterzeichnete giebt sich hiemit die Ehre anzuzeigen,
daß sein Photographisches Atelier, befindlich im Societäts-
hause, eröffnet ist.

(3) 1

E. Strauch.

Dienstag den 23 Juni am Johanni-Abend.

Musikalische-Abendunterhaltung

im Stadtgarten.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.

(2) 2

G. Spohr.

Musikalische-Abendunterhaltung

für Orchestermusik.

Jeden Donnerstag in St Anne Promenade.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.

G. Spohr.

Förenings Banken i Finland.

De resp. aktionärer uti Förenings Banken i Finland,
hvilka tecknat sig å denna ort, wada härmedelst uppma-
nade att ju förr dess hellre inlemna skriftlig uppgift öf-
ver walörer, hwarå aktiebref åstundas, och kan wal ske
emellan följande aktiebref:

Litt. A. å mark 10,000, motsv. 100 aktier.

„ B. „ 1,000, „ 10 „

„ C. „ 500, „ 5 „

„ D. „ 100, „ 1 aktie.

Bestyrelsen för Filialkontoret i Wiborg.

(3) 2

NORTH BRITISH and MERCANTILE INSU- RANCE COMPANY LONDON och EDINBURG.

Stiftadt 1809

konstitueradt under Kungligt Privilegium och sär-
skildta Parlaments Akter.

Tecknaadt grunkapital L. 2,000,000 Sterling.

Reservfonden L. 1,374,000 „

Undertecknade, hvilka öfvertagit Generalagentu-
ren för hela Finland, äro befullmäktigade att afsluta
försäkringar mot brandskada till de billigaste præ-
mier, och meddela beredvilligt närmare upplysningar.

Hackman & C:o.

General Agenter.

Wiborg i Juni 1863.

Lifränteanstalten i ÅBO.

Då jag emottagit ombudskapet här å orten för Lif-
ränteanstalten i Åbo, får jag anmäla att insatser i

nämnde anstalt kunna inbetalas till mig alla söknedagar samt att jag gerna lemnar upplysningar angående anstaltens inrättning och ändamål med mera.
Paul Wahl.

Glinskautinen rahakaswin-laitos Turussa.

Aika-miehenä täällä Glinskautisen rahakaswin laitokselle Turussa, saan minä ilmoittaa että panoja nimitettyyn laitokseen suadaan maksaa minullen joka arki-päivänä ja että minä mielelläni annan tietoja laitoksen tarfotuksesta j. m. m.
Paul Wahl.

S:t PETERSBURGSKA

Brandförsäkrings Bolaget,
med ett grund Capital af 2,400,000 r.,
emottager emot billiga premier försäkringar mot
Brandskada å fast- och lösegendom i städer och på
landet genom dess befullmäktigade agenter.
Bandholtz & Co.

Försäkrings-Aktie-Bolaget SKANDIA,

hvars grundfond uppgår till

Femton miljoner Svenskt Riksmünt

(öfver Fem Miljoner Silfver Rubel) emottager försäkring å lif, och afslutar försäkring mot brandskada i städer och å landet för allmänna och enskilda byggnader, fabriker af alla slag, qvarnar, sågverk, trädvaru-upplag, samt å varulager i allmänhet, möbler och husgeråd, landegendoms inventarier (döda och lefvande) inbergad skörd m. m. äfvensom å fartyg i hamn och under byggnad, till billigaste premier, samt afslutar alla brandförsäkringar genom Bolagets Agent i Helsingfors Handlanden Abr. Oldenburg; upplysningar meddelas, prospekter och formulärer lemnas, äfvensom ansökningar för expediering till Bolagets General-Agent emottagas:

- I Wiborg af Herr Bandholtz & Co.
- I Kuopio af Herr Kellgren.
- I Fhamn af Herr C. H. Ahlqvist.
- I Lovisa af Herr C. G. Majander.
- I Borgå af Herr C. L. Söderström.

Northern Assurance Company

Eld- och Lifförsäkringssällskap i London

grundadt år 1856,

stadfastadt genom särskild parlaments akt.

Kapital 1,259,760 Pund Sterl.

Reservfonden 445,020 " "

Årlig inkomst 232,021 " "

motsvarande tillsammans öfver

Tretton Millioner Rbl S:r.

Försäkringar emottagas genom

Herm. D. Kröger.

PROVIDENTIA

Frankfurter försäkringsbolag,

med ett grundkapital af 20 miljoner gulden (omkring 12 miljoner rub. sr) afslutar genom undertecknad, dess befullmäktigade hufvudagent, försäkringar mot brandskada å fast- och lösegendom i stad, och på landet. Uppgift om premierna o. s. v. meddelas: i Fredrikshamn af herr N. Simberg, i Willmanstrand af herr C. R. Lilius.

F. W. Mielck.

Ryska Lifförsäkringsbolaget

afslutar fortfarande försäkringar genom undertecknad dess befullmäktigade ombud härstädes. Utdrag af bolagets statuter äfvensom blanketter till de behöfliga deklarationerna utdelas af

W. von KARM.

Pudonnut:

Sauvantaina 23 p. Loufokuuta käydessä Jääskén-kadulla, Marianhomin ja kaupunnin välillä, katosi punas-firjamista langoista wirtattu kuffaro, jossa oli yksi Suomen pantin ulosantama 25 hopea ruplan seteli ja 1/4 kop. kop. wassessa; rehellinen löytäjä antakoon palkintoa vastaan kadonnutta omistajalle, kiwenhakkaja Anders Kuuffoselle, asuma talossa N:o 77 nuben lopotin kadun warrella, tai jättäköön rahat Poliisikammariin.

Wuokrataan.

En Sommarvilla, bestående af 4 rum, kök och nödiga uthus, vid Lietjärvi sjö och Saima kanal, 20 verst kanalvägen från Wiborg. Närmare underrättelser lemnas i Herr C. G. Cloubergs Bokhandel.

Въ 20:ти верстахъ отъ города Выборга, по Саймскому каналу близъ озера Летьярви, отдается въ наемъ на лето дача, о 4:х комнатахъ и кухней со службами, подробности узнать у книгопродавца Г:на Клоберха въ гор. Выборгъ.
(3) 2

Ilmötämänä.

Flug papper à 5 kop. st.

som dödar flugorna, finnes till salu i Petersb. först. i Colonial bodan.
(2) 1

Myytämänä kaikkissa Suomenmaan kirjakaupoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietariissa: (J. W. Villja ja Rumm. kirjakustantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Rusja olet. N:o 33.

Sengellisen morsiamen tahi uetowaisen tielun ikäwöittseminen taiwaasen. mihinka hänen ystawanja Jesus on mennyt edelläpäin; selitetty kristillisessä saarnassa Helatuoretaina Swen Edmundilta. N:o 36.

Kristus on tuolleista noussut. N:o 37

K. P. Hagbergin Saarna 21:nä junnuntaina kolminaisuuden päivästä, osoittawa että toinen jumalanpelko saattaa koto-perheellisen onnellisuuden. N:o 38

Jumalissa ajatuksia Totisesta Kääntymisestä Kristukseen ja Minomaisesta pyhästä Kristuksesta. N:o 39

Kuin yksi kirja jäteltävä 25 kappaletta kerralla ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Höyrylaivan kulu Wiipurin ja Kuopion välillä.

Mantainen Höyrylaiva "Alto" tulee tulewana kesänä säännöllisesti kulkemaan Wiipurin ja Kuopion väliä, känden sekä meno- että tule-matkalla Lauritsalassa, Puumalassa, Samonlinnassa ja Leppäwiroilla.

Pähtö-ajat tulewat olemaan:

Wiipurista josta Maanantai kello 6 edellä puolen päivän. Kuopiosta josta Torstai kello 3 e. r. p. ja tulee laiva, joka ottaa kuljettaajien ja sekä kulkijain että kuletuks-tavaraa, mutta ei ole tarkoitettu hinausta warten, meno-matkalla lähtemään Lauritsalasta kello 3:den paikoilla. Wiipurissa Loufokuussa 1863

Sehtofunta

Ångbåtsfart emellan Wiborg och Kuopio.

Jeinångsfartyget "ALIO" kommer att under instundande sommar göra reguliera turer emellan Wiborg och Kuopio, anlöpande, såväl under fram- som återresan Lauritsala, Puumala, Nyslott och Leppäwirta.

Afgångstiden blifwer:

från Wiborg hvarje Måndags förmiddag kl. 6, från Kuopio hvarje Thorsdags förmiddag kl. 5; och kommer fartyget, som medtager passagerare och fragt-gods, men ej är afsedt för bogsering, att omkring kl 5 om aftonen afgå från Lauritsala under bortresan. Wiborg i Maj 1863.

Direktionen.

Wiipurissa, M. A. Jilialuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 marffaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a a n:
Billiatuksen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikonttoreissa.

N:o 26.

Perjantaina 26 päivänä Kesäkuuta.

1863.

Wiipurista.

Ministeri-waltiosihteerin apulainen, waltiosih-
teeri ja salaneuvos y. m., wapaah. Stjernwall-
Walleen läksi, oltuaan Wiipurissa yötä, viime
Sunnuntain aamuna höyry-laimalla Viktoria Hel-
sinkiin, wieden muassaan, miten huhutaan, waltio-
päiwä-määräyksen.

Koulu-opettajain kokous.

I.

Ensimmäinen Suomen yleisen koulu-opettajain ko-
kous on nyt ohi. Se kesti viisi päivää, ma-
nantaista 15 p. kesäk. seuraavaiseen perjantaiin.
Opettajaita oli kokouksessa lähes 100 *) ja jokaiselta
maamme kummalta. Kaikista kaupungeista, joissa
on yleisempiä opistoita oli vähintään yksi ja keski-
määrin noin 5. Arwattawasti Helsingistä ja Hä-
meenlinnasta oli enimmäin, melkein kaikki. Jyväskylään
asetettavan kansakoulu-opettajain seminarion
opettajaita, jotka vielä asuskelivat Yliopiston tie-
noilla, sekä Lyceon opettajia oli paljo. Yksin itsen
kansakoulun opettajaita yksi, ja se Wiipurin lää-
nistä, eikä suinkaan tyhjään toimittajana. — Uu-
raimpia keskusteluissa oli myös Dulun opiston
mies, waikka Hän ei näkynyt olewan, mitä kui-
tenkin olisi woinna odottaa tämän äsken suomen-
kieliseksi muutetun oppilaitoksen edusmieheksi, yhtä
innokas Suomen kielen oikeuksia puolustamassa kuin
muuska.

Suomen kieli kuitenkin pääsi voitolle kokouksessa.
Josin keskusteluissa monta nousi wastustamaan sitä
eli oikeittain sen edistymistä luonnollisessa wal-
lassaan, ja vähempi osa sitä puolustamaan. Waan
päättöksissä, huutoja lausettaessa, aina huomattiin
melkein enimmäistö Suomen puolella. Nuoremmat
opettajat, näet sen, jotka luonnollisesti oliwat Suo-
men ystäviä, harwain ryhtyivät itään julkisiin
keskusteluihin, — joko tämä lie tapahtunut ujou-
desta tahi tottumattomuudesta tahi siitä että arwa-
sivat pitkä-piimäiset puheet hyödyttömiksi, ja siis
eiwät niillä tahtoneet suuntaa wiivoyttää. Mutta
asiaa wiimen ratkaistaessa useimmat heistä aina
oliwat tietysti ja epäilemättä Suomen puolella.
Tästä urhollisesta menetyksestä oli seuraus, että
suunto määräsi wallastollen esitettäväksi seura-
waista Suomen kielen waurastumista warten opis-
toissa:

1:ksi) Kaikissa wallas-wäen nais-kouluissa tulee

*) Hämäläinen, luettelossa opettajoiden nimet ja asun-
vat, on heittänyt Hämeenlinnan pois. Muutenki, meidänki
tieten, on muutamia jäänyt pois: rohnessori Forsman (Y.
Koskinen), Sumal. opin kokelas Frosterus Warkoosta ja mag r
Ranth Korkkolasta, paitsi Helsingin Sanomien ja Dagblad
toimittajaita. — Senpä wuoksi Hämäläisen laulun mukaan
oli olnu kokouksessa waan 75 osallista.

Suomen kieli wälttämättömäksi oppi-aineeksi jo ensi-
mäisestä luokasta alkaen; jota paitsi hr. promes-
sor Allanderin esittelön mukaan erityisiä suomen-
kielisiä tyttö-kouluja pitäisi asetettaman;

2:ksi) pitäisi jokaisen, ku tästä-lähin pyrkii koulu-
opettajaksi, näyttää taitawansa suomea sekä kirjal-
liseesti että suullisesti sen werran että wolwat sillä
kielellä opettaa'ki;

3:ksi) piti ruotsinkielisissä kouluissa luettaman
Suomea enemmän kuin mitään muuta oppi-ainetta:
yhdistetyn alkeis-opiston alimmaisella luokalla mufa
eli sillä mikä wastaa nykyisen ala-alkeiskoulun ala-
luokkaa, 12 tuntia; seuraawalla luokalla 8; nykyi-
sen ylä-alkeiskoulun luokilla vähintään 4, ja lufio-
luokilla 2. Näillä ylimmillä luokilla, joilla ei enää
kieltä warta-wasten opeteta useimmilla tunneilla
kuin nytkään, sen-sijaan opetetaan jotakuta muuta
oppi-ainetta suomeksi, johon kieleen oppilaiset, niin
ylä opistossa pääsneinä, arwattawasti jo owat
hywin pystyväiset, alemmilla luokilla saatuaan
lujan perustuksen. Samote myös suomenkielisissä
kouluissa ruotsia opetellaan. — Oppi-aineiden jako
eri luokille esiteltiin tällä tawoin:

K o u l u s s a

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	tuntia viikossa
Ulfon-oppia	3	3	2	2	2	2	2	2	2	20
Matos- ja sielutiedettä								2	2	4
Maa-opasta (Geogr.)		4	4	2	4	4	4	4	4	32
Historiaa				2						
Suure-tiedettä (Ma- tem.) ja Luonnon oppia	3	3	4	5	4	5	4	4	4	36
Suomea ruotsalaisis- sa ja ruotsia suomen- kielisissä opistoissa	12	8	6	4	4	4	2	2	2	44
Latinaa				10	8	8	6	4	3	39
Saksaa					4	3	2	2	2	13
Kreikan kieltä tahi Ranskaa taikka We- nättä							4	4	4	12
Luonnon historiaa ja Kemias			2	2	2	2	2	3	4	17
Kaava-irjoitusta	4	4	2							10
Difeen- ja aine kir- joitusta			2	2	1	1	1	1	1	9
Wiirustus-taitoa	2	2	2	1	1	1	1	1	1	12
Laulua	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Woimistelu oppia	3	3	4	4	4	4	4	3	3	32
Summa	29	29	30	36	36	36	34	34	34	

Toinen Kohtaus.

(Kumaelma.)
(Jatkoa n:sta 23.)

Kaisa otti kukka-kiehkuran, katseli sitä. „Nes-
tor . . . rakas Nestor! sinä olet totuudessa . . .
Nestor“, höpi se sulosydäminen olento, syleil-
len ja tulisesti sundellen nuorukaista. „Rakas-
tatto vielä minua?“ lisäsi hän. „Rakastan! kuin-

fas sitä kysyt, wai epäileköös rakkauteni totuudesta?" oli vastaus. „Mutta juttelle armaani kuinka olet joutunut tänne metsän synkeyteen näin sydän-yöllä? olihan tän'yönä kowa myrskyfi.

— Myrskyhän se pakoittifi minun tänne jäämään.

— Ja niin warsin ystä?

— Ihän ystän tulin tänne kävelemään, ja tultuani tänne lähteelle rupefin muistelemaan sinua, ja niin myöhästyin siisi kun myrsky tefi kotiin läh- töni mahdottomaksi. Toisin on myrsky jo wähan aikaa sitte rauennut, ja olinfi jo lähtemässä kotiin, mutta mikä ihme liene minua yhäti wiivytttänyt niin että aina kun piti lähtemäni, niin — wai- nuin ikäänkuin henkeni ois peräti wapautekku tästä ajallifesta murhe-majasta. Mina kun heräfin, toi- woinfi sitä.

— Mutta oletko armas Kaisuseni i'äti minun?" kysäfi Nestor surullifefi.

— Sinun . . . sinun . . . i'äti! minä olen sen luvannut, mut' tule, istukaamme, minua wäsyttää.

Käfi kädessä astuivat he turwe-penkin luokse. Nestor istui, Kaisu hänen wiereensä, rakkaasti ym- päröiden häntä siroilla käsiwarfillaan, ja ras- kaasti huo'aten painoi päänsä hänen rintaansa wästen.

Sunret kyyneleet, niinkuin Kristalli-helmet wie- rästelivät Kaisun silmistä. Niissä kyyneleissä loisti puoleksi iloa toifeksi surua. Sillä nyt ma- kafi hän rakastajanfa rinnoilla, rakastajan, joka totuudessa rakasti häntä ainoata koto maailmassa, ja johon hänen sydämensä oli niin kiintäinyt, ett'ei sitä mitenkään woinut eroittaa; toifeksi muisti hän että se wilpitön rakastaja, ken ties, oli ar- maansa koftaki jättäwä.

— Juttele rakas Nestorini! minne menit sitte kun tällä samalla paikalla erosimme, sitte kun olim- me toinen toisellelme luvanneet ikuisesti rakastaa ja uskollifet olla, ja minä annoin sinulle muistoksi tämän saman kuffais-kiehkuran, ja missä olet ol- lut koto — neljättä vuotta, ja mikä sinun nyt johdatti tänne?", muistutti Kaisu.

Nestor wastafi: „kofta toifena päiwänä menin isäfi tykö. Hän otti minua vastaan hywin ystä- wällifefi, kutsui kanssansa wieras-huoneesen, ja fanoi pitäwänsä minusta paljo kaikenlaisen taitoni suhteen. Luulin woittaneeni, ja rohkenin ilmoit- taä hänelle rakkauteni äinuun, sekä rukoilin hänen myönnyttäwäisytyttänsä. Tämän kuultuansa wihas- tui hän. Haahmonsa muuttui hirweän näköifeksi. Hän kirosi minua, ja wannoï sen ei tapahduwan niin kau'an kun hänen nimensä on Mikko. Hän soihmafi minua pahasti. Hän kirosi itseänsäki, ja fanoi: „tähän asti olen pitänyt sinua wiisaana, hywin kaswatettuna ja wakaana; jinä näytätfi ole- wan kaikkein suurin lurjus, maailman weitiffa, roisto! kun rohkenet wiefotella minun tytärtäni!" Hän uhkafi, jos en luopufi mokomista ajatufistani, kostaa ankarasti rikokseni. Wiimmein työnti hän minun ulos, ja fanoi tyttärellänsä olewan rikkai- tafi kofjoita. Hän kielsi minua koskaan näkwyiinsä tulemafta, eikä sanonut antawansa tytärtään köy- hille, waikka muuten henkilöifihyhtensä puolefta kuin- tafi kuulufat olifivat. — Minua suretti. Sitte käwelin tutkawifiani, sukulaifia minulla ei ollut. Rauhaa en fawnut missään. Ajattelin yhtiä ja toifta. Wiimmein fain sen kehnon päätöksen, että hyljätä isän-maani. Mentä laiwaan. Tultuani Pontoon fauptuttiin unhotin meri-walani, ja far- kasti. Sieltä läfin yhteen Ameeriikkaan purjehti- waan laiwaan. Tultuani Ameeriikkaan rupefin pal- welukseen eräälle rawinto-paikan haltijalle, jossa paikassa sitte valwelin wähiheen kolme vuotta. Minulla oli paljo siäällifia waiwoja. Rowasti

muistutti omatuntoni minua meri-walan rikkomi- fefi, isänmaani, Suomen wuoret ja mukfeat met- fät juoftuimat aina mieleeni. Tämä lähde oli kuitenki aina ajatusteni fefki-piste. — Gräänä il- tana, nä'in ikkunasta katsoifiani laiwan purjehti- wan satamaan Suomen lipulla. Senlaifta olin ennenkin usein nähnyt, mutta ei niistä ollut mi- taän huwitusta; mutta nyt olin päättännyt enfimäi- fessä fopiwasfa itlaisuudessa palata jälleen Suo- meen. Laiwa ankkuroitti. Wäestö nousi maalle. Ne hajoiliwat mikä mihinki. Laiwuri alkoi astua ylös rawinto-paikan astuimia. Minä juofin häntä wästaan. Hän terwehti nöyrästi ja pyysi wirwoi- tuffia. Minä annoin hänelle kaikkea mitä hän ha- lufi. Se oli sama laiwuri jolta minä farkafin. Hän ei tuntenut minua; minä kuitenki tunfin hänen.

Pyysin lupaa faadaifeni kysyä kuulumifia Suo- mefta j. n. e., waikka useinhan olin faanut sen maan fanomalehdissä lukea Suomenki fanomia.

Laiwuri fanoi kofta tulewan kolme vuotta aikaa fiitä kuin hän Suomefta läfsi. Hänen kanssansa puhelin kaikenlaisia asioita. Wiimmein rohkenin minä ilmoittaa hänelle itseni, ja pyysin nöyrim- mästi anteeksi rikofia. Hän kysyi missä tarfoi- tuffessa olin kadonnut. Sen kerroin hänelle.

(Jatk.)

Keino kulkku-taudin parantamifteen.

(Lähetetty ruotiffi.)

Parannus-keino on wesi. Niin pian kun nuo- rella tahi wanhalla kulkku-tauti näytäi, — feltai- filla rakkoloilla kielessä, kita-la'essa ja nieluissa, jotta pian, useasti muutamissa tunneissa waiikutta- wat niin kowan turwoksen että huokaaminen käypi hywin waikeeksi ja päättyy kuolemalla, — niin käytetään wettä seuraawalla tawalla: Kylmiä, mär- tiä, helpoittawia kääreitä faulan ympäri, joita kääreitä muutetaan kofta kun he lämpiäwät, jol- loin uusia koftasti pannaan faulaan; paitfi sitä otetaan kylmää wettä suu täyteen, annetaan we- den mennä kitafeen niin sywään kun waan mah- dollifta on, syl'etään pois wesi niin pian kun se muuttuu lämmäksi ja limaiseksi, ja tätä käytetään järefti uudeftaan useimpia kertoja.

Tällä tawoin on monta, monta sekä wanhoja että nuoria ihmisiä parannettu. Puhdasta wettä tähtyy juoda, ja jos kuume tahi hifoaminen il- mauntuu, niin pestään koto ruumis kylmällä we- dellä siten että joku waate pistetään weteen ja tällä huuhdotaan ruumifta.

Kummallifta on katfoa, kuinka wettä käyttä- mällä yllä nimitetyllä tawalla feltaijet rafot kidaissa wähitellen häwiäwät enfimäifeltä paikaltansa suun siäpuolefta ja muuttautuwat faulan ulko siwulle, taudin ediftymifien mukaan, oikeeksi seppeleeksi niin fanoafeni, ja yllä nimitettyä keinoa yhä käytettäessä häwiäwät fiitäkin mitäkään arpia jättämättä.

Yllä nimitetyn parannus-keinoon totuutta woin minä ynnä Mamseli M. Walltén todiftaa. Nor- köping'issä ja Helleftad'issa Huhtikuussa w. 1863.

R. J. Dahlberger,
wara-firkkoherra.

Tätä parannus-keinoa on Suomeffaki käytetty moneftyffellä.

Totinen Jumala.

Ruotiffista mukaeltu.

(Lähetetty)

Oli muinon nuori kristitty, joka eli ja afui epä- jumalan palwelian huoneessa, ja fanoi usein hä- nelle: Ei köydy enempiä kuin yffi Jumala, Lai- waan ja maan Luoja, se on hän joka antaa au- ringon loiftaa ja fateen pudota; hän näkee kaikki ajatufsemme ja kuulee rukoufsemme. Ainoaftaan sillä eläwällä Jumalalla on woima rangaista ja

ja palkita meitä, pelastaa eli hufuttaa meitä. Nämät epä-jumalat, jotka minä tässä näen, ovat jamesta tehdyt; he eivät voi nähdä eikä kuulla, niin muodoin ei he myös taida tehdä hyvää eikä pahaa palvelioilensa. Mutta epä-jumalan palvelia sulki korman sa totuutta kuulemasta.

Zonafuna päivänä kuin hän oli mennyt pois fotoaan, sieppasi poika loukosta kelin ja rikki löi kaikki epä-jumalan kuvat, hän ei säästänyt muita kuin suurimman, jonka käteen taitavasti asetti saman kelin millä oli lyönnyt ne toiset.

Kuin epä-jumalan palvelia, kotiin tultua, ha waitti kaikki pienet jumalansa säretyksi, huusi hän vihassa: kuka on tämän jumalattoman pahuuden tehnyt? Lapsi pelosta wapisewalla äänellä wastasi: Ettekö usko suuren Jumalanne woivan hä wittää pienempiä weljiänsä? „Ei”; — huusi ukko, kuinka woin minä sitä uskoa, koska hän ei vielä milloinkaan ole kättään liikuttanut, jina olet syypää tähän hirmuiseen häwitykseen, ja rankaistakseni sinua, tahdon minä tällä samalla kelimä lyödä sinut kuoliaaksi. Hiljaisesti wastasi lapsi: oh! seisattakaa wihanne; jos ette usko epä-jumalallanne olewan woimaa tehdä sitä kuin minä, heikko lapsi, olen tehnyt, kuinka tahdotte jitten että hänen pitäisi olla sen kaikki waltiaan Jumalan, joka loi Taiwaan ja maan

Epä-jumalan palvelia hämmästy, alkoi ajatella ja mursti itse sen viimeisen epäjumalan, joka hä nellä vielä oli jalellä; senjälkeen lankesi polw il lensa ja rukoili ensimmäisen kerran totista Jumalata:

Anna armos mulle loista,
Epä-usko poijes poista.
Sinuun luotan lujasti,
Usu Jesu kansani. J. A.

Kuulutus.

Hänen Keisar. Maj:ttinsa on armollisessa Julistuksessa wiime Maalisk. 17 p:ltä määrännyt wäli-aikaisen seminarjumin asetettawaksi Jyväskylän kaupunkiin kansakoulun opettajain ja opettajattarien kaswattamiseksi, tullen siinä oppilaitoksessa, sille armollisessa säännössä samalta päivästä wahvistetun osoitteen mukaan, olemaan kaikki osasto, yksi mies- ja toinen nais-puolille, yhteisellä opettaja-wäellä, mutta toijistansa kokonaan erillänsä olewissa asunnoissa. Kumpaiseenki osastoon otetaan vuosittain vastaan kymmenen (10) asuma oppilaita eli koulussa asuwia oppilaita, joista wiisi ilman maksutta ja toiset wiisi kolmen-kymmenen ruplan maksua vastaan vuosittain saawat laitoksessa, paitsi maksutonta opetusta, asunnon, rawinnon, sänkywaatteet ja muut tarpeensa. Sen lisäksi tulee niin monta käymäoppilasta eli ulkona koulusta asuwia oppilaita, kuin sopiwaiksi löydetään, otettawaksi vastaan, saamaan ainoastaan maksutonta opetusta.

Oppilaiden vastaan-ottamisen ehdoksi on armoissa määrätty, että owat täyttäneet 18 ikä-wuotensa, owat ripillä käyneet, owat ruumiiltansa terveet ja mieli-alaltansa rauhasat, owat tunnetut elämänsänsä siweiksi sekä omistawat tarpeelliset alkeis- eli esi-tiedot ja taitawuudet, nimittäin:

- 1:ksi. Hyvän fristillisyyden taidon.
- 2:ksi. Harjautumattoman sisälulun sekä taidon suullisesti ja kirjottamalla kertomaan mitä on lusenut;
- 3:ksi. Taidon auttawasti juoksewalla kädellä kirjottamaan äidinkieltä sana-puvun puolesta wirheettömästi;
- 4:ksi. Konkulaisten taitawuuden käyttämää luvun-laskennon neljä tapaa yhsinfertaisilla sekä murto-luvuilla, kuinmyös, waikka ei wälttämättömästi,

5:ksi. Taipumuksen kumapiirtoon ja lauluun sekä konkulaisten kätewyhyden käsityön teossa.

Ja kehoitetaan tämän kautta kaikkia niitä, jotka haluawat päästä oppilaitokseen, ennen Kesäkuun loppua allekirjoittaneelle lähettämään omakätisesti suomeksi kirjotetut pyrkijänsä ynnä ilmoituksen asuin-paikasta ja seuraawat todistukset:

- 1:ksi. Bapinkirja;
- 2:ksi. Väikärin todistus pyrkijän ruumiin laadusta ja terweyden tilasta;
- 3:ksi. Luotettawa todistus siitä, että pyrkijällä on ne pääsemiselle seminarjumiin ehdoksi waaditut tiedot ja taidot;
- 4:ksi. Todistus pyrkijän mielenlaadusta sekä sopiwaisuudesta opettaja-toimeen, papin tahi konkun muun semmoisen uskottawan hengen antama, jolla on ollut tilaisuutta saaman siitä lähemmän tiedon.

Pyrkimys-ajan ohitse mentyä tulewat kaikki ne, joiden pyyntöjä on woitu waariin ottaa, kutsu-tuiksi seisomaan pääsy-tutkimnon, joka pidetään seminarjumi-huoneissa Jyväskylässä päiwinä ennen laitoksen awaamista, joka tapahtuu 1 p:nä Elof. tänä vuonna.

Uno Cygnaeus,
Kansakoulun yli-tarkastaja ja
seminarjumin w. t. johtaja.

Ilmoitus.

Ensimmäisen heinäkuun alusta annetaan täältä Porin kaupungista kerta wiikkoonsa uusi suomenkielinen sanomalehti nimeltä: **Lännetör, sanomia Porista**. Tätä lehteä saadaan tilata Porissa M. Thiesenin kirjapainossa 35 kopekkaan puolelta vuosikerralta, ja postikonttooreissa tavallisten postimaksuin siihen lisäämällä. Ilmoituksia otetaan julkaistawaksi lehteen 2 kopekkaan pieneltä riviltä, ja 5 kop. lyhimmästä ilmoituksesta.

Porissa toukokuussa 1863. Toim.

Kuulutuksia.

Enligt Hans Excellence General Guvernörens öfver Finland derom mig meddelade förordnande, varda inom detta län bosatte possessionater och andre för entreprenader lugade personer, med rättelse af den i tidningens föregående N:mer utsatta termin, härigenom inbjudne till härstädes den 30 innevarande Juni kl. 11 f. m. skeende offentlig auktion, för att åtaga sig ställandet af ettusen skjutsforor, i helhet eller delwis för en i Finland projekterad rörlig park till transporterandet af militär-manskap, proviant, fourage m. m., mot vilkor som vid auktionen närmare komma att uppgifwas. Wiborgs Landskontor, den 19 Juni 1863.

B. INDRENIUS.

N: 1592.

E. Olsoni.

Yksityisiä ilmoituksia.

Förenings Banken i Finland.

Härmedelst varda de resp. aktionärer i Förenings Banken, hvilka tecknat sig å denna ort, anmodade att mån dagen den 29-de dennes sammanträda å Societetshuset kl. 12 f. m. för val af en ny komiterad för härvarande kontor. Wiborg den 22 Juni 1863.

Bestyrelsen för Filialkontoret i Wiborg.

Om någon af resp. aktionärer i Förenings Banken i Finland skulle önska erhålla sina aktiebref på finska språket, kan sådant ske, om anmälan derom göres å Föreningsbankens kontor. Wiborg den 22 Juni 1863.

Bestyrelsen.

Jos kuka kunnioitettawista osakkaista Suomen Ohdyspankissa haluaisi saada osakekirjeensä Suomen kielessä, niin woipi se tapahtua, jos ilmoitus siitä tehdään Ohdyspankin kontto-rissa. Wiipurissa 22 p. Kesäkuuta 1863.

Sallitus.

Kunntoitettawille asuffaille tämän tautta tieto annetaan että enfi Baumwainta saunat ei tule lämmitetty. Wiipurissa 25 (13) p. Kesäkuuta 1863.

M. Leonoff.

Vauxhall.

Sonntag den 28:ten Juni 1863.

HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair-Chor. Herren zahlen 25 Sp. Sr. M., Damen 10 Sp. Sr. — Damen in Begleitung von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7 $\frac{1}{2}$ Uhr Abends.

Um 10 Uhr fängt der Ball an.

S. Wild.

Abonnement N:o 3.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 1 Juli 1863. Billette für Herren à 50 Kop. Silb. find an der Kasse zu haben.

Anfang 7 $\frac{1}{2}$ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Att min uti Societetshuset inrättade **Fotografiska ateller** är öppnad, får jag härmed ödmjukast den ärade allmänheten tillkännagifva.

E. Strauch.

Der Unterzeichnete giebt sich hiemit die Ehre anzuzeigen, daß sein Photographisches Atelier, befindlich im Societäts-hause, eröffnet ist.

(3) 2

E. Strauch.

Förenings Banken i Finland.

De resp. aktionärer uti Förenings Benken i Finland, hvilka tecknat sig å denna ort, varda härmedelst uppmä-nade att ju förr dess hellre inlemna skriftlig uppgift öf-ver valörer, hvarå aktiebref åstundas, och kan val ske emellan följande aktiebref:

Litt. A. å mark 10,000, motsv. 100 aktier.

" B. " 1,000, " 10 "

" C. " 500, " 5 "

" D. " 100, " 1 aktie.

Bestyrelsen för Filialkontoret i Wiborg.

(3) 3

Palmelukseen halutaan.

En ordentlig och pålitlig tjensteflicka kan från den 1 Juli erhålla plats såsom barnsköterska, då anmälan derom göres uti stenhuset i Alexandroffska gården, midt emot Sosietetshuset.

(2) 1

Wuokrataan.

Nu genast uthyres 6 rum, kök och nödiga uthus inom staden nera simmhuset gården N:o 105.

Joh. Bäckman.

Отдаётся въ наемъ 6 комнатъ съ кухней во второмъ этаже, домъподъ № 105 въ городе.

И. Бекманъ.

En Sommarvilla, bestående af 4 rum, kök och nödiga uthus, vid Lietjärvi sjö och Saima kanal, 20 verst kan-alvägen från Wiborg. Närmare underrättelser lemnas i Herr C. G. Cloubergs Bokhandel.

Въ 20:ти верстахъ отъ города Выборга, по Саймско-му каналу близъ озера Летьярви, отдаётся въ наемъ на лѣто дача, о 4:хъ комнатахъ и кухней со службами, подробности узнать у книгопродавца Г:на Клоберга въ гор. Выборгѣ.

(3) 3

Myötämänä.

Flug papper à 5 kop. st.

som dödar flugorna, finnes till salu i Petersb. först. i Colonial bodan.

(2) 2

1 Slup med 4 segel till billigt pris efterfrå-gas hos brovaktaren Saukko.

Nyligen inkommit till salu

i Nya Colonial butik

mitt emot klock tornet

Hollänskt och Ejdamer ost.

Finsk Sippola & Liikala och andra ostar.

Tärkade Lybska frukter Äppel, Päron och körsbär.

Plommon Dadlar och Lybsk konfekt.

Skilda sårts Tyska Medvurster.

(2) 1

Myytämänä:

Mr. Falcin firjakaupassa:

Tampereen tehtaan paperia ruufin hinnasta.

Tammerfors-fabriks pappers-lager, säljes till bruks priser.

Myytämänä kaifiissa Suomenmaan firjakaupoi-sa, kuin myös Suomen firjakaupassa Pietariissa: (J. W. Villja ja Rumpp. firjakaupantaja-yhtey-den Turussa kaustantamia.)

Suomen kielen lukemisen opetus, kaifiille opettajille toimi-tettu. N:o 40.

Miskolan Torppa. N:o 41.

Sota-lauluja. N:o 42

Zarpathin Pestli. N:o 43.

Kristillisiä lauluja, weskattawia Kirko-Wirsein nuoteilla N:o 44.

Baimon Siemen N:o 45

Kasse ja Tupakki. N:o 46.

Toimellinen ja taitawa Apilan wiskeliä. N:o 47

Ruin yhti firja siältämä 25 kappaletta ferralla ostetaan, myydään kaiffi tässä luetellut firjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Hyörylaivain Liike.

Ångfartyget WIBORG,

fördr af kapt. Th. NYSTRÖM,

afgår från S:t Petersburg till Wiborg hvarje Thorsdags morgon kl 9 $\frac{1}{2}$.

" Wiborg till Fredrikshamn & Helsingfors hvarje Fredags morgon kl. 4,

" H:fors till F:hamn & Wiborg hvarje Söndags morgon kl. 6, och

" Wiborg till S:t Petersburg hvarje Måndags morgon kl. 9.

Ångfartyget VICTORIA,

fördr af kapt. H. I. HANSSON,

afgår ifrån S:t Petersburg till Wiborg hvarje Lördags morgon kl. 9 $\frac{1}{2}$.

" Wiborg till Lovisa & Helsingfors hvarje Sön-dags morgon kl. 4.

" H:fors till Åbo hvarje Måndags morgon kl. 8.

" Åbo till H:fors hvarje Måndags eftermiddag kl. 8.

" H:fors till Lovisa & Wiborg hvarje Onsdags morgon kl. 6.

" Wiborg till S:t Petersburg hvarje Thorsdags morgon kl. 8.

Ångfartyget AURA,

fördr af Kapten C. G. CONRADT,

afgår ifrån Stockholm till Åbo hvarannan Tisdag

" Åbo " Helsingfors " Onsdag.

" Helsingfors " Wiborg " Torsdag.

" Wiborg " S:t P:burg " Fredags morgon kl 9.

" S:t P:burg " Wiborg " Tisdag.

" Wiborg " H:fors " Onsdag.

" Helsingfors " Åbo " Torsdag.

" Åbo " Stockholm " Fredag.

Närmare upplysningar å härvarande Ångbåts-Comp-toiret.

Wiipurissa, M. A. Zilliauksen firjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 26.

Koulu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Raha-kurssi.

Pietarissa 19 (7) Kesäkuuta.

London	36 ⁷ / ₈ , 37
Amsterdam	180 ³ / ₄ , 181
Hamburg	32 ⁷ / ₈ , 33 ¹ / ₁₆
Paris	387, 388

Wiipurista.

R. Majesteetti on 4 p. kesäk. (23 toukof.) armossa määrännyt Suomen kadetti-koulun kirkkoherran, sota-provostin ja tähdestö-jäsenen, mag:r Al. Kollan, kirkkoherraksi Parikkalaan.

Waltio-päivät Suomessa ovat nyt, Suomen virallisen sanoman mukaan, määrätty al'ettaviksi tiistaina 15 p. syysk.

Hels. Uutisissa, 25 p. kesäk., luetaan: „**Yhdyspankin osake-firjoista** puhuimme viikko sitten pari sanaa, lohdutellen lukijata sillä ilmoituksella, että pankin yhteis-hallitus muka käsksee jokaisen osakkaan antamaan ilmi, minkä-kielistä osake-firjaa hän tahtoo. Tämä kuitenkin näyttää olleen erehdystä; sillä tämmöistä käskyä löytyi ainoastaan S:ttaaren painattamassa kuulutuksessa asiasta (josta mekin sen panimme palstoihimme), mutta muissa lehdistä ei sitä ole näkynyt. Me emme tiedä, millä oikeudella S:tar tekee lisäyksiä yhteis-hallituksen kuulutuksiin. Mutta sen käsitämme selvästi, että yhdyspankin asiamiehet maaseuduilla eivät tule olemaan tietäwinänsä, että senlaisista lisäyksiä on S:ttaressa ja Uutisissa ollut, eikä siis ottamaan forviinsa, jos joku vaatii Suomenkielisiä osake-firjoja.” Tämän suhteen saamme osottaa siihen suomeksi sekä ruotsiksi Yhdyspankin hallitukselta Wiipurissa toimitettuun julistukseen, joka oli Otawan lähinnä edellisessä n:ssa. — Pää-hallinnon penseyttä Suomea kohden emme kuitenkaan kiellä. Se on niin Yhdyspankin kuin monen muunkin hallituksemme toimissa, miten H. U. syystä walittaa, kowin silmään pistävä.

Uusia sanomalehtiä. Ruusin-omistaja R. Björkenheim ja kirjailija G. Linder ovat saaneet luvan antaa Helsingissä, hra Björkenheim ruotsinkielisen sanomalehden, nimellä „Tiden”, joka päivä koko arkin suuruisena, ja hra Linder suomenkielisen sanomalehden, nimellä „Päiwätär”, joka tulee ulos kerran viikoon ja yhden arkin kokoisena.

Koulu-opettajain kokous.

II.

Muita tärkeimpiä kohtia keskusteluissa ja päätöksissä oli, että

a) Opettajan on käyttäminen enemmän aikaa itseensä opettamiseen kuin laskujen lukemista kyselemiseen ja tutkistelemiseen. Toisin sanoen: suurin osa luku-tuntia, etenkin ala-luokilla on omistettava seuraawaisen laskun selitykseen, jolloin oppilainen vuorostaan saapi kysyä opettajalta neuwoa.

b) Koulu erotetaan kirkon hallituksesta, ja asetetaan sille eri hallitus samassa kaupunnissa, missä

Oliopisto on. Kaswatus-tieteen professori on warsinainen jäsen tässä hallituksessa; muita jäseniä saavat koulu-opettajat walita, ja walisia useimmat huudot saaneista määrää hallitus jottut.

c) Maksu kruunullen oppilailta pidettiin sopimattomana.

d) Nykyinen ylioppilais-tutkinto olisi muutettava siten että Oliopiston lähdeittiläitä tulisi Lufion eli alkeis-opiston wuosi-tutkioihin ja, näiden päätyttyä, he yhdessä tuumin alkeis-opiston opettajoiden kanssa määräiswät, mitkä alkeis-opistolaisista ovat kypset eli kyllin waurastuneet opissa, päästäfseen yli-opistoon. Pääsewien tulisi maksaa yliopiston edusmiesten matka-kustannukset; waan muuta maksua, Oliopistolais-kirjeestä tai muusta, ei tarwittaisi.

e) Määräys, jonka mukaan koulu-opettajat, samote kuin papit, eivät saa hakea wirttoja muussa hippakunnassa kuin siinä, missä ovat syntyneet, on häwitettävä, — warjunki koska syntyminen woipi tapahtua myös matkalla, siis toisessa hippakunnassa ja toisessa maassaki, kuin missä wanhimmat ovat asuntoc.

f) Kaswatus-opin kokelas-tutkinnoissa waadittaisiin jokaiselta oppia kaikissa niissä aineissa, jotka ovat koulu-opetuksen esineinä, waan täydellisempää taitoa ainoasti siinä opetus-aineessa, jonka opettajaksi mieli tekee lufio-luokille.

g) Kaikille tieteellisen kaswatusoppi-tutkinnon seisonneiden opettajojen annetaan sama palkka, niin että ei ala-luokkien opettajoiden enää tarwitsisi, huono-palkkaisuuden wuoksi, hakea lehtorin- eikä papiwirttoja, jos eivät muuten ole näihin sowliaammat. Arweltiin muka ala-luokilla juuri tarwittawan suurinta kaswatus- ja opetus-taitoa, walfka ei saman werran oppia opetettawassa aineessa, kuin lufio-luokilla. Kunni wiiden wuoden kulutua wakinainen opettaja saisi palkka-forotusta neljänneksen alkupalkastaan, sifsi-kun, hänen 20 wuotta oltuaan opettajana, palkka nousee kaksinkertaiseksi. — Se korkeampi oppi, minkä joku opettaja näyttäisi siten että Oliopistossa pääsee maisterin eli lisentiatin arwoon, luettaisiin myös ansioiksi, niin että maisterilla, jolla papiwirtkaan mennessään tämä arwo luetaan kolmeksi ansio-wuodeksi, myös koulu-wirassa olisi palkka-forotuksen suhteen nämä wuodet lufuun otettawat, ja lisentiaatille samote 2 wuotta vielä lisäksi eli yhteiseen 5 wuotta. Lisentiaatti täten pääsisi kohta palkka-forotukseen yhdellä neljänneksellä.

Balkan suurudesta oli kyllä myös puhetta, ja arweltiin wähimmän eli alku-palkan pitävän olla yhtä ison kuin nykyinen wähin eli forotuksen lehtorin palkka. Waan tämä asia jätettiin kuitenkin säätyjen lähimmin määrättäwäksi tulewaisilla waltio-päiwillä, — etenki kuu suuri osa opettajojta arweli lehtorienki palkkoja wähiksi ja tarwitsewan forotusta. Tämä puolue esitteli sitä määräystä seurattawaksi, mikä opettaja-kokouksessa Porkeossa w. 1860 tehtiin, jonka mukaan piti olla kaffi palkka-

luoffaa, alimmainen alfawa 125:llä tynnörillä jywä eli 500:lla ruplalla ja toinen 175:llä tynnörillä eli 700:lla ruplalla. Eikä nämä määräykset suinkaan ole'kaan liifanaisia, etenkin jos ei, miten nyt päätettiin, palkka saisi nousta enemmän kuin kassinfertaiseksi. Sillä jos mieli on päästää koulu riippumasta kirkon turwissa, niin kyllä ei 1000 ja 1400 ruplaa elikkä 250—350 tynnöriä riistoa, johon palkka wasta 20 vuotta palweltua nousisi, ole liiaksi wastaamaan sitä opettajoihista pois jääpää etua, — päästä muka kirkkoherroiksi. — Waan tästä ehkä wasta enemmän erikseen.

H. K. K.

Toinen Kohtaus.

(Kuwaelma.)

(Saitoa n. 26.)

Hän oli wiisas ja ymmärtäväinen mies. Hän sääli minua. Hän sanoi: „rakas poikani! minä tunnen rakkauden. Se on saattanut sinun onnettomuuteen. Kikossellasi et ole wahingoittanut itseään; Suomessa siitä ei vielä tiedetäkkään mitään. Minä annan sinulle anteeksi, kun lähdet kanssani jälleen syntymä-maahasi.“ — Minä ferroin hänelle aikoja sitte toiwoneeni tilaisuutta päästäkseni takaisin armaasen Suomeeni. — Hän jäi rawintopaikkaan yöksi. Aamun tultua menin isäntäni puheille ja pyysin eroa. Sitä ei tämä fieltänytkään. Nyt tehtiin tili ja luku, minä olin walmis lähtemään. Isäntäni saattoi minua vähän matkaa, ja erotesa jätimme ikuiset hywäiset. — Paimalle päästyämme huusi laiwuri: „pojat! tässä on rakastettu kumppanimme. Wähän aikaa huwiteltuaan tulee hän nyt taas seuraanne“.

Kaikki kiiruhtivat minua terwehtimään ja lyselemään yhtä ja toista. Laiwuri kieli heitä minua uteliaisuudella waiwaamasta. Kaikki tottelivat.

Laiwa läksi purjehtimaan. Se alkoi pitää pohjolaan. Ei kau'an wiimyytykään kun Suomen wuoriset rannat alkoivat sinertää silmiin. — Niinkuin salama löi sydämeeni taas muisto — kaikenlaisista, — minä ajattelin menneitä aikoja, vieläpä juohtui mieleeni tulewaisuuski.

Tultiin rantaan. Kohta pyysin laiwurilta eron. Hän, tämä hywä ja nerokas mies antoi minulle puhtaot todistukset, ja hywän summan rahaa omiota waroistaan; jota suinkaan en ois ansainnut. Ja paljo hywiä neuvoja sain vielä häneltä. Wedet läksivät sen jalomielisen ukon filmistä kun ojentin hänelle käteni.

Sitä lähdettyäni oli ensimmäinen aikomukseni saada nähdä tätä paikkaa, — paikkaa, jossa sydämeeni tunsi waimallisuuden piston. — Tultuani kylään, pyysin toisella puolella lahden asuwalta mökikäiseltä weneen, ja tulin sillä lahden yli tänne puutarhaan. Mutta tuskin pääsin rantaan kuin myrsky alkoi pauhata. Minä jäin rannalle olemaan werkko-koppoliin myrskyn laffaamista odottamaan. Kun myrsky oli rauennut, läksin siitä.

Tultuani tähän lähteelle häpsähdin vähän, nähtyäni sinun. Mutta kohta arwasin koko asian, melkein niinkun sen sanoit tapahuneen.“

Kaisu oli koko ajan lunnellut huwituksella. Nyt tuli hänen wuoronja. „Rakas Nestor!“ sanoi hän „sinä rakastat minua. Mä nyt enää jätä minua!“

— Ei, armaanil minun täytyy jättää! isäsi ei anna sinua minulle“ muistutti Nestor urhollisesti.

— Ei . . isäni ei siihen myönnä . . ei! sen on hän minulle monesti sanonut,“ waiheroitti Kaisu. Kypneleet waluiwat wirtoina hänen puna-poskillaan.

„Mene nyt kotiin rakas kultaseni!“ sanoi Nestor. „Minun täytyy erota ett'ei meitä täällä,

nähtäis yhdessä, josta maailma woiisi saada monia epäluuloja, jotka oiswat sinulle wahingoksi.“

— „Niin! meidän täytyy erota!“ wastasi Kaisu lohduttawaisella äänellä. — He nousiwat istuimelta. Käsitysten lähestyiwät rakastawaiset rantaan. Mitä lähemmä sitä tuliwat, sen rakastamman painon sai heidän molempien sydän.

Lintuset wiseriwät sulosäwelillä, ikäänkuin kunnioitukseksi wilpittömälle rakkaudelle.

He seisattiwät rannalle. „Nyt, armas Kaisu-seni! täytyy meidän jättää toinen toisemme. Mene nyt kotiin, ett'eiwät wanhempasi tarwitseisi hätäillä,“ sanoi Nuorukainen.

— Niin, rakas Nestorinil minä menen kotiin;“ jatkoi se ihana neitonen teeskellyllä ilomielellä. Hän ei ollut ensinkään teeskelemiseen taipuainen; mutta nyt heräsi hänessä sekin ominaisuus, hänellä oli joku lohdullinen tarkoitus.

„Hywästi armaanil!“ sanoi Nestor, ojentuen Kaisu kätensä. Kaisu tarttui hänen käteensä ja sanoi: „hywästi! woi hywin, rakastettu Nestor! Mutta mihin ai'ot nyt?“ „Sen tietää Jumala yllin, mikä määrä-paikkani tulee nyt olemaan. Minulla ei siitä ole vielä wisseyttä“, oli Nestorin surullinen wastaus. „Milloin kohtaamme jälleen?“ kysyi Kaisu. „Siinä maassa, jossa ei maallisen rikkauden pyhynöt häiritse yhteyttämme“, wastaais Nestor pois kiirehtien.

Suutelo oli viimeinen tunteiden waihtaja rakastawaisien välillä. Nuorukainen hyppäsi weneeseen, kiireesti lyfäten sen maasta. Wene pakeni; Kaisu huokaili. Nestor taisteli kowasti ajatuksensa kanssa. Toiselle rannalle tultuaan istuutui hän mättäälle. Kaisu ei enää näkynyt rannalla.

Nuorukainen ajatteli hartaasti. Häntä lamottiwat luulotukselliset ajatuksensa. Hän soti niitä vastaan niinkuin mies. — Wiimein puhkesi hän sanoihin. „Ennen ois pitänyt älyämäni paremmin, ennemmin oisin päässyt vähemmällä. Minä olen kuitenkin mies“, mietti hän. „Mina tahdon olla eduksi isänmaani. Armaani kuwa sydämeissäni ja — — —“

Hän meni.

IV.

Taas istui Kaisu lähteellä sywissä ajatuksissa. Hän katseli kulkakiekuroita. Ne oliwat nyt jääneet molemmat hänelle. — Hän oli unhotannut kotiin lähtemisen. Hän huokaili sywästi.

Wilikkaasti suihkiwat aamu-auringon säteet. Lintuisten wisertämä soitanto alkoi harweta. — „Kaisu!“ sanoi sääliwä naisen ääni. „Mitös rakas lapseni täällä te'et?“ jatkoi ääni. — Se oli Kaisuun äiti, joka oli tullut häntä etsimään. „Antaakaate hywä äitini minun olla täällä!“ rukoili Kaisu. Samassa tuli Kaisuun isäki lähteelle. Hän alkoi wiljellä entistä wireyttään, soihmailten tytärtänsä kaikella wiisillä. — Kaisu koetti selittää myrskyn olleen syynä hänen puutarhassa yöpymiseensä. Ei mikään woinut masentaa isän julmuutta. Kiireesti käski hän tyttärensä joudutamaan kotiin.

Kaisu noui istuimeltaan, pakoitettuna isänsä kowalta käskyltä. Hän koetti fäydyä, mutta hänen woimansa oliwat vähissä. „Eikääte taiwaan nimessä waiwatko minua! Min'en woi fäydyä en niin askelta, juokaate minun olla täällä yllinani!“ walitti Kaisu waipuen mättäälle.

„Oli! tanna häntä kotiin!“ sanoi isä renkipojalle. Oli astui Kaisuun luokse ja tarttui hänen käteensä sanoen: „tuleeko Kaisu kotiin kanssani?“ Sanaakan sanomatta painautui Kaisu hänen sylinsä hywin mieluisasti, niinkuin lapsi äitinsä syliin. — Oli fantoi edellä mieleistä fuormaansa, toiset seurasiwat perässä. Kotiin tultua lauskettiin

Raisiu nuoteelle. Lääkäriä mentiin hakemaan. Se tuli kohta. Lääkäri kyseli sairastumisen alkupausta. Isä sekä äiti juttelivat kuinka he olivat menneet huvimatfalle ja wiipäytyneet saareissa, ja myrskyn tähden tähtyneet jäädä sinne yöksi, ja kuinka heidän tyttärensä sil'äikaa oli myöskin myrskyltä pakotettu jäämään puutarhaan, ja kuinka pii'at olivat häntä etsineet eikä löytäneet, ja kuinka he hänen viimeinkin löysivät vähävoimaisena. — Lääkäri astui sairaan nuoteen tykö, tervehti ja kysyi kuinka hän voi. Sairas sanoi woimansa hywin, ja pyysi saattamaan itseään lähteelle, ja houraili kairienlaista. Hänen jok'ainoa sanansa todisti kumminki puhdas-sydämmishyhtä ja siwentyä. — Lääkäri sanoi sywät mielen liikutukset wai-kuttaneen, ennestäänki paljolla huolellisuudella täy-tetyssä sydämessä, poistamattomat wiat. Hän mää-räsi kumminki paraiten kuin taisi.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Kuopion Kaupunnissa on toissa Lauantaina, 20 p. kesäk., tuli tehny tuhojaan. Tuli syttyi puo-lipäiwä-aikaan kauppias Er. Joh. Rahikaisen isossa puu-kartanossa, pohjois-puolella entistä „hewois“, eli nykyistä lukio-toria, ja häwitti tykkänään sekä sen että Eskmani Tamelanderin kartanon ja 7 muuta kaupunnin isompaa kartanoa. Jota paitsi 2 kar-tanota on isoksi osaksi mäännä tuh'aksi. Kauppias Rahikaisen kartano sanotaan olewan paloa was-ten wakuutettu noin 17 tuhanteen ruplaan hop. — Wiipurin tuli-palosta, josta Suom:ressa mai-nitaan, emme täällä tiedä mitään.

Salon woutifunta Dulun läänissä tulee H. K. M:ttinsa armoll. säännön mukaan jaettawaksi kahtia sillä tavoin, että toinen puoli, nimellä Sa-lon fihlafunta, sisältää Kalajoen pitäjään ja sen kappelit Alawieskan, Ouwieskan, Raution ja Siemin, Pyhäjoen pitäjän ynnä Merijärwen ja Dulaiisten kappelien kanssa, Salosten pitää ynnä Salosten ja Wihannin kappelien kanssa, Siika-joen pitää ynnä Kewolahden, Rautsilan ja Baa-wolan kappelien kanssa, sekä Hailuodon pitäjän, — ja toiseen puoleen, nimellä Haapajärwen fihlafunta, jääpi Haapajärwen pitäjäs ja sen kappelit Widisjärwi ja Reisjärwi, sekä Kärjä-mäen, Pyhäjärwen ja Wiippolan pitäjät ynnä Wul-filan ja Kestilän kappelien kanssa, wieläpä Haapajärwen kappeli Pyhäjoen pitäjää. Tämän jaon tähden tulee uusi frunnuwouti ja uusi henkikir-jottaja tawallisilla palkka-eduilla asetettawaksi.

Wenäjältä.

„Современное слово (Mifansa mukainen sana)“ niminen, Pietarista annettava sanomalehti, josta Otawa on jolloin kullon lainanna — jos ei muuta, niin — sähkölennätin-uutisia ja raha-kursia, aa-wistamatta siinä lainassa olewan suurempaa waa-raa kuin lainatesa „Finlands Allm. Tidning“istä, on nyt Wenäen waltakunnan sisä-asoiden minis-terin mietteen mukaan käsketty laffautettawaksi. Repeat mullat toweri-wainajalle!

Sitä tätä.

I.

Gräässä iloisesa seurasa Suomesa, missä Ruotsi-fiihkoiset ja Suomen ystäwät tulivat tais-telemaan maan kansallisuudesta, jöyfin ja munten-fin ikänsä sekä waltio-asemansa puolesta mah-tawin mies edellistä puoluetta, finaamisen jouduttua ylimmillen, waati yhsityksellä kustaannuksellaan un-den punssi-maljan, josta Suomen puoluen ei pitäisi

saada maistaa; pito oli muuten yleinen ja ylei-nessä rawintolasessa. Waan miten käwi? Ruotsi-fiihkoiset, jotka eivät saikfi liene olleet yhä kii-waat farwauudessa suomalaisia kansalaisiansa koh-den, heittiwät hywän-tekijänsä melkeen yksinään maljansa kimppeen ja, wasta hänen wihdoin laa-duttuansa, joiwat weljellisesä yhsimielisyydessä ja suosiossa Suomen ystäwien kanssa maljan tyhjäksi.

II.

Muutamassa „piffu-kaupunnissa“ oli warakas kauppa-neuwos, joka fewäellä huonolla jäällä aja-essa kyyti-hewoisella pulskasti weteen refinensä päi-winensä. Kyytimies, joka tuskin waiwoin itse pääsi ylös jään rennallen, ei kuitenkaan heittänyt koettamatta saada kyydittäwän herransaki pelaste-tuksi hukkumasta, ja — onnistuiki hänelle wihdoin saada herra puoli-hengissä jälle. Tainnukfissa, jähmettyneenä ja woimattomana itseänsä auttamaan, miten kauppaneuwos nyt oli, olisi hän kuitenkin arwattawasti jällen heittäny henfensä, jos ei kyy-dittäjä — miten kunnan miehen olisi tehtävä — olisi saattanut hänet maalle lämpimään pirttiin, jättäen hewoisensa tietyn kuoleman uhriksi. Kauppa-neuwos, wihdoin wiroteksansa, kaipahti hattua ja kyy-piänsä. Kyyditittäjä haki neliin töin tuskin; hewoisensa oli jo hengettä. Kun nyt kyyditittäjä tuli palkittemi-nen, niin kuinka se rikas, kuoleman kourista päästetty kauppa-neuwos osotti kiitollisuuttaan henfensä pe-lastajalle köyhälle miehelle? Hän kysyi hewosen hin-taa. Tähän saatuaansa wastauksi „35 ruplaa“, — kauppa-neuwos tinki pois 10 r., ja antoi täyttä — 25 (двадцать пять). — Tästä numeroosta päät-täen, luulisi Hänen ehkä olleen wenäläisen, semmoi-seen numero-komentoon muka tottuneen. Niin ei kui-tenkaan ollut. Hän oli, senpahempil umpi-suoma-laisista wanhimmista syntynyt, waikka, yhden ai-nokaisen firjaimen liittämällä wanhempiensa kun-nialliseen suomalais nimeen, muuttunut ruotsalai-seksi tai — kenties missi.

Huutokauppoja.

Genom offentlig auktion, som förrättas å Packhuset härstädes onsdagen den 1 nästkommande Juli kl. 11 f. m. försäljes 178 kannor i beslag taget 5 gradigt brännvin utan hwiikor om varans utförande ur landet, hvarom hugade spekulanter underrättas. Wiborg den 29 Juni 1863. Granfelt.

Yksityisiä ilmoituksia.

Concert-Anzeige.

Dienstag den 7 Juli 1863 wird von Unterzeichneter, unter gütiger Mitwirkung geschägter Dilettantinnen, des Herrn Göde und der Epohrschen Capelle ein

CONCERT

im Saale des Vauxhall gegeben werden.
Programm.

I.

1. Ouverture für Orchester.
2. a) Fantaste-Impromptu pour le Piano par F. Chopin.
b) Le Carrillon pour le Piano par Alfred Jaell.
3. Gesang. Duett.
4. Sonate in F. op. 24 für Pianoforte und Violine, 4 Sätze, von Beethoen.

II.

5. Ouverture.
6. Spinnlied für Pianoforte von Lisoff
7. Gesang. Duett.
8. Grande Polonaise brillante in Es pour le Piano par F. Chopin.

Billette à 60 Kop. sind tags vorher bei Herrn Glouberg und abends an der Casse zu haben. Anfang halb 8 Uhr.

(2) 1

Elise Wächter.

Abonnement N:o 3. Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 1 Juli 1863. Billette für Herren à 50 Kop. Silb. find an der Kasse zu haben.

Anfang 7 $\frac{1}{2}$ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Den som vet sig hafva under loppet af hösten år 1862 qvarglämt en svart siden paraply uti gården N:o 108 i Wiborgska förstaden, torde vara god och afhemta den-samma.

Musikalische-Abendunterhaltung

für Orchestermusik.

Jeden Donnerstag in St Anne Promenade.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.

G. Spohr.

Att min uti Societetshuset inrättade **Fotografiska ateller** är öppnad, får jag härmed ödmjukast den ärade allmänheten tillkännagifva.

E. Strauch.

Der Unterzeichnete giebt sich hiemit die Ehre anzuzeigen, daß sein Photographisches Atelier, befinlich im Societäts-hause, eröffnet ist.

(3) 3

G. Strauch.

NORTH BRITISH and MERCANTILE INSURANCE COMPANY LONDON och EDINBURG.

Stiftadt 1809

konstitueradt under Kungligt Privilegium och särskildta Parlaments Akter.

Tecknadat grunkapital L. 2,000,000 Sterling.

Reservfonden L. 1,374,000 „

Undertecknade, hvilka öfvertagit Generalagenturen för hela Finland, äro befullmäktigade att afsluta försäkringar mot brandskada till de billigaste præmier, och meddela beredvilligt närmare upplysningar.

Hackman & C:o.

General Agenter.

Wiborg i Juni 1863.

Lifränteanstalten i ÅBO.

Då jag emottagit ombudskapet här å orten för Lifränteanstalten i Åbo, får jag anmäla att insatser i nämnde anstalt kunna inbetalas till mig alla söcknedagar samt att jag gerna lemnar upplysningar angående anstaltens inrättning och ändamål med mera.

Paul Wahl.

Glinautinen rahakaswin-laitos Turussa.

Ää-miehenä täällä Glinautisen rahakaswin laitokselle Turussa, saan minä ilmoittaa että vana nimitetty laitooseen saadaan maksaa minullen joka arki-päivänä ja että minä tiedän annan tietoja laitoksen tarkeituksesta j. m. m.

Paul Wahl.

Möötämä.

En ny och välgjord tvåsitsig Lineal-Schäs hos Målaren C. G. Rönn.

Kruuti,

kaiffia sorttia myydään kaupungissa kortaneissa N:o 89.

B. Koscheleff.

ПОРОХЪ

разныя сорта, продается въ Городѣ, домъ № 89.

(3) 1

И. Комелевъ.

Nyligen inkommit till salo

i Nya Colonial butik

mitt emot klock tornet

Hollänskt och Ejdamer ost.

Finsk Sippola & Liikala och andra ostar.

Tårkade Lybska frukter Äppel, Päron och körsbär.

Plommon Dadlar och Lybsk konfekt.

Skilda sårts Tyska Medvurster.

(2) 2

En ny tvåsitsig **Linealschäs** och en **droshka** hos smeden J. Stålborg i närheten af finska kyrkan.

Myytävänä kaiffissa Suomenmaan kirjakauppoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa: (J. W. Vilja ja Rump. kirjakustantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Toimellinen ja taitava Djittaja. N:o 48.

Kristillisiä lauluja. Weisattawia sekä Wirji-firjan että omilla nuoteilla. N:o 49.

Kuun Vinta. N:o 50.

Kuinka Nuoresta Waimosta tuli kelpo ihminen. N:o 51.

Touluun ilta Enutšin majassa. N:o 52.

Kaiffon firjon rakentaminen. N:o 53.

Kolme muinaisajan satua: 1) hupäri-käytämätöin huone, ruhittuas Bl. Otujewskilta. 2) Piitkäpiena. 3) Paratiisilintu; Karamiwillta. N:o 54.

Kuin yksi firja sisältävä 25 kappaletta tervalla ostetaan, myydään kaiffi tässä luetellut firjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Höyrywene Pontus.

ei tule Torstaina 2:na p:nä Heinäkuuta tekemään mitään matkustusta Wiipurin ja Uraan välillä.

Hackman ja Rump.

Ångslupen Pontus

kommer Thursdagen den 2 Juli ej att göra några turer emellan Wiborg och Trångsund.

Hackman & C:o.

Винтовая шлюпка Понтусъ не будетъ ходить между Выборгомъ и Трангзунтъ въ четвертокъ 2 Юля с. г.

Höyrylaivan kulku Wiipurin ja Kuopion välillä.

Mautainen Höyrylaiva "Alio" tulee tulevana kesänä säännöllisesti kulkemaan Wiipurin ja Kuopion väliä, käyden sekä meno- että tulo-matkalla Lauritsalassa, Puumalassa, Savonlinnassa ja Leppävirroilla.

Käyttö-ajat tulevat olemaan:

Wiipurista joka Maanantai kello 6 edellä puolen päivän, Kuopiosta joka Torstai kello 5 e. p. p. ja tulee laiva, joka ottaa kuljettajaansa sekä kulkioita että kuletus-tavaraa, mutta ei ole tarkoitettu hinausta warten, meno-matkalla lähtemään Lauritsalasta kello 5:den paikoilla. Wiipurissa Toukokuussa 1863

Sohkofunta

Ångbåtsfart emellan Wiborg och Kuopio.

Jei nångefartyget "ALIO" kommer att under instundande sommar göra reguliera turer emellan Wiborg och Kuopio, anlöpande, såväl under fram- som återresan Lauritsala, Puumala, Nyslott och Leppävirta.

Afgångstiden blifver:

från Wiborg hvarje Måndags förmiddag kl. 6, från Kuopio hvarje Thursdags förmiddag kl. 5; och kommer fartyget, som medtager passagerare och frägtgods, men ej är älsedt för bogsering, att omkring kl 5 om aftonen afgå från Lauritsala under bortresan. Wiborg i Maj 1863.

Direktionen.

Höyrylaiva Walamo

tulee tämän vuoden purjehtimisen aikana joka viikko kulkemaan Pietariin ja Sortawalan väliä, käyden niin mennessä kuin tullessa Lyyssinassa (Väähälinnassa), Ronewitsassa, Päätsälmeessä ja Walamossa.

Käytöpäivät ovat:

Pietarista joka Perjantaina kello 9 aamulla.

Sortawalasta joka Sunnuntaina kello 9

Päitfi itä menee höyrylaiva 23 (11) päivästä Kesäkuuta (Elokuun 11 päivään) (Heinäkuun 30 päivään) asti joka Tiistaina Pietarista Walamoon, käyden waan Lyyssinassa ja Ronewitsassa rannassa, ja lähtee seuraavana päivänä jomoin Ronewitsan ja Lyyssinan kautta takaisin Pietariin.

Wiipurissa, M. A. Ziliatultsen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista

S i n t a:

Tältä vuodelta 3 marffaa ja 40 penniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:

Billiakuksen kirjapainossa Wiipurissa ja kaikissa maamme postifonttoreissa.

N:o 27.

Perjantaina 3 päivänä Heinäkuuta.

1863.

O t a w a

jälkimäistä puolta vuosikertaa saapi tilata täällä Wiipurissa Herra N. A. Billiakuksen kirjapainossa ja kaikissa maamme postifonttoreissa 2:lla Markalla 72:lla pennillä.

Wiipurista.

Läänin kruunun-woudit ja henki-firjoittajat ovat näinä päiwinä olleet kaupunnissa tiliä tekemässä viime vuoden ulos-teoista kruunulle. Kaupuntimme tähän vuoden aikaan kolkko ja yksitokkoinen elämä on siten nyt keskeytetty ja, vähäksi ajaksi, muuttunut willkaammaksi. — Wallien hävittäminen ja Salakka-lahden niillä täyttäminen yhä jatketaan; ajo-tie onkin jo valmis Salakkalahden yli.

Helsingistä viime postissa tulleet sanomat tietävät kertoa että senaattori y. m., wapaaherra ja salaneuvos, mag:r Theodor Langenskiöld heitti tämän maailman viime maanantai-aamuna k. 4½. — H. A. lupaavat „wasta tämän mainion miehen elämän vaiheista pnhua.”

Uutta Kirjakaupasta. Kirjainen, nimeltä „Opiksi ja huwiksi, Lufemissa Suomen perheille. Toimittanut Drjö Koskinen. I.” on jo ehtiny Wiipurinkin ja löytyy tietysti Cloubergin kirja-kaupasta. Sen sisältö on: 1) Talwi-satama Luoteisessa Jäämeressä; 2) Bumpuli; 3) Wiipurin Paumaus; 4) Suomalaiset Delawaren siirtokunnassa Pohjois Amerikassa. Wiipurilaisillen, jospa muillenkki nyt sodan uh'atesa, lienee näistä osastoista, jotka kaikki todella ovat „opettavaiset ja huwittawat.” Wiipurin paumaus kaikista wiehättäwin. Ehtiä siitä wasta saamma tilaisuuden tehdä muutamän otteen lehteemme. Nyt waan toiwotamme kirjalle paljo lukioita, sekä sanomma tuhannen kii-toasta nuraallen ja nerokkaalle kirjantekijälle, wäsymättömästä toimestansa Suomen kirjallisuuden alalla.

Kirjapainaja W. Widerholm, jouta pastosassa Helsing. Sanomat painetaan ja jota suomenkielisiillenki lukioillen on tuttu toimittamasta kumpioliastaan, kuoli äkisti toissa tiistaina Poroon saarestossa missä kaupunnissa wainaja yli 20:n vuoden oli ollut ainoana kirja-painajana wuoteen 1858 asti, jolloin muutti Helsinkiin. „Borgå Tidning” muka, ensimmäinen Porvoosta tullut sanoma-lehti silloin uupui, 20½ vuotta peräkkäin elettyhänsä.

— Suomen Wiräkirjan ja kaikkimuksen komiteat kokountuivat Turussa viime perjantaina, 26 p. k. 1863.; kirjikirjan komitea taas seuraawana maanantaina. Kirko-la'in komitea niin-ikään istui siellä vielä koulu-opettajain kokouksen aikaan warmaan-

kin, kulloin siitä tuli ilmoitus että olivat esitelneet koulu-opettajaille wastedeski waltaa päästä papiswirkoihin; jonka wuoksi opettajat sallivat puolestansa jälleen pappiloille luwan, hakea semmoisia opettaja-wirkoja, mihin heillä on kykyä, ja saada papis wirka-aikansa otetuksi lukuun sekä haennossa että pensjonin suhteen.

Koululenko wai kirkollenko on hyö- tyä koulu-opettajoiden pääsemisestä kirkon wirkoihin?

Miten tiedetään, koulu-opettajat Suomessa ovat ollut wähiällä palkoilla, waan sen-sijaan nauttinnunna etuja päästesä papis-wirkoihin, joista eduis-ta vielä on jälellä opettajoiden walta suorastaan Hallitsijalta, walitta, hakea sellaisia Kirkkoherra-wirkoja joiden sijoittaminen on Hallitsijan haltussa. Sama walta on myös wakinaisilla sotilas-papilla, — ja nämä ovat tietysti käyttänyttä tätä oikeuttansa silloinki milloin heidän ansionsa eivät ole likimäärinkään saman wertaiset kuin niiden hakijoiden, jotka tawallisessa järjestyksessä ovat pääsneet waliin. Kuitenkin eräs Nuutiksi nimittäiwä lähdetäjä Helsing. Uutisten n:ssa 47 ottaa nuhdellakseen ainoasti koulu-opettajojta siitä että he, saadakseen kirkkoherra-wirkoja, käywät „ilkeitä sala-teitä,” kumartaen niitä, joilla walta on. Mitä kumarmiseen tulee, niin tämä tosin on ilkeätä, waan siitä ovat papit käyttänyttä milt'ei enemmän kuin koulu-opettajat, — etenkin uutta paikkaa hakewaiset kirkkoherrat, joilla onki parempi waraisuus tehdä noita kumarrus-matkoja. Waan kun „Nuuti”-herra soimaa opettajojta siitäkin että he, la'illisessa järjestyksessä käyttäät mainittua heille wirka-hakemusessa suotua etua, mitä ei muilla papis-wirassa olewilla kuin sotilas-papeilla ole, — niin tämä on pelkkä wääritys. Koulu-opettajat, miten wiimellessäkin opettajain kokouksessa huomattiin, eivät mitään hartaammin halua kuin saada kunnan palkat omasta wirastaan niin ettei heidän tähtyisi kirkon nojassa riippua ja sen niiskoille wanhoina päiwinä heittäytyä. Mutta niinkauan kuin tämä ei tapahdu, ei ole kummeksiminen, jos he, miten muutkin ihmiset, käyttäät heille la'issa määrättyä etuja, päästäkseen kirkon runsaammasti rawitsemalle laatumelle. — Urwattawasti sittenki kumferran, miten toiwomma, kouluopettajat saawat täyden palkkansa itsessä koulu-työssä, ne wanhat opettajat, jotka silloin sattunut vielä olemaan jälellä — nälkään nääntymättä, — saawat käyttää nykyisiä etuja päästäkseen kirkon palvelukseen, jos muka ei waltio maksu heille parempaa palkkaa heidän entisiltäki wirka-wuosiltaan. Wähä muka huwi heillä muuten olisi, puolen ikänsä kuduuttuansa köyhyy-

deissä, viimeisinä vuosinaan saada saman palkan kuin alkavaiset kumppalinensa.

Toinen asia on jos kirkolle todella on suurta haittaa yhdistyksestään koulun kanssa. Koulunopettajat ovat kieltämättä oppineempia miehiä. Tämän itset varsinais papitkin, jotka yksinään ovat viispan valissa osalliset, tunnustaat koska melkeen aina ovat valinneet muinoin koulunopettajajohdattajia. Useimmat koulunopettajajohdattajat ovat myös yliopisto- ja saaneet jonkun Opi arvon ja nimen; jota waan papis-tiedefunkti nykyään lie ainoa, missä jän maisteria. Waan — olkaampa tuon asian tulla kuinka tahansa. Tämän kirjoittaja, joka nykyään on koulunopettaja ja ammon jo siihen säätyyn päässyt, ei pidä sopivana lausua tuesta puhua. Se waan kuitenkin lisättäköön että tietysti — jos kella, niin — koululla on haittaa yhteydestä kirkon kanssa, kun muka koulunopettajat, jos waan heillä kirkon ammattiin on kykyä ja taipumusta, pitää koulua — ei rakkaana kotinansa, waan ikään kuin wieraana — festiivarinä, josta on joutuminen, kuta ennen sen-parempi, matkansa perille, kirkkoherra-wirkaan.

Kirkon ja koulun eroaminen lie siis ainoa keino sormittamaan epä-kohtat. Mutta silloin eittämättä waaditaan toisellaiset opettaja-palkat kuin nyt. Maamittareitten ja inspektorien, jotka eiwät suinkaan siwistytksen ja opin puolesta ole maamme etewimpiä wirtamiehiä ja joilla, samote kuin lääkäreillä, on varaimmat tulonsa yksittäisiltä — koska muka useimmat heitä, s. o. maamittarit maalla, saawat eri maksun melkeen joka askeleellaan, — heittenkin on kuitenkin äskettäin esitelty palkkoiksi: 1000 à 9400 markkaa. (Emme kätätä pahessi'kaan, kadehdi eli liiafsi arwele. Ainoa, mikä ehkä tarwittisi muutosta tuossa Opien tarkasteltawaksi annetussa esittelössä, on se että maamittaus-inspektoreille on esitelty, samote kuin läänin-lääkäreille, määrättyt matka-rahast — tehkööt he matkoja vähemmin tahi enemmin; tällöistä määräystä woipi, näet, itaruus ja welttuus wäärin käyttää. — Waan emme tahdo loitommin poiketa pää-aineestamme.) Kun nyt maamittarillen esitellään frununki palkkaa 1000—9400 markkaa, s. o. 250—2350 ruplaa hop., niin ei suinkaan opettajojen, joilla ei juuri ole muuta kuin frununun palkka toiwossa, lie liiafsi 400—1350 ruplaa tai, miten enimmäistö opettajajunnossa waati, 125—175 tynn. ruista, yksittäisiksi eli alkeis palkaksi. H. R. R.

Luettelo opettaja-kokouksen jäsenistä.

Helsingistä:

J. J. Clewe, kokouksen sananjohtaja.
M. Aflander, professori, koulun-vehtori.
A. F. Granfelt, professori jumal-opissa.
G. M. Wænerberg, referendarie-sihtööri papis-toimikunnassa, ent. lehtori, tohtori.
D. Sak. Forsman, professor, ent. lufion-apulainen.
R. G. Reinberg, Lyceon esimies.
C. R. Lindberg, rehtori.
R. A. Aschan, konrehtori.
J. Krohn, docent, Lyceon opettaja.
J. J. Fr. Perander, " "
D. Donner, " "
R. A. Kenwall, " " Opiopiston kirjaston amanuens.
W. Floman, tyttöskoulun opettaja, mag:r.
Ferd. Ahlman, maisteri.
J. Länkelä, maisteri, Seminarion opettaja.
Nestor Järwinen " "
A. W. Melart, rehtori alialf. koulussa.
Gustaw Geberhwarf, opettaja alialf. koulussa.
G. Edw. Boehm, w. t. tyttöskoulun opettaja, mag:r.
R. B. Auren, w. t. kollega.

C. E. Grönlund, kollega, tohtori.
L. Broman, kollega, wanhin yleis-opettajajohdattaja.
R. L. Lindeberg, realkoulun opettaja.
C. S. Lemström, wara opettaja.
Ab. Malin, wuoro-opetus-koulun johdattaja.
H. E. Ling, waimistelu-opettaja.

Turusta:

J. W. G. Hjelt, lufion rehtori, rowasti.
C. J. Arrhenius, " lehtori.
J. S. Palmros, " " tohtori.
G. A. Schulz, " apulainen, mag:r.
C. I. F. Reuter, " opettaja, "
J. F. Friberg, wara koulun rehtori.
Gust. Wilh. Malmström, kollega.
R. G. Bärklund, alialf. koulun rehtori, mag:r.
J. Simelius, tyttöskoulun opettaja.

Porista:

D. C. Strömsten, rehtori.
Carl F. Nordlund, konrehtori.
Edw. Awellan, kollega.
J. A. Bergroth, " mag:r.

Wasaasta:

A. G. J. Hallsten, rehtori
J. A. Hahnsen, waraopettaja, mag:r.
J. M. Pimon, tyttöskoulun opettaja, mag:r.

Kokkolasta:

Dsk. Blomstedt, wara rehtori, mag:r.
Frans Aug. Kanth, kollega, mag:r.

Tamperelta:

A. F. Rosendal, rehtori.
B. A. Reinholm, konrehtori.
A. Hilden, alialf. koulun rehtori.

Naumalta:

B. J. Anthoni, wara opettaja.

Olenästä:

Karl Malin, alkeis opettaja, mag:r.

Porwoosta:

D. Nordström, lufion lehtori, tohtori.
J. C. Strömborg, " "
J. J. Petersen, " apulainen, mag:r.
C. J. Ekroos, kons. Notario, ent. opettaja.
Aug. Wilh. Frosterus, w. t. lehtori.

Loviasta:

G. D. I. Nordström, w. t. rehtori, konrehtori.
R. G. Ruuth, rehtori alkeiskoulussa.
R. G. Lewander, kollega.
D. Poppius, " "

Haminasta:

Gust. Mechelin, kadetti-koulun opettaja, waltio-neuvos, wanhin kaifista opettajajohdattaja.
C. Neowius, kapteni, kad. koulun opettaja.
C. J. Lucander, stabikapitani, " "
C. W. Enckell, rowasti, koulun-kaifija.
J. Baedman, kansakoulun opettaja Wirolahdella.

Wiipurista:

H. R. Corander, lufion opettaja, tohtori.

Jyväskylästä:

G. L. Pesonius, lehtori.
C. Maconi, " "
Al. D. Weilin, Wenäen kielen opettaja.

Seinolasta:

R. B. Brunou, konrehtori.
C. W. F. Boisman, kollega, mag:r.
J. E. Swan, " "

Mittelistä:

C. W. Grenman, alialf. koulun opettaja, mag:r.

Savonlinnasta:

C. Nylenius, konrehtori.

Kuopioista:

B. A. Aschan, lufion lehtori.
L. J. M. Runeberg, lehtori.

Ouluista:

J. M. Kalm, rehtori.

Wenäjältä:

R. Glöör, suomen koulun Pietariissa inspektori, mag:r.

F. D. Groundstroem, Seminarion Direktori Inferinmaalla.

Sämeelinnasta:

Kaikki opettajat, yleensä noin 15, ynnä opistoiden kaitisia, ja seurakunnan firkohera, joka myös on olnu opettaja.

Virallisia ja laillisia ilmoituksia.

Taksa, korkealta esivallalta vahvistettu, matkusta matkustajien ja tavarain edestä Suomenimisessä höyryssä sen purjehtimisajalla Väijänteellä vuonna 1863.

Peräsi-paikoista:

	Sop.	rupl.	kop.
Anianpellosa Jyväskylään eli sieltä takaisin, joka hengeltä	2.	—	—
Anianpellosa Juhinsaloon eli puolesta matkasta, joka hengeltä	1.	50.	—
Anianpellosa taikka Jyväskylästä kaikkiin nousupaikkoihin yli puolivälin, joka hengeltä	2.	—	—
ja kaikkiin paikkoihin alle puolimatkan, hengeltä	1.	50.	—

Etusi-paikoista:

Anianpellosa Jyväskylään eli sieltä takaisin, joka hengeltä	1.	50.	—
Anianpellosa Juhinsaloon eli puolesta matkasta, joka hengeltä	1.	—	—
Anianpellosa taikka Jyväskylästä kaikkiin nousupaikkoihin yli puolivälin, joka hengeltä	1.	50.	—
ja kaikkiin paikkoihin alle puolimatkan, hengeltä	1.	—	—

Täski-paikoista:

Anianpellosa Jyväskylään tahi sieltä takaisin, joka hengeltä	—	50.	—
Anianpellosa Juhinsaloon, joka hengeltä	—	30.	—
Anianpellosa taikka Jyväskylästä kaikkiin nousupaikkoihin yli puolivälin, joka hengeltä	—	50.	—
ja kaikkiin paikkoihin alle puolimatkan, hengeltä	—	30.	—

Kuljetus-palkka:

1 taltiasta laukkuja 14 jalkaa pitkiä, 9 tuumaa leweitä ja 3 tuumaa paksuja	—	30.	—
1 taltiasta lautoja 12 jalkaa pitkiä, 11 tuumaa leweitä ja 1½ tuumaa paksuja	—	15.	—
1 kumu waunusta	4.	—	—
1 neljän-istuttavista waunusta	3.	—	—
1 kahden-istuttavista waunusta	2.	—	—
1 rilla-rattaista	1.	50.	—
1 kääristä	1.	20.	—
1 wanfurista	—	80.	—
1 rattaista	—	30.	—
1 hewoifasta	1.	50.	—
1 warfasta	—	80.	—
1 härästä eli lehvästä	—	80.	—
1 si'asta	—	30.	—
1 porfasta	—	10.	—
1 wafasta	—	30.	—
1 lampaasta	—	30.	—
1 koirasta	—	50.	—
1 hanhesta	—	5.	—
1 kyyhkyisestä	—	5.	—
Eläimistä ja eläimistä, jotka kuljetetaan puolimatkaa eli vähemmän Jyväskylän ja Anianpellon väliä, maksetaan puoli yllämainitusta takasaa määrättyä hintaa.	—	4.	—
Eläimistä tavarasta maksetaan leiviskältä	—	4.	—
1 tynnyristä rukiita eli ohria	—	20.	—
1 " fauroja	—	15.	—
1 " potaattia	—	15.	—
1 " suoloja	—	15.	—
1 " suolattua kalaa	—	20.	—
1 " lihaa	—	20.	—
1 " potaaskaa	—	20.	—
1 " kalkkia	—	15.	—
1 " teriä	—	20.	—
1 " omenia	—	30.	—
1 " ruisjauhoja	—	25.	—
1 " " "	—	30.	—
1 tynnyristä herneitä	—	30.	—
1 säkiä nifujauhoja	—	25.	—
1 " rynnä	—	25.	—

Suone-kaluista:

1 tuolista	—	10.	—
1 soffaasta	1.	—	—
1 piirongista	—	75.	—
1 yöydästä	—	30.	—
1 fanghstä	—	30.	—
1 kaapista	—	75.	—
1 pesu-kaapista	—	15.	—
1 piano-soittokaluista	3.	—	—
1 urfu-kaapista (harmonium)	1.	25.	—

Buu-tawaroilla täytetyn lotjan kuljettamisesta Pih-lajankosken sahalla Anianpeltoon 75. —

Puutawaroilla täytetyn lotjan kuljettamisesta muis-ta sahoista Väijänteeseen rannoilla Anianpeltoon 100. —
ja Viuhdalan lastauspaikkaan 110. —

Puutawaroilla, eläimillä eli rautamalmilla täyte-tyn lotjan kuljettamisesta Jyväskylästä Anian-peltoon 100. —

Kauppatawaroita kuljetetaan lotjalla, jahti-aluksella eli höy-rylaivalla aina tavarain paljouden jälkeen, lukein 5 kop-leiviskältä.

Höyry kuljettaa myöskin erityisten aluksia lyhemmän taikka pitemmän matkan koska siitä ilmoitetaan höyryn pääliskölle, sama on myös neudatettava huvituumatkoista j. n. e. josta takasaa määrättyä ei löydy.

Höyry lähtee matkustajaisilla ja tawaroilla järjestykselli-festi maanantaina joka wiikko kello 6 aamulla Anianpellosa Jyväskylään ja joka tuorstaina kello 6 aamulla Jyväskylästä Anianpeltoon, käyden meno- ja palaus-matkallansa Jäm-sän ja Sösmän laiturille.

Matkustajaisilla vastaanottaa höyry myöskin Pulkkilan, Sin-tulan, Juhinsalon ja Kärristen salmissa syyskuun 1 päivään saakka; tullessa heidän kuitinkin omilla aluksilla sekä tulla höy-rylle että sieltä palata, mutta Syyskuun 1 päivän jälkeen ei vastaan oteta matkustajaisilla kulku-paikoilla, jos höyryllä on jotakin peränsänsä wetämistä.

Syyskuun 1 päivän jälkeen taukoo höyry käymästä Sösmän ja Jäm-sän laiturille, pitittäen kuitinkin järjestykselliset kulku-wuoronsa Anianpellon ja Jyväskylän välillä Lokakuun 15 päivään asti, silloin myöskin vaatimuksen jälkeen kuljet-taen lotjia.

Sali-matkustajaiset saavat maksotta myötänsä wiedä 100 ja täski-matkustajaiset 50 nautaa tawaroita, mutta enem-mistä maksetaan 4 kopeekkaa leiviskältä.

Ala-ikäiset maksavat puolen määrätystä kuljetus-palkasta; tawaroita ja ajokaluja pitää tuotaman laivaan ehloolla ennen lähtöpäivää. (S. J. S.)

Taksa,

laadettu Wiipurin Maistraatissa, niin kotimaisille kuin myös Wenäjältä Wiipuriin tuotujen ruoka-aineiden hinnoille Heinä-kuussa 1863.

Tynnyri rukiita 6 r.; tynnyri fauroja 4 r.; 1:n sortti heiniä 36 f. ja 2:n sortti 30 kop. leiviskä; hienot weh-näjäuhot 1:n sortti, 9 leiviskän painawa säkki 12 r 30 f., 2:n sortti 9 rupl., ja leivisköittäin 1:n sortti 1 r., 2:n sortti 75 kop.; ruisjäuhot 1:n sortti 6 r. 30 f. tynnyri, ja lei-wisköittäin 1:n sortti 55 f.; tattari rhyynit 11 r., hirs rhyynit 1:n sortti 15 r. ja 2:n sortti 14 r., ohran rhyynit 10 r. ja fau-ran rhyynit 10 r. tynnyri; manna rhyynit 1. r. 40 f., perl rhyynit 1 r 20 f. leiviskä; herneet 1:n sortti, 36 kappaa sisäl-tävä kuli 16 r., 2:n sortti samote 14 r.; hieno-laatuinen weh-näleipä 10 f. nautla, ½ nautlaa 5 kop. ja ¼ nautlaa 2½ f., ruisleipä 5 f. nautla, 2:n sortti 2½ f. nautla; 1 nautla Suo-men 1:stä sorttia täällä teurastettua hywää paisti-lihaa 9 kop., 2:n sortti eli hywä soppa-liha 7 kop. ja 3:s sortti eli huonompi samallinen 4 kop. nautla; suomen suolattu liha 1:n sortti 6 kop., 2:n sortti 5 kop. ja 3:s sortti 4 kop. nautla; suolattu sian liha 1:n sortti 15 kop., 2:n sortti 12 kop., tuores sian liha 1:n sortti 15 kop., 2:n sortti 12 kop., sawustettu skinkku 16 kop., sawuttamaton samallinen 14 kop. nautla; lampaan liha 1:n sortti 10 kop. 2:n sortti 7 kop. nautla; wäiskän liha 1:n sortti 10 kop., 2:n sortti 5 kop. nautla; tuores woi 25 kop., ja ruuan walmistukseen kelpaawa woi 18 kop. nautla; liinawoi 17 kop. nautla, ja 1 nautla suolaa 1 kopekka.

Wiipurin Raastuvasa, 29 p. Kesäkuuta 1863,

Viran puolesta

J. G. Heinrichus

Suutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som anställes uti Packhuset här i staden Tisdagen den 7 nästinstundande Juli, kl. XI. f. m., försäljes till den mestbetalande 412 kannor konfiskerad inhämsk sädesspri af 15 å 18 gradig styrka; hvarom hugade köpare härigenom tillkännagifves. Wi-borgs Sjö-Tullkammare, den 30 Juni 1863.

Carl Sal. Sundman.

Th. Langenskiöld.

Yksityisiä ilmoituksia.

Concert-Anzeige.

Dienstag den 7 Juli 1863 wird von Unterzeichneter, unter gütiger Mitwirkung geschähter Dilettantinnen, des Herrn Göde und der Spohrschen Capelle ein

CONCERT

im Saale des Vauxhall gegeben werden.
Programm.

I.

1. Ouverture für Orchester.
2. a) Fantasie-Impromptu pour le Piano par F. Chopin.
b) Le Carrillon pour le Piano par Alfred Jaell.
3. Gesang. Duett.
4. Sonate in F. op. 24 für Pianoforte und Violine, 4 Sätze, von Beethoen.

II.

5. Ouverture.
6. Spinnlied für Pianoforte von Litolff.
7. Gesang. Duett.
8. Grande Polonaise brillante in Es pour le Piano par F. Chopin.

Billette à 60 Kop. sind tags vorher bei Herrn Glouberg und abends an der Casse zu haben. Anfang halb 8 Uhr.

(2) 2

Elise Wächter.

Abonnement N:o 4.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 8 Juli 1863. Billette für Herren à 50 Kop. Silb. sind an der Casse zu haben.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Vauxhall.

Sonntag den 5:ten Juli 1863.

HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair-Chor. Herrn zahlen 25 Cp. Sr. M., Damen 10 Cp. Sr. — Damen in Begleitung von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7½ Uhr Abends

Um 10 Uhr fängt der Ball an.

S. Wild.

Sonntag den 5 July (23 Juni) am Russischen Johanni Abend.

Musikalische-Abendunterhaltung

im Stadtgarten.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.

G. Spohr

KOKKO med musik

Ryska Johannes-aften den 6 Juli uti Sommar trädgården.

Koffo musikin kanssa

Wenäjän Suhanusiltana 6 p. Heinäk. Kesäryhtimässa.

Angslupen Pontus

kommer Söndagen den 5 Juli att afgå från Wiborg till Trångsund kl. 6 f. m. och 8 est. m., från Trångsund till Wiborg kl. 8 f. m. och 9 est. m.

Hackman & C:o.

Sörryvene Pontus

lähtee Sunnuntaina 5 p. Heinäkunta Wiipurista Uuraasen kello 6 e. p. p. ja kello 8 j. p. p. sekä Uuraasta Wiipuriin kello 8 e. p. p. ja kello 9 j. p. p.

Hackman ja Rummpp.

Härmed underrättas att den 4 Juli eller nästa Lördag blir bastugorna eldade för herrskap äfven för arbetsklassen.
M. Leonoff.

S:t PETERSBURGSKA

Brandförsäkrings Bolaget,
med ett grund Capital af 2,400,000 r.,
emottager emot billiga premier försäkringar mot
Brandskada å fast- och lösegendom i städer och på
landet genom dess befullmäktigade agenter.
Bandholtz & C:o.

Myötämä.

Nyligen inkommet utmärkt godt svart Thé till ned-satt pris hos
P. Antonoff.

Вновь получено хорошее сорта Черной и Цветочный Чай и продава по дешовым ценам у Петра Антонова, въ Домъ № 19.

(2) 1

Kruuti, kaikkia sorttia myydään kaupungissa
kartanossa N:o 89.

P. Roscheleff.

ПОРОХЪ разные сорта, продается въ Городъ,
домъ № 89.

(3) 2

И. Кошелевъ.

Myytävänä kaikki Suomenmaan kirjakaupoi-
sa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa:
(J. W. Lillja ja Rummpp. kirjakaupantaja-yhtey-
den Turussa kauppantamia.)

Kaksi nutta hengellistä Wirttä. N:o 55.

Rauha-laulu. N:o 56.

Wattoman Rufous ja Naiminen Eillin tähden. N:o 57

Toimellinen ja Taitawa Juuston Tekiä. N:o 58

Difea Maan-wietto. N:o 59.

Muurahaiset. N:o 60

Toimellinen ja taitawa metsän hoitaja. N:o 61.

Pääskyset. N:o 62.

Putoomisen Eafi. N:o 63.

Tulipalot ja lentotähdet taivaalla. N:o 64.

Kuin yksi kirja sisältävä 25 kappaletta lerralla
ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1
Markalla ja 60 pennillä.

Angslupen PONTUS

afgår från Wiborg till Trångsund alla söknedagar kl. 8
f. m. och kl. 1 och 5 est. m.,

Från Trångsund till Wiborg alla söknedagar kl. 9½
f. m. och kl. 3 och 7 est. m.

Om söndagarne afgår Pontus från Wiborg till Trång-
sund kl. 6 f. m. och 8 est. m.; från Trångsund till Wi-
borg kl. 8 f. m. och 9 est. m.

Om söndags eftermiddagarne kommer Pontus att göra
lusturer antingen till Trångsund eller Juustila. Wiborg
den 13 Juni 1863.

Hackman & C:o.

ВЫШТОВАЯ ШЛЮКА ПОНТУСЪ

будетъ ходить: изъ Выборга въ Транзунтъ
все дни, кромъ воскресенія, въ 8 час. утра и въ 1 и
5 час. по полудни

изъ Транзуна въ Выборгъ

все дни, кромъ воскресенія, въ 9½ час. утра, 3 и 7
час. по полуд

По воскресеніямъ Понтусъ ходить: изъ Выборга въ
Транзунтъ въ 6 ч. утра и 8 ч. по полуд , изъ Тран-
сунтъ въ Выборгъ въ 8 ч. утра и 9 ч. по полуд.

По вечерамъ воскреснымъ Понтусъ будетъ дѣлать
поѣздки въ Транзунтъ или въ Юстила. Выборгъ 15
Юня 1863 года.

Гакманъ и К-о.

Wiipurissa, M. M. Zilliauksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Oisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 27.

Koulu-aika Wiipurissa Päättähtensä perästä.

O t a w a

jälkimäistä puolta vuosikertaa saapi tilata täällä Wiipurissa Herra M. A. Zilliatuksen kirjapainossa ja kaikkia maamme postikonttoreissa 2:lla Markalla 72:lla pennillä.

Wiipurista.

Lauvantain aamuna 4 p. tätä kesäkuuta toi höyrylaiva „Grefve Berg” tänne 500 sotamiestä Pietarista. Laiva teki nimittäin erityismatkan tänne. Sama sotamiesjoukko on nyt siotettu ajamaan telteissä venäen firkkomäellä Neapolan osassa kaupuntia.

— Eilen illalla vähän jälkeen kello 8 aikaa säikäytti torimies ilman aikojaan kaupuntilaiset, palosäwentä soittamallaan. Jokin saattoi kuitenkin pian nähdä selvästi, että Kolikkomäellä paloi tavallinen kofko, ja syv sellaiseen tuli romioon lie ollut, että oli eilen Tiinan päivä.

— **Uusi Kirja.** Otawassa mainittiin vastikään uudesta kirjasta („Opiksi ja huwiksi”) mikä on arvokas lisäys meidän laihassa kirjallisuudessa. Tätä paitsi meillä on myös hupainen ilmoittaa toisestakin termetulleesta teoksesta, joka on tänä kesänä ilmestynyt kirjakauppoihimme. Se on: „Lainopillinen Käsikirja yhteiseksi siivistyksiksi. Kuotiksi kirjoittanut ja lisäyksillä korjannut Johan Philip Palmén, Suomentanut Elias Lönnrot.” Tämä kirja, 259 sivuinen ja selvä-pränttinen, on Suomal. Kirjall. Seuran (Helsingissä) Toimituksen 30:s osa. Meidän ei ole tarwis pitää pitkiä puheita tästä kirjasta, sillä kirjan nimi ja erinomaisen suomentajan nimi antavat täydellisen vakutuksen sen kelvollisuudesta ja hywydestä. Me kehoitamme ainoastaan kaikkia lufemisen ja hyvien tietojen haluffaita kansalaisiamme ostamaan tätä lain tarkoituksen tuntemista walaisewaa kirjaa. Hinta on 2 markkaa 50 penniä. Kirjan lopulla löytyy „Sanasto”, jossa laki-asialliset nimitys-sanat ovat myös suomennetut, niinkuin itse kirjakin. Tässä sanastossa on suomentajan tähtynyt tehdä paljo uusia sanoja, ja niistä tulee sanoa että ne ovat ylipäättänsä hyviä, niinkuin herra Lönnrotin seipittämät aina ovat olleet. Sanomatta ei kuitenkaan sowi sitäkään heittää, että sanastosta olemme kuulleet muistutuksia, että siinä on melkeen liian paljo uutta ja siis liian paljo poikkeuksia niistä nimitys-sanoista, jotka jo ovat jotenki tawaksi tulleet kansan keskeisessä käytännössä.

Rahjoitusmaista Wiipurin läänissä.

(Jatkoa n:o:sta 24.)

Kuin Johan Blandow, joka oli hoitanut weliensä omaisuutta, 1828 kuoli, tuli —m hallitukseen ja hallitsi nyt koko pitäjää niinkuin kruunun palvelija ja jokaisen maaisännän asiamies. Nyt ei otettu mitään luonnoissa, vaan rahassa, manttilista 144 ruplaa, 24 hevos- ja 48 jalkapäivätyötä. — — — — —

Kuin tällä seudulla mieluisesti harjoitettiin kasviwiljelystä, pantiin metsälle erityinen wero. Vhden wakan maasta maksettiin 2 ruplaa. Pienemmästä kalupuusta maksettiin 50 kopekkaa, suuremmasta 1 rupla. Tätä festi wuoteen 1836. Sen jälestä tuli maaherran kuulutus ja käskey, että asukassten piti käydä kontraktiin herransa kanssa. Sitä ei kukaan totellut. Toisena wuotena tuli jälleen maaherran käskey, joka, minun muistini mukaan, kuului näin: „Kuin minä jo viime wuonna tietää annoin, että keis. sääntö 25 p:ltä Maalisk. 1826 pitää toimeen saatettaman, ja se annettu aika kymmenen wuotta jo puolipaaastossa on loppuun kulunut, niin on isännillä täysi walta hallita maatansa ja suostua asukassten kanssa ja käydä kontraktiin. Wuosi on kulunut, ilman etteivät asukkaat ole olleet kuulijaiset kuulutukselle, ja pian kaikki owat kieltäneet rupeemastansa kontrahdin tekoon isäntiensä kanssa. He owat wäärässä. He eiwät ymmärrä että heille ja heidän lapsillensa on paras turwa siinä, että käyvät kontraktiin isäntiensä kanssa sekä saawat silläwain hallita sitä maata, jossa he asuwat. Se, kuka uuskaltaa olla wasten 1826 wuotuista sääntöä, pitää saada kowan kuituksen. Se, kuka ei itse eli asiamiehensä kautta mene kartanoon tekemään kontraktia, pitää heti ajettaman pois tilalta. Se, kuka tulee kartanoon ja ei käy kontraktiin, pitää paikalla pois ajettaman ilman lähtöpäiwää. Sen keta isäntä ei waadi kontrahdin tekoon, pitää maksaman kaikki ulosteot niinkuin tähänki asti: mutta kuin milloin hywänsä heitä kutsutaan kontrahdin tekoon, pitää heidän se tekemän eli paeta tilalta.” Näitä kuulutuksia jaeltiin kyläkuntiin ja miehiä kutsuttiin kartanoon. Waan kukaan ei mennyt sinne. Sillä aitaan keskustelemisen oikeutta ei ollut, waan piti heti pistää puumerkkinsä alle, waikka herralla puoleltansa oli kaikki wapaus. Maa oli niinkuin ennentien jakamaton, niin ettei tietty, minkälaista maata saatiin. Herran nykynen hallitustapa tunnettiin aiwan hywin, ja jo sen oikeus suhdan alla, mikä antoi hänelle hywin rajoitetun walan. Pois ajaminen oli waan peloittamista; sitä ei pantu toimeen niin aiwan kernaasti, paitsi rikkaissa taloissa toijille hirmuksi, ja siellä mistä oli suuri woitto. Talonpoikia luuloteltiin, että se, joka ei käy kontraktiin waan lähtee pois, tulee kowaan edeswastaukseen, sentähden muka että hän rikko 1826 wuotuista sääntöä vastaan. Missä hoitaja tiesi weroja löytywän, sille sanotti hän, tulewansa wiikon päästä sitä pois ajamaan. Sitäwastaan seisattui sen pois ajaminen siihen, kuin hewoisella kuletettiin hywyttä howiin. Muutamat oliwat sellaisia sutkia, että kulettiwat omaisuutensa pois ja muuttiwat itse perästä toisiin pitäjiin, wassinki Riwenawalle. Tästäpä, näette, tuli uusi hälinä. Asia tehtiin niin tärkeäksi, että kansa muka rupesti metelöimään, waikka mikään ajatus ei ollut kansasta kaukaisin kuin tämä. Hoitajan palvelushenget sattuiwat löytämään yhden tietyn miehen luonna muutaman nau-

lan frutia. Tämä muutettiin puudiksi ja sanottiin olevan metelöimisen tarpeita.

Ei kauvan sen jälkeen kuin tuli sotawäkeä ja 50 kasakkaa hillitsemään kansaa. Käskeytuli nimismiehelle, sanotulle — mille, että auttaisi hoitajaa, joka oli sama mies, sekä että sotawäen avulla varjeli häntä. Nyt lähdettiin sotawäen kanssa, kaikki lautamiehistä ja woudit Nurmijärvelle ja ajettiin pois lautamies Johan Koironen ja Synronen. Kun sana tuli tämän jumalattoman joukon tulosta, pakeni kaikki kansa metsään. Kotiin tultua löytiin omat kirjeillä maahan, uunit reutettiin hajalleen, omaisuus ryöstettiin. Koironen kotona oli ruokapata tulella. Sen otti lautamies Johan Laihanen, herransa lähin palvelushenki, sekä paiskasi sen kumoon keskellä kartanoa. Siisposella oli wävy, M. S., jota silloin myös siellä ruutettiin hävittämään, kun lie sanonut jotain sopimatonta. Hänet otettiin kiini, sidottiin uunin ääreen ja kasakat pieksivät häntä niin, että hän wasta pitkän ajan perästä wirkeni. Tuwan omat tuotiin tawallisesti niinkuin woiton merkit herran kartanoon. Sen jälestä sattui samallinen meno Lemmettylässä. Tästä riideltiin vuosikaudet ja sillä ei ollut mitään voitettu. Ne kutsu tahtoivat, saivat muuttaa kotiinsa, sillä se ei ollut aikomus että tila piti autioiksi jäädä, ja ulosteot herrastalon niiskuille. Kun se ei auttanut eikä kukaan tehnyt kontraktia, antoi hoitaja woutiensä käydä ympärinsä ja kuuluttaa weron korotuksen eli että heidän piti pois muuttaa. Waan kukaan ei muuttanut pois, eikä myös tehnyt kontraktia. Kaikki nyt olivat myötyisät maksamaan, mitä waadittiin (sillä nyt ymmärrettiin, että se oli heidän tehtävä käsken jälkeen, mutta ei tahdottu kuitaakaan sitoutua sellaiseen, josta ei tiedetty jos sitä voidaan täyttää), niin asianomaiset eiwät siitäkään tyyntyneet, waan alottivat parin kuukauden perästä kaiken lauhistawamman sodan. Hoitaja ajoi pois Paawo Harstian Puikkolasta ja Tuomas Halttisen Tarpilasta, jotka vuonna 1825 olivat saaneet imissionin, samote Johan Ryllästäisen Niikkolasta ja Matti Juwan Kortealasta. Sitte aloitettiin Elokuussa, Laihasen ja sotawäen turwissa, kulettaa Puikkolan pelloilta eloja kartanoon ("hoviin"). Se oli 19 p. Elokuussa 1837.

Kun siellä oli maksettu, mitä oli waadittu, asetettiin he wastarintaan. Lähetysheikillä oli käskeytellä Tarpilan pelloilla samalla tawalla. Kun Paawo Harstia sai tiedon tästä, juoksi hän Tarpilaan. Puikkolan ja Kortealan wäki meni myös sinne ja olivat siellä ennen kuin ryöstömiehet. Siellä syntyi tappelu. Kun sotawäki alkoi hakata aitoja maahan, saada peloitettui wäki pois pelloilta, joka leikkasi ja korjasi elojansa, tuli elo-wäki heitä vastaan ja alkoivat lyödä, muutamat seipäillä, toiset toisilla aseilla. Tuomas Halttisen weli, Antti, juoksi yli aidan ja löi kasakan upseria seipäällä. Kun Laihanen huusi: antakaa olla, se on parempi olla hiljaan, niin taukoivat kaikki. Laihanen alkoi kirjoittaa luetteloa niistä, kutsu siellä olivat. Ryöstömiehet menivät tyhjillään pois. Laihanen jouduttiin wiemään — mille luetteloa niistä, kutsu siellä owat.

Nimismies kirjoitti Wiipuriin ja kohti tuli lisäksi 200 sotamiestä. Ennen kuin ne tulivat, läksi hän entisen joukkonsa kanssa Niikkolaan, ottamaan Ryllästäisen omaisuutta. Kun he tulivat sinne, oli Ryllästäisen miehet lähellä kylää pelloilla, siemenrämässä ruista, sekä läksivät seipäillä kasakoita vastaan. Silloin oli — m itse ratsain joukon johdattajana. Nyt tuli suuri tappelu. Kasakat pieksivät piikillään Ryllästäistä kylkeen, niin että piikin kärki taittui ja jäi sinne, josta haawalääkäri

sen sitte otti pois. (Tämä ei ollut se pois ajettu Johan Ryllästäinen, joka pakeni pois eikä näyttänyt itsiänsä, waan Johan Paawon poika Ryllästästä.) (Jatk.)

Toinen Kohtaus.

(Kuvaelma.)

(Jatko ja loppu n:sta 26.)

Kaisa sairasti Rauan. Lääkäri kävi hänen luonansa usein. Kaikki nerollisimmatkin kokeet olivat mahdottomat saamaan häntä entiseen terveyteen, waikka hän toisinaan woi wähän paremminki.

Syysy ja talwi olivat ohitse. Kuonto riemuitti taas kesä-pu'ussaan. Kaisa, se kaunis ruusu, surkastui päivä-päiwältä. — Taas istui lääkäri sairaan wuoteen wieresessä. Sairas kiitti häntä hymähtäisyytensä edestä, ja sanoi aikansa olevan käsisä. Hän kutsui vanhempiansa. Ne tulivat. Koko pere oli kokoutunut wuoteen ympärille. Sairas näytti hywin iloiselle ja tyytywäiselle. Synin hiljaisuus wallitsi huoneessa. Sairas tarkasteli hywin aikaa ympärilleen kokountuneita. Wiimein alotti hän puheen, selwällä ja sujuwalla äänellä: "Nyt on aikani tullut. Nyt wapautetaan henkeni tämän elämän murheista. Rakkaat vanhempiani! elkäte muistello heikkouttani, ett'en ole kaikessa woinut tahtoanne seurata, antakaate se minulle anteeksi! Minä suostuin Nestoriin, hän rakasti minua. Kerran kun menin lähteestä isälle juoma-wettä ottamaan niin sattui Nestorin tulemaan lähteelle, siitä juomaan. Hän pyysi anteeksi että hän niin yksin minua kohtasi. Hän ei sanonut muualla saaneensa tilaisuutta minulle ilmoittaa ajatustansa, jonka sanoi jo kau'an painaneen sydäntään. Hän pyysi lupaa sitä nyt ilmoittaa; minä myönnyn, hän sanoi ei kau'emmin woiwansa salata että hän rakasti minua. Minä en woinut muuta kuu luvata häntä paljita takasinrakkaudella; ja sen olen, wastoin vanhempaini tahtoa täyttänyt. Mitä minua silloin kohtasi kun myrskyn pauhateissa wietin yönä lähteellä olen jo ennen lääkärin vaatimuksesta jutellut. Mutta antakaate rakkaat vanhempiani minulle anteeksi!"

Hän ummisti silmänsä. Lääkäri koetteli waltasuonen lyömistä. Se löi harwaan ja waiwaloisesti. Lääkäri sanoi kohti olevan ohitse. Häntä muistutettiin vielä lääkitys-taidostaan, mutta hän sanoi pitkitys-wälineet olevan sairaan hartaudelle wahingoksi.

Ei hän vielä eronnut, hänellä oli vielä joku sana sanottawa. Hän awasi silmänsä ja sanoi: "Hywästi nyt kaikki! minä menen nyt toiseen parempaan elämään. Siellä kohtamme sitte." — Hän ojensi kätensä isälleen. Isä tarttui hänen käteensä, ja sanoi kyyneleet silmissä: "Hywästi rakas lapseni! ei sinulla ole mitään anteeksi pyytämistä. Minä itse olen ollut wäärässä, ett'en suonut sydämeäsi wijattomille pyynnöille wäheäkän waltaa." — Sen perästä kätteli äiti häntä, ja äitin perästä kaikki muut. Jokaiselle piti hän erilauseen. Äiti ei woinut muuta kun pään nyhtämällä myönnättä tyttärensä helliin jäähywäisiin. Jokainen jolla on ollut rakastettawia lapsia, ja nähnyt niiden wiimmeiseen uneen waipuman, tuntee hywin miten senkin äitin sydän silloin oli täytetty monilla raskeilla tunteilla.

Sairas hymyili. Hänen henkäyksensä alkoivat harweta. Hän ummisti silmänsä. Lääkäri koetteli taas hänen kättänsä. Hän sanoi: wahwistakaa hywät ystäwät! nyt se on loppussa!"

Kaisa ummistettiin paraiten kuin taittiin. Hän kannettiin hautaan, paljo wäkeä seisoi kyyneleet silmissä haudalla. Kaunis risti nostettiin haudalle muistoksi.

Raisun vanhemmat surivat. Se kova isä sano i usein: „Dis pitänyt sallimani heille heidän pyh-
tönsä. Disinhan woinut jos ei muuta, niin antaa
heille Tyhywälän tilan ja sittenkin oiswat he ol-
leet onnelliset!”

V.

Nestor palweli sotawäessä. Hän oli uljas san-
fari. Wihan tuli raiwosi niinä aikoina isänmaas-
samme. Melkein joka paikka sai maistaa kowaa
julmuutta. Nestor oli onnellisesti jättänyt jälle-
leen monta werellä peitettyä ketoa. Wiimmein löysi
hän onnensa: hän kamppaili niinkuin sotijan tu-
lee tehdä, wihoollisen miekka lopetti hänen elämänsä.
Hän lanke siänmaansa kunniaksi wiimmeiseen hen-
käykseen asti kowasti kilwoiteltua nsä.

Raisun haudalla käwellesään sanoivat ihmiset:
tässä lepää mainittawa rakastajatar. Hän ra-
kasti wilpittömästi, hän ei huikennellut niinkuin
neitosten tapa tahtoo olla. Hänen rakastajansa
lepää tietymättömällä paikalla. Rakastajattares-
tansa wiimmeisen ferraan erottuansa piti hän isän-
maan werisen aikakauden miekan neitosen armai-
suuden wertaisena.

Kotimaalta.

Waltiopäiwän Putsumus kuuluu suomen-
nettuna seuraawaisesti:

S. R. Maj:ttiinsa Armollinen Sääntö yhteisestä
waltiopäiwän pidosta Suomen Säädhille 15 (3)
päiwä Ehyshuuta 1863. — Annettu Tsaarien ho-
wis sa (Tsaarskoje-Selos sa) 18 (6) päiwä Kesäkuuta
1863.

Me Aleksander Toinen, Jumalan Armosta, koko
Wenäen Keisari ja Itsewaltias, Puolan Tsaari
sekä Suuriruhtina Suomessa jne. jne. jne. Tar-
joamme Teille, rakastetuille, uskollisille alamai-
sillemme, Maa-säädhille Suomen Suuriruhtinan-
maassa, Kreiweille, Wapaherroille, Ritari stolle ja
Atelille, Arkkipiispalle, Piiepoille, Papi stolle,
Raupunkien Porwaristolle ja Yhteiselle Kansalle
erinomaisen lempemme, Armollisen suostomme ja
hyvän Tahtomme Jumalassa Kaikkialtiasa.

Tyhönämme on Armolliseen mietintään tullut,
kuinka koko joukko asioita, jotka ovat tärkeitä ja
waikuttawia Suomen Suuriruhtinanmaan tule-
wan menestys sen edistynnälle, waatiwat maan Sää-
thyin käsiinsä ottamista ja osa-waikutusta, woi das-
fensa nämä asiat saada semmoisen ratkaisuksen kuin
Me olemme maan hywäksi tarfoittaneet. Wakuu-
tettuina siitä että Suuriruhtinanmaan Säädyt, neu-
wonpitesfänsä näistä isänmaalle tärkeistä asioista,
tahtowat luottamuksella ottaa warteen hywäntah-
toiset aikomuksemme ja ne esiin-tulewat asiat tyh-
nosti ja tarkasti tutkia, miten niiden käsittele mi-
nen sekä yhteinen hywä waatii, pyydämme ja käs-
femme Me, että yhteinen waltiopäiwä on awat-
tawa Helsingin kaupungissa, 15 (3) päiwä Ehysh-
kuuta nykyisenä vuonna.

Tämän tähden on Suomen Suuriruhtinanmaan
kaikilla Säädhillä walta kokoontua mainittuna päi-
wänä nimitetyssä kaupungissa, nimittäin: Rita-
risto ja Ateli waarin-ottaen mitä Ritari stohuo-
neen Järjestys 6 p:ltä Kesäkuuta 1626 ja Lisäyk-
set siihen 3 p:ltä Marraskuuta 1778 siitä säätä-
wät: Papisäädyistä Arkkipiispa Turun sekä Piis-
pat Porwoon ja Kuopion hippakunnissa ynnä yhi
papi smies kunki rowastifunnan edestä: Porwari-
säädyistä korkeintain kafi edusmie stä kunki tapuli-
eli suuremman kaupungin ja ainoastaan yhi pie-
nempäin kaupunkien edestä: kuin myös Talonpoi-
kais-säädyistä yhi waltiopäiwä-mies kunki tuomio-
kunnan edestä — kaikki sillä tavalla kuin edus-
miehistä waltiopäiwälle woimassa-olewat asetukset

siitä li kemmin säätäwät; Ollen walittuin edusmie-
sten welwoollisuus tulla warustettuina asianomaisilla
waltuuskirjoilla, niin että niiden asain käsittele-
minen, jotka Me Armosta näemme hywäksi jättää
waltiopäiwän käsiin, woipi wiioyhtelemättä alo-
tettaa.

Minkä jälkeen Teidän, kaikkien yhteisesti ja
kunki kohdastansa, tulee kuullaisesti itseänne nou-
dattaa; Ja jäämme Me Teille yhteisesti kaikella
Keisariillisella laupoudella hywin-suosiolliset; Untaen
Teidät Jumalan Kaikkialtiasaan huostaan erittäin
Armollisesti.

Tsaarien howissa 18 (6) Kesäkuuta 1863.

A l e k s a n d e r.

Ministeri-Waltiosihtieri, Kreiwi Armselt.
(S. A. T.)

— **Uskollisuuden-adressi** S. D. kertoo erään
Wenäläisen sanomalehden mukaan, että muutam
talonpojat Pieli sjärwen, Kuopion, Rantasalmen
ja Säämingin pitäjistä ovat saaneet kunnian tulla
esitettyksi Hänen Majesteetille Keisarille ja hänelle
jättää suomenkielinen kirjoitus, jossa oli lausuttu
niitä uskollisuuden tunteita, jotka mainittuin pitä-
jain asujamet kantawat Hänen Majesteettiansa
sekä koko keisariillista huonetta kohtaan.

— **Työfiweneistö** ollaan, kuten S. D. kertoo,
hankkeissa toimittaa Saimaan wesille. Aikomus
sanotaan olevan saada siihen suomalaista meri-
wäkeä ympäri-olewista paikkakunnista sekä päälli-
köiksi suomalaisia kauppa-laiwankapteiniä.

(S. U.)

— **Kuopiossa**. Se kauhea tulipalo täällä, kertoo
Tapio, josta wiime n:samme waan wiimemmäksi pai-
netuissa kappaleissa ehdittiin pikimältään mainita,
alkoi wiime lauwantaina (20 p. kesäk) noin kello 12
päiwällä kauppaneis E. Rahikaisen suuremmissa far-
tanossa uuden kauppatorin warrella, siinä olemassa
teaterisalis sa. Alku, jonka syhtä ei wieläkään ole sel-
wäksi saatu, oli ollut niin woimallinen, silloin kuin
sitä wasta ruwettiin hawaitsemaan, että se on yh-
dellä temäyksellä lyönyt ikkunat rikki ja tuli, jota
wahmanlainen länsi-tuulen henki wielä awitti,
poltti noin 3 tunnissa aiwan poroksi 7 taloa ko-
fonaan, nimittäin, paitsi sitä ensin syttynyttä Ra-
hikaisen taloa, laakman Tamelanderin, Dawid Ruu-
walisen, Paamo Timosen, Matti Koposen, Eskel-
lisen ja D. Piikkäsen talot, ja 3 taloa osiksi, ni-
mittain S. Tolosen, Rautiaisen ja Rauhasen les-
ken talot. Ilman näitä jo vähempien syttymys-
sien wuoksi purettiin kattoja maalari Riissasen, E.
Hakkaraisten, A. Koljosen ja tuomari Ahngerin ta-
loissa. Wahinkoa paljaissa huone-rakennuksissa
tiedämme arwailtuksi joku määrä yli 100,000 mar-
kaksi. Niinkuin ainakin tuli-paloissa, niin täs-
säkin tuuli kiihtyi ja kiiätteli kelaileita ja war sin-
lin tulisia katto-päreitä pitkät matkat ja ne sytyt-
tiwät jo etempänäkin kattoja tuleen. Silloin oli
hätä suuri koko kaupungilla, kaluja ja tawaroita
raiwattiin ja wedettiin jo osiksi ulos kaupungista.
Kuopiossa ei ole wielä ennen niin suurta tulipaloa
ollut waikka pienempiä yrityksiä on ollut usein.
Kolkkoa on nyt nähdä palon jälkiä. Siinä, missä
ennen seisoi kaupunkimme isoin huonerakennus, niin
kuin esim. Rahikaisen suuri talo torin warrella,
seisoo nyt waan tiheät ja korkeat uunit piippui-
neen ruskeina muisto-pylwäinä. Torin warrelle
kaunistukseksi istutetut puu-riwit, waikka oliwat
jonkun 8 ja 10 sylvä etäällä palaneista fartanoista,
myös paloiwat ja turmeltuiwat lopen. Suurim-
mat talot oliwat palowakuutetut, toiset Suomen
yleisessä, toiset Pietarin palowakuutus-yhtiöissä;
mutta pienemmät eiwät olleet, ja omistajansa siis

Talottimot niissä faiffi. Tämäin taas pitäisi olla
nuft muistutus meidän kaupungin fartaoin omis-
tajille aina kiireimmittäin toimittamaan talojansa
palo-wakuutetufsi.

**Förteckning öfver outtagne bref vid Wiborgs
Postkontor för Juni månad 1863.**

Orekommenderade qvarliggande:

H. A. Blixt; F. Bergström; L. S. Ekström; F. M. Hell-
gren, postrestant; Д. Мерцалову; А. Савельеву Кор-
вильчу; N. Kutrisoff; S. J. Långström; J. P. Nyström;
N. N. Richter; Шутляеву съ передачею И. Соловьеву
или Почтамтову; W. Laugus; И. Афанасьеву до пос-
требованія; Д. Эриксъ; Löjtnant Sallmen.

Orekommenderade retournerade.

J. Ahlforsille; J. Gränb; I. Каукила; И. Егорову съ
передачею С. Кононову; J. J. Piederstöm; И. Черня-
тинскому; И. Никифорову; А. Сахарову; И. Агафонову;
К. Нострему.

Uti breflådan befunne med ryska frimärken försedde
bref.

Е. Ладыгиной; Н. Алехиной; И. Деревячипу; Л.
Львову.

Rekommenderade.

Alexander Grigorjevitch, 8 mark, Gabriel Kartinen,
rekommenderadt; Ivan Läläke, 8 mark; Helena Lönnqvist,
20 mark; Emeli Pipinen, rekomm.; Akulina Prokowjeff,
4 mark; P Pusirewsky, rekommenderadt; K. Ruin, 2:ne
paketer.

Utländska bref.

Johan Abs	lösen	80 p.
Reinhold Hernberg,	"	1 mark 48 p.
R. Suhr. Esgrö	"	1 mark 32 p.
Karl Petterson	"	80 p.

Retournerade d:o.

A. L. Subba, från Bordeaux; kapten R. Hacklin från
Newcastle; skepparen Josep Sytsöm, från Lybeck.

Yksityisiä ilmoituksia.

Abonnement N:o 4.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 8 Juli 1863. Billette für Herren à 50
Kop. Silb. find an der Kasse zu haben.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Musikalische-Abendunterhaltung

für Orchestermusik.

Jeden Donnerstag in S:t Anne Promenade.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.

G. Spöhr.

**NORTH BRITISH and MERCANTILE INSU-
RANCE COMPANY LONDON och EDINBURG.**

Stiftadt 1809

konstitueradt under Kungligt Privilegium och sär-
skildta Parlaments Akter.

Tecknaadt grunkapital L. 2,000,000 Sterling.

Reservfonden L. 1,374,000 "

Undertecknade, hvilka öfvertagit Generalagentu-
ren för hela Finland, äro befullmäktigade att afsluta
försäkringar mot brandskada till de billigaste præ-
mier, och meddela beredvilligt närmare upplysningar.

Hackman & C:o.

General Agenter.

Wiborg i Juni 1863.

PROVIDENTIA

Frankfurter försäkringsbolag,

med ett grundkapital af 20 miljoner gulden (omkring
12 miljoner rub. s:r) afslutar genom undertecknad,

dess befullmäktigade hufvudagent, försäkringar mot
brandskada å fast- och lösegendom i stad, och på
landet. Uppgift om premierna o. s. v. meddelas:
i Fredrikshamn af herr N. Simberg, i Willmanstrand
af herr C. R. Lilius.

F. W. Mielck.

Palmesukseen haluawa.

En medelåldrig man, hvilken tjent i nya Finland å
större egendomar som inspektor och hvaröfver hedrande
betyg kunna upptes, önskar sig ifrån instundande höst
en dylig besattning; äfvensom tvenne fogdar vana vid
jordbruksarbeten. Den härå reflekterar vare god och
uppgge sin adress inom åtta dagar å boktryckeriet här-
städes.

Muotämänä.

En ny och välgjord tvåsitsig Lineal-Schäs hos Målaren
C. G. Rönn.

Nyligen inkommet utmärkt godt svart Thé till ned-
satt pris hos
P. Antonoff.

Вновь получено хорошие сорта Черной и Цветоч-
ный Чай и продаеца по дешовымъ ценамъ у Петра
Антонова, въ Домъ № 19.

(2) 2

Kruuti, faiffia fortia myydaän kaupungissa
fartaneissa N:o 89

В Росшефф.

ПОРОХЪ разные сорта, продается въ Городѣ,
домъ № 89.

(3) 3

И. Кошелевъ.

En trilla uppå Linealer hos Bagar

(3) 1

Wickman.

Höyrylaivain Liike.

Ångfartyget WIBORG,

fördt af kapt. Th. NYSTRÖM,

avgår från S:t Petersburg till Wiborg hvarje Thursdags
morgon kl 9 ½.

Wiborg till Fredrikshamn & Helsingfors hvarje
Fredags morgon kl. 4,

H:fors till F:hamn & Wiborg hvarje Söndags
morgon kl. 6, och

Wiborg till S:t Petersburg hvarje Måndags
morgon kl. 9.

Ångfartyget VICTORIA,

fördt af kapt. H. I. HANSSON,

avgår ifrån S:t Petersburg till Wiborg hvarje Lördags
morgon kl. 9 ½.

Wiborg till Lovisa & Helsingfors hvarje Sön-
dags morgon kl. 4.

H:fors till Åbo hvarje Måndags morgon kl. 8.

Åbo till H:fors hvarje Måndags eftermiddag
kl. 8.

H:fors till Lovisa & Wiborg hvarje Onsdags
morgon kl. 6.

Wiborg till S:t Petersburg hvarje Thursdags
morgon kl. 8.

Ångfartyget AURA,

fördt af Kapten C. C. CONRADT,

avgår ifrån Stockholm till Åbo hvarannan Tisdag

Åbo " Helsingfors " Onsdag.

Helsingfors " Wiborg " Torsdag.

Wiborg " S:t P:burg " Fredags

morgon kl 9.

S:t P:burg " Wiborg " Tisdag.

Wiborg " H:fors " Onsdag.

Helsingfors " Åbo " Torsdag.

Åbo " Stockholm " Fredag.

Närmare upplysningar å härvarande Ångbåts-Comp-
toiret.

Wiburissa, M. M. Jilinafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:

Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:

Zilliafussen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikonttoreissa

N:o 28.

Perjantaina 10 päivänä Heinäkunta.

1863.

Raha-kurssi.

Vietarissa 1 Heinäk. (19 Kesäk.)

London	36 ¹⁵ / ₁₆ , 37 ¹ / ₁₆
Amsterdam	181, 181 ³ / ₄
Hamburg	32 ¹⁵ / ₁₆ , 33
Paris	387, 387 ¹ / ₂

O t a w a

jälkimäistä puolta vuosikertaa saapi tilata täällä
Wiipurissa Herra N. A. Zilliafussen kirjapai-
nossa ja kaikissa maamme postikonttoreissa 2:lla
Markalla 72:lla pennillä.

Wiipurista.

Kaupan ja liikenteen alalla täällä on ilme-
sty nyt nykyisin sangen kova sattuma, joka on vai-
kuttanut yleistä säikystä ja kätkeruutta. Se on:
yksi Wiipurin tunnetumpia kauppa- ja tehdasta-
loja, A. Alfthan, on joutunut kauppa-asiaan hä-
viöön ja seisuttanut jo kauppa-liikenteensä. Tämä
tapaus tuottaa kuultavasti paljo walitettavia seura-
uksia yhtiönsä, kauppa-alalle kuulumattomiaakin koh-
taan näillä paikoilla.

— Wiime tiistaina toi taas höyrylaiva Wi-
borg tänne Vietarista sotawäkeä lähesleen 800
miehistä.

— Toispäivänä upposi uimiseksaan yhteisellä
uima-paikalla, „kiwellä“, kaupunnin rannassa eräs
saksalainen nuori mies, harjasten nitoja, ja heitti
hengensä.

Lahjoitusmaista Wiipurin läänissä.

(Sakkoa n:o 27.)

Miehet löivät piikin warret poikki seipäillä;
—m sai awoimen haavan päähänsä, ja se waimo,
joka häntä kuppasi, sanoi kolo ruumiin ja erin-
omattain selän olleen mustana. Omaisuuksia he
eivät kuitenkään ottaneet, waan täyryivät paeta.
Kasakkojen käskettiin ampumaan, waan he eivät
totelleet. Sanottiin että sotamiehet eivät olisi me-
netelleet niin pahasti, jos Laihanen ei olisi teh-
nyt kaikkea tätä, ollaksensa —mille mieliksi. Sen-
jälkeen kuin sotamiehet tulivat, lähetettiin ottamaan
kiini meteli-miehiä. Ensín mentiin Puikkolaan ja
Karkealaan ja sitte Tarpilaan. Wangituiksi jou-
tuivat Baawo Harsia, Jaakko Harsia, Tuomas
Hännikäinen, Johan Kulkonen, Petter Baawon-
poika Kyllästinen, Baawo Räikkönen, Reinhold
Temonen, Johan Junnonen, Ojjo Alfäs, Helena
Tereska, Anna Mortikainen, Anna Alfäs, Antti
Halttinen, Tahwo Pyytikä, Baawo Rämö, Matti
Pyytikä, Antti Pylsy, Abram Linckonen, Anna Pyy-

tikkä, Katrinen Helpponen ja Hanna Walittu. Nä-
mä wangittui kowasti wangi-rautoihin ja kuleter-
tiin Wiipuriin. Seuraawalla wiikolla mentiin
Kahkolaan ja wangittiin siellä yhdeksän henkeä;
niiden joukossa se jo ennen mainittu Mikkel Siy-
ponen. —m, mainitusta tappelusta jotensakin säi-
kähtynyt, oli haettanut Wiipurista lääkäriä, sen-
tiesi myös itsellensä; mutta Kyllästinen, joka oli
wangittu, tuotiin kartanoon, jossa lääkäri tutki hä-
nen haawojansa. Kaikki lähetettiin Wiipuriin, jossa
he olivat toiseen wuoteen. Sillä ajalla kuormitti
—m werot kylittäin maksettawiksi, niinkuin hän
luuli jokaisen kantaan woiwan, ja antoi pois ajat-
tujen palata takaisin tiloilensa ilman kontrahtia.
Weron määräys kuulutettiin firkoissa sillatawalla,
että jokainen, jonka maanomistaja sallii jäämään
maallensa, pitää wuodesta 1837 alkain ruweta
maksamaan niinkuin seuraa: Hampala, Rampala,
Lemmettylä, Teppola, Liparila, Murtijärwi, Tar-
pila, Naumola, Harmala, Utula, Puikkola, Sar-
kola, Jutikkala, Kosteala, Waalimo, Salo-Walkea-
matka 25 ruplaa, 2 hewois- ja 4 jalkapäiwätyötä
¹/₁₂ manttalilta (wakanmaasta). Filppula, Ro-
hila, Rama, Joutola, Korkeala, Roiwula, Liikala,
Jauhola, Nouseala ja Wunnukkala 20 ruplaa, 3
hewois- ja 6 jalkapäiwätyötä wakanmaasta; Alis-
kala, Väiwilä, Penttilä, Ilmola, Kuuppola, Sa-
wola, Kahkola, Kirkkola, Lankila, Walkeamatka 16
ruplaa, 4 hewois- ja 8 jalkapäiwätyötä wakan-
maasta. Harpala ja Weikkola 4 hewois- ja 8 jal-
kapäiwätyötä. „Se, ken tahtoo jäädä tilallensa,
saa kymmenen wuoden wahwistuksen näillä eh-
doilla. Se, ken tulee kartanoon, allekirjoittamaan,
saapi vielä tänä wuonna maksotta kaskea hakata.“
Tämä tapahtui wuonna 1837.

Johan Laihanen oli jo ennen, niin kohta kuin
häntä oli keloitettu, ruwennut kontrahtiin. Häntä
hoettiin rebelliseksi ja uskolliseksi alamaiseksi kolo
Wiipurin läänissä maaherran kuulutuksella 9 p.
kesäk. 1837 ja sai tunniamerkin. Laihanen oli
pitkällisen telmäämisenä kautta myöskin muissa
pitäjän asioissa sillatawoin tunnettu, että hän ei
suinkaan keltwannut eikuwaksi. Nyt elää hän lä-
säimenä. Hänen neuwottelunsa ei auttanut mi-
tään. Laihasen ylistyskuulutuksessa *) jossa ta-
lonpoikia keloitettiin kontrahtiin, sanottiin kyllä:
„Olkaa wakuutetut siitä, että te kontrahdin kautta

*) Tätä kuulutusta, Suomeksi painettu, lewitettiin silloin
monelle ja jota läpi lukeissa minulle nyt juohuu mieleeni,
ehkä sitä usiasti on toistettu, että Suomen kieli ei kelpaa
forkeimmaasti ihmisryhmiä puhuttawaksi, ja että ne sentähden
eivät sitä osaa, mutta esimerkit wanhimmissa ajoissa kuitenkään
todistawat toista. Ne tässä nimitetyt säännöt niinkuin myös-
kin näiden edelliset menneeltä wuosikadalta säälitawät niin
puhdasta Suomea, että parempaa ei tarwita. Niinmuo-
se on totta, että sitä esataan, kuin waan tahdotaan.

saatte wafaisemman nautinto-oikeuden siihen maahan, jolla te asutte, ja että ne owat teidän jälkeenne tulewaisten turwa." Waan huonoesti täytettiin tämä ennustus. Eillä pian joutuivat nämät hoitajan turwilliset häwiöön, ja lapsilla ei ole turwaa. Mitään ei tullut tiettywiin, niinkauwan kuin he olivat hänen siipiensä suojassa, waikka ihmisillä oli jotensakin huonoja ajatuksia näistä urostöistä. Sen jälestä kuin — m muutti toiseen pitäjään, tämä funnian loiste ei pysynyt heidän päällensä, waan kohtasi heitä, jotka pitivät olla esikuvana koko Wiipurin läänille, kowa lain wilpittömyys.

Nyt on se näyttäinyt, että tuskin mitään ennustus on niin wähän käynyt toteen kuin se, että sellaiseen kontraktiin rupeaminen olisi ketään tehnyt onnelliseksi. Kuin nyt katsotaan niitä, jotka silloin olivat suosittuja, niin on sillä melkoinen yhtäläisyys sen kanssa, mitä Danielin kirjassa puhellaan, että Belsazar käski, jotta Daniel piti koristettaman kultasella ketjulla ja oleman kolmas mies hänen waltakunnassansa; waan seuraawassa luvussa nähdään hän jo jalopeuran luolassa. Eroitus on waan se, että näitä ei ole nähty kultasissa — mutta rautaisissa ketjuissa. He olivat kylläkin luolassa yhtenä petoin sydämen kanssa, waikka niiden piti olla muille hywänä esikuvana.

(Jatk.)

Kansallisuuden malja Suomesa.

(Saatu.)

„En woi mä karsia nyt noita suomalaisi,
Ne owat tulleet liian rohkeiksi.

Ne tunkentumat kohta joka paikkaan,
Ei juoda woi, ei syödä enää rauhasa,
Jos puhuta ei suomalaisundesta,
Ja tuhansista wääräyksistä

Min ruotsalaisuus sille tehnyt on
Se pitempään on ihan mahdoton;”

Niin puhui kiwandella wiisas maisteri,
Ja tuotti etehensä suuren maljan,
Se läikkyi täynnä ruotsin punsua,
Sen päällä kuohui waahhti sumuinen
Waan helmet loistawat kuin taivaan tähdet
Ne piirittiwät maljan reunan.

„Kas tuos’ on luwaus tästä suomenmaasta,”
Nyt puheli se wiisas maisteri.

„Tuo waahhti sumuinen on Suomen kansa,
Kuo helmet loistawat sen ympärillä,
Ne owat taivahasta tullut lahja,
Se lahja on se ruotsalainen loisto,
Jon wärit näämme tuossa waahdeesa.

Tä malja olkoon nyt se viimeinen
Waan kaikin puolin puhdas uskoinen.

Siis sulkaat tänne kaikki ruotsalaiset
Ja joita suomi ei oo hourannut,
Kuin tyhjennämme nyt tään maljan,
Kun läikkyv täynnä wirmoitusta
Niin kaikki mitä jalointa on tässä maassa
Se pitää olla iäti ruotsalaisia.

Waan ainoata pisaraa

Ne suomikiikhoiset ei tästä maiستا saa.”

Waan helmet loistawat nyt sammuiwat,
Ja wiisas maisteri se puhdas uskoinen
Se nukkui täynnä maljoinensa,
Mut waahhti kuohui maljan keskellä,
Ja tuhansilla wäriillä se loisti
Sen tyhjensiwät suomikiikhoiset.

Syyskäräjien alkamisen määrä-päivät 1863

A. Wiipurin Howioikeuden alle kuuluwissa laakmanni- ja kihlakunnan oikeuksissa.

Wiipurin laakmannikunta: Kälisälmen, Sortawalan ja Salmin tuomiofunnan kanssa, Käl-

fisälmen kaupungiissa 1 p. Syysk. — Rymmin, Lappeen ja Jäästen tuomiofuntien kanssa, Lappeenrannan kaupungiissa 6 p. Lokak. — Nanan ja Äyräpään tuomiofuntien kanssa, Wiipurin kaupungiissa 9 p. Marrask.

Karjalan laakmannikunta: Wähän-Sawon ala-, Juwan, Mikkelin ja Heinolan tuomiofuntien kanssa, Mikkelin kaupungiissa 27 p. Elof. — Karjalan ala-, Liperin ja Vielisjärwen tuomiofuntien kanssa, Joensuun kaupungiissa 24 p. Syysk. — Rantalamin, Kuopion ja Kisälmen tuomiofuntien kanssa, Kuopion kaupungiissa 29 p. Lokak.

Rymmin kihlakunta: Rymmin ja Pyhtään pitäjien sekä Suurisaaren ja Tytärsaaren käräjäfuntien kanssa, Brobyn kerkkiewariissa 1 p. Syysk. — Wehkalahden pitäjän ja Sippolan kappelin käräjäf. wasta määrättäwällä paikalla 16 p. Syysk. — Wirolahden pitäjän käräjäf. lesken Tatjana Schärinin tilalla Wirojoen kylässä 20 p. Lokak. — Säkijärwen pitäjän käräjäf. Rahlolan tilalla Rissalahden kylässä 19 p. Marrask.

Lappeen kihlakunta: Sami Taipaleen pitäjän ja Suomenniemen kappelin käräjäf. käräjäfartanossa mainitun pitäjän kirkon luonna 1 p. Syysk. — Lemmin ja Taipalsaaren pitäjien kanssa, käräjäfartanossa Wamikkalan kylässä ensimmäinituissa pitäjässä 18 p. Syysk. — Lappeen pitäjän käräjäf. Lappeenrannan kaupungiissa 8 p. Lokak. — Luumäen pitäjän käräjäf. Pallun tilalla Haimilan kylässä 5 p. Marrask. — Walkealan pitäjän kanssa, Rantalalan tilalla Saarennon kylässä 16 p. Marraskunta.

Jäästen kihlakunta: Kuosolahden ja Rantjärwen pitäjien käräjäf. Rappolan tilalla Waihtilan kylässä 1 p. Syysk. — Joutsenon pitäjän kanssa, Sawelan kappelais-puustellilla Karjalaksen kylässä 22 p. Syysk. — Antreinin pitäjän kanssa, Kiiptälän tilalla 1 p. Lokak. — Jäästen pitäjän ja Kirmun kappelin käräjäf. Wirolan talossa 11 p. Marrask.

Rannan kihlakunta: Kolwiston ja Rafin pitäjien käräjäf. Niemelän tilalla Korterlahden kylässä ja Kolwiston pitäjässä 1 p. Syysk. — Uudenkirkon ja Kuolemajärwen pitäjien kanssa, ensimmäitun pitäjän kappelaiswirikatalossa Kirtkojärwen kylässä 5 p. Lokak. — Wiipurin pitäjän kanssa, Wiipurin kaupungiissa 21 p. Lokak.

Äyräpään kihlakunta: Kivennawan pitäjän käräjäf. Mälowin tilalla Ahjärwen kylässä 3 p. Syysk. — Wälkijärwen pitäjän käräjäf. Pannimpään kerkkiewariissa Walkeamattkan kylässä 1 p. Lokak. — Raudun pitäjän käräjäf. nimismiehen talossa Warikkalan kylässä 13 p. Lokak. — Pyhäristin pitäjän ja Heinoen kappelin käräjäf. jahtiwouti Smedbergin talossa Kyyrölän kylässä 4 p. Marrask.

Kälisälmen kihlakunta: Hiitolan pitäjän sekä Ilmeen ja Tiurulan kappelien käräjäfartanossa Hiitolan kirkonkylässä 1 p. Syysk. — Kälisälän ja Kälisälmen pitäjien sekä Rautolan kappelin käräjäf. wasta määrättäwällä paikalla 29 p. Syysk. — Pyhäjärwen pitäjän käräjäf. Konnitsan kylässä 5 p. Marrask. — Sakkolan pitäjän ja Metsäpirtin kappelin käräjäf. wasta määrättäwällä paikalla 24 p. Marrask.

Kurkijoen kihlakunta: Kurkijoen pitäjän käräjäf. käräjäfartanossa kirkon lähellä 1 p. Syysk. — Parikkalan pitäjän käräjäf. Surumäen tilalla Kangasylän kylässä 17 p. Syysk. — Jaakkiman pitäjän käräjäf. käräjäfartanossa 15 p. Lokak.

Sortawalan kihlakunta: Uusuniemen pitäjän käräjäf. nimismiehen talossa Kofonlahden kylässä 31 p. Elof. — Ruskealan pitäjän ja Lepälähdän kappelin käräjäf. kappelaitalossa mainituissa pitäjässä 9 p. Marrask. — Sortawalan

maa- ja kaupunki-seurakuntien kirkkoja. tilalla n:o 3 Rarmalan kylässä 15 p. Eysk.

Salmiin kirkkunta: Suojärven pitäjän ja Rorpiselän kappelin kirkkojen kirkossa nimismiehen talossa kirkonkylässä 31 p. Elokuuta. — Salmiin pitäjän kirkko. yhdistetyllä tilalla n:o 1 ja 3 Tu- lemaan kylässä 14 p. Eysk. — Suistamon pitä- jän kirkko. tilalla n:o 2 Ilmarlahden kylässä 14 p. Lokaf. — Impilahden pitäjän ja Kiteen kap- pelin kirkko. tilalla n:o 1 Impilahden kirkonky- lässä 4 p. Marrask.

Pielisjärven kirkkunta: Nurmeksen pitä- jän, Rautavaaran kappelin ja malnittuun pitä- jään kuuluvan osan kassa Juugan kappelia, kirk- kofartanossa Nurmeksen kirkonkylässä 1 p. Eysk. — Pielisjärven emäseurakunnan kirkko. kirkko- kirkonkylässä 12 p. Lokakuuta. — Pie- lisjärven kuuluvan osan kassa Juugan kappelia, Mikkolan tilalla Juugan kirkonkylässä 30 p. Mar- raskuuta.

Karjalan ala-kirkkunta: Kiteen pitäjän ja Rääkkylän kappelin kirkko. Rääkkylän tilalla Pu- hosen kylässä 27 p. Elof. — Kihelkunnan pi- täjän kirkko. vasta määrättävällä paikalla 24 p. Eysk. — Moomantun ja Enon pitäjien kirkko. Kotimäen tilalla Moomantun kirkonkylässä 15 p. Lokaf. — Tohmajärven ja Peltjärven pitäjien kirkko. Kemien kirkonkylässä 12 p. Marrask. — Kesälahden pitäjän kirkko. Pennalan tilalla Ke- relin kylässä 1 p. Jouluf.

Piperin kirkkunta: Raamin pitäjän kirkko. Keturien kirkonkylässä 1 p. Eysk. — Piperin emäpitäjän ja Polvijärven kappelin kirkko. Pent- tilän tilalla Konttilansalmen kylässä 1 p. Lokaf. — Kontiolahden kappelin kirkko. Sirkalan ta- lossa Pielisensuun kylässä 27 p. Marrask.

Kuopion kirkkunta: Kuopion kirkko. jo- hon kuuluu osa Kuopion emäseurakunta sekä Ma- nangan ja Karittulan kappelit, kirkkofartanossa Ku- opion kaupungissa 18 p. Eysk. — Tuusniemen kirkko. johon kuuluu Tuusniemen kappeli ja muu osa Kuopion emäseurakuntaa, Eitaniemen tilalla Klistaweden kylässä 23 p. Lokaf.

Jisalmen kirkkunta: Jisalmen pitäjän sekä Lapinlahden ja Riuriveden kappelien ynnä Ru- takon rukoushuoneen kirkko. Eödermalmin tilalla Valoisten kylässä 11 p. Eysk. — Nilsin pitä- jän kirkko. nimismiehen talossa Nilsin kylässä 23 p. Lokaf. — Pielaweden pitäjän kirkko. ni- mismiehen talossa Pielaweden kylässä 17 p. Mar- raskuuta. (Jatt.)

Kotimaalta.

Maafasta kuuluu että siellä yöllä Heinäk. 2 päivää vastaan on ollut suuri tulipalo, joka on polttanut ylä-alkeiskoulun, voimisteluhuoneen sekä tilanhaltia Grönbergin ja puustinna Ebellingin talot.

— **Mikkeliästä** 2 p. Heinäk. Ruunun woutien ellen tehty wuosi-tili onnistui niin hyvin, ettei yh- tään woutia tarwittu hirttää.

(M. B. E.)

— **Wirolahdesta** 5 p. Heinäk. Täällä tänäkin on kohdannut kova onni erityisiä ihmisiä. Kois- mies Raitisalmen saarelta sai 20 p. kesäk. kuole- man kolauksen puusta alas pudotessaan. Ollen ka- lan pyynnössä kahden waimoihmisen kanssa, hai- rahtuivat he kowassa ilmassa mereä, jossa use- asti heidän henkensä oli suuressa waarassa, josta kumminkin pelastuivat henkensä. Etsyneinä pur- jehtiin joutuivat Nuotasaari nimiseen saareen, jossa wäsyneinä ollen naiset käwivät teittämään murtina-ruokaa, ja Tahmo meni kallaan metsästä

weneen tefoonsa saaripuita saamaan. Tuotuaan yhden tantamuksen, ei ollut vielä ruoka walmista, hän lähti uudestaan, waan se olisin viimeinen ferta. Mentyään ylös puuhun, josta aikoi ottaa hakata, putosikin alas, josta löysivät hänet juurella we- reksään kylvänä.

Heinäkuun ensimmäistä päivää vastaan yöllä ta- pottui sekä warkaus että murha-poltton yritys Ma- lmpalan kartanossa. Kartanon haltian pois kotoa ollessa päätti palweliostaan sisä-piika tehdä tätä hirttu-työtä. Hän on noin 17 wuotinen tyttö, kotoisin Lappeenrannasta, nimeltä Anna Katha- rina Taurainen. Hän itse tunnusti, frunnun pal- welioiden tutkissa, tehneensä hirttu-työn koston hi- moista, siitä kuin yhtenä hantä nuhdeltiin. Waan tässä tyttö-kurja erehtyi! Nuhtelemisen ei mil- leinkaan tapottunut kuin omista wäärin käytän- nöistään. Kuinka paljo paha saa ihmisessä wal- ta, se nähdään tässäkin surkissa kohdassa. Kurja olento, hänellä ei ainoastaan ollut warlaudessa kyllä, mutta poltolla tahtoi häwittää koto pytin- gin. Otettuaan ensin rahat, noin 150 ruplan paikoille, wei hän hopeaiset ulos, waan paperiset piti luonansa; sitte käwi hirttuisempaan työhön, tulen wirittämiseen. Kirjtuunsa omiin waattei- hinsa sanoi ensin tulen panneensa, jossa luulta- waasti aikoi polttaa ennen otettuja kappineita, ja sitte konttori-kamarin nurkassa olewiin paperiin, jonka tehtyä meni maata toisten piikain kanssa. Tuli kumminkin saatiin niin onnellisesti sammu- maan, ettei palanut kuin sisä-kappineita ja piioilta saiffi waatteet.

J. A.

Suutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som arställes uti denne stads Packhus Tisdagen den 28 innevarande Juli kl. XI. f. m., försäljes till den mestbetalande konfiskerade ej mindre 2 käril med 80 kannor 15 gradig utländsk spri, med vilkor att densamma från Landet utlores och att anbudan derå undersällas General Tull Direktionens pröfning, än äfwen 6 mattor med 51 L 4 1/2 bladobak, 3 mattor med 14 L 2 1/2 sämre the samt 6 L 16 1/2 krut; hvarom hū- gade köpare härigenom underrättas. Wiborgs Sjötull- kammare, den 8 Juli 1863.

Carl Sal. Sundman.

Th. Langeuskiöld.

(3) 1

Kuulutusia.

Som Häradshöfdinge tjensten i Lappvesi domsaga nu- mera blifvit ledig, äga hugade kompetente sökande, hvilka önska sagde tjenst under ledigheten förestå, inom trettio dagar härefter, denne dag oräknad, med skrift- liga ansökningar derom, åtföljda af behörigen styrkta meritförteckningar, hit inkomma. Kejserlige Wiborgs Hofrätt, den 6 Juli 1863.

Eoligt befall ning:

Felix Th. Mechelin,
t. f. Sekreterare.

Som jag af förekommen anledning uppskjutit en till den 30 lästförlidne Juni utsatt auktion, hvar till hugade spekulanter inbjudits, för att åtaga sig ställandet af 1000 skjuts foror till en i landet projekterad rörlig park för transport af militär manskap och proviant m. m.; så kom- mer sagde auktion att här å Landskontoret den 14 inne- varande månad kl. 11 f. m. verkställas samt anskaffan- det af berörde skjutsforor att utjudas med vilkor, som meddelas spekulanterne ej mindre vid auktionen än der- förinnan härstädes hvarje helgfri dag före middagen. Wiborgs Landskontor den 7 Juli 1863.

B. INDRENIUS.

N:o 1699

E. Olsoni.

Medelst offentlig auktion, som här anställes den 20:de innevarande Juli kl. 11 f. m. utjudes till den minst- fordrande på entreprenad särskilte reparations arbeten å invalid kommanderingens i Kyrrölä by och Mohla socken kasern byggnad, enligt dertill uppgjort kostnads för- slag, slutande sig å sexhundra aderton mark; Och bör behörig entreprenad borgen vid auktionen företes, vid

äfventyr att anbudet annars lemnas utan afseende. Wiborgs Landskontor, den 3 Juli 1863.

B. INDRENIUS.

(2) 1

E. Olsoni.

Sulfisessa auktionissa täällä Maankonttorissa 20:nä p. nykyistä heinäkuuta kello 11 e. p. p., tarjotaan vähimmän vaativalle urakalla muutamia forjauk töitä sotaväen kasarmi kartanolla Ryyrolän kylässä, Muolan pitäjässä, esityksellisesti 618 markan kuluilla. Ja ovat säännölliset urakan täyttämisen takaukset Auktionissa edesannettavat, sillä haastolla ettei huutoja muutoin warteen oteta. Wiipurin Maankonttorissa 3 p. heinäkuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 1691

G. Olsoni.

Yksityisiä ilmoituksia.

Abonnement N:o 5.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 15 Juli 1863. Billette für Herren à 50 Kop. Silb. find an der Kasse zu haben.

Anfang 7 $\frac{1}{2}$ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

E. Wild.

Vauxhall.

Sonntag den 12:ten Juli 1863.

HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair-Chor. Herrn zahlen 28 Sp. Sr. W., Damen 10 Sp. Sr. — Damen in Begleitung von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7 $\frac{1}{2}$ Uhr Abends.

Um 10 Uhr fängt der Ball an.

E. Wild.

KOKKO med musik

Petri Paulidagen den 11 Juli uti Sommarträdgården.

Kokko musikin kanssa

Pietarinpäivän iltana 11 p. Heinäk Kesäryhtimänsä.

NORTH BRITISH and MERCANTILE INSURANCE COMPANY LONDON och EDINBURG.

Stiftadt 1809

konstitueradt under Kungligt Privilegium och särskildta Parlaments Akter.

Tecknad grunkapital L. 2,000,000 Sterling.

Reservfonden L. 1,374,000 „

Undertecknade, hvilka öfvertagit Generalagenturen för hela Finland, äro befullmäktigade att afsluta försäkringar mot brandskada till de billigaste prämier, och meddela beredvilligt närmare upplysningar.

Hackman & C:o.
General Agenter.

Wiborg i Juni 1863.

Försäkrings-Aktie-Bolaget

SKANDIA,

hvars grundfond uppgår till

Femton miljoner Svenskt Riksmünt

öfver Fem Miljoner Silfver Rubel) emottager försäkring å lif, och afslutar försäkring mot brandskada i städer och å landet för allmänna och enskilda byggnader, fabriker af alla slag, qvarnar, sågverk, trädvaru-upplag, samt å varulager i allmänhet, möbler och husgeråd, landtegendoms inventarier (döda och lefvande), inbergad skörd m. m. äfvensom å fartyg

i hamn och under byggnad, till billigaste premier, samt afslutar alla brandförsäkringar genom Bolagets Agent i Helsingfors Handlanden Abr. Oldenburg; upplysningar meddelas, prospekter och formulärer lemnas, äfvensom ansökningar för expediering till Bolagets General-Agent emottagas:

I Wiborg af Herr Bandholtz & C:o.

I Kuopio af Herr Kellgren.

I F:hamn af Herr C. H. Ahlqvist.

I Lovisa af Herr C. G. Majander.

I Borgå af Herr C. L. Söderström.

Löjdetto.

Två portmoneer och en skjortknapp äro upphittade samt kunna återfås å Poliskammaren.

Myötämänä.

Möbel till salu hvilka kunna beses uti officersflygeln N:o 72 å Kron St Anne.

Мебель продается; видѣть можно въ офицерскомъ флигелѣ подъ № 72, что за городскимъ мостомъ.

Gården N:o 16 i Wiborgska förstaden, om priset kan öfverenskommas med ägarinnan på stället.

I. Huomann.

Продается домъ № 16-й на Выборгскомъ форштатѣ, о цѣнѣ можно узнать въ мѣстѣ у владѣльницы дома.

I. Хоманъ.

Kartano N:o 16 Wiipurin esikaupungissa, hinnaista woini sepiä kartanon emistajan kanssa.

J. Huoman.

En ny mindre båt för 10 rubel, i Wiborgska förstaden, gården N:o 62.

(3) 1

En trilla uppå Linealer hos Bagar

(3) 2

Wickman.

Myytävänä kaikissa Suomenmaan kirjakaupoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa: (J. W. Lillja ja Rump. kirjakustantaja-yhteysden Turussa kustantamia.)

Toimellinen ja taitava sonnan hantfia. N:o 65.

Evangeliumista. N:o 66.

Neuvoja yhteiselle kansalle lainoppineelta. N:o 67

Pyhän hengen wirasta. N:o 68.

Riffaasta miehestä. N:o 69.

Muutama sana henkien koettelemisesta. N:o 70.

Viispa F. M. Franzénin saarna 1:nä sunnuntaina Kolminaisuuden päivästä, osottawa sitä yhteyttä eli järjestyä, jofa synnin ja kuoleman välillä on.

Todistus Kristuksen kuolemasta ja ylösnousemisesta. N:o 72

Kuin yllä kirja sijältävä 25 kappaletta kerralla ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Ångslupen Pontus

afgår söndagen den 12 Juli från Wiborg till Trångsund kl. 6 och 10 f. m. och 8 eft. m., från Trångsund till Wiborg kl. 8 och 12 f. m. och 9 eft. m.

Hackman & C:o.

Söndwene Pontus

lähtee sunnuntaina 12 p. Heinäkuuta Wiipurista Uraasen kello 6 ja 10 e. p. p. ja kl. 8 j. p. p. sekä Uraasta Wiipuriin kello 8 ja 12 e. p. p. ja kello 9 j. p. p.

Hackman ja Rump.

ВИНТОВАЯ ШЛЮЗКА ПОНТУСЪ

ходить, въ воскресенье 12-го Юля: изъ Выборга въ Транзунтъ въ 6 и 10 час. утра и 8 ч. по пол., изъ Транзунты въ Выборгъ въ 8 и 12 ч. утра и 9 ч. по полудни.

Гакманъ и К-о.

Wiipurissa, M. A. Jilinfutjen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgren.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 28.

Nousu-aika Wiipurissa Päätähntenjä perästä.

O t a w a

jälkimäistä puolta wnosifertaa saapi tilata täällä Wiipurissa Herra M. A. Zilliafntsen kirjapainossa ja kaikissa maamme postikonttoreissa 2:lla Markalla 72:lla pennillä.

Wiipurista.

Woolan eli Myräpään lääkäri-piiri, jota Wiipurin piirin lääkäri tähän asti on oman wirkansa keralla hoitanut, on nyt saanna omituisesti lääkäriksi tohtorin Gadd.

— Useimmat niistä lastitiedettä oppimaisista, jotka viime lukukauden lopulla Yliopistossa pääsivät la'in-oppis tutkion läpi, ovat valinneet Wiipurin howioikeuden alan, ensimmäiseksi työsöksensä, ja on siis, tietemme, täällä Wiipurin howioikeudessa työssä seuraawaisia uusia auskultantia: historian ja kielis-tieteen kofelas Swen Wilhelm Hougberg; Ludwik Clouberg; Frosterus, Vindeqvist, ynnä Maurits ja Fredrik Lagerstam.

— Alfthanin kauppalan walitettava kumous, josta jo oli puhe lehdesämme, on ehkä sen puolesta merkittawimpiä maassamme, että welat nousewat yli kolmen miljonan markkaa eli liki 777 tuhatta ruplaa hopeassa. Wastaawa summa myös on suuri; nimittäin: Hawin ruukki, maksanut 400 tuhatta ruplaa; Kirjolan moisio Rakissa, 150 tuhannen ruplan arwoinen, ja kiwi-kartano kaupunnissa 50:een tuhanteen ruplaan noussut, paitsi iinä olevia puoti-tawaroita. — Jos muutenki, niin etenki sen wuoksi tämä kauppalan kumous on surkuteltawa, että köyhällä työ-wäellä aina oli tietty työ-ansio walmis, kun waan ilmoittivat Alfthanille. Rakille siellä oli joku paikka awoinna. Arwattawasti kauppalallen itselleen ei aina olnut hyötyä tämmöisestä yli-määräisestä työ-wäestä, etenki kun useammillen annettiin erinomaisen hywät palkat. Ehkä lieki tämä liikainen anteliaisuus pääsyynä kumouseen; tiettyä wahinkoa muka ei ole kauppalalle tapahtunut erinomaista, eikä ole pyydettyään wappautta welkojen maksusta wastedes.

— Lappeen kihlakunnan tuomari-alue on julistettu haettawaksi, miten näkyy Otawassakin, ja hoetaan Wiipurin pilitia-pormestarin aikowan sitä hakea.

— Wiime tiistaina mamfeli Elise Wächter, opetteleinut Leipzigin konserwatoriossa, antoi Waurhallissa täällä soittajaiset, joissa läsnä-olewaiset, noin 100 henkeä, ilmoittivat mieli-suosionsa sangen tuntuwasti. Toiwominen olisi että kohta saataisiin häneltä toiset soittajaiset jälleen.

— „Miten tiedetään luotettawasti," sanoo F. A. T., „on Suomella onni odottaa R. Majesteetin käywän maassamme 23:nneen ja 27:nneen p. välillä tässä heinäkuussa. Keisari taitaa höyry-wencellä lähteä Helsinkiin ja sieltä rauta-tiellä Hämeenlaan, jonka lähi-tienoilta Suomen sotawäen piti eilen kofoutua”.

— **Maksita,** jotenkin isoja, satoi täällä eilen k. 4 ja 5:n välillä j. puolip. — Ukon ilma samote kuului, waikka ei kowin rawakkaasti. Edelisinä päiwinä oli ankara helle-ilma.

Lahjoitusmaat. Sen walituskirjeen, jonka ruhtinas Galizinin Pällilä nimisen lahjoitusmaan lampuodit oliwat Suomen senattiin sisään antaneet ja jossa nämät walittawat talouden hoitajan Wasili Wolkowan kowasta menetyksestä, on keis. senatti antanut keneralkuvernörille, toimeen pannaaksensa mitä hän sääliwäisyydestä lampuotia koftaan katsoo asiassa parhaaksi.

Kiikkuan maawiljelys-neuvojan wirkaa 1 wuodeksi toimittamaan Kuopion läänissä on määrätty Wiipurin läänin maawiljelys-koulun Maaskolan johtaja herra R. J. Forsberg. — Tämän lisäksi woiimma ilmoittaa että hr. Forsbergin jälkeen maawiljely-opettajaksi Maaskolaan ja tämän maawiljelys-mallitalon hoitajaksi on otettu hr. Jaf. Alfthan, tuttu kirjoituksestaan maawiljelyssä ja karjanhoidossa.

† **Karl Fabian Theodor Langenskjöld** syntyi Marrask. 17 p. 1810. Hänen isänsä oli entinen Kyminkartanon läänin maaherra Andreas Gustaf Langenskjöld, 1808 wuoden sodassa yhti Porin rykmentin upseeria, joka viime aikoina asui Hiiden kartanossa Janakkalassa ja kuoli Helsingissä Tammikuussa 1853, 82 wuoden wanhana. Äiti oli nimeltä Gripenberg, ja keneraalimajori Hans Henrik Gripenberg'in tytär. — Poika Fabian Langenskjöld tuli opistolaiseksi Turussa w. 1825, ja t. w. maisteriksi Kesäk. 21 p. 1832. Käwi sitten wenäjänkieltä oppimassa Kasanin, Moskowan ja Pietarin yliopistoissa. Oltuansa suure-tieteen opettajana Lyceossa, Hän tuli historian opettajaksi Suomen kadetti-koulussa w. 1838, wenäjän kielen kääntäjäksi keis. Senaatissa w. 1842, ja kollegion asessoriksi w. 1846. Samana wuonna hän määrättiin Suomen asiamieheksi siinä toimikunnassa, jonka piti käymän rajaa Lapinmaalla Suomen ja Norjan sekä Wenäjän ja Norjan välillä, ja kofi turhaan toimittaa Suomen Lappalaisille jotakin osuutta Jäämeren rannikoon. Tämän toimen perästä hän wuonna 1847 nimitettiin ritariksi P. Unnan ritarikunnan kolm. luokassa ja Norjalaisessa P. Olawin ritarikunnassa. Samana wuonna hän tuli kielenkääntäjäksi ja w. 1848 Toiseksi toimeston-sihtieriksi Suomen Waltiosihtieristössä Pietarissa. W. 1849 hän pantiin jäseneksi siihen komiteaan, jonka piti kowittaman rajaa Du-lun läänin ja Arkankelin kuvernörinkunnan välillä ja etenkin Kuusamon pitäjän ja Ruolan piirikunnan välillä. Kanslianeuwoksen arwo annettiin w. 1850. E. w. hän määrättiin awuksi Wenäjän ministerille Tukholmassa rajaseikkojen kowittamiseksi Suomen ja Norjan Lappien välillä. Ensimmäiseksi toimiston-sihtieriksi w. 1851, Mikkelin läänin kuvernöriksi w. 1853, w. t. kuvernöriksi Uusmaan läänissä sotawuosina 1854—1856, Ritariksi P. Stanislaon ritarikunnan 1:ssä luokassa w. 1855,

Ramariherraksi teis. hovissa w. 1856, Kuvernörssi Turun ja Porin läänissä 1856—1857, jolloin kuitenkin enimmästi oleskeli ulkomailla. Tähän aikaan hän oli jäsenenä siinä komiteassa, jonka oli tutkiminen waltiorahaston hoitoa edellisinä vuosina (1853—1857). Seuraus oli, että hän tuli Senatoriksi Joulukuussa 1857, ja Waltiowaroimiston päälliköksi Huhtikuun 7 p. 1858, Wapaherra von Haartman'in jälkeen. Jo alkuvuodella hän oli käynyt Pietarissa, tekemässä ehdotusta kaupankäynnistä Suomen ja Wenäjän välillä, ja hankki taitawalla toimellaan Suomenmaalle wähitellen ne edulliset säännöt, jotka asettivat tullirajan Wenäjältä vastaan sekä erinäisen rahanimityksen. W. 1859 hän tehtiin Ritariksi P. Annan ritarikunnan ensimmäisessä luokassa, korotettiin w. 1860 lapsuensa perillisineen Wapaherraiseen arwoon, ja tehtiin w. 1863 Salaneuwoiseksi. Kuoli pitkäällisen taudin perästä viime Kesäk. 29 p. — Hän oli Lokak. 18 p. 1848 nainut Maaria Magdalena af Björkstén'in, Todellis Waltioneuwoffen B. U. af Björkstén'in tyttären, joka ynnä kahden alaikäisen pojan kanssa on häneltä jälkeen-jäänyt — Prantista on hän antanut ulos: Lärän om Logarithmer jemte Glenrenterna af Plana Trigonometrin, Helsingissä 1838, toinen painos 1858; kirjoituksen Wenäjänkielen lausukoista eräässä wenälaisessä aikakirjassa; kertomuksen Kruunun mestistä, Litteraturblad'issa 1861.

Vuolustusta.

(Lähetetty.)

Otawan Lisälehdessä N:o 17 kirjoittaa yksti —bb Salmin kirkkokunnasta 16 p. Huhtikuuta, walitteen Rajawartioiden inhottawaa ja kauhistuttawaa tapaa, että hallituksen hyvien tarkoitusten wäärin käyttämisen kautta kietoa matkalaisia ansaan; johon —bb on luullut saaneensa aineen siitä että rajawartiat 11 p. Huhtik. Laadogan jäällä kiinni ottivat muutamia Sermaksen kaupapaikasta tulewia laura-fuormia, joita omistajat tahtoivat kullattaa ohitse rajawartio-paikan.

Tätä wasten olisi paljon sanottawa, jos —bb olisi perään-ajatellut mitä hän aikoi kirjoittaa ja ei kirjoittanut sitä kuin sylki suuhun toi. Tahdon kuitenkin sanoa niin paljon: että matkalaisen pitää asetustien jälkeen wälttämättömästi kulkea tulliwartiopaikkojen kautta, ja jos hän ei niin tee, niin hänen tawaransa kanssa pitää menetettämän niin kuin luwattomasti tulneiden tawaroiden kanssa. Niinmuodoin tawaranfulettaja saapi yksinäänsä syöttää omaa itseänsä, jos tawara pois otetaan, semminkin jos hän poikkeaa (ej 2, niinkuin —bb wilsaudessa määrää, waan) 8 ja 10 wirstaa wartiopaiasta ja 5 eli 6 pitkä wirstaa rajoista — niin kuin nyt tapahui. Waan ehkä se olisi ollut parempi —bb:n mielestä että rajawartiot olisimat jonkuin pienen maksun edestä laskeneet fuormat, wasten asetustia, matkaansa? Mitä siihen kuuluu, että rajawartiat, —bb:n sanomuksen jälkeen, piilottawat itsensä soweljaan matkan päähän, niin jofainen ymmärtäwäinen ihminen sen hywin älyää, että lafealla jäällä ja kolme wirstaa likimäisestä rannasta ei kukaan woi piilottaa itsensä, — niin myöskin ettei hallitus ole antanut, eikä edeswaista myöte anna rajawartioiden wartiopaikaa muuttaa matkalaisen mukaan eli asettaa jofa siwutielle erityisen wartion; sillä tawallisesti kulkee yli rajan ei yksti waan monta kymmentä siwutieta, ja niin muodoin pitää rajawartioita olla 100:ja miehiä jofa wartiopaiassa. Wiimiseksti tahdon ystärwälistesti vielä muistuttaa —bb:tä, että se olisi paljon kunniallisemmasti tehty —bb:ltä jos hän käyttäisi

sen kirjoitus-opin, jonka hän on nauttinut, yksinfertaista talonpoikaa osoittamaan kuuliaiseksi ja nöyräks hallituksen hyvien tarkoitusten vastaan-ottajaksi ja ei, niinkuin —bb nyt walitettawasti on tehnyt, kehoittasi heitä epäilemään asetustia ja ruunun wirtamiehiä.

Raja-wartio.

Syyskäräjien alkamisen määrä-päivät 1863 R. Wiipurin Howioikeuden alle kuuluwissa laakmanni- ja kirkkokunnan oikeuksissa.

(Jatko.)

Rautalammin tuomiokunta: Rautalammin pitäjän ja siihen kuuluman Hanfosalmen ja osan kanssa Suonenjoen kappelia — Salmelan tilalla Rautalammin kylässä 25 p. elokuuta. — Leppäwirran pitäjän kanssa — nimismies Lundsonin tilalla Leppäwirran kylässä 22 p. syysk. — Piesämäen pitäjän ja Haukiwuoren kappelin ja osan Suonenjoen kappelin kanssa — Bromfin tilalla Pyhityn kylässä 22 p. lokakuuta. — Joroisin pitäjän kanssa — nimismies Backmanin talossa Häytilän kylässä 24 p. marraskuuta.

Wähä-Samon ala-tuomiokunta: Kerimäen pitäjän kanssa — tuomari Stadius'en talossa kirkon likellä 27 p. elokuuta. Rantasalmen pitäjän kanssa — wasta määrättäwällä paikalla 30 p. syyskuuta. — Heinäweden pitäjän kanssa — kap-palaistalossa 29 p. lokakuuta. — Säämingin pitäjän kanssa — Sawonlinnan kaupungissa 1 p. joulukuuta.

Juwan tuomiokunta: Puumalan pitäjän kanssa — nimismiehen-lesken Grönroos'in tilalla kirkonkylässä 1 p. syysk. — Sultawan pitäjän kanssa, kerkkiewarissa kirkonkylässä 3 p. syysk. — Ju'an pitäjälle — wasta määrättäwällä paikalla 6 p. lokakuuta. — Kristinan pitäjän kanssa — Rauhaniemen tilalla Rahikkalan kylässä 12 p. lokak.

Mikkelin tuomiokunta: Kangasniemen pitäjän kanssa — käräjäkartanossa kirkon likellä 31 p. elokuuta. — Hirwensalmen pitäjän kanssa — Simolan tilalla kirkonkylässä 21 p. syysk. — Mäntyharjun pitäjän kanssa — Pakkarin tilalla Toimolan kylässä 8 p. lokak. — Mikkelin pitäjän kanssa — leskirouwa Jinskin talossa Mikkelin kaupungissa 9 p. marraskuuta.

Heinolan tuomiokunta: Joutsan pitäjän, Leiwomäen kappelin sekä Mikkelin läänin kuuluman osan kanssa Korpilahden kappelia — talonpoika Jeremias Huttulan tilalla Joutsan kylässä Joutsan pitäjää 1 p. syyskuuta. — Sysmän pitäjän ja Puhangon kappelin kanssa — wasta määrättäwällä paikalla 6 p. lokakuuta. — Hartolan pitäjän kanssa — wasta määrättäwällä paikalla 3 p. marraskuuta. — Heinolan kaupungin ja maaseurakuntien kanssa — Heinolan kaupungissa 9 p. joulukuuta. Reis. Wiipurin howioikeudesta, 20 p. toukokuuta 1863.

Emil Forsman.

Howioikeuden w. t. Sihteeri.

Kotimaalta.

Helsingi-Hämeenlinnan rautatie tnotti viime kesäkuun lulesia 20,457 rupl. 73 lop. hop., nim. 4399: 73 matkustawaisista, 53: 92 tawaramyhyistä, 153: 50 ulipainoistista tawaroista, 15 rupl. postin kuljetuksesta, 110: 12 ajoneuwoista, 4 rupl. hewoistista, 10: 81 koirista, 15,479: 67 tawaroista, 54: 52 sarwi-eläimistä sekä 176: 46 satunnaisista tuloja. Wiime vuonna tekivät saman kuukauden tulot 5955: 91.

(S. S.)

Sämeenlinnasta kuuluu, että sinne viime sunnuntaina tuli ensimmäinen höyry-alus nimeltä „Ilmarinen“, Ruokkalan kosken kautta Tampereelta. Siis on nyt tämä jo kauan aikaa hankittu vesiyhdistys näiden kaupunkien välillä saatu alkuun. (S. U.)

Uupuniemestä 26 p. Kesäp. Pitäjämme nimeä näkyy h:ra M. Parffonen johtut kerrat jo ennen firjoittaneen Uupuniemeksi, jota nimeä hän tämän vuoden Eittareissa n:ro 48 esittelee muidenki firjoitettavaksi, syystä muka kun pitäjäläisemme aina vanhuudesta ovat kutsuneet Uupuniemeksi. Tällä h:ra Parffosen esityksellä onki oikia perä, mutta kun nyt pitäjäläisemme niinkuin kaikki muutki ovat firjoituksista nähneet Uupuniemeksi nimitettävän, ovat ne, jotka ovat tutummat kirjallisuudessa, ruvenneet näin puheessaki käyttämään, pitäen tätä „Uupunientä“ pitäjämme oikeana nimenä. Sestähdän „Uupuniemi“ olisi kaikille siivistyneimmille taas uusi nimitys. — Asia itsestänsä ei ole mikään painawa, sillä sanotaan: „ei nimi miestä pilaa“; niin ei se pilanne pitäjääkään. — Pitäjäsämme on jo kauvan ollut pienempi Laina-kirjasto. Lukuhalun lisäytymistä ja samassa paranemista todistaa ahkerampi lainaus tästä kirjastosta. On myös täällä rahoja vähempi kassa soiden ja lampien kuisuamiseksi, jotka lainaajilta aina kymmenen vuoden kuluessa kor'otonna takasin maksetaan. Tämän vuoden Upukomitea on tänne hyväntahtoisesti lähetettyjen apu-rahain kanssa pitänyt totista huolta, puutoksessa olewain auttamiseksi. Näissä kaikissa on rowastimme esimiehenä, jolle pitäjäläisemme hänen nerollisen ja ahkeran toimensa edestä on suurimman kiitoksen welkapää tarjoamaan. — Vuoden tulo rutiista näyttää taas sekaualta; ne, joilla oli tahi jaksowat hankkia wanhaa sementtä männä kesänä, toiwovat kesikertaisista ja muutamia hywääki tuloa, waan nutifella kylwäjillä on huonot toiwot. Suurwiljan siemenestä oli taas suuri kapelu, ensiksi mistä saada, toiseksi millä saada itävää sementtä; jontähden jäiki joilta kuiltatoukomaat kylwämättä wastaseksi latomuoden siemeneksi. Ballo- ja juurikaswujen wiljelys on vähäinen, eikä mitään muutakaan rehukaswia ole edes aamistettukaan wiljellä karjalle syötettäväksi, waikka paikka paikoin saawat lehmät koko talwen olla paljailla oljilla. — Tuo metsää haaskaawa kasken poltto on yleinen, siitä syystä pellot owatki huonosti hoidettuna ja huonosti kaswawat. Se taas on tuonut wäärän luulon ettei peltowiljelys koskaan elättäisi, jos kaswiwiljelys, waikka wähitellen, pois jätettäisi. Saadaanpas nähdä *), — jos kasken poltto ei alettane, niin paljon kuin mahdollista on, vähentää, — kuinka monta mies-polvea kuluu ennen kun tupamme jääwät lämmittämättä puun puutuksessa. — Männeellä wiikolla tuli täällä tietääkseni kahdelle henkilölle äkillinen muutto maan alan majaan. Eräs nuorukainen ollessaan kalastamassa sanotaan kaatuneen luutiista (ruuhesta) pienoseen lampiin; hän, ehkä ennen hywin wikkela uimaan, oli nyt 6 sylvä rannasta waipunut pohjaan, ja wasta kuolleena saatu ylös. Pian samaan aikaan kuulin kuin niin-ikään eräs morslain, jonka piti muuttaa toiseen kylään sulhasensa luokse asumaan, on matkalla tullut äkki sairaaksi ja jo toisena päivänä kuollut. Tässä tähdyn häpiäksi mainita, — kun kuulim muutamain alkain olewan siinä turhasa epäluuloissa, että mainittu morslain olisi „tajoilla rikattu“ kuolemaan, — ettei taikain uskominen, tämä kauhistawa saatanan palvelus, ole vielä poistettu noista muutamista vanhemman aikuisista naisihmisistä; ja niistäpä taitaa vielä joku nuorempiki,

jos ei julkisesti niin kumminki salaa, ottaa oppia, ja niin aina polwesta polween. Senwerran minä olen taifauksista tietoja saannut, näyttää että näitä konnan kurisia ihmisiä löytyy wähitellen ympäri maotamme, waan warma on, jos kansakoulut kerran tulewat toimeen, että tämäki seikka jo ensimmäiseksi korjautuu.

D. B—g.

Säämingistä 7 p. Heinäk. Täällä nykyään ilmat owat folkommat tässä kuuksa kuin viimein, sekä on ollut rae-sateita, jotka owat riistat usiamista paikoin lakoon lyöneet; muutoin olisi noista ruis wiljoista woinut kesikertaisista saalista toiwoa, waan ei niistä nyt sitä woi saada. Kewät-touwot owat nykyään hywällä alulla; mutta ei niistäkään tiedä miten niiden (kuin myös rutiden) terää ruvennee tulemaan. Jos tätä tänästä ilmaa kauemmin ruvennee olemaan, niin kyllä sitte ei tule mitään munta kuin köyhää vuotta saadaan odottaa tänäkin ruotena. Täällä on parakaaläänin kubernöri tarkastamassa vuoden kaswuja, sekä köyhäin tekemää maantietä joka ruunun jauhoilla on tietetty; waan keskenpä sieltä työ-wäki häwisi. Kyllä siellä olisi ollut vielä 23 kulia jauhoja, waan kuin heidän muonansa wähenneettiin, niin siitäpä tyhstywät työhönsä ja puittiwat matkoinsa. Kylälähän siinä jo syhtä onkin kerrakseen, sillä se oli ruunun woudin tarfotus että lapset, jotka eiwät työtä woi tehdä, eiwät saisi mitään. Jos siitä nyt työhön tulis esim. äiti lapsineen, jotka ei mitään toimita, he eiwät saisi kuin ainoastaan 4 naulaa jauhoja; mahdotonn sillä on 3 ja 4 al-ikäistä lasta elättää. Waan kun lapset saisiwat kanssa wähi, niin siinähe he woiwät yhtenä läpi mennä, ei-wätkä tarwitseisi mieron tiellä ihmisten wastufina olla. Sääminfiläinen.

Hippakunnan sanomia.

(Porwoosta).

Kappalais-waaliin on pantu: 1) Taipalsaarella, kappalainen Kesälahdella, w. kirkh. Werner Wilh. Wilstman; linnan-saarnaaja Helsingissä, kirkkoherra ja mag:r R. Edw. Aspeliud, ja kappalais-sijainen Leppäwirralla, w. kirkh. Gust. Wilhelm Melart; 2) Pyhtäällä, w. kirkkoherrat, kappalais-sijainen Koskella D. M. Kantell, armomuoden saarnaaja Sakolasassa Gust. Imman. Björn ja kirkh. wiran toimittaja Luumäellä M. W. Wiksten, ynnä 3) Heinjoelle w. kirkkoherrat, kappalainen Joh. Henrik Lagus Sumiaisista, kappalais-sijainen Fr. Wilh. Brander Ruokolahdelta sekä Sortawalan kirkh. wiran toimittaja R. Adolbh Streng. — Liikais armomuosia on suotu yksi, nimitetyn kirkkoherran Joh. Napol. Sirelius wainaan pereellen Hartolan kirkh.-wirassa. Waltautettu: Pihtiputaan kappalainen, w. kirkh. R. Maunu Dahlström, kappalaiseksi Korpilahteen.

Kuopiossa. Loukokuun 31 p:nä pidetyssä kappalaisen waa-lissa Limingan emäseurakunnassa on enimmäkseen huudot saanna kirkkoh. apul., wara kirkkoh. R. J. Hällfors. — Wirkawapaus myödytettiin yhdeksi kuukaudeksi Pyhäjärwen kirkkoherralle Zachris Castrénille. — Asetettiin: kirkkoh. apul. J. J. Bergh toimittamaan, Castrénin wirkawapaus-aikana, kirkkoherran wirkaa Pyhäjärvellä. — Waaliin pantuna kirkkoherran wirkaan Kesälahdelle: 1) kirkkoherra Peltjärvellä E. A. Sandgrén, 2) kappal. Ouluksa, wara kirkkoh. Johan Wäxwall ja 3) kaupungin saarnaaja Joensuuksa, wara kirkkoh. A. F. Alander.

Kuulutuksia.

Medelst offentlig entreprenad auktion, som ej mindre härstädes än inför Magistraten i Willmanstrand anställes den 22 innevarande Juli kl. 11 f. m., utbjudes till den minstfordrande, emot då företeende behörig borgen, uppförandet af en ny och reparation af särskilte äldre eldstäder uti krono spinnhusets i nämnde stad byggnader, enligt dertill uppgjort kostnadsförslag slutande sig

*) Diksemmin: Jälkeemme tulevaiset saawat nähdä j. n. e.

Å tvåtusen etthundra tretton mark 60 penni. Wiborgs
Landskontor, den 9 Juli 1863,
B. INDRENIUS.

N:o 1767

E. Olsoni.

Sulkifessa auktionissa josta tämän kuun 22 p. kello 11 e.
p. p. toimitetaan niin hyvin täällä kun Lappeenrannan Mais-
traatissa, tarjotaan vähimmän maaliwalke urakalle, tafausta
vastaan, yhden uuden ja muutamiin entisiin uusien rakenta-
minen Lappeenrannan ruunun keitruhuoneessa, esityksellisesti
2113 markan, 60 pennin tulungilla. Wiipurin Maankonto-
rissa 9 p. heinäkuuta 1863.

B. Indrenius.

E. Olsoni.

Medelst offentlig auktion, som här anställes den 20:de
innevarande Juli kl. 11 f. m. utbjudes till den minst-
fordrande på entreprenad särskilte reparations arbeten å
invalid kommanderingens i Kyrrölä by och Mohla socken
kasern byggnad, enligt dertill uppgjort kostnads för-
slag, slutande sig å sexhundra aderton mark; Och bör
behörig entreprenad borgen vid auktionen företes, vid
äfventyr att anbuden annors lemnas utan afseende. Wi-
borgs Landskontor, den 3 Juli 1863.

B. INDRENIUS.

(2) 2

E. Olsoni.

Sulkifessa auktionissa täällä Maankonttorissa 20:nä p.
nykyistä heinäkuuta kello 11 e. p. p., tarjotaan vähimmän
maaliwalke urakalla muutamia forjauk töitä sotawäen kasarmi
kartinolla Kyrrölän kylässä, Nuolan pitäjässä, esityksellisesti
618 markan tulungilla. Ja ovat säännölliset urakan täyttä-
misen takaukset Auktionissa edesannettavat, sillä haastella
ettei huutoja muutoin warteen oteta. Wiipurin Maankonto-
rissa 3 p. heinäkuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 1691

E. Olsoni.

Huutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som anställes uti denne stads
Packhus Tisdagen den 28 innevarande Juli kl. XI. f. m.,
försäljes till den mestbetalande konfiskerade ej mindre 2
käril med 80 kannor 13 gradig utländsk spri, med vilkor
att densamma från Landet utföres och att anbuden derå
underställas General Tull Direktionens pröfning, än äfven
6 mattor med 51 L^{ts} 4 ^{ts} bladtobak, 3 mattor med 14
L^{ts} 2 ^{ts} sämre the samt 6 L^{ts} 16 ^{ts} krut; hvarom lu-
gade köpare härigenom underrättas. Wiborgs Sjötull-
kammare, den 8 Juli 1863.

Carl Sal. Sundman.

Th. Langenskiöld.

(3) 2

Yksityisiä ilmoituksia.

Abonnement N:o 5.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 15 Juli 1863. Billette für Herren å 30
Kop. Silb. find an der Kasse zu haben.

Anfang 7¹/₂ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst,

E. Wild.

Wiborg till Björneborg.

ALMA,

Capt. M. H. Mårtensson 60 Laster

med det första hitväntad från St Petersburg kommer att
taga fraktgods härifrån till Räsö eller Björneborg. När-
mare underrättelser lemnas hos

(3) 1

Paul Wahl & Co.

Subscribenter å

Familjevänner

Månadsrosen

Illustrirter Hausschatz, och

Die Perlen

behagade med det snaraste uttaga ankomne fortsättnin-
gar i C. G. Cloubergs Bokhandel.

(2) 1

Musikalische-Abendunterhaltung

für Orchestermusik.

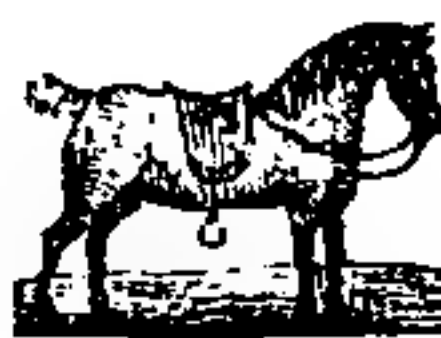
Jeden Donnerstag in St Anne Promenade.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.

E. Spöhr.

Ein Fortepiano zu vermietten å 2 R. pr.
Monat im Societätshause.

Pferde & Equipagen zu kleineren Ausfahr-
ten, Visiten etc. zu haben im
Societätshause.

Löydetty.

Yksi pienempi summa rahaa, on löydetty kaupungin ja Pu-
nasen lähteen väliltä, jonka oikia omistaja woipi tafaifin
saada Genral Weiroffin rengiltä.

Möötämänä.

En ny mindre båt för 10 rubel, i Wiborgska första-
den, gården N:o 62. (3) 2

En trilla uppå Linealer hos Bagar

(3) 3

Wickman.

Myytävänä kaikkia Suomenmaan kirjakauppois-
sa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa:
(J. W. Villja ja Rumpp. kirjakaupantaja-yhtey-
den Turussa kustantamia.)

Piispa Frans' Mik. Franzenin Saarna sunnuntaina sefsage-
sima: Jumalan sanasta ja sen vaikutusta estämisestä syistä.
N:o 73.

Pyhityksestä. N:o 74.

Herran rukous tapauksista Schillingiltä. N:o 75.

Mikä on Parannuksen tekeminen? N:o 76.

Jumalan wahwa perustus. N:o 77.

Waimon Siemenestä N:o 78.

Leppäpäivän wäärin käyttämisen seurauksista N:o 79

Kristus, Torinen palvelia. N:o 80.

Ruin yksi kirja sisältävä 25 kappaletta kerralla
ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1
Markalla ja 60 pennillä.

Höyrylaivan kulku Wiipurin ja Kuopion välillä.

Mantainen Höyrylaiva "Mlio" tulee tulewana kesänä sään-
nöllisesti kulkemaan Wiipurin ja Kuopion wälillä, käyden sekä
mene- että tulo-matkalla Lauritsalassa, Puumalassa, Sawon-
linnassa ja Leppäwiroilla.

Lähtö-ajat tulewat olemaan:

Wiipurista josta Maanantai kello 6 edellä vuolen päivän,
Kuopiosta josta Torstai kello 5 e. p. p. ja tulee laiva, joka
ottaa kuljettaaksensa sekä kulkioita että kuletus-tavaraa, mutta
ei ole tarkoitettu hinausta warten, mene-matkalla lähemään
Lauritsalasta kello 3:den paikoilla. Wiipurissa Toukokuussa
1863.

Jestokunta.

Ångbåtsfart emellan Wiborg och Kuopio.

Jernångfartyget "ALIO" kommer att under
instundande sommar göra reguliera turer emellan Wiborg
och Kuopio, anlöpande, såväl under fram- som återresan
Lauritsala, Puumala, Nyslott och Leppäwirta.

Afgångstiden blifwer:

från Wiborg hvarje Måndags förmiddag kl. 6, från Kuopio
hvarje Thorsdags förmiddag kl. 5; och kommer far-
åtget, som medtager passagerare och fragtgoods, men ej
är afsedt för bogsering, att omkring kl 5 om aftonen
afgå från Lauritsala under bortresan. Wiborg i Maj 1863.

Direktionen.

Höyrylaiva Walamo

tulee tämän vuoden purjehtimisen aikana josta wiikko kulke-
maan Pietarin ja Sortawalan wälillä, käyden niin mennessä
kuin tullessa Lyyssinassa (Päähtinälinnassa), Konewitsassa,
Räffälmesssä ja Walamossa.

Lähtöpäivät ovat:

Pietarista josta Perjantaina kello 9 aamulla.

Sortawalasta josta Sunnuntaina kello 9

Paitfi sitä menee höyrylaiva 23 (11) päivästä Kesäkuuta
Elokuun 11 päivään (Heinäkuun 30 päivään) asti josta Tiis-
taina Pietarista Walamoon, käyden waan Lyyssinassa ja Ko-
newitsassa rannassa, ja lähtee seuraavana päivänä samoin
Konewitsan ja Lyyssinan kautta tafaifin Pietariin.

Wiipurissa, M. A. Ziliatufsen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i u t a:
Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:
Zilliafuksen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikonttoreissa.

N:o 29.

Perjantaina 17 päivänä Heinäkunta.

1863.

O t a w a

jälkimäistä puolta vuosikertaa saapi tilata täällä
Wiipurissa Herra M. M. Zilliafuksen kirjapai-
nossa ja kaikissa maamme postikonttoreissa 2:lla
Markalla 72:lla pennillä.

Wiipurista.

Käkösalmen kirkkoherra-wirkkaan kuuluu ole-
wan hakijoita: w. t. kontrakti-prowasti, mag:r R.
Kr. Stenius Saarijärveltä; Jämsän kappalainen,
kirkh. Imman. Robert Wallenius, ja Padasjoen
kirkkoherra Maunu Ingman.

— **Wankia Weaporiista** olemme kuulleet
taas soitettavan tänne Kuopioon, niinkuin w.
1855 ja 56." Näin kertoo Tapio, ja tähän tie-
dämmä lisätä, että ainoasti pohjoisimmista (Du-
lun ja Kuopion) lääneistä elinkautiseen wanki-
teen tuomitut laitetaan Kuopioon; waan kaikista
muista lääneistä samallaiset wangit wiedään Mit-
feliin.

Woipiko sodasta Suomellen olla muuta kuin haittaa?

Semmoinen on kysymys, johon Litteraturbladin
jalo toimittaja kehoittaa jostaista ymmärtäväistä
ja rehellistä Suomalaista oman tuntonsa mukaan
vastaamaan, — ynnä sanoo syystä, että waikenemi-
nenki tässä asiassa ei ole wiaton, koska muutamit
ruotsikieliset eiwät jätä mitään sopiwaisista tilai-
suutta käyttämättä, näyttääksensä suomenmaan ha-
laawan jälleensä wanhiaan yhdistykseensä Ruotsin
kanssa. Nämä ilmoitukset owat ruotsalaisista leh-
distä kulkeneet loitommin, wieriwän lumi-kinojen
tawoin matkalla saaden uusia lisäyksiä, — niin että
eräässä ranskalaisessa lehdessä, 26:nnelta p. tou-
kok., luetaan muun muassa: Suomen suurruhtina-
maan käytöksestä on Wenäellä hywin wakainnen
pelko.

Suometar ja etenkin Hels. Utiset owat kyllä jo
wiitonneet, kuinka mahdotonta se nykyään olisi,
että Suomen maa tämmöisenään voisi erotettaa
Wenäestä. Niin kauan muka kuin Pietari on
Wenäen pää-kaupunki, ei Wenät voi sallia wento-
wieraan wallan rajaa niin lähelle kuin Rajajoki
on, nykyinen raja Wenättä vastaan. Jos taas
Kymen raja, miten 1809 vuoden rauhaa ennen,
tai Tasulan raja (Kananajan tienoilla Wiipu-
rin ja Lappeenrannan välillä), miten vuosien 1721
ja 1743 välillä, tulisi rajaksi jälleen, niin edellis-
sessä tapauksessa koko Wiipurin lääni eli n. k.
„Wanha Suomi" ja koko Saimaan kanawa ero-
aisi Suomesta, ja jälkimäisessä tapauksessa (Tas-

ulan rajan kautta) käwiisi milt'ei vielä surjemmin.

Wää-astia kuitenkin, jota nyt aiomme jokaiselle suo-
malaisellen ja semmiinfin umpi-suomalaisille lufijoll-
lemme mieleen teroittaa, on se että kun Suomen
maa, Wenäestä erotettua, nykyisen waltioollis tilan
mukaan warmaankin ei sopisi yhteyteen muun wal-
takunnan kanssa kuin Ruotsin, niin Suomen nyt
walweille pääsnyt kansallisuuden tunto — jos ei
loukkauntui ja nukkui jälleen, kuitenkin — tie-
tysti saisi vielä enemmän wastustusta kuin nyt.
Ruotsin entinen walta maassamme se muka on,
joka on tehnyt ja nytte vielä tekee Suomalaisen
kansallisuuden waurastumisen työn niin waikaksi
ja wastahakoiseksi. Mitä eikö siitä olisi odottami-
nen, jos Suomi uudestaan tulisi waltioolliseenkin
yhteyteen Ruotsin kanssa. Tämä kieltämättä olisi
suurin onnettomuus, mikä sodasta Suomelle voisi
syntyä, ja siitä Jumala meitä pelastakoon!

Tällä ei ole sanottu että Suomi ei olisi kiitollis-
suuden melassa Ruotsia kohden siitä siwistyksestä,
la'in-laatumuksesta ja hallitus-järjestyksestä, mikä
sieltä olemma perineet. Waan mitä nämä kaikki
merkitseiwät jos itse kansallisuus häwiäisi, jos Suo-
men kansaa ei enää mainittaisi maan päällä muuta
kuin Ruotsin kansallisuuteen yhteen sulaneena, —
jos Suomen sulo-kieltä ei enää kaiku muuta kuin
tuoskin oppineiden kieli-tulkijoiden huulilta, —
jos Suomen kirjallisuutta ei enää syntyisi uutta
eikä löytyisi muuta kuin oppineiden kirjastoissa ehkä
Kalewala, Kanteletar ja semmoiset esi-isten uros-
teokset! — Ei, ei, — ei Suomen mieli, ei sydän
sitä siedä ajateltunakaan, sen-wähemmin todenpe-
räiseksi tefo-asiaksi.

H. K. K.

Kirje Kankaan Pekalle.

(Lähdetetty)

Muistanethan, weliseni! kun ennen vielä kesken-
kaswusena ollessamme lauleskelimme ja lueskelim-
me „Suruwirsiä Suomen kielen tilasta", joita mo-
niaat kansalaisistamme jo silloin niin kuiwana ai-
kana saivat ulos muutamia painonki kautta. Waan
sittemmin tuli niin kireä aika ettei saanut julki-
sesti suulla puhutuksi sitä vähemmin painon kautta
ulos tuotetuksi sanakaan tästä surkuteltawasta kieli-
seikasta. Sillon kuului waan rasakas huokaus mo-
nenki ajattelewan miehen rinnasta lähtewän, muis-
taissaan niitä monia „tuomis-konttia", mitä täytyi
ehättää, jos oli mieli saada sillä kertaa aikaa lisä-
tyksi sen werran sille ruotsia lufewalle herra-retka-
leelle kun joku toki pitäjässä löytyy, että ennätti
wilahtamaan kirjan sisälle. Muistanethan welis-
seni eräänki talon isännän runoa, joka silloin eli
samalla tilalla kuin nykyisin naapurin Jussi, jossa
muun muassa kuulu:

„Saadakseni selwän siitä
 Paperista pienosesta,
 Hajin haufia halulla,
 Mita lailla ahwenia,
 Siitte wirstaa wiiftoista
 Heti juoksin herran luokse.
 Herra kysy kynnykseltä
 Kohta khyökin rappusilta
 „Mitä kontissa kopyisi? — —”
 Tuossa funnolla kumarin
 Sitte wirtkoin wietäwäni.
 Rauwan lahto kontin päälle,
 Totta pieneksi tokahti
 Koska päätänsä punalti:
 „Kiire on nyt kiefawita,
 Tätä khyökkihin kalasi
 Tule tiistaina takaisin.”
 Mänin päänä määrätynä,
 Wieden woita wakkaseissa,
 Lahnoja oil laukkuseissa
 Jok' oil entistä isompi,
 Bowellaan oil pitkä pattu. —
 Suuri nauru suusta pääsi
 Heti herralta herahsti.
 Saadesaan sanoi minulle:
 „Nyt on aikoa ololta
 Seikkojasi selwitellä j. n. e.”

Koko tätä runoa en nyt sinulle kirjoittanut kuin olisi taitanut kirjeeni wenyä liian pitkäksi ja luulen sen sinun vielä ulkoasti muistawan. Muistanerhan weliseni miten yhsinkertaisimmat pitivätkin ruotsin kieltä juuri kuin pyhänä kielenä; sentähden sen sitä oppi wähänki solkkaamaan puheessa rupepi pian ymmärtämättömäksi somassa kielessämme, joita sinäki weliseni lienet monta nähnyt. Nyt on tullut aika että ei kieltämme halweskita, waan miten se paraiten woisi tulla oikeuksinsa, siinä on vieläkin erimielisiä. Se waan nyt on selwä, ettei kanssamme enään usko ainoastaan ruotsia pyhiteykksi kielesi, jolla ainoalla on walta kirjoittaa ja tuomita tähän asti ollut, waan tuntee oman kielensäki taipuwan niihin asioihin. — En nyt enää näitä täällä fertaa enempi sinulle kirjoittaa, eikä täältä tähän aikaan nyt kuuluffaan mitään erinäistä, se on waan yleinen mutifeminen: „Runhan Suomi wiimenki pääsis walta-kieleks, kyllä siitte monelta nappiherralta taifinan wanne katkeais.”

Oma weljesi
 Olo Wuorinen.

Ketä on, Suomen kansallisuuden kannalta katsoen, walitseminen edusmiehistöön waltio-päiwillen?

Helsingin uutiset syystä muistuttaat kuinka tärkeätä, kansallisuuden kannalta, on ketä walitaan asia-mieheksi nyt waltio-päiwien kokountuwista Suomen säädyistä. Aatelis-säädyistä ei nyt ole puhuminen, — koska walitsemista siinä säädyistä ei woi syntyä muuten kuin että jonkun aatelis-su'ulla'illinen edusmies itsestään luowuttaa waltio-päiwä-miehen oikeuden ja walitsee sijaansa toisen miehen. Talonpoikaissäädyistä niinkään ei tässä tarwita pitkälti puhua, koska arwattawasti edes Suomen pol'etun kansallisuuden koroituksesta talonpojat, jotka suurimmaksi osaksi owat umpi-suomalaisia, toki liewät edistykseen päin. — Jutun pää-temppu on siis millaisia miehiä walitaan pappe- ja porwari-säädyistä.

Ulkon haarojen näin ollen, ei siis liene liiemmaista, jos wilahdetaan toskohan todella Suomen walistuneimpien pappien ja porwarien parwessa on paljo Suomen kielen ja kansallisuuden ystäviä. Uskomma marmaankin että etenki nuoremmissa näi-

den säätyjen jäsenissä on monta hywinkin harrasta ja innokasta kansallisuutemme puolustajaa; waan helposti ymmärretään, että me emme woi niitä kaikkia tuntea. Toiwominen siis olisi, että eri seuduilta tämä tulisi ilmi, esim. sanoma-lehdissä. Sitä warten me nyt tässä te'emmä alun, luettelemalla niitä porwari- ja semminki pappis-säädyn jäseniä, jotka meidän tietten owat kansallisuudenfin asiassa niin waurastuneet wakuutuksessa, että täydellisesti voidaan luottaa heidän ei Suomen kansallisuutta ja kansallista siwistystä jättämän takapajullen. Nämä arwoisat miehet, joiden muutama waltio-päiwä-miehelle tarpeellista taitoa ei kukaan epäilne, owat seuraawaiset:

Papissäädyistä:

Alopæus, Maun. Er., kirkkoherra Jualla, rowasti ja tähdestön jäsen;

Bergh, Julius Immanuel, Limingan kirkh., rowasti y. m.

Behrath, Al. Gust., kappalainen Jääskessä, w. kirkherra.

Cannelin, Gust., kirkh. Sääksmäellä, rowasti ja tohtor.

Europæus, Andr. Joseph, kirkh. Viperissä, tohtori, kontrakti-prowasti y. m.

Hadzell, Joh. Matth., kirkh. Moolassa eli Pohjariistissä, w. t. kontrakti-prowasti y. m.

Hofdahl, Otto Ferdin., kirkh. Walsjärwellä, rowasti.

Jugman, Andr. Wilhelm, Olinwelin kappalainen, tohtor y. m.

Lampén, Joh. Kristian, Jumaluus-opin lehtori Kuopiossa, tohtor.

Lindström, Joh. Adolph, Wampulaan (Suittisten kappeliin) nimitetty kappalainen, w. kirkh.

Stenbäck, R. Fredrik, kirkh. Kuortaneella, kontrakti-prowasti y. m.

Porwariisäädyistä:

Hadman, Joh. Fredrik, kauppaneuvos ja ritari, Preussin konsuli Wiipurissa.

Mölsä, Jak., pormestari Sawolinnaassa.

Ohrn, Robert Isidor, politian pormestari Wiipurissa, ritari.

H. K. K.

Wiipurin Pamaus,

Kolmas Luku:

Wiipurin piiritys, Watikiwen lähätkä ja Wenäläisten ensimmäinen rynnäkö.

(Ole D. K:n kirjasta: "Opiksi ja Suwiksi".)

Silloin, niinkuin nytkin, oli Wiipurin kaupunki kaakkois-puolella sitä salmea, missä Torkelin rakentama linna seisoi pieneessä saareessaan. Etelä-puolella oli meren lahti, josta Uuraan salmen kautta tullaan aawalle Suomenmerelle. Pohjois-puolella kaupunkia taas oli Suomen-wedenpohja, joka luoteesen päättyy Sawolan salmeen, mutta kaakkoa kohden pitkin kaupungin kumetta lähettää kapeneewan laistaleen, nimeltä Salakkalahdi. Kaupunki, joka siis ainoastaan kaakon puolelta yhtyi mannermaahan, oli ollut helppo warustus-warkeilla lujentaa, ja luultawaa on, että jo ennen Tottin aikoja jonkun-moinen wallitus oli ollut suojelussena Wenäläisten päällekarrauksia vastaan; muntoin olisi waikea ymmärtää, kuinka Muetaweljekset eli Dominkanit olisimat jo w. 1450 uskaltaneet tänne luostarin rakentaa. Mutta se muuri, minkä Tott nyt pari kymmentä vuotta sitten oli rakennuttanut, oli täydellinen kiwestä tehty linnoitus, jonka rinteenstä kohosi useita wanhoja torneja. Tämän warustuksen takana kofosi Rnuutti Boose ne wähäiset womat, mitkä tässä hädässä olivat saatavana. Waan

etewimmät ritarit ja päälliset palvelijoinensa olivat jo saapuville tulleet, ja niiden seasja mainitaan Henricki Gerikinpöika Big Pohjois-suomen laamanni, Tönnö Gerikinpöika Tott, Maunu Grille, Maunu Laurinpöika, cräs Winholt niminen luultavasti Saksalainen sekä useat muut. Myöskin piäpa Maunu oli sinne jättänyt palvelioitansa, joiden lukumäärä oli kuudesta kymmeneä. Lisäksi alkoi talonpöikia kokeontua lähieistä maakunnista. Ensimmäiset olivat rajaseutujen paikalliset, mutta nämä enimmäkseen osaksi lähtivät taas tieheensä. Sitä vastoin ennättivät jo Uusmaalaiset paikalle, vaikka niiden sotakunto, kuten kohta saamme nähdä, ei ollut juuri kehuttava. Näillä voimilla oli ainakin ensimmäistä puuskaa kestäminen. Samalla aikaan piti Pöosse huolta Länsi-suomen suojeluksesta, jos vihollinen yrittäisi samota sinne asti. Cräs Bentti Niilonpöika lähetettiin Wiipurista Rymijöelle valmistamaan murroksia ja suojelus-wärkkiä. Hän palasi kohta taas Wiipuriin, ja Klaus Gerikinpöika Horn Etelä-suomen laamanni, sekä Herman Fleming Louhisaaren herra asetettiin wahia pitämään Rymijöella. Turun seuduilla oli rahwas warustaimallaan; mutta puute oli ritareista ja ase-miehistä, jotka olisivat voineet johdattaa talonpöikien joukkoja ja lisätä heille uskallusta. Lokakuun 1 p. marssivat kaikki Turun läänin „wapaat miehet“, Turun ohitse. Cräs Sewerin eli Syörinki niminen heitä johdatti, ja piäpa sinäsi heidän lippunsa uuskon ja isänmoan suojelemiseksi.

Pyhän Mathens'en päivänä, Eysk. 21 p., olivat Wenäläiset alkaneet lewittää leirinsä Wiipurin etelä-puolella.

„Heitä tuhansia Wiipurin edustalla löytään, Koko kentän rakentawat värkkiä täyteen;” — kertoo ruotsin riimikronika. Kolme ensimmäistä wiikkoa piirittivät kaupunkia ainoastaan itä-puolelta, ja länsi-puolelta oli Wiipuri vielä wapaana ottaamaan vastaan ne lisäwäet, mitkä tulia lappasivat kaudesta Suomen maakunnista. Vihollinen sillä aikaa walmisti piiritys-wärkkinsä ja tutki lähieiset saaret ja seudut. Kaupunkilaiset puolestaan tekivät muutamia ulosfarauksia. Wiikolla Lokaf. 4—10 pp. välillä tapettiin muutamilla saarilla noin 40 Wenäläistä, ja Winholt tefi toisen retken samalla onnella. Mutta Wenäläiset jo alkoivat kiertää Suomenweden-pohjaa ja pyrkiä Lawolan salmen yli, sulkeakseen Wiipurin länsi-puolelta. Tätä estääksensä lähetettiin yöllä maanantaita vastaan, Lokaf. 11—12 pp. välillä, retkikunta ulos kaupungista Lawolan seuduille. Johdattajina olivat Niilo Pentinpöika, Maunu Grille ja Winholt; muassa seurasi 100 aatelis-palvelijaa ja noin 800 Uusmaan talonpöikaa. Matka käwi weneillä kolme neljänneestä peninkulmaa luoteesen, missä Lawolan salmi wiepi wedet ulos Juustilanjärwestä. Salmi joka meidän aikoina on muutunut Saimaan-kanavan suuksi, oli etelä-osassaan weneen-fululle kelmollinen; mutta sen pohjois-päässä, noin pari wutta wirstaa ylöspäin oli kofski, joka kutsuttiin Watifiwen- eli wanhoissa firjoissa Watufiwen-koskeksi. Tämä paikka mainitaan oleen Wenäläisten tavallinen ylikäntämä, kun he tahtoivat Wiipuria kiertämällä samota sisämaahan. Mahdollista on, että Wiipurilaiset tällä kertaa olivat tänne laittaneet muutamia warustus-wärkkiä estämään vihollisen päästöä lännemmäksi, ja retken tarkoitus ei ainakaan näy muuta olleen, kuin wastustaa Wenäläisten tuloa salmen yli.

Mutta asia käwi warfin onnettomasti. Tuskin oli maalle noustu weneistä, niin tuli huuto että Wenäläiset lähestyiwät. Uusmaan talonpöijat kohta ryntäsivät weneisiin toinen toisensa päälle, niin että toinen puoli aluffista uppoontui. Sitä was-

toin aatelis-palvelijat tekivät wiholliselle miehunnista watarintaa, sillä aikaa kuin wesi muutamista weneistä taas tyhjennettiin. Joukko Wenäläisiä tapettiin ja Uusmaalaiset alkoivat jälleen rohjentua. Mutta nyt tuli isompi Wenäläis-woima; aatelis-palvelijain täytyi peräytyä rannalle päin, ja talonpöijat syöfiyiwät taas pakoon weneistään. Tämä Uusmaalaieten wettio pelkurius tuotti tuhon kaikkille. Noin 100 talonpöikaa hukui. Aatelis-palvelijoista ei tullut takaisin kuin 8 tai 10, ja muiden seasja olivat kaikki Maunu piäpan palvelijat, paitsi kofkia ja wiittä miestä, kaatuneet tai wangiksi tulleet. Wangiksi myöskin joutuivat Niilo Pentinpöika ja Maunu Grille. Mutta Winholt pelasti itsensä sillä, että hän köyden avulla wedsessä laahasi weneen perästä. Tämä Watifiwen onneton lähäkki synnytti paljon mieli-sarwautta Wiipurissa. Pöosse oli äisään talonpöikien kelmottomuudesta ja wakuutti, että jos 400 Uusmaalaista kuulewat äänen kahdesta Wenäläisestä, he muka oieti pötkiwät pakoon. Sotain sytyä hänellä näkyy olleenkin; sillä paljas sanoma tästä onnettomuudesta hajotti meiksi 150 Porwoon-lääniläistä, jotka matkalla Wiipuriin jo olivat tulleet Säkijärvelle. Pahinta oli, että Wenäläisillä nyt oli wapaa päästö Lawolan salmen yli, josta heitä joka heikki täytyi odottaa saartamaan Wiipuria lännen-puolelta. Tämä warottu asia käwifin warfin pian toteen.

Jo luultavasti toisena päivänä tefi Wenäläisten pääwoima itäiseltä eli Pantsharlahden puolelta ensimmäisen rynnäkönsä kaupunkia vastaan, tuoden risu-wihkoja, tankoja ja tikapuita. Kaupunkilaiset tekivät woimallista ja onnellista watarintaa. Kahdella lipulla wiholliset tunkeusiwat Mustaweljes-luostarin editse muurin ja meren välille; mutta he ajettiin wäkiwoimalla takaisin ja palasivat leiriinsä. Juuri pääwoiman peräytyessä, ilmaantui toisella puolen kaupunkia se osakunta, joka oli kiertänyt Suomenweden-pohjaa. Heitä oli paitsi jalkawäkeä noin 450 ratsua, jotka nyt asettuivat saartamaan Wiipuria lännen puolelta.

Kirje-waihto. R. Aug. Sahlberg'illen Hämeenlinna: Kattawu 7:8 lappale Otawaa sanotaan olewan täältä lähdettyinä huhtikuusta alkaen, milloin tilaus tuli tänne. Nyt on kuitenkin uudestaan laitettu kaikki edelliset numerot vuoden alusta asti. Jos siis vielä olisitta kaipauksessa Otawaa emme tiedä muuta neuwoa kuin kysyä kunnioitettavalta postihallitukselta.

Kuulutuksia.

Fredagen den 24 (12) i denne månad, klockan 5 est. midagen, sammanträder Inqvarterings-Komitén å Rådhuset; hvarom vederhörande underrättas. Wiborg den 14 Juli 1863.

På Inqvarterings-Komiténs vägnar:

ROBERT ÖRN.

Brand-Kommissionen sammanträder å Rådhuset Thorsdagen den 30 dennes klockan 5 est. midd., hvilket vederhörande till efterrättelse kungöres. Wiborg den 14 Juli 1863.

På Brand-Kommissionens vägnar:

ROBERT ÖRN.

Suutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som anställes uti denne stads Packhus Tisdagen den 28 innevarande Juli kl. XI. f. m., försäljes till den mestbetalande konfiskerade ej mindre 2 käril med 80 kannor 18 gradig utländsk spri, med vilkor att densamma från Landet utfores och att anbudet derå underställas General Tull Direktionens pröfning, än äfwen 6 mattor med 51 L^{ts} 4 ^{ss} bladlobak, 3 mattor med 14 L^{ts} 2 ^{ss} sämre the samt 6 L^{ts} 16 ^{ss} krut; hvarom hugade köpare härigenom underrättas. Wiborgs Sjö tullkammare, den 8 Juli 1863.

Carl Sal. Sundman.

Th. Langenskiöld.

Yksityisiä ilmoituksia.

Abonnement N:o 6.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 22 Juli 1863. Billette für Herren à 80 Kop. Silb. sind an der Kasse zu haben.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Vauxhall.

Sonntag den 19:ten Juli 1863.

HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair-Chor. Herrn zahlen 25 Cp. Sr. M., Damen 10 Cp. Sr. — Damen in Begleitung von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um 10 Uhr fängt der Ball an.

S. Wild.

Subscribenter à

Familjevänner

Månadsrosen

Illustrirter Hausschatz, och

Die Perlen

behagade med det snaraste uttaga ankomne fortsättningar i C. G. Cloubergs Bokhandel.

(2) 2

Söndagen den 19 Juli

kl. 4 eft. m.

anställes af härvarande segelsällskap

KAPPSEGLING

emellan kajen framför ångbåtskontoret och det s. k. batteriet samt tillbaka; och sker närmare öfverenskommelser härutinnan före afseglingen. Afgiften för hvarje båt är 4 mark.

Allmänheten till efterrättelse meddelas dessutom, att ångbåten "Pontus" vid samma tillfälle sluter sig till segelsällskapet, och medtager passagerare mot en afgift af 1 Mark för hela resan.

Söndag den 19 p. Heinäsk.

kl. 4 iltap.

toimeen saattaa täkäläinen purjeseura

Kilpaa purjehtimisen

höyriläin-konttorin edustalla kivilaiturin ja n. k. paterin välillä sekä takaisin; ja tapahtuu lifenwi sopiminen tästä ennen purjehtimaan lähtemistä.

Oleisille tiedoksi ilmoitetaan itäpäitse, että höyriläine Pontus samassa tilaisuudessa yhdistyy purjeseuraan, ja ottaa mukaansa matkajia 1:den Markan maksusta koto matkan.

БЪГЪ ВЪ ЗАПУСКИ НА СУДАХЪ

будетъ, въ Воскресение 19-го числа Юля, въ 4 час. по пол., отъ набережной при парходной конторѣ до такъ называемой батарей.

Подробныя инструкции сообщаются участвующимъ до отплытія.

Участвующій съ лодкою платитъ одинъ рубль сер.

Wiborg till Björneborg.

ALMA,

Capt. M. H. Mårtensson 60 Laster

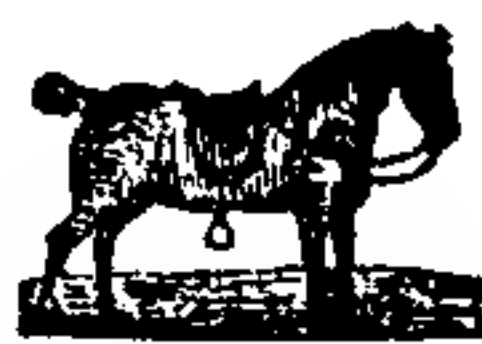
med det första hitväntad från S:t Petersburg kommer att taga fraktgods härifrån till Räfsö eller Björneborg. Närmare underrättelser lemnas hos

(3) 1

Paul Wahl & C:o.

Ein Fortepiano zu vermieten à 2 R. pr. Monat im Societätshause.

(3) 2

Pferde & Equipagen zu kleineren Ausfahrten, Visiten etc. zu haben im

Societätshause.

Wuokrataan.

Uti gården N:o 67 inom fästningen, tillhörig Doktor C. Sallmén, uthyres nu genast 6 rum jemte kök och nödiga uthus; om vilkoren kan öfverenskommas med Packhus-Inspektoren A. Hirn.

(3) 1

Nu genast 2 rum med egen ingång i Handlanden A. W. Schuschins gård inom f. d. fästningen.

(3) 1

Myötämänä.

En ny mindre båt för 10 rubel, i Wiborgska förstaden, gården N:o 62.

(3) 3

Kruutii,

kaiffia fortia myhdään kaupungissa kartanossa N:o 89

P. Koscheleff.

ПОРОХЪ

разныя сорта, продается въ Городѣ, домъ № 89.

(3) 1

П. Кошелевъ.

Myytävänä kaiffissa Suomenmaan kirjakauppoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa:

(J. W. Villja ja Rumpp. kirjakustantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Sumalan ilmeistyminen lihassa. N:o 81.

Ystävänä Perhe-kunta N:o 82.

Wiifi Sumalista ja hengellistä wirttä. N:o 83

Luominen. N:o 84.

Jesuksen Kristuksen Sotamies. N:o 85.

Luonnollinen ihminen. N:o 86.

Wanha Taikana. N:o 87.

Pitku Suo-wiljelijä. Wuntamia yhteisiä neuvoja suo- ja niitty-wiljelyksessä, toimitti M. M—n. N:o 88.

Wastaus tähän tarpeeseen fyysmiin: Mitä minun pitää telmän, autuaasti tullakseen? N:o 89.

Kuin yksi kirja jäsältävä 25 kappaletta kerralla ostetaan, myydään kaiffi tässä luetellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Höyriläine Pontus

lähtee sunnuntaina 19 p. Heinäkuuta Wiipurista Uuraasen kello 6 aamuyölella ja kello 8 iltayölella, sekä Uuraasta Wiipuriin kello 8 aamuy. ja kello 9 iltay., ja mukana seuraa samana päivänä, kello 4 iltay., kilpaa purjehtivat weneet n. k. Pateriin asti, ottaen Pontus Matkajia mukansa 1:den Markan maksusta edes ja takaisin.

Hackman ja K:o.

Ångslupen Pontus

afgår söndagen, den 19 de Juli, från Wiborg till Trångsund kl. 6 f. m. och 8 eft. m., från Trångsund till Wiborg kl. 8 f. m. och 9 eft. m., och medföljer samma dag, kl. 4 e. m. kappseglingbåtarne till det s. k. batteriet, medtagande Passagerare mot en afgift af 1 mark för fram och återresan.

Hackman & C:o.

ВИНТОВАЯ ШЛЮЗКА ПОНТУСЪ

идеть въ Воскресение 19-го Юля изъ Выборга въ Транзунтъ въ 6 ч. утра и въ 8 час. вечера, и въ тотъ же день въ 4 час. по полудни. Сопровождаетъ лодки, участвующія въ бѣгѣ въ запуски до такъ называемой батарей и обратно. Желающіе, могутъ воспользоваться этою поѣздкою за 25 коп. сер.

Гакманъ и К-о.

Wiipurissa, M. A. Villiakuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 29.

Rouju-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

O t a w a

jälkimäistä puolta vuosifertaa saapi tilata täällä Wiipurissa Herra M. M. Jiljakuksen kirjapainossa ja kaikissa maamme postikonttoreissa 2:lla Markalla 72:lla pennillä.

Wiipurista.

Edusmiesten waali kaupuntimme porwari-säädystä kohta lähestywiin waltiopäiviin tapahtuu täällä 5:tenä päivänä tulewassa kuussa, niin kuin järempänä olewa asianomainen kuulutus näyttää. Asia on tärkeä, me uskomme ettei täälläkään olla puutteessa miehistä, joilla isänmaan yhteinen paras tulee olemaan pää-määränä sellaisessa tärkeässä tilaisuudessa kuin waltiopäivillä, emmekä myös epäile, ettei porwaristomme tarffai edusmiehikkinsä niitä, joilla woipi olla paras kätystys isänmaan totisesta parhaasta. Enji sunnuntaina, 26 p:nä t. k., tulee myös kirkonkokous suomen kirkossa, jossa maa-seurakunnan on walittawa keskuudestaan walittamies talonpojan säädyn edusmiehistä kunnastansa walitsemaan.

— Ilma nykyisin ei ole ollut juuri soweljasta heinäu teolle, kun melkeen joka päivä on vähän sataanut, eikä ole erittäin lämminkään ollut.

Uuraasta, 12 p. Heinäk. Kaikki on epä-wakaista tässä maailmassa. Jo useampia vuosia olimme rauhassa, toimitimme tyytyväisinä wirkaamme ja kauppaamme, tietämättä rauhattomuudesta ja tunsimme itsemme niin onnellisiksi, mutta nyt on rauhamme mennyt. Elämme nyt kuin sodassa, näemme harmaita takkia joka silmän-räpäyksessä, kuulemme huutoja, rumpujen tärinää ja pysyhin laukausta, saamme warjella weneitämme ja kalujamme — sanalla sanoen kaikki on muuttunut. Kohtaemme saa enään rauhassa wiettää päiwiamme niissä taloissa, jotka olemme omin käsin ja omin woimin rakentaneet, joissa olemme eläneet niin monta onnellisia päiviä ja joissa olemme nähneet lapsiamme kaswawan maamme kansalaisiksi. Meidän (Rawansaarelaiisten) täytyy siirtyä pois taikka „kuninkaan” maahan, Uuraan saarelle, taikka toisiin saariin. Hyvä kuitenkin, että meille on huoneistamme luvattu maksua; tosin katteralta tuntuu jos ilmaiseksi saisimme ne jättää sota-wäen waltaan. Riittymme on jo sotamiesten ja he käyttävät sen ekserinkipaisiksi. — Rawansaaren pohjoiseen puoleen rakennetaan suuri pateri ja johon sanotaan asetettawan noin 100 tykkiä, niillä karfoittaakseen nenäkkäitä wihollisia. Myös Hanstein-saarella on rakettu pieni pateri, sieltä muka lähettääkseen luotia Kuorisalmen kautta tulewiin wihollisiin. Sielä tulee olemaan waan 8 tykkiä. — Soturia on täällä noin 3000 ja vielä enemmän sanotaan tule-

ne tulewan. Hanstein-saarella on niitä muutama sata. He asuwat telteissä, tekewät työtä paterissa, ekserawat ja ampuvat. Tästä wasta päiwillä räyhä. Suurin osa näistä sotureista on wanhoja miehiä, jotka jo ennen owat kokeneet sota osaksi Sewastopolissa. Urhollijilta he eivät näytä, jobon syys osaksi lienee heidän kirjawuus ja se, että jo muutamia vuosia owat olleet koti-tienoillaan talonpoikina. — Uusi rahan pyyntö on meillä näinä aikoina ollut. Kiwiä näet upotetaan salmiemme suihin, sillä tawoin tehdäkseen pääseminen niiden läpi mahdottomaksi. Eräs wenäläinen kauppias on ottanut sen tehdäkseen, kuinka paljon hän siitä saa en tiedä, mutta niille, jotka hänelle kiwiä tuovat ja hanffiwat, sanotaan hänen maksawan sylestä 10--12 rupl. hop. Kiwi-kauppa on nyt yleinen kesä-työ täällä. Ei ainoastaan meikäläisiä ole siihen ruvenneet, mutta myös naapuri-kylistä ja kaupunnista on tullut kiwen-wetäjiä. Mutta jos nämä kalliit kiwet täyttävät tarfoitustaan, sen tulee tulewaisuus näyttämään. Kiwet näet wiskataan waan weteen kunnos niistä syntyy semmoinen wuori että sen kuffula koskee weden pintaan ja silloin on upotus walmis. Mitä wirta ja jää wiimein tekewät, siitä ei näy huolittowan. Mutta mitä mä tiedän, sanoi rowasti, kenties se on paras upotus kuin woipi olla. — Laimoja on ollut hywästi, etenkin paljon suola-laimoja. Uusi walfamamestari on meillä nyt, sillä entinen jätti wirkansa luultawasti koska niin useilla oli sen oikean toimittamisen kanssa niin paljon tekemistä. Saappas nähdä jos uusi mestari saa elää rauhassa. Täällä on kyllä monta, jotka owat walmiit muistutuksiin ja moitteisiin. — Sanomalehtien lukeminen näkyy olewan hywällä kannalla, sillä tänne tulee 12 Otawaa, 2 Helsingin Uutisia, Suometarta, 1 Julk. Sanomia, Mehiläinen, Dulun Wiikko Sanomia, Luonnotar ja muutamia ruotsalaisia lehtiä. Kirjastoissa löytyy jo 280 niosta. Kesällä ei paljo lainata kirjoja, mutta talwella sitä enemmän. — Mutta täytyy nyt lopettaa kirje ja toiste sanella enemmän.

R. Wiltka.

Lahjoitusmaista Wiipurin läänissä.

(Jatko ja loppu n:sta 27.)

Surullisessa muistossa se aina pysyy, että armolliselle Keisarille on eteen johdatettu sellainen todettomuus, jotta kansa täällä olisi kapinallista. Armolliset säännöt ja kuulutukset wuodelta 1838 owat kowia sisällöltään. Mutta jos paremmin olisi asia selitetty, ihmisellisellä tawalla neuwo-teltu, ja kansa niinä kymmenenä wuotena tullut walmistettuksi asiaan, niin ei olisi mitään tällaista tapahtunut. — — — Häwityksellä ja ruoka-ainesten uloswiskaamisella suututettiin monet, niinkuin M. H.; waan että he olisivat kapinallista mieltä pitäneet, siihen heitä kukaan ei olisi woinut taivuttaa, jos waikka koko sotajoukolla heitä sellaiseen olisi piinattu ja lehoitettu. Siitä woipi jokainen pyhällä walallaan wakuuttaa. Suomalai-

set eivät pelkää milloinkaan mitään pahaa korkeim-
milta. Se on aina muistettava asia, että mitä
isompi herra, sitä hyväksyväisemmin se puhelee ta-
lonpojan keralla. Tämä on jokaisen suomalaisen
vakutus, ja tästä se saapikin alkunsa järkähtä-
mätöin rakkaus niihin. Ne ovat ainoastaan ne
alaisemmat, siltawoudista lähtein, jotka ovat an-
taneet herra-nimelle niin pahan merkityksen. Se
kuultiin aina Keisarin armollisista säännöistä, että
ne kehoittawat sopimiseen ja keskustelemiseen; mutta
talonpoikia kuitenki ruoskittiin, kuin he eivät piir-
täneet puumerkkiänsä alle siihen mitä he eivät näh-
neet; ja jos he olisivat nähneetki, niin mitenkä
suostua sellaiseen, jota he eivät voineet maksaa.
Niin olisivat he jo tehneet perillisenä maksamaan
velvollisiksi. Nyt ovat heidän perilliset kuitenki
wapaat. Kyllähän niitä tuli suuria herroja kontrah-
din tefoon; waan kukaan ei nähnyt, missä maa oli,
josta käskettiin kontrahtia tekemään, kuinka pitkälle
sen rajat ylettyivät, ja miltä se oli mistä kannatti
maksaa.

Wäljäärwellä on vähä maa-alaa ja maan laatu
huonoa, mutta manttali-luku on kofia. Olisko lam-
puodilla sama oikeus kuin kruunun talonpojalla,
saada wiljellä, missä wiljellä olisi woinut? Waan
kenties ottaa isäntä häneltä yhden eli toisen niittu-
kolan! Mutta tästä ei ollut kysymystä. Mitä hoi-
taja oli ilmoittanut, siihen täytyi kaikki tyytyä.
Kansalla sitä vastaan oli toinen ajatus. Silloin
eliwät vielä ne, kufka oliwat lufeneet 1811 ja
1817 wuotuiset säännöt. He tunfivat 1728 wuo-
tuisen weron-määräyksen ja fawat yhtähywin mak-
saa enemmän; ja kuin heidän piti kuittiloilla se
todeksi näyttää, niin niistä ei nähty, jos hänen
piti maksaa 1 eli 2 ruplaa, sillä siinä seifoi waan:
„00 wuotuinen wero on täydellisesti makfettu.“
Sellainen moniwuotinen käytös tefi, että — min
nykyistä weron määräystä moittittiin. Kuin wä-
hinki kysymys nousi siitä, että maa ei ollut mitattu,
ettei tietty missä tila oli ja kuinka pitkälle se ylet-
tyi, josta kontrahtiin piti käytämän, niin katsot-
tiin sitä suureksi kummaksi, kuinka woipi epäillä
herran rehelliisyyttä. Ei annettu eres kirjallista
wahwistusta, saapiko järkähtämättömästi pysyä en-
nen wiljeltyillä tilufillaan. Kansa tofin ei käyt-
täinyt kaikesa, niinkuin olisi pitänyt. Mutta
kuka tahtoo tawata puhdasta niissä missä mi-
tään puhdasta ei ole? Tosin oliwat Kahkolan ja
Tarpilan tapankset surkuteltawia; „mutta kuka on
heikko ja en minä myös heikoksi tule, kuka pahoi-
tetaan ja en minä pala (2 Kor. 11: 29.) Kuonno-
toin oli se luno, että sellainen kansa, joka vielä
on lapsuuden tilassa, mitä kristilliseen siwistykseen
tulee, piti olla esikuwona herrasmiehille, ja kuin
sitä lyöddään yhdelle korwalle, että se kääntäisi nöy-
rästi toisen korwansa, eli kuin joku ottaa silta ha-
meen, että sen pitäisi myös muut waatteensa an-
taa. Siksi pitäisi tofin tultaman (1), huolimatta
kuinka paimen tefee. Waan aina se on niin ollut,
että kuin paimen on huono, on lauma myös sel-
lainen; ja se ainakaan milloinkaan ei tapahdu,
että lauma johdattaa paimentansa. Juudan kan-
san esimerkki, josta pyhä kirja puhuu, on tähän
wakainen todistus. Maailma tuomitfee yhtähywin
siitä pahasta, mitä taphtuu, ja wiskaa syyn alai-
semman kansan päälle, ei eres epäillen, että hei-
dän lähin johdattajansa olisi wikapää.”

Tähän loppui ensimmäinen jaksso „Muutamia
wanhempia ja uudempiä tietoja Wäljäär-
wen pitäjän taloista ja tilufista“. Tuol-
lempana ehkä suomennamme toisenki jakson, joka on
Litteraturbladissa ruotsin kielessä ilmestynyt. Mitä
mainittujen lahjoitusmaa-talonpoikien tilan paran-

tamiseen muutoin tulee — siihen, että he saifivat
tilat omiffensa eli pääsifivät kruunun talonpojiksi —
ntin on E:bladin toimittaja, herra professori Snell-
man (nyt jo senaattori) selittänyt ajatufsensa asiassa
sillätawoin, että ennen kuin Suomen Hallitsian ja
Säätyjen sopifi tätä suurta asiaa ruweta ratkaise-
maan, täytyisi se ensin oikeuden kannalta olla kat-
sottu ja selitetty, millä perustufsella kofa asia ajan
waihetten suhteen on, ja kuinka se oikeudella nyt
woitaisi hyväksifi saattaa. Sillä siinä saattaisi ta-
pahtua wääräys lahjoitusmaiden isäntiä koftaan,
jos heiltä kadotettaisi omistus-oikeus jollain wäli-
waltaisella, mielitahtoisella tawalla. Nykyisessä lah-
joitusmaiden asukkaista on kufatiesi monta, joilla nyt
on kokonaan toiset tilukset kuin heidän esi-isillänfä sii-
hen aikaan kuin maat muuttuifwat kruunun maista
herrain maiksi, ja monta woipi myös olla, joiden
esi-isillä siihen aikaan ei ollut ollenkaan maata.
Senki suhteen on nyt wakia tawata koftuutta noin
tuostaan, jos jotain tekemään ruwetaan. Maan (lah-
joitus) isäntien ja maan asukasten oikeus pitäisi tulla
pääasiallisesti perustumaan siihen, mikä oli silloin
laillista heidän wälillänfä kuin Wiipurin lääni
eroitettiin Wenäjän maasta ja yhdistettiin muun
Suomen kanssa. Mikä silloin oli laillista heidän
wälillänfä, se olisi nytkin laillista, waan mikä sil-
loin laitointa, jos kofta käytännöllisesti wimaassa,
niin se olisi nytkin laitointa. Ne säännöt ja käs-
kyt mitä yhdistyksen jälkeen ovat tulleet, eiwat tulifi
mitään wakuttamaan, sillä silloin tuli lahjoitus-
maat Suomen lain alle. Kysymys on nyt sentähden,
minkälaiset maan omistajilla oli lahjoitus-kirjat sil-
loin kuin Wiipurin lääni pääfi muun Suomen yhy-
teyteen ja siis Suomen lain alle. Jos heillä sil-
loin oli luvattu sekä omistus-oikeus maahan että
myös weron-kanto-oikeus, niin on se oikeus heillä
nytkin, mutta jos taas ei muuta ollut kuin waan
weron-kanto-oikeus, niin se on sitte toinen juttu
ja asia niinmuodoin vieläkin awoin. — Näistä asi-
oista olisi Keis. Suomen Senaatin Dikeus-Osas-
ton annettava oikeuden kannallinen selitys ja lause
Suomen Säädyille kuin nämä waltiopäiwille tule-
wat. Wasta sellaisen selityksen saatua woisi se
olla mahdollista Säädyille tulla tietämään mitä
tehtävä on ja mitä ei.

Neitoseni.

Kaunis olet neitosein
Kuin kufka ilotarhan.
Sulle uhraan elämäin
Ja riemuifeni parhaan.

Kauniit ovat silmäsi
Kun sullo siin taiwaan.
Punertawat huulesi
Kuin mansikkaiset kankaan.

Kultaa ovat käherät
Ja kuni silkki hienot.
Kädet ovat pienoset
Ja samettisen lienot.

Oi, jos mulle tulisit,
Mä onnellisin oisin.
Jos waan minun olisit,
Mä laulaa aina waisin.

R. W. W—n.

Ulferrus kowan onnen woittaa.

(Kähetetty)

Se oli lokakuun 30 väiwä, taiwaan ranta oli
pilwetön ja sininen, aurinko paistoi lämpöfästi,
ilma oli tyyhi, kofa luonto näytti ikään kuin kesa
oli tahtonut jälleen peräintyä takaisin, kuin ran-

nalla"olija katseli yhtä wenettä (sillä kylä oli järwen rannalla) jossa soutaja souti kylän rantaa kohti. Rannalla olija piti silmälläään, keta soutajat mahtowat olla. Wene taukosi rantaan, siitä nousi rannalle kaffi nuorukaista, jotka oliwat tulleet metsä-töistään talwen tarpeita kotoilemasta. Rannalla olija wilahhti heidän silmiinsä, nuorukaisten filmistä näytti ystävällisyyttä ja sywemmin ajattelewaisuutta, he ottiwat firweensä ja läksiwät tiiruusti kotiinsa. Murinko vielä kultaissilla ruskoillaan kaunisti wuoren nyppylöitä ja puiden latvoja ja viimein katosi läntisiin rantoihin; pilwet alkoiwat lewittää itsensä ympäri taiwaan holwia ja tefiwät yön syksyisen yön kalttaiseksi ja tämä oli lauwantafi. Maamulla taas näki rannalla olle yölliset nuorukaiset kirkkotiellä käywan rinnatuksella ja pitävän puhetta keskenään, jota ei sallittu muiden kuulwan eikä he näkyneet juuri muista lufua pitävän. Nyt katsoi rannalla olle tarkemmin, että heistä oli toinen noin 17 vuoden iällä, näköjään, waan toinen vanhempi, sillä vanhemmalla oli rasakas waatekäärös kannettawana. Näin päästyä kirkolle se vanhempi katosi kääroksineen yhden herran saliin, waan se nuorempi meni kirkon ympäristölle käwlemään, odottain kirkon owien awaamista. Sitten kohtasi häntä yksi wanhanlainen waimoihminen, joka terwehti sitä nuorukaista lämpösellä ystävyydellä. Näin terwehdittyä nuorukainen puhui hänelle jotain, waimo kuului hänelle toiwottawan korkeimman apua ja johdatusta. Näiden sanojen aikana putoi joku pisara molempien filmistä ja he erosiwat. Jälkeen kirkon-menon nuorukainen jäi myös samaan saliin kuhun se toinen kääroksensa jätti ja kotiin tulo-matkalla se vanhempi niistä puheena olewista nuorukaista käwi yksin kirkkotietä, jotenki alamielisenä eli ajatukseensa. Maanantaina käwi jo huhu kylässä: „Peltolan nuori poika meni Luffarilaan kouluun, kirkko-tieltään jo jäi sinne." Sitten puhuttiin sitä ja tätä, kateet ja irwihampaat päättiwät hänestä tulewan maailman juoksijan, parempi-mieliset heittiwät koto seikan tulewan ajan tuomittawaksi, sanoen: „ahkeruus kowan onnen woittaa", ehkä tuost', ehkä tuost' joskus tulee pappi.

Nyt täytyy lufija odottaa siisi kun on kulunut kuukaudet kuitiski, kuin sanoma kuuluu: Jo wiettiin Lowlan kouluun. Nyt meni wuodet ilman mitään kuulumista eli mitään erinomaiesta, ajat yksi toisen perään yhtäläisyydessä, kunnes eräsnä Jouluuamuna kirkko tunkesi wäkeä täyteen, tawallisuuden jälkeen. Ilman mitään aawistamista ensi wirreksi lauletaan N:o 111, sen jälkeen papin saarnaamaan-meno-wirreksi Salmi-wirjistä wärsy: „Mun sielun siihen luottaa." Nyt kuiskaa yksi toisen korwaan: „Wieraita pappia tulee saarnaamaan, kuin on wieras wirsi". Nyt ei tahtonut ihmiset malttaa katsoa paljon kirjaan, waan aina wilah-taa kummonen pappi piti pötyyn nouseman. Wirren lopetettua nousee kyyryistään suoraksi pitkä kaunis nuori pappi, wakkia-werinen, musta-tufkanen. Kynttilän walo kuwasi hänen kolmen muotoiseksi, waan totuus kuwasi itsensä selkiästi hänen kaswoissa, rohkeuden ja urhollisuuden henki hymyili hänen silmissänsä, koto näkö oli mitä suloisinta nähdä. Nyt jokainen odotti malttamattomalla odotuksella hänen ensimmäisiä alku-sanoja, ehkä luultiin hämmästyksen häntä saawuttawan; waan se ajatus oli tyhjä. Se katseltawa olento, jonka päälle tuhansittain silmiä katsoi, se awasi nyt suunsa erinomaisella rohkeudella ja lausui raittiilla, forkialla äänellä, ja ensimmäiset sanat tekstistä kuuluiwat: Gloittkaat te taiwaat, riemuitse sinämaa! Nämät sanat awasi tuhannet korwat pasunan tawoin. Kadehtiat hämmästyiwät ja muisti-

wat wasta Runingas Dawidin sanat: „Tutkimat-tomat owat Sinun ties ja käsittämättömät Sinun neuwos." Hywänsuopaset ja rehelliset painoiwat myös päänsä penkin wiereen. „Se on herralle aiwan huokia, ett' tomust' köyhän forottaa".

Paljon olisi tämän saarnan sanoista puhumista, waan se tulisi liian pitkäksi sitä kertoa. Kirkosta päästyä, kussa kaffi kossu oli, niin ihmettelys oli puheena siitä nuoresta papista. Joku ääni kuului: „Mistä hän on niin paljon saanut rahaa, että lufi itsensä papiksi, koska meidän rikas rowasti sanoo itseltään menewän poikien kouluttamiseen monta tuhatta". Toinen ääni kuului: „Ei siihen niin erinomaisen paljon rahaa tarwita, sillä ahkeruus kowan onnen woittaa!"

Kotimaalta.

Helsingissä, kertoo H. U: set, on kaikkein odotus kääntynyt pian tapahtumaan keisarin käyntiin. Komitea on walittu, jolle on annettu toimeksi tehdä valmistuksia Suuriruhtinaamme vastaanottamista warten. Satamaan laitetaan laituri, johon keisarin höyrylaiva on laaskewa maalle; teaterin-raunioiden etupuoli peitetään lautaifella warjoistimella, johon sitten toimitetaan kaikenmoisia foristuksia, keisarillinen palatsi maalataan ja siiwotaan kaikin tawoin. Useista Uusmaan pitäjistä kuuluu, että niistä aiwotaan lähettää lähettiläs-miehistöjä Hänen Majesteettinsä luokse Hänelle tänne tultuaan alamaista kunnioitustansa osoittamaan. Niinkuintawallisesti kuuluu nytkin sen ohessa paljon wirallista liehumista olewan liikkeellä.

Warma tieto on tullut siitä, että toht. Ahlqwist on heinäkf. 9 p. nimitetty Suomen kielen ja kirjallisuuden professoriksi. Herra Ahlqwist on ensimmäinen Suomen kielen professori, joka on saanut keisarillisen waltuuden wirkaansa.

Sotawarustukset jatketaan täällä suurella innoilla. Batteria rakennetaan joka haaralle.

Kuulutuksia.

Samtliga röstägande borgerskapet i denne stad kallas härmedelst att uppkomma å Rådhuset Onsdagen den 8 instundande Augusti kl. XI. f. m. för att välja fullmäktige till den allmänna landtdag, hwartill Finlands ständer jemlikt Hans Kejserliga Majestäts nådiga Manifest den 18 nyssvikne Juni böra den 15 derpåföljande September sammanträda i Helsingfors. Wiborgs Rådhus den 13 Juli 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

Fr. N. Wilh. Poppius.

Koska Hänen Keisarillinen Majesteetti armoessa on käskennyt Suomen säädys kokoukseen waltioapäwiin Helsingissä tulewan Eynäkuun 15 päiw., niin Magistraatti tämän fautta kutjui kaupungin wermarieton kuntuhuoneeseen 5:tenä p. tulewaa Elokuuta kello XI. e. p. p. Magistraatin luona walitsemaan edeskäwiöitänsä mainituilla waltioapäwiillä. Annettu Wiipurin kuntuhuoneessa 13 tenä p. Heinäkuuta 1863.

Magistraatin puolesta:

Robert Örn.

Fr. N. Wilh. Poppius.

Yksityisiä ilmoituksia.

Abonnement N:o 6.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 22 Juli 1863. Billette für Herren à 50 Kop. Silb. sind an der Kasse zu haben.

Anfang 7 1/2 Uhr Abends.

Um gültigen Zuspruch bittet ergebenst

G. Wild.

Musikalische-Abendunterhaltung

für Orchestermusik.

Jeden Donnerstag in S:t Anne Promenade.
Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.
G. Spohr.

De som hafva att afyttra Gran- och Tallkåda i parti, behagade godhetsfullt insända prof jemte uppgift å priset till undertecknad i Målar Sepännikoffs gård.

Fritz Ullner.

Ne joilla on myydyä Ruusen ja Betäjän viikaa paljottain, jos olijwat hywät ja lähettäijwät sitä näytiksi hinnaan ilmoitufsen kanssa alafirjoitetulle Maalari Sepännikowan kartanossa.

Fritz Ullner.

Wiborg till Björneborg.

ALMA,

Capt. M. H. Mårtensson 60 Låster med det första hitväntad från S:t Petersburg kommer att taga fraktgods härifrån till Räfsö eller Björneborg. Närmare underrättelser lemnas hos

(3) 3

Paul Wahl & C:o.

Ein Fortepiano zu vermieten à 2 R. pr. Monat im Societätshause.

Pferde & Equipagen zu kleiner Auen sfahren, Visiten etc. zu haben im Societätshause.

(3) 3

NORTH BRITISH and MERCANTILE INSURANCE COMPANY LONDON och EDINBURG.

Stiftadt 1809

konstitueradt under Kungligt Privilegium och särskildta Parlaments Akter.

Tecknaat grunkapital L. 2,000,000 Sterling.
Reservfonden L. 1,374,000

Undertecknade, hvilka öfvertagit Generalagenturen för hela Finland, äro befullmäktigade att afsluta försäkringar mot brandskada till de billigaste præmier, och meddela beredvilligt närmare upplysningar.

Hackman & C:o.
General Agenter.

Wiborg i Juni 1863.

Northern Assurance Company

Eld- och Lifförsäkringssällskap i London

grundadt år 1856,

stadfastadt genom särskild parlaments akt.

Kapital 1,259,760 Pund Sterl.

Reservfonden 445,029 " "

Årlig inkomst 232,021 " "

motsvarande tillsammans öfver

Tretton Millioner Rbl S:r.

Försäkringar emottagas genom

Herm. D. Kröger.

Löydetty.

I portgången till Kommercerådet Hackmans nya stenhus invid tullkammaren upphittades en större dörrnyckel hvilken ägaren kan återfå å tryckeriet.

Wuokrataan.

Отдаётся, возлѣ Финской Церкви въ наемъ двѣ комнаты, въ домѣ Ивана Бекмана, спросить Девушку Амалию.

(2) 1

Uti gården N:o 67 inom fästningen, tillhörig Doktor C. Sallmén, uthyres nu genast 6 rum jemte kök och nödiga uthus; om vilkoren kan öfverenskommas med Packhus-Inspektoren A. Hirn.

(3) 2

Nu genast 2 rum med egen ingång i Handlanden A. W. Schuschins gård inom f. d. fästningen.

(3) 2

Myötämänä.

En ensitsig blankad chaise för billigt pris hos
(3) 1 Rådman Poppius.

En häst med redskap, trilla med kur, fyrhjulig kärre, kursläde och en öppen släde, till billiga priser. Närmare underrättelse meddelas uti Kronostenhuset, en trappa upp, midtemot guvernörskan Thesleffs gård.

Kuuti,

kaikkia sorttia myydyään kaupungissa kartanossa N:o 89

P. Koscheleff.

ПОРОХЪ

разныя сорта, продается въ Городѣ, домъ № 89.

(3) 2

П. Кошелевъ.

Myhtämänä

G. G. Cloubergin kirjakaupassa:

La'in-opillinen käsikirja yhteiseksi siivostykseksi. Kuotiksi kirjoittanut ja lisäyksillä korjannut J. Ph. Palmén. Suomentanut G. Lönnrot. 2 Markkaa 30.

Opiksi ja huwiksi. Lufemisiä Suomen perheille. Toimittanut Drjo Koskinen. I. 1 Markka.

Siivosten Oppi Kankaan Hyödyksi. Unfariin kielessä kirjoittanut J. Isoldos. Saksan kielestä suomentanut A. K. 50 penniä.

Meurman, Luottaako kotitarpeen Wiina-politto Rahavoittoaa? 10 penniä.

Dahl, Pelto maan ojituksesta ja Tiili-torvien tefemisestä. Suom. W. G. Jon. Dikotut ja esyubeella lisännyt A. Manninen. 1 Markka.

Kappaleita kokeneen maamiehen Muistikirjasta. 32 penniä. Steger, Historia Patanain kääntämisestä ja kääntymisestä. Toinen painos. 1 Markka.

Hengellinen Laulaja. Ensimmäinen wisko. 48 penniä.

Selban, Suomen termapoltoista ja kuinka se olisi parannettava. 1 Markka.

Förström, Kirjoituksia Laki-ajioista. II Protokollan näyteitä. 1 Markka

Muiden maiden marjoja III. Rawintolan Isäntä, H. Conscienc'ltä. 1 M. 60 penniä.

Larinoita Jhmistunnan historiasta. 12 penniä.

Ignell, N. Mensklige Utvecklingens Historia V. 7 m:k 20 penni.

Donner, O. Dikter. 2 m:k.

Frese, J. Valda Skrifter. 2 m:k.

Sederholm, Th. I. Finland, Berättelser. I. 3 m:k 60 p.

Backman, J. H. Handbok uti Twiste-utsöknings- och Rättegångsmål. 9 m:k 60 p.

Wilkie Collins, Namnlös. I. II. 6 m:k.

Lefnadsteckningar öfver de Utmärktare Personerna under Kriget emot Ryssland Åren 1808 och 1809. II. 2 mark 60 p.

Berättelser af I. (Förf. till "En ung slickas Historta). I. II. 3 m:k 20 p.

Hartvig, G. Lifvet i Hafvet. IV. 1 m:k 60 p.

Bäckström, P. O. Öfversigt af De Europeiska Staternes Historia sedan år 1813 II. 6 m:k 40 p.

Myhtämänä kaikkia Suomenmaan kirjakauppoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa: (J. W. Lillja ja Rumpp. kirjakaupantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Uusia Suomalaisia Wirsiä. Suomentanut —t—t—t— N:o 90. Ratsola. N:o 91.

Vähteistä. N:o 92.

Pihan hälu on kuolema esin asetettu, Saarnassa 1:nä sunnuntaina Kolminaisuuden päivästä. tohtori H. P. Hagbergiltä. N:o 93.

Karlo P. Hagbergin Saarna 18:nä sunnuntaina Kolminaisuuden päivästä: Rakkaudesta Jumalaan. N:o 94.

Hywää tarfoittawia wareituffia Wiinaa vastaan sekä Kerionus juopumuksen onnettomista seurauksista, muutamissa to-tiisissa tapauksissa esin asetettuja.

Kuin yksi kirja isältävä 25 kappaletta ferraalla ostetaan, myydyään kaikki tässä lueteellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Wiipurissa, M. A. Jilinfuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
penniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l l a t a a n:
Sillakuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikkialla maamme postikonttoreissa.

N:o 30.

Perjantaina 24 päivänä Heinäkunta.

1863.

Raha-kurssi.

Pietarissa 21 (9) Heinäk.

London	37, 37 ¹ / ₁₆
Amsterdam	181 ¹ / ₂ , 181 ¹ / ₄
Hamburg	32 ¹⁶ / ₁₆ , 33
Paris	387 ¹ / ₂ , 388

Wiipurista.

Wiipurin suomal. kirjallisuus-seura kokoukseen tiistaina, 4:nä p. tulevaa Elokuuta, alalleiskoulun huoneissa kello 7 j. p. p. valitsemaan johdattajaa Wilken koululle. Samassa kokouksessa on myös valittava asiamies seuran puolesta wannonomaan eräissä koukurssi jutussa.

— Maafunnasta näillä seuduilla kuuluu huonot sanomat. Menneellä viikolla, 17 päivää wastaan on ollut nimittäin kova halla ja pannut postaan ja herneiden warret ja ujoissa paikoin soilla ja alawilla luullaan wikoittaneen ruikittakin.

Uraan kansa-koulusta

on tavallisesti joka vuonna sanomalehdissä ollut vuosikertomus ynnä kertomus luku-wuoden lopussa tapahtuneesta tutkiosta. Tahdomme nytkin lyhykäisesti lufijalle kertoa sekä mitä viimeksi kuluneena luku-wuonna on koulussa opetettu ja harjoitettu että myös viimeisestä tutkiosta ynnä muista koulun kuuluvista ja koskewista asioista.

Viimeisenä luku-wuonna harjoitettiin: näkymysoppia, sisä-lukua, launo-, oiko- ja aine-kirjoitusta, puhe-ääneen lufemista, luwunlaskea forko-laskeun asti, uskonoppia, yleistä ja maamme historiaa, yleistä ja maamme maan-tiedettä, luonnon tiedettä, wiiwanto- ja mitanto-oppia, jossa oppilaille käytännöllisesti näytettiin mitantoa wainiolla, ja piirustusta. Oppikirjoina on ollut: uskonopissa: Lasten paras tarwara, Wiipurin Suom. Kirjall. Seuran toimittama Bibliahistoria ja Murman'in tekemä „Johdatus historialliseen uskonoppiin“, historiasa: Bredow'in „Ensimmäiset alkeet ihmiskunnan historiasa“ ja Hallsténin „Suomen historia“; maantieteessä: Ahlawiistin „Maantiede, kolmas paino“ ja Hallsténin „Suomen maantieto“; wiiwanto- ja mitanto-opissa: Blom'in suomentama „Wiiwanto- ja mitanto-oppi“; luonnon-tieteessä: Bergin „Oppikirja luonto-tietehesen“; luwunlaskeus: Wiwolinin oppikirja, Warelinuksen ja Jungerin luwunlaske-auluja. Sisälukussa ja puhe-ääneen lufemisessa on käytetty: Nutta testamenttia, Pääskysen pakinoita, Berlinin mainittua oppikirjaa, Kalewalaa, pientä painoa, y. m.

Lapsia oli koulussa viimeisenä luku-wuonna 31, nimitt. 23 poikaa ja 8 tyttöä. Loukokuun 13 p.

pidettiin koulussa julkinen tutkio, joka alkoi kello 9 aamupuolella ja päättyi kello 1 iltap. Tutkiossa oli koululasten kirjoitus- ja piirustus-kokeet saapuwilla koulu-pöydällä ja tapahtui itse tutkio siinä järjestyksessä oppi-aineiden suhteen kuin wäliaikainen opettaja oli esitellyt. Pöytäkirjan mukaan „huomattiin oppilasten menetykset lufutaidossa olewan, yleiseen sanoen, tyydyttävä.“

Tammikuun alusta Loukokuun loppuun asti oli, warjainaisen opettajan pois ollessa, herra ylioppilas M. Rakhonen wäliaikaisena opettajana. Koulun aloitetaan taas, jos ei rauhatoim aika sitä estä, tulewan Eynykskuun 1 päivänä.

Olemme nyt lyhyesti lufelleet mitä koulussa viimeisenä luku-wuonna harjoitettiin ja mitä oppikirjoja on käytetty, toiste tahdomme taas sanella niistä muutoksista sekä opetuksen että oppikirjojen suhteen, joihin warjainainen opettaja aikoo ruweta saadaksesen koulu toiselle, ajan-mufaisemmalle ja enemmin hyötyä kantawalle kannalle. Lasten käytös on yleiseen ollut kiitettävä ja kowempia rangaituksia ei ole tarwittu käyttää. Niin onkin heidän edistymisen lufu-taidossa ollut tyydyttävä, muutamien hywin kiitettäväkin. Koulussa on viimeisinä aikoina ollut kyllä lapsia, mutta kuitenkin oli toiwottawa että jokainen, joka suinkin woipi laittaa lapsensa koulun, panisi lapsensa opettamiseen ja siivistämiseen rahojansa, sillä jos sekin maksaa niin kyllä siitä nähtävä hyöty syntyy. Muuten otetaan kyyhyäin lapsia maksutta koulun. Mikä syyn lie: ne tähän muutamien huolimattomuuteen lastensa opettamisesta on waikaa sanoa ja sitä woidaan selittää monella tawalla, johon emme kuitenkaan tahdo ruweta, waan lopetamme kertomuksemme toiwossa että Uraan kyläläiset aikaa woittaaen tulewat harwaitsemaan sen hyödyn, jonka koulu jo on tuottanut, ja tulewat enemmällä lempeydellä kohtelemaan lasta, josta heidän tulee kiittää Wiipurin kauppiaita ja etenkin koulun nykyistä hoitajaa.

R. Wilka.

Kirjoitus kaukaiselle ystäwälle *)

(Lähetetty.)

Rakas ystäwäni! Ei nyt ole ajat niinkuin oli ennen, silloin kuin me wietimme niitä onnellisia ystäwyhden päiviä. Nyt on järkiään toisin, nyt sopii meidän maalle se entinen Norjan Suomalaisen walitus wirji:

„Koiria täällä korotetaan,
Palwellaan ja kuullaan,
Uskollist' ei uskotat
Ja rehellist' ei luulla.

*) Kirjoitettu luullaksemme jo noin viimeisten lumien lähtiesä Toim.

Surma seisoo suun ovelle,
Jos vielä puhut totta,
Onni kova kohtajaapi,
Jos tuosta selvän ottaa j. n. e..

On täällä niitakin kuin ovat huoneensa palovakuuttaneet siihen uuten vakuutusyhtyteen, waan mitäs siitä on, kuin syyni-paperit Torstaista toista ajastaitaa ovat maanneet sillä hywällään syynin pitäjän kaapiissa ilman seuralle siisään lähettämätä. Valomahintoja on tapahtunut, ja wahingon kärsineet ovat olleet toiwossa saada rahat pian käsiinsä. No menköön nyt walittamaan kenelle tahtoo. Täällä on monta muutaakin mutkaa tehty, waan kulas rohenee wirkkaa wierahille, muutoin „surma seisoo suun ovelle, jos waan puhuu totta,” ja mitä suomenkielen komitean vasta-lauseesen tulee, eli oikeemmin sanoen suomen kielen auttamiseen, niin ymmärtäväiset talonpojat ja oikiat herrat ovat aina suomen kielen puolella. Waan ne sudet lammashahjoissa sitosivat, jos saisiwat, suomenkielen päästämättömiin kahleisiin, niinkuin pahan Belsebubin, ne pelkivät sillä sen tyhjistä kootun heruutensa tyhjiin raukeewan, jos pitäis suomea firjoittaman, eivätkä saisi enää talonpojan firjoja (ruotsalaisia) lukeissaan niin suurellisesti mullistella muotoaan, niinkuin nyky-aikana. Kyllä sen näin viime firjeestäni että siellä on paljon parempi hallitus kuin täällä, siellä on seurakunnan läpi johdatettawat wangen-weto- ja wartioiminen aika siitä jo myyty awistionissa vähemmin anoa-walle, joka on wiimen niin supistunut, ett'ei tilalliset tarwitse maksaa mitään. Waan täällä on järkiään toisin, täällä on otettu hollitaloista wangen-kyyti-talot. Ja kuitenkin on wangen kyyti- ja wartioimis-kapat maksettu semmoiselle, joka ei tiedä wangen-kyydistä ja wartioimisesta ei niin mitään — ja se on kaikei julkinen wääräys. Sanottua seikkaa käwi muutama talonpoika ponnistamaan oikialle laidalle. Toitaa siinä olla nyt kipua kimpussa, pelkoa perässä, koska Gubernörin päätöksiä pidettiin piilossa. Waan näyttää taas sille että päämies talonpoikien puolella seis päätöset pysywan ikuisessa piilossa, ystäwyiden kadottamisen pelwosta ja myös pelwosta ulos sysäämistä korkeiman turwista, waikka ensin jostain koston himosta pani asiat alulle. — Nyt taas päätän kertoakseni siksä kuin toiste kerkiän, — woi hywin! toiwoo totinen ystäwäs Gosenin maalla.

Toivo, rakkaus ja usko.

(Suomennos.)

Luominen oli päätetty. Ensimmäinen ihminen, joka syvän unen sumuja syleili, terwehti ensi kerran autuaallisissa unissa olemuksen iloja. Silloin astui kolme kookasta enkeliä, katsellakseen suuren Luojan teoksia, makaawan ihmisen mafu-sijan eteen, terwehtien luomisen herraa rakkauden ja ilon tunnolla.

Heidän kumartuessa makaawaa vastaan, hämmästytti heitä ihmisen kauneus ja täydelliseksi tehty muoto ja he lausuiwat toinen toiselleen: — Totisesti seisoo ihminen enkeliä hywin lifellä, jos sielunsa puhuu saman puhtauden ja korkeuden kuin kaswonsa.

— Mutta, alkoi toinen, jonka otsa yskiwataisempaa ja korkeampaa loisti kuin toweriensä: Taiwaan asujan koristusta ei kuitenkaan ole suotu tommun lapselle, kas! häneltä puuttuu wapauden merkki, loistawat lentimet!

Surulla hawaitsiwat enkelit totisen weljensä löydön ja kuisuttivat hiljaisesti: — Tahtoiko jumalallinen mestari sillä osoittaa, ett'ei tommun lapsi

wielä ole ansaitsewa wapaata lentoa ja iloa autuudessa walon piirifunnissa?

Silloin kohosi lähellä olewasta pensastosta kotta ja halkaisi ilman leweillä siimillään ja katosi sitten päivän walaisemaan awaruuteen. Ja enkelit katseliwat, häntä ja alkoivat uudestaan:

— Kas wuorten lintua! Eikö hän ole wapaampi ja onnellisempi maan herraa? Ja katseleeko tämä kadehtimattaan tätä onnellisempaa päivän walaisemisessa senduissa?

— Astukaam', sanoi heistä yksi, jonka kaswot oliwat niin lempeinä kuin taiwas ja niin kauniina kuin aamurusko loistiwat: — Astukaam' Jehoowan eteen ja rufoilkaam' ihmisen puolesta, että hän niinkuin me saisi wapauden lahjan ja ei olisi kiinnitetty maahan niinkuin metsän eläimet ja mawat madot!

— Niin, me tahdomme lähteä jumalallisen mestarin luokse, hän on meitä kuulewal huusi kolmas, nostaan autuaan filmänsä, ja sinne lihoittiwat enkelit aamu-walon säteissä.

Mutta kuultuaan enkelien rukousta, oli jumalallinen filmä mielisuosiolla ystäwällisten walo-haahmojen päällä, jotka rakastawassa murheessa pitiwät huolta nuoresta, ala-ikäisestä ihmisestä. — Te anotte tommun pojalle walon asujainten onnen autuutta? lausui Jehowa: Mutta wiel' on wapauden onni hänen woimansa rajoja ulompana. Kaswata hänet tähän, muodostaa hänen sydämen teidän iloilte, on hänen olennon tarkoitus ja halu tämän, häneltä kielletyn onnen perästä, on side, joka yhdistää hänet henkien maailman kanssa. Mutta jos tahdotte, kosk' ajattelette semmoisella rakkaudella äsken luotua, hänelle, kuin woimansa waipuu, lentimenne lainata, niin olkoon wallassanne huojentaa onni kuolewaisen. Astukaa alas ja olkaa hänen johdattajat elämän alalla ja antakaa hänelle teidän läsnä-olonne kautta esimakua tulewasta onnesta!

Ja kohta iloitsiwat enkelit iloa täynnä, syleilivät toisiaan hartaammasti, lihoittelivat yhdistettyinä maahan ja astuiwat makaawan eteen. Ilonkyyneleitä filmät täynnä, paniwat he kätensä ihmisen rinnalle, niinkuin äänettömäksi walaksi.

— Oi sä, joka nyt unen sylissä lepää, alkoi nuorin enkeli: — Ajattele, kun sua elämän juoksulla moni waiwa, moni luoto kohtaa, ajattele sanaani! Noista lohdutettuna filmäsi minuun ja mä lainaan sulle lentoni, sillä helposti nostawat sun toiwon lentimet filmänräpäyksen jyryn yli ja wiewät sun waloisempiin sentuihin!

— Ja kun kerran päivän fuorma liian kowasti notkistaa sua, alkoi toinen, jolla oli kaswot lempeät: niin tule luokseni, mä tahdon helpottaa waiwasi! Rakkauden wahwa, uljas lento tunkee ihmellisellä woimalla elämäsi läpi ja wäsytämönnä olet sä hyvän hankkiwa ja edistäwä ja wielä enemmin täyttävä, kun kuolewaisen heikko käsi woi luwata!

— Ja kun ne hetket lähestywät, alkoi kolmas waloisassa korkeudessa, joina maallinen waiwa eli omatekemä onnettomuus uhkaa häiritä sua onnen, ilon nautinnossa, kun tunnet itsestä sidottuna siteissä, joita et itse woi aukaista ja harhailien elämän sokelossa huudat apua ja pelastusta: silloin turwaudu, oi kuolewaiista, lohdutettuna minuun! Uskon pyhät lentimet woittawat joka maan wallan ja nostawat sun yöstä ja pimeästä esiin iankaikisen isän rakastawalle rinnalle. Taiwaani on siinä filmänräpäyksessä sun, autuas woimani on sun ja sä käännyt rauhoitettuna ja wirkistettynä takaisin äitillisen maan powelle!

Niin lausuiwat enkelit ja furottiwat kätensä toisilleen pysyväksi liitoksi. Mutta Jehooma katsoi rakkaudella näitä yhdistettyitä ja wihki heitä ihmisen warjelus-enfeleiksi!

Kotimaalta.

Hämeenlinnasta puhelee „Hämäläinen" muiden kuulumisien mukana myös seuraawaisista jospaikaissa hywin mieleen pantawaa: „Waltiopäiwä" miehen waali täällä Hämeenlinnassa tapahtuu tämän kuun 29 p., niinkuin jo ennen olemme sanoneet. Emme ollenkaan tiedä mitä walisijat täällä arwelewat edusmiehestänsä; sen waan olemme kuulleet, ettei aiwota läbättää muuta kuin yksi edusmies tästä kaupungiasta, waikka kalli oli jo luvallista. Diklan miehen saanti on täällä, niinkuin tietääksemme monesla muusakin kaupungissa, arweluttawa asia. Se ei olekaan ihmeteltävä, kun yli puolen vuosisadan on kulunut ajastaijoja sitte wiimisen semmoisen waalin. Jos ennen oli tottumusta waltioasioissa, lienee se jo uusissa sukupolwissa kadonnut, semmenkin kun ylhäältä kauan jita on foetettu tukahuttaa.

Kalli oli tähän aikaan meillä ilon kehoitusta, jos ei tuo hirwiä lause, „sota wai rauhafo", yhäti istui sydämen pohjalla. Sillä kyskään miten käynee, kalliissa tapauksissa oli sota Suomelle ja sen edistymiselle hirmuinen asia. Wiimisen sodan häwitykset sattuiwat ainoasti Suomen laiwastoon ja muutamiin sotamiin; sen ne tekiswät nyhkin, jos länsiwallat yhätiään rupeiswät sotaan Wenäjää vastaan. Suomen maalle ei heidän haluttaisi tulla, kun sieltä kumminkin talweksi on pois wetäntyminen. Suomi, harwassa asuttu, on myös mahdoin elättämään suurempia sotajoukkoja. Mutta nyt uhkaawa sota näyttää warsin toiselta; sillä luultawa on että Ruotsi tulee länsiwaltain liittoon, ja luultawa on myös että Ruotsi laskee sotajoukon Suomeen, joka niin muodoin joutuisi sodan jalkoihin. Kalliista suurin onnettomuus kuitenkin olisi se mielen kiusaus, johon me Suomalaiset joutuisimme; sillä se sota olisi tosin riita weljesten välillä. Erittäin Hämeenlinnan kaupunki ja seudut, joita nyt oikein uhalla ruwetaan warustamaan, luultawasti tuliswät sotajoukkojen ja taistelun tansereksi, niin että näille paikoille sodan tulon ei suinkaan pitäisi kewytmielistä naurua herättämän. — Wiimiset sanowat ulkomailta luulewat tietäwänsä että Wenäjän wastaus länsiwalloille tulee olemaan rauhallinen, josta arwaten ei sota aiwan pikaan ole odotettawana. Mutta pikaan taikka myöhään, ei Suomen kansa epäile welvollisuudestaan, jos sodan rasitus sen kärsimiseksi on tulewa.

— **Kuopiossa** fertoo „Tapiio" seuraawaisen uutisen: „Waltio-päiwä" miehen waali oli täällä Raatihuoneessa wiime Tiistaina 14 p. t. k. Tästä ensiksi päätettiin walita Kuopion kaupungin puolesta waan 1 edusmies ja sille ruokarahaksi 3 r. päiwältä sekä 2 bewosen kyyti. Sitte toimitettiin waali huuto-lipuilla. Enimmät huudot tuliwat kaupiamiehelle Kurik Kellgren'ille, joka siis tulee waltio-päiwä mieheksi täältä.

Sitä tätä.

Gräs juutalainen tuli kerran rowastin taloon. Rowastin wanhin poika kysyi isältä: „Isä, mikä tuo on?" — „Juutalainen," wastasi isä. Kummastuneena huusi poika: „Mutta isä! onko tuo juutalainen? Onhan hän ihminen kuin mekin!"

Gräällä rouwalla oli papukaija, joka muun seassa oli opetettu sanomaan: hanrei (aisan-kannattaja). Nuori herra sattui käwilemään rouwan ta-

lon ohitse ja lintu, joka istui awatussa ikkunassa rupesti huutamaan: hanrei! hanrei! Herra seisahtui ja näki rouwan naurawan. Röyrästi otti herra hattunsa pois, fumarsti ja sanoi: „älkää pahasti pankol! Lintu erhettyy. Hän luulee minut teidän miehessenne.

„— Mitä sukua on sana muna?" kysyi opettaja eräältä koulu-pojalta.

„— Sitä en tiedä," wastasi poika hämmästyneenä.

„— Minä tarfoitan: onko se uros-sukuiesta, nais-sukuiesta taikka suwutointa?" kysyi opettaja uudestaan.

„— Sitä en voi sanoa, ennenkuin muna on haudottu pojiksi," wastasi poika.

Gräs isä oli käskenyt poikansa waiti olemaan kuin wanhat ihmiset puhui ja ei sekauntumaan heidän puheisiin. Jonkun ajan kuluttua wiettiin poika tutkia seisomaan päästäkseen kouluun. Harmaapäinen rehtori rupesti häntä kysilemään, mutta poika oli waan ääneti. Suuttuneena sanoi isä: „No, wastaa nyt! Kyllä sinä sen tiedät." Poika oli ääneti. „No mikset wastaa?" kysyi rehtori. — „Isä on kieltänyt minua lörpöttelemästä wanhojen ihmisten puheita pitäessä," wastasi poika.

K. Wilka.

Yksitoista ilmoituksia.

Abonnement N:o 7.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 29 Juli 1863. Billette für Herren à 80 Kop. Silb. sind an der Kasse zu haben.

Anfang 7 $\frac{1}{2}$ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Vauxhall.

Sonntag den 26:ten Juli 1863.

HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair-Chor. Herrn zahlen 28 Sp. Sr. M., Damen 10 Sp. Sr. — Damen in Begleitung von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7 $\frac{1}{2}$ Uhr Abends.

Um 10 Uhr fangt der Ball an.

S. Wild.

Att Enkan Hedengrens Urmakareverkstad, hvars Föreståndare jag är, numera är flyttad till Assessorskan Thesleffs gård invid paradplatsen här i staden, och att jag är försedd med godt urval af alla sorters ur samt emotlager reparationer å vägg- och fickur, sådant tager jag mig friheten den högtärade Publiken tillkännagifwa.

Joh. Jos. Stelzer.

Urmakare.

Että urmakarilefken Hedengrenin wersta, jonka johdattaja nyhjään minä olen, on muutettu Assessorska Theslewin kartanoon, tämän kaupunin paraattilatsin wieressä, ja että minulla on suuri warasto niin seinä- kuin tasku-kelloja, niin kuin myös että minä otan rakentaakseni kumpaisiakin, saan minä tämän kautta kunnioitetulle yleisölle ilmoittaa.

Joh. Jos. Stelzer.

Urmakari.

Daß das Geschäftslokal der Wittwe Hedengren, wessen Führer ich bin, von jezt ab im Hause der Assessorsin Thesleff bis à-vis dem Paradeplatz verlegt ist, daß ich mit einem gut assortirten Lager von aller Sorten Uhren versehen bin und annehme Anfertigung von Reparaturen von Taschen und Wanduhren, solches erwachte ich für meine Pflicht dem geehrten Publicum ergebenst anzuzeigen.

Joh. Jos. Stelzer.

Urmacher.

Lögnedtn.

En lång virkad penningbörs med ineliggande en mindre summa penningar, hvilken kan återfås å poliskammaren.

Wuokrataan.

Ett trädliider med 2:ne afdelningar uti gården N:o 55 i staden nära vallen ifrån den 1:ta instundande Septem-ber. Närmare å detta blads tryckeri.

(3) 1

Отдается, возлѣ Финской Церкви въ насѣмъ двѣ ком-наты, въ домѣ Ивана Бекмана. спросить Девушку Амалию.

(2) 2

Uti gården N:o 67 inom fästningen, tillhörig Doktor C. Sallmén, uthyres nu genast 6 rum jemte kök och nödiga uthus; om vilkoren kan öfverenskommas med Packhus-Inspektoren A. Hirn.

(3) 3

Nu genast 2 rum med egen ingång i Handlanden A. W. Schuschins gård inom f. d. fästningen.

(3) 3

Myötämänä.

En brun 2 år gammal, 10 kvarter hög hingst af god race och en röd 5 år gammal felfri vallack häst, samt en tvåsittsig ny resor ches jemte särskilte körredskap i läne-arkivarie A. Nikanders gård i närheten af röda brunn.

Ruskea 2 vuoden vanha 10 forttelin forkuinen ori hewonen, hmyää lajia sekä punanen 5 vuoden vanha, wihetön runna hewonen mynä kahden istutawa reperi fiesfi erinaisten ajo-kalujen kanssa läänin firjaeton hoitaja M. Rifanderin firtanossa lähellä punaista lähdeä.

En ensitsig blankad chaise för billigt pris hos Rådman Poppius.

(3) 2

En häst med redskap, trilla med kur, fyrhjulig kärra, kursläde och en öppen släde, till billiga priser. Närmare underrättelse meddelas uti Kronostenhuset, en trap- pa upp, midtemot guvernörskan Thesleffs gård.

(3) 2

Arutii,

kaiffia fortia myyhdään kaupungissa firtanossa N:o 89

P. Koscheleff.

ПОРОХЪ

разныя сорта, продается въ Городѣ, домъ № 89.

(3) 3

И. Кошелевъ.

Myhtämänä

C. G. Cloubergin firjakaupassa:

Gervinus, G. Det Nittonde Århundradets Historia, I. 5 mark 20 p.

Gervinus Inledning i Det Nittonde Århundradets Historia. 2 mark.

Nicander, K. A. Minnen från Södern. I. II., 10 m:k. 80 p.

Lindblad, J. M. Predikningar öfver Första Årgången af de år 1860 antagna nya Predikotexterna på Kyrkoårets alla helgedagar. II. 5 m:k 60 p.

Ignell, N. Religionsvetenskapliga Uppsatser I. 2 m. 20 p.

Kant, I. Om Själens förmåga att genom blotta föresatser blifva herre öfver sjukliga känslor. 80 penni.

Lindblad, J. M. Om tungans rätta bruk. Predikan. 32 penni.

Wilson, G. Menniskans fem Sinnens. En bok för den tänkande Ungdomen. 1 mark 40 penni.

Dierckx, J. Angående de två Språken i Belgien. 40 p:n.

Topelius, Z. Sångar. Andra Uppl. 4 m. 80 penni.

Govenius, L. J. Fregatten Norrköpings Expedition 1861—1862. 4 mark 80 penni.

Utlåtande och förslag rörande Folkskoleväsendet i Finland. 2 mark.

Sanson, H. Pariser Schavottens Historia eller Familjen Sansons Memoirer. Nionde Häftet. 80 penni.

Braddon, M. C. Aurora Floyd, Bankirens Dotter. I. 4 mark 60 penni.

Schwartz, M. S. Vänd Bladet, En Samling äldre och nyare Noveller. 3 mark 20 penni.

Menniskans Lefnadsförmödenheter, deras ursprung och beredning. En Farfars undervisande berättelser för veltgirig Ungdom. 3 mark 60 penni.

Bergstrand, P. E. Anteckningar i Fältmättningskonst, utgifna för Nybegynnare. 2 mark 40 penni.

Willkomm, E. Vid gröna Bordet, Fyra Kriminal Historier. 3 mark 20 penni.

Ada eller Hvar är ditt Fäste? Svenskt Original af E. R. (Förf. till Warnhems Ros, m. fl.) 2 mark 80 penni.

Dahl, F. A. Om Åkerjordens Afdikning och Tegelrörs-tillverkningen. 3 mark 20 penni.

Alcenius, O. Finlands Kärnvexter, ordnade i ett naturligt, System. 3 mark 60 penni.

Danielson, A. Praktisk Lärobok i Svensk Rättstafning till Folkskolornas tjenst utgifven. 80 penni.

Tulltaxa för Storfurstendömet Finland Banden. 8 mark 60 penni, häftad. 8 mark.

Pharmalopoea Fennica. Editio tertia. 4 mark.

Söyrywene Pontus

lähtee sunnuntaina 26:s Heinäk. Wiipurista Uuraasen k:lo 6 aamup. ja k:lo 8 iltap. sekä Uuraasta Wiipuriin k:lo 8 aamup. ja k:lo 9 iltap., tehden samana päivänä kello 3 iltap. huvi-matkan Juustilaan. Matkaja-maksu edes ja takaisin on 2 Markkaa.

Hackman ja Rumpu.

Ångslupen Pontus

kommer söndagen den 26 Juli att afgå ifrån Wiborg till Trångsund kl. 6 fm. och 8 eft., ifrån Trångsund till Wiborg kl. 8 fm. och 9 eft. och gör samma dag kl. 3 eft. en lusttur till Juustila. Passagerare afgiften för fram och åter resan 2 mark.

Hackman & Co.

ВИНТОВАЯ ШЛЮЗКА ПОНТУСЪ

ходить въ Воскресение 26-го Июля изъ Выборга въ Транзунтъ въ 6 ч. утра и 8 ч. вечера, изъ Транзунта въ Выборгъ въ 8 час. утра и 9 ч. веч. и въ тотъ же день въ 3 ч. по полудни она дѣлаетъ поѣздку въ Юстила. Плата туда а обратно 50 коп сер.

Гакманъ и К-о.

Jöyrylaimain Liike.

Ångfartyget WIBORG,

fördt af kapt. Th. NYSTRÖM,

afgår från S:t Petersburg till Wiborg hvarje Thorsdags morgon kl 9 1/2.

.. Wiborg till Fredrikshamn & Helsingfors hvarje Fredags morgon kl. 4,

.. H:fors till F:hamn & Wiborg hvarje Söndags morgon kl. 6, och

.. Wiborg till S:t Petersburg hvarje Måndags morgon kl. 9.

Ångfartyget VICTORIA,

fördt af kapt. H. I. HANSSON,

afgår ifrån S:t Petersburg till Wiborg hvarje Lördags morgon kl. 9 1/2.

.. Wiborg till Lovisa & Helsingfors hvarje Söndags morgon kl. 4.

.. H:fors till Åbo hvarje Måndags morgon kl. 8.

.. Åbo till H:fors hvarje Måndags eftermiddag kl. 8.

.. H:fors till Lovisa & Wiborg hvarje Onsdags morgon kl 6.

.. Wiborg till S:t Petersburg hvarje Thorsdags morgon kl. 8.

Ångfartyget AURA,

fördt af Kapten C. C. CONRADT,

afgår ifrån Stockholm till Åbo hvarannan Tisdag

.. Åbo .. Helsingfors .. Onsdag.

.. Helsingfors .. Wiborg .. Torsdag.

.. Wiborg .. S:t P:burg .. Fredags

morgon kl 9.

.. S:t P:burg .. Wiborg .. Tisdag.

.. Wiborg .. H:fors .. Onsdag.

.. Helsingfors .. Åbo .. Torsdag.

.. Åbo .. Stockholm .. Fredag.

Närmare upplysningar å härvarande Ångbåts-Comp-toiret.

Wiipurissa, M. M. Jiliasuksen firjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 30.

Nousu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Wilken Poulun hoitajan virkaan, johon ha-
kemus-aika meni ohitse viime perjantaina, on tie-
temme ilmoittainu määrätysä ajassa 6 pyrkivää
ja, päivää myöhemmin, seitsemäs.

— Porsoon tuomioprowastifunnassa viime tiis-
taina pidetyssä papis-säädyn valtiopäivä-miesten
valissa, jossa oli saapuilla 8 valittijaa ja yhdeksäs
kirjallisesti, ja kuki valitsi 6 kirkkoherraa ja 2 kap-
palaista, huudot jakautuivat seuraavalla tavalla:

Valituista Kirkkoherroista sai

Rowasti M. Gr. Moprenus Juolta, 9 huutoa; Papt-
reskin kirkh., rowasti Borenius, ja Moolan rowasti
Sadzell, 7 ääntä kumpiki; rowasti Joh. Fredrik
Bergh Rantasalmelta 6 h.; rowasti Hofdahl Walf-
järwelta ja kontraktiprowasti Lindeqvist Sysmä-
stä, 5 kumpainenki; Murmijärwen kirkh., professor
Granfelt 4 h.; rowasti Adolph Siren Hauhosta 3;
rowasti Kremer Pyhtäältä ja tuomioprowasti, toh-
tori Lindh, 2 ääntä kumpiki; ynnä 4 muuta yh-
den huudon kuki;

Kappalaisista taas sai

W. kirkkoherra Snellman Helsingin kaupunnista,
5 huutoa; w. kirkkerrat, mag:r Nordström Jitistä
ja Rosenqvist Paptreskista, 3 h. kumpiki; w. kirkh.
Putkonen Tuusulasta, 2 h., sekä 4 muuta yhden
huudon jokainen.

Wiipurin ja Käfsälmen eteläis rowasti-funnissa
viime torstaina niin-ikään oli samallinen wali,
ja edellisessä (Wiipurin) rowastifunnassa — jo-
hon myös H. Vlh. piispa, ollen Antrein seura-
kunnan kirkkoherrana, oli toimittanut wali-setelin
puolestaan — kuuluu melkeen samat kirkkoherrat
kuin Porsoosaki saaneen enimmäkseen huudot. Tu-
omioprowasti kuitenkin sanotaan saaneen enemmän
ja rowasti Borenius vähemmän huutoja, Porsoon
rowastifunnan suhteen. Kappalaisista valittiin w.
kirkh. Nordström Jitistä ja Besonius Suomennie-
meltä.

— **Kirkkoherran-walin** saarnat Ilusikirkon ja
Kymmin seurakunnissa ovat määrättyt alettavaksi 30
p. elokuuta.

— „Suomen waltaministeristön sihteerille ilmoitet-
tua, että lakitieteisministeristön wirtakirjastossa
Moskowassa säilytetään iso joukko kirjateoksia, jotka
koskewat Wiipurin läänin, aina siihen aikaan asti
kun se yhdistettiin Suomen kansa, ja siitä joh-
dosta pyydettyä, että mainitut kirjateokset saatai-
siin ulos, jätettäväksi keisarill. senaattiin, on laki-
tieteisministerin apulainen ilmoittanut, että mai-
nitussa wirtakirjastossa säilytetään: 1:ksi 499 ni-
osta ja 37 sitousta Wiipurin läänin koskewia kir-
jateoksia, jotka sisältävät monellaisia etu-oikeuksia
ja awoimia kirjeitä sangen isosta elähytteestä (int-
regse) sekä muitaki fantasiaa weroulaskusta, tul-
liaisista, ruunun ylöskannoista ja maksuista sano-
tussa maakunnassa; ja 2:ksi 28 päivä- ja 63 pöy-
täkirjaa kammarikollegion konttuorista sekä niihin

kuuluvat 6 nippua kirjateoksia, jotka sisältävät
Suomea, Wiroa ja Liwinmaata yleisesti koskewia
wehkeitä; jonka ohessa mainittu ministerinapulai-
nen myöskin on ilmoittanut, että lakitieteisminis-
terin puolelta ei mitään estettä kohtaa kaikkien yl-
lämainittujen kirjateosten poisantamiseen wirtakir-
jastosta; ja keis. senaatti on, waltioministeristön
sihteerin pyynnöstä, jättänyt wirtatoimittawan
amanuenssin Otiopiston kirjastossa, kielitieteen toh-
torin J. E. Waarafen, joka tätä nykyä olostaa
Moskowassa, etsiskelemässä siellä olewista wirta-
kirjastoista Suomenmaata koskewia historiallisia
fantasikirjoja, welvollisuudeksi ottaa vastaan kaikki
yllämainitut, keis. senaatille tarjotut, kirjateokset
sekä pitää huoli niiden lähettämisestä Suomen tul-
liwirastolle Pietarissa, jonka toimella ne laitetaan
sieltä tänne.” Niin kertoo S. J. S. — Siis on
toivo saada tarkoin selitetyksi millä kannalla Wi-
ipurin läänin lahjoitus-maiden tila oli vuotta 1812
ennen, jolloin ne tulivat jälleen yhdistykseen muun
Suomen kansa, ja millaisena näiden mantujen
luonnollisesti siis nytki pitäisi olla.

Kuinka papis-säädystä waltio-päi- willen edusmiehiä walitaan?

Hämäläinen n:ssansa 28 on syystä muistuttanu
että armollinen käsky, jotta paitti piispoja pitäisi
Suomen waltiopäiwille papiaston edusmiehiksi tulla
„hyksi pappi kustaki prowastifunnasta,” ei lie „sa-
nallisesti seurattawa; sillä sen kautta joutuisi wan-
hat tawat ja säännöt laimiin. Ensiksi on papis-
tolla kahdessa ja kolmessakin prowastifunnassa oi-
keus walita yhteisen edusmiehen. Sentähden on-
sin ollut tapana sekä Ruotsissa että Suomessa että
hippafuntain papiasto on suostunut walitsemaan
wisin lufumäärän edusmiehiä, niin Turun hippa-
funta 4 ja Porwoon 2, jonka tähden Porwoon
waltiopäiwillä pappis-säädystä ei ollutkaan enempi
kuin 8 jäsentä (niistä 1 piispa ja 1 piispan siat-
nen). Toiseksi on kappalaisilla, jos ei wät tahdo
kirkkoherrain kansa yhdistyä walitsemaan, lailli-
nen oikeus jokaisessa hippafunnassa walita oman
edusmiehensä. — Porwoon waltiopäiwillä nousi
tyksymys kuinka pappis-säädystyn enempi saataisiin jä-
seniä, ja annettiin papiaston lussakin hippafunnassa
itse suostua asiasta, arwattawasti lakien ja ase-
tusten jälkeen.”

Tähän woimme lisätä että Porsoon hippafun-
nan papiasto kokouksessaan vuonna 1817 päätti
hippafunnastaan tulewiin waltio-päiwiiin walitta-
waksi niin, että neljännes osa papis-säädyn edus-
miehiä waltiopäiwillä olisi kappalaisia ja muut 3
osaa kirkkoherroja. Tosin he myöskin määräsivät että
kaikkiaan pitäisi olla 8, siis 6 kirkkoherraa ja 2
kappalaista, Porsoon hippafunnasta. Waan koska
nykyisessäki Porsoon hippafunnassa on 14 rowas-
tifuntaa ja siis kaikkiaan, K. Majesteetin armolli-
sen waltiopäiwä-kutsunusfirjeen mukaan tästä hip-
pafunnasta saapi tulla 14 pappia, niin luulta-
wasti ja toiwottawasti papiasto ei tyhdytään enää

wähempään edusmiehistöön, mutta, miten Turun arkhi-hippafunnan hallitus myös sehoittaa, walitsee niin monta edusmiestä kuin mahdollinen on. Siten waltio-päiwille tulisi papis-säädystä, paitsi 3 piispaa, 41 muuta pappia, koska muka Suomessa on 41 rowasti-funtaa.

Waan kuinka näitä 41 pappia nyt on walitseminen? Jos Poroon hippafunnan järjestys-suuntaa seuraamme, — joka lie ainoa ja siis paras, koska muissa hippafunnissa ei ole mitään semmoista järjestystä tehty, — niin olisi 30 kirkkoherraa ja 11 kappalaista Suomessa walitseminen. Minkä wuoksi ei 31 kirkh. ja 10 kappalaista, — wäitettäneen tähän. Me vastaamme: koska kahdesja hippafunnassa — manhoissa muka — piispat, jotka walitsematta pääsewät waltiopäiwä-miehistä, owat myös kirkkoherroja eräissä seurafunnissa, niin katsomme kohtuulliseksi että kappalaisten parwesta otetaan 41:s wali-pappi, joka jääpi ikään-kuin liiaaksi tähteesi, jätettäessä ne 41 pappia neljään yhtä-suureen osaan.

Siten, jos nyt käymme hippafunnittain näitä 41 wali-pappia jakelemaan, saamme Turun arkhi-hippafunnasta, jossa on 18 rowastifuntaa: 5 kappalaista ja 13 kirkkoherraa, — paitsi arkhi-piispaa, joka niin-ikään on kirkkoherra (miten jo wäitettiin); — Poroon hippafunnasta, jossa on 14 rowastifuntaa ja myös piispa on kirkkoherrana: 10 munta kirkkoherraa ja 4 kappalaista, — ynnä Kuopion hippafunnasta, missä on waan 9 rowastifuntaa: 2 kappalaista ja 7 kirkkoherraa. — Kuopion hippafunnasta tykkä täten tulisi, kirkkoherroja suhteen, vähempi kappalaisia kuin muista hippafunnista. Waan tätä epä-järjestyttä emme saata poistaa; sillä, jos lisäisimmä yhden kappalaisen sieltä (Kuopion hippafunnasta), niin täntyisi taas heittä pois yhden kirkkoherran samasta hippafunnasta, ja niin Kuopion hippafunnan kappalaisia tulisi olemaan 3 ja kirkkoherroja waan 6, — siis kappalaisia täydelleen kolmannes osa hippafunnau papiston edusmiehiä, eikä Poroon yllä-mainitun hippafunta-suunnon mukaan ainoasti neljännes. Kuopion hippafunnan piispa, näetsen, ei ole kirkkherana missään enää.

Joku ehkä arwelnee selwemmäksi että jokaisesta rowastifunnasta, ihan H. M:ttinsa armollisten sanojen mukaan, walittaisiin yksi pappi. Waan täten taitaisi tulla wahingollinen epä-tasaisuus walissa kirkkoherrojen ja kappalaisten välillä. Ja, mikä vielä pahempi on, muutamassa rowastifunnassa woipi olla puute soweliaasta edusmiehestä, — kun, sen-sijaan, toisessa rowastifunnassa on useempia hywin sowelaita. Niin, tietemme, esim. Mais Karjalan rowastifunnassa on, Suomalaisuuden kannalta katsoen, neljäksi waltiopäiwille sängen sopiwaa kirkkoherraa, ainaki sopiwampaa kuin kukaan muutamassa muussa rowastifunnassa Poroon hippafuntaa. Wiipurin rowastifunnassa on tämän asian laita ehkä vielä parempi.

Esiteksemme siis olisi, että niissä paikoissa missä vielä ei ole wali tapahtunut, kuki walitsemaan pystyvä pappi walitsisi hippafunnastaan, rowastifuntien paljouden mukaan, 3 osaa kirkkoherroja ja neljänneksen kappalaisia; nimittäin, miten edellä osoitettiin: Turun hippafunnassa 13 kirkkoherraa ja 5 kappalaista; Poroon hippafunnassa 10 kirkkoherraa ja 4 kappalaista, sekä Kuopion hippafunnassa 7 kirkh. ja 2 kappalaista. — Jos ja missä walit rowastifunnittain jo owat ohitse ja muulla tavoin toimitetut, käwisit kuitenkin hippafunta-hallitusten, kunkin osaltansa, walituiden joukosta esitellä maamme yli-hallinnolle määrättäväksi sen weran edusmiehiä kirkkoherrojen ja kappalaisten par-

wista kun tämän esittelön mukaan kullenkin hippafunnalle tulisi.

H. K. K.

Jatko luetteloon, waltiopäiwä-miehistä Suomen kansallisuuden kannalta sopiwista papis-säädyn jäsenistä.

Helsingin Untiset, joidenka lauseita me — samote kuin jokainen Suomen kansallisuuden totinen ystävä — olemme tottuneet arwossa pitämään, ottaat n:nsansa 58 arwostellaksensa Otawan n:nsa 29 oolutta esittelöä waltiopäiwä-miehistä, ja tässä asiassa joutuut melkeen samoille poluille kuin itse „Dagblad“, ruotsalainen talmansa ja naapurinsa. H. U. muistuttaa muka myös että waltiopäiwä-miehistä waaditaan muutamia kuin Suomen kansallisuuden harrastusta. Tätä emme suinkaan ole unhotaneet, ja senwä wuoksi meidän luettelo olisi niin lyhyt, miten H. U. Syyttä siitä sanoo, ja wastausten lausuimma että lueteltujen „muutakaan waltiopäiwä-miehelle tarpeellista taitoa ei kukaan epäelne.“ Jos siihen meidän „lyhyeen liistaan“ kuitenkin on, miten H. U. waroo, luiskahanunna joku nimi pelkän kansallisuuden kannalta katsoen, niin sen myödyttämää ainoasti Länsi-suomen papiston suhteen, joka arwattawasti meillen on vähemmin tuttu ja jonka wuoksi pyysimmäksi muiden sitä luetteloamme jatkamaan, „kunni seudultansa.“

Eri asia on, jos todella ei käwisit pelkän kansallisuuden kannalta katseleminen waltiopäiwä-miehen soweliaisuutta, — etenki nykyis aikaan Suomessa, missä kansallisuus on wasta walwelle pääsemäisillään ja sitä kaikilla woiimin (jos ei idästä niin lännestä) pyydetään tuudittaa nufuksiin jälleensä. Myös Suometar waroittaa warasta ja wahingosta, mikä woisi syntyä ei ainoasti semmoisista waltiopäiwä-miehistä jotka owat ihan wastustajaita Suomen kansallisuudelle, waan niistäkin jotka sen suhteen owat penseitä. Ja meidän mielestä olisi kansallisuuden luiminyöminen, ensimäisille Suomen waltio-päiwille miestä walitessa, yhtä wäärin ja nurinpuolista kuin jos, papis-wirkaan walitessa, itse saarna pidettäisiin siwus-asiana hywän messun ja selwien kuulutusten suhteen. — Me siis otamma jatkaaksemme luetteloa papis-säädyn soweliaista edusmiehistä waltiopäiwille, ja nyt katsellen asiaa Suomalaisuuden kannalta waan, — joka kumminkaan, miten Untisetki wirkkaawat, ei estä heidän muutaakaan funtoa. Näin saamme lisäksi seuraawaiset wafinaiset papit, joilla kaikilla on wirka-palkkaa suorasteen seurafunnastaan jaatawana:

Andelin, Gr. Joh., kirkh. Tobmajärwellä, kont-rahti-prowasti ja tohtor y. m.;

(Jatk.)

Kirje Sedälle Sawossa.

(Lähetetty.)

Syyttä epäiletteli jo, funnioitettawa setäni! minun teidät jo peräti unhottaneen, kun en ole niin laukaan aikaan antanut itsestäni mitään tietoa. — Minulla ei nyt ole tilaisuutta, ruweta selittelemään waikenemiseni syitä; ja setäni ei sitä waatine'kaan minulta. Tahdon waan lyhykäisesti wastata sen, mitä setä wiimmeisessä kirjeessään niin sydämmeliseesti waatii, nimittäin: „Miten Suomenkielen laita on“ täällä „Wiipurissa.“ — Se tahtoo waan olla vielä entisellä hnonolla kannallaan, ett'ei sen yleinen puheellinen käyttäminen oppineempiensa ja siwistyneempiensä kesken rohkene paljo astua edistymisen askelia. Mutta täytyy minun, hywä setäni! tunnustaa Wiipurissa löytyvän jo joitakuita suomalaisuuden weljesiä oppineidenki joukossa, jotka eiwät lu'e häpeäksi keskinäisissä suu-puheissaan Suomea kieltä. Olen sentaikaan fuo-

mea puhuvia herroja kohdannut usein Wiipurin iltahuvimatkoilla. — Kerran niin ikään käveli kaffi senlaista linnan sillalla edes-takaisin, suomea puhellen; niin sattui kuulioiden joukossa olemaan kaffi herras-naista, jotka eivät sunsaan olleet Wiipurilaisia, koska eivät tunteneet näitä Suomen ystäviä, siinä lu'ussa, kun kuisuttivat ruotsiksi keskenään: „Mitä lajia ne lienevät; näköjään niin mukkeita herroja ja — puhuvat suomea!” — Minua oikein milt'ei jo kummastuttanut heidän ihmettelemisensä, kun eivät tietäneet suomenkielen jo kelpaavan waikka kenen huulille, ja sen olewanki oikeastaan pää-kielen Suomeessa. — Kun en ole enää nähtänyt tulla vielä tuntemaan monta henkilöä Wiipurissa, niin en minäkään tuntenut sen-paremmiin niitä suomea puhuvia. Muistin waan sitä ennen, eräässä kirjapuodissa kirjoja waliisemassa ollessani, toisen mainituista herroista olleen siellä, ja walinneen kirjoja samote kun minäkin, — ja, näköjään kaupitsijan kansa ollen hyvässä tuttavuudessa, pitävän kaikenlaista puhetta, ja nokkelasti ruotsintelewan Latinalaisia ja Hebrealaisia lauseita. — Sitten ei waatineksaan minulta kerrallaan pitempiä kertomuksia, hywin tietäen, ett'en jouda pitkiä aikoja kynän kumppanina wietämään; niin annan nyt päättäne kertomukseni taas täällä kerran, sillä iloisella toiwolla, että saan waista kertoa huvittawaisempaa teille, setä-kultani! Suomalaisuudesta.

En voi olla muistuttamatta vielä sitä, että edistymiseni tieteellisyydessä ja opissa käypi waan mielestäni hywin hitaaisesti, kun niitä tulen omin neuvoneni hiljalleen hankkimaan, joka minua aina muistuttaa siitä, kuinka tarpeelliset kansa-koulut oisivat; että muka köyhäki, niissä alku-objekt saatuansa, woisi omalla ahkeruudellaan kaswaa, isämaallensa hyödylliseksi kansalaiseks. — Woikaatte hywin, kaivattu setäni!

Suosittu weljenne poika Dawid.

Kotimaalta.

Helsing. Uutisissa luetaan: „**Ehdotus uuteen ritarihuone-järjestykseen** on H. T:n mukaan jaettu aateliiston jäsenten välillä. Se on erään w. 1860 asetetun komitean tekemä. Tässä ehdotuksessa on paljon tärkeitä ja ajanmukaisia muutoksia ehdoteltuna. Mutta hämmästyttävää ei voi lukea 36 pykälettä, jossa määrätään, että ritarihuoneessa ei saada muuta kieltä käyttää kuin ruotsia — siis ei maan omaa kieltä.” j. n. e. — Tähän lisäämme waan että semmoisen ehdotuksen tekijöiden mieleen ei ole johtunu, että jo tulewassa juku-polweessa, jos ei kaikki mene „mullin mallin,” on aateliiston ja ritarihuoneen jäseninä useampi kuin yksi „Wolmar Kilpisen” mielinen.

Kirkolliset komiteat, jotka Turussa pitivät kokouksiaan, ovat nyt täksi lopettaneet keskukselunsa. Komitea Suomalaisista Wirikirjaa warten kuuluu tutkineen wanhaa wirikirjaa ja tulleen siihen päätökseen, että sen 414 wirrestä toinen puoli eli 208 ainoastaan keweällä kadella olisi korjaaminen, että 75 tarwitsiivat enemmän korjaamista, ja että 130 pitäisi hyljätä ja uusia saman nuotin ja sisällyksen mukaisia staan toimittaa. Päitii sitä päätettiin lisätä uudeksi jaksoksi (n:o:sta 415 eteenpäin), mitä kelmollista wiriä saataisiin kokoon. Noin kolmen vuoden kuluesä toiwottiin työ walmistuwan. (H. U.)

Waasanimi. Esimerkkinä mikä suuri haitta Waasalaisilla on kaupunkinsa nimen muuttamisesta kertoo Wbl., että eräs Rybeksistä Waasaan lähetetty kirje, johon oli kirjoitettu määräpaikaksi: Nikolaisstad, oli saanut ensin kullea ympäri Euroopan ennenkuin se pitkien waellusten jälkeen tuli

määräpaikalleen, kaiffi siitä syystä ett'ei kukaan tietänyt, että wanha tunnettu Waasa oli muutettu Nikolaiskaupungiksi.

Waasasta ilmoitetaan, että siskäläisen hlä-aleksoulun opettaja suure- ja luonnon-tieteessä Riikles Gust. Stolpe on oman pyhntönsä mukaan siirtynyt krunun nimismieheksi Wähäkyröön. Tarwineeko selwempää todistusta koulu-opettajain palkkatujen riittämättömyydestä!

Jyväskylän Kaupunnista kirjoittaa W. Kilpinen Heinäkuun 11 p. Tapioon: Kohta saadaan tänne taas uusi suuri-arwoinen oppi-laitos. Seminaario eli opisto kansanopettajia warten awataan ja pannaan toimeensa täällä Elokuun 14 p:nä. Kolmea päiwää sitä ennen eli 11 p. samaa kunta aletaan tutkia Laitokseen pyrkiwiä oppilaisia. Siis hen pyrkiwiä on kaikkiaan 70, nimittäin 20 naispuoliseen osastoon ja 50 mies-puoliseen. Niistä pääsee 18 naista ja 34 mies-henkilöä tutkintoon. Siis jääpi 18 pääsemättä, sillä niillä oli wailinaiset todistukset.

Kirjoitus- tai paino-wirhe:

„K. Wilkan” kirjjeessä „**Uraan kansa-koulusta**”, viime lehden toisen palston alku-puolella sanotaan wuosi-tutkioista koulussa: Pöytäkirjan mukaan „huomattiin oppilasten menetyks lufutaidossa olewan, yleiseen sanoen, tyndyttämä.” Pöytäkirjassa kuitenkin, joka on alekirjoitaineen kirjoittama, pitäisi olla: . . . „oppilasten menestys” (s. o. waurastuminen eli edistys) „lufutaidossa” j. n. e.

H. R. R.

Kuulutuksia.

Samtlige brandvaks afgift betalande innewånare i denne stad kallas härmedelst att uppkomma å Rådhuset Onsdagen den 3 instundande Augusti, klockan elfva f. m. för att taga del af Herr Guvernörens öfver länet den 7 innevarande månad meddelade utslag uti målet, angående uppförandet af ett magasin utom stadens bebyggda linier, der Kronans uti två källare inom Kron S:t Annæ stadsdel förvarade krut förråd framdeles kunde blifwa upplagdt. Wiborgs Rådhus, den 24 Juli 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

Fr. N. Wilh. Poppius.

Handlande borgerskapet i denne stad kallas härmedelst att uppkomma å Rådhuset Onsdagen den 3 instundande Augusti klockan 12 f. m., för att bland sig utvälja en medlem till borgerskapets äldste, i stället för Handlanden Ferdinand Alsthan, som ifrån slik besattning afgått. Wiborgs Rådhus, den 24 Juli 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

Fr. N. Wilh. Poppius.

Huutokauppoja.

Sullisella huutokaupalla, joka pidetään maanantaina 10 p. tulewaa Elokuuta kello 10 e. puoliv. Kirjolan kartanossa (entistä Katin kappelia) nyt Johanneksen pitäjältä, myödään A. Alsthanin kauppalan konfursiin kuuluvia eräitä tawaroita, joiden seassa

- 1 viime muenna rakennettu Galeas-alus, kaffi-mastoinen.
- 2 jaalaa ja 1 lumpy (slup.)
- 8 työ-hewoista ja 3 warjaa.
- 5 hiehoa ja 7 wäikkää Holsteinin rotua.
- 10 siikaa ja 6 perjasta Englantilais lajia.
- 36 lammasta ja muonaa,

hinnä noin 300 kuutio-sulsta petäjäisiä ja 80 sulsta 1½ jalkaa huvia kelmuis haittoja, sekä hyvässä reilassa olewia tilintekeon tarwittawia työ-kaluja ja koneita, joiden joukossa 3 tiilikanoja eli hanikoita. Wiipurissa, 22 p. heinäk. 1863.

Konfursiin edusmiesten puolesta:

W. D. Nymalm.

Yksittäisiä ilmoituksia.

De af Stadens Svenska och Tyska församlingars medlemmar, som icke erlagt kyrkobänk-afgifter för inneva-

rande år, uppmannas härmed vid utmättnings äfventyr, att densamma inbetala hos underskrifves exekutör senast Thorsdagen den 6 instundande Augusti på f. m. Wiborg den 27 Juli 1863.

T. Tulander.

Abonnement N:o 7. Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 29 Juli 1863. Billette für Herren à 50 Kop. Silb. sind an der Kasse zu haben.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Ägaren af Monrepos allodial frälse-säteri förbjuder härmedelst strängeligen personer, som besöka trädgården att medföra hundar vid påföljd af laga ansvar.

Der Besitzer von Monrepos Allodial frälsesäteri verbietet hiedurch auf strengste allen die den Garten besuchen, Hunde mitzunehmen; indem sie dann gesetzlicher Strafe unterworfen sind.

Гуляший запрещены закономъ порядкомъ брать съ собою въ садъ Монрепо. собаки

(3) 1

De som hafva att afyttra Gran- och Tallkåda i parti, behagade godhetsfullt insända prof jemte uppgift å priset till undertecknad i Mälar Sepännikoffs görd.

Fritz Ullner.

Ne joilla on myydyä Ruusen ja Betäjän viikaa paljettain, jos oliivat hyvät ja lahettaiwat sitä näytillä hinnan ilmoitus- sen kanssa alafirjoitetulle Mälarin Sepännikoffin kartanoissa

Fritz Ullner.

Musikalische-Abendunterhaltung

für Orchestermusik.

Jeden Donnerstag in St. Anne Promenade.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.

G. Spöhr.

Ilmoitus.

Koska Hänen Keisarikunnan Majesteetti Armoissa on käskennyt ala maan-wiljelys koulun asettamista Maaseuran tilalla liifi Wiipurin kaupunkia ja sen saman asettanut Wiipurin läänin maan-wiljelys-seuran heidona lle, niin saapi johtokunta tämän kautta ilmoittaa, että 10 haa ovat awonaisia 1 p. tulewata Marraskuuta, ja saawat ne, jotka opetusta siellä nauttia tahtowat, wanhemmilta eli edusmiehiltä myöta seurattuna sekä warustettuna papin- ja laakarin todistuksilla, ilmoittaa itsensä Wiipurin läänin Maan-wiljelys-seuran johtokunnalle viimeistäänkin 30 p. ensitulewata Eynykuuta. — Etsiään pääsy ehdot kouluun, jossa oppilas nauttii rahattoman rawnnon ja opetuksen, ovat seuraawat:

a) Että oppilas on rehellinen, tuntee hymästi Kristin uskon opin ja on käynyt Herran pyhällä ehtoollisella.

b) Että hän taitaa lukea kirjaa selwästi siältä.

c) Että hän on työn-tekewä, ilman ennumin mikaa eli tarttuwaisia tautia, sekä että hän jo ennen on toimittanut maan-wiljelys asfareita.

d) Että hän lupaa jäädä kouluun kahdeksi wuodeksi, jolla ajalla hän kuuluu palkka-wäen asetuksen alle. Wiipurissa, 20 p. Heinäkuuta 1863.

Johtokunnan puolesta:

B. Jendrenius.

(3) 1

K. J. Forsberg.

Att Enkan Hedengrens Urmakareverkstad, hvars Föreståndare jag är, numera är flyttad till Assessorskan Thesleffs gård invid paradplatsen här i staden, och att jag är försedd med godt urval af alla sorters ur samt emotager reparationer å vägg- och fickur, sådant täger jag mig friheten den höglärade Publiken tillkännagifva.

Joh. Jos. Stelzer.

Urmakare.

Että urmakarileffen Hedengrenin wersta, jonka johdattaja nykyään minä olen, on muutettu Messersorfska Theslemin kartanoon, tämän kaupunin paraattilatjan wiereellä, ja että minulla on suuri warasto niin seinä- kuin tasku-kelloja, niin kuin myös että minä otan rakentaakseni kumpaisinkin, saan minä tämän kautta funnioitetulle yleisölle ilmoittaa.

Joh. Jos. Stelzer.

Urmakari.

Daß das Geschäftsfokal der Wittve Hedengren, wessen Führer ich bin, von jetzt ab im Hause der Messersorin Thes-

leff vis à-vis dem Paradeplatz verlegt ist, daß ich mit einem gut assortirten Lager von aller Sorten Uhren versehen bin und annehme Anfertigung von Reparaturen von Taschen und Wanduhren, welches erwachte ich für meine Pflicht dem geehrten Publicum ergebenst anzuzeigen.

Joh. Jos. Stelzer.
Urmacher.

(3) 2

Wuokrataan.

Nu genast en bodlokal vid stora gatan i P. Sopotoffs arfvingars gård N:o 37 i f. d. fästningen, närmare under rättelse lemnar T. Tulander.

(3) 1

Från den 1 nästkommande Oktober åtta vackra och välförsedda rum jemte varm tambur, kök, iskällare och öfrige nödige uthus, å Åstrands egendom, elfva verst från staden; närmare underrättelser lemnar

Hofrätts Aktuarien Krogius.

Ett trädliider med 2-ne afdelningar uti gården N:o 55 i staden nära vallen ifrån den 1:ta instundande Septem-ber. Närmare å detta blads tryckeri.

(3) 2

Uti gården N:o 67 inom fästningen, tillhörig Doktor C. Sallmén, uthyres nu genast 6 rum jemte kök och nödiga uthus; om vilkoren kan öfverenskommas med Packhus-Inspektoren A. Hirn.

Myytävänä.

En ensitsig blankad chaise för billigt pris hos

(3) 3

Rådman Poppus.

Myytävänä kaikkisa Suomenmaan kirjakauppoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa: (J. W. Villja ja Rumpp. kirjakustantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Kiinalaijista. N:o 96.

Karlo B. Hagbergin Saarna Tuomiosunnuntaina: Ihmisen painawasta tilinteosta Jumalan tuomio-istuimen edessä niistä lahjoista, jotka hän vastaanottanut on. N:o 97.

Näkyttömin todistaja. Murha-tapaus nykviisinä aikoina. N:o 98.

Yksi naine ja kolme naipaa. Huwittawa tarina. N:o 99.

P. E. Sallergrenin Saarna 2 joulupäiwänä, osottawa Jesuksen ylönkaijottua rakkautta. N:o 100.

Fr. Mik. Franzenin Saarna 1:nä sunnuntaina kolminaisuudesta osottawa eta "Moni on köyhä suuresa rikkaudessa; ja moni rikas köyhyydessänsä." N:o 101.

Kuin yksi kirja siältävä 25 kappaletta ferraalla ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Angslupen PONTUS

afgår från Wiborg till Trångsund alla söknedagar kl. 8 f. m. och kl. 1 och 3 est. m.

Från Trångsund till Wiborg alla söknedagar kl. 9½ f. m. och kl. 3 och 7 est. m.

Om söndagarne afgår Pontus från Wiborg till Trångsund kl. 6 f. m. och 8 est. m; från Trångsund till Wiborg kl. 8 f. m. och 9 est. m.

Om söndags eftermiddagarne kommer Pontus att göra lustturer antingen till Trångsund eller Juustila. Wiborg den 15 Juni 1863.

Hackman & C:o.

ВИНТОВАЯ ШЛЮЗКА ПОНТУСЪ

будетъ ходить: изъ Выборга въ Транзунтъ весь дни, кромъ воскресенія, въ 8 час. утра и въ 1 и 3 час. по полудни

изъ Транзунта въ Выборгъ

весь дни, кромъ воскресенія, въ 9½ час. утра, 3 и 7 час. по полуд

По воскресеніямъ Понтусъ ходитъ: изъ Выборга въ Транзунтъ въ 6 ч. утра и 8 ч. по полуд., изъ Транзунтъ въ Выборгъ въ 8 ч. утра и 9 ч. по полуд.

По вечерамъ воскреснымъ Понтусъ будетъ дѣлать поѣздки въ Транзунтъ или въ Юстила. Выборгъ 15 Юня 1863 года.

Гакманъ и К-о.

Wiipurissa, M. A. Jilinfaksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa ettemunalla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a a n:
Zilliafuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikkialla maamme postikonttoreissa.

N:o 31.

Perjantaina 31 päivänä Heinäkuita.

1863.

Wiipurista.

**Waltiopäiwille walitsemaan talonpois-
lais säädyn edusmiestä** Mannan kihlakunnas-
ta, määrättiin Wiipurin pitäjässä viime sunnun-
taina olleessa kirkon kokouksessa 3 talon isäntää,
nimittäin: Laumannin oikeuden lautamies Johan
Mansikka Kellakalasta; Adam Pyrhönen Olivesiltä,
ja Sakari Koskelainen Terwajärven kylästä. Itse
Waltiopäiwä-miehen wali kihlakunnan tuomiois-
tuimen edessä kuului tapahtuman 10 p. elok. —
Hiitolassa on walitsijaksi walittu wapaatalon omis-
taja Jaatinen.

— **Poroon** sanomalehti turhaan kehuu Por-
koolaiden edusmiestä „ensimmäiseksi ja ainoaksi”
Suomen porwariston edusmieheksi; sillä Wiipuris-
sa, miten jo Otawastaki tiedetään, tapahtuu por-
wariston edusmies-wali samana hetkenä kuin Por-
kooksaki, — t. XI ensi keskiwiikkona. Dulusa sen
piti olla jo tois-päivänä.

— Ei ainoasti läänimme hr. kuvernööri waan
myös Wiipurin polismestari ovat, kutsunuksen mu-
kaan, matkanneet Porolaan R. Majesteetin, Suo-
men Isoruhinaan siellä oloa warten. R. Majes-
teetti toiwotaan tähän aikaan pistäytyvän Wiipu-
risfakin, — jos ei muualla, niin Uuraan linnois-
tus-töitä ja Wanhaa Wiipuria katselemaassa.

Odottaako Suomi entistä yhdistys- tansa Ruotsin kansa?

(Vähetetty)

Ulkomaalaiset ovat syystä huutawinaan Suo-
mesta kaikenlaisia, joista me Suomalaiset itse em-
me tiedä niin mitään ja jotka Wenäen Keisarikun-
nassa ovat todellaki matkaan saattaneet monenmoisia
luulotuksia; sitä näyttää adressi-puuhakin enemmän
kuin mitään muuta todistawan. — Se ei haittaa
jos sanomme itsesi ajatuksemme, koska kuitenkin wai-
tenki olemme luulon alaisina pidetyt. Se ei sun-
kaan haittaa, jos kuka sanoo mitä hywänsä; „it-
sehän jokainen asianza tietää”. Mutta koska muu-
kalaiset eiwät lue erhehtyksi luulojensa huutele-
mista, niin emme mekän erehdy, jos puolestamme
ajatuksemme sanomme.

Sitä ei kukaan kysyne’kään, mitä Suomi kaik-
kien maailman kansojen oikeuteen tulee ajattele-
maan; sillä tiedettäneen Suomenkielisen tuntevan ny-
kyisen aikakautemme hengen. — Mutta mitä uuteen
yhdistymiseen Ruotsin kansa tulee niin — kuinka
toiwosi Suomalainen sitä? — Ei millään kan-
nalta katsoen. Eikö jokainen näe Suomen kansal-
isuuden, mainituksa tapauksessa, olewan suurim-
massa vaarassa kuin ajatella taidetaan? Eikö
Suomalaisuuden alkeet jilloin nukkui ikuisen uneen,
waikka Ruotsin hallitus Suomalaisuutta kuinkaki

suosii; awulle asti sitä ei ois toiwomistakaan.
Jokainen isänmaalainen Suomessa tuntee, tätä mai-
nittua yhdistymistä ajatellessaan, kowan, wiim-
meiseen henkäykseen kestäwan wasta-rinnan.

Käännäimme jo jälleen niihin luulotuksellisiin huu-
toihin, joita meistä ulkomaalla kuului, niin emme
woi kieltää, jonkun Suomessa löytyvän werettö-
män, oikeata kansallisuutta hymmärtämättömän paa-
tuneen, heidän puolella olewan; mutta mitä se hait-
taa, Suomen kokonaisen isänmaatansa rakastawai-
sen kansan suhteen?

Mitä kiitollisuutemme osoitukseen Ruotsin kan-
saa kohtaan tulee, jota h:ra S. R. R. Otawan
n:ssa 29 mainitsee, *) niin asettaa mainittu samassa
kirjoituksessaan sen welan, hywin sopiwasti, kansal-
lisen tilamme rinnalle. — Ja wäärinhän Ruotfi
senlaisia kiitollisuuden osoituksia toiwoski meiltä.
— Pysyköön waan Suomi, Wenäen kansa yhdis-
tyksessä! D. A.—n.

*) Muutama sana edellisten johdosta.

Latinaisen sananlasku: „Qvot capita, tot sen-
sus.” (Minkä werran miehiä, sikäli mieliä), toteu-
tuu, kun kunnioitettawan Lähdeittäjän pakinaan ala-
kirjoitukseen mainitsemasta kiitollisuus-welasta wer-
taamme mitä tunteita Suometar on samasta kir-
joituksesta löytäwinaan. Wäärhyks Ruotsia kohden
on Suome:ren ensimmäinen sana, pöyhkeästi ruwe-
tesaan tuota Otawan kirjoitusta tuomitsemaan.
Mitä ei, jos waan mieli tekee, saata wäännellä eli
wäärin käyttää? Imechän hämähäkki kuolettawan
myrkyn samasta ledon kukkaifesta josta mehiläinen
hankkii metensä; waan „puhtaallen on kaikki puh-
dasta.” — Mutta, wertaufjitta puhuen, mikä an-
taa S:relle syystä syyttämiseensä? Me emme taida
toiwoa S:ren tuntewan kirjoitustamme Otawan
n:ssa 5: „Oliko, Ruotsinkaan wallan aikana, pää-
hallitukselta estettä Suomen kieltä käyttämästä wi-
rallisesti Suomenkielissä tienoissa”? Waan minkä
warmaan woimma waatia’kin, se on, että arwos-
telia tuntee sen kirjoituksen edes, jonka ottaa ar-
wostellukseen, ja siitä hakee perustuksia arwoste-
luilleen. Tätä S:r kuitenkin ei näy tehneen; wai,
nojautuuko S:ren nuhde „wäärhydestä” ja „hime-
ästä syytöksestä” Ruotsia vastaan todella siihen
ainoan, minkä lauseistamme kertoo, että muka
„Ruotsin entinen walta maassamme on tehnyt ja
nytki vielä tekee Suomalaisen kansallisuuden wau-
rastumisen työn niin waikeaksi ja wastahakoisiksi.”
Ei toki S:r niin alwämätön liene! Mikä kumma
sen ruotsin kielen olisi tänne wiskanna, „mikä lem-
po lennättäny, mikä hitto heitellynnä, meri-wesien
ylitse,” jollei waltiossista yhdistystämme Ruotsi-
laisten kansa olisi ollut? Tämän asian totuu-
den, joka itsestään jo on ihan selwä, S:r samassa

kirjoituksessaan todistaa wirkkaessaan „niistä monista Suomen kansan heimo-kansoista, jotka Wenäen wallan alla ovat Wenäen maalta häwinneet ja muuttuneet Wenäläisiksi kokonaan.” Se muka olivat samote tykkänään yhdistetyt Wenäen waltaan, kun Suomi oli Ruotsiin.

Itäwältä tosin, katkeralta ja vastenmieliseltä meistä tuntuu, kun täytyy „Suomen ystäwillen,” jommoisena S:r tässä kirjoituksessaan näyttää olevansa, tehdä tällaisia selityksiä. Kansallis-asian tärkeyden vuoksi etenki nykyis aikaan olisi odottaminen että turhat kiutut Suomalaisuuden harrastajojta vastaan jäisivät „satakielisen kansallisuuden” puolustajojen ansioksi, joilla on niin työlästä löytää „suomalaisia paikkakuntia Suomessa” ja joiden korkein Suomen kansallisuuden nuraistus on „kaksi äidinkieltä,” ehkäpä vielä kaksi äitiäki samalle lapselle. — Mielellämme kuitenkin olemme S:relle kiittoliset siitä että ei — miten „Dagblad” ja muut tuon „werettömän,” luonnottoman, ja siis mahdottoman kansallisuuden sankarit — käy tetään ykkityistä vastaan ja tunnustaa vastustajansa „hyvän aikomuksen.” Muuten emme olisiakaan, sakariformellakaan, koko siihen Suomettaren kirjoitukseen koskeneet.

Wielä yksi ja viimeinen muistutus S:relle, ja tämä itsessä pää-asia, jonka ankara wakaumus pakkottaa siihen. Meidän tapana ei ole tehdä eli maallata toisen sanoja paremmaksi kuin ne ovat; „himeät” käännämme periwastoin paraasen päin. Waan emme tiedä riwokkaimmuutaan ruotsi-kielisen niin Suomen kansallisuutta nukuksiin joudattawia sanoja laatineen kuin S:r tuossa samassa kirjoituksessaan meitä vastaan lausueksaan: „Tuloonpa nyt waikka kaiken maailman walta häwitämään suomalaista kansallisuutta, niin kyllä se ei onnistu, sittekuin nyt kansallisuutemme ja senkautta itsenäisyytemme tuntuon olemme tulleet” j. n. e. Onko tällainen wakuutus aikansa sanottu, silloin kuin vielä on lupa Suomen wirkamiehillä, niissäki wiraistoissa, missä nyt toki on suomentajojta, hylätä suomenkieliset kirjoitukset, joll’ei ne ole umpi-suomalaisten kirjoittamat? Onko tuohon S:ren kerskaamiseen syytä, kysymmä vielä kerran, silloin kuin (miten muistaaksemme S:ressä itsessä vielä 1860 oli kerrottu) keskellä Suomen maata lu’etaan tie-wiitoilla: „Till Karwasalmen,” — silloin kuin ei vielä kuutta vuotta ole kulunut siitä kuin eräisiin wirtoihin, Suomen ruotsalaisissa paikkakunnissa, Suomea osaamattomuus luettiin ansioksi hakijoille?! Eikö S:renki sydämmelle tällainen menetyks käy kipeästi? — Tosin nyt, kuka tietää S:ren omasta lehoituksesta (joka olkoon S:n kunniaksi sanottu), Suomen kansa jotenkin yksimielisesti tänä kewanä astui luonnollista oikentansa — saada muka Suomea wirkakieleksi — anomaan, kun siihen pyhään armollinen lupa annettiin. Waan milloin tämä kansan yleinen anoma toteuntunee, se on kaikkiwaltiaan Jumalan kädessä; myönnytämme kuitenkin suuremman toiwon tällanti suhteen nousneen Suomen kansallisuuden taivaalle viime kewan-tasanien päivänä, joka siis armasta Suomea suhteen moninkertaisesti ansaitsee vanhan nimensä: Benedict (s. o. Siunattu). S. R. R.

Jatko luetteloon, waltiopäiwä-miehistä Suomen kansallisuuden kannalta sopiwista papisäädyn jäsenistä.

(R. N:o 30, listat)

Aspegren, kirkh. Tuusulassa, rowasti;

Bergh, Joh. Fredrik, kirkh. Rantasalmilla, rowasti y. m.

Berner, Alfel Imman., kappalainen Mäntyharjussa, w. kirkh.

Borg, Aaron Gust., tuomioprowasti Ruopiossa, entinen professor y. m.

Endell, Robert Tousssaint, Elimäen kappalainen ja w. kirkh.

Forssman, R. Rudolph, kirkh. Ilmolassa, kontrahtiprowasti y. m.

Grönberg, Joseph, kirkh. Mesukylässä eli Riwikirkossa, rowasti y. m.

Hedberg, Fredr. Gabr., kirkh. Remiössä, kontrahtiprowasti;

Heifel, Henrik, kirkh. Pietarsaaressa, rowasti y. m.

Herz, Joh., kirkh. Rautjärwellä;

Landgren, Laur. Andr., kirkh. Pälkjärwellä;

Monell, Gregor., kirkh. Jomansissa;

Popping, Abraham, ensimmäinen Juon kappalainen, w. kirkh.

Rutkunen, Matt., kappalainen Tuusulassa, w. kirkherra.

Reinholm, Henrik Aug. kirkherra Weaporissa, tohtori;

Renwall, Torsten Thure, tuomioprowasti Tuusussa, y. m.

Roschier, Er. Joh., ensimmäinen Rantasalmen kappalainen, w. kirkh.

Stenbäck, Laur., kirkh. Isokyrössä, rowasti, tohtori y. m.

Strömmer, Samuel, kirkh. Muhoksessa;

Stahlberg, R. Henrik, kirkh. Pielawedellä, rowasti y. m.

Telen, Uno Wilh., kirkh. Kiteellä, rowasti;

Warelin, Andr., Marian eli Rantamäen kappalainen, w. kirkh.

Witting, Jaf., kirkh. Raudulla, rowasti.

Wiipurin rowastifunnasta ja Jyväskylän tienoilta eli n. k. „Waasan läänin” rowastifunnasta emme ole luetelneet tetään, koska luulomme ja toiwomme on että siellä melkeen kaikki papit suomalaisuuden kannalta liewät sopiwaiset waltiopäiwämiehistä. Tähän arweluun olemme tullunna siitä että Jyväskylässä kaikki opistot ovat puhtaasti suomenkielisiä, ja Wiipurin rowastifunnassa Wiipurin suomalaisen kirjallisuus-seura lie sen werran waiwuttanu suomalaisuuden harrastusta liseifemillä tienoillaan, että ruotsia ei enää pidetä Suomelle pyhänä kielenä täällä edes missä — samote kuin koko „Wanhassa Suomessa” — vuotta 1812 ennen Saksa ja Wenät olivat walta-kielinä.

On siis, jos emme — mikä kyllä, senpohempi mahdollista on — erehdy suomalaisuuden tunteista noissa luetelluissa sääty-weljisämme, kyllä pappienki parwessa kylläki Suomen ystäviä, waltiopäiwämiehistä. Kuitenkin emme ole nimittänyttä tetään, jonka muu kunto woi olla epäilyksen alainen, ja tahallaan nyt olemme pois jättänyttä myös kaikki lehtorit ja professorit, yksin nekin, joilla on kirkkoherran tuloja eräistä seurakunnista krunnun palkansa lisäksi, — sekä semmoiset papismiehet, jotka syntyään ovat aatelis-säätyä. Näistä kaikkista syistä myös huomattane, mikä wuoksi yksin hr. professor y. m. Frans Pudw. Schauman on jäänyttä luettelostamme pois, waikka epäeltämättä ei mikään puolue Suomen maassa kieltäne waltiopäiwä-miehen sowliaisuutta tältä mainiolta ja kiitofia ansainneelta mieheltä, joka ensimmäisenä — nykyisen armaan Suuri-ruhtinaamme, Keisari Aleksander II:n noustua waltio-istuimellen — otti waltiopäiwä-asiat puheeksi.

S. H. eiwät ole rupeawinaan tällaiseen luetteloon, sen wuoksi että sanomalehtien on waiwampi

esitellä kofelaita muista, s. o. aatelis, porwaris ja talonpoikais säädyistä. Waan näistä säädyistä vähemmin tarwitaan julkista esittelyä, koska porwarit ja talonpojat tiedysti eivät tule walitsemaan muuta kuin yhden kufi ja omasta tutusta piiristänsä, aateliset taas tuskin ollenkaan.

H. R. R.

Rahan himo.

Näytelmä kolmesja Näytöksessä.

Musaelu (Ruotsalaisesta: "Ur lifwets strid") *)

Senget:

Rouwa **Saakuna**, aatelis-säätyä.

Lutnantti **Emilo**, hänen poikansa.

Uhofas, lääkäri-tohtori.

Pori, muurari-mestari.

Anna, hänen tyttärensä.

Thakfinen, muurarin jälki.

Jubana, Saakunan renki.

Sääwieraita. **Walwelioita**.

Ensimmäinen Näytös.

(Huone, jossa on ovi sekä peräseinällä että wasemmalla puolella. Huoneessa löytyy muutamia kelloja tuolia, pöytä, ja uunin reunalla seisoo wesi-ruukku.)

Ennen Kohtaus.

Anna. **Thakfinen**.

(Anna istuu pöydän ääressä ja ompelsee. Kello lyöpi seitsemän. Thakfinen tulee siisään perä-owelta, sanomalehti kädessä.)

Thakfinen. Hywää huomenta, mamselil onko mestari kotona?

Anna. Ei ole. -- Missä isäni mahtanee wiipyä niin kauwan, eilen illalla läksi hän kotoa pois eikä vielä ole tullut takaisin. Koko aamu olen minä häntä odottanut ja kello jo löi seitsemän.

Thakfinen. Eilen illalla nä'in minä hänen käwelewän iloiien toweriensa seuraessa; warmaanfin läksiwät he johonkubun ravintolaan, ja wiettiwät siellä yön. Kyllähän isänne kohta tulee, hän on nyt ruwennut etsimään iloiista seuraa ravintoloissa, mieltä lohduuttaaksensa, koska hänellä on ollut paljon waastonkähymistä.

Anna. Voi riemua! ei se ole oikeen tehty että jättää rahat kapakkaan, kun ei meillä ole yhtäkään tikkua, millä huonetta lämmitäisimme.

Thakfinen. Ah minun Jumalani! eikö teillä ole puu-palaista? -- -- ja minä hönttö panin vielä viimeisen rahan tähän sanomalehteen, -- -- jospa kuitenkin tietäisin jonkun joka ostaisi sen minulta waikka puolesta hinnaastakin!

Anna. Minä sain eilen muutamman markan työstäni, jonka lopetin, ja isäni lupasi niillä ostaa sekä puita että ruokaa; waan nyt owat ne warmaan, sitä vastaan, häwinneet yöllä.

Thakfinen. Oh, sitä en luule, sillä Lasse Ryfäsen wuoro oli eilen tarjota, eikä hänellä ole rahosta puutetta, sillä miehellä! -- -- mutta kuulkaapas, minä juoksen naapurien luokse pyytämään muutamman hal'on.

Anna. Kerjäämään siis?

Thakfinen. Niin, mitä häpeää siitä on? Kun itsellä ei ole, niin täytyyhän toisen auttaa, se on tietty.

Anna. Mutta woipihan Thakfinen tehdä työtä kunhan waan tahtoisi.

Thakfinen. Kyllä laiketi, mutta minä tähdhen minä sitä tekisin, sanokaa! niin monta löytyy jotka eivät mitään tee. Kaikki nämät rikkaat ja ylpeät wallat, jotka käyivät silkissä ja sametissa ja jotka owat olewinaan niin oppineita ja siwistyneitä, minä kummeksin mitä hyötyä he tekewät, minä?

*) Ale'kirjoittanut G. G. Eder.

Anna. Ei se mikään estelys meille ole työtä tekemästä.

Thakfinen. Ja nuo nuoret herrat, sitten, jotka yhtenä yönä kufaties pelissä häwittawät niin paljon kun köyhälle miehelle olisi ollut kylläksi koko wuodeksi, minä juuri kummeksin minkalaiset heidän welkansa lienewät, he nostawat nenänsä pyötyyn ja tahtowat tuskin silmäillä rehelliistä työn-tekijää, mutta jos tapaawat jonkun kauniin neidon, niin kas sitte kun he häärivät ja puuhaawat -- -- -- Oh! minä olen kyllä nähnyt tuommoisen kuleksiwan täälläkin ympäri, mutta kunhan waan saan hänet käsihini, niin -- -- --

Anna. Mitä Thakfinen sanoo?

Thakfinen. Oh, "en minä sanonut mitään, sanoi hän joka ei koskaan ollut waiiti."

(Jatk.)

Odottajat.

(Lähdetetty.)

Miti istuu yksinänsä
Lapsiensa kanssa,
Isä käypi markkinaa,
Maailmata waeltaa.

Siinä pienet leikitseewät,
Wallopaidat wilkkuu,
Miti katsoo suloaan
Huokoaapi rinnassaan:

Waltoiset perhoseni
Ilottaatten vielä,
Midiillenne turwoa,
Mafeata wiinoa;

Isä käypi markkinoita,
Kussa asti lienee, --
Muistaneeko noitakaan
Jotka oottaat kotonaan.

Reinonen.

Kotimaalta.

Posti-toimessa odotetaan, Helsing. ruotsalaisten sanomien mukaan, ankara edistys. Posti tulisi Suomen-lahden (eteläisellä meren) rannikolla kulkemaan joka päivä edes takaisin ja Pohjan lahden (eli Länteis) rannastolla 3 kertaa wiikossa.

Pietarista.

Suomeen sijoitetut n. f. linja-pataljonat yhdistetään jälleen neljäksi rykmentiksi, nimeltä: Wiipurin, Lappeenrannan, Sawolinnan ja Petrowan.

Wenäällä, paitsi Puolaan ennen wanhaan kuuluvissa osissa, tapahtuu uusi sotawäen nosto.

Huutokauppoja.

Medelst offentlig exekutiv auktion, som anställes härstädes Thorsdagen den 6 instundande Augusti och derpåföljande dagar kl. 4 e. m., försäljes ett handelsvarulager, bestående af kläden, ylle-, bomulls- och linnetyger, kartun, sherting, muslin, boi, mans och fruntimmershalsdukar af flere slag, näs- och borddukar, mans och fruntimmers skopplagg, knappar, barn-leksaker, kragar, spetsar, hand, tråd, garn m. m., äfvensom något möbel och husgerådssaker; hvarom köpare underrättas. Wiborgs stads Auktionskammare, den 30 Juli 1863.

(2) 1

Wold. Älgren.

Julkisella huutokaupalla, joka pidetään maanantaina 10 p. tulewaa Elokuuta kello 10 e. puolipäivä Kirjolan kartanoessa (entistä Kallin karttelia) nyt Johanneksen pitäjässä, myödään A. Alfschaniin kauppalan lentureisiin kuuluvia eräitä tawaroita, joiden seassa.

1 viime vuonna rakennettu Galeas-alus, kassi-mastoinen.

2 jaalaa ja 1 luuyi (slup.)

8 työ-heworista ja 3 warfää.

5 hiehoa ja 7 wasikkaa Holsteinin rotua.

10 sikaa ja 6 porsasta Englantilais lajia.

36 lammasia ja wuonaa,

hunnä noin 300 kuutio-syitä petäjäisiä ja 80 syitä 1½ jalkaa
hyviä koiruisia halkoja, sekä hyviä reilassa olevia tilinte-
foon tarvittavia työ-kaluja ja koneita, joiden joukossa 3 tiili-
franoja eli hanikoita. Wiipurissa, 22 p. heinäk. 1863.

Konkurssin edustajien puolesta:

B. D. Nymalm.

Yksityisiä ilmoituksia.

Abonnement N:o 8.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 5 August 1863. Billette für Herren à 50
Kop. Silb. sind an der Kasse zu haben.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Vauxhall.

Sonntag den 2:ten August 1863.

HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair-Chor. Herrn zahlen 25
Sp. Gr. M., Damen 10 Sp. Gr. — Damen in Begleitung
von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um 10 Uhr fängt der Ball an.

S. Wild.

Ägaren af Monrepos allodial frälse-säteri förbjuder här-
medelst strängeligen personer, som besöka trädgården
att medföra hundar vid påföljd af laga ansvar.

Der Besitzer von Monrepos Allodial frälse-säteri verbietet
hiedurch auf strengste allen die den Garten besuchen, Hunde
mitzunehmen; indem sie dann gesetzlicher Strafe unterworfen
sind.

Гулящий запрещенъ закономъ порядкомъ брать съ
собою въ садъ Монрепо. собаки

(3) 2

Ilmoitus.

Tämän vuoden yleistä warfinaista Wiipurin läänin maa-
wiljelysseuran kokousta pidetään Tiistaina 22:nä p. Syyskuuta
(marfinaipäivänä) kello 6 jälkeen puolen päivän Wiipurin
kaupungin Societeetin salissa, johon kutsutaan kokoutumaan
kaikkia seuran jäseniä.

Johto-kunta soi, nähä seuran jäseniä niin täydellisesti
kokoutuneina kuin mahdollista on, kun monta tärkeätä asiaa
ja myöskin kahden johtokunnan jäsenien valitseminen entisten
kaan on edes otettava. Jäseniä, jotka aikovat seuran koku-
ukseen, muistutetaan lukemaan asetuksen 14 pyk., osaa a.,
jossa puhutaan uuden jäsenien kutsumuksesta.

Näyttelyyn otetaan vastaan paraimpia tuotteita pellon ja
rhytimaan kasvuista niinkuin myös karjantuotteita; maanwil-
jelyksen kaluja; koneita; tuotteita läänin erinäisistä elatus-
koneista ja käsityöistä, ja m. m., kaikkea, kuin maanwiljelijälle
saattaa olla tärkeätä ja on suuluvata maanwiljelykseen ja sen
osin; joita kappaleita sihtieri ottaa vastaan Maasekolassa vielä
21:nä p. Syyskuuta, ja sitten kokouspäivänä Societeetti huo-
neessa kello neljä (4) jälkeen p. p. — Wiipurissa 20 p. Heinä-
kuuta 1863.

Johtokunnan puolesta:

B. J. Indrenius.

(3) 1

K. J. Forsberg.

Att Enkan Hedengrens Urmakareverkstad, hvars Före-
ståndare jag är, numera är flyttad till Assessorskan Thes-
leffs gård invid paradplatsen här i staden, och att jag
är försedd med godt urval af alla sorters ur samt emot-
tager reparationer å vägg- och fickur, sådant tager jag
mig friheten den högtärade Publiken tillkännagifva.

Joh. Jos. Stelzer.

Urmakare.

Etä urmakarileffen Hedengrenin wersta, jonka johdattaja
nähjään minä olen, on muutettu Assessorska Theslewin kar-
tanoon, tämän kaupungin paraatitilasin vieressä, ja että mi-
nulla on suuri warasto niin seinä- kuin tasku-kelloja, niin
kuin myös että minä otan rakentamistani kumpaisiakin, saan
minä tämän kautta tunnistetulle yleisölle ilmoittaa.

Joh. Jos. Stelzer.

Urmakari.

Daß das Geschäftlokal der Wittwe Hedengren, wessen
Führer ich bin, von jetzt ab im Hause der Assessorsin Thes-
leff vis à-vis dem Paradeplatz verlegt ist, daß ich mit ei-
nem gut assortirten Lager von aller Sorten Uhren versehen
bin und annehme Anfertigung von Reparaturen von Taschen
und Wanduhren, welches erwachte ich für meine Pflicht dem
geehrten Publicum ergebenst anzuzeigen.

Joh. Jos. Stelzer.

Urmacher.

(3) 3

Lifränteanstalten i ÅBO.

Då jag emottagit ombudskapet här å orten för Lif-
ränteanstalten i Åbo, får jag anmäla att insatser i
nämnde anstalt kunna inbetalas till mig alla söckne-
dagar samt att jag gerna lemnar upplysningar an-
gående anstaltens inrättning och ändamål med mera.

Paul Wahl.

Glöfautinen rahakaswin-laitos Turussa.

Minä-miehenä täällä Glöfautinen rahakaswin laitokselle Tu-
russa, saan minä ilmoittaa että panoja nimitettyyn laitokseen
saadaan maksaa minullen joka arki-päivänä ja että minä mie-
telläni annan tietoja laitoksen taroituksesta j. m. m.

Paul Wahl.

Löydetty.

Å gata här i Staden, en nyttjad röd- och gulbrokig si-
den näsduk, som på beskrifning kan återfås i gården N:o
59 inom f. d. fästningen, då pigan Anna efterfrågas.

Wuokrataan.

Nu genast att hyres öfra våningen i gården N:o 103
hos

Joh. Bäckman.

Отдаётся квартира съ 1-го Августа въ каменномъ
домъ во второмъ этажъ подъ № 103-мъ въ Г. Выборгъ
близъ Финской церкви о ценъ узнать удома хозяина.

Nu genast en bodlokal vid stora gatan i P. Sopotoffs
arfwingars gård N:o 37 i f. d. fästningen, närmare under-
rättelse lemnar T. Tulander.

(3) 2

Ett trädliider med 2 ne afdelningar uti gården N:o 55
i staden nära vallen ifrån den 1:ta instundande Septem-
ber. Närmare å detta blads tryckeri.

(3) 3

Myötävänä.

En häst med redskap, trilla med kur, fyrhjulig kärva,
kursläde och en öppen släde, till billiga priser. När-
mare underrättelse meddelas uti Kronostenhuset, en trap-
pa upp, midtemot guvernörskan Thesleffs gård.

(3) 3

Söyrywene Pontus

lähtee sunnuntaina 2 p. Elof. Wiipurista Uuraasen k:lo 6
aamup. ja k:lo 7 iltap. sekä Uuraasta Wiipuriin k:lo 8 aa-
mup. ja k:lo 8 iltap., tehden samana päivänä kello 3 iltap
huvi-matkan Uuraasen. Matkaja-maksu edes ja takaisin on
2 Markkaa.

Hackman ja Rumpu.

Ångslupen Pontus

afgår söndagen den 2 Augusti ifrån Wiborg till Trång-
sund kl. 6 fm. och 7 est., ifrån Trångsund till Wiborg
kl. 8 fm. och 8 est. och gör dessutom samma dag kl. 3
est. en lusttur till Trångsund. Passagerare afgiften för
fram och åter resan 2 mark.

Hackman & C:o.

ВИНТОВАЯ ШЛЮЗКА ПОНТУСЪ

ходитъ въ Воскресение 2-го Августа изъ Выборга въ
Транзунтъ въ 6 ч. утра и 7 ч. вечера, изъ Транзунта
въ Выборгъ въ 8 час. утра и 8 ч. веч., и дѣлаетъ
сверхъ того, въ тотъ же день въ 3 ч. по полудни, по-
ѣздки въ Транзунтъ. Платежъ туда и обратно 50 коп.
серебромъ.

Гакманъ и К-о.

Wiipurissa, M. M. Zilliafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrön.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 31.

Nousu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

S. M. Keisari on viime keskiwiikkona, jolloin oli Parolan fedolla, armollisesti nimittänyt Wiipurin ruotu-pataljonalle päälivoksi Keisar. Korfeuden, Berintö-ruhtinan; ja Hämeenlinnan pataljonalle Keisar. Korfeuden, Isoruhtinaan Wladimir Aleksandrowitsji. Torstaina sanotaan R. Maj. armossa antaneen suomenkielisille wirta-kirjoituksillen laillisen luvun, joka 20:n vuoden päästä muuttuisi pakoksi.

R. Majesteetti oli lähtenyt k. 10 viime Perjantai-iltana Helsingistä takaisin Pietariin, poikseamatta missään tiellä.

— **Presidentti Wiipurin howi-oikeudessa**, wapaaherra y. m. Otto af Schulten on, miten täällä Wiipurissa jo kauan olemia tiennet ja nyt on wirallisesti julistettuna, 11 p. heinäk. (29 kesäk.) armossa wapauteutu presidentti-wirasta sekä kutsuttu ja määrätty senaattoriksi jäsenenä Dikeus-osaossa.

— **M. Alfthanin Kauppalan** konkurssin warat ovat, kauppalan hoitajan ilmoituksen ja arwion mukaan yli kolmen miljonan markan, neliin, eli 762 tuhatta hyp. ruplaa, — siis ainoasti 15 tuhatta ruplaa vähemmän kuin welat. Arwattawasti kuitenkin myömillä tuskin saatane puoletkaan niistä hintoja, jotka mainittu hoitaja, hr. Ferd. Alfthan, on laskenut, — etenkin Sawin tehtaasta jota ostamassa ei moni kykene kilpailemaan. Kirjolan herrastalo maalla ja kiwikortano kaupunnissa woivat toki saada useampia huutajojia; niiden arwiokaan ei nouse, miten wäärän kulkupuheen jälkeen ennen (n:sa 28) ilmoitimme, 150 + 50 tuhanteen, vaan 75 (=50+25) tuh. ruplaan. Että warat, arwiolta warmaankin jos ei arwolta, yhtäkaikki eiwät ole vähemmät kuin ensi ilmoituksessammeaan, tulee siitä että silloin emme wirkkaneet saamisista, joiden summa lie noin 100,000 ruplaa ja joista puolet kuuluu olewan muutamilta kauppalan omilta osakkailta.

— **Saminassa** on raatimies Grönberg walittu porwariston waltiopäiwä-mieheksi.

Mikkelistä. Läänin maaherra on määrännyt lukiolaisen D. F. Ryander'in, elokuun 14 p:ään asti toimittamaan hengenpanijan-wirkaa Mikkelin woutikunnassa.

„**Heinolan** kaupunnissa tämän kuun 15 p:nä pidetyssä walisissa huudettiin kauppiamies F. Lemström yksimielisesti waltiopäiwä-edusmieheksi. Samassa tilaisuudessa oliwat kaupuntilaiset myös esitelleet että kaupunnin pitäisi jonkun muun pienen kaupunnin, parahittain Jyväskylän kanssa yhdistymän yhteen edusmieheen. Tätä sattuutta semmoisessa asiassa toim. puolestaan katsoo hywinkin lapselliseksi; ja ollaan wakuutettu ett'ei Jyväskylä, eikä kaupunki yksikään tuohon yhdistykseen mene.”

— Niin luetaan M. W. S:ssa. Jyväskylä, warmaanki, meidänki luullen, ei ruwenne esitelyyn liittoon — jos muka hr. kauppias Lem-

strömillä kansallisuus-asiassa on sama mieli kuin nuorella kaimallansa koulu-opettajoiden suunnossa. — Miten Mikkelin läänin muissa kaupuntiloissa, joissa walin piti olla noin wiikko siitä, lie käynnä, — sitä emme tiedä. Mikkelin lehti, viime torstailta, — jossa ehkä siitä on ilmoitus — ei ehdi Wiipuriin ennen kuin Oulun W. S. lahta päiwää nuorempi n:o ja neljä wertaa pitemmän matkan takaa.

Onko 3 Ruplaa päiwältä vähä pappis-saadyn waltiopäiwä-miehen eläkkeeksi?

Porvoossa on, miten „Borgäbladet” ilmoittaa, ollut eri mieli siitä jos pappis-saadyn waltiopäiwä-miehelle pitäisi annettaman 16 tai, miten Kuopiossa on porwaris-saadyn edusmiehelle määrätty, 12 markkaa päiwäänsä, eläkkeeksi waltiopäiwillä, ja Bbl. arwelee 12 m. vähäksi. Meillä kuitenkin on toinen mieli siinä tempussa. Kun kustannukset esitellään näin isoiksi, niin ei ole kumma jos, miten jo tiedämmä tapahuneen — Kuopiossa ja Saminassa warmaankin, — luowutaan walitsemasta sen verran waltiopäiwä-miehiä kun luwallista ja tarpeellista on. Se walittu, joka ei ole walmis jotakin uhraamaan päästäkseen waltiopäiwien edusmieheksi — ja vielä enemmän se, joka etsii omaa hyötymistä waltiopäiwä-eläkkeestä — näyttää jo sen kautta olewansa kelwottoman, niin tärkeään kansan yleistä etua tarkoittawaan toimeen.

Jos kuitenkin kelle waltiopäiwä-miehelle on 4 ruplaa päiwä-palkkaa annettava, niin se on kappalaisille. Heillä muka on, etenki nykyisen apulaistuutteen aikaan, waikeampi saada waltiopäiwä-ajaksi tarpeellista wirta-sijasta, kuin kirkkoherroilla, joilla tavallisesti on apulaisia. Vaa jos, miten tavallista on olnu jo wanhuudesta, kappalaiset yksinään ovat palkitsewaiset kappalais waltiopäiwä-miehiä, niin näyttää kustannus-korotus tässäki kohden epäilyttävältä. Kuitenkin on muistaminen että, jospa kappalaisilla on pienemmät palkat, niin heitä on useampi kuin kirkkoherroja, — jonka wuoksi kustannukset, jakautumalla useemmalle, eiwät nouse niin isoiksi kuin kirkkoherrojen, etenki koska kappalaisia tietysti tulee vähemmin waltiopäiwämiehistä kuin kirkkoherroja.

S. R. R.

Kaban himo.

(Katke n:roon 31.)

2:nen Kohtaus.

Pori (tulewa perä-owelta). **Anna.** Ihaksinen.

Pori. Kah, hywää huomenta, Ihaksinen; mitenkäs jaksatte cheittää itsensä tuolille, latki päässä.)

Ihaksinen. Kyllä, minä woin hywin; mutta kuinka Pori jaksaa, te näyttätten wäsyneeltä?

Anna. (menee Porin luo) Minulla on ollut niin paljon huolta teistä, isäni.

Pori. Mitä lorua se on! niin kauwan kun mi-

nulla on nämät, (näyttää nyffiansä) niin en kehoita fetään tulemaan minua aiwan lifeelle (mistä lafinä pitkin lattiaa). Tuo' minulle wettä! fieleni on tarttunut kisaan fiini.

(Anna menee uunille ja ottaa ruufun alas.)

Jhaksinen. Onko Pori lusenut eilistä sanomalehteä, siinä on paljon lukemista, sanon minä.

Pori. Niin, kyllä ne kirjoittawat paljon, nuo herrat, waan jos koskisi kenen nahkaa, niin kyllä me aina saamme färsiä. (Annalle) No, mitä odotat?

Anna. Minä siihen en mitään taida, isäni, mutta wesi on kylmentynyt jääksi täällä sisästä tän' yönä.

Pori (katterasti). Ha, ha, ha, — — — oikeen, wesi on näets' aiwan hyvää köyhälle työmiehelle.

Anna. Minä juoksen hakemaan.

Pori. Ei ole tarwis (ottaa putelin taastustansa ja juopi). Tämä ei kylmennyt jääksi, ei ollenkaan.

Anna. Palo-wiinaa!

Pori. No katsoppas! — — — täytyiskö minun muka pyytää sinulta lupaa? (pane putelin pöydälle, ottaa leiwän ja valasen juustoa, jotka hän myös panee pöydälle.) Kas tuossa, me saamme paikalla wieraita, tänäpäivänä Pori tarjoaa.

Anna. Onko tuossa kaikki, isäni, ja toiset rahat?

Pori (wihaisesti). Toiset rahat! — — — Sinä luulet että neljä marffaa on koko maailma; ne owat menneet aina wiimiseen penniin asti.

Anna. Ah, minun Jumalani!

Pori (näkee hänen ompelufsensa). Mitä tämä on? vielä enemmän työtä, minä en färsi sinun työtä tekewän, sen olen jo sanonut! (repii ompeluksen halti) Kas niin; nytpä en tarwitse kuunnella puhuttawan sinun rahoistasi muutamaksi päiväksi.

Anna. Isäni, isäni, mitä te'ette! Tuo ei ollut minun omaisuuteni, minä lupasin sen valmiiksi täksi päiväksi.

Jhaksinen. Oli pahasti tehty, Pori! mamselihan nyt saapi färsiä wahingon.

Pori. Siitä minä en huoli.

Anna (tuskaassa). Tohtori Ahofas antoi minulle tämän työn; — — — Minun Jumalani, mitä minä teen!

Jhaksinen (ilmäilee palaijia). Eikö näitä mil-lään tavalla woisi liiästrata yhteen?

Pori. Ahofaskol no se minua juuri ilahuttaa; — — — hänellä on kyllä waraa maksaa.

Jhaksinen. Eikää moittiko tohtoria, Pori! muistakaa että hän pelasti mamseli Annan hengen; eikö Pori muista, kuinka hän hoiteli mamselia ja walwoi päiwät, yön? oikeen wedet tulewat silmihini kun sitä muistelen.

Pori. Niin, entiset ajat owat olleet ja menneet; mutta nyt on hän tullut rikkaaksi ja sentähden minä häntä en suwaitse.

Anna. Onko hän tullut rikkaaksi?

Jhaksinen. Hän on sitten warmaanfin parantanut kaikki ihmiset lasaretissa.

Pori. Siitä haastoivat tän' aamuna kapakas-fa; hän on saanut suuren perinnön Hollannista jonkun ahnaan tahi tuommoisen kuoltua, joka raatajien hi'estä ja waiwasta, leskien ja orpojen kyyneleistä on kerännyt rikkautensa.

Anna. Ahokkaan käsissä rahat kyllä waiikutawat hyvää.

Pori. Sitä sinä et ymmärrä; ei kukaan rikas ole konnaan tehnyt munta kun pahaa.

Jhaksinen. Niin, koska Pori ja muut toverit sitä sanowat, niin mahdaahan tuo olla totta, waikk'ei mitään rikas minulle vielä pahaa ole tehnyt.

Anna. Ah, minun isäni, ei teillä sellaisia ajatuksia ollut kun äitini oli elossa, ja kuitenkin olimme yhtä köyhät silloin kun nytkin.

Pori. Niin, silloin oli seikka toinen, hän narrafi minut lähmään kirkossa ja uskomaan meidän Herraa ja muuta semmoista; waan nyt tiedän, että tuo on pelkkää naisen-haastia kaikkityyn, nyt en usko mitään, ja se minusta paras onkin.

Jhaksinen. Ei, kuulkaapas Pori! nyt taisitte mättää liikoja.

Anna. Jumalan tähden, minun isäni!

Pori. Ha, ha, ha; ja sitäkö te sanotte. Kuusi vuotta takaperin olin minä woimakas mies, minulla oli monta sälliä ja sain hywät tulot muurari-työsfäni — — — ja tänäpäivänä minulla ei ole mitään. Kaikki, kaikki, työkaluihin saakka, on häwinyt. Mikäpä syyy siihen lienee? Niin, oli pykmes-tari, reima herra, joka antoi minulle suuren työn urakalle kontrahdin mukaan, mutta kun työ oli walmis ja palkka piti suoritettaman, niin karkasi tuo reima, forseasti kunnioitettu herra, ja minun — köyhän työmiehen — piti jättää talot kartanot, ja pantiin arestiin siitä syystä etten woinut maksaa rahoja, jotka minä tätä työtä warten lainasin. Olihan tuo oikeus, tahi miten?

Anna. Mutta, isäni. — — —

Pori. Minä pääsin wihdoin arestista — — — minun entiset ystäväni ylenkatsoiwat minua ja minun täytyi muuttaa nimeä sekä majaa päästäkseni pakoon heidän pilkasta. Sitten kuoli waimoni, hautajaisissa taitoin jalkani, ja sain ma'ata lasaretissa puolen vuoden. Siihen aikaan mietin minä paljon sinne ja tänne maailman menoista ja tulin tuntemaan, kuinka wäärin on, että me köyhät ihmiset tähdymme raataa elättääksemme noita joutawia jotka ajawat waunuisfa ja eläwät niinkuin joka päivä olisi wiiminen. Jhaksinen! — sanoin minä sinulle — me emme tarwitse raataa ja olla orjuudessa enemmän kun he — — — Ha, ha, ha, meillä on jo monta ystävää jotka miettiwät samalla tavoin, ja kun ferran tulee sissi, ett'ei kukaan köyhä mies tahdo työtä tehdä, niin saamme kyllä nähdä, eiköhän nuo rikkaat ja ylpeät wallat joudu pahaan pulaan!

Jhaksinen. Kyllä, minä olenkin sanani pitänyt, enkä olellaan työkaluja käsihini ottanut useammin kun mitä juur' on ollut wälttämätöntä, etten nälkään nääntyisi, waikk'en minä muutoin huomaa että työ minua pilaa.

Pori. Hilja. Sitä sinä et ymmärrä. Pidä sinä sinun lupauksesi, niin minä pidän minun, minä annan sinulle tyttäreni, kun saamme jotaan, mutta ymmärtävästi, ilman työtä.

Jhaksinen. Kiitosia siitä, pappa Pori! kun-niaa ja kiitosta — — — mutta nyt lähden ulos hankkimaan muutama halko, sillä täällä on niin kylmä, että nenänsä woipi palennuttaa.

Pori. Ha'e puita miten waan voit, minä käyn lepäämään hetkeksi. (menee waseimmasta owesta sisään.)

Jhaksinen (Annalle). Heittäkää jo surut sil lensä mamseli Anna, sillä puolen tunnin perästä on meillä suuri rähi sewä kofko, sen minä lupaan! (juoksee ulos perä-owelta).

3:mas Kohtaus.

Anna (yfsinään, katsoen isänsä jälkeen)

Anna. Ei yhtä rakkauden sanaa, ei yhtäkään hyvää silmäystä; hänen sydämensä on tykkänään kuiwanut. Kuinka kauhea, kuinka iloton eikö elämäni ole. Ah, minun toiwoni on lähteä pimeään, kylmään manalaan äitini luokse. Isäni minua ei ikäwöi, eikä kukaan muu, sillä ei tetään maailmassa löydy josta minua rakastaa ja ymmärtää.

4:ias Kohtaus.

Ahofas (perä-owelta). Anna.

Ahofas. Anna!

Anna (saapi äkkiä suulemattoman ihastuksen). Tohtori Ahofas!

Ahofas. Suofaa anteesi että tulen niin warhain, mutta en malttanut kauemmin olla katsomatta, kuinka te jaksatte.

Anna. Miten hyvä te olette.

Ahofas. Mutta te oletta niin vaalea, te olette itkeneet? — — — onko isänne taas ollut kova teitä vasten?

Anna. Ei, ei; äitini muisto saattoi silmihini nämät pisarat, mutta nyt olen jälleen iloinen teidän töhtenne.

Ahofas. Minunko tähteni?

Anna. Niin; isäni äskén haastoi että olette tulleet rikkaaksi ja onnelliseksi, ja ei kukaan sitä paremmin ansaitse kun te.

Ahofas. Anna!

Anna. Hän on niin hyvä, niin kohtelias, niin jalo-mielinen, ajattelin minä; hän tekee paljon, paljon hyvää näillä rahoilla, hän valistaa wirheeliset, asettaa kaatuneet voimahansa, helpottaa häidän ja auttaa onnettomat, ja josia muuta ei voi tehdä, siellä hän haastaa ne lohduttawaiset sanat, jotka hän kerran haastoi minulle, nämät sanat jotka yhä kaikuwat korwiesani.

Ahofas (ottaa hänen kätensä). Ja kun toivoitte niin paljon minulle ja muille, eikö teillä ollut mitään toivotusta itsellenne?

Anna (heiluttaa päätänsä). Ei.

Ahofas. Eikö teillä ole ollut mitään toivoa tässä elämässä? — — — ettekö ole kopsaan ajatelleet toista kotia, toisia ihmisiä teidän ympärillä? — — —

Anna. Niin, kyllä on totta, minä nä'in kerran unta, — — — waan uni on hävinnyt, — minä uneksin että olin kodissa, niin heleässä, niin kauniissa — — — Siellä ei ollut mitään hätää, eikä surua, siellä oli niin lämmin ja iloinen olla, minusta oli kun olisin herännyt uuteen elämään.

Ahofas. Ja ettekö usko että se uni voisi käydä toteen?

Anna. Kyllä, waan ei täällä; ettekös ymmärrä, oli Jumalan taivas jota nä'in.

Ahofas. Mutta taivas woipi astua alas maahan, Anna?

Anna. Millä tavoin?

Ahofas. Rakkaudessa.

Anna. Minä en ymmärrä teitä?

Ahofas. Rakkaus on puhallus Jumalan hengestä, ja sisältää maan sekä taivaan, elämän ja autuuden; aurinko loistaa firrkaammin, kukat haajahtawat suloisemmin sille joka rakastaa. Missä kaikki sydäntä yhdistyy tähän tuntoon, Anna, siinä häviää kaikki muu heidän silmistänsä; puristaen käsiwärtensä toistensa ympäri matkustawat he woittaen läpi elämän ja kuoleman ja lankeawat yhdesessä Utko yli-Jumalan istuimen eteen, antamaan hänelle totaisti tämän rakkauden, tutkittuna maailman kiihosta ja taistelusta, mutta yhtä puhana, yhtä kalliina kun silloin jolloin hän pani sen heidän sydämihinsä.

Anna (wiepi kätensä otsaan). Minun Jumalani, minun Jumalani, mitä minä tunnen!

Ahofas (innokkaasti). Anna, rakastettu Anna!

5:Des kohtaus.

Thakfinen (perältä, kantaa puita sylissänsä). Anna. Ahofas.

Thakfinen. Halloh, hyvät ystäwät, nyt olen minä täällä taas (wieksaa puut uuniin). Minä sain kuusi halkoa vanhasta myssystäni ja yhden rehelliselle naamalleni.

Ahofas. Teillä ei ole ollut puita, huoneita lämmittääksenne.

Thakfinen. Siinä kannalla taisi asia olla (vaneer puut uuniin palamaan).

Ahofas. Ja te ette ole sanaakaan minulle siitä sanoneet, Anna!

Anna. Te olette jo lopen monta hyvää työtä tehneet meille.

Ahofas. Tyttö raukka, poloinen! (itseksseen) Tämä furjuus täytyy lopettaa.

Thakfinen (astuu esiin teaterille). Morjens, herra tohtori, morjens. (tarjoo kätensä) Saanko listittää kopraanne, waik'ei olentoni juuri ole niin siweä, kun se pitäisi olla.

Ahofas (häilyttää hänen kättänsä). No, kuinka maailma elää teidän kanssanne, Thakfinen!

Thakfinen. Kyllähän tässä eletään, ja kunhan aikaa kuluu, niin saamme vielä pienet huiutukset tän' amuna.

Ahofas. Eikö Pori ole kotona?

Anna. Tässä isäni tulee.

(Jatk.)

Sitä tätä.

Suomen kansallisuus on nyt — sen wakuutusta Borgäbladet — niin wakauntunut että lyhyellä tähtyy hakea niitä, jotka eiwät sitä hywäksyisi. Rummafo siis että H. U:sekin owat yhdistywinään Suomettaren tuttuihin „urheihin" sanoihin: „Tulkoonpa nyt waikka kaiken maailman walta häwittämään suomalaisista kansallisuutta, niin kyllä se ei onnistu" j. n. e. — Samassa hengähdysessä kuitenkin H. U. jatkaat jälleen kertoelmiaan noista „neula-pistokista" Suomalaisuutta vastaan omaassa maassa, joita siinä lehdesä on melkeen joka toisessa n:ssa tawattawana. Se „piistos", mistä H. U. tällä erää mainitsee, koskee „rautatienme" kohteliaisuutta suomenkielisiä Helsingin sanomalehtiä kohtaan, joitten ei — „ei Julkissillenkään" — ole sallittu, miten ruotsalaisille, ilmoitusta rautatien jo-noista R. Majesteetin matkustus-aikaan. — Tästä johtuu mieleemme kuinka w. 1859 muutamassa yksituisessa pappis-kokouksessa eräs pappi, nyt wainaja, nauru-suin — milt'ei irwi-hampain — ilmoitti että, hänen ollessaan firrkoherran apulaisena Suomen pää-kaupunnissa, — ei Helsingin ainoa sen-aikainen suomen kielinen sanoma (Star) — waan sifäläiset ruotsalaiset saivat tietoja saarna-wuoroista kaupunnin kirkoissa, hakematta. Tiedämmä kyllä että papilla ei ole pakkoa antaa hakewallenkään semmoisia ilmoituksia, mutta kun kerran, miten Bbl. kehuu, Suomalaisuutta niin hyweksittää, niin olisi sama mielisuosio odotettawa suomalaisia kuin ruotsinkielisiä sanomalehtiä kohtaan.

Talja,

lasfettu Wiipurin Maistraatissa, niin kotimaisille kuin myös Wenäjältä Wiipuriin tuotujen ruoka-aineiden hinnoille Elokuussa 1863.

Tynnyri rukiita 6 r.; tynnyri fauroja 4 r.; 1:n sortti heiniä 36 f. ja 2:n sortti 30 kop. leiwiskä; hienot wehnäjahot 1:n sortti, 9 leiwiskän painawa säkki 12 r. 50 f., 2:n sortti 9 rupl., ja leiwisköittäin 1:n sortti 1 r., 2:n sortti 75 kop.; ruisjahot 1:n sortti 6 r. 50 f. tynnyri, ja leiwisköittäin 1:n sortti 55 f.; tattari ryhnyt 11 r., hirs ryhnyt 1:n sortti 15 r. ja 2:n sortti 14 r., ohran ryhnyt 10 r. ja kauran ryhnyt 10 r. tynnyri; manna ryhnyt 1. r. 40 f., perl ryhnyt 1 r. 20 f. leiwiskä; herneet 1:n sortti, 36 kappaa sifäl-täwä fuli 16 r., 2:n sortti samote 14 r.; hieno-laatuinen wehnäleipä 10 f. naula, $\frac{1}{2}$ naulaa 8 kop. ja $\frac{1}{4}$ naulaa 2 $\frac{1}{2}$ f., ruisleipä 5 f. naula, 2:n sortti 2 $\frac{1}{2}$ f. naula; 1 naula Suomen 1:stä sorttia täällä teurastettua hyvää paisti-lihaa 9 kop., 2:n sortti eli hynä soppa-liha 7 kop. ja 3:8 sortti eli huonompi samallinen 4 kop. naula; suomen suolattu liha 1:n sortti 6 kop., 2:n sortti 5 kop. ja 3:8 sortti 4 kop. naula; suolattu sian liha 1:n sortti 15 kop., 2:n sortti 12 kop., tuores sian liha 1:n sortti 15 kop., 2:n sortti 12 kop., samustettu sfincku 16 kop., samustamaton samallinen 14 kop. naula; lampaan liha 1:n sortti 10 kop. 2:n sortti

7 kop. naula; wärfkan liha 1:nen sortti 10 kop., 2:nen sortti 8 kop. naula; tuores woi 23 kop., ja ruuan valmistukseen kelpaawa woi 18 kop. naula; liinawoi 17 kop. naula, ja 1 naula suela 1 kopekka.

Wiipurin Raastuvassa, 29 p. Heinäkuuta 1863,
Viran puolesta
Fred. Wilh. Poppius.

Huutokauppoja.

Medelst offentlig exekutiv auktion, som anställes härstades Thorsdagen den 6 instundande Augusti och derpåföljande dagar kl. 4 e. m., försäljes ett handelvarulager, bestående af kläden, ylle-, bomulls- och linnetyger, kartun, sherting, muslin, boi, mans och fruntimmers halsdukar af flere slag, näs- och borddukar, mans och fruntimmers skoplagg, knappar, barn-leksaker, kragar, spetsar, band, tråd, garn m. m., äfvensom något möbel och husgerådssaker; hvarom köpare underrättas. Wiborgs stads Auktionskammare, den 30 Juli 1863.

(2) 2

Wold. Ålgren

Yksityisiä ilmoituksia.

Abonnement N:o 8.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 5 August 1863. Billette für Herren à 50 Kop. Silb. find an der Kasse zu haben.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Musikalische-Abendunterhaltung

für Orchestermusik.

Jeden Donnerstag in S:t Anne Promenade.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.

G. Spöhr.

Ägaren af Monrepos allodial frälse-säteri förbjuder härmedelst strängeligen personer, som besöka trädgården att medföra hundar vid påföljd af laga ansvar.

Der Besitzer von Monrepos Allodial frälsesäteri verbietet hiedurch auf's Strengste Allen die den Garten besuchen, Hunde mitzunehmen; indem sie dann gesetzlicher Strafe unterworfen sind.

Гулящие запрещены законнымъ порядкомъ брать съ собою въ садъ Монрепо собаки.

(3) 3

NORTH BRITISH and MERCANTILE INSURANCE COMPANY LONDON och EDINBURG.

Stiftadt 1809

konstitueradt under Kungligt Privilegium och särskildta Parlaments Akter.

Tecknaat grunkapital L. 2,000,000 Sterling.

Reservfonden L. 1,374,000 „

Undertecknade, hvilka öfvertagit Generalagenturen för hela Finland, äro befullmäktigade att afsluta försäkringar mot brandskada till de billigaste prämier, och meddela beredvilligt närmare upplysningar.

Hackman & C:o.

General Agenter.

Wiborg i Juni 1863.

Ilmoitus.

Tämän vuoden yleistä wärjinaista Wiipurin läänin maawiljelysseuran kokousta pidetään Tiistaina 22:nä p. Syyskuuta (marckinapäiwänä) kello 6 jälkeen puolen päivän Wiipurin kaupungin Societeetin salissa, johon kutsutaan kokontumaan kaikki seuralunnon jäseniä.

Johdofunta soiji, nähdä seuran jäseniä niin täydellisesti kokountuneina kuin mahdollista on, kun monta tärkeätä asiaa ja myöskin kahden johdofunnan jäsenien walitseminen entijien puolesta on edes otettava. Jäseniä, jotka aikowat seuran kokoukseen, muistutetaan lufemaan asetuksen 14 pyk., osaa a, jossa puhutaan uusien jäsenien kutsumuksesta.

Käyttelyyn otetaan vastaan paraimpia tuotteita pellon ja ryytimaan kaswista niinkuin myös sarjantuotteita; maanvil-

jelyksen kaluja; koneita; tuotteita läänin erinäisistä elatuskoneista ja käsityöstä, ja m. m., kaikkea, kuin maawiljelykselle saattaa olla tärkeätä ja on kuuluwata maawiljelykseen ja sen osiin; joita kappaleita sihtieri ottaa vastaan Maastolassa vielä 21:nä p. Syyskuuta, ja sitten kokouspäiwänä Societeetti huoneessa kello neljä (4) jälkeen p. p. — Wiipurissa 20 p. Heinäkuuta 1863.

Johdofunnan puolesta:

B. Jendrenius.

(3) 2

R. J. Forsberg.

Wuokrataan.

Nu genast en bodlokal vid stora gatan i P. Sopotoffs arfvingars gård N:o 37 i f. d. fästningen, närmare underrättelse lemna T. Tulander.

(3) 3

Från den 1 nästkommande Oktober åtta vackra och välförsedda rum jemte varm tambur, kök, iskällare och öfrige nödige uthus, å Åstrands egendom, elfva verst från staden; närmare underrättelser lemna

(2) 1

Hofrätts Aktuarien Krogius.

Uthyres ifrån den 1 Oktober ett mindre unkars qvarter uti gården N:o 114 inom fäst. närmare underrättelse lemna bagaren N. Ettinger.

(3) 1

Myötämänä.

En trilla uppå Linealer hos Bagar

(3) 1

Wickman.

En god och starkt Droschka med kur säljes för mycke billigt pris hos

W. von Karm.

Öfwi hywä ja mahwa Droschka kuomin kanssa myödään hywin huokeasta hinnasta

W. von Karmilla.

Puntaripää heinän (Timotei) Siemeniä.

G. G. Cloubergilla.

Höyrylaiwan kulku Wiipurin ja Kuopion välillä.

Rantainen Höyrylaiwa "Alto" joka kulkee Wiipurin ja Kuopion wälillä, käyden sekä meno- että tulo-matkalla Lauritsalassa, Puumalassa, Sawonlinnassa ja Leppäwiroilla.

Lähtö-ajat owat:

Wiipurista joka Maanantai kello 6 edellä puolen päivän, Kuopiosta joka Torstai kello 5 e. p. p. ja tulee laiwa, joka ottaa kuljettaaksensa sekä kulkioita että kuletus-tawaraa, mutta ei ole tarfotettu hinausta warten, meno-matkalla lähtemään Lauritsalasta kello 3:den paikoilla. Wiipurissa Toukokuussa 1863.

Johdofunta.

Ångbåtsfart emellan Wiborg och Kuopio.

Jenångfartyget "ALIO" gör reguliera turer emellan Wiborg och Kuopio, anlöpande, såväl under fram- som återresan Lauritsala Puumala, Nyslott och Leppäwirta.

Afgångstiden är:

från Wiborg hvarje Måndags förmiddag kl. 6, från Kuopio hvarje Thorsdags förmiddag kl. 5; och kommer fartyget, som medtager passagerare och fragt-gods, men ej är afsedt för bogsering, att omkring kl 5 om aftonen afgå från Lauritsala under bortresan. Wiborg i Maj 1863.

Direktionen.

Höyrylaiwa Walamo

tulee tämän vuoden purjehtimisen aikana joka wiikko kulke- maan Pietariin ja Sortawalan wälillä, käyden niin mennessä kuin tullessa Wyssinassa (Wäähkinälinnassa), Konewitsassa, Kätkäsalmissa ja Walamossa.

Lähtöpäiwät owat:

Pietarista joka Perjantaina kello 9 aamulla.

Sortawalasta joka Sunnuntaina kello 9 „

Baltti jita menee höyrylaiwa 23 (11) päivästä Kesäkuuta Elokuun 11 päivään (Heinäkuun 30 päivään) asti joka Tiistaina Pietarista Walamoon, käyden waan Wyssinassa ja Konewitsassa rannassa, ja lähtee seuraavana päivänä samoin Konewitsan ja Wyssinan kautta takaisin Pietariin.

Wiipurissa, M. A. Zilliafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

Hinta:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
penniä sekä Wiipurissa muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

Tilata on:
Billiatuksen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikonttoreissa.

N:o 32.

Perjantaina 7 päivänä Elokuuta.

1863.

Raha-kurssi.

Pietarissa 4 Elok. (23 Heinäk.)

London	37, 37 $\frac{1}{8}$
Amsterdam	181 $\frac{1}{4}$, 5 $\frac{1}{4}$
Hamburg	32 $\frac{2}{3}$, 33
Paris	387, 387 $\frac{1}{2}$

Wiipurista.

Suomal. Kirjallisuusseuran viime tiistai-
na pidetyssä kokouksessa valittiin Wilken koululle
uusi opettaja koulusta eronneen herra Murmanin
sijaan. Wiran hakijoita ilmoitettiin tulleen seitse-
män. Valitseminen tapahtui suletuilla lipuilla ja
äänet valitsemisessa jakantuivat sillä tavoin, että
luonnontieteis maisteri Molander sai 6, kirkkoherran
wiran toimittaja Uudella maalla Karjan pitäjässä
Holmberg 4, kappalaisen wiran toimittaja Heinjoella
Malinen 2 ja opettajan kofelas Thurman 2 ääntä, ja
tulee siis maist. P. F. Molander saamaan mainitun
wiran. — Koulu alkaa taas wailutustansa 1 p:nä
tulevaa syyskuuta yhdellä luokalla ja uusilla oppi-
lailla. Tällä kertaa otetaan kouluun, Wilken tes-
tamentin mukaan, myös 2 niinkutsuttua vapaa-op-
pilasta „köyhistä ja kuuniellijista vanhemmista,”
yksi Wiipurin ja toinen Lappeen pitäjistä, sellaiset
mitä kirkkoherrat näistä pitäjistä niiksi esittelemät.
Tällaiset vapaa-oppilaat tulewat saamaan koulun
puolesta elannon, asunnon, waatteen sekä koulu-
kirjat. Toiwottawa on että oppilaita ilmestyisi
maakunnasta paljo, oppimaan omalla Suomen kie-
lellä tässä koulussa saatavia monenlaatuista kan-
sakunnassa hyödyllisiä tietoja. Muistettawa on
kanssa, että tämä koulu ei ole koulu mitään erityistä
elatuskeinoa warten, waan pää-asiallisesti koulu ylei-
seksi kansalliseksi siivistymiseksi kansakunnassa. Siis-
hen kuuluu sitte, että koulussa opetetaan muiden
tietojen mukana myös maawiljelykseenki kuuluvia
tarpeellisia tietoja.

— **Porwariston walitut.** Toispäivänä, kes-
kiviikkona, tapahtui porwariston waltiopäiwä-mies-
ten waali maistraatissa. Kuin armollinen kutsu-
mus waltiopäiwille ja myös muut asiaan koskewat
wanhemmat säännöt oli luettu, ruvettiin keskus-
lemaan waltiopäiwämiesten päiwäpalkasta ja pää-
tettiin maksaa kummallenkä täältä walittawalte por-
wari-säädyn edusmiehelle 30 markkaa päiwältä.
Sitte käytiin walitsemiseen ääntämisellä, kufin huu-
taja wero-äyrynsä mukaan, ja seurauks oli, että her-
rat kauppaneuvos ja ritari J. F. Hackman sekä
politia pormestari ja ritari N. J. Örn saiwat
enimmät huudot ja tulewat niinmuodoin edusmie-
hiksi waltiopäiwille Wiipurin porwaristosta. Klaut-
tawana oli tässä tilaisuudessa huomata sitä ajan kää-
nöstä, että kaikki koko toimitus alusta loppuun asti

tapahtui omalla Suomen kielellä; ainoastaan wal-
tiopäiwille kutsumus luettiin kanssa ruotsiksi.

Savonlinnassa on, sanomien mukaan, walittu
porwariston edusmieheksi pormestari Jaakko Mälsä
ja Mikkelissä kauppias A. J. Molander. Wi-
meksi mainitulle on määrätty päiwä-rahaksi 12 mark-
kaa ja matka-rahaksi kahden hewoisen kyytipalkka.
Maantalissa, jossa porwaristo on walinnut edus-
mieheksensä neuwomiehen (raatimiehen) G. Franc-
kin, on samote 12 markkaa määrätty elanto-rahaksi
päiwältä. 12 markkaa näkyy siis olewan yleisin
taksa. Saminalaiset maksawat 24 markkaa p:ltä.

— **Lähetetty kysymys.** Koska uisimmat owat
saaneet sanomalehdissä selityksiä, niin toiwosi myös
allekirjoitettu saawansa: 1:o: Helsingin Utiset piti
maksaa 2 rupl. 50 kop. koko vuosikerta, — mutta
eräs kysyjä näkyy näyttäneen että ne Jyväskylän
postikonttorissa maksoiwat 2 rupl. 90 kop. Mi-
nulle ne maksoi Wiipurin postikonttorissa 3 rupl.
43 kop. Missä syy siihen hinnan eroitukseen, sitä
en tiedä? — 2:o: Mikä siinä on syy, että kaiki-
sta mi-
nun tilaamistani sanomalehdistä on jäänyt nume-
roita pois: Finlandsk Allmänna Tidning, N:o 31,
89, 90 ja Helsingin Utisistä N:o 5, 12, 13 ja
28 sekä Otawasta lisätähti N:o 13 ja 20. Se
että hinta on kalliimpi kuin pitäisi, sen saattaa
unehuttaa helpommin kuin sen, että joku numero
jääpi saamatta, jonkatahden olisi toiwottawa että
wois saada täydet lehdet. — Kautun pitäjässä 11
p. kesäkuuta 1863.

Kautulainen.

Ullä olewaan saamme wastata, että meitä wa-
hoittaa paljo kuin yhä kuuluu tällaisia sanomaleh-
tien täydyksi saamattomuuden walitukia maakunnas-
ta, mutta me emme woi tällaiselle asialle mitään,
emmeä luule että muidenkaan sanomien toimituk-
set saattawat suorastaan sellaista auttaa. Asian-
omaisten numeroita puuttuwien on kysyttämä leh-
tiänsä siitä postikonttorista, missä niitä tilanneet
owat. Mitä H. Utisten hintaan tulee, niin lie-
nee paras tehdä siitäki asiasta kysymys suorastaan
siinä postikonttorissa missä lehti on tilattu.

Toim.

Suomennoxfista sananen.

Tämän wuotisen Mehiläisen 4:ösä numerossa on
eräs lähettäjä —n —r kirjoituksessaan: Kirjalle-
lemme onko se nykyään suomeakin? näyttänyt kuinka
kieleemme usein nykyisillä kynäilijöillämme on ruot-
salaisuutta täynnä. Tässä tahdomme puolestam-
me näyttää kuinka läänin hallituksemme suomentaja
kirjoittaa suomea. Jos Otawan lukijat esimerkiksi
ottawat Otawan lisätähden 28:n numeron ja lu-
kewat läänihallituksen suomentamat kuulutukset sen

viimeisellä sivulla ensimmäisellä palstolla niin saivat selvästi nähdä mikä soka-sotku siinä löytyy. Silmiin pistävä on kohta alussa sana: auktionissa. Onko se suomea? Eikö sana: huutokauppa ole tuttu suomentalalle? Jos hän välttämättömästi tahtoo käyttää ruotsalaisia sanoja, niin kirjoitetaan: auktion. Lause: „julkisessa auktionissa" on väärä; sen pitää olemaan: julkisella auktionilla (huutokaupalla.) Katso esim. samallaisia kuulutuksia muissa sanomalehdissä. Rumpi sanoista: „urakalle" ja „urakalla" on pantu oikeaan sijaan? Ovatko sanat: „muutamiin entisiin" Genitiivoon asetettuina? Ja mitä lause: „esityksellisesti — — kulungilla" tahtoo sanoa? Mistä taas on: „warteen otera" saatu? Voisimme vielä luetella toisia virheitä, mutta olkoot mainitut kylläksi. Tästä jo näkee luki ja kuinka vahva suomalainen lääninhallituksen suomentalaja on. Muuten saamme vielä muistuttaa ett'eivät suomennokset ole yhtä selvät kuin alkuperäiset kirjoitukset, sillä ensimmäisessä kuulutuksessa sanotaan: „yhden uuden ja muutamiin (-ien) entisiin (-sten) uunien rakentaminen," josta lause oikein suomennettuna kuuluisi: „rakentaminen yhden uuden ja m. e. uunien forjaaminen" ja toisessa taas: „kasarmi kartanolla", josta taas ei merkitse: byggnad (rakennus, huone) mutta sekä pihan, rakennuksen että koko kartanon (talon) ja siihen kuuluvan maan. Vielä lopuksi olkoon: „Muolan pitäjässä", pitää olemaan: M. pitäjää.

Olemme nyt luetellut muutamia virheitä ja wääriä lauseita lääninhallituksen suomennoksissa siinä toivossa, että suomentalaja edes-käsin välttää semmoisia ja että suomalainen yleisö, mitä kuulutus-siin koskee, pidetään samassa arvossa kuin ruotsalainen. Muuten onkin kohtuullisesti waatia oikein suomennettuja kuulutuksia suomalaisessa lehdessä ja meidän mielestämme voisivat nuo ruotsalaiset olla poissa, sillä melkein kaikki Wiipurilaiset ymmärtävät kyllä niin paljon suomea. Myöskin olisi toivottava että tullikammari ja muut virkakunnat painattaisivat kuulutuksensa suomeksi. Tähän asti ovat ne olleet niinkuin kuolleet aarteet suomalaisille lukijoille.

R. Wilkka.

Sintsa ja Anna.

I.

Haufiweden pohjoisella rannalla oli ennen Intalan ylpeä howikartano, nyt sitä ei enää nähdä, sillä tulipalo sen hävitti. Tässä kartanossa asui ennen jalo, maailmasta jo kauvan kadonnut, aatelisuku, jonka viimeinen, ylpeästi ja tuhlawaisesti elettyänsä, möi kartanon ja muutti toiseen maan seutuun elääkseen muistoillaan ja rikkaudensa tähteillä. Talon tiloihin osti entinen Wenäen luutnantti Haapanen. Haapanen oli kessi ikäinen mies, pitkä, lewä hartioinen ja mustaihoinen. Mustat silmänsä harhailivat sinne tänne ja waikea hänestä oli suoraan ja rehellisesti katsoa toisten silmiin. Hän oli kova isä ja julma isäntä — waimo ja tytär pelkäsivät häntä, alamaiset pelkäsivät, mutta myöskin wihasivat häntä. Sitä wastoin oli Maria, hänen waimo, lempeä ja ystävällinen kaikkia kohtaan ja häntä alamaiset rakastivat ja pitivät warjelus-enskelinänsä. Onnellinen ei Maria milloinkaan ollut awio-elämässään, sillä miestänsä hän ei woinut rakastaa ja kova isä oli pakoittanut häntä menemään Haapaselle, jota hän aina oli pelännyt. Ainoa onnensa ja ilonsa oli tytär Anna, heidän ainoa lapsi. Anna oli, kun Haapanen Intalan osti, wiidentoista wuotinen netto, kaunis kuin kessän päiwyt ja ihana kuin kedon kukka. Isänsä hän pelkäsi, sillä kowasti oli usein isän käsi kohdellut tyttöä, hänen lapsena ollessa. Äitiänsä hän

taas rakasti koko sydämmen lempeydellä, sillä äiti oli aina isän horjussa warjellut häntä ja rakasti häntä enemmän kuin kaikkia muuta maailmassa. Anna oli walkeawerinen, hoikka ja solakka ruumiiltaan. Silmänsä olivat siniset kuin taiwaan selkeä sini, huulensa punaiset kuin manteren mansikat ja käheränsä kiertelivät kullankeltaisina hänen hartioilleen.

Eräänä päiwänä astui Haapanen nuoren miehen kanssa waimonsa kammariin, jossa Maria ja Anna olivat. Haapanen sanoi hanffineensa opettajan Annalle ja seuraavana päiwänä olisi Annan rupeaminen lukemaan ja oppimaan ranskan kieltä. Maria terwehti nuorta miestä ystävällisesti terwe-tulleeksi, mutta Anna loi punastuen silmänsä lattiaan, sillä wieras oli kaunis, kookas nuorukainen. Wieras oli ylioppilas Sintsa Osmonen. Hän oli tullut Haapasen naapuriksi, sillä äitinsä oli, miehensä, naapuri-pitäjään kirkkoherran, kuoltua, ostanut pienen Mäenrinnan tilan ja metsästämisissään oli Haapanen kohdannut Sintsa useita ja tullut tutuksi hänen kanssa. Myöskin Sintsa punastui, kun näki Annan, sillä ei ennen ollut hän nähnyt kauniimpaa neitoa.

II.

Buoli wuotta oli Sintsa ollut opettajana Intalassa. Päiwä päiwältä oli Anna hänen mielestä tullut kauniimmaksi ja päiwä päiwältä rakastui rakastumistaan Sintsa Annaan. Se oli kaunis kessä-päiwä; ilma oli raitis ja tyyni; aurinko loisti kauniina selkeällä taiwaalla ja metsässä iloitsevat linnut. Sintsa ja Anna istuivat wiettysten penkillä puutarhassa. Anna luki kirjasta, Sintsa kuunteli ja katseli ihastuneena Annan kauniita kasvoja. Yht'äkkiä waimeni Anna, nosti silmänsä ja kohtasi Sintsan silmäyksiä. Hän punastui ja kirja putoi maahan.

— Anna! lausui Sintsa, otti häntä kainalon ympäri kiinni ja weti häntä luoksensa: Tahdotkos olla minun?"

— Sinun olen!, kuiskutti Anna ja kätti punastuneet kaswonsa Sintsan rintaa vastaan. Sintsa nosti Annan pään, katsoi hänen silmiin ja suuteli häntä hellästi. Huokaus kuului heidän tavana. Se oli Annan äiti, joka kynnysilmin, iloisenä katseli näitä nuoria ja muisti menneitä onnellista nuoruuden päiwänsä, muisti kuinka hän itsekkin oli onnellinen, autuas rakastettunsa häntä rakastawansa ilmoitettua, mutta muistaen myös kuinka isä hänen onnensa teki mitättömäksi huokaus hän. Mutta nuoret eivät kuulleet huokausta, he kuuliwat ja näkiwat waan toinen toisensa ja uneksivat tulewista autuaallisista päivistä. Maria wetäytyi ja läksi kammariinsa. Nuoret jäiwät puutarhaan. Yht'äkkiä kuului torwi, koirat haukkuiwat ja pyssyt lauskesiwat. Sintsa ja Anna ryöpsähtiwät ylös ja kiiruhtiwat tarhasta kartanon pihalle, jossa oli suuri joukko ihmisiä pyssyt käsissä, koiria ja ammuttuja metsäelämiä. Haapanen oli ystäwineen tullut metsästä ja nyt oli taas komeat pidot pidettawät niin kuin tawallisesti.

III.

— Kuka pitää? Bankki on wiisifataa!"

— Minä pidän," huusi Haapanen ja wiskasi rahat pöydälle. Pitojen perästä oli ruwettu lyömään korttia. Haapanen oli korttien-lyöjä ja korttien kautta oli hän tullut rikkaaksi, mutta tänäpäinä oli hänellä paha onni. Hän häwitti waan. Nytkin menetti hän rahansa.

— Bankki on tuhatta!" lausui woittaja ja katseli ympärilleen. — Kuka pitää?"

— Minä," huusi Haapanen kowalla äänellä ja wiskasi lompakkonsa pöytään. — Siinä on tuhat.

ta, ellei enempää. Ehyt! Kaikki olivat nyt ääneti ja odottivat, Haapanen seisoi kalveana, wertyneillä silmillä ja sinisillä huulilla — hän wapii — fortiti tuli — hän oli taas — — häwittänyt.

„— Rakki tuhatta! Ruka?" kaisui taas. Ei kukaan wastaanut. Woittaja katsoi ylpeänä ympärilleen. Haapanen puri huuliansa, se raiwosi hänessä, sillä tänäpänä oli hän häwittänyt paljon, oli menettänyt maineensa onnellisena pelaajana — hän wastaasi: „Minä pidän. Ehyt ensin, sitte tuon rahat!"

„— Hornan henki!" mutisi Haapanen — hän oli taas häwittänyt.

„— Rahat?" kysyi woittaja.

„— Tule kanssani," käski Haapanen. He läksivät toiseen kammariin, jonka owi suljettiin.

„— Ostämäni! Mulla ei nyt ole rahoja. Suomena saat," sanoi Haapanen. „— Odotat siinä." —

„— En. Olet ennenkin luvannut aina maksaa kun olet häwittänyt, mutt'en nyt woi. Mutta kuule! Minulla olisi ehdotus." — —

„— Anna kuulla," sanoi Haapanen.

„— Sinulla on kaunis tytär. Niinkuin tiedät, olen jo kauwan ollut leskimiehenä ja nyt olisi jo aika minulle ottamaan waimo iselleeni. Jos tahdot antaa mulle tyttäresi, niin en huoli noista viimeisistä rahoista, annan waikka kaikki mitä olet häwittänyt takaisin. — —"

„— Mitä? Sinä rohkenet esittää" — — leskeytti Haapanen wihastuneena.

„— Odotat! Muistatko millä lailla pelasit Heinolan markkinoilla? Minkälaisia nappuloita oli sulla?" kysyi toinen. „— Ne olivat — wäärät!" Haapanen kalpeni, hän kiljasi: „— Walhettelet!"

„— En. Minulla ovat ne samat ja kaikki tuntevat nappulasi. Suostutko ehdotukseeni taikka tahdotko, että wieraille näytän nappulat ja sen lisäksi sanon sinun pelanneen rahatta, tahdotko?"

„— Anna nappulat! Älä sano mitään! Suostun!" kuisutti Haapanen kiireesti.

„— En ennenkuin wieraille olet ilmoittanut että olet antanut tyttäresi mulle. Se woihikin tapahtua huomena tultuamme metsästästä. Eikö niin? Saatuaani lupauksen tyttärestäsi kaikkien wieraitten kuullessa tahdon antaa nappulat ja rahat takaisin. Ja suostuthan sinä siihen?"

„— Suostun!" wastaasi Haapanen.

Anna, josta kauppa nytkin tehtiin, makasi kammariinsa ja näki suloisessa unessa Hintsan ja suloisimman tulewaisuuden hänen kanssa. Hän oli niin onnellinen unissaan, hän uneksi onnesta ja rakkaudesta. (Jatk.)

Kotimaalta.

H. Maj:ttinsa käynti Luolajan kentällä. — Hänen Maj:ttinsa lähti viime tiistaitana k:lo 11 lipuilla, waakunoilla ja muilla foristuksilla warustetusta Helsingin rautatie-huoneesta, seurattuna mahdolltoman kokoontuneen wäestön hurraan-huudoilla, ja tuli k:lo 1½ 3 Hämeenlinnaan aamupuolella kesiwiikko vastaan, wiivyttyänsä puolen tiiman werran Hywinkään pysäyspaikassa teeweden juonissa parooni Munkin ja kapteeni Linderin tykönä. Rautatiellä olivat pysäyshuoneet olleet jublallisesti foristetut. Hämeenlinnassa oli kaikki kaupungin wäki H. Maj:ttiansa vastaanottamassa ja ajaessa rautatien huoneesta kaupunkiin pitkän sillan yli, jolle oli tehty soma kunniasportti, seisoi siinä kahden puolen walkeisiin puettuihin naisiin, jotka kuffamyyryillä tien H. Maj:ttiansa foristivat. Aamupäiwällä kesiwiikkona otti H. Maj:ttinsa vastaan tilanhaltijoita ja talonpoikia, jotka olivat tulleet kaupunkiin saadaksensa terweh-

tiä H. Maj:ttiansa. Erittäinki sanotaan H. Maj:steettinsa kiitelleen Suomen talonpoikais-säätyä sen ainian osotetusta uskollisuudesta, johon Idän-pään Heikkilä oli wastannut alamailla kiitoksilla waltiopäiwän kutsumuksesta. Puolenpäiwän aikaan tuli H. Maj:ttinsa Luolajan kentälle, missä hän ratsasti pitkin Suomen kaarti- ja ruotupataljonain riiviä, vastaan-otettuna wäestön korkeilla hurraan huudoilla. Luolajan kentällä seisoi myös yksi wenäläinen linjapataljona, yksi tykistötunta ja joku joukko kasakkia. Hywin oli H. Maj:ttinsa ollut tytywäinen miesten liikkeille, kuin sotawäestö oli tehnyt H. Maj:ttinsa käskemiä erilaisia tempuja. Tämän näytteen lopetettua oli H. Maj:ttinsa ratsastanut puhuttelevaan kutaki pataljonaa, ilmoittaen wakuutustansa ja toivoansa, että Suomen sotawäki tulee entisellä uskollisuudella tähtämään welwollisuuttansa. K:lo 4 jpp. piti H. Maj:ttinsa leirissä puolipäiwäiset, joihin oli käsketty noin 80 henkeä kenraaliston jäseniä, sotapäälliköitä, tilanhaltijoita m m. Tässä tilaisuudessa oli H. Maj:ttinsa esittänyt maljan Suomen menestykseksi sekä sen uskolliselle ja uljaalle sotawäestölle. Kunnioittaaksensa Suomen sotawäestöä oli H. Maj:ttinsa nimittänyt wanhimman poikansa H. K. K. Perintöruhtinan Wiipurin pataljonan päälliköksi ja 3:nnen poikansa H. K. K. Suuriruhtinan Wladimir Aleksandrowitsin Hämeen ruotupataljonan päälliköksi. H. Maj:ttinsa toinen poika H. K. K. Suuriruhtinas Aleksander Aleksandrowits, Suomen kaartipataljonan päällikkö, oli tempuin näytelössä astunut omaan komppaniaansa eli kaartin 1:stä komentaen.

Eileistä päiwää vastaan piti H. Maj:ttinsa wietää yötä teltassansa Luolajan kentällä, missä kokoontuneen sotawäestön piti eilen tehdä suuren manöwerin ja senperästä iltapuoleen piti H. Maj:ttinsa palata Hämeenlinnasta. (E:tar.)

K. senaatti on Heinäk. 14 päivänä walinnut ja säättänyt koneniekas G. G. G. Randen ja luonnontieteiskokelaan nimeltä J. F. Canth tulewan elok. 1 päivästä alkaen olemaan kunnos toisin säädetään wirantoimittajoina, edellinen piirto-opin ja konetaidollisten käsitöiden opettajanwiraassa ja jälkimäinen luonnontieteen opettajanwiraassa Hywäskylän wäliaikaisessa kansakoulunopettajain seminaarissa. (G. J. G.)

Sitä tätä.

Yhtenä päivänä täällä wiikolla tuli yhteen taloon yksi kaupuntilainen ja kysyi jos talossa on yhtään sellaista herrasmiestä jonka nimi on Mäenpää. „Een nimellistä meillä ei ele, mutta meillä on sitä vastaan eräs sellainen nimeltään Mäennotko." — „Niin, niin — Mäennotko minun tosiaan piti sanoakin," oikosi kysyjä. „Mia on sellainen," selitti hän sitte, „että minun nimeni on kanssa Mäennotko ja minä olen saanut maksaa jo monesti posteljonille firjeistä, jotka eiwät kuulu minulle, waan teille."

Kuulutuksia.

Medelst offentlig entreprenad auktion, som härstädes och inför Magistraten i Willmanstrand anställes den 12:te innevarande Augusti kl. 11 f. m., utbjudes till den minstfordrande, emot då foreteende behörig borgen, ommuringen af tvänne och reparation af åtskillige äldre eldstäder uti krono spinnhuset i nämnde stad byggnader, enligt dertill uppgjort kostnadsförslag, slutande sig å niohundra tjuguen mark 40 penni Wiborgs Landskontor, den 1 Augusti 1863.

På Guvernörs embetets vägnar:

A. von Weissenberg.

E. Olsoni.

Julkisessa auktionissa, joka täällä ja Lappeenrannan Maistraatissa toimitetaan nykyisen Elokuun 12 p. kello 11 e. p. p. tarjotaan vähemmän waatiwalle urakalle takauksella vastaan,

kahden uunin unbestaan rakentaminen ja ustampiin uunien
korjaaminen Lappeenrannan ruunun ketrin huoneen kartanoissa
estussellisesti 921 markan 40 pennin kulungilla. Wiipurin
Maanfontorissa 1 p. Elokuuta 1863.

Gubernöörin wiran puolesta:

A. von Weisenberg.

G. Olsoni.

N:o 1938.

Yksityisiä ilmoituksia.

Abonnement N:o 9.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 12 August 1863. Billette für Herren à 50
Kop. Silb. find an der Kasse zu haben.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um gültigen Anspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Vauxhall.

Sonntag den 9:ten August 1863.

HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair-Chor. Herrn zahlen 25
Op. Sr. M., Damen 10 Op. Sr. — Damen in Begleitung
von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7½ Uhr Abends

Um 10 Uhr fangt der Ball an.

S. Wild.

Ilmoitus.

Witten alkeiskoulu käynnöissä tieteitä warten awataan
Pietarperin esikaupungissa tätä Wiipurin kaupunkia tulewan
Syyskuun 1 päivänä, ja vastaan otetaan tähän suomalaisia,
erittäinki maawiljeljiäin lapsia, ilman eroitusta miltä tiensiltä
Suomea he owat. Wastaan otettawilta waaditaan paitsi pa-
vin todistusta wälttämää jäsälukua ja ulloa Lutheruksen pieni
kattamus. Ovetus koulussa on maksusta ihan vapaa. Ne
jotka haluawat lapsiansa koulun saada, ilmoittakeet sen joko
suusanalla tahti kirjallisesti tämän kuulauden kululla Witten
koulun johtajalle Magisteri B. F. Molanderille, asuwa Maa-
tari Kajanderin kartanossa Salattalajella. Wiipurissa 7
päiwä Elokuuta 1863.

Witten koulun Johtokunta

(Pyhdamme maamme Sanomalehtiä ottamaan palstoihinsa
tätä ilmoitustamme.)

Skolgossar kunna erhälla kost och qvarter hos

Fru Anker,

(2) 1

boende i Pantsarlaks.

Tvenne skollickor emottages i kost och qvarter hos
Enke Fru Palmroth. Boende inom lästningen i handlan-
den Schuschins gård.

(2) 1

Palmesukseen haluawa.

En ung man som i några år praktiserat vid jordbruk,
samt genomgått ett Landthruksinstitut i Sverige, är kun-
nig äfwen utom det som tillhör det egentliga jordbruket,
i Ladugårdsskötsel, fältmätning, afvägning och kostnads-
förslags uppgörande öfver alla slags diknings arbeten;
samt van vid uppgörandet af ritningar till alla slags
Landtmannabyggnader, uppgörandet af planer för cirku-
lationer och nyodlingar, och kunna de mest hedrande
betyg företes. Närmare härom af Doctor N. H. Pinello
i Åbo. Wiborg den 4 Augusti 1863.

(3) 1

En anständig äldre tjenstejungfru erbjuder sig att up-
passa någon eller några herrar, eller ock förestå ett hus-
håll, ifrån den 1 inst. September eller November. Hed-
rande betyg förevisas af den sökande, boende uti Herr
Kammarrådet Gripenbergs gård i Wiborg.

Wuokrataan.

Ett qvarter af 5 rum tambur och kök samt nödiga ut-
hus i f. d. Plachinska gården i S:t Petersburgska för-
staden. Närmare meddelar

M. Tichanoff.

Yksi kortteeri, johon kuuluu 5 kammaria, esikammaria (tam-
buri) ja kyökki, niinkuin myös tarpeelliset ulkohuoneet enti-
sessä Plachinan kartanossa, Pietarperin lopotiissa. Tarke-
pia tietoja antaa

M. Tichanoff.

Въ принадлежащемъ Плахину домъ на С-тъ Петер-
бургскомъ Форштатъ отдается въ наймы 5 комматъ,
прихожал и кухня, со службами; ближайшія свѣденія
можно получить у

(3) 1

M. Тиханова.

Från den 1:sta October uthyres i gården N:o 71 i f.
d. fästningar ett beqvämt gvarter bestående af 3 större
rum med kök, skafferier och vedlider med ingång från ga-
tan och från gården, närmare underrättelse meddelar nu-
varande hyresgestens hushållerska.

(3) 1

Nu genast 2 rum med egen ingång i Handlanden A. W.
Schuschins gård inom f. d. fästningen.

(3) 1

Från den 1 nästkommande Oktober åtta vackra och
välförsedda rum jemte varm tambur, kök, iskällare och
öfrige nödige uthus, å Åstrands egendom, elfva verst från
staden; närmare underrättelser lemna

(2) 2

Hofrätts Aktuarien Krogius.

Uthyres ifrån den 1 Oktober ett mindre unkars qvar-
ter uti gården N:o 114 inom fäst. närmare underrättelse
lemnar bagaren N. Ettinger.

(3) 2

Myötämänä.

En trilla uppå Linealer hos Bagar

(3) 2

Wickman.

Myytämänä kaikkia Suomenmaan kirjakaupoi-
sa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietariissa:
(J. W. Piltja ja Rumpp. kirjakaupantaja-yhtey-
den Turussa kustantamia.)

Kirjallinen ilmoitus. I. N:o 102.

II. N:o 103.

Kolmenkymmenen vuotinen jeta Saksassa. N:o 104

Laulun meina. N:o 105.

Iso-ruhtinaskunta Suomen Maan-Ouas lyhyesti ja kansan-
mieleen aserettu. N:o 106.

Ennen Ovia. I. 17:llä luwalla. Toinen painos. N:o 107.

II. 16:llä luwalla. " " N:o 108.

III. 12:llä luwalla. " " N:o 109

Wuoroniijelyksestä kirjeitti H. Manninen. N:o 110.

Kuin yksi kirja jäsältävä 25 kappaletta kerralla
ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1
Markalla ja 60 pennillä.

Söyrwene Pontus

lähtee sunnuntaina 9 p. Elof. Wiipurista Uuraasen k:lo 6
aamup. ja k:lo 7 iltap. sekä Uuraasta Wiipuriin k:lo 8 aa-
mup. ja k:lo 8 iltap., tehden samana päivänä kello 3 iltap.
huvi-matkan Uuraasen. Matkaja-maksu edes ja takaisin on
2 Markkaa.

Hackman ja Rumpp.

Ängslupen Pontus

afgår söndagen den 9 Augusti ifrån Wiborg till Trångsund
kl. 6 fm. och 7 eft., ifrån Trångsund till Wiborg
kl. 8 fm. och 8 eft. och gör dessutom samma dag kl. 3
eft. en lusttur till Trångsund. Passagerare afgiften för
fram och åter resan 2 mark.

Hackman & C:o.

ВИТОВАЯ ШЛЮБКА ПОНТУСЪ

ходить въ Воскресение 9-го Августа изъ Выборга въ
Транзунтъ въ 6 ч. утра и 7 ч. вечера, изъ Транзунта
въ Выборгъ въ 8 час. утра и 8 ч. веч., и дѣлаетъ
сверхъ того, въ тотъ же день въ 3 ч. по полудни, по-
ездку въ Транзунтъ. Платежъ туда и обратно 50 коп.
серебромъ.

Гакманъ и К-о.

Wiipurissa, M. A. Zilliafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Livätähti Stawalle,

Sanomille Wiipurista No 32.

Konju=aita Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Eilen tapahtuneessa waltiopäiwämiehen waalissa talonpojan säädystä Rannan kihlakunnassa sai talon isäntä Esaias Tykki Johanneksen pitäjältä enimmäkseen huudot ja tulee siis Tykki Rannan kihlakunnan edusmieheksi waltiopäiwille talonpojan säädystä. Ensi n:rossa kerromme lausiammin tästä waalin pidosta.

— **Uusi höyrylaiva.** Wiime sunnuntain iltana tuli tänne taas Ruotsista melkein saman kokoinen ja muotoinen propelli-höyrylaiva kuin „Aljo“ ja taitaa se mennä tänäpäivänä tästä edelleen Ruopioon. Tämä uusi tulokas kuuluu muutamille Ruopion kauppiaille ja sanotaan sen tulewan matkustamaan Ruopion ja Pietarin wäliä, luultawasti matkustaja-laiwana. Nimi on „Rauha.“

— **Ilma** nykyin on ollut fateinen, mutta lämmen. Heinän teko vielä kesken. Näillä tienoin walitetaan yleiseen heiniä tulewan sängen wäliä tänä vuonna. Niillä on nyt hintakin jo sen jälkeen — 30 kop. maksetaan puudalta.

— **Porwarisäädyn walittuja.** Edusmieheksi jo pian lähestyville waltiopäiwille on Lappeenrannassa walittu 1 p. t. f. kauppias E. Sawander. Porwoossa on pidetty waali 5:tenä p:nä t. f. ja niinhwä kuin kaikki äänet siellä ovat saaneet pormestari C. Holm ja kauppaneuvos F. Snedenström, jotka siis tulewat waltiopäiwämieheksi Porwoosta. Elannoksi ovat Porwoolaiset suostuneet määräämään kummallenkä 16 markkaa päiwältä ja matkaamiseksi 2 hewoisen kyytipalkan. Porissa on walittu kauppias maisteri K. E. Lindeqvist ja konsuli M. Björnberg; Turussa kauppaneuvokset Julius ja Dahlström; Waasassa kauppaneuvos Wolff ja Kristiinassa konsuli Otto Wendelin. Helsingissä ovat neuwomies maisteri C. M. Öhrnberg ja kauppaneuvos C. W. J. Sundman saaneet enimmäkseen huudot ja tulewat niinwoudoin olemaan Helsingin porwariston edusmiehinä. Päiwän elantoraha: 20 markkaa kummallenkä. Hämeenlinnasta on walittu pormestari M. J. Thermen ja Tammisaaresta (Ekenästä) konsuli F. Sultman. — Waltiopäiwämiehen waali Dulnassa tapahtui keskiwiiikkona 29 p. Heinäkunta maistraatin edessä. Siinä tilassa keskusteltiin ensin, puhelee D. W. S., jos yhä eli kaikki porwaristomme edusmiehistä määrättäisiin tuleville waltiopäiwille; joka kysymys niin päätettiin, että kaupunkimme pitäisi waarin ottaa oikeuksistaan tässä kohdassa ja lähettää kaikki porwarisäädyn jäsentä walwomaan maamme ja paikkakuntamme etuja. Kahdenkymmenen markan päiwä-traktamentin ja kahden hewoisen kyydin määräksi porwaristo sitten palkkioiksi edusmiehelle. Sen jälkeen ruwettiin tawallisuuden mukaan, jota täällä on harjoitettu maistraatin-jäsenten waaleissa, julkisesti ääntämään. Äänet lansejwat sillä tawoin, että konsuli Leon: d Candelin jai 375, konsuli J. O. Bergbom 296, kauppaneuvos J. W. Snell-

man 249, pormestari C. O. Bergstedt 58, kauppaneuvos Franzén 36 ja w. t. raatimies J. Boström 10 huutoa; jonka tähden molemmat ensiksi nimetyt herrat, konsulit Candelin ja Bergbom siis owat ne miehet, joille Dulun porwaristo on antanut kysymyksessä olewan kalliin kansallisen luottamuksen. Tämän waali-toimituksen päätettyä esiteli fabrikööri S. Tornberg kirjallisesti pöytäkirjaan ehdotuksen, joka ylösluettiin ja ylipäätä, sen jälkeen mitä meille on tiedoksi tullut, tarkoitti waltiopäiwämiehesten waltuuskirjassa määrättäväksi, että heidän pitäisi waltiosäätyin kautta toimittaa alamaisen anomuksen, jossa pyydetäisiin hallitsijalta edustuslaitoksemme ajanmukaista muuttamista, waltiopäiwäin kokoonlutsuimista kolmen vuoden perästä, ministerillistä edeswastauستا j. n. e.; waltio-wara-esityksen, sekä pankin että raha- ja tulliseikkamme täydellistä järjestämistä ja tarkastamista säätyin kautta; täällä yleisesti walitetun ja Pohjanmaan taloudellista menestystä silminnähawästi haittaawan waltio-metsänhoidon muuttamista suunnallisemmalle kannalle; omituisen kauppalippumme hankkimista; suomenkielen ja painowapauden tunnustamista. Siihen kirjaan oli vielä lopuksi paitsi muuta pantu se määräys, ettei edusmiehillä olisi oikeus suostunta-weroa myönnättä pitemmäksi ajaksi kuin kolmeksi wudeksi, eikä heillä olisi lupaa mielipitojaan julkasemaan perustuslaillisia etujamme loukkaawalla tawalla. Tähän tällä fertaa wailinaisesti kerrottuun ehdotukseen suostuttiin yksimielisesti.

Sintsa ja Anna.

IV.

(Jatke n:roon 31.)

Seuraawa päiwä oli fateinen. Haapanen ja hänen wieraansa oliwat sentähden sisäissä ja löiwät fortia. Haapanen oli wähitellen tullut entiseen onneensa ja puolen päiwän kuluttua oli hän woittanut takaisin melkein kaikki mitä hän yöllä oli häwittänyt. Päiwällinen oli walmis. Kaikki kiirehtiwät pöytäan.

— „Nyt tähtät lupauksen,“ kuisutti wieras, joka eilen oli woittanut rahoja Haapaselta, — „mutta ensin pitää sun kysyä tyttäreltäsi, jos hän asiaan suostuu.“

— „Hänen täytyy. Kaikki talossani minua tottelewat, mitä waan käsken,“ wastasi Haapanen. Hän nousi pöydästä ja läksi hoiperrelleen, sillä hän oli juonut wahwaasti, tuomaan Annaa sinne. Tultuaan waimonsa kammariin sanoi hän kowalla äänellä:

— „Anna! Taita itse walmiiksi, sillä tänään tahdon kihlata sinut herra Mannusen kanssa.“

Mari kalpeni, Anna tuli walkeaksi kuin lumi ja köntistyi pelästyksestä.

— „Moi, mitä sinä katselet? Kiiruhda, wieraat odottawat,“ ärjyi Haapanen.

— „Jäni! En woi, minä rakastan toista,“ kuisutti Anna.

— Mitä? Rafastat toista? Ha, ha, ha! Sinä olet lollo! Luuletkos minun huoliwan siitä? En. Sinun on mentävä sille kun minä sanon, muista se. Minä olen isäsi," sanoi Haapanen.

— En, isäni! Ennen kuolen!" vastasi Anna vakavalla äänellä.

— Mitä?" ärjyi Haapanen julmalla äänellä: "— Sinä rohkenet olla tottelematon. Sinun täytyy, sillä minä käsken."

— Isäni! En voi, sillä rafastan toista. Te ette voi pakoittaa minua — —"

— Minä? Tahdon näyttää, että woin," huusi Haapanen, nosti kätensä ja löi — mutta lyömä sattui waimoonsa, joka oli syöffeinyt Haapanen ja Annan väliin. Maria kaatui lattialle, veri juoksi suusta ja nenästä ja hän mafasi henkeä. Anna kiiruhti äitinsä luokse. Haapanen seiso i iikkumattomana ja tuijotti kuin hullu waimoonsa. Wiimein syöfä hän ulos, jättäen waimonsa tyttärensä halttuun. Syömä oli kuolettawa, sillä wiikon kuluttua oli Maria muuttanut tuonelan majoihin.

V.

Saatua nsa tietää Hintsan olewan se, jota Anna rafasti, oli Haapanen ajanut Hintsan pois julmasti uhaten. Jukkala nsa ruwettiin nyt hurjaan elämään. Joka päivä oli pitoja ja fortti-lyömiä ja muita sattumus-peliä. Niin eli Haapanen nyt laffauttaakseen pahaa omaatuntoansa. Hän oli murhannut waimonsa, mutta lafi oli ääneti, sillä ei kukaan muut sitä tietänyt kuin Anna ja kuinka olisi hän woinut kantaa isänsä päälle. Mitä oli myöskin kieltänyt — hän oli anteefti antanut ja mennyt toiseen elämään, jossa waan ilo ja rauha hallitsawat.

Muutamana päivänä astui Haapanen tyttärensä kammariin. Anna kalpeni. Haapanen istuutui ja wä hän aikaa oltuansa ääneti ja katseltua nsa Annaa lausui hän:

— Sinä muistat mitä wiimein sulle sanoin. Nyt et saa kieltää, sillä sen wallassa on tulewaisuutefi. Maununen on rikas, minä taas — häwerikkö. Sentähden olen päättänyt, koska Maununen sinut waimokse nsa tahtoo, antaa sinut hänelle. Huomena menen pappilaan ja otan kuulufsen. Kolmen wiikon perästä on häät. Tee itsefti sentähden walmiifti."

Haapanen nousi ylös ja läfti tiehe nsa. Anna jäi paikallaan seifomaan lumen kalpeana, hän ei woinut lausua sanaakaan, isän läftä oli järkähtämätöin — hän oli uhrattu. Mitä oli tehtävä? Se kufymys syntyi nyt Annan fydämmessä ja siihen hän ei löytänyt wastausta. Hän hyrähti itkuun, katkeraan itkuun. Hän oli luvannut fydämmensä Hintfalle ja nyt hänen täytyi mennä toifelle, jota hän ei rafastaa woinut, jota hän wihafi, sillä se mies oli fyy äidin kuolemaan, fyy isän hurjaan elämään ja häwiöön. Kenen turwiin pakenifti hän nyt? Mitä oli poisfa, Hintfa oli lähtenyt wieraill maille. — — Anna oli kauwan furiwiffä, furulliffäfa ajatufiffäfa, hän ajatteli mitä hänen oli teke minen pelastaakseen itsensä kowasta kohtalofstaan, kuinka hän pääffifi tulemafta Maununen, pelaajan waimokfi. Hän ei löytänyt keinoa. Hän lankefi polwilleen ja efi lohdufta rufouffessa.

Ilta tuli. Ulfona oli pimeä kuin kuolleiden haudoiffäfa ja myrsky rajui metsäffäfa. Mutta Jukkalan homin faliffäfa oli rä hinä ja melu niinkuin tawallifefi. Juoma-lauluja, naurua ja huutoja kaifuiftä. Talon porftuafsta astui hiljaifefi ulos haahmu, se seifahtui pihalla ja kunniteli, fitte se kiiruhti portille, awafi sen warowai fefi ja häwifti metsään. Se oli Anna — hän pakeni isä nsa talofsta. Mihin?

VI.

— Hoho! Semmoinen ilma! Jumala warjeltoon häntä, joka nyt on ulfona. Myrsky pauhaa julmasti ja wettä putoaa niinkuin taiwas olift auki," lausui muori Dömonen itfe fseen pieneffä kammari ffaan. — Hän otti raamatun ja rupefi lufemaan.

Joku kofkutti porftuwan owelle. Muori kuunteli. Taas kofkutti.

— Jumala warjeltoon! Kuka lienee fiellä ulfona? Katri!" huufi muori piialleen, joka oli fydäffä: "Mene katsomaan kuka kofkuttaa! Kyfy kuitenni enfin kuka se on." Muori otti itse kunnittilan kun piika kauwan wiipyi porftuwa ffa ja läheftyi owea. Yhtäffä awattiin owi ja nuori tyttö astui fifään. Wefi juokfi waatteifta, hän oli läpimärfänä.

— Herrä Jumala! Te se olette, neito Haapanen!" huudahti muori kummaftuneena. — Kuinka olette ulfona semmoiffessa myrsky ffa?"

— Muoril! Minä tulen tänne, woitteko antaa minulle fotoa, minulla ei enään fotoa ole," kyfyi Anna wapiften wilufta.

— Mikä on tapahtunut? Onko Jukkala palannut?"

— Ei, ei!" wastafti Anna ja rupefi kertomaan mintähden hän oli jättänyt isä nsa ja kotonfa. Hän rufoili saada olla muorin luona isä nsa tietämättä kunnef Hintfa tulift kotiin, sillä isä nsa luokse hän ei tahtonut mennä. Muori fuoftui kofhta afiaan. Hän toimitti Annalle kufwia waatteita, laittoi Hintfan kammarin walmiifti hänelle ja piti huolta Annafsta niinkuin omafta lapfefta. Anna oli löytänyt turwaa, löytänyt toifen äidin. Hintfan foto tuli nyt hänen kofokfi ja ei kukaan tietänyt siitä, sillä Katri ja muori eiwät hiifkuneet kellenfään sitä sanaakaan.

Haapanen kirofti ja oli wihan wimmassa faatua nsa tietää että Anna oli farannut. Hän piifkafi piiaft ja rengit, kof eiwät nähneet mihin Anna oli joutunut, hän efi fskeli kaiffialla, lähetti miehiä efi mään ja kuulutti kirkoi ffa. Ei Annaa löydetty. Hän oli häwinnut.

(Jatk.)

Kuolewa mies.

(Annettu.)

Pariifin efi-kaupunniffa S:t Marcellus, jossa wiefä vuonna 1835 erinäiffistä fyi fta wiheliäiffyys ja taudit paljon wallittifwat, oli yffä köyhä mies, wanha ffa talliffa yftäwittä ja kuolemai ffiltaan. Tälle tuli arwofas Kapucini munkki antamaan lohdufta. Se ijäffas köyhyyden ja fairauden uhri oli pitkällään muutamilla inhottawilla repaleilla; hänen päänalai fimensa ja ainoa peitteensä oli tuffu olfia. Ei niin tuolia löytynyt, eifä mitään huonekalua. Kaiffi oli myöty enfi määffinä fairaude nsa päiwinä wä hāifen huonon ruu'an edefstä. Wiimeillä ja paljailla feiniillä riippui wiefä firmes ja kaffi fahaa. Nämät ynnä kaffi kättä, milloin hän niitä wiefä ofafi liifuttaa, oliwat kuolewan miehen kofk omaiffuus.

"Oftäwäni," puhui rippi-ifä, "fiitä Jumalaa hywyydeftä nsa finua kofhen tällä hetkellä; sillä nyt finä olet lähtewä maailmafta, jossa waan kufjuutta liener kofenut." Minkä kufjuuden?" kyfeli kuolewa wiifas, heifolla äänellä; "Te olette wäärä ffa; minä olen elänyt tyytywäifenä, ja en kofkaan ole kohtalofstani walittanut. Wiha ja kateus owat olleet yhtä tunte mättomat minulle. Uneni oli aina rauhallinen. Päiwän työftä tofin wä fhyin, mutta yö toi lepoa. Noilla fapineilla anfaiftin leipäni, jota mielelläni föin, ja en kofkaan halunut yleiffyden pöyftihin. "Minä olen nähnyt rikkaita enemmin kufwuliaffina kuin muita. Minä olin köyhä,

mutta tähän asti olin melkein terve. Jos vielä parantuisin (jota en luule), tahdon minä taas palautua työ-paikalleni, ja ylistää Jumalaa, joka on ollut ainainen warjeliani." Munkki, kummas-tuksissa, ei tietänyt miten kohtelisi sellaista riip-tettävää. Se huono tila, jolla hän lepäsi, ei esi-tellyt sellaisia nöyryyden tuntoja astain jumaliselta kannalta. Kuitenkin jatkaen puhettansa, sanoi hän: „poikani, waikka et olisi ollut onnetoin elämässäsi, täytyy sinun kuitenkin valmistaa itseäsi jättämään tämä elämä, sillä meidän on kuultawa Herran tahtoa."

"Warmaanlin," vastasi kuolewa mies, waka-walla äänellä ja silmällä; „kuolema on jokaisen wälttämätöin kohtalo. Minä tiesin kuinka elin, ja tiedän kuinka kuolla. Minä kiitän Jumalaa elä-mästäni, ja minua luoksensa saattamisesta kuoleman pimeän notkon läpi. Minä tunnen sen hetken nyt — se on tullut — hywä isä — jää hywästi."

Kotimaalta.

Suomenkieli oikeus- ja wirta-kielenä. Se armollinen käskykirja kenraalikuvernörille Suomen kielestä, jonka Hänen Majesteettinsa allekirjoitti Hämeenlinnassa heinäk. 30 p., sisältää pää-asial-lisesti, että Hänen Majesteettinsa niiden hakemus-ten ja esitysten johdosta, joilla Suuriruhtinanmaan suomalainen wäestö tuon tuostakin on Hänen Ma-jesteettinsa luona käynyt, ja kun H. M. aina on halukas edistyttämään kaikkea, joka voi olla Hänen suomalaisten alamaistensa hyödyksi ja menestyksiksi, on Hänen Majesteettinsa, jättääksensä heille sen ohessa pysyvän muiston käynnistään Suuriruhti-nas-kunnassa, armossa määrännyt seuraawan:

1:ksi. Waikka ruotsinkieli eteenpäin pysyy maan wirallisena kielenä, julistetaan Suomenkieli sa-man oikeuden nautitsewaksi kaikissa semmoisissa asi-oissa, jotka suorastaan koskewat maan warfinaista suomalaista wäestöä; jonka tähden kirjoituksia ja asialirjoja Suomenkielellä tästä lähin pitää ilman esteettä tuomioistuimilla ja wirtafunnissa vastaan-otettaman.

2:ksi. Wiimeistäkin 1883 vuoden lopulla pitää Suomenkielen oikeus, semmoisena, joski se ylempänä on julistettu ja määrätty, oleman täydessä woi-massa myöskin sen suhteen, mitä koskee tuomio-istuinten ja wirtafuntain suoritettawia asialirjoja; kuitenkin sillä lajilla, että ne alatuomarit ja muut wirtamiehet, joilla jo on semmoinen taito Suomen kielessä ja harjoitus sen kirjoittamisesta, että woi-wat sillä kielellä suorittaa pöytä- ja asialirjoja, jo kohta saawat ruweta Suomen kieltä käyttämään, kuin heitä siihen pyydetään.

3:ksi. Suomen keisariillisen senaatin toimeksi jä-tetään Hänen Majesteetille alamaisuudessa esittää tapa millä, ja järjestys missä Suomen kieli jä-lettäin saakoon stan ja käyttämisen oikeuden maan tuomio-istuimilla ja wirtafunnissa, sekä ne muut hankkeet ja toimet, jotka seuraawat tästä Hänen Majesteetin armollisesta säännöistä.

(S. A. T. ja S. N.)

— **Kuopiosta** kertoo Tapio että Uutta rautatietä kuuluu kauppahuoneet Hackman, Wahl sekä Rosenius ja Seseman Wiipurista aikowan rakentaa Karttu-lan kappeliin Keihäslahdesta Kuttusen rannalla, jonne myös rakennetaan höyry-sahaa, Raislaisten- eli Mömmölänlahteen Kallaweden rannalle, jota wäliä on 17 wirstaa. Tästä hankkeesta tulee ajan-oloon arwaamaton hyöty koko Pohjois-Hämeen ja Länsi-Sawon maakunnille, sillä tämä tie tulee yh-distämään Hämeen ja Sawon weskunnat maanse-län poikki. Rustannusten on arwattu nousewan noin 280 tuhanteen markkaan.

Ilmoitus.

Tulewan Syyskuun alusta annetaan Helsingistä wiikko-lehti, tähden arkin kokoisena, nimeltä

Päiwätär.

Sen tarkoitus on tuoda esiin warsinfin mitä maa-wiljelykseen, kauppaan ja teollisuuteen tulee. Se tulee myöskin ottamaan tarkasteltawiksi muiden, etenki maamme Ruotsinkielisten, sanomalehtien aja-tuksia ja mietteitä Suomen kansan tärkeimmistä asioissa, sekä sisältämään otteita waltiopäiwän kes-fustelemisista, kauno-kirjallisia tuotteita, uutisia ul-komailta ja Suomesta, korsi-waiheita, tori-hintoja, wirallisia ja muita ilmoituksia.

Lehti jaetaan Helsingissä joka lauantaina kello 12 Frenckellin ja Bojan kirjakaupassa. Hinta wuo-den loppuun on: Helsingissä yksi markka wiikisym-mentä penniä; postikonttoreissa kaksi markkaa, ollen sekä posti-maksot että postimestarein rahat siihen luetut.

Yksityisiä ilmoituksia vastaan otetaan Frenckel-lin ja Bojan kirjakaupassa wiidestä pennistä pie-neltä riwiltä.

Yksityisiä ilmoituksia.

Abonnement N:o 9.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 12 August 1863. Billette für Herren à 30 Kop. Silb. sind an der Kasse zu haben.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Musikalische-Abendunterhaltung

für Orchestermusik.

Jeden Donnerstag in S:t Anne Promenade.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.

C. Spohr.

Som Räntmästare Adjoints tjensten vid denna Läne-styrelse, genom förre innehafvarens, på ansökning, er-hållna afsked blifwit ledig; alltså äga hugade Sökande till nämnde tjenst inom fjorton dagar härefter, denne dag likväl oräknad, hit ingifwa sine till Herr Guvernören i länet ställda ansökningar, åtföljde af behörigen inrättade tjensteförteckningar och till vederhäftigheten styrkt upp-börds borgen för fyratusen mark. Wiborg å Landskan-sliet, den 10 Augusti 1863.

A. von Weissenberg.

E. Olsoni.

N:o 4010.

Ilmoitus.

Tämän vuoden yleistä warfinaista Wiipurin läänin maa-wiljelysseuran kokousta pidetään Tiistaina 22:nä p. Syyskuuta (markkinapäivänä) kello 6 jälkeen puolen päiwän Wiipurin kaupungin Societeetin salissa, johon kutsutaan kokoutumaan kaikkia seuralunnan jäseniä.

Kokoukunta soisi, nähä seuran jäseniä niin täydellisesti kokountuneina kuin mahdollisia on, kun monta tärkeätä asiaa ja myöskin kahden johtokunnan jäsenien waliffeminen entisten taan on edes otettava. Jäseniä, jotka aikowat seuran koku-ukseen, muistutetaan lufemaan asetuksen 14 pyk., osaa a, jossa puhutetaan uusien jäsenien kutsumuksesta.

Näyttelyyn otetaan vastaan paraimpia tuotteita pellon ja ryytimaan kaswista niinkuin myös karjantuotteita: maanwil-jelyksen kaluja: koneita; tuotteita läänin erinäisistä elatus-keinoista ja käsityöstä, ja m. m., kaikkea, kuin maawiljelijälle saattaa olla tärkeätä ja on kuuluwata maawiljelykseen ja sen osiin; joita kappaleita sihtieri ottaa vastaan Maaskolasissa wii-lä 21:nä p. Syyskuuta, ja sitten kokouspäiwänä Societetti huo-neessa kello neljä (4) jälkeen p. p. — Wiipurissa 20 p. Heinä-kuuta 1863.

Kokoukunnan puolesta:

B. Indrenius.

(3) 3

R. J. Forsberg.

Skolgossar kunna erhålla kost och kvarter hos
Fru Anker,
(2) 2 boende i Pantsarlaks.

Tvenne skol flickor emottages i kost och kvarter hos
Enkefru Palmroth. Boende inom fästningen i handlan-
den Schuschins gård.
(2) 2

Ryska Lifförsäkringsbolaget

afslutar fortfarande försäkringar genom under-
tecknad dess befullmäktigade ombud härstädes. Utdrag
af bolagets statuter äfvensom blanketter till de be-
höfliga deklarationerna utdelas af

W. von KARM.

Palmesukseen haluawa.

En ung man som i några år praktiserat vid jordbruk,
samt genomgått ett Landthruksinstitut i Sverige, är kun-
nig äfven utom det som tillhör det egentliga jordbruket,
i Ladugårdsskötsel, fältmätning, afvägning och kostnads-
förslags uppgörande öfver alla slags diknings arbeten;
samt van vid uppgörandet af ritningar till alla slags
Landtmannabyggnader, uppgörandet af planer för cirku-
lationer och nyodlingar, och kunna de mest hedrande
betyg företes. Närmare härom af Doctor N. H. Pinello
i Åbo. Wiborg den 4 Augusti 1863.

(3) 2

Wuokrataan.

Ett kvarter af 3 rum tambur och kök samt nödiga ut-
hus i f. d. Plachinska gården i S:t Petersburgska för-
staden. Närmare meddelar

M. Tichanoff.

Offi fortteeri, jehen suulun 3 kammaria, eijakammari (tam-
buuri) ja kyöksi, niinkuin myös tarpeelliset ulkohuoneet enti-
sessä Plachinan kartanoissa, Pietarperin lepetissä. Tarkem-
pia tietoja antaa

M. Tichanoff

Въ принадлежащемъ Плахину домъ на С-тъ Петер-
бургскомъ Форштатъ отдается въ наймы 3 комнаты,
прихожая и кухня, со службами; ближайшія свиденія
можно получить у

(3) 2

M. Тиханова.

Nu genast 2 rum med egen ingång i Handlanden A. W.
Schuschins gård inom f. d. fästningen.

(3) 2

Uthyses ifrån den 1 Oktober ett mindre unkars kvar-
ter uti gården N:o 114 inom fäst. närmare underrättelse
lemnar bagaren N. Ettinger.

(3) 3

Myötämä.

Å nordvestra delen af fästningen i Wiborgs stad, be-
lägna gården och tomten N:o 32 invid segelleden å Sai-
ma kanal, hvarå finnes uppförde och inredde, utom an-
nat, ett större tvåvånings stenhus med nio rum i öfra
och likamånga i nedra våningen, oberäknadt kök, tam-
bourer och förstugor, samt en flygelbyggnad jemväl af
sten, bestående af tvänne boningsrum med förstuga, kök
och skafferier, tvänne vagnslider, tvänne häststall, ett fä-
hus, en boda och trenne källare; kan genast, på förmon-
liga villkor, genom köp åtkommas. Om priset står när-
mare att inhämtas antingen å stället, eller hos under-
tecknad. Wiborg i Augusti 1863.

(3) 1

E. L. Erikson.

En utmärkt god, stark och välgjord droschka hos
smeden

J. Ståhlberg.

Puntaripää heinä (Timotei) Siemeniä.
C. G. Cloubergilla.

En stark och beqväm kalesch att begagnas så i sta-
den som på kortare resor, hos kapten Berg å Peterburg-
ska förstaden.

(3) 1

Till Salu i C. G. Cloubergs Bokhandel:

Om Riksdagar. Föreläsningar hållna vid Hel-
singfors' Universitet, vårterminen 1863, af Wilhelm Ro-
senborg. 3 mark.

Flug papper á 5 kop. st.

som dödar flugorna, finnes till salu i Petersb. först i
Colonial bodan, Platonoffs gård.

En god och starkt Droschka med kur säljes för mycke
billigt pris hos
W. von Karm.
Offi hyvä ja wahwa Droschka fuomin fanösa myöbään hy-
win huokeasta hinnaista W. von Karmilla.

Myhtämänä

C. G. Cloubergin kirjakaupassa:

En hemlighet. Berättelse af Wilkie Collins, förf. till
"Den Hvithädda Qvinnan" m. fl. 4 mark.
Verldens Herre. Fortsättning af Grefven af Monte-Christo.
Roman af Adolf Mützelburg. I. 36 penni.
Johan Gyllenstjerna eller Kärlek och Politik. Romanti-
serade Skildringar från Fredrik den I:s tid. Af S—e
—der. (Sophie Bolander.) I. II. 5 m. 60 penni
Alhambra af Washington Irving. Öfvers. Tredje Upp-
lagan. 2 m. 40 penni.
Nytt Sockenbibliothek för år 1864. Förra Halfåret. 2
m. 40 penni.
Fauna öfver Skandinaviens Däggdjur, af N. Lilja. 3 m.
20 penni.
Evangelisk Skattkammare för Guds Barn. Morgon och
Aftonbeträktelser för hvarje dag af året, samlade af
B. Wadström. I. II. 3 m 20 penni.
Tafflor ur Skottska Kyrkans Historia, 1829—1690, af M.
Erie. Förra Delen. 2 mark.
Lucile, eller Tag och Läs! af A. Monod. 2 m.
Den enda Salighetens Wäg, framställd af F. H. Hedberg.
1 m. 60 penni.
Christens samt Christiannas Resa genom verlden till den
saliga evigheten, framställd såsom sedd i en dröm, af
John Bunyan. Med upplysande Noter af Mason. För-
sedd med författarens porträtt och 18 plancher. 4 m.
40 penni.
Martyrens Minne. Legender af L. T. Kosegarten. 80 p.
Lagen och Löftet, Predikan på första Bönedagen 1852 af
P. P. Welinder. 80 penni.
Palaestina. Kort historisk-geografisk beskrifning, efter
de bästa källor utarbetad af V. G. Granlund. 80 penni.

Jöyryläiwain Liike.

Ångfartyget WIBORG,

fördt af kap. Th. NYSTRÖM,

afgår från S:t Petersburg till Wiborg hvarje Thorsdags
morgon kl 9 1/2.
Wiborg till Fredrikshamn & Helsingfors hvarje
Fredags morgon kl. 4,
H:fors till F:hamn & Wiborg hvarje Söndags
morgon kl. 6, och
Wiborg till S:t Petersburg hvarje Måndags
morgon kl. 9.

Ångfartyget VICTORIA,

fördt af kap. H. I. HANSSON,

afgår ifrån S:t Petersburg till Wiborg hvarje Lördags
morgon kl. 9 1/2.
Wiborg till Lovisa & Helsingfors hvarje Sön-
dags morgon kl. 4.
H:fors till Åbo hvarje Måndags morgon kl. 8.
Åbo till H:fors hvarje Måndags eftermiddag
kl. 8.
H:fors till Lovisa & Wiborg hvarje Onsdags
morgon kl. 6.
Wiborg till S:t Petersburg hvarje Thorsdags
morgon kl. 8.

Ångfartyget AURA,

fördt af Kapten C. G. CONRADT,

afgår ifrån Stockholm till Åbo hvarannan Tisdag
Åbo " Helsingfors " Onsdag.
Helsingfors " Wiborg " Torsdag.
Wiborg " S:t P:burg " Fredags
morgon kl 9.
S:t P:burg " Wiborg " Tisdag.
Wiborg " H:fors " Onsdag.
Helsingfors " Åbo " Torsdag.
Åbo " Stockholm " Fredag.

Närmare upplysningar å härvarande Ångbåts-Comp-
toiret.

Wiipurissa, M. M. Siinafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgren.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:
Silliafuksen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postifonttoreissa.

N:o 33.

Perjantaina 14 päivänä Elokuuta.

1863.

Wiipurista.

Toisessa iltana tuli kaupunkimme Viktoria-höyryssä Helsingistä forsia-arwoisa matkustaja — herra senaattori Snellman, joka seuraavana aamuna jatkoi matkaansa edelleen samassa laivassa Pietariin. Herra Senaattorin puhutaan matkustaneen Pietariin virallisesti maamme raha-asain toimisissa.

Muraasta Laurinpäivänä (10 p. Elof.) Linnoitus-työ Rawansaarella muodostuu jo pateriksi ja näyttää kyllä hywin uhkaavalta, waikk'ei tykkiä vielä ole saatu heidän määrättyille paikoilleen. Tykkien joukossa sanotaan olevan myöskin muutamia n. k. Armstrongilaisia kannuneita, Wenäjällä tehtyjä. Hanstein-saarella (jota sotamiesten kirjoituksissa nimitetään Kapustin-saareksi) kestää paterityö vieläkin. Miemelässä, noin wirstaa 4 täältä Juhannuksen pitäjään päin, rakennetaan myöskin pateria. Molemmissa paikoissa on sotamiehiä nykyään 4000 miestä. Upotustyöt ovat jo meidän tienoillemme lopetetut ja Hannuskalassa waan kestävät vielä, ell'eivät jo tätä nykyä ole lopetettuina. — Milloin kaikki valmiiksi saadaan ei ole warmaa. Rawansaarella on nyt kalli wälialkaista kauppa-puotia, joissa saadaan ostaa kaikenlaisia tawaroita niinkuin: suolaa, ryyniä, sokeria, kahwia, teetä, wiiniä j. p. m. Wilkas kauppa on niissä aamusta iltaan asti — todistus, että ne ovat tarpeellisia. Vait näitä on täällä paljon ofoja ja naisia, jotka sota- ja työmiehille myöwät wehnä-leipiä, piirakoita ja muita herkkuja, joiden seassa tuo wäittämätön — Wiron-jussi kultainen! Kuullaan usein walituswirsta weisattawan wiinan walitukseista ja siinä woipi olla perää mitä meihin suomalaisiin tulee, mutta wiinalla ei olewan niin pahaa walitusta wenäläisissä nähdään siitä että wenäläinen, hutikassa ollessaan, ei milloinkaan riitele ja tappele, waan on hywimmällä tuulella, tanssii ja laulaa ja on valmiina syleilemään koko maailmaa, waikka pahinta wihollistansa. Sentään ei meillä täällä ole niin paljon pelkäämistä hutikassa olevia wenäläisiä kuin omia maanmiehiämme, koska ne ovat ottaneet liian paljon juosista suuhunsa. Eikä vielä on tänne samonnut paljon irtolaisia, joista on paljon wastusta, sillä he elävät täällä laiskoina ja kuleksivat ympäri mikä misfäkin seuduillamme. Mutta mihin kofka, sinne warikset. — Muutamana päivänä viimeistä kuuta hukkui eräs sotamies uimassa ollessaan ja hänet saatiin wasta seuraavana päivänä wedestä. Suomen aalloissa löysi hän hautansa! Wiime lauantaina hukkui myöskin eräs englantilainen merimies uidesaan. Hän, näet, hawaitti erään laiwapojan turhaan ja woimattomasti taistelevan kowaa wirtaa wastaan weneellään ja auttaakseen

poikaa riisui hän päältään waatteensa, hyppäsi mereen ja rupesti uimaan pojan luokse, mutta hukkui tiellä salmen laineisiin. Hän on jo ylössaatu ja haudataan huomana Kakin kirkkomaahan. Mies oli nerkeri. — Toisna wiikkona odotettiin tänne Suuriruhtinatamme S. M. Keisaria, mutta pilwiin meni Huraalaisten toivo saada nähdä häntä, sillä hän ei tullut, waikka odotettiin. — Näinä aikoina on täällä kuultu kaikenlaisia kulkupuheita ja ämmäin-loruja „peijuonista" ja eräästä korkean, keisarillisen hengen salaisesta olostä täällä linnoitus-töitä muka katsomassa, mutta näissä puheissa ei ole mitään perää, ne ovat syntyneet waan jonkun tyhjää lövöttelevän päässä. Mitä peijuoniin tulee, ovat sotamiehet täällä kyllä luulleet wälistä saaneensa semmoisen läpinä, mutta kuin asia lifemmin tutkisteltiin niin oli peijuoni aina joku wiatoin ulkomaalainen kippari taikka joku restalehtia. — Laiwoja on täällä ollut wahvasti ja tätä nykyä on paljon vielä ja vielä enemmin tulee, niin, että waikka sodasta huhutaan, kuitenni näyttää siltä niin kuin emme ensinkään sotaä odottaissi. — Ilmat ovat olleet kauniit, eilen waan koko iltapuolen satoi. Eilen oli täällä, Rawansaaren niityllä, sotawäen katselmus ja mikä walitus on seurannut siitä että entinen, wanha raakalainen sotamiesten kohtelemisen wiime-wuonna kiellettiin kowasti pois, oli eilen filmiin-nähtävä. Sotamiehet esittelivät pelotta walituksensa, mitä muinoin eivät rohjenneet.

R. Wilksa.

Waltiöpäiwämiehen waali talonpojan säädystä Nannan kihlakunnassa.

Niinkuin wiime n:ssa mainitsimme tapahtui tämä waali 10 p. tätä Elokuuta Wiipurin kärkeähuoneessa klo 10 e. p. p. Walittuina walitsiamiehinä olivat: Wiipurin pitäjästä: talon isännät Adam Pyrhönen Kilpeenjoelta, Sakari Koskelainen Terwajärweltä ja Johan Mansikka Kellkälästä; Johanneksen pitäjästä: talon isännät Esaias Tykki Huietuppulan kylästä ja Kaarle Tiffa Tikkälästä; Koiviston pitäjästä: talon isäntä Adam Ritula Humaljoelta; Uudeltakirkolta: talon isäntä Elias Niskanen Kirkojärwen kylästä; Kuolemajärwen pitäjästä: talon isäntä Salomon Sinkkonen Alakirjolasta. Vaitti Esaias Tykki, joka enimmäst huudot sai ja on nyt sentähden talonpojan säädyn walittu täältä (14 markan päiwärahalla), saivat myöskin huutoja lautamies Salomon Sinkkonen Kuolemajärweltä, laakmannin lautam. Johan Mansikka Wiipurin pitäjästä sekä lautamies Elias Niskanen Uudeltakirkolta. Waali-toimitusta aloittaissaan tuomari selitti ensin waltiöpäiwäin merkityksen ja synny seuraawaan tapaan: Hän sanoi, että ennen

kuin käymme siihen toimitukseen, jonka tähden nyt olemme yhteen tulleet, lienee selvästä että muutamilla vähillä sanoilla selitän mitä valtiopäivät merkitsevät ja kuinka ne ovat syntyneet. Siihen on kyllä syytä, koska enemmän kuin satakuusikymmentä vuotta on kulunut siitä ajasta, kuin tässä kihlakunnassa valtiopäiväin-miehen vaali oli pidettävä.

Suomen hallituksen ja kansan välillä on se liitto, että he, hallitus ja kansa, yhdessä säätävät uusia lakia tai muuttavat vanhoja. Se näkyy 1772 vuoden hallitusmuodon alkulauseistakin: Me Gustaf, Jumalan armosta, Göthen ja Wenden Kuningas y. m. y. m. y. m. teemme tietäväksi = = = = = tšahdomme Me armossa tämän Hallitusmuodon, johon Waltakunnan Säädyn niinmuodoin ovat suostuneet, tämän kautta hyväksi ottaa, vahvistaa ja wakuuttaa sillä tavalla ja lailla, kuin se kirjoitettuna sanasta sanaan tästä alkaen seuraa; ja Me allekirjoitetut Ruotsin Waltakunnan Neuvotunta ja Säädyn, Kreivit, Wapaherrat, Piispat, Ritariisto ja Katolisto, Pöwisto, Solapäällystö ja Talenpojistö, jotka nyt tänne olemme kofountuneet, omasta ja kotona olevien kansa-weljiemme puolesta, teemme tietäväksi j. n. e. = = = = = sentähden olemme me myöntäneet ja vahvistaneet, niinkuin me tämän kautta selittämme ja vahvistamme tämän Hallitusmuodon olemaan vursamattomana ja pyhänä perustuslakina, jonka omasta ja jälkeistemme, niin syntyneiden kuin syntyvien, puolesta lupamme noudattaa ja sen sisältöä sana sanalta seurata, jeka meidän ja Waltakunnan wihellijena pitää sen eli ne, jotka meitä tahtowat suattaa poikkeamaan siitä juuri niinkuin se sanasta sanaan tästä alkaen kuulun (katso siwun 1 ja 2 perustuslaista.) Ja vielä paremmin Hallitusmuodon 42 §: josta kohta saan mainita enemmän. Tämä säätäminen tapahtuu valtiopäiwillä eli waltiokokouksissa niinkuin 1772 vuoden Hallitusmuodon 40, 41 ja 42 §: näyttäwät. (Nämä luetaan siw. 25). Valtiopäivät ovat siis: Hallituksen ja kansan yhteen tulo säätämään uusia lakia tai muuttamaan vanhoja. Tilaisuutta on siinä myöskin keskustella ja päättää muita kofomaata koskewia tai muutoin tärkeitä asioita. Tässä kysyyne joku: ehkäpä meillä waltiopäiwä ei ole ollut, niin ollaanpahan kuitenkin joka wuosi kuulut sääntöjä ja käskeyä kaikkein seurattawaksi luet-tawan saarna-tuoleilta. Tottahan nekin ovat lakia, joita on pitänyt ja pitää totella! Tähän muistutukseen saan wastata: Nämä säännöt ovat semmoisia, jotka koskewat maan yhteistä talous-hoitoa tai selittäwät entisiä lakia. Niillä owatkin eri nimensä: asetukset, kuulutukset ja julistukset y. m. Semmoisia saapi hallitus yksinensä antaa, siihen on sillä laissa määrätty ja rajoitettu walta. Mutta yhteistä lakia, jota jota myöten kärkeissä tutkitaan ja tuomitaan, ei muuteta muualla kuin waltiopäiwillä ja sentähden olettekin nähneet että meidän 1734 vuoden lakia käytetään maassamme samalla tavalla kuin sitä meidän lapsuudenkin aikana on käytetty. Niin owat ne wero-rotkin, joita kruunuwoudille maksatte, samallaiset ja samannimiset, kuin ne asetettiin entisinä aikoina. Sillä ei nekään ole muutettawat muualla kuin waltiopäiwillä.

Selwän siitä saatua mitä waltiopäivät merkitsevät, kysykäämme, kuinka ne ovat syntyneet ja saaneet nykyisen muotonsa. Wastauksena tähän emme saa vähemmällä kuin että tutkimme Suomen kansan hallitus-tavan pää-waiheet, alkaen vanhimmista ajoista.

Siihen mimmoinen oli hallitus-tapa maassamme siihen aikaan kuin historian walo rupeaa lewemään Suomen yli eli noin 800 vuotta tätä ennen? Tiedot kansamme elämästä siihen aikaan owat waihinat ja hämärät, mutta tefo-asiana woipi pitää sen, että Suomen kansalla ei ollut yhteistä hallitusta. — Kansan jäsenet eliwät yhdistettyinä perheisiin ja joka perheen isännällä oli talossansa jo luonnon määräämä hallitsijan-walta. Ehkä perheiden isännät sitten eri maakunnissa suojeliwat

yhteistä järjestystä ja oikeutta. Muuta hallitusta maassamme ei ollut ennen kuin Ruotsalaiset waloittiwat Suomen. Tämä tapahtui kolmen sotaretken kautta. Wuonna 1157 woittiwat he Turun puolen, wuonna 1249 Hämeen maan ja w. 1293 Karjalan ja rakensiwat Wiipurin linnan. W. na 1323 tefiwät Ruotsalaiset rauhan Wenäläisten kanssa, jolloin Suomi käydellisesti yhdistettiin Ruotsin waltakuntaan. Ruotsalaiset eiwät pitäneet esijämme orjina waan ottiwat heidät liittoweljisensä ja salliwat heille samat oikeudet, joita itse nautitsiwat. Siis saman hallitus-tawan. Jos tahdomme tietää minälaisen hallitustawan Suomalaiset nyt saivat niin kysykäämme minälainen se Ruotsissa oli. Ruotsin asukkaat oliwat kaikki wapaat talonpojat. Saman suwun perheen-isännät eliwät liitossa ja ne suwut, jotka eliwät samassa kihlakunnassa, kuuluwat tähän suurempaan yhteeseen eli piiriin ja kihlakunnat kuuluwat taas maakuntaan, mutta maakunnat yhdessä tefiwät waltakunnan. Waltakunnalla oli yhteinen kuningas, jonka wapaat miehet walsiwat. Tämän kuninkaan walta ei ollut suuri, etenkin rauha-aikoina, jolloin hän oli etewin perheen-isäntä, maan wanhin, pakanallisten uhrien toimittaja eli pappi ja tuomari.

Itse tai asiamiesten kautta keskusteli kuningas joka eri maakunnan kärkeissä kansan keralla waltakunnan yhteisistä asioista. Mutta näistä kärkeistä oli suurin arwo niillä, jotka pidettiin Tiundalandsissa, nykyisen Upsalan kaupungin tienoilla. Nämä kärkejät nimitettiin kaikkein miesten kärkejät (Allshärjarting) eli kaikkein Ruotsalaisten kärkejät. Näissä tehty päätös kutsuttiin Allshärjardom, jota tuomiota kaikkein niin kansan, kuin kuninkaan täytyi totella. Mainittakoon vielä että laakmanni näissä kärkeissä oli kansan puheen johtaja ja ilmoitti kuninkaalle kansan tahdon.

Tämmöinen oli ensimmäinen hallitus-muoto Ruotsissa. Se muuttui sitten kuin Kristin uskoa ruwettiin saarnaamaan. Sillä nyt syttyi keskustelu maassa, pakanain ja niiden välillä, jotka oliwat kääntyneet uuteen uskoon. Kumpaiski pyrkivät waltaan ja koetteliwat asettaa kuninkaan waltaisuimelle. Tämä riita kesti kauemmin kuin 200 vuotta (se alkoi w. 1066). Sillä aikaa köyhytyi kansa ja wanha waltansa wäheni, jota wastoin rikkaat ja wimakkaat saiwat hallitus-ohjat käsiinsä.

Kansan walta oli joutunut aateliston käsiin ja laakmanni, kansan puhemies, Kuninkaan neuvokuntaan. Aatelisten avulla tuli kuningas wimakkaaksi. Kuningas Mauno Katolikko päätti w. na 1285, että ei kukaan muu saisi tulla kuninkaan puheenpitoihin (kuten waltakunnan kärkejät nyt kutsuttiin) kuin se, jonka kuningas oli sinne kasse-nyt. Nämä waltio-kärkejät eli päiwät nimitettiin myöskin herrain päiwiksi. *)

Herrainpäiwiiin kutsuttiin jolloin kulloin kihlakuntain ja kaupuntien asiamiehiäkin. Tämä tapahtui enemmittäin ainoastaan silloin kuin suuret waarat uhkasivat tai muu erinomainen tapaus sitä waati. Niin lausutaan että kaupuntien asiamiehet ensikerran kutsuttiin herrain päiwiiin wuonna 1319 jolloin kolme-wuotinen Mauno Gerfin poika oli kuninkaaksi waltittawa. Kertomus siitä ei kuitenkaan ole luotettawa. Wanhimmasa meidän päiwiihin

*) Walta-kärkejä oli meistä paljo selwäampi nimitys ottaa käyttöesen edespäin kuin waltiopäiwä eli w päiwät, jollasanan tavalla ei ole kieleemme käytännössä juuri muuta merkitystä kuin waan että se on paljas käännös ruotsista, sitä wastaan kuin walta-kärkejä oli omiutinen sana ja asian luontoa jo kofa jouson selittäwäkin.

asti säilyneessä Ruotsin waltiopäiwän kutsun-
sesta wuodelta 1359 kehoitetaan herrain päiwii-
n tulemaan: „neljä talonpoikaista miestä joka laa-
mannikunnasta, walittuja miehiä joka kaupunnista,
kaksi pappia piispansa kanssa, sekä (päätti waltio-
neuwofuntaa, joka tulemisestansa oli erittäin suos-
tunut kuninkaan kanssa) kaikkia muita kuninkaan
ja waltakunnan miehiä joita asia koski ja jotka
tahtoisiwat tulla waltakunnan tahti omain asian-
säädin.” Wuonna 1362 kutsuttiin ensikerran Suo-
men miehiä waltiopäiwiiin kuningasta walitsemaan.

Siiis alkaa nyt näkyä kansan osan otto herrain-
päiwissä säädettäin. Tämä edusmiehistö ei
kuitenkaan vielä ole laissa määrätty, se on waan
tapaus, joka wasta ajan kulussa muuttuu tawaksi
ja wihdoin lailliseksi oikeudeksi.

Rauhattomat ajat läheniwät ja kesiwät taas
kauman Ruotsissa kuin wieraat kuninkaat pääsiwät
waltaisiuimelle. Ransa walitsee kyllä kuninkaan-
sa; mutta ei ole osallinen lain-laatumuksessa. Epä-
järjestys oli niin suuri näiden wieraisten kunin-
kaiden ja keskinäisten metelien aikana, että kunin-
kaat ja heidän miehensä wälistä päättiwät yhti-
nänsä waltakunnan asioista, wälistä porwarit ja
talonpojat erittäin päälisköidensä.

Tämä epä-järjestys ja soka-sotko loppui wasta-
sitten kuin kuningas Gustaf Wasa vuonna 1523
ajoi Ruotsissa hallitsawat Tanskalaiset pakoon.
Yhteisistä asioista rupeji hän keskustelemaan kan-
san keralla. Hän piti kokouksia eri maakunnissa;
neuwotteli wälistä talonpoikien kanssa yhtiänsä;
wälistä talonpoikien ja kaupuntien asukasten kan-
ssa; wälistä kutsui hän luoksensa miehiä koka wal-
takunnasta. Waltiopäiwillä 1527 oli päätti muu-
tamia piispoja ja tuomio-kapitulien jäseniä Wal-
takunnan Neuwofunta, wapauskuisia, kaupuntilai-
sia, wuorimiehiä ja muutamia talonpoikia joka laa-
mannikunnasta ympäri koka waltakuntaa kaikkien nii-
den puolesta, jotka kotona owat. Eäätyn kes-
kustelemukset näkywät olleen yhteiset, mutta kunin-
kaan ehdotuksiin wastasi joka Eäätty omasta puo-
lestansa.

Se että joka säätty lähettää edusmiehensä wal-
tiopäiwiiin muuttuu tästä lähin pysyväksi tawaksi,
sen laillinen järjestys määrättiin wasta w. 1617
ja tämä järjestys se on, joka löytyy perustuslais-
samme ja tulee seurattawaksi meidänkin waltiopäi-
willä. (Siwu 32 perustuslaisssa, johon wiittaa.)

Paljon olisi vielä tarpeellista sanoa edellisen
täyttämiseksi ja lisäämiseksi. Mutta ei aika eikä
tila sitä myöten anna. Mainittakoon ainoastaan
että meidän maakunnalla oli oikeus olla osallinen
Ruotsin waltiopäiwissä sitfi kuin Wenäläiset w.
1710 walloittiwat tämän. Nyt muuttui Waltio-
päiwän jään Keisarin käsky ja semmoisessa
tilassa eliwät Wiipurilaiset wuoteen 1812 asti,
jolloin Keisari Aleksander I. taas yhdisti Wiipu-
rin läänin muun Suomen kanssa ja wakuutti lää-
nillemme kaikki samat Ruotsista perityt lait ja oi-
kudet, joiden suojassa nyt elämme. Hänen jäl-
keiset keisarit owat ne wahwistaneet ja nykyinen
Suuriruhtinamme on kutsuttanut kansan kokoon hä-
nen kanssansa laia säätämään.

Wielä tahdon lopuksi mieleenne painaa sanan,
jonka pyydän teidät ilmoittamaan kotona olewille
kanssa-weljiälenne.

Niinkuin edellisestä nähyy pidetään waltiopäi-
wiä, että niillä muutettaisiin ja parannettaisiin
wanhentuneita laia. Niistä on se suuri-arwoinen
hyöty että kansa itse on osallinen niiden lakien te-
kemisessä, joita sen täytyy totella. Waltiopäiwät
eiwät ole mikään poikkeus oikeus-tilastamme, waan
sen wahwin perustus. Ilmoittakaatte se koto-
nanne ja eläätte antako wääriä luuloja juurtua,

että muka nyt jokaisella olisi parempi tila ja suu-
rempi piiri waltattomuuteen kuin ennen. — Lain-
säteet owat nyt yhtä wahwat kuin tähän asti ja
kuka lakia rikko, tulee yhtä hywin kuin ennen tun-
temaan lain ankaruutta. — Minun on tähtynyt
johdattaa tämän mieleenne, sillä jo tänäpäiwänä
tähtyy minun käydä tutkimaan rikosta, joka on syn-
tynyt ainoastaan siitä että waltiopäiwän merki-
tystä on wäärin ymmärretty.

Wastaus D. A—n sanaselle meidän wiina jutusamme.

(Ottawan Esitähden 14 n:sa.)

(Lähetetty.)

Ei enää paljo puutu, ettemme kohta puhu yksillä
sanoilla; teidän loppu-lauseenne sen näyttää, ett'ei
muu kuin siwistys tee wiinaa turmelemattomaksi
wälikappaleeksi. Se onkin minun ajatukseni että
se on turhaa, että tehdas-wiina tuo siwistysen ja
koti-poltto turmelluksen. Ja että ulkomaan wälewä
ja makeita juomia on hallituksen parempi hallita,
se on myös lapsellista ajatella. Esimerkit näyttää
toisin, sanotuita juotawia on yltä kyllin ja niistä
juowutaan yltäkyllin. Se tähtyy olla totta, että
niin pian kuin tilallisten koti-poltto lakkaa, niin
samat kaapit kuin nyt on täynnä omatekoista wi-
naa, niin samat kaapit on silloin täynnä wiron wi-
naa, tehdas-wiinaa, sala-poltto wiinaa, rommia j.
m. m. Se sen tahtoo rengillään palffansa juot-
taa niin hän hankkii niin paljon kuin hän siihen
tarwitsee, ett'ei muu kuin siwistys tukahuta sitä
oman woiten yllitystä. Enkä minä myös ole tyyty-
wäinen D. A—n jäähywäisiin, enämpi kuin ennen
Suomen kansa paawilais-pappien latinaiseen saar-
naan. Nuo "sutor ultra crepidam?" Ymmärrys hoil-
wai joskos suomi puuttui? — Tulewa aika on mi-
nun todistajani, mitä hywää niin monen tehdas-
siikhoisen tehdaswiina on matkaan saattanut.

T. T.

Huutokauppoja.

Thorsdagen den 20 innevarande Augusti försäljes me-
delst offentlig auktion, som anställes härstädes från kl.
4 e. m., åtskillig lösegendom i möbel, husgerådssaker
samt diverse. Wiborgs stads Auktionskammare, den 13
Augusti 1863.

(2) 1

Wold. Ålgren.

Yksittäisiä ilmoituksia.

Abonnement N:o 10.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 19 August 1863. Billette für Herren à 80
Kop. Silb. find an der Kasse zu haben.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Vauxhall.

Sonntag den 16:ten August 1863.

HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair-Chor. Herrn zahlen 25
Op. Gr. M., Damen 10 Op. Gr. — Damen in Begleitung
von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um 10 Uhr fängt der Ball an.

S. Wild.

All jag i medlet af denna månad inträffar i Wiborg,
samt under vistelsen derstädes tillhandagår den respec-

live allmänheten med artificiella tänders insättande m. m. sådant, äfvensom att mitt logies kommer att vid ankomsten närmare tillkännagifvas, varder härmedelst till kännedom meddeladt. Helsingfors i Augusti 1863.

Wilh. Stenvall.
Tandläkare.

Dem geehrten Publicum die ergebenste Anzeige, daß ich Mitte dieses Monats in Wiborg eintreffe, wo ich mich während meines Aufenthaltes mit dem Einsegen künstlicher Zähne u. s. w. beschäftigen werde. Näheres über mein Logies bei meiner Ankunft. Helsingfors im August 1863.

Wilh. Stenvall.
Zahnarzt.

Förenings-Banken i Finland.

Resp. aktionärer i Förenings-Banken, hvilka härstädes verkställt sina inbetalningar, kunna numera å Filialkontoret utbyta sina interims qvittenser emot aktiebref, n. b. på Svenska språket.

Dessutom göres härmedelst bekant, att herr konsul Julius Dippell inträdt såsom komiterad för Wiborgs kontor, i st. f. herr Ferd. Alfthan, som derifrån afträdt. Wiborg den 11 Aug. 1863.

Bestyrelsen.

Yhdys-Banffi Suomesja.

Kunniotettawat Yhdys-Banffin osakkaat Suomesja, jotka täällä ovat jäsenmaksunsa toimittaneet, voivat tästä lähtien Apukonttorissa vaihtaa väliaikaiset kuittinsa osakekirjeihin t. h. ruotsin kielellä.

Sitapäitfe tehään tiettywißi tämän lautta, että herr konsuli Julius Dippell on tullut toimitusmieheksi Wiipurin konttoriin herr Ferd. Alfthanin tilaan, joka jättä en luopunut Wiipurissa 11 p. Elokuuta 1863.

(2) 1 Toimitunta.

Grundlig undervisning uti de kunskapsämnen som erfordras för gossars emottagande vid Lycæum och högre Elementarskolorna lemnas fortfarande af undertecknad, boende uti Herr Fredrik Alfthans gård i staden.

Läsningen vidtager den 1:sta instundande September. Wiborg den 13 Augusti 1863.

(2) 1 Victor Fagerström.

Palwelukseeseen haluawa.

En person som eger praktik uti landtbruket och i flera år innehaft instpektors befattning önskar sig till instundande höstflyttning dylik tjenst, hvars hustru vill åtaga sig hushållning samt uppsigt öfver ladugård om så erfordras, hedrande betyg om uppförande kan uppvisas. Den som fäster uppmärksamhet härvid torde vara god och inlemna svar i biljet till K. V. å boktryckeriet

(2) 1

En uti jordbruket kunnig man, hvilken såsom Inspektor practiserat på större egendomar uti nya Finland, önskar sig denna höst en dylik befattning, dertill hedrande betyg kan presteras. Den härå fäster uppmärksamhet, vare god och gifva sig tillkänna å Boktryckeriet i Wiborg.

Wuokrataan.

Ett qvarter af 3 rum tambur och kök samt nödiga uthus i f. d. Plachinska gården i St Petersburgska förstaden. Närmare meddelar

M. Tichanoff.

Yksi kortteeri, johon kuuluu 3 sammaria, eufammari (tambuuri) ja kyökki, niinkuin myös tarpeelliset ulkohuoneet entisessä Plachinan kartanossa, Pietarporin leppäissa. Tarvettavia tietoja antaa

M. Tichanoff

Въ принадлежащемъ Плахину домъ на С-тъ Петербургскомъ Форштатъ отдается въ наймы 3 комнаты, прихожая и кухня, со службами; ближайшія свиденія можно получить у

(3) 3

M. Тиханова.

Myöytäwänä.

En ny ensittsig linealchäs, uti gården N:o 31 snedt emot Guvernörskansliet, hos Sadelmakaren

Otto Walin.

Myntsamling.

En gammal myntsamling bestående af alla orters silfver och kopparmynt, är tillsalu i Slagtar Koskins gård i Petersburgska förstaden då Stundahl efterfrågas.

Å nordvestra delen af fästningen i Wiborgs stad, belägna gården och tomten N:o 32 invid segelleden åt Saima kanal, hvarå finnes uppförde och inredde, utom annat, ett större tvåvånings stenhus med nio rum i öfra och likamånga i nedra våningen, oberäknadt kök, tambourer och förstugor, samt en flygelbyggnad jemväl af sten, bestående af tvänne boningsrum med förstuga, kök och skafferi, tvänne vagnslider, tvänne häststall, ett fähus, en boda och trenne källare; kan genast, på förmonliga villkor, genom köp åtkommas. Om priset står närmare att inhämtas antingen å stället, eller hos undertecknad. Wiborg i Augusti 1863.

(3) 2

E. L. Erikson.

En trilla uppå Linealer hos Bagar

(3) 3

Wickman.

Puntaripää heinän (Timotei) Siemeniä.
C. G. Gloubergilla.

En stark och beqväm kalessch att begagnas så i staden som på kortare resor, hos kapten Berg i Peterburgska förstaden.

(3) 2

En god och starkt Droschka med kur säljes för mycket billigt pris hos

W. von Karm.

Yksi hyvä ja vahva Droschka kaomin kanssa myöään hywin huseasta hinnasta

W. von Karmilla.

Myytäwänä

C. G. Gloubergin kirjakaupassa:

Christliga Grundsatser i små saker. Läsning för Ungdom. 80 penni.

Kärnan af D:r Luthers lära eller Salighetens kunskap till våra synders förlåtelse och frid med Gud, af E. P. Giers. 96 penni.

Thomas Ward. Några drag ur en Jernvägs-arbetares lif och död. Af förf. till Hedley Vicars m. fl. 24 penni.

Anvisning att bedja, af Mårten Luther. 40 penni.

David's 31:sta Psalm, utlagd af D:r Martin Luther. 96 p. Guds Rikes Hemlighet. Profpredikan Michaelidagen af Kjelluan Göranson. 40 penni.

Den Fattiges Morgonspis, eller Walda verser ur Den Heliga Skrift. Af Robert Hayker. 2 mark.

Wittnesbörd om upplynelsen af Skriftens Profetior såsom bevis för desammas tillförlitlighet, af Alex. Keith. 1 m. 20 penni.

Dagens Gryning. Den första Cristendoms-undervisningen för små Barn, meddelad genom berättelser och samtal. 1 m. 28 penni.

Trones Lära till Saligheten uti den heliga Apostelen Pauli Sändebref till de Epheser, af Fr. G. Hedberg. 1 m.

Små Vingårdsarbetare. En berättelse, Barn och Ungdom tillägnad. 2 m. 40 penni.

Sönnwene Pontus

lähtee sunnuntaina 16 p. Elof. Wiipurista Uuraasen kello 6 aamup. ja kello 7 iltap. sekä Uuraasta Wiipuriin kello 8 aamup. ja kello 8 iltap., tehden samana päivänä kello 3 iltap. lumi-matkan Uuraaseen. Matkaaja-maksu edes ja takaisin on 2 Markkaa.

Hackman ja Rumpu

Ångslupen Pontus

avgår söndagen den 16 Augusti ifrån Wiborg till Trångsund kl. 6 fm. och 7 eft., ifrån Trångsund till Wiborg kl. 8 fm. och 8 eft. och gör dessutom samma dag kl. 3 eft. en lusttur till Trångsund. Passagerare afgiften för fram och åter resan 2 mark.

Hackman & Co.

ВИНТОВАЯ ШЛЮЗКА ПОНТУСЪ

ходить въ Воскресение 16-го Августа изъ Выборга въ Транзунтъ въ 6 ч. утра и 7 ч. вечера, изъ Транзунта въ Выборгъ въ 8 час. утра и 8 ч. веч., и дѣлаетъ сверхъ того, въ тотъ же день въ 3 ч. по полудни, поѣздки въ Транзунтъ. Платежъ туда и обратно 30 коп. серебромъ.

Гакманъ и К-о

Wiipurissa, M. M. Zilliatuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 33.

Roussu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Hänen Keis. Korkeutensa Perintöruhtinas on, 18 (30) p:nä viime heinäkuuta tultuansa nimetty Wiipurin ruotu-pataljonan päälliköksi, lähettänyt Saratovin kaupungista mainitun pataljonan komendöörille y. m. Bruun'ille näin kuuluvan sähkösanoman:

„9:nnen, Wiipurin, jaetun tarkk'ampujapataljonan komendöörille. Hämeenlinnaan.

Nimitys Teidän pataljonanne päälliköksi suuresti hywittää minun mieltäni ja minä pidän kunniana tulla Teidän rivihinne luetuksi.

Nikolai.”

Waltiöpäiwä-mieheksi talonpoikais säätyä Myräpään kyläkunnassa on valittu talollinen Matti Markonp. Leino, Lahdenperän kylästä Heinjoen seurakuntaa.

Hampurin teollisuus-näyttäjäissä ovat seuraavat Suomalaiset saaneet palkinnoksi suuren pronssimetallin: E. Oviest Helsingistä, terpetistä, puu-ätkästä, hartijasta y. m., ja paroni E. Hisinger, rukiista, lauroista, karpalo- ja puolukka-hillaista, sekä kattopäreistä; pienen pronssimetallin taas: E. af Forselles Peippolaista, lauroista ja sveitsiläisestä juustoista:

Litteraturblad No 6 tuli ulos viime tiistaina: Sen sisältö on seuraava: 1) Kansallisesta ja waltiollisesta wapaudesta, kirj. J. W. E.; 2) Muutamia lehtiä Wiipurin läänin historiasta, kirj. W. E.; 3) Koetukset saada Ruotsia houkutuksi osan-ottamiseen jottaan (Fryxell'in kertomuksesta Ruotsin historiasta); 4) Waltiöpäiwistä, kirj. J. W. E.; 5) Lahjoitusmaista Wiipurin läänistä, kirj. J. W. E.; 6) Eofea jäseni Dickens'iltä ja 7) Litteraturblad'in kunnioitettawille lukijoille, kirj. J. W. E. — Tällä numerolla eroo hra Snellman Litteraturblad'in toimituksesta ja kokosanomakirjallisuuden alalta. „Mitä hän pitkällä waikutuksellaan tällä alalla on toimittanut maamme hywäksi ja edistymiseksi, se on ikuisesti ajoiksi piirustettu Suomen historiaan;” näin lausuu H. U., ja siihen me kaikin puolin yhdistymmä, — waikkapa se ei olisiakaan Suomen nykyisen historia-prohweessorin sana. Tosin, miten hr. Sn. itseli muistuttaa, sanomakirjallisuuden yleisesti — etenki päiwä-lehtien — laita on sellainen että niitä ei paljo muisteta sen ajan kuluessa, milloin olivat elossa; waan hr. Sn:n waikutus — ei ainoasti kunkauntain ilmestyneessä kirjallisuus-lehdessään, waan myös lyhyt-aikaisessa päiwä-lehdessään (Saima-wainajassa), — on ollut semmoinen että Suomessa ei kukaan ja muissa maissa harwa Hänelle woipi wertoja wetää. Tähän todistukseksi emme tarwitse ottaa muuta kuin sen tempun, että Ruotsissa ei ole kannattanut antaa yhtään kirjallisuus-lehteä koko jina aikana, kulloin Sn:n Litteraturblad on ollut elossa, ja että Suomessa viime vuosina ilmestyneistä kahdesta kirjallisuus-lehden nimellisistä ja asomallisista — erityisille lukijoille ja siis

erityisillä tarfoituksilla — toinen (Litteraturbl. för Fruntimmer) kahden vuoden kitumalla elettyänsä uupui ja heitti henkensä ja toinen (Mehiläinen) waan toin tuskin hengissä pysyy.

Suomen kansallisuus.

Suomalaisen olkoon kiitos! Suomen kansallisuuden perustus-kiwi on laskettu. Armollinen Suuri-ruhtinaamme, S. M. Keisar Aleksander II on täyttänyt mitä Hänen edellisensä Keisar Aleksander I lupasi — tehdä muka Suomalaiset omituiseksi kansaksi. Hallituksen puolesta ei ole muuta tehtäwänä, kansallisuuttamme warten, kuin mikä nyt tehty on; nimittäin täydellinen lupa käyttämään, edistämään, ja waurastuttamaan kansan kieltä mitä enimmin ja paraimmin, ynnä pakko wirtamiehille antamaan suomenkielisille kirjoituksille täyden arwonsa ja, muutamien vuosikymmenien kuluessa, toimittamaan omatki wirta-kirjoitukset kansan kielellä „kun heitä siihen pyydetään.” Hallituksen, näetsen, ei käy luomisen rakkautta omaan kansallisuuteen, waan ainoasti raiwaaminen teitä tämän riennoillen, jos ja milloin se herääpi liikkeeseen. — Suomen kansassa itsessään siis nyt on kaikki, — josko Suomen kielo tulee ylenemään totiseksi, arwossa yläisemmiksiäkin ja jiwistyneimmiksiä kodiissa pidetyksi kansalliseksi, tai jäämään samallen alaiselle kannalle kuin Wirossa, jossa Saksa on walta-kieli ja maan oma kieli kirjoitsaki mainitaan: „maarahwa”(an) kieleksi.

Moni ehkä arwelnee meidän laatineen liioja, kun muka nytki vielä, waikka Suomen kielen walta päästä' oikeus-kieleksi on armollisesti tunnustettu ja wahwistettu, kuitenki wertaamma Suomen kielen tilaa Wiron tilaan. Waan tässä ei ole ollenkaan liioja pantu. Sillä kielen puolesta on Wiron maalla laita tähän asti ollu parempi kuin Suomessa. Siellä muka on jo ammon aikoja Wiron kielellä annettu kaikki umpi-Wirolaisia eli maan rahwasta suorastaan koskewat kirjoitukset. Wiron wirta-kirja on myös kielen sekä runous- eli laulantomitan puolesta paljo parempi nyhyistä suomalaista. Wirossa siis kielen puolesta on jo ammon ollu sillä portaalla, mihin Suomessa nyt wasta ollaan pääsemäisillään. Meillä kyllä nyt on aikeessa ei ainoasti uusi suomalainen wirta-kirja, — waan myös, armollisen asetuksen kautta 30:nneestä p. elok., Suomi oikeus-kielenä wiimistään 20:n vuoden kuluksa. Mutta saadaksemme nämä armolliset luvut toteutumaan tarwitaan työtä, walwomista ja rufoilemista; tarwitaan muistaa ja seurata wanhaa latinaista sanan paritta: „ora, vigila et lobora.” Me emme, niidenkään suhteen, saa istua ristiissä käsin, odottaen että „pyytä suuhun pyytämättä” lentää. Ei suinkaan; muuten woipi käydä tämänkin armollisen asetuksen kanssa samote kuin samallaisten Suomen kielen oikeutta koskewien 27:ntenä p. maalisk. 1732 ja 21 p. maalisk. 1846 annettujen kasky-kirjoitusten, joista moni mies tuskin nyt enää tietääkään mitään.

Mutta jos, miten toivomma — waikk' emme Suomettaren lujin wakuutuksiin Suomen kansallisuus-tunnon wakaantumisesta luottaisi, — armollinen asetus 30:nneksi p. elok. täydelleen toteuntuksi, niin, miten sanottiin, sen kautta emme totisessa kansallisuudessa ole pääsneet etemmäksi eli yleemmäksi kuin sille portaalle, millä Wirolaiset nyt jo ovat. Tämän rohkenemma sanoa, waikka Suom.:r, meidän julma wastustaja, ensin sytytettyänsä meitä „wäärhydestä" Ruotsia kohden, jättemmin (n:o 62) jo kuwaa meitä milt'ei „kapinaan tahi mnuhun wakiwaltaan" ylyttäjäiksi. *)

Minoa, mitä meillä tähän saakka on aikoin saatu korkeempaa ja todellista kansallista kieltä warten on Jyväskylän alkeisopisto ja muutamat taistelujoukot Oulussa ynnä Orjo Koskisen tieteilinen kertoelma „Nuorisodasta." Mutta niin-kauwan kuin ei kaikissa suomenkielisyyskäänsä feudissa koulun-opetus-kieli ole suomalainen, waan Suomi ainoasti on opetus-aineena, niin emme saata sanoa kansallisuuttamme toteutuneeksi.

Mainittimma Jyväskylän alkeisopiston. Tämä opisto, werrattuna jättemmin asetetuihin Tampereen ja Kokolan ylä-alkeiskouluihin, näyttää paraita kuinka asetukset eivät saa aikoin kansallisuutta, jos ei kansa itse niitä kannata ja arvossa pidä. Kaikkilla näillä kolmella opistoilla on samallinen armollinen lupa käyttää Suomea opetus-kielenä; waan ainoasti Jyväskylän koulusta on syntynyt todella suomalainen opisto, Tampereen on puoli-suomalainen ja Kokolan täydellisesti ruotsalainen. — Tähän kaikkeen eivät ainoasti opettajat ole waikeutuksessa, mutta myös saman werran — jos ei enemmän — tienoilla olewa wäestö eli sen mieli-ala kansallisuuden asiassa. Että siis Kokolan koulu ei ota suomentuaksensa, ei ole kumma kun Kokolan kaupunnin asukkaat owat ruotsinkielisiä. Tampereella taas ei ole suomen mieli waltitswana; jonka wuoksi, kun muka „näin vähän meillä kansallisuuttamme tunnustetaan," miten Tampereelta 1 p. elok. kirjoitetaan Sanomiin Turusta (n:o 32), „koulumme kahden waiheella situu, niinkuin suopetäjä tahi karjittu kataja."

Mitä siis on tekeminen saadaksemme Suomen kieli korotetuksi rahwaan kielestä kansalliseksi? Wastaus on lyhyesti tämä: 1) Suomenkielistä kirjallisuutta on kartuttaminen muissakin aineissa kuin mitkä rahwasta suorasteen koskewat; 2) Suomen kieli on asetettava koulujen opetus-kieliksi suomenkielillä feuduilla, naistenki kouluisa, miten kouluopettajain suunto-kokouksessa myös esiteltiin, ja 3) Suomen wirtamiesten on wähitellen rupeaminen ajattelemaan ki suomeksi, niin että kirjoitus heiltä käypi sujuwammasti ja ei tunnu waiwaksi eikä tule kankaaksi, miten aina suomennoksen (ja, yleiseen, käännöksen mille kielelle tahansa) on laita. „Tottumus on toinen luonto," — sanoo sananlasku. Siis, kun kerran suomeksi totutaan miettimämme kirjallisesti selittämään, niin emme enää halua'kaan takaisin tuota tähän asti maassamme waltitsewaa kaksikielisyyttä, — sillä katta kieltä „sulan huwin wuoksi ei mikään kansa pidä woi-massa," miten Hämäläinen (n:o 29) selwästi näyttää. Tällä ei ole sanotta että ei jätistyneet wastaki tulisi tuntemaan useampaaki kuin katta kieltä;

*) Kuinka lyhyt-mielinen (helpommittain sanoen) tammoinen sytytös, „himästä"-ki tehtynä, on etenki näinä aikoina, milloin siinä waltakunnassa, jonka kansa Suomeksi on yhteyttä, todellinen kapina paraita on riehumaassa, — sen pitäisi S:renkin alata. — Suomen-kielisten sanomalehtiemme kunnia mainittatsoon, että, meidän tietien, semmoisia sytytöksiä ei ole niissä näkynyt muuta kuin kerran ennen ja silloinki Suom:ressa, waikk'ei meitä warden. — S: r pitää jua "la'it-tomuutena" että anotaan lafia noudatawaksi.

waan kaksikielisyys, — kaks! se se on luonnontonta, — sepä se on se, jota meidän on kaikella tawoin karttaminen, jos mielitään suomalaisiksi tulla ja suomen kansana pysyä.

S. R. R.

Rahan himo.

(Jatke n:roon 31.)

6:des Kohaus.

Bori (wasemmalla puolelta). Anna. Ahokas. Thakssinen.

Bori. Rah — — — herra tohtori — — — oh, mikä kunnia eikö kootaa minun alhaista suojaani! ettö ylpeile sinä wanha, mädännyt mökki, kun suojelet niin rikasta jaloa wierasta!

Ahokas. Minä tulin tänne terwehtimään minun entistä potilaistani, ja teitä myös, rakas Bori (tarjoo hänelle kätensä.)

Bori (kumartaa sywästi, ottamatta Ahokkaan kättä.) Herra tohtori on hywin armollinen; suokaa anteeksi ett'ei meillä ole mitään tarjoomista, mutta viimeisen wesi-pisara on viime yönä jäätynyt uunin reunalla.

Ahokas (syrjään). Miten hänen sanansa minua waiwaawat.

Bori. Meillä köyhillä ihmisiillä ei ole mitään portinwahlia, niinkuin korkeasukuijilla, jotka woiwat sanoa ett'emme ota vastaan; meidän täytyy tyytyä kaikkii, eikä meillä ole palwelioita jotka tyrkäisivät wieraita, joita ei suwatta, owesta takaisin.

Thakssinen (tyrkää Boria). Ei, herättää jo Bori!

Anna (hijaa Ahokalle) Suokaa hänelle anteeksi, herra tohtori, hän ei tiedä mitä sanoo!

Ahokas (Annalle). Olkaa huolelta. (äänesä) Te olette tänäpäiwänä hywin kinkkainen, rakas Bori! ja kuitenkin tulin minä teille antamaan eityksen johon luulin teidän suostuwan.

Bori. Woipi kyllä olla mahdollista.

Ahokas. Te kerran juttelitte minulle, että te munnarimestarina jaitte hywät tulot, mutta onneton sattumus ryösti teiltä kaikki; minä tahdon antaa teitä että woiitte ruweta uudestaan entiseen työhönne.

Bori (himossa). Tohtori tahtoo sitte warmaan antaa minulle rahaa? — — — paljon rahaa!

Ahokas. Ei, mutta minä hanfin teille työkaluja ja aineita, ja menen takaukseen työstä.

Bori (iwistäen). Ja itse woiatta 25 tahi 50 procenttia siitä, eikö niin?

Ahokas (närkästyksellä). Bori!

Anna (rukouksen). Herra tohtori!

Bori. Ha, ha, ha; minä kyllä tunnen nuo laupiaat armolliset eitykset, minä.

Ahokas. Te hairahdutte, Bori; Jumala, joka tutkii sydämet, tietää että minun eitykseni on waan teitä auttaaksenne. Älkää hylätkö sitä! miettikää asiaa, edes! Ette te woi elää tällä tawoin, koetelkaa tehdä työtä, jos ei omanne, niin toki tytärenne wuoksi; ei teillä woi olla sydäntä nähdä hänen kuolewan nälkään ja furjuuteen!

Thakssinen. Suostukaa, Bori!

Anna (rukouksen). Minun isäni!

Bori (wihassa). Ei, me köyhät olemme wapaat työmiehet, emme ole rikaiden orjia, muistakaa selwetää tuolin pöydän nenaan ja istuikse. Kaataa putelista!

Ahokas (siisutettuna Annalle). Olkaa hywä ja antakaa minulle papin-kirjanne, minä ha'en teille hywän paikan jossakussa talossa, jossa saatte olla rouwan awullisena; ette te täällä enempää woi olla.

Anna. Kiitosia paljon teidän hywyydestänne (menee toisesta kamariasta papin-kirjaa hakemaan).

Ahokas. Ah, tätä furjuutta!

Pori (ryhpytän). Missä hitolla towerini niin fau-
wan wiipyyvät, johan heidän olisi pitänyt ehtiä
tänne.

Thakfinen. Kylläpähän tulewat, etenkin kun
wiina pöydällä heitä odottaa.

Anna (tulewa toisesta kamarista, antaa kirjeen Ahof-
kaalle). Mielelläni minä käyn työhön; täällä kotona
sitä ei enempää minullenkään sallita.

Ahofas (silmailee paperin, itseeseen). Laupias Ju-
mala, mitä nä'en! — — —

Thakfinen. Mitä tohtorilla on?

Pori (itseeseen pöydän ääressä). No, kaikkia mofe-
mia, tuo siweä ja potra herra on saanut suuren
perinnön, hywin paljon rahaa, elää kuin ruhtinas
eikä tee mitään, ja sitte hän vielä tulee tänne, pi-
tää minulle pitkät puheet ja tahtoo pakoittaa mi-
nut työhön; onko se rehellisesti tehtynä? Vieläpä
kufaties' panee tyttäreni pilaaksi johonkukuhun taloon,
mutta minä sanon pass, sitäpä sanonkin.

Ahofas (joka kowasti liikutettuna on astunut edes ta-
kaihin). Pori, Pori! — minun täytyy wälttämättö-
mästi puhua kerallannel!

Pori. Antakaa minun olla, sanon minä! minä
teistä en huoli.

Ahofas (kowasti liikutettuna). Ruuskonen!

Pori (saikahdytty). Minun nimeni? Ah, kuulitte
sitä nimittäessä minua hywinfin masentawanne,
waan siinä petytte, se oli kunniallisen työmiehen
nimi, ja en minä häpee että sitä olen kantanut.

Ahofas. Malttakaa mieltänne ja sanokaa mi-
nulle! — onko teillä ollut ketään sukulaista Hol-
lannissa samalla nimellä.

Thakfinen. Kyllä, kaiketi! — Janne-setä, tie-
dänhän, hän joka rakensi laivoja.

Pori. Mitäpä se teitä liikuttaa?

Ahofas. Mutta jos tämä sukulainen nyt olisi
kuollut ja olisi jättänyt perinnön.

Pori. Mitä, mitä sanotte.

Ahofas (antaa hänelle kirjeen). Kas tässä, luke-
kaa. (Pori lukee.) — Ulfomailla ollessani, wiivyin
minä jonkun ajan Amsterdamin kaupunnissa. Siel-
lä asuin wanhan laiwamestarin tykönä, hän oli
suomalainen ja hänen nimensä oli Ruuskonen.
Kerran sairastui hän sangen kowasti ja ainoastaan
suurimmalla waiwalla sain hänen henkensä pelas-
tetuksi. Wanha ukko rakastui minuun ja säätti
omaisuutensa lankeemaan minulle hänen kuoltu-
aan, sillä ehdolla, että jos ei hänen weljensä
poika ja ainoa sukulaisensa, Suomessa asuwa, kol-
messsa kuukaudessa ilmoittaisi itseään, niin piti koko
hän omaisuutensa lankeaman minulle. Suomena
on jo kolme kuukautta kulunut siitä kuin ukko kuoli
eikä tähän saakka vielä ole löydetty ketään sillä ni-
mellä Suomesia. — Mutta mamseli Annan pa-
pinkirjasta nä'in minä että teidän oikea nimenne
on Ruuskonen.

Pori (kuume-tautimaisella innolla). Mutta tässä sei-
joo että rahat owat tänne laitettut testamentin kans-
sa, missä ne owat?

Ahofas. Hywässä tallessa.

Pori. Ah, te tahdotte minulta salatala'illisen
omaisuuteni.

Ahofas (yllemällä arwolla). Ei, niin pian kun te
tuomioistuimen edessä olette wahwistaneet olewan-
ne hänen laillisen perillisensä, niin saatte nostaa
rahat.

Anna. Ah, minun Jumalani!

Pori (walawilla silmillä). Minä siis olen rikas!
ha, ha, ha! —

Thakfinen (pyörähtäisse ilossa). Voi poloinen
päiwäni, sitä iki-iloa kun nyt saamme nauttia.

Esi-riippu lankee.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Waltiopäiwä-miesten waali pidettiin Du-
lun promastifunnassa Sin kirkkoherran puustellissa
6 p. tätä fuuta, jossa promastifunnan kirkkoher-
rain äänet lankeewat niin, että Limingan kirkko-
herra, promasti J. J. Bergh sai 4 ääntä ja Du-
lun kirkkoherra, kontrahtipromasti G. E. Fogel-
holm 1 äänen. H:ra promasti Bergh tulee siis
Dulun promastifunnasta waltiopäiwä-mieheksi pap-
pis-säädystä. — Promastifunnan kappalaiset päät-
tiwät walita yhden oman edusmiehen koko Dulun
läänistä, toivoen kappalaisten muissakin läänin
promastifunnissa samoin tekewän. Kappalaisten
äänistä sai Dulun kappalainen G. A. Montin
1 äänen. Kaikkalaisista asioista keskusteltua il-
moitti papiisto senkin toiwonsa paitsi muuta, että
waltiopäiwät määrättäisiin pidettäväksi aina joka
kolmen vuoden perästä. (D. W. S.)

Tyrvään promastifunnassa tapahtui hei-
näk. 28 p. waltiopäiwämiehen-waali, jossa kon-
trahtipromasti G. J. Forsman Hämeenkyröstä sai
huudot, mutta kun hän esitetyistä syistä pyysi tulla
vapautetuksi hänelle uskotusta toimesta, walittiin
promasti G. Eilius Tyrväältä tämän promasti-
funnan edusmieheksi tuleville waltiopäiwille.
(H. U.)

Kuopion tuomio-rowastifunta oli pitänyt
Kautalammin Rappilassa torstaina 30 p. Heinäk.
waltiopäiwä-miehen waalin. Kirkkoherrain puo-
lesta oli siellä walittu tuomiorowasti, tohtori A.
G. Borg ja kappalaisten puolesta, jota waan wa-
litaan 1 koko hippafunnasta, pitäjän apulainen
Ruhmoniemi wara kirkkoherra Johan Viktor
Johnson. (Tap.)

Kuulutuksia.

Handtverksidkande borgerskapet uppkallas till Magi-
straten Lördagen den 22 innevarande Augusti kl. 11 f.
m. att höras och sig utlåta öfver Kårsnärsmästaren Jo-
han Rudolf Schultzs ansöknings om burskap härstädes å
berörde handtverk. Wiborgs Rådhus, d. 12 Augusti 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

Måndagen den 24 (12) i denne månad, klockan 3 est. mid-
dagen, sammanträder Inqvarterings-Komitén å Rådhuset;
hvarom vederbörande underrättas. Wiborg den 17 Au-
gusti 1863.

På Inqvarterings-Komiténs vägnar:

ROBERT ÖRN.

Brand-Kommissionen sammanträder å Rådhuset Mån-
dagen den 31 dennes klockan 3 est. midd., hvilket ve-
derbörande till esterrättelse kungöres. Wiborg den 17
Augusti 1863.

På Brand-Kommissionens vägnar:

ROBERT ÖRN.

Suutokauppoja.

Thorsdagen den 20 innevarande Augusti försäljes me-
delst offentlig auktion, som anställes härstädes från kl.
4 e. m., åtskillig lösegendom i möbel, husgerådssaker
samt diverse. Wiborgs stads Auktionskammare, den 13
Augusti 1863.

(2) 2

Wold. Ålgren.

Yksityisiä ilmoituksia.

Abonnement No 10.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 30 August 1863. Billette für Herren à 30
Rep. Silb. sind an der Kasse zu haben.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Musikalische-Abendunterhaltung

für Orchestermusik.

Jeden Donnerstag in S:t Anne Promenade.
Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.
C. Spohr.

Undertecknad, som hit anländt och är boende å Hotel Åbo N:o 10, rekommenderar sig med artificiella tänders insättande samt i öfrigt hvad till praktiken hör och an- håller ödmjukast hos den respective Publiken, att de, som vilja hedra mig med sina besök, måtte med det snaraste sig hos mig anmäla, emedan mitt uppehåll härstädes blifver endast en kort tid. Emottagningstiden är från kl. 9 f. m. till 2 e. m. Wiborg den 17 Augusti 1863.

Wilh. Stenvall,

Tandläkare från Helsingfors.

Kürzlich hier angelangt, und wohnhaft im Hotel Åbo N:o 10, empfehle ich mich dem geehrten Publicum mit dem Ein- segnen künstlicher Zähne, so wie auch mit Allem was zu mei- nem Fache gehört, und ersuche ergebenst diejenigen, welche mich mit ihren Besuchen beehren wollen es baldigst zu thun, da mein Aufenthalt hier nur von kurzer Dauer sein wird. Empfangszeit von 9 Uhr v. M. bis 2 Uhr Nachmitt.

Wilh. Stenvall.

(2) 1 Zahnarzt aus Helsingfors.

Att Wiborgs Lotsfördelningskontor finnes uti gården N:o 40. 1:a qvarteret inom f. d. fästningen, varder här- medelst vederbörande tillkännagifvet. Wiborg den 17 Augusti 1863.

Lotsuppsyningsman Löjtnant Hernstedt.

Alla-alfaiskoulun Wiipurissa awataan 1:n päivä Syyskuuta, jolloin fl. 9 aamupuella myös uusia oppilaita otetaan vastaan.

(2) 1 A. W. Ekroos.

Gaswerf.

De respective Gårdsägare och Hyresgäster, hvilka önska förse sina localer med gaslysning, behagade med det snaraste anmäla sig, på det alla anordningar innan den sula årstidens inträde må kunna utföras.

Priset är pr. fot 1 Mark för rörledning inom hus och 2 Mark för gaturörledning.

Om så önskas åtaga vi oss äfven hela anläggningen complet med lampor etc. för en bestämd summa.

Bandholtz & C:o.

Die geehrten Hauseigenthümer und Miether, welche ihre Localitäten mit Gaslicht zu versehen wünschen, werden ge- beten, sich baldigst zu melden, um alle Aufträge vor Beginn der schlechten Jahreszeit ausführen zu können.

Preis ist 1 Mark pr. Fuß für Leitungen im Inneren der Häuser und 2 Mark pr. Fuß für Straßenleitungen.

Auf Verlangen übernehmen wir auch ganze Anlage complet mit Lampen etc. für eine bestimmte Summe.

Bandholtz & C:o.

Почтенных домовладельцев и жильцов, желаю- щих иметь в квартирах своих газовое освеще- ние, покорнейше просят объявить нижеподписавша- муся в возможной скорости о своемъ желаніи, дабы все распоряженія по сему предмету могли быть ис- полнены до наступленія ненастнаго времени года.

Цѣна за трубы проведенныя въ комнаты: 1 марка и на улицы 2 марки за каждый футъ. При томъ по желанію мы беремъ на себя все устройство и проводку освещенія не исключая лампъ, по сходной цѣнѣ.

Бандгольцъ и К-о

Förenings-Banken i Finland.

Resp. aktionärer i Förenings-Banken, hvilka härstädes verkställt sina inbetalningar, kunna numera å Filialkon- toret utbyta sina interims qvittenser emot aktiebref. n. b. på Svenska språket.

Dessutom göres härmedelst bekant, att herr konsul Ju- lius Dippell inträdt såsom komiterad för Wiborgs kon- tor, i st. f. herr Ferd. Alsthan, som derifrån alträdt. Wiborg den 11 Aug. 1863.

Bestyrelsen.

Yhdys-Bankki Suomesa.

Kunnioitettawat Yhdys-Bankin osakkaat Suomesa, jotka täällä ovat säännönmukaisia toimittaneet, voivat tästä lähtien Apu- konttorissa vaihtaa väliaikaiset luottinsä osakekirjeihin t. h. ruotsin kielessä.

Sitäpaitse tehdään tiettywiseksi tämän faultta, että herra kon- sulili Julius Dippell on tullut toimitusmieheksi Wiipurin kon- toriin herra Ferd. Alsthanin tilaan, joka siitä on luopunut. Wiipurissa 11 p. Elokuuta 1863.

(2) 2 Toimitunta.

Grundlig undervisning uti de kunskapsämnen som erfordras för gossars emottagande vid Lycæum och högre Elementarskolorna lemnas fortfarande af undertecknad. boende uti Herr Fredrik Alstthans gård i staden.

Läsningen vidtager den 1:sta instundande September. Wiborg den 13 Augusti 1863.

(2) 2

Victor Fagerström.

Ilmoitus.

Wilken alfeiskoulu käytännöllisiä tieteitä warten awataan Pietarporin esikaupungissa tätä Wiipurin kaupunkia tulewan Syyskuun 1 päivänä, ja vastaan otetaan tähän suomalaisia, erittäinki maawiljeliäin lapsia, ilman eroitusta mistä tienoilta Suomea he ovat. Vastaan otettawilta waaditaan paitsi pa- pin todistusta wälttämää itsälukua ja ulkoa Lutheruksen pieni katkismus. Opetus koulussa on maksusta ihan vapaa. Ne jotka haluawat lapsiansa koulun saada, ilmoittakoot sen joko suusanalla tahi kirjallisesti tämän kuukauden kuluksi Wilken koulun johtajalle Magisteri P. F. Molanderille, asuwa Rää- täri Rajanderin kartanossa Salakkalahdella. Wiipurissa 7 päivä Elokuuta 1863.

Wilken koulun Johtokunta.

(Pyydämme maamme Sanomalehtiä ottamaan palstoihinsa tätä ilmoitustamme.)

(3) 2

Palwelukseeseen haluawa.

En ungt fruntimmer önskar sig plats här i staden eller på landet att gå frun tillhanda uti allehanda förefallande hushållsgöromål; närmare underrättelse lemnas å tryc- keriet.

(3) 1

En person som eger praktik uti landtbruket och i flera år innehaft instpektors befattning önskar sig till instun- dande höstflyttning dylik tjenst, hvars hustru vill åtaga sig hushållning samt uppsigt öfver ladugård om så er- fordras. hedrande betyg om uppförande kan uppvisas. Den som fäster uppmärksamhet härvid torde vara god och inlemna svar i biljet till K. V. å boktryckeriet

(2) 2

En ung man som i några år praktiserat vid jordbruk, samt genomgått ett Landbruksinstitut i Sverige, är kun- nig äfven utom det som tillhör det egentliga jordbruket, i Ladugårdsskötsel, fältmätning, afvägning och kostnads- förslags uppgörande öfver alla slags diknings arbeten; samt van vid uppgörandet af ritningar till alla slags Landtmannabyggnader, uppgörandet af planer för cirku- lationer och nyodlingar; och kunna de mest hedrande betyg företes. Närmare härom af Doctor N. H. Pinello i Åbo. Wiborg den 4 Augusti 1863.

(3) 3

Wuokrataan.

Åtskilliga magasiner såväl å Tervaniemi som ock inom staden stå att nu genast hyras; hvarom närmare upplys- ning erhålles i stenhuset N:o 61 inom f. d. fästningen.

(3) 1

Från den 1:sta October uthyres i gården N:o 71 i f. d. fästningen ett bekvämt qvarter bestående af 3 större rum med kök, skafferi och vedlider med ingång från ga- tan och från gården, närmare underrättelse meddelar nu- varande hyresgästens hushållerska.

(3) 2

Illegitäänä.

I Saima kanal mynning, invid Lauritsala gård, finnes till salu 3.800 st. furu timmerstock af utmärkt god qua- lité, till foljande dimensioner:

283 st. 3 famns långa, 2200 st. 4 famns långa, 1250 st. 5 famns långa och 73 st. 6 famns långa.

500 st. mellan 7 å 8 tum tjocka, 1600 st. mellan 8 å 9 tum tjocka, 1300 st. mellan 9 å 10 tum tjocka och 390 st. 10 å 11 tum tjocka.

K. Lojander.

Wiborg, Ruokolaks.

Vuutaripää heinän (Simotei) Siemeniä.

C. G. Stenbergilla.

En stark och bekväm kalesch att begagnas så i sta- den som på kortare resor, hos kapten Berg i Peterburg- ska förstaden.

(3) 3

Wiipurissa, M. A. Zilliafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40
penniä sekä Wiipurissa muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a n:
Sillakuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikonttoreissa

N:o 34.

Perjantaina 21 päivänä Elokuuta.

1863.

Kirjollisia ilmoituksia.

Nousewana sunnuntaina saarnaa: Suomen kirkossa kirkh. Forstén (vihkiäis-saarnan), ja Ruotsin kirkossa tohtori Korander.

Wiipurista.

Wiipurin howi-oikeuden presidentiksi on, 31 p. heinäk., armollisesti nimitetty: Profuraattori E. Suomen senaatisja, ritari R. Edw. Gadd.

— Hr. senaattori Snellman palautui eilen Pietarista ja läksi tänä aamuna edelleen höyrylaivalla „Wiborg.”

— Kaupuntimme käsityö-mestarit ovat laillisessa järjestyksessä ilmoittaneet kaupunnin hallitukselle tyytymättömyyttä siihen porwariston edusmiehwaaliin, ku täällä tapahtui 5 p. elok. — Heidän sanotaan pyytävän saada hr. pormestari Erniä pois esimiehydestä ja jonkun käsityö-mestarin Hänen sijansa. Mitä syhtä heillä lienee walituksinsa emme tiedä, eikä se ole meidän tutkittavana. Sen waan wirkkanemma, että meidän mielestä kohonut olii, jotta niissä kaupungeissa, jotka saawat toimittaa 2 waltiopäiwämiestä, walittaiin 1 kauppias- ja 1 käsityöläis-parwesta, ja että käsityöläiset, samote kun papis-jäädysissä kapalaijilla on walta, walititsi wat itsekseen ja kustantaisiwat erittäin edusmiehensä. Kaupunnin hallitukselta, samote kuin hippakunta-hallinnon jäsenistä, ei tarwitsi walita muussa tapauksessa kuin jos ei porwariston waruinaijissa jäsenissä löytyisi sowliaasta waltiopäiwä-miehesi. — Turussa, jossa ei walittu wero-äyrien mukaan, muurari-wauihin Eräskelin on pääsemässä toiseksi jitalais porwariston edusmiehesi.

— **Walitsemaan waltiopäiwämiestä** talonpojan säädystä, Kymin kihlakunnassa kuuluu walitun: Wirolahdesta tal. isännät Erik Pietula ja Erik Alami; Kymin pitäjässä: kirkkowäärti Tuomas Kunnar; Behlalahdesta: Henrik Dufwa ja kalli muuta talonpoikaa, joiden nimistä meillä ei ole tietoa; Waltiopäiwämiehen waalin piti tapahtua 17 p. elok., Wirolahdessa Wiroljoen kylässä.

Ainekirjoituksen pääjäännöt.

(Lähdetetty.)

Aineen osat ovat 1) Johdatus, 2) Itse aine, 3) Päättös. Johdatuksessa selitetään osittain 1) ne syht jonkätähdhen on tarpeellinen puhua, osittain on se 2) aineen käsityksen selityksenä taikka 3) historiallisen johto aineesen.

Luomuksen pitää olla: 1) täydellinen, s. o. että siinä pitää olla mainittuna kaikki ne asian päähaarat jotka aineen selitykseen kuuluvat; 2) oikea s. o. että luomuksen eri asiat ovat todestaankin erinäisiä, eikä yhtä ja samaa sisältäviä kuin joku toinen osa;

3) selkeä niin että jokainen asian haara selwästi näkyy asiaan kuuluvan. Itsessä luomuksen jaossa pitää jo olla ilmoitettu se pää-ajatus, jota kussakin osassa ainetta kirjoittaissa ai'otaan seurata.

Itse aine woipi olla joko 1) Historiallinen, 2) kertomalla selittävä taikka 3) todistamalla selittävä.

1 a) Historiallisissa kertomus-aineissa on selitettävä 1) Kuinka asia sai alkunsa? s. o. kenen kautta? milloin ja missä? minkätähdhen juuri niin?

2) Miten itse tapaus käwi? s. o. mitkä tähän tapaukseen oli auttavat asiat ja mitkä wastustawat eli esteelliset.

3) Mitkä seuraukset tästä olimat? s. o. miten se päättyi? Mitä siitä seurasi? ja oliko se sowliaasti eli oikein että kaikki näin käwi.

b) Historiallisen tutkinto-aineen pitää tutkia historiallisen päätötuuden, erinäisistä asioista. Siinä pitää tarkasti kaikki syht ja wasta-syht werrata toistinsa.

II) Kertomalla selitettävissä on selitettävä itse pää-asia joko tilan tahi ajan puolesta. Täydellisesti jokaiselta pääsiwulta.

III) Todistamalla selittämissä aineissa on asetettava 1) selitykset, 2) syht, oikea ja wäärä käsitys, 3) wasta-syht ynnä niiden kumoaminen joko kohdalla kaisilla tahi mahdottomiin menewillä todistuksilla, 4) hyöty siitä että asia näin käsitetään.

Opettama aine on laatuansa joko kertomalla eli todistamalla selittävä aine, ja on siinä sentähden huomaittawana samoja asioita kuin näissäkin. Siis hen vielä waaditaan eläwäisempää kirjoitustapaa erittäinki asiasta seuraawissa kehoituksissa eli weroituksissa.

„Olloon tämä opiksi wäähä, nuorisolle nousewalle, huonolla woimalla, hywällä mielellä.”

M. Luukkonen.

Rahan himo.

(Jatke n roon 31.)

Toinen Näyttös.

(Kohonut huone rouwa Haakunalla, kauneilla huonekaluilla. Omi perällä. Oikealla puolella myös ovi. Wafemalla tädellä kaappi. Tuolia, ja pöytä kirjoitus-aineilla.)

Ennen Kohtaus.

Rouwa Haakuna. Oi taiwas, meidän suuri rikkantemme on loppunut, kauppuhuone, jossa wii-miset rahamme olimat, on kumounut. Sentähden olen minä talohoni ottanut tuon rikastuneen muurarin. Hänen tyttärensä on ainoa joka meitä woipi auttaa, sillä tawoin että poikani Emilo naihi hänet ja saapi hänen rahansa. — Pori on wasta tänäpäiwänä nostanut rahat; muutamista sanoista, jotka hän kotiin tullessa sanoi, ymmärän minä että hänen rikkautensa on armottoman suuri; — Tohtori, jota tyttö hönttö rakastaa, on nyt wirka-mat-

koillansa. Minä sanoin työlle että hän läksi kosoimaan, tämä wäärä sanoma tunfeifsee, ifäänfuin hieno myrffy, hänen sydämeensä ja lopettaa kaikki hänen woimansa, hänen tuntonsa laimistuu, hän muuttuu tahtomattomaksi koneeksi läksijäni; ja kun kerkeän siisti, että Anna on naitu Emilin kanssa, niin laitamme asian sille kannalle että ukko Pori selitetään ei osaawan omaisuuttansa hoitaa ja Emilio pannaan hänen edusmieheksensä. Tuo Pori on raaka ja siwistymätön mies, hän ei aawista mitään. Ah, tuossa hän tulee! Olkoon rauhaesä (lähtee ulos).

2:nen Kohtaus.

Pori (oikealta kädeltä. Sittenmin) Ihaksinen.

Pori (yfsinään) Joku tuuma sinulla on, wiefas, hirmuttawa nainen, waikken nyt mahda tietää sitä. Kufaties' rikkautes on loppunut ja sinä siis luulet tarwitsewasti minun, mutta sinä petyt; — — — ah! mikä häpeä eikö liene ollut ylpeälle rouwalle että täytyy kerjätä köyhän työmiehen tytärtä pojallensa! mikä alennus reimalle luutnantille että potrilie wierailensa esittää appensa, muurari-mestarin — — — ja tohtori sitten, joka rakastaa tytötä, tuo mies joka yhä on waiwannut minua hywiillä töillänsä ja funniallansa, mitenkä ei hän tule hurjaksi kun näkee Annan toisen waimona! Ah, mitä hittoa tuo on? (huutoja ja yhesäminen kuuluu owen takana.)

Ihaksinen (perä-owesta) Towerinne owat täällä, Tahwo, Matti, Pekka ja kaikki muut, he laittoiwat minua kysymään, saawatko tulla sisään.

Pori (hätyhtyneenä.) Mitä he tahtowat?

Ihaksinen. Rahoja jakaa.

Pori. Mitä! mitä!

Ihaksinen. Niin, lupasittehan entiesä talossanne rahojanne jakaa, jofahiselle yhtäwerran. Ettekö muista?

Pori. Kyllä, kyllä; mutta tänne en voi laskea heitä, sillä mitä rouwa sanoisi, eikö minulla ole rahat täällä, minä panin ne kauppaonttoriin. Menkää rawintolaan, juofaa siellä, jiskun tulen juuna ajata selwittämään; minä maksan.

Ihaksinen. Mutta etkää wiipykä kauwan.

Pori. Minä heti tulen.

Ihaksinen. Hywä, minä sanon sen towerilenne (menee ulos.)

Pori (yfsinään.) Rhyppätkää ja juofaa mitenpaljon waan mieli tekee, itsepä saatte maksaa (astuu ympäri huonetta, kowassa mielen liifunnessa) Ah, teitä narria! minä jofaijin nämät rahat teidän kanssanne, minä antaisin teille yhtä ainoaa penniäkään minun omaisuudestani, ei, ennen saitte ottaa henkeni! Mutta kuinka minä pääsin heistä? — — — Juuri sentähden muutin entiesä lehuosta majastani, etteiwät yhtäkään silmänräpäystä antaneet minun olla rauhaesä; minä en luullut heidän tulewan tännekin, mutta elämä tulee samallaiseksi täällä kun sielläkin. He riippuwat minussa kiini, niin kuin kusiaiset käärmeeissä ja eiwät laske, ennenkun wiiminen weri-pisara on tyhjennetty. — — — Pois siis täältä! — — — pois, jo tänä yönä! wieraassa maassa ei kukaan minua tunne, wieraiden ihmisten seassa minä tuhanneesti suurennan rikkausteni, minä oikeen käyn rahojani kaswattamaan. — Ja tuo potra rouwa vielä, joka luulee pitävänsä minut kysijänsä, mitenkä enkö minä häntä perä! kyllä hän luuli minun olewan hywiin liitollisen kun tarjosi minulle lehuimmat huoneet talossansa; hän ei ymmärtänyt että waan tilaisuus päästä entiesä toweristani irti ja säästäwäisyys saattoiwat minut tänne muuttamaan. Pitäköön waan Annan, hän onkin minulle waan esteeksi, ja mieretyttö onkin juuri sopiwa minia ylpeälle rouwalle.

3:mas Kohtaus.

Anna (perä-owesta.) Pori.

Anna. Minun isäni! — — — minun isäni!

Pori. Mitä sinun on?

Anna. Rouwa Haakuna sanoi äsksen minulle että tahdotte naittaa minut hänen pojallensa?

Pori. No mitenkä? — — — Minä luulen hänen telpaawan semmoiselle kun sinä!

Anna. Mutta minä en voi rakastaa häntä, minä wihaan sitä miestä, isäni!

Pori. Mitäpä minä siitä huolin. (tahtoo mennä.)

Anna (kowasti liifutettuna, pitää häntä kiini.) Ei, te ette saa mennä! teidän täytyy kuulla minua! — — — Te olette minun isäni, se on totta, mutta te ette voi pakoittaa minua tähän naimiseen! teillä ei ole siihen oikeutta!

Pori (wihaisesti.) Ei ole oikeutta! — — — sanot sinä? (tarttuu hänen olkapäihinsä.) Tahdotko sinä myös nousta minun tuumiani vastaan sinä raukka mato, jonka woisin jalallani polkea! — — — (tyrkää hänet kowasti.) Koettele'pas uhata minua, jos voit (menee peräowesta).

4:jas Kohtaus.

Anna (yfsinään) Ah, minun Jumalani! minä näisin hänet, ja Ahofas, mitä hän ajatteli minusta? — — — hän joka — — —. Voi Anna parka! sinä olet niin oppimaton häntä suhteen, niin alhainen hänestä kaikissa, kuinka Ahofas woisi rakastaa sinua; ja minä itse? — — — woisinko minä? — — — (innolla.) Niin, minä rakastan häntä! minä sitä en oikeen ymmärtänyt ennen, mutta nyt minä tunnen. Anna Jumala woimia! Niin, minä tunnen uuden woiman minussa, en enempää woia iäädä onnettomaksi, sillä rakastan Ahofasta.

(Jatk.)

Wenein fiistauksesta.

(Annettu.)

Sunnuntaina 19 p. heinäk., kuin tietävät kaupungin asukkaat „Otawan" ilmoituksesta, oliit täällä wenein fiistat purjehtien. Kello 4 perästä puolen päivän nostettiin weneessä, joka seisoi wastapäätä höyrylaivojen walfamata, kahden päättäjän (tuomarin) kanssa, lafu; joka meinasi fiistamisen alun. Sitte läksiwät wästen-tuulta perätyeten ja yhdeksä, siik 20 wenettä, nuorkaisten hallituksessa. Vielä läksi moniahto wene, joista ei ollut ilmoitettu halu olla fiistauksessa, waan — kuin worpi ymmärtää — ainoastansa täyttääksensä halunsa nähdä voittoa, taikka, kufatiesi, syrjältä fiistata ja sitte wasta toisen kerran koetella woimiaansa. Höyrywene „Bontus" läksi täytetty wäellä ja joittelioilla wiimeisten weneiden kanssa. Fiistauksen matkan määrä oli, purjehtia Uraasen päin wanhan Patterin ympäritse ja sitte takaisin Wiipuriin höyry-laiwain walfaman tykö, jossa seisoi alusta nimitetty wene. Niinkuin nähtiin, oli aiwan waikea purjehtia wästen tuulta, että muutamissa weneissä purjein muuttamisen aikana, koska täytyi lääntää wenettä tuulen mukaan, auttoiwat oiroilla, — emmä tiedä lieneekö se ollut joweljas, mutta kuitenkin niistä weneistä ei voitannut yfsikään. Enimmäisefi (kuin Patterin ympäritse, niin myös takaisin päättäin weneen luofse,) kerkesi Wiikin wene, joka oli Pel'enkin hallituksessa; toiseksi tuli Waalin wene yhden weljen hallituksessa; kolmanneksi tuli Sundstetin wene, ja neljänneksi Riderstetin wene. Voitto kensit oliit: ensimmäiselle silkinen lafu ja hapiainen kofous: yhdestä luiskaasta, weitsestä ja kahwelista; toisellen hapiainen pisari; kolmannelle hapiainen pisari, wäyän pienempi, ja neljännelle pitkä silmän torwi. Takaisin purjehtimisessa oli oikea fiisto, tuuli oli

myötäinen, — Wiikin ja Waalin weneet, kuin pian yhdellä ajalla läksivät toinen toisensa perästä, niin pitiwätkin wenheensä hywin liki keskenänsä, että jälkimäinen wene purjeillaansa otti edellimmäiseltä tuulen pois, ja sentähden matkalla voitto käwi wuorokaisena molemmille; mutta kuitensin tarffuuden tähden peränpidoossa, Wiikin wene tuli la'un luo ensimmäiseksi.

Tässä saapi sanoa, kuinka sitte kello 7 aikana urhaffaat, taikka fiistan voittajat, punaisissa ja sinisissä paidoissa ja walkeissa pöfkyissä, jotka antoit kaswoille paljon kaunetta, laku kädessä, soit-tajat eellä ja kansan saatteluksessa käwiwät jillan ylitse Wokjalliin, pitämään fiistauksen juhlaa, jossa oliwat tanssin loppuun asti. — Tansseissa saimme nähdä kuinka nuoret neitset oliit heitä wasten tar-fat ja lempeät, niin että tuli mieleemme fiistauk-sen alku, jossa emme nähneet yhtäkään neitsyttä weneissä, ja tulimma ihmettelemään siintä kuin ei ollut höyry-weneessäkään, siinä joukossa, kuin kaffi henkeä nais-puolta. — Senkaltainen tarpeellinen huwitus tuottais molemmille puolillen hywyttä jo siintä, että likentäis toisen toisiinsa, ettei huolis enää pyytää wierasten puolustusta; ja tietävä on vielä, että senkaltaijista lähestymisistä miesten luonto pehmenis ja tulisi lempeäksi.

Päättöiseksi on sanominen, että hywin on kumma kuulla kuin pian kaikki suomalaiset huonosti lufua pitävät fielestänsä ja puhuwat keskenänsä ruotsin fielellä. Osottaako se sitä, että syntymä-kieltänsä eiwät osaa toimellisesti, wain pitävätkö suurem-massa arvossa ruotsalaisia kuin suomalaisia, sil-loin kuin ulkomain meri-kaupungeissa niin myös Amerikkaassa puhutaan suomenkielellä, sentähden että se on riskaampi sanoista ruotsin kieltä? — Ei sitä wasten lufaan ole, että kielen tieto on hywä ja warjin tarpeellinen kuin kaikki tiedot, mutta woiji ottaa warin itsestä rakkaudesta ku Englantilai-silla, Franskalaisilla ja Saksalaisilla on, että puhu-wat kotonaan keskenänsä omaa kieltänsä. Se on toji, että tähän aikaan asti Ruotsin elementti oli Suomesa woimasja, muutta nyt kuin on käskykin ollut Hallituksesta päättää asioja suomen kielellä, niin pitäji rakkaudesta sitä kansaa kohden, jossa olemma syntyneet ja elämma, auttaa häntä nostaa sieltänsä, joka vielä niin rikas on, ettei sillä ole tarwis muiden kielten awusta — että kaifilla kappaleilla on oma nimi.

A. Saf. . .

Kotimaalta.

Kuopion fihsalunnaassa on waltiopäiwä-mie-heksi walittu: herastuomari Laur Gust. Welsonen.

- - - - - Kotawarustukset owat matkallaan, jättäneet sen-sin, että nusia sähkälennätin-laittoja toimitetaan. Niin on puhuttu Dulusta tehdään koolanka-linja Kuopioon ja siitä aina toimitetaan.

Wiih

(Lähetetty)

"Старый друг не забывает", *) sanoowat Welsonen ja Welsonen, joka toten-tuu taas toisen kerran T. T. ei woinut minua vielä uhoittaa, jotta sen oisin niin sydämme-stäni kotonani. Ohoon sitte menneeksi muutama sana toiseen. Nyt wasta olettenki oikeen selwästi maahan. Otawan N:o 33, 6:lle palstalle, min-käläinen "tästys teill" on koko wiinajutuista, niin-hywin kuin hallitus-toimistaki; kun ette edes älyä tuotakaan, että hallitus woipi — jos ei munta, aiiu — laittaa ulkomaalta tuotawia juomia wal-tio-warastolle hyödyksi. Ja waikka on niin usein wiitattu, kuinka ennenmenewä aika on jo todistuf-

sena siihen, ett'ei wiinan kotona valmistamisen tau-fouttaminen ensinkään wähennä maanwiljelijän etu-jakaan, waan on waltiowaroille sekä koto maalle hyödyksi, niin ette wieläkään osaa tau'ota tuota kotipolttoa puolustamasta. — Ja näytätte tosi-aanki lapsenmaisesti ryhtyneen luulottelemiin weh-keisiin siinäki mitä uneksitte wiron wiinasta ja sala-poltosta. — Jos wasta olette niin noffela muis-tamaan sitä wiimmeisen firjoituffent lopussa löyty-wää latinaista sanautapaa, kun olitte sitä wään-telemään, niin luulen lyötämänne wikoja enemmän kotipolttoa puolustawissa "lesteissäanne." — Täs-tälähin, jos näette kotipoltton vielä tarwitsewan puolustamista, ja sen auttawan, niin woitte olla hywä ja saarnata sitä ewangeliumia minua kos-kematta! — Kullä jo, — uljaalle kotipoltto-urolle!

D. A—n.

*) Wanha ystävä on parempi kuin kaffi uutta.

Difaistawaa.

Wiime n:n lisä-tähdessä on, 6:nnelta palstolta, kotonainen riwi jäänyt pois. 13nneltä riw. lue-taan: "Kappalaisten ääniä sai Dulun kappalai-nen G. A. Montin 1 äänen"; waan on luetta-wa: "Kappalaisten ääniä sai Dulun kappalainen w. kirkh. Joh Bäckwall 6 ääntä ja Dulunsalon kappalainen G. A. Montin 1 äänen." — Tässä tilaisuudessa myös otamma ojentouksemme toisen melkeen samallaisen hairahduksen. N:osa 31 (lisät.) sanetaan Wiipurin rowastikunnasta w. kirkh. Pesi-onius saaneen enimmäkseen huutot, lähinnä w. kirk-herraa Nordströmiä, kappalaisten parwessa. Waan se onnellinen ei ollutkaan hr Pesonius, mutta hä-nen laukonsa, w. kirkh. Berner Mäntyharjasta.

Kuulatuksia.

Samtlige handlande borgerskapet i denne stad kallas härmedelst att uppkomma å Rådhuset Måndagen den 24 innevarande månad kl. elfva f. m., för att laga del af Herr Guvernören öfver länet den 19 i denne månad gifne resolution i anledning af särskilde handtverkares härstädes anmälda missnöje mot det den 5 dennes här i sta-den anställd val af fullmäktige för Wiborgs stads borgerskap till instundande landtdag. Wiborgs Rådhus den 20 August 1863.

På Magistratens vägnar:

A. R. FREY.

Fred. Wilh. Poppius.

Huutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som anställes härstädes thors-dagen den 27 innevarande Augusti kl. 4 e. m., försäljes en större boksamling, hvaröfver kataloger finnes till på-seende såväl å dorren till Auktionskammaren som hos undertecknad, jemte möbel och husgerådssaker. Wi-borgs stads Auktionskammare, den 20 Augusti 1863.

(2) 1

Wold. Älgren.

Yksityisiä ilmoituksia.

Abonnement N:o 11.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 26 August 1863. Billette für Herren à 50 Kop. Sill sind an der Kasse zu haben.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Gaswerket.

De respective Gårdsägare och Hyresgäster, hvilka önska förså sina localer med gasysning, behagade med det snaraste anmäla sig, på det alla anordningar innan den fulla årstidens inträde må kunna utföras.

Priset är pr. fot 1 Mark för rörledning inom hus och 2 Mark för gaturörledning.

Om så önskas åtaga vi oss äfven hela anläggningen complet med lampor etc. för en bestämd summa.

Bandholtz & C:o.

Die geehrten Hauseigenthümer und Miether, welche ihre Localitäten mit Gaslicht zu versehen wünschen, werden gebeten, sich baldigst zu melden, um alle Aufträge vor Beginn der schlechten Jahreszeit ausführen zu können.

Preis ist 1 Mark pr. Fuß für Leitungen im Inneren der Häuser und 2 Mark pr. Fuß für Straßenleitungen.

Auf Verlangen übernehmen wir auch ganze Anlage complet mit Lampen etc. für eine bestimmte Summe.

Bandholtz & C:o.

Почтенныхъ домовладѣльцевъ и жильцовъ, желающихъ имѣть въ квартирахъ своихъ газовое освѣщеніе, покорнѣйше просятъ объявить нижеподписавшамуся въ возможной скорости о своемъ желаніи, дабы всѣ распоряженія по сему предмету могли быть исполнены до наступленія нештатнаго времени года.

Цѣна за трубы, проведенныя въ комнаты: 1 марка и на улицѣ 2 марки за каждый футъ. При томъ по желанію мы беремъ на себя все устройство и проводку освѣщенія не исключая лампъ, по сходной цѣнѣ.

Бандгольцъ и К-о.

Vauxhall.

Sonntag den 23:ten August 1863.

HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair-Chor. Herrn zahlen 25 Sp. Sr. M., Damen 10 Sp. Sr. — Damen in Begleitung von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7½ Uhr Abends

Um 10 Uhr fängt der Ball an.

S. Wild.

Ala-alkelstoulu Wiipurissa avataan 1:n päivä Syyskuuta, jolloin kl. 9 aamupuolla myös ruista oppilaita otetaan vastaan.

(2) 2

M. W. Ekroos.

Palwelukseen lausuma.

En ungt fruntimmer önskar sig plats här i staden eller på landet att gå frun tillhanda uti alla händelser förefallande hushållsgöromål; närmare underrättelse lemnas å tryckeriet.

(3) 2

Kadonnut.

Den 19:de dennes försvann från dess egare ett tre månaders hundvalp, af stöfvare race, brungrå till färgen, och hvilken lyder namnet Flink. Den som tillfångaturs har sig bekant, hvarest detta djur för närvarande finns, torde godhetsfullt, emot vederbörlig, om så önskas, anmäla saken eller öfverlemna hunden till Robert Lydecken, fröken Oelers gård inom f. d. fästningen.

Såmän funn 19 päivä häviin yksi kolmen kuimen koiran pentu omistajaltansa, wainu koiran sukua, rusettaman felttanen tervaltansa ja kuulewa nimeä Flink. Ken sattui tietämään missä tämä eläwä nykyin on, olisi hywä ja palkintoa vastaan, jos niin tahtoi ilmoittaa asian eli antaa koiran Robert Lydeckenille, ryöffinä Deterin luvanteja tervetunin jäsä.

Wuokrataan.

Tvenne rum med eller utan möbler, jemte kök och nödiga uthus, stå ifrån 1 September detta år att hyras, hvarom närmare upplysningar meddelas i Kammarrådet Gripenbergs gård. Wiborg den 19 Augusti 1863.

(3) 1

Åtskilliga magasiner såväl å Tervaniemi som ock inom staden stå att nu genast hyras; hvarom närmare upplysning erhålles i stenhuset N:o 61 inom f. d. fästningen.

(3) 2

Myötäänä.

En ny ensittsig linealehäs, uti gården N:o 51 snedt emot Guvernörskansliet, hos Sadelmakaren

Otto Walin.

En god och starkt Droschka med kur säljes för mycket billigt pris hos

W. von Karm.

Yksi hywä ja wahwa Droschka fuomin fansa myöään hywin huokeasta hinnasta

M. von Karmilla.

En större och en mindre res kalesch för nedsatt pris i Zagelska gården invid Finska kyrkan.

Å nordvestra delen af fästningen i Wiborgs stad, belägna gården och tomten N:o 52 invid segelleden å Saima kanal, hvarå finnes uppförde och inredde, utom annat, ett större tvåvånings stenhus med nio rum i öfra och likamånga i nedra våningen, oberäknadt kök, tambourer och förstugor, samt en flygelbyggnad jemväl af sten, bestående af tvänne boningsrum med förstuga, kök och skafferier, tvänne vagnslider, tvänne häststall, ett fähus, en boda och trenne källare; kan genast, på förmonliga villkor, genom köp åtkommas. Om priset står närmare att inhämtas antingen å stället, eller hos under-tecknad. Wiborg i Augusti 1863.

(3) 3

E. L. Erikson.

Mr. Galefin firjafanpassa:

Tampereen tehtaan paperia, ruufin hinnaista.

Tammerfors-fabriks pappers-lager, säljes till bruks-priser

Tulowon (1864) wuoden Almanaffoja

Almanackor för nästa år, 1864.

Sörrwene Pontus

tähtee sunnuntaina 23 p. Elof. Wiipurista Uuraasen k:lo 6 aamup. ja k:lo 7 iltap. sekä Uuraasta Wiipuriin k:lo 8 aamup. ja k:lo 8 iltap., tehden samana päivänä kello 3 iltap. huvi-matkan Uuraasen. Matkaaja-maksu edes ja takaisin on 2 Markkaa.

Hackman ja Rumpu

Ångslupen Pontus

afgår söndagen den 23 Augusti ifrån Wiborg till Trångsund kl. 6 fm. och 7 eft., ifrån Trångsund till Wiborg kl. 8 fm. och 8 eft. och gör dessutom samma dag kl. 3 eft. en lusttur till Trångsund. Passagerare afgiften för fram och åter resan 2 mark.

Hackman & C:o.

ВИНТОВАЯ ПЛЮЖКА ПОНТУСЪ

ходить въ Воскресение 23-го Августа изъ Выборга въ Транзунтъ въ 6 ч. утра и 7 ч. вечера, изъ Транзунта въ Выборгъ въ 8 час. утра и 8 ч. веч., и дѣлаетъ сверхъ того, въ тотъ же день въ 3 ч. по полудни, поездку въ Транзунтъ. Платежъ туда и обратно 50 коп. серебромъ.

Гакманъ и К-о

Sörrylainmain Liike.

Ångfartyget WIBORG,

fördt af kapt. Th. NYSTRÖM,

afgår från St Petersburg till Wiborg hvarje Thorsdags morgon kl 9 1/2.

Wiborg till Fredrikshamn & Helsingfors hvarje Fredags morgon kl. 4,

H.fors till F.hamn & Wiborg hvarje Söndags morgon kl. 6, och

Wiborg till St Petersburg hvarje Måndags morgon kl. 9.

ifrån och med den 31 Augusti afgår Ångfartyget Wiborg, härifrån till St. Petersburg kl 8 om morgon..

Ångfartyget VICTORIA,

fördt af kapt. J. HANSEN,

afgår ifrån St Petersburg till Wiborg hvarje Lördags morgon kl. 10 1/2.

Wiborg till Lovisa & Helsingfors hvarje Söndags morgon kl. 4.

H.fors till Åbo hvarje Måndags morgon kl. 8.

Åbo till H.fors hvarje Måndags eftermiddag kl. 8.

H.fors till Lovisa & Wiborg hvarje Onsdags morgon kl. 6.

Wiborg till St Petersburg hvarje Thorsdags morgon kl. 8.

Wiipurissa, M. M. Jilialutien firjapainoissa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 34.

Monsu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Raha-kurssi.

Pietarissa 21 (9) Elokuuta.

London	37 ³ / ₁₆ , ⁵ / ₁₆
Amsterdam	182 ⁵ / ₄
Hamburg	33 ¹ / ₈ , ⁵ / ₈
Paris	390, 391

Wiipurista.

Sunnuntaina, toispäivänä 23 t. k., vihittiin Wiipurin suomalaisen ja ruotsalaisen seurakunnan uusi kirkkopaimen herra Forstén kallisarvoiseen, suurta hengen voimaa ja walppautta waatiwaan wirkaansa. Tämä toimitus tapahtui suomen kirkossa ennen tawallisen kirkonmenon alkamista, ja se tapahtui myös sangen juhlallisesti. Vihkimisen toimitti Pyhäristin kirkkopaimen herra kontrakti-promasti Hackzell, läsnä ollen myös 10 muuta pappia alttarilla, niiden joukossa eli yksi niistä oli herra professori Lalle Helsingistä. Wäkeä oli kerääntynyt kuulemaan ja näkemään tätä pyhää toimitusta sekä kaupunnista että maalta mahdottoman paljo, niin ettei se paljous liimainkaan mahtunut kirkkoon, waan siinä jo täyttyi kirkon ympäryskin. Monjaat päättävät wäkeä olleen 6 eli 7 tuhatta henkeä. Kirkko oli niin täynnä, niin pakattuna, että siellä tuntui olleen lopulta mahdotoin liikkua edes eli takaisin ja kuin ilma ulkona oli kaunis ja lämmin, niin on arwattawa mikä tufauttawa ilma ja kuumuus sellaisessa kaubiasa tunkoksessa tuli kirkossa wallalle. Monta ihmistä, erinomattain naisia, saatettiin puoli kantamalla ja puoli pyörtyneinä ulos kirkosta.

— **Uponnut höyrylaiva.** Menneenä keskiwiikko iltana, 19 t. k., ajoi eräs wenäläinen jotenki iso rautainen höyrylaiva, nimeltään **Нова Азора** (Uusi Ladoga), kaupunnin ja Uuraan välillä tiwelle, josta kuitenkin heti pääsi irti, mutta rupesti niin kowasti wuotamaan ettei enää ollut kaupunnin rantaankaan, waan wajoi tästä wähdän matkan päässä, „Bapinmaan alla“ ja on siellä nyt upoksissa, niin että mastit, piippu ja siipihuoneet waan näkyvät. Wäki tawaroineen sai itsensä pelastaneeksi. Laiva oli matkalla tänne Pietarilaisen kauppiaan Baikowan asiossa.

— **Kuopiolaisten uusi höyry „Rauha“** tuli viime perjantain aamuna Kuopiosta ja meni tästä edelleen tawaroilla ja matkustajilla Pietariin.

— **Uuraan kansa-koulu** awataan annettujen ilmoitusten mukaan taas 3 päivänä Eyskuuta, jolloin uusia oppilaita otetaan vastaan. Koulunkäynti tulee kestämään 22:seen p. Joulukuuta ja kahden wiikon lupa-ajan annettua alkaa lukeminen taas 8 p. Tammik. tulewana wuonna kestäen jkii kun sopiwalji katsotaan lopettaa.

Kauppa-liikkeestä pyhäpäivinä.

Kaupunnissamme on tapa pyhäpäivinä, tuskin jumalan-palveluksen lopetettua, harjoittaa kauppaa ja tämä tapa on tullut niin tawalliseksi ja yleiseksi

että näyttää siltä niinkuin jos pyhäpäivät Wiipurissa olisiwat markkinapäiviä, sillä kauppa on arkipäiväistä wilkkaampi. Kohta jumalan-palveluksen perästä awataan suurella kadulla kaikki wenäläiset rikama-puodit, muilla kaduilla kapakat ja torille kokoontuu kokoontumistaan piirakka-myöjät korinensa. Kauppa käy ja pyhäpäivästä ei näy suurta huolta enään. Syy tähän ahkeraan kaupan-liikkeen pyhäpäivinäkin lienee se että kaupuntimme on suuri kauppa-kaupunki ja kauppa-harjoittajat eivät voi elää kauppaa pitämättä — taikka mikä? Taikka onko, mitä Wiipuriin tulee, 7 ja 8 ss. rikoskaaren 3 luvussa poistettu maamme laista? Muissa maamme kaupungeissa näyttää kuitenkin mainituilla pykälillä olewan täysi woimansa ja wai-futuksensa, sillä esim. Helsingissä, jossa olemme asuneet pitkän ajan, ei mikään kauppa-puoti pyhäpäivinä ollut auki eikä mitään kauppaa harjoitettu ja Turussa tietääksemme poliisi kyllä pitää silmällä, että lafia tässä kohdassa tarkasti seurataan. Meidän kaupunnissamme näkyy poliisi taikka se, jonka welvollisuus on walwoa että lafi tässä kohdassa noudatetaan, ei lukua pitävän koka ariasta. Toiwottawa olisi että täälläkin ruwettaisiin seuramaan toisten kaupuntien esimerkkiä ja että hyvän järjestyksen woimassa pitäjät walwoi-wat sunnuntai- ja pyhäpäivien pyhyiden pitämisestä. Muussa se kenties käwi hitaasti poistaa tämä kauwan kaupunnin elämäämme juurtunut huono tapa, mutta tarkka walppaus asianomaisten järjestyksen woimassa pitäjiä puolesta tulee kyllä wai-futtamaan, että sunnuntai- ja pyhäpäivien kauppa viimein lakkaa. Olemme nyt puheeksi ottaneet tämän seikan siitä syystä, että, niinkauwan kuin tämä tapa nuhdeltamatta kestää, saadaa nähdä ja kuulla kaikenlaisia pahuuksia ja irstaisuksia harjoitettawan, etenkin kun kapakoissa kiellettyä pyhäpäivinä myydään wäfewiä juomia. Muuten kuullaan riitaa, haukkumia ja kirouksia torilta, kun ohitse käwellä, ja ettei puotiloissa ole parempaa elämää, arwaae jokainen ymmärtäwäinen ihminen. Monen mielestä — ja kenties poliisinkin —, joka on tähän tapaan tottunut, lienee asia wähdästä arwosta, mutta sen tahdomme muistuttaa, että pyhäpäiwä on pyhäpäiwä, eikä mikään arki- tai markkinapäiwä, ja että lafi tässä kohdassa, niinkuin muissakin, on tarkoin noudatettava ja seurattawa. Toiwomme on, että muutos tapahtuu, sillä toisesa tapauksessa täytyy meidän suuresti surkutella, että kaupunnissa ei ole parempaa järjestystä ja että ne, joiden järjestyksen woimassa pitäminen on, owat tässä kohdassa niin huolimattomat ja — jos saan sanoa — niin weltot.

R. Wilka.

Siuna ja Anna.

VII.

(Jatlo ja leppu n:sta 32.)

Wuotta kalli oli kulunut. Jakkala oli joutunut Mannusen omaksi, joka welasta otti sen Saapa-

selta ja ajoi Haapasen pois talosta. Haapanen oli lähtenyt köyhänä pois omasta kartanosta ja nyt eivät ihmiset tiedäneet mihin hän oli joutunut.

Mäkelän krouwissa istui eräänä syys-iltana kaksimiestä. Heidän edessä oli pöytä, jonka päällä seisoi tyhjä viinapullo, kaksilasia, vielä täynnä viinaa, ja ruokaa. Toinen miehistä oli pitkä, leweähartioinen, pitkällä mustalla parralla ja harmailevilla silmillä. Toinen oli lyhyt-kasvuinen, laiha ja yski-silmäinen. Molemmilla oli siikaleiset, likaiset vaatteet ja rikkiäiset saappaat.

— "Juo!" huusi se lyhytkasvuinen tarttuesaan lasiin: "Juokaamme nyt onneksesi! Sinun pitää taas tuleman herraksi, Haapanen, sillä herraksi olet sinä syntynyt."

— "Ole waiti, Loukko!" ärjyi toinen, joka oli Haapanen ja joi lasinsa pohjaan.

— "No, no! Mä hätäile! Kyllä maar tiedän mitä tiedän. Eikö Inkkala ennen ollut sinun? Hä?"

Haapanen aigoi vastata, mutta wäikeni. Nuori herrasmies oli astunut krouwiin. Hän puhui isännän kanssa ja läksi hänen seurassa ulos.

— "Saatana!" mutisi Haapanen salpeana ja puri wihassa hampaitaan. Hän tarttui nystermäiseen sauvaansa, mutta lasi sen taas kun näki herrasmiehen isännän kanssa tulewan sisään. Herrasmies otti taskustaan lompakon, luki rahoja ja antoi isännälle.

— "Kuule! Sillä on hiiden paljon rahoja. Siinä olisi meillä työtä," luisutti Loukko Haapaselle.

— "Tule pois! Menemme ulos!" kääski Haapanen hiljaisella äänellä. Molemmat hiiwivät ulos.

— "Mihin aivotte nyt?" kysyi isäntä wieraalta, joka oli käynyt istumaan odottaakseen kunnes toinen waunujen akselista tulisi laitettua.

— "Niin Mäenrinnan taloon, jossa äitini asuu," wastasi wieras.

— "Mäittekö nuo miehet, jotka täällä istuivat?"

— "Näin. Mitä niillä?" kysyi Hintsa, — sillä wieras oli hän — joka nyt oli tullut ulkomaalta ja aigoi kotiinsa.

— "Warotlaatte itsenne kun lähdette. Ne owat kenties roswoja ja he näkivät teillä olewan paljon rahaa," sanoi isäntä.

— "Olkaa huoletta! Katsokaa tätä! Eikö tämä woi karkottaa tusinaa semmoisia?" kysyi Hintsa ja näytti isännälle kuusi-piippuisen pistoolin.

— "Kyllä kai, mutta pitääkö kuitenni itsenne walmiina, jos mitä tapahtuisi. On hywin hywä olla näinä iltoina walpas. Tuolla mäen takana on ennenkin roswoja ollut piilossa," wastasi isäntä.

— "Kiitos waroituksestanne! Mutta nyt lieneekin akseli laitettu, koska poika tulee. Hywästi nyt!"

— "Jumala teitä seuratkoon!" wastasi isäntä ja seurasi Hintsa ulos. Hintsa nousi waunuihin ja ajoi eteenpäin.

VIII.

Ilta oli pimeä, mutta tyyni oli ilma. Hintsa ajoi kowasti ja hewoset juoksivat wirtuusti. Seurassaan oli Hintsalla pieni kyytipoika, joka ääneti istui hänen wieresessä ja itselleen luki kuinka paljon kyyti-rahaa hän oli saawa. Hintsa taas ajatteli äitiä, jota hän kauwan aikaa ei ollut nähnyt, hän ajatteli Annaa, josta hän ei ollut saanut tietoa missä hän oli, sillä ei äitikään kirjoittanut hänelle mitään Inkkalasta ja sen asukkaista, waikka hän joka kirjessään oli sitä rukoillut. Hän ei luullut milloinkaan enään saawansa nähdä Annaa, sillä hän oli wakuutettu että Haapanen wäiksin oli pakoittanut hänet menemään Maunuselle. Mitä tyttö woipi kowan isän käskessä? ajatteli hän.

— "Seisahda!" kaisui samassa ääni hewoisten edeltä. Nämä seisahtuivat, sillä joku oli tarttu-

nut ratsustimiin. Poika huudahti pelästyksissään ja wiskantui waunujen pohjalle. Hintsa tarttui pistoliinsa, tähtäsi ja ampui. Julma rääkynä kuului samassa, hewoiset tempasivat itsensä irti ja kiitivät eteenpäin.

Samassa selleni taiwas, kuu tuli esiin ja wäläisi tienon. Mies makasi tiellä, läpi-ammuttuna oli hänen pää. Weri wirtasi haavasta. Hän äänsti pahasti. Metsästä hiiwi hänen luokse lyhytkasvuinen mies.

— "No, Haapanen! Kuinkas nyt voit? Se oli virun luoti kuin sinuun lensi. Ei sulla enään ole pitkä matkaa toiseen maailmaan. Wie sinne terweisiä paljon. Mutta rahasi otan minä, sillä mitäs sinä niillä siellä tiet? Odota wähiäsen, niin lainaan ne sinulta," saneli metsästä tullut mies ja rupesti etsimään haavoitetun taskuja. Haavoitettu koki woiimiaansa, nousi istumaan ja tarttui samassa toisen kaulaan kiinni. Mutta kohta waipui hän taas maahan, kuitenkin pitäen toisen kiinni, hänen silmänsä mustenivat, hän äänsti kerran — hän oli kuollut. Toinen kierteli ja wäanteli päästäkseen irti, mutta turhaan, sillä kaulansa oli kiinni niinkuin ruuwipenkissä. Hän huusi, kiroili ja löi nyrkillään kuoleen kättä ja käsiwarta, muttei päässyt irti. Hän rupesti wetämään kuollutta metsään, mutta päästyään waiwalla muutamia askeleita waipui hän maahan, äänsti julmasti ja heitti henkensä. Semmoinen oli Haapasen kuolema. Hintsan käden kautta kuoli hän. Seuraavana päivänä löysi talonpoika molemmat ruumiit tien wieresessä ja firweellä waan saatiin heitä toinen toisesta irti.

IX.

Samana iltana sanoi nuori Osmonen Annalle:

— "Missäs nyt isäsi lienee? Jumala saattakoon hänen paremmalle tielle."

Anna huokasi. Kaksi vuotta oli kulunut sitte kuin Anna viimeksi oli saanut tietoa isästä. Ei kukaan tietänyt mihin hän oli joutunut. Inkkala oli vuoden perästä saanut toisen isännän, sillä Maunun oli myöskin tullut häwiölle ja myötyään tilan oli hän lähtenyt pois toisiin seutuihin.

Nuori katseli Annaa, joka ääneti ja surunnäköisenä ompeli.

— "Tänä iltana tulee joku tänne," lausui muori hymy-suin. Anna nosti päänsä ja katsoi kummastuneena muorin silmiin.

— "Kuka, äiti?"

— "Kyllä saat nähdä, jos maltat odottaa," wastasi muori ja nauroi: "— Kyllä silloin tulet iloiseksi."

Anna punastui. Hän nousi ylös, lähestyi muoria ja luisutti kainona kuin ruusu: "— Hintsako."

Muori aigoi wastata, mutta samassa kuului joku ajawan pihalle, hetken perästä awautui owi ja nuori mies syöksyi sisään.

— "Äitini! Hywä iltaa! Nyt olen taas kotona!" huusi hän, sylkei ja suuteli muoria. Anna wettäytyi syrjään.

— "Terwe tultuasi, poikani! No, no! Jo piisaa! Täällä on vielä toinen, joka tahtoo terwehtiä sinua," sanoi muori ja näytti kädellään Annaa, joka punakkana kuin aamuruoko seisoi syrjässä: "— Etkös tunne sisartasi?"

— "Anna!"

— "Hintsa!"

Nuoret waipuivat toistensa syliin.

X.

Monta vuotta oli taas kulunut. Nyt oli kesä taas. Päiwä oli ihana, aurinko loisti, ilma oli tyyni ja raitis, linnut lauleskeliwat — kaikkialla oli ilo ja tyytyväisyys.

— "Tuo onkin ollut minun. Jos olisin ollut toinen ihminen niin en olisi nyt mieron-tiellä,"

lausui mies ryysyissä waatteissa seisoesaan maantiellä ja katsellessaan Jnkalan howia. Mies wai-pui sywiin ajatuksiin.

Ääniä kuului. Mies hawahtui ajatuksistaan, hän kääntyi ja näki herras-wäkeä tulewan, miehen, launiin waimon ja kolme poikaista. Hän wetäy-tyi. Herraswäen likemmä tultua, otti mies hat-tunsa, kumarsti ja lausui:

— Armollinen herra! Ettekö wiisi auttaa köy-hää miestä työllä?"

Herra seisahdui. — Mitä työtä osaat, ukkoseni?"

— Jos teillä on nikkarin-työtä, niin osaan nikkaroida."

— Tulit-kun laitettu. Menepäs nyt taloon ja puhu pehtuorin kanssa niin saat työtä," wastasi herra.

Mies kiitti ja läksi taloon päin.

— Hintsa! Etköös tuntenut tuota miestä?" kys-yi rouwa.

— En. Kuka se oli?"

— Se oli Maununen. Kyllä muistanet häntä," wastasi rouwa.

— Hänkin on joutunut sellaiseen tilaan. Niin se menee. Mutta, Annaseni! missä isäsi nyt lie-nee. Elääkö hän vielä?"

— Jumala waan tietää. Ja johdattakoon Ju-mala hänen hywälle tielle ja antakoon hänelle an-teeksi mitä hän on rikkonut!"

— Amen!," lausui Hintsa, syleili waimoansa ja suuteli häntä.

Maununen jäi Jnkalan taloon kuolemaansa asti ja hän tuli toiseksi, rehelliseksi ja hywäksi ihmiseksi. Hän kuoli Jnkalassa, jossa hän vielä monta wuot-ta tefi työtä torpparien ja muonamiesten lasten opettajana ja häntä kaimattiin kauwan, sillä hän oli hywä opettaja ja fristillinen neuwon-antaja. Ja se oli annan tefemä, sillä hänen kautta tuli Maununen hywäksi ihmiseksi.

Hintsa oli ostanut Jnkalan sen isännän kuol-tua. Hänen ja Annan kanssa tuli rauha, onni ja totinen ilo Jnkalaan. Hintsa tuli isäksi, Anna äidiksi Jnkalan alamaisille ja muutaman ajan fu-luttua löytyi waan onnellisia ja tyytyväisiä ihmisiä Jnkalan taloissa ja tuvissa.

R. W. W—n.

Kotimaalta.

Waltiopäiwämiesten waalit. Porwariston edusmieheksi waltiopäiwille on Joensuun kaupun-nissa walittu kauppias Henrik Parviainen; Käkisalnessa kauppias P. J. Härmäläinen; Tampereella kauppias, priukin isäntä J. W. Trenchell; Nykarlebyn kaupunnissa konsuli R. Grundfelt; Hudesen kaupunnissa kauppias T. Lindroth; Brahen kaupunnissa raatimies J. E. Lundberg; Pietarsaaren kaupunnissa pormestari, tohtori G. Tengström ja kauppaneuvos P. Malm; Roffolan kaupunnissa raatimies W. Snecken-dahl; Lomissassa pormestari A. Juselius. — Talonpojan säädyn edusmieheksi waltiopäiwille on walittu: Käkisalmen Eteläisessä kihlakunnassa lau-tamies Kiuru; Alajarjalan kihlakunnassa lauta-mies Antti Simonen Kihltyöwaarasta; Miffe-lin kihlakunnassa rusthollari, maan-jako-oikenden jäsen Johan Mynttinen Mäntyharjusta; Hei-nolan kihlakunnassa talollinen Heikki Kaura-niemi Joutsasta; Janakkalan kihlakunnassa ta-llollinen Kartano Tyrvännöstä; Kymän kihlakun-nassa Uudenmaan läänin herastuomari Johan Maunsten Viljendalin kappelista; Satakunnan eräässä kihlakunnassa talollinen Matti Kulkas; Piikkiön ja Halikon alisessa kihlakunnassa rusthol-lari Seppälä Piikkiöstä; Dulun kihlakunnassa ta-

lon isäntä S. Punttala Limingan pitäjästä; Maskun kihlakunnassa lautamies Matti Teräs-Kautila Marian pitäjästä; Bormoon kihlakun-nassa tilan haltia J. A. Hagelstam Helsingin pitä-jästä; Wehman kihlakunnassa herastuomari Joh. Karlenpoika Katina Uudenfirkon pitäjästä.

Huutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som anställes härstädes thors-dagen den 27 innevarande Augusti kl. 4 e. m., försäljes en större boksamling, hvaröfver kataloger finnes till på-seende såväl å dörren till Auktionskammaren som hos undertecknad, jemte möbel och husgerådssaker. Wi-borgs stads Auktionskammare, den 20 Augusti 1863.

(2) 2

Wold. Ålgren.

Yksityisiä ilmoituksia.

Abonnement N:o 11.

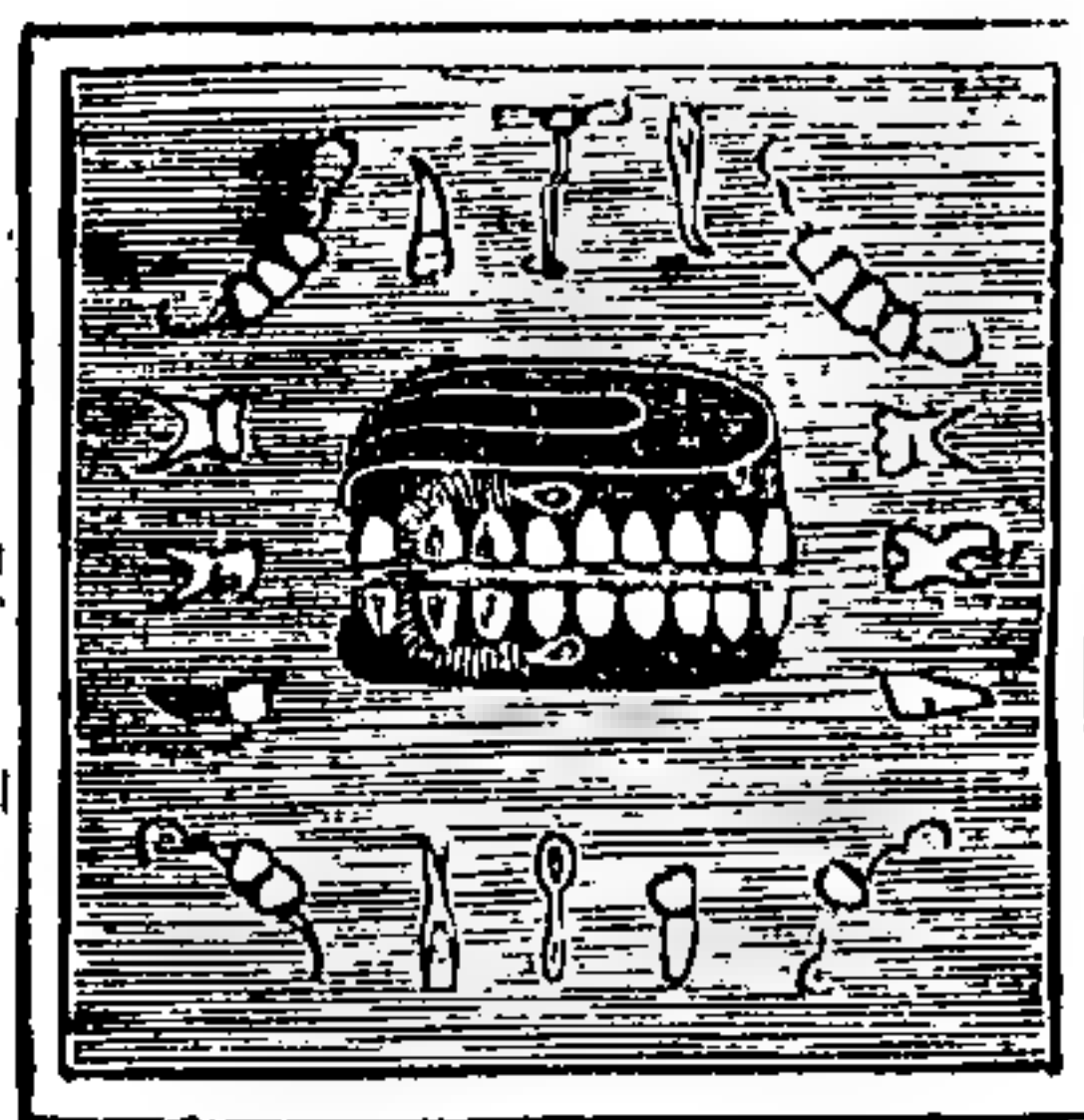
Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 26 August 1863. Billette für Herren à 50 Kop. Silb. sind an der Kasse zu haben.

Anfang 7 $\frac{1}{2}$ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Härmedelst får jag tillkän-nagifwa den vördade allmän-heten att min vistelse härstä-des endast warar till och med den 27 dennes Wiborg Hö-tel Åbo N:o 10.

Wilh. Stenvall,

Tandläkare

från Helsingfors.

Hiermit nehme ich mir die Freiheit dem geehrten Publi-kum anzuzeigen, daß mein Auf-fenthalt hier nur bis zum 27

dieses Monats dauern wird. Wiborg, Hotel Åbo N:o 10.

Wilh. Stenvall.

Zahnarzt aus Helsingfors.

Enligt en ur Finlands Allmänna Tidning N:o 184 detta år intagen Anonce underrättas lugade köpare och trafi-kerande om den auktion som den 2 nästkommande Sept. d. år kommer att anställas uti Kaskö stads Packhus hvar-vid försäljes följande beslagtagne varor neml.

4 $\frac{1}{2}$ aln bom. boy, 9 aln ylle band, $\frac{3}{4}$ duss. horn-knappar, 10 $\frac{1}{2}$ Bomull, 48 st. messingskammar, $\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$ messingstråd, samt 1 flaska Prinsens drop-par.

Att undertecknad ifrån och med denna dag ställer glas till cylinderur à 25 kop. och patentglas à 50 kop. s:r stycket, får jag en vördad allmänhet härigenom tillkän-nagifwa. Wiborg den 21 Augusti 1863.

Joh. Jos. Stelzer.

Hiermit die ergebene Anzeige daß von heutigen Tage ab Cylinderuhr Gläser zum Preise von 25 kop. s:r das stück bei mir abgelassen werden. Patent Gläser erlasse ich gleichfalls von jezt ab zu 50 kopet Silb. das stück. Wiborg den 21:te August 1863.

Joh. Jos. Stelzer.

Kunnioitetulle yleiselle saan tämän kautta ilmoittaa, että minä tästä päivästä alkain toimitan lasia silinterelloihin y:hdestä ja patentti lasia kahdesta markasta lappaleen. Wiipu-riesta 21 p. elokuuta 1863.

Joh. Jos. Stelzer.

Gaswerket.

De respective Gårdsägare och Hyresgäster, hvilka önska förse sina localer med gaslysning, behagade med det snaraste anmäla sig, på det alla anordningar innan den fulla årstidens inträde må kunna utföras.

Priset är pr. fot 1 Mark för rörledning inom hus och 2 Mark för gaturörledning.

Om så önskas åtaga vi oss äfven hela anläggningen complet med lampor etc. för en bestämd summa.

Bandholtz & C:o.

Die geehrten Hauseigenthümer und Miether, welche ihre Localitäten mit Gaslicht zu versehen wünschen, werden gebeten, sich baldigst zu melden, um alle Aufträge vor Beginn schlechten Jahreszeit ausführen zu können.

Preis ist 1 Mark pr. Fuß für Leitungen im Inneren der Häuser und 2 Mark pr. Fuß für Straßenleitungen.

Auf Verlangen übernehmen wir auch ganze Anlage complet mit Lampen etc. für eine bestimmte Summe.

Bandholz & Co.

Почтенных домовладельцев и жильцов, желающих иметь в квартирах своих газовое освещение, покорнейше просить объявить нижеподписавшемуся в возможной скорости о своем желании, дабы все распоряжения по сему предмету могли быть исполнены до наступления наступающего времени года.

Цена за трубы, проведенные в комнаты: 1 марка и на улицы 2 марки за каждый фут. При том же по желанию мы берем на себя все устройство и проводку освещения не исключая ламп, по сходной цене.

Бандгольц и К-о.

Ilmoitus.

Witten alfeiskoulu tähtämölliä tietoita warten awataan Pietarporin esikaupungissa tätä Wiipurin kaupunkia tulewan Syyskuun 1 päivänä, ja vastaan otetaan tähän suomalaisia, erittäin maanviljelijäin lapsia, ilman eroitusta millä tienoilla Suomea he owat. Vastaan otettavilta waaditaan paitsi pa-pin todistusta wäittämää sisälukua ja ulloa Lutheruksen pieni katekismus. Opetus koulussa on maksusta ihan vapaa. Ne jotka haluawat lapsiansa koulun saada, ilmoittakoot sen joko suusanalla tahi kirjallisesti tämän kuukauden kuluksa Witten koulun johtajalle Magisteri P. & Melanderille, asuwa Rää-täri Melanderin kartanossa Salattaladella Wiipurissa 7 päivä Elokuuta 1863.

Witten koulun Johtokunta

(Pyhämme maamme Sanomalehtiä ottamaan palsteihin ja tätä ilmoitustamme.) (3) 3

NORTH BRITISH and MERCANTILE INSURANCE COMPANY LONDON och EDINBURG.

Stiftadt 1809

konstitueradt under Kungligt Privilegium och särskilda Parlaments Akter.

Tecknadat grunkapital L. 2.000.000 Sterling.
Reservfonden L. 1.374.000

Undertecknade, hvilka öfvertagit Generalagenturen för hela Finland, äro befullmäktigade att afsluta försäkringar mot brandskada till de billigaste premier, och meddela beredvilligt närmare upplysningar.

Hackman & Co.

General Agenter.

Wiborg i Juni 1863.

Musikalische-Abendunterhaltung

für Orchestermusik

Jeden Donnerstag in St. Anne Promenade.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.

G. Spehr.

Palwelukseen haluama.

En ungt fruntimmer önskar sig plats här i staden eller på landet att gå frun tillhanda uti allehanda förefallande hushållsgöromål; närmare underrättelse lemnas å tryckeriet. (3) 3

En drängfogde som praktiserat å större lägenheter, är kunnig i jordbruk och bokföring önskar sig en dylik befattning eller ock att arrendera. Den härå läster uppmärksamhet vore god och lemna svar å detta blads tryckeri.

Wuokrataan.

Tvenne rum med eller utan möbler, jento kök och nödiga uthus, stå ifrån 1 September detta år att hyras, hvarom närmare upplysningar meddelas i Kammarrådet Gripenbergs gård. Wiborg den 19 Augusti 1863.

(3) 2

Uthyras ifrån den 1:ta Oktober 3 rum, kök m. m. i Sparrovskas stenhuset N:o 6 inom fästningen; efterfrågas om priset hos gårdsdrengen Jakob

Åtskilliga magasinier såväl å Tervaniemi som ock inom staden stå att nu genast hyras; hvarom närmare upplysning erhålles i stenhuset N:o 61 inom f. d. fästningen.

(3) 3

Från den 1:sta October uthyres i gården N:o 71 i f. d. fästningen ett bekvämt qvarter bestående af 3 större rum med kök, skafferier och vedlidor med ingång från gatan och från gården, närmare underrättelse meddelar nuvarande hyresgästens hushållerska.

(3) 3

Nu genast 2 rum med egen ingång i Handlanden A. W. Schuschins gård inom f. d. fästningen.

(3) 3

Muutämännä.

En större och en mindre res kalesch för nedsatt pris i Zögelska gården invid Finska kyrkan.

(3) 2

Muutämännä

C. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Martin Boos, Predikare af den rättfärdighet, som gäller för Gud. Hans sjelfbiografi. Utgifven af Johannes Gossner. 2 m. 40 penni.

Utförlig Brefställare. En Praktisk Hjelpreda vid författandet af Alla slags Bref, Uppsatser och Juridiska skrifter, som förekomma i det Borgerliga och Affärslifvet. Af L. Westerberg. 3 m. 20 penni.

Vetenskapens och Mysticismens vägar till bedömande af Menniskans Karakter och framtida Öden. Populär framställning efter Lavater, Gall, Spurzheim, Roger m. fl. 2 m. 40 penni.

Rådgifware för Ungdomen på vandringen genom Lifvet. Af Fr. Reiche. 1 m. 20 penni.

Pickbok för Civil-Ingenjörer. Af E. A. Björkman. 6 m. 40 penni.

I Fjerran. I. H. Beskrifning öfver Asien, Afrika, Amerika och Australien. Med upplysande berättelser och talrika afbildningar. 5 m. 60 penni.

Prestlistens Historia i England och andra Länder. Af W. Hovitt. 4 m. 80 penni.

Moderhemmet, eller Qvinnan i sin skönaste verkningskrets. En bok för Mödrar af Dr J. S. C. Abbot. 1 m. 60 penni.

Nya Toilettboken om kroppens Skönhet af Dr C. A. Hoffman. 1 m. 20 penni.

Den Engelska Språkmästaren, eller anvisning att, genom sjelfundervisning, på kortaste tid lära att tala Engelska språket. Efter Prof A. Grün af L. Westerberg. 1 m. 20 penni.

Broder Lustig. Skratkalender, innehållande öfver tre hundra lustiga anekdoter, småtrefliga historier etc. samlade af utgifvaren till Abrakadabra. 1 m. 60 penni.

Nyttiga Nöjen för Ungdom. Kolorering, Gipsjutning samt Fruktträds odling. Af Joh. Metzger. 1 m. 20 p.

Höyrnlaiwan tulku Wiipurin ja Kuopion välillä.

Kantainen Höyrnlaiwa "Mio" joka kulkee Wiipurin ja Kuopion välillä, kantien sekä meno- että tulo-matalla Lauritsalassa, Puumatasissa, Sawonlinnassa ja Leppävirroissa.

Lähtö-ajat ovat:

Wiipurista joka Maanantai kello 6 edellä puolen päivän, Kuopiosta joka Torstai kello 3 e. v. p. ja tulee laiwa, joka ottaa tulijettaajiansa sekä tulkioita että tuletus-tavaraa, mutta ei ole tarloitettu hinausta warten, meno-matalla lähtemään Lauritsalasta kello 3:den paiteilla. Wiipurissa Toukokuussa 1863

Sehtotunta

Angebätsfart emellan Wiborg och Kuopio.

Herrnangfartyget "ALBO" gör reguliera turer emellan Wiborg och Kuopio, anlöpande, såväl under fram- som återresan Lauritsala Puumala, Nyslott och Leppävirta.

Afgangstiden är:

från Wiborg hvarje Måndags förmiddag kl. 6, från Kuopio hvarje Thursdags förmiddag kl. 5; och kommer fartyget, som medtager passagerare och fragtgoods, men ej är afsedt för bogsering, att omkring kl 5 om aftonen afgå från Lauritsala under bortresan. Wiborg i Maj 1863.

Direktionen.

Wiipurissa, M. M. Ziffiusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgren.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
penniä sekä Wiipurissaettä muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a n:
Zilliafuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikonttoreissa.

N:o 35.

Perjantaina 28 päivänä Elokuuta.

1863.

Raha-kurssi.

Pietarissa 25 (13) Elokuuta.

London	37 ⁵ / ₁₆ , ¹³ / ₁₂
Hamburg	183 ¹ / ₂
Amsterdam	33 ¹ / ₄ , ⁵ / ₁₆
Paris	392, 393

Wiipurista.

Kaupunnissamme puhellaan jo niinkuin wissinä tietona että Suuriruhtinaamme H. M. Keisari tulee täällä käymään sillä tiellään kuin H. Majesteettiansä odotetaan Helsinkiin waltiopäiwiä awaamaan. Tämän suhteen kuuluu myös kaupuntimme porwaristo jo ryhtyneen toimeen saada H. Majesteettinsa vastaanotto täällä hyvin juhlallisesti, niillä kaunistuksilla kuin täällä woipi olla mahdollista. Porwaristo kuuluu walinneen keskuudestaan toimikunnan, joka tulee kaikista laitoksista sitäwar ten huolen pitämään.

Kansa-kouluin wastusteluille.

(Viime vuotinen kirjoitus.)

(Annettu.)

Waikka tietääksemme näinä aikoina ei ketaän näistä nähtävästi ole julkaissut mieli-alaansa asiassa, waan sen sijaan moni sen suositteleva oikeain kansalaisten iloksi on ryhtynyt walistusta kaikin voimin edistyttämään, tiedämme kuitenkin niitä löytyvän, jotka, tarkastamatta kysymyksessä löytyneitä kirjoituksia, toisinaan ymmärtämättömiä puhutellen, ensin keskenänsä walittawat, miten muka walistuksen kautta ympäristöllään rahwas on pahentunut, niin että täytyy olla entistä waruifampi kehensä luottamasta, ja jos he opetusta sitte myödyttävätkin, niin on se ykipuolisesti ainoasti fristin-oppia, ja pait käsitöitä tuskin muuta. Ehkä kirjoittaja ei kyllä tahtawasti woine tällä kaikin puolin selittää mieltetänsä tästä, niin tahtoi hän nyt puolestaanakin näille sanoa: Kyllä tosin moni yksinäisyydessä saaloissa paljon muilta rauhoittamatta waan muuten kurjuudessa asunut perhe lienee ennen ja vieläkin säilyttänyt yksinfertaisuudensa, ja lohduttaen itsensä Jumalan sanan säteistä, waan toiwonut viimein kuolemalla päästä waiwoistansa, tietämättä miten yksityiset pimeyden hengeltä johdatetut aikain kullessa saattoivat heitä ja jälkeistänsä semmoiseen abdiinsoon, kuhn muutamat nyt jo nähnewät senkin kautta joutuneensa. Nämät oudot enemmin yhdyttyä maailman menoihin, niinkuin aina useimmin on tapahutuwa, ja ulko-puolisesti nähden niissä etenkin esim. marffina-päiwinä kaikenlaista ylellistä elämää, wiekkautta ja wääröyttä, niin ei ole kumma, jos ne pahat esimerkit moneen yksinfertai-

seen wähitellen turmelowaisesti waikuttawat, josta surkutellen walitamme. Mutta eihän tämä ole oikea walistus, eikä asian-laita sillä paranne, waan päin wastoin muuttuisi aina pahemmaksi, jos ei walistuneemmat kansan ystävät aikansa estäisi semmoista lewenemästä. Ja se aika nyt on edessäämme, jolloin tulisi antaa kaikelle kaswawalle nuorisolle tilaisuus moni-puolisempaan oppiin tiedoissa ja taidoissa edistyneimpään kotemukfista, että se Jumalan ja maansa kunniaksi paremmin ymmärtäisi käyttää ne eri luonnon lahjat, joita oikean Herralta siunatun kaswatuksen kautta woisi täydellisemmäksi saada. Sillä sen nyt elämän toimiin vielä kysenemättömän niihin walmistettua, tahi vielä enemmin tulewan sukupolwen aikana owat keksintöjen kautta suhteet jo niin woineet muuttua, että yhteinen tieto paljosta on wapaalla fristillisyyden pohjalla jokaiselle wälttämättä tarpeen, ken pitää kunniansa olla kansakuntansa kunnan jäsen. Se moittitte kansa- sekä maawiljelyskouluja, mutta wirheitä niissä wähisä yleisesti tunnustettua, owathan ne nyt kohta ja aina astain waatiesa parantumaisillaan. Historia on kerran maailmassa tuomiollansa jälkeijllemme kertowa niistäkin onnelta waurastuneista, jotka suurinta omaa voittoa ahnehtien, ja lähimäistensä mahdollista ylenemistä kadehtien, pannen asioihinsa tuhansia liikkeelle, waan ei sen suhteen uhraten osaltansa jonkun sadan sen heille työskentelewän wäen lastenkin hengelliseksi foroittamiseksi ajan mukaiseen ihmisarwoon, josta yhteinen hyöty ja siunaus wuotaisi, sen sijaan kuin se tälle tarpeellisuudelle wastakoisten mahdawitten lapsillekin on firousta tuottawa. Ehkä olemme erehtyneet muutamain tätä wiittelewäisten tehdystenkin isäntien mieli-piteestä, ja toiwomme siis, että he koulu-laitosten kohta asettamalla, osoittaisiwat ei olewansa jiwistyneimpiä muukalaisia jalempänä, ja tahdomme me sitten peräytyä syytöksistämme. Muutoin kylmäksikoisten tästä huolimattomuus estää rakkauden suurempaa waikutusta ja hywän voitolle pääsyä. Tämä on wähemmin oppineen kotsannoista, joka sydämmeestä toimittaisi ja soisi, että siähenä joukko wiisaimpia maamme tulewaisuudelle nousi.

—n.

Muraan kansakoulusta.

Otawan 30:stä n:stä lupasimme toiste lukijalle muutamia sanoja niistä muutoksista sekä opetuksen että oppikirjojen suhteen, joihin koulun opettaja oli ruwennut asettaakseen koulun toiselle kannalle. Nyt woimme täyttää lupauksemme ja rupeamme siis ensiksi sanelemaan koulun jakamisesta luokkiin. Koulu jaetaan yhteen walmistus- ja kolmeen warfinais-

luokkaan. Valmistus-luokkaan otetaan vastaan lapsia, jotka iässänsä ovat täyttäneet kahdeksan vuotta ja wälttävästi osaawat lukea sisältä ynnä taitaawat vähän katkesmuista ulkomuistolta. Wiimeksi mainittua ei kuitenkaan ole määrätty wälttämättömäksi ehdoksi. Tässä luokassa opetetaan 1) uskonopissa: „Easten paras tawara” 4:teen pääkappaleesen asti ja Murman’in „Johdatus historiall. uskonoppiin” uuden testamentin aikaan asti; 2) maantieteessä: määräys-opillinen, luontinen, Suomen, Wenäjän, Ruotsin, Norjan, Franskan ja Puolan waltiossien maantiede M. Ahlqwistin „Maantieteen” mukaan; 3) luonnontieteessä: 4—8 osa Berlinin „Oppikirjasta Luontotieteesen”; 4) luwunlaskussa: neljä päätoimitusta niin päässä kuin taululla Wariuksen luku-aulujen mukaan. Pait mainittuja harjoitetaan sisälukua, launo- ja oikeen-firjoitusta. Ne lapset, jotka owat läpikäyneet ja hywästi oppineet opetus-aineet mainituksa luokassa, muutetaan seuraawaan eli 1:seen warinai-sluokkaan, jossa opetetaan 1) uskonopissa: „Easten paras tawara”, pyh. raamatun sanoihin asti, Murmanin „Johdatus historiall. uskonoppiin” koko ja Stenbergin suomentama „Raamatun historia” unteen testamenttiin asti; 2) maantieteessä: Ahlqwistin „Maantiede” koko ja Hallsténin „Suomen maantiede”, sen tärkeimmät kohdat waan; 3) historiaassa: Hallsténin „Suomen historia” 44 siwuun asti; 5) luonnon tieteesä: 1 ja 2 osa Berlinin „Oppikirjasta Luontotieteesen”; 6) wiiwanto- ja mitanto-opissa: Blom’in „Wiiwanto- ja mitanto-opin” ensimmäinen osa; ja 7) luwunlaskussa: murto-, kymmenmurto- ja laatu-luwut. Pait mainittuja harjoitetaan puheäänenukemista, launo- ja oikeen-firjoitusta. 2:ssa warinai-sluokassa opetetaan 1) uskonopissa: Easten paras tawara ja Raamatun historia, jotka tässä luokassa lopetetaan; 2) maantieteessä: yleinen ja Suomen hywin tarkasti, jotka kumpikin lopetetaan tässä luokassa; 3) historiaassa: Suomen, joka lopetetaan, ja Bredowin „alkeet ihmiskunnan historiaan”, puoli kirjaa; 4) luonnon-tieteesä: 3, 11 ja 12 osa Berlinin Oppikirjasta; 5) wiiwanto- ja mitanto-opissa: Blomin oppikirja koko, joka lopetetaan tässä luokassa; ja 6) luwun-laskussa: kolmi-, korsi- seura- ja waihto-lasku. Opetus-aineina harjoitetaan muuten piirustusta, puheäänenukemista ja oikeen-firjoitusta. 3:ssa warinai-sluokassa opetetaan 1) uskonopissa: uskonunnan historia lyhykäisesti ja johdo raamatun kirjojen tuntemiseen; 2) historiaassa: Bredowin oppikirja, joka lopetetaan; 3) Luonnontieteessä: 6 osa Berlinin oppikirjasta ja fyysikki Schöblerin mukaan; 4) wiiwanto- ja mitanto-opissa: kappale-mittaus Bergrothin mukaan; 5) tilaston tieteesä: suullisesti; 6) Suomen kirjallisuuden historiaa suullisesti (ja lyhykäisesti); 7) luwunlaskussa: alennus-, muutto-, rahan waihto-, waihto-walitsemusten-, maksupäiwän muutos- ja sekoius-lasku; 8) ruotsinkielessä: Murmanin oppikirjan mukaan. Muuten harjoitetaan tässä luokassa aine-firjoitusta, piirustusta ja käytännöllistä mittausta wainiolla. Tällä tawalla on nyt opettaja jakanut opetus-aineet kussakin näistä luokista ja pait jo mainittuja oppikirjoja aikoo hän käyttää luwunlaskussa Wiwolinin oppikirjaa, sisälukussa Väaschysen pafinat, Uuden testamentin ja Berlinin oppikirjan, puheäänenukemisessä Kalewalan, pienen painoksen, ja V. Koskisen kirjoittaman „Raha-asioista” ynnä muita sopiwa kirja. Suullisesti tulee hän luke-maan oppilaille uskonunnan historia, johdo raamatun kirjojen tuntemiseen, tilaston tiede ja Suomen kirjallisuuden historia. Tunti-otus kussakin luokassa tulee olemaan seuraawainen:

	Wal. luok.	1:n luok.	2:n luok.	3:s luok.
Uskonopissa Tuntia	4	2	2	2
Sisälukussa	4	—	—	—
Puheäänenukemisessä	—	2	2	—
Raunofirjoituksessa	6	3	—	—
Oikeen firjoituksessa	2	3	2	—
Yleisen firjoituksessa	—	—	—	2
Luwunlaskussa	6	6	4	4
Yleisessä maantieteessä	2	2	2	—
Suomen maantieteessä	—	2	2	—
Yleisessä historiassa	—	—	2	3
Suomen historiassa	—	2	2	—
Luonnontieteessä	2	2	2	2
Wiiw. ja mitanto opissa	—	2	4	4
Piirustuksessa	—	—	2	4
Tilaston tieteesä	—	—	—	2
Suom. kirjall. historiassa	—	—	—	1
Ruotsin kielessä	—	—	—	2
Yhteensä	26	26	26	26

Lukeminen koulussa alkaa aamulla kello 8 ja kess-tää kello 11 asti, jolloin lapset pääsewät kotiin, ja iltapuolella taas kess-tää lukeminen kello 2—4 asti, wai kess-kiwiikkona ja lauantaina. Koulus-sella aljetaan ja lopetetaan päiwän lukeminen. Myöskin harjoitetaan woi-mistelua ja laulantoa, joihin käytetään 6 tuntia wiikossa, 4 woi-miste-luun ja 2 laulantoon. Keretäksään johdattaa ja opettaa kaikki lapset täytyy opettajan käyttää wal-mistussluokassa apu-opettajia, joiksi hän määrää wuorottain jonkun taitawimmista oppilaista kol-mannesta ja toisesta luokasta, kaikkia opetus-ai-neissa pait luonnontieteessä. Tällä tawoin oppi-wat oppilaat johdattamaan toisia lukemiseen alka-wia ja woiwat sitte lupa-aikoina kotona opettaa siskoillensä eli toisille sisälukun ensimmäiset perusteet. — Yllä-mainituista opetus-aineista on näkymys-oppi eli n. k. käsitystajun harjoittaminen pois hei-tetty parhaastaan siitä syystä, ett’ei vielä ole ulos tullut tauluja, jotka osoittaisi-wat ja näyttäisi-wät elämän maamme kaupungeissa, maa-senduilla, kess-doilla ja metsissä, sillä ne safsalaiset, joita on, ei-wät ensinkään ole meille sopi-wia. Ensimmäisellä sil-mäyksellä niihin hawaitsee jokainen sen. Muuten ei ole vielä päätöksen tultu jos näkymys-oppi on hyödyttämää. Uuraan koulussa se taas ottaisi pal-jon aikaa pois, koska on waan yksi opettaja.

Olen kenties liian suurella tarffuudella, suurem-malla kun ensin aiwoin, lukijalle kertonut Uuraan koulun opetus-aineista, luokkien järjestyksistä, oppikirjoista ja muista asiaan kuuluwista seikoista, mutta olen tehnyt sen sentähden, että jokainen lu-kijoi-sta saisi tietää mitä tässä koulussa opetetaan ja harjoitetaan kuin myöskin että jokainen, joka asiaan halullinen on, saisi liiemmin tarkastaa nyt mainittua opettajan tekemää esitystä. Myöskin on tämä esitys julkaistu että asianomaiset, wanhemmat jotka koulun lapsensa lähettä-wät, kerran saawat tietää mitä heidän lapsilleen opetetaan, koska itse hywin harwoin käywät koulussa opetuksen menoa katsomassa ja kuulemassa kuin myöskin että asian ymmärtä-wät olisi-wat tilaisuudessa tähän tehdä muis-tutuksia. Lopuksi saan vielä sanoa että nyt jul-kaisu esitys on tehty koetteeksi tulewalle luku-wuo-delle ja vuoden mentyä woi-mme päättää sen kess-wollisuudesta.

R. Wilka.

Steeni.

(Kertomus Wiipurin muinaisuudesta I.

— — — Steeni se wanoi: „Niin totta kun miekkani on rautaa olen kess-tawa Nowgorodilaisille! Olos mieheni! Tarittukaatte miekkoihinne ja kess-hä-sinne, me menemme kess-toa saamaan!”

Julma oli kess-to. Nowgorodilaiset wapi-si-wat kun kuuli-wat Steenin tulewan. He pafeni-wat kuin

wainotut hirwet, jotka pakenewat metsästäjän leijään edestä pois syvään metsään. Steeni ja miehensä kaalasivat polween asti weressä, ihmisiä kaatui kuin olkia kuolleina heidän ympärille, kylät paloiwat ja waimot ja lapset parkuivat. Kaksi päivää rajui Steeni miehineen. Silloin käski hän: „— On kyllä miehenil Olemme jo kylläksi kostaneet! Menkäämme kotiin taas!”

Ja Steeni ja miehensä tulivat Wiipuriin. Urhollinen pääliskö Pietari kysyi: „— Miksi olet sä Nowgorodilaisien maassa rajunut niin hirmuiseksi? Miksi olet häirinnyt rauhaa, johon kuninkas on suostunut?”

„— Nowgorodilaiset polttiwat kartanoni tuhaksi, murhasiwal palwelijani, ryöstiwäl omaisuuteni ja weiwät tyttäreni wankeuteen. Sentähden olen kostonut. Nyt olen tyytyväinen. Tyttäreni olen saanut. Nyt olkoon taas rauha,” wastasi Steeni.

„— Kuninkaan nimesä otan sinut ja miehesi wangiksi,” sanoi Pietari ja wiittasi miehilleen. Steeni wetäytyi, paljasti miekkansa ja wastasi: „— Et milloinkaan minua wangiksi saa, niinkauwan kun mulla miekka on. Miekat käteen, mieheni!” Miehet paljastiwat miekat ja ympäröitsiwät herransa.

„— Sä et kuule kuninkaan nimesä annettua käskyä. Olet liian rohkea. Ottakaatte heitä kiinni,” käski Pietari.

„— Taistelfaatte miehenil ja osoittakaatte kuinka urholliset taistelee. Ryökääte!” käski Steeni, löi ja maahan kaatui mies Pietarin joukosta. Paeta tähtyi Pietarin miehineen ja sulkea itsensä miehineen linnaan.

„— Laita sanoma kuninkaalle Mauno Liehakolle että Nowgorodilaiset rikkoiwat rauhan, minä koston ja nyt woi hän taas uudistaa rauhaa. Jää hyvästi! Muista Steeniä ja hänen miehiä!” huusi Steeni linnan ulkopuolelta Pietarille ja palasi miehineen kotiin. Semmoinen oli Steeni, semmoiset miehenensä. He eiwäl fetään pelänneet, kaikki pelkäsi heitä. Ja rauhasa sai Steeni jätte elää. Ja tyttärensä, kauniin Jukan, naitti hän ja wäwyksi sai hän Turun päällikön Lauri Pietarinpojan urhollisen pojan Niilon.

Kanwan muistiwal Nowgorodilaiset Steeniä ja hänen miehiä. Heidän naiset peloittiwat kanwan aikaa lapsiansa, kun nämä itkiwäl ja parkuivat, Steenin nimellä ja paifalla waikeniwat lapset. Semmoinen mies ja niin pelätty oli Steeni. Nyt on hän unhotettu, sillä wiijisataa vuotta on ajan wirtaan wierinyt siitä ajasta kun Steeni eli. —

R. B. W—n.

Kotimaalta.

H. M. Reisarin luullaan aikowan tulla Helsinkiin jo sunnuntaina 13 p. Syyskuuta ja wiipynwän täällä 19 p:wään asti samaa kunta. Sillä olo-ajalla taitaa H. Majesteettinsa tehdä ajelun öwerstinna Karamsinin kartanossa Träskendaessa.

Sopia raba taitaa, H. D:n ilmoituksen mukaan, tulla näinä päiwinä määrättäväksi ainoaksi lailliseksi maksu-wälineeksi Suomessa 1:stä p:stä Tammi. lähtein ensi tulewana vuonna. Hypoteekki-yhtyys, joka aina tähän asti on wiipynyt ottamisesaan aiwottua ulkomaalaista lainaa, siitä syystä että sanottu määräys on wälttämätöin ehto tämän suhteen, taitaa nyt pian nähdä olewan toiwetta woidakseen ruweta keskustelemaan sellaisesta.

Suomen Kaartipataljonia odotetaan kotiin ensi keskiwiikkona ja torstaina (toispäiwänä ja eilen) Parolan kentältä. Suuri joukko sotawäkeä taitaa tulla koottawaksi H. Majesteettinsa tänne

waltiopäiwää awaamaan odotetuksi tuloksi. Kuulun että H. Majesteettinsa tulee pitämään laupatorilla katselmuksen 16 tuhannella miehellä.

(F. A. T.)

Waltiopäiwämiesten waalit. Edusmieheksi waltiopäiwille on Torniossa walittu pormariston puolesta neuwomies P. E. Dahlman. — Talonpojan säädystä: Raseporin länteisestä fiiklatunnassa tilan haltia P. Östring; Liperin fiiklatunnassa talollinen Antti Puhakka; ja Mäsaatafunnan ala-fiiklatunnassa talollinen Johan Brusila.

Talonpoikaissäädyn sihteriksi tulewille waltiopäiwille on, Helsingin Uutisille tulneiden tietojen mukaan, määrätty maasihteri Waasassa J. Ekström.

Kuulutuksia.

Sedan ansökning hos Magistraten gjorts om inlösen af nya tomten N:o 163 i gamla stadsdelen och denne stad, warden sagde tomt försäld medelst offentlig auktion, som inför Magistraten anställes måndagen den 31 dennes kl. XI f. m. derom underrättas vederbörande spekulanter. Wiborgs Rådhus, den 18 Augusti 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

Suutokauppoja.

Onsdagen den 30 instudande September kl. 10 f. m. försäljes medelst offentlig auktion å Punamäki hemman i Kerättilä by inom denne Jääskis socken, afidne vice landtmätaren A. G. Spoofs till hans borgenärers förnöjande afträdde lösegendom, deribland fullständiga, väl wärdade instrumenter för landmeteriet samt för justering af mått, mål och vigter. Jääskis, den 26 Augusti 1863.

L. J. Brander,
Kronolänsman.

(2) 1

Yksityisiä ilmoituksia.

Beste

Abonnement N:o 12.

Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 2 Septemb. 1863. Billette für Herren à 50 Kop. Silb. sind an der Kasse zu haben.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Vauxhall.

Sonntag den 30:ten August 1863.

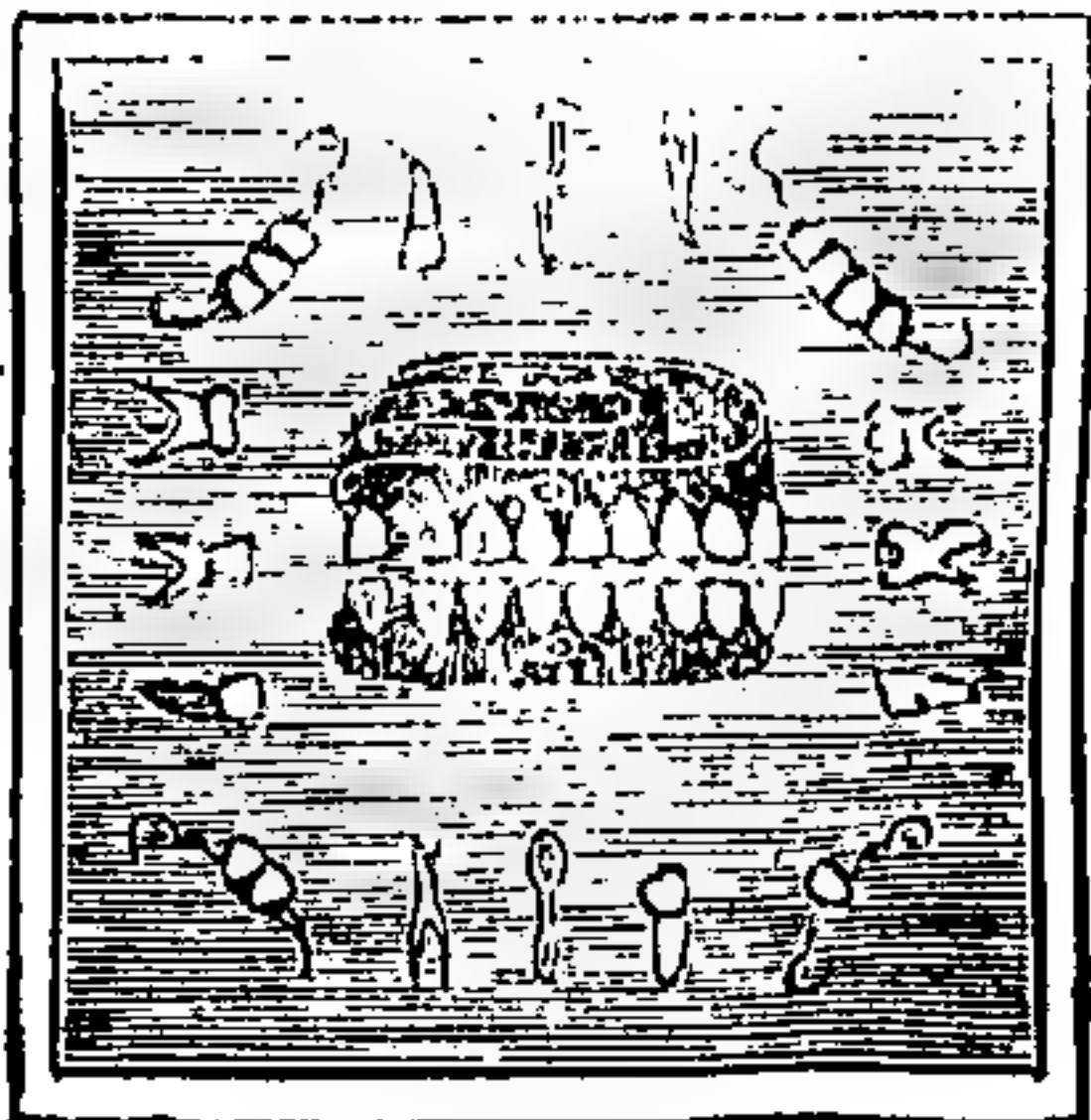
HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair Chor. Herrn zahlen 25 Sp. Er M. Damen 10 Sp. Er. — Damen in Begleitung von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7½ Uhr Abends

Um 10 Uhr fängt der Ball an.

S. Wild.

Af förekommen anledning blifwer min vistelse härstädes ännu tills den 3 September, hvilket jag har äran den vördade allmänheten tillkännagifwa, äfwen som att jag fortfarande emottager alla slags beställningar som till min branche hörer. Wiborg, Hôtel Åbo N:o 10.

Wilh. Stenvall
tandläkare från Helsingfors.
Da sich mein Aufenthalt

hier, noch bis zum 3:ten September verzögert, mache ich es dem geehrten Publikum bekannt, daß ich noch während dieser Zeit alle Bestellungen annehme die zu meinem Fache gehören. Wiborg, Hotel Åbo N:o 10

Wilh. Stenvall,
Zahnarzt aus Helsingfors.

Ett års extra inbetalning till Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

I följd af Direktionens tillkännagifvande i landets tidningar får jag uppmana vederbörande försäkringshafvare i staden Wiborg och socknarne häromkring, att ofördröjligt och sednast den 14 September inbetala till under-tecknad ett års extra afgift, emedan, om sådant försummas, afgiften kommer att med 10 procents förhöjning infordras. Wiborg den 22 Augusti 1863.

C. G. Clouberg,
Agent för Städernas Allmänna
Brandstodsbolag i Finland.

Yhden vuoden lisä-maksu Raupuntien Gleisen Palowakuus-yhtymyteen Suomessa.

Sohdotunnon ilmoituksen mukaan maamme sanomalehdistä saan minä kehottaa asianomaista wakuuden omistajia Wiipurin kaupunnissa ja pitäjissä täällä ympärystössä, että wiipymättä ja viimeistään 14 p:nä Syyskuuta maksaisivat alaför-joitettulle yhden vuoden lisämaksun, koska, jos sellainen laimiin jääpi, maksu tulee 10 prosentin korotuksella waadittamaksi. Wiipurissa 22 p. Elokuuta 1863.

C. G. Clouberg,
Raupuntien Gleisen Palowakuus-
yhtymyden Asiamies Suomessa.

Gaswerket.

De respective Gårdsägare och Hyresgäster, hvilka önska förse sina localer med gaslysning, behagade med det snaraste anmäla sig, på det alla anordningar innan den fula årstidens inträde må kunna utföras.

Priset är pr. fot 1 Mark för rörledning inom hus och 2 Mark för gaturörledning.

Om så önskas åtaga vi oss äfven hela anläggningen complet med lampor etc. för en bestämd summa.

Bandholtz & C:o.

Die geehrten Hauseigenthümer und Miether, welche ihre Localitäten mit Gaslicht zu versehen wünschen, werden gebeten, sich baldigst zu melden, um alle Aufträge vor Beginn der schlechten Jahreszeit ausführen zu können.

Preis ist 1 Mark pr. Fuß für Leitungen im Inneren der Häuser und 2 Mark pr. Fuß für Straßenleitungen.

Auf Verlangen übernehmen wir auch ganze Anlage complet mit Lampen etc. für eine bestimmte Summe.

Bandholz & C:o.

Почтенныхъ домовладѣльцевъ и жильцовъ, желающихъ имѣть въ квартирахъ своихъ газовое освѣщеніе, покорнѣйше просятъ объявить нижеподписавша-муся въ возможной скорости о своемъ желаніи, дабы все распоряженія по сему предмету могли быть исполнены до наступленія непамятного времени года.

Цѣна за трубы, проведенныя въ комнаты: 1 марка и на улицѣ 2 марки за каждый футъ. При томъ по желанію мы беремъ на себя все устройство и проводку освѣщенія не исключая лампъ, по сходной цѣнѣ.

Бандгольцъ и К-о.

Wuokrataan.

I undertecknads gård under N:o 52 inom fästningen härslädes, uthyres ifrån den 1 instundande Oktober dels större, dels mindre qvarter. Den eller de som härå reflektera behagade ju förr dess hellre anmäla sig å stället. Wiborg i Augusti 1863.

(3) 1

A. Motti.

Uthyres ifrån den 1:ta Oktober 3 rum, kök m. m. i Sparrovska stenhuset N:o 6 inom fästningen; efterfrågas om priset hos gårdsdrengen Jakob.

Myötämänä.

Engelskt Blekvatten till Blekning och uttagning af fläckar, förorsakade af vin, mögel, etc. från bomulls- och linnetyger finnes till salu å Apotheket i S:t Petersburgska förstaden.

(3) 1

Ett 6 $\frac{1}{2}$ octavs fortepiano för mycket billigt pris eller om så åstundas att hyras uti gården N:o 248 i S:t Petersburgska förstaden.

(3) 1

En trilla uppå Linealer hos Bagar

(3) 1

Wickman.

En större och en mindre res kalesch för nedsatt pris i Zagelska gården invid Finska kyrkan.

(3) 3

Nyligen inkommen

Schveitzer ost,
Edamer och
Holländsk Sill hos

W. Neustroff.

En god och starkt Droschka med kur säljes för mycket billigt pris hos

W. von Karm.

Öfwi hywä ja wahwa Droschka fuomin kansa myöbään hywin huokeasta hinnaasta

W. von Karmilla.

Uill salu hos C. G. Clouberg.

Följande Cigarrer af Häggberg & Willmans fabriks tillverkning:

(Vid partihandel lemnas 10 % rabatt.)

Regalia Imperiales à	20	Mark	p:r 100 st.
La Norma	14	"	"
La Veneciana	12	"	"
Rio Hondo	11	"	"
La Favorita	10	m. 40	p:ni
Cabannos y Carvajal	10	"	40
La India	10	"	—
La Gloria	10	"	—
La Paulina	9	"	20
d:o mindre	8	"	—
Cabannos	8	"	80
Napoleon	8	"	—
La Fama	7	"	20
La Empresa	6	"	80
Dos Amygos	5	"	60
d:o superfino	8	"	—
Esmeralda	4	"	40
Bruna Prima	4	"	40
Carvajal	3	"	60
Superfine	3	"	20
Papyros, rullade till 48 p. & 1 mark	20	p:ni	p:r 25 st.
d:o vanliga till 60 penni & 80 p:ni			p:r 25 st.

Myytävänä kaikkissa Suomenmaan kirjakaupoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa: (J. W. Lillja ja Rump. kirjakaupantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Gräfas ja myfat tyttärensä. Roswo tapaus Hämeessä. N:o 111.

Drö Neumark. N:o 112.

Sohdotukissa Pelturille ja Työwöndille, mukaili A. Manninen. N:o 113.

Sohdotus tarffaan määräämään Teuras-eläinten painoa mitaamisella. N:o 114.

Suomen Historia lyhytisesti kerrottu. N:o 115.

Rosta pahaa hymäkki! Sydäntä liikutawainen historia, kuinka eräs mies sai naapurinsa wähiittain kääntymään ilkeydestä hywyhteeseen — nähtämästi toji ja joka lufialle sekä wärefji, että kehottuksejji. N:o 116.

Kuin yfji kirja sisältämä 25 kappaletta ferralla ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Söhrwene Pontus

lähtee sunnuntaina 30 p. Elof. Wiipurista Uuraasen k:lo 6 aamup. sekä Uuraasta Wiipuriin k:lo 8 aamup., tehden samana päivänä kello 3 iltap. huvi-matkan Uuraasen. Matkaaja-maksu edes ja takaisin on 2 Markkaa.

Hackman ja Rump.

Ängslupen Pontus

afgår söndagen den 30 Augusti ifrån Wiborg till Trångsund kl. 6 fm. ifrån Trångsund till Wiborg kl. 8 fm. och gör dessutom samma dag kl. 3 est. en lusttur till Trångsund. Passagerare afgiften för fram och åter resan 2 mark.

Hackman & C:o.

ВИНТОВАЯ ШЛЮБКА ПОНТУСЪ

ходить въ Воскресеніе 30-го Августа изъ Выборга въ Транзунтъ въ 6 ч. утра, изъ Транзунта въ Выборгъ въ 8 час. утра, и дѣлаетъ сверхъ того, въ тотъ же день въ 3 ч. по полудни, поѣздки въ Транзунтъ. Платежъ туда и обратно 50 коп. серебромъ.

Гакманъ и К-о.

Wiipurissa, M. A. Zilliafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen salli: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 35.

Rouju-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Howi-oikeuden asessoriksi Wiipurissa kuului kirjallisuus-seuramme w. esimies, howiretin sihteeri Maunu Alopaeus olewan armollisesti määrättynä. — Toiseen samassa howi-oikeudessa nyt amonaiseen Asessori-wirkkaan on äskettäin waaliin pantu: 1) Sortawalan kihlakunnan tuomari, w. t. esittelä f. senaatisia Aleff. Brunou; 2) Wiipurin howi-oikeuden asianajaja-wiskaali Sune Birger Björkstén, ja 3) howiretin wanhin notario Fel. Theodor Mechelin.

— **Waltiopäiwä-miehet** papis-säädystä Porsoon hippaf. ovat H. E:n mukaan, jo määrättyt. Nämä ovat 6 kirkkoherraa: rowastit M. Gr. Alopaeus Qualta, Eteläis Savon rowastifunktaa; Hackzell Wiipurin ja Joh. Fr. Bergh Pohjois-savon rowastifunnasta; lehtori Borenius Porvoosta ja Adolph Siren Länteis Hämeen rowastifunnasta, — sekä prohwessori Alfel Fr. Granfelt, kirkh. Murtijärvellä; — ynnä 2 kappalaista: w. kirkkerrat, mag:r Sam. Henr. Nordström Itäis-hämeestä ja Frans Arw. Snellman Helsingin kaupunnista. — Ei siis ole ketään edusmiehistä Pohjois Hämeen rowastifunnasta, jonka rowastina kuitenkin paljon huutoja saanut Eysmän kirkh. Lindeqvist on; myös ei kumpaisestakaan Kälisälmen rowastifunnasta, joihin huutoja paljo niin-ikään saaneet rowasti Hofdahl ja kappalainen w. kirkh. Beyrath *) kuulunut; — ei Waasan läänin rowastifunnasta, ei Sortawalan, ei Lappeerannan eikä Haminan saan rowastifunnista. — Porsoon hippafunnasta siis tulee kirkkoherroja warmaanki vähemmän kuin muista, hippafunktien laweuden suhteen. Arkhi-hippafunnasta, jonka moniaiden — etenki pohjoisten eli Waasan läänin olewien — rowastifunktien waliista ei vielä ole tietoa, on kuitenkin jo tietyissä seuraawaiset walitut:

Kirkkoherroja 10: tuomioprowasti Renwall; rohweessorit Schauman Raaseporin länteisestä ja Geitlin Raaseporin itäis rowastifunnasta; kontrahtiprowasti, tohtori Aug. Edw. Granfelt Hämeenlinnan rowastifunnasta; rowastit Hellen Porin alaisesta ja toht. Fredr. Hertberg Porin yläis rowastifunnasta; rowasti Grönberg Tampereen rowastif. (Hattulan rowastifunnan walitsfema); row. Eulin Ahwenanmaalta, sekä Rosengrén Wirmon eli Mynämäen rowastifunnasta (Perniönki rowastifunnan puolesta) ja row. Elius Tyrwäältä;

Kappalaisia: w. kirkkerrat, mag. von Essen

*) W. kirkh. Beyrath, jota suomenkielisetkin Helsingin sanomalehdet Wbl:n mukaan ovat nimittäneet Bergroth'iksi, kuuluu kuitenkin omassa prowastifunnassaan, Kälisälmen pohjoisessa, tulleen walituksi yksinään, sekä kirkkoherrojen että muiden pappien puolesta, ja pääsnee siis warmaan waltiopäiwä-mieheksi. "Borgå Bladet" ilmoittaaakin että wasta viime perjantaina hippafunkta-hallinnossa witi walitsija-miehet walien mukaan määrättämän; tämä siis ei tapahtunut vielä tois lauantaina, miten Helsing. Tidn. sanoivat.

Ilmolaista, Reuter Tammisaaresta ja Dahlberg Nummen eli Kaarinan pitäjältä.

Kuopion hippafunnassa taas, jonka koolis oista niin-ikään ei ole tietoa, on walittu jo warmaanki 4 kirkkoherraa: kontrahtiprow. t:r Europaeus Karjalasta ja Raahen rowastifunnan walitsfema, Pyhäjärwen kirkh. Safari Rastren Kalajoen rowastifunnasta, — paitsi Otawassakin jo ennen mainituita, tuomioprowastia t:r Borgia ynnä rowastia Jul. Imman. Bergh Dulun rowastif.; — sekä w. kirkkerrat, kappalainen Bäckwall Dulusta ja pitäjäs-apulainen Johnsons Kuhmoniementä.

— **Wiipurin Suom. Kirjallisuus-seura** kokountuu tänä iltana, 1:nä p. Syyskuuta, kello 7 ala-alkeiskoulussa kuukaus-kokouksensa pitämään.

Elämän ja eläkkeen wakuutus-yhtiöistä.

I.

Imperiale,

Paris, rue Rivoli 182. *)

Pää-oma Wiisi Millionaa Markkaa.

Yhtiön	Rue de Rivoli 182.	5,490,000
	Rue de Richelieu 92.	
	Rue de Mulhouse 13.	
Varat	Place des Victoires 4.	Markkaa.
	Comptia (kartano-sijoja) Toulonissa	

Hoitajat: Wapaaherra Bonnemains, porimestari Pariisissa; F. Foacier, Lyonin yleisneuwoston (kaupunki-hallinnon) jäsen.

Oleis katiastaja ja waltantettu Saksanmaallen ja kolo Pohjolallen: T:r Giekerling

Yhtiö tarjoo seuraawaiset warmaudet ja ehdot: Se on keisarillisen ranskan hallituksen erityisen kat-sannon alla;

Yhtiö juostuu Suomen lakiin ja oikeus-istui-meen, milloin riita-asioita saattaa syntyä;

Kaikki, jotka wakuuttaiwat elinkaudeksi, nauttiit osaa Yhtiön voitossa.

Wakuutukset, jotka ovat kestäneet 3 vuotta eli laudemmin, eiwat peräny sentähden että wakuutettu lakkaa maksamasta wuosi-maksunsa, waan wakuutettu summa alennetaan ainoasti, maksutuiden maksujen suhteen.

Yhtiöön maksut ovat halwat.

Imperialin tähdellisimmät wakuutus-haarat:

Perintö-kassa: 1) Kuolema-tapausta warten, ainoasti nauttisemalla wuotuisen osakkeen. Henkilö, joka on 35 vuotta wanh, wakuuttaa perillisilleen kuolemansa jälkeen 10 tuhatta markkaa, wuosittain maksamalla 241 markkaa; joka maksu kullaki wuodelta vähenee osue-saamisen kautta. 2) Kuolon-tapausselle, nauttimalla korvoja tehdyistä maksuista. Henkilö, joka on 32 wuotinen, maksaa joka wuosi

*) Suomennos, ruotsalaisesta kirjoituksesta, joka oli Finl. Allm. Tidn:n (No 156) mu'assa. — Wenäen täkäläinen Yhtiö ei ole, Suomesa warmaansa, mitään sanottawaa julkaisnut olonsa ja elonsa laidasta. Olemma kuitenkin tilaisjuudessa antaa lyhyen tilin sen tilasta, wuodelta 1860 edes.

638 markkaa; ensimmäisenä vuonna hän saapi 16 markkaa 95 penniä kasvua, toisena vuonna 33, 90, kolmantena 50, 38 j. n. e., ja kuitenkin seura maksaa perillisille wakuutetun kuollessa 20,000 markkaa. Tällä tavoin ei ainoasti perilliset saa warmaata perua, mutta myös se, joka on osotettu määrättyihin tuloihin, saapi korkeemman foron.

Penssioni-kassa: Henkilön, joka on 40 vuotta vanha, tekee mieli wakuuttaa huolettomasta wanhuudesta, saamalla 60—wuotiaana 15,000 markkaa; tähän hän pääsee, vuosittain maksamalla 337 markkaa 65 penniä.

Seoitettuja wakuutuksia (Perintö- ja Penssioni-kassa): Wakuutettu pää-summa maksetaan sillä ajalla, mikä wakuutus-firjaassa määrätään, — joko wakuutetulle itselleen, jos hän vielä on elossa, tahi, jos hän on kuollut, wakuutusfirjan haltialle. Wakuutetun kuollessa hersee wuotinen maksu. Tämä kassa ei ainoasti warmautta wanhuutta onnen vaiheita vastaan, mutta antaa myös awio-kumppanille ja lapsille wakuutuksen, warmasta toimeen-tuloista.

Myötä-antimet (myöläjät eli kotoperu) lapsille: Joka wuosi maksamalla 229 markkaa lapsen syntymästä alkaen wakuutetaan sille 10,000 markkaa, hänen päästessään täyteen ikään.

Eläke-wakuutus. 1) (Kohdasteen alkavia eläke-rahjoja). Jos 60 vuotta vanha henkilö maksaa yhteiselle 100 markkaa, saapi hän vuosittain 10 markkaa 69 penniä niinkauan kuin elää. Jos hän on 65-wuotias, maksetaan 12 markkaa 85 p. vuosittain j. n. e. — 2) (Tulevaisuuteen lyfätyitä eläke-rahjoja). Sen, joka on 40:n vuoden iässä, on 20 vuotta maksettava 22 markkaa 33 penniä vuosittain, sitten elin-ajaksensa saadaakseen 100 markkaa wuotuiseksi.

Kaawoja saadaa ja wakuutuksia tehdään allekirjoittaneen luona.

P. Th. Stolpe.
Pää-asioitsija Suomalaiselle

Kulta.

(Lahdetietä.)

Neiti istun kaunokainen
Saimon saareissa,
Kullastaansa o'ottaa
firkoista.

Ja hän istuu iltakauden
siinä toivoen,
Eipä näy ikä'än
kultanen --

Sillä se on waipununna
alle aaltojen --
Neiti waan näkepi
tähtven.

Sini-silmät itkeleewät
iän rakasta,
Kauwas yö kulunpi
pakosta.

Namuisella löydetähän
sydän kylmänä,
Silmä vielä katsoo
tähteä. Rein.

Rahan himo.

(Satte n:roon 34.)

5:des koptaus.

(Pimenee wähitellen.)

Thakfinen (perältä). Sitten rouwa Haafuna.
Anna.

Thakfinen (astuu hiljaan Annan taakse). Mamfeli Anna!

Anna. Thakfinen!

Thakfinen. Suofaa anteeksi että näin kapuan sisään, waan minulla ei ole ollut yhtäkään rauhaa sielussani ennen kuin sain nähdä mamfelin.

Anna (osentaa hänelle kätensä). Hywä Thakfinen.

Thakfinen. No Jumalalle kiitos! mamfeli ei ole yhtään tullut ylpeäksi, waikka on noussut näin korkealle! Voi oikeen oli kun weitsillä olisiwat leikkanneet sydäntäni kun ajattelin että mamfeli ehkä ei tahtoisi katsoa köyhää työmiestä hänen rhyssänsä.

Rouwa Haafuna (perä-owessa. Hän seisahuu kun huomaa haastawat). Anna! ja sälli hänen kansansa?

Anna (rouvaa hoksamatta). Ja sitä voitte luulla minusta, Thakfinen! Ah, ei, nämät foreat waatteet waiwaawat minua, minä tahtoisin olla niin köyhä kun olin ennenkin.

Thakfinen. Jumalani! mitä kuulen?

Anna. Isäni tahtoo tahtoani wasten naittaa minua luutnantti Haafunan kanssa.

Thakfinen. Hänen kansansako?

Anna. Turhaan olen minä rukoillut isääni, hän on järkähtämätöin, minun onneni ei ole hänestä mitään.

Thakfinen. Wai niin, onko hän sellainen, mutta odota vähäisen, minä luen la'in hänelle, niin että hiukset nousewat pystyyn hänen päänsä.

Anna. Ette te onnistu enemmän kun minäkin, hänen wihanja waan musertaa meidät molemmat. Ei, ei! minun täytyy pa'eta täältä, jo tän' iltana, sillä huomana he pitäwät minun kihlajaiseni; minun täytyy mennä piiloon johonkuhun, niin sywään ett'ei isäni minua löydä, ett'en enempää voi kuulla hänen ääntänsä! Thakfinen! te olette aina olleet hywä minua kohden, antakaa minual elää jättäkä minua!

Rouwa Haafuna (itseeseen). Ah!

Thakfinen. Jättää teitä! Herra Jumala, minä saatan teitä maailman päähän asti, jos siihen tulee!

Anna. Mutta minulla ei ole mitään jota voitän myydä, ei nämät waatteetkaan, sillä rouwa Haafuna on minulle nämät hakenut.

Thakfinen. Oh, olkaa huoletta siitä, mamfeli, sillä niin kauwan kun henki ruumiissani pysyy, niin ei teidän tarwitsie kääriä puutetta!

Anna. Minä en voi konna teitä palkita, ja kuitenkin kutsuwat minua rikkaaksi perilliseksi. Ah, Thakfinen, nuo rahat owat juuri syypäänä kaikkeen pahaan; ne owat vielä enemmän kowentaneet isäni sydäntä, ja se on niiden tähden kun luutnantti Haafuna tahtoo naida minut.

Thakfinen (mientien). Kylläpä niin taitaa olla.

Anna. Thakfinen, te lupaatte siis auttaa minua?

Thakfinen. Niin, ihan wiesisti; (itseeseen) mutta kyllä Perin ensin täytyy saada saatawansa!

Anna. Mutta mitä on tekeminen, pois päästämme?

Thakfinen. Niin, mamfeli Anna panee joita kuita wanhoja waatteita päällensä, ja tapaa minut alhaalla portissa juuri kun kello lyöpi kymmenen; kyllä minä pidän huolta eteenpäin.

Rouwa Haafuna (itseeseen). Ei, sitä minä te'en! (häwiää perä-owesta).

Anna (puristaa Thakfinen kättä). Te olette minun ainoa, oikea ystäväni.

Thakfinen. Elää nyti siitä haastakaa, waan mentää sisään herrasväen luo ja elää huoliko mistään, minä menen peittoon niin kauaksi.

Anna. Kello kymmenen siis, ja warjelfoon Jumala meitä! (Kiirehtii ulos perä-owesta).

6:des Kohtaus.

Jhakkinen (yhtänsä). Wai niin Pori; hänellä on sellaiset mietteet. Ostävänsä laittaa hän kapakkaan heistä päästäksensä; ja Mamseli Annan tahtoo hän näyttää tuommoiselle waalealle toukalle. Ennen oli Pori kinkkainen kyllä wälisti, mutta sydämetön hän ei ollut; nuo kiroitut rahat ovat wiettäneet hänet pettämään toweriansa ja firistämään henkeä pois tyttäreltensä. Jos rahat saataisiin häneltä pois, niin' woişi hän ehkä vielä kerran muuttua ihmiseksi, mutta nyt — minä tunnen Porin, kun hän on saanut jotain päähänsä, niin siinä pysyy ikään kuin wuori; waan hän ei saa tehdä mamseli Annaa onnettomaksi. (innolla) Ei, ei ollenkaan; waikka uskaltaisin henkeni, niin se ei saa tapahtua! Monta kummallista ajatusta tulee päähani, en tiedä mitenkä on, waan wero juoksee päähani ja formet polttawat kun tuli. — — — Is! kuulen kenen käwelewän, se on Pori joka tulee. — — — Kawahda, Pori! (menee toiseen suojaan oikeasta ovesta).

(Jatk.)

Ujan kello.

(Unnettu.)

Tikitaki! kello lyöpi
Päikällä jo kahdeksan,
Ujan hommas meitä syöpi,
Sitten lyöpi yhdeksän.

Tuli muinoin Maasta,
Joukko Hunnilaisia,
Rep' oliwat witsa wasta,
Pahemp' Turkkilaisia.

Nämät, niinkuin Suomalaiset,
Owat niiden sukuja,
Samaten Unkarilaiset,
Ynnä muita sukuja.

Julmin miehens', Attilainen,
Saattoi heidät Eurooppaan;
Kiehui hiiden-kattilainen,
Syöksi muita manalaan.

Taiwutteli wähä heitä
Muiden kansain wiljelys;
Se se saawuttiki meitä,
Kristillinen jiwistys.

Hunnit ol' jo hajoennehet,
Silloin eri nimeillä,
Kun sai walo naiset, miehet,
Pakannuden pimeiltä.

Ei enään nyt tule werta
Himora, ja surmata;
Olkoon nyt jo viime ferta,
Jolloin toista murhataan.

On paremp' jo hengen miekka,
Sanassa ja toimeessa;
Se on myös kuin kuuwa kiekka,
Käkin liian ollessa.

Hunnein henki wiihtyy vielä,
Unkarissa, Suomesa;
Wento jillen ompi tiellä,
Yksinkertaisuudessa.

H. K.

Sitä tätä.

"Summum ius summa interdum iniuria," sanoo Latinainen sanan-lasku, s. o. — wapaasti suomennettuna: Dikeus ei ole aina kohtuus. Waan tätä Hells. Tidn. ei näy muistaneen, kun n:ösaan 194, kerrottuaansa Otawan mainitsemia Wiipurin lästityömestarin walituksia kaupuntimme porwariston edusmies-walista, rupee meille lukemaan lakia tämän walin suhteen. Mitä kirjoitukseksamme asiasta wasta-wasten sanoimme, emme ottaneet walitustien syitä tutkiksemme, — ei tie-

destellaksemmekaan. Wirkoimme waan että „kohtuus" *) waatisi samaa oikeutta lästityömeistareille porwaris-saadysä kuin kaupalaisille on la'issa määrätty papis-saadysä, — ja että ei porwaristo tarwitsisi walita kaupunnin hallituksesta, eikä papisto hippakunnan hallinnon jäseniä, muulloin kuin jos ei säätynsä warsinaisista jäsenissä olisi soweliaasta waltiomieheksi. — Wiittasimme myös että waliwero-äyrien mukaan tefee mahdottomaksi, että lästityömestari muulla tavoin koskaan tulisi walitusti, — jos muka eiwät kauppiat, joilla on wer-rattomasti enemmän wero-äyriä, rupea walitsemaan lästityömeistaria. Onhan sanomissa juteltu kuinka Waasassa hr. kappaneuvos Wolff'illa on niin paljon wero-äyriä että Hänen täytyi jättäidä pois walitsemasta siellä, kun muka ei muuten olisi woinut päästä waltiopäiwämieheksi huutamatta itseään. — Että Otawan toim. ei pidä hr. pormestar Orniä sopimatonna waltiopäiwä-mieheksi, sen olisi H. T. — ki woinunna Otawasta huomata, jos olisi sitä eli edes naapuria ja sielu-lankoansa H. Dagbladia nykyisin tarkemmin lufenut. Ehkäpä vielä jos tähän wertaa mitä Helsingin suomenkieliset sanomalehdet, etenkin H. Uut., owat maininne siitä pääkaupunnin hallituksen jäsenestä, joka waltiopäiwä-mieheksi — samote kuin waliokuntaan 1862 — walittiin, H. T. myös ymmärtäisi että Wiipurin walitsema kaupunti-hallinnon mies on kansallisuuden kannalta ikäänkuin pikkuisen etewämpi pääkaupunnin walitsemaa hallintonsa jäsentä.

*) Tämä sana oli erilaisilla kirjaimilla painettu jo Otawan alkuperäisessä kirjoituksessa (N:o 34). Mutta — arwaathan sen — ei H. T:n käännöksessä; muuten muka koto H. T:n laki tiedon saarnaamisen tarpeettomuus olisi käynnä towin silmiin riistäväksi.

Juutokauppoja.

Onsdagen den 30 instundande September kl. 10 f. m. försäljes medelst offentlig auktion å Punamäki hemman i Kerättilä by inom denne Jääskis socken, aflidno vice landtmätaren A. G. Spoofs till hans borgenärers förnöjande afträdde lösegendom, deribland fullständiga, väl wärdade instrumenter för landtmeteriet samt för justering af mått, mål och vigter. Jääskis, den 26 Augusti 1863.

(2) 2

L. J. Brander,
Kronolänsman.

Yksityisiä ilmoituksia.

Letzte

Abonnement N:o 12.

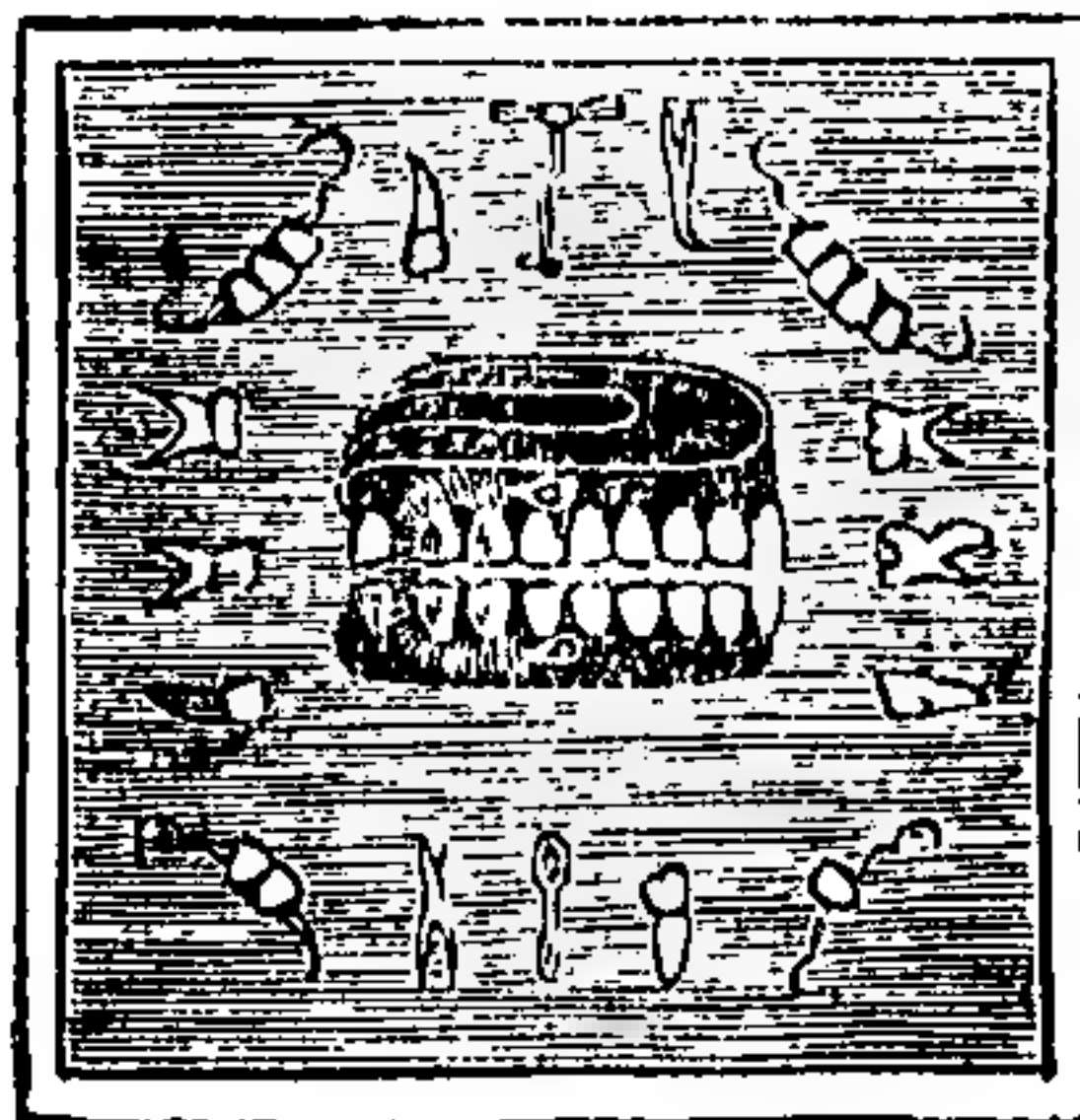
Ball im Vauxhall

am Mittwoch den 2 Septemb. 1863. Billette für Herren à 50 Kop. Sitt sind an der Kasse zu haben

Anfang 7 1/2 Uhr Abends.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst

G. Wild.

Af förekommen anledning blifwer min vistelse härstädes ännu tills den 3 September, hvilket jag har äran den wördade allmänheten tillkännagifwa, äfwen som att jag fortfarande emottager alla slags beställningar som till min branche hörer. Wiborg, Hôtel Åbo N:o 10.

Wilh. Stenwall
tandläkare från Helsingfors.

Da sich mein Aufenthalt hier, noch bis zum 3:ten September verzögert, mache ich es dem geehrten Publikum bekannt, daß ich noch während dieser Zeit alle Bestellungen annehme die zu meinem Fache gehören. Wiburg, Hotel Åbo N:o 10

Wilh. Stenwall,
Zahnarzt aus Helsingfors.

Linnesöm

emottages och förfärdigas med skyndsamhet och akurates uti Mottis arfvingars gård, byggningen till höger. Äfvensom Ekenäs handskar till salu.

Gaswerket.

De respective Gårdsägare och Hyresgäster, hvilka önska förse sina localer med gaslysning, behagade med det snaraste anmäla sig, på det alla anordningar innan den fula årstidens inträde må kunna utföras.

Priset är pr. fot 1 Mark för rörledning inom hus och 2 Mark för gaturörledning.

Om så önskas åtaga vi oss äfven hela anläggningen complet med lampor etc. för en bestämd summa.

Bandholtz & C:o.

Die geehrten Hauseigenthümer und Miether, welche ihre Localitäten mit Gaslicht zu versehen wünschen, werden gebeten, sich baldigst zu melden, um alle Aufträge vor Beginn der schlechten Jahreszeit ausführen zu können.

Preis ist 1 Mark pr. Fuß für Leitungen im Inneren der Häuser und 2 Mark pr. Fuß für Strassenleitungen.

Auf Verlangen übernehmen wir auch ganze Anlage complet mit Lampen etc. für eine bestimmte Summe.

Bandholtz & C:o.

Почтенных домовладельцев и жильцов, желающих иметь в квартирах своих газовое освещение, покорнейше просят объявить нижеподписавшемуся в возможной скорости о своем желании, дабы все распоряжения по сему предмету могли быть исполнены до наступления ненастного времени года.

Цена за трубы, проведенные в комнаты: 1 марка и на улицы 2 марки за каждый футъ. При томъ по

желанию мы беремъ на себя все устройство и проводку освещенія не исключая лампъ, по сходной цѣнѣ.

Бандгольцъ и К-о.

Ett års extra inbetalning till Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

I följd af Direktionens tillkännagifvande i landets tidningar får jag uppmana vederbörande försäkringshafvare i staden Wiborg och socknarne häromkring, att ofördröjligt och sednast den 14 September inbetala till under-tecknad ett års extra afgift, emedan, om sådant försummas, afgiften kommer att med 10 procents förhöjning infordras. Wiborg den 22 Augusti 1863.

C. G. Clouberg,

Agent för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Yhden vuoden lisä-maksu Kaupuntien Vleiseen Palowakuus-yhtyyteen Suomessa.

Tohtofunnan ilmoitusten mukaan maamme sanomalehtiissä saan minä lukea aivanomaista wakuuden omistajia Wiipurin kaupunnissa ja pitäjissä täällä ympäristössä, että wiipymättä ja viimeistään 14 p:nä Syyskuuta maksaisivat alajoitettulle yhden vuoden lisämaksun, koska, jos sellainen laimiin jäävi, maksu tulee 10 prosentin korotuksella waadittavaksi. Wiipurissa 22 p. Elokuuta 1863.

C. G. Clouberg,

Kaupuntien Vleiseen Palowakuus-yhtyyden Asiamies Suomessa.

Peruanska regeringens Guano-Depot i Tyskland.

Vi tillkännagifva härigenom, att priserne på **Guano** hos oss oförändrade äro, som följer:
B:co Mark 160 per 2000 ff:d brutto Hamburgsk vikt eller 20 centner, vid uppköp af 60,000 ff:d och derutöfver.

B:co Mark 174 per 2000 ff:d brutto Hamburgsk vikt eller 20 centner, vid uppköp af 2000 ff:d till 60,000 ff:d,

i säckar, att betalas per kontant, utan afdrag af tara, godvikt, afslag eller decort.

Hamburg i Augusti 1863.

(3) 1

Palmelukseen hakuawa.

En trädgårds-mästare som praktiserat å större lägenheter, är kunnig i jordbruk och bokföring önskar sig en dylik befattning eller ock att arrendera. Den härå fästet uppmärksamhet vore god och lemna svar å detta blads tryckeri.

Löndettn.

Den 28 Augusti kl. 10 på aftonen tillvaratogs en segel-slop vid Hieka som rätta egaren kan återfå af skräddaregesällen Berlun i Pynninens gård.

Wuokrataan.

Uthyes ett qvarter bestående af sju rum och alla nödvändiga uthus i gården N:o 67 inom före detta fästningen, och efterfrågas hos A. Hirn.

(3) 1

I undertecknads gård under N:o 52 inom fästningen härstädes, uthyes ifrån den 1 instundande Oktober dels större, dels mindre qvarter. Den eller de som härå reflektera behagade ju förr dess hellre anmäla sig å stället. Wiborg i Augusti 1863.

(3) 2

A. Motti.

Tvenne rum med eller utan möbler, jemte kök och nödiga uthus, stå ifrån 1 September detta år att hyras, hvarom närmare upplysningar meddelas i Kammarrådet Gripenbergs gård. Wiborg den 19 Augusti 1863

(3) 3

Muotawänä.

Gården N:o 120 i S:t Peterb. Först. i närheten af röda brunnen, hvarom närmare å stället.

Kartano N:o 120 Pietarporin eikaupunnissa punasen lähteen tienoilla. Tarfempia tietoja saadaan samassa paikassa.

(2) 1

J. D. Mutzenbecher Söner.

Engelskt Blekvatten till Blekning och uttagning af fläckar, förorsakade af vin, mögel, etc. från bomulls- och linnetyger finnes till salu å Apotheke i S:t Petersburgska förstaden.

(3) 2

Ett 6 1/2 octavs fortepiano för mycket billigt pris eller om så åstundas att hyras uti gården N:o 248 i S:t Petersburgska förstaden.

(3) 2

En trilla uppå Linealer hos Bagar

(3) 2

Wickman.

En ny ensittsig linealehäs, uti gården N:o 51 snedt emot Guvernörskansliet, hos Sadelmakaren

Otto Walin.

Muhtawänä

C. G. Cloubergin firjakaupassa:

Händernas och fötternas sjukdomar, tillförlitligaste medel att bota dem af Dr L. J. A. Venus. 60 penni.

Den nyttiga Breställaren för det enskilda och familjelifvet. Af P. L. Hoffman. 1 m. 20 penni.

Om Cirkulations- eller Wexelbruk i Sverige, lämpadt äfven för brukare af smärre jordlotter. Af E. Nonnen. 80 penni.

Betraktelser öfver Fodorodlingens vikt, med Beskrifning om odlingen af Rotfrukter och af Rotvor isynnerhet. Af E. Nonnen. 40 penni.

Om Rotodling. Utförlig beskrifning huru denna i 26 år med fördel idkats vid Degeberg och om försök som dermed skett på styfvare lerjord. Af E. Nonnen. 60 p. Om bästa sättet att odla Turnips. Diskussion i Londons farmers klubb 1855. Öfversatt af H. Nathhorst. 40 p.

Wiipurissa, M. M. Jilinafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 8 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:
Billiakuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikonttoreissa.

N:o 36.

Perjantaina 4 päivänä Syyskuuta.

1863.

Wiipurista.

Päivät koko tämän viikon ovat wetäneet wer-
toja paraimmille sydäntesän päivillen; semmoinen
lämpimä on wallinna, milt' ei helle. Uima-huo-
neet owatkin olleet täpö-täynnä.

— Ensi sunnuntaina walitaan kaupunti-seura-
kunnista luote-miehiä, antamaan seurakuntien puo-
lesta wastuuta jos mieli tekee lunastaa ne lisä-
huoneet, joita nykyinen täkäläisten ruotsalais ja
suomalais seurakuntien kirkkoherra on omalla kus-
tannuksellaan rakennuttanut pyppilään „apulaisia
warten.“ Tämän ohessa ei saada olla lummas-
tumatta miestä niitä papis apulaisia tulwaapi uin-
kosolta Wiipuriin että entiset pappilan rakennukset
eiwät heille riitä. Muualla, Mrkhihippafunnassa-
kin yleiseen walitetaan apulais-pappien puutetta,
ja näiden huoneet owat tyhjinä. Eikä täälläkään
nykyään ole munta kuin nimeksi 2 kirkkoherran apu-
laista. Toinen muka on koulun opettajana eikä
kuulu millään tavoin welwoittaneen olemaan
kirkkoherran apuna. — Tämän laiken pitäisi muis-
tuttaa kuinka tarpeellista olisi Wiipurisaki wi-
doin asettaa papis-wirat jille kannallen että apu-
laisista ei olisi niin suurta tarwista. — Kuinka
tarpeen olisi suomalaisen kirkkokuntamme jakaminen,
näkyi kyllä kirkkoherran nostajaisissaki wiimen.

— **Wilheen koulun** otetaan kaks kyyhää ta-
lonpojan lasta vapaa-oppilaaksi, joista koulun joh-
tounta tämän lehden taka-sivulla antaa ilmoituf-
sen, jota pyydämme kaupunnin sekä eikaupuntien
asukkaita lufemaan.

— **Waltiöpäiwä-mieheksi** Jääsen kihla-
funnassa on walittu Herastuomari Paajanen
Jääsen pitäjäästä. Siellä sanotaan k. howioi-
feuden tästä asiasta antama kiertokirje tulkituksi
niin että ei semmoiset tilan isännät, joita joka-
päiwäsessä puheessa sanotaan herroiksi, pääsneet
ollenkaan waaliin osalliseksi, ja seurakuntien walit-
semat walitsijat walitsivat keskuudestaan ta-
lonpoikais-säädyn edusmiehen, kihlakunnalta.

Wiipurin käwelys-paikoista.

Wanhastaan on Wiipurin ensimmäinen käwelys-
paikka ollut ja vieläkin on se pitkä n. k. Turun
jilta. Ilman ollessa kauniina on näkynyt ja vielä-
kin aina nähdään käweliä, sekä miehiä että nai-
sia, tällä jillalla. Myös huonoilla ilmoilla näh-
dään käweliä, jotka terweytensä wuoksi askeleil-
laan ahkerasti mittaawat jillan pituutta ja waan
ankarin kuuro-sade woi poistaa heidät jillasta.
Pyhä-päiwinä on se palveluswäen raffain kohtaus-
ja käwelys-paikka. Sillan lifeistä puutarhaa Ter-
waniemellä eiwät kaupuntilaiset pidä niin suuressa
arwossa, sillä melkein aina se on tyhjä ja waan

muutamina iltoina, herra Spohr'in taiturineen soit-
taessa, on siellä käweliä. Samanlainen on Ani-
nan puutarhan Pietarin lopotissa kohtalo, sillä tässä
puutarhassa käwelee waan wälistä joku sotija taikka
joku sotijan kiefaillewa, ja ainoasti kokko-iltoina
taikka jonkun leikki-tulittelian konstinä näyttäessä
on tässä puutarhassa elämä, oikea itämainen elä-
mä. Kaupunti uhraa ja on uhrannut näihin puu-
tarhoihinsa rahoja paljon ja kuitenni eiwät kau-
puntilaiset niissä useasti käweliä. Synt tähän lie-
newät monenlaiset. Ennen kaikkea luulemme pai-
nawimman syyn olewan että puutarhat owat huo-
nossa tilassa ja ei hoideta niinkuin woiisi waatia,
sillä tarkemmin tutkisteltuaan hawaitaan puutar-
hoissa ei olleen aikoja sitte jonkun tarhurin hywä-
telewää fättä — tiet owat karhittamattomat, lufat
kaswawat korjausetta, rikka-ruohot saawat wapaasti
kukoistaa, — heiniä waan pidetään huolta ja
luonnollista se on, sillä siitä tulee joku tulo ja
woitto — kaupunnille (!?). Walitus-wirjia wei-
sataan myöskin niiden rawintoloista. Wälistä ei
saada mitä tahdotaan, wälistä taas saadaan, mutta
kyllä kulkaro saa silloin karsia. Se onkin luon-
nollinen asia, sillä kummoinen tarha on semmoinen
on sen rawintolakin. Muuten täytyy rawintoloi-
den isännät jollakulla tavalla hankkia itselleen tu-
loja ja heidän täytyy ottaa kalliita hintoja tawa-
roistansa saadakseen joku woitto ja sillä sekä elääk-
seen että maksaaakseen arrenti-hintojaan kaupun-
nille. Toiselta puolelta katsoen woiiswat hinnat
olla kohtuulliset, enemmin wieraita rawintoloissa
käwisi silloin. Ainoa paikka, jossa kaupuntilaiset
käwät useasti, on Wokshalli Meitsyniemellä. Tääl-
lä pidetään kahdesti wiikossa tanssia, ja näissä
käy hywin ahkerasti sekä kaupuntilaisia että täällä
asuvia itämaisia wieraita. Täälläkin on puutar-
ha, waikka vielä pieni, mutta toiwomme on että
ajan pitkään tämä tarhanen laajenee, anastaa noi-
den wieressä olewien kaalimaiden tilan ja sillä ta-
woin kaswaa melkoiseksi tarhaksi. Eitä se tulisi
kauniiksi tarkoituksensa täyttäväksi woimme toiwoa
isännän taidosta ja launeus-tunnosta.

Kaupunnin ulkopuolella on puutarha, koko Suo-
messä ja ulkomaissakin tunnettu — Wanhä Wii-
puri. Mutta siitä ei kaupunti woi ylpeillä, sillä
se on yffityisen, ja siellä ei woi joka päiwä käy-
kädä, sillä jinne on ensin pitkä matka ja toiseksi
kuluu kokonainen päiwä puutarhaa ja sen kaikkia
kauneuksia katsellaakseen.

Nämät owat kaupunnin nykyiset käwelyspaikat
ja näistä on nyt jilta kaupuntilaisten enimmän
käyttämä. Tulowaisuudessa kaupuntilaiset saawat
vielä toisen siitä ehdotellusta esplanadista, mutta
jos se tulee ottomaan woittoa jiltä on tulewa
aika näyttävä. Jos se pidetään samassa hoidossa

kuin kaupunuin molemmat tarhat nyt, niin tulee sen kohtalo samaksi kuin niiden ja kaupuntilaiset saavat niinkuin ennen tyytyä vanhaan siltaansa. Toivokaamme kuitenkin että asiat luonnoistuvat paremmiksi ja että kaupuntilaisilla on tulevaisuudessa enemmän fun ystä paikka, jossa saavat kävellä ja kesän helteessä nauttia puiden viherjäisyydestä ja raitista ilmaa.

R. Wilffa.

Tunnettu kuvaus.

(Lähdetetty.)

Oli kaupan lytkettyinä,
Wangittuna vanha lapsi,
Kapalossa kasvatettu,
Kätkettyinä kätkeyssä.
Senpä synttä sukumme,
Tuskin waltawanhempamme,
Tietänohöt tiismallehen,
Wisimmästi wirkkaella.

Wihaksi jo pisti viimein,
Pojan olla partasuuna,
Lapsen waiwasen wa'ussa,
Toisen tuu'iteltawana:
Poika pyysi pulsteasti,
Wakahasti vanha lapsi,
Kätkeystä pois kätkeä,
Päästä' irti pälfähästä,
Tekemähän työnsä itse,
Ajamahan sa asiat.

Silloin katsoi karsahasti,
Nurissilmin nulkahutti,
Kierossilmin kiekahutti,
Tuo ku tuolilla tojotti,
Pöyhkeänä pöydän päässä.
Käski suunsa sulkemahan,
Vitämähän fielen fiini,
Runnes kieli karkeniä,
Jäsenensä jäykistyä.
Jossus vielä jorkahutti,
Wihapäässä wimmattuna:
„Allös sie sinä ifänä,
Kuuna kullan walkeana,
Pojes kähkö kätkeystä,
Päästö irti pälfähästä.”

Pojan näitä nähtyänsä
Silmin, forwin kuultuansa,
Eipä uni uuvuttanut,
Torffu tuutuhun tupannut;
Poika pyrki ponnisteli,
Rinnusteli, reutoeli,
Sai siitehen siirtäneeksi,
Suunsa e'estä surwanneeksi.
Kohta äänensä korotti,
Wakahasti wastaeli:
„Kapalossa mies ei kaswa,
Ifänä isoksi pääse,
Kun on köytetty kowasti,
Käärretty kapalo-wyöllä.
Jo olen wirunna wiikon,
Kapalossa ollut kaupan,
Mit' ois päästä' astumahan,
Sekä itse istumahan,
Istomille istumille,
Laajemmille lawitsoille.”

Nytpä kulkui kauvemmassi
Pojan yritys, ylemmä,
Korwihin korkeenki miehen,
Miehen kuulun kuultamaksi.
Kuultuansa kuulu miesi,
Itse-waltias Ifäntä,
Hartahasti hallitsia,
Buhuman pojan tosia,
Kapalossa kulkuttaman,

Kaskei lapsen lattialle,
Päästi pojan pälfähästä;
Sanoen sanalla tällä,
Läusui tuolla lausehella:
„Tee nyt työtä jonka jaksat,
Kuhun kynsiksi kyennet,
Mifana ala-ifäisnä,
Ifännäksi o'ottaeissa. —
Wuosi kun jätät jällelle,
Kasikymmentä kulutat,
Sillon on ifäsi sulle
Lailisiksi laskeutawa;
Olet työsi toimittawa,
Itse ajawa asiat.” —

Mouse nyt norea poika,
Karkoa Kalewan heimo,
Heimo wanhan Wäinämöisen,
Heimo itsen Ilmarisen,
Kun wiruit wa'ussa wiikon,
Säilyit kaupan kätkeyssä,
Käy nyt käsin karkkähämin,
Uro-toihin urhakaammin —
Käy nyt suorin ketsi tieiä,
Waike' ois neulojen neniä,
Tahi tappuran teriä;
Wäännä pois tuo wäärä silmä,
Kiero silmä kiekahduta,
Suuresta salituwasta,
Pöydän päästä pöyhkimästä.
Tuo läheta Länneemmäksi,
Poikki meren poikemaksi,
Sielt' on tullut, sinne menköön;
Sielt' on isänsä asunut,
Elänyt emonsa vanha.

D. B—g.

Kaban himo.

(Satte n. roon 33.)

7:mäs Kohtaus.

Pori (perältä, hän kantaan nahka-kontin kädessänsä, kohta hänen perästänsä Juhana). Ihaksinen (owessa oikealla kädellä).

Pori. Kas niin, alkaa pimetä, ei ole mitään aikaa mänettää.

Juhana (perältä, kantaan kassi sytytettyä kynttilää jotka hän panee pöydälle). Armollinen rouwa kysyy kääkekö Herra Arkitehti jottaan?

Pori (irwistäen itseeseen). Hml (äänessä). En, paljon kiitosia, minä en woi oikeen hywin, minä täyn mafaamaan, (palwella menee). Paikalla työhön! (istutisse pöytäan). Oli hywa että muistui tämän wanhan nahka-kontin (ottaa ylös raha-tulun). Ah! ne oikeen tarttuvat formihini fiini, on waikea todella jättää ne (panee setelit kontin pohjaan). Kas tässä muutamia wanhoja waatteita, (ottaa taakustansa waate-räpäleitä, jotka hän panee setelien päälle konttiin), pelkkiä repaleita, oiwallista kerjääjälle (nousee ylös, menee kaappiin ja ottaa sieltä muutamia leipä-palan, jonka panee konttiin waatteiden päälle). Sitte nämät leipä-palaiset, laupiuden lahjoja (panee kontin fiini). Kas niin, nyt on kaikki walmiina; ei kukaan woi aawistaa'kaan, että tässä löytyy niin paljon rahoja. — — — Ah, todella minun täytyy ilmoittaa armolliselle rouwalle minun lähtöäni ja kiittää hywästä asunnostani, muuten woihi hän muka luulla minun karanneen tieheni rahoineen päiwineen, ja kuinka sitte käwisi sukulaisuuden kanssa. Enkä minä juuri woi heittää tyttö-raukkaa ilman mitäkään (panee kontin tuolille taakseen. istutisse pöytäan ja kirjoittaa).

(Ihaksinen tulee oikealta kädeltä, kengät kädessänsä, hän hiipii hiljasteen yli teaterin sille tuolille, missä kontti on ja tarttuu siihen fiini. Pori liikahtaisse, Ihaksinen jättää wifkaasti saatiinsa ja kumpii alas tuolin taakse).

Pori. Mikä kummallinen tuoka minua waiwaa, (joutuen) minun täytyy fiirehtiä! (kirjoittaa vielä).

(Thakssinen pistää kätensä fonttiin, ottaa setelit, pistää ne taskuunsa, hiipii sitte perälle, panee kengät jalkahansa ja aivaa perä-oven ikään-kun olisi ulkosta tulewa).

Pori (joka sil'aitaa on pannut firjeen sinetillä kiini). Kas niin (kääntäiksee wilkkaasti ympäri kuultua ovia awat-taman). Ken siellä on?

Thakssinen (tawalliseesä äänessä, waan kuitenk'unnäht-tämä riitaa joka hänen sydämesänsä taistelee). Oh, minä waan, rafas appiseni, minusta oli hywin ikävä kapakas ja senwuoksi tulii tänne.

Pori (tarttuu pifaisesti fonttiin). Mitä sinä tahdot?

Thakssinen. Kuulkaapa nyt, Pori! minä olen ikään kun saanut ajatusten päähäni, he ovat oi-feat juopot nuo towerit siellä alhaalla, niin Su-mala ties' lieneeköhän rahojen jakaminen ihan hy-wää.

Pori. Todella, sitäkö luulet.

Thakssinen. Niin kyllä Pori, ja eikä sitä tu-lekkaan niin paljo joka osalle, mutta jos sitä was-toin ottaimme puolet molemmat, niin voisimme elää iloisia päiviä aina.

Pori (itseeseen). Kuinka on hänestä pääseminen! (äänessä) Ha, ha, ha! ei sinulla olekkaan niin wää-rin siinä asiassa, ei ollenkaan; kuuleppa Thakssinen, tule huomen aamuna warhain luokseni, niin ja'am-me rahat keskenämme.

Thakssinen. Kyllä; oletko semmoinen?

Pori. Mitä sanot?

Thakssinen. Että kyllä ymmärrän asiaan, sinä matkustat tiehesi ja petät minut yhähywin kun nuo toisetkin.

Pori. Hal

Thakssinen. Sinä olet wietelnut meidät kaikki työstämme pois ja tehnyt meidät kuleksioiksi, sinä olet saattanut meidät uetomaan että kaikilla ihmi-sillä pitäisi olla yhden werran ja kuitenkin tahdot sinä, näet, vähemmin kun joku toinen jakaa omai-suutta. Hyi hitto, wimmoinen fatala mies sinä olet, Pori!

Pori (siiruaasti, menee oikealle ruoelle teatteria). Mi-tä minun on sinun kanssasi tekemistä! tahdotko että huudan tänne ihmisiä jotka wieskuovat sinut ulos?

Thakssinen. Hoh, kaska sanot sydämesi aja-tukset, niin sanon minä minunkin. Minä en huoli noista rahoista, kyllä me voimme elää ilman nii-täkin, mutta Pori ei saa pakoittaa mamseli An-naa naimaan luutnanttia; Pori ei saa tappaa omaa tytärtänsä!

Pori (samalla taroin). Se ei ole sinun asiast, sanon minä.

Thakssinen. Jos Pori tahdeo beittää naimiset sillensä, niin ei Perin tarvitse konnaan enempää kuulla sanaa minulta eikä temeriltakaan, ja saapi itse hoitaa rahojansa miten waan lystää.

Pori. Ahah, tahdotko opettaa minua lakia tun-temaan, lurjus!

Thakssinen. (kewimmasa janteuksesä). Kawata it-seäsi Pori! monen anferiaan olen nähnyt liukaa-telewan yhtä hywästi kun sinäkin, mutta nahlanja on kuitenni wiimisiällä riippunut aidan-seipäähä.

Pori (raiwiesaan). Mene tiehesi tabi — — —

Thakssinen (ottaa setelit ja pistää ne sellänsä takana). Wiimisen kerran Pori, wapaustatteko tyttärenne wai-ei?

Pori (sentillään). En.

Thakssinen (joka hiljastseen on astunut pöydälle, panee setelit kyntilä-tuleen, ne syttywät tuleen. Kaataa hywin harmaan). Wai niin, Pori ei tahdo. (noottaa palawat paperit ilmaan). No luokaa silmänne tannel nytpä Pori taitaa herätä häntä onnettomaksi tekemästä! (wiskaa palawat paperi-palaiset Perin jalkoihin).

Pori. Mitä tää on? (nyhtää waatteet fontistaansa ja huutaa pelästyksensä kun ei löydä rahojansa). Ah! mi-nun rahani! (wiskaitsee paperien yti, jotka samassa hiil-tywät). Minun rahani!

Thakssinen (kewin liikutettuna). Tuossa ne owat, jaa! (astuu Porin luokse). Pori! (wimmastuen, nähdesään Porin tuokan). Mitä minä olen tehnyt! (juoksee ulos owesta).

Pori (polwillaan, repii kassillansa ympäri tuhkaa). Mi-nun rahani! (ryöpsähtää ylös) Thakssinen! — — — minun rahani! (juoksee hänen perästänsä).

(Wiutama heitti hiljaa, sitte kuullaan huutoja ulkopuolella).

8:sas Kohtaus.

Juhana (perältä). Sittenmin monta palweltaa, jotka kulettawat Thakssisen kerallansa. Sitten rouwa Haafuna ja Emilo.

Juhana. Hän on waras, sanon minä teille, hän on warmaanlin ollut täällä ennen warasta-masaa.

Thakssinen (pyrkii päästä irti). Kaakekaa minua! — — — kaakekaa minua! minä efsyin, antakaa minun mennä! — — —

Rouwa Haafuna (perältä). Mitä jyskäminen täällä on?

Juhana. Armollinen rouwa, me olemme otta-neet tämän miehen kiini suuressa salissa, hän oli warmaan tullut tänne warastamaan.

Rouwa Haafuna (itseeseen). Hän on?

Emilo. Toispa olla monta warasta, sillä yski ryöpsähti minun siurteni rappuiissa.

Rouwa Haafuna (itseeseen). Tuumani owat onnistuneet!

9:sas Kohtaus.

Anna (perältä). Rouwa Haafuna. Emilo.

Thakssinen. Juhana. Palwelioita.

Anna (tuntee Thakssisen). Ah, minun Jumalani!

Juhana. Kaakeeko armollinen rouwa hafemaan poliisia tänne?

Anna (juoksee eteen). Ei, ei! minä tunnen hänet, hän on wiaton.

Rouwa Haafuna (rutistaa kowasti Annan kättä). Te ette tunne häntä! — (palwelioille:) Antakaa oikeu-den käydä käymiansä!

Est-riippu lankee.

(Jatt.)

Sitä tätä.

Suometar n:ösaan 68 penää „himeät" syhtöf-sensä Otawaa eli, miten nyt selwästi sanoo, ala'fir-joittainutta vastaan ylyttämifestä „kapinaan tabi muhun wäkimaltaan." Tämä penäys tosin tapah-tuu (joten syhtöskin) epäselwästi ja luifertelemalla; waan waikaa on kuitenki sitä E:ren firjoituusta muu-na pitää. Tyydymmä siis mielellämme siihen ja suomma E:relle, ku ei ehkä aawista'gaan mitä pahaa Hän jo syhtöksillänsä on woinna aikoin saada, an-teeksi että Hän, „laittomuuteen" suuttuneena, ei ole malttanut mieltä että wastustajoillansaki woipi olla turmaa — la'illisuudessa, joka yleiseen ei lie, waik-ka kansallis asian suhteen, maaesamme heikko.

H. K. K.

Kuulutuksia.

Jemlikt Magistratens derom i dag vidtagne beslut var-der Löitnantskan Julie Eleonore Osipoff, hvilken afvikit orten utan att kändt är hvarest hon vistas, härmedelst uppmanad att personligen eller genom Ombud inom tre månader härletter sig härstädes infinna, för att afgifva genmäle till Handlanden Fredrik Richards utförda påstå-ende att i albetalning å sin hos Löitnantskan Osipoff egande fordran tvåtusens tvåhundra sem rubel 88 kopek silfver så omhändertaga särskild till Handlanden Richardt pantförskrifven egendom: Och erinras fru Osipoff att ärendet derest hon uteblifver, skall utan hennes hörande afgöras. Wiborgs Rådhus, den 13 Augusti 1863.

Ex officio

Fred. Wilh. Poppius.

Yksityisiä ilmoituksia.

Vauxhall.

Sonntag den 6:ten September 1863.

HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair-Chor. Herrn zahlen 25 Sp. Sr. M., Damen 10 Sp. Sr. — Damen in Begleitung von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7½ Uhr Abends.
Um 10 Uhr fängt der Ball an.

S. Wild.

Kun Wilken kouluun nyt tulee otettavaksi kaksi vapaa-oppilasta joiille koulu kustantaa asunnon, ruu'an, vaatteen ja kirjain, niin kehoitetaan niitä jotka haluavat ottaa nämät lapset huostaansa ilmoittamaan itsensä koulun johtajan, magister Molanderin luona, mitä pikemmin sitä parempi, saadaksensa tietää ehdot tarkemmin.

(2) 1 Koulun johtajunta.

Sörryvene Pontus

lähtee sunnuntaina 6 p. Syysk. Wiipurista Uuraasen kello 6 aamup. sekä Uuraasta Wiipuriin kello 8 aamup., tehdön samana päivänä j kello 3 iltap.huvi-matkan Uuraasen.
Hackman ja Rumpu.

Ångslupen Pontus

avgår söndagen den 6 September ifrån Wiborg till Trångsund kl. 6 f. m. ifrån Trångsund till Wiborg kl. 8 fm. och gör dessutom samma dag kl. 3 eft. en lusttur till Trångsund.

Hackman & Co.

ВИНТОВАЯ ШЛЮКА ПОНТУСЪ

ходить въ Воскресение 6-го Сентября изъ Выборга въ Транзунтъ въ 6 ч. утра, изъ Транзунта въ Выборгъ въ 8 час. утра, и дѣлаетъ сверхъ того, въ тотъ же день въ 3 ч. по полудни, поѣздку въ Транзунтъ.

Гакманъ и К-о.

Zum Namensfeste Seiner Majestät des Kaiser

ALEXANDER II.

Freitag den 11:ten September 1863

GROSSER BALL im VAUXHALL

mit Feuerwerk, Illumination, und Dekorirung des Saales mit Guirlanden.

Eutree für Herrn 50 kop. Silber, für Damen 25 kop. und Kinder 10 kop. Silber.

Um freundlichen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Wuokrataan.

Uthyres genast en bodlokal i Pet. Sopotoffs arfv. gård N:o 37 i f. d. fästningen; närmare underrättelse lemnar T. Tulander.

Въ домѣ наследниковъ П. Сопетова подъ № 37-мъ отдается въ наемъ лавка; подробности узнать можно у Т. Туландера.

Nu genast 2:ne rum i gården N:o 41 inom fästningen invid Svenska kyrkan. Närmare underrättelser lemnas å stället, då inhysningsgumman "Lisa" efterfrågas.

Nyt heti kaksi kammaria kartanossa N:o 41 Ruetsinlinnien tienoilla kaupungissa. Tietoa annetaan paikalla käteväis eufoita "Lisa".

Отдаются въ наемъ три небольшихъ комнаты съ кухней, въ городѣ, въ Домѣ Комелова № 89.

(3) 1

Uthyres ett qvarter bestående af sju rum och alla nödvändiga uthus i gården N:o 67 inom före detta fästningen, och efterfrågas hos A. Hirn.

(3) 2

I undertecknads gård under N:o 52 inom fästningen härstädes, uthyres ifrån den 1 instundande Oktober dels större, dels mindre qvarter. Den eller de som härå reflektera behagade ju förr dess hellre anmäla sig å stället. Wiborg i Augusti 1863.

(3) 3

A. Motti.

Myötläänä.

2:ne Fortepiano, en häst och åkdon i Kollegi-Assessoren Mottis gård N:o 52 inom fästningen.

(2) 1

En nära fem år gammal och efter sex veckor bärande Ko för 200 mark å Kommendantshuset hos Feldfebeln Simen Wasilieff.

Engelskt Blekvatten till Blekning och uttagning af fläckar, fororsakade af vin, mögel, etc. från bomulls- och linnetyger finnes till salu å Apoteket i St Petersburgska förstaden.

(3) 3

Ett 6½ octavs fortepiano för mycket billigt pris eller om så åstundas att hyras uti gården N:o 248 i St Petersburgska förstaden

(3) 3

En trilla uppå Linealer hos Bagar

(3) 3

Wickman

Ångslupen PONTUS

kommer ifrån Måndagen den 7 September att afgå ifrån Wiborg till Trångsund kl. 8 f. m., kl. 1 middagstiden och kl. 4 eft. m., från Trångsund till Wiborg kl. 9½ f. m. kl. 2½ och 6 eft. m.

Hackman & Co.

Sörryvene Pontus

tulee Maanantaista 7:neistä pöytä Syyskuuta alkain lähtemään Wiipurista Uuraasen kello 8 aamup., 1 puolipäivänä ja kello 4 iltapuolella; sekä Uuraasta Wiipuriin kello 9½ aamup ja kello 2½ ja 6 iltapuolella.

Hackman ja Rumpu.

ВИНТОВАЯ ШЛЮКА ПОНТУСЪ

будетъ ходить, начиная съ понедѣльника 26-го Августа (7 Сентября) изъ Выборга въ Транзунтъ въ 8 ч. утра, въ 1 ч. въ полдень и въ 4 ч. по полудни; а изъ Транзунта въ Выборгъ въ 9½ ч. утра и въ 2½ и 6 ч. по полудни.

Гакманъ и К-о.

Wiipurissa, M. A. Illiatusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. P. Palmgrén.

Öifätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 36.

Nouju-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Wiifon päiwät on jo taas kaupuntimme elämän meno näyttänyt kotoisemmalle ja rattosammalle kuin edesmenneinä wiikkoina. Koulut ovat taas alkaneet syyslukukautensa. Tähän asti nähtiin kaduillamme ja muissa julkisissa tiloissa enimmäkseen uniwormuja ja muuta idänpuolen kirjawaa wäkeä; nyt on koulu-nuoriso ja monet maalta kesailemasta muuttaneita pereitä tuottaneet omistuisen tutumman eloisuuden. Idänpuolen loistawaa wäkeä on tosin vielä kyllä, waan kuitenkintuntuu jo Wiipuri taas Wiipurille. Mutta kuinka koriaaksi Wiipuri tulee tämän wiifon lopulla — sitä osaa tuskin kukaan vielä arvata, lukematta meidän juhla-komiteaa, jolla nyt lienee kyllä telemistä sen asian kansia. Oleisempänä puheenaineena kuullaan nyt waan pian kaikkisissa tiloissa H. M. Reisarin tänne tulo, jonka sanotaan tapahtuvan ensi sunnuntain aamuna 13 p. t. k. — Maanantaina 14 p. taitaa höyrylaiva Wiborg tehdä erityis-matkan täältä Helsinkiin, jonne, paitti waltiopäiwä-miehiä, matkustaa luultawasti paljo „suokawieraita" waltiopäiwien awajaisille. — Ilman laatu kestää yhä erinomaisesti kauniina ja totisesti kesaifena.

— Tärppätiini-tehdas Kananojalla Wiipurin pitäjää kuuluu palaneen pari wiikkoa sitte.

— **Päiwätär**, Wiikko-sanomia Helsingistä (N:o 1) tuli näkyyiin ja näytiksi viime postilla Helsingfors Dagbladın mukana. Lehti on kaunis ja komeia päältä nähden, yhtä suuri kuin H. Dagbl., painettu latinaijilla kirjaimilla. Sisältö on waihettelewainen, fieli kaunistä, siwistynyttä suomea. Näyttönumerossa löytyvät kirjoitukset ovat nimiltään seuraawaiset: Nyky-ajan toivoista ja wautimuksesta; — Pari sanaa wanhasa afiasa; — Suomi waltakielenä (H. Dagbladista); — Juhrenin kosto (suomennos — kaunokirjallisuutta). Näitä paitse on vielä kirjoituksia pää-nimityksillä Helsingistä, Maaseuduilta, Ulkomaalta, Seka-sanomia ja lopuksi Yhtiyisiä ilmoituksia (nämätki kaikki suomeksi). — Me toivotamme terwetulleeksi ja onnelliseksi sanarikiksi tätä Päiwätärtä, jota nyt on komein lehti koto meidän maassa. Me kehoitamme lukijoitamme tilaamaan nyt jo täksi wuodeksi Päiwätärtä, etenki aikakauden tärkeyden suhteen. Hinta on vuoden loppuun asti maaseuduilla 2 markkaa.

Porwariston edusmies-waalista.

Niinkuin tietty tapahtui mainittu waali 5 p. elof. Edusmiehiksi walittiin h:ra kauppaneuvos Fr. Hackman ja herra pormestari Örn. Waalin päätettyä ilmoittivat kaupunnin käsityömestarit tyytymättömyydestä waaliin, niinkuin sanotaan, ja ovat nyt laillisessa järjestyksessä tehneet sen, pyytäen herra pormestari Örnä pois esimiehyhdestä ja jonkun omistaa hänen sjaansa. Asia on mielestämme hywin kummallinen, koska tietäksemme käsityöläis-porwaristossa ei löydy edusmieheksi sopiwaa ainoatakaan. Sa-

namme woipi lufijasta olla liiallista, mutta me olemme itsellemme tehneet luettelon kaifista kaupuntimme käsityöläis-porwareista ja niiden joukossa emme löytäneet ketään siihen sopiwaa. Kyllä paritai kolme woisi edusmieheksi keltata, mutta jos niiltä waaditaan kaiffia sitä mikä on semmoisilta waadittawa niin tähtyy hylätä heitäkin. Ennen kaiffia waaditaan semmoiselta totista isänmaan rakkautta, tarkistuminen yhteisen, ei omien etujensa edistämiseen. Sitte että hän tuntee ja tietää säätynsä welwollisuuksia ja oikeuksia, että hänellä on keltwä ja järjellinen päättämys, yhdistettynä tahoon ja woimaan oppimaan niiden kysymysten, jotka waltiopäiwillä hänen eteen tulewat, tunteminen. Sanalla sanoen, hänellä pitää oleman rehellisiä, kunnollisia omaisuuksia, tietoja ja uskottawa toteen näyte. Kauno-puhelija hän ei tarwitse olla, sillä me emme ole tottuneet korigitelemisiin ja meitä wakuutetaan waan keltwällä ja asian suoraan sanowilla todistuksilla. Mainittuja edusmiehen omaisuuksia waadinme waltiopäiwä-miehellä ja mielestämme ei käsityöläis-porwaristossamme ole ainoatakaan, jolla mainittuja edusmiehen omaisuuksia yhdessä olisi. Asia on kyllä walitettawaa. Dutoa woipi asia kummastuttaa, kun ei tunne eikä tiedä millä siwistykseen kannalla käsityöläis-porwaristomme viimeisinä aikoina on ollut. Hywin harwat niistä ovat saaneet nauttia koulu-opetusta ja siwistämää kaskwatuista ja mestariksi päästyään on heillä ollut toista ajattelemista kuin itsensä tarpeellisuusmissa kansalais-tieteisiä harjoittaminen. — Niin kuin sanottu woisi mahdollisesti löytyä kaffi tai kolme käsityöläis-porwaria sopiwa edusmieheksi, mutta lopuksi tahdomme vielä sanoa, ett'ei niilläkään ole kaiffia edusmiehen omaisuuksia, joita waltiopäiwä-miehellä pitää oleman ja toista on olla porwariston edusmiehenä waltiopäiwillä, toista taas raastuwasja tuumitella ja wäitellä.

R. Wilka.

Wietteitä uudesta kirjoitus-tawasta.

(Kähetetty.)

Lieneekö warjin turhaksi katsottu, wai tahtone-watko „syrjä-sensuurit" sitäkin wiimyyttää; ei muka liene aika vielä tullut, „se sopiwa aika," jota kaikkisja suomalaisuutta kaskewissa weikeissä meillä aina pari eli kolme wuosisataa odotellaan ennen kuin hirwitään kokeakaan, jos kuinka helppo sen aikoin saaminen olisi.

Wakia olisi uskoa, että se olisi warjin turhaks katsottu koto uusi kirjoitus-tapa. Ei! jo olenkin wäärässä; mutta, suokaa anteeksi! Johan toden-totta löytyykin ufiampia kirjoja, uuteen tapaan painuita; ei se sitten olekkaan warjin turhaksi katsottu, ei, alku siin' on tehty ja hywä. — Mutta mitäs nyt odotellaan, koska ovat niin harwat, jotka tunteewat koto yriytystä. Raskain paino tässä afiasa taitaa lanketa jos ainoalle keltaamattomalle itselleen; waan löytyy, kenties, siihen pieniä syitä paljonkin. — Ois keltin hywin ankara asia, jos sa-

Waltiopäivämiesten waalit. Porwariston edusmieheksi Jyväskylän kaupunnissa on valittu pormestari J. Frank; Sortavalan kaupunnissa kauppias Edward Boehm ja Rauman kaupunnissa konsuli S. J. Wessander. Oulussa on konsuli Bergbomin jään valittu pormestari C. G. Bergstedt ja Turussa kauppaneuvos Julinin jään muurari-wanhin S. Träskelin. — Talonpojan säädyen edusmieheksi on valittu: Raseporin itäisessä kihlakunnassa rusthollari Fred. Simolin Kyrkölä-tin pitäjästä; Korsbolman eteläisessä kihlak. tilan-haltia R. H. Hagman; Olsin Satakunnan yläisessä kihlak. talossinen August Mäki-Weska; Rajaa-

nin fihlaf. talollinen Lauri Määttä Rukmonien pitäjältä; Kälisalmen kirkkikassassa fihlaf. talollinen Lauri Tiainen Parikkalasta; Jisalmen fihlaf. kirkonmiehes Pekka Rumpulainen Jisalmeästä; Remin fihlaf. talollinen P. A. Mkola Jistä; Wiikön ja Halikon alifessa fihlaf. tilanhaltia Robert Stenroth Remiön pitäjältä; Alla Satafunnan fihlaf. J. Simula Kolemäen pitäjältä; Keskisen Pohjanmaan ylfessa fihlaf. talollinen J. Slotte Koffolan pitäjältä.

Erään tuomarikunnan waalista Itä-Suomesa (luultawasti Kälisalmen puolessa) kertoo „Tapi“ seuraawaista: Walitsija miesten joukossa oli, pitäjäänsä puolesta walitsiaksi walittu eräs, joka oli jäsenenä jo waliofunnassa ja siellä näytti kelloisuusutensa, ollen etewimpää talonpoijistamme sekä tiedolta että mieleltä ja fieleltä, jonka wuoffi kaikki ymmärtäwäisimmät luuliwat ja toiwoiwat häntä walittawan waltio-päiwillekin, warfinkin tällä kertaa kuin on enimmäkseen samat fysymykset kuin silloinkin, joita siis oli jo tullut ajattelemaan useammaltakin puolen; mutta mitenkäs käwi? Kaksi miestä kyllä huutiwat tätä, mutta eräs kolmas, jonka pitäjäässä oli enimmäen manttaalia talonpoikain haltussa, huuti toista ja se pääsi tämän yhden miehen huudolla. Ne toiset oliwat ruwenneet sitte moittimaan tätä, kuin ei hänkin huutanut sitä waliofunnassa ollutta miestä, waan tämä oli wastannut: „Hulluthan tefin olitte, kuin sitä huusitte, sillä tämä toissa talwena waliofunnassa esitteli uutta aita-lakia ja koti-wiinan polttoa pois, ja wielä kummempata kuin tahto meidän pojat sotamiehiksi. Jos se olis nytkin päässyt, niin se olis meidät itsemmekin saattanut orjiksi. Kaikki ne semmoiset asiat pitää olla entisellään!”

— **Selsingistä.** Waltiopäiwien awaaminen ja Keisan vastaanottaminen owat antaneet Helsingillä paljon miettimistä, waan tähän saakka ei ole vielä wisittä tietoa kuinka ne päiwät oikein tulewat wietettäwiksi. Muutamit tahtowat laittaa isot tanssit, toiset taas katsowat sen mietteen liian kalliiksi näinä köyhinä aikoina, ja toisaan semmoisia pitoja ei pidetä wähällä rahalla. Ensiksi mainittuun tahtoi-puolueesen kuuluwat kaikki ne, joilla on liian paljo rahaa, toiseen kaikki köyhät ja ymmärtäwäiset.

Wiikon uutisiin kuuluu myös se kummallinen ja merkillinen tapaus, että Päiwätär tällä numerolla ottaa olonsa. Rehelliellä mielellä ja awonaisella wiisirillä sanoo hän tällä lailla wanhemille towe-
rillensa „hywää päiwää.” (Päiwätär.)

Förteckning öfver qvarliggande bref wid Wiborgs Postkontor för Juli och Augusti Månader innevarande år.

Recommenderade:

H. Розенфельду, 10 коп. серебромъ; H. Гороху, съ Паспортомъ; H. Лезскъ, съ передачею; M. Михайлову, два Рубля; H. Петрову страховое; H. Яковлеву съ передачею; M. Семенову; H. Кузнецову, 25 Рублей; Фотографу К. Нитчу; Подрячку Байкову, B. Безарабской, 1 Рубль 20 коп.; A. Каренкому; A. Судакъ, два рубли; B. Пузынниой, Рублей; C. Alsthan, rekommend.; Härads höfdinskan A. M. Stråhlman 25 Mark; A. Kohn, 20 Rubel Silver.

Retournerade orekommenderade:

H. Мармону, страховую; A. Симову P. Качпемо; H. Закревскому; E. Райзеру; Лазаревихъ;

Orecommenderade:

A. Стабеусу; A. Ruynänen; E. Сухтеленъ; H. Пенковой; H. Пеньковой; B. Гримшу; Kōk; H. Козимову, A. Wenäläinen; C. Sundman; Я. H. Ерибергъ; A. Bisvig; Бакалаъ съ передачею Лял; A. P. Asplund; M. Salenius; M. Rendig; Hellsing; H. Pajanen, M. Niman; L. Sjöberg; M. Kothia; M. Jokela; M. Toruselle; K. Keiskille; G. Wihaiaainen; K. Föönqvist; Z. Määttälä; Maelim Buka tiresesalle; Элкис; A. Leviäkangas; K. Niemelälle; P. P. Macksimoff; A. Калинин; K. Суворову; M. Gustafsdotter; Начальнику H. Отавленія H. Округа pyrca Сoобщенія; Пажурграфу Стенбоку.

Retournerade orecommenderade:

A. Вчипске; P. Бахъ; Тверскому; Новаковскому; Ф. Личаему; Нормuth; B. Неонису; Шенбергу; Э. Гернстъ; H. Павову; E. Loven; Криловскому; W. Willandt; S. Kortourbanne, J. Armotrony; H. Куренкову; B. Николаеву; Ф. Костромскому; A. Батинову; Торнау, P. Бахъ; B. Александровой.

Med ryska frimärken i lädan befunne bref, H. Чубок, сарову; A. Богдановой; Аюссаръ; F. Wittinsky; A. Мерлину; H. Наумову. Wiborgs Postkontor, den 4 September 1863.

Yksityisiä ilmoituksia.

Härmed underrättas den högtärade allmänheten, att jag ifrån och med denna dag öppnat mitt fotografiska atelier i herr Muraremästaren Silanders gård, och att jag icke allenast emottager beställningar på visitkort, utan äfven förfärdigar fotografiska colorerade porträtter i större format.

Min atelier är öppet hvarje söcknedag ifrån klockan 10 f. m. tills kl. 3 e. m.

J. Behse.

målare och fotograf.

Dem hochgeehrten Publikum die ergebnste Anzeige daß ich heute mein photographisches Atelier im Hause des Herrn Maurermeisters Silanders eröffnet habe und daß ich nicht allein Visitenkarten, sondern auch Photographien von verschiedener Größe in Farbendruck liefere

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst,

Behse.

(3) 1

Malers und Photograph.

Observera.

Den respektive publiken har jag äran tillkännagifva att jag emottager Gummi gloscher Regeuråker till reparation samt allt vad som till mitt yrke hörer äfven finnas färdiga arbeten, mjölksgare Guttabercha smörja Radergummi m. m., samt att jag även emottager glas, porslin, fajans och stenkolsarbeten till reparation, boende hos Wilpert. Wiborg i September 1863.

A. Laube,

från Helsingfors.

Kun Witten kouluun nyt tulee otettawaksi kaksi mapaa-oppilasta joille koulu kustantaa asunnon, ruu'an, waatteet ja firjat, niin kehoitetaan niitä jotka haluawat ottaa nämät lapset huostaansa ilmoittamaan itsensä koulun johtajan, magister Molanderin luona, mitä pikemmin sitä parempi, saadaksensa tietää ehdot tarkemmin.

(2) 1

Koulun johtajunta.

Ett års extra inbetalning till Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

I följd af Direktionens tillkännagifvande i landets tidningar får jag uppmåna vederbörande försäkringshafware i staden Wiborg och socknarne häromkring, att ofördröjigen och sednast den 14 September inbetala till under-tecknad ett års extra afgift, emedan, om sådant försummas, afgiften kommer att med 10 procents förhöjning infordras. Wiborg den 22 Augusti 1863.

C. G. Clouberg,

Agent för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Yhden vuoden lisä-maksu Kaupuntien yleiseen Palowakuus-yhtymyteen Suomessa.

Johtokunnan ilmoituksen mukaan maamme sanomalehdissä laan minä kehoittaa asianomaisia wakuuden omistajia Wiipurin kaupunkissa ja pitäjissä tällä ympärystöllä, että wiipymättä ja viimeistään 14 p:nä Syyskuuta maksaisiwalat alaförtecknades yhdessä vuoden lisä-maksun, koska, jos sellainen laimin jääri, maksu tulee 10 prosentien korotuksella waadittawaksi. Wiipurissa 22 p. Elokuuta 1863.

G. G. Clouberg,

Kaupuntien yleisen Palowakuus-yhtymän Asiamies Suomessa.

Ryska Lifförsäkringsbolaget

afslutar fortfarande försäkringar genom under-tecknad dess befullmäktigade ombud härstädes. Utdrag af bolagets statuter äfvensom blanketter till de behöfliga deklarationerna utdelas af

W. von KARM.

Zum Namensfeste Seiner Majestät des Kaiser

ALEXANDER II.

Freitag den 11:ten September 1863

GROSSER BALL im VAUXHALL

mit **Zwei Chören Musik, Illumination,** und Dekoration des Saales mit Guirlanden.

Eutree für Herrn 50 kop. Silber, für Damen 25 kop. und Kinder 10 kop. Silber.

Um freundlichen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Peruanska regeringens Guano-Depot i Tyskland.

Vi tillkännagifva härigenom, att priserne på **Guano** hos oss oförändrade äro, som följer:

B:co Mark 160 per 2000 ff:d brutto Hamburgsk vigt eller 20 centner, vid uppköp af 60,000 ff:d och derutöfver.

B:co Mark 174 per 2000 ff:d brutto Hamburgsk vigt eller 20 centner, vid uppköp af 2000 ff:d till 60,000 ff:d,

i säckar, att betalas per kontant, utan afdrag af tara, godvigt, afslag eller decort.

Hamburg i Augusti 1863.

(3) 2

J. D. Mutzenbecher Söner.

Musikalische-Abendunterhaltung

für Orchestermusik.

Jeden Donnerstags in S:t Anne Bremenade.

Anfang 7 Uhr Abends. Entrée nach Belieben.

G. Spehr.

Palwelukseen haluama.

Syväällä maamiesjäljestyksen josta kahden vuoden palwelus todistuksella suuremmasta hoviasta, jos kella olisi tarwis niin hymän tahtoifesti saii kanehani kessustella mitä yfemmin sen parempi Chesleffin hoviassa Kawanisaarella, paällekirjoitustella Nuorufainen.

Ett medelsåldrigt fruntimmer som är van vid hushåll önskar sig från den 1 November tjenst som hushållerska, men helst på landet det närmare å detta blads tryckeri.

(2) 1

Pudonnut:

Ett munstyck jemte tvenne delar af en trumpet, hvilket upphittaren häraf torde godhetsfullt återlemna till Herr Ehrenburg.

Wuokrataan.

Uthyres genast en bodlokal i Pet. Sopotoff's arfv. gård N:o 37 i f. d. fästningen; närmare underrättelse lemnar T. Tulander.

Въ домъ наследниковъ П. Сопетова подъ № 37-мъ отдается въ наемъ лавка; подробности узнать можно у Т. Туландера.

(3) 2

Отдаются въ наемъ три небольшихъ комнаты съ кухнею, въ городѣ, въ Домѣ Комелева № 89.

(3) 2

Uthyres ett qvarter bestående af sju rum och alla nödvändiga uthus i gården N:o 67 inom före detta fästningen, och efterfrågas hos A. Hirn.

(3) 3

Halutaaan wuokrata:

Ett rum med möbler, eldning och uppässning, helst inom Petersburgska förstaden. Närmare underrättelser hos Lektor Modeen.

Myyötävänä.

2:ne Fortepiano, en häst och åkdon i Kollegi-Assessoren Mottis gård N:o 32 inom fästningen

(2) 2

Ugnar af skilda dimensioner, vannon så väl större som mindre samt ämbare, alt af jernblåtar hos

(3) 1

J. Kainsson

Förra Halonens gård N:o 193 i S:t Petersburgska förstaden; närmare att efterfråga hos Lejtnantskan

(2) 1

A. Petroff.

Gården N:o 120 i S:t Peterb. Först. i närheten af röda brunnen, hvarom närmare å stället.

Kartano N:o 120 Pietarperin eptaurunnissa punasen lah teen tieneilla Tarfempia tieteja saadaan samaa paifassa

(2) 2

En god och starkt Droschka med kur säljes för mycket billigt pris hos

W. von Karin.

Myi hywa ja wahwa Droschka fuemin fangsa myedään hy win huokeasta hinnasta

W. von Karmilla

Höyrylaivain Liike.

Angfartyget Aljo fördr af Capten F. L. Henell kommer den 7:de innevarande månad att afgå sista gången från Wiborg till Kuopio och den 10 de derifrån till Wiborg, hvarmed dess reguliera tourer slutas för i år. Wiborg den 4 Sept. 1863.

Direktionen.

Höyrylaiva Aljo, jota johdattaa Kapteeni F. L. Henell tulee 7:tenä p:nä tästä kuusta lähtemään viimeisen kerran Wiipurista Kuopioon ja 10 p:nä t f sieltä takaisin, jolla sen jäännöllinen kulku tänä vuonna loppuu Wiipurissa 4 p. Syyskuuta 1863.

Sehtefunta.

Angfartyget Aljo kommer Måndagen den 14 Sept. att afgå ifrån Wiborg till Warkaus och återvänder derifrån Thursdagen den 17 Sept. till Wiborg. Wiborg den 4 Sept. 1863.

Direktionen.

Höyrylaiva Aljo tulee Maanantaina 14 p. Syyskuuta lähtemään Wiipurista Warkauteen ja takaisin sieltä Torstaina 17 p. Syyskuuta Wiipuriin. Wiipurissa 4 päivän Syyskuuta 1863.

Sehtofunta.

Wiipurissa, M. A. Silfströmin kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a a n:
Biljettikassan kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikonttoreissa.

N:o 37.

Perjantaina 11 päivänä Syyskuuta.

1863.

Wiipurista.

Maamiehillä alkaa olla viljat forjuusja, paitti potaattia, ja selwä niistä on, että wuodentulo näillä senduin on tullut yleensä hywä. Ruhiin lähtö on kanttusa eli niinkuin se keskinäisessä puheessa kuuluu -- karisee hywästi. Toukokuiljat ovat nykyisen pitkällisen tasaisen ja lämpymän ilman ollessa saaneet hywästi kypsyä. Se hirwittelewä halla kesti-kesänä ei ole näillä senduin tehnyt mitään suurempia wahinkoja. Heinän saalis on ollut waan huonon läntä. Maamiehet ovat tällä wiikolla wedelleet kaupuntiin enimmite nauriita ja puoloja.

— Maalle-nousu-porrasta H. M. Keisarille rakennetaan kiwi-laiturille entisen „Huokunan“-portin kohdalle ja kunnia-porttia juuri sille paikalle missä jama Huokunan portti ennen oli.

— **Kirkonkokuksesta.** (Lähetetty). Kuinka vähässä arwossa pidetään seurakunnan yhteiset asiat eli oikeemmin sanoen kuinka huolimattomia niistä ollaan, nähtiin taas viime sunnuntaina pidetyssä kirkonkokouksessa, jossa kaupungin „Nuotjin ja Suomen“ seurakuntien piti walita syyni- eli luote-miehet siihen jo Otawan 36:sa n:sa puhuttuun Pappilan apulais-pappien lisä-huonetten sekä sen wanhon kirkon lunastamisen juttuun. Sanotussa kokouksessa ei ollut kuin kaksi enää sanoen ja puolikymmentä jälkeen mainitun seurakunnan jäsenistä saapuvilla; ja kuitenkin päätettiin siinä lähettää kaupungin Nuotjin seurakunnanki puolesta syyni- eli luote-miehet puheena olemaan asiaan, — niiksi katsottiin herrat apteekari Clouberg ja nikkarimestari Eilja Nuotjin seurakunnasta sekä muurarimestari Silander nuorempi ja räätärimestari Rajander kaupungin Suomen seurakunnan puolesta. Syyni tapahtuu 24 p. tässä syyskuussa. — Muuten se on kummallista ja walitettavaa, kuinka kysymyksessä olevaa asiaa on saatettu kaupungin seurakuntien hartioille pantawaksi esin tuoda, sillä mitähän kaupungin seurakuntain pitäisi olla tekemistä maan pappilan kanssa, koska asia on jo wanhuudesta sellainen, että maalaiset pitävät sen woimassa pitämän, jota vastaan kaupunkilaiset pitävät huolen kappalaisten asunnosta ja ovat wuosittein maksaneet molemmille kappalaisille kortterihyrryn kaupungissa. Waan milloin ovat maalaiset pappilansa parantaneet, sen vähemmin uudestaan tehneet? Wastaus: ei suinkaan nyt eläwien ihmisten aikana. Ja kuitenkin he nyt tässä vähässä kysymyksessä riitelewät puolen kopekan kanssa hengeltä, eli talolta kenties 10 kopekkaa! Se ei ole kallis tefo että maan seurakunnan aiamiehet kehawat eli kohdalleen sanoen julkiawat noin jou-

tawaan maksuun waatia kaupunkilaisia. Kuitenkin, jos saapi astan kohdalleen sanoa, niin heidän pappilansa kirkano (huoneet) on niin huonolla kunnalla, että tavallinen talonpoika paremmin pitää, kuin Wiipurin maan seurakunta pappilansa kirkanon.

— **Uuraasta** Syyskuun 9 p. Taas muutamia sanoja täältä. Rawansaaren pateri on saatu niin walmiiksi että se tulewana perjantaina 11 p. t. l. wihitään. Kenraalin Todtleben, joka käwi täällä sunnuntaina 30 p. viime kuuta, sanotaan olleen hywin tyytyväisenä tähän pateriin. Paterin talana rakennetaan kasarmi, jossa 400 miehen sanotaan tulewan majoilemaan tulewana talvena. Puuttiin myöskin paterista, joka olisi rakennettava Uuraan saarelle Nuotjinrannalle, mutta jos siitä mitä tulee ei vielä ole wisstiä tietoa. — Upotus-töihin on taas ruwettu, waikka luultiin niiden jo olevan tehtyinä, mutta syyn niiden uudistamiseen oli katselmus-herrojen tyytymättömyys, he waan käsivät lisätä kiwia upotus paikkoihin ja sentään on taas alkera kiwen-soutaminen alkanut. — Tämän kuun alussa palautui eräs hollantilainen laiw „Hermine & Elise“, — joka muutamia päiviä ennen oli lähtenyt täältä puulastine, — sillä se oli karkunut wahinkoa Marwi-saaren luona, tuntematoin suomalainen laiw näet oli yöllä purjehdinut hollantilaisen päälle ja särkenyt sen kofan pahasti ja tehnyt muutamia pieniä wahinkoja sille. Nyt se vielä täällä wiipyy korjatakseensa. — 5 p. tätä kuuta paloi Wopowan Uuraan-saaren itäisellä rannalla olewa rawintola myöhyään mulla tubaksi. Tulen sanotaan päässeen irti eräästä siwuhuoneesta, jossa oli ollut olkia lewitettyinä lattialla maanutiloilji wäsyneille juoma-urhoille. — Keisarin kruunaus päivänä, viime maanantaina, oli täällä, Rawansaarella näet, oikea itämaalainen ilo. Sotijat wiettiwät päivän ensin aamulla jumalanpalveluksella, ekseringillä ja hurraa-huutamisella, joka viimeinen kesti melkein koko aamu-puolen päivää, sitte iltapuolella laulamisella, juhla-walkeiden polttamisella ja soitannolla. Myöskin meidän työmiehet iloitsiwt, mutta afat ja tytöt eiwt liene oikein tyytyneet siihen itämaaiseen kohtelemiseen, jota saiwt karkia. Kaikki oli kuitenkin, waikka loistosa, kuten eräs katsojista arweli, oikea — koiran ilo. — Pimeiden syysiltojen tultua on riitoja ja tappeluja vähän wälillä ollut ja sotamiehet ovat olleet wälistä poliijina ja waiwaneet itsensä ottamalla kiinni tappelioita ja pistämällä heitä kurreaan. Ilmat ovat olleet kauniit, muutamia päiviä waan fateijia ja myrskyisiä. Kiirettä on ollut, sillä paljon laivoja on lastattu ja enemmän niitä odotetaan. — Toiste saan sanella kolmesta meille Uuraalaisille merkillisestä tapahtumasta, pa-

terin wiikimisestä, Suuriruhtinaamme H. R. M. tuloista ja — mutta kolmannelta osalta toistaiseksi.
R. Wilffa.

Alfa ja matkustaja.

(Amerikasta.)

(Annettu.)

Otti matkustaja, katsellen Babylonin raunioita, seisoi riistissä käsin ja lausui tässä ympäröitsessä hiljaisuudessa ajatuksiansa, joita tämä näytelmä johdatti mieleen, näin:

„Missä, oi, missä on Babylon se suuri, voitattomilla muurillaan ja waskisilla porttiloilla, sen rönkeät tornit ja sen riippuvat rhytmaat? Missä ovat sen loistavat palatsit ja sen wäkirikaat kulkupaikat? Kuoleman hiljaisuus on seurannut sen monin-kertaisen kansan-paljouden wilkasta hälinää ja sen hupaista iloisuutta — tuosin on merkkiä sen muinaisesta loistosta jälellä, ja sen sadat tuhannet asukkaat ovat aikoja sitte maanneet kuoleman unessa tuntemattomissa ja merkitsemättömissä haudoissa! Tässä sinä olet ollut toimesfasi, oi Alfa, sinä mahtawa kufistaja!”

Matkustajan sanottuansa tätä, ilmestyi hänen etehensä funnian-arwoinen henkilö lempeällä muodolla, joka tällä tavoin puhutteli häntä:

„Waeltaja, minä olen Alfa, josta mainitsit mahtawaksi kufistajaksi, ja jonka hirmu-wallaksi sinä sanoit tämän kowa-onnisen häwityksen, joka tällä näky-alalla on edessämme. Tästä sytyt minua wäärin. Kuolewaiset ovat erehtyneet minun luonostani ja toimestani. Heidän kuwailemisissa olen aina heikkuwa wiikate, ikäänkuin ainoa tarfotukseni olisi merkitä juoksujani häwittämällä. Mutta, tarkastele minua! — waikka olen wanha, on askeleillani nuoruuden jäntewäisyys; käteni eiwät tartu mihinkään sortamaan aseeseen; muotonifin ei ole julman-näköinen. Wäärin syytetään minua ryöstöistä, ja tästä minä tulin puolustamaan nimeäni. Samaasta tämän ihanan maailman alusta, seka-sofaisuudesta, olen minä alati awullani pyytännyt pitkittää tämän kauneutta, ja jaella onnea sen asukkaille. Hallitukseni on ollut lempeä ja säilyttäväinen. Minä olen nähnyt aurin-gon, kuun ja tähtien juoksut, ja niiden tuhansien vuosien kulussa, joina ne ovat pyörineet ääretömissä awaruuksissa, minä en niiden fiertoa ole vähentänyt — ne loistawat yhtä firkkaina ja suloisina, ne liikkuwat radoissansa yhtä mukaisesti, niinkuin maailman alusakin. Katso noita pysyväisiä wuoriloita; ne seisowat yhtä pöyhkeinä ja kestäwinä, kuin noustessansa kaikki-waltian Luojan käskystä. Katsele walta-mertä sen alinomaisella luodella ja wuoksella; minä en ole vähentänyt sen woimallisia tafa-warvoja. Mutta ehkä sanot, että ihmisten tekoja kalwaa minun koskema, ja että ihmis-kauneus ja elämä pakenewat minun lähennessä. Myöskin tässä olet wäärässä. Minä olen nähnyt waltakuntaa syntywän ja katoaman, olen myös nähnyt lukemattomia ihmis-polwia lähtewän ihmis-elämän näytelmä-paicalta, mutta en missäkään kohdassa ole kiiruhdannut tuomiotaan. Synti on ollut se suuri turmelia — ihmisten pahudet ovat lewittäneet häwitystä luonnon ihanan muodon yli. Niitä tuhansia, jotka kaatuivat tappelu-tantereilla, ei minun käsi ole kaatanut; ne hajotetut rauniot näistä kerran wäkewistä kaupunkiloista, joista muisto melkein on kadonnut, eiwät ole hajotetut minun kädelläni, mutta maallisten walloittajain kautta, jotka ovat poleksineet woi-to-rekellensä rikkaiden howit ja köyhäin majat. Ihmisen suuria töitä, joilla on alku-peränsä ylpeydessä, on hurjuus ja julmuus kumonnut. Muinoin pöyhkeät, asukkailla täytetyt ja komeat linnat ovat pe-

räti häwinneet, ei ajan waikutuksella, vaan ihmisten riitain ja Jumalan waanhurskain tuomioin kautta.

Ullammat taudit saawat alunsa tahi myrkytyksenä ihmis-syistä tahi hulluudesta, ja ihmisten himoista ilmantuwesta sodista lisäytywät luettelot kuolleista. Moni kurttu on painunut ihmisen ot-salle, jota sanotaan Aljan waikuttamaksi, waikka se ei olisi ajan tekemä; ja moni horjuu hautaan ennen aikojaan, eikä vuosien painosta. Ennen wanh-aan eliwät ihmiset liki tuhatta vuotta (!) ja nyt täyttäwät harwoin seitsemänkymmentä. Ei se ole sentähden, että nyt olisiin ankarampi häwittäjä, mutta koska heidän synnit ja hurjuudet lyhentäwät olonsa määrän. Myöskin ihmisten muinais-teot seisoiwät vielä katseltawaksi, jos ei toista kun minun waikuttamia olisi liikkunut. Jerusalemin temp-pelin tiwiä ei enään huomata, mutta ne oliwät vielä paikallansa siinä oiwassa rakennuksessa, jos ei Jumala olisi muutoin säätänyt (häwitystä) rangaistukseksi ihmisten synneistä. Katso Egyptin särmä-kufuroita (Pyramidia); siellä ne vieläkin seisowat, ne korkeat ja wahwat muisto-patsaat kuluneista wuosisadoista; minä olen ainoasti soennut (?) niiden yl-peidenkin rakentajain nimet. Matkustaja! Minä en ole hirwittäwä kufistaja. Minä olen ihmisen yst-äwä; minä jätän hänelle kalliit tilaisuudet; minä lepytän hänen raskaimmat waiwat; minä saatan hänelle kylwö- ja elon-ajat, kesän ja talwen, mie-luiseesti waihetellen; olkoon hän hywä, sitte ei enään sanottaisi, että pilaa töitänsä.” Se funniallinen henkilö katosi näin puhuttuansa, ja matkustaja, tunnustaen mielessänsä, hänen puolustamisen oi-fentta, waelsti etemmä, tarkemmalla eroittamisella merkitsemään sen lawean häwityksen, jota ihmis-pahuus oli saattanut maailmaan. —n.

Kaarle Pietariinpoika.

(Kertemus Wiipurin muinaisuudesta III.)

— — — Kaarle Pietariinpoika lausui isälleen, Wiipurin päällikölle, urholliselle Pietari Juhanan-pojalle: „— Isä! Tänäpäni olet mulle miehen antanut! Anna minä koetan sen terää Nowgorodilaisten niskoille! Mä tahdon seurakseni walita nuorimmat ja urhollisimmat miehet sotajoukosta.” Urhoollinen päällikkö Pietari hymyili, katseli poikaansa mielisuojolla ja wastasi: „— Rohkea poika! Mene! Jos voitat, annan sulle ritarin kannukset. Onni seurakoon sinua!”

Nowgorodilaiset piirittiwät Wiipuria. Nyt oli yö ja unen ihlisä oli piirittäjien julma sota-joukko. Yö oli pimeä, kaikkialla oli hiljaa ja mustana kofona näkyi kaupunki ja linna. Siellä täällä kaupunnissa näkyi walkea kuumoittawan. Muurien päällä kulkiwät wartijat ääneti kuin haahmot. Se oli kessi-yö.

Erästä kaupunnin portista hiiwii haahmuja hiljaa, ääneti. He lähestyiwät Nowgorodilaisten tel-ttiä. Tultuansa telttien eteen hajoowat he, wihellys kuuluu, miekat paljastetaan, ne iskiwät tulta, ja haahmut kiiruhkawat telttiin, miekat helstäwät, buofauksia kuullaan — Nowgorodilaiset murhataan yön hiljaisuudessa. Mies syöksäe erästä teltestä ulos, hänestä juoksee weri wirtana, hän kompuroitsee päällikön teltille, hän pääsee telstin owelle, täällä hän lankee maahan, hän lömpii sisään ja huutaa: „— Kuotsalaiset owat meillä!” Hän kuolee. Pää-likkö, urhollinen Juri Danilowitsa, ryöpsähtää ylös, hän laskee sylistään kauniin neidon, tarttuu miek-kaansa ja syöksäe ulos. Kuotsalaiset lewittäwät kuolemaa ja turmiota, Nowgorodilaiset pakenewat alastoinna metsään. Turhaan kutsuu Juri heitä tappeluun, he pakenewat taikka murhataan. Kuot-

salaiset ovat voittaneet, Juri pakenee ja Wiipuri on vapaa.

Urhoollinen päällikkö Pietari Zuhananpoika istui lamariissaan ja odotti poikansa tuloa. Hän odotti häntä voittajana taikka voitettuna. Huuto kaikui kaupunnissa, hän kuunteli — se oli riemuhuuto. Hän hymyili, nousi ylös ja lausui itseksensä: „— Urhoollinen poikani! Tänään olet voitannut kannukset!" Hyrinä kuuluu ulkoa, ovi avataan ja sisään astuu Kaarle werinen miekka kädessä. „— Nowgorodilaiset ovat paenneet! Zuhansia makaa kuolleina tantereella. Pietari hylkei poikaansa. Samassa astui sisään neito, hän oli kaunis, mustasilmäinen. „— Ja tässä on saaliini," sanoi Kaarle, tarttui neidon käteen ja talutti wapisevan neidon isänsä eteen.

„— Kuka olet, tyttö?" kysyi Pietari.

„— Olen ryöstetty neito Anuksen maasta. Isäni on ruhtinas Swatoslaw. Eilen minä tuotiin Jurin telttiin. Laittakaa minut takaisin kotiin" rukoili tyttö ja lankefi polvilleen Pietarin eteen.

„— Ei isä! Hänen pidän saaliinani ja ell'et siihen mitään jano, niin otan hänet waimokseni. Hän on kaunis kuin aamuruoko," lausui Kaarle.

„— Hän on sinun, mutta puhu ensin neidon kanssa, jos hän suostuu. Näistä ei milloinkaan pidä pakoitettaman," vastasi Pietari.

Kaarle lähestyi neitoa, pani werisen miekkansa pois, otti häntä kädestä kiinni ja kysyi lempeällä äänellä: „— Kaunis neito! Olen pelastanut sinut Jurin kädestä. Olen jalon ritarin poika, olen ruotsalainen. Etkö tahdo waimokseni? Sano, minä rakastan sinua. Sä olet kaunis, ihana!" Neito katsefi nuorukaista, nuorukainen oli kaunis, jalo ja jalous, hyvyys loisti hänen kasvoistaan. Neito punastui, hän loi silmänsä maahan ja kuiskutti: „— Tahdon!"

Ja Juri Danilowitsa hän tuli takaisin vielä suuremman, julmemman joukon kanssa. Hän wanoi häwittää Wiipurin maan tasalle, poroksi, mutta urhoollisesti ruolustivat Pietari ja Kaarle kaupunnin. Jurin täytyi viimein wetäytyä, jättää neito ja palautua joukkoon kotimaahansa. Ja neito hän jäi Wiipuriin, jäi Kaarlen waimoksi ja he elivät onnellisesti kauwan.

R. W. W—n.

Kotimaalta.

Waltiöpäiwämiesten waalit. Kymmin kihlakunnassa Wiipurin läänissä on talonpojan säädyn edusmieheksi waltiöpäiwille walittu talollinen Erik Klami Wirolahdesta; ja Sortavalan kihlakunnassa tilanhaltia G. F. Pousar Ruskialaasta.

— **Käpiskälmen** porwariston waltiöpäiwämiesten waalista paljoki kummia kerrotaan. Kaikki kertomukset yhdistywät siihen, että walitsijoista useimmat waalitöimityksessä kutsuiwat käsityöläisen Tahwana Häyrenin edusmieheksensä. „Waalin toimittaja herra porimestari", niin kertoo yksi lähettäjä, „teki useamman kysymyksen onko nyt kaikilla yhtäläinen vaatimus Häyreniä? johon wastasivat kaikki, ja sen kanssa käskettiin walitsija-joukko majistraatista ulos. Kummaksi käwi kuitenkin kaupunkilaisten mielet, kuin sittemmin saatiin kuulla, että kauppias Hämäläinen olisi walittu". Wastasi ei kukaan tiedä ilmoitetuksi oikeata syytä siihen että käsityöläinen on hylätty ja kauppias sitaan pantu. Toivoisimmekin, että se olisi perätöntä kutsupuhetta, kuin syyn sanotaan hylkäämiseen olleen siitä, ettei se walittu osannut muuta kuin suomen-

kieltä ja että kaupungin mahtawia häwetti lähettää ruotsin taitamattoman edusmiehen. Toinen lähettäjä kertoo niin tapahtuneen, että walitsijain mentyä ulos „yksi neuwofinnassa istuwa wenäläinen kauppias oli noussut ylös ja sanonut: ei tämä kelpaa; minä tahdon huutaa porimestarin! Silloin oli kaupungin palvelija laitettu ajamaan takaa walitsijoita ja oli niin saatu palautetuksi pari kolme wenäläistä kauppiasta, joilla vielä sattui olemaan suurimmat weroitus-äännet. Heille sekä majistraatin owenwartijalle ja uuninlämmittäjälle oli sitte ilmoitettu, että nyt tässä tapahtuu uusi waali. Silloin sanotaan sen wenäläisen kauppias miehen jonka vaatimuksesta tämä uusi waali oli pidetty, unhottaneen herra porimestarin ja tahtoneen edusmieheksi kauppias Hämäläisen, johon waaliin ne palautetut kauppias miehet oliwat myös yhdistyneet. Porwaristoa hämmästytti kuin kuulin näin käyneen, waan tuli uusi toivo, kuin viime torstaina oli kutsutus majistraattiin ja silloin sanottiin pidettävän uusi laillinen waali. Mutta perytettiin taas; sillä nyt ei ollut waalista puhettakaan waan ainoastaan päiwärahan määräämisestä waltiöpäiwämiehelle. Kun äskensmainitut wenäläiset kauppias miehet ilmoittiwat pitävän päiwärahan olla 5 ruplaa ja 2 hemosen kyyti, niin asia oli päätetty. Minä en syhtä fetään, mutta waan oma huonouttamme, kuin meillä suomalaisparoilla ei ollut muuta kuin mennä pitkän nenän kanssa kottiin.

(S:tar.)

Sitä tätä.

Myöskin selitys. „Isä! Mitä se on, suomikihkoinen?" kysyi poikani, joka kerran oli saanut kuulla puhetta suomikihkoisista. — „Se on semmoinen hullu, joka tahtoo että jokaisen pitäisi muuttuman talonpojaksi ja waan puhuman suomea," wastasi isä.

Yksityisiä ilmoituksia.

Nytt etablissement.

Härmedelst har jag äran underrätta den ärade publiken derom, att jag härstädes i Major Jaenisch gård N:o 36 inom f. d. lästningen öppnat körsnärsvärelse, och rekommenderar mig under försäkran af prompt betjening till förfärdigande af alla slags pelterier och moderna mössor i stort urval. Om godhetsfulla uppdrag beder ödmjukast

Rudolf Schulz.

Ilmoitus.

Kunnioitetulle yleisölle annan täten ilmi, että minä tässä kaupungissa herra majori Jaenisch wainajan kartanossa, N:o 36, olen ruvennut metsä-nahka-kauppiaksi, ottaen pääkseni odottamatta valmistaa kaikenlaisia turkki-neuvoja, niinkuin myös monenlaisia nyhtyisen tapaisia lakkia (myssyjä). Runsaaita tilaimia toivoo

Rudolf Schulz.

Etablissements-Anzeige.

Einem geehrten Publikum hiermit die ergebene Anzeige daß ich mich hierorts, in dem Hause des Herrn Major Jaenisch früh Fest. N:o 36, als Kürschner niedergelassen habe, und empfehle mich mit Anfertigung aller Arten Pelzsachen, so auch einer Auswahl moderner Mützen, unter Zusicherung prompter Bedienung. Um gütige Aufträge bittet, sich ergebenst empfehlend

Rudolph Schulz.

ОПЪЯВЛЕНИЕ О ЗАВЕДЕНИИ.

Почтенной публикѣ честь имѣю извѣстить что здѣсь въ домѣ Поручика Яниша подъ № 36-тымъ завѣлъ скорняжную мастерскую, гдѣ исполняются все издѣлки по пушной части такъ какъ и шьются фуражки новѣйшей моды въ большемъ выборѣ. Стараясь о скоромъ исполненіи данныхъ мнѣ порученій, честь имѣю рекомендоваться.

Рудольфъ Шульцъ.

Zum Namensfeste Seiner Majestät des Kaiser

ALEXANDER II.

Freitag den 11:ten September 1863

GROSSER BALL

im VAUXHALL

mit **Zwei Chören Musik, Illumination,** und Dekorirung des Saales mit Guirlanden
Entrée für Herrn 50 kop. Silber, für Damen 25 kop. und Kinder 10 kop. Silber.
Um freundlichen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Sontag den 13:ten September 1863

GROSSER BALL

im VAUXHALL

mit **Zwei Chören Musik, Illumination,** und Dekorirung des Saales mit Guirlanden
Entrée für Herrn 50 kop. Silber, für Damen 25 kop. und Kinder 10 kop. Silber.
Um freundlichen Zuspruch bittet ergebenst

S. Wild.

Subscribenter å **"Familjevänner"** behagade
med det snaraste uttaga 1:a Bandets 12:te och sista häfte
jemte praemier

uti C. G. Cloubergs bokhandel.

Ett års extra inbetalning till Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

I följd af Direktionens tillkännagifvande i landets tidningar får jag uppmana vederbörande försäkringshafvare i staden Wiborg och socknarne häromkring, att ofördröjelig och sednast den 14 September inbetala till under-tecknad ett års extra afgift, emedan, om sådant försammas, afgiften kommer att med 10 procents förhöjning infordras. Wiborg den 22 Augusti 1863

C. G. Clouberg
Agent för Städernas Allmänna
Brandstodsbolag i Finland.

Yhden vuoden lisä-maksu Kaupuntien Yleiseen Palomaksu-yhtiöön Suomessa.

Johtokunnan ilmoituksen mukaan maamme jänemalehdissä saan minä kehottaa asianomaisia watuuden omistajia Wiipurin kaupunnissa ja pitäjissä tässä omavaroisella, että wiipymättä ja viimeistään 14 p:nä Syyskuuta maksaisivat alati joitetulle yhden vuoden lisämaksun, koska, jos jollainen tämmiin jäävi, maksu tulee 10 prosenttia korotuksella waadittu maksu. Wiipurissa 22 p Elokuuta 1863

C. G. Clouberg,
Kaupuntien Yleisen Palomaksu-yhtiön
yhdyksen Yhtämies Suomessa

Observera.

Den respektive publiken har jag äran tillkännagifva att jag emottager Gummiglascher Regnrockar till reparation samt allt hvad som till mitt yrke hörer, äfven linnas färdiga arbeten, mjölksugare, Guttapercha smörja, Radergummi m. m., samt att jag äfven emottager glas, porshin, fajans och stenkolsarbeten till reparation, boende hos Wilpert. Wiborg i September 1863.

A. Laube,
från Helsingfors.

Palomaksuun haluama.

Ett medelåldrigt fruntimmer som är van vid hushåll önskar sig från den 1 November tjenst som hushållerska, men helst på landet; det närmare å detta blads tryckeri.
(2) 2

Wuokrataan.

Uthytres genast en bodlokal i Pet. Sopotoff's arfv. gård N:o 37 i l. d. fästningen; närmare underrättelse lemna
T. Tulander.

Въ домъ наследниковъ И. Сонцова подъ № 37-мъ отъдается въ наемъ лавка; подробности узнать можно у
(3) 3 T. Туландера

Muoklatuun.

Hos undertecknad finnes fotografiska porträtter af Keisar Alexander den II, i visitkortsformat, för 50 kop. st. efter nyaste upplaga.
Carolina Becker.

Bei Unterzeichneten sind photographische Portraits von Kaiser Alexander den 2, in Visitenkartenformat zu 50 kop pr. Stück nach neuer Auflage zu haben. Carol. Becker.

Отдаются въ наемъ три небольшія комнаты съ кухней, въ городѣ, въ Домѣ Кошелева № 89.
(3) 3

Ugnar af skilda dimensioner, vanner så väl större som mindre samt ämbare, allt af jernplåtar hos
(3) 2 J. Kaiusson

Förre Halonens gård N:o 193 i S:t Petersburgska förstaden, närmare att efterfråga hos Löjtnantskan
(2) 2 A. Petroff.

Höyrylaivain Liike.

Angfartyget Aljo kommer Måndagen den 14 Sept. att afgå ifrån Wiborg till Warkaus och återvänder derifrån Thorsdagen den 17 Sept. till Wiborg. Wiborg den 4 Sept. 1863.

Direktionen.

Höyrylaiva Aljo tulee Maanantaina 14 p. Syyskuuta lähtemään Wiipurista Warkauteen ja takaisin saapuu sieltä Torstaina 17 p. Syyskuuta Wiipuriin. Wiipurissa 4 päivä Syyskuuta 1863.
Johtokunta.

Wiipurissa, M. A. Gilliafantsen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 37.

Nousu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

H. R. Majesteetin nimipäivänä, viime perjantaina, oli kaupuntimme walaistu tavallisella tavalla, mutta kun H. R. Majesteettinsa, Suuriruhtinaamme, waltiopäiviä awaamaan mennessään, viime sunnuntaina, 13:s t. k., poikkesi Wiipuria hymittelemään, oli kaupuntimme sangen kauniisti koristettuna, josta tahdomme wasta laueamalta puhua. Kello puoli yhdeksän aamulla tuli H. R. M. Suuriruhtinaamme Uuraasen meritse ja siellä rakennettua uutta linnaa noin tunnin aikaa katseltuaan, tuli H. Majesteettinsa kello 11 e. p. p. Wiipurin satamaan. Maalle kalliille matolle astuttuaan oli Hänelle walteasta waatteesta rakennettu kaunis fatus, jossa pormestari, puhuen kaupunnin puolesta, Majesteettiä terwehti ja raati-mies Iwanofsky kullalla silatulla hopea-lautasella tarjosi Hänelle suolaa ja wehuaisen leiwän. Oli koko wakkama-torin oli kirjawa matto lewitetty, jonka molemmilla puolin oli walkoiisiin waatteisiin puetut neitset, jotka Majesteetin edelleen astuesssa lewitettiin kulkajia Hänen jalkoiensa eteen, kunnes Hän kunnia-portin läpi ehti. Siinä nousi H. Majesteettinsa waunuihin ja ajoi suurta fatua kuwernöörin asunnon edustalle, jossa Wenäen sotawäki puhalsi pilliä Hänen kunniafenssa. Heitä terwehtien pisti Keisari kuwernöörin asuntoon, ja tultuaan heti takaisin, terwehti Häntä portailla koulunuorisio „Samolaisen laululla," jota kuultuaan Majesteetti käwi jumalauppalwelusta Wenäen kirkossa kuulemassa, katsoi sitte sotamiehien marssimista ja tuli takaisin kuwernöörin asuntoon, johon kaupunnissa olewat wirtamiehet olivat kutsutut. Täällä kuwernööri osoitti ja nimitti joka wirtamiehen ja melkein joka kolmannelle oli Suuriruhtinaalla jotakin ystäwällistä wenäeksi sekä saksaksi sanottawaa. Muutama talonpoika oli myös tänne tullut ja niiden seassa lautamies Meskanen alkoi äkisti ja rohkeasti puhella, kiittäen lyhyillä waan selwillä suomen sanoilla siitä monesta hywästä, mitä tämä Suuriruhtinas on Suomen talonpoikais-säädylle tehnyt ja wakuutti suomalaisia Suuriruhtinaalle kiittoliksi ja uskollisiksi, minkä puheen kihlakunnan tuomari, asessor Lawonius, Majesteetille saksaksi käänsi, waan sanoi sitte omastaki puolestaan tahdowan sa puhua erittäin Wanhan Suomen (Wiipurin läänin) uskollisuudesta ja puhui tästä pitkät sanat, wakuuttaen muun seassa myös „että ne länteiset puhallukset, mitkä lentofirjoina owat lewinneet ympäri maamme, eiwät Wanhasssa Suomessa mitään ole waukuttaneet." H. R. Majesteettinsa, Suuriruhtinaamme, wastasi, kiittäen talonpoikais-säädyn puhemiesstä ja kehoitti talonpoikia pysymään uskollisuudessaan, jonka jälkeen Majesteetti myös kiitti wirtamiehittää heidän uutteruudesta ja kehoitti heitä uutteruuteen wastakin, jonka sanottua Majesteetti läksi Wanhaan Wiipuriin ja sieltä heti, noin kello yhden aikaan, höyrylaiwaansa takaisin, matkustamaan Haminatse waltiopäiviä Helsingissä awaamaan. — Sinä iltana oli kau-

punti kaasukoristuksilla sekä muuten sangen kauniisti walaistu. Kansaa oli Keisarin täällä ollessa sangen paljo; monta oli tänne tullut wieraista pitäjistä.

Morsiamen ferjäämisestä.

Itä-suomessa on muinaisuudesta peritty kaunis tapa, joka ajan fuluessa on muuttunut pelkäksi ferjäämiseksi. Tässä tarkoitamme tuota yleistä ja tavallista tapaa, että kihlattu neito jonkun waimon kanssa ennen häitä kuljeskelee ympäri naapurikylissä ja wälistä kaupunnissakin, ferjäten ja ottaen mitä waan annetaan. Tämä tapa oli muinoin morsiamen viimeinen käyminen lapsuuden ystäwänsä kodissa neitona ja silloin antoimat ystäwät tilan ja waran jälkeen jonkun tawaran hänelle muistoksi. Nyt se on niinkuin sanottu pelkkä ferjääminen. Ei käyda ainoastaan koti-kylässä mutta myöskin wieraissa pitäjissä, joissa ei morsianta tunnetakaan. Tämä tapa ei ole ainoastaan naurattawa, mutta myöskin hylättäwä, sillä ensin tuhlaa sekä morsian että häntä seuraawa nainen useampia päiviä, jotka he woistwat käyttää tarpeellisiin töihin, toiseksi heittää morsian itsensä muiden pitkäsi, joka wälistä on oikein mieltä pahoittawa, ja lopuksi on tämä tapa pidettävä sopimattomana meidän siwistettyinä aikoina; suorasti sanoen se tapa on pidettävä — julkeana häwyttömyytenä. Toiwottawa olisi, että neidot meidän maamme itäosissa heittäiwät pois tämän huonon tawan, koss' eiwät neidot muissa maamme osissa kuljeskele morsiamina ferjäten ympäri, waan sitä wastoin owat kotona ja ahkeruudella walmistawat yhtä ja toista tulewalle emännyytensä ajalle ja uudelle kodilleen. Sulhaisellenki pitäisi oleman jo mielen-karwaista, tietää morsiamensa olewan kylissä ferjuussa. Ruhteen alaisena on myöskin se waimo, joka rupee morsiamen johdattareksi semmoisilla ferjuumatkoilla, sillä hän jättääpi sillä ajalla perheensä ja taloutensa jattumoihille ja laimiin lyöpi emännän ja äitin wewollisuudet.

R. Wilffa.

Wähäinen Lisäys.

(Lähetetty.)

Dis Otawan kunnioitettawa toimitus woinut vähemmälläki puheilla Lisätähdesään n:o 36 näyttää minut „ajattelemattomaksi," kuin sen muistutuksessa sanotaan. — Se on kyllä oikein „arwattu," että minä tarkoitin sitä, josta kunnioitettawalta toimitukselta sain niin suuret nuhteet; waan kuin jo ennen minua on Sanomalehdenki toimitus uskonut tulewansa ymmärretyksi sitä waan „uudeksi" nimittämällä, mitään muitta selityksittä, niin en minäkään ansainne niin suuria toria — jos satuin sen minäki niin tunnettuna pitämään. Ihminen erehtyy usein ajattelewanaaki, eikä aina ajattelemattomuudessa; ja sentähden ei erehtynyt ole aina ajattelematon, — niinkuin Otawan kunnioi-

tettawa toimitus minut näyttää niin „ajattelemattomaksi,” että mielistyn muka kaikkeen mikä waan on uutta. — Peläten uusia toria, en tahdo mietteitäni jatkaa. Lienee ehkä wäärin että „meikäläinen” amallee suutaan niin suurissa asioissa. Jos „meikäläisyys” omistetaan yksinään sille säädylle, johon kunnioitettava toimitus tietää minun kuuluvan, niin minä tyydyn — mutta jos sillä tarkoitetaan kaikkia Suomalaisia, niin se on wäärin, sillä se näkyy siinä kuwailewan alhaisempaa. — Enkä minä niillä „mietteilläni” etsinyt mitään ystävyyttä „hyvää” itselleni. — On vielä muistutettava lufijalle, että jos „taimi” on siinä mainituksa „miete”-kirjoituksessani kirjoitus-wirheen kautta muuttunut „toimeksi,” niin sekin on minun wifani.

D. A—n.

Ote kirjjeestä, 8 p. Ehyöst. — — — Itäwältä näyttää Tapon N:o 35 luetawa selitys erään tuomarifunnan walista Itä-Suomessa, kun siitä woipi arwamalla tulla siihen käsitykseen, että talonpojan säädyn edusmiesten joukosta on, jonkun tuhruksmaisen walitsia-miehen ölleryyden tähden, ja-lomielinen H. Jaatinen suljettu pois. Kyllä minun luuloni jälkeen senlaisia, jotka H. Jaatisen huutajia hulluksi sanovat, olisi H. Jaatisen huutajain sijaan kaipaustetta pois saanut jättää useampia kymmeniä walitsia toimitukseksi. Mutta Jaatisen poisjääminen on selwä todistus, että talonpoikaisen säädyn walitsiamiesten walikoiminen muutamissa paikoissa kaipa talonpoikaisen säädyn omain etuin tähden äly-foulua. Puutoks, mikä H. Jaatisen poisjääminen waltiopäiwiltä tekee, tulee warmaan suureksi kaipausteksi jokaiselle ymmärtäwäiselle talonpojan säädyn edusmiehele.

Luotfi ja hänen perheensä.

I.

Luotfin elämä on waaroja täynnä. Usein kun myrsky pauhaa ja raiwoo, täytyy hänen ulos weneensä, wiemään taikka tuomaan laiwa, eikä hän tiedä, jos takaisin tulee. Kuitenki lähtee hän ulos ja hän tottuu tottumisestaan niin toimeensa ett’ei hän myrskystä, kuohuista aalloista eikä yön pimeydestä huolikaan. Pienellä weneellä hän kiiffuu aaltojen selillä ja lujalla, tottuneella tädellä pitää hän sen perää. Useasti katsoo hän fuoleman silmiin, mutta tottuneena siihen ei wilkaise milloinkaan. Meri on hänen koti, mutta usein se tuleeekin hänen haudaksensa. Koti tai hauta, sama se, hän on tottunut siihen ja lerran luotiksi tultuaan jääpi hän luotiksi, hän ei toimestaan peräw, niinkauwan kuin kätensä on lujat wahwa, sillä se on hänen elämä, ja waaroja merellä on hän oppinut rakastamaan. Mies on luotfi ja miehenä hän on arwossa pidettävä.

Monta vuotta sitte oli Suurisaarella luotfi Matti Helppi. Hän asui saaren pohjoisessa kylässä, ja talonsa oli ensimmäinen pohjoiseen päin niistä, jotka ovat likellä rannalla olewaa tuli-tornia. Täällä hän asui ja eli perheeseen, johon kuuluivat waimonsa, poikansa ja tyttärensä. Matti Helppi oli kessi-ikäinen mies, pitkä kaswuinen ja wahwa ruumiiltansa. Hän oli tunnettu wahwimmaksi koko saarella. Kaswoiltaan oli hän musta-werinen, silmänsä olivat mustat ja teräwät kuin kottan ja hiuksensa myös mustat. Nuorena oli hän nainut kauniin tytön eteläisestä kylästä. Kaksikymmentä vuotta olivat he jo eläneet onnellisessa awiossa ja kaffi lasta oli Anni synnyttänyt miehelleen. Anni oli vielä kauniin näköinen, waikka surut olivat jo uurtaneet hänen kaswonsa. Hän näet oli kadottanut yht’aitaa isän ja weljen, jotka hukkuivat eräänä

myrskyisenä syksy-yönä, ja äiti taas oli tullut tästä mielipuooleksi.

Luotfin lapset olivat Heikki ja Gewa. Heikki oli kaksikymmenwuotinen nuorukainen, pitkä kaswuinen kuin isä ja musta-werinen. Häntä isä ei rakastanut, sillä Heikki, oltuansa muutamia vuosia merellä laiwa-poikana, palasi kotiin turmeltuna ja kaikkiin pahuuksiin opetettuna. Hän joi wahvasti, oli usein juowuksissa ja eli erään miehestään eroitetun naisen kanssa luwattomassa yhteydessä. Isä oli koettanut kaikkia keinoja saadaakseen häntä parempaan elämään ja käytöseen. Mutta turhaan oli kaikki. Heikki ei muuttunut. Äidin sanoista ja rukouksista hän ei huolinut, hän oli parane-maton.

Gewa oli kuudentoistawuotinen, kaunis, sinisilmäinen neito ja oli äitinsä näköinen. Häntä rakastivat sekä isä että äiti ja hän ansaitsi sen myös, sillä hän oli kuuliainen, ahkera työssänsä ja hiljallinen, ja vanhempiansa ja weljiänsä rakasti hän koko sydämestään. Gewa suri usein weljensä elämää ja irstaisuutta ja usein rukoili hän weljeänsä, että hän rupeaisi parempaan ja siwollisempaan elämään. Wälistä tuli Heikki tästä kiitetyksi ja lupasi parannusta, mutta päästyään taas Tiina-Liisan — se oli miehestään eroitetun naisen nimi — luokse, unhotti hän lupauksensa wiinan ja himojensa tähden; wälistä hän taas suuttui Gewan sanoihin ja läksi ulos kylään, päästäksensä kuulemasta walitus-wirsiä, niinkuin hän silloin tavallisesti aina sanoi. Gewa rakasti luitenni weljeänsä, waikka hän tuotti usein surua ja murhetta wanhemmilleen. Gewa oli hywä tytär ja hywä sisar.

Semmoinen oli nyt Matti Helppi ja hänen perheensä. He elivät onnellisina ja tyytywäisinä, ja waan pojan paha elämä oli ainoa, joka wälistä tuotti heille surua ja murhetta. Mutta tahdon nyt kertoa luotfin surusta, ilosta, hänen ja hänen perheensä elämästä ja elämän-waiheista.

II.

Syys-ilta oli pimeä ja myrskyinen. Ilkona raju myrsky ja aallot kuohuivat wahvasti ja pieksivät hurjistuneina kallioita saaren rannoilla. Ilmassa pauhei kuin kannunain jyrinä. Hirmuinen oli ilta. Pimeys oli kaikkialla niinkuin sywimmässä haudassa.

Sinä iltana olivat kaikki Helpin talossa kotona. Helppi itse istui penkillä tuwan uunin edessä ja teli uutta peräjintä. Heikki, joka tän’iltana oli kotona, puhdisti pussuansa. Anni keitti ruokaa. Gewa taas kutoi. Kaikki olivat he ääneti, Anni waan wälistä huokasi:

„— Woi, woi sitä ilmaa!”

Helppi mutisi itselleen hm, hm! ja kuunteli wälistä kuinka myrsky ulkona raju.

„— Täytyykö teidän, isä, vielä tän’iltana lähteä ulos, jos waaditaan?” kysyi Gewa ja herkesi kutomasta kuullakseen vastaansta.

„— Täytyy, kultaiseni!” wastasi Helppi: „sillä minun on nyt wuoroni.”

„— Jumala sitä estäköön!” rukoiliwat Anni ja Gewa yhdellä suulla.

„— Onhan hirmuinen ilta kun tänä syksynä on ollut,” lisäsi Anni. Ulkoa sai Anni nyt wastuksen, sillä ulkoa kuului, waikka myrsky pauhoi, kowa tykin lausaus. Helppi ryöpsähti ylös, Anni ja Gewa kalpeniwat, Heikki herkesi työstään — kaikki kuunteliwat. Toinen vielä kowempi lausaus kuului.

„— Laiwa on waarassa!” sanoi Helppi, jätti työnsä, putentui takkinsa ja hattuunsa ja läksi ulos. Heikki kiiruhti isänsä jäljissä. Tultuansa rannalle, jossa wene oli, kuuluwat kolmannen lausauksen. Lausauksen walossa he näkiwat missä paikassa kol-

mimastoinen laiwa lamppaili myrskyn ja aaltojen kanssa. He työnsivät weneen ulos aalloille, panivat purjeet järestyksseen ja purjehtivat laiwoa kohti. Kohta näkyi loiste, neljäs laukaus, niinkuin hirvumainen räiske, kuului; samassa lensi tulenfieli laivan siwusta, kohta toinen toisesta paikasta, ja laiwa oli tuleksa, sillä useista paikoista tunkeutui tuli; tuli kasvoi kaswamistaan, pamaus kuului, laiwa halkei, palawat mastot kaatuivat mereen, vielä toinen entistä kowempi pamaus kuului ja palaen upposi laiwa meren pohjaan. Koko ajalla kuului laiwasta huutoja ja ääniä, ihmisiä nähtiin juoksewan laiwan täkillä edes takaisin, suuri wene souti laiwasta rantaan päin, mutta se täräsi pimeydessä korille, meni kumoon, julmia huutoja kuului, sitte tuli kaikki hiljaiseksi — wene oli ihmisten kaatunut samaan suureen hautoon, johon laiwa meni. Helppi koki joutuksasti päästä awuksi pelastaakseen edes jonkun näistä uppowista, mutta tuuli oli wastainen, hänen täytyi risteillä ja tuusfin oli hän päässyt kumoon menneen weneen wierehen, kun se samassa upposi — ihmiset huusivat julmaesti, sitte ei hiiskua kuulstu eikä ketään nähty.

— "Katsi mereen, ell'ei joku ui." kääski Helppi poikaansa. Tämä juoksi kotalle, nojautui reunan yli ja katsoi, mutta ei nähnyt mitään ainoastaan kuohuvan meren.

— "Etkö näe?" kysyi Helppi.

— "En, kun mustan weden," wastasi Heikki, mutta samassa täräsi wene jollekulle.

— "Mitä se? Joku on tarttunut weneen anturaan. Etkö näe?"

— "En. Odottakaa! Mies ui tässä. Seisattakaa wene! Sinne päin! Min! Vielä vähäisen syrjään! Min! Nyt olen saanut kiinni!" saneli Heikki ja weti kaifilla woiimin weneen ruumiin.

— "Saitko hänet?"

— "Ei. Näyttää olewan taikka kateini taikka matkalainen, sillä hänellä on hyvät waatteet," wastasi Heikki.

— "Pähe hänet pohjalle mahaamaan. Katsi, ell'ei joku toinen näy." Heikki lauski miehen weneen pohjalle, nojautui taas kofan reunan yli katsoakseen mereen. Muttei nähnyt mitään. Kaifialla näkyi waan kuohuvia aaltoja; wimein käänsi Helppi weneensä ja purjehti rantaa kohti.

— "Katsi, jos mies vielä elää!" kääski hän Heikkiä. Heikki alkoi tiedustella, han awasi miehen waatteet, tunsi miehen sydämen tylyä, kuuli hänen hengittävän ja wastasi: "Hän elää! Jos pääsimme waan pian kotiin, niin kyllä hän kohta lämpymässä taintui."

(Jatk.)

Sitä tätä.

Syy toista parempi. "Mintähden ette tahdo porimestaria walttiopäiwä-mieheksenne?" kysyttiin eräältä lähiwyläis porwarilta. — "Sentähden emme tahdo, koska hän on — porimestari," wastasi porwari.

Papin määritys Gräisä häisä tuli puheeksi sanomalehdistä ja niiden toimittajista. Pappi oli puheen johtaja, niinkuin tawallisesti, ja muun seassa määrittä hän sanomalehtien toimittajat seuraamalla tawoin: "Ostawat rakkaat! Maan päällä on paljo huonoja, pahoja ihmisiä. Rahimmat niistä on kuitenni awiisen firjoittajat. Mitä ne owat? Laiškuria, jotka eiwät kelpaa muuhun toimeen kun jumalattomien awiisen firjoittajiksi. Juonikkaita, jotka matkaan-saattawat waan rauhattomuutta ja wihaa ihmisten välillä. Wallan-kumouksellisia, jotka wihaawat esiwaltaa ja lakia. Pa-nettelieita, sillä he panettelewat kaikkea wanhaa hy-

wää ja jumalattomia, sillä he eiwät usko jumalan ei-wätkä pahan hengen päälle. Jumala meitä heistä auttafoon!" huokasi hän wimein hartaasti.

Tatja,

laadettu Wiipurin Maistraatissa, niin kotimaaisille kuin myös Wenäjältä Wiipuriin tuotujen ruoka-aineiden hinnoille Syyskuussa 1863.

Tynnyri rukiita 6 r.; tynnyri kauroja 4 r.; 1:n sortti heiniä 36 f. ja 2:n sortti 30 kop. leiwiskä; hienot wahnajauhot 1:n sortti, 9 leiwiskän painawa säkki 12 r 30 f., 2:n sortti 9 rupl., ja leiwisköttäin 1:n sortti 1 r., 2:n sortti 73 kop.; ruisjauhot 1:n sortti 6 r. 30 f. tynnyri, ja leiwisköttäin 1:n sortti 33 f.; tattari rhyynit 11 r., hirs rhyynit 1:n sortti 13 r ja 2:n sortti 14 r., ohran rhyynit 10 r. ja kauran rhyynit 10 r. tynnyri; manna rhyynit 1. r. 40 f., perlrhyynit 1 r 20 f. leiwiskä; herneet 1:n sortti, 36 fappaa sisältävä kuli 16 r., 2:n sortti samote 14 r.; hieno-laatuinen wahnaleipä 10 f. naula, $\frac{1}{2}$ naulaa 5 kop. ja $\frac{1}{4}$ naulaa 2 $\frac{1}{2}$ f., ruisleipä 3 f. naula, 2:n sortti 2 $\frac{1}{2}$ f. naula; 1 naula Suomen 1:stä sorttia täällä teurastettua hywää paisti-lihaa 8 kop., 2:nen sortti eli hywä foppa-liha 6 kop. ja 3:8 sortti eli huenempi samallinen 4 kop. naula; suomen suolattu liha 1:nen sortti 6 kop., 2:nen sortti 3 kop. ja 3:8 sortti 4 kop. naula; suolattu fian liha 1:nen sortti 13 kop., 2:nen sortti 12 kop., tuores fian liha 1:nen sortti 13 kop., 2:nen sortti 12 kop., salustettu skinkku 16 kop., salustamatoin samallinen 14 kop. naula; lampaan liha 1:nen sortti 10 kop. 2:nen sortti 7 kop. naula; wiskin liha 1:nen sortti 10 kop., 2:nen sortti 3 kop. naula; mores wei 23 kop., ja rujan valmistukseen kelpaawa wei 18 kop. naula; liinawei 17 kop. naula, ja 1 naula suelaa 1 sepeffa.

Wiipurin Raastuvasa, 29 p. Elokuuta 1863.

Viran puolesta
Fred. Wilh. Boppius.

Kuulutuksia.

Medelst offentlig auktion, som måndagen den 28 innevarande September kl. 11 f. m. härstädes anställes, utbjudes till den minstfordrande badhållningen för fångarne å läne slottshäktet i Wiborg, under tre års tid, räknadt från nästkommande års början, hvarom hugade spekulanter härmedelst underrättas, med erinran, att vid auktions tillfället vara försedde med till vederhäftigheten styrkte borgesförbindelser öfver åtagandets fullgörande, så framt de önska att något afseende å de skeende anduden skall hafwas. Wiborgs Landskontor, den 9 September 1863.

B. INDRENIUS.

E Gråsten.

Maanantaina 28 p. myllyistä Syyskuuta kello 11 e. p. p. tarjotaan täällä maankenttorissa vähimmän waativalle, urakalle Wiipurin linnan wankihuoneessa olemaisen wankien saunoittaminen kolumena wuotena, ensitulewaisesta alkain; josta urakan halullisille taten tieto annetaan, muistutuksella että wakuutetut urakan täyttämisen takaukset owat urakkaa huutaessa edesannettawat, jos huutajat toiwewat huudoillensa kaksiantea Wiipurin Maankenttorissa 9 p. Syyskuuta 1863.

B. Indrenius.

N:o 2243

E. Gråsten.

Innevarande års höst brandsyner i denne stad, komma att förrättas nedanstående dagar nemligen:

Den 23 och 26 inom lästningen och salakkalahti stadsdel.

Den 28 och 29 i Wiborgska förstaden och Saunalahti stadsdel, samt

Den 30 allt innevarande September och den 1, 2 och 3 instundande Oktober n. st. i S:t Petersburgska förstaden Havis och pantsarlaks stadsdelar; hvarom vederbörande gårdsägare underrättas, med erinran derjemte om hvad 46 §: i den för staden allernädigst fastställd brandordning i förenämndt afseende stadgar. Wiborgs Rådhus, den 9 September 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Stadens handverk idkande borgerskap kallas att infinna sig å Rådhuset Måndagen den 21 i denne månad kl. 11 f. m. för att höras och afgifwa utlåtande i anledning af Smedmästaren Johan Jakob Ståhlbergs ansökning om burskap å smedhandtverket i denne stad. Wiborgs Rådhus, den 9 September 1863.

På Magistratens vägnar:

ROBERT ÖRN.

J. G. Heinrichius.

Yksityisiä ilmoituksia.

I anseende dertill, att lokalen för den af mig till tisdagen den 15 dennes annonserade **Dramatiska Soirée** nödsakats till Stadens behof sedermera upplåtas för samma dag; är jag föranlåten att härigenom underrätta den högtärade Publiken, det samma tillämnade Dramatiska Soirée gifves Thorsdagen den 17 September 1863 å Vauxhallen.

Charles Beckman.

Uti C. G. Cloubergs Musikalie bokhandel emottages abonnement å musikalien på följande villkor: För helt år, 32 Mark, då premier erhålles enligt abonnentens eget val för 20 Mark.
20 Mark utan premier.
6 månader, 12 Mark.
3 månader, 8 Mark.
1 månad 4 Mark.
3 häften utlemnas på en gång. (6) 1

Uti C. G. Cloubergs bokhandel emottages subscription å

FAMILJEVÄNNEN,

Illustrerad Månadsskrift.

II Bandet.

Subscription är bindande för hela bandet, utkommande i 12 häften å 1 Mark. Såsom premier medföljer antingen 2 större eller 4 mindre litografier enligt subscribentens eget val.

Första häftet finnes redan tillgängligt.

En Dramatisk SOIRÉE

å Wauxhall

Thorsdagen den 17 September 1863.

Charles Beckman.

Demoiselle Blom, som i Willmanstrand har en småbarns skola, emottager äfven helpensionärer.

Enligt Direktionens för Wiborgs läns Landbrukssällskap fattade beslut, uppskjutes i anledning af förekomna orsaker, det till den 22 dennes berämda års mötet, till Tisdagen den 2:dra Februari nästkommande år; hvarom resp. Ledamöter härigenom underrättas. Wiborg den 9 September 1863.

På befallning

Carl Lille,
t. f. Secreterare.

Wiipurin läänin maawiljelys-seuran johtokunnan päätöksen mukaan tulee ilmeistyneistä syistä se 22 päiväksi tätä kuuta määrätty uusi-koetus lyöstyksi 2 päiväksi helmikuuta tulevana vuonna; jota funnioitetuille jäsenille täten ilmoitetaan. Wiipurissa 9 päivä syyskuuta 1863.

fäskystä

Carl Lille
w. t. Sihtieri.

Se 18 p. Syyskuuta pidetään Kilpeenjoen kylässä pesäntekoa Talenpoikien Thomas, Wilhelm, Johan ja Elias Jämsälön välillä, ja fehoitetaan tämän kautta kaikki ne, jolla on aseita mainittuin miesten kanssa, jina päiwänä tulemaan; jota tämän kautta julistetaan. Wiipurissa 9 p. Syysk. 1863. Gerhard Henrikson.

Peruanska regeringens Guano-Depot i Tyskland.

Vi tillkännagifwa härigenom, att priserne på **Guano** hos oss oförändrade äro, som följer:
B:co Mark 160 per 2000 ff:d brutto Hamburgsk vigt eller 20 centner, vid uppköp af 60,000 ff:d och derutöfver.

B:co Mark 174 per 2000 ff:d brutto Hamburgsk vigt eller 20 centner, vid uppköp af 2000 ff:d till 60,000 ff:d,

i säckar, att betalas per kontant, utan afdrag af tara, godvigt, afslag eller decort.

Hamburg i Augusti 1863.

(3) 3

Härmed underrättas den högtärade allmänheten, att jag ifrån och med denna dag öppnat min fotografiska atelier i herr Muraremästaren Silanders gård, och att jag icke allenast emottager beställningar på visitkort, utan äfven förfärdigar fotografiska colorerade porträtter i större format.

Min atelier är öppet hvarje söcknedag ifrån klockan 10 f. m. tills kl. 3 e. m.

J. Behse,
målare och fotograf.

Dem hochgeehrten Publikum die ergebenste Anzeige daß ich heute mein photographisches Atelier im Hause des Herrn Maurermeister Silander eröffnet habe und daß ich nicht allein Visitenkarten, sondern auch Photographien von verschiedener Größe in Farbendruck liefere.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst,

Behse
(3) 2 Maler und Photograph.

Ilmoitus.

Koska Hänen Keisarikunnan Majesteetti Armoosa on käskennyt ala maan-wiljelys koulun asettamista Maaseulan tilalla liifi Wiipurin kaupunkia ja sen saman asettanut Wiipurin läänin maan-wiljelys-seuran hoidon alle, niin saapi johtokunta tämän kautta ilmoittaa, että 10 jaa owat awonaisia 1 p. tulewata Marraskuuta, ja saawat ne, jotka opetuusta siellä nauttia tahtowat, wanhemmilta eli edusmiehiltä myötä seurattuna sekä varustettuna papin- ja lääkärin todistuksilla, ilmoittaa itsensä Wiipurin läänin Maan-wiljelys-seuran johtokunnalle viimeistäänkin 30 p. ensitulewata Syyskuuta. — Siisään pääsy ehdot koulun, jossa oppilas nautitsee rahattoman ravinnon ja opetuksen, owat seuraawat:

a) Että oppilas on rehellinen, tuntee hywästi Kristin uskon opin ja on käynyt Herran pyhäällä ehtoollisella.

b) Että hän taitaa lukea kirjaa selwästi fiskaalta.

c) Että hän on työn-tekewä, ilman rnuuttia wifaa eli tarttawaisla tautia, sekä että hän jo ennen on toimittanut maan-wiljelys askeleita.

d) Että hän lupaa jäädä koulun kahdeksi wuodeksi, jolla

J. D. Mutzenbecher Söner.

ajalla hän kuului palffa-wäen asetuksen alle. Wiipurissa, 20 p. Heinäkuuta 1863.

B. Indrenius.

(3) 2

R. J. Forsberg.

Löydetty.

En palitot upphittades den 11 dennes vid hörnet af Hotell Åbo som den rätta egaren på beskrifning kan återfå af Thomas Jaatinen uti f. d. Heinos gård vid nedra gatan.

Söndagen den 13 Sept. upphittades ett sidenparasoll, en garosduk och en större nyckel som på beskrifning kan återfås hos svarfvaren C. J. Schildt.

Den 12:te dennes upptogs ifrån gatan en guldbroche, hvilken ägarinnan efter beskrifning återfår hos Hofrådet Hasselblatt, boende uti Fru Schröders gård N:o 8 inom Fästningen. Wiborg, den 14:de September 1863.

Wuokrataan.

Från den 1 Oktober, två rum i gården N:o 138 nära finska kyrkan.

Ett qvarter bestående af 5 rum och kök uti gården N:o 106 i f. d. fästningen hos N. Zepennikoff; närmare å stället.

Отдаётся въ наемъ квартира въ 5 комнатъ и 1 кухня въ городѣ, въ домѣ Н. Цыпенникова № 106, о ценѣ узнать можно у хозяина.

(3) 1

Halutaan ostaa.

Wälgroende twardigt korn uppköpes marknadsdagarne i Musikus Lemans gård i S:t Petersburgska förstaden.
A. A. F. Lindberg.

Wiipurissa, M. A. Jiliasfusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa ettei muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a n:
Billaufsen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postifonttoreissa.

N:o 38.

Perjantaina 18 päivänä Syyskuuta.

1863.

Wiipurista.

Koristukset viime sunnuntaina olivat kaupunkisamme suuret. Olimalkaan woipi niistä sanoa, että olivat somat ja sopeat. Waikaa on niitä kaikkia tässä kertoella, mutta tahdomme toki antaa niistä vähäisen kertomuksen. Keisarin maalle astumapaikalla oli valkeasta vaatteesta ja punaisesta sekä sinisestä werasta tehty ja liehuvilla laiva-lipuilla kaunistettu maja, josta kirjawa lattia-matto saattoi entisen Huonunan vortin kohdalle, johon sangen soma, kuvilla ja lipuilla, ruoho-hekkuleilla ja kukka-kehkurioilla kaunistettu kunnia-portti oli valmistettu. Vortin molemmilla puolin olevalle kruunatulla taululla luettiin Juteinimme sepittämät sanat: „Eläköön armias, Kakkahin ruhtinas, Suomen maa!“ Sitä alkava katu suurelle kadulle asti oli kaikki ruohonpäijillä hekkuleilla, laivalipuilla ja kukka-seppeleillä kaunistettu; rumemmat suojat ja paikat olivat tässä lehti- ja näre-puilla peitetyt. Sitte seuraava suuri katu oli samoten ja ehti kauniimmaasti kaunistettu Turun-sillan ulkopäästä alkaen aina niin pitkälle kuin tätä katuja leisti. Vait kufista ja jufista tehtyjä, suurempia sekä pienempiä M kirjaimia, joita aina vähä wäliä nähtiin, olivat seinät useimmiten poikoin tällä kadulla koristetut ikkunoista lewitetyillä kalleilla ja somilla matoilla. Muutama tähän koskewa ristikatu oli samalla twalla warustettu. Maastuwan ja ruotien kirkon torit sekä lauppa-tori olivat myös kaunistetut vähä eri tavalla kukin. Kaikki oli hywästi ornistunut ja päiwä, joka oli sateinen, piti summin ki min paljon wäläikää, että liput paraana aikana pyyhvät kuuwina liehumassa. Näitä olifi, woipi sanoa tuhanittain eli keskimäärin noin lippu joka sylelle. Maalle astumamajassa oli niitä 24 kappaletta ja kunnia-portissa 52, ja sitten liehui niitä kaksittain koko matkan. Se kullalla pilattu ja Pietarista ostettu hopea-lautainen, jolla leipää ja suolaa tarjottiin, maksoi 400 rupl. ja siihen kuulawa ja Wenäen muotia tehty suola-astea 30 rupl.; siis molemmat yhteenjä 430 rupl. hop. Lautaisen keskelle oli Wiipurin kaupunkin waakuna piirretty seppeleen sijalle. Seppeleen ylä-päässä oli Keisarin nimi-kirjain ja seppeleen alla päiwä-luku: „Die XII Septembris anno MDCCCLXIII.“ — Viime tiistainaki olivat koristukset vielä paikoillaan ja sinäki iltana oli kaupunki kauniisti walaistu, niin kuin sunnuntainaki; eroitus oli waan se, että M kirjaimien sijaan oli nyt ilmestynyt Suomen waakuna näkywiin ja päiwä-luku: „15:s p. Syyskuuta 1863“ kauniilla kirjaimilla. Yhteiset rahat taifuwat kummin ki sunnuntai-iltana palaa täällä melkein loppuun, koska tiistai-iltana ei enää nähty kaasu-koristuksia palamassa, waan siihen sijaan näh-

tiin kynttilöitä tiistaina ystävien ikkunoissa enemmän ja tiwoli-lyhtyjä oli tiheämmältä. Niiden monien laivalippujen joukossa liehui täällä myös niitä Suomen laivastolle esitetyitä lippuja kolmea laatuja; Dagbladin kelta-sininen risti punaisella vaatteella, Topeliuksen walke-sininen lippu ja Wiipurissa äsköittäin keksitty uutinen, ollen punainen keltainen ja punainen, melkein samallinen kuin Espanjan sotailippu, kunha Espanian waakuna jätetään pois. Wäittämättä oli näiden tällä kertaa tuhansien lippujen seassa se soma Topeliuksen walke-sininen lippu se kauniin ja mielyttäwä. Paha waan että sitä sanotaan waikakki merellä eroittaa; mutta onhan Greekalaisilla ja monella muulla sini-walkeita lippuja, joita warmaan woipi aalloista erottaa koska niitä käyttäwät. Se äsköin keksitty uusi lippu on kieltämättä ruma, mutta sillä on se hywä, että se myrskyssäki näkyy jo kaukaa, osottaen Suomen waakunan wärit. Dagbladin lippua kiitettiin koreakki waan ei kauniiksi.

— **Syvä järjestyks.** Seuraawalle kirjoitukselle on anottu sijaa Otawassa: „Meitä on kehoitettu mainitsemaan seikaista, joka viime torstaina tapahtui Uuraan satamassa eli salmessa. Itäpuolella tuli höyry „Wiborg“ Pietarista ja aikoi suoraan salmemme kautta jatkaa niinkuin tavallisesti matkaansa Wiipuriin, mutta täytyi seisahtaa, sillä keskessä salmea oli neljä wenäläistä lotjaa, jotka sulkiwat tien. „Wiborg“ sai odottaa melkein tunnin ja oli ki kenties saanut wiipyä vielä kauemmin, ellei se lähettänyt omia miehiänsä nostamaan ylös wenäläisten ankkurit; sillä wenäläiset eiwät ruvenneet mihinkään liikkeeseen, waan seisoiwat lotjinsa täkällä aroosa-suin töllistellen. Kysymme, onko tämä järjestyks? Jos haminamestari, joka yht’aikaa lienee luotien wanhin, lähtee Pietariin, niin se on hänen welwollisuus asettaa toinen niinkauwan sijaansa, eikä jättää wirkaansa sillä tawoin. Kummallista vielä, että tähän wirkaan on pantu mies, jonka toinen wirka wahan wäliä waatii häntä olemaan pois ja toijissa asfareissa. Eikö toijia sitte löydy, jotka oliwät paremmin sopiwat siihen? Muuten oliji, niinkuin olemme saaneet kuulla, paljon muuta vielä sanomista, mutta jätämme ne mainitsematta.“

— **Uuraasta 11 p. Syysk.** Jo warhain aamulla näyttäytyi täkäläinen sotawäki jubla-unimurmuksa. Kello noin 10 läksiwät pataljuonat toisen toisensa perästä, jumalakawat ja soittoniekat päässä, uuteen pateriin ja sinne tultuansa asettuiwat jokainen paikoilleen. Odotettiin nyt kello 11 asti, kunnes amiraali Sorin kenraaline, ewerstine ja muine uppjerine ynnä pappine tuli höyryllä kaupunnista ja heidän maalle päästyä alkoi jumalanpalvelus ja paterin siunaaminen. Tämän päätettyä wedet-

tiin linnoitus-lafu ylös ja tykit toinen toisensa perästä laufesivat sekä uudeksa paterissa, joka sai „Petschora-paterin” nimen, että Hanstein-saarella ja rannan luona olemissa tykki-weneissä. Laukaukset olivat 101. Sen perästä sai sotawäki taas palata leiriinsä, upseeristo jäi pateriin; siellä näet sen menestystyksi ja onnensi juodakseen maljoja. — Ilmat olivat sateiset. Gräs walokuwaaja, Strauch, kumasi eräältä hietamäen kuffulalta koko tapauksen ja kokoontuneen wäijoukon. Mulla oli vähäinen illuminiertu. — Petschora paterin nimen sai se sentähden että entinen Kaluga eli nykyinen Petschora-rykmentti, joka koko kesän on täällä majailut, on sen suurimmaksi osaksi rakentanut. — Meillä Rowansaarelaisilla on nyt siis linnoitus ja me voimme oifeudella kutsua itsemme linnalaisiksi eroitukseksi toisista. — En woi waikk’ei se kuulu paterin asiaan, jättää seikka mainitsematta. Tänään tuli aamupuolella kolme laiwa satamaamme ja niiden päälliköt sanoivat heidän olleen pakoitettuihin purjehtimaan Suursaaren luotsilla Uuraasen, kun eivät saaneet luotsia Suppuran luotsi-paikasta. Mikä lienee siihen syy, ett’ei tässä luotsi-paikassa ollut luotsia? — Höyry Rowaja Ladoga, joka upposi Albrecht-saaren luona 19 p. viimekuuta, on nyt ylös saatu ja makaa salmessamme. Sitä wiedään, niinkuin kuuluu, Pietariin forjattawaksi.

R. Wilffa.

Luotsi ja hänen perheensä.

(Säite n:roon 37.)

„— Kohda olemme rannalla,” wastasi Helppi: „— Pane niinkauwan takki si hänen päälle. Tässä saat vielä minunkin. Wedä pois hänen waatteet. Niin. Tule perään!”

Rannalla olivat Anna ja Gewa sillä aikaa seisoneet ja nähneet kuinka laiwa paloi ja kuinka se viimein waipui meren pohjaan. Se seisoiwat kalpeina kuin lumi ja odottiwat sykkymällä sydämmillä isän tuloa. He näkiwät, laiwan palaessa, hänen weneen risteilevän laiwa kofhti ja kuuliwat pamaukset ja huudot ja näkiwät laiwan uppowan — sen jälestä oli kaikkialla taas pimeä ja kaikki ääneti. Myöskin toisia kyläläisiä oli tullut rannalle, mutt’ei kukaan heistä rohennut weneellä ulos. Kaikki seisoiwat äänetönnä, wäliästä waan kuului hiljanen kuisuttaminen joukosta.

„— Wene rannalle tulee! Se on Helppi!” huusi poikainen, joka oli kiiwennyt suuren kiwen päälle. Kaikki kiiruhtiwat lähemmä rantaa.

„— Wiskaa nuora maalle! Otakaa vastaan!” kuului Helpin ääni. Nuora lensi rannalle, wene wedettiin ilo-hundoilla maalle ja nyt ympäröitiwät kaikki Helppiä kysellen ja huutaen.

„— Tänne miehiä! Otakaa tämä mies olalle! — ja wietää hänet tupaan!” kääski Helppi: „— Mätkä siinä seisoka ja rähistö! Pian!”

Neljä miestä otti miehen weneestä ja kantoiwat häntä Helpin tupaan, joka wähitellen tuli täpö-rähteen kyläläisiä, sillä jokainen tahtoi nähdä wierasta. Mies makasi Helpin wuoteella. Hän hengitti hiljaisesti, mutta oli vielä liikkumattomana. Anna peitti häntä lämmiin waatteisiin, ja wähän ajan mentyä awasi mies silmänsä, katsoi ympärilleen ja kysyi ruotsin kielellä: „— Missä olen!”

Helppi wastasi hänelle: „— Olette Suurisaarella. Laiwa on mennyt pohjaan. Te waan olette pelastettu.” Mies kuunteli Helppiä, sitte rupesti hän suomeksi waikka waifeasti kysellemään yhtä ja toista; hän sanoi itsensä olowan laiwan kateini, oli merihiiliä wiemässä Pietariin, mutta tiellä syntyi hiilet tuleen, tuli ei saatu millään muotoa sammutetuksi ja hän koki sentähden ajaa laiwa rannalle,

mutta myrsky repi purjeet palaisiksi ja laiwa alkoi taas mennä ulospäin merelle. Hän ampui silloin tykillä, saadakseen saarelta apua. Michensä olivat laskeneet sillä wälillä suuren weneen mereen, he astuiwat itse siihen ja wäkiwoimin olivat he wieneet hänetki weneeseen. Wimeydessä kumoutui wene ja kaikki hukkuiwat. Hän uiksenti airon kanssa aalloilla, meni viimein tainnukseksi — ja muun tietää lufija.

III.

Talwi oli tullut. Rowa pakkaneen oli jään kahleisin pannut meren ja hewoilla pääsiwät nyt Suurisaarelaiset mannermaalle. Katteini oli neljä kuukautta sairasma ollut Helpin talossa ja koko tällä ajalla oli Gewa hoitanut häntä. Katteini oli suomalainen, kotojin Pohjanmaalta. Hän oli pitkäkaswuinen ja hartewa mies. Kaswonsa olivat kauriit ja jalot, silmänsä mustansiniset ja hiuksensa tumman-ruskeat. Lyhyt tummanruskea parta ympäröiti hänen suunsa. Hän oli kaswoiltaan kauriiniin näköinen, ehkä hänellä oli suuri arpi otsassa, joka juoksi tutan rajasta walemman kerwan ylhäiselle rennalle. Nimensä oli Artur Roos. Sairasma ollessaan oli hän wähitellen jo Gewan kanssa puhellen oppinut niin suomea että hän hywästi woi lausua ajatusensa suomeksi. Mutta wähitellen oli myös se suhde syntynyt Roos’in ja Gewan wälillä, joka teli olon Helpin talossa Roos’ille juoksiksi Roos oli, joka päiwä katsoen katsomistaan viimein katsottuaan liian sowästi Gewan siinä, kauriiniin silmiin, rakastunut Gewaan ja Gewa, jonka sydän ei ollut kiwestä, rakastui häneen. Rakkaus ja nuoruus woittiwat sairauden ja jouluksi käwi Roos jo, Gewan häntä taluttaessa, ympärituvasa. Joulun iltaa wietti Roos luotsin perheen kanssa ja Wiipurista oli Roos hankkinut lahjoja niillä rahoilla, jotka hän laiwasta pakenees- saan oli sattumalta pistänyt poweensa. Hän antoi lahjoja kaikille, mutta kallimmat sai Gewa, kultasormuksen ja pienen kultaisen kellon kulta-witjoineen. Punastuen kiitti Gewa waan silmäyksellä; mutta silmäys puhui paljon. Ei ollut kukaan talon asujista hawainnut mitä Roos’in ja Gewan wälillä oli syntynyt. Itse pitiwät myöskin rakautensa salaisena ja sanoihin ei kumpikaan heistä vielä rakkauttansa pufenut.

Warhain joulua-aamulla nousi wäti Helpin talossa wuoteiltaan, pukeutuiwat ja kahwia juotuaan läksiwät kaikki kirkkoon, paitsi Gewaa, joka jäi kotoon pitämään huolta sairasma vielä olowasta Roos’ista. Roos makasi vielä. Gewa istui tuwan ifunalla ja katsoi ulos. Kun paistoi korkealta taivaalla, tähdet loistiwat kirkkaina ja taivas oli pilwistä puhdas ja mustansininen. Lumi ulkona kiitti lun hopea-peite ja nari kulkijain jalkojen alla. Gewa katsoi luontoa siellä ulkona ja katesellessaan ajatteli hän lahjaa, jonka hän eilen sai Roos’ilta. Hän muisti kuinka Roos’in käsi wappi lahjaa antaessa ja kuinka Roos kaswoistaan lensi punaisiksi kun Gewa lahjan otti vastaan — ja Gewa punastui nyt itse, sydämmensä tuli suloi- ja tunteita täyteen. Roos heräsi samassa tuwan wieresjä olowassa kammariissa, pukeutui ja tuli hitaasti tupaan, jossa oli pimeä; kun walo waan walaisti paikan, jossa Gewa istui. Gewa nousi ylös, lähestyi Roos’ia ja kysyi, jos hän tahtoi juoda kahwia.

„— Tahdon, sillä tänään tunnen itseni ihan terweenä, jos waan enemmin woinia saisin,” wastasi Roos ja istuntui. Gewa sytytti kynttilän, asetti sen pöydälle ja toi kahwia Roos’ille.

„— Missä toiset owat?” kysyi Roos ottaessaan kupin.

„— Läkswät kaikki kirkkoon,” vastasi Gewa ja istuutui toisella puolella pöytää olevalle penkille. Roos joi kahvin ja Gewa katsoi häntä. Hän aikoi jotakuta sanoa, mutt’ei saanut sanaa suustaan. Roos asetti tyhjän kupun pöydälle, kiitti Gewaa, joka punastuneena loi silmänsä lattialle. Roos katsoi kauvan aikaa Gewaa. Viimein nosti Gewa silmänsä, näki Roos’in katselewan itseänsä ja punastui punastumistaan. Hän loi silmänsä taas lattialle. Roos nousi ylös, lähestyi Gewaa, istuutui hänen viereen ja otti hänen käden käteensä. Gewa ei wetänyt wapisewaa kättänsä pois.

„— Gewa! sinä olet hoitanut minua kuin rakastawa sisar weljeänsä. Isälle si olen suuresta kiitollisuuden welasta elämästäni, mutta vielä enemmän sinulle, sillä sinä olet waltvonut minun tähden monta, monta yötä ja hoitanut wierasta mukselaista kuin omaa weljeäsi. Kuinka woin sinua palvita? Gewa! Kuule! Etkös tahdo tulla” ja Roos’in ääni wapii — „waimokseni? Sinua rakastan! Sä olet ensimmäinen, jota olen rakastanut! Tahdotkos?” kysyi Roos kiireesti ja lewottomasti. Gewa nosti päänsä, katsoi Roos’in silmiin, nojautui hänen rintaa vasten ja kuiskutti kyynele-silmin onnesta, ilosta: „Tahdon!”

Roos sulki Gewan syliinsä, hän puristi häntä rintaansa vasten ja painoi ensimmäisen, rakkauden muistun Gewan huulille. —

Toisten kirkosta tultua ilmoitti Roos Helppille rakkautensa ja pyysi Gewaa waimokseen. Helppi suostui kofta ja sanoi nauraen: „— Merestä olen hankkinut itselleni wäwön. Jumala siunatkoon aikomuksenne! Ottakaa Gewa, hän tulee teille hywäksi waimoksi.”

Helppi pyöhi silmästään kyyneleen, ilon kyyneleen, ja hylei Roos’ia ja Gewaa. Anni antoi myöskin itsien ilosta myötäis-sanan ja Heikillä ei ollut mitään siihen sanomista vastaan.

„— Ja niin kofta kuin laivan saan pidämme häät ja sinä tulet kanssani ulkomaille,” sanoi Roos iloisen ja onnellisen puristaen Gewaa rintaansa vasten.

„— Tulen ja seuran sinua waikka maailman loppuun asti,” vastasi Gewa ja suuteli sulhastaan. (Jatk.)

Notimaalta.

Helsingin powaristo piti viime tiistaina kokouksen keskuksellaisensa niistä pyynnöistä, joita kaupungin edusmiesten oli kaupungin puolesta esittuominen waltiopäiwillä. Edusmiesten esitettäwiksi määrättiin aikakautiset waltiopäiwät, jäätyjen esitysoikeus, käsityöammattia koskewain asetusten tarkastus, rautatien jatkaminen Tampereelle ja Lahtisiin sekä kulkuneuvojen parantaminen jäsamaan järjwissä. (S. U.)

Maasan läänin papiston waltiopäiwämiehesten waalissa päätettiin seuramat papiston vaatimukset edusmiesten esitettäwiksi waltiopäiwillä: 1) aikakautiset waltiopäiwät (korkeintaan neljän vuoden wäli-ajalla); 2) sensuurin poistaminen eli täydellinen wopaus puheessa ja kirjoittamisessa, kuitenkin edeswastauksella la’in edessä, — jos tämä kysymys tulisi esin waltiopäiwillä; 3) jäätyjen esitysoikeus; 4) sen asian teroittaminen että wast’edes kaikki määräykset maan perustuslaeissa tarkoitetuin noudatettaisiin; esim. raha-asian suhteen; 5) papiston palkka-asian vanhalla-olo, jonkatähden 1743 vuoden asetus Pohjanmaalle olisi pysytettävä wä waimassa ja 6) Rappalais- ja luffarin puustellien wopauttaminen frunnu-kymmeneksestä. — Waasa-Wustasaaren pitäjän-apulaisten G. F. Chy-

denius’en tekemä vaatimus, että pitäjän-apulaiset, linnan-saarnaajat ja muut warfinaisessa papiuswiraassa olewat papiismiehet saisi oikeuden lappalaisten kanssa olla waalissa osalliset, myönnettiin ja otettiin pöytäkirjaan.

(S. U.)

Kuulutuksia.

Thorsdagen den 24 (12) i denne månad, klockan 5 eft. middagen, sammanträder Inqvarterings-Komiten å Rådhuset, hvarom vederbörande underrättas. Wiborg den 16 September 1863.

Ex officio
J. G. Heinrichius.

Brand-Kommissionen sammanträder å Rådhuset Onsdagen den 30 dennes klockan 5 eft. midd., hvilket vederbörande till öfterrättelse kungöres. Wiborg den 16 September 1863.

Ex officio
J. G. Heinrichius.

Yksityisiä ilmoituksia.

Vauxhall.

Sonntag den 20:ten September 1863.

HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair-Chor. Herren zahlen 25 Sp. Gr. M., Damen 10 Sp. Gr. — Damen in Begleitung von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7 Uhr Abends.

Um 9 Uhr fängt der Ball an.

E. Wild.

LETZTER BALL.

Dienstag den 22:ten September 1863,

am 1:sten Jahrmakstage.

Entrée für Herren 50 Sp. Gr.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um freundlichen Zuspruch bittet

E. Wild.

Ilmoitus.

Enomen seurakunnan Luffarin, Suntion, Roulumestarin ja Kellen-seittajien saatavia ylös kannetaan kaupunnin osassa 28 ja 29 p. tätä kuuta wanhaassa Gymnasian kartanossa. F. Ronimus.

Enligt Direktionens för Wiborgs läns Landbrukssällskap fattade beslut, uppskjutes i anledning af förekomna orsaker, det till den 22 dennes beramade års mötet, till Tisdagen den 2:dra Februari nästkommande år; hvarom resp. Ledamöter härigenom underrättas. Wiborg den 9 September 1863.

På befallning

Carl Lille,

t. f. Secreterare.

Wiipurin läänin maawiljelystseuran johtokunnan päätöksen mukaan tulee ilmeistyneistä syistä se 22 päiväksi tätä kuuta määrätty wuosi kokous ylöshyfatyksi Tiistäiksi 2 päiväksi helmikuuta tulewana vuonna; jota kunnioitetuille jäsenille täten ilmoitetaan. Wiipurissa 9 päivä syyskuuta 1863.

Käsytystä

Carl Lille

w. t. Sihtieri.

(3) 2

Subscribenter å "Familjevänner" behagade med det snaraste uttaga 1:a Bandets 12:te och sista häfte jemte præmier

(4) 2

uti C. G. Cloubergs bokhandel.

PROVIDENTIA

Frankfurter försäkringsbolag,

med ett grundkapital af 20 miljoner gulden (omkring 12 miljoner rub. s:r) afslutar genom undertecknad,

dess befullmäktigade hufvudagent, försäkringar mot brandskada å fast- och lösegendom i stad, och på landet. Uppgift om premierna o. s. v. meddelas: i Fredrikshamn af herr N. Simberg, i Willmanstrand af herr C. R. Lilius.

F. W. Mielck.

S:t PETERSBURGSKA
Brandförsäkrings Bolaget,
med ett grund Capital af 2,400,000 r.,
emottager emot billiga premier försäkringar mot Brandskada å fast- och lösegendom i städer och på landet genom dess befullmäktigade agenter.
Bandholtz & Co.

Försäkrings-Aktie-Bolaget **SKANDIA,**

hvars grundfond uppgår till

Femton miljoner Svenskt Riksmünt

öfver Fem Miljoner Silfver Rubel) emottager försäkring å lif, och afslutar försäkring mot brandskada i städer och å landet för allmänna och enskilda byggnader, fabriker af alla slag, qvarnar, sågverk, trädvaru-upplag, samt å varulager i allmänhet, möbler och husgeråd, landegendoms inventarier (döda och lefvande) inbergad skörd m. m. äfvensom å fartyg i hamn och under byggnad, till billigaste premier, samt afslutar alla brandförsäkringar genom Bolagets Agent i Helsingfors Händlanden Abr. Oldenburg; upplysningar meddelas, prospekter och formulärer lemnas, äfvensom ansökningar för expediering till Bolagets General-Agent emottagas:

I Wiborg af Herr Bandholtz & Co.

I Kuopio af Herr Kellgren.

I F:hamn af Herr C. H. Ahlqvist.

I Lovisa af Herr C. G. Majander.

I Borgå af Herr C. L. Söderström.

Palmeluxseen hafuama.

En äldre person önskar sig plats såsom hushållerska, antingen på landet eller i staden. Närmare underrättelse lemnas benäget hos Herr Pastor Tornell.

(2) 1

Kadonnut:

En svart Newfoundland hund, lydande namnet "Bob" har förkommit och anhålles att densamma till undertecknad mot hederlig vedergällning återställes.

(3) 1

Carl Wahl.

Sumuntaina 13 p:nä tätä Syyskuuta kello 7: män ja 10: men välillä aamupuolella on warkaan faden fautta haminnyt eräästä kartanosta kaupunnissa yhden asuin huoneen seinältä nfi hoviainen silinteri tasku-kello, jonka kansiä on Numeret 85,340 ja 18,329 sekä nimi-merkki H. K. Jos kuka rehellinen ihminen löytää tästä kellosta jotain tietoa saada niin otii hyvä ja ilmoittai sen palkintoa vastaan jollekulle tämän kaupunnin Poliisi-palwelijalle eli suelanantajalle Henriif Jn wafelle kartanosta N:o 23, kaupunnin kirjassa.

Wuokrataan.

Ifrån första nästkommande Oktober till den 1 September 1864 i gården N:o 7: i f. d. fästningen tre rum och kök med utsigt åt quain samt nödiga uthus; närmare underrättelse lemnar Tull-Uppsyningsm. J. Lindberg.

Ett qvarter bestående af 5 rum och kök uti gården N:o 106 i f. d. fästningen hos N. Zepennikoff; närmare å stället.

Отдается въ наемъ квартира въ 5 комнаты и 1 кухня въ городѣ, въ домѣ Н. Цепенникова № 106, о ценѣ узнать можно у хозяина.

(3) 2

Muotämänä.

Ugnar af skilda dimensioner, vannon så väl större som mindre samt ämbare, allt af jernplåtar hos

(3) 3

J. Kainsson.

Hafuama ostan.

Wälgroende tvåradigt korn uppköpes marknadsdagarne i Musikus Lemaus gård i S:t Petersburgska förstaden.
A. A. F. Lindberg.

Myytämänä kaikkisa Suomenmaan kirjakauppoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietariissa: (J. W. Villja ja Rumpp. kirjakustantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Kahden kirkkukunnan orpanan surma erään julman lain johdosta. Hirweä, mutta totinen mestaus historia, tapahtunut muinoin Taimaafalon pitäjässä. N:o 117.

Benjamin Franklinin elämäkerta. N:o 118.

Ne, nautetaanpas nyt. Supaija tarinoita nueriselle. N:o 119. Uusia Suomalaisia Wiria juomentaunt —t—t—t—. 2. N:o 120.

Piffu Janne. Kaunis kertomus erään orpo-voijan elämän vaiheista ja hänen autuaallisesta fuolemastaan. N:o 121. Enen opettavaisia kertomuksia lapille. N:o 122.

Kuin yllä kirja jäsältävä 25 fappaletta ferralla ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Myytämänä

C. G. Stenbergin kirjakaupassa:

Den skicklige Bokbindaren. Fullständig anvisning att häfta och binda böcker i papp, läder, pergament, siden och sammets band, färga, spränga, marmorera, förgylla m. m. Snitt, Rygg och Permar, med talrika Marmorerings och Färgnings sätt, Goda Grundvatten, Nya utmärkta Klistersorter, Planervatten m. m. Af Thon och Kirsch. 2 mark.

Den praktiska Smekare-boken, med anvisningar om de serskilda trädslagens olika användbarhet, jemte iakttagelser vid deras inköp och torkning; träarbetens hopsättning; äfvensom limmets tillredning, linolje rening, ferniszberedning, betsnig, polering målning m. m. Efter A. Stöckel och W. Hertel. 1 m. 60 penni.

Den nyttiga hjelparen vid Målning med Lim och Oljefärger, samt ett bihang om Vattenglaset, dess användande och beredning. Af E. Schreiber. 1 m 20 p.

Fullständigaste Handbok för Betsning Polering och Lackering af trä, ben, horn och elfenben, jemte anvisning till Metallers lödning. Af A. Stockel och G. Thon. 1 mark 20 penni.

Lackeraren i sin högsta fullkomlighet, eller lättfattlig och grundlig anvisning att på Trä, Bleck, Tenn, Jern, Sten, Gips, Papp och Läder anbringa den mest sköna fina och varaktiga Lackering och Förgyllning, äfvensom sättet att bereda och blanda färger och fernissor. Af Ch. Sinn. 56 penni.

Den lilla Malreboken eller underrättelse för menige man att med ringa kostnad mala sina möbler, dörar och fönster m. m. Af J. Boug. 40 penni.

Läder-recept-bok, innehållande: Skinn och hudars färgning; flera slags förbättrade skovax och blanksmörjor, att göra lädret ogenomträngligt af vata m. m. 1 mark 20 penni.

Redskapsfabrikanten på landet. Anvisning att på egen hand förfärdiga kastmaskiner, hackel-maskiner, trösnärtscharpor, hjulnaff, hjul- och sellokor. Af J. Boug. 64 penni.

Handbok för Praktiska Ölbryggare. Af G. E. Habich. 1 m. 60 penni.

Allmännyttiga Anvisningar att Konservera och Renovera alla slags arbeten af guld, silfver, jern, stal, gips, elfenben m. m. Af G. Einander. 80 penni.

Höyrutawain Liike.

Höyrutawain Alio

lähtee Tiistaina 22 p:nä tätä Syyskuuta kello 6 aamulla Wikipuriesta Warkauteen. Wikipuriessa 18 p. Syyskuuta 1863
Johdoluuta

Ångfartyget Alio

avgår Tisdagen den 22 innevarande September, kl 6 på morgonen ifrån Wiborg till Warkaus. Wiborg den 17 September 1863.
Direktionen.

Wikipuriessa, M. M. Silkkilänsken kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sellii: J. F. Palmgren.

Lisätähti Stawalle,

Sanomille Wiipurista No 38.

Konju=aita Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Waltiopäiwämiehet ovat nyt, waltiopäiwien alettua, arwattavasti tietyissä laikki — paitsi Lapinmaalta, jonka edusmiehet sekä papit että talonpoikais säätyä eivät tässä kuussa warmaankaan ennätä paikalle. Papit säädyn jäseniä on nyt 32 waltiopäiwämiehinä, ja tulee siis 33, jos muka Lapin rowastifunta toimittaa omituisen edusmiehensä. Noista 32:sta puolet eli 16 on Arkhi-hippafunnasta, 9 Porsoon ja 7 Kuopion hippafunnasta. Merkkillisesti kyllä myös näiden parvessa on tohtoria puolet Turun ja toinen puoli muista hippafunnista, — ja samote maisteria. — Tohtoria mukana on

Arkhi-hippafunnasta:

Arkhi-piispa; rohweessorit Geitlin ja Schauman, *) ynnä kontrahiti rowastit Granfelt ja Herberg; summa 5.

Porsoon hippafunnasta:

Piispa Ottelin, ja rohweessor Granfelt; s. v. 2

Kuopion hippafunnasta:

Piispa Frosterus; tuomioprowasti Borg ja kontrahitiprowasti Europaens.

Maisteria taas on: Turun hippafunnasta tuomioprowasti Renwall; rowastit Henrik Heifel Pietarsaaresta, Grönberg, Helander Laiwasjalosta (Behmaan rowastifuntaa) ja Vilius, sekä kappalainen Ilmolassa, w. kirkkoherra von Esen; summa 6. Porsoon hippafunnasta, rowastit Maunu Gr. Mopæus, Hackzell ja Lehtori Borenius, ynnä kappalainen, w. kirkk. Sam. H. Nordström, s. v. 4; ja Kuopion hippafunnasta rowasti Jul. Jumm. Bergh ja Olaf-torneon kirkk. Alb. Heifel, se on 2.

Muut papit ovat: Turun hippafunn., kontrahitiprowastit Hellen, Ehrström Waasasta ja R. Fredrik Stenbäck Kuortaneelta; rowasti Eulin ja kirkkoherra Rosengren; Porsoon h., rowastit Joh. Fr. Bergh ja Adolph Siren, ynnä w. kirkk. Frans Arw. Enellman; Kuopion hipp., rowasti Eerik Hyrynsalmelta, Rajaanin rowastifuntaa, ja kirkk. Safari Rastren.

Porwaris-saadyn edusmiehet taas ovat:

9 Pormestaria, nimittäin: Eri Wiipurista, Josefius Lowisasta, Bergstedt Dulusta, Holm Porsoosta, magister Tengström Pietarsaaresta, Thermen Hämeenlinnasta, Mölsä Sawonlinnasta, Hildén Brahesta ja Krank Jyväskylästä.

6 muuta kaupunki-hallinnon jäsentä eli neuvo-miestä: laski-tieteen kofelas Öhrnberg Helsingistä, Bergh Rajaanista, Grönberg Haminaasta, ja muut 3 Torneon, Koffolan ja Naantalien kaupunnista;

23 kauppiasta: kauppa-neuwoffet Sundman Helsingissä, Hackman Wiipurissa, Wolff Waasassa ja Sneckenström Porsoossa; konsulit Hultman Tam-misaaresta, Björnberg Porista ja Grundfelt Poh-

jan eli Lapuan Joensuussa (Ny-Karleby); w. konsulit Otto Wendelin Kristinan, Malm Pietarsaaren ja Randelin Dulun kaupunnissa; mag:r Lindqvist Porista, Kellgren Kuopiosta, Hämäläinen Käfsalmesta, Boehm Sortavalasta, Sawander Lappeenrannasta, Molander Mikkelistä, Lemström Heinolasta, Parviainen Karjalan eli Pielis Joensuusta, y. m.

Känttyöläis mestari: muurari-wanhin Träskelin Turusta.

Talonpoikais-säätyä, meidän tietien, etewimmät ovat: runoniekka Antti Buhakka Eiperistä, herastuomari Pelkonen Kuopiosta, kirkonmies Pekka Kumpulainen Jisalmelta, ja maakauppias Kontiinen Kiteeltä, Kuopion läänistä, sekä Gr. Klami Wirolahdelta, herastuomari Paajanen Jääskeltä, Toikki Kafiasta, Leino Heinoelta ja Tiainen Parikkalasta, Wiipurin läänistä; Mäkipesä Kuowedeltä Turun läänistä; Mynttinen Mäntyharjussa ja Sinkko Ristiinan pitäjästä Mikkelin läänistä; Puntala Limingasta Dulun läänistä, — paitsi muutamia syntyään herras miehiä, esim. Hagelstam Helsingin maa-seurafunnasta, joiden siwiistys niin-ikään lie ylewämpi.

Puhe-mieheksi on R. M., Suuri-ruhtinaamme, määränny: Pormestari Eri'in, porwaris säädylle, ja lautamiehen Aug. Mäkipesästä Ollisat-funnasta, talonpoikais-säädylle. Maamarsalkiksi ja aatelis-saadyn puhemieheksi on Kenraali-luutnantti y. m., wapaah. Nordenstam, ja talonpoikais saadyn sihteeriksi Waasan läänin sihteerin, ritari Ol. Joh. Ekström, armoissa nimitetty.

— **Suomen laiwakalenteri** wuodelta 1863 G. G. Wolffin ulosantama on nykyään tullut ulos Waasassa. Sen mukaan on Suomen kaupunkien kauppalaivasto nykyään 532 laiwaa, jotka sisältävät 67,723 lästiä. Laiwain lästi-lu'un suhteen ovat maamme kaupungit seuraawassa järjestyksessä.

	Laiwanluku.	Lästiluku.
Wiipuri	124.	8,554.
Naabe	40.	7,826.
Dulu	38.	7,326.
Turku	35.	6,651.
Waasa	29.	5,239.
Nuiskaupunki	40.	4,973.
Pori	20.	4,966.
Naama	41.	3,660.
Koffola	19.	2,581.
Kristiina	15.	2,569.
Pietarsaari	19.	2,490.
Helsinki	30.	2,265.
Porwoo	15.	1,854.
Lowissa	10.	1,556.
Nuiskaarlepvy	11.	1,234.
Hamina	9.	1,001.
Sawonlinna	11.	838.
Kuopio	9.	474.

j. n. e.

Tähän lukuun on olettu 109 Saimaalla kulke-waa laiwaa Wiipurin, 9 Sawonlinnan, 5 Kuopio-

*) Prohw. Schauman on syntyään ollut aatelis säätyä, jonka jäseninä molemmat Hänen nuoremmat weljensä myös ovat waltiopäiwämiehinä — nuorin weljes, Helt. Eiden toimittaja, Lawast-heimon Wiipurista waltautettuna edusmiehenä

pion, mutta ei 21 lotjaa, lästilu'ultaan 2,099, Joensuun.

Etewimmät laivan-omistajat ovat: C. G. Wolff Waasassa, jolla on 3,805 lästia, hänen jälkeensä ovat Hackman ja kumpp. Wiipurissa, Lundberg ja kumpp. Raahessa, J. Carlström ja kumpp. Perissa, Paul Wahl ja kumpp. Wiipurissa, G. ja C. Bergdom Oulussa, John Gust. Mein y. m. Braahessa, Rosenius ja Esemann Wiipurissa, J. Sowellius y. m. ja Joh. Lang y. m. Braahessa, E. Tihanowan pojat Wiipurissa . . .

— „Sirwen oli eräs mökin mies Juurusewedellä Raasurilan kylän tienoissa Kuopion pitäjää saanut tappaa uudessa nuijalla päähän lyömällä. Näitä harvinaisia eläimiä oli tässä ollut 4 uimassa eräsen saareen, mutta 3 oli päässyt hengissä karhuun." Näin kertoo Tapio. Waan eiföhän olisi ollutna paras jos kaikki 4 „näitä harvinaisia eläimiä" olisi päässyt pakoon.

Keisari Uuraassa.

15 p. Syyskuuta.

Lauvantaina 12 p:nä ruvettiin jo valmistamaan Keisaria vastaan ottamaan. Rawansaarella lafaiettiin ja puhdistettiin teitä ja polkuja, jota miehiä täydessä uniwormussa katjeltiin ja he saivat tehdä vielä kaikenlaisia harjoituksia ja tempuja; käsky tuli konsuleilta laivojen fatteineille seuraavana päivänä foristaa laivojansa kaikilla la-uilla ja lipuilla kun heillä suinkin oli. Sampo palautui vielä myöhään illalla täällä odottaakseen Keisarin tuloa ja ollakseen seuraavana päivänä pika-postina. Kaikki meikäläiset valmistuivat. — Seuraavana aamuna 13 p:nä kello 7 tuli amiraalin höyrylaiva kaupunkiin ja läksi ulos sataman suulle, siellä vastaan ottaakseen korkeaa wierasta. Kello noin 8—9 välillä nähtiin laivoja ulkona redillä ja Sampo kiirehti nyt kaupunkiin siitä wiesttiä wiemään. Salmeissa olemat laivat nostivat nyt launsa ja lippunsa mastoihin. Kello 9 $\frac{1}{4}$ pamahti ensimmäinen laukaus — wäki syöksi ulos huoneistaan rannoille, maa tärii laukauksesta, kehta näyttäytyi keiserillinen höyry-laiva hiljaisesti sulfein salmen kautta, jota seurasi amiraalin höyry, paterista wastattiin, laukaus laukauksen päälle pamahti, ilma oli sawua täynnä, wäki wirtasi leirien luokse, — kaikkialla oli elämä ja liike. Kello 1 $\frac{1}{2}$ 10 astui Keisari maalle Rawansaaren paterin laiturilla, katseli ensin pateria ja tuli sieltä seuruneen leirin luokse. Kotawäki kiiruhti, rummun tärähtäessä, kotoon ja sai nyt Keisarin edessä esfierata, ensin Betschora-rykmentti, jute sapöörit ja wiimeksi se osa Wiipurin linnan-rykmenttiä, jota täällä nykyään olestelee. Kello 1 $\frac{1}{2}$ 11 astui Keisari taas laivaansa lähteäkseen kaupunkiin. — Kaikki, joilla elämää ja waimaa oli, olivat kountuneet leirien tienoille, ja mihin Keisari kääntyi, sinne wirtasi katsojienkin joukko. Wäkeä oli saarellamme niin että wiliä. Wäki sai estettämättä lifetä Keisaria ja ei mikään poliisinkaltainen näyttänyt täällä intoa ja ahkeruuttansa työntämisessä wäkeä takaisin. Ei, täällä pääsi jokainen niin lifelle, että näki Keisarin silmästä silmään. Wäki ei fuitenkaan tunkenut lifemmäksi kuin sopiwaa oli, muutamia wenäläisiä akkaja mainitsematta, jotka eiwät paremmin ymmärrä. Sanotaan Keisarin olleen tytywäisenä uuden paterin rakennukseen, muttei sen paikkaan. Täällä olemat sotawäen esieraaminen ei käynyt hywästi, sillä sotamiehet käyttiwät itsensä niinkuin pelästyneet kanat. Itäpuolella kello noin 2 läksi Keisari, Wiipurissa oltuansa, salmemme kautta suoraan Haminaan. — Jo wiime maanantaina täältä kolme luot-

siamme lähti Pietariin, ja ne Häntä luotsasivat Pietarista tänne ja Wiipuriin, ja sieltä Haminaan.

R. Wilffa.

Rahan himo.

(Zatte n:roon 37.)

Kolmas Näytös.

(Kaunis sati rouwa Haakunan talossa Kolme owaa perallä. Keskimäisestä owesta nähdään raam kauniita ja waloituita huoneita. Oikealla kädellä pöytä pienellä soitto-kellolla ja kädellä tyntillä jatkalla. Vasemmalla puolella suuri tuoli.)

1:nä Näytös.

Anna (puettuna morsiameksi, istuu tuolissa, hänen näkönsä on tuskallinen. Kukkaish wihko makaa lattialla hänen jalkeijensa wieraessa).

Anna (nostaa päätänsä) Minä siis vielä elän, ja joka heik, joka huokaus wiepi minua lifemmäksi tuota hirmuista tuntia. Minä olen huutanut ihmisten sääliwäisyyttä awuksi, ja he owat nauraneet minun tuskalleni, minä olen rukoillut apua Jumalalta, mutta hän ei ole kuullut rukouksiani. Kaikki apu on häwinnyt. Muutaman hetken kuluttua on rillost muistella häntä, jota rakastan enemmän kuin omaa henkeäni. Mutta minfätähden minä sitä vielä te'en? Hänellä on toinen lemmitty, ja ei vskfään ajatus minuun ole häirittänyt hänen onneansa. Ah, enhän minä pyytännyt häntä minua rakastamaan, minä waan tahdoin itse olla wapaa että aina saisin mieltä hänestä, että saisin olla hänen, kolo sielullani! Ah, minun isäni! myös tämän onnen olet minulta ryöstänyt.

2:nä Näytös.

Rouwa Haakuna (keskimäisestä owesta). Anna.

Rouwa Haakuna. Wieraamme jo alkawat tulla; mutta mitä minä näen, vielä surullisen katjannon; minä saan sanoa teille, että marttyyrit eiwät enempää ole muodissa, ja olla onnetonna, se teitä ei eninkään kauniista.

Anna. Säädetäkää pitkänne, minun rouwani! te olette nyt pääsneet toiwonne perille, olkaate siis tytywäinen

Rouwa Haakuna (maltaen mieltänsä) Ah, te luulette siis että saurisin onni kottaa minua ottakesani muurari tyttären perheeni?

Anna. Ei hänet, waan hänen omaisuutensa.

Rouwa Haakuna. Mitä usallatte sanoa?

Anna. Ottakaa omaisuutent! ottakaa! minä olen tubatta fertaa pyytännyt teitä sitä ottamaan, mutta antakaa minulle wapauteini takaisin! — — — antakaa minun lähteä täältä yhtä löyhänä kun täne tullessanikin!

Rouwa Haakuna (ilmästä). Suurimmalla ilolla minä suostaisin teidän anomukseen, mutta kun nyt enempää ei ole mahdollista, niin jättäkäämme tämä puhe joka on ilkeä meille molemmille! Pyyhkiäkää siis pois kyyneleenne, tehkää näköenne iloiseksi, ja seuratkaa minua jalita, sillä ennen wihkiäisiä tahdoa minä esitellä teitä muutamille tulewaisille joutulaisille.

Anna (waimalla) Ei vielä, rouwani, te unohdatte ehdon, jonka olen pannut suostumukseeni tähän naimiseen!

Rouwa Haakuna. Ah, velkkä juoni, jota en tarwitisi kokea, waan näyttääkseni teille että olemma toiwonne täyttäneet, niin tietäkää että Emilo suurimmalla waimalla onnistui päästää häntä arestista.

Anna. Ja hän oli tok' wiaton.

Rouwa Haakuna. Sitä ei ole vielä todistettu. Mutta kaiketi on hän wapaa ja wihkiäisten perästä saatte josjakusja sopiwasia tilassa häntä tarwata.

Anna (jyräkti) Ei! Ihakinen oii minun ainoa ystävänä, minun tähteui oli hän walmis menettä-

mään kaikki, ja minä en jätä tätä huonetta ennen-
kun olen nähnyt häntä.

Rouwa Haakuna. Se on mahdotonta. Mitä
jo on sisästä — — — pappi odottaa!

Anna. Ei, ei, rouvanil! — — — Vielä en
ole teidän wallasanne, minä woin wastata: ei,
papinkin edessä.

Rouwa Haakuna (salatulla wihalla). Uppiniis-
kainen lapsi, kaikkisla teille sitte täytyy antaa pe-
rään (menee pöydän luokse ja helistyttää kelloa Itseeseen).
Malta sinä!

(Anna waipuu jätensä tuoliin ja alentaa vaata kättä vasten).

3mas Keskustaus.

Juhana (oikealta puolelta, kirje kädessä). Anna.

Rouwa Haakuna.

Juhana (hiljaan rouwa Haakunalle). Armollinen
rouwa! tohtori Ahokas on tullut takaisin.

Rouwa Haakuna. Ah!

Juhana. Hän on ulkona.

Rouwa Haakuna. Mitä hän tahtoo?

Juhana. Hän pyytää paikalla saada puhua
mamseli Annan keralla.

Rouwa Haakuna. Ja mitä te olette was-
tanneet?

Juhana. Armollisen rouwan käsken mukaan,
etteivät wallat ota vastaan ketään.

Rouwa Haakuna. Hyvä — — — ja sitte?

Juhana. Sitte hän istänsään wimmastui ja
juoksi kotihinsa, mutta tuli paikalla takaisin tällä
kirjeellä, jonka pyysi minun antamaan mamselille.

Rouwa Haakuna. Anna tänne! (awaa kirjeen
ja lukee) „Anna! minua kielletään teitä tapaamas-
ta, se ei woi suinkaan olla teidän suostumukses-
lanne. Minä rufoilen, sallikaa minun heti tulla
teidän puheillenne hetketi! Ahokas.” (itseeseen) Kun
rohkea! — — — (Juhalle) Sano tohtorille että
mamseli on saanut kirjeen, ja että hän huomena
antaa wastauksia.

Juhana. Hyvä, armollinen rouwa (aitoo lähteä).

Rouwa Haakuna. Vielä sana! Onko muu-
rari-säili ulkona?

Juhana. On.

Rouwa Haakuna. Anna hänen tulla sisäin!
(Palwelija menee oikealle kädelle.)

Rouwa Haakuna (Annalle). Minä olen käske-
nyt Thakfinen tänne tulemaan, ja sinulle näytteti
että luotan sinuhun, jätän minä teidät yksinään;
wiidentoista minutin kuluttua tulen minä sinua ha-
femaan (menee perältä).

4:äs Keskustaus.

Thakfinen (oikealta puolelta). Anna.

Thakfinen (seisähtää ovesta ja katselee ympärillensä).
Missä minä olen? (huomaa Annan ja ryepähtää hänen
luokseen). Mamseli Anna! (orttaa Annan kädeltä kirjehinsä).
Tefös se olette? todellako te?

Anna (wistaillee hänen siltinsä). Minun hyvä
Thakfineni!

Thakfinen (ittien). Herra Jumala, no wihdoin
olen saanut nähdä mamselia! pimeässä areetissa en
minä ole tehnyt munta kuin muistellut teitä, ja se
on ollutkin ainoa turwani.

Anna. Thakfinen on siis färjinyt paljon?

Thakfinen. Oh, ei niin warjia paljo juur',
sillä näets, mamseli Anna! kun ollaan kahden kes-
ken, Jumalan ja oman tuntonsa kanssa, niin saam-
me toista ajatustia, ja kun minä käwin miettimään
kuinka minä olen elänyt tähän saakka, niin — —
— kaikki woipi vielä parantua, jos waan — — —
(katselee ympärillensä) mutta missä Wori on?

Anna. Kolme wiikkoa tästä taaksepäin, sa-
mana iltana jolloin Thakfista wiettiin arestiin, mat-
kusti isäni pois keltäkään jää-hiwäisiä ottamatta.

Thakfinen (pelästyen). Matkustiko pois? ei, ei
se ole mahdollista! — — — hän oli niin wimma-

päinen, niin tuskallinen, hän ei woinut matkustaa
tiehensä!

Anna. Hän jätti jälkeensä kirjeen Haakuna-
rouwalle, jossa hän ilmoitti matkastansa ja samassa
myös päätti onneni.

Thakfinen. Onnenneko! mitä, — — — mitä
sillä tarkoitatte?

Anna. Thakfinen sitte ei tiedä, että tänäpäi-
wänä on minun hääni?

Thakfinen (wimmaasa). Häät! teidän häänne?
ja kenenkä kanssa?

Anna. Luutnantti Haakunan kanssa.

Thakfinen (centijälään). Ei, ei! se on mahdoton-
tal rahojannehan hän tahtoi, mutta nyt ei teillä
ole mitään, ei penniäkään.

Anna. Thakfinen! minä en ymmärrä teitä?

Thakfinen (hiljaan). Ettekö tiedä rahojen lop-
puneen, minun ne häwittäneen?

Anna. Mitä sanotte?

Thakfinen. Nähdessäni surunne, tuskanne, tu-
lin hurjapäiseksi, en tietänyt mitä te'in, ja silloin
poltin kaikki rahat tuh'aksi.

Anna. Oi, Ukko Oli-jumala!

Thakfinen. Oli pahasti tehty, minä tunnus-
tan, ja minulla onkin ollut monta katteraa hetkeä
sitten, mutta minä ajattelin: kunhan te waan tuli-
sitte onnelliseksi, niin käyköön minulle kuinka ta-
hanja. Waan tuumani eivät ole onnistuneet, näen
minä.

Anna. Ja isäni! eikö hän tiedä mitään?

Thakfinen (wähäisen mietittyä). Ah! kaikki toivo
ei ole vielä häwinnyt! te ette vielä ole naitu,
minä tunnustan kaikki armolliselle rouwalle, minä
sanon ettei teillä ole penniäkään enää, te tulette
autetuksi! (tahtoo juosta ulos)

Anna (wetää hänet takaisin). Mutta Thakfinen ei
jaa sanoa olewansa rahojen häwittäjä; muuten pa-
newat teidät taas arestiin.

Thakfinen. No mitäpä siitä! — — — ah, to-
della, mitenkä sitte käwisi teille; — — — ei, ei,
minä en sitä tee, minä waan — — —

(Jatk.)

Hippakunnan sanomia.

(Berweosta).

Armossa nimitetty kirkkoherroiksi: Mäntyharjun
kappalainen, w. kirkk. Uffel Imm. Werner, Pieksämäen,
ja entisen meriwäen kirkkoherra Adolph Emerik Olsoni, Kur-
tiseen seurakuntaan. Waltantettu: kappalaiseksi Hiitolan,
kappalainen Tuulosta w. kirkk. R. Fredrik Rodström.

Yksityisiä ilmoituksia.

LETZTER BALL.

Dienstag den 22:ten September 1863,

am 1:sten Jahrmarsstage.

Entrée für Herren 50 Cp. Gr.

Anfang 7½ Uhr Abends.

Um freundlichen Zuspruch bittet

E. Wild.

Nytt etablissement.

Härmedelst har jag äran underrätta den ärade publi-
ken derom, att jag härstädes i Major Jaenisch gård N:o
36 inom f. d. lästingen öppnat körsnärsvärelse, och re-
kommenderar mig under försäkran af prompt betjening
till förfärdigande af alla slags pelterier och moderna mös-
sor i stort urval. Om godhetsfulla uppdrag beder ödmju-
kast
Rudolf Schulz.

Ilmoitus.

Kunnioitetulle yleisölle annan täten ilmi, että minä tässä
kaupungissa herra majori Jaenisch wainajan kartanossa, N:o
36, olen ruwennut metsä-nahkakauppiaksi, ottaen päälleni
odottamatta valmistaa kaikenlaisia turkki-neuvoja, niinkuin
myös monenlaisia nyhyisen tapaisia lakkia (myshyjiä). Run-
saita tilaimia toiwoo
Rudolf Schulz.

Etablissemens-Anzeige.

Einem geehrten Publikum hiermit die ergebene Anzeige daß ich mich hierorts, in dem Hause des Herrn Major Zä-nisch früh. Fest. N:o 36, als Kürschner niedergelassen habe, und empfehle mich mit Anfertigung aller Arten Pelzsachen, so auch einer Auswahl moderner Mägen, unter Zusicherung prompter Bedienung. Um gütige Aufträge bittet, empfiehlt sich ergebenst.

Rudolph Schulz.

ОПЪЯВЛЕНИЕ О ЗАВЕДЕНИИ.

Почтенной публикѣ честь имѣю извѣстить, что здѣсь въ домѣ Поручика Янина подъ № 36-тымъ за-вѣлъ скорняжную мастерскую, гдѣ исполняются все издѣлки по пушной части такъ какъ и шьются фура-жки повѣйшей моды въ больномъ выборѣ. Стараюсь о скоромъ исполненіи данныхъ мнѣ порученій, честь имѣю рекомендоваться.

Рудольфъ Шульцъ.

Uti C. G. Cloubergs Musikalie bokhandel emottages abonnement å musikalier på följande villkor: För helt år, 32 Mark, då premier erhålles enligt abbo-nentens eget val för 20 Mark.

20 Mark utan premier.

6 månader, 12 Mark.

3 månader, 8 Mark.

1 månad 4 Mark.

3 häften utlemnas på en gång.

(6) 2

Uti C. G. Cloubergs bokhandel emottages subscription å

FAMILJEVÄNNEN,

Illustrerad Månadsskrift.

II Bandet.

Subscription är bindande för hela bandet, utkommande i 12 häften å 1 Mark. Såsom premier medföljer antingen 2 större eller 4 mindre litografier enligt subscribentens eget val.

Första häftet finnes redan tillgängligt.

(6) 2

Härmed underrättas den högtärade allmänheten, att jag ifrån och med denna dag öppnat min fotografiska atelier i herr Murarmästaren Silanders gård, och att jag icke allenast emottager beställningar på visitkort, utan äfven förfärdigar fotografiska colorerade porträtter i större format.

Min atelier är öppet hvarje söcknedag ifrån klockan 10 f. m. tills kl. 3 e. m.

J. Behse.

målare o. h. fotograf.

Dem hochgeehrten Publikum die ergebenste Anzeige daß ich heute mein photographisches Atelier im Hause des Herrn Maurmeister Silander eröffnet habe und daß ich nicht allein Visitenkarten, sondern auch Photographien von verschiedener Größe in Farbendruck liefere.

Um gütigen Zuspruch bittet ergebenst,

Behse.

(3) 3

Maler und Photograph

Enligt Direktionens för Wiborgs läns Landbrukssällskap fattade beslut, uppskjutes i anledning af förekomna orsaker, det till den 22 dennes beramade års motet, till Tisdagen den 2:dra Februari nästkommande år; hvarom resp. Ledamöter härigenom underrättas. Wiborg den 9 September 1863.

På befallning

Carl Lille,

t. f. Secreterare.

Wiborin läänin maawiljelusejuran johtosunnan päätöksen mukaan tulee ilmestyneisiä syistä se 22 päivästä tätä kuuta määrätty wuosi-kokous yleislufatyksi Tiistaitä 2 päivästä hel mikuuta tulewana vuonna; jota kunnioitetuille jäsenille taten ilmoitetaan. Wiipurissa 9 päivä syyskuuta 1863.

käskystä

Carl Lille

w. t. Sihteri.

(3) 3

Lifränteanstalten i ÅBO.

Da jag emottagit ombudskapet här å orten för Lifränteanstalten i Åbo, får jag anmäla att insatser i nämnde anstalt kunna inbetalas till mig alla söcknedagar samt att jag gerna lemnar upplysningar angående anstaltens inrättning och ändamål med mera.

Paul Wahl.

Glinskautinen rahakaswin-laitos Turussa.

Minä-miehenä täällä Glinskautisen rahakaswin laitokselle Turussa, saan minä ilmoittaa että wanoja nimitettyyn laitokseen saadaan maksaa minulle joka arki-päivänä ja että minä miehelleni annan tietoja laitoksen taroituksesta j. m. m.

Paul Wahl.

Palmesukseen haluama.

En äldre person önskar sig plats såsom hushållerska, antingen på landet eller i staden. Närmare underrättelse lemnas benäget hos Herr Pastor Tornell.

(2) 2

Kadonnut.

Tiistaina 8 päivä Syyskuuta on alafirjeittaja unhottanut yhden parin Suoroffi saappaita Newonhännän laachtari puodin luokse yhteen isoon weneeseen; ja se funniallinen ihminen joka ne on kerjannut olis niin hywä ja ilmoitais ne kaipaawallen funniallista walfintoa vastaan Järjari Hartberin taloon Pietarperin lewotissa.

Carl Gustaf Blomqvist.

En svart Newfoundland hund, lydande namnet "Bob" har förkommit och anhålles att densamma till undertecknad mot hederlig wedergällning återställes.

(3) 2

Carl Wahl.

Wuokrataan.

Ett qvarter bestående af 5 rum och kök uti gården N:o 106 i f. d. fästningen hos N. Zepennikoff; närmare å stället.

Ostetaan wä paemä kwartira wä 5 komnat i 1 kuxia wä torokä, wä domä H. Cwenninkowa N:o 106, o cenä uunata moikno u hoziinna.

(3) 3

Uthyres nu genast 3:ne rum med skild ingång i gården N:o 32 inom f. d. Fästningen, närmare upplysningar erhålles i nämde gård af Lisa Kotilainen.

(2) 1

Nu genast 2:ne rum uti murarmästar Beckmans gård i f. d. fästningen.

Gulutaan ostaa.

Wälgroende tvåradigt korn uppköpes marknadsdagarne i Musikus Lemans gård i S:t Petersburgska förstaden

A. A. F. Lindberg.

Göyryläimain Liike.

Ängslupen PONTUS

kommer ifrån Onsdagen den 23 September att afgå ifrån Wiborg till Trängsund kl. 9 f. m. och kl. 2 est. m., ifrån Trängsund till Wiborg kl. 11 f. m. och kl. 4 est. m. Med denna månads slut kommer dess reguliera turer emellan Trängsund och Wiborg att upphöra. Wiborg den 21 September 1863.

Hackman & C:o.

Söyrywene Pontus

tulee Keöwiiwiesia 23 wstä Syyskuuta altain lähtemään Wiipurista Uuraasen fello 9 aamupuelella ja fello 2 iltapuelella jeta Uuraasta Wiipuriin fello 11 aamupuelella ja fello 4 iltapuelella. Tämän kuun lopussa tulee sen saännöl linen kulkua Uuraan ja Wiipurin watilla rautomaan. Wiipurissa 21 p. Syyskuuta 1863

Hackman ja Rumpp.

ВШТОВАЯ ШЛЮКА ПОНТУСЪ

будеть, начиная съ среда 23 Сентября ходить изъ Выборга въ Транзунтъ въ 9 ч. утра и въ 2 ч. по пол.; изъ Транзунта въ Выборгъ въ 11 ч. утра и въ 4 ч. по полудни.

Съ окончаніемъ текущаго мѣсяца правильные ходы его между Транзунтомъ и Выборгомъ прекращаются. Выборгъ, 21 Сентября 1863.

Гакманъ и К-о.

Wiipurissa, M. M. Jililafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a :
Tällä vuodelta 3 marffaa ja 40
pennia sekä Wiipurissaettamulla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a n :
Bililakuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaitissa maamme postifonttoreissa.

N:o 39.

Perjantaina 25 päivänä Syyskuuta.

1863.

Wiipurista.

K. Majesteetti on, waltiopäiviä awatesia pidetyssä puhressansa, muun muassa armollisesti luvannut: 1) waltio-päiviä wästedes Suomessa pidettäväksi joka kolmas wuosi; 2) waltar, waltio-päiviin kokountuneiden jäätysen ehtellä waltio-päiwä-fysymyksiä, ja 3) että tästä lähtien ei waltio-lainaa oteta, jäätysiä fyysä. Tämöissä welkoja on muka kansan tietämättä tehty, ei ainoasti Ruotjin wallan aikaan, waan myös viime (1854 ja 1855 w.) jordan tarpeiksi ja rautatien luetaan nufia warten. — Näin muodoin Suomi pääsee hiukan, — eikä niinkään wähiisen wäljän werran — Ruotja edelle; Ruotissa muka jäädyltä eli ainoasti anomus, waan ei esitys-walta, nufiin waltio-päiwä-fysymyksiin.

— Wiime perjantaina, jolloin waltio-päiwien toimi todella alkoi, oli kaupuntimme hallinnon huoneissa tanssi-pidot, joissa kaikki jäädylt olivat osalliset ja jotka siten olivat tawallista wilkkaammat. — Runnia-portti, joka wallamaasamme rakennettiin 13:nneksi p. tätä luuta ja joeta, samete kuin muista foristutista jilloin, K. M. Suuriruhtinaamme oli ilmoittanu mielisuosiensa, oli pytyssä wielä Wiipurin marffinapäiwinä tällä wilkolla, milloin jis loitompaaki näiltä tienoilta kokountunut kansa sai sen nähdä ja sitä katselessa ihailta.

-- Oppilainen Pietarin lukiosta, Henrik Winter on määrätty ja nimetty loutteri-lisjoittajaksi Wiipurin posti-loutteriin.

— W. kirj. Beorath suulun olewan, miten aawistimma, myös waltautettuna waltio-päiwä-hefji.

**Opettajoiden määrätty palkka-
palkka-lisäyksen ehto. Sitä
werrattuna samalla Suomessa.**

Ruotjin janomalehdissä (elim. „Nya Dagb. Uteb., Half-week uppl.” N:o 70, luetaan nyt, jellä tänä fefäna piwetyistä waltio-päiwistä, että jäädylt ovat yhtyneet jotenkin isoihin maksuihin alleis-opisteille. Pääsi että uusia opettaja-wirtoja päätettiin asetettawaksi, on nykijille rehtorille, lehterille, apulajille, ala-opettajaille (kollegille) ja harjoitus-opettajaille määrätty kaikkiaan 1,237,828 riksiä ja 72 äwriä palkkiofji. -- Opettajat saawat joka wiides wuosi palkka-lisäystä, niin että Lehterin palkka nousee, 20:n wuoden wiria-teen eli palweluksen perästä, neljään tuhanteen riksiin ja apulajien sekä ala-opettajoiden ylä-alleiskouluisia kolmeen tuh. riksiin (noin 4 tuh. marffaa).

Kansakoulun opettajaille taas on määrätty 300 riksiä waltiolta jokaiseen yhtiöön eli seurakuntaan,

joka itse määrääpi wähintään 100 riksiä lisäksi palkkaa. Kansakoulu-opettajain seminarioita siihen sijaan on wähenetty, ynnä seminarion esimiehen palkka määrätty olemaan 3,000 riksiä ja jokaisen neljän opettajan palkat tuhatta riksiä.

Jos nyt tähän wertaama samoja kohtia Suomessa, niin pian huomaamme että kansakoulu-opettajain seminarioilla ja etenki niiden opettajilla on meillä paljo etuisampi puoli kuin Ruotjissa. Näillä opettajilla muka on palkkana Suomessa melkein saman verran hopearuplia, kuin Ruotjissa riksiä, — jis 3 kertaa paremmat palkka-edut. Opettajakokeista, jotka kuitenkin eivät ole helpoimpia Ruotjissa, emme nyt ole ottaneet puhuaksemme.

Peri-wastoin on Ylä-alleiskoulun ja lufion opettajoiden laita meillä. Lehtoriikseen meillä eivät voi ehtiä korkeempaan ja tuskin samaanlaan palkkaan, kuin ala-opettajaksi Ruotjissa, — nimittäin neljään tuhanteen marffaan. Meidän ala-opettajista, joiden palkka on alnsa 1200 marffaa ja ei voi nousta 2180 m. korkeemmaksi, paiti huonewoikan rahoja, jis ei ole puhumistakaan; heidän palkat muka likimainlaan eivät wedä wertoja samallaisten opettajoiden palkoille Ruotjissa.

Tämän epä-tajaisuuden lisäksi tulee wielä se — ei suinkaan wähä-pätöinen — asia, että palkkalisäykset meillä — yleisessä muka alleis-opistoissa — eivät tapahdu, miten Ruotjissa ja muullakin ja miten meilläkin on opettaja-suunnossa yksimielisesti ehtely, määrättyiden wirka-wuosien perästä (ei muka joka 5:s wuosi), waan ainoasti siten että wanhempi puoli samaa opettaja-luokkaa ja samaa hippakuntaa saapi palkka-lisäyksen. Haittoja, mitä tämänkaltaisesta palkka-lisäyksen järjestyksestä seuraa, on pahin että, kun esim. joku wanhempi ala-opettaja hakee lehtorin wirkaa, niin hippakunta-hallinnon jäsenistä, joiden wallassa tämänwisen wiran joittaminen ensi tädesä on ja joita useimmat ovat lehtoria, nuoremmat joutunt siihen pulaan, että määräämällä tuon wanhan opettajan samaan palkkaforoituksen luokkaan, jossa he itset ovat, wähentää omaa etuansa eli omia palkka-foroituksen toivoja. Kun lafi fieltää istumasta sukulaisten asioita ratkaisemassa, niin ei kukaan pitäne outona, hippakunta-hallinnon jäsenien hywää mainetta loutsaawana eli alentawana, jos tuommoisissa tapauksissa edes ne mainituksa hallinnoissa istuwat lehtorit, joilla ei wielä ole palkka-foroitusta, pidettäjiin sopimattomina asian ratkaisemiseen ryhtymään. Paras kuitenkin olijt että opettajoiden palkka-foroitus sekä hallinto, miten myös jo monesti esitelty on, tulisi toisellen ja paremmalle kannalle.

H. R. R.

Rahan himo.

(Jatke n:roon 38.)

5:des kohtaus.

Rouva Haakuna (perältä). Anna. Thakfinen.

Rouva Haakuna. Nyt, Anna minun lintuiseni, on aika lähteä, sinua odottavat.

Anna. Suofaa armosta vielä silmänräpäys!

Thakfinen (kovaasti sydämessänsä taistellen). Katsofokaapas, armollinen rouwa! se nyt on sillä tavoin että — — — tästä naimisesta ei taida tulla mitään.

Rouva Haakuna (luopi silmänsä ylen-katseellisesti häneen; Annalle) Tule nyt!

Anna (tuskaasa). Minä en voi.

Rouva Haakuna. Onko sama wimma tartunut teihin, tahi oletteko unhottaneet — — —

Thakfinen (entisillään). Mutta jos hänellä nyt ei mitään ole, jos on taas tullut köyhäkki kun firfon-rotta parja, niin tahtooko teidän armonne kuitenni näyttää hänet pojallenne?

Rouva Haakuna (irvistäen, itsekseen). Tuo raukka luulee osaawansa pettää minua.

Thakfinen. Katsofaa armollinen rouwa, nyt on temppu kuitenni semmoinen, ja sentähden minä luulen teillä ei enempää olewan hyötyä meitä laudemmin pidättää.

Rouva Haakuna. Saattefin mennä kofa waan tahdotte, ja teitä taas, Anna, läsken minä muistamaan nämät sanat isänne kirjjeestä: „Tärkähtämätön tahdoni, läskyni tyttärelle on, että tämä naiminen tapahtuu ennen minun palautumistani.“

Anna. Anna hyvä Jumala voimia!

Thakfinen. Mutta mamfelilla on myös isä taiwaassa, ja tällä on toiset tuumat. Muistafaa, armollinen rouwa! että ferran saatte tehdä tiliä Hänelle, ja jos twöt silloin katjotaan kelyoiksi, niin hän, totta Jumal'awita, ei kysy kuinka wanha asteliskufu on, tahi kuinka monta leiwiskää raharakffu painaa!

Rouva Haakuna (kiiwaasti Annalle). Tämä on siis kiitofsenne siitä että noudatin teidän tahtoanne? mutta kawahtafaa! (Thakfiselle) Te voitte vielä ferran nähdä wankeuden porttien awautuwan teille! (menee perälle).

Anna (estää häntä) Ei! te ette saa mennä! minä — — —

6:des kohtaus.

Juhana (perältä). Anna. Thakfinen.

Rouva Haakuna.

Juhana. Armollinen rouwa, wieraat owat tulleet.

Rouva Haakuna (Annalle). Päättä nyt! tuletko minun kerallani heti, tahikka — — —

Thakfinen (kewimmaassa tuskaasa). Elfää menkö, mamfeli Anna! tämä on waan paula, hirmuinen petos! — — —

Anna. Ei, Thakfinen, minun täytyy nyt lähteä; kaikki wastustaminen on nyt enempää turha.

Rouva Haakunalle) Minä tulen kerallanne.

Rouva Haakuna (riemuten). No wiimenki! (hän wetää Annan kerallansa, he häwiäwat keskimäijestä owesta).

Juhana (itseksseen). Tohtori kiusaa minua lemmon tawalla, saadassensa tietää mitä täällä tapahtuu; kyllä rouwa on kieltänyt meitä siitä haastamasta, mutta jos minä niin vähällä woin palwella häntä, niin — — — (kirehtii ulos oikealta puolelta).

7:mäs kohtaus.

Thakfinen. Sitten Pori.

Thakfinen (joka Juhanan puhuesa on seisnut hiljaan miettien). Laupias Jumala! onko siis kaikki toivo lopussa, enkö mitään voi tehdä häntä auttaakse-

ni? — — — ei wähintäkään? Herra Jumala! auta häntä sinä! — — — minä rupeen toisefi ihmiseksi, — — — minä mielelläin tahdon färsiä kaiffia, mitä tahansa, mutta auta häntä!

Pori (tulee sisään oikealta puolelta, seisahtuu ja katselee ympärinsä, tirkistämällä silmillä, filjaisee wiimen innolla). Rifas! Ha, ha, ha! — — — (kauhistuksella) Köyhä! Hu!

Thakfinen (kääntäisse hundolla). Poril!

Pori (waiyyu tuoliin). Ah!

Thakfinen (tiitahtaa ifään-kuin pois juostassensa, mutta malttaa samassa). Pori! (ryömii polwilluan hänen luossensa). Herra Jumala, Pori!

(Pori katselee häntä tirkistämällä silmillä).

Thakfinen (rukoillen). Rifas Pori, olettehan kofwin minuhun suuttuneet?

Pori (itseksseen). Tässä, juuri tässä hitto ne wei.

Thakfinen. Rahat, setelit, jotka minä poltin.

Pori (himolla). Rahaa! rahaal!

Thakfinen. Suofaa anteeksi, rifas Pori! minä rukoilen tuhannesti. Minä olen useasti katusnut pahaa tekoani. Mutta Pori on niin oudon näköinen; missä Pori on ollut nämät kolme wiikkoa?

Pori. Tiedätkö mikä helwetti on? minä nyt sen tiedän, minä; siellä on rahaa, näets (sepottaen) paljon rahaa, mutta kun niitä tahtoo ottaa, niin ne polttawat joraia.

Thakfinen. Poril! Pori! elfää siitä nyt huotikol! malttataa mieltänne! Pori ei tiedä mitä heillä siässä tefewät, he tahtowat firistää hengen pois omalta lapseltaanne. Tullaa Pori, joutufaan! ehkä ei vielä ole myöhäistä.

Pori (wörsähtää alas). Is! puhu hiljaan! elfö näe tuota mustaa haamua tuolla? — — — se on waras, hän tawoittaa rahojani; elfö näe? Ha, ha, ha! hän poltti usensä! — — — olipa waan tulta ja tublaa.

Thakfinen (pelastyneenä). Onko Pori fipeä? — — — te oikeen minua säikäytätte.

Pori. Tiedätkö kuinka paljon rahaa minulla on? (piistaa kaden taaksumia). Welffiä tufaatia, waan puhdasta kulta. (malttaa yhä tuffia) Ha! ehkä jinafin tulet niitä minulta ottamaan? elfä tule tänne! mene pois, sanon mirä!

Thakfinen. Laupias Jumala! hän on tullut wähamieliseksi.

8:fas kohtaus.

Ahofas, Anna, Emilo (perältä) Thakfinen. Pori.

Ahofas (lantaan Annan wöeriyneenä yllisjansa; innolla) Ei; sanon minä! tämä naiminen ei saa tapahtua! (vancee Annan tepetuoliin) Entin täntoy minun hänen omilta huuliltansa kuulla hänen suostamussensa.

Emilo (raiwessa). Mitä te teettä, minun herrani! luuletteko meidän elävän la'ittomaassa kansakunnassa; kuka on antanut teille oikeutta tunkenda wieraasen taloon ja temmaista morjamen sulhaiseltansa jina hetkenä kun pappi on walmis alottamaan wihtäiset.

Ahofas. Sitäkö vielä kysytte! te, jotka olette peittäneet minun kirjjeeni hänelle; — — — te jotka olette kieltäneet palwelianne minua sisään laske-
masta; — — — ah! minä olisin uskaltanut mitä tabansa, häntä pelastaakseni teidän kysijistänne! — — — Katjelkaate näitä waaleita, laihettuneita laswoja, ja sanofaa sitte, ett'ette ole tuhansilla waiwoilla pakoittaneet häntä tähän julmaan pulaan.
(Jatf.)

Suomen Mahaseikka tätä nykyä.

Hypoteeti-yhteyden anomuksesta on Keis. M:ti myöntänyt että yhteys saa 5¼ prosentin intressiä vastaan Suomen pankkiin laskea aina 12 miljoonaa markkaa semmoisissa ulkomaan walutoissa (wa-

kuutusarvoisfa), joita se lainaamalla ulkomailta tainee tulla saamaan. Yhteydelle taas on sama, jos se vastamaksoksi pankista saa pankin seteliä, jos waan nämät pankissa täyteen arwoonsa (al pari) lunastetaan; sentähden on Senati Keisarilliselle Majestectille esittänyt, että, niin pian kuin pankki on saanut hypothekiyhteydeltä 8 miljoonaa markkaa, kowa raha (metalli) julistettaisiin ainoaksi lailliseksi armomittajaksi Suomessa.

Tämä alamainen ehdotus on se, johon Keisari, miten luotettavasti sanotaan, nyt on antanut armollisen suostumuksensa. Siis ovat kaikki tästä eroavaiset maineet sanomalehdissä väärät. Mitään määräämistä myyntijärjestämiselle ei ole taideettu säätää.

Pankin metallinen varasto tarvitsee mainitun lisäyksen siihen taroitukseen; sillä tätä nykyä on maamme liikkeessä niin aivan vähän metallista rahaa. Vallion lainamuutos, Rothschildi-lainan ottamalla, tuotti maahan aivan vähän hopea-arwoa; sillä katowuosi vaikutti, että samalla kuin mainittu laina sisään vedettiin, maasta meni ulos noin 16 miljoonaa markkaa ulkomaan walutoisfa. Siis rippuu nyt koko asia siitä kuinka pian hypothekiyhteys voi laskea pankkiin ne mainitut 8 miljoonaa markkaa. Mutta kaikessa tapauksessa on myyntireformi sopimaton niin kauan kuin kassi ja paperiraha on nousmassa. Ehdotetaan että We-päjän paperiraha (ja sen seurassa myös Suomen) tammikuulla 1864 on joutuwa al pariin (hopean arwoon). Silloin on epäilemättä oikia ja otollinen aika.

Senatin viime mainittu esitys sisälsi myös että, jos hypothekiyhteys ei onnistuisi ulkomailta saamaan aina 8 miljoonaa markkaa, pankki kuitenkin saisi yhteydelle antaa hopeaa samasta arwesta (al pari) setelensä riinnalla niin paljo kuin lainan wotuinen makso (annuitet) tulisi tekemään. Tämänkin ehdotuksen on Keis. M:ti nyt hyväksynyt.

Semmoinen myönnytyös olisi wälttämätöin, jos hypothekiyhteys ollenkaan uskaltaisi ruweta lainan ottamiiseen ulkomailta. Kohtuullista oli se myös ei ainoasti yhtenden maata hyödyttämän taroituksen tähden, waan myös sentähden että yhteys lainallansa taroittaa tehdä myyntireformin mahdolliseksi.

Kolmanneksi oli hypothekiyhteys anonut Vallion takausta lainallensa. Senatin esityksestä on Keis. M:ti armossa käskennyt tämän anomuksen alistaa Walliopäiwäin tutkintoon ja kahoittaa takaukseen menemistä. (Häm.)

Willon walkeepi päiwä?

(Laheretty.)

Raiwa-miehen waimo
Istuu uljinään,
Lukee Noopinpoikaa
Mieli-murheessaan. —
Kullon palanneepi
Oma ystäwä,
Willon walkee päiwä
Kallis, ilosa?

Kein.

Uuraasta 15 p. Syysk. Meidän täytyi taas waiwata lukijaa muutamilla sanoilla täältä. Meidän tienoillamme on nyt, pimeiden syys-iltojen tultua, ilmauntunut joukko warkaita. Nämät ovat olleet niin rohkeat että eräässä talossa, waikka ihmiset ovat olleet vielä walweella, he ovat ottaneet ikkunan ulos ja tunkentuneet sisään warastukseen. Oh! heistä otettiin kiinni. Toisessa talossa taas ovat murtaneet kellarin lufkoa, waikk'e siellä ollut muuta kuin potaattia, joista ei wät kuitenkään huolineet. Ja vielä toijissaki taloissa

ovat olleet. Nämät warkaat ei wät ole sotamiehiä, niinkuin tavallisesti aina luullaan, waan maan ympäri kulekijwia roistoja, joita tänne on tänä syksynä tullut melkoinen joukko ja joilla ei ole papin-firjoja eikä mitään paperia, joka näyttäisi mitä ja mistä he ovat. Täällä on nyt semmoisille ollut tänä kesänä oikea Eldorado, jossa ovat saaneet elää wapaina ja muiden heidän firjoista kysymättä. — Kyllä täällä öillä käy patrulli, mutta semmoisia olisi useita tarpeellisia. Jotaisen konttuorin, jos työtä etsiwinä ilmoittaa itsensä tuntemattomia miehiä, pitäisi aina kysymän jos heillä on todistus taikka papin-firjoja mitä ja mistä he ovat, sillä tänne on jo ennenkin tullut työ-miehiä, joilla ei ollut mitään suojelusta eikä firjoja. Myöskin pitäisi kieltämän sotamiehet suojelemasta ja elättämästä leirisäään ja työfissään kaikenlaisia irtolaisia ja laiskuria ja sitä wastoin pyytämän heitä otta-
maan semmoisia kiinni. Tämä olisi astanomaisten tekeminen ja luullakseni kuuluu Rawansaari Wiipurin nimismiehen alle. Se olisi siis etu-nenässä hänen asiansa karkoittaa irtolaisia saarestamme ja pait sitä olisi hywin hywä asia, jos millä lailla tahansa saataisiin pois noita lukemattomia salafrouwia, jotka, oikein sanoakseni, ovat kaswaneet maasta. Näiden salarawintoloiden isäntiä on sotamiesten akkaja, jotka myöwät maa-luolissaan tuon juoma-rattien kultaisten Wiron-wiinan. Se ja huokea sotamiehen ruoka, jota saadaan ostaa satawäen työfistä ja wälistä saadaan ilmaiseksi, ovat tänne wetäneet nyt kaikenlaisia irtolaisia, laiskuria, jotka waan kulekijwat täällä tutkistellakseen missä ja mistä saisiwat warastaa. Olemme nyt tästä ferto-neet ilmoittaaksemme tällä tawoin astanomaisille, että tietäisiwat saaremmes tulleen kaikenlaisten roistojen nykyiseksi onnelaksi. Toimottawa olisi että asia muuttuisi ja me, niinkuin ennen, saissimme pelotta ja rauhasa elää

R. Wilkka.

Syntymyt.

Aleksandra Siemä Siemä, tohtori H. Ronst. Koranderin ja hänen awiofumppalinsa Sophia Dittel. Ingellin kahdeksas lapsi, syntyi 9 p. syysk. 1863 ja ristittiin 20 p. s. kunta; joka ainoasti täten etempänä asuville sukulaistensa ja ystämillen ilmoitetaan.

Yksityisiä ilmoituksia.

Modemagasin.

Att jag flyttat mitt Mode-Magasin ifrån Doctor Holstii gård till gården N:o 39 vid stora gatan, midtemot Kommerse Rådet Wahls gård inom fästningen samt fortfarande emottager beställningar, äfvensom framdeles kommer att tillhandahålla en vördad allmänhet särskildte mode artiklar, får jag härmedelst tillkännagifwa.

Paulina Stenberg.

МОДНЫЙ МАГАЗИНЪ

Почтенной публикѣ честь имѣю извѣстить что мой модный магазинъ перемѣщенъ изъ дома Г. Гольстиуса на большую улицу въ домъ подъ № 39, насупротивъ дома Говелдина Коммерческаго Совѣтника Валя и что я какъ прежде принимаю заказы такъ какъ и разные модныя вещи у меня продаются.

Паулина Стенбергъ.

Subscribenter å "Familjevännens" behagade med det snaraste uttaga 1:a Bandets 12:te och sista häfte jemte præmier

(4) 3

uti C. G. Cloubergs bokhandel.

Ilmoitus.

Koska Hänen Keisarillinen Majesteetti Armossa on käskennyt ala maan-wiljelys koulun asettamista Maasolan tilalla liki Wiipurin kaupunkia ja sen saman asettanut Wiipurin läänin maan-wiljelys-seuran hoibon alle, niin saapi johtokunta tämän kautta ilmoittaa, että 10 flaa ovat awonaisia.

1 p. tulewata Marraskuuta, ja saatwat ne, jotta opetusta siellä nauttia tahtowat, wanhemmista eli edusmiehistä myötä seurattuna sekä warustettuna papin- ja lääkärin toistutuksilla, ilmoittaa itsensä Wiipurin läänin Maan-wiljelys-seuran johtokunnalle viimeistään 30 p. ensitulewata Syyskuuta. — Siisään pääsy ehdot koulun, jossa oppilas nautitsee rahattoman rawnnon ja opetuksen, owat seuraawat:

a) Että oppilas on rehellinen, tuntee hywästi Kristin uskon opin ja on kaimyt Herran pyhäällä ehtoollisella.

b) Että hän taitaa lukea kirjaa selwästi itsältään.

c) Että hän on työn tefewä, ilman enumiin wifaa eli tarttawaisla tautia, sekä että hän jo ennen en teimittanut maan-wiljelys asfarcita.

d) Että hän lupaa jäädä koulun kahdeksi wuodeksi, jossa ajalla hän kuuluu palsta-wäen asetuksen alle. Wiipurissa. 20 p. Heinäkuuta 1863.

B. Indrenius.

(3) 3

K. J. Forsberg.

Vauxhall.

Sonntag den 27:ten September 1863.

HORN-CONCERT

von dem neu angelangten Militair Chor. Herren zahlen 25 Cp. Fr. M., Damen 10 Cp. Fr. — Damen in Begleitung von Herren haben freien Zutritt.

Anfang 7 Uhr Abends.

Um 9 Uhr fängt der Ball an

S. Wile.

NORTH BRITISH and MERCANTILE INSURANCE COMPANY LONDON och EDINBURG.

Stiftadt 1809

konstitueradt under Kungligt Privilegium och särskildta Parlaments Akter.

Tecknaadt grunkapital L. 2,000,000 Sterling.

Reservfonden L. 1,374,000

Undertecknade, hvilka öfvertagit Generalagenturen för hela Finland, äro befullmäktigade att afsluta försäkringar mot brandskada till de billigaste premier, och meddela beredvilligt närmare upplysningar.

Packman & Co.

General Agenter.

Wiborg i Juni 1863.

Pahwelukseen haluawa.

Ett medelåldrigt fruntimmer som är van vid hushåll önskar sig från den 1 November först som hushållerska, men helst på landet; det närmare å detta blads trycker.

(2) 1

Kadonnut:

En svart Newfoundland hund, lydande namnet "B b" har förkommit och anhålles att densamma till undertecknad mot hederlig vedergällning återställes.

(3) 3

Carl Wahl.

Wuokrataan.

Pietärporin lovetisja, kartanosja N:o 203, 1 väinwästa Pefakuuta 1863 6 sammaria ja kyötti Dieteja binnasta antaa M. W. Zdenichin.

На С. Петербургскомъ форштадъ въ домъ N:o 203 отдается въ наемъ квартира 6 комнатъ и кухня съ 110 Октября сего 1863 года, о цень узнать отъ

A. B. Илюмина.

Uthyres nu genast 3:ne rum med skild ingång i garden N:o 52 inom f. d. Fästningen, närmare upplysningar erhålles i nämnde gård af Lisa Kotilainen.

(2) 2

Myhtäwänä

G. G. Gloubergin kirjapainosija:

Den fullständiga Kitt-Boken eller Anvisningar att bereda och med fördel använda 150 slags Kitt, äfvensom att tillreda förbättrade Murbruk, Cement och s. k. Stucco. Af G. Thon. 80 penni

Den lille Byggmästaren, eller underrättelse för menige man att sjelf grundlägga och uppföra sina byggnader. Af J. M. Boug 40 penni.

Fullständigaste Fläckottagare eller säkra anvisningar att, utan skada för tygerna, uttaga alla slags fläckar. Af D. R. Schmidt. 80 penni.

Svenska Fiskeriboken. Om Hafs- och insjöfisket i Sverige; beskrifning på fiskar inom Sverige och vid dess kuster: alla härstädes brukliga fiskredskap. Af C. R. Roselli. 80 penni.

Nyttiga Nöjen för Ungdom. Kolorering, Gipsgjutning, Fruktträds odling m. m. Af J. Metzger. 1 m. 20 p.

Svensk Örtbok. Afhaudlingar om mera än 300 Svenska Växters nytta och användbarhet. Af C. Roselli. 80 p.

Handledning vid Fåglars Uppstoppning, Kanarietåglars häckning och uppfödning, deras sjukdomars behandling samt att lära inhemska fåglar tala. Af H. Ahrendts. 40 penni.

Fullständig anvisning i Konsten att Baka, med största möjliga besparing, ett godt och närande Spisbröd, af säd ensamt, eller med tillblandning af potatis, samt finare Brödsorter. Efter Duttendorfer och Schmidt. 80 p.

Den skicklige Sockerbagaren och Likörfabrikanten, eller hvarje Husmoder sin egen Sockerbagare. Af J. Juliusson. 80 penni.

Den skicklige Pepparkaksbagaren, eller lättfattliga Anvisningar att baka nära femtio olika sorter såväl fina som ordinära Peppar-, Honungs-, och Sockerkakor och Notter, ordinär Konfekt m. m. Af F. H. Stegman. 60 p.

Winberedning utan drufvor och med högst ringa kostnad, eller anvisningar att, af frukter, bär, potatis och spannmål, tillaga öfver 70 slags viner samt andra hel-sosamma drycker, deribland engelsk Porter Af M. Chevalier. 80 penni.

Anvisning att efter nyaste metoder tillverka Pressjäst och andra jästsorter. Af H. Marquard. 80 penni.

Höyröläinain Liike.

Ångfartyget WIBORG,

fördt af kapt. Th. NYSTRÖM,

afgår från Sit Petersburg till Wiborg hvarje Thursdags morgon kl. 9 ¹/₂.

.. Wiborg till Fredrikshamn & Helsingfors hvarje Fredags morgon kl. 4,

.. Hfors till Fhamn & Wiborg hvarje Söndags morgon kl. 6, och

.. Wiborg till Sit Petersburg hvarje Måndags morgon kl. 8.

Ångfartyget VICTORIA,

fördt af kapt. H. I. HANSSON,

afgår ifrån Sit Petersburg till Wiborg hvarje Lördags morgon kl. 9 ¹/₂.

.. Wiborg till Lovisa & Helsingfors hvarje Söndags morgon kl. 4.

.. Hfors till Åbo hvarje Måndags morgon kl. 8.

.. Åbo till Hfors hvarje Måndags eftermiddag kl. 9

.. Hfors till Lovisa & Wiborg hvarje Onsdags morgon kl. 6.

.. Wiborg till Sit Petersburg hvarje Thursdags morgon kl. 8.

Ångfartyget AURA,

fördt af kapt. C. G. CONRADT,

afgår ifrån Stockholm till Åbo hvarandera Tisdag

.. Åbo .. Helsingfors .. Onsdag.

.. Helsingfors .. Wiborg .. Torsdag

.. Wiborg .. Sit Paburg .. Fredags

.. Sit Paburg .. Wiborg .. Tisdag.

.. Wiborg .. Hfors .. Onsdag.

.. Helsingfors .. Åbo .. Torsdag.

.. Åbo .. Stockholm .. Fredag.

Närmare upplysningar å härvarande Ångbåts-Comp-toiret

Söyröläinain Kalamo

tulee tamen wuoden wuochtimisen aikana jota wiitko kullemaan Pietaria ja Sortawalan walle, rayten niin mennessä min tullessa Syyskuussa (Saastinlunnassa), Konewittasja, Sallijalmessa ja Kalamosja.

Vahterainmat owat:

Pietariasta jota Berjantaina tello 9 aamulla.

Sortawalasta jota Sunnuntaina tello 9 ..

Wiipurissa, M. H. Sillitalusen kirjapainosia.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgren.

Lisätähti Stawalle,

Sanomille Wiipurista No 39.

Roussu-aika Wiipurisja Päätähdenjä perästä.

Wiipurista.

R. Wiipurin howioisuus on, 14:tenä tätä kuuta, antanut politia pormestariille Wiipurin kaupunnissa R. J. Ernille wirlawapauden jiksi ajaksi kuin hän wiipyy kaupuntimme pormestarin edusmiehenä waltioapäiwillä, kuitenkin niin, että se wapaus ei saa kestää yli kolmen kuukauden, joksi ajaksi justitia-neuvosmies F. W. Poppius on määrätty toimittamaan pormestarin wirlaa täällä.

— Menneellä wiikolla kuului taas seuduillamme olleen suuri ja surkuteltawa tullimeteli: 8 wiinan wetäjää kuorminensa ja 4 tullimiestä rajawartioista ovat tawanneet yhtenä yönä toisensa Pyhäristin pitäjässä ja tehneet kauhian tappeluun omistusoikeudesta. Paikalle ei tainnut kuitenkaan kukaan henkeänsä heittää, mutta ne neljä tullimiestä makaawat nyt täällä kaupunnin sairashuoneessa pahasti haavoitettuin, yksi niistä niin pahasti, ettei luulla hänestä enää miestä tulewan. Miten wiina-hurrien laita nyt liene, emme ole kuulleet, mutta se waan kuului wissti olewan että weriosä päin ja sywillä haavoilla owat hekin saaneet tappelu-tantereelta eretä, koska se oli jäänyt kauhian weriseksi. W. S. Yksi tullimiehistä on eilen haavoistansa sairashuoneeseen luollut.

— **Uffonen** jyräili täällä vielä viime sunnuntain iltana ja iski tulta, ja muuten owat myös ilmat olleet nykyisin hywin lämpymät tämän ajan ilmoiksi. Nuktiin oraot owat maaseuduilla fangen kauniit ja niiden pelätäänki kaswawan tänä syksynä liaksi.

— **Marffinat** menneellä wiikolla liene olleet merkillisimmät entisistä sensuhteen — että on tapahtunut tasu-warfaufia enemmän kuin milloinkaan ennen on kuultu täällä tapahtuneen.

Uusia hinaus-höyryjä Wiipurin ja Uuraan välillä.

Viime-sodan perästä ostiwat Wiipurin kauppa-miehet Englannista höyry-laiwan „Sampo“ laivojensa ja lotjiensa hinaus-laiwaksi. „Sampo“ on tilpa-weljetä saanut hinata tähän asti, mutta nyt on yht'äkkiä ilmauntunut uusia, omituisia hinaus-höyryjä. Joka päivä kulkee Wiipurin ja Uuraan välillä wenäläisiä frunu-höyryjä, jotka wiewät sotamiehiä edes ja takaisin, ja nämä owat ruwenneet hinaus-laiwoiksi. Heidän welwollisuus on hinata frunun aluksia, mutta jos heillä on oikeus tekemään sen hywyuden yksityisille, sitä emme voi uskoa, sillä luultawasti putoawat ne rahat, jotka he sillä tawoin tienaaawat, höyryjen päälliköiden taskuihin ja ei frunun kulkeroon. Että asian laita niin on, woipi jokainen ymmärtää, sillä ei frunu suinkaan rupee semmoisiin rahan-pyyntöihin eikä millään muodoin sen aikomus liene lähettää höyryjensä tänne wetääkseen rahan-ansaitseminen yksityisiltä. Olemme tulleet puhumaan tästä seikasta seuraawaisesta syystä. Eräs wenäläinen kauppias, nimeltä Baikow, tuli Sampoan ja kysyi, mitä se

ottaisi wiemisestään 3000 hirttä kaupuntiin. Waadittiin hinaus palkaksi 10 kop. hop. hirrestä. Tämä oli kauppialle kallista. Hän meni frunu-höyryihin ja niiden päällikköiden kanssa hän suostui siihen että wähitellen wesiwät hirret ja hän maksaisi hirrestä 6 kop. hop. (toiset sanowat waan 3 kop hop.) — Sampo waaditti siis 300 rupl., frunu-höyryt 180 rupl. (tai toisten sanojen mukaan 90 rupl.) Luonnollisesti antoi Baikow frunu-höyryt hinata hirtensä. Kysymys on jos nämä 180 rupl. (eli 90 rupl.) tulewat frunnulle? Toisen kysymys on: jos frunu-höyryillä on oikeutta yksityisen hirttä wiemään perässään ja sillä tawoin wiivottamään jo ennalta hitaista kulkuaansa? Tähän lienee oikein ja luonnollisin wastaus: ei. Wäitää hirttä owat höyryt myös kulettaneet yksityisten weneitä tawaroita täynnä ja sillä tawoin weneet sen rahankin meidän hinaus-höyryltämme. Lufija woisi kyllä tästä lufiesaan ajatella: oma suu lähin, mutta tässä tapauksessa woiwat hinaus-höyrymme kyllä oikeudella pitää puoltansa ja waatia frunu-höyryt lakkaamaan semmoisista yrityksistä ja me puoleltamme olemme taas kertoneet asiasta osoittaaksemme yleisölle kuinka frunu-höyryt käytetään yksityisten tarpeesen, josta woitto sitte ei suinkaan pantane frunun kulkeroon, waan toisiin kulkariihin. Jos vielä oikeasti tehdään, niin pitäisi asianomaisten ilmoittaman asiasta wenäläisen laiwaston korkeimmalle wäälläkhydelle, ja se ei eninkään haittaisi, jos niin tapahtuisi, sillä senpä kautta tehtäisi hywää tefoa wenäjän frunnulle. Meillä olii vielä paljon sanomista tässä ja toisissakin asioissa, mutta ne kuuluwat semmoisiin, joita on parempi kätkeä pimeyden poween kuin mainita. Se, jolla on ollut niiden kanssa wäheinkin tefomista, tuntee ne hywästi ja, jos niistä puheita ja saarnoja pidetäänkin, niin eiwät ne, niin kauwan kuin maailma seisoo, sen paremmiksi tule. Niiden höyryjen nimet, jotka etenkin owat ruwenneet hinaus-höyryiksi, owat, jos oikein muistamme, „Dbereten“ ja „Schlem.“

R Wilffa.

Kokijoutumaisista Wiipurin läänissä.

Muutamia wauhoja ja uusia tietoja Wälfjärwen pitäjän taloista ja tiluksista, kuinka ne owat joutuneet herrojen alle, jotka ennen joutaawat olleen frunun alla, erinomattain Weikkolan aluskunnasta, minkälaisia muntoksia ja waiheita niille on tapahtunut sitte wuoden 1710 nykyseen aikaan asti.

II.

(Litteraturbladista).

Maaherran-formiin oli tullut, että toinen syy, jonkatähden ei tahdottu kontraktiin käydä, oli se wäärä luulo, että puumerkin paneminen sitoi orjuuteen. Tämä luulo, niin luonnottomin kuin se lieneekin, on kuitenkin sywästi juurtunut kansaan. Warma on myös, että, jos kontrakti olii ollut, niin se, joka yhdestä eli toisesta syystä tuli eroitetuksi tilalta, olisi tähtynyt työllänsä palkita (waif-

ka koto elinkautensa, jos welka oli suuri) kaiken sen wahingon, mikä hänen kauttansa katsottiin tapahtuneeksi. Waan nyt ollaan wapaat kaikesta. Tilan haltia saa pitää hywänänsä kaiken kehnon hoidon, jos ei katso perään. Monessa kylässä ollaan nyt erinomattain huolimattomia. Tilan haltia etsii palkintoa toisella tavalla. Wiheijäismistä kylistä on herra wiinan kautta saanut lusemattoman voiton. Sillä waikka toisen kehoituksella ei tahdota antautua orjuuteen, niin uhravat nämä orjat kaiken voimansa ja kaiken omaisuutensa wiinaan. Wiina on tehnyt kaiken suurimman wahingon kansalle. Silminnähtävästi tämä juoma on turmellut seurakuntaa aina siitä ajasta asti, kuin pyhä- ja arkiopäivinä on kirkon ääressä wiinaa poltettu ja sitä wanhat sekä nuoret yöt ja päivät ovat juoneet, kuin ei enää ole lufua pidetty jumalan eli esimallan laista, waan tehdas on käynyt pyhäpäivinäkin. Siitä tuli orjuus; mutta tästä ei ymmärretty pelätä.

Edellä (tuonoin) mainitut wangitut henkilöt pidettiin aina syyskäräjiin asti Wiipurissa. Sen jälkeen tuotiin ne tutkittaviksi. Oma tuomari oli polun alainen („jääwi“) tutkimaan — minä en tiedä minfätähden. Kewätpuolella tuli yksi howioifeuden jäsen pitämään wali-käräjää, jota pidettiin aina kuuden wiikon takaa. Silläwälillä wiettiin wangit linnaan. Lopulta päätettiin asia. Paawo Harsia, joka oli Tarpilaan sanaa wienyt, tuomittiin kapinan wirittamisesta 20 wuodeksi linnan työhön, kuin hän ensin oli saanut 40 paria raippa witsoja ja istunut mustassa penkissä. Halttinen, joka oli lyönyt kasakan upseria, sai samalaisen tuomion. Kaikki muut miehet tuomittiin kapinan osallisuudesta 28 päiväksi wedelle ja leiwälle, waimot 18 päiväksi. Kahkolalaiset pääsivät wapaiksi; minfätähden, sitä minä en tiedä. — En myöskään tiedä, mikä oifeus-istunto heidät wapoutti; sillä asia pantiin Howioifeuteen ja sitte Senaattiin, joka langetti lopullisen tuomion 24 p. Tammikuuta 1839. Muut saivat rangaistuksensa, niinkuin Kihlakunnan oifeus oli tuominut. Samote Harsia ja Halttinen. Mutta sittemmin määrättiin heidän rangaistuksensa erityisen keisarillisen armon kautta 10 wuodeksi Swartholman linnaan. Heidän papin — nin rukous-firjoitus taisi auttaa ensimmäisen tuomion lieventämisestä. Swartholmaan tulivat he 15 p:nä Syyskuuta 1839. Siellä olivat he 6 wuotta. Mutta kuin wangit muutettiin pois sieltä, saivat myös hein waeltaa Sweaporiin. Paawo Harsia kuoli täällä, vähää ennen kuin hän olisi pois päässyt. Halttinen wapautettiin 24 p. Tammik. 1849, tuli kotiin ja kuoli kahden kuukauden päästä sen jälkeen.

Syy kansan epäluuloon oli se, että katsottiin 1817 wuotuinen sääntö ilman mitään syyttä peruutetuksi. Wanhat tiesivät myös puhella, että Inferimaahan, jossa kansa Nuotin aikana oli wapaata, orjuus oli silläatawain toimeen saatu, että, kuin maanwero tuli annetuksi herroille, niin nämä saivat kääntäneeksi talonpojat rupeemaan kontraktiin sillä wakuuttamisella, että se heille olisi edullista. Mutta siitä tuli paha. Tämä oli warmaanki tyhjää puhella; mutta ufot tiesivät nyt ainoastaan tämän — ja wieläkin, he uskoivat sitä. Tämä usko ei ollut hywä; ja kyllähän sen olisi woinut poistaa, jos olisi koetettu ihmifellisellä tavalla ja ei kasakan ruoskalla *)

(Jatk.)

*) Siinä ei kyllä, että sellaista julmuutta käytettiin talonpoikia kohtaan. Meillä oli wanha perinto, josta meille oli funnia edellä muuta. Meillä oli — n ollut Kirkoherrena lähes 60 wuotta. Kontraktiprowasti — n oli elänyt koto elinkautensa tässä pitäjässä. Hän, joka jo aikaseen oli ollut op-

Hänen Majesteetin Keisari
A L E K S A N T E R I I I sen,
 Suomen Suuriruhtinan,
U h e
 Suomen Waltio-säädyille
 awatesa Waltio-päiviä Helsingin kaupungissa 18 nä
 päivä. Syyskuuta 1863.

Suomen Suuriruhtinaanmaan
Edusmiehet!

Nähdessäni teidät tässä kokountuneina tunnen Minä Itseni onnelliseksi, että olen woinut täyttää teidän toivotuksenne ja oman mielihaluni.

Kauan olen minä tarkastanut useampia, maan parasta sywästi koskewia kysymyksiä, jotka aika ajasta ovat ilmantuneet, waan joita ei ole woiutu päättää sen tähden, että waltio-säädyjen osallisuus on niiden ratkaisemiseen tarpeellinen. Tärkeät waltio-olliset syyt, jotka Minun yksinäni on tullut arwotella, ovat ensimmäisinä hallituswuosinani estäneet Minun kutsumasta Suuriruhtinaanmaan säädyt kokoon. Waan Minä olen kuitenkin niin warhain käskenyt toimittaa valmistuksia tätä warten, että nyt, kun pakoittawia syitä ylös-lykkäämiseen ei enää löydy, olen woinut teidät kutsua kokoon ja, kuul- tuani Suomen Senaattiin, teille esitellä ne lain- ehdotukset ja muut asiat, jotka näillä waltio-päi- willä tulewat olemaan keskustelustenne aineina.

Näiden kysymysten suuren painon tähden olen Minä ne edeltä-päin antanut tutkia miehiltä, jotka maan luottamus siihen waltijä. Se julkisuus, joka tämän kokouksen neuwoittelukäälle annettiin, on teille saattanut tilaisuuden jo edeltä-käin tulla tuntemaan keskustelusterne aineet ja miettimään, mitä kansan mieli-ala ja tarpeet niissä waatii. Sentähden on se olewa mahdollista, waikka kysymykset ovat la- weat ja painawat, että woitte työnnä päättää pe- rustuslaisia säädyjen koossa-ololle määrätyn ajan sisään.

Niistä maan waltio-warvoja koskewista tili-fir- joista, jotka Minun käskeytäni saatte vastaan- ottaa, tulette tuntemaan, että waltion tulot aina ovat riittäneet juoksevien waltio-maksujen suorit- tamiseksi ja että tilapäisten tulojen runsas enene- minen, joka edullisesti todistaa maan nousewata warallisuutta, on hallitukselle antanut tilaisuuden wuoji wuodelta käyttää aina isompia waroja maan hengellisten ja aineellisten etujen waurastamiseksi.

Minut mies, työskenteli yhtähywin tässä pienessä seurakunnassa. Josin oli hanellatin ollut toisinaan riitoja seurakunnan kanssa; mutta kuin pitäjän etu oli kysymyksessä, puolusti hän sitä miehen tavalla ja jätti silloin yksituiset asiat syrjään. Sel- laisena opiti minä hanta tuntemaan, sekä silloin kuin hänellä palwelin ja ainian. Hän ei tainut myöskään suosia kontrah- tiin rupeamista, koska hän ei siihen kehoittanut. Hän wa- roitti ainoastaan kaikkia tässä asiassa lewollisuuteen, säädylli- syyteen ja yksimielisyyteen. Häntäkin kiusattiin rupeemaan kontraktiin jonkun tilan edestä mitä hänellä oli, sekä että hän esimerkiksi ja puheillaan kehoittaisi muita siihen. Sitä — n ei tehnyt. Silloin kirjotettiin konsistoriumiin, että häntä pitäisi eroittaa parin wiran toimista niin kuin myös kon- traktiprowastinkin hoidannosta. Tuomiokapitulin käskeytä tuli yksi pappi, joka ilmoitti syyn tuloonsa. Prowasti ei antanut kirkonfirjoja luotansa. Tuomiokapitulista tuli käskey, että ne fruumunpalwelijain launta piti häneltä pois otettaa ja annet- taan sille tanne määrättylle papille, joka silläatawain joutui wi- attemasti waitiaan tilaan. Mutta tämä tapaus waurutti kah- den eli kolmen wuoden perästä senjälkeen tämän jalon — nin harmaat hapenet katteralla murheella hantaa. Eieneelöhän jotain senkaltaista muualla Suomessa tapahtunut? Se on helppo arwata, ettei wirkaa tekewillä papeilla ollut hywä olla, joka nähyy siitä, että he aina äkkiin muuttivat täältä pois. Jos pitäjänkokouksissa milloin waikka kuinka wähywätöinen asia oli esillä, niin oli howin hoitaja aina saapuwilla, ja se piti käyda niinkuin hän tahtoi. Nyt oli koto pitäjä hänen hoidosansa; jos ten pitäjänkokouksessa sanoi jotain, joka ei ollut hänen mieltensä mufaan, ärjäsi hän kartiasti: wait. — Tiedä, että minä jnnt kyllä löydän.

Ainoastaan vuosien 1855 ja 1856 sota-kulun-
tien maksamiseen kuin myös Helsingin kaupungin
ja Hämeenlinnan välisen rauta-tien kustantami-
seen olen Minä suonut Suurruhtinanmaan halli-
tusten ottaa valtio-lainoja. Näistäkin on teidän
eteenne pantama tili, joka osoittaa, että niiden kas-
mut ja kuolemus voidaan suorittaa valtion nykyi-
sistä varoista. Tahtoni on kuitenkin, ett'ei wasti-
edes valtiolainaa oteta ilman Suurruhtinanmaan
säätysten osallisuudesta ell'ei vihollisen äkillinen kar-
kaus tahi joku muu odottamaton yleinen onnetto-
muus sitä tekisi wälttämättömän tarpeelliseksi.

Ne uudet raha-määräykset, joihin minä näillä
valtiopäivillä pyydän teidän suostumaan, taroit-
tawattin ainoastaan uusia toimia yhteisen siwistys-
sen ja warallisuuden korottamiseksi. Teidän wa-
paaasti päättääksenne jätän Minä näiden toimien
sowelliaisuuden ja laweuden.

Upeat säännöt Suurruhtinanmaan perustuslaeis-
sa eiwöt enää ole sopivat niissä suhteissa, jotka
sen yhdistys Keisarikunnan kanssa on synnyttänyt;
toisissa taas ei ole tarpeellista selkeyttä ja waka-
vuutta. Haluten saada nämä puutteet autetuiksi,
tahdon minä valmistuttaa selitysten ja lisäysten
ehdotuksia erinäisiin kohtiin perustus-laeissa, pan-
tawiksi säätysten tutkinnon alle tulevilla waltio-
päivillä, jotka Minä aion kolmen vuoden kulut-
tua kutsua kokoon. Pysyvä sen perustus-laillisesti
rajoitetun ruhtina-wallan pohjalla, jota Suomen
kansan mieli-ala suosi ja joka on kaswanut maan-
lastien ja laitosten kanssa yhteen, tahdon Minä
mainituilla ehdotuksilla laajentaa sen itseweroitus-
oikeuden, joka säädysillä perustuslakia myöten nyt
on, kuin myös antaa säädysille talaisin sen ehdotus-
oikeuden waltio-päivillä, joka heillä vanhastaan
on ollut, kuitenkin pidättäen ainoastaan Itselleni
oikeuden nostaa kysymystä perustus-lakien muut-
tamisesta.

Te tunnette minun ajatus-laatuni ja kuinka ra-
kas Minulle niiden kansojen onni ja menestys on,
jotka Luoja on uskonut Minun huolenpitooni. Ei
mitkään teot Minun puoleltani ole saattaneet häm-
mentää sitä luottamusta, joka on wälttämätöin Hal-
litsijan ja kansan kesken. Olkoon tämä luottamus
Minun ja Suomen rehellisen sekä uskollisen kan-
san välillä, tästä lähtien niinkuin tähänki asti,
jina lujana sitenä, joka meidät yhdistää. Se on
sittein woihallisesti auttama onnellisuuden kartutta-
mista tässä kassassa, joka Minun sydämeheni aina
pysyy kallisna, ja itse on antama Minulle nutta-
syytä kutsua teitä määrä-ajoittain kokountuville
waltio-päiwille.

Teidän tulee, Suurruhtinanmaan edusmiehet,
arwoisuudella, kohtuudella ja wakaaisuudella keskus-
teluksissanne osoittaa, että wapaat waltamenot ei-
wät saata mitään waaraa sille kansalle, joka käy-
tännöllisellä järjellä harraastaa menestylsensä li-
sääntymistä.

Minä julistan tämän kautta kokoonkutsutut wal-
tio-päiwät awatuiksi. (S. II.)

Stotimaalta.

— Waltiopäiwäin tapaukset:

Warjinaiseen waltutukseensa eiwät säädys ole
wielä nytkään päässeet, koska hallitus on wasta
eilen saanut armolliset esitykset ja laki-ehdotukset
tietääksemme waan aatelissäädyslle painettuna jätet-
tyksi. Tähän wiipymiseen sanotaan syyn olleen si-
nä, ettei ole saatu mainittuja ehdotuksia aikansa
suomennetuksi.

Säädysillä on kuitenkin ollut kyllin työtä ja he
owat ahkerasti pitäneet istunnoita järjestyssään-
töin ja muiden tarpeellisten esi-puuhain walmista-

misessa. Talonpoikais-säädyn järjestyssääntö suu-
luu tulewan olemaan melkein sama kuin menneen
vuoden waliofunnassa. Aatelissäätö on jättänyt
järjestyssääntönsä walmistuksen ritaristohuoneen-
waliofunnalle, johon viime tiistaina walittiin kolme
jäsentä kustaki luokasta, siis yhdeksän jäsentä. Wi-
ime keskiwikkona pitivät säätöin puhemiehet ensi-
mäisen puhelukokouksensa, johon kustaki säädystä oli
walittu kaksi wierasmiestä. Aatelissäädyn wieras-
miehistä puhemiesten kokouksiin oli walittu kreivi
R. M. Creutz ja presidentti Forsman sekä talon-
poikais-säädyn R. H. Hagman ja E. G. Peltonen.
Puhemiehet oliwat keskusstelleet ja päättäneet, kuin-
ka monen waliofunnan asettaminen olisi tarpeelli-
nen ja säätöin päätettäväksi esiteltävä. Eilen eli
torstaina oli talonpoikais-säätö keskusdestansa wa-
linnut 13 walitsijamiestä, joiden tulee nimittää ta-
lonpoikais-säädyn jäsenet niihin waliofuntiin, jotka
tulewat walmistamaan laki-ehdotukset säätöin täysi-
kokouksiin. Näitä waliofuntia asetetaan 7, nimit-
täin laki-waliofunta, jolle tulee kaikki yleisen lain
alaan kuulumat ehdotukset, waltiowarain walio-
funta, jolle tulee waltiowarain tili ja niitä koske-
wat ehdotukset, talous-waliof., joka saapi walmis-
tettawassensa waltio-taloushoidon kysymykset, suos-
tunta-waliof., walmistamaan suostuntaweron eh-
dotusta, pankki-waliof., jolle tulee Suomen Ban-
kin ehdotettu jättäminen säädysille ja siihen kuulu-
wat seikat, tutkinto- ja walitus-waliof., joka
tarkastaa säädysissä nostetut puutteiden ja tarpei-
den walitukset ja lanteet, ja toimitus-waliofunta,
jonka tulee panna kokoon kaikki kirjotukset, jotka
säätöin nimissä tehdään, kuin myös waltiopäiwä-
päätyksen, säätöin tutkittawaksi ja hywäksyttäväksi.
Säätöin täysikokouksiin on päätetty laskea kuulteli-
joita, aatelissäädyn täysikokouksiin kuitenkin nyt aluksi
ainoastaan pääsyilettä vastaan, joita saadaan
ritaristohuoneen johtofunnalta.

Sihtieriksensä on papis-säätö walinnut Turun
konsistorjumin notariuksen tohtori M. J. Hornbor-
gin ja porwarissäätö protokollasihtieri Sikstus Wilh.
Salamiuksen. (S:tar.)

Kuulutuksia.

Upphörden af presterskapets vid stadens svenska och
finska församlingar, aflöning för innevarande år, verk-
ställes å Magistratens vanliga upphördställe från klockan
9 tills 12 på dagen, i följande ordning:

Måndagen den 3 nästkommande Oktober, med f. d. fäst-
ningen tills gården N:o 100.

Tisdagen den 6:te med återstoden af fästningen.

Onsdagen den 7:de med Wiborgs förstad.

Thorsdagen den 8:de med Petersburgska förstad, på
förmiddagen tills N:o 100 och på eftermiddagen tills N:o
200, samt

Fredagen den 9:de med återstoden af sistnämnde för-
stad, Papula, Pantsarlaks, Havis, Hiekka och Bäckbru-
ket. Wiborgs stads kassörskontor, den 18 September
1863. Ch. Tavast.

Huutokauppoja.

Tisdagen den 6 instundande Oktober kl. 4 e. m. för-
säljes medelst offentlig, härstädes skeende exekutiv auk-
tion hvarjehanda smedverktyg, äfvensom möbel, husge-
rads saker och diverse. Wiborgs stads Auktionskam-
mare, den 17 September 1863.

Wold. Ålgren.

Hälsinglä ismoituksia.

Underrättelse.

Från och med den 1 Oktober tillslutes Vauxhallen för
innevarande år. S. Wild.

Zur Nachricht.

Vom 1:ten October 1863 wird der Vauxhall geschlossen.
S. Wild.

Dienstag den 29 September 1863

Musikalische-Abendunterhaltung im Societetshause

ausgeführt von der Tyrolergesellschaft Baumann bestehend in
Nationalgesängen und Spiel auf der Alp-Bitter.

Anfang 1/2 9 Uhr.

Nytt etablissement.

Härmedelst har jag äran underrätta den ärade publiken derom, att jag härstädes i Major Jaenisch gård N:o 36 inom f. d. fästningen öppnat körsnärsvärelse, och rekommenderar mig under försäkran af prompt betjening till förfärdigande af alla slags pelterier och moderna mössor i stort urval. Om godhetsfulla uppdrag beder ödmjukast
Rudolf Schulz.

Ilmoitus.

Runnioitetulle yleisölle annan täten ilmi, että minä tässä kaupungissa herra majori Jaenisch mainajan kartanossa, N:o 36, olen ruvennut metsä-nahkakauppiaksi, ottaan pääseni odottamatta valmistaa kaikenlaisia turkki-neuroja, niinkuin myös monenlaisia nyhyisen tapaisia lakkia (myöskin). Runnioitaita tilaimia toivoo
Rudolf Schulz.

Etablissements-Anzeige.

Einem geehrten Publikum hiermit die ergebene Anzeige daß ich mich hierorts, in dem Hause des Herrn Major Jaenisch fröh. Fest. N:o 36, als Kürschner niedergelassen habe und empfehle mich mit Anfertigung aller Arten Pelzsachen, so auch einer Auswahl moderner Mützen, unter Zusicherung prompter Bedienung. Um gütige Aufträge bittet, empfiehlt sich ergebenst
Rudolph Schulz.

ОПЪЯВЛЕНИЕ О ЗАВЕДЕНИИ.

Почтенной публике честь имѣю извѣстить что здѣсь въ домѣ Поручика Янина подъ № 36-тымъ завѣлъ скорняжную мастерскую, гдѣ исполняются все издѣлки по пушной части такъ какъ и шьются фуражки новѣйшей моды въ больномъ выборѣ. Стараюсь о скоромъ исполненіи данныхъ мнѣ порученій, честь имѣю рекомендовать.

(3) 3

Рудольфъ Шульцъ.

Uti C. G. Cloubergs bokhandel emottages subscription å

FAMILJEVÄNNEN,

Illustrerad Månadsskrift.

II Bandet.

Subscription är bindande för hela bandet, utkommande i 12 häften å 1 Mark. Såsom præmier medföljer antingen 2 större eller 4 mindre litografier enligt abonnentens eget val.

Första häftet finnes redan tillgängligt.

(6) 3

Uti C. G. Cloubergs Musikalie bokhandel emottages abonnement å musikalien på följande villkor: För helt år, 32 Mark, då premier erhålles enligt abonnentens eget val för 20 Mark.

„ 20 Mark utan premier.

„ 6 månader, 12 Mark.

„ 3 månader, 8 Mark.

„ 1 månad 4 Mark.

3 häften utlemnas på en gång.

(6) 3

Northern Assurance Company

Eld- och Lifförsäkringssällskap
i London

grundadt år 1856,

stadfästadt genom särskild parlaments akt.

Kapital 1,259,760 Pund Sterl.

Reservfonden 445,029 „ „

Årlig inkomst 232,021 „ „

motsvarande tillsammans öfver

Tretton Millioner Rbl S:r.

Försäkringar emottagas genom

Herm. D. Kröger.

Subscribenter å "Familjevännerna" behagade med det snaraste uttaga 1:a Bandets 12:te och sista häfte jemte præmier

(4) 3

uti C. G. Cloubergs bokhandel.

Palmelukseen haluawa.

Ett medelåldrigt fruntimmer som är van vid hushåll önskar sig från den 1 November tjänst som hushållerska, men helst på landet; det närmare å detta blads tryckeri.

(2) 2

Till salu hos C. G. Clouberg.

Följande Cigarrer af Häggberg & Willmans fabriks tillverkning:

(Vid partihandel lemnas 10 % rabatt.

Regalia Imperiales å	20	Mark	p:r	100	st.
La Norma	14	"	"	"	"
La Veneciana	12	"	"	"	"
Rio Hondo	11	"	"	"	"
La Favorita	10	m.	40	p:ni	"
Cabannos y Carvajal	10	"	40	"	"
La India	10	"	—	—	"
La Gloria	10	"	—	—	"
La Paulina	9	"	20	"	"
d:o mindre	8	"	—	—	"
Cabannos	8	"	80	"	"
Napoleon	8	"	—	—	"
La Fama	7	"	20	"	"
La Empresa	6	"	80	"	"
Dos Amygos	5	"	60	"	"
d:o superfine	8	"	—	—	"
Esmeralda	4	"	40	"	"
Bruna Prima	4	"	40	"	"
Carvajal	3	"	60	"	"
Superfine	3	"	20	"	"

Papyros, rullade till 48 p. & 1 mark 20 p:ni p:r 25 st.

d:o vanliga till 60 penni & 80 p:ni p:r 25 st.

Kuin yllä firja jäsältävä 25 kappaletta ferraalla ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut firjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Sijaratit. N:o 123.

Matkustava Kifäli. N:o 124.

Kaffi kummallista ja huvittavaista juttua. Suomalainen:

Muuktu Meisjyestä. Toinen: Mikkaasta Pefasta. N:o 125.

Kaffi huvittavaista juttua. Suomalainen: Tontista, joka keh-

rää kultaan saavesta ja olliasta. Toinen: Kulta-tolpille ra-

fennetuista linuista. N:o 126.

Kiiviasiat mettä ylen tainna; eli Muutama sana totisesta

parannuksesta. N:o 127.

Ustien malittisuus eli J. G. Mylen saarna. N:o 128.

Myytävänä kaikissa Suomenmaan kirjakaupoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa: (J. W. Piltja ja Rumpp. kirjakaupantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Myytävänä

C. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Finska Adels Gods och Ätter. 13 mark 20 p.

Familje-Bibliothek II. Franska Revolutionens Historia från

År 1789 till År 1814. Af F. A. Mignet 5 m. 60 p.

13,000 Ord! Förklaring öfver fremmande Ord i Svenska

Spåket. Af A. G. Andersson. 4 mark.

Handledning i Täckdikning af L. Vincent. 2 m. 40 p.

Naturvetenskapliga Läsbocker II. Djurriket. Naturhis-

torisk Läsobok af H. Masius. 1:sta Afd. Däggdjur.

3 mark 20 penni.

Tal vid invigningen af offentliga döfstumsskolan i Borgå

1863. Af A. F. Borenus. 60 penni.

Om Finlands Flagga. Förslag af Arno. 60 penni.

Jordens inre med dess Skatter och under af D:r Georg

Hartvig. Tredje Häftet. 1 m. 60 p.

F. Coopers Romaner i Svensk öfversättning XVI. Spio-

nen. 4 mark.

Aftnar i Hemmet. Skildringar ur naturen och mennisko-

livet. Andra häftet. 1 mark.

Jesu Lefnad af Ernest Renan. Svenska öfversättningen

granskad och försedd med företal af N. Ignell. 1, 2, 3

Häftet å 1 m. 20 p. per häftet.

Endast. Af författaren till. Huruledes fångar man en

Solstråle. 1 m. 20 p.

Amtmannens Döttrar. En norsk berättelse. Två Delar

4 m. 40 penni.

20ipurišia, M. M. Zilliatutseu kirjapainoſia.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

Hinta:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

Lilataa n:
Jililakuffen kirjavainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikonttoreissa.

N:o 40.

Perjantaina 2 päivänä Lokakuuta.

1863.

Wiipurista.

Suomal. Kirjallisuusseura kokoukseen tule-
vana tiistaina, 6:8 p. Lokakuuta, kello 7 j. p.
ala-alkaiskoulun huoneissa kuukauskokouksensa pi-
tämään.

— **Yhdyspankki.** Hywin usiat Suomen Yhdys-
pankin osakkaista täälläpäin ovat alkaneet kum-
mekkia kuin täällä ei vielä ole saatavana suomen
kielisiä varsinaisia osake-kirjeitä, vaikka ruotinkie-
lisiä sellaisia on tullut jo aikaseen kessällä. Pieneekö
syytä että yhdyspankin pää-hallitus Helsingissä ei
ole vielä ennättänyt sellaisia valmiiksi saada, eli
onko siltä hallitukselta jäänyt muutoin niitä tänne
lähettämättä — sitä emme tiedä; mutta toivottavaa
oli, että niitä kuitenkin jo pian koon tänne joutuisi,
koska niitä kaivotaan.

„M. Luther.“

Viimeinkin on se laivan odotettu päivä tul-
lut. Lauvantai 19 p. tätä kuuta oli sateinen, il-
tapuoli tuli kuitenkin poutaiseksi. Rautansaaren
warwiin Uuraassa kokoontui väkeä paljon sekä
täältä että kaupunnista katsellakseen kuinka laiva,
jonka rakentamiseen oli ruvettu tään vuoden hel-
mikuussa, oli laskeutawa teloiltaan. Laiwan omis-
tajien tultua warwiin, vedettiin laivan kolmeen
väliaikaseen mastoon lafua ja wiiriä. Kohta
sen perästä alkoi viimeinen laskemisen työ, kii-
laaminen ja suopaaminen, ja kello 4, viimeisen
esteen, joka viimeisenä piti laivan teloilla, pois-
tettua, riensti laiva tasaisesti ja kauniisti weteen,
hurraahuutoja kaikui, tykin laukauksia pamahdi ja
laiwan nimi „**M. Luther**“ tuli myös samassa nä-
kyviin. Lauwan seisovat katsojat rannalla kat-
sellen kuinka uusi, kaunis ja ylpeä laiva liekkui
laineilla. Laiwan isännät, herrat P. Wahl ja
Kumpp., kutsuivat nyt tähän juhlallisuuteen jutui-
mansa wieraat eräasen tilaisuuden tähden puhdis-
tettuun warwiissa olemaan työhuoneesen, siellä juo-
dakseen maljoja uuden laivan onneksi ja menestyk-
seksi. Toiseen huoneesen oli laivan työväki kut-
suttu työnsä perästä myöskin maljoille. Kohta kii-
tenkin tuli juhla yhteiseksi, joka festi hyvän aikaa
ja oli iloisa ja wirkeä. — Rakennus-mestari on
ollut tanskalainen H. P. Smidt, työmiehet olivat
Pohjalaisia. Piirustus on Bremenistä, laivan-
tekijäin Chau & Oldtmannien tekemä. Laiwan las-
tiluku nousee 500:taan, eli ei enempään. — Meille
Uuralaisille on tämä päivä merkillinen ja muis-
tettava, sillä „**M. Luther**“ on ensimmäinen walta-
merillä purjehtijaksi aiwottu kauppa-laiva, joka
täällä on rakennettu ja sen lisäksi suurin tähän asti
Suomessa tehty alus. Siitä syystä onkin asia Suo-
men kaupan-historiassa merkillinen. Kunniat tulee

ennen kaikkia laivan isännille, jotka ovat rohen-
neet ryhtyä semmoiseen työhön, vaikka ajat näyt-
tävät niin lewottomilta ja uhkaamilta. Tulewa-
na kewäänä se ihan warmaan tulee lähtemään ulgo
wieraille maille ja wierailia aalloilla onneansa koet-
tamaan. Onni ja menestys siis tälle uudelle, kau-
nille laiwalle!
K. Wilka.

Rahjoitusmaista Wiipurin läänissä.

(Satt. Lisät. N:o 39.)

Entiänä aikoina ei tiedetty mitään eroitusta pe-
rintö- eli muista tiluksista, joista oli immisssioni,
sillä kumpaijstaki maksettiin sama wero. Sen li-
säksi tuli vielä että, kuin 1817 annettiin lopulli-
nen wahwistus 1811 wuotuiselle asetukselle, ja
tämä sillä tawoin wahwisti talonpoikien olon, niin
tuliwat he senkautta huolimattomiksi. 1826 wuo-
tuista sääntöä ei ymmärtänyt kukaan. Siinä to-
sin sanotaan, että jokaisen pitäisi todeksi wahwis-
taa, jos heidän maat owat olleet perintönä. Mutta
tässä jauri temppu olikin. Luultiin kruunun maan
olewan perintöä, kuin lähin perillinen aina oli
wahwistettu sen nautintoon, eli toisilla sanoilla,
kuin luonnollinen perillinen sai perää. Ne tiluk-
set, mitkä eivät olleet sellaista perintö-maata, eikä
myös tilan herran maata, kutsutaan nimellä ostoma-
a. Kun kysymys tuli perintömaasta, niin näy-
tettiin esiin omia eli esi-isien immisssioni-kirjoja,
saada niillä muka wahwistetuksi, että niiden omis-
tajat oliwat perillisiä ja luottamuksessa 1817 wuo-
tuiseen sääntöön. Sillä tawoin kului aika. Sitä
paitsi niin kukaan ei tiennyt, mistä ajasta lähtien,
josko asetusten anto-ajasta eli sen kuuluttamisesta
lähtien, ne kassu vuotta luettiin, jolla ajalla piti
keskuudet selwille saataman. Kun alettiin ruweta
ymmärtämään, kuinka tärkeätä asia oli, rupeşi kaikki
liikkeelle, mutta myöhään. *) Surullista on, että

*) Muuten oli siihen aikaan vielä Walsjärwellä wahwa
yhdistys, jota nykyinen kirkko todistaa, sillä se tehtiin lu-
kun laskeutusta. Kun saatiin tietää mitä oli tarwis, joudut-
tiin sen maan ennen ennätti sitä auttamaan. Se piti raket-
taman niinkuin Jerusalemin temppeli jalestä wangeuden.
Tatäkin esiwät kruunun palvelijat useimmat herrat, ja kir-
kon työ seijattui yhden herran, kuin seinät jo oliwat nousseet
ikkunain korkeudelle. Syy tähän oli paitsi riitaa papin kans-
sa, että piirustus, jonka jälkeen kirkko piti tehtämän, tuli pitä-
jän miesten pyynnöillä. Se oli tawallinen risti-kirkko. Si-
nä (piirustuksessa) löydettiin monta wifaa ja sitä katsottiin sen-
tahden sopimattomaksi ottaa. Pitäjänmiehet pitivät siis neu-
woa rakennusmestarin kanssa jotta tehtäisi sillä tawoin, että
alttari näkyisi jola paikkaan, ja että se, ehkä suurempi, piti
olla helpompi saarnamiehelle kuin entinen kirkko. Se usko-
wat senkautta aikoin saawansa ainoastaan hymää, eikä asiaa
niin waaralliseksi. Waroitusta katsottiin joutawiksi uhkauk-
siksi. Si myöskään tietty, että asia jo oli Keisarisessa. Mutta
sellainen itse otettu isännys luettiin nyt rikokseksi Majesteet-
tia vastaan. Kansa jouduttiin silloin selwittämään asiaa;
ja kuin Keisari sai kuulla asian toisen puolen, oli hän ei ai-

heidän asiansa ajaja pidätti heidän hyvässä luulossa, luultavasti sen vuoksi että saada enemmän ruplia.

Blandowasta on vielä sanottava, että hän oli suuressa welassa: sillä niin kauvan kuin — m hoisi hänen maa-omaisuuttansa, meni koko wero hänen weskamiehillensä, ja sensuhteen eivät pitäjänmiehetkään saaneet häneltä mitään palkintoa siitä häwityksestä, mitä hän matkaan saattoi. Siihen aikaan, kuin asia oli oikeuden alla, istui oikeus Ruuskan kartinossa ja sittemmin Wälfjärwellä. Pautakunta oli Antreim pitäjässä. Kihlakunnan oikeus kyllä tuomitsi palkinnon kaikesta, waan häneltä ei mitään saatu, kuin koko wero oli pantattu weskajen eteen, joista yhdellä kaupiamiehellä Hamburissa sanottiin olevan saamista 220,000 ruplaa. Nämät riidat festiwät monta vuotta. Kuin Blandow kuoli, sai hänen poikansa Weikkolan frälsin Wälfjärwellä. Sanottiin että hän ei ollut oikea perillinen. Minä en tiedä, jos se oli sentähden, kuin hänen perimys-oikeutensa oli epäilyksen alainen, eli sentähden, että hän palveli kaupana Wenäjän rajoilla, mutta hän ei tahtonut pitää frälsiä edelleen, waan tarjosi sitä kaupaksi aluskunnalle. Eikä nytkään yhdistytty kauppaan. Kauppa-ehdot olivat heidän mielestänsä warkeit, waikka ymmärtämättömyys nyt huomataan. Yhteishenki oli kadonnut. Rahat olivat tuhlatut edellisissä puuhissa; ei myöskään tietty, miten wakaata omistusoikeutta maahan olisi saatu. Ne edelliset tapaukset olivat tehneet kaikki aroiksi. Kukaan ei ottanut ajaaksensa yhteistä asiaa, kuin sellaisissa ennenkin oli tappuun käyty. Ei tietty mistä pankista olisi saatu rahoja lainata, kuin omia waroja ei ollut. Eikä ollut ketään, joka olisi asian oikeen selittänyt ja sitä toimeen pannut. Kuin nuoren Blandowan omistusoikeus oli epäilty, ei kukaan uskaltanut käydä hänen kanssa kauppaan. Hän ei myöskään myönyt kylittäin, waan koko frälsin. Jos yksi kylä osaltansa olisi mennyt kauppaan, niin toinen kylä ei olisi tehnyt sitä. Niin kului se lyhyt ajan aika. Sitte osti Taupilan paroni Friedrichs Weikkolan frälsin vuonna 1843 eli 1844. Samassa tuli käsky — mille, että kokonaan muutettiin pois Wälfjärwellä. Hän, jolla myös omistajalta oli yksi tila arennilla, sai laillisen muuttoajan, jota kukaan muu ei ollut milloinkaan saanut. Hänen tiluksensa tuli howin omaan wiskelykseen.

Paroni ei tyytynyt siihen weroon mitä — m oli pannut, waan lisäsi sen paljo korkiammaksi, paitti Kirkkolan kylää, joka sai wähenystä. Paroni wäheni nimittäin täällä raha-weron, mutta määräsi pakkotyön (ropotin) sillatawoin, että rasitus

noastaan armollinen wikapaita kohtaan, mutta antoi myös luwan kirkon tekemiseen sillatamalla kuin se oli alitettu. Näitä wanhvoja wikoja wedettiin sitte aina eälle, saada merkitä meitä kavinalliseksi, waikka se on warma, ettei kukaan olisi ruwenut niihin ainoihin, jos olisi tietty, että se luettiin niin suureksi rikokseksi; etenkä kuin sillä ei tarkoitettu muuta, kuin yhteistä parasta, joka myös tunnustettiin, sitte kuin Hänen Majesteettinsä oli saanut oisian selwityksen asiasta. Ei taitaneekaan ketään löytyä, joka nyt enempää meitisi sitä; sillä se toinen kirkko olisi ollut selpaamaton eikä niin affiin toisellaiseksi muutettu. Tämä, joka on hywin suuri, on juhlapäiminä täynnä wäkeä; ja yhtähywin sanoo parit, että he eivät missään ole tawanneet niin suurta kirkkoa niin helvoksi saarnaajalle. Jokin myös näkeekin papin kaitissa hänen roimituksissaan. Kukaan ei silloin waltittanut, että yksi olisi tehnyt enemmän kuin toinen eli miten yhteisiä waroja käytettiin. Kaikki toimet oli jätetty talonpojille itselle. Sitä jälkeen on yhteishenki häwinnyt. Alku tapahtui, kuin Thm Moiranen soiki pitäjän paraat maa-riidat. Minä siitä ajasta lähtien waltitsen eriskummallinen henki kansassa. Jos waltitaan ritäjän asiamiestä miten hywänsä, ja hän innokkaasti rupee ajamaan asiaa, on asia lopulta kääntynyt kokonaan toiseksi. Mistä, joko howista eli muuvalta päin, mahtanee sellainen loihliwa woiama tulla. Sana me on nyt enää tyhjääni, sillä jokainen on itse (oma itsensä).

tuli paljo suuremmaksi. Kolme kaupunti-reisua tehdään manttalilta. Wero lisättiin muuten siihen asti, että kuin — min aikana maksettiin festiluwulla noin 68 ruplaa manttalilta ja 144 päivätyötä, on wero nyt 72 ruplaa sekä 192 päivätyötä. Niin owat ajat muuttuneet.

Howilaisen käytös ei nytkään ole aina sellainen kuin pitäisi olla; mutta siihen ollaan osittain totuttu, ja osittain rauhoitettu sentähden, että ruoskiminen on taukonut. Tänä rauhasena aikana on wihollinen tehnyt pahaa toisella tawalla. Paroni asetti wiina-tehtaan kirkon ääreen, ja wiina ei saanut puuttua missään nurkassa. Sitä paitse wedettiin siitä runkkia jokapaikkaan, ja siellä oli ylen aikaa kansan kokous, jossa moni opastutti itsensä turmeluksen tielle. Tapa siellä oli sellainen, että se kuka ei ottanut kattilaa kahwia, sai palata tyhjillään takaisin eli piti odottaa koko päivän. Päälysmies, jota kutsuttiin wiina-kurrikki, pani puolestansa wäkewää kahwin sekaan, ja sillatawoin warietettiin mies siellä, siksi kunne hän oli kokonansa wiinan orja. Ennen ei löytnyt nuorisossa juomareita; nyt löytyy tuskin yhtään, kuka ei ryhyi. Hirmuisinta oli, että yhteen aikaan ei pyhäpäivinäkään pidetty wiina-tehdasta kiini, jossa ylen aikaa poltettiin. Sitte muutettiin polttaminen sillä tawalla, että se taukosi, silloin kuin mentiin kirkkoon; mutta kuin kansa waiwoi koko yön, niin se ei jaksanut mennä kirkkoon, waan täytyi lewätä, sillä keskellä yötä piti taas ylös nousta. Se, ken tahloi estää wiinan polttamista ja juomista, sai kyllä yhdellä eli toisella tawalla tulpan suuhunsa. Tawallisesti on hirwitleminen ja pois-ajamisen uhkaus köyhimmille näyttänyt olleen waiwuttawin keino. (Jatk.)

Luotsi ja hänen perheensä.

IV.

(Jatke n:roon 38.)

Kewät oli tullut. Meri oli taas wapautettu jään kahleista. Paimoja purjehti taas Suurisaaren ohitse ja useita oli Helppi ollut luotsimassa. Roos oli tullut terweeksi ja lähtenyt kotiin, Pohjanmaalle, hankkimaan itselleen katteinin paikkaa ja laiwaa. Gewa jäi kotiin kunnes Roos sai paikan ja tilaisuuden päästä Suurisaarelle pitämään häitä. Waan häiden pidettyä, lähtee Gewa Roos'in kanssa ulkomaille. Niin oli päätetty.

Juhannuksen-päiwä tuli ja Suurisaarelaiset walmistiwat itsensä wiettämään wanhjan tawan mukaan juhannus-iltaa. Helpin talossa oli päiwää ennen juhannusta paljon puuhaa, sillä Roos oli kirjoittanut ja luwannut tulla juhannus-iltana. Kirkossa oli jo kuulutettu kolmesti ja kolyta Roos'in tultua oli häät pidettävät. Sitä ennen tapahtui surullinen seikka. Heikki oli wiikkoa kolme ollut pois ja ei kukaan tietänyt missä hän oli taikka mihin hän oli häwinnyt. Helppi oli etsiskellyt ja kysellyt, muttei saanut selwää mistään. Muuta ennen juhannus-iltaa tuli tuttawa toisesta kylästä Helpin taloon ja kertoi tapauksia, jotka saattoiwat surua ja murhetta Helpille ja hänen perheellensä. Tuttawan kertomuksen mukaan oli Heikki eräänä yönä ottanut wieraan jaalan ja Tiina-Eiisan seurassa purjehtinut pois saarelta, mihin — ei tietty, Jaalan omistaja oli ollut useissa paikoissa jaalaa etsimässä, mutta ei sitä löytnyt. Samana yönä kun jaala häwisi oli warkaita ollut rikkaan lautamiehen talossa; he olivat murtaneet arkun lukon ja arkusta ottaneet suuren summan rahoja. Namulla wasta hawaitti lautamies warfaiden talossa olleen, muttei woinut alussa luulla ketään jhyppääksi, hän rupeisi tiedustelemaan ja sai wii-

mein eräältä naapuri-waimolta, joka yöllä oli nous-
sut ylös tuudittamaan lastansa, tietää, että Heikki
ja Tiina-Liisa olivat yöllä tulleet ulos lautamie-
hen talon portista ja fiiruhaneet rannalle. Wai-
mo, joka luuli heidän niinkuin tavallisesti kuljes-
selewan ympäri yöllä, ei heistä paljon huolinut,
waan meni lapsen nukkuttua itse taas levolle. War-
malta näytti siis että Heikki ja Tiina-Liisa oli-
wat ensin tulleet lautamiehen taloon warastamaan,
ja sitte lähteneet wieraassa jaalassa pois tietämät-
tömiin. Tuttawan vielä puhuesssa astui lautamies
sisään. Helppi joka yksinään oli kotona, kalpeni
vielä enemmän ja kyäyi:

— Sanokaa, Jumalan tähden! onko Heikki
— — —

— Siltä näyttää, ystäväni!" keskeytti lauta-
mies ja lisäsi: "Eikö tämä ole hänen weitsi?" Lau-
tamies antoi weitsen Helpille, joka katseli sitä ja
vastasi:

— Hänen on. Mistä olet löytänyt sen?"

— Sen löysin tänä aamuna porstuan lattiasta."

— Di Jumala! Se tulisi vielä! Poikani wa-
ras!" walitti Helppi ja katseli kalpeana weistä.
Anni ja Gewa tulivat nyt sisään ja saivat tie-
tää asian. Molemmat huudahdivat peljästyksellä.

Helppi päätti etsiä Heikkiä, maksoi lautamie-
helle warastetun raha-summan ja maksoi vielä jaa-
lankin. Molemmat, sekä lautamies että jaalan
omistaja, lupasivat antaa Heikin, jos hän löydet-
täisiin, olla laikiin kuttumatta ja lupasivat olla ää-
neti koko asiasta. Sihen tuttavakin joutui.

V.

Juhannuksen-iltana istui Gewa rannalla ja kat-
soi ulos merelle. Hän odotti Roos'ia ja katseli
jokaista laiwaa, joka purjehti ohitse. Aurinko las-
kentui laskeutumistaan, mutt'ei odotettu vielä tul-
lut. Wiimein näki Gewa laiwan purjehtiwan suo-
raan tulli-torniin päin. Hän näki miehen käwe-
lewän edes takaisin laiwan perän täällä, Gewan
poiset punastuivat — mies oli Roos'in näköinen.
Mies seisahdui, hän katsoi rantaan päin, näki Ge-
wan ja heilutteli hattuaan. Gewa huudahti iloista.
Samassa lensi ankkuri mereen, laiwan mastoihin
kohosi lukuja kaikenlaisia, wene laskeettiin laiwa-
staa mereen, ihmisiä astui weneeseen, he rupeivät sou-
tamaan ja vähän ajan perästä seisahdui wene ran-
taan, jossa Gewa oli. Weneestä juoksi Roos ma-
alle — Gewa oli heti hänen sylissänsä. Miehet we-
neessä hurrasivat ja tulivat Gewaa tervehtimään,
jillä he tiesivät hänen katteinin waimoksi tulewan.

— Pojat! Teillä on kalli lupa-päiwää ol-
laksenne maalla. Perämies saa hankkia miehiä
maalta wartijoiksi laiwaan teidän sijaan ja huo-
menna tullette kaikki häihini. Joku teistä wieföön
tästä sanan perämiehelle ja toijille, jotka owat lai-
wassa," lausui Roos miehilleen.

— Kiitoksia paljon teille, jalolle katteinillemme!
Hurraa!" vastasivat miehet wiskatessaan hattua-
nsa ilmaan.

Roos ja Gewa läksivät käsiysten kylään. Alo-
synyi Helpin tuwassa Roos'in sinne tullessa.

Saaren pohjoisella puolella on forkea wuori Mä-
kipäällys. Yhdellä sen rinteellä oli nuorisolaitta-
nut suuren kofon puista, hirjistä ja wanhoista
terwa-tyynyreistä. Auringon laskeutua sytyttiwät he
sen tuleen ja rupeivät tanssimaan sen ympärille.
Se oli tyyni ja lawealta kaikui tanssiwien laulut.
Tänne oli Roos Gewan seurassa tullut, niinkuin
myös hänen laiwan sa wäki. Alo oli yleinen.

Amulla warhain suoritettiin kirkkoon, johon hää-
wäki myöskin kofeontui, sillä kirkossa oli wihkimi-
nen tapahtuma. Kirkko oli täpö-täynnä ihmisiä.
Wihkimisen perästä lähetettiin Helpin taloon, jossa
puolipäiwästä syötiin ja sen perästä multa hää-

menoja wietettiin. Häät festiwät seuraawan päi-
wän aamuun asti ja wasta auringon jo korkealla
taiwaalla ollessa herkesi tanssi ja sekä morsius-pari
että muu wäki menivät levolle, vielä samana päi-
wänä uusilla woimilla jatkaakseen häitä! Wasta
seuraawan päiwän iltana loppui kaikki. Roos mei-
Gewan laiwaansa ja yöllä nosti hän ankkurin pur-
jehtiaakseen ulkomaille. Gewa seisoi laiwan täällä
itkuisin katsellen tuttuja lapsuudensa paikkoja ja
wanhempiaansa, jotka jäähywäisensä jättäessään sei-
sowat rannalla. Wiimein häwiwät sekä wan-
hemmat että saari Gewan silmistä. Hän kääntyi
— hänen edessä seisoi Roos, joka sulki häntä sy-
liinsä ja sylkeili häntä sanoen:

— Älä sure, kultaseni! Kyllä Jumala saattaa
meitä taas kerran takaisin tänne ja silloin saat
taas nähdä wanhempiasi. Ole iloinen! Olen ha-
minä sinulla? Minunha sinä olet?"

— On, olen!" vastasi Gewa, otti Roos'in
kaulan ympäriltä molemmilla käsillään kiinni, kat-
soi luottavaisesti hänen silmiin ja hymyili kyne-
leitä silmissä. Roos suuteli pois kyneleitä. He
olivat onnelliset.

Tuuli puhalsi ristikisti ja eteenpäin fiiruhti laiwa
kuohuilla aalloilla. (Jatk.)

Kotimaalta.

Ruopioista. Ensimmäisen suomenkielisen wäitel-
män täällä Lufion juhla-salissa esittää julkisesti tule-
wana maanantaina 28 p. t. k., historiallis-kieli-
tieteen maisteri, w. t. rehtori Koffolan ylialleis-
kouluksa Eskar August Frithiof Blomstedt,
latinan ja suomen kielten lehtorin wirkoihin pääs-
täksensä. Wäitös-kirjan nimi on: "Mietteitä
Latinan opetuksesta alleis-opistossamme,
H. G. Borthan'in opetus-tawan johdolla."
Ruopiossa painettu A. Mannisen ja Fr. Ahlqvist-
in kirjapainossa, 1863. 54 8:ksais-siwua.

(Lapio.)

Sitä tätä.

Kaifilla on syynsä. "Mintähden olette tänne
tulleet?" kysyi eräs talonpoika riidellessään wenä-
läisen ala-upstierin kanssa. — "Ah, sinä toiwana!
Etkös ymmärrä että olemme tulleet warjelemaan
teidän maata wihollisilta?" vastasi alaupstieri. —
"Wihollisilta? Onko wihollisia? Mitkä ne nyt oli-
wat?" — "Ei niitä ole, kyllä niitä wasta tu-
lee," oli ala-upstierin wastaus.

Dikasu. Otawan 38:ssa n:ssa olemme wää-
rän ilmoituksen mukaan sanoneet uuden paterin
Rawanjaarella Uuraassa Petschora-pateriksi, jon-
ka oikea nimi lience Fort Alexander, s. o. Alex-
sanderin linnoitus.

R. Wilffa.

Qvarliggande orekommenderade bref för Sep-
tember månad innevarande år vid Postkontoret
härstädes.

Qvarliggande:

M. Gumbert; H. Golden; A. Rydzewy, U. Nikitiush; C. Wialkani; A. S. Karpinen; H. Kuulnu; K. Petters-
son; A. Sorsa; H. Kärki; A. Beinhofsky; H. Kronqvist;
J. Lassila; A. Svanbeck; J. W. Murman, tvänne bref;
A. Eklof; J. Blomqvist; M. Hogman.

Retournerade:

C. Wasiljew; C. Chuchnu; H. Zadorinoy, S. E. Alm-
qvist; Pyykköne; Michailu Filaredu; S. Porkallen; T. Sallo.

Suutokauppoja.

Vid den offentliga auktion, som anställes härstädes tis-
dagen den 6 innevarande Oktober kl. 4 e. m., försäljes
jemväl en å tomten N:o 20 inom Bäckbruket uppförd

mindre stuga af stock jemte förstuga af plankor, äfvensom en å berörde tomt belägen äldre badstuga af plankor. Wiborgs stads Auktionkammare, den 1 Oktober 1863. Wold. Älgren.

Yksityisiä ilmoituksia.

KONSERT.

Undertecknade gifver Onsdagen den 7 October med benäget biträde i Societäts-Salongen en

Konsert.

Närmare genom Affischer.

Elise Wächter.

Modemagasin.

Allt jag flyttat mitt Mode-Magasin ifrån Doctor Holstii gård till gården N:o 59 vid stora gatan, midtemot Kommerse Rådet Wahls gård inom fästningen samt fortfarande emottager beställningar, äfvensom framdeles kommer att tillhandahålla en vördad allmänhet särskildte mode artiklar, får jag härmedelst tillkännagifva.

Paulina Stenberg.

МОДНЫЙ МАГАЗИНЪ

Почтенной публикѣ честь имѣю извѣстить что мой модный магазинъ перемѣщенъ изъ дома Г. Гольетиуса на большую улицу въ домъ подъ № 59, насупротивъ дома Господина Коммерческаго Совѣтника Валя и что я какъ прежде принимаю заказы такъ какъ и разные модныя вещи у меня продаются.

(2) 1

Паулина Стенбергъ.

Uti C. G. Cloubergs bokhandel emottages subscription å

FAMILJEVÄNNEN,

Illustrerad Månadsskrift.

II Bandet.

Subscription är bindande för hela bandet, utkommande i 12 häften å 1 Mark. Såsom præmier medföljer antingen 2 större eller 4 mindre litografier enligt subscribentens eget val.

Första häftet finnes redan tillgängligt.

(6) 4

Uti C. G. Cloubergs Musikalie bokhandel emottages abonnement å musikalien på följande villkor: För helt år, 32 Mark, då premier erhålles enligt abonnentens eget val för 20 Mark.

20 Mark utan premier.

6 månader, 12 Mark.

3 månader, 8 Mark.

1 månad 4 Mark.

3 häften utlemnas på en gång.

(6) 4

Ryska Lifförsäkringsbolaget

afslutar fortfarande försäkringar genom undertecknad dess befullmäktigade ombud härstädes. Utdrag af bolagets statuter äfvensom blanketter till de behöfliga deklarationerna utdelas af

H. von KARL.

S:t PETERSBURGSKA

Brandförsäkrings Bolaget,

med ett grund Capital af 2,400,000 r.,

emottager emot billiga premier försäkringar mot Brandskada å fast- och lösegendom i städer och på landet genom dess befullmäktigade agenter.

Bandholtz & Co.

PROVIDENTIA

Frankfurter försäkringsbolag,

med ett grundkapital af 20 miljoner gulden (omkring 12 miljoner rub. s:r) afslutar genom undertecknad, dess befullmäktigade hufvudagent, försäkringar mot brandskada å fast- och lösegendom i stad, och på

landet. Uppgift om premierna o. s. v. meddelas: i Fredrikshamn af herr N. Simberg, i Willmanstrand af herr G. R. Lilius.

F. W. Mielck.

Försäkrings-Aktie-Bolaget

SKANDIA,

hvars grundfond uppgår till

Femton miljoner Svenskt Riksmynt

öfver Fem Miljoner Silfver Rubel) emottager försäkring å lif, och afslutar försäkring mot brandskada i städer och å landet för allmänna och enskilda byggnader, fabriker af alla slag, qvarnar, sågverk, trädvaru-upplag, samt å varulager i allmänhet, möbler och husgeråd, landegendoms inventarier (döda och lefvande) inbergad skörd m. m. äfvensom å fartyg i hamn och under byggnad, till billigaste premier, samt afslutar alla brandförsäkringar genom Bolagets Agent i Helsingfors Händlanden Abr. Oldenburg; upplysningar meddelas, prospekter och formulärer lemnas, äfvensom ansökningar för expediering till Bolagets General-Agent emottagas:

I Wiborg af Herr Bandholtz & Co.

I Kuopio af Herr Kellgren.

I Fhamn af Herr C. H. Ahlqvist.

I Lovisa af Herr C. G. Majander.

I Borgå af Herr C. L. Söderström.

Löydetty.

Uusi hoviniemi tee-luiffa ilman nimi mefittä on löydetty kadulta jällanpäässä upseeri kartanon kohdalla. Omistaja weipi sen peria kartanosta N:o 17 Meitshyniemellä suolan antajatta Suhana Korfinilla.

Uusi puikko weitti uuden tuven lansa on löydetty, ja on perittävänä kartanosta N:o 3 laupunnin lässä suolananta jalla Henrik Kuwafella.

Uuokrataan.

Uti S:t Petersburgska förstaden vid röda brunnen gården N:o 38—61 uthyres flera större och mindre kvarter, närmare svar lemnas å stället.

(2) 1

Myhtävänä

C. G. Cloubergin kirjapainossa:

Bröderna Stålkrona. Historisk Roman från Sigismunds- och Carl den Niondes tid. Af Wilhelmina Stålberg. Två Delar. 7 mark 60 penni.

Aurora Floyd Bankirens Dotter. Af M. E. Braddon. Öfvers. Af C. Wingstedt. 4 m. 40 p.

Aurora Floyd, Öfvers. af M. Brätt 4 häften. 4 m. 80 p.

Pariser Schavattens Historia eller Familjen Sansons Memoirer. Af H. Sanson. Tionde Häftet. 80 p.

Helsolära eller Kunskapen om den friska och sjuka människan. Af Dr C. Back. Första häftet: Den friska människan 6 mark. Andra häftet: Dietetiken. 2 m. 40 p.

Werldsligt och Andligt. Läsebok för Barn och Ungdom. Af B. J. Glasell. 1 m. 20 p.

Naturbilder. Karakteristiska Teckningar ur Djur och Växtvärlden till lifvande af naturhistoriska insigter hos bildade och vettgiriga personer af alla Stånd. Af Dr Carl Vogel. Första häftet. 1 m. 20 p.

Handbok i Handelsvetenskapernas alla särskilda grenar. Af J. F. Corgii. 10 Häften. 14 m. 40 p.

Deutsches Echo von Ludvik Wolfram. En Samling tyska talesätt sådana de förekomma i umgängeslivet, med tysk och svensk Ordbok. Af G. Thomée. 2 m. 40 p.

Nyckel till Almanach eller Förklaring öfver tidsräkningen jemte en kort historia om uppkomsten af alla högtider och dagarnas namn, hela året igenom. 80 p.

Werldens Herre. Fortsättning af Grefven af Monte Christo Roman af Adolf Mützelburg. Andra och Tredje Häftet. 1 m. 12 p.

Passionerna, uti deras förhållanden till Sjukdomarne, Lagarne och Religionen. Af I. B. F. Descuret. 7 m. 20 p.

En År i Sverige af Horace Marryat. Tredje häftet. 1 m. 60 penni.

Wiipurissa, M. A. Jalliafutsen kirjapainosia.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 40.

Koulu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Wilken koulun toimikunta, jossa on 16 jäsentä, piti viime perjantai-iltana kokousta, jossa monesta koulua koskevasta asiasta keskusteltiin. Siinä tilaisuudessa toimikunnan esimies h:ra Papeen rovasti Hougberg ilmoitti, että hän yksinään hoitaa katoja koululapsia, sillä parillaan hänellä on rippi-koulu Papeella hoidettava, eikä hän milloinkaan ole näissä toimituksissa lainkaan toisten apua. Sestähen hän esitteli, että Wilken koulu jätettäisiin waan yhden waltaan, joten koulun asiat kyllä vähemmällä puuhilla selwenisivät, ja katsoi kirkkoherran sowliaaksi tähän ammattiin, koska kirkkoherran haltuussa on muuttu köyhä-koulut ja waiwaisten huoneet. Mutta toimikunta ei woinut tähän suostua, sillä koska toimikunta ei ole itseänsä walinut, niin se ei myöskään woi itseänsä häwittää. — Koulun johtaja, magister Molander, ilmoitti että ne lapset, jotka käytyänsä Wilken koulun läpi olivat siitä viime kesänä erenneet, ovat wanhempiensa tahdosta menneet osa Wiipurin ylä-alkeiskouluun ja osa taas Jyväskylän suomalaiseen ylä-alkeiskouluun, mutta waikka he muutamissa oppi-aineissa olivat lufeneet melkein kaikki mitä ylä-alkeiskoulussa opetetaan ja toijissa aineissa vielä enemmän, niin he eiwät kuitenkään päässeet Jyväskylän koulussa kuin toiselle luokalle ja Wiipurin koulussa he pantiin koulun ihan ala-luokalle sestähen etteiwät olleet latinaa lufeneet. Wanhemmat aikoisimat sestähen käydä Senaattiin anomuksella, että Wilken koulun läpi käyneet oppilaat, jos tahtowat, saisimat ruunun alkeiskouluihin sekä lufioissa oppiansa jatkaa latinaa lufematta, jontähden magister Molander wanhempien puolesta kysyi, jos ei toimikunta tahtois käydä tässä asiassa heille awuksi. Toimikunta katsoi asian kuuluvan Kirjallisuusseuran toimiin ja lykkäsi siis asian Seuran päätettäväksi.

— **Terweys-poliisi.** Mitä Wiipurissa on pahin haifewaa, sitä oli jo viime wiikolla kuletettu ja tyhjennetty täällä Uuden kaupunnin ihan kadun wiereen, eikä poliisia ollut siellä, niinkuin olisi tarwittu, sitä heti mullalla peittämässä, waan se ajaa vieläki tuon ofsettawan löyhkänsä sangen lawealta. Kaupunnin poliisi warmaan odottaa, kunnes jaaadaan terweys-poliisi Suomeen, mutta sitä odottaessa woipi tällainen järjestys tuottaa kaupunkiin pahan ja kowan rutan.

Kronstatista.

(Lähetetty.)

Suomenmaan waltio-päiwistä on Kronstatin ilmoituksessa Kronstadtskij Westnik N:o 101, jota meri-upserit toimittawat, ja Suomen maasta sekä sen asukkaista muutama lempeä sana, joista annamme tiedon „Otawan” lufijoille. Ne alkaswat näin:

„Julistusta waltio-päiwistä Suomenmaassa sopii wäittämättä lufea niihin kuuluwaihin tapauk-

siin nyhyisessä hallituksessa, jotka ennen aikaa owat merkittyt meidän kansamme historiassa. Se on toinen ja luonnollinen askele siinä suuressa toimituksessa, mikä oli 19 p. Helmikuuta 1861. *) Suomen maa pitää juhla, ja me emme woi olla iloitsenatta hänen onnestansa, meidän likimmäisemmän naapurimme onnesta, sen kansan, jonka kanssa olemme yhdistetyt laukeamattomalla asetuksella; emme woi olla tuntematta sitä asian waiutusta, joka wäkiänsä johdattaa kaikkia siwistyneitä kansalaisia ajattelemaan tapauksia, jotka alkoimat rinnakkaisen vuonna 1856 päätetystä rauhasta kansalle hywäksi, waikka oman mielen hyljäämisessä ja itseuhrauksessa, ja sitte firkaaasti jatkautumat laillijilla neuwon asetuksilla, jotka owat tarkasti tutkitut wapaamielisyydessä ja ihmishyden rakkaudessa.

„Meille merilaisille Suomenmaan onni on kahdella tawoin miellettäwä. Suomi mielletää meitä niinkuin likimäisin tieno ja niinkuin kaikkein merikuljain tärkeä nurkka meidän suuressa waltakunnassamme. Suomessa merikulku sekä laiwain rakentaminen on tiitetty pian kuin Englandissa, ja meidän kauppamme ja laiwastomme leweältä saawat hyödytystä siitä, mitä nämät yrittelijät, meidän ripfaat naapurimme, tuottawat.”

Sitte on lueteltu niiden laivojen nimet, joita on rakennettu Suomessa, wuodesta 1852 aina nyhyiseen wuoteen asti.

Wuonna 1852 rakennettiin ja lasfettiin kaksi höyry-fregattilaiwaa: „Rurik” Turussa, jonka masiina on 300 hewoiswoiman wertainen, ja sisältää 1,507 tonnia, laiwa masiinan kanssa tuli hintaan 240,000 ruplaa. Toinen „Olof” Helsingissä, sisältäwä 1796 tonnia, tuli maksamaan 158,724 ruplaa; masiina oli tehty Englandissa.

Wuonna 1854 rakennettiin Turussa kanunawene „Sterläd”, sisältäwä 179 tonnia tuli se maksamaan masiinan kanssa 38,916 ruplaa.

Wuonna 1855 ruwettiin Helsingissä tekemään 53 tykkiä fregattia „Gromobon”, joka lasfettiin kesällä vuonna 1857 ja tuli maksamaan 203,553 ruplaa ja sisältää 3,199 tonnia.

Wuonna 1858 tehtiin Turussa forwetti „Kalevala”, 1392 tonnin wetoinen, ja 250 hewoisen woimainen, joka tuli maksamaan masiinan kanssa 342,800 ruplaa.

W. 1859 ja 1860 rakennettiin kaksi flipperia Porissa: „Abrek” ja „Wsadnik”, jotka kumpainenki pitäwät 1069 tonnia ja maksawat „Abrek” ilman masinata 198,766 ruplaa, ja „Wsadnik” masiinan kanssa 305,700 ruplaa, ja sanotaan että viimeisellä masiina ei ollut kelwollinen. „Abrek” tuli merkilliseksi laiwaaksi koko laiwastossa sekä kauneutensa puolesta sekä siitä että sillä on hywä juoksu, niin myös kestäwäisyytensä puolesta, sillä se on tarkempi Englandilaisten rakentamia.

Sinä vuonna oli myös Turussa rakennettu kah-

*) Silloin ilmoitettiin Wenäjän maassa wapaus orjuudesta.
Lähet.

tialus "Sabava" Suurelle ruhtinaalle Aleksei Aleksandrowitsille, joka sisältää 171 tonnia ja maksoi 28,925 ruplaa.

Wuonna 1861 ja 1862 rakennettiin Oulussa massinan kanssa 17 tykkinen formetti "Waräg" joka, pitäwä 2,156 tonnia, on 360 hewoisen woimanen; paitti massinata tuli se maksamaan 294,053 ruplaa.

Samana vuonna oli Porissa rakennettu myös 17 tykkinen formetti "Witäs". Se on 2156 tonnin ja sen massina on 360 hewoisen woimanen. Paitti massinaa maksoi se 290,000 ruplaa.

W. 1862 ja 1863 rakennettiin Porissa kaksi kanunawenettä "Gornostai" ja "Sobolj", 450 tonniset kumpanenkin; ne tulivat hintaan erikseen 68,950 rpl. hopiaassa.

Niin on meidän (Wenäjän) laiwastolle kymmenen vuoden sisästä rakennettu Suomenmaassa 12 sotalaiwaa, jotka sisältävät yhteensä 15,594 tonnia ja maksawat 2,237,337 ruplaa hopiaassa.

Popuksi on kiitetty niitä Suomenmaan merimiehiä, jotka vielä palwelewat.

Luotsi ja hänen perheensä.

VI.

(Jatke n:roon 40.)

Wuosi oli mennyt. Taas oli Juhannuksen päivä.

Helppin talossa vallitsi sairaus ja suru. Anni makasi sairaana wuoteellaan ja kamarissa, jossa Roos oli asunut, majaili nyt Annin äiti, joka oli tullut hurjapäiseksi ja jota ei voitua laskea ulos, sillä hän raiwoi kuin peto ja häntä täytyi pitää kahleissa. Hän repi waatteensa palaisiksi, wiskoi ruokansa ympärille kamarissa ja huusi ja ulvoi kuin susi metsässä. Anni oli kohdellut ja hoitanut häntä hellästi, mutta eräänä päivänä syöksi äiti itsensä Annin päälle, tarttui hänen kaulaan ja heitti häntä laattialle ja Helppi, joka Annin apua huutaessa oli tullut auttamaan, sai käyttää kaikkia woimiansa saadakseen Annia hullun käsistä. Anni sairastui tästä. Heikistä ei Helppi koko wuoteen saanut kuulla mitään. Ei Tiina-Eiisakstakaan tullut tietoa mitään. Molemmat olivat tietämättömiin häwinneet. Mutta sitä wastoin oli Helppi tuttavalta, joka oli ollut Wiipurissa markkinoilla, saanut kuulla pahan sanoman nuorimmasta sisarestaan, joka kolme wuotta takaperin oli mennyt palvelukseen kaupunkiin, ja tämä sanoma koki hän sen sydäntä, sillä hän rakasti paljon tätä sisarta. Hän ei kuitenkaan siitä sanonut Annille, waan kätki sen poweensa ja päätti lähteä kaupunkiin itse, saadakseen selwää asiasta. Roos ja Gewa olivat kirjoittaneet ja tämä heidän kirjeensä ilahutti sekä Helppiä että Annia ja molemmat kiittivät Jumalaa siitä, että tyttärensä oli onnellinen.

Juhannuksen-päivänä oli Helppi johdattamassa laiwaa Uuraaseen. Tultuaan sinne läksi hän Wiipuriin etsimään sisartaan. Myöhään iltajella tuli hän kaupunkiin. Tuttavalta oli hän saanut tietää että Mari — se oli sisaren nimi — asui Pietarin esi-kaupunnissa. Hän läksi sinne. Tultuaan Punaisen lähteen lähelle kohtasi häntä kaksi ihmistä, mies ja nainen. Hän oli jo menemäissillään heidän ohitse, mutta kuuli naisen äänen ja seisahtui — ääni oli tuttava. Hän katseli naista, kalpeni, sillä hän tunsi naisen — se oli Mari. Hän käteli käsitysten miehen kanssa, puhuen ja nauruen. Helppi juoksi heidän luokse, tarttui naisen käteen ja huusi julmalla äänellä:

"— Mari! Oletkos ruwennut semmoiseksi, — iloitko?"

Mari huudahti, weti kätensä irti ja kiiruhti kalpeana pois, wetäen miehen kansansa.

"— Kuka se on? Hän tunsi sinut? Miks juokset?" kysyi mies kummastuneena.

"— Tule, tule! Hän on hullu!" wastasi Mari wapiستن.

"— En, en ole hullu! Mari! Seisahda! Et pääse" — sanoi Helppi, joka juoksi perästä, tarttui Marin käteen ja piti häntä kiinni. Mari huusi niinkuin käärmä olisi pistänyt häntä, hän koki saada kätensä pois ja kutsui miestä awuksensa.

"— Laske irti! Mitä sinulla on tytön kanssa tekemistä?" sanoi mies ja tarttui Helppin käsivarteen. Helppi surwasi miehen syrjään niin kowasti että hän lensi pitkälle ja wastasi:

"— Enemmän kun luulet. Tyttö on sisareni! Jos häneen kosket, lyön sinut kuoliaaksi! Ja sinä, Mari! sinä et ole tuntewinasi minua. Häpeä sinulle! Ja olet ruwennut häpeälliseen elämään, ruwennut kunnottomaksi ihmiseksi — kirous sinun yli! Nyt näen kaikki olewan totta. Eiwät ole walehtelleet minulle. Kirous sinun yli!" Helppi laski Marin irti ja kiiruhti pois. Mari juoksi tiehensä kalpeana kuin ruumis eikä katsonut taaksensa. Helppi tuli rannalle, astui weneesen ja saatuaan purjeet järjestettykseen risteili hän Uuraaseen, josta hän sitte tuulen käännnyttyä purjehti pois ja tuli seuraaman päivän iltapuolella kotiin. Hän oli muuttunut ja lyhykäiseen aikaan teki suru ja murhe hänet harmaapäiseksi ja monta wuotta vanhemmaksi.

VII.

Kolme wuotta oli mennyt siitä päivästä, jona Helppi tapasi sisarensa kaupunnin kadulla. Annin äiti oli kuollut, Anni itse oli ollut koko ajan kiwuloisena ja Helppi oli tullut vanhaksi, hiuksensa olivat wäljenneet ja ruumiinsa käyrästynyt.

Oli sunnuntai. Anni istui tuwaassa ja luki raamatusta korkealla äänellä. Hänen wieresssä seiso i tyttö, kädet ristissä, ja kuunteli. Tyttö oli Annin sisaren tytär, nimeltä Katri, seitsemäntoista wuotinen, siniilmänen ja kaunis neito. Hän oli kun tytär Annille ja rakkaudella kohteli ja hoiteli hän tättänsä. Helppi seiso pihalla ja piti puheita erään kyläläisen kanssa.

"— Tuolla purjehtii laiwa," sanoi kyläläinen yhtiä ja näytti formellaan laiwaa. Helppi katsoi ulos merelle.

"— Se on kolme-mastoinen. Perässä on sillä suomalainen lafu."

"— Niin on. Mutt'ei sillä ole luottilafua."

"— Ei ole. Kenties se aikoo seisahtua täällä, jos sillä on jotakuta forjaamista, ennenkuin se lähtee etemmäksi," mietti Helppi.

"— Mutta nyt se wetää ulos lafun — se on waan nimi-lafu. Odottakaal! Näen ensimmäiset puustawit. Ne owat i, l, m, a, r —"

"— Eieneekö se Ilmarinen?" huusi Helppi iloisena.

"— Niin on. Ilmarinen on sen nimi. Sillä on nimi koksaksin ja koksassa on myös walkea kuwa."

"— Se se on. Wäwyni tulee sinä laiwaassa ja tyttäreni. Menen sanomaan waimolleni," wastasi Helppi ja kiiruhti sisään.

"— Anni! Katri! Gewa on tullut! Laiwa on liellä tornial!" huusi Helppi sisään astuessaan.

"— Tulkaa rannalle, niin saatte nähdä. Tulkaat! Missä hattuni? Joutukaatte!"

Helppi juoksi rannalle ja hitaasti tuli Anni perästä; Katri häntä talutti. Laiwa oli tullut liemmä, heitti ankkurin mereen ja purjeet käärittiin kokoon. Wene laskeettiin alas laiwasta ja Helppi näki ihmisten seassa, jotka astuivat weneesen, Roosin, Gewan ja kolme lasta. Hän juoksi pit-

fin rantaa heilutellen hattunsa, ja huudellen: „terwe tultuannel!”

Wene seisattui, Roos astui maalle, syleili Helppiä, Annia ja terwehti Katria. Hänen perästä astui Gewa, lapsukainen sylissä, weneestä ja kiiruhti vanhempiansa syliin. Helppi itki, nauroi ilosta ja syleili wälistä Roosia, wälistä Gewaa ja otti viimein kassi lapsista syliinsä ja kiiruhti heitä lantaen tupaan. Hänen perästä tulivat toiset; Katri kantoi kolmatta lasta. Ilon jubla oli astunut Helpin taloon. Helppi oli kuin nuorukainen uudestaan ja Anni tunsti itsensä terweeksi nähdessään tyttärensä, wäwynsä ja heidän lapsensa, jotka pian ystäwyiwät vanhojen ja Katrin kanssa.

Gewa jäi vanhempiansa luo niinkauwan kuin Roos oli laiwan kanssa Wiipurissa. Saatunsa lastin puretuski ja jätettyänsä laiwan toiselle, palasi Roos ja oleskeli koko kesän Suurisaarella. Syksyllä osti hän itselleen maa-tilan ja muutti perheensä ja Annin kanssa sinne. Seuraavana kesänä muutti Helppi, saatunsa vanhuutensa tähden luotsi-wirastaan eron, wäwynsä luokse. Katri seurasi häntä, sillä lapset tahtoivat Katria sinne. Suuri oli heidän ilonsa, kuin ukko tuli, mutta oikein kiljuivat ilosta kun taas saivat nähdä Katrin. Koko ensimmäisenä päivänä täytyi Katrin waan leikkiä heidän kanssa. (Jatk.)

Kotimaalta.

Helsingistä. Waltiopäiwien koko ensimmäinen viikko on mennyt alkuvalmistuksiin. Warsinaijia keskusteluja ei ole vielä aljettu.

Ritari- ja aateli-säädyn Täyppikokouksessa syysk. 24 p. Maamarsalkki ilmoitti, että hänelle oli tullut kenraalikuwernöriltä kirjoitus, joka ilmoitti ettei sanomalehtiin saisi painattaa mitään kertomusta keskusteluista, ellei sihtierit ole sitä todistaneet. Kun tällainen työ katsottiin waikaksi laskea sihtierien päälle, pidettiin muutos tässä wälittämättömänä. Kaikki jäsenet esimieskokouksessa olivat tässä asiassa yksimieliset, jonkatähden he meniwät kenraalikuwernöriin luokse pyytämään muutosta tässä säännössä. Tällöisen muutoksen oli kenraalikuwernööri luwannut koettaa saada toimeen. Sen ohessa päätettiin että otteita ritariston ja aateliston pöytäkirjoista annettaisiin kelle sen tahtoisi.

Lahjoitus-maiden talonpoikain puolesta Wiipurin läänistä on viime lauantaina alamaainen anomuskirja jätetty H. K. M. Suuriruhtinaallemme. Tässä kirjoituksessa rufoillaan että H. K. Majesteettinsa ottaisi heidän surkean tilansa tarfastukseensa. Kirjoituksen loppupuoli kuuluu näin: „Sywimmässä alamaisuudessa esitellen Teidän Keisarikillisen Majesteettinne korkeaan suosioon ne ruokouskirjat, joita erinäisistä seurakunnista Wiipurin läänissä alamaismmasti Teidän Keisarikillisen Majesteettinne armollisen istuimen juureen Waliofunnan päiwäin aikana annettiin lahjoitus-maiden talonpoikain puolesta, rohkenemme sentähden kohonnan jättää tämän ajallisen onnemme asian Teidän Keisarikillisen Majesteettinne armolliseen suosioon sekä Suomen Säätyin rakkaaseen huoleen, waikutettuina kuin olemme, että meidän asiamme silloin on turwallisissa ja oikeissa käsissä.”

Syyskuun 15 päivä on wietetty yli ympäriin maamme juurena kansallisenä juhlapäivänä. Kaikista maamme kaupungeista tulee yhä tietoja lisätä tämän päivän wietännöstä. Turusta alkaen Kaakisiin saakka owat ihmiset tällä päiwällä olleet yhdeksä ilotunteitan sa ilmoittamassa. Päivän wietämisestä Ruopiossa, sisältää Tapio lawean kertomuksen. Siellä pidettiin juhlliset päiwälliset

seurahuoneessa, joissa useita maljoja esiteltiin. Kuwernööri Antell esitteli ruotsiksi maljan Suomen Suuriruhtinaalle ja tohtori Nylander suomeksi Suomen säädhyille. Muista siinä tilassa juoduista maljoista mainitsemme ainoastaan kassi maljaa, joita toht. Nylander esitteli suomeksi, toinen senaattori Snellman'ille, niinkuin Suomen miehelle, „joka sanomillaan on suuresti waikuttanut kansan miehistymiseen, ja toisen professori Schaudman'ille, mikä ensiksi, nykyisen Suuriruhtinaamme kruunausjuhlassa Helsingissä syksyllä w. 1856, uskalsi pitää julkisen puheen Suomen kansan toivoista waltiopäiwien ja monen muun asian suhteen.”

(S. U.)

Sitä tätä.

Wirfamiesten onnettomuus. „Nyt se on loppu meidän,” huusi wiskali A., lukiesaan keisarikillisen julistuksen suomen kielestä, annettuna tään vuoden heinäk. 30 p:nä: „meidän fuolemal Jos edes julistus olisi annettu wenäjän kielestä, niin olisi se ollut meille onneksi, mutta suomen kielestä, tuosta tuhmast, raa'asta kielestä — siitä syntyy kapinaa, sillä nyt talonpojat ymmärtävät kaikki! Voi meitä onnettomia! Se on loppu meidän!”

Maamme paras sanomalehti. „Mintähden olet waan tilannut Julkisia?” kysyi naapuri toiselta. „Mitä mä toisilla teen? Julkisia sanomia on paras lehti, sillä oiwallinen on sillä prantti, jota woin lukea silmä-lasitta, ja muuton se puhuu asioista oikein eikä niinkuin ne toiset, jotka waan walhettelewat,” wastasi toinen.

Waltiopäiwät tarpeettomina. „Mitä me niillä teemme? Eikö korkea esiwalta ja senaatti woi niinkuin ennenkin päättää maan asioita? Ollaan entisellään! Se on waan joutawaa turhaa kutsua yhteen waltio-päiwämiehiä. Siitä syntyy waan onnettomuutta maalle,” arweli eräs hywin ymmärtäväinen käsityöläis-porwari!

Tassa,

laskettu Wiipurin Maistraatissa, niin kotimaisille kuin myös Wenäjältä Wiipuriin tuotujen ruoka-aineiden hinnoille Lokakuussa 1863.

Tynnyri rukiita 5 r. 80 f.; tynnyri kauroja 3 r. 60 f.; 1:n sortti heiniä 36 f. ja 2:n sortti 30 kop. leiwistä; hienot wehnäjauhot 1:n sortti, 9 leiwiskän painawa säkki 12 r. 2:n sortti 9 rupl., ja leiwisköttäin 1:n sortti 1 r., 2:n sortti 75 kop.; ruisjauhot 1:n sortti 6 ruplaa tynnyri, ja leiwisköttäin 1:n sortti 30 f.; tattari ryhmit 11 r., hirs ryhmit 1:n sortti 15 r. ja 2:n sortti 14 r., ohran ryhmit 10 r. ja kauran ryhmit 10 r. tynnyri; manna ryhmit 1. r. 40 f., perl ryhmit 1 r. 20 f. leiwistä; herneet 1:n sortti, 36 kappaa sisältävä kuli 16 r., 2:n sortti samote 14 r.; hieno-laatuinen wehnäleipä 10 f. naula, $\frac{1}{2}$ naulaa 5 kop. ja $\frac{1}{4}$ naulaa 2 $\frac{1}{2}$ f., ruisleipä 5 f. naula, 2:n sortti 2 $\frac{1}{2}$ f. naula; 1 naula Suomen 1:stä sorttia täällä teurastettua hywää paisti-lihaa 7 kop., 2:n sortti eli hywä foppa-liha 5 kop. ja 3:s sortti eli huonompi samallinen 4 kop. naula; suomen suolattu liha 1:n sortti 6 kop., 2:n sortti 5 kop. ja 3:s sortti 4 kop. naula; suolattu ilan liha 1:n sortti 15 kop., 2:n sortti 12 kop., tuores ilan liha 1:n sortti 15 kop., 2:n sortti 12 kop., sawustettu skinkku 16 kop., sawuttamaton samallinen 14 kop. naula; lampaan liha 1:n sortti 8 kop. 2:n sortti 6 kop. naula; wäskän liha 1:n sortti 8 kop., 2:n sortti 6 kop. naula; tuores woi 25 kop., ja ruuan valmistukseen kelpaawa woi 18 kop. naula; liinawoi 17 kop. naula, ja 1 naula suolaa 1 kopekka.

Wiipurin Raastuwas, 30 p. Syyskuuta 1863,

Ex officio

J. G. Heinrichius.

Kuufutuksia.

Stadens innevånare, som deltaga uti kostnaden för eclaireringen af stadens gator, anmodas att uppkomma å rådhuset Måndagen den 12 i denne månad klockan 11 f. m. för att höras och afgifwa utlåtande i anledning af

väckt fråga om anbringande af gaslyktor å särskilda delar af staden, hvilka ännu icke äro försedda med slik eclclairering. Wiborgs Rådhus, den 3 Oktober 1863.
På Magistratens vägnar:
Fr. Wilh. Poppius.
f.d.
J. G. Heinrichius.

Yksityistä ilmoitusta.
KONSERT.

Undertecknad gifver Onsdagen den 7 October med benäget biträde i Societäts-Salongen en
Konsert.
Närmare genom Affischer.
Elise Wächter.

Muistutus.

Rehoitetaan massamattomia toimittamaan Euffariin ja Sun-
tion saatavia, lauantaina 10 p. tätä funta Wiipurin wan-
haesa Gymnastisaa.
K. Monimus.

Uti C. G. Cloubergs bokhandel emottages
subscription å
FAMILJEVÄNNEN,
Illustrerad Månadsskrift.
II Bandet.
Subscription är bindande för hela bandet, utkommande
i 12 häften å 1 Mark. Såsom prämier medföljer antin-
gen 2 större eller 4 mindre litografier enligt subscriben-
tens eget val.
Första häftet finnes redan tillgängligt.
(6) 5

Uti C. G. Cloubergs bokhandel
emottages abonnement å musikalier på följande villkor:
För helt år, 32 Mark, då premier erhålles enligt abbo-
nentens eget val för 20 Mark.
20 Mark utan premier.
,, 6 månader, 12 Mark.
,, 3 månader, 8 Mark.
,, 1 månad 4 Mark.
3 häften utlemnas på en gång. (6) 5

Palmesukseen haluama.

Ett ungt bättre fruntimmer önskar sig plats som Gu-
vernant för mindre barn samt tillika gå frun tillhanda; den
härå reflekterar vare god och lemna svar i förseglad
billjett till Jenny å tryckeriet i Wiborg.
(3) 1

Wuokrataann.

Ett liden i gården N:o 11 hos Lektor Modeen.
Nu genast en skild byggnad, bestående af tre rum jem-
te kök vindskammare och nödiga uthus i Wiborgska för-
staden. Närmare upplysning erhålles å uppfostrings-an-
stalten för värnlösa barn i nämnde förstad.
(2) 1
Ett rum med kök nthyres uti Rådman A. Ivanoffskys
gård invid paradplan.
(3) 1

Nöytämänä.

Nyligen inkomna goda thésorter till nedsatt
pris hos Petter Antonoff II. N:o 19.
1 ½ thé ordinärt — rub. 50 kop.
1 ½ thé 1 „ 25 „
1 ½ thé 1 „ 50 „
1 ½ bästa sorts ordinärt 1 „ 50 „
1 ½ blomthé 2 „ — „
1 ½ d:o 2 „ 50 „
1 ½ blomthé, bästa sort 3 „ — „

Можно получить по дешевымъ ценамъ
хорошіе сорта Чайи у Петра Антонова въ
Домѣ Н-о 19.
1 ½ Чаю Ординарнаго — руб. 50 коп.
1 ½ „ Фамилнаго 1 „ 25 „
1 ½ „ Фамилнаго лутч 1 „ 50 „
1 ½ „ Цвѣточной 2 „ — „
1 ½ „ Цвѣточной Выс. 2 „ 50 „
1 ½ Цвѣточный лутч. 3 „ — „
(2) 1

Myhtämänä

C. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Lessing's Werke, in zehn Bänden. 21 mark 60 penni.
Buch der Lieder von Heinrich Heine. Achtzehnte Auf-
lage. 6 m 60 p.
Des Fährnrichs Stohl Sagen. Eine Liedersammlung von
J. L. Runeberg. In's Deutsche übersetzt durch A. Tk.
2 mark.
Nadeschda. Neun Gesänge von J. L. Runeberg. Aus dem
Schwedischen von Ida Meves, geb. Lappe. 1 m. 60 p.
Dramatisches Allerlei. Bühnenspiele in Uebersetzung und
Bearbeitung von W. Fridrich. 6 m. 40 p.
Kalevala, das National-Epos der Finnen, nach der zvei-
ten Ausgabe ins Deutsche übertragen von A. Schiefner.
6 mark.
Kosmos. Entwurf einer physischen Welthbeschreibung
von Alex. von Humboldt. Fünfter Band. I. II. 30 m.
72 penni
Shakespeare. Von G. G. Gervinus. Dritte Auflage. I.
1. 2. II. 14 m. 40 p.
Almanach lebender Bilder, dramatische Kleinigkeiten zu
Bildern anerkannter Meister, für Stadt und Land, ge-
sellige Kreise und Liebhaber Bühnen von C. A. Gör-
ner. 7 m. 20 p.
Fürst Blücher von Wahlstadt. Der Held den deutschen
Freiheitskriege. Ein Lebensbild von Eduard Keller.
2 m. 40 p.

Jöyryläiwain Liike.

Ångfartyget WIBORG,

fördt af kapt. Th. NYSTRÖM,
avgår från S:t Petersburg till Wiborg hvarje Thorsdags
morgon kl 9 1/2.
,, Wiborg till Fredrikshamn & Helsingfors hvarje
Fredags morgon kl. 4,
,, H:fors till F:hamn & Wiborg hvarje Söndags
morgon kl. 6, och
,, Wiborg till S:t Petersburg hvarje Måndags
morgon kl. 8.

Ångfartyget VICTORIA,

fördt af kapt. H. I. HANSSON,
avgår ifrån S:t Petersburg till Wiborg hvarje Lördags
morgon kl. 9 1/2.
,, Wiborg till Lovisa & Helsingfors hvarje Sön-
dags morgon kl. 4.
,, H:fors till Åbo hvarje Måndags morgon kl. 8.
,, Åbo till H:fors hvarje Måndags eftermiddag
kl. 8.
,, H:fors till Lovisa & Wiborg hvarje Onsdags
morgon kl. 6.
,, Wiborg till S:t Petersburg hvarje Thorsdags
morgon kl. 8.

Ångfartyget AURA,

fördt af Kapten C. G. CONRADT,
avgår ifrån Stockholm till Åbo hvarannan Tisdag
,, Åbo „ Helsingfors „ Onsdag.
,, Helsingfors „ Wiborg „ Torsdag.
,, Wiborg „ S:t P:burg „ Fredags
,, S:t P:burg „ Wiborg „ Tisdag.
,, Wiborg „ H:fors „ Onsdag.
,, Helsingfors „ Åbo „ Torsdag.
,, Åbo „ Stockholm „ Fredag.

Närmare upplysningar å härvarande Ångbåts-Comp-
toiret.

Wiipurissa, M. M. Zilliafufjen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

Hinta:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

Tilata:
Zittiafuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postifonttoreissa.

N:o 41.

Perjantaina 9 päivänä Lokakuuta.

1863.

Wiipurista.

Sangen huvittava on kuulla, että kaupunnin nuoriso tänä syksynä ja ehkä jo kohta antaa seuränäytelmät, ja ilolla saamme ilmoittaa, että silloin kuvaillaan se suomalainen ja huvittava, W. Hannikaisen mukailema „Antonius Putronius,” jota on niin hyväksitty. Tulot menewät näytelmä-koulun kasfaan. Toivomme on, ettei nuoriso tähän yhteen taukoa, vaan huvittaa kaupunkilaisia tänä syksynä ja tulevana talvena vielä muillaki suomalaisilla näytelmillä, joita nyt jo on niin paljon ilmestynyt, että walitaki jo woipi.

Huraasta 26 p. Syysk. Wiime yönä oli täällä tulipalo, joka uhkasi tulla julmaksi. Kello $\frac{1}{2}$ 10 syttyi tuli eräässä luotsin Jarwan ulko-huoneessa, joka pian oli tulen täydessä wallassa ja tästä tuli wiskautui wieressä olewiin ulkohuoneisiin. Kello 11—12 oli useita ulkohuoneita täydessä tulesa. Tulipalo kesti $\frac{1}{2}$ 2:een asti aamulla. Ei mikään asunto-huone palanut, mutta useampia ulkohuoneita ja aittoja, joissa oli waatteita, ruoka-aineita j. m. Tästä tuli wahinko muutamille perheille, sillä kaikki heidän waatteet paloiwat tuhaksi niin ett'ei niillä ole muuta kuin mitä päällään kantawat. Onni oli, ettei tuli wiskautunut pirsihin. Ne, jotka kokiwat kaikin voimin sammuttaa tulta ja repiä palavia huoneita maahan ja jotta tekivät työtä kuin ihmiset, olivat ennenkaikkia etunenässä wenäläiset sotamiehet, sillä wälillä kuin meikäläiset työmiehet, jotka täällä owat tienanneet ja tienaatwat leipää ja rahaa, käyttiwät itsensä kuin kurtat. Etenki erään täällä kesa-aikana asuvan kauppa-kirjurin käyros tässä tilaisuudessa ei suinkaan ollut kiitetäwä. Suuri wika on että täällä olewat kauppiasten yhteiset sammutus-ruiskut eiwät vielä ole saaneet omia weneitä, niin että niitä soutamalla saataisiin paifasta toiseen. Ja ne ruiskut owat mainitun herran haltuussa. — Petschoraryfmentti lähtee tänä aamuna takaisin Wenäjään, oltuansa täällä koko kesa paterin työssä.

K. Wilffa.

Suomenkielen nykyisyys.

Se suomenkielestä wasta tullut asetus ei meitä kowin ilahuta. Sillä ei ole muuta voitettu kuin se, että suomenkielinen kirjoitus on nyt otettava tuomioistuimissa sekä wirtakunnissa vastaan ja että 20 vuoden perästä se, jonka tuomioistuin päättää umpisuomalaiseksi, saapi paperinsa suomeksi, jos hän erittäin niin waatii, mutta ei suinkaan kellenkään muulle wirtamies ole pakotettu suomeksi paperia toimittamaan, sillä „ruotsinkieli pysyy eteenpäin maan wirallisena kielenä.” Miin kauwan kuin

koulut owat ruotsalaisia ja etenki sitte kun kansa eli rahwas-souluislafi on 20 vuotta opetettu ruotsia, niinkuin on esitelty, niin lie siten harmaassa se mies Suomessa tawattawa, jonka tuomioistuim woipi umpi-suomalaiseksi päättää, se on semmoiseksi, joka ei ole ruotsia lufenut eikä siis ainoaa ruotsin sanaa ymmärrä. Siitä woipi arwata, että 20 vuoden kuluttua taitaa tuhannesta wirta-kirjoituksesta yksi ehkä tulla suomeksi. Ja niin se tulee olemaan niin kauwan kuin „ruotsinkieli pysyy wirallisena kielenä” yli koko Suomenmaan, sillä kaikki wirtakieltä samassa wirtakunnassa on mahdotonta: se waikuttaisi waan pelkkää sekajotkua. Ei siis ole kowin iloittawa, ennenkuin suomenkieli pääsee ainoaksi wirtakieleksi Suomen maassa ja ruotsi jääpi waan niihin paikkakuntiin joissa kansa on ruotsalainen, niinkuin täkäläinen kirjallisuusseuraki jo esitteli. Taikka jos nykyinen asetus muuttasi alkusanasansa ihan wastakkaiseksi ja alkasi näin: Waikka suomenkieli tulee olemaan maan wirallisena kielenä, julistetaan Ruotsinkieli saman oikeuden nautittewaksi kaikissa j. n. e., niin silloin wasta woisi laulaa: „Nytpä saapi suomenkieli Sysäellä syrjäkielen, Tul- len itse isännäksi Rodissansa kaunosessa.” Mutta niinkuin lapsiki, ensimmäisen askeleen eteenpäin woitettuaansa, iloittaa riemuten enemmän kuin sittemmin jo satojaki askelaita astuttuaansa, niin suomme myös lähettäjälle, D. M—n, riemuuta „Suomenkielen nykyisyydestä” seuraawaisessa runossa.

A. G. G.

Jo on kielemme fitunut
Kowin kau'an lahlehisä,
Kahlehisä, kapaloisä
Wangittuna waihiasti,
Oman isänsä kotona,
Oman äitinsä sylisä,
Monet ajat armahiset,
Monet wuodet, wuorokaudet,
Ajatellen, aprikoiden,
Odotellen oiwallista
Sitä päiweä parasta,
Kupo-kullan kuulufinta,
Zona saisi surematta
Murhe-muurinsa sisästä
Tulla toisten tanhuwille,
Tanhuwille taibolisten,
Aly-rikkaiden rikoiile,
Wirtamiesten wainioille.

Waan kun wanhimme walitti,
Kujerteli kurtja-raukka,
Kuruisansa suurimmissä,
Syfittynä, syytettynä,
Correttuna, soimattuna,
Jhan ipo-itsiltänsä

Suolo-suomen asujilta!
 Silloin tuli turva sille,
 Joutui armas awun tuoja:
 Korkehimpi Reisareista,
 Suurin suuriruhtinoista,
 Aleksander armiaamme,
 Rafastettu Ruhtinaamme
 Määrä-ajan armossansa
 Suossossansa sukasi,
 Jona saapi suomenkieli
 Tehdä tiensä tasaisiksi
 Hywin laitella latunsa,
 Mullistella munkalaisen
 : Syysäellä syysäkielen —
 Tullen itse isännäksi
 Rodissansa kaunosessa.

Waan jo taasfin walittawat
 Werettömät weikkamme,
 Suomen sofiat asujat:
 „Ett'ei olla oikiasa.”
 Vielä waatiivat enemmän
 Ritu-wuosia fatalat.
 Toiset vielä wäittelewät,
 Syyttömästi syyttelewät
 Niitä armaita uroja, —
 Jotka sattuiwat sanoihin,
 Ennättämään ensimmäinä
 Ruikuttamaan Ruhtinaalle
 Rehoittivat kansan ääntä. —

Pojat potrat Pohjolasia,
 Suloisessa Suomen maassa!
 Alkate nukkuko nujulta
 Toki torffu-tuutuisanne,
 Rowin kau'an kättywisä,
 Luulo-lukkojen takana!
 Heilukaa nyt hengen miekka
 Kädessänne käppelästi,
 Sujuvasti sukkelaasti,
 Ett'ei kieleemme kitui,
 Kärsis kansallisuutemme,
 Enää aikoja enemmän,
 Pakko-päiviä pahoja,
 Kun — se minä määräs sille
 Majesteetti mainittawa,
 Ruhtinas rafastettawa!

D. M—n.

Luotsi ja hänen perheensä.

VIII.

(Satte n roon 40.)

Onnellisina ja kunnioitetuina elivät Helppi ja Anni lastensa luona. Minoa pilwi, joka wälistä pimenä heidän ilonsa aurinkoa, oli Heikki ja hänen kohtalo. Seitsemän vuotta oli mennyt siitä ajasta, jona Heikki hävisi Suurisaarelta ja hänestä ei sillä aikaa tullut sanaakaan Helsingille. Eitietty jos hän eli taikka oli kuollut. Mutta eräänä päivänä saatiin hänestä viimein tieto. Roos oli mennyt Wiipuriin sieltä ostaakseen tawaroita. Kävellessään pitkällä sillalla näki hän linnasta joukon wankia tulewan, hän seisautui antaakseen heidän mennä ohitsensa ja katsellessaan heitä hawaitti hän joukossa tuttavat kasvot. Hän kiiruhtii perästä ja katseli tarkasti — hän hämmästytti, se oli — Heikki. Hän ei uskonut silmiänsä, kiiruhtii wangin-wartian luokse ja kyseli häntä. Tämä kertoi nyt että wanki oli Heikki, joka kauwan oli kuljeskellut erään naisen kanssa ympäri maaseuduilla, harjoitellen kaikenlaisia pahoja töitä; hän oli ollut mustalaisien parwisissa, oli ollut usein kiinni, saanut raippoja ja nyt viimeiseksi murhasta joutunut tänne. Hän oli tuomittu Siperiaan ja sinne oli hän lähetettävä kohtakin. Naisesta, Tiina-Lii-

sasta näet, sai Roos tietää että hän oli lähetetty kurtus-huoneeseen Lappeenrannassa.

Roos meni iltapuolella linnaan, pyysi saada puhua Heikin kanssa ja wähän aikaa odotettuaan näki hän Heikin tulewan rauhoissa luoksensa. Hän kyseli Heikiltä hänen elämän vaiheista. Heikki alussa ei tahtonut sanoa mitään, mutta viimein rupesti hän katterasti itkien kertomaan elämänsä.

„Kuulkaa minua ja kirotkaa sitte minua! Nuorena läksin merelle. Siellä opin kaikkia pahuuksia ja kotiin tultuani harjoittelin mitä olin oppinut. Join wähän wälistä itseni humalaan, tappelin, löin fortia ja rupesti Tiina-Liisan kanssa, joka oli erotettu miehestään, elämään luwattomassa yhteydessä. Itäni nuhteli minua kowasti, äitiäni ja isäni rukoilivat minua parempaan elämään ja wuodattiwat usein katteria kyyneleitä, mutta en huolinut tästä. Teidän tultuanne taloomme, rupesti minä elämään siivollisemmasti, mutta salaisuudessa join kuitenkin ja kun ei kukaan nähnyt olin Tiina-Liisan luona. Yhtenä päivänä päätin hänen kanssa karata. Muutamana yönä ennen häitänne warastimme ensin lautamieheltä hyvän summan rahoja, sitte otimme wieraan jaalan ja, tunlen ollessa hyvän, purjehtimme vielä samana yönä suoraan Wiipuriin, johon pääsimme seuraavana päivänä. Jaalan möin kohta toisena päivänä eräälle kaupuntilaiselle, joka kaunis sen niin että se tuli tunteuttomaksi. Wiipurissa elin hyvän aikaa, mutta kun poliisi rupesti tiedustelemaan minusta kaikenlaisia karkasin Haminaan naiseni kanssa. Täällä en kauwan ollut, sillä pelkäsin Suurisaarelaitsten sattuman minua näkemään. Läksin siis Helsinkiin. Täällä olimme enemmän kuin wuosi. Rahat loppuiwat, Tiina-Liisa kääntyi lapsi-wuoteelle, minä etsiskelin työtä ja sain tyllä; mutta tottumattomana työhön rupesti helpommalla tavalla hankkimaan itselleni waroja ja harjoitin — warakauppi. Minä onnistuin aina ja me olimme nyt warastamillani. Mitä warastin möin eräälle waimolle, joka toimitti tawarat pian Pietariin. Mutta viimein tapasi poliisi toisen waraan teokistiaan, hän tunnettiin warastaneen useissa taloissa ja tuomion edessä tunnusti hän ja ilmoitti akan tawaroitten kätijäksi. Alka otettiin kiinni, minä pelkäsin joutuwani samaan tilaan ja karkasin Helsingistä Mikkeliin. Tiina-Liisa seurasi minua. Lapsensa oli hän yöllä pistänyt erään porwarin talon porstuwaan. Siellä tapasin mustalaisia ja heidän parween antautuin minä. Mustalaisena elin nyt kolme kesää perätysten ja talwella asuimme milloin missäkin, jossa waan olimme rauhasa nimismiehistä. Tähän asti en vielä fertaakaan ollut kiinni. Mutta viimein menin paulaan. Olin toisen mustalaisen kanssa warastamassa ruokatawaroita erästä talosta, jossa ei muita ollut kotona kuin wanha mummo ja muutama lapsi. Nimismies sattui tulemaan taloon ja nyt me otettiin kiinni. Meitä wiettiin wankenteen Heinolaan, tuomittiin warfaudesta ja lufon murtamisesta ja saimme raippoja. Jonkun ajan mentyä me lasfettiin tästä wankiudesta. Minä lähetettiin Wiipuriin maankuleksiana, mutta tiellä karkasin ja tapasin mustalaiseni. Mutta kohta erosi mustalaisista ja läksin Kuopioon. Tiina-Liisa oli häwinnyt sillä aikaa kun minä wankiudessa olin. Häntä läksin nyt etsimään. Kuopiossa otettiin minut taas kiinni, mutta kun eivät woineet mitään todistaa, niin fuletettiin minua toisen kerran Wiipuriin, ja nytkin onnistuin tiellä pääsemään karulle. Kuljeskeltuani useissa pitäjissä, tulini viimein Sortawalaan, jossa par'aikaa oli kesä-marffinat. Täällä tapasin Tiina-Liisan, joka oli minua etsinyt kun yöllä mustalaisen kanssa häwisin. Warastamalla kotosin itsel-

leni rahoja ja pienempiä hopea-kaluja ja lähimme taas yhdessä Räkisalmeen. Uikomussemme oli menä Pietariin, siellä koettaa onneamme ja saada hopea-kalut myödyiksi. Räkisalmissa olimme päivän waan. Sumpulan kylässä ollessamme yötä eräässä mökissä, näin kaksi miestä tulewan sisään. Minä nousin penkiltä, jolla makasin, ja tunsin heidät. He olivat siitä mustalais joukosta, jonka parvessa ennen olin ollut. Sydän-yöllä tuli yksi heistä hiljaisesti luokseni, kuisuttu minulle forwaan muutamia sanoja ja läksi hiipien ulos. Minä seurasin häntä. Menimme hoviin sieltä muka warastamaan pehtuorin rahoja, joista mustalaiset olivat saaneet tietää missä huoneessa ne olivat. Kaikki onnistui. Mustalaiset läksivät tiehensä annettua osan rahoista minulle. Minä herätin mökkiin tultuani naiseni ja kiiruhdin hänen kanssa Walfjärween. Siellä kohtasin tuttawan, myös waraan, ja hänen kanssa menin yöllä taas erääseen metsä-torppaan, sieltä hewoisia ja rattaita warastaksimme. Mutta isäntä heräsi, sillä yksi hewoista pääsi irti ja rupeji juoksentelemaan pihalla. Me seisoiimme ääneti ja piilossa tallissa, isäntä sai hewoisen kiinni, toi sen talliin, sitoi sen kiinni ja aikoi lähteä pois. Toinen meistä, joka pelkäsi jäävänsä suletuksi tallin sisään, syöksi itsensä isännän perästä päästäkseen ulos, mutta isäntä kääntyi samassa, tarttui miehen niskaan, tappelu syntyi tallin ovesta, kumppani weti weitsen, nosti sen ja löi sen isännän päähän. Sen tehtyvänsä, juoksi hän ulos ja wiskasi owen lufkoon. Isäntä ei kuollut, hän tointui, rupeji huutamaan apua ja mölisi julmasti. Minä koetin päästä ulos, mutta owi oli kiinni ja turhaa oli työni. Wäkeä tuli, minä piiloon, owi awattiin — isäntä kuoli samassa. Isäntä wiettiin tupaan ja miehet löysivät minut ja weivät nimismiehen luokse. Hän pani minut rautoihin ja kauwan kesti tutkinto, sillä minä kielsin vastaan aina sanoen murhaajan olleen minulle tuntematon, waikka yhdessä olimme taloon tulleet. Wiimein tunnustin itseni murhaajaksi, sillä jo kyllästyin alinomaisiin tutkintoihin. Silloin sain tuomioni ja wiikon perästä lähdin Siperiaan. Semmoinen olen ollut. Kirotkaa minua jos tahdotte, mutta älkääte elämästäni wanhemmilleni puhuko, sillä he kuolivat. Luwatkaa se, minä rukoilen," anoi Heikki ja hyyneleitä wieri ilmistään.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Selsingistä. Waltiopäiwäin tapaukset:

Aateliissäädystä on ollut kiihkeät kiistat kysymyksessä, jos säädyn jäseniksi otettaisiin semmoisia aateliemiehiä, jotka ovat Wenäen palveluksessa ja asuwat Wenäellä. Niitä oli 3 sentaista pyrkijää, nimittäin kapteeni-luutnantti Ugglä, wara-amiraali v. Schantz ja waltioneuvos Bruun. Taistelu heistä loppui viime keskiviikkona, milloin aatelisto ääntämisellä päätti, että näille herroille oli täksi waltiopäiwäksi annettava puhe- ja istunto-oikeus aateliissäädystä. Melkein yleinen näytti se mielipide olewan että olisi saatava selwä lain määräys siitä, jos ja miten semmoiset aateliemiehet, jotka asuwat ja palwelewat wieraassa maassa, niin kuin Wenät itse-asiasa on waikka hallitsia on yhteinen, saisiwat puhewaltaa Suomen yhteisissä asioissa, koska semmoisilla ei ole etua eikä waaraakaan lakien muutoksesta ja weron määräyksestä.

Waltiofuntiin on nyt kaikissa säädyksissä saatu jäsenet sekä warajäsenet walituiksi ja armollisia esityksiä on luettu säädysille, niiden määrättäväksi mihin waltiofuntaan kufi esitys on lähetettävä.

Niistä H. K. M. Suuriruhtinaamme 33:s armollinen esitys ehdottelee säätyn tutkittavaksi seuraawat määritykset:

1:ksi. Hallituksen wallassa on, jos waroja muita puuttuu, Säätynen takauksella ottaa laina etenkin Suomessa, lunastaaksensa sillä ne lahjoitusfartanojen alle Wiipurin läänissä kuuluvat talot, joita erityiset asujamet wiljelewät.

2:ksi. Ne lahjoitustalot, jotka Hallitus lunastaa, omistetaan nykyisille asujamillensa, jos ne tahowat talot vastaan ottaa sillä ehdolla, että he määrättyllä ajalla wuotisilla maksuilla kuolettawat sen lunastamiseen maksetun ostohinnan ja sille juoksewan intressin.

3:ksi. Ne siten asujamille täydellä omistusoikeudella annetut talot saawat perintömaan luonnon ja owat weroituksen alaiset samoilla perustuksilla kuin Wiipurin läänissä muutoin on woimassa taifsa wastapäin tulee säätyn.

4:ksi. Tämä werotus ja siihen yhdistetty isojako pitää olla tehtynä ennen kuolettusajan loppua; mutta weromakso, josta tilat sillä ajalla owat wapaudetut, taidetaan myös sentähden, vähemmäksi tahi suuremmaksi osaksi, lyhemmäksi tahi pitemmäksi ajaksi, lahjoitustalonpojille perään antaa, jotta siten matkaan saataisiin tasotus siinä toinen toisensa suhteen korkeammassa tahi halwemmassa hinnassa, joka maasta on maksettu.

5:ksi. Hallituksen wallassa on ryhtyä kaikkiin semmoisiin wehkeisiin, jotka aiwotun tarkoituksen woittamiseksi muutoin taitawat olla tarpeelliset.

(Suometar.)

Ulkomailta.

Wenäjä on nyt 7:nä p. Syyskuuta antanut lopullisen wastauksen wälittäjä-waltain kirjoituksiin Puolan asiassa. Wastaus on hywin jyrkkä ja lyhyt, eikä siinä anneta myönnetyksiä mitään. Kirjoitus Englannille sanoo muun seassa, että Wenät on halunnut päästä yksimielisyyteen Englannin hallituksen kanssa, mutta Wenäen tähtyy mielipahalla päättää, ettei se ole onnistunut, ja kun tällaisen kirjoittamisen jatkaminen ainoastaan enemmän wahwistaisi näkö-alojen eräwäisyyttä, niin se olisi wastoin Wenäen sowingollista aifomusta sitä enää pitkittää. Kirjoituksessa Ranskalle on kiwas muistutus siitä, että Ranska on monella tavoin koettanut sekoittaa Wenäen länteiset maafunnat Puolan asiaan, johon Wenät suoraan sanoo, ettei se salli mitään ei edes ystäwällistä sekaantumista näiden maiden asioihin. Kirjoitus Itäwalle on lauhkeampi kuin ne muut. Luultawasti on siis tuo pitkä waltiollinen kynä-sota Puolan asiasta nyt loppunut, jota on kestänyt kuusi kuukautta. Sowintoa ei ole saatu. Onko siis miekka wedettävä? — ei suinkaan, sillä rauhan pysyväisyys näiden waltojen wälillä pidetään ihan warmaana, ja asiat Puolassa saawat käydä entistä menoansa. Ulkomaiden melkein kaikki sanomalehdet sanowat Wenäen lopettaneen waltiollisen keskustelemisen ja tunnustawat, Puolan asian nyt taas olewan auttamattomasti samalla kanalla kuin kynä-sotaa alettaissa. — Warsowassa owat puolalaiset koettaneet murhata Suomen entistä kenraal-kuvernööriä, freiwi Bergiä, jolla nyt on Puolan asiat hallusjaan. Syyskuun 7 p. kello 5 j. p. p. laukaistiin freiwiä kohti kaksi-piippunen kiweri, jonka yksi luoti teki reiän freiwin palttoosen ja sen perästä wiskattiin freiwi Zamoiskin fartanoista 5 Orsini-pompia freiwi Bergin wauunin. Yksi näitä pompia puhkesi niin lukeella freiwin niskaa, että se repi paltoon. Yksi kasakka tuli haawoitetuksi ja kaksi sai mustelmia; niistä yhdestästä kasakka-hewoisista, jot-

ka freiviä wartio-wäestönä seurasivat, haavoitet-
tiin seitsemän ja samote myös freiwin molemmat
waunuhewoiset. Waunut owat 17 kohdasta am-
mutut läpi. Ne kaffi kartanoa, mitkä owat mo-
lemmin puolin Zamoiskin kartanoa, owat otetut so-
tawäen tarpeeksi; asukkaat ajettiin pois ja pataljona
sotawäkeä asuu niissä nyt.

Tanskan ja Ruotsin välillä on nyt tehty suo-
jelusliitto Saksaa vastaan. Liitto kuuluu olemaan
sellainen, ettei Ruotsi eikä Norja selsaannu Hol-
steinin eikä Lauenburgin asioihin, mutta pysyvät
siinä, että Schleswig on tanskalainen maakunta.
Ruotsalainen ja Norjalainen sotajoukko tulee aut-
tamaan tanskalaisia, jos saksalaiset aikovat ottaa
Schleswigia. Ruotsalainen apujoukko tulee olemaan
25,000 miestä, joista 8 tuhatta olisi norjalaisia.
Tanskan tulee elättää tätä apujoukkoa. Saksa-
laisten uhattu marssiminen Holsteiniin ei siis Ruot-
sia sotaan jekoita.

Amerikassa festää sota niinkuin ennen Poh-
jois- ja Etelä-valtojen välillä.

J. Mm. Tidn. ja Rusii Sm.

Yksityisiä ilmoituksia.

Modemagasin.

Att jag flyttat mitt Mode-Magasin ifrån Doctor Holsti-
gård till gården N:o 59 vid stora gatan, midtemot Ko-
merse Rådet Wahls gård inom fästningen samt fortfa-
rande emottager beställningar, äfvensom framdeles kom-
mer att tillhandahålla en vördad allmänhet särskildte mo-
de artiklar, får jag härmedelst tillkännagifva.

Paulina Stenberg.

МОДНЫЙ МАГАЗИНЪ

Почтенной публикѣ честь имѣю извѣстить что мой
модный магазинъ перемѣненъ изъ дома Г. Гольдшуса
на большую улицу въ домъ подл. № 59, наупротивъ
дома Господина Комерческаго Совѣтника Валя и что я
какъ прежде принимаю заказы такъ какъ и разные
модныя вещи у меня продаются.

(2) 2

Паулина Стенбергъ.

Uti C. G. Cloubergs bokhandel emottages
subscription å

FAMILJEVÄNNEN,

Illustrerad Månadsskrift.

II Bandet.

Subscription är bindande för hela bandet, utkommande
i 12 häften å 1 Mark. Såsom prämier medföljer antin-
gen 2 större eller 4 mindre litografier enligt subscriben-
tens eget val.

Första häftet finnes redan tillgängligt.

(6) 6

Uti C. G. Cloubergs bokhandel

emottages abonnement å musikalier på följande villkor:
För helt år, 32 Mark, då premier erhålles enligt abbo-
nentens eget val för 20 Mark.

20 Mark utan premier.

„ 6 månader, 12 Mark.

„ 3 månader, 8 Mark.

„ 1 månad 4 Mark.

3 häften utlemnas på en gång.

(6) 6

Wuokrataan.

Nu genast en skild byggnad, bestående af tre rum jem-
te kök vindskammare och nödiga uthus i Wiborgska for-
staden Närmare upplysning erhålles å uppfostrings-an-
stalten för värnlösa barn i nämnde förstad.

(2) 2

Ett rum med kök uthyres uti Rådman A. Ivanoffskys
gård invid paradplan.

(3) 2

Uti St Petersburgska förstaden vid röda brunnen i går-
den N:o 58—61 uthyres flera större och mindre qvarter,
närmare svar lemnas å stället.

(2) 2

Myytävänä.

Nyligen inkomna goda thesorter till nedsatt
pris hos Petter Antonoff II. N:o 19.

1 ½ the ordinärt	—	rub. 50 kop.
1 ½ the	1	„ 25 „
1 ½ the	1	„ 50 „
1 ½ bästa sorts ordinärt	1	„ 50 „
1 ½ blomthe	2	„ —
1 ½ d:o	2	„ 50 „
1 ½ blomthe, bästa sort	3	„ —

Можно получить по дешевымъ ценамъ
хорошие сорта Чайи у Петра Антонова въ
Домъ II о 19.

1 ½ Чайи Одинарнаго	—	руб. 50 коп.
1 ½ „ Фамильнаго	1	„ 25 „
1 ½ „ Фамильнаго дучи	1	„ 50 „
1 ½ „ Цветочной	2	„ —
1 ½ „ Цветочной Выс.	2	„ 50 „
1 ½ Цветочный дучи	3	„ —

(2) 2

Libr. Galefin kirjakaupassa:

"Musikalier" för piano, såsom Landtdags-Polka m. fl.
af nyaste sorter, Instrumenter, Violer; qvintar och strän-
gar af alla sorter, såväl för Quitar som för Viol, samt
äfven "Harts" för violinister, m. m. för billiga priser.

Myytävänä kaikkia Suomenmaan kirjakaupoi-
sa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa:
(J. W. Villja ja Rump. kirjakaupantaja-yhtey-
den Turussa kaustantamia.)

Katarina von Bora, Martti Lutherin puolison lyhyt elämä-
kerta. N:o 129.

Muitamia pieniä juttuja lasten huvittukseksi. N:o 130.

Suomenmaan Rakkaudet. N:o 131.

P. Raamatun Muinais tietoja Palestinaasta, Wapah-
jamme Kristuksen syntymämaasta ja sen asukkaista, histo-
riallisesti tiedoksi Istaisten kansain tawoista ja käytöksiä
ja meidän aikanamme kättämättömän himeitten Raama-
tun-janain selitykseksi kertoessut Wilh. Carlsson. I. N:o:
Maan ja Ilman laatu; Wuoden ajat, Wiljat ja Hedelmä-
puut. N:o 132.

Die II. N:o: Karjan-beito ja Maan-wiljelys. N:o 133.

Die III. N:o: Kirjeitus-konsti ja Mahat. Mitden synti ja
alku. N:o 134.

Kuin yksi kirja sisältävä 25 kappaletta ferraalla
ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1
Markalla ja 60 pennillä.

Myytävänä

C. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Suomen Väen Maawiljelysseuran Toimituksia. Vuonna
1861 ja 1862. 1 markka 60 penniä.

Sehdatus Maawiljelijälle Kasvatustien kättännöstä ja ruo-
kinnosta. Kokoillut H. J. Siltunen. 20 penniä.

Kuvia ja Kuvaelmia Suomen Maafunnista. I. Satafunta.
4 markkaa.

Kierre tahi Wuoro wiljelys Ruotsissa. Kokoillut wähem-
vii wiljelys-aloihin Edward Ronnen. 1 m.

Köyhyydestä ja Oleisesta köyhäin hoitokunnasta Suomessa.
Kirjoittanut J. W. Rosenborg. 60 penniä.

Opis ja Suwisu Lutemissa Suomen perheille. Toimittanut
Drö Rosinen. I. 1 markka.

Yhteinen Maailman Historia, Raamatun hengen mukaan fer-
roiltu, Perheitä ja kouluja waeten. Käännös kuudennessa
Saksalaisesta painokunnasta. 2 markkaa.

Kristuksen Ihme-työt. Kirjainten: "Taidatko rufoilla Isä
meitä?" "Kuka sydamessäsi asuu?" ja uisampain tefiältä.
Suomentanut E. A. Palonen. 40 penniä.

Die Kaiserbrüder. Historischer Roman von Emilie Tegt-
meyer. In vier Bänden. 24 mark.

Juniuslieder von Emanuel Geibel. 10 m. 40 penni.

Neue Gedichte von E. Geibel. 10 m. 40 p.

Zeitstimmen. Gedichte von E. Geibel. 3 m. 60 p.

Pantheon deutscher Dichter. Herausgegeben von Elfried
von Taura. 8 m.

Gedichte von Friedrich von Schiller. 3 m. 60 p.

Sieglinde. Eine Tragödie von Oscar von Redwitz. 3 m.

Wiiwuriissa, M. A. Jilialuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissaettä muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a n:
Silliafuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikontoreissa.

N:o 42.

Perjantaina 16 päivänä Lokakuuta.

1863.

Wiipurista.

Läänin wiskaaali täällä, luutnantti Petter Aschan on armossa saanna Sota-kamreerin nimen ja arvon, 19 p. syysk.

† Wiipurin lakikunnan lakmani, waltioneuvos ja ritari k. Anna ordenin toista luokkaa keisarillisen kruunun, August **Lohman**, jätti tämän maailman, yöllä viime sunnuntaija waften. Wainaja, joka aikoinaan oli ollut k. senaatin jäsenenä ja jolla oli kunnioitus-merkki 40:n vuoden nuhteetomasta wirta-palveluksesta, oli tuttu opistaan sekä yleiseen että erinomattain lakitieteessä. Wilkka ollen vielä wanhundenki päiwinänsä, otti wainaja nuraasti osaa lakioppineiden kokouksissa täällä ja oli vuonna 1862, k. senaatin papis toimikunnan puolesta, katsasteliana silloisen jwili-luokien wuositutkiossa täällä. Rauha tämän kunnioitetun ja ansainneen yläisen kansalaisen tomulle!

— Kirjanitoja-mestarille J. G. Sundströmillen on k. senaatti, 12 p. syysk., sallinnu wallan, Wiipurin kaupunkiassa perustaa ja pitää awonaiста kirjakauppaa.

— Tämän sanomalehden waistaawa toimittaja sekä Uraan yfityisen kansakoulun opettaja, ylioppilas Gust Wilhelm Jagerlund, ovat paidatut kāmāri-oikenteen tähti päiwäksi siitä kirjoituksessa, mikä oli Otawan 39:n:n numeron lisä-tähdeessä Uraan salmeassa olewien Wenäen kruunun laivojen sekoittamisesta hinaus-rahtiin ja jonka kirjoittaja nimittäiksen: „K. Wilkka.“ Kantajoina kuuluu olewan Wenäen meriwäen upseeria.

— Sen surkean wäkiwallan suhteen, joka Pyhäristin pitäjäässä tapahtui luvattomasti fuletetua wiinaa ryöstäneitä tullimiehiä waften ja josta tois wiikolla oli Otawassa puhe, kuuluu nyt asetetun 9 uutta tullipalveliaa sekä pyydetyn saada 300 ruotu-sotamiestä Ryyrölän freikkalaiseen kylään, jossa eräällä Nasarowalla sanotaan olewan walta yhtenään polttaa wiinaa Rajajoen kiviäritehdasta warten, — waan ei muualle wiedä, miten sitä yht-suoraan (pyhäpäiwinäki) valmistuwaa piwa-nestettä ylettyy. Onnellista ja toiwottawaa olisi että tuolle turmelewalle wiina-wirralle saataisiin wiimenki salpa. — Ofsi kapinoitijoita hoetaan myös löydetyn ammuttuna läpi käden. Kapinan päämies oli sama, jolta wiina (60 kannua) päiwää ennen otettiin, ja hän — nimeltä Koironen eli Wirkki — oli yöllä hankinnu 7 apu-miestä wiedyn wiinansa palauttaakseen, joka menestywii waiikka hirmittawällä ihmis hengen mänetyksellä ja terweyden haaskaamisella. Helsing. Dagbladin kirjoitetaan syytöksi paikan nimismiestä Appelqvistiä waistaan, ku mika ei olisi ollut kyllin wal-

pas roskoja fiini tamottamaan. Nyt heitä kuitenkin useimmat ovat täällä linnassa.

— Hoetaan että uutta tietä valmistetaan, pohjois-puolitse Wiipuria, Rajajoen ja Lappeerannan wälillä, sota-yrityksiä warten.

— Eräs wenäläinen sotamies täällä Wiipurissa oli, ruutia worastettuanja, tuomittu wanki eli arestantti-komppaniaan. Waan kun hänen upseerinsa wiran puolesta sen hänellen ilmoitti, oli hän naksannut upseerin pahapäiwäisefi; josta pahateosta sotamies nyt on, sota-lakien mukaan, tuomittu ammuttawaksi.

Ruotsalainen kansakoulun opettaja-seminario Suomessa nykyään tarpeellinen eli edes hyödyllinen?

Niiden tarpeiden seassa, joihin hallitus pyytää kokoustuneilta säädöiltä suostunta-veroa, on myös uusi kansakoulun opettaja-seminari „ruotjia puhuvalle talonpojistelle maassa, muutamana vuoden kuluttua.“ Kun tähän yhdistetään ensimmäiset sanat viimeisessä armollisessa julistuksessa Suomen kielen wallasta, jotka määrääwät Ruotsin kielen wastedeeksi pysymään (toisena) wirta-kielenä Suomessa, niin voidaan syystä kysyä, josko ei tuo ruotsalaisen kansakoulun-opettajain seminarion asettaminen, nyt jo ennensuun suomi on pääsnny ruotsin tasallen edes, olisi koko suomalaisen kansallisuuden surma. Arwattawasti hallituksen tarkoitus tässäki kohden lie hywä, waan tämä ei estä siitä pahoja seurauksia syntymästä. Wilaiskame hätimitään niihin.

Kaikki tiedämme kuinka ruotsalaisten koulujen kautta wirtamiehet Suomessa ovat niin wierautuneet kansallisuudesta, että todella useamman heitä — warmaankin erästen wanhempien — on melkeen mahdoton suomeksi toimittaa kaikki wirta-kirjoituksensa. Suomen pääkaupunkiassa vielä wiimeisinä vuosina sen ruotsalaisten lapsuuskoulujen kautta suomenkielisten wanhimpien lapset ovat niin ruotjistuneet että eiwät enää kyy wanhimpiensa kanssa suomen seuralunnaassa ripillä. Nykyisessä Jyväskylään asetetussa kansakoulu-opettajan seminariossa kuuluu tuskin enää olewan yhtään oppilasta, joka ei ruotjia mongertaisi. Mitä siitä, jos vielä wartawasten ruotsalainen opettaja-seminario asetettaisiin! Silloin epäilemättä kaikki kansakoulutki Suomessa muuttuisi uimpi-ruotsalaisiksi.

Tätä waistaan ehkä wäitetään että ruotsalaisesta seminariosta ei otettaisi opettajaita suomenkielisiin seutuihin. Mutta meidän lyhyt wastaus on että sitä ei ole tafaaminen. Waikka suomalaisella talonpojallakin jo olisi jonkunmoinen kansallisuudento, niin ei ole kummekumminen jos hänki katsoo etujansa.

Ja niinkauan kuin kaikki edut ovat ruotsalaisuuden puolella, — s. o. toisilla sanoin: niinkauan kuin useimmat yläisemmät koulut maassa ovat ruotsalaiset ja siis siivistys ja ruotsalaisuus Suomessa meidän yhtä, — niin kauan suomalainen talonpoika tahdoo lapsensa koulutettuna ruotsalaisiksi. Wiipurissa meillä on weres esimerkki siitä, miten yläisempien koulujen eri-kielisyys woipi vaikuttaa kansa-kouluihin. Tänä vuonna täkäläisen Wilken koulun läpi käyneitä oppilaita läksi muutamat Jyväskylän toiset taas Wiipurin ylä-alkeskouluun. Jyväskylään siirtyneet pääsivät kaikki korkeemmalle luokalle kuin ne, mitkä jäivät Wiipuriin, — johon oli pää-syytä, että tuossa Jyväskylän alkeisopistossa opetus tapahtuu suomeksi, s. o. samalla kielellä kuin Wilken koulussa, vaan ei muissa tämän hippakunnan ylä-alkeskouluissa, siis ei Wiipurissakaan. Joku ehkä inttänee: eipähän Wilken koulu sentähden ole muuttunut ruotsalaisiksi. Vaa sen se ehkä olisi tehynnä, jos ei sen perustaja testamentissaan olisi sitä asettanu Wiipurin suomalaisen kirjallisuuden hoidon alle ja warta-wästen waroittanu että siellä älköön kuuluto „muu kuin puhdas Suomen kieli.“ — Mutta missä seurakunta itse perustaa kansakoulut, siellä on asian laita ihan toinen; siellä tietysti seurakunta myös woipi määrätä koulujen kielen. — Siis, sanalla sanoen, ei suinkaan „muutaman vuoden perästä“ ole ruotsalainen kansakoulun opettaja-seminario Suomessa tarpeellinen, eikä hyödyllinenkään; peri-wästöin se on suomen kansallisuudelle pelkäsi haitaksi, jos ei surmaksi. Wasta 20:n vuoden kuluttua, jos muka suomi silloin todella ennättää edes ruotsin tasalle, saattaa olla syytä miettiä semmoisesta ruotsin seminariosta, — vaan ei silloinkaan vielä, jos eivät jo yläisemmät oppi-laitokset suomalaisissa seuduissa ole suomentuneet.

Me emmä ole, niinkuin muutamit, färffää warhain ja myöhään tarkastelemaan ja wästuotelemaan hallituksen tekemiä ehdotuksiaan. Mutta tämän asian pidämme niin tärkeänä, että emme saata olla kunnioitettawia waltiopäiwämiehiä muistuttamatta kuinka „hukka perii“ Suomen kansallisuuden, jos tuohon esiteltyyn ruotsalaiseen seminarioon suostutaan. Toisella toiwolla odotamme myös ett'ei ainoasti talonpoikaissäätty, vaan myös muut korkeat-arwoiset säädty, — etenki papissäätty, jolle wirka-toimiensa kautta kansan keskuudet ovat tutummat, — tarfoin arwelee ja tuttii asiaa, ennenkuin siihen ryhtyy. Emme tarwinne näiden yhtä nerokasten ja älykästen kuin kokeneiden miehen mieleen teroittaa, että sille, joka kansallisuutensa hylkää, tuskin mikään enää on pyhää, ja että sen, joka ei kunnioita isää ja äitiänsä, „ei pidä kauwan elämän maan päällä.“

S. R. R.

Luotsi ja hänen perheensä.

(Jatke ja loppu n. roon 41.)

„— Mutta mintähden tunnustit itsest murhaajaksi, waikk'et ollut?“

„— Kyllästyin niinkuin sanoit tutkintoihin. Muuten tahdonkin Siperiaan.“

„— Murhaajana sinua lähetetään kulta-kaiwoihin. Woithan pyytää itsest siirtolaiseksi Siperiassa.“

„— Tahdon päästä pois. Sama se jos lähetetään waikka kaiwoon.“

„— Se ei saa tapahtua. Minä tahdon puhua edestäsi. Uusi tutkio on aljettawa asiaksi kansa ja vanhempiesi tähden rukouksen sinua sanomaan murhaajan nimen. Etkö niin?“

Heikki ei suostunut siihen. Wiimein sai Roos häntä kuitenkin taivutetuksi. Roos läksi vielä samana päivänä erään lain-oppi-neen luokse, uusi

tutkinto tapahtui, Heikki sanoi murhaajan nimen, tämä saatiin kiinni ja wiimein tunnusti; Heikki pääsi wapaaksi murhasta, mutta sai istua vielä linnassa koska oli ollut osallisena aiotussa warauksessa ja koska oli salannut murhaajan nimen tuomion edessä. Wiimein laskettiin hän irti käskyllä lähteä kotiin taikka hankkia itselleen suojelusta. Heikki ensin oli aikonut pyytää itsensä Siperiaan siirtolaisena, mutta kehoituksillaan ja rukouksillaan sai Roos hänet jättämään senkin ajatuksen, ja Roos'ilta hywät todistukset saatuaan rupeesi Heikki merimieheksi ja läksi fewällä ulos merelle. Heikki oli sitte koko elinaikansa merimiehenä ja kuoli ulkomaalla. Linnasta päästyään hän ei harjoittanut enää mitäkään pahaa, vaan eli rehellisesti ja siivosti ja ne katteinit, joiden kanssa hän oli merellä, pitivät häntä arwoissa, sillä hän oli hywä merimies.

Helppille ja Annille ei Roos kertonut sanaakaan Heikistä, vaan Gewa sai tietää weljensä elämästä ja hän kiitti Jumalaa kun Heikki parempaan elämään rupeesi.

Tiina-Piisa kuoli furitus-huoneessa kolera-tautiin. Ja Mari, Helppin sisar, tuli wiimein wendäläisen sotamiehen waimoksi ja eli onnellisesti hänen kanssa. Kauwan elivät vielä Helppi ja Anni ja yhdellä aikaa menivät molemmat tuonelan, majoihin. Katri oli nimismies Palonen ottanut waimokseen ja onnellisesti elivät heki, sillä Palonen oli hywä ihminen, rehellinen wirkamies ja koheteli talonpoikia niinkuin rehellisen tulee.

Ajat ovat menneet, monta vuotta on ajan wirtaan wierinyt ja kauwan ovat Roos, Gewa, Katri ja toiset, joista olemme puhuneet, maanneet maan äidillisessä powessa, kaikki ovat joutuneet unhotuksiin; mutta waikka tuonelan majoihin muuttaa suku suvun perästä, niin elää kuitenkin yksi, se on — rakkaus, rakkaus, joka kestää vielä toisella puolella hautaa. Me elämme aikamme tässä maailmassa, kamppailemme vastaan-käymisten kanssa, färjimme wahinkoja, färjimme suruja ja onnettomuutta, wihaa ja wainoa; meitä ylönkatsotaan, pilkataan, petetään, — mutta kaikki woittaa rakkaus ja wähin rakkauden osoitus lepyttää meitä taas unohtamaan kaikki onnettomuudet ja färjymiset, lepyttää meitä maailman kanssa, ja haudan reunalla unhotamme kaiken, jota olemme färjineet, mutta muistamme jokaisen rakkauden osoituksen, ja rakkaus sydämissä astumme tuonelan majoihin. Totta sanoi runoilija laulaessaan: Ei reunall' haudan wihata enään.

R. W. W.—n.

Keisarikunnan Majesteetin Armollinen Esitys Suomenmaan Säädysille, koskewa tilain lohkominen ja maan erotusta fräls- ja perintötaloissa sekä wounehtoja jostakin senlaisten tilain osasta.

§ 1. Jos isojaetua fräls-tahi perintötalon omistaja tahdoo toiselle ylenantaa maata, omistettavaksi itse kannattawana tilana välittömällä werollisuudella Kruunulle, olkoon hän semmoiseen lohkomiseen oikeutettu, jos waan päätä ei wähenesitä laajuudesta, kuin kuulutuksessa maaliskuun 1 p. 1852, koskewa talojen halkominen, 1:stä ja 7:stä momenteissa säätää ehdoksi asettumukseksi, ja jos erotettu osa samalla sisältää niin ison tilusalan ja sen laatuista maata että se wiljelemällä helposti saadaan samallaiseen asettumukseen. Kuitenkään älköön tiluksia pantako semmoiselle uudelle talolle usiampaan kuin kolmeen lohkoon, eikä myös

Tään muuten kuin että päätilan ja erotetun osan manttaali taibetaan sopiwiissa murtoluwuissa kerran naimmin sadanneksissa määrätä.

§ 2 Jos weroja ja muita fuormia ei kohta taibeta sen uuden tilan päälle laskea, sopikoon asianomaiset keskenänsä wiisfeistä wapaawuofista, joiin kaikki senlaiset rasitukset owat päätilasta suoritettawat.

§ 3. Maanomistaja, joka haluaa lohkominen yllä mainitusta laadusta, antakoon maamittarin panna maan kartalle; ja pitää maamittarin samalla antaman lauseen osain asettumuksesta ja, tehtyänsä luokkamäärityksen, ehdotteleman kuinka paljo lohkomattoman tilan manttaalista ja werosta on kunfin osan päälle pantawa. Sitten tulee Kihlakunnan oikeuden ilmoituksen saatua, siinä järjestyksessä kuin yllä mainittu kuulutus 3:ssa momentissa säätää, tutkia josko se aiwottu lohkominen on sallittawa ja siitä lausua päätöksessä, johon muutosta saadaan hakea Lakmannin oikeudessa ja sitte Olioikeuksissa, miten riita-asioista yleensä sääty on.

§ 4. Jos talon lohkominen on sallittu, olkoon erotetun tilan omistaja oikeutettu sitä laissa huudattamaan, ja Guvernörin tulee maamittarin ehdotuksen johdosta määrätä kuinka kolo talon manttaali ja wero on molemmille tiloille jaettava, josta pitää Guvernörin huolesta merkitys tehtämän läänin ja kihlakunnan maakirjassa.

§ 5. Talonosain tilusala ja wero näin ollen määrätty, pitää maamittarin, asianomaisen pyynnöstä, ilmoittaman jaon Kihlakunnan oikeuden wahvistettawaksi ja pyyhittämän erotetun tilan niin kuin asetukset isosta jaosta ja taloin halkomisesta säätävät, ja olkoon, siksi että semmoinen wahvistus ja pyyhitys on tapahtunut, päätilan omistaja edeswastauksessa weron suorittamisesta, jos wapaawuofia erotetulle osalle tingitty on taikka ei.

§ 6. Kysymyksissä taloin halkomisesta niiden perustusten mukaan, jotka löytyvät määrättyinä kuulutuksessa maaliskuun 1 p. 1852 ja muissa yhtä sen kanssa pitämissä; asetuksissa, olkoon laski niinkuin siellä sanotaan, kuitentkin sillä muutoksella että puhetta wästen Lakmanni-oikeuden tuomiota taloin asettumuksesta saa Olioikeuksissa pitkittää, niinkuin yllä 3 §:ssä myönnetty on.

§ 7. Jos yhden taikka uisamman talon tilukset owat isossa jaossa tulleet pannuiksi hajannaisiin taikka muutoin hoidolle ja wiijelykselle sopimattomiin lohkoihin, olkoon talonomistajain wallassa ostamalla taikka waihtamalla erinäisiä maakappaleita saattaa talojen tilukset mukawampaan yhteyteen. Jos yksi tila täten eneniksi ja toinen wäheniksi, pitää niiden manttali ja wero sen mukaan sovitettaman, miten 3 ja 4 §§:ssä yllä sanottu on; jota paitsi uusi jakokarita tiloista on tehtävä ja laillisessa järjestyksessä wahvistettawa.

(Jatk)

Kotimaalta.

Helsingistä, Uusia sanomalehtiä. Wiime syyskuun 12 p:nä k. senaatti on antanut kirjakustantajalle Theodor Sederholmille, entiselle yliopistolaiselle D. G. D. Europaeus'elle ja suomalaiselle kirjakustantajayhdistykselle kullekin luwan Helsingin kaupungissa ulosantamaan sanomalehden, Sederholm ja Europaeus suomenkieliset lehdet nimeltä: „Maiden ja merien takaa" ja „Ransakunnan Lehti," sekä kirjakustantajayhdistys ruotsinkielisen lehden nimeltä: Finskt Bokhandels-tidning (Suomalainen kirjakaupan-sanoma).

— **Pappisfäädyistä** nykyisillä waltiopäiwillä lämme on walittu, Laki-waliofuntaan: professori Schauman, kappalainen von Essen, promasti Helander, professori Granfelt, kirkherra Rosengren ja promasti Stenbäck. Waltiowarain-waliof.: promastit Borenius, H. Heifel ja Sirén. Talous-waliof.: professori Geitlin, rowasti Hackzell, tuomiopromasti Borg, tohtorit Granfelt, Herzberg ja Europaens. Suostunta-waliof.: promasti Alopaeus, tuomiopromasti Renwall ja kirkh. A. Heifel. Pankki-waliof.: promastit Hellen, J. J. Bergh ja Heifel. Toimitus-waliof.: tuomiopromasti Renwall, promastit Sirén ja Ehrström. Oleiseen walitus-waliof.: promastit Grönberg ja J. J. Bergh ynnä kirkh. Castrén; pappisfäädyn erityiseen walitus-waliofuntaan walittiin sen ohessa promasti Ehrström ja w. kirkh. Beyrath.

Porwarisfäädyistä, Laki-waliofuntaan: herrat Mölsä, Holm, Grönberg Haminasta, Kellgren, Hildén ja Lindegwist. Talous-waliof.: herrat Träskelin, Tengström, Öhrnberg, Thermen, Bergstedt ja Wolff. Waltiowarain-waliof.: herrat Dahlström Turusta, Brand ja ruukin patrona Frenckell. Suostunta-waliof.: herrat Sundman, Juselius ja Candelin. Pankki-waliof.: herrat Malm, Hackman ja ja Björnberg.

Laki-waliofunta on ottanut sihtieriksensä saman waliofunnan jäsenen, howioikeuden sihtierin Germund G. Aminoff'in; waltiowarain waliofunta taas kamreerin Suomen Pankissa, tohtori H. J. Wilhelm Zilliakuksen; talous-waliofunta kuuluu halunneen professori J. W. Rosenborgia ja pankki-waliofunta taas kanselineuws J. Ph. Palménia sihtieriksensä. Suostunta-waliofunta on walinna laki-tieteen kofelas Eda. Berg'in.

Sitä tätä.

Merkillinen sattumus on, että, hr. läärintä-prohweessorin von Willebrandin äskén myös päästyä waltiopäiwämieheksi Segerstråle-heimon waltauttamana, kaikki vuonna 1836 magisteriksi wihityt aatelis sukua owat nykyään Suomen waltiopäiwämiehinä, nimittäin prohweessorit Brunér (jälemmin af Brunér wapaasukuiseksi noustuaan) ja v. Willebrand, piiri-lääkäri t:r Schildt, tuomari K. Wilhelm Späre (Brakel heimons puolesta) ynnä promasti t:r August Edw. Granfelt. Paitsi wiime mainittua (tohtori Granfelt), joka nyt on pappisfäätyä, on tämänki fäädyn jäseninä neljä sanottun vuoden maisteria: rowastit Julius Imman. Bergh Limingasta — äskettäin walittu Lapinki rowastifunnan puolesta, — Grönberg (samote kahden rowastifunnan edusmies) ja t:r Herzberg, sekä Alkulan kirkh. Albert Heifel. Porwarisfäätyä taas lakitieteen kofelas Öhrnberg. Oleiseen siis waltiopäiwä-miehiä 10, s. o. kuudennes osa niistä 27:n wuotta ennen wihityitä 60 magisteria, joista 23 (siis noin $\frac{2}{3}$ eli 0,4 osa) jo on mennynnä manalaan. — Sitä edellisestä eli ensimmäisestä magisterin wiiskiaisista Helsingissä (w. 1832) on waltiopäiwillä pappis-fäädyistä 7: rohweessorit Borg ja Schauman, ynnä rowastit Alopaeus, Borenius, H. Heifel ja Vilius, sekä w. kirkh. Nordström. Lähinnä jälkimäisistä taas (w. 1840) on rowastit Renwall, Hackzell ja Helander, ynnä w. kirkh. von Essen, -- paitsi opetus-fäätyyn kuuluwaa, äskén aateloittua kanselineuws Arppea.

Hippakunnan sanomia.

(Porwoosta).

Kuollunna on Mäntsälän kirkkoherra, rowasti Abraham Ehreos.

Ruopioista. Ruollut: Pielaweben fappalainen, w. firfh. R. J. Uferman, 12 p. syysk. — Ufeimmat futsumus-huudot tois fappalaista waliteessa Jisalmella sai Rutafon rufoushuoneen saarnaaja, w. firfh. Er. Efelund.

Kuulutuksia.

Sedan Lagmansembetet i Wiborgs lagsaga genom Lagmannen, Statsrådet August Lohmans den 10 innevarande månad inträffade död blifvit ledigt, varda, jemlikt Kejserliga brefvet af den 5 April 1872 och Hofrättens i följd deraf den 19 i samma månad utfärdade Cirkulär, hugade kompetente sökande, som önska Lagmansembetet i sagde lagsaga under ledigheten förestå, härigenom antydde att i sådant afseende inom trettio dagar härefter, denne dag likväl oräknad, hos Kejserlige Hofrätten sig skriftligen anmäla och behörigen styrkte tjensteförteckningar tillika hit ingifva. Kejserlige Wiborgs Hofrätt, den 12 Oktober 1863.

N. K. Hornborg.
tf. Sekreterare i Kejserlige Hofrätten.

Jemlikt Magistratens denne dag fattade beslut varda stadens uti kostnader för gatuekläreringen deltagande innevånare, härigenom kallade att Onsdagen den 21 i denna månad kl. XI f. m. uppkomma å Rådhuset, för att afgifva yttrande i anledning af väckt fråga om gaslysningens utsträckande till följande gator och stadsdelar: 1:o) till den emellan finska kyrkotorget och sydvestra vallgatan ledande tvärgata, 2:o) till den del af sydvestra vallgatan som ligger emellan Kejsare tvärgatan och finska församlingens skolhus tomt, 3:o) till södra delen af Kejsare gatan, ifrån nya gymnasiihuset till Mekaniska verkstaden å tomten N:o 136, 4:o) till Salakkalahti stadsdel af f. d. fästningen, 5:o) till Saunalahti stadsdel af Wiborgska förstaden samt 6:o) till nya slobodsgatan uti S:t Petersburgska förstaden; Och erinras vederbörande att en eller annans utevaro icke kommer att hindra ärendets slutliga afgörande. Wiborgs Rådhus, den 14 Oktober 1863.

På Magistratens vägnar:
A. R. FREY.

J. G. Heinrichs.

Yksityisiä ilmoituksia.

Emedan vid det till den 14 i denna månad beramade sammanträde med danssällskapets härstädes medlemmar ett så ringa antal af dem sig infunnit att något beslut om sällskapets angelägenheter då icke kunnat fattas, ty varda samtelige medlemmar af sagde sällskap härmedelst ytterligare uppmanade att lördagen den 17 innevarande Oktober kl. 7 eft. m. uppkomma å Societetshuset för att öfverlägga och besluta huruvida dansnöjen under denna höst och iostundande vinter skola tillvägabringas samt, derest sådane komma att äga rum, utse föreståndare för desamma äfvensom emottaga redovisning öfver förvaltningen af sällskapets medel under sistförflutne år

Härmedelst har jag Erän underrätta att min verkstad för närvarande är flyttad och befinner sig hos Stads Chirurgen Herr Willpert.

Carl Marquén
genom Lindström.

Lifränteanstalten i ÅBO.

Då jag emottagit ombudskapet här å orten för Lifränteanstalten i Åbo, får jag anmäla att insatser i nämnde anstalt kunna inbetalas till mig alla söcknedagar samt att jag gerna jemnar upplysningar angående anstaltens inrättning och ändamål med mera.

Paul Wahl.

Stinfantinen rahakaswin-laitos Turussa.

Älfi-miehenä täällä Stinfantisen rahakaswin laitokselle Turussa, saan minä ilmoittaa että vaneja nimitettyyn laitokseen saadaan maksaa minullen joka arkipäivänä ja että minä mielelläni annan tietoja laitoksen tarpeistuksesta j. m. m.

Paul Wahl.

Palmelukseen haluama.

Älfi piita joka Sakjan tielessä en taitawa. Halullinen woipi ilmoittaa itsensä fontitori

(3) 1

Wibilla.

Wuokrataan.

Från den 1 November ett större gladt rum, inom varm tambur; närmare underrättelse lemnas å tryckeriet.

3 rum och kök jemte nödiga uthus uti gården N:o 193 i S:t Petersburgska stadsdelen hos

Fru Petroff.

Ett rum med kök uthyres uti Rådman A. Ivanoffskys gård invid paradplan. (3) 3

Muotämäkä.

En i utmärkt godt skick varande, 6½ Oktav "Flygel-Fortepiano" för ytterst billigt pris; vidare notis om instrumentet, som säljes på förmonliga vilkor, meddelas af Postexpeditören

K. J. A. Kortman.

Älfi sangen hywäsä rakennusessa olewa, 6½ oftawinen "Flygel-fortepiano" erinäisesti huofiasta hinnasta; lifemmän tiedon tästä tapineesta, joka myyhdään hywillä ehdoilla, antaa Postisuorittaja

R. J. A. Kortman.

Флигель новый въ 6½ октавъ за весьма сходную цѣну. Подробнѣе объ инструментѣ и о цѣнѣ за оный узнать у Почтоваго Экспедитора

K. J. A. Kortman.

Ein Flygel in ganz gutem Zustande um 6½ Octaven zum äusserst billigen Preise. Das Nähere hiervon beim Postexpediteur

(2) 1

R. J. A. Kortman.

Hvitt och grått strumpgarn af fin ull inlemnadt till försäljning uti gården N:o 93 inom f. d. fästningen, — anvisning att få köpa en ko som bär omkring julhelgen detta år, lemnas äfven derstädes.

Myytävänä kaikkia Suomenmaan kirjakauppoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa: (J. W. Villja ja Rumpp. kirjakustantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Johno-Torni merellä. Toii kertomus loppulle. N:o 135.
Tummasi tutkiva, wakaasti wastaawa Ukko. Rääfikirjanen kaikkille miattoman pilan ja armoitusten ystäville. Ranttiin teimitti Oero Vilasaffinen. N:o 136.

Suomin launiz ja huwittawainen Juttu Weljistä Pekasta ja funingas Laurista, jotta erinomaisen aikajin menivät maailmaan, heidän summaillueta elämän waiheistansa ja Pekkan tappeluffesta kolmen noidan kanssa, joilla yhtensä oli 30 päättä, eli Laimasta, Miekasta ja suuresta Mal-laspanoksesta. N:o 137.

Kuin yfii firja jifältävä 25 fappaletta ferraalla ostetaan, myyhdään kaiffi tässä luetellut firjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Myytävänä

G. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Renan, Ernest. Jesu Lefnad IV:de Häftet. 1 m. 20 p. ni. Atterbom, P. D. A. Samlade Dikter IV. Lyriska Dikter. 3 Delar. 16 m.

Wallin, J. O. Witterhets Arbeten. Häft I. 1 m. 60 p. Prescott, William H. Mexikos Eröfving. Häft I. 1 m. 60 penni.

Afnar i Hemmet. Skildringar ur naturen oca menniskolifvet. 2:dra Häftet. 1 m.

Qvinnans Kallelse. Öfvers. från Engelskan. 1 m. 20 p. Hjerte Ord till Vårt Lands Döttrar af Julie Burow (Fru Pfannenschmidt). 2 m. 40 p.

Braddon, M. C. Aurora Floyd, Bankirens Dotter. Öfvers af C. Wingstedt. 4 m. 40 p.

Braddon, M. C. Aurora Floyd. Öfvers. af M. Bratt. 4 m. 80 p.

Mützelburg, Adolf. Werldens Herre. Fortsättning af Grefven af Monte-Christo. 3 och 4 Delen. 1 m. 20 p.

Bögh, Erik. Ännu litet till. 1 m. 60 p.

Amtmannens Döttrar. En norsk berättelse. 2 Delar. 4 mark 40 p.

Collins, Wilkie. En hemlighet. Berättelse. 4 m. Nytt Sockenbibliothek för År 1864. Sednare halfåret. 2 m. 40 p.

Marryat, Horace. Ett år i Sverige. Tredje häftet. 1 m. 60 penni.

Berättelser af J. Förf. till "En ung flickas Historia. II. Innehåll: Den blinda Skalden. Jongfru Bina. Ellen. Tre år af min lefnad. 1 m. 60 p.

Bock, Dr Carl Ernst. Helsolära eller Kunskapen om den friska och sjuka menniskan. Häft 1, 2. 8 m. 40 p.

Descuret, J. B. F. Passionerna uti deras förhållanden till Sjukdomarne, Lagarne och Religionen. 7 m. 20 p.

Stipurissa, M. A. Jiffialuffen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 42.

Nonin-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Tilusten rauhoittamisesta ja tilain lohkomisesta.

Jos wiinanpolton sekä suostunta-weron ehdotukset ovat nykyisillä waltiopäiwillä tarpeelliset, että ne waltiolle tuottawat rahoja hyödyllisiin tarpeisiin, niin katsomme kuitenkin semmoisia Säätyjen päätettäväksi annettuja ehdotuksia vielä enemmän tarpeelliseksi, jotka sowelliaasti päätetyt voivat Suomen kansaa auttaa siihen tilaan, että tämä kansa woipi suostunta sekä muut werot maksaa, mutta taas sopimattomasti laiksi ja asetukseksi saatuna voivat mennä mitättömiin ja löyhyyttää suurimman osan koko kansaa. Kun suurin osa Suomen kansaa on maata wiljelewä, niin ehdotukset N:o 6 ja 39, tilain lohkomisesta ja tilusten rauhoittamisesta, tulewat symästi waijuttamaan suomalaisten tulemaan elämään ja oloon. Nämät lakit, jotka liikkeisesti riippuwat toijiskansa ja waatiwat laiksi päästyänsä ehkä muutosta myös nykyisessä maamittari-asetuksessa, ovat siis mitä tärkeimpiä ehdotuksia nykyisillä waltiopäiwillä. Niin haitallinen kun se tulewaisuudelle on, jos näitä sangen hyviä ja tarpeellisia ehdotuksia estetään laiksi pääsemästä, niin mitättömäksi muuttuu myös niiden hywä tarkoitus, jos niissä ei pieniä muutoksia tehdä.

Hallitus on ymmärtänyt, ettei tilain lohkominen estä weron eikä ulostekojen suorittamista eikä löyhyyttä enennä, waan päin wastoin antaa työttömälle ja asettumattomalle wäestölle tilaiuutta asettua omalle maalle ja siten päästä, suoraan sanottu, toisen orjuudesta, mikä wapaus ja itsenäisyys woi-mallisesti kehoittaa ihmistä ahkeruuteen ja siitä seuraawaan rikkauteen, jolloin werot sekä muut maksut ovat helpot suorittaa. Tästä annettu ehdotus tekee myös mukawammat osuudet maan jaossa mahdollisiksi, mikä kullenki maawiljelijälle on niin tärkeä asia, että tuskin tärkeämpää on. Tämä kaikki sekä muu tekke ehdotusta tilain lohkomisesta tarpeelliseksi, ja kun tällainen maan lohkominen pie-niin osiin synnyttää elantokeinoja, jotka wälttämättömästi waatiwat nykyisen aitauswelwollisuuden lakkaamisesta, niinkuin Otawassa jo ennen on näytetty, niin on se toinenki ehdotus tiluksen rauhoittamisesta ihan wälttämättömästi saatawa laiksi sekä seurattawaksi asetukseksi. Mutta ehdotuksissa on, meidän luullen, wiisi pahaa paikkaa:

1:ksi, että jos maamittarin jaossa on tilalle sat-tunut sopimattomia osuuksia, niin niistä ei pääse waihhdolla eikä kaupalla, jos ei naapuri siihen hywäntahtoisesti suostu.

2:ksi, että neljän tynnyrin pienempää maa-alaa ei saa toiselta wuokrata eikä ostaa, jos waikka mi-ten haitallinen ja rasittawa tuo pikku-pala olisi ki farjan kaitsemisen sekä muunki suhteen.

3:ksi, että maamittari on haakittawa kartat ja pyyhit tekemään, jos pikku pienempi palan tahtoo toiselle antaa, waikka maamittarin palkka näissä asioissa woipi nousta satakertaa kalliimmaksi, kuin tuon pikku-palan koko hinta.

4:ksi, ettei ehdotuksessa sanaakaan ole wirketty,

miten niitä, useinki hywin pieniä ja keuhvoja niitty-palstoja farjalta säilytetään, joita maamittari nykyisen lain mukaan on lohaisut wieraalle useinki ihan keskellä toisen tilan laituinta.

5:ksi, ettei ruunun tilan isännän kansa, kuwer-nöörin kauttakaan, saa sopia mistään pienemmän-kään maapalan waihtamisesta tai wuokraamisesta, waikka ruunun tilat voivat, sen uuden tilusten rauhoittamis-ehdotuksen sekä paremman maawiljelyksen suhteen, olla yhtä sopimattomasti jaetut kuin perintötilatki. (Jatk.)

Keisariillisen Majesteetin Armollinen Esitys Suomenmaan Säädyille, koskewa tilain lohkomisesta ja maan erotusta frälsi- ja perintötaloisja sekä woureahtoja jostakin senlaisten tilain osasta. N:o 6.

(Jatko n:o 42.)

§ 8. Jos maanomistaja tahtoo tilastansa ylen- antaa maata toisen omaksi sitomusta wastaan että wiissi woura wuositain päättilaan maksetaan, ol- loon semmoinen erotus luwallinen, jos päättilan asettumus ja itsekaannatus ei sen kautta joudu waa- ralliseksi. Erotettu osa pitää yhdesä kappaleessa jältämän wähintäinkin neljä tynnyrin alaa; mutta kaupugin lähisyydessä ja saaristossa, taikka mil- loin erotus tapahtuu wesi-laitoksen, pruuin, tehtaan taikka muun keinollis-wehkeen rakentamiseksi, ei ole kielletty wähempiä osia erottamasta. Jos järwi tahti wesiistö sattuu erotettuun maahan, ei ole jäl- kimäisen omistajalla ilman erinäistä wälipuhetta mitään oikeutta weteen.

§ 9. Milloin maata erotetaan wuotista wou- raa wastaan päättilalle, pitää maamittarin lausu- man jälille jääwän päättilan asettumuksesta ja josto tingitty woura täydellisesti wastaa mitä koko ti- lan maksettawista, werraten tilusten lawenteen ja laatuun, tulee erotetulle osalle. Maanomistaja an- takaan maan erotuksesta tehdyn kirjjan hyinä kar- tan ja maamittarin lauseen Kihlakunnan oikeuteen ja todistatsoon samalla että hänellä on oikeus maata menetellä; jonka tehtyä kysymys päättilan asettu- muksesta ja erotuksen luwallisuudesta ratkaistaan, miten yllä 3 §:ssä sanottu on. Jos erotus sallit- taan, tulee Guvernöörin tutkia sen suostutun wou- ran ja wahwistaa sekä antaa siitä merkityksen maa- kirjaan tehdä.

§ 10. Laillisesti erotetun maan omistajan pi- tää Kihlakunnan oikeudessa ylenantamiseen ilmoit- taman ja edeltäjänsä saannin oikiaasti todistaman. Jos se saanti hywäksi katsotaan, pitää kirjat tule- waksi selwitykseksi laissa huudattamisprotokollaan otettaman. Sitten olkoon omistaja oikeutettu an- tamaan sanotun maan welaasta waan ei eläkkeestä inteknata. Sen ylenantamista älköön perikanta- lunastuksessa moittitako; mutta jos maa ilman ulos- mittauspalkkoa myyhdään, olkoon päättilan omistajan wallassa, sen takasin lunastaa kolmen kuukauden kullessa todistettawasti tiedon kaupasta saatunsa.

§ 11. Päätilan pitäjä saakoon, niinkuin kuin hän siitä oikein werot ja maksettawat suorittaa, itse nostaa sen wouran, joka erotetusta maasta vuosittain maksettava on; ja nauttikoon hän sitte oikeutta ja etua, niinkuin 17 Luuvussa Maakaarsissa sanotaan. Jos päätilan pitäjä puuttuu maksettawainensa suorittamisessa, nostakoon yleinen ylöskantomies sen wouran, mitä erotetusta osasta maksettavaksi on, wajauden täyttämiseksi taikka pankoon takawariffoon.

§ 12 Perimyksessä, milloin ustiampi on saanut osaa tilassa, jota ei käy halkoa, tehtävöön perintöjako lohkamalla taikka maata erottamalla yllä seikowain perustusten mukaan, jos waan perilliset siitä sopiivat.

§ 13. Jos maanomistaja tahtoo toisen pitoon elinkandeksi taikka wisseiksi vuosiksi antaa jonkun osan tilastansa, olkoon se sallittu, milloin wiski ja totinen woura wuodelta tingitty on. Toki pitää wälipuhe siitä kirjallisesti tehtämän ja olla se woi-
massa kolmatta miestä vastaan, inteknattaman, sekä muutoin waari otettaman mitä asetus kesäkuun 13 p:wä 1800 maanpestitä ja wourasta maalla säätää.

Keisariillisen Majesteetin Armollinen Esitys Suomenmaan Säädyille, koskewa muntoista nyt woimassa olewissa lakisäännöissä tilus- ten rauhoittamisesta. N:o 39.

1:ksi. Että kulin, jolla on taikka joka pitää eläimiä, welwoitettaisiin niitä aitaufkella, kaitsemisella taikka muulla hoidolla niin warjelemaan, ettei ne tule toisten tiluksille.

2:ksi. Että se, joka ehdollansa ja luwattomasti antaa eläimensä käydä laitumella toisen tiluksilla, pantaisiin welkopääksi palkittamaan kaiken siitä tulleen wahingon ja wetämään sakkoa telonsa laadun mukaan wiidestäkymmeneestä markaasta sataan wiiteenkymmeneen asti, sekä että se, joka laimin lyöden eläintensä hoidon on ollut syyllinen senlaiseen wahinkoon, welwoitettaisiin palkinnon antamiseen ja sakkoon wiidestä markaasta wiiteenkymmeneen asti.

3:ksi. Että se aitauswelwollisuus ja se aitaus-oikeus, jonka nyt woimassa olewa laki säätää, peräti kumottaisiin.

4:ksi. Että se naapuri, joka tahtoo aittaa tehdä rajalle toisen naapurin maan ääressä, saisi kutsua jälkimäisen osaa ottamaan aitaamisen rajitukseksa, ja jos tämä wetäyhi semmoisesta osallisuudesta, mutta sitte kuitenkin hyödyksensä käyttäisi sitä aitausta, jonka edellinen yksin on tehnyt, saisi hänen, joka ei aitaufkessa ollut osallinen, welwoittaa lunastamaan niin suuren osan siitä joka wastaa hänen etuansa, sekä siitä maksamaan osan täydellisen arwon ja puolen sen yli.

5:ksi. Että kaikki aitauswelwollisuus, joka on toimeen tullut nykyään woimassa olewain lakisääntöjen kannalta taikka suostumuksia naapurusten kesken taikka semmoisesta syyistä, kuin edellisessä momentissa mainitaan, ei saataisi keneltään aitauswelwolliselta yksipuolisesti kumota, ennenkuin welwollisuus on todistettawasti ylöskanottu ja sitte alati täytetty aina kesäkuun loppuun asti seuraavana wuonna.

6:ksi. Että tilalliset kunnissa saisiwat tehdä liit-
toja tilusten rauhoittamisesta ja aitaufkesta sekä siihen taroitukseen määrätä tarpeellisia järjestyssääntöjä, jos waan eiwät sillä loukkausta yksijäsenisten jäsenten oikeuksissa, jotka laissa ja waltisewissa asetuksissa ovat säädetyt.

Osotteeksi kuinka nämät yleiset perustukset taide-
taisiin asetuksessa tilusrauhoituksesta toimeen pan-

na ja perille saattaa, liitetään tähän semmoisessa taroituksessa tehty ehdotus.

(Jatk.)

Kolme kokiata.

I.

— Kufapa nyt meille wieraaksi, koska kissa-
murri itseänsä pesee niin ahkerasti", lausui Ant-
tilan muori kahwia keittäessään.

"Kenties koki kaunis, rikas ja nuori", nauroi Katri, Anttilan talon ainoa perillinen, ja kehräsi ahkerasti. Katri oli seitsentoista wuotinen, siinäilmänen, kaunis neito. Iloisena oli hän aina, nauroi wähän wälistä ja lauloi niin että kaikui hänen kämellesään metsissä.

"Kaikki vielä! Kuka täällä sitte naitawa olisi?"
mietti muori.

"Wielä kysyttel! Enkö minä," wastasi Katri nauraen.

"Sinä! Silloin kaikki hassut woisiwat toiwoa itselleen miestä," lausui muori, mutta waiheni ja kuunteli, sillä joku kähistelä, kaaputti porstuwassa. Dwi awantui ja sisään astui pitäjän luffari ja hänen jäljissään pitäjän suutari, molemmat uussissa waatteissa ja suorat kuin aidan-seipäät. Muori hämmästyti ja hämmästyksessään pudotti hän kypin, jossa kahwia oli, uunin poroon. Katri jätti työnsä, nousi seisalleen ja hänkin alussa hämmästyti, mutta rupehi itsekseen sydämmellisesti nauramaan kun luffari ja suutari kumarjivat ja muori niahi, sillä se niaaminen ei tahtonut loppua.

"Olkaa niin hywät, olkaa niin hywät ja käykää istumaan! Antakaa anteeksi, että olen nyt sen näköinen, olkaa — —" saneli muori, niahi, pyhki eiliinallaan erästä penkkiä ja viimein sai hän wieraat istumaan. Nyt aljettiin puhetta ilmaista ensiin, niinkuin tavallisesti, wuosi-kaususta sitte j. n. e. Katri oli hiipinyt ulos, sillä hän ei woinut pidättää huuliansa naurusta. Hän meni sillä aikaa kylään ja ajatteli itsekseen mitäpä luffarin ja suutarin juhlallinen käyntö tarkoittanee.

Muori teitti kahwinsa, juoksi aittaan ja pukeutui parempiin waatteisiin. Hänen tultuansa takaisin, nousiwat luffari ja suutari ylös. Luffari rupehi pitkään puheesen, johon suutari wähän wälistä myöntyi kumartamisella, mutta josta emme tahdo laweammin kertoa, sillä puhe oli pitkä kun wirsta. Pää-aine oli: suutari pyysi luffarin kautta Katria waimokseen. Muori kiitti kunniaa, niahi ja lupasi puolestaan, sitte juoksi hän ulos Katria etsimään. Mutta Katri oli häwinnyt, turhaan huusi muori. Wiimein palasi hän taas tupaan, sanoi Kattrin kenties kohta tulewan ja tarjoi wieraille kahwia sanellen: "Sepäs kunnia Kattrille! Ei hän ansaitsi tulla teidän, kunnioitetun mestarin, waimoksi. Hän on liian hätikkö. Mutta kyllä hän naituna paremmaksi tulee."

"He, he, he!" wastasi suutari iloisena ja onnellisena kun wassika niityllä: "— Kyllä hän, he, he! on hywä, he, he!" Kahwia juotuaansa, wielä lausui renskaakin, ja muorilta myötäisen wastaufsen wielä kerran saatuaansa läksiwät luffari ja suutari kumartellen ja kaappaellen tiehensä ja muori seurasi heitä porstuwaaan niaaskellen ja wielä owesfakin hän niahi, waikka luffari ja suutari jo olivat häwinneet.

"Sepäs onni Kattrille!" sanoi muori lyöden nyrkkiä kätensä; "kyllä Anttilan Liisan sappi rupee tiehumaan kun saa tietää. Mutta missä tyttö-hassu nyt lienee? Aha, siinäpä hän tulee." Dwi awantui. Katri juoksi nauraen sisään.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Selsingistä: Waltiopäivän tapauksia:

Mateliston täylikokouksessa 1 p. Lokak. esitteli herra Silfweröwan H. M:insä suostuntaweroehdotuksen johdosta, kuinka tärkeä olisi, että säädytfin puolestaan saisi lausua tullilakiin kuuluvissa asioissa, ja waati että tästä asiasta pitäisi tehtävän anomus hallituksen tykö. Tämä Silfweröwan'in esitys päätettiin jättää toiseksi kertaan keskusteltavaksi. — Täylikokouksessa 5 p. Lokak. luettiin muitten H. M:insä esitysten seassa myös se, joka koskee wiinan polttamista ja myymistä Suomessa. Herra Björkenheim, R., esitteli kuinka maawiljelijä wiinapolton poistamisen kautta tulisi tappioon, ja ehkä hän ei tahtonut puolustaa sen asian nykyistä laitaa, ehdotteli hän kuitenkin, että maawiljelijä saisi jonkun muun edun, jonka kautta mainittu tappio tulisi tasoitettui. Semmoinen etu olisi maaweron poistaminen, joka estää maawiljelyksen edistymistä ja waurastumista. Tämä kysymys jätettiin wiikon perästä keskusteltavaksi. — Samana päivänä otettiin taas hra Silfweröwan'in esitys keskusteltavaksi, waan ei ennätetty enään saada loppuun, sillä muut asiat olivat aikaa kuluttaneet, ja sentähden jätettiin sekin asia tulevaksi kerraksi. — Täylikokouksessa 7 p. Lokak. otettiin se kolmas kerta esiin, mutta Maamarsalkki ilmoitti ei saattawansa vastaanottaa sitä kirjotettua anomusta, sentähden muka että se perustuslakia selittäen ei ollut sen muotoinen, kuin anomuksen pitäisi oleman.

Vapissäädyssä on walituspyyntöjä esitetty useammilta jäseniltä. Näistä mainitsimme waan professori Schauman'in esitetty anomus perustuslakien muuttamisesta siinä kohden, että waltiopäiviä pidettäisiin joka kolmas vuosi. Tästä syntyi wilkas keskustelu, sillä muutamat katsoivat semmoisen anomuksen osoittawan epäluuloa hallituksen lupauksia vastaan. Sitä vastaan osoittivat taas muut, ettei siinä voisi minäänlaisista epäluuloa löytää, ja suurella äänenenemmyydellä hyväksyttiin professori Schauman'in walituspyyntö, joka säädyitä päätettiin jättää walituswalioikunnan tutkitavaksi. (Päiwät.)

— **Dulun** pitäjän sydänmaalla, noin 7 peninkulmaa kaupungista, lähti 11 wuotias orpotyttönen nimeltä Wilhelmina Willi kesäkuun 9 p. syöskunta paimeneen Djalan torpasta, jossa eräs pitäjään ulkometsän wahti asuu. Tällä matkalla hän ehyi metsässä lehmäin kanssa ja yötyi siine. Nökö karkasivat lehmät pois tytön tykö, ja tulivat ilman paimenetta kotiin. Näin oli tyttönen nyt yksin sydänmaassa aiwan ewäältä, eikä tietänyt mihinkä mennä, mistä ruokaa saada. Hakiesseen kotiansa joutui hän waan edemmäksi metsään, mutta löysi viimein tuorstai-iltana hewoisjoukon, jossa oli noin kymmenkunta hewoista. Wäpysissä koki hän niiden sefkään päästä. Oliki niistä yksi tammahewoinen, jolla oli wara, tällä kertaan niin kettu, waikka se muutoin ei hewillä juwaitse ketään lähellään, että otti tytön sefkäänsä. Sitten wietti hän päiwät enimmiten tamma sefkässä, yöt lewättiin yhdesä waran kanssa tamma wieresä. Muutamaksi yöksi sattui hewoisjoukko erään niittikodan tienoille. Siihen toimitti tyttönen itselleen wuoteen lähellä olewasta heinäsuowasta; waan kun hän heräsi aamulla olivat hewoset kadoksissa. Hämmästyksensä siitä oli arwattawasti hywin suuri, mutta onneeseen hewoiset palasivat takasi kodalle. Rundetta päiwää näin elettyään hewoisten kanssa, ja sillä aikaa ei syöttyään muuta kuin juolukoita, tapasivat hänen hewoismiehet ja ottivat hänen ko-

tiinsa kesäkuun 16 p. samaa kunta. Kotiin tullessaan olivat kätensä ja jalkansa ajetuksissa ja haawoilla, jotka kuitenkin pian paraniwat.

(D. W. S.)

Sitä tätä.

(Lähetetty.)

„Mikainen kaswatus on paljon tärkeämpi, kun me koskaan woimme arwata. Wiisit turhausot waan estäwät meitä ustiasti ajattelemasta tämän oikeutta; muuten pitäisi jokaisen uskontoa ja isänmaata rakastawaisen tehdä eri huoleksensa, ylen-tää waimot yleisesti korkeampaan tuntoon siitä mitä kutsutaan äidin kutsunukseksi, sillä siinä riippuu ei waan yksityisen onni ja onnettomuus, waan myöskin koko kansan luonto ja ihmiskunnan tila. — Me näemme, kuinka turhaan se abseroitseminen on, joka kokee paljaan opetuksen kautta hillitä himot, joita lapsuudessa jo olisi pitänyt joitella, sekä wahwistaa ne hengelliset woimat, joita jo nuoruudessa olisi pitänyt harjoittaa. Se ajatus kyllä ei näytä liialliselle että, huolimatta kaikista tieteen ilmauksista ja kaikista tutkinnoista, se koko ihmiskuntaa edistytävä täydellisyys todella jo olisi paremmalla kannalla, jos äidit ja heidän sialliset yleisesti olisivat enemmän waurastuneet korkealle kutsunukseksensa.“ Näin sanoo Elisabeth Hamilton.

— „Totinen jumalanpelko ja totinen onnellisuus on Jumalan rakkaudessa — siinä walistuneessa rakkaudessa, jossa into on hengen kanssa yhteydessä. Rakkaus on hyvien töiden lähde, joille siweys antaa todellisen loistonja,“ sanoo Leibniz.

— Pahat esimerkit owat yö-tyhmien kaltaiset, joiden alla nousewa touko-wilja kuolee; hyvät esimerkit owat niinkuin lauhkea sade, josta maat wahwasti kukoistuwat.

— Paha opitaan helposti, hyvä — waikeasti.

Kuulutuksia.

Medelst offentlig auktion, som den 17 nästinstundande November anställes å Hirvois hemman i Impilaks socken, komma från Kronoskogarne inom Impilaks och Suistamo socknar att till den mestbjudande försäljas fjortontusen sexhundra till afverkning uti stemplade furustammar, emot följande vilkor:

1:o att de utstemplade träden säväl till stam, som topp och qvistar tillfalla köparen samt att vid trädens nedfällande högre stubb än 1½ fot ej får lemnas, äfvensom att, innan virket afföres, stammarne och topparne skola afqvitas och de gröfre qvistarne, till undvikande af eld-farligt bråte, samlas och hopläggas; ankommande det likwäl å köparen att den afqvistade toppen afföra eller icke;

2:o att stammarne hvilka vid nedra skäret böra hafva en diameter af minst 10½ decimaltum samt vid 11½ fots höjd, derifrån räknad, en diameter af minst tio decimaltum, utbjudas, säljas och levereras under benämning sågstock, och är det för sådant virke de vid auktionen gjorda anbudet gälla; men skulld till följe af kärnröta eller bristande längd eller tjocklek någon stam icke lemna ett sågblock af förenämnde dimensioner, står det köparen öppet att, derest han det önskar, sådan stock emot halwa auktionspriset emottaga;

3:o att kubikinnehållet af de försälda stammarne bestämmes sålunda att stammens längd beräknas från nedra skäret till den punkt å toppändan, der diametern uppgår till minst 8 decimaltum, hvarest efter innehållet i kubikfot kalkyleras såsom för en cylinder af stockens längd emellan nyssnämnde ändpunkter samt af en diameter lika med stockens diameter, tagen på midten deraf; börande i och för verkställigheten af denna kubering köparene, sedan fällning af virket i någon trakt skett, derom tillkännagifwa vederbörande forstmästare, hvilken det åligger att senast fjorton dagar efter sådan anmälan hafwa kuberingen verkställd, på det virket derefter må kunna obehindradt afföras;

4:o att anbudet göras per kubikfot af den på nästnämnde sätt beräknade virkes massan;

5:o att köparen skall vara förbunden att senast inom den 1 Augusti 1865 hafva det inropade virket affördt och liqvideradt samt att köpeskillingen för det virke, som tidigare afföres, bör inom den 1 Augusti efter uttagningen erläggas;

6:o att köparen ansvarar för den skada, som genom bristande tillsyn öfver hans arbetsfolk tilläfsventyrs åstadkommes i skogen; samt

7:o att köpare, som önskar tillgodonjuta anstånd med betalningen, bör på sätt uti 28 § i Nådiga instruktionen rörande förvaltningen af Kronoskogarne, af den 13 Maj 1859 omförmäles för köpeskillingsens erläggande hit inlemna borgen eller annan godkänd säkerhet, samt intyg öfver på grund deraf erhållet anstånd vid auktionen förelä.

Hvilket samt att vid ofvannämnde auktion på enahanda sätt jemväl försäljas femtusen kubikfamnär blandved, som blifvit huggne inom Uomais revier uti förenämnde socknar hugade spekulanter härigenom tillkännagifves, med antydan att vederbörande forsmästare meddela närmare upplysningar åt den som önskar att före auktionen å ort och ställe taga kännedom om verkets beskaffenhet och öfrige till saken hörande omständigheter. Wiborgs Landskontor, den 5 Oktober 1863.

På Guvernörs-embetets vägnar:

E. L. Erikson.

E. Gråstén.

Sulfißella huutofaupalla, joka tapahtuu 17 p. ensi Marraskuuta Siirvoisen tilalla Impilahden pitäjässä, tulee ruunun metsistä Impilahden ja Siistamon pitäjissä enimmäen maffawalle myhtäwäffi 14.600 poisotettawäffi merkittyä houkapausta, seuraawaisilla ehdoilla:

1) Ulosmerkityt puut latwonensa ja offinensa saapi ostaja kättää hywäffensä; puuta maahanfaataisja eli hakateissa ei saa kantoja jättää forfiampia kuin 1½ jalkaa: ennen kun puut pois wetetään, owat rangat ja latwat karffittawat ja suuremmat offat, tulenwaaran poisotamiseffi, läjin eli kofoin pantawat: karffitut latwukset saapi ostaja wiedä pois eli jättää paikalle, tahdonsa mukaan.

2) Puut, jotka eiwät saa olla hienommat kun 10½ tuumaa ala leiffauksessa ja siitä 11½ jalkaa latwaanpäin 10 kymmenys tuumaa, tarjotaan, myhdään ja ulosannetaan saja tukkien nimellä, jota puulaatua myös kaupahuudot tulewat tarfoittamaan. Waan jos joudammen lahous, eli pituuden taikka paksuuden wajous, waifuttais ettei josta lusia rangesta kofonasta saja tukkia saatais, niin on ostajalla walta emistaa senkaltaiset wajaat puut, puolesta huutehinnasta.

3) Whytyn puiden eli tukkien nelisfulma-iffältö tulee määrättäwäffi sillä tawalla, että rangon pituus luetaan alaleiffauksesta sinne asti latwaan, jossa paksuus on wahintään 8 kymmenys tuumaa, ja että iffältö sitten lasjetaan nelisfulma jalka luvussa tulin kofon pituudesta ja sen kessi paksuudesta. Kun tukit owat hakatut, on ostaja welwoellinen siitä ilmoittamaan asianomaiselle metsänhoitajalle, joka nellänteistä päiwän ajalla, ilmoituksen jälkeen, toimittakoon nelisfulma mittauksen, niin ettei puiden poisfulettaminen sen pitempään tule estettyffi.

4) Kauppa tarjouffet owat ilmoitettawat tarfoittaen puiden määrää, edellä sanotun nelisfulma jalka luvun jälkeen.

5) Ostaja on welwoitettu viimeistään 1 päiwään Elokuuta 1863 toimittamaan kaiffi osterut puut pois wiedyiffi ja maffetuiffi; hinta niistä puista jotka aifasemmin poiswetetään, on maffettawa ennen 1 p. Elokuuta ulosottamisen jälkeen.

6) Ostaja on welkapaä palkifsemaan kaifen sen wahingon, jonka hänen tyhwäfensä, waillinaisen peräänfatsemuksen tähden metsäosa matkaan saattawat.

7) Ostaja, joka rehweopi miuwyths aifaa kinnan matjuille, saattakoon hinnan edestä tänne tafauksen eli muun watuutuksen, niinkun 13 p. Toukokuusta 1859 annetun armellisen ohjesäännön 28 § oseeftaa, ja edesantakoon siitä todistuksen jo huutofauppaan kättesfänsä.

Samaassa tilaisuudessa myhdään myös yhtäläisellä tawalla 5000 nelisfulma sultä jefa-wuita, hakatut ruunun metsistä Uomaan riirisä edelläsanotuisja pitäjissä; joista osten halullisille tämän kautta tieto annetaan, ilmoitusjella että asianomaiset metsänhoitajat antawat selityffiä niille, jotka ennen huutoa teiwowat tarfempaa tietoa puiden laadusta ja muista asian haareteta. Wiipurin Maankontorisja 3 p. Lokaf. 1863.

Guvernörin-wiran puolesta:

G. E. Grifson.

G. Gråstén.

N:o 2537.

(3) 1

För att utse taxeringsmän till bestämmande af inqvarterings afgiften för nästkommande år, anmodas stadens inqvarterings afgift betalande innewånare att uppkomma å Rådhuset Onsdagen den 28 i denne månad kl. 11 f. m. Wiborgs Rådhus den 12 Oktober 1863.

På Magistratens vägnar:

Fr. Wilh. Poppius.

f.d.

J. G. Heinrichius.

Jemlikt Magistratens denne dag fattade beslut warda stadens uti kostnader för gatuekläreringen deltagande innewånare, härigenom kallade att Onsdagen den 21 i denna månad kl. XI f. m. uppkomma å Rådhuset, för att afgifwa yltrande i anledning af väckt fråga om gaslysningens utsträckande till följande gator och stadsdelar: 1:o till den emellan finska kyrkotorget och sydvestra

vallgatan ledande tvärgata, 2:o) till den del af sydvestra vallgatan som ligger emellan Kejsare tvärgatan och finska församlingens skolhus tomt, 3:o) till södra delen af Kejsare gatan, ifrån nya gymnasiihuset till Mekaniska verkstaden å tomt N:o 156, 4:o) till Salakkalahti stadsdel af f. d. fästningen, 5:o till Saunalahti stadsdel af Wiborgska förstaden samt 6:o) till nya sloboddsgatan uti S:t Petersburgska förstaden; Och erinras vederbörande att en eller annans utevaro icke kommer att hindra ärendets slutliga afgörande. Wiborgs Rådhus, den 14 Oktober 1863.

På Magistratens vägnar:

A. R. FREY.

J. G. Heinrichius.

Huutokauppoja.

Medelst offentlig auktion, som thorsdagen den 22 och fredagen den 23 innevarande Oktober kl. 4 e. m. anställes i Handlanden Kravantskijs gård inom Neitsyt-niemi, försäljes i mindre partier: mjöl, gryner, salt, kaffe, socker, the, viner, tobak, cigarrer, krydder, glas och porsliner samt balancer, vigter och diverse andra handelsvaror; hvarom köpare underrättas. Wiborgs stads Auktion-kammare, den 19 Oktober 1863.

W. Ålgrén.

Yksityisiä ilmoituksia.

Guttapercha-Galoscher

och regnrockar emottages till reparation; äfven finnas guttaperchasmörja, att användes till skoplag och ekipager, konserverar lädret och håller emot väta,

hos A. Laube,

boende i murar Silanders gård.

Tämän kautta ilmoitetaan että urmafari Carl Marquén on muuttanut juurelle kadulle tornifellon kartanoon ja luvataan että niin Seinään kuin Taatu kellost tulewat hywästi ja fiireesti ratennetuffi.

A. Lindström.

Paimelukseen halutaan.

Yksi piika joka Saksan kielesjä on taitawa. Halullinen weiri ilmoittaa itsensa fontiteri

(3) 2

Wilhilla.

Löydetty.

I trädgården till härvarande kommandantshus upphittades den 3 innevarande Oktober omkring klockan 5 på eftermiddagen en packe blågrå vadmal, innehållande vidpass 7 arschin, som egaren emot annonsafgiftens erläggande kan återfå i nyssnämnde gård.

Tämän kaupunin komendantti kartanon puutarhaosa löydettiin 3 p. tätä lokakuuta kello 5 paikoilla j. v. p. yffi pankko harmaaninertwää sarfaa, jonka emistaja julistusmaksun suoritetua edeltä mainituksa kartanoosa saa takaijin.

Wuokrataan.

Työ t:n med kok, uthyres af undertecknad på öfverenskommelse pris, i Saunalahti stadsdel N:o 13.

J. Strömberg.

Katui huonetta työfin kansa wuokrataan halullisille sopi-wasta hinnasta, Saunalahden kaupunin osalla N:o 13.

J. Strömberg.

Från den 1 November ett större gladt rum, inom varm tambur; närmare underrättelse lemnas å tryckeriet.

3 rum och kök jemte nödiga uthus uti gården N:o 139 i S:t Petersburgska stadsdelen hos

(3) 2

Fru Petroff.

Muötäwänä.

Åbo Finsk Ost

a. 13 kop. per &

i Nya Colonialhandeln midtemot klocktornet.

Surin Suomen Smustoa

13 kop. uuala.

Kauppapuodissa kellostornin wastapäätä.

Wiipurissa, M. A. Gilliafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissaettä muualla

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

T i l a t a a n:
Zilliafuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postifonttoreissa.

N:o 43.

Perjantaina 23 päivänä Lokakuuta.

1863.

Wiipurista.

Luento. Se Helsingin sanomalehdissä suurella kunnialla mainittu rohvesfori **Davis**, joka pääkaupungissamme on pitänyt oppi-luennoita, on tullut kaupunkiin ja aikoo täällä myös, niinkuin tämän lehden ilmoitusosasta on nähtävä, Maastuwan salissa pitää tulevana maanantaina oppi-luennon „Goethen Tähtiästä.” Kun meidän seuduilla juuri harvoin on tilaisuus saada kuulla tällaisia luennoita, niin on luultava, että jättyneenä oja meidän kansaa ei jätä rohvesforia kuulihoita, etenkin kun luento tulee pidettäväksi jaksaksi, jota kieltä enimmäkseen täällä taitavat.

— **Merikoulun opetusta** voipi saada sen halua tänä talvena Uuraassa ja ehkä jitten eteenpäinkin. Laiwakaptein Holmberg antaa tässä lehdessä tarkemman ilmoituksen tästä asiasta. Hänellä on jo muutamia oppilaita, mutta vielä muutama olisi saatava lisää, ennenkuin kannattaa koulua alkaa. Wirolahdella sekä Koivistolla on moni kaivannut tällaista koulua; nyt heillä on tilaisuus saada tätä haluttua opetusta. Me toivomme siis, että he mitä pikemmin ilmoittavat itsensä oppilaisiksi.

— **Vainowapausjuttu** Venäen meriväen upseerien ja tämän lehden vastaavan toimittajan välillä oli käynnäri-oikeudessa ensimmäisen kerran esillä 16 p. tätä kuuta. Asianajajana korkean runnun puolesta oli kaupunkin wiskaa ja laantajien puolesta tykkinäen ewesti herra Drn. Otawan toimittaja ilmoitti jutuksi joutuneen kirjoituksen olevan Uuraan kansakoulun opettajan herra G. W. Jagerlund'in kirjoittaman, jontähden tutkiminen lykättiin 27:teen p. tätä kuuta, johon päivään runnun asianajaja manuntaleon herra Jagerlundin ja Otawan toimittaja selwittäköön jilloin millä wäli-puheella hän on mainitun lehden vastaava toimittaja.

— **Kansakunnan lehti**, josta niin monta vuotta on ollut puhetta, on nyt ilmestynyt eloon. Sen ensimmäinen numero, näyttönumerona, seuraa lehteämme muutamille Otawan tilaajille, waan ei kaikille. Mitkä näyttönumeron saavat, näkewät siitä Kansakunnan Lehden tarkoituksen sekä hinnan. Me taas, joille ei näyttönumeroa piisaa, saawat tämän lehden takaisinwulla olewasta ilmoituksesta tietää mitä tarwitsewat. Lehti sanoo itsestänsä, että se, tämä „julkinainen waltiosali, nyt tottaka lie-nee niin tärkeästi tarpeelliseksi katsottawa, että kuinhan waan ei tämän ensimmäisen Kansakunnan Lehden rinnalle kymmenen uutta kohta sillansa kaswane.” Koska se siis niin tarpeellinen on, niin toivotamme meki sille kaikellaista menestystä julkisuuden kowasti koittawalla tantereella.

Tilusten rauhoittamisesta ja tilain lohkomisesta.

(Jatko n:o 42.)

Etä maamittari monissaki paikoin on tiloille jakanut hywinki sopimattomat osuudet, sen tunnustaa myös lohkomis-ehdotuksen § 7, mutta se sallii saattaa talojen tilukset mukawampaan yhteyteen ainoastaan siten, että molemmat tai kaikki talojen isännät siihen sowintoon suostuvat. Tällaiseen oli jo ennenki walta ja oli pa vielä enempäänki. Jos isännät suostuvat, niin ei nyt tarwita muuta kuin kuvernörin kautta hakea käsky maamittarille, joka muuttaa rajan niinkuin on kumminki puolin suostuttu. Mutta kun ne rajanaapurit owat harwassa, jotka ystäwälliseen sowintoon käywät, niin saapi nykyisen asetuksen mukaan se tyytymätön walittaa Hallitsijalle jo laillisen woimanki saaneen jaon sopimattomudesta; ja jos se todella sopimattomaksi nähdään, niin Hallitsija määrää rajan muutettawaksi, ja se muutetaan wasten toisen rajanaapurin tahtoa, — j. e. häntä voipi siihen pakottaa, waikka ainoastaan itse Hallitsijan kautta, niinkuin hän ompiki pakotettawa, jos hän kiufusta, tuhmundesta tai muusta teko-syyistä ei muutokseen sowi. Mutta mainitun ehdotuksen § 7:8, jos se sellaisena laiksi pääsee, ei anna Hallitsijansaan pakottaa uppinis-kaisista sowittamaan talojen tilukset mukawampaan yhteyteen, waikka olisi toiwottawa että jo kirkkunnan oikeus woisi hänet siihen welwoittaa, etenki nyt kun aitauswelwollisuudesta pyritään. Ehdotuksen 7:nnen §:n ensimmäisen lauseen perään olisi siis liitettävä seuraawat sanat: Jos toinen tahtoo, waan toinen ei, niin ratkaistoon Oikeus heidän välinsä.

Me talojen mailla usein löydettävät wieraat niittypalstat owat monestiki neljän tynnyrin alaa pienemmät ja useinki hywin pienet. Ollen joen reunoilla, owat ne tavallisesti pitkät mutta waan wiisi tai kuusi sylvä leweät, joten ne eiwät kannata aitaakaan ja owat siis monissaki paikoin metsämaiksi jo jätetyt. Mutta aitauswelwollisuudesta päästyä, alkaa luultawasti jokainen pitää näitä niityn arwossa, niinkuin ne owat kartassaki niityiksi merkittyt, ja juuri nämät niittypalstat tekewät karjan kaitsemiselle paljon pahaa, mutta näitä sekä muita yhtä haitallisia ja pieniä maa-osa ei ehdotuksen § 8:8 salli wuokrallensa antaa sitä wähemmin toiselle myydä. Sopiwaa olisi siis, jos mainitun 8:nnen §:n alus sanat muutettaisiin näin: Jos maanomistaja tahtoo tilastansa myymällä eroittaa pienempää maa-osa toisen omaksi, olkoon semmoisen erotus luwallinen j. n. e. Ja seuraawa lause: „Erotettu osa pitää jäsältämän wähintäinkin neljätynnyrin alaa” olisi täten §:stä jätettävä pois ja samoten myös 9:stä §:stä sanat:” wuotista wou-

raa vastaan päätilalle," joiden sijaan olisi pantawa sanat: kaupan kautta. Sitä vastaan olisivat §:ssä 13 alkusanat saatavat seuraaviksi: "Jos maanomistaja" vuotuista vuokraa vastaan päätilalle "tahtoo toisen pitoon — — — antaa jonkun osan tilastansa, olkoon se sallittu" j. n. e. Siihen olisi vielä lisättävä: Jos vuokraajan oma tila jollaki tavalla toiselle menee, saakoon myös uusi omistaja nauttia vuokratirjassa olevat edut. Mutta nyt hän ei sitä tahdo; jättäköön silloin vuokrattu maapala päätilalle tavalisin tavalla kuitin se siitä vuokrattiin. Jos riita syntyy, ratkaistaan tuomari asian. Ja tämän §:n perästä olisi § 11:8 sovelias seuraamaan.

Kun päätilan omistaja näin maksaa tilan werot ja muut maksut, niin maamittaria ei näihin vuokra-asioihin tarvita, jos asianomaiset eivät itse tahdo maamittaria. Omistajalle ihan hyödytön niitty woipi naapurille olla hyödyksi, jos hänellä ojan toisella puolella on samote pirtti ja tapea niittypala, jotka yhdistetyinä voivat kannattaa suojelusta ja niittyn nimeä. Hän woipi siis maksaa palasta pienen vuotuisen vuokran ja siten hyödyttää maapalan oikeaa omistajaa. Mutta jos maamittari on siihen hankittava, niin tällainen kahdenpuolinen hyöty ihan häviää, sillä ei vuokraamisesta silloin tule mitään ja molempien niin kutsutut niityt menewät mitättömiksi, jos ei uusi maamittari-asetus kiellä maamittaria vaatimasta palkkaa maapalojen omistajoilta. Jos maamittari asun 50 wirstaa kaufana, lukee hän 5 rpl. matkarahaa 4 rpl. 50 kop. vuokratyötä niittymatkoille; ruokaa 50 kop. saapi hän kättä walmistaessaan ja toista 9 rpl. 50 kop. kirkkuna-oikeudessa kättä walmistaessaan sekä saman werran vielä, kun hän sittemmin tulee vuokrattawalle maalle pyykit tekemään. Kaikki yhteensä tekee siis 30 rupl. hop. maamittarille ja kun asia, 9:nnen sekä 10:n §:n mukaan, vielä on kirkkunan sekä kuvernörin oikeudessa käytettävä, niin ei kukaan mieli tee pientä paloa sowingilla wilytykselle eikä karkien hoidolle mukawiksi. Onhan ennenkin maata vuokrattu maamittarin siihen sekaantumatta ja owathan werot tähänki asti tulleet suoritetuiksi sekä riidat difendessa ratkaistuiksi. Woihan ilman maamittaria wälipuhe olla kirjallisesti tehty, niinkuin § 13:8 esittää, ja intennattu, ja woihan tämä wälikirja todistaa, että asianomaiset itse owat, riitoja estääkseen, wierasmielien läsnä ollessa vuokratun maan pyyhittäneet ja rajoittaneet. — Toisen on asia, jos joku myyppi ja suorin kaupan kautta tilastansa eroittaa pienen maapalan, jolloin hänen weronsa on wähennettävä ja uusi wero sille erotetulle osalle pantawa. Silloin woipi olla tarwis maamittaria hakea ja käyttää asia niinkuin ehdotuksen § § 8, 9, 10 ja 12 määräävät.

Tilusten rauhoittamisesta tehty laki-ehdotus sekä sitä seuraawa asetus-ehdotus eivät kumpunkaan mitään wirta, kuka wieraan maan siinäse olewia niitty-palstoja on wellapää eläimillä suojelemaan. Kun niitty-palstan isäntä tuokin milloinkaan näissä karkaa syöttää, niin ehdotuksen 1:n § siis pakottaa sitä, kenen maan siinäse nämät palstat owat, näitä toisen eduksi, joko paimentamalla tai aittamisella, warjelemaan. Mutta tämä tulee hänelle kowin rasakaksi. Ensimmäinen tefo näiden suhteen olisi uusi maamittari-asetus, jossa maamittaria ihan kielletään lohkomaista tammöistä karkien kaitsemiselle kowin haitallista niitty-palstoja, jotka eiwät ensinkään sowingi yhteen nykyisen tilusten rauhoittamisesta tehdyn ehdotuksen kanssa. Sitten tosin näitä niitty-palstoja ei enää uusia jentyisi, mutta wanhaja on paljon ja miten on näiden kanssa tehtävä? Parasta olisi saada ne kaikki häviämään pois

joko waihtamalla tai ostamalla. Mutta jos niiden isäntä ei tahdo niistä luopua taikka ei kannaata niitä ostaa, niin pysyköön wanhaitauswellollisuus vielä woimassa niiden suhteen, koska ne owat syntyneetki sen asetuksen ja lain nojassa. Solla siis semmoista niittypalstoja on, hän pitääköön niiden ympärillä semmoinen aita, ettei toisen eläin pääse aidan yli eikä läpi; jos eläin wanhintoa tekee, olkoon se sen huwiksi, joka on saanut pysyä wanhassa, siinä hywässä entisessä. Waan jos ei näille niitty-paloille tahdota toista lakia ja toista muille niityille ja maaoille, niin owat ne niittypalstat, jos ei muuten, niin toki pakolla hävitettävät. Ehdotuksemme siinä tapauksessa olisi siis, että jos se, kenen karkien-hoidolle tällainen niitty silmin nähtävästi on haitallinen, tahtoo ostamalla, vuokralla tai waihtamalla päästä tästä rasittawasta niitystä, mutta niittyn isäntä siihen ei taikuu, niin on hän siihen pakotettawa; ja jos eiwät hinnasta, vuokraasta tai wäli-rahasta sowingi, niin ratkaistaan tuomari heidän wälinä.

Kun maamittari on ruunutilatki saman wanhain lain jälkeen jakanut, niin woipi niissäki löytäwä sopimattomia maaoja. Sentähden olisi, kuulaksemme, tilain lohkomis-esityksen § 1:n niin mukailtawa, että ruunutilanki isäntä saisi tilain lohkomisessa seurata samaa lakia ja samoja asetuksia kuin perintötilanki isäntä, mutta sillä erotuksella waan, että ruunun maapaloja waihtaessa, myydessä tai vuokrataessa pitäisi olla siihen kuwernööri-oikeudelta lupa, jolloin osto- ja waihto-raha mennä ruunun kassaan, mutta vuotuinen vuokratyö sille, kelle immisio on. Johan nytkin on ruunun maista lohaistu sellaisia torppia, jotka kyllä nimellisesti kuuluvat tilan alle, mutta eiwät tilaa hyödytä ensinkään. Torpan maat owat pyyhillä tilain maista erotetut ja torpan isäntä maksaa weronsa ruunulle suorastaan sekä suorittaa kaikki muutki maksunsa ja tekoja ensimmäiseen kateen, niinkuin tilanki isäntä. Ja koska tuo tähän asti on käynyt laatuun, niin woihan tuota pysyttää ja sowingilla vielä wapaammalle ja paremmalle kannalle.

M. G. G.

Kotiepoista.

(Jatko n:o 12.)

II.

"Ha, ha, ha!" nauroi Katri.

"Mitäs naurat? Minä siinä juoksentelet kun sinua tarvitaan. Voittos arwata miksi suutari luffarin kanssa oli täällä? Suutari tahtoo sinua waimofseen", janoi muori.

"Minua?" kysyi Katri kummaastuneena.

"Minä, sinua juuri. Ja tiedätkös — —"

"Ha, ha, ha! Te pidätte minua narrina. Ei se ole mahdollista. Ha, ha, ha! Minä hänen waimona? Onko hän hullu!" nauroi Katri.

"Hullu? Sinä wasta hullu, ell'et siihen suostui. Hän on rikkain pitäjässä, mestari ja herra, ja pääkirkki — — mutta kuka taas tulee," keskeytti muori puheensa, awasi oven ja katsoi ulos. Samassa astui kaks miestä sisään, pitäjän räätäri ja pitäjän siltawouti.

"Mikää pahasti panko, armollinen emäntä, jos me tulemme ja häiritsemme, mutta meillä olisi wäihänen apa" — — janeli räätäri astuessaan kumartaen sisään, ja hänen jäljissään siltawouti myös kumartaen katsellessaan suloihin silmiin Katriä, joka wetäytyi nurkkaan uuniin taakse.

"Olkaa niin hywät ja istukaat! Olkaa niin hywät, olkaa!" lehoitti muori niiasellen. Wieraat kumartelewat ja käwiwät istumaan. Katri sillä wälillä astui rappuihin myöten nurkasta uuniin ta-

Eaa yläisten owelle, awasi sen ja astui yläisiin, johon piilotteli itsensä, sillä hän tiesi siltawoudin tulleen häntä waimofsi pyytämään. Siltawouti oli jo kerran ennen ilmoittanut rakkautensa hänelle. Niinpä olikin. Siltawouti oli tullut, räätäri puhe-
hemiesnä, Katria waimofseen pyytämään. Räätäri piti vielä pitemmän ja kauniimman puheen kuin luffari ja muori tuskiissaan lupasi myös siltawoudille Kattrin. Sen kuuluaansa siltawouti oikein hyppähti ilosta, kiitti kiittämistään ja lensi nurkkaan Katria etsimään, mutta seisautui awossa suin kisan eteen, joka makasi rappuilla ja peljästyneenä ryöpsähti nyt ylös sylkien. Muori lensi taas ulos Katria huutamaan mutta Katria ei kuulunutkaan, turhaan oli muorin huuto. Suuttuneena tuli muori sisään, kiitti funniaasta ja tarjosi wieraille kahwia. Rohwit juotuaansa ja pitkiä puheita pidettyänsä läksivät wieraat viimein, siltawouti iloisena kun peura sammale-maalla.

Wieraiden mentyä tuli Katri näkyyiin.

„Missä olit?“ kysyi muori Kattrille.

„Ulalla,“ vastasi hän.

„Mitä sinulla oli siellä tekemistä? ja täällä oli nyt meidän funniaallinen herra siltawouti ja pyysi sinua waimofsi ja minä — sillä minä tiedän paremmin mitä onneesi tulee — minä lupaan“ — — löppötteli muori wihoissaan.

„Mutta te lupasitte minua kenties jo suutarilleki,“ keskeytti Katri wiattomana. Muori hämmästy.

„Om! Kyllä kai, — mutta — etkös ymmärrä —“

„Enhän minä, äiti, voi tulla kahden waimofsi,“ keskeytti taas Katri nauru-suin.

„Ole waiti! Mene katsomaan elukoita, että saan rauhassa ajatella,“ käski muori. Katri kiiruhti ulos.

Yöllä muori ei saanut unta silmiinsä, sillä funmalle näistä piti hänen antaman Katri, — se ajatus karkoitti unen.

III.

Sunnuntaina seuraavana oli tanssi Anttilassa. Muori oli tänä pänä päättänyt että Kattrin pitäisi walitseman jommankunman näistä sulhofseen. Waljon kyläläisiä ja pitäjäläisiä oli täällä, sekä miehiä että naisia, sekä wanhoja että nuoria. Heidän seassa luonnollisesti suutari ja siltawouti. Näitä molempia wälitti Katri niin paljon kun mahdollista ja kun jompikumpi näistä tuli pyytämään Katria tanssiin, oli Katri joko jo toisen kanssa mennyt taikka hiipinyt ulos pihalle jonkun toisen keralla. Kojat eivät onnistuneet saada tanssia Kattrin kanssa. Muori oli wihoissaan ja nuhteli Katria wä-
hän wäliä.

Tanssittiin polskaa. Katri seisoi uunin wieres-
sä katsellen. Yhtäkkiä näki hän sekä suutarin että siltawoudin kiiruhtawan luoksensa. Hän aikoi wä-
täytyä toisten tyttöjen taakse, mutta samassa tart-
tui joku häneen. Katri katsahti ylös, näki wieres-
sään kauniin, pulskan miehen jota waatteissa, ja Katri huudahti: „Antti! Mistäs sinä tulet?“

„Helsingistä,“ vastasi mies, otti Katria kainalon ympäriltä kiinni ja lensi hänen kanssa tanssiin. Suutari ja siltawouti seisautuivat, katseliwat Anttia ja Katria awossa suin, suutari sai semmoisen tälläyksen että hän siltawoutineen lensi pitkälle laattialle. Pienen nauru ja hahatus syntyi, tanssi loppui ja kaikki kokoontuivat suutarin ja siltawoudin ympärille. Muori tuli ulkoa ja lähestyi kii-
reesti katsomaan mikä oli. Hän hämmästy kun näki Antin. Katri huusi iloisena muorille: „Antti on tullut. Kaska! Etkö hän ole kaunis ja pulskas!“

„On, on. Mutta mistä tulet? Mitä nyt olet?“ kysyi muori.

„Helsingistä tulen, jossa olen ollut fyminenettä vuotta kaarti-mässä. Nyt olen ottanut eron wäl-

wääpelinä ja tullut tänne teitä katsomaan,“ vastasi Antti puristaen salassa Kattrin kättä. Katri punastui. Muori otti Antin kädestä, wei hänet pieneen kammariin, johon Katri seurasi heitä. Muori tarjosi Antille jos jotaki, kahwia, ruokaa, wii-
niä, mitä waan voi ja kyseli kaitenlaista. Muori unhotti molemmat kofat, jotka sillä wälillä olivat päässeet jaloilleen ja nyt olivat pihalla kowassa riidassa toistensa kanssa. Muu wäki seisoi hei-
dän ympärillä, kuunteli heidän riitaa ja nautoi.

Tanssittiin aamuun asti. Silloin rupe-
raat lähtemään jokainen kotiinsa. Wiimeisenä me-
ni Antti ja talon portille seurasi häntä Katri. Tääl-
lä seisoiwat molemmat vielä wä-
hän aikaa.

„Katri! Sinä olet tullut suureksi, kauniiksi; sinä olit lapsi kun sinua wiimeksi näin. Katri! Etkö tahdo tulla minulle?“ kysyi Antti.

„Tahdon!“ vastasi Katri punaisena kuin ruusu ja lankei Antin syliin. Molemmat olivat kauan toistensa sylissä ääneti. Antti nosti Kattrin pä-
tä, katsoi hänen sinisiin silmiin ja suuteli häntä. Katri pani kätet Antin kaulalle, suuteli häntä mon-
ta kertaa, irroitti sitte itsensä ja kiiruhti sisään. Antti seisoi portissa katsellen pois juoksewaa Kat-
ria. Hän läksi sitte pois, iloisena ja onnellisena, ja polkurielle tultuaansa alkoi hän laulaa iloista laulua — sydämensä oli täynnä iloa, onnea ja rakkautta. (Jatk.)

Kotimaalta.

Helsingistä. Suomen fielen asia kuuluu wis-
sin sanojan mukaan Senaatissa nyt olewan sillä-
jalalla, että siellä kohta asetetaan Senaatin jäse-
nistä koonpantawa istuntofunta eli komitea tefe-
mään ehdotusta, kuin se Suomen fielen seikka nyt
parahiten on saatettava siihen funtoon, johon Kei-
sarin tahto sitä waatii. Se sen perästä kohta on
lähetettävä hallituksen wahvistettawaksi. Se tuuma,
josko sitä waltiopäiwäläisten kätelle lykättäisiin, se
ei ole kuulunut tulleen warteen otetuksi, waikka oli
sitä kysymys ollut.

— Keisarin täällä olon ajalta lienee se sanoma
lufioille mieluisin kuulla, että Keisari muutamille
oli sanonut haluwansa vielä tulla tekemään ym-
päri koko Suomenmaan samanlaisen matkustuksen,
kun Keisari Aleksander ensimmäinen tefi.

(Kansak. L.)

Kuulutusia.

Medelst offentlig auktion, som anställes inför Magistra-
ten å Rådhuset Onsdagen den 28 i denne måned kl. 11
f. m. uthjules till den mestbetalande 1:o restaurationen
i theater husets hwardera buffeter ifrån den 1 instondande
Januari till samma tid 1863, 2:o stadens mindre väg och
3:o försäljningen af sbitin och Saikor inom staden, de
hwardera sistnämnde på fyra års tid från den 1 näst-
kommande Jannari samt till den minstfordrande anskaf-
landet af 150 samnar torr björk kastved för Rådhuset och
skole lokalens behof nästkommande år; hwarom hugade
spekulanter underrättas. Wiborgs Rådhus, den 12 Ok-
ber 1863.

På Magistratens vägnar:
Fr. Wilh. Poppins.
f.d.

J. G. Heinrichus.

Stadens brandvarks afgift betalande innevånare an-
modas att uppkomma å Rådhuset Onsdagen den 28 i denne
månad kl. 11 f. m. för att för de trenne nästföljande
åren utse tvänne ledamöter uti stadens brandkommission
i stället för Handlanden Fredrik Richardt och hokbinda-
remästaren Johan Gabriel Sundström, hvilka vid inne-
varande års utgång komma att från Kommissionen afgå.
Wiborgs Rådhus, den 12 Oktober 1863.

På Magistratens vägnar:
Fr. Wilh. Poppins,
f.d.

J. G. Heinrichus.

Stadens innevånare, som erlägga inqvarterings afgift, anmodas att uppkomma å Rådhuset Onsdagen den 28 i denne månad kl. 11 f. m. för att utse ledamöter uti stadens inqvarterings komité för de tvänne nästföljande åren i stället för Herr Rådmannen Alexander Ivanoffsky, Handlanderne Leopold Krohn och Michael Alenoff samt Muraremästaren Johan Bäckman, hvilka vid innevarande års utgång från Komitén afgå. Wiborgs Rådhus, den 12 Oktober 1863.

På Magistratens vägnar:
Fr. Wilh. Poppius,
f.d.

J. G. Heinrichius.

Medelst offentlig auktion, som anställes inför inqvarterings Komitén å Rådhuset den 27 (13) i denne månad kl. 5 eft. midd. utbjudes till den minstfordrande leveransen under nästkommande år af så stort belopp talgljus, som erfordras för den härstädes förlagde militär, hvilken af Komitén förses med nämnde inqvarterings förmon; hvarom hugade spekulanter underrättas. Wiborg den 12 Oktober 1863.

På Inqvarterings Komiténs vägnar:
Fr. Wilh. Poppius,
f.d.

J. G. Heinrichius

Stadens borgerskap anmodas att uppkomma å Rådhuset Onsdagen den 28 i denne månad kl. 11 f. m. för att sig emellan utse vissa medlemmar till bestämmande af en hvar af borgerskapet tillhörande skattören för nästkommande år. Wiborgs Rådhus, den 12 Oktober 1863.

På Magistratens vägnar:
Fr. Wilh. Poppius,
f.d.

J. G. Heinrichius.

Tisdagen den 27 (13) i denne månad, klockan 3 eft. middagen, sammanträder Inqvarterings-Komitén å Rådhuset, hvarom vederhörande underrättas. Wiborg den 14 Oktober 1863.

På Inqvarterings-Komiténs vägnar:
Fr. Wilh. Poppius,
f.d.

J. G. Heinrichius.

Yksityisiä ilmoituksia.

Uusi kansallinen sanomalehti nimeltä Kansakunnan Lehti

ilmestyy nyt Helsingistä ja tulee rehellisellä suoruudella puhelemaan tärkeistä kansan yhteistä etua ja ylenemistä sekä valituista koulumiinistä asioista ja muista aikamme merkittävistä. Se tulee tästä päivästä lähtien joka toistaina utes melkein werran suurempana kuin Suometar ja on postin kautta tilattavana tämän wuoden ajalta kahteen markkaan, ja jos sitä jo nyt tulewakäsin wuodeksi yht'aikaa tilataan, niin jätten ei tarwitsa kalliimpaa hintaa maksaa, kuin 6 markkaa kaksikantaa, eikä kummassakaan tilassa mitään erinäistä postin tahi postimestarin maksua lisätä. Helsingissä tätä lehteä saapi tilata Seberholmin kirjakaupassa 33 tein kopeikkaan täältä wuodelta ja 3 tein markkaan täältä sekä tulewalta wuodelta yhteensä. Hyvästä ja selvästä kirjoitetuista asioista lähetyksistä maksetaan 30 kopeikkaa palstatla palkintoa.

D. G. D. Europaeus.

Ne, jotka tämän lehden omat näyttölehtenä saaneet, ne ol foot hywät ja antafoot sen fädestä fäteen muuallefin matfustaa.

Zwei Vorlesungen

mit

Deflamation

über

Goethe's Faust.

Herr William Dawis

Professor der modernen Sprachen und Literatur,
wird am Montage den 26 October 1863

Abends von 7½ bis 8½ Uhr,

im Saale des Societetshauses

seine erste Vorlesung mit Deflamation über Goethe's
Faust halten.

Herr Dawis, welcher mehrere Jahre an der Universität Heidelberg studirte, und von den besten Deflamatoren Deutschlands im Deflamiren Unterricht genommen hat, wird den bekannten Monolog und das Zwiegespräch zwischen "Wagner und

Faust" deklamiren und dann die philosophische Auffassung des Verfassers erklären.

W. Dawis Prof.

Billette à 75 Kop. sind in der Buchhandlung von Clouberg und beim Eingange zu haben.

Matfirjoittanut aikoo Nuraaşa 1 v:stä tulewata Marras-kuuta 15 p:ään Maaliskuuta w. 1864 antaa niille, jotka sitä haluawat, opetušta merifoulun alfeisa. Hintu tulee olemaan keso ajasta 10 rupl. hopy Eifempia tietoja tästä antaa herro opettaja G. W. Fagerlund. Nuraaşa 19 p. Lokak. 1863.
(2) 1 M. M. Holmberg.

Danssällskapet i Wiborg subscriberado Baler anställas under innevarande höst och instundande vinter, såvida ett tillräckligt antal deltagare sig anmäla, följande dagar:

År 1863.

1:sta November (20 Oct.)
13 de (3) November.
6:te December (24 Nov.)
26:to (14) December.

År 1864.

13:de (1) Januari.
24:de (12) "
7:de Februari (26 Jan.)
28:de (16) Mars.

De respective stadsboer, hvilka icke förut deltagit i ofvannämnde dansnöjen, men sådant nu önska göra, behagade anteckna sig å en i C. G. Cloubergs Bokhandel tillgänglig lista.

Afgiften är för familj 7 Rub. och för enskild person 3 Rub. sillver.

(3) 1

Directionen.

Hiermit habe ich die ergebenste Anzeige zu machen daß mein Geschäft gegenwärtig im Quartire des Herrn Willpert sich befindet; in der Hoffnung daß ich gütige Zutrauen der werthen Kundschaft fortwährend beibehalten würde Accurates wird mit beibehalten.

Carl Marquén.

M. Lindström.

Симъ имѣю честь объявить что моя Мастерская Часовыхъ дѣлъ нынѣ переведена, на большую улицу въ квартиру Г-на Вильперга, желаю доверіе и общаю акуратность и всемъ по этой части.

Карлъ Марькентъ.

А. Индстремъ.

Wuokralaan.

Från den 1 November ett större gladt rum, inom varm tambur; närmare underrättelse lemnas å tryckeriet.

Muotläwänä.

Från Hanhijoki gård säljes vid första vinterföret god torr, tre quarters lång björkved, lefvererad i Wiborg till 1 r. 60 kop. samt tallved till 1 r. 23 kop. per finsk famn. Skriftliga requisitioner inlemnas hos Pastor Segerswärd i Gamla Gymnasii huset och komma att fullgöras i den ordning som de inkommit.

Изъ мызы Ганхиюки продаются при первомъ зимнемъ пути хорошіе, сухіе, 10 вершковъ длины березовые дрова по 1 р. 60 к. и сосновые по 1 р. 23 коп. за финскую сажень, съ доставкою въ Г. Выборгъ. О количествѣ желаемыхъ дровъ просить объявить письменно въ домъ старой Гимназии у Пастора Сегерсверда. Заказы будутъ исполняться въ томъ порядкѣ какъ оны были подаваемы.

Vom Gute Hanhijoki wird bey der ersten Schlittenbahn gutes, trockenes, 18 Zoll langes Brennholz verkauft; in Wiburg geliefert kostet das Birkenholz per finn. Faden 1 r. 60 f und das Tannenholz 1 r. 23 f. Schriftliche Requisitionen sind bey Pastor Segerswärd im alten Gymnasii-Hause abzugeben und werden in derselben Ordnung erfüllt wie sie eingefandt worden sind.

(3) 1

En äldre, stor och varm skjubbskins pels för 33 Rub. s:r i Håradsh. Palmroths gård då jungfru Lena efterfrågas

Nyligen inkommet

af alla slags Fruntimmerskängor

hos I. Schavaronkoff
i Bandholtzska gården.

Wiipurissa, M. M. Jiliasuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 43.

Nousu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Kirkkoherra waalissa Gordowalassa, 18 p. t. k., sai koulun rehtori A. F. Åkerblom enimmäkseen huudot, ranskan kielen opettaja, w. t. kappalainen Wiipurissa A. Melander sai myös huutoja jotenki, ja Elimäen kappalainen R. E. Endell sai waan muutamia huudon.

— **Huokolahden** kappalainen, w. kirkkoherra J. E. Passenius halpautui, saarnatessaan sunnuntaina 11:nä p. t. k., ja kuoli sitte seuraavana tiistaina.

— **Mielitzin** saksalainen näytelmäseura on kaupunnissamme ja huvitti kaupunkilaisia ensimmäisen kerran jo perjantaina, 23 p. t. k. Silloin nähtiin seuran vanhoja jäseniä 5 herraa ja 3 naista ja uusia oli koko toiset puolet 4 herraa ja 4 naista. Sitä odotettua herra Schmidtä ei nähtykään. Tämä tänne tullut saksalainen joukko ei kuitenkaan tule seura-näytelmää häiritsemään, sillä Antonius Putronius on kumminki näytettävä ehkä jo noin viikkauuden perästä.

— **Ammuttu pahantekijä.** Viime lauuantaina, 24:nä p. t. k., kello 9 aamupuolella päivää ammuttiin täällä se sotamies, josta Otawan n:o 42 jo jutteli. Kun tämä onneton kärriksä istuen ja ratsastawien santarmien välissä Neitsyt-niemeltä wenäen hospitaalista wiettiin läpi kaupunnin, niin käänsi silmänsä pois jokainen hellä-tuntoinen ja olisi toivonut olla kaukana Wiipurista. Hän wiettiin entisen niinkutsutun Pietarin esikau-punnin ulkopuolella olevalle Tiikan nurmelle, jossa kaupunnin koko sotawäki seisoi kolmesiwuisessa wartia-piirissä. Meljannen awonaisena olewan siwun keskupaikoilla oli patjas ja heti patsaan takana walmis hauta. Onnetoman tultua Pietariin kulkewaa maantietä myöten ampuma-paikalle asti, alkoi musikki soittaa hautaus-marssia ja ammuttawia, woiwottaen tuskiinsa, nostettiin karrista ja kassi sotamiehestä taluttiwat häntä wartia piirin sisään. Tanne tultua taukosi soitto, ja kahleet päästettiin hänen jaloistaan. Tuomio luettiin ja joka kompanian päällikkö selitti sotawäelle asian. Pappi siunasi ammuttawan joka nyt puettiin walikoiseen pitkähibaiseen paitaan ja walikoinen waate sidottiin filmien eteen. Sydäntä särkewä piipatus-soitto alkoi ja molemmat saattajat taluttiwat ammuttawaa patsaan luo. Kädet pantiin ristiin ja paidan pitkillä hihhoilla hän sidottiin selin patsaasen kiini ja lakki pantiin hänen päähänsä. Soitto taukosi, mutta onnetonta woiwotusta ei enää kuulunut; 15 miestä astui kahdessa riwisessä keskelle wartia-piiriä. Alupstieri antoi hiljaisen komannon ja 15 kiweriä lauskesi yhtäikaa, mutta onneton notkisti waan wahan päätänsä ja polwiaan. Kiwerit ladattiin heti uudesta. Lääkäri meni patsaan luo tiedustelevaan, ja sieltä tultuaan sanoi hän ammuttawan vielä elävän. Komanto annettiin. Ampujista tarffasi nyt yski sotamies erittäin ja lauskesi; kuolewan pää keikahutti heti ylös ja waipui heti alas rintaa wästen.

Toinen ampujista tarffasi nyt, hantti yskinään, ja lauskesi; onneton teki kovan keikauksen koto ruumiil-laan ja waipui kassin ferroin, pää maahan kiini. Lääkäri todisti ruumiin kuolleeksi ja joukko arestanttia irroitti ruumiin patsaasta ja nostiwat sen patsaan takana olewaan hautaan ja täyttiwät haudau. — Wäkeä on laikenlaista. Moneen aikaan ei ole Suomessa tällöistä tapahtunut. Siis oli kansaa paljon katsomassa. Muutamat luuliwat onnetoman saawan armoa, niinkuin Adamson, vielä patsaan juurella, heillä oli siis luonto vielä iwailla; mutta kun näkivät kuoleman keikaukset ja hänen werisen paitansa, niin teki se heissäki wai-kutuksen. Toisellaiset oliwat ihmisten muodot sieltä tullessa kuin sinne mennessä. Jotka mestauista tah-towat Suomessa uudestaan käytettäväksi, niiden olisi pitänyt olla täällä tuntemassa ja näkemässä mitä tuntoja kuolema-rangastus wai-kuttaa.

Ehdotus asetukseen tilusten rauhoit-tamisesta wästen wahinkoa eläimiltä.

(Jatko n:o 42.)

§ 1. Kulin jolla on taikka joka pitää eläimiä, olkoon welwollinen niitä aitauksilla, paimentamisella taikka muulla hoidolla niin warjelemaan, ettei ne tule toisten tiluksille.

§ 2. Se, joka ehdollansa ja luvattomasti syöt-tää eläimiänsä toisen tiluksilla, olkoon welkapää wetämään sakkoa wiidestäkymmenestä markasta sa-taan wiiteenkymmeneen asti ja palkitsemaan laiken siitä tulleen wahingon. Jos joku on syhminen sen-laiseen wahinkoon laimin lyöden hoitaa eläimiänsä, olkoon myös welkapää palkitsemaan wahingon ja wetämään sakkoa wiidestä markasta wiiteenkymme-neen asti. Jos wahinko on tullut eläinten kautta, jotka ovat menneet toisen piiriin, ilman että eläi-men omistaja sitä on taitanut awiistaa taikka hy-wällä hoidolla estää, pelastettakoon hän sakoista ja palkitkoon ainoasti wahingon. Jos syhlyshyhtä on paimenessa taikka muussa, joka oli welwollinen eläintä hoitamaan, wetäköön tämä sakkoa huolet-tomuudestansa, niinkuin edellä sanottu on. Jos eläin on toiselle annettu wouraa vastaan taikka muutoin käytettäväksi, olkoon pitäjä welwollinen omistajan siassa eläintä hoitamaan ja siitä was-taamaan.

§ 3. Edellisessä §:ssä säätyjen perustusten mu-kaan pitää sen oleman forkiamman edeswastauksen alaisen, joka on ollut syhminen wahinkoon wilje-lyillä tiluksilla, jolla on ollut tunnetusti hillimät-tömiä eläimiä eikä niitä hoitanut tarpeellisen suu-remmalla huolella, joka sanan saatua ei ole koke-nut ennättää pelätyitä wahingoita hänen eläimil-tänsä, taikka joka muutoin wahingon sekä aikomuf-sen tahi huolettomuuden laadun mukaan haraitaan suuremman rangastuksen alaiseksi.

§ 4. Maapurukset, jotka ovat osalliset sarka-jaetuissa tiluksissa taikka jakamattomassa maassa, taikka jotka ovat suostuneet käyttämään isoja koi-sia tiluksia yhteiseksi laitumeksi, ovat welwolliset nou-

dattamaan niitä ehtoja maan syöttämiseksi, kuin lafi määrää taikka wälipuheella laillisesti tingityt omat. Mlköön osallinen muiden tahtoa vastaan wetäkö suurempaa etua laitumesta, kuin hänen maa-osaansa vastaan. Jos joku menec yli sen oikeuden kuin hänelle tulee, wetäköön sakkoa kolme markkaa eli enemmän aina wiiteenkolmatta markkaan saakka ja palkitkoon muille osallisille heidän osuutensa sat-
tuneessa wahingossa.

§ 5. Eläinten omistaja, jotka toisen maalla syömisellä, setkemisellä taikka muulla pahanteolla wahinkoa owat matkaan saattaneet, olkoon aina welkapää sen palkitsemaan täyteen arwoonsa, niin-
kuin 2 §:ssä sanotaan; jos joku muu on ollut syypää että eläin on päässyt wahinkoa tekemään, ha-
kefoon omistaja erittäin häneltä korwausta kulun-
siinsa.

§ 6. Joka wahinkoa on toisen eläimistä kärsi-
nyt, antakoon sen kohta katsesta ja arvata kah-
delta jääwittömältä ja ymmärtäwäiseltä mieheltä,
ja kutsukoon siihen eläimen omistajan, jos hän tun-
nettu ja lähellä asuwa on ja kutsumus ilman wai-
keutta ja wiivytystä hänelle saada taidetaan. Kus-
tannus semmoisesta katselmuksesta ja kutsumuksesta
on palkintoon welwollisen eläimen omistajan mak-
settawa.

§ 7. Jos joku tilusliltansa löytää toisen eläi-
men, joka sinne luvattomasti tullut on, ottakoon
sen sisään, ja antakoon siitä kohta tiedon eläimen
omistajalle ja hoitakoon sitä, niinkuin 3 §:ssä 10
Luv. Kauppa Raareissa pantista säättöy on. Jos
omistaja ei ole tunnettu ja jos mitään tietoa hä-
nestä ei ole saatavana liimmissä naapureissa,
antakoon se, joka eläimen sisään ottanut on, siitä
firkoissa seuraawana sunnuntaina kuuluttaa ja ol-
koon sitte oikeutettu käyttämään eläintä lain jäl-
keen niinkuin löytöä.

§ 8. Sisään otettua eläintä ei ole omistajalla
oikeutta takaisin saada, ennenkuin hän palkitsee sen
wahingon, jonka eläin on tehnyt, ja samalla suos-
tumuksen taikka hywäin miesten arwion jälkeen
korwaan sen kustannuksen, jonka wahingon arwaus
sekä eläimen hoito ja elatus on matkaan saatta-
nut, taikka tämän käyttämiseksi hywintunnetun mie-
hen taikka krunnun palvelian tykönä panee lailli-
sen wakuuden pantiissa taikka takauksessa.

§ 9. Jos omistaja ei lunasta ulos sisään otet-
tua eläintä neljäntoista päivän kuluessa siitä saa-
tuansa kehoituksen, olkoon sillä, joka eläimen sisään
otti, oikeus krunnun palvelian kautta antaa eläi-
men julkisessa huudossa myydä, ja saakoon huuto-
rahasta welkomisensa korwauksen.

§ 10. Jos siitä wäitetään, että se, joka toisen
eläimen on sisään ottanut, sitä ei ole tilusliltansa
löytänyt, ja jos hän ei woi todistajilla, muilla syillä
taikka walallansa toteuttaa että hän eläimen sieltä
on sisään ottanut, palkitkoon wahingon ja wetä-
köön sakkoa kahdestakymmeneestä markasta aina kah-
desaankymmeneen saakka. Jos se, joka toisen eläi-
men on sisään ottanut, laimin lyö siitä oikialla
ajalla kuuluttaa, taikka jos hän eläimen pidättää
laittomasti, olkoon sakko puolta wähempi. Se, jon-
ka eläin on, turwatkoon krunnun palveliaan sitä
takaisin saadaksensa.

§ 11. Jos rajanaapurit, helpottaaksensa eläin-
teusja kaitsemiä, tahtowat yhteisesti tehdä ja woi-
massa pitää aitausta tilustensa wälillä, yhdisty-
kööt siitä ja täyttäköön kufin mitä suostuttu on.

§ 12. Aitoja tehtäköön kahja lajia: 1:ksi taaja
aita joka kelpaa warjoksi sekä isompia että wähem-
piä eläimiä vastaan, nimittäin hewoisia, nautoja,
wafikoita, lampaita ja sikoja; ja 2:ksi harwa aita,
joka on turwaksi ainoasti isompia eläimiä vastaan
eli hewoisia ja nautoja. Kumpikin laji olkoon niin

kokoon pantu että sillä tarfoitettu aiwoitus woi-
tetaan.

Jos naapurukset siitä eiwät ole erittäin tehneet
suostumusta, noudattakoot mitä kullakin paikkafun-
nalla tawallista on ja molemmille tarpeelliseksi kat-
sotaan. (Jatk.)

Kolme kofiota.

(Jatko n:sta 43.)

IV.

Suutari kulki yffinänsä polku-tietä. Tie oli liian
ahdas, sillä ukko oli lohduuttaakseen itseänsä juonut
lasi enemmän kuin mitä tawallista oli. Häntä
nifutti. Hän nulfutti kumminki eteenpäin ja wä-
listä puristi hän nyrkkiänsä. Askelleita kuului hä-
nen takaa ja ääni ärjäsi:

„Sen hiiden lurjus! Jos häntä saan käsiini, niin
rutistan jauhoksi!“ Suutari seisahui. Siltawouti
tuli esiin.

„Siinähän sinä, polwihihnainen, olet? Hirwi-
ätkös minua katsoa? Häh?“ huusi siltawouti pu-
ristaessa nyrkkiään.

„Mitä? Mi—tä—tä minus—ta tah—dot?“ ly-
sui suutari.

„Tahdon musertaa sinut mullaksi, lurjus!“ mö-
lii siltawouti hyppien wihoissaan ja pistäen nyrk-
kiänsä suutarin nenän alle. — Toinen hoiperteli
takaisin ja huusi:

„Älä minua koske! Mi—mitä minulla si—si-
nusta?“

„Etkö ole kofioinut Katria? Häh? Etkö sur-
waisut minua laattialle? Häh?“ kiljasi siltawouti
lähestyen.

„Itsehän lan—lanfesiit,“ wastasi suutari.

„Wai vielä walehtelet. Sinä penikka, sinä lur-
jus, sinä puhfuri, sinä se!“ ärjyskeli siltawouti,
tarttui suutarin kaulaan, paiskasi hänet maahan ja
rupesti antamaan suutaria silmille ja korwille. Suu-
tari huusi, mölii kuin riwattu ja kofi wastustaa,
mutta siltawouti oli wahwempi, hän löi waan huu-
taessaan: „Huuda, jos tahdot! Mutta selkääsi saat.
Sinä se nahka-repale! Onko Katri sulle waimoksi?
Kylläpä minä sen näytän.“ Samassa tuli Antti
juosten paikalle. Hän eroitti kohta tappelijat ja
kysyi:

„Mintähden olette tukka-nuottasilla?“

„A—a—a, hän tah—tahtoo mi—minua mur-
ha—ha—ta,“ sanoi suutari ja wapii kun haawan
lehti.

„Hän tahtoo minulta wiedä morsiamen. Mutta
minä“ — — huusi siltawouti ja aikoi taas juosta
suutarin niskoille, mutta Antti pidätti häntä sa-
noen: „Siljaa! Taikka saat mun kansani tehdäk-
sesi. Mitä teillä toistenne kanssa on?“

„Tuo nahka-puhfuri tahtoo Katria waimoksi. On-
ko hän mies siihen? Minulle on muori hänet lu-
wannut,“ sanoi siltawouti.

„Mi—minulle on muo—muori lu—luwannut,“
wastasi suutari.

„Walehtelet, lurjus!“ huusi siltawouti.

„Wai niin. Ehkä muori on luwannut teille mo-
lemmille? Mutta Katri itse on luwannut itsensä —
minulle!“ sanoi Antti.

„Mitä?“ huusivat suutari ja siltawouti yht'aikaa.

„Niin totta. Huomena menen muorin luokse
Katria pyytämään ja olen warma saawani myö-
täisen wastauksen, sillä olen perinyt tädiltäni Kau-
folan ruetholli-tilan. Anttila ja Kaukola owat
naapuri-tiloja ja yhteen pantuna tulewat suurim-
maksi tilaksi pitäjässä. Muuten rakastan Katria
ja Katri minua ja teistä molemmista hän ei sa-
nonut ensinkään huoliwansa, waiikka olette riffaat
ja olette olewinanne kumpikin herra. Siis, hywät
pätävät, antakaa Katrin teistä olla rauhassa taikka

jaatte sotamiehen kanssa tefemistä. Ha, ha, ha!"
nauroi Antti ja läksi pois. Suutari ja siltawouti katseliwat toinen toistaan hämmästyneinä ja awos-
sa suin. Siltawouti ensin tointui.

"Wai Kaukola?" lausui siltawouti.

"Ja Anttila vielä!" lisäsi suutari.

"Viru wieföön!" kiroi siltawouti.

"Hiiden seikka!" wastasi suutari.

Molempien forwiin laikui laulu metsästä. Antti lauloi sulkiessaan kottiin, ja kauniisti soi laulunsa tyhnessä metsässä. Antti lauloi:

Kuul, kun kaunis laulu laikuu!

Kuul' kun Wäinön wuoriss' raikuu!

Suomen laulu on.

Kuul sen korkeen hongan sohuu!

Kuul' sen syvän wirran kokuu!

Suomen laulu on.

Missä talwi on nietoinen,

Siellä päiwyt myös kesäinen:

Suomen laulu on.

Kas! miss' taimaan sini-kaari,

Leimuu remon-tulen liekki:

Suomen laulu on.

Raakso laino ja suloinen!

Ruusu' kertoo siell' purolinen:

Suomen laulu on.

Ja ne wuoret metsäffähät

Tähti-dinä kajahtawat:

Suomen laulu on.

Raikkiall' meit' ääni kutsuu,

Raikkialla lause kuuluu:

Suomen laulu on.

Weli, jos sull' sydän sykkii,

Eiihen maahan ihaštut sä.

Pauluamme kuul'

V.

Ja Antti sai paikalla muorilta myötäisen wastauffen. Katri tanssi ja lauloi koko päiwät ja unissaankin kuului hänen huuliltaan hiljainen laulu rakkaudesta ja onnesta.

Kolmen wiikon mentyä oli häät. Onnellisempaa morsius-paria ei pitäjässä vielä nähty eikä kauniimpaa. Suutari ja siltawouti olivat myös häissä; nyt ne olivat jo hyvät ystäwät, joiwat ja tanssiwat toinen toisensa kanssa ja yhdessä he myös itkiwät, kun onni oli heitä vastaan, ett'eiwät saaneet Katriä.

"Mutta, ystäwä! Täällä on monta kaunieta tyttöä nyt. Emmekö koettaisi kotoida," janoi suutari nyyhkiessään.

"Koettakaamme, weli! Minä menen Paawolan Riisan luokse", wastasi siltawouti myöskin itkulla.

"Ja minä menen Toiwolan muorin luo", janoi suutari.

"Menkäämme!" keloitti siltawouti ja molemmat meniivät. Riisa oli wanha piika, noin kolmekymmennellä, mutta ei ollut pahan näköinen. Hän alussa vähän fursaili, mutta viimein hän suostui ja juoksi punaisena kuin frapu äidilleen ilmoittamaan. Siltawouti hänen jäljissään. He tulivat kihlatuiksi. Ja suutari, hänki sai nuorelta leskeltä myötäisen wastauffen, waikka leski mieluisemmin olisi tahtonut Anttilan renkiä, Jaakkoa mieheksen, waan koska Jaakko taas oli ottanut Anttilan piian Marin waimokseen, niin leski kostaakseen sitä suostui suutarin pyyntöön. Nyt olivat molemmat onnelliset ja molemmat tanssiwat morsiantensa kanssa niin että tomu oli korkealla. Ja molemmat joiwat päällisest' niin että, käsityskin käydessään kottiin häiden loputtua, tahtoivat syödä sumoon kaikki puut poltutien reunoilla. Suu-

tari kadotti vielä hattunsa matkalla. Mutta kolmen wiikon mentyä oli heilläkin häät ja ne pitivät he yhdessä.

Onnellisimmasti näistä kaifista eliwät kuitenni Antti ja Katri ja eläwät vieläkin. Muoriki elää vielä onnellisena lastensa ja lapsen lastensa luona.

R. W. W—n.

Kotimaalta.

Helsingistä. Kiitettävä lahjoitus: Mäntälän prowasti Abraham Churoos wainaja, joka kuoli Helsingissä syyskuun lopulla, on testamentin kautta lahjoittanut Mäntälän seurakunnalle, jossa hän puolen elämän-ikänsä oli ollut sananvalwelijana, 12,000 ruplan suuruisen summan kansakoulun asettamiseksi.

Testamentti. Wiime-wiikolla kuoli täällä Helsingissä entinen sahan-omistaja Långman. Wainaja, joka oli lapseton, on jättänyt jälkeensä aivan suuren omaisuuden, joka sanotaan nousewaksi määrin 1,300,000 markkaan. Tämän omaisuuden paitsi pienempiä lahjoituksia ja eläkerahoja erityisille kuuluu Långman testamentin kautta määränneen "Suomen ja Ruotsin kansoille", s. t. s. laifenmoisiin hyödyllisiin laitoksiin sekä Suomessa että Ruotsissa (S. U.)

Kuulutuksia.

Medelst offentlig auktion, som den 17 nästinstundande November anställes å Hirvois hemman i Impilaks socken, komma från Kronoskogarne inom Impilaks och Suistamo socknar att till den mestbjudande försäljas fjortontusen sexhundra till afverkning uti stemplade furustammar, emot följande vilkor:

1:o att de utstemplade träden såväl till stam, som topp och qvistar tillfalla köparen samt att vid trädens nedfällande högre stubb än 1½ fot ej får lemnas, äfvensom att, innan virket afföres, stammarne och topparne skola afqvitas och de gröfre qvistarne, till undvikande af eldfarligt bråte, samlas och hopläggas; ankommande det likväl å köparen att den afqvistade toppen afföra eller icke;

2:o att stammarne hvilka vid nedra skäret böra hafva en diameter af minst 10½ decimaltum samt vid 11½ fots höjd, derifrån räknad, en diameter af minst tio decimaltum, uthjudas, säljas och levereras under benämning sågstock, och är det för sådant virke de vid auktionen gjorda anbuden gälla; men skulle till följe af kärnröta eller bristande längd eller tjocklek någon stam icke lemnas ett sågblock af förenämnde dimensioner, står det köparen öppet att, derest han det önskar, sådan stock emot halfva auktionspriset emottaga;

3:o att kubikinnehållet af de försälda stammarne bestämmes sålunda att stammens längd beräknas från nedra skäret till den punkt å toppändan, der diametern uppgår till minst 8 decimaltum, hvarefter innehållet i kubikfot kalkyleras såsom för en cylinder af stockens längd emellan nyssnämnde ändpunkter samt af en diameter lika med stockens diameter, tagen på midten deraf; börande i och för verkställigheten af denna kubering köparene, sedan fällning af virket i någon trakt skett, derom tillkännagifva vederbörande forstmästare, hvilken det åligger att senast fjorton dagar efter sådan anmälan hafva kuberingen verkställd, på det virket derefter må kunna obehindradt afföras;

4:o att anbuden göras per kubikfot af den på nästnämnde sätt beräknade virkes massan;

5:o att köparen skall vara förbunden att senast inom den 1 Augusti 1865 hafva det inropade virket affördt och liqvideradt samt att köpeskillingen för det virke, som tidigare afföres, bör inom den 1 Augusti efter uttagningen erläggas;

6:o att köparen ansvarar för den skada, som genom bristande tillsyn öfver hans arbetsfolk tilläfsventyrs åstadkommes i skogen; samt

7:o att köpare, som önskar tillgodonjuta anstånd med betalningen, bör på sätt uti 28§ i Nådiga instruktionen rörande förvaltningen af Kronoskogarne, af den 13 Maj 1859 omförmäles för köpeskillingens erläggande hit inlemna borgen eller annan godkänd säkerhet, samt intyg öfver på grund deraf erhållet anstånd vid auktionen förete.

Hvilket samt att vid ofvannämnde auktion på enahanda sätt jemväl försäljas samtusen kubikfamnar blandved, som blifvit huggne inom Uomais revier uti förenämnde socknar hugade spekulanter härigenom tillkännagifves, med

antydän att vederbörande forstmästare meddela närmare upplysningar åt den som önskar att före auktionen å ort och ställe taga kännedom om virkets beskaffenhet och öfrige till saken hörande omständigheter. Wiborgs Landskontor, den 8 Oktober 1863.

På Guvernörs-embetets vägnar:

E. L. Erikson.

E. Gråstén.

Julkifella huutokaupalla, joka tapahtuu 17 p. ensi Marraskuuta Hirvoisen tilalla Impilahden pitäjässä, tulee ruunun metsistä Impilahden ja Suistamon pitäjissä enimmäen maksalle myytäväksi 14.600 poisotettavaksi merkittyä honkapuuta, seuraavilla ehdoilla:

1) Ulosmerkityt puut latwonensa ja offinensa saapi ostaja kättää hywänsä; puuta maahanfaataissa eli hakateissa ei saa kantoja jättää korfiampia kuin 1½ jalkaa: ennen kun puut pois vedetään, ovat rangat ja latvat karjittamat ja suuremmat osat, tulenvaaran poisamiseksi, läjin eli kokoin pantamat: karjittut latvukset saapi ostaja wiedä pois eli jättää paikalle, tahdonsa mukaan.

2) Puut, jotka eivät saa olla hienommat kuin 10½ tuumaa ala leikkaussessa ja siitä 11½ jalkaa latvaanpäin 10 hymmenys tuumaa, tarjotaan, myhdään ja ulosannetaan saba tuffien nimellä, jota puulaatua myös kauppuhudit tulewat tarfoittamaan. Waan jos sydammen lahous, eli pituuden taikka paksuuden wajous, waisuttais ett'ei josta kusta rangosta kokonaista saba tuffia saatais, niin on ostajalla walta omistaa senkaltaiset wajaat puut, puolesta huutohinnaasta.

3) Myhthyn puiden eli tuffien nelisfulma-sifältö tulee määrättäväksi sillä tawalla, että rangon pituus luetaan alaleikkaussessa sinne asti latvaan, jossa paksuus on vähintään 8 hymmenys tuumaa, ja että sifältö sitten lasfetaan nelisfulma jalka luvussa tiffin koko pituudesta ja sen keski paksuudesta. Kun tuffit ovat hakatut, on ostaja welvollinen sitä ilmoittamaan asianomaiselle metsänhoitajalle, joka neljantoista päivän ajalla, ilmoituksen jälkeen, toimittakoon nelisfulma mitauksen, niin ett'ei puiden poisulettaminen sen pitempään tule estettyksi.

4) Kauppa tarjoukset ovat ilmoitettawat tarfoittaen puiden määrää, edellä sanotun nelisfulma jalka luvun jälkeen.

5) Ostaja on welwoitettu viimeistään 1 päivään Elokuuta 1863 toimittamaan kaikki ostetut puut pois wiedyksi ja maksetuiksi; hinta niistä puista jotka aikasemmin poisvedetään, on maksettawa ennen 1 p. Elokuuta ulosottamisen jälkeen.

6) Ostaja on welwavaa palkitsemaan taiken sen wahingon, jonka hänen tyowäkensä, wailinaisen peräänkatsumuksen tähden metsässä matkaan saattawat

7) Ostaja, joka toivoopi miinnyth aifaa hinnan maksuille, saattakoon hinnan edestä tänne takauksen eli muun wakuutuksen, niinkun 13 p. Toukokuussa 1859 annetun armollisen ohjesäännön 28 § osoittaa, ja edesantakoon siitä todistuksen jo huutokauppaan käydesjansä.

Samaassa tilaisuudessa myhdään myös yhtäläisellä tawalla 5000 nelisfulma sulta saka-puita, hakatut ruunun metsistä Uomaan piirissä edelläsanotuisia pitäjissä; josta oston halullisille tämän kautta tieto annetaan, ilmoituksella että asianomaiset metsänhoitajat antawat selityksiä niille, jotka ennen huutoa toivoowat tarkempaa tietoa puiden laadusta ja muista asian haaroista. Wiipurin Maankontoriissa 5 p. Lokak. 1863.

Guvernörin-wiran puolesta:

E. L. Erikson.

E. Gråstén.

N:o 2537.

(3) 2

Medelst offentlig auktion, som anställes inför Brand-Kommissionen å Rådhuset Lördagen den 31 i denne månad kl. 5 eft. midd. utbjudes till den minstfordrande:

1:o att under loppet af nästkommande år för brandvårdens behof underhålla sju hästar och för deras skötsel aflöna tre drengar.

2:o anskaffandet till brandlidren af torr björk och tall kastved till det belopp, som vid auktionen närmare bestämmes.

3:o upphuggandet af åtskilliga brandvak under instundande vinter jemte löshuggandet och undanskåtandet af isen invid och omkring stadens samtliga brunnar, allt på sätt vid auktionen närmare uppgifves; och bör vederhäftig borgen för åtagandens behöriga fullgörande presteras. Wiborg den 12 Oktober 1863.

På Brand-Kommissionens vägnar:

Fr. Wilh. Poppus,

f.d.

J. G. Heinrichius.

Sedan ansökning om inlösen af tomten N:o 13 vid Sakkalampi vik hos Magistraten blifvit gjord, så kommer samma tomt att försäljas till den mestbetalande medelst offentlig auktion inför Magistraten Lördagen den 31 i denne månad kl. 11 f. m. hvarom hugade spekulanter underrättas. Wiborgs Rådhus, den 17 Oktober 1863.

På Magistratens vägnar:

Fr. Wilh. Poppus.

f.d.

J. G. Heinrichius.

Medelst offentlig auktion, som anställes inför Magistraten å Rådhuset Måndagen den 2 instundande November kl. 11 f. m. utbjudes till den minstfordrande färgnings-, valknings-, ramnings- och pressningsarbeten vid Kronospinnhuset i Willmanstrand för nästkommande år; hvarom hugade spekulanter underrättas. Wiborgs Rådhus, den 19 Oktober 1863

På Magistratens vägnar:

Fr. Wilh. Poppus,

f.d.

J. G. Heinrichius.

Brand-Kommissionen sammanträder å Rådhuset Lördagen den 31 dennes klockan 5 eft. midd., hvilket vederbörande till efterrättelse kungöres. Wiborg den 14 Oktober 1863.

På Brand-Kommissionens vägnar:

Fr. Wilh. Poppus,

f.d.

J. G. Heinrichius.

Yksityisiä ilmoituksia.

Härmedelst får jag tillkännagifva högt vördade Herrskaper att jag emottager allt hvad tillhörande Tunbindare arbeten; och lofvar med all accuratesse hafva omsorg för desamma med det fordaste som Tunbindare handtverket vidlåder.

Olga Göttling,
Tunbindare Enka.

Palmesukseen haluawa.

En ung rask och ordentlig tjenteflicka som tjent i bättre hus önskar sig plats nu genast; den härå reflekterar vare god och anmäla sig hos slottsuppsyningsmannen Lindberg.

Palmesukseen halutaan.

Offi piika joka Saffan kielessä on taitawa. Halullinen woipi ilmoittaa itsensä konttori
(3) 3 Wilhilla.

Wuokrataan.

3 rum och kök jemte nödiga uthus uti gården N o 139 i S:t Petersburgska stadsdelen hos
(3) 3 Fru Petroff.

Myötämänä.

Nyligen inkomna

flere sorters

**Tyska Äppel,
Päron och Bergamotter**

à 2 Rubel per kagge, samt

Åbo Finsk Ost

a 13 kop. per k

i Nya Colonialhandeln midtemot klocktornet.

Turun Suomen Joustoa

13 fop. naula.

(2) 1

Kauppapuolisja kellostornin wastapäätä.

En i utmärkt godt skick varande, 6½ Oktav "Flygel-Portepiano" för ytterst billigt pris; vidare notis om instrumentet, som säljes på förmonliga vilkor, meddelas af Postexpeditören

K. J. A. Kortman.

Offi sangen hywäessä rakennuksessa olewa, 6½ oktawinen "Flygel-portepiano" erinäisesti huostiasta hinnaasta; lifemmän tiedon tästä tapineesta, joka myhdään hyvillä ehdoilla, antaa Postisuorittaja

K. J. A. Kortman.

Флигель новый въ 6½ октавъ за весьма сходную цену. Подробности объ инструментъ и о цѣнѣ за оный узнать у Почтоваго Экспедитора

K. J. A. Kortman.

Ein Flygel in ganz gutem Zustande um 6½ Octaven zum äusserst billigen Preise. Das Nähere hiervon beim Postexpediteur

(2) 2

K. J. A. Kortman.

Wiipurissa, M. A. Jilialuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40
penniä sekä Wiipurissaettämällä.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a a n:
Bililakuffen kirjainosia Wiipurissa
ja kaikkia maamme postifonttoreita.

N:o 44.

Perjantaina 30 päivänä Lokakuuta.

1863.

Wiipurista.

Seura-näytelmä. Jo kauvan puheena ollut seuranäytelmä tulee annettavaksi tulevana maanantaina ja festiiviköna. Näännäytelmä on se suomenkielinen „Antonius Putronius” ja esi-näytelmänä „Inte en smula jalour.” Kun suurempi suomenkielinen näytelmä on vielä niin harvinaista Suomessa, niin toivomme naapurit-pitäjisiäki tulevan tänne monta huviokseja Antonius Putroniusta katsomaan. Niille umpisuomalaisille, jotka eivät ole tottuneet teaterissa läymään, tahdomme selittää, että tätä huvitusta saapi nähdä hywinki huokeasta hinnasta (20 kop.), jos ei kowin kauniista istuista itselleen lunastaa tahdo. — Ilmoitus tassaivulla antaa asiasta tarkemman tiedon.

— **Onneton tapaus.** Muutama päivä sitten oli häät Mafulan kylässä Kuolemajärven pitäjässä. Paraan hää-ilon aikana syttyi eräs kaubas-lato tuleen. Hääkansaa oli heti saapuilla tulta sammuttamaan ja onnistuiksi saada tuli sammutetuksi, mutta wasta sitten kun kuusi ulkosuojaa oli palanut tuhaksi. Hääwieraista oli, kertojan puheen mukaan, eräs Martti Sirfiäinen häwinnyt. Häntä haettiin, mutta ei löydetty. Wasta seuraavana aamuna, niin kerrotaan, löydettiin hänen luunsa tuleen syttyneen ladon owensuussa ja piippu-rasjiluiden wieresjää. Hänen luullaan siis menneen lautoon lepäämään ja sytytettyänsä piipun nukkuneen.

— **Wainowapaus-juttu.** Wenäen meriwäen upsierien ja Otawan toimittajan välillä olewa juttu oli esillä kännäri-oikeudessa toisen kerran viime tiistaina, 27. p. t. f., jolloin samote kuin ensi kerrallaki oli läsnä asiaan kuulumattomiaki, jotka olivat tulleet asian tutkintoa kuuntelemaan. Pait ensiä asiaan kuuluvia oli nyt läsnä myös ylioppilas G. W. Jagerlund, joka tunnusti kysymyksesä olewan kirjoituksen olewan hänen kirjoittamansa. Otawan toimittaja antoi esille kirjallisen todistuksen, joka selittää hänen ottaneensa Otawan toimituksen „sillä wälipuheella, että hän on wastaawa ainoastaan niistä kirjoituksista, joiden kirjoittajaa hän ei woi ilmoittaa”, jontähden hän nyt, kun h:ra F. itsensä kirjoittajaksi tunnusti, anoi päästä jutusta irti, mutta kun ruunun asiamies ei sanonut pitäwänsä lufua tästä todistuksesta, niin toimittajaa ei jutusta irroitettu. Kantajien asiamies pani myös oikeuden pöydälle wenäenkielisiä kirjoja sekä erään kontrahdin, jonka sanottiin selittäwän että ne kysymykseen tulleet 3000 hirttiä olivat olleet ruunun, mutta että ruunu oli ne myynyt kauppias Baikowalle. Kun nämät kirjat olivat wastaajille tuntemattomalla kielellä, niin he waatiwat niitä laillisesti suomen tai ruotsin kielelle käännettäwiksi. H:ra F. ilmoitti hänellä olewan neljä

wierasmiestä ja anoi niitä kuultawiksi, mutta kun kantajien asiamies, h:ra emersti Örn, oli ylsi näitä wierasmiestä, niin hän oli jääwi kantajien asiamieheksi, jontähden asiamiehen siä jäi miehettänsä, mikä waiokutti ettei wierasmiestä tällä kertaa woiu kuulla. Asia lykättiin siis 17 päivään tulewa Marraskuuta, jolloin kantajilla olkoon toinen asiamies ja h:ra Baikow on myös kutsuttawa silloin kännärisä kuultawaksi.

— **Wiipurin suomal. kirjallisuusseura** kokoontuu tulewana tiistaina, 3:na p. Marraskuuta, kello 7 j. p. p. ala-alkeskoulun salissa kuukauskokouksensa pitämään, jolloin tulee päätettäväksi „Otawan” tulewaisuudesta sekä myös jos Seura käypi anomaan, että Wilken koulun läpi käyneet oppilaat saisiwat ruunun kouluisa jatkaa oppiansa latinaa lufematta.

Ydin-furpitsi eli kaswu-ydin.

Eräs lähdeittäjä, H. B—th, Julkisen Sanomien n:osa 78 kysyy: „tunnetaanko tämä kaswu Suomessa?” ja jos se on tunnettu, niin hän anoo saada tietääkseen, mistä saadaa sen siemeniä. — Tähän saamme wastata, että jokainen kaswutarhan hoitaja Suomessa toin tuntee tämän kaswun, mutta kun he, niinkuin muutki herrat, eivät suomea ymmärrä, niin siitä se tulnee, ettei H. B—th ole sen siemeniä saanut. Kuotiksi sitä kutsutaan „Jonae furpits” eli „wertmarg” ja kaaliryysät Wiipurissa kutsuwat sitä „pumpukki.” Wiipurissa niitä siemeniä saadaa h:ra Cloubergin kirjakaupasta ja jokaiselta kaaliryysältäki, ja warmaan niitä on Helsingisäki, koska niitä sieltä Wiipuriin tuodaan. Ne maksawat noin kopekka joka siemen. Mutta kun H. B—th niitä wasta anoo, niin on parasta anoa prohwetta Jonaan furpitsi-siemeniä eli „wertmargin” tai „pumpun” siemeniä. — Kaswu on hywin iso, feltakukainen ja kaunis ja sopii siis kaunistukseksi ja ruman paikan peitteeksi. Kun se on furkun lajia, niin owat siemenetki kuin furkun siemenet, mutta suuria. Hedelmästä, joka on ympyräinen ja suuri kuin ihmisen pää, tulee wafkoille hywä welli ja ihmisille imelä ruoka, mutta niin imelä, ettei jokainen sitä syöda saata, waiikka ruoka kyllä on raitis. Siitä jo woipi ymmärtää, ettei tämä hedelmä potaattia kormaa.

A. G. G.

Shdotus asetukseen tilusten ranhoittamisesta wasten wahinkoa eläimiltä.

(Sakko n:sta 43)

§ 13. Jos suostumus aitauksesta on wailinainen ja jos siitä taikka muusta syystä nousee kysymys siitä perustuksesta, jonka jälkeen aitausraitus

on naapurufjilta tähtettävä, tehköön ja voimassa pitköön kumpikin puolen aitauksesta. Mutta jos selvä on että kummankin osallisuus aitausrasituksesta tämän perustuksen mukaan ei vastaa sitä hyötyä, jonka aitaus heille tuottaa, olkoon aitauksesta osallisten seisova maantaa laillinen perustus jaolle.

§ 14. Jos naapurukset ovat suostuneet aidan tekoon, toimittakoot itse jaon maalla taikka turvafoot siinä jääwittömään mieheen, johon heillä on luottamusta. Jos he siitä riitauwat, toimittakoon maamittari jaon, ja se, joka jakaa on tahtonut, hankkikoon siihen kassaa. Semmoisessa jaossa on tarkastettava sen maan laatua, jolle aita tehdään, niin että kohtuullinen vähennys aidan pituudessa luetaan misä sen tekeminen ja voimassa pitäminen waatii isomman kustannuksen ja waikuden.

§ 15. Joka toimitettuun aitausjakoon ei tydy, hakukoon siihen muutosta oikeudessa, mutta olkoon sillä wälin welwollinen aidan tekemään ja voimassa pitämään toimitusmiehen jaon mukaan. Jos sitte hawaitaan että hänelle on annettu suurempi aidan osa kuin olisi pitänyt, nauttikoon ylimäärästä täyden palkinnon, niinkuin oikeus määrää.

§ 16. Milloin maanomistaja tahtoo maansa naapurin piiristä aidalla erottaa, olkoon jälkimäisen welwollinen osaa ottamaan aitausrasituksessa, jos hän jotakin etua samasta aidasta nauttia tahtoo; olkoon myös siinä tapauksessa welkapää osansa siitä, sittekuin aidan jako on ehditty toimittaa, rakentamaan ennen kesäkuun loppua ensiseuraavana vuonna. Jos hän kieltää siihen osaa ottaa taikka jos hän laimin lyö antaa tarvan vastauksen, kuin häntä siihen todistettawasti kehoitetaan, tehköön edellinen yksinäänsä aidan tilusten rajalla. Jos sitte hawaitaan että se, joka osallisuutta siihen on wälittänyt, käyttää siihen sattuman maansa laittumeksi, pitämättä semmoista hoitoa jinne päästetyistä eläimistään, kuin ilman aidata olisi ollut tarpeellista niiden estämiseksi naapurin tiluksista, olkoon welkapää lunastamaan niin suuren osan aidasta, kuin 13 §:ssä sääetään, sekä siitä maksamaan osuuden täyden arwon ja puolen sen yli. Olkoon myös welwollinen siitä lähtien vähintään wiihi vuotta voimassa pitämään saman osuuden.

§ 17. Jos kysymys nostetaan aidasta tanhuan, jota yksi taikka useampi käyttää, ja siihen sattumain tilusten wälillä, olkoon niiden osallisten wälillä kummaltakin puolelta, jotka tahtowat aita pitää, muiden wastahakoisten osallisten osuudet tehdä; ja ne, jotka todistettawan kehoituksen ennen saatua, niinkuin edellisessä §:ssä sanottu on, ei wät ole tahtoneet olla aitauksesta osalliset, älkööt saako oikeutta mitään turvaa siitä nauttia. Jos toisin tapahtuu, olkoot nämät welkapää mainitut aitausosuudet lunastamaan ja voimassa pitämään miten sanottu § siitä säättää.

§ 18. Jos naapurusten wälillä, jotka tahtowat aita tilustensa rajalla tehdä, sattuu semmoisen mielen erotus, että toinen wäittää taajaa ja toinen harmaa aita siitä laadusta, kuin 12 §:ssä sanotaan, tehkööt naapurukset rajallensa taajan aidan ja jakakoot aitausrasituksen niin keskenäänsä, että yksi kynnärä taajaa aita lasketaan wastamaan neljä kynnärää harmaa, jos toisin ei sowita. Kun joku tällä tawoin on osallinen vähemmässä suhdassa, älköön siis olko oikeutettu wieresessä olewilla tilustillansa hyöttämään wastakoita, lampaita ja sikojä, jos hän ei niistä pidä semmoista hoitoa kuin 16 §:ssä mainitaan. Jos hän tätä vastaan rikkoo, olkoon welkapää lunastamaan lopun oikeasta osuudestaan taajemmassa aidassa samoilta ehdoilla maksosja ja voimassa pidosta kuin löytywät samassa §:ssä määrätynä.

§ 19. Mita, joka yhteiseksi hyödyksi tehty on,

pitää asianomaisilta aitauswelwollisilta voimassa pidettämän niin pitkän ajan, kuin suostuttu taikka muutoin määrätty on. Jos se rapistuu, on wajaus kohta korjattawa, taikka, jos firsi maassa silloin sen estää, niin pian kuin este on lakannut. Jos aitauswelwollinen semmoisen tehtäwänsä laimin lyö, sittekuin hän wajaudesta on tullut todistettawasti muistutetusti, kutsukoon se, joka siitä taitaa kärkeä haittaa, kassi jääwittöintä miestä määrätynä päiwänä, josta laiminlyöjälle on tieto annettava, arwaamaan kustannusta wajauden korjauksesta, ja antakoon sitte itse aidan parantaa. Kaiken tästä seuraawan kustannuksen pitää aitauswelwollisen maksaman ja lisäksi kymmeneksen sen yli.

Jos se, jonka tulee aita tehdä ja voimassa pitää, hawaitaan tämän welwollisuutensa wastahakoisuudesta ja huolettomuudesta laimin lyöwän, wetakoon sakkoa kymmenestä markasta kolmeenkymmeneen asti.

(Jatk.)

Kahjoitusmaista Wiipurin läänissä.

(Jatko n:sta 40.)

Ulkonainen rauha oli kuitenkin Browasti —nin aikana, jota hän edesauttoi, tukauttaen myös paljo pahaa, ennen kuin se ilmiin puhkesi. Kohta jälleen hänen kuolemansa sattui sotamiehen otto. Siinä asiassa oli taas —m esimiehenä. Hän kuulutti kirkkokokouksen Waskjärwellä. Ennen sitä pyyhää piti hänen käsijnsä mukaan pidettämän kokouksen hankkimisesta läpi kulkewalle sotawäelle. Sotamiesten hankkiminen hämmästytti wähän ja puuasia ei ollut kokonaan selvä. Ensimmäiseen kokoukseen —m ei tullut, ja se tulewa kirkkoherran wiran toimittaja ei ollut vielä tullut. Kappalainen lähti kirkkoon jalestä Jumalan palweluksen, pitämään kokousta. Mutta sellainen kumma tapahtui, että, waikka hän oli ollut seurakunnassa kuusi vuotta, niin kukaan ei häntä tuntenut, kuin hän ei ollut käynyt kirkossa; ja hän oli nyt useampien mielestä niin puettuna, että häntä ei katsottu papiksi. Sanottiin, että hän oli joku —min asiamies. Kukaan ei mennyt edes lähelle häntä, eikä pitäjänkokouksesta tullut mitään. Toisena sunnuntaina oli —m saapuwilla. Kirkkoherran wiran toimittaja oli tullut. Silloin oli jälleen kappalainen saapuwilla. Hänen Keisariillisen Majesteettinsä kuulutuksessa oli ainoastaan, että maaomistajien oli hankittawa sotamiehiä. Kokoukseen ei kuulunut niinkuudoin muut kuin paroni asiamies, Asessori Kostilewan kylän hoitaja ja ne wapaat Vuosrintahki, Päiwäkiwi ja Uusikylä. Nämät työnnettiin kuitenkin syrjään; sillä —m, joka nyt wapaasti sai korottaa äänensä, piti suurta melua, saada pakotetusti paronin lampuodit toimittamaan puolestaan sotamiehiä. Siitä puheliwät myös toiset herrat. Ne muut saivat keskustella asiastaan muualla. Pitäjänkokous liikutti waan howitaisia ja lampuoteja. Tässä oli kaikki uhkaukset liikkeellä. Mutta hän (—m) sai kowan kolauksen. Hän sanoi, että jos lampuodit ovat kowakorwaiset isännillensä, niin otetaan jokin wäkiin sotamieheksi ja heidän pitää joutua orjiksi. Mutta joukosta huusi rohka ääni: „miten uskallatte te sanoa, että armollinen Keisarimme menetteli siinä tawoin, jonka sanat me vielä tänäpäiwänä kuulimme, että ne ovat maan omistajat, jotka nyt toimittawat sotamiehiä. Meidän ja maan omistajan wälillä sowittakoon jalemmiin.“ Lampuodit sanoiwat ei woiwansa suostua sotamiehen hankintaan, ja jos he tänäpäiwänä pestawat miehen, woiwat he jo huomenna olla pois tilalta. —m puheli kyllä weron korotuksesta, waan siihen wastattiin, että jos se tapahtuu, niin hylätään tila, kuin ei jakseta maksaa, ja eletään siten helpommasi. Hän koetti häm-

mentää asiaa, väittäen, että heidän vastahakoisuutensa toimittamaan sotamiestä oli tottelemattomuus estänyt kostaan, vaan tämän kumottiin terrassaan ja sanottiin, että ollaan heti valmiit tulemaan sotamieheksi, jos saadaan omistusoikeus maahan. Nyt tätä ei vaadittu heiltä, vaan maan omistajilta. Sitä parempaa siitä ei tullut. Pöytäkirja luettiin ja alafirjoitettiin.

Kuin maan omistajan kaitenki täytyi hankkia sotamiehiä, ja hänen kuulutuksensa jossa hän uhkasi pois ajamisella, oli turha, niin pyysi hän — min frunnuu weron kannossa ottamaan makso lampuotiloilta. Kolme eli neljä sai — m pelästytäneeksi, niin että ne maksoivat, ja niistä, joilla oli saamia, pidätti hän maksun. Muilta ei enempätä vaadittu, ei heitä myöskään pois ajettu; sillä se ei ole enempätä niin pelottavaa. Werot ovat ylimääräisesti korotetut. Maanomistaja on ottanut pois parhaat tilukset, ja muut ovat huononnetut. Maanomistaja on jo pulassa, kuin useempia tiluksia joka vuosi jääpi autioksi, ja asukkaat muuttavat wendän puolelle.

Wuotta jätemmin käwi hirwittävä huhu frälsin aluudella. Jokinainen tiesi kertoa, että paroni waatii käymään kontraktiin, ja että entinen ruoskiminen tulee jälleen käynteeseen. Sitä kuulusteltiin ja perusteltiin asia tarkemmin; ja se taisi myös olla fysiomyksessä. Guvernöriltä oli tullut käsky papille, että hän kaikella tawalla kehoittaisi kansaa kontrahdin tekoon. Mutta ei mikään auttanut. Maan omistajan parhaat tilanmiehet eivät tehneet kontraktia; ja niinkuin asiat nyt ovat, niin ei ole toivomista, että kontraktiin käydään. Se wanha usko, että joutuisi orjaksi, ei tosin enää ole esteenä. Waan ensiksi paroni ei käy pitemmäksi ajaksi kuin kymmeneksi wuodeksi; ja tämän lisäksi tulee että maa on rajoitta. Maan omistajalla on paraat wilje-lykmaat. Niitut ovat annetut monelta haartalalta. Yhdellä on maansa paperilla kolmella, neljällä haaralla, waikka hänen tiluksensa ovat aivan luonansa. Toinen taas asuu yhdessä kylässä, ja paperilla on hänen maansa toisessa. Waikaksi käwisi talonpojille, että taas itse kustantaa maamittarin. Nyt ovat tilat rappiolla, kuin sellään ei ole halua rakentaa niitä. Jos joku riihi palaa niin ottaa maan omistaja palo-raham Jos on tarwis saada waikka yhden puun, niin pitää mennä uñamman terran hoviin, ja sellaiset käynnit eivät ole joka miehen tehtävä. Wieras tuomitsee kyllä kowasti, ettei käydä kontraktiin; mutta jos se tulisi hänen itsensä osaksi, niin minä luulen että waikaksi se käwi hänen siihen ruweta. Tawaraa ei osteta näkemättä, ei myöskään tilan kontraktiin käydä, ennen kuin sen rajat määrätään, niin että nähdään miten laaja ja edullinen se on. Tässä tulee jälleen sama synty, mikä ennen katsottiin niin suureksi, nimittäin se että usalletaan epäillä maan omistajan rehellisyyttä. Uñampi wuosi sitte oli yksi maamittari 6:ssa pieneessä kylässä, joilla oli wä-
häinen manttali-luku. Siellä hän jakoi niitut ja pellot, mutta metsä jäi jakamatta. Muissa kylissä, jotka ovat wanhat ja suuret manttali-luvultaan, niissä ei mitään maamittaria ole ollut. Sellaisia on ensin osa, ja tuosin sellaiselle manttali-paljoudelle saikaan niin paljon maata kuin niissä mitatuissa kylissä, jos samaa weronlaskeusta seurattaisiin. Ne, mitä on mitattu, ovat rajakylä la-
wealla maa-alalla. Niin on Walkiamatkan ja Lankilan kylissä yhteen 60 haikua eli 10 $\frac{1}{2}$ manttalia, ja tiloilla on niin wähän ja niin huonoa peltoa sekä niittyä, etteivät ne nouse puoleensa siihen armoon, mitä Sarkolan ja Jutikkalan kylillä on, waikka näillä on waan 3 manttalia. Ensimmäisissä kylissä on ahdinko niin suuri, ettei tiloja

enää woi lawentaa. Pellot ovat niin pienet että $\frac{1}{12}$ manttalin tilalla kylwetään ainoastaan puoli tynnyriä ruista. Sitä vastaan kylwetään niissä toisissa kylissä, samallailla tilalla neljäksi tynnyriä ruista. Niissä kylissä, joilla ei ole maamittaria ollut, on taas epätasaisuus niin suuri, että samassa weronmaksu-luokassa on $\frac{1}{12}$ manttalin tiloja, jotka kylwäwät 3 tynnyriä, ja taas semmoisia jotka kylwäwät waan puolet siitä. Myös on tietävä, ettei ole tilaisuutta niitty-wiljelykseen, millä peltoa woiuassa pidettäisiin. Epätasaisuus ei olisi niin tuntuwa, jos wero olisi sowiteltu tilojen hywyhden mukaan. Mutta kun sellainen epätasaisuus on samassa weroluokassa, niin tuntuu se waikealle. Että taas itse kustantaa maamittaria wieraan maalle ei ole kōyhän työ, etenki kun siitä nousewat riidat useinki kestävät kymmenkunta wuotta. (Jatk.)

Suomen poika.

(Lähdetetty.)

Jo muinoin Suomen poika

Oli tuttu miekka-mies:

Tallossaan maansa soita

Hän uro olla ties.

Kun kuultiin wihoisiansa

Hän lähestywan waan,

Niin harwa hänen kansa

Kiiruhti kalpoimaan.

Hän myrsky metsänsänsä

Oli sodan soideissa,

Sydänt' ei lempeämpää

Kuin sieltä poikeissa.

Sen lippu kamalaksi

Jo joutui kaikille,

Ja rauha raffahoksi

Jäi meidän pojille.

Waan vielä Suomen poika

Muistaapi miekkansa,

Jos kansa kuka koittaa

Rifkoa rauhanja.

Hän käypi hengen teitä

Nyt warsin wakaasti;

Jär'en ei miekkaa heitä,

Sen näkee parhaaksi.

Hän ojentaapi tielle

Harhaawan welsensä,

Ja maansa onnen työlle

Antaapi kätensä.

D. A—n.

Kuulutuksia.

De af stadens innevånare, som försummat att erlægga Presterskapets, vid Wiborgs stads svenska och finska församlingar, aflöning för innevarande år, uppmannas härmedst vid utmättings äfventyr, att inbetala densamma hos undertecknad senast Tisdagen den 3 instundande November på efter middagen. Wiborg den 27 October 1863. T. Tulander.

Yksityisiä ilmoituksia.

Danssällskapet i Wiborg första Bal under innevarande höst anställes Söndagen den 1:sta November uti Societets huset. Inträdeskort för aftonen säljas vid ingången å 30 kop. för Damer och 1 Rub. för Ungherrar och Herrar Militärer.

Direktionen.

G. S. Gereden

Riha: ja makkara-kauppa „Wiipurin” rawintolassa.

Kunnioitetulle yleisölle ilmoitan minä tämän kautta asettaneeni piispa-kadun warrella uuden lihapuodin, missä minä lakkaamatta tulen pitämään joka laatua lihaa ja makkaraa, niin

Fun myös hafattua härän-lihaa beaffteffti: ja ahferoitfen minä aina tolmittamaan hywää tawaraa. Halullisia ostajia toiwoo
G. H. Gerecke.

Fleischwaaren Handlung von G. H. Gerecke im Hotel Wiburg.

Hiedurch empfehle ich Dem Hochgeehrten Publicum mein neu eingerichtetes Fleischmagazin in der Bischofsstrasse, wo ich fortwährend alle mögliche Arten Fleisch und Wurst, so auch gehacktes Ochsenfleisch zu Beafftefs verrätig halten werde; und soll es mein Bestreben sein fortwährend gute Waaren zu liefern. Um gütigen Zuspruch bittet
G. H. Gerecke.

G. H. Gereckes Försäljning af köttvaror å hotel Wiborg.

En högtärad Allmänhet rekommenderar jag härmed ett mitt nyss etablerade köttvarulager å biskopsgatan, der jag fortfarande kommer att hålla i förråd all slags kött och korf samt hackad oxkött till beaffstek; och skall jag alltid vinlägga mig om att prestera duglig vara. Om talrikt besök beder
G. H. Gerecke.

ПРОДАЖА МЯСНЫХЪ ТОВАРОВЪ И КАЛ- БАСОВЪ ГОСПОДИНА ГЕРЕККЕ ВЪ ГОС- ТИНИЦЪ ВЪ ВИБОРГЪ.

Почтенной публикѣ честь имѣю рекомендовать мой вновь открытый мясной магазинъ на епископской ули-
цѣ, гдѣ ежевременно можно получить все сорта мяса и калбасовъ также какъ и готово битую бычачью го-
вядину для бифштексовъ и постараюсь всегда угодить почтеннымъ покупателямъ. О почтенномъ вниманіи просить калбасникъ
ГЕРЕККЕ.

Seura-näytelmä.

Maanantaina 2:na ja Keßiwiikkona 4:nä
p:nä Marrasfuuta näytellään teateri-huoneessa:

"Inte en smula jaloux"

Huotkalainen ilmeitys yhdesä näytelmässä
ja tämän jälkeen

Antonius Putronius

eli

Antto Puuronen,

Ilmeitys viidessä näytelmässä, Holbergin mukaan suo-
mennettu

Amatörs-spektakel.

Måndagen den 2 och Onsdagen den 4 Novem-
ber uppföres å härvarande teater:

Inte en smula jaloux!

Lustspel med sång i en akt
samt derefter:

Antonius Putronius

eli

Antto Puuronen,

Ilveitys viidessä näytelmässä, Holbergin mukaan suo-
mennettu.

Närmare genom affischer.

W. Beckers Enkas

Tappisseri och Sko-Magasin

i Wiborg Sopetoffs gård å Gymnasiigatan,
rekommenderar sitt väl sorterade lager af Berliner ullgarn,
perlor, sy-, fyllnads- och virksilke, påbörjade arbeten,
åtskilliga canavas, korgmakarearbeten, färdiga barnklä-
der och virkade dukar, såväl som ett rikt urval af di-
verse mönster etc. Vidare:

Ett ständigt och stort urval af

Wiener, St Petersb. och Åbo Skofabrikater

af alla slag, för fruntimmer, herrar och barn, såsom jagt-
och resstöflor, dansskor och tofflor samt guttaperka ga-
loscher. — På beställning förfärdigas alla slags handar-
beten, och finnas Bazar och Victoria Tidningarne städsö
till påseende i magasinet.

У ВДОВЫ В. БЕККЕРА

Въ Выборгѣ

Всегда находится: начеые рукодѣлія, Берлинскіи
Гарусь, перлы и шелкъ разнаго рода и проч.

Кромѣ того: Дамскихъ, Дѣтскихъ и Мужескихъ са-
пожныхъ и башмачныхъ издѣліи въ большемъ выборѣ.

Alafirjeittanut aikoo Uraansa 1 p:stä tulewata Marras-
fuuta 13 p:ään Maalisfuuta w. 1864 antaa niille, jotka sitä
haluavat, opetusta merifoulun alkeissa. Sinta tulee olemaan
koko ajasta 10 ruyl. kopy. Litempiä tietoja tästä antaa herra
overtaja G. W. Fagerlund. Uraansa 19 p. Lokaf. 1863.
(2) 2 R. M. Holmberg.

Pudonnut:

Lördagen den 24:de Oktober förlorades på vägen från
Salakkalahti nya stadsdel uppför stora gatan ända fram
till klocktornet ett guld fruntimmers armband, hvilket
den rättsinnige upphittaren mot hederlig vedergällning
torde aflemna å Paul Wahl & Co kontor.
(3) 1

Wuokrataan.

Uusi suurempi kamari nyt heii Leipoja Ettingerin-karta-
noesja, josta lähempiä tietoja annetaan Mamseli Hällströmiltä
jamasja kartanoesja.

Ett större rum uthyres nu genast i Bagar Ettingers
gård. Närmare underrättelser lemnas hos Mamsell Häll-
ström, boende i samma gard.
(2) 1

Uthyres nu genast 2:ne handelsbodor vid stora gatan
i P. Sopetoffs arf. gård N:o 37 i f. d. fästningen; när-
mare underrättelse lemnar Tulander.

Otlautes въ ваемъ двѣ лавки по большой улицѣ
въ домъ наследниковъ Н. Сонетова подъ № 37-мъ. По-
дробнѣе узнать можно у Туландера.
(3) 1

In der Peterburger Vorstadt am Rothen Brunn N:o 58.
61, sind 3 Zimmer mit Möbeln zu vermieten

Muotawänä.

W. Beckers Enka

rekommen lerar i synnerhet för skolungdomen passande
Barn- och flickskor, till olika priser, och
Barn- och flickskor, till 20 kop. per stycke.

Bei W. Beckers Wittwe zu haben
und der Schuljugend besonders zu empfehlen
Wasserstiesel zu verschiedenen Preisen.
Feder Riemen zu Schlittschuhen à 20 kop. per Stück.

Ilrån Hanhijoki gård säljes vid första vinterföret god
torr, tre quarters lång björkved, levererad i Wiborg till
1 r. 60 kop. samt tallved till 1 r. 25 kop. per finsk famn.
Skriftliga requisitioner inlemnas hos Pastor Segersvärd
i Gamla Gymnasii huset och komma att fullgöras i den
ordning som de inkommit.

Нѣтъ мызы Ганхійоки продаются при первомъ зим-
немъ пути хорошие, сухіе, 10 вершковъ длины бере-
зовые дрова по 1 р. 60 к. и сосновые по 1 р. 25 коп.
за финскую сажень, съ доставкою въ Г. Выборгъ. О
количествѣ желаемыхъ дровъ просить объявить пись-
менно въ домъ старой Гимназии у Нагора Сергеевича.
Заказы будутъ исполняться въ томъ: орядкѣ какъ оны
были подаваемы.

Dem Gute Hanhijoki wird bey der ersten Schlittenbahn
gutes, trockenes, 18 Zoll langes Brennholz verkauft; in Wy-
burg geliefert kostet das Birkenholz per finn. Faden 1 r. 60 f.
und das Tannenholz 1 r. 25 f. Schriftliche Requisitionen
sind bey Pastor Segersvärd im alten Gymnasii-Hause abzu-
geben und werden in derselben Ordnung erfüllt wie sie ein-
gesandt worden sind.
(3) 2

Siipuriissa, M. M. Jilialuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Eläätähhti Stawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 44.

Henkilu-aika Wiipurissa Eläätähhtensä perästä.

Elämän ja eläkkeen wakuutus-yhtiöistä.

II.

Ihmisen elämä ja siihen yhdistetyt ruumiilliset ja hengelliset voimat voidaan pitää pää-omana, jota taroituksen-mukaisesti käyttämällä hän saattaa hankkia itselleen ja omaisilleen monellaisia etuja. Onni kuitenkin ei ole kaittillen yhtä myötäinen. Moniaat se jäykkä-luontoinen kuolema tempaisee pois heidän ifänsä kukoistuksessa; toiset taas eiwät koskaan saa tilaa, niin käyttäköseen voimiansa, että he elin-aikansa syksynä taitaisivat suojella itsiänsä tahi likimäisiään puutteesta ja köyhyydestä.

Warmalla ja mitä huokeimmalla tavoin formata wahinkoa, mikä semmoisten sattumusten kautta tapahtuu, — se on elämän ja eläkkeen wakuutus-yhtiöiden taroitus.

Kuolemaisuus-laskujen nojassa ja johdolla aprikoitua maksua („praemio“) vastaan, joka suoritetaan joko kerrallaan tahi vuosittain, senkaltainen yhtiö welwoitaksen maksamaan, erästen (wakuutetuitten) henkilöiden kuoltua taikka edeltäpäin määrättyä ajalla, jottut wakuutus-kirjeissä („poliis“) osoitetut summat, taikka niin-ikään määrätty koko elin-ajan kestävät eläke-rahast.

Ei mikään laitos siis liene Elämän wakuutus-yhtiötä enemmän hyweksittävä; se todella ansaitsee ihmis-hengen siihen ylyydessä iskeä silmänsä. Täähän asti kuitenkin sen arwo ja suurta tarkeyttä on oikeen tajunna ja oiwaltanunna ainoasti vähäinen, walistuneempi osa ihmis-lukua. Tämä wakuutus-yhtiö tosin ei kohdasteen wiehätä isoa joukkoa; ei se kehu tähdeilyhydellään, eikä pidä näytteeksi koko maailmalle merkitytensä. Waan se on, miten muutama wakuutus-asiaa suuret kuitokset ansainnut kirjaelia (Tohtori Masius) niin sopiwasti wirkkaa, hiljaisiin emäntiin werrattawa, jotta wakuutetaan siunausta piirisäään; se on wiisaan waltio-miehen kaltainen, jonka wakuutus ehkä waan sen-kuoksi halweksitaan eli unohtuu, koska hänen menettelemisensä on warowainen ja tulewaisten sukupolvien hyödyksi työskentelewa.

Kuinka muutoin selitettäisiin että koto Euroopassa, — paitsi Englannissa, jossa maassa elämän-wakuutus ensin raiwasi itielensä radan ja missä kaikki käytännölliset kessinnöt löytäät hedelmällisen maa-laadun, elämän wakuutus-yhtiöt kohaawat niin wäkä kohaistusta ja mieltymystä ei ainoasti kansastossa, mutta myös monen hallituksen puolelta.

Ollaan nyt ennätetty sinne edes, että wakuutetaan tawarat wahingoita vastaan, jotta woiwat niitä tawata tulen, weden eli rakehien y. m. kautta, waikka nämä wahingot eiwät wälttämättö-mästi tapahdu; ei mika jokainen huone pala, eikä joka laiwa huku, eikä mäne joka pelto-wilja peritään; — waan jokaisen ihmisen on aikaisemmin tahi myöhemmin kuoltawa; ja ei tunne lukaan edeltäpäin päiwää eli hetkeä, milloin hänet kuolo ehtii.

Waikkapa tämä niin hyödyllinen laitos vielä ei nauti ansaittua arwoa, waikka ihmiset yleiseen vielä

olisiwat kuinka suuressa epäluulossa eli kuinka wäärässä tahansa elämän wakuutuksen merkityksestä, on se aika kuitenkin tulewa, milloin pidetään jo-kaista pereen-isäntää tunnotonna ja lyhytmielisenä, ku heittää oman eli lastensa elämän wakuuttamatta. Silloin sekä yläisen että alaisen läpi tuntee se totuus että elämän wakuutus on woimallisin nostatin kansan onnellen ja perustus pereen menestykselle joka säädys.

Isännät semmoisilla konnuilla, jotka jääwät wanhemmalle pojallen yksinään, woiwat säästöillään wakuuttaa pää-omia, siten toimittaaksen muillekin lapsillensa warallisuuden puolesta wakaan tilan. Myös „Perintö-talot“ ja muut jaon alaiset tilukset voidaan pysyttää jakamattomina ja welattomina, kun eikö-lapsi, elämän wakuutuksesta huolta pitäneen isän kuoltua, tulee saamaan waroja, joilla hän saattaa siisloiltaan lunastaa heidän osat jaettawaa koutua. — Leskillen ja lapsille wirkamiesten, lääkärien y. m. perästä, jotka eiwät ole eläneet semmoisissa kohaaloissa että olisiwat woinunna panna isompaa summaa säilöön, tulee elämän wakuutus auttawaksi ystäväksi. Täällä antaa se warattomien eli wäkä-waraisten wanhimpien lapsillen hywän awun, heidän astuesansa elämään omantakaisesti; tuolla taas iäkkäällä hänen ifänsä loppuun kestävät tulot hänen entisen säästämänsä palkaksi. — Kauppiaille se antaa keinoja, wälttämään kowan onnen kohaustia ja wastustamaan waesta-tuulet kauppa-liikkeessä; ahkeran käsitöläisen se totuttaa säästäwäisyyteen, ja suojelee murheista ja huolista hänen wanhunensa päiwinä. — Elämän wakuutus-yhtiön käsisä pienet säästöt kaswaat isoiksi summiksi. Se siis lewittää säästäwäisyyttä ja wiihtymistä, mytywäisyyttä ja järjestyks-mieltä, ne pylwäät, joihin perheiden ja waltakuntien onni nojautuu. Ja kun elämän wakuutus-yhtiö niin muodoin korottaa warallisuutta eli aikoin-tulemistä, on se aikaa-woittaan wakuuttawa siwenydenkin ja siwistuksen ylenemiseen, siis seisowa siwistyttywänä siwenydehdis-laitoksena kansan puolella.

Kuta enemmän semmoisten yhtiöiden arwo ja hyöty, sekä yksityisellen että yleisölle, tulee ilmi ja tutuksi, sitä enemmän tekee mieli niitä enentää ja ennestään olewia laajentaa, että mika se wahinko, ku erityisissä maisissa ja tienoissa syntyy koleran, ruton j. n. e. kautta, paremmin saatisiin jaksuttamaan. Yleisöllä on jo yhtiöiden lewenemisestä ne edut, että sille ei ainoasti tarjota kaikkea mahdollista wakuutta, waan myös ne ehdot, joilla wakuutukset voidaan saada aikoin, ovat tullunna yhä helpommiksi ja edullisimmiksi.

S. K. K.

Outo kirjoherra-tutkion jyrkkä lausuttaminen todella hyödyllinen?

I.

Wiime aikoina on sanomalehdissä ja jo waltio-päiwilläki paitsi-jäädysä nostettu kysymyksen, tykänään häwittää kirjoherra tutkio. Arwattawasti

saikki tämän esitteliät eivät kuitenkaan pidä oppia tarpeellomana, papille. Sillä mitä tällä „opetus-säädyllä” tehtäisiin jos ei sillä olisi kylliksi oppia, opettaakseen muita — seurakuntalaistensa muka. Mutta jos ei mitään panna kirkkoherra-tutkion sijaan, niin tietysti seuraus on että papis-sääty alenee tieoossa ja taidoossa. On kyllä, kulk-puheessa warmaanfi, kuultu että papis tutkio tulisi sen sijaan lujemmaksi. Waan meidän luullen tämä ei wie perille. Jhan vastoin suomalainenfi sananlasku sanoo: Itä ompi oppiakses, Etä waan eleäkses. Euterilais pappien joukossa myös toivomma harvoja, jos ketään, löytyvän ku olisi samasta mielestä muutaman wieras-uskolais papin kanssa, joka muinoin aikoinaan kehui kuinka vähän hän oli tarwinu lukea, ja Piispa Alopaeus wainajan siihen wirkkaessa lufeneensa kaisen ikänsä ja wieläki lufewansa, eikä sittenkään koskaan pääsewänsä täysi-oppiseksi, änkäsi: kas kowa pää.

Kalffia vähemmin luulisi nykyis aikaan olewan syhtä korottaa waatimuksia papis tutkiossa ja helpottaa eli tykkänään poistaa kirkkoherra-tutkion, — nyt, kun papis-säätyyn on moneen wuoteen olnu niin vähän pyrkijöitä, että yleiseen koto Suomessa papiksi on wihitty tuskin kymmentä, waan kirkkoherra-wirkoihin on, jo Porsoon hippafunnassa yfsinään, la'illisesa järjestyksesä hymekityitä hakijoita wiisi kuusi kymmentä, paitsi niitä joilla jo on kirkkoherra-wirka. Asioiden saadesa käydä wapaata menoansa, — miten esim. kauppa-liikkeessä —, arwattawasti tyhydytään huonompaanki tawaraan, milloin tawaraa on vähemmin tarjona, waan waaditaan parempaa, jos tawaran tarjous enenee. Samote yfsityisten palvelioiden puutteessa kehnompi heitä kelpaa ja woipi wielä saada korkeemman palkan kuin moni kunnollisempi toiseen aikaan, esim. katowuonna, jolloin palvelus-wäkeä on yltäkylin tarjosti.

Emme siis mitenkään saata pitää, nykyis aikaan, kirkkoherra-tutkion wälitöntä lauffauttamista tarpeellisenä, etenki kun muutamit kirkkoherran-alueet wielä owat niin julman isoja että niiden kunnolliseen hoitoon — jos se ollenkaan on mahdollinen — tarwitaan erinomaiset hengen lahjat, ylewin ymmäryk, tieto ja taito. Emme edes papis-tutkioitaakaan hennoisi helpotettawaksi esitellä, koska papis säädyn sekä arwo että hyödyllinen walfutuks on suurimmaksi osaksi sen opissa. Eihän koulujen ja yli-opiston opettajojen eikä lääkärien ole suotu helpotusta oppi-näytteissä ja kunnollisuutensa kokeissa, waikka wafinaisiinki lääkärin ja opettajan wirkoihin ei pyydy olla hakijoita, — mimmoinen asian laita ei ole muiden wirkojen suhteen. Samote kuin opettaja- ja lääkäri-wirkoihin forlea kruunu kokee, palkkoja lisäämällä, saada hakijoita, niin-ikäan on wafinaistenki pappien tekeminen saadaksean apulaisia, jos ja milloin heidän on niitä todella tarwis. On kyllä wielä niin huonosti palkatuita warfinaisia papis-tiloja, että ei käy apulais-palkkaa siellä korottaminen, koska muka „pyydsä ei ole jakoa.” Waan tiedämmä myös että hallitus viime aikoina on ruwennu, Turun hippafunnassa warmaanfin (jossa pieniä seurakuntia on enimmin), awulliseksi papis-apulaisia palkkifemisessä — siisi kunnes papis tiluksien tulot ennätetään saada paremmin tasatuiksi.

Toinen asia on jos kirkkoherra-tutkio nykyisesä järjestyksesään on sowliaas. Waan „oli miten oli”, ainaki lie koftuus ja oikeus että ne, jotka owat kirkkoherra-tutkion läpi käyneet, päästetään waliin niiden edellä, jotka eivät ole sitä tehnyynä; niinhän tuomarinki wirkoihin tuomarin nimen ja arwon saaneilla on etu-oikeutta.

Wastedes ehkä, todistusseksi sanoillemme, annam-

me kaifista kirkkoherra-wirkaan tutkiossa hymekityistä, joilla wielä ei ole kirkkoherra-sijaa, Porsoon hippafunnalta täydellisen luettelon.

Wiina-asia, säätyjen ratfaistawana.

Saettaessa weroitettawia aineita, tietysti pistää silmään, miten H. Uutiset myös viimeksi tänne tullessa numeroossaan lopulla lausuu, — wiina, olut ja tupakka. Nämä muka eivät ole mitkään luonnolliset tarpeet, waan pelkkää ylellisyyttä. Näistä kuitenkin hallitus tällä kertaa ei ole kokountuneille säädyillemme esitelny muun kuin wiinan korkeemmin weroitettawaksi. Epäeltämätöntä onkin että wiinan nautinto on se, joka enimmin wabingoittaa, ei waan warallisuuden, mutta myös terweyden ja siweydenki puolesta. Hywin toiwottawa asia siis olisi, että Suomen talonpoikainenki sääty nyt jo waltiopäiwillä esiteltyyn wiina-weroituksen korottamiseen suostuisi ja niin tekisi häpeää Ruotsin talonpojillen, joita ei hymällä saatu luopumaan koto-wiinanpoltosta waan jotka nyt, hallituksensa kuitenkin wiinan-poltton asetettua tehtaiden toimitettawaksi, owat hywinki tyytywäiset, koska wiinan nautinto ja tästä seuraawa irstaisuus ja sekä sielun että ruumiin huonous siten on vähennny ynnä warallisuus ja raittius enennynnä. Mielellämme siis Otawaan painattaisimma Suomen hallituksen nyt esittelemän wiinanpoltto- ja myynti-asetuksen koto-naan, waan palstojemme ahtaus waatii meitäki, Päiwättären mukaan, antamaan waan lyhyen kertelman sen sisällöstä, joka on seuraawainen:

15 p. Kesäk. 1800 annettu asetus, jonka kautta wiinanpoltto-oikeus annettiin maan-omistajille siten että hallitus ja säädyt siitä toisin määrääwät, tuli kumottawaksi, ja se tästä oikeudesta maffettu „wiina-arenti” tulisi poistettawaksi. Etitetty uusi järjestyks olisi aluksi wiisi wuotta woimassansa piddettävä. Sillä aikaa olisi wiinan polttamisen oikeutta jokaisella suomalaisella, joka on kaupungin porwari, tahi jolla on weron-maata. Jos ei tarkeitä esteitä ilmaantuisi, olisi wiinanpoltto suwattu neljä määrä-aikaa wuodessa, nimittäin, 15 p:stä Tammi. 15 päiwään Helmik., 15 p:stä Helmik. 15 päiwään Maalisk., 15 p:stä Lokak. 15 päiwään Marrask. ja 15 p:stä Marrask. 15 päiwään Jouluk. Lyhemmäksi ajaksi kuin kuukaudeksi ei annettaisi poltto-oikeutta.

Wuorokaudessa ei saisi polttaa enempää kuin 1000 eikä vähempää kuin 500 kannua tawallista 6 pykälään wäfewää wiinaa. Jos useampia polttajia yhtyy yhtiohön, omalla maallansa polttaakseen, olkoon suwattu. Joka tahtoo wiinaa polttaa, hänen pitää ensin hakeman luwan läänihallitukselta ja sitten samalle hallitukselle viimeistään 6 wiikkoa ennen ilmoittaman millä ja kuinka monella määrä-ajalla hän tahtoo polttaa.

Wero wiinan poltosta esitetään 1 marffa 50 peniä joka poltetusta kannusta 6 pykälään wäfewyydestä, ja maffetaan läänin rabaattoon (ränteri) edeltäkäsiin joka puolesta määrä-ajasta.

Jokaiseen polttohuoneeseen asetettaisiin poltto-ajaksi walan tehnyt koetus-mies (kontrollöri), joka läänihallitukselta nimitetään erittäin joka määrä-ajaksi, ja kruunulta saa palkkansa wähintäin 16 ja korkeintaan 24 marffaa päiwältä. Paiti sitä tulisi polttajan hänelle antaa ruokaa, huonetta ja kyytirahaa 8:nnesä luokassa. Polttohuoneen pitäisi olemalla rakennetun, että poltettu wiina johdatettaisiin niin isoon astiaan että siihen mahtuisi wähintäin wuorokauden poltto-paljous. Tämän astian kannen lufitsee koetus-mies, ja se awaistaan waan mittamista warten, joka tapahtuu walan tehneen wierasmiehen läsnä-ollessa. Mainitun wierasmiehen

pitää olla usfottawa ja fyndään fykenewä mies, joka ei itse polta eikä myy wiinaa. Hän nimitetään joka määrä-ajaksi kaupungissa porwariston vanhimmilta ja maafunnissa pitäjän-kokouksissa.

Kruunu ottaa lunastaaksensa semmoisia wiinan-poltto-kaluja kuparista, joita tähän asti on käytetty, ja maksaa 1 mark. 20 penn. naulalta.

60 kannua vähintään, waan enempiäin saisi jokainen kerrassa ostaa ja myydä, mitään eri weroa maksamatta kruunulle tahi kunnalle, jos polttowero 1 markka 50 penn. jo on maksettu. Sitä vastaan tulisiwat myöntiweroa, 50 penn. kannulta, maksamaan 1:ksi kaikki ne, jotka pienemmässä paljoudessa myyvät wiinaa, ja 2:ksi kaikki, jotka myyvät ryyppyttään. Ensiksi mainitut eivät saisi myydä vähempää kuin puoli kannua, jonka nauttiminen ei saisi tapahtua myöntipaikassa Ryyppyttään-myyminen, johon annettaisiin lupa kestifiwareille, rautintolain ja kapakkojen isännille j. n. e., saisi tapahtua ainoastaan jos ostaja nauttii ruokaakin. Ryyppyttään-myyminen oikeus annettaisiin sille tahi niille, jotka julkisessa huutokaupassa ottaisiwat maksettawaksensa korkeimman kannulu'un jälkeen.

Niistä maksuista, jotka wiinan myönnin edestä tulisiwat kootuiksi joka läänissä, jaettaisiin $\frac{1}{5}$ läänin maawiljelys- tahi talous-seuralle ja $\frac{4}{5}$ läänin kaikille kaupunki- ja maafunnille asukkaiden paljouden suhteen, hyödyllisiin kunnallistarpeisiin käytettäväksi.

Semmoista wiinaa ei saisi ollenkaan myydä, jossa löytyy jonkulaista terweydelle waarallista ainetta, eikä myös semmoista, jota ei ole oikein puhdistettu.

Jos tämä tärkeä asia tulisi järjestetyksi yllämainitun esityksen mukaan, ja jos esitetty uusi wiinan-poltto-wero nousee enemmäksi kuin vanha „wiina-arenti“, niin H. M:insä tahtoo, säätyjen kanssa, säätää tämän enemmyyden käyttämisestä. Tästä enemmyydestä asetettaisiin muun seassa kruunun käytettäväksi seuraawat jokawuotiset summat:

1:ksi. Wiina-arennin poistamisen edestä, joka tekee	Marckaa. 660,000.
2:ksi. Wiinapolton tutkintoa (kontrolli) seuraawia maksuja, nykyisten kuparis wiinakalujen lunastaminen, maksut enen- netystä tullis- ja muista waria-laitos- siesta luvatawta wiinaa maahan tuo- misen, polttamisen ja myymisen estä- misistä warten, noin	200,000.
3:ksi. Korwauksia warten maawiljeli- öille wiinan poltto- ja myönti-oikeuden poistamisen edestä, sekä niiden werojen huojennukseksi, jotka painawat maawil- jelystä, olisi asetettava yhteensä . . .	990,000.

Summa 1,850,000.

(Kupl. h. 462,500)

Jos kruunulle tulewa osa wiinan poltto- ja myönti- weroista nousee enemmäksi kuin yllämainittu sum- ma, tahtoo H. M:insä jättää säätyjen määrätä- väksi mihin tarpeesen tämä jäännös käytetään, ja jos ei sopisi jotakin osaa tästä jäännöksestä jättää hullituksen käytettäväksi, niinkuin awuksi katowuo- sina ja muihin erinomaisiin tarpeihin, josta sitten tulewilla waltiopäiwillä tehtäisiin tiliä säädhyille.

Kotimaalta.

Helsingistä. Suomal. Kirjallisuuden Seura. Hossa saamme ilmoittaa, että keisarillinen Suomen Senaatti, 6:na päiw. t. f., on Suomalaisen Kir- jallisuuden Seuralle kerraksensa määrännyt 6,000 markkaa muutamien nimitettyjen kirjojen painatta- miseksi.

— **Papissäädyn pöytäkirjoja** saadaan ti- lata joko säädyn kansliassa tai Sederholmin ja Rumppanien kirjakaupassa. Tilaushinta kustafin painetusta arkista on 16 penniä. Edeltäpäin mak- setaan tilaus 25:stä arkista kerraltaan. Lisäksi saa- wat tilaajat wihon, sisältäwä waltiopäiwä-esitykset sekä waliofuntain lausunnot ynnä niihin kuuluwat epäykset. Jokainen tilaaja on welwollinen lunas- tamaan koko teoksen. (H. U.)

Hippafunnau sanomia.

(Porwoosta).

Kirkkoherra-walissa Kymissä sai kappalainen, w. kirkh. Häy- ren useimmat huudot. Määrätty: kirkh. apulainen Mänt- sälässä M. Kotilainen, kirkkoherran wirtaa toimittamaan siel- lä, ja ylioppilas R. H. Gotth. Korander w. t. opettajaksi Rätijälmen alkeiskoulussa.

Sitä tätä.

(Lähetetty.)

„Totiset anastamiset, ainoat, joita meillä ei kos- kaan ole syytä pahoitella, owat walloittamiset tie- tämättömyyden waltakunnassa. Kunnioitettawin ja kansoille etuisin toimitus on, ihmis-käsitysten lewit- tämistä edesauttaa.“ Näin sanoo Neoptolem Bo- naparte.

— Kun muinoin yksi ystäwä Kampaniasta kä- wi Grafkein äitiä, Korneliaa, terwehtimässä, ja turhamielisesti puhutellen hänelle ensin kehui ja näytteli kalliista foristustansa, ja sitten pyysi häntä näyttämään foristustiansa, niin Kornelia wiipytti tätä siinä, kunnes molemmat kukoistawaiset poikan- sa, Tiberius ja Sempronius, palausiwat koulusta, ja silloin hän esitteli ystäwänsä näitä poikia, sanoen: „Nämät owat foristukseni!“

— „Waimopuoli on waan ruumis-woimassansa heikompi miespuolta, se woipikin siis kaiketi voit- taa kaikenlaisia tietoja. Waan emännän pitää ole- man metiäisten emän tapainen. Niinkuin tämä aina jääpi pesähänsä ja pyytää säilyttää, mitä ulos lähetetyt mehiläiset sisään tuowat, niin tulisi emännän myös hoitaa sisällistä taloutta, ja ottaa hankittua vastaan; hänen pitäisi jaella kun tarwi- taan, mutta katsoa, ettei yhdessä kunkaudeksa an- neta ulos sitä, millä koko wuosi voitaisiin aikoin tulla.“ (Sokrates).

Qvarliggande orekommenderade bref vid Post- kontoret härstädes för October månad inneva- rande år.

Qvarliggande:

C. Вильямайнъ; C. W. Åberg; Ф. Хомякову; A. Uoti- selle; И. Богданову; E. Камонъ; J. A. Fernelius; J. Kumlin; Логинову Саматокину; A. L. Willervale; K. Фонтъ де Блемъ; M. Lönnrot; A. W. Söderberg; K. Pet- tersson; Wapensmeden Leinonen.

Retournerade:

W. F. Ljung; A. Жуковскому 2 stycken; S. Dyster; A. Соловьеву; W. A. Sandell; M. Калиновской; D. E. D. Europaëus! И. Пикову; A. Фальку; T. Якубовскому; S. Cederfelt; Шамкевичу; Петровой; Служанкѣ Софiи; I. Столбергъ; Шталю; Якову Григорьеву; Генриксенъ; въ домъ Бернардаки; A. Висникову; C. Комару; Ф. Штамо.

Kuulutuksia.

Som någon af borgerskapet icke tillstädeskommit denne dag för att sig emellan utse vissa medlemmar till be- stämmande af en hvar af borgerskape tillhörande skatt- ören för nästkommande år, så warden stadens borgerskap anmodadt att i förenämnde afseende infinna sig å Rådhu- set Måndagen den 16 instundande November kl. 11 f. m. Wiborgs Rådhus, den 28 Oktober 1863.

På Magistratens vägnar:

Fr. Wilh. Poppius,
f.d.

J. G. Heinrichus.

Stadens brandvaks afgift betalande innevånare, af hvilka ingen tillstädeskommit i dag för att för detrenne nästkommande åren utse ledamöter uti stadens brandkommission i stället för Handlanden Fredrik Richardt och bokbindaremästaren Johan Gabriel Sundström, anmodas att i ofvanantydtt afseende uppkomma å Rådhuset Måndagen den 16 instundande November klockan 11 f. m. Wiborgs Rådhus, den 28 Oktober 1863.

På Magistratens vägnar:
Fr. Wilh. Poppius,
f.d.

J. G. Heinrichius.

Huutokauppoja.

Fredagen den 6 innevarande November försäljes medelst offentlig auktion, som ifrån kl 4 e. m. anställes uti Korsininska gården inom Neitsytniemi, åtskillig lösegendom, bestående af hvarjehanda möbel, pläter- och koparsaker, sängkläder, en kasansk släde, särskilda hästredskap samt diverse. Wiborgs stads Auktionskammare, den 2 November 1863.

Wold. Ålgren.

Yksityisiä ilmoituksia.

Seura-näytelmä.

Keskiwiikkoa 4:nä p:nä Marraskuuta näytellään teateri-huoneessa:

"Inte en smula jaloux"

Ruotsalainen ilveily yhdeksä näytelmässä ja tämän jälkeen.

Anttonius Putronius
eli

Antto Puuronen,

Ilveily yhdeksä näytelmässä, Holbergin mukaan suomennettu

Amatörs-spektakel.

Onsdagen den 4 November uppföres å härvarande teater:

Inte en smula jaloux!

Lustspel med sång i en akt
samt derefter:

Anttonius Putronius
eli

Antto Puuronen.

Ilveily viidessä näytelmässä, Holbergin mukaan suomennettu.

Närmare genom affischer.

Att, undertecknad antagit en ny, uti yrket skicklig verk-Gesäll, derom får jag ärade kunder äfvensom stadens respektive innevånare vördsamligen underrätta, Recommenderande honom derföre till gunstbenägen ihugkomelse — prompt expedition utlofvas.

(2) 1

Boende uti Packhus Inspektoren Hirrns gård.

Jakob Björklund,
Snickare-mästare.

Danssällskapets i Wiborg subscriberade Baler anställas under innevarande höst och instundande vinter, såvida ett tillräckligt antal deltagare sig anmäla, följande dagar:

År 1863.

15:de (3) November.

6:te December (24 Nov.)

26:te (14) December.

År 1864.

13:de (1) Januari.

24:de (12)

7:de Februari (26 Jan.)

28:de (16) Mars.

De respective stadsboar, hvilka icke förut deltagit i

ofvannämnde dansnöjen, men sådant nu önska göra, behagade anteckna sig å en i C. G. Cloubergs Bokhandel tillgänglig lista.

Afgiften är för familj 7 Rub. och för enskild person 3 Rub. silfver.

(3) 2

Directionen.

Pudonnut:

Lördagen den 24:de Oktober förlorades på vägen från Salakkalahti nya stadsdel uppför stora gatan ända fram till klocktornet ett guld fruntimmers armband, hvilket den rättsinnige upphittaren mot hederlig vedergällning torde aflemna å Paul Wahl & C:o kontor.

(3) 2

Wuokrataan.

Nu genast ett större rum inom varm tambur, jemte möbel och värme, i f. d. fästningen af denna stad; närmare underrättelse vinnes å boktryckeriet.

Uthyres nu genast 2:ne handelsbodor vid stora gatan i P. Sopotoffs arf. gård N:o 37 i f. d. fästningen; närmare underrättelse lemmar Tulander.

Отдаются въ наемъ двѣ лавки по большой улицѣ въ домѣ наследниковъ П. Сопетова подъ № 37-мъ. Подробнѣе узнать можно у Туландера.

(3) 2

Myötämä.

Välgödda gäss till 3 rub. s:r. paret, då derom anmäles i gården N:o 167 i S:t Petersburgska förstaden hos handlanden Bogatireff.

(3) 1

En häst, seldon, trilla med lös kur samt tvenne slädor. Att beses i förra proviant huset vid nedra gatan.

(3) 1

Nyligen inkommen

utmärkt god Ekenäs Wassbuk äfvensom god stockfisk och 10 Åkerbärssylt, hos W. Schavaronkoff vid paradplan.

Ifrån Hanhijoki gård säljes vid första vinterföret god torr, tre quarters lång björkved, levererad i Wiborg till 1 r. 60 kop. samt tallved till 1 r. 23 kop. per finsk famn. Skriftliga requisitioner inlemnas hos Pastor Segersvärd i Gamla Gymnasii huset och komma att fullgöras i den ordning som de inkommit.

Изъ мызы Ганхійоки продаются при первомъ зимнемъ пути хорошіе, сухіе, 10 вершковъ длины березовые дрова по 1 р. 60 к. и сосновые по 1 р. 23 коп. за финскую сажень, съ доставкою въ Г. Выборгъ. О количествѣ желаемыхъ дровъ просить объявить письменно въ домѣ старой Гимназии у Пастора Сегерсверда. Заказы будутъ исполняться въ томъ порядкѣ какъ оныя были подаваемы.

Vom Gute Hanhijoki wird bey der ersten Schlittenbahn gutes, trockenes, 18 Zoll langes Brennholz verkauft; in Wiburg geliefert kostet das Birkenholz per finn. Faden 1 r. 60 f. und das Tannenholz 1 r. 23 f. Schriftliche Requisitionen sind bey Pastor Segersvärd im alten Gymnasia-Hause abzugeben und werden in derselben Ordnung erfüllt wie sie eingekandt worden sind.

(3) 3

Nyligen inkomna

flere sorters

Tyska Äppel,
Päron och Bergamotter

å 2 Rubel per kagge, samt

Åbo Finsk Ost

å 13 kop. per 1/2

i Nya Colonialhandeln midtemot klocktornet.

Eurm Suomen Junsto

13 kop. naula.

(2) 2

Kauppapöydissä kellostorniin vastapäätä

Wipurissa, M. A. Gylliafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgren.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a :
Tältä vuodelta 3 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissaettä muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a a n :
Bililakuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikkissa maamme postikonttoreissa

N:o 45.

Perjantaina 6 päivänä Marraskuuta.

1863.

Wiipurista.

Ilmat ovat lämpymät niin että ruoho täydelleen kukoistaa. Keli kuitenkin tällä viikolla muuttui huonoksi; etenkin esikaupunkiloissamme on likaa tiiläsi. Salakkalahti on sateesta paissunut niin että sen yli äsken rakennettu tie on veden vallassa.

— Seura-näyttelöissä viime maanantaina ja keskiviikkona oli melkeen täydet huoneet katselijoina, miten saattoi arvata. Etenkin herra Hougberg, jolla oli molemmissa eri näytelmissä sijansa, — suomalaisessa ollen itsenä Anton Putroniuksena ja ruotsinkielisessä tohtorina, — sekä herra Lagerstam luffarina ja herra Björnholm Sipri Puurosena, Anton isänä, ansaitsevat yleisöltä erinomaiset tii-tokset. Myös herrat Thalus ja Stigzelius, edellinen ryöstö-woutina ja jälkimäinen setänä, teliwät paraansa. Rouvaswäen puolelta taas on mamfeli Palmgrén, tohtorin rouwana esi-näytelmässä, ja mamf. Winter, Putroniuksen morsiamena pää-näytelmässä, mainittawimpia. — Itsen pää-näytelmän loppu ei tuntunut täydellisesti miellyttävän yleisöä. Putronius muka, — kaikin pöyhistelemisjensä hanki — kuitenkin tähti-tieteessä oli oikeessa, kun esitteli maata ymmärränsä, pimeäsi ynnä loistawan auringon ympäri kulkewaksi, j. n. e. — In-hottawaa siis on että hän tätä totuutta puolustamisensa vuoksi ei ainoasti tehty sotamiehensä, vaan vielä alenji itkemään jota-lurin alla — jopa wiimen epäsi koko oppinsa. Rohduttawasta ja siweys-tuntoa sowittawaa kuitenkin oli tämän epäyksen nau-rattawa muoto. „Maa on litteä“, tunnustaa hän, „kuin pannukakku“; nämä viimeiset pila-sanat, jotka Putronius lisää oppinsa epuuttamiseen, säilyttävät muka tunnon että tämä epäys oli waan ulkonaisen pason waikuttama. Hän näetse ei olnu mikään Galilei, jonka tutut sanat, noustes-saan yhdeksästä syystä tuli-rawiollen, ovat ihan toista: Attamen terra moveris. — Ruotsinkielisen näytelmän päätös sen-sijaan oli kaikin puolin tyydy-tävä; siinä sekä tieto ja taito että siweys pääywät täydellisesti voitolle. Sangen toiwottavaa olisi että Seura-näyttelöissä wast'edes walittaisiin samallaisia suomenkielisiä näytelmiä; sillä niitähän jo, Suma-lan kiitos! on, — esim. äsken Otawassa ollut: „Rahan himo“. Miika muka jo olisi näytelmä-huoneenki lattealla heretä vanhasta hapatus-luulosta että suomalaisuus ja raakius ovat — jos ei yhtä, kuitenkin — sowelliaat käymään käsi kädesä, wieteysten.

— Hr. Dawis'ista, joka nimitti itsensä Proh-wessoriksi ja täällä, miten Otawastakin on näkyny, piti luennoita, Helsingin sanoma-lehdet tietävät kertoa, hänen sieltä lähteneen, luwattuja ja jo mak-

setuita luentoja pitämättä. Semmoinen menetys lieneeki sillä „prohweessorilla“ tapana; tältä muka kuuluu hän myös samalla tavoin karanneen, — wieläpä heittäneen wuofransaki suorittamatta.

Kirjallisuus-seuran kokouksessa viime tiistaina oli keskustelu-aineena: 1:ksi kuinka Wilken koulun johtokunta kokee kutsuttajin suuntoihinsa. Oli muka ennen päätetty että ilmoitus Johtokunnan kokouksesta annettaisiin sanomalehdissä, waan koska ei ollut määrätty kenen kautta tämä ilmoitus oli toimitettava, niin ei semmoista kutsunusta ollut tapahtununnakaan. Sen vuoksi ja kun monta kertaa oli tapahtunut että moni mainitun johtokunnan jäsen, etenki loitommalla asuwaiset, eiwät olleet saanna tietää Johtokunnan kokouksesta, eräs Johtokunnan jäsen, jolla itsensä puolesta ei ollut mitään walittamista, kuitenkin paremman järjestyksen vuoksi pyhyi että seura sihteerinsä kautta ottaisi tuon kutsunuksen toimittaaksensa sanomalehtiin. Ja kun ei seura siihen suostunut, ilmoitti sama jäsen tuntuksa ei myöten antawan hänen enää fantaa sanotun johtokunnan jäsenen nimeä, koska muka johtokunnan esimies sitä vähemmin wastedes otta-nee jäseniä oikeassa järjestyksessä kokoon kutsuaksensa, kun viime kokouksessa pyhyi häwittää koko johtokunnan, miten Otawassa jo on ferrottu.

2:ksi otettiin Wilken koulun hr. opettajan esitys saada seuraa awulliseksi niiden mainitun koulun läpi pääoneiden oppilasten vanhimmille, jotka aikosivat hakea armollista lupaa lapsensa käydä, Latinaa lukematta, niissäkin julkisissa opetus-laitoksissa, joissa Latina on wälttämätön opetus-aihe. Seura waati nähdäksään vanhimpien anomus-paperit, ennen kun rupeisi mihinkään päätöksen asiaan.

3:o tuli Otawan tulevaisuus puheeksi, ja piti Seuran w. esimies ynnä muutama muu tämän sanomalehden tukkanaan alkautettawana. Waan koska kuitenkin oli niitähän, jotka pelkästä lemmeestä Suomen löyhää kirjallisuutta kohden tarjosivat Otawaa kustantamaan, Seuralle wähintäkään waaraa sen menestyksestä saattamatta, ja pitiwät sopimat-tomana, että Seura, joka wuosiina 1860 ja 1861, milloin sitä aikoinaan kuuluisaa sanomalehteä „Wi-berg“ vielä täältä toimitettiin, kustansi Otawata tappiolla, nyt heittäisi Otawan, kun se todella kannattaa kustannuksensa. Asia siis lyfättiin wälisuuntoon 15 p. marrak. k. 5 j. puolip., ja Seura määräsi sihteerinsä ynnä w. maakamreerin Olsoni ill'aikaa keskustelemaan Otawan kustantajoiden ja kirjoittajoiden kanssa sekä, jos niin tarwittajin, tiedustelemaan nusta semmoisia.

Wähäsen wastinetta D. B—gin firjoitukseen Otawan 28:sä n:sa.

(Lähdetetty.)

Se on warin waka totuus ollut ennen sekä on olewa jälkeen meidän aisojamme, että wääritys pitää ojentaa, missä se näkyy tarpeelliseksi, olipa se waikka minäläisessä asiassa hywänsä. Maanwiljeliä kofelas Olli Berg ei näytä olewan sitä mieli alaa että erhetys pitää ojentaa. Waikka itselkin myöten antaa firjoituksessaan Otawan 28:sä n:sa minun esitykseni olewan oikean perän Uupunien pitäjän oikeasta nimestä. Olli Berg pance esteeksi aiwan huonon syyn, se on näin kuulawa: „Mutta kuin nyt pitäjäläisemme niinkuin kaikki muutki ovat firjoituksista nähneet Uupuniemeksi nimittettävän, ovat ne, jotka ovat tutummat kirjallisuudessa ruvenneet näin puheesakin käyttämään, pitäen tätä Uupunemi, pitäjämme oikeana nimenä." Jos D. B—g olisi tuhma ja muuten typerä miehen, eli pitäisi ruotsalaisuuden taikka muun wänäläisyyden puolta kieliastassa, niin jitte se ei olisi mikään ihme että hän näin äffinäisesti firjoittaa sellaisesta nimestä, jota esi-isämme ovat firjoittaneet sen aikuisella tiedolla ja taidolla miten paraiten osasiwat. Waan päin wastoin D. B—g on lahjoitettu mitä paraimmalla luonnon lahjoilla; ymmärryksensä on kuin partaweitti. Tämän wuikaiksen paraiten todistaa D. B—gin firjoitus Otawan 29:sä n:sa: „Kirje Rankaan Bekalle," jossa hän muistuttaa Bekalle miten he keskenään jo poikawuosinaan lauleliwat „surwirin Suomen kielestä," sekä muistuttaa Bekalle erään jorretun talonpojan runoa „tuomiskontista", joka warmaankin oli wietty lahjaa ottawalle nimismiehelle. Samassa kirjeessä D. B—g toiwoo Suomen kielestä pääsemistä waltakieleksi eikä epäilekään sen toteutumista. Mikä kaiken suurin merkki D. B—gin rakenteen on Suomen kieleen, niin se on se mitä lahuttawin nutinen kuin ruotsalaisen sukunimensä firjoittaa ihan Suomeksi: „Ole Wuorinen". 28:n:sa firjoitti vielä nimensä B—g. Kun nyt näin muurimutos tapahtui wiikkaudessa, niin jittä olen ihan warma, että D. W:nen tästä edespain ei kirjeessään enempää wäitä Uupunien pitäjää Uupuniemeksi.

Nyt tahdon vielä wähä muistuttaa D. B—giä, näistä syioista: „Kun pitäjäläisemme ja kaikki muutkin ovat firjoituksista nähneet j. n. edesp. ruvenneet puheesakin näin käyttämään." Ei tähän asti ole ollut se mikään hywä merkki, että ruwetaan herrain firjoituksen jälkeen Suomalaisia nimiä puheesakin käyttämään. D. B—g hywin tietää miten taitamattomat herrat ovat olleet näihin aikoin saakka Suomalaisissa puheissa, sitä taitamattomat itse firjoituksessa. Se vielä nytkin kaiken paraiten nähdään papin firjoista (todistus); esim. nimi „Hämäläinen" se on Hemelein, ja „Jääskeläinen" se on Jeekelein j. n. e. Mitä taas herraswäen Suomalaiseen puheeseen tulee, niin se on puoleksi wenskalla pilattu, mistä näihin aikoin saakka on ollut se surullinen seuraus että ne Suomalaiset, jotka ovat olewinaan enemmän siwistyneitä ja kansakäymistä pitäneet, ovat neppineet herraswäen puheista niinkuin rhytimaan hoitaja paraimpia kuffia noppii rhytimaasta! Luottaen aina herroihin; „kylähän muka herrat paremmin tietävät haastaa kuin talonpojat." Niin esim. j. n. e. nowinansa: „olettaako olleet aamuyellä", he sanoet: olettaako olleet ruufoistilla. Jos näistä puheista muistutetaan Suomalaisia, niin he kofhta wastawat: niinpäs olemme kuulleet herraswäenkin sanoman. Niin se on Uupunien pitäjään nimenkin kansa kähnyt.

Sentähden D. B—g wäittää sitä nimestä; kun

muka herrat ovat alottaneet sitä näin nimittää ja firjoittaa, niin sitä ei saata nyt millään tavalla eli toisin firjoittaa. D. B—g sanoo vielä: „sentähden Uupunemi olisi kaikille siwistyneemmille taas uusi nimitys." Ei se ole mikään waikia siwistyneemmille ruweta sellaista nimeä toisin nimittämään, etenni kun tietävät entisen nimen wääräksi; päin wastoin se se wasta onkin siwistylsen päätarjoitus että wäärästä saadaan suora.

A. B.

Ehdotus asetukseen tilusten rauhoittamisesta wasten wahinkoa eläimiltä.

(Saako n:sta 43.)

§ 20. Jos joku todistetaan ehdollansa repineen taikka pilanneen toisen laapiota, aita, weräjää taikka muuta salpausta, wetäköön sakkoa astianharrain mukaan kahdestakymmenestä markasta sataan asti ja palkitkoon kaiken wahingon. Jos samalla pahaa tehdään syöttämällä toisen maalla, olkoon laki niinkuin edellä sanottu on.

Jos matkaja taikka joku muu huolettomuudesta laimin lyö sulkea weräjän taikka hilan, jonka hän on awannut, olkoon sakko wiidestä markasta kahteenkymmeneen asti. Jos siitä wahinkoa tulee, palkitkoon se.

§ 21. Jos joku tahtoo ylössanoa aitauswelwollisuutensa osaksi taikka kokonaan, antakoon siitä todistettawasti tiedon asianomaisille naapurillessa; ja olkoon jätte wapautekku welwollisuudestaan safsakuun lopusta alkain seuraawana wuonna, jos ei hän pitemmäksi ajaksi siihen welwoitettu ole. Sen ylössanomisen kautta olkoon myös naapuri wapautekku mainitun ajan kuluttua woimassa pitämästä osansa siidä aidasta, jota ylössanominen koskee.

§ 22. Aitauswelwollisuus, joka tähän asti on ollut maanomistajain tehtävä, pitää wastakin täytettämän, jitti että ylössanominen on tapahtunut ja ylössanomisaika loppuun kulunut, niinkuin edellisestä §:ssa sanotaan. Laki jama olkoon kaikesta aitauswelwollisuudesta, johon joku tästä lähin taitaa määrätyski ajaksi tulla jidotuksi, jos naapurukset eiwät muutoin jowi taikka nimenomaan ole luopuneet ylössanomisoikeudesta.

§ 23. Tilalliset kufjain kihlakunnassa, färöjäkunnassa taikka kirkkolunnassa saawat tehdä liitetoja tilusten rauhoittamisesta ja aitauksesta sekä jina määrätä tarpeellisia wondatuksia tilusrauhan wakuutukseksi, aitaan kokoon panosta ja laadusta, taajan ja harwan aidan keskinäisestä juhdasta, kerotetuista edeswastauksesta uhfasakoilla laimin lyödyistä aitauswelwollisuudesta, asettamisesta erityisen wallan tilusrauhan woimassa pitämiseksi sekä muista tilusrauhan ja aitauksen kysymyksen kulwista seikoista. Nämät määräykset saawat laillisen woiman, jos ne hywäksytään tilallisten enemistöltä, heidän seikewan maantallinsa luwun jälkeen, eiwätllä ole sotiwia yhteisen lain ja tämän asetuksen perustuksia vastaan sekä tulewat paikkakunnan oikeudelta tultittuna wahwistetuksi. Jos kolme neljättä osaa huutawista tilallista tahtoo sen aitausoikeuden, jonka laki tähän asti on sallinnut, ja niin muodoi myöntyä siihen että naapurusten pitää keskinäisesti aita tehdä ja woimassa pitää, kuin joku sitä waatii, olkoon semmoinenki yhdistys wahwistuksen saatua kaikille sitowainen ja wallittewa, jitti että se taitaa laillisesa järjestyksessä tulla kumotuksi. Mutta kunnan jäsener ei saa oikeutta sen oheissa, ilman kaikkein suostumuksesta, wähentää maanomistajain welwollisuutta palkitsemaan wahingoita niiden pahateoista, niinkuin tässä asetuksessa säätään.

§ 24. Niille, jotka talwisaisana lumiauralla woimassa pitävät yhteisiä teitä, pitää olla sallittuna,

fitte kuin wafaa talwi on alkanut, maahan ottaa semmoisten teitten äärellä tehdyt aidat, melwolli-
suutta vastaan että kewällä aikaijin ne panewat
entiseen funtoonsa. Jos maanomistajille joku wa-
hinko sen kautta sattuu, pitää sen, joka siihen sy-
pää on ollut, sen paljitseman ja wetämän sakkoa
asianhaaran mukaan wiisi markkaa taikka enempi
aina wiiteenymmeneen markkaan asti.

§ 25. Laillinen oikeus kaifiösa kysymyksissä ti-
lustrauhasta ja aitauksesta on yleinen alioikeus paif-
kakunnassa. Jos kunta yhdistyksessä on määrän-
nyt että senlaiset asiat ensin owat ensin otettawat
ja käyteltäwät erityisessä wallassa niinkuin 23 §:ssa
on myönnetty, olkoon se noudatettawana; älköön kui-
tenkaan semmoinen wasta lopullisesti ratkaisu asi-
oita, jotka koskewat ehdollisia rikoksia. Jos joku
sen wehkeesen ei tydy, hakoon siinä muutosta ylei-
sen alioikeuden tyfönä siinä järjestyksessä kuin kunta
on määrännyt.

§ 26. Ranteita rikoksista, joista tämä asetus
puhuu, älköön kukaan muu tehdä kuin oikia asian-
omainen taikka hänen asiamiehenjä.

§ 27. Sakot, johon joku tämän asetuksen mu-
kaan tuomitaan, menkööt kolmijakoon yhteisen lain
jälkeen. Jos sakotettu ei voi sakkojansa maksaa,
owat ne muutettawat wanhuudeksi wedellä ja lei-
wällä 4 §:n 5 luv. Rantaisetus Raaren jälkeen.

§ 28. Tämän asetuksen toimeen pano alkaa
186 , jolloin asetus aitauswel-
lollisuudesta helmikuun 9 p 1802 koko laweudes-
sansa sekä munt yhteisessä laissa ja erinäisissä ase-
tuksissa löytywät määrävket, missä ne nyt owat
joutuneet muutoksen alaisiksi, lakkaawat voimaassa
olemasta. Mainitun ajan perästä älköön myös-
kään tuomittako ulos mitään uhkasakkoja, joita oi-
keudet ja wirkakunnat tätä ennen owat aitauksesta
ja luwattomasta syöttämisestä säätäneet.

Ronna.

(Wanhan Kreikkalais kirjailijan Hifopon sadun mukaan)

Eläin pieni pikkorainen,
Roukku-jalka konnikainen
Härän härjyn ferran ketti,
Suuret sarwet tällä ketti.

Ronna parha
Miwan arka
Siitä suuttui suuttumistaan,
Huusi hullu hurjuuksissaan:
Se on walhe
Ett' en ole'
Tätä härkää yhtä suuri.

Ronnan poika konnikainen,
Mewä on ylpeäinen,
Wasten tuulta käänti suunnsa,
Ilman lappoi watsahansa,
Pönnisteli,
Pöyhistelii,
Siksi kunne siitä halkeis,
Repaleiksi ruumis ratkeis.
Täten päättyi,
Myöski loppui
Sikä konna että — satu.

G. Gdr.

Kotimaalta.

Selsingistä. Uutta kirjakaupasta. Professori
M. Afanderin teosta: Tietoja hengellisistä
liikkeistä Suomessa (Upplysningar om reli-
giösa rörelser i Finland) on 7:8 ja viimeinen osa
ulostullut. Tässä osassa löytyy Henr. Renqvist-
in muotokuva.

Wirolahdelta 22 p. Lokakuuta 1863. Du-

nettomuus Merellä tapahtui tämän kuun 15 päi-
wää wasten yöllä. Purjehtiesaan Suomen lah-
della eräs tuntematon priki-laiwa oli ollu fiinni
mainittuna aamuna Itäkiwi nimisellä pienellä kal-
lio luodolla, pohjois puolla Someroa; waan jo
päiwän noustessa alkoi nousta meri sekä tuuli pai-
fui lowemmaksi, niin että noin kello 7½ aamulla
laiwa läksi matalalta walloilleen ja alkoi ajautua
tuulen waltaan. Noin 3 eli 4 wirstaa ajettuaan
kaatui laiwa syrjälleen, ja wähän ajan perästä ka-
toji se meren pinnalta, upoten meren pohjaan. —
Miehistä ei ole mitään sen selwempää tietoa saa-
kuin että Pitkäpaaden kalliolla nähtiin olleen toi-
nen priki-laiwa, juuri sen ajettuaan laiwa-raakin
luona paikallaan lafu lahweliissa, — waan siintä ei
ole selwää saatu, jaksiko se laiwa pelastaa ne
onnettomat miehet. Wasta seuraawana päiwänä
kuin tuuli heitti wähemmäksi, on woitu purjehtia
jaalain kanssa tarkastamaan uponneen laiwan paik-
toja, waan ei meren päältä ole löydetty muuta kuin
1 matrosin tyhjä firstu ja wallollista puun romua.

M. M—lä.

Kuulutuksia.

Emedan ingen af stadens innevånare, som erlägga in-
qvarterings afgift, denne dag tillstådeskommit för att utse
taxeringsmän till bestämmande af inqvarterings afgiften
för nästkommande år och Ledamöter uti stadens inqvar-
terings komite för de tvänne nästkommande åren i stäl-
let för Herr Rådmannen Alexander Ivanoffsky, Handlan-
derne Leopold Krohn och Michael Alenest samt Murare-
mästaren Johan Bäckman, ty anmodas stadens förenämnde
innevånare att i ofwan antydt afseende infinna sig å Råd-
huset måndagen den 16 instundande November kl. 11 f.
m. Wiborgs Rådhus den 28 October 1863.

På Magistratens vägnar:

Fr. Wilh. Poppius.

f.d.

J. G. Heinrichus.

Yksityisiä ilmoituksia.

Uti f. d. kaptenskan Leonoffs gård nära Karelska ga-
tan i S:t Petersburgska förstaden, emottages fruntimmers
arbeten, Corsetter, tvättsöm m. m. och förfärdigas med
skyndsamhet och akkuratess.

G. H. Gerecke

Liha- ja makkara-kauppa "Wiipurin"
rawintolasja.

Kunniotetulle yleisölle ilmoitan minä tämän kautta asetta-
neeni piispakadun warrella uuden lihapuodin, missä minä laf-
kaamatta tulen pitämään joka laatua lihaa ja makkaraa, niin
kun myös hakattua härän-lihaa beaffetiksi, ja ahkeroitsen minä
aina toimittamaan hyvää tawaraa. Halullisia ostajia toiwoo
G. H. Gerecke.

**Fleischwaaren Handlung von G.
H. Gerecke
im Hotel Wiburg.**

Hiedurch empfehle ich Dem Hochgeehrten Publicum mein
neu eingerichtetes Fleischmagazin in der Bischofsstrasse, wo ich
fortwährend alle mögliche Arten Fleisch und Wurst, so auch
gehacktes Ochsenfleisch zu Beafstecks vorräthig halten werde;
und soll es mein Bestreben sein fortwährend gute Waaren zu
liefern. Um gütigen Zuspruch bittet

G. H. Gerecke.

G. H. Gereckes

**Försäljning af köttvaror å hotel
Wiborg.**

En högtärad Allmänhet rekommenderar jag härmedelst
mitt nyss etablerade köttvarulager å biskopsgatan, der
jag fortörande kommer att hålla i förråd all slags kött
och korf samt hackad oxkött till beafstek; och skall jag
alltid vinlägga mig om att prestera duglig vara. Om
talrikt besök beder

G. H. Gerecke.

ПРОДАЖА МЯСНЫХЪ ТОВАРОВЪ И КАЛ- БАСОВЪ ГОСПОДИНА ГЕРЕККЕ ВЪ ГОС- ТИНИЦЪ ВЫБОРГЪ.

Почтенной публикѣ честь имѣю рекомендовать мой вновь открытый мясной магазинъ на епископской ули-
цѣ, гдѣ ежевременно можно получить всѣ сорта мяса
и калбасовъ также какъ и готово битую бычачью го-
вядину для бифштексовъ и постараюсь всегда угодить
почтеннымъ покупателямъ. О почтенномъ вниманіи
просить калбасникъ

ГЕРЕККЕ.

Från söndagen den 8 November förevisas i P. Sopen-
toffs arfvingars hus midtemot guvernörs residenset
en stor

Italiensk och Automat-utställning

med öfverraskning genom present.

Sonntag den 8:ten November und folgende Tage wird im
Hause der Erben von P. Sopenoff gegenüber der Gouver-
nörresidenz

eine große

Italienische und Automatische Exposition

nebst Überraschung durch Presente
vorgezeigt.

Sunnuntaina 8 p. tätä Marraskuuta ja seuraavina päi-
vinä tulee P. Sopenoffin perillisten kartanoissa, kuvernööri-
asunnon vastassa näytettävästi

ylhä suuri

Italian ja Automaatti näyttelys

lahjan kanssa.

Воскресенье 8 дня Октября и слѣдующія дни въ
домѣ наследниковъ П. Сопетова наспротивъ кварти-
ры Г. Губернатора

представляется большая

ИТАЛЬЯНСКАЯ И АВТОМАТСКАЯ ВЫСТАВКА СЪ СЮРПРИЗАМИ,

Paimelukseen haluama.

De af Herrar Landthrukare å större eller mindre egen-
domar, som önska Inspektor, för ett år sedan från Insti-
tutet utskrifne; behagade godhetsfullt anmäla sig hos Hr
Smedmästaren Hellman å Saunalahti.

Henrik Hellman.

Net funnieitettawista Herroista joilla ovat hallittawana
suurempia eli wahempia maan tiloja ja tarwitsevat Rehto-
ria; pyydän nöyryydellä siinä est maallista ilmoittaa itseensä
Herra Seppä mestarille Hellmannille, Saunalahtella.

Henrik Hellman

(3) 1

Ulostirjeitettu maanviljelys Yrjösteä

Pudonnut:

Lördagen den 24:de Oktober förlorades på vägen från
Salakkalahti nya stadsdel uppför stora gatan ända fram
till klocktornet ett guld framtimmers armband, hvilket
den rättsinnige upphittaren mot hederlig vedergällning
torde aflemna å Paul Wahl & Co kontor.

(3) 2

Emellan ångbåtskontoret och Hotell Wibourg borttap-
pades en perat med inneliggande 2:ne brief, en fullmakt
och 41 Rub. Silfv samt litet små penningar, den rättsin-
nige som upptagit nämnde perat erhåller hederlig veder-
gällning, då den anmäler sig å poliskammaren eller å
Hotell Wibourg.

Wuokrataan.

I huset N:o 6 vid biskopsgatan af denna stad uthyres
ett qvarter, bestående af 6 rum och kök.

Zu vermieten ein Quartier von 6 Zimmern und Küche an
der Bischofs Strasse im Hause N:o 6 in der Stadt.

Nu genast en kammare med egen ingång jemte ett
kallt kök med kontor uti gården N:o 44 vid stora gatan
i S:t Petersburgska förstaden.

(3) 1

Jon. Åkerblom.

Отдается квартира въ наемъ, въ Городъ въ Домѣ
Комелева № 89.

(3) 1

Uthyres, nu genast tre möblerade rum i S:t Peters-
borska förstaden N:o 58—61 vid röda brunnen, närmare
underrättelse lemnas hos bagaren N. Ettinger.

Nu genast ett större rum inom varm tambur, jemte
möbel och värme, i f. d. fästningen af denna stad; när-
mare underrättelse vinnes å boktryckeriet.

Uthyres nu genast 2:ne handelsbodor vid stora gatan
i P. Sopenoffs arf. gård N:o 37 i f. d. fästningen; när-
mare underrättelse lemnar Tulander.

Отдаются въ наемъ двѣ лавки по большой улицѣ
въ домѣ наследниковъ П. Сопетова подъ № 37-мъ. По-
дробнѣ узнать можно у Туландера.

(3) 3

Uusi suurempi kamari nyt heli Seiroja Ettingerin karta-
noissa, josta lähempiä tietoja annetaan Mamseli Hällströmiltä
samaissa kartanoissa.

Ett större rum uthyres nu genast i Bagar Ettingers
gård. Närmare underrättelser lemnas hos Mamsell Häll-
ström, boende i samma gård.

(2) 2

Myytävänä.

Tvänne bärande kor, af hvilka den ena bär redan ef-
ter en månad, hos Invalid-Fältväbeln Michail Paulovitsch.

En symaschin, hos

E. R. Lax.

Mättijärven rannalla on myytävänä 62 syltä koiruusia ja
162 syltä mäntypää kuirija halkoja rupeasta syli.

На берегу озера Ряттиярви продаются сухие бере-
зовые и сосновые дрова по 1 рублю за сажень.

(2) 1

Välgödda gläss till 3 rub. s:r. paret, då derom anmäles
i gården N:o 167 i S:t Petersburgska förstaden hos hand-
landen Bogatireff

(3) 2

En häst, seldon, trilla med lös kur samt tvenne slädor.
All beses i förra proviant huset vid nedra gatan.

(2) 2

Myytävänä kaikkisja Suomenmaan kirjakaupoi-
sa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietariissa:

(J. W. Piltja ja Rump. kirjakaupantaja-yhtey-
den Turussa kustantamia.)

Suomen maan Kainajat. N:o 138.

Wapaus ja Seuraelämä. N:o 139.

Kertelaimet ja Kertitarwefasmut. Mafaelma. N:o 140.

Kutsumus Pahelle ja Hyville: "Kaikki ovat valmistetut,
tulkaat kaikkiin"! Saarna 20 Sunn. Kolm päivä. kirjoitta-
rut W. Carlsson. N:o 141.

Katli nais-tuningasta Englannin Elisabeth ja Skottlannin

Maria Stuart. Kappale ihmiskunnan historiasta N:o 142.

Muutamia maritus- ja lehdutus-sanoja merimiehille. N:o 143.

Kertomuksia. 1 Keltto Saari. 2 Jumalan kaikkivaltaisuus ja

hymys 3 Piistainen awuliaa Inju. 4 Veski Teherassa.

N:o 144

Kuin yhä kirja siältävä 25 kappaletta ferraalla
ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1
Marfalla ja 60 pennillä.

Myytävänä

G. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Willkomm, Ernst. Wid Gröna Bordet Fyra Kriminal-
historier. 3 m. 20 p.

Lutthalvet. En fysisk framställning för bildade Läsare.

Ur E. J. Reimanns efterlemnade manuskript. 3 m.
60 penni.

Upp och Ned. Teckningar ur olika kretsar af Anders
R-n. 1 En Vanden. 2 Hvad man kan blifva. 3 Tven-
ne bland många. 4 Vexlande Öden. 2 m. 40 p.

B—e—der. (Sophie Bolander.) Johan Gyllenstjerna eller
Kärlek och Politik. Romantiserade Skildringar från
Fredrik den 1:s tid. 2 Delar. 3 m. 60 p.

Burow, Julie. Barnavård och Flickors Uppfostran i hem-
met och skolan. 2 m

Siipurissa, M. M. Jiliasfusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 45.

Rouju-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Walitettava kohta köyhäin kouluissa.
Nykyjään on taas kuultu, kuinka työläs vielä alin-
omaa on saada sowliaista opettajata Jumalan sa-
nan neuwomista warten köyhäin lasten kouluhin,
joita muutamat armeliaat rouattaret owat kaupun-
nissamme toimittaneet. Wälttämättömästi muistuu
mieleen ne sanat, joilla pyhä Pietari neuwoo sa-
nanpalwelijoita, koska hän sanoo heille: „Raitkaat
Kristuksen laumaa, joka teidän hallussanne on, ja
pitäkää sitä waari, ei waaditut, waan hywällä
mielellä: ei turhan woiton tähden, waan hywästä
tahdosta” (1 Pietar. 5: 2). Eiköhän nämät sa-
nat ole siten ymmärrettävät, että se on sananpal-
weliain erinomainen welvollisuus seurakunnassaan
kaiella muotoa edesauttaa Jumalan sanan tunte-
mistä, ulkonaista waatimusta odottamatta ja tur-
haa voittoa katsomatta. Wai mitä tarkoittanewat
ne sanat: „ei waaditut, waan hywällä mielellä,”
jos ei juuri sitä, että pappien kristillinen mieli,
se kristuksen rakkaus joka heissä on, on waatiwa
heitä senkalttaijinki kristuksen lauman kaitsemista
kosewiin askareihin, mihin kansalliset ja kirkolli-
set asetukset eiwät edeswastauksen uhkauksella ole
tietäneet heitä pakoittaa. Tämän, joka myös on
kristuksen seuraajainki yhteinen welvollisuus, —
tämän näkyvät kuitenkin ne seurakunnan jäsenet
huomanneen, jotka kaupunnissamme löytywiä köy-
hain lasten kouluja owat asettaneet. Ja että kris-
tillinen henki on heissä tämän waikuttanut todis-
taa se asia, etteiwät ole itsekään säästäneet wo-
miansa eikä waiwojansa näissä kouluissa antaessa
woimainsa ja taitonsa mukaan opetusta. — Kat-
simuksen selittämisessä kuuluu sitä vastaan ole-
wan opettajasta walitettava wajaus. Olisti sen-
tähden tässä syy toiwoa, että sananpalwelijat kii-
ruhtaisiwat ottamaan osaa näissä yrityksissä siten,
että heki puolestaan kaitisiwat tätä kristuksen kas-
wawaa laumaa, joka heidänki haltuissaan on. Tä-
hän heitä pitäisi kehoittaa se usko ja kristillinen
rakkaus, josta joka sunnuntai sanankuulijoiheen
saarnaawat, — waikk’ei ulkonaista lasiafaan olisi,
joka heitä tähän welwoittaa, ja waikkaki heille ei
tarjottaisikaan 50 kopekkaa ja ruplaaki joka tun-
nista, mitä näissä kouluissa wietäsiwat — niin
kuin kumminki sanotaan tarjotuksi. On myös kuultu
sanottawan, että löytyy jonkumoinen forkian kon-
sistorion antama käsky, jotta pappien pitää kai-
fella ahferuudella tarkastella sunnuntai-kouluja seu-
rakunnissaan. Tosin nämät köyhäin koulut eiwät
ole ihan sunnuntai-koulujen kaltaiset, koska näissä
opetetaan arkipäiwinä. Kuultawa kuitenkin on, että
woipi arkipäiwinäkin tarkastella ja kyselymällä tut-
kia, miten lapset kaitsimuksen opissa owat edisty-
neet, joka olisikin hywin sowliaas arkipäiwinä toi-
mittaa näissä kaupunnin köyhäin kouluissa, jos
sunnuntai-iltoina täytyy maalla muka olewiissa sun-
nuntai-kouluissa käydä. — Saadakseen nähä seu-
rakunnan opettajia näissä kaupunnissa olewiissa
armottomain lasten kouluissa, luulemme myös kai-

feti näiden kouluin hoitajatarten aiwan mielellään
sihenki suostuwan, että kutsuisiwat koululapset myös
sunnuntai-iltoinaki kouluhuoneesen, jos siten edes
seurakunnan sananpalwelijat asetuksen mukaan
muistaisiwat näitä köyhiä lapsi-raukkoja. — Olem-
me ehkä jonkun mielestä tässä asiassa kufatieksi ylen
paljon jo puhelleet, mutta on kumminki, jos papit
joskus esteenä syytäki kantawat esille, „ettei ole
aikaa” — vielä lopuksi wastattawa: käypihän min-
kä ferfiää, ja jos turhimmissa toimisissa ei käytäisi
kuin näissä, niin olisi tosin hywin kiitettävä asia.

— Ilma on alkanut rumeta talwisesti, tuuli on
ääntynyt pohjoiseen ja eilen aamua vastaan satoi
parin tuuman paksuudelta lunta. Haastirikkoja me-
reltä, sekä isompaa että vähempää laatua, kuuluu
paljo. Uuraassa puhellaan eräänä myrskyisenä yönä
menneellä wiikolla kadonneen mies lotjasta, kenen-
kään huomaamatta. Hänen luullaan pudonneen
lotjan kannelta mereen.

Rahjoitusmaista Wiipurin läänissä.

(Satto n:sta 40.)

Warallinen elämä, frälsikunnassa on vähenty-
nyt ja vähentyy suurilla askelilla, ja sellaisessa ti-
lassa menee maawiljelys manalle. Se ken on pan-
nut tilansa hywään woimaan, on saanut weron
lisäystä. Kuin ei ole mitään hyötyä maanwilje-
lyksestä, ei ole myös halua maata hoidella. Ta-
loumiehet M. ja J. Turkki oliwat warin toi-
melliset taloutensa hoitajat. M. Turkki, joka pe-
reineen erkeni weljestänsä, anoi samaa tilaa isän-
nältänsä ja sai sen. Ilman waatimusta lupasi hän
maksaa pois-muuttawille 80 ruplaa, sensuhteen että
hän sai kaikki niin hywässä kunnossa. Tästä pu-
huttiin taas maan omistajan kanssa, ja hän myön-
tyi siihen. Mutta jo toisena päiwänä tuli sana
lautamiehen kautta, että Matti ei saa tilaa. Siitä
ei tietty kuka sen piti saada. Henkipanossa jakoi
hoitaja weron koko kylän päälle ja moi huoneet.
Ne toiset jäiwät saamatta rahansa. Monta tilan
numeroa ja vielä ujampi tilan sawu owat kadon-
neet, joiden asukkaat, niinkuin sanotaan, owat wie-
neet awaimet howiin. Tämä huolestutti kyllä maan
omistajaa, kuin howin piti maksaa kaikki ulosteot,
ja mitään siisääntuloja ei ollut. Tällaista epäkoh-
taa alkoi herra sentähden auttaa toisella tawalla.
Hän määräsi, että josku eli jottkut warakkaimmista
piti maksaa myös autioiksi jääneen tilan edestä.
Jos he eiwät sitä tee, saawat he mennä matkoi-
hinsa. Jos sellainen on lähellä asuwa, niin käypi
se vielä laatuun jos mäet jotain kaswaa. Mutta
jos hän on toisesta kylästä, ja autio-talon tilukset
owat hajallaan, niin hänellä ei ole siitä mitään
hyötyä. Kiwennawan rajalle asetti hoitaja kapa-
kan, jonka arentimies wiljeli maat pelloiksi: ja heti
welwoitettiin hän maksamaan wero autio-taloista
Karkealan ja Mirikkalan kylissä 7 wirstan päässä.
Sellaisia löytyy, jotka maksawat weroa kahdesta ja
kolmesta autio-tilasta. Nykyinen hoidanto ei pidä
ollenkaan lufua maan woimassa pitämisestä. Nyt

wielä on yksi eli toinen tavallinen talo, mutta kaikki waipuwat perikatoonsa päin.

Metsän hoito näyttää fiintialle, mutta on itse asiassa niin huono, että sekin (metsä) loppuu. Toisin ei saa hakata pienintäkään puuta ilman herran luvatta. Sepä on kowaa. Mutta saadaan paljo, jos waan käytään ustiasti hoidossa. Kuin pellot ovat niin furjat, niin tahtoo jokainen kernaasti kaskea wiljellä. Tästä asiasta täytyy ustiasti hoidossa käydä. Ensiksi herralla ei ole aikaa; toisena kertana hän kieltää; kolmantena kertana hän lupaa ajatella asiaa; neljäntenä kertana hän ei saata tulla, kuin pyytäjällä ei ole hewoista mukana; ja jos hän wiimenki tulee, niin on se jo niin myöhään, että lehdet ovat pudonneet puista. Walsjärwellä on hakattu kaskea Marraskuussa!

Kuin maasta ei saada leipääkään omiksi tarpeiksi, pitää neuwotella monella haaralla, saada wero maksetuksi. Sentähden käypi yksi osa kärryjen eli rattaiden tekoon, joista Pietarissa saada toisinaan hywä hinta. Toiset kerääwät rätiiä, joilla enimät werot maksetaan. Tästä ei ole maan omistaja waatinut erityistä weroa. Mutta refilöistä ja rattaista maksetaan, waikka kaikki aineet pitää muuwalta hankkia; sillä tällä puolella Wuoksen ei ole koiwu-metsää.

Tästä tuli riita Kostilewan kylissä. Hoitaja oli siellä pannut 3 ruplan weron miestä kohti refien walmistamisesta, waikka ei sielläkään saada sellaisia aineita; mutta miehet tekivät kuitenkin refiänsä hänen maansa päällä. Weroa he maksawat 25 ruplaa hopiassa $\frac{1}{12}$ manttalilta. Hänkin oli waatinut sotamies-rahaa lampuodeiltansa. Waan kuin maksu oli aiwan epätasainen, ja luultawa oli, että hoitajalla asiassa oli omat tarkoituksensa (hän oli yksi kansasta, waikka oli saanut niin edullisen palkan), niin yksi osa ei maksanut. Waalimon kylä ei maksanut. Hosukainen (hoitaja) ei heittänyt kuitenkaan asiaa silleen. Ilman ettei kukaan osanut aawistaakaan, tuli, senjäldestä kuin fewä-kylwyt oli tehty, guwernörin käske nimismiehelle, että heitä pitää kahdeksan päivän sisään pois ajaa, sentähden kuin ovat olleet tottelemattomat isännällensä. Alia ei toimitettu kenenkään selwitettäväksi. Ennen kuin he kuitenkin kylwyksijänsä jättiwät, maksoi yksi 10 ruplaa, toinen 15 ruplaa Hosukaiselle, ja hän kielsi nyt nimismiehen heitä pois ajamasta. Sellainen on tähän asti ollut pois ajamisen laita.

Nyt jattui toinen tapaus. Kostilewan omaisuus joutui naimisen kautta yhdelle upserille nimeltään Rudakoff. Hän otti toimituksen pois Hosukaiselta ja antoi sen Buttenhoffille. Mutta tämä oli peräti ojentamaton ja tuhma. Nyt tuli hoitajaksi Rönni, joka useimpia wuosia oli hoitanut Weikkolan herran toisia omaisuuksia, ja josta yleensä sanottiin, että hän oli tullut eroitetuksi ginoastaan rehelliisyytensä ja funnollisuutensa wuoksi. Maan omistaja itse oli pyytännyt guwernöörisä Hosukaisen pois erouttamista. Mutta hän ei lähtenyt, wanhan tawan mukaan. Alia tuli Hosukaisen selwitettäväksi. Hän sai laillisen lähtö-ajan. Tällainen annetaan nyt kihlakunnan oikeudessaakin. Wähää ennen sitä oli eräs toinen Hosukainen juttunut aina Senaattiin asti, eikä saanut ei laillista lähtö-aikaa eikä palkintoa kylwyksijästään. Silloin kulki asiat sillätawoin sentähden, että hänellä ei ollut lampuodin kontraktia. Nyt taas ei kysytty kontraktia ollenkaan. Niin muuttuwaiset ovat asiain menot olleet ja kuin mitään uutta asetuksista asiasta ei ole tullut, niin ei ymmärretä mitenkä vielä vuonna 1857 meneteltiin, niinkuin Waalimon kylästä ylempänä on sanottu, ja minäkätähden nyt

toisin. Tämä wahwistaa kansassa sitä wanhaa lunloa, että herrat tekewät mitä tahtowat.

(Jatk.)

Siiden metsästäjä.

I.

Sinnan isännän päätös.

Enäjärwen rannalla seisoi noin pari sataa vuotta sitte ylpeä, waltioinen kassinfertainen rakennus ja kassit korkeata tornin muotoista rakennusta sen molemmilla puolilla. Tämä rakennus, josta se kassin häwittäwä aika ei antanut jäädä siweäkään jällelle, kutsuttiin linnaksi. Tässä linnassa asui se rikas ja mahtawa Ruotaa Stjernstorm, wanha soturi kolmenkymmenen vuoden sodasta. Nyt eli häntäällä rauhasja wanhoilla päiwillään ja ainoa ilonsa oli hänen kaunis, seitsemäntoista wuotinen tyttärensä Alfchild, jonka hänelle oli synnyttänyt, mutta kohta sen perästä kuollut, rakastettu puolisonsa, Saksalaisen ruhtinaan tytär. Alfchild oli kaunis, kaunis kuin kauniin fewät päivä. Hänen silmänsä oliwat taiwaan siniset, kullankeltaiset läherät ympäröitsi hänen puhtaan otsansa ja hieno punoituspaitti hänen poskensa — sanalla sanoen, hän oli Bohjolan kaunotar. Monta ritarillista ja suurisukuista nuorukaista oli tarjonnut hänelle rakkautensa, rikkautensa ja kätensä, mutta Alfchild oli jo walinnut itselleen sulhon. Se oli jalo ja kaunis kapteini kunninkattaren wartia-wäessä, Alrik Stålarin.

Tänä päivänä oli Alrik astunut ufon Stjernstormin eteen ja pyytännyt häneltä hänen tyttärensä puolisojseen. Kookkaana ja jalona seisoi hän nyt linnan salissa ufon edessä, odottaen wastausta. Stjernstorm istui lauman ääneti nojaus-tuoliinsa ja näkyi olewan sywissä ajatuksissa. Wihdoin nosti hän päänsä, katjeli nuorukaista ja lausui:

— Kapteini! Te olette jalo nuorukainen, suurta jaloa sukua ja teistä olen kuullut waan hywää, sentähden täytyy mun suostua pyyntöönne. Mutta kassit ehtoa annan teille tehtäväksi. Ensimmäinen on, että niinkalwan kuin minä elän, te asutte linnassani. Suostutteko siihen?

— Mielelläni! wastasi Alrik kumartaen.

— Toinen on, ja luulen teidän woiwan se täyttää, että huomena, alamaisteni kokuuttua linnan pihalle wiettämään Pietarin-päiwää ja pilkkaan ampumaan, ammutte alas luotilla saikon päänsä kiini sidotun kottan. Tämä on tärkein ehto, sillä ilman sitä en woi suostua pyyntöönne. Suostutteko tähän?

— Suostun! wastasi Alrik kumartaen, waikka hän kalpeni.

— Te woitte luulla minut lapselliseksi, koska määrään teille semmoisen työn, mutta syyn siihen on, että olen jo ennen päättänyt antaa tyttärentiille, jota Alfchild rakastaa ja joka suostuu ja täyttää nämä ehdot. Minä kerran olen päättänyt, siitä en peräy. Kuitenkin jos niin tapahtuisi ette huomena onnistu, niin saatte vielä toiste kottaa onneanne. Mulla on kassit eläwää kottaa, jomman kumman suolema nitistä on teidän woihto.

Alrik kuunteli ufon puhetta sanaakaan wastaamatta.

— Terwe tultuanne siis huomenal sanoi Stjernstorm noustesjaan ylös ja puristi Alrikin kättä. Tämä kumarsti nöyrästi ja meni pois. Mutta kalpeana astui hän linnasta kottiinpäin, sillä kottan saikon päästä ampuminen oli siinä aikana waikein asia ja tuskin löytyi ketään joka olisi woinut tehdä sen. Alrik oli kyllä pyssymies, mutt' ei hän ollut harjoittanut itseänsä siinä asiassa niin että hän olisi woinut täyttää Stjernstormin tahdon. Ja il-

man sitä — ei hän Alfhibiä saisi, niinhän oli ufon sanat. Sywiissä ajatuksissa astui Alrif polutietä, joka wei pari wirstaa linnasta olemaan asuntoonsa, ja ajatteli keinoja kaikenlaisia, muttei mikään ollut sovelias. Tultuaan kotiin, istui hän kauwan huoneessaan ajatellen, mutta viimein heitti hän kaikki ajattelemiset ja jätti asian huomiopäiwälle ja onnellleen.

II.

Pietarinpäiwän juhla.

Suuri joukko Stjernstormin alamaisia oli tullut kotoon linnan pihalle ja jokainen oli juhlaaateissaan. Tänäpäiwänä oli Pietarinpäiwä taas wietettävä. Se wietettiin wuosittain muistoksi sille että Stjernstorm kaksikymmentä kahdeksan vuotta sitte oli samana päiwänä ensimmäisen kerran paljastanut miekkansa ufon puolesta Saksanmaan keddolla. Miehillä oli kaikilla aseita. Millä oli pyssy, millä joutsi, millä keihäs ja millä mitäkin. Joukko neitoja seisoi miesten ympärillä ja monella niistä sykki sydän kiiruimmin kuin tavallisesti, sillä rakastettu olisi näyttävä taitoansa. Ensiksi aljettiin keihään heittämisellä pilkku-tauluun. Siinä woitti paras heittäjä hopea-pikarisen, jonka Stjernstorm itse lahjoitti woittajalle, eräälle talonpojan nuorukaiselle. Sitte saivat joukko-miehet näyttää taitoansa. Wanha soturi ampui kahdesti pilkun keskseen ja woitti hopea-pikarisen, joka oli entistä vähän suurempi. Nyt tuli pyssymiesten nuoro. Pilkku-taulu tuli hetki hetkestä luotia täydemmäksi, mutta kauwan wiipyi, ennenkuin viimein eräs talonpoika sai luotinsa ihan keskelle. Hän ampui vielä kerran ja samalla onnella.

— Karhu-Matti on ampunut keskelle! kaikui huuto ja joukko hurrahti.

— Mitäs siinä huutamista? Peikkiähän tämä waan on. Toinen on asia kuin karhu silmiä katsoo, sanoi Karhu-Matti ja saatuaan hopea-pikarin läksi hän joukon keskseen.

Stjernstorm wiittasi nyt ja kotka siidottiin saikon päähän.

— Eikö Stälarm ole täällä? kysyi hän palwelialta, joka seisoi takana, kuin hän ei nähnyt Alrifia.

— En, teidän armonne, ole häntä vielä nähty, wastasi palwelia.

— Juokse saliin katsomaan, kaski Stjernstorm. Palwelia kiiruhti saliin, palasi pian ja häntä seurasi Alrif rauhallisena mutta kalpeana.

— Terwe tultuanne! Nyt on kotka siidottu kiinni. Tarttuka pyssyynne ja ampukaa se alas! lausui Stjernstorm. Alrif kumarui äänettömänä, otti pyssyn häntä seuraavalta palwelialtaan, meni joukon läpi ja seisahdui määrätylle paikalle, josta hänen tuli ampua. Joukko katseli ääneti tätä. Kaikkialla vallitsi hiljaisuus. Alrif nosti pyssyn ja tähtäsi. Pyssy lausui — sawu peitti näön, mutta sen hajottua nähtiin saikon olewan ylhäältä poikki ja kotkan pois. Alrif wapiui iloista, mutta mikä siellä ilmaissa oli? Se oli kotka, luoti oli pelastanut sen ja nyt lenneskeli se pois korkealle ilmaan. Alrif kalpeni.

— Haa, kotka pakenee! Huonosti! lausui Stjernstorm itseksensä ja weti kulumiansa ryttyyn. Samassa kuului laukaus, joka tuli metsästä. Kotka putoi maahan pellolle. Metsästä tuli mies wiherjäitissä waatteissa juosten, kiiruhti pellolle ja tultuaan paikalle, johon kotka oli pudonnut, otti hän sen ylös ja näytti sen joukolle, joka äänetöinnä ja awo-suin kummaستuneena oli katsellut tätä.

— Kuka se on? kysyi Stjernstorm kummaستuneena.

Hiiden metsästäjäl wastasi joukko mutisten ja weti itse niinkuin peljästyneenä yhteen. Mies, joka

oli ampunut kotkan, astui nyt pihalle, lähestyi suoraan Stjernstormia ja tultuaan hänen eteen heitti hän kuolleen kotkan tantereelle lausuen:

— Siinä nyt karfulainen. Wäli oli kyllä pitkä, mutta onneni auttoi niinkuin aina minua. Semmoisia olen ennenkin tehnyt. Ransa ei syöttä minua hiiden metsästäjäksi kutsu, sanoi hän nauraen. (Jatk.)

Kotimaalta.

Porwoosta. Tämän kaupunnin lähi-pitäjässä on, Porwon lehden mukaan, tapahtunut nykyisin seuraawaista ilkeyttä: Wiime sunnuntaina oli tuomioprowastin apulainen w. kirkkoherra Ekman matkustanut Porwoosta Askolan kappeli-kirkkoon toimittamaan siellä jumalanpalvelusta. Wäen joukoon oli joutunut monjaita wenäen sotamiehiä, wähiin päihtyneinä, jotka eivät käyttäneet juuri sillä tavalla kuin templin pyhyys waatisi. Tämä olisi kuitenkin jäänyt kenties jillensä, muistuttamatta, jos ei muutamat näitä sotamiehiä olisiwat ottaneet työnsensä kiiwetä kellotapuliin ja alkanee keskellä saarnan aikaa soittaa kelloja. Rappelin kappalainen herra w. kirkkoherra Hjerpe katsoi täytywänsä nousta itse kellotapuliin hillitsemään näitä wallattomia rauhan rikkojaita. Asia taitaa tulla annettawaksi oikeuden eteen.

Eräs talon-isäntä kaupunnin lähiseudyllä meni jostakusta syystä yöllä jonkun kylässä asuwan ystäwänsä luoksi. Hän, kun tuli tupaan, näki sen olewan jätetyn wenäläisen majoituswäen waltaan. Yksi makaawista sotamiehistä nousi ylös, heräten siitä kun yökulkija tuli sisälle, sytytti tulitikun ja pani tämän aiwan lifelle sisälle-tulleeseen kasswoja. Tämä lienee silloin tuuppinut sotamiehestä vähän tylysti. Nyt syntyi yleinen melu. Makaawat sotamiehet nousi wat kaikki ylös ja karfasi wat talon-isännän päälle ja rupeisi wat häntä lyömään ja hoksumaan. Tämä luonnollisesti koetti suojella itseään siitä kowasta rangaistuksesta, jonka hän erehdyksestään sai. Mutta sotamiehet eivät päästäneet häntä, waan sitoi wat hänen kätensä selän taakse ja pieksi wat häntä juuri kelpolailia, kunnes mies viimein yhdellä tai toisella tavalla pääsi pakoön.

Kaupunnissa majoitetun sotawäen päällikköfunta on maistraatin edessä tehnyt walitukia „Borgäbladin” toimitusta vastaan siitä, että tämä lehti on siältännyt waroituksen kaupunkilaisille ettei wät jättäisi awaimia owiensa suuhun, jittenkuin wenäläinen sotawäki on kaupuntiin majoitettu. Kun kanne ensi kerta sanottiin wenäjän-kielellä, ei woitu siitä mitään lufua pitää. Paikkakunnan fielenkäöntäjän kautta on nyt saatu käännös kannepyhäleistä, jotka lienee tuumattu jättää oikeuden eteen.

(B. B. ja S. U.)

Takja,

laskettu Wiipurin Maistraatissa, niin kotimaisille kuin myös Wenäjältä Wiipuriin tuotujen ruoka-aineiden hinnoille Marraskuussa 1863.

Tynnyri rukiita 4 r. 30 f.; tynnyri kuroja 2 r. 40 f.; 1:n sortti heiniä 18 f. ja 2:n sortti 13 fop. leiwistä; hienot wehnäjahot 1:n sortti, 9 leiwiskän painawa säkki 11 r. 2:n sortti 8 rupl., ja leiwisköttäin 1:n sortti 90 f., 2:n sortti 70 fop.; ruisjahot 1:n sortti 3 ruplaa tynnyri, ja leiwisköttäin 1:n sortti 40 f.; taurari rynnit 10 r., hirs rynnit 1:n sortti 14 r ja 2:n sortti 1. r., ohran rynnit 9 r ja kauran rynnit 9 r. tynnyri, anna rynnit 1. r. 40 f., perlrynnit 1 r 20 f. leiwistä; herneet 1:n sortti, 36 kappaa siältäwä tuli 13 r., 2:n sortti samote 13 r.; hieno-laatuinen wehnäleipä 10 f. naula, $\frac{1}{2}$ naulaa 8 fop. ja $\frac{1}{4}$ naulaa $2\frac{1}{2}$ f., ruisleipä 8 f. naula, 2:n sortti $2\frac{1}{2}$ f. naula; 1 naula Suomen 1:stä sorttia täällä teurastettua hywää paisti-lihaa 7 fop., 2:n sortti eli hywä joppa-liha 5 fop. ja 3:s sortti eli huonompi samallinen 3 fop. naula; suomen suolattu liha 1:n sortti 3 fop., 2:n sortti 4 fop. ja 3:s sortti 3 fop. naula; suolattu span liha 1:n sortti 12 fop., 2:n sortti 10 fop., tuores span liha 1:n sortti 12 fop., 2:n sortti 10 fop.,

savustettu stinffu 14 fop., savustamatoin samallinen 12 fop. naula; lampaan liha 1:nen fortti 6 fop., 2:nen fortti 5 fop. naula; wassan liha 1:nen fortti 8 fop., 2:nen fortti 6 fop. naula; tuores woi 20 fop., ja ruuan walmistukseen kelpaawa woi 18 fop. naula; liinawoi 17 fop. naula, ja 1 naula suelaa 1 kopeffa.

Wiipurin Raastumaesa, 31 p. Eufafunta 1863,
Ex officio
J. G. Heinrichius.

Kuulutuksia.

Medelst offentlig auktion, som den 17 nästinstundande November anställes å Hirvois hemman i Impilaks socken, komma från Kronoskogarne inom Impilaks och Suistamo socknar att till den mestbjudande försäljas fjortontusen sexhundra till afverkning uti stemplade furustammar, emot följande villkor:

1:o att de utstemplade träden såväl till stam, som topp och qvistar tillfalla köparen samt att vid trädens nedfällande högre stubb än 1½ fot ej får lemnas, äfvensom att, innan virket afföres, stammarna och topparne skola afqvitas och de gröfre qvistarne, till undvikande af eldfarligt bråte, samlas och hopläggas; ankommande det likväl å köparen att den afqvistade toppen afföra eller icke;

2:o att stammarna hvilka vid nedra skäret böra hafva en diameter af minst 10½ decimaltum samt vid 11½ fots höjd, derifrån räknad, en diameter af minst tio decimaltum, utbjudas, säljas och levereras under benämning sågstock, och är det för sådant virke de vid auktionen gjorda anbuden gälla, men skulle till följe af kärnröta eller bristande längd eller tjocklek någon stam icke lemna ett sågblock af förenämnde dimensioner, står det köparen öppet att, derest han det önskar, sådan stock emot halfva auktionspriset emottaga;

3:o att kubikinnehållet af de försålda stammarna bestämmes sålunda att stammens längd beräknas från nedra skäret till den punkt å toppändan, der diametern uppgår till minst 8 decimaltum, hvarefter innehållet i kubikfot kalkyleras såsom för en cylinder af stockens längd emellan nyssnämnde ändpunkter samt af en diameter lika med stockens diameter, tagen på midten deraf; börande i och för verkställigheten af denna kubering köparene, sedan fällning af virket i någon trakt skett, derom tillkännagifva vederbörande forstmästare, hvilken det åligger att senast fjorton dagar efter sådan anmälan hafva kuberingen verkställd, på det virket derefter må kunna obehindradt afföras;

4:o att anbuden göras per kubikfot af den på näst nämnde sätt beräknade virkes massan;

5:o att köparen skall vara förbunden att senast inom den 1 Augusti 1863 hafva det inropade virket affördt och liqvideradt samt att köpeskillingen för det virke, som tidigare afföres, bör inom den 1 Augusti efter uttagningen erläggas;

6:o att köparen ansvarar för den skada, som genom bristande tillsyn öfver hans arbetsfolk tilläfventyrs åstadkommes i skogen; samt

7:o att köpare, som önskar till odonjuta anstånd med betalningen, bör på sätt uti 28 § i Nädiga instruktionen rörande förvaltningen af Kronoskogarne, af den 13 Maj 1859 omförmäles för köpeskillingens erläggande hit inlemna borgen eller annan godkänd säkerhet, samt intyg öfver på grund deraf erhållet anstånd vid auktionen förete.

Hvilket samt att vid ofvannämnde auktion på enahanda sätt jemväl försäljas femtusen kubikfamnar blandved, som blifvit huggne inom Uomais revier uti förenämnde socknar hugade spekulanter härigenom tillkännagifves, med antydan att vederbörande forstmästare meddela närmare upplysningar åt den som önskar att före auktionen å ort och ställe taga kännedom om virkets beskaffenhet och öfrige till saken hörande omständigheter. Wiborgs Landskontor, den 5 Oktober 1863.

På Guvernörs-embetets vägnar:

E. L. Erikson.

E. Gråstén.

Tisdagen den 17:de i denna månad kl 9. f. m. anställer Fattig Direktionen i stadens fattighus vanlig fattigmönstring, hvarvid alla, som redan åtnjuta eller vilja söka understöd ur fattigkassan, böra sig personligen infinna; men om de af sjukdom, ålderdomssvaghet eller krcppsheten äro förhindrade, att sjelfva tillstädeskomma, böra de genom trovärdiga personer bevaka sin förmån, vid den påföljd, att, om sådant försummas, kommer på ansökan om understöd intet afseende att fästas och den fattighjelp som redan är beviljad att gå förlorad. Wiborg den 6 November 1863.

På Fattigvårds Direktionens vägnar:

E. R. W. Castegren.

Yksityisiä ilmoituksia.

Den, som balastonen den 1 innevarande månad å Societetshuset härstädes tillbytt sig en svartiden paraply med fiskbensspännare och svart handtag samt å hvars inre sida var fästad en hvit lapp med derå tecknade bokstäfverne C. F. H., behagade fordorsammast ändra misstaget dersammastädes.

Derjenige, welcher am Ballabende den 1 dieses Monats im Societetshanse hieselbst sich zu einem schwarzseidenen Paraply mit dem Gestell aus Fischbein und einem schwarzem Griff, an dessen innerer Seite ein weißer Klee mit den Buchstaben C. F. H. angebracht war, getauscht, wird hiedurch aufgefordert ehestens sein Versehen an oben erwähntem Ort zu berichtigen.

Palmelukseen haluama.

De af Herrar Landtbrukare å större eller mindre egendomar, som önska Inspektor, för ett år sedan från Institutet utskrifne; behagade godhetsfullt anmäla sig hos Hr Smedmästaren Hellman å Saunalahti.

Henrik Hellman.

Net funnioitettawista Herroista joilla owat hallittawana suurempia eli wähempiä maan tiloja ja tarwittawat Behtoria; pyhdän nöyryhdellä, siinä est-maaliesä ilmoittaa itseensä Herrä Seppä mestarille Hellmannille, Saunalahdella.

Henrik Hellman.

(3) 2

Uloesirjoitettu maanviljelys Opistoosta.

Att, undertecknad antagit en ny, uti yrket skicklig verk-gesäll, derom får jag ärade kunder äfvensom stadens respektive innevånare vördsamligen underrätta, Recommenderande honom derföre till gunstbenägen ihogkom-melse — prompt expedition utlofwas.

Jakob Björklund,
Snickare-mästare.

(2) 2

Boende uti Packhus-Inspektoren Hiras gård.

Pudonnut:

Lördagen den 24:de Oktober förlorades på vägen från Salakkalahti nya stadsdel uppför stora gatan ända fram till klocktornet ett guld fruntimmers armband, hvilket den rättsinnige upphittaren mot hederlig wedergällning torde aflemna å Paul Wahl & Co kontor.

(3) 3

Wuokrataan.

Nu genast 3 rum, kök och nödiga uthus uti Bugrejffs gård i S:t Petersburgska förstaden, nära Gorätschjeffs brunn; Närmare underrättelse lemnas å stället.

Muutawänä.

Hos undertecknad äro nu inkomna Fransyska Modeller på Hattar, Mössor, Coifyrer, Band, Spettsar och Garnetyr band, säljes för nedsatta priser i modemagasinet hos Wilhelmina Sopotoff.

Bei der Unterzeichneten sind neulich eingekommene Französische Modelle zu Hüten, Aufsäßen, Coifyren nebst Bändern, Strüßen und Garnituren zu haben und werden zu herabgesetzten Preisen verkauft in dem Modemagazin bei Wilhelmine Sopotoff.

En skrifpulpet, en bokpress och en päls af Hiller med äkta krage, säljes för godt pris hos Wilhelmina Sopotoff.

Ein Schreibepult, eine Bücherpresse und ein Stüppelz mit echtem Bibertragen werden zu billigen Preisen verkauft bei Wilhelmine Sopotoff.

En i Jääskis härad belägen egendom af frälsnatur, om 47½ mantal, hvar till äfven höra tvenne öar i Saimen, med ved- och stockskog till husbehof, försäljes på för köparen förmonliga villkor; närmare underrättelser lemnas å boktryckeriet i denna stad.

Rättijärwen rannassa on myytävänä 62 syltä koivusia ja 162 syltä mäntyä kuivuja halkoja rupeasta syli. Paremmiin saapi tiedustella Pastor Segerwardiltä wanhassa Gymnastin kartanossa Wiipurissa.

На берегу озера Ратгярви продаются сухие березовые и сосновые дрова по 1 рублю за сажень. Подробности узнать у Пастора Цересверда в домъ старой Гимназии въ Выборгъ.

(2) 2

Wiipurissa, M. N. Jilinafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissa ettemualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a a n:
Kilpailukilpailun kirjapainosja Wiipurissa
ja kaikissa maamme postikontoreissa.

N:o 46.

Perjantaina 13 päivänä Marraskuuta.

1863.

Wiipurista.

Wiipurin suomalais. Kirjallisuusseura koutuu huomena, 14 p. Marrask., kello 5 j. p. p. ala-alkeliskoulun salissa wäliskoulukseseen, jossa on „Otawan” tulevaisuus lopullisesti päätettävä sekä muutenki keskukseltawa erästä muustaki hywin tärkeästä asiasta.

Rahjoitusmaista Wiipurin läänissä.

(Jatko n:sta 43.)

Silloin kuin Buttenhoff tuli hoitajaksi, oli myösfin wähäinen riita. Useimpia vuosia takaisin päin oli maamittari käynyt rajan Weikkolan ja Hosufkalan herrojen wälillä, jossa käynnissä eräs maakappale tuli Hosufkalan puolelle, mutta Weikkolan piti saada ottaa määrätyn ajan puuta sieltä. Käsky annettiin, että kaikki puut piti otettaa siitä metsästä, waan ei muista paikoista. Mutta puut woitiin wasta reki kelillä saada pois. Sinä syksynä, kuin aika kului loppuun, kuulututti hoitaja niinkuin ennenkin, että koko wuotuiset puu-tarpeet pitää ottaa likwiitti-metsästä. Siihen luotettiin. Lopulla Marraskuuta alkoi Buttenhoff wedättää ihmisten puu-pinoja Rautuun, jossa hän asui, ja toisilta, joiden myösfin piti wetää pois puutansa, antoi hän metsässä hakata poikki sawerikot. Hoitaja ei ollut ilmoittanut kansalle, että puut piti lumettomalta maalta pois otettaman, kuin aika oli lopussa; ja talonpojat luuliwat, että he, niinkuin ennenkin, pitivät saada talwen aikana ottaa sieltä puu-tarpeensa. Hoitaja wäitti nyt, että ainoastaan puiden kaatamisen oikeus oli lopussa 17 p. Marraskuuta, jota vastaan Buttenhoff selitti, että sen jalestä ei yhtään puuta saa pois kulettaa. Mahdotoin oli saada kesä-aikana kaikkia pois. Mitäs hätää olisi ollut, jos nämä hywät herrat olisimat, niinkuin olisi pitänyt, sopineet asiasta keskenänsä; mutta niin he ei wät tehneet. Seuraus oli, että warakkaimpien ja howin puut säästettiin ja ne saatiin pois. Köyhimpien puut kuletettiin Rautuun, ja heiltä hakattiin sawerikot poikki. Tästä tuli jutun käymiset, ja siitä oltiin monessa käläjässä. Asia päätettiin tavallisella tavalla, niin että talonpojat ei wät saaneet muuta kuin maksaa lunastuksen juttu-kirjoista. Suuremman osan sellaisista asioita saattoi kuitenkin hoitaja päättää ilman juttuamista käläjässä. Siellä käydään, ja asia jääpi sihen: sillä se koskee herraan.

Wapaaääi pääseminen maanomistajasta on kansan alinomainen ajatus, ja siihen wakuutukseen on tullu, että se asia muuten ei käy laatuun, kuin että kruunu antaa apua silätawoin, että rahat lainataan, ja maa pidetään panttina, eli että kruunu kofonansa ostaa sen, ja että talonpojat tulewat

kruunun talonpojiksi, joka aikaa woittain olisi edullista Suomen waltiolle, kuin maa tulisi weron alaiseksi. Eräs tietty mies oli jo sitä kuulustamassa. Hän kofosi rahaa, oli Helsingissä ja kerskasi että asia siellä otettiin hywään suosiioon. Hänen ylh. genraali guwernöri oli pyytännyt häntä tulemaan Pietariin ja luwannut haastaa asiasta paronin kanssa. Waan tämä joutui miehen kotiin tultua kuuluwiksi; ja kuin yksimielisyyden henki on kadonnut, niin jäi asia sihen. Yksi sopaus hoitajan puolelta on niin lohtiwa, että sellaista miestä ei taida löytyä, joka woisi hänen woimaansa wasten olla, jos waikka hänellä milloinkaan ei olisi oikeen.

Samana kesänä oli genraali-guwernöri wirkamatkallaan sekä puhutteli talonpoikia warsin lempiästi ja kehoitti heitä jatkamaan tointansa. Syksyllä kofosti kansa hänet jälleen Kiwiniemen kanaan awajaisissa. Milloinkaan ei tiedetä niin kofian wieraan kohdelleen kansaa sellaisella lempeydellä. Se oli herroille oikia nälkästyös. Kiwiniemessä koettimat he kaikella tavalla estää talonpoikia pääsemästä hänen puheillensa, sentähden että hän silloin ei ollut wirkamatkallaan. Waan hänen hofsaawa silmäyksenä näki jo etäältä sen, joka tahtoi häntä lähestyä. Hän sanoi silloin yhden sanan, niin se talonpoikaa rintaan tyrffääwä herasmies eli sellaisen kalttainen katosi joukon sekaan, ja tie oli awoin. Kewäillä olimat he antaneet kirjallisesti aikomuksensa hänelle tiedoksi. Se oli suomen kielinen kirjoitus. Nyt syksyllä, kuin häntä puhuteltiin, ja hän paikalla ei woinut ratkaista asiaa, pyysi hän heidän kirjoittamaan itsellensä Helsingiin. Kun walitettiin, että kukaan ei heidän puolesta kirjoita, kuin nimismiehet wirkansa menettämisen uhalla owat kellekkin kirjoittamasta talonpoikien puolesta, sanoi hän, että se talonpoika, joka kesällä kirjoitti, se kirjoittakoon nytkin; ja enemmän siihen ei tarwittu. Hän neuwoi sitäpaitsä talonpoikia, miten heidän piti käyttää, jos ei kukaan tahtoisi toimittaa heidän kirjoitusta postiin. Mutta jos he saisimat kirjoituksen walmiiksi hänen takaisin tuloksensa, niin tahtoo hän sen ottaa vastaan.

Kukaan ei muista niin lempiätä kohtelemista. Sakkolassa pääsi moni wasta pois ajettu jälleen tilallensa. Wäljärwellä ei ollut sellaista rapanusta, sentähden että täällä liiakikin omin päin tartutaan tilalle. Hän oli kowasti kieltänyt herroja lyömästä ja pahasti käsittelemästä talonpoikia. Minä siitä lähtien on ikään kuin toinen aika tullut käsiin. Nimismiehet uskaltawat jo kirjoittaa talonpoikien puolesta. Tuomari lupaa tuomita jokaiselle lampuodille, joka kunniallisesti on weronsa maksanut, laillisen lähtö-ajan, eli jos hän suorastaan on pois ajettu, osan maan kaswista. Ja

mitäs pitäisi herran muuta tahtoa, kuin jokin maksaa, mitä hän vaatii. Alkoon sitä luettako talonpojalle wiaffi, että hänellä ei ole waraa ensimmäisellä kuulutuksella tulla maksamaan, kuin hän kuitenkin kaikella muotoa maksaa. Se, ken ei maksaa, hän ei myöskään tahdo asuaakaan paikallaan. Niin sitä on aina huomattu. Ja jos hoitaja ei tahdo lumoa nimismiehen silmiä, niinkuin wiina-wuosina warsinkin oli tarpeen, niin jokin kyllä itsestään maksaa weronsa. Mutta asia pannaan kulkemaan tällä tavoin: talwella omat rahat kiini kauppa-toimissa, eikä juuri kukaan voi silloin maksaa, ennenkuin hän saapi jotain toimistansa; mutta vähää ennen toimittaa herra nimismiehelle rästikirjat, johon on pantu useimpia satoja nimiä. Tämä lentää ulos ryöstö-retkille ja kerrä hyvät saaliit. Pyhäinmiesten päivänä tekee nimismies tiilin herralle. Wasta nyt pari vuotta aikaa on herra erityisistä syistä pidättänyt rästikirjan eloin forjuu-aikaan: ja vuonna 1860 tapahtui, että weroa ei tarvittu keltään ryöstää.

Tällatavoin minä olen koettanut läpi käydä nämä tapaukset, ehkä vanhempia ei ole woinut saada kokonaan tarvoilleen. Kuitenki owat ne otetut, niinpä jo kuin vanhimmilta ihmisiltä on saatu tietoa. Wanhosia kuittiloita on pian kaifiesta ajoista. Mitä nykyiseen aikaan tulee, niin owat keskuudet hyvin tunnetut.

Hiiden metsästäjä.

III.

Hiiden metsästäjä.

— Mutta kuka olette? Nimenne? kysyi Stjernstorm.

— Nimeni on Antti Pyy, entinen luutnantti kolmenkymmenen vuoden sodasta. Herra ewestil! Olemme ennenkin nähneet toistamme. Muistatteko Suomalaisen rakuunan tappeluissa Lytsenin luona ja Kroatilaisen, joka sai surmansa hänen miehestä?

Oletteko te se, joka haltaisi kahtia Kroatilaisen, joka oli tappamaisillaan minua? kysyi Stjernstorm tiiruusti.

— Se sama olen. Olin silloin vielä poika, mutta kädesäni oli wälewyyttä jo silloin. Siitä hetkestä emme ole toistamme nähneet.

Terwe tultuanne linnaani, te elämäni pelastaja! Waatikka mitä waan tahdotte, kaikki saattel hunsi Stjernstorm iloisena ja puristi sydämmellisesti Pyyntä.

— Kiitos! Minä en tarwitsse mitään. Rukoilen waan, että Strålarin saa tyttärensä puoliso, sillä hän on jaloin mies mitä tunnen.

Stjernstorm weti fulmiansa ryttyyn ja wastasi wakailesti:

— Olen luvannutkin tyttäreni hänelle, mutta hän ei täyttännyt ehtoa, jonka määräsin. Wasta silloin kuin hän on täyttännyt tahtoni, saa hän Alfshildin. Päätöksesäni en peräy.

— Tahtonne on Alrik täyttävä. Rukoilen waan hänen puolesta, että tämä toinen koetus olisi tapahtuwa wasta wiikon perästä, wastasi Pyy.

— Hywä, olkoon niin! Stjernstorm kutsui nyt luoksensa woutin, jonka hän läski tuottamaan kansalle olutta ja mettä ja aloittamaan tanssit saton ympärillä. Sillä wälillä kääntyi Pyy, otti Alrikin kädestä ja sanoi hänelle hiljaisella äänellä: „Ole rauhallinen! Minä sun autan ja sinä ammut kottan alas. Tule huomena luokseni niin saat kuulla millä tavalla sun autan.”

Samaassa lausui Stjernstorm heille: — Ja te, ystäväni! Tulkaatte nyt saliin, niin saamme siellä juoda maljan tämän ja entisten päiwäin muistoksi.

Pyy ja Alrik kumaršiwat nöyrästi ja seurasiwat häntä saliin.

Antti Pyy, jonka kansa nimitti hiiden metsästäjäksi, oli kessi-ikäinen mies, waikka hän vielä oli nuorukaisen näköinen. Hänellä oli hyvin päiwettyneet kaswot, korkea otsa, kotta-nenä ja piki-mustat, tuliset oliwat hänen silmänsä. Hiwuffensa oliwat pitkät ja tumman-ruskeat. Tawallinen työnsä oli metsästäminen ja kaiket päiwät, aamusta iltaan oleskeli hän synkissä metsissä, joista hän ei palaunut runsaatta saaliitta. Usein oli hän, astuessaan yht'äkkiä kookaana ja wiheriäisissä waatteissaan eteen, pelästytännyt paimenia ja marjoja poimivia naisia ja tästä ja ainaisesta metsästä olemisestaan oli hän saanut nimen: hiiden metsästäjä.

IV.

Alrik ja Alfshild.

Päiwä oli ihana ja kaunis. Hiljainen raitis tuuli liikutti puiden lehtiä, aurinko paistoi firrkaudessaan sinisellä taiwaalla ja kuwastui järween, jonka pintaa tuuli keweästi röyhelteli. Korkealla ilmassa lenneskeli kotta, siuru liritteli weisujansa kiittäen luojaa ja puiden offilla lauleskeli metsän sata-höyheniin puettua runoiliaa iloiten kaunistapäiwää. Perhot harhailiwal kufasta kufalle ja mehiläiset hurisiwal toimeliaasti ympärillä. Kaikki luonnossa iloitsi ja riemuitsi.

Linnan puutarhasa käweli Alfshild edes takaisin. Hän oli kaunis tämä neiti, kaunis kuin enkeli. Hän yksinään oli surullinen kaikkien iloiinsa ollessa ja hän suri Alrikin onnettomuutta Pietarinpäiwänä ja isän päätöstä. Hän ei katsellut kuffia, jotka tuoksuiwat hänen ympärillään, ei perhoja, jotka lenneskeliwät kuffien ympärillä, eikä hän kuullut lintujen lauluja — hän ajatteli Alrikia, isän päätöstä ja rakkauttaan. Sywisä ajatuksissa lähestyi Alfshild yhtä pientä huonetta, joka oli tarhan perällä, awasi sen owen ja astui sisään. Hän istuutui penkille.

Owessa näkyi warjo. Alfshild katsahti ylös, hän juoksi warjoa vastaan iloisesti huutaen: Alrik!

Alrik otti häntä syliinsä, puristi häntä rintaan sa vastaan ja lausui:

— Alfshild! Oletthan minun, waikka isäsi päätös uhkaa onneamme. Ah, kuin olet ihana, kaunis!

— Alrik! Toiwo että kaikki vielä hywästi päättyy. Jos et täyttäisikään isäni tahtoa, niin tahdon minä kyyneleillä ja polwillani rukoilla häntä — silloin hän ei woi kieltää, sillä hän rakastaa minua. Toiwo! Onni ei ole meitä jättämä.

— Niin, mä tahdon toiwoa. Pyy on luvannut auttaa minua ja minä tiedän että hän woi sen. Millä tavalla, sitä hän ei sanonut, mutta minä luotan hänen sanoihin. Hän ei milloinkaan vielä ole luopunut sanoistansa.

— Pyy? Hiiden metsästäjä? kysyi Alfshild pelästyneenä.

— Niin, hän on luvannut auttaa minua. Mutta miksi niin, niinkuin kaubistunut, sanoit: Pyy, hiiden metsästäjä? Pelkäätkö sinä häntä?

— Hän . . . hänen sanotaan olevan paholaisen liittolainen, kuisutti Alfshild.

— Ha, ha, ha! nauroi Alrik: Oletko sinäkin, Alfshildiseni, niin taifuuskoinen kuin muut. Ei, Pyy on paras ja rehellisin mies mitä tunnen. Se on waan pelkurin puhe, että Pyy on liitossa paholaisen kanssa.

— Mutta hänen silmänsä . . . hän ei milloinkaan ole nauranut, sanoi wanha Katri, ja se on aina todistus —

— että Pyy on wiisas mies, joka ei naura kuin narri, mutta on totinen kuin soturin tulee.

Muuten on hän pelastanut isäsi fuolemaasta. Ja eilen pelasti hän miehen karhun kynsistä ja wiikko sitte ampui hän suden, joka oli warastanut lapsen, ja sai sillä tavalla lapsen terveenä kotiin. Voiko hän olla paholaisen liitossa, Alfhib?

— Ei. Mutta . . . tee kuin tahdot. Tahdon uskoa sanasi ja uskon vielä enemmän jos Pyy voi sinua auttaa. Minä puolestani tahdon rukoilla ahkerasti isääni, wastasi Alfhib.

— Minä luotan Pyyn sanoihin ja kolmen päivän perästä, Alfhib, silloin täytyy isäsi antaa sinut minulle, sinun täytyy olla minun! huusi Alrif, kasmonsa loistivat ja silmänsä iskiwät tulta.

— Niin, Alrif, sinun olen fuolemassa ja elämassä, wastasi Alfhib ja painoi polttawat poskensa Alrifin rintaa vastaan.

Rakastawat oliwat lauman äänetöinnä. He kuunteliwat kuinka ilo-lintu auringon laskeutuesssa lausoi pensastosta rakkaudesta, eiwätkä tahtoneet häiritä laulua puheellansa. Ilolintu waifeni. Alrif katsoi Alfhibin silmiin ja lausui:

— Kuulitko? Ilolintu laulaa meille onnea ja menestystä. Mutta aurinko laskeutuu, se tulee myöhäksi ja sinua voidaan kaiwata linnassa, sentähden jää hywästi Alfhibini ja toivo! Kolmen päivän perästä olet sinä minun! sanoi Alrif, puristi Alfhibin rintaansa vastaan, suuteli häntä ja kiiruhti pois.

— Pyy pitää sanansa. Kolmen päivän perästä on Alfhib Alrifin, sanoi Pyy itsekseen, tuluaan esiin pensastosta, johon hän oli kätkeytynyt saadakseen nähdä mitä Alrifilla oli tekemistä siinä pienessä huoneessa.

(Jatk.)

Ulkomailta.

Puolassa ovat Wenäläiset löytäneet kansallishallituksen kirjapainon, ja paljon ihmisiä on wangiuttu, niitten seas sa myös Warsowan salainen pääliffö. Muuan wenäläinen sanomalehti (Ruski Inwalid) kertoo näistä asioista seuraawaa: Kansallishallitus, jonka kassajä 17,000 miestä toimittawat, on ainoastaan muutamain jäsenten käsissä, ja näitä päämiehiä muut astain ajajat eiwät wähhääkään tunne. Kassyn toimeen saattaja ei tiedä kuka hänelle on kassyn antanut; sen hän waan saa tietää, että kassu tulee kansallishallituksen jäseniltä. Sekä poliisi, että sotawäki owat monta kertaa onnistuneet saamaan käsiinsä yhden ja toisen näitä miehiä, mutta tähän asti eiwät ole saaneet minäkäänlaista tietoa kansallishallituksen kokous-paifasta ja jäsenistä. Semmoisia, joitten olisi pitänyt tietää kaikenlaisia, oliwat esim. wangit Schwarz ja Raschinsky, mutta ensimmäinen ei tunnustanut mitään ja toinen antoi kyllä ilmi koko joukon, mutta siitä joukosta oli yksi osa jo tapettu ja toinen wanhahuoneissa. Kansallishallitus on aina ollut niin warowainen, ettei koskaan kaikki jäsenet ole saamaan kokoukseen tulleet, ja joka kerta kuin wenäläiset owat muutamia siepanneet pois, on aina uusia sijaan kutsuttu. — Nykyjään hawaitti eräs upstieri Onoprienko nimeltä miehen, joka kulki huoneesta huoneeseen. Tämän miehen onnistui Onoprienko saamaan kiini. Hänen tykönä löydettiin luettelo kaifista miehenpuolista 6 ja 45 vuoden wäliillä Warsowan ensimmäisessä piirikunnassa, jonka pääliffö hän oli. Hänen taffinsa sisään oli ommeltu kirje, jonka kautta hän nimitettiin piirikunnan päälifföksi. Koko Warsowan kaupunki on jaettu 12 piirikuntaan ja joka piirikunta taas useampiin osakuntiin, joilla on pääliffönsä kullakin. Näitten päälifföjen seas sa on luultawasti useampia poliisimiehiä, ja sentähden poliisi ei ole ollut

kaan kansallishallitukselle erinomaisen pelättävä. — Näin kertoo yllämainittu lehti. — Kun murha-prityh kenraali Berg'iä vastaan tapahtui, määräsi hän 290,000 ruplaa Warsowan kaupungilta maksettawaksi krunulle. Määrä-ajan loppuun ei ole enään kuin neljä päivää, mutta tähän asti ei ole vielä saatu kokoon enemmän kuin 16,000. Syy siihen lienee se, että kansallishallitus on kieltänyt tätä uutta weroa maksamasta. Berg on nyt, samaten kuin weritowerinsa Murawieff Wilnassa, alkanut safottaa rouwasihmisiä siitä, että käyttävät murhe-waatteita.

Preussista ferrotaan, että 349 tietyistä wälistä oli wapaamielinen puolue saanut 260 ääntä, wanhalla-olon puolue 37, paawilaiset 24, puolalaiset 26. Kas si owat semmoisia, joita ei voi lukea mihinkään puolueeseen. Sekä paawilaiset että puolalaiset luullaan moneessa seikassa tulewan yhtymään wapaamielisten tuumiin. Seitsemästä wälistä ei ole vielä tullut tarkempaa tietoa.

(Päiwälär.)

Virallisia ja laillisia ilmoituksia.

Menneen Lokakuun kuluessa on Keisarillisesta Wiipurin Somioifeudesta ilmoituksen mukaan annettu seuraawaisia Päätöksiä: 8:nä p:nä: Torpparin Niilo Böhmön kirjoituksesta; ja 23:nä p:nä: entisen henkiviherran D. R. von Beckerin kirjoituksesta. — Otteita pöytäkirjasta: 20:nä p:nä: Kauppa-kirjurin A. Mathelinin webotusta jutusta; 26:nä p:nä: Kaupunkin wiskaalin G. W. Bjuggin kirjoituksesta; 31:nä p:nä: Kauppiaan G. Blomqvistin webotusta jutusta. — Wälpää-töksiä: 14:nä p:nä: wära Tuomari G. J. Lagerstamin anomuksesta; 15:nä p:nä: Teurastajien Simo Romin ja Aleksander Romanowan walitus-jutusta; 20:nä p:nä: Gymnaasin opettajan R. G. Roos'in samallaifesta jutusta; 22:nä p:nä: lampuodin Henrik Koirasen ynnä muiden sam. j:sta; Kauppiiaan A. J. Mustosen y. m. sam. j:sta; 29:nä p:nä: Kauppiiaan Feodor Andrejewan sam. j:sta; Kauppiiaan Henrik Hyppöläisen sam. j:sta; 31:nä p:nä: wära Maamittarin J. Rummin sam. j:sta; Talonpojan Johan Matinpajan Koljosen sam. j:sta; Talonpojan Matti Rifusen sam. j:sta; ja Talonpojan A. J. Sopasen sam. jutusta.

Kuulutuksia.

Julkisella huutokaupalla, joka tapahtuu 17 p. ensi Marraskuuta Hirwoisen tilalla Impilahden pitäjässä, tulee ruunun metistä Impilahden ja Suistamon pitäjissä enimmäen maksawalle myytäväksi 14,600 poisotettawaksi merkittyä honkapuuta, seuraawaiilla ehdoilla:

1) Ulosmerkityt puut latwonensa ja offinensa saapi ostaja käyttää hywäksensä; puuta maahanfaataissa eli hafateissa ei saa kantoja jättää korfiampia kuin 1½ jalkaa: ennen kun puut pois webetään, owat rangat ja latwat karfittawat ja suuremmat offat, tulenwaaran poisiamiseksi, läjin eli kokoin panta-wat: karfitut latwukset saapi ostaja wiedä pois eli jättää paikalle, tahdonsa mukaan.

2) Puut, jotka eiwät saa olla hienommat kuin 10½ tuumaa ala seikkaufnessa ja siitä 11½ jalkaa latwaanpäin 10 hymmenys tuumaa, tarjotaan, myydhään ja ulosannetaan saba tukkien nimellä, jota puulaatua myös kauppa-huudot tulewat tarfittamaan. Waan jos sydämmen lahous, eli pituuden taiffa paksuuden wajous, waifuttais ett'ei josta lusta rangosta kokonaista saba tukkia saatais, niin on ostajalla walta omistaa senkaltaiset wajaat puut, puolesta huutohinnasta.

3) Myyhyin puiden eli tukkien nelisfulma-sifältö tulee määrättäväksi sillä tavalla, että rangon pituus luetaan alaleikkaufsesta sinne asti latwaan, jossa paksuus on wähintään 8 hymmenys tuumaa, ja että sifältö sitten lasfetaan nelisfulma jalka luwussa tukin koko pituudesta ja sen keski-paksuudesta. Kun tukit owat hafatut, on ostaja welwollinen sitä ilmoittamaan astanomaiselle metsänhoitajalle, joka neljäntoista päivän ajalla, ilmoituksen jälkeen, toimittakoon nelisfulma mitauksen, niin ett'ei puiden poisfulettaminen sen pitempään tule estetyksi.

4) Kauppa tarjoukset owat ilmoitettawat tarfittaen puiden määrää, edellä sanotun nelisfulma jalka luwun jälkeen.

5) Ostaja on welwoitettu viimeistään 1 päivään Elokuuta 1863 toimittamaan kaikki ostetut puut pois wiedyiksi ja maksetuiksi; hinta niistä puista, jotka aikasemmin poiswebetään, on maksettawa ennen 1 p. Elokuuta ulosottamisen jälkeen.

6) Ostaja on velkapaad palkittamaan kaiken sen wahingon, jonka hänen työmänsä, wailinaisen peräänkatsumuksen tähden metsästä matkaan saattawat.

7) Ostaja, joka toivoopi wiivuyhs aifaa hinnan maksuulle, saattakoon hinnan edestä tänne takauksen eli muun wakuutuksen, niinkun 13 p. Loufokuussa 1859 annetun armollisen ohjesäännön 28 § osoittaa, ja edesantakoon siitä todistuksen jo huutokauppaan käydessänsä.

Samaa tilaisuudessa myydään myös yhtäläisellä tavalla 3000 nelikulma siltä seka-puita, hafatut ruunun metistä luomaan viirissä edelläänotuisia pitäjissä; joista oston halullisille tämän kautta tieto annetaan, ilmoituksella että astanomaiset metsänhoitajat antawat selityksiä niille, jotka ennen huutoa toivoomat tarkempaa tietoa puiden laadusta ja muista asian haaroista. Wiipurin Maankonttorissa 3 p. Lokak. 1863.

Guvernörin-witan puolesta:

G. E. Grifson.
N:o 2337.

G. Gråsten.
(3) 3

Yksittäisiä ilmoituksia.

Danssällskapets i Wiborg 2:dra subscriberade Bal anställes Söndagen den 15:de (3) November. Inträdeskort å 30 kop. för Damer och 1 Rub för Herrar säljas vid ingången.

Direktionen.

Northern Assurance Company

Eld- och Lifförsäkringssällskap i London

grundadt år 1836,

stadfästadt genom särskild parlaments akt.

Kapital 1,259,760 Pund Sterl.

Reservfonden 445,029 " "

Årlig inkomst 232,021 " "

motsvarande tillsammans öfver

Tretton Millioner Rbl S:r.

Försäkringar emottagas genom

Herm. D. Kröger.

Palmelukseen haluama.

De af Herrar Landbrukare å större eller mindre egendomar, som önska Inspektor, för ett år sedan från Institutet utskrifne; behagade godhetsfullt anmäla sig hos H:r Smedmästaren Hellman å Saunalahti.

Henrik Hellman.

Net funnioitettamista Herroista joilla ovat hallittavana suurempia eli vähempia maan tiloja ja tarwittuivat Behtoria; pyyhän nöyryydellä, siinä esi-maalissa ilmoittaa itseensä Herrä Seppä mestarille Hellmannille, Saunalahdella.

Henrik Hellman.

(3) 3 Uloöfirjoitettu maanviljelyn Opietosta.

Wuokrataan.

Nu genast ett större rum inom varm tambur, jemte möbel och värme, i f. d. fästningen af denna stad; närmare underrättelse winnes å boktryckeriet.

Nu genast tre eller 3 rum med kök och nödiga uthus i S:t Petersburgska förstaden uti Schuschins gård vid Revonhientä gatan.

(3) 1

Ett rum att hyras i Vaktm. Eklunds gård i Wiborgska förstad N:o 116

Отдаётся квартира въ наемъ, въ Городъ въ Домъ Кошелева № 89.

(3) 2

Nu genast en kammare med egen ingång jemte ett kallt kök med kontor uti gården N:o 44 vid stora gatan i S:t Petersburgska förstaden.

(3) 2

Jon. Åkerblom.

Muötämäniä.

Kn skrifpulpet, en bokpress och en päls af Hiller med äkta krage, säljes för godt pris hos Wilhelmina Sopotoff.

Ein Schreibepult, eine Bücherpresse und ein Iltisvelz mit echtem Bibertragen werden zu billigen Preisen verkauft bei Wilhelmine Sopotoff.

Hos undertecknad äro nu inkomna Fransyska Modeller på Hattar, Mössor, Coifyrer, Band, Speltsar och Garnetyr band, säljes för nedsatta priser i modemagasinet

hos Wilhelmina Sopotoff.

Bei der Unterzeichneten sind neulich eingekommene Französische Modelle zu Hüten, Auffägen, Coifyren nebst Bändern, Spigen und Garnituren zu haben und werden zu herabgesetzten Preisen verkauft in dem Modemagazin bei

(2) 2

Wilhelmine Sopotoff.

Mans stoffar och galoscher, fruntimmers-skor och kängor och alla slags varma skodon såväl eleganta som ordinära försäljas partivis till i S:t Petersburg gällande priser i Bandholtzskas gården hos

(3) 1

Ivan Schawaroukoff.

Engelsk garus, mans- och fruntimmers skoplugg, varma kängor och galoscher af flera slag försäljas till billiga priser hos

(3) 1

Fedor Menschugin,
i Bandholtzskas gården.

Välgödda gäss till 3 rub. s:r. paret, då derom anmäles i gården N:o 167 i S:t Petersburgska förstaden hos handlanden Bogatireff.

(3) 3

En ny Kursläde hos Sadelmakaremästaren

Otto Walin,

boende uti gården N:o 51 snedtemot Guvernörs kansliet.

En häst, seldon, trilla med lös kur samt tvenne slädor. Att beses i förra proviant huset vid nedra gatan.

(3) 3

Myytämänä kaikki Suomenmaan kirjakauppoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa:

(J. W. Villja ja Rump. kirjakaupantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Pikkuinen kertomus Seitsemästä Uni-kekoista. Seitsemän nuorta miestä, jotka maksimat kolmesataa ja kaikkialle kahdeksantymmentä vuotta. N:o 145.

Melja huwittamaa ja Sufferaa Juttua. 1 Tomppeliinin elämä. 2 Se on toinen tosi. 3 Kaikki-tietävä tohtori. 4 Kettu ja Jänis.

B. Raamatun Muinais-tietoja Palestiina, Wapahtajamme Kristuksen syntymämaasta ja sen asukkaista, kertoehtut Wilh. Carlson. IV N:o. Kaupungit ja Jerusalemin Temppli N:o 147.

Se sama. V N:o. Huone-rafennus.

Se sama. VI N:o. Alwain ja Huone-kalut; Ruoka ja Suotawa. N:o 149.

Alkainen kirkkaus. Leikki-näytelmä yhdessä näytöksessä. N:o 150.

Kuin yllä kirja siistätävä 25 kappaletta kerralla ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Myytämänä

G. G. Cloubergin kirjakaupassa: Musikalier:

Wick, Fr. Landtdags-Marsch för Piano, Finlands Ständer vördsamt tillegnad. 2 m.

Bendix, J. Skarpskytte-Marsch öfver Italienska National-Melodien "Eviva Garibaldi." 1 m. 20 p.

Marsch ur Operan Tannhäuser af Wagner. 2 m.

Sjöberg, Fr. Rigoletto-Marsch. 1 m. 20 p.

Rosneck, G. Marsch ur Vaudevillen Den svaga sidan. 1 m. 20 p.

Marsch ur Operan Faust af Ch. Gounod. 1 m. 20 p.

Foroni, Jacopo. Triumf-Marsch. 1 m. 20 p.

Chopin, Fr. Marsche Funébre. 1 m. 20 p.

Strauss, J. Finlands-Landtdag. Polka för Piano. 1 m. 20 p.

Achenbach, C. Erinnerung an Wiburg. Marien-Polka. 40 penni.

Albert D'. Ch Sultan Polka. 80 p.

Ascher, J. Trumpet Polka. 1 m. 60 p.

Aurich, J. Saladin Polka. 80 p.

Danielson, Skarpskytte Polka. 80 p.

Holmberg, Wilhelmine Polka. 64 p.

Kuhe, G. Grand Polka di Bravura. 1 m. 60 p.

Lanner, Kyss Polka, efter Arditis II. Bacio. 80 p.

Schnötzing, A. Nam-Nam-Polka. 80 p.

Strauss, J. Angelica Polka. 80 p.

Wiipurissa, M. A. Jiljakuljen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 46.

Koulu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Raha-kurssi.

Pietarissa 13 (1) Marraskuuta.

London	37 $\frac{1}{2}$, 35, 33 $\frac{1}{2}$
Amsterdam	183
Hamburg	33 $\frac{1}{2}$, 32
Paris	396, 367

Wiipurista.

Suom. Kirjallisuusseuran Kokous. Välikokouksessa lauantaina, 14 p. t. k., oli seuralla keskusteltavana ja ratkaistavana „Otawan” tulevaisuus. Entisen sanomalehden Wiborg'in kustantaja-yhtyyden puolesta, joka mainitun Wiborg'in lauantua oli sitoutunut pitämään Otawan kustantamisesta huolen kolmena vuotena, oli nyt kuultu, että se tahtoo luopua tästä liitosta tämän vuoden loputtua, etenki sentähden kuin M. Alfthanin kauppa-talon häviämisen kautta myös häviisi paljo osakkeita Wiborg'in kustantaja-yhtyydestä. Kysyttiin sitte Kirjallisuusseuralta, jonka asiana oli ollut hankkia lehdelle toimittaja eli toimittajat, jos tämä tahtoi ruweta kustantamisesta tästä taas huolehtimaan. Otawan toimittaja, Seuran sihteri, ilmoitti, että Otawa tänä vuonna on kannattanut itsensä niin hyvin, että siitä on noin 60 ruplan paikoille voittoa, sillä Otawalla on tänä vuonna noin viisi ja puoli sataa tilaajaa. Mutta kuin sihteri tämän lisäksi vielä ilmoitti, että herra kirjapainaja Zilliacus ei ole luvannut painaa Otawaa tulevana vuonna vähemmästä kuin 600 ruplasta, vaikka hän edellisinä vuosina on painanut sen 400 ruplan jälkeen, ja myös että herra Zilliacuksella on aikomus ruweta toimittamaan täältä ensi vuonna ruotsinkielistä sanomalehteä, joka luultavasti tulisi saamaan täällä enimmäkseen ilmoitustekstiä, joista on lisääntuloa neljän sadan ruplan paikoille vuodessa, — niin oli selvästi huomattava, että Otawan kustantamisesta tulevana vuonna tulisi seuralle jotenki tuntuva tappio. Enemmistö läsnäolleista jäsenistä, yhdeksän wiittä vastaan, äänsi sen suhteen Otawaa — kuolemaan. Otawan täytyy siis kuolla. „Mennä määrätyn pitää,” sanoo sananlasku. Tosin ehdotteli eräs seuran jäsen, sama joka jo edellisessä kokouksessa oli ehdotellut, että seura antaisi lehden hänen huostaansa kustannettavaksi ja toimitettavaksi, mutta sillä ehdolla, että hän saisi heretä tästä toimesta, jos näkisi ettei tilaajia tule niin paljo että lehti kannattaisi itsensä. Seura ei suostunut siihen, kuin ei saanut wakuutta että lehti tulisi elossa kestävässä tapauksessa hywänsä koko vuoden. — Toiseksi seuran keskusteltavaksi asiaksi ilmoitettiin sellainen tapaus, että Porwoon tuomiokapituli on ilmoittanut ei woiwansa wirkaan wahwistaa Wilken koulun mutta opettajaa herra maisteri Molanderia, siitä syystä, kuin Wilken koulun johtokunta ei esitellyt opettajaa, vaan kirjallisuusseura. Koulun-asetusta wahwistaessaan K. Majesteetti on määrännyt sen toimen koulun johtokunnalle. Tämä

asia, jota warten tätä välikokousta ei ollut julistettu, lykättiin ensimmäiseen kuukauskokoukseen keskusteltavaksi.

— Lauvantain iltana 14 p. t. k. on Uraan ja kaupunnin välillä kiewelle hairahtunut suuri suola-lotja ja painunut senkautta kanta myöten wetten. Lotjaan sanotaan lastatun Uuraasta 1000 tynnyrin paikoille suoloja, ja lotja sekä suolat olewan kauppa-yhtyyden: Rosenius ja Sefeman.

— Herra B. Hannikainen kuuluu tulewan päätoimittajaksi siihen uuteen jokapäiväiseen, osakkeille perustettavaan suomalaiseen sanomalehteen, jota ensi vuoden alusta lähtien on aikomus ruweta antamaan Helsingistä.

Onnettomuus merellä.

Rauhastawaa on kuulla että se kowa raakuus vielä makaa meidän Suomalaisen sydämissä niin sanomattoman kowalla perustuksella, ettei se siisti ja hyvän maineinen ihmisrakkaus ole saanut suuria hyviä hedelmiään kukoistaa seassamme. Kuin merellä hukkuvat taisteleewat weden kuohuilla aaltojen harjanteilla, ei suinkaan ujalla ihmisellä ole rakkautta eikä rohkeutta sieltä heitä onnettomia pelastaa, vaan täytyy heidän wajoa wetehisen loppuun. Ei kauwan siitä, kuin katti Suursaaren luotia hukkuiwat. He luotsasivat yhtä runnun höyrylaiwaa — se oli Marraskuun alku päiwinä. Välatesaan takasin, kowan ilman kautta seilasivat onnettomat itsensä weneineen päiwineen kumoon, jossa he kumminkin kylliksi olivat sukkeloita merimiehiä, että pääsivät molemmat kumossa olewan weneensä pohjalle, jossa hädässä aikowat henkensä pelastaa. Eräs pitäjämme Koskelanjoen laiwa tässä Suomen lahdella tullen Pietarista, purjehti heidän siwutse, ja se ei onnettomia pelastanut. Oliko ollut tämä niin waikaa työ, jos ihmisrakkaus olis heidän sydämissänsä sytkänyt? Ei suinkaan. Sillä tämä hywä työ kansa-weljiä kohottaa olis waatinut hywää sydäntä, rakkautta ja rohkeutta. Laiwan jo täydessä purjeissa ollen olis he woineet kiertää onnettomien ympäri, siksi kuin laiwa olis saawuttanut niin lähelle, että olis saanut ulos heittää heille jonkuun kyöden pään, ja laiwalta seisattanut purjein kansa kulkunsa. — Jos niin totta on, että he heitä näkivät niin onnettomassa tilassa, eivätkä kurtia auttaneet, niin heillä oli julmempi kuin petojen sydän, kansa-weljiä kohottaa, ettei hengen waarasta lähimäistä auteta, vaan jätetään hädässä olewat weljet meren syvyyteen waipumaan iäiseksi päiwäksi.

J. A.

Siiden metsästäjä.

V.

Pyh kertoo elämänsä.

Noin peninkulman matka Enäjärwen linnasta oli Pyhyn talo, joka, punainen rakennus walloi-

sillä affunaan-pielillä, oli rakennettu synkän metsän reunalle. Sen edessä oli suuri peltö ja pellon takana niitty; sen oikealla puolella juoksi leveä joki, joka laskeutui Enäjärveen; sen vasemmalla puolella oli pelloja ja niittyjä. Pellot olivat hyvässä järjestyksessä ja niityillä kasvoi kaunista heinää. Väiwä oli jo puoleksi kulunut. Pyy istui penkillä talon oven vieressä ja puhdisti pyssyvänsä. Hänen jalkojensa vieressä makasi kaksi suurta koiraa ja penkin alla pieni karkunpoika, jonka Pyy oli itse metsästä tuonut ja kesyttänyt. Joen rannalla istui vanha, harmaapäinen ukko ja teli pyttyjä.

Pyssy oli puhdas. Pyy nousi ylös miedäkseen sen sisään, mutta samassa ryöpyähtivät koirat ylös, juoksiivat pellon aitausten luokse ja haukkuiwat sinä vihaisesti. Karkunpoika nousi ylös ja katseli ympärilleen muristen. Pyy kääntyi ja näki Alrifin tulewan.

— Hiljaa! Ääneti, Rimmo ja Lempol! Paikoille! ärjyi hän koirille ja nämä läksivät muristen penkin viereen ja istuivat.

— Terwe tultuasi, ystäväni! sanoi Pyy pihalle astuvalle Alrifille.

— Kiitos! Kyllä tiedät minkätähden nyt täällä olen, wastasi Alrif.

— Sinä tulit siis kuulemaan auttamiseni teinoista?

— Niin ja katsomaan kuinka täällä elät.

— Etän kuin talonpoika. Mutta istu puulle. Risto, hoi! tuo meille kaksi pifaria olutta, huusi hän rannalla istuvalle ukolle. Alrif istuutui ja Pyy toi pöytäsen penkin eteen ja kävi istumaan Alrifin viereen. Kohta sen perästä toi Risto pifarit ja asetti ne heidän eteen.

— Ennenkuin tulemme pää-asiaan, niin juokaamme, ja sitte tahdon kertoa sinulle elämäni historian, jonka sinulle lupasin. Juo! sanoi Pyy, tarttui pifariin ja tarjoi toisen Alrifille. He joivat.

— Isäni, alkoi Pyy, oli rikas talonpoika, matkawa mies pitäjässään ja suuressa arvossa pidetty. Warhain kuoli äitini. Minä olin ainoa perillinen, kasvoin täällä pojaksi, nuorukaiseksi ja hyvin nuorena läksin, isältäni luwan saatua, Saksanmaalle, siellä taistellakseni urhoollisen kuninkaan väessä. Pääsin halpana sotamiehenä Etälhandsten sota-joukkoon, otin osaa suurimmissa tappeluissa ja olin monta kertaa wankenteessä, mutta wapautin aina itseni wankenteestä ja pelastin usein itseni kuolemasta, sillä ne hullut Katoliikkiläiset tahtoivat aina polttaa wankinsa elävänä, etenki tahtoivat he polttaa Suomalaiset, joita he pitivät pakanoina ja noitureina. Ensimmäisessä tappelussa, Rüttsenin luona, pelastin Etjerustormin ja siinä näin kuninkaan kaatuvan. Viimeinen tappelu, jossa otin osaa, oli Pragan valloittaminen. Rauha tuli, me läksimme takaisin Ruotsiin ja sieltä, eron otettuani, kiirehdin kotiini. Isäni oli iloinen kuin näki poikansa palautuvan terveenä ja kookkaana rakuna-luutnanttina, mutta ukko kauwan ei elänyt, sillä hän kuoli kahden kuukauden perästä sen jälkeen ja minä sain perin talon ja tilan. Minä en ollut maanviljelijä, mutta vanha Risto, ukko tuolla rannalla, hoiti kaiken ja minä oleskelin waan metsissä taistellen karkujen ja sutten kanssa. Alussa kävi kaikki hyvästi. Mutta ainainen ja usein monen päivän oloni metsissä ynnä ihmeellinen onneni, sillä en milloinkaan palaunut saalitta, teli wäkeni hulluksi. Ne rupešiwat nyt kuulemaan minun olewan paholaisen liitossa, wähitellen rupešiwat toisen toisensa perästä menemään pakoon ja viimein ei talossa ollut muita kuin vanha Risto, poikansa, waimonsa, sisarensa ja kolme wanhaa soturia, jotka ovat palwelleet kansani sodassa. Minä sain nimet: hiiden metsästäjä, ja muutamat kutsuivat mi-

nua perfeleem liittolaisiksi. Pappikin pitäjässä pelkäsi minua, hän ei tahtonut laskea Ristoa perheensä eikä sotureita herran ehtoolliselle, koska oliwat talostani, ja kuin minä terran astuin kirkkoon rupešiwat hän tawoittelemaan saarnateksaan, katsahiti pelwolla sille paikalle, jossa olin, ja viimein lopetti hän saarnansa wapiusten, ikään kuin olisi ollut wilaus-taudissa ja juoksi kalpeana sakastiaan. Sanantuuhat olivat kofoutuneet yhteen ja katseliwat minua kuin hirmuista petoa. Jos joku talonpoika tulee minua vastaan niin hän aina sinua itsensä ja wäistää tieltä ja moni pakenee metsään. Se on kyllä harmittawaa, waan muuta en woi tehdä kuin nauraa. Mutta minä olen tyytywäinen. Etän hywästi, peltoni owat hyvät ja Risto hoitaa asiat niinkuin ennen, waikka wähemmällä työ-wäellä. Hän, poikansa ja soturit tekewät ulko-työtä, Riston waimo emännöitssee ja Riston sisarella on karkajoukko hoidettawana — kaikki menee hywästi niin kuin ennenkin. Siinä nyt yksinfertainen elämäni historia. Mutta nyt juo, sillä nyt tulemme pää-asiaan.

Ystävät tarttuivat pifariin ja joivat.

— Minä lupasin auttaa sinua ja sen teen. Mutta ensin kysymys. Oletko taika-uskoinen? kysyi Pyy.

— Taika-uskoinen? En, en milloinkaan ole sellainen ollut, wastasi Alrif.

— Siis et pelkäisi painaa lumottua luotia pyssyysi?

— Lumottu luoti? Minä luulen että sinä teet pilkkaa minusta, mielti Alrif.

— En sinukaan. Minä puhun tosia sanoja. Tahdon hankkia sulle semmoisen luotin ja sillä saat kofkan saikon päästä. Muutoin etti wastasi Pyy wakaaisesti.

— Kyllä teitä Suomalaisia sanotaan noitureiksi, mutt'en sitä luulisi, jos en sinulta nyt kuulisi lumottuista luodeista. Mutta mistä sen saat?

— Hywä. Saat kohta kuulla. Mutta ensin juokaamme! wastasi Pyy.

(Jatk.)

Rotimaalta.

Helsingistä. Waltiopäivät jatkawat nyt hiljaisuudessa tointansa. Pari laki-ehdotusta on jo tullut säädylle lakivaliokunnasta.

Komitea on asetettu antamaan lausuntonsa suomalaisen rahan metalli-arvosta sekä rahakappaleiden koston ja keskinäisestä suuruuden suhdasta. Tähän komiteaan, joka kokoontuu täällä marrask. 19 p., kuuluu seuraawat jäsenet: wuorihallituksen intendentti, wuorineuvos G. Laurell, proweessorit, kanslianuevos A. G. Arppe ja A. Moberg, rahalaitoksen tirehtöri A. J. Soldan sekä opetus-upiieri Haminan kadettikoulussa, kapteeni G. Neowius.

Yliopistoissa käy asiat wanhaa rataansa. Yliopistolaiset lufewat ahkerasti, mutta keskustelewat ja wäittawät sen ohessa kiwaasti sekä opistolaiskunnan että waltion asioista. Mainittawaa on Pohjanmaan yliopistolaiſten vuosijuhla Porthanin muistoksi viime maanantaina. Siinä oli saapuvilla Pohjanmaalta tulleet waltiopäiwämiehet sekä ne kansan edusmiehet muualta, jotka owat tästä maakunnasta syntyperää. Kandidati Calamnius piti esitelmän Suomalaisista wanhassa Permaassa. Hartaat kunnioitukset osoitettiin tässä tilaisuudessa erittäinkin senaattori Snellman'ille ja proweessori Cygnaeus'elle. (H. U.)

— **Jokapäiwäinen lehti suomeksi.** Jo kauan on tunnettu ja hawaittu, miten tärkeä olisi kansallisuutemme edistymiselle saada toimeen täällä Helsingissä jokapäiwäinen sanomalehti suomenkielellä. Ne pienet suomalaiset sanomalehdet, joita tähän

saakka on löytnyt, eivät tyydytä enään edistyneen valtiollisen elämämme ja kohoavan kansallisuutemme vaatimuksia. Sen tähden piti viime tiistaina suuri joukko suomalaisuuden ystäviä, joissa erittäin oli paljon valtiopäivämiehiä kaifiesta säädystä, kokouksen tämmöisen jokapäiväisen suomalaisen lehden toimeenpanemiseksi. Siinä päätettiin panna yritys alkuun. Mutta kun tämmöisen lehti ei aluksi ainakaan voisi ilman avutta kannattaa, päätettiin lehti panna osakkeille, joita pitäisi saataman yhteensä 300, kufin vuodelta maksawa 40 markkaa. Osakkaat melwoittaisi itsensä kahdena vuotena tällä tavoin kannattamaan mainittua lehteä. Sanomalehden toimeenpanemista warten asetettiin johtokunta, johon walittiin kanslianeuvos G. Rein, professorit M. Aflander, A. Ahlqvist ja Drjö Koskinen sekä tohtorit B. Tikkanen ja R. Polén. Rahawartiafi määrättiin prow. Koskinen. Osakelistoja on painettu ja lähetetty sinne tänne ympäri maan. Me otamme tähän johtokunnan ulosantaman keloituksen tämän uuden suomenkielisen lehden osallisuuteen:

„Kieltämättä on sanoma-firjallisuus meidän aikana yksi siwistuksen, kansallisen wapauden ja aineellisen waurastumisen wälewimpiä edistys-keinoja.

Jokaisen kansalaisen melwoollisuus on siis toiwomaallensa ja kiehellensä kelmollisia sanomalehtiä, jotka tarkalla silmällä seuraawat maan asioita ja pitawät huolta siitä, että kansion lafia ei rikota, oikeutta ei poljeta eikä kansallisuutta sorreta.

Täänkaltaisia yhteisten ajamin kelmustelijoita ei Suomen kansalla vielä ole omalla kiehellänsä. Suomen-kieliset sanoma-lehdet ovat tämmöisiksi kowin heikot. Sitä olekaan toiwoa, että ne vielä kaskaan aikaan woisiwat kikota maan ruotsalaisten sanomalehtien arwoisiksi, ell'eiwät kansalaiset rupea niitä waroilla auttamaan, niinkuin ruotsalaifiakin lehtiä on autettu.

Tällä wakutuksella rohkenewat alle-firjoitetut kutsua maamiehiänsä yhteisillä woimilla perustamaan joka-päiwäisen suomen-kielisen sanoma-lehden, joka toimitettaisiin täältä Helsingistä.

Kufua laskien ja ajata tarkoin ajatellen olemme me tulleet siihen luuloon, että isompi suomalainen lehti ei woi itse kannattaa kustannuksiansa ennenkuin kahden vuoden kuluttua, ja että jita wähintään tämä aika olisi yhteisillä woimilla autettava. Sentähden on päätetty waatia Suomen kieltä ja ajtaa rakastawia kansalaisia tätä yritystä kahdena vuotena auttamaan osuuskilla, joista kufin maksaa 40 markkaa wuodessa. Ensimmäisen wuoden maksu on heti suoritettava nimeä tälle listalle firjoitetaessa. Nimi jitoo firjoittajansa toisenakin wuonna wastaamaan 40 markasta tahi wähemmästä, jos tarwis ei koko tätä summaa waatiji, jota edeltäpäin on waikaa sanoa.

Alle-firjoitetut wastaawat rahojen käyttämiseksi ilmoitettuun taroitukseen, ja maksuista toimitetaan osakkeille kuitit, jotka maksuja myöten antawat osakoiden näin perustettawan sanoma-lehden omistukseen. Helsingissä 20 päiwä Lokakuuta 1863."

Gabr. Rein. M. Aflander. G. J. Forsman. Rieter. Polén. B. Tikkanen. Aug. Ahlqvist.

Kopuksi on meidän mainitseminen että joku ennen löytywistä suomalaisista sanomalehdistä luultawasti tulee häwiämään. (H. U.)

— **Wirolahdesta** 11 p. Marrask. Tämän kunnalku-päiwinä on tapahunut merellä liikkuwille kowan ilman kautta paljo wahinkoita. 5:detä päiwää wasten yöllä ajoi myrsky Marwin kallioon 3 ulkolaiista laiwaa kiini. Kaksi näistä sai paikalla loppunsa, jotka olivat Kronstaattista lastatut

kuusilla 3 tum. plankuilla; mutta kolmas, joka ei käynyt niin kowasti kiini, läksi weden nousteessa wälilleen. Miesten pois mentyä kufi laiva liikkeelle Lawansaarta, jossa mainitun saaren asukkaat ottiwat sen kiini, aikoen wiedä Haminaan, mutta se waipui ennen perille pääsyään Haminan lahden suulle. Sanotaan Raaskelin kalliioon ikään yhden ajanneen, joka piti olla liinan siemenillä lastattuna, aiwan murskafi. Tästä sanottiin wäen olleen suuressa waarassa, mutta on kumminkin pelastettu, waikka raaja-rikkoina, keltä käsi, keltä jalka pahoin mufertuneena.

J. A—n.

Sitä tätä.

Käännöksiä.

(Annettuja.)

Niinkuin perho kufalta kufalle, liihotelloon kelpä ajatus yhdestä ihanuudesta toiselle, kufastakin parasta omistaen; waan toden-peräisestäkään ei saa wierastua, koska siinä siweydellisen elämän kalsimmat ja toimelliimmimat woimat löytyy; ja itse ilotonkin ajatus on toisinaan terwetullut, sillä se saattaa elämän katsantoihin ja tuntoihin, kuluwiahengen ja sydämen kalliimpain aarteitten kufuun.

Fr. Ehrenberg.

Niinkuin lintuja ei woi estää pään ylitse lentämästä, mutta kuitenkin, ett'ei ne pesäänsä päähämme te'e, niin ei pahokakaan ajatuksia woi estää, waan kyllä, ett'ei ne meihin juurru ja pahojatekoja waikuta.

Luther.

Nöyryys on ihmisen totinen kofeus.

Kainoin on, jonka toimien alla paljon mielen kumittelimia kyttee; rohkeimmalla ne kelmahawat.

Jean Paul.

Käyneeko wäärin-tunnetulle hengelle ennen aikaansa paremmin kuin kausaifille aurinkoille! Wasta wuosifatojen perästä niitä taiwaan kohdalla huomataan ja yhteen luetaan, johon ne ehkä jo tänä yönä ovat ilmestyneet; sillä säteinsä matka maahan asti tarwitfi paljon aikaa.

Jean Paul.

Kuostunut kilpi rufoili: Aurinko, kirkasta minuutijolle aurinko wastaafi: Puhdisti itseäfi!

L. Börne.

Kuufutuksia.

Sedan en del af de vid i dag inför Direktionen för arbets och Korrektions-inrättningen här i länet hållen entreprenad auktion gjorde anbud å leveransen af lifsförnödenheter m. m., icke blifwit geddande, så har Direktionen beslutit, att vid ytterligare anställande auktion Thorsdagen den 3 nästinstundande December, kl. 4 eft. midd. utbjuda leveransen af 1:0 omkring 6 tunnor hwiärter, 180 lispund salt kött, 360 lispund saltströmming, aderton lispund smör och 25 tunnor poteter samt 2:0 det belopp läder som under loppet af år 1864 erfordras vid inrättningens skomakare verkstad; hwarom och att nämre föreskrifter för ifrågavarande leverans komma att vid auktionen meddelas, hugade spekulanter härmedelst underrättas. Wiborg den 3 November 1863.

På Direktionens wagnar.

A. R. FREY.

Abr. Häggberg.

Kuutokauppoja.

Medelst offentlig dels frivillig, dels exekutiv auktion, som anställes härstädes thorsdagen den 19 innevarande November och derpåföljande dagar ifrån kl. 4 e. m., försäljes åtskillig lösegendom i möbel, deribland ett fortepiano, koppar-, bleck- och jernsaker, porslin och glas, ett guldur, en fruntimmers pels af gräverk med siden öfverdrag, åkdon samt diverse. Wiborgs stads Auktionskammare, den 15 November 1863.

Wold. Ålgren.

Tisdagen den 24 innevarande November kl. 3 e. m. samt derpåföljande dagar kl. 4 e. m. försäljes genom

offentlig auktion, som härstades anstalles, atskillig Handelshuset A. Alfthans Konkursmassa tillhörig lösegendom, bestående af sommar- och vinteråkdon, guld, silver och nipper, glas och porslinder, linne-, gång- och sängkläder, möbel, speglar och ljuskronor, koppar-, bleck- och tennsaker samt diverse. Wiborgs stads Auktionskammare, den 16 November 1863.

(3) 1

Wold. Algree.

Yksityisiä ilmoituksia.

Yksi rehellinen ja toimellinen Lampuotin perhekuunta jolla on tarpeelliset eläimet, hevot ja muut työkalut, saapi ensimmäisenä Maarianpäivänä 15 wero-kapan tilan Maatalan kartanoissa N:o 1, ja tulloon etjää sopimaan wälipuheista alafirjoitetun kansa Wiipurin kaupunkiin ennen tulemaa Joulua. Wiipurissa, 14 p. Marraskuuta 1863

(2) 1

Jon. Åkerblom.

Willmanstrand.

Uti Rådhuslokalen härstades anställas följande Baler och Soiréer.

År 1863.

Den (30 October) 11 November	Soirée.
„ (13) 23 November	„
„ (27 November) 9 December	„
„ 6 (18) December	Bal.
„ 14 (26) „	Bal.

År 1864.

Den (1) 13 Januari	Bal.
„ (15) 27 „	Soirée.
„ (29 Januari) 10 Februari	„
„ 7 (19) Mars	„

Resp. resande kunna lösa inträdes kort vid ingången till Balerna och Soiréerna, som börja kl. 7 eft. m. Direktionen.

Ryska Lifförsäkringsbolaget

afslutar fortfarande försäkringar genom undertecknad dess befullmäktigade ombud härstades. Utdrag af bolagets statuter äfvensom blanketter till de behöfliga deklarationerna utdelas af

W. von KARM.

S:t PETERSBURGSKA

Brandförsäkrings Bolaget,

med ett grund Capital af 2,400,000 r.,

emottager emot billiga premier försäkringar mot Brandskada å fast- och lösegendom i städer och på landet genom dess befullmäktigade agenter.

Bandholtz & Co.

PROVIDENTIA

frankfurter försäkringsbolag,

med ett grundkapital af 20 miljoner gulden (omkring 12 miljoner rub. s:r) afslutar genom undertecknad, dess befullmäktigade hufvudagent, försäkringar mot brandskada å fast- och lösegendom i stad, och på landet. Uppgift om premierna o. s. v. meddelas: i Fredrikshamn af herr N. Simberg, i Willmanstrand af herr C. R. Lilius.

F. W. Mielck.

Löndettn.

Allanimitetty on löytänyt 14 p:nä tätä f. tämän kaupungin ja pietarporin eikaupungin wäliltä yhden filkki hatun, jonka omistaja peritöön minulta Maasolan maawiljelys koulusta.

Joh. Ekströmdars,
oppilainen.

Wuokrataan.

Nu genast tre eller 5 rum med kök och nödiga uthus i S:t Petersburgska förstaden uti Schuschins gård vid Revonhantä gatan.

(3) 2

Отдается квартира въ наемъ, въ Городъ въ Домѣ Комелева № 89.

(3) 3

Nu genast en kammare med egen ingång jemte ett kallt kök med kontor uti gården N:o 44 vid stora gatan i S:t Petersburgska förstaden.

(3) 3

Jon. Åkerblom.

Halutaan vuokrata:

Tre å fem rum jemte kök, inom sjelfva fästningen eller omedelbart derinvid, att tillträdas antingen genast eller sednast om en månad. Anvisning derå inlemnas å tryckeriet.

(2) 1

Myötämänä.

Med första vinterföre etthundrade tjugu (120) samnar god och torr björkved, som äfven kan levereras uti mindre partier för en Rub. 63 kop. samnen om veden levereras i staden, men för 5 kop. mindre om densamma kan ställas i S:t Petersburgska förstaden. Köparen behagade anmäla sig hos undertecknad

(2) 1

Jon. Åkerblom.

Yksi lehmä josta poitii vähä jälestä Joulun, myydään Komendantin kartanoissa.

Mans stölar och galoscher, fruntimmers-skor och kängor och alla slags varma skodon såväl eleganta som ordinära försäljas partivis till i S:t Petersburg gällande priser i Bandholtziska gården hos

(3) 2

Ivan Schavaronkoff.

Engelsk garus, mans- och fruntimmers skoplugg, varma kängor och galoscher af flera slag försäljas till billiga priser hos

(3) 2

Fedor Menschugin,
i Bandholtziska gården.

En i Jämskis härad belägen egendom af frälsenatur, om 47 mantal, hvartill äfven höra tvenne öar i Saimen, med ved- och stockskog till husbehof, försäljes på för köparen förmonliga vilkor; närmare underrättelser lemnas å boktryckeriet i denna stad.

(3) 3

Ifrån Hanhijoki gård säljes vid första vinterföret god torr, tre quarters lång björkved, levererad i Wiborg till 1 r. 60 kop. samt tallved till 1 r. 23 kop. per finsk famn. Skriftliga requisitioner inlemnas hos Pastor Segerward i Gamla Gymnasii huset och komma att fullgöras i den ordning som de inkommit.

Изъ мызы Ханхиоки продаются при первомъ зимнемъ пути хорошіе, сухіе, 10 вершковъ длины березовые дрова по 1 р. 60 к. и сосновые по 1 р. 23 коп. за финскую сажень, съ доставкою въ Г. Выборгъ. О количествѣ желаемыхъ дровъ просить объявить письменно въ домъ старой Гимназіи у Пастора Сегерсверда. Заказы будутъ исполняться въ томъ порядкѣ какъ оныя были подаваемы.

Vom Gute Hanhijoki wird bey der ersten Schlittenbahn gutes, trockenes, 18 Zoll langes Brennholz verkauft; in Wiborg geliefert kostet das Birkenholz per finn. Faden 1 r. 60 f. und das Tannenholz 1 r. 23 f. Schriftliche Requisitionen sind bey Pastor Segerward im alten Gymnasii-Hause abzugeben und werden in derselben Ordnung erfüllt wie sie eingekandt worden sind.

(5) 4

Myntämänä kaikkia Suomenmaan kirjakauppoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa: (J. W. Lillja ja Rumpp. kirjakaupantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Uusia Suomalaisia Kirjia. Suomentanut —t—t—t— III. N:o 151.

Lutheri Luostariassa. P. Palmqvistin kertolma. W. E:n suomentama. N:o 152.

Kaksi kertomusta ihmiskunnan historiasta. Ihmisen julma kiittämättömyys ja Pedon jalo kiittolisuus. N:o 153.

Yhteinen Ihmiskunnan historia I. Franckien kuningas, Ruomalainen Keisari Kaarle suuri ja ruhtinas-sutunsa. N:o 154.

Sengellisiä Tarinoita. Suomentama. N:o 155.

Kuin yksi kirja sisältävä 25 kappaletta tervalla ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Wiipurissa, M. A. Jilinfuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 3 marffaa ja 40
pennia sekä Wiipurissaettä muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a a n:
Silliafuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa maamme postifontereissa

N:o 47.

Perjantaina 20 päivänä Marraskuuta.

1863.

Raha-kurssi.

Pietarissa 17 (5) Marraskuuta.

London	33, 33 ⁵ / ₈ , 33 ¹ / ₈
Amsterdam	172, 173
Hamburg	31, 31 ¹ / ₂
Paris	367, 370

Wiipurista.

Pohjanmaalla ja Savossa kerrotaan olevan jo täydellinen reki-talvi; täällä Wiipurissa ei ole lunta nimeltään. Meri on myös vielä auki laivakululle. Muutamat rantapuolen alus miehet, jotka ovat Pohjanmaalta maata myöten kotiin tulleet, kertovat aluksensa jo enemmän kuin viikko aikaa sitte jäätyneen Braahen haminaan.

— **Kuoleman sanoma.** Savosta kuuluu että Kristiinan kirkkoherra Roschier on aiwan nykyisin kuollut.

Hiiden metsästäjä.

VI.

Hiidenkellarinmäen haltiaasta.

— Oletkos kuullut puhuttavan Hiidenkellarimäestä? kysyi Pyy.

— Olen. Siellä sanotaan pahojen henkien asuwan ja pitävän menoansa, vastasi Urif.

— Niin tavallisesti sanotaan. Mutta se on puhdas walhe, sillä minä olen usein ollut siellä ja olenpa ferran yötäki ollut sillä maella. Luolassa asuu ihminen — Suomen viimeinen pakana ja runo-laulaja.

— Pakana? kysyi Urif kummastuneena: Ja viiksitataa vuotta on Suomi jo ollut kristitty. Nyt en sinua ymmärrä.

— Hyvä. Minä tahdon sulle kertoa kuinka tulin tuttavaksi tämän pakanan kanssa. Eräänä iltana olin metsä-matfallani etsynyt niin, ett'en enää löytänyt kotiin. Aurinko oli laskeutunut ja syys-yö lähestyi lähestymistään pimeänä ja synkkänä. Minä päätin nyt jäädä yöksi metsään ja etsiin sentähden soveliaan makuu-paikan. Sattui niin, että tulin eräälle mäelle, josta oli suuria kiwiä, kallioita ja kiwi-raunioita täynnä. Täällä nyt soveliaan paikasta erään kallion alla löydettyäni, päätin mennä levolle. Mutta sita ennen tahdoin syödä ja rupe-
sin nyt etsimään poltto-aineita, tehdäkseen roihun, josta saisin sekä waloa että lämmintä. Minä löysinkin kohta suuren joukon puu-kappaleita ja oksia, otin muutamia ja pala-
sin paikalleni. Kohta paloi roihu ja minä otin jahti-laukustani ewääni ja rupe-
sin syömään. Yhtäkkiä näin haahmon seisovan edessäni. Roustin ylös, tartuin miekkaani ja ai-
woin paljastaa miekkani, kuin haahmo awasi suunsa

ja lausui: — „Kukas olet, rohkea?“ — „Kukas sinä olet? Vastaa ensin!“ vastasin minä. — „Mies! olen mäen haltia,“ vastasi nyt haahmo. — „Hyvä. Minä olen luutnantti Antti Pyy. Oletkos ihminen wai henki?“ — „Olen viimeinen Suomalainen,“ vastasi se walkoiisiin waatteihin puettu wanhus. — „Mitä? Viimeinen Suomalainen?“ kysyin minä kummastuneena. — „Niin, viimeinen Suomalainen, joka ei vielä ole autanut ajaa wettä päällensä, joka ei ole unhottanut wanhaa uskoa ja wanhoja runoja, joka ei usko noita Kristillisten walheita, joka ei milloinkaan ole notkistanut päätään näiden muukalaisten herrojen edessä, joka ei ole tullut heidän orjaksi, joka elää ja kuolee wapaana Suomalaisena, niin, olen viimeinen, viimeinen vapaa Suomalainen,“ lausui wanhus korkealla äänellä ja iunostuneena. Minä katselin hämmästyneenä wanhusa. — „Olethan siis pakana,“ lausuin minä hänelle. — „Niin minua nämä wettyneet kristityt kutsuwat. Kosto heidän yli! Ne ovat unhottaneet uskonsa, runonsa ja kielensä ja ovat nyt muukalaisia nöyriä orjia. Oletkos sinäkin yksi niistä?“ — „Se olenkin ja miekallani tahdon näyttää sinulle että minäkin olen Suomalainen, waikk'en niinkuin sinä metsässä asuja ja hullu pakana,“ vastasin minä ja paljastin miekkani. — „Anna miekka olla, sillä minulle et woi mitään tehdä. Sana waan suostani niin sinä olet — kuollut,“ vastasi wanhus lauhistawalla äänellä. — „Sinun sanasi on tyhjyyttä waan, mutta minun miekkani on rautaa ja rautaa et niin helposti woi tyhjäksi tehdä. Minä en pelkää sinua, waikka kuinka uhfaat. Sinun pitää kuoleman, sillä minä en kärsi pakanoita ja Katoliikkilaisia,“ oli wastaukseni. Minä nostin miekan lyödäkseeni maahan wanhusen. Hän seisoi liikkumatta ja katseli minua. Hänen kaswonsa loistiwat, silmänsä iskiwät tulta — hän oli jumalan näköisenä. Minä pudotin miekan, mulla ei ollut woi-
maa ruweta häntä tappamaan. — „Eyö!“ lausui hän. — „En. Saat elää; en tahdo werelläsi saastuttaa kästäni,“ vastasin minä. Wanhus katseli minua hetken ääneti. Viimein lausui hän: — „Seuraa minua!“ ja kääntyi. Minä pistin miekan tuppeen ja — seurasin häntä. Tulimme luolalle, wanhus läksi ensin sisään, sitte minä ja kohta olimme suuressa luolassa, jonka keskessä oli pöytä ja sen päällä palawa lamppu. Minä katselin ympärilleni. Seinät oliwat jousenia, keihäitä, sulkia, miekkoja, tapparoita, pyssyjä ja muita aseita täynnä. Pöydän takana oli penkki. Luolan perällä oli suuri karkun talja lattialla lewitetty. Ohdessa nurkassa näkyi lie-
si olewan. Lieden wies-
ressä oli kaikenlaisia astioita. — „Sinä olet ensimmäinen Kristitty, joka olet astunut tähän luolaani. Sinussa näkyy Suomalainen rohkeus, urhollisuus

wielä elävän. Sinä et ole niin arka kuin munt fristityt. Sinulle tahdon kertoa elämäni sadun. Istuntu wiereeni!" sanoi wanhus. Hän kertoi minulle nyt elämästään, esi-istään ja toivoistaan. Siitä tahdon toiste sulle kertoa. Oö meni ja aurinko oli jo noussut kuin tulen luolasta ja palasin kotiin. Useasti olen sen perästä käynyt katso-
massa wanhusta. Niin lahjoitti hän minulle ferra-
ran luonansa ollessani kolme lumottua luotia. Mi-
nä otin ne vastaan ja että ne olivat oikein lu-
mottuja tahdon todistaa sulle. Toisella niistä am-
muin suden, joka oli warastanut lapien, ja wai-
la susti oli niin etäällä ett'ei mikään olisi saanut-
tanut häntä, otti kuitenkin luoti häneltä hengen.
Toisella ammuin sarhun, joka oli murhaamaisillaan
erään ufon, ja se kaatui kuolleena, waikka olin pit-
kän wälin hänestä ja kolmannella pudotin, niinkuin
itse näit, kottan ilmast. Uskottos nyt?

— Täytyy uskoa, koska itse olen nähnyt yhden
niiden waikutuksen, wastasi Alrik.

— No, tahdotkos käyttää semmoista? kysyi Pyy.

Alrik oli hetken ääneti. Wiimein nousi hän ylös,
otti Pyyin kädestä ja lausui: — Wäärin teen, mutta
minä olenkin nyt noiturin maassa. Minä tahdon
käyttää semmoista, sillä Alfhyldin pitää tuleman
minun omakseni, ja jinä hanfit mulle semmoisen
luodin?

— Minä hankin sen. Sanani sen päälle. Tu-
lewana yönä lähden sinne, sillä usko on tawattawa
waan öillä. Ja huomana on se sinun. Luota waan
minuun ja Alfhyld on sinun! wastasi Pyy.

— Kiitoksia! Sinä minua pelastat. Ostäväsi
olen iäisestii! huusi Alrik.

VII.

Hiidenkellarimäen luolaesa.

Kesä-yö oli kaunis ja waloinen. Pyy kulki kii-
reillä askelilla metsän kautta Hiidenkellarinmäelle.
Kohota astui hän jo mäelle ja tiirusti luolaan.
Tultuaan luolan aukon luokse kuuli hän ääntä luo-
lasta. Tämä häntä kummaututti, sillä hän tiesi,
wanhus oli sen itse sanonut, itsensä olevan ainoa,
joka oli saanut astua luolaan. Kuka se toinen
woisi olla? Koswo! Pyy tarttui pyssyyn ja kii-
ruhti luolaan, mutta seisautui käytävässä, sillä hän
näki istuvan wanhusen jalkojen juuressa naisen
polwillaan joka itki ja rukoili jotakuta anteeksi.

— Antakaa anteeksi! Minä en woinut muuten
tehdä. Kristin usko on niin ihana, se on niin
rakkautta täynnä, se on elävä usko, ei, niinkuin
esi-isten, kuollut ja toiwotta! lausui nainen hywä-
sointuisella äänellä.

— Pois! Se on muukalaisten usko. Se polkee
kieleemme jalkojensa alle, se hävittää runomme, woi-
mamme ja tekee, niinkuin se jo on tehnytkin, Suo-
malaiset orjiksi. Pois minusta! Sinusta en tahdo
enää tietää. Pois! Kirous, kowin kiroukseni seu-
ratkoon sinua! huusi wanhus.

— Oi isä! Älä lausu kirousta ainean lapsesi
yli! Olenhan — --

— Pois! Sä et enään ole lapseni. Pois, jä
firottu -- --

— Pidätäl huusi samassa Pyy ja astui heidän
eteen. Wanhus katsautti ylös, nainen nosti päänsä
ja Pyy näki nyt naisen olevan nuori, kaunis ja
ihana. Pyy lähestyi wanhusta ja lausui:

— Wanhus! Älä firoo lastasi! Onhan hän sa-
maa werta kuin sinä ja kirouksesi lankeaa takaisin
itseä päälle. Ota takaisin se!

— En, sillä hän on hyljännyt uskonsa, sielensä
ja isänsä. Hän on antanut ristiä itsensä ja tul-
lut, hän on wopaan Suomalaisen tytär, Ruotsin
orjaksi.

— Wanhus! Erhetyt. Me emme ole Ruotsin

orjia. Meillä on niiden kansa sama funingas,
meillä on lafi, joka on funinkaan yli, ja me olem-
me kaikki wapaat. Orjaa ei ole meidän seassam-
me, wastasi Pyy. Hän rupesti sitte puhumaan us-
kosta, joka oli rakkautta täynnä, joka opettaa meitä
rakastamaan sekä wihoillisia että ystäviä, sekä köy-
hiä että rikkaita; hän kertoi wanhuselle wapahta-
jan kärsimistä, hänen opista, elämästä ja kuole-
masta ihmisten tähden; hän puhui mitä wapa-
taja oli opettanut meitä tekemään toinen toisellem-
me, kuinka kristin usko on puhdas ja suloinen,
waikka ihmiset ovat wäärin käsittäneet ja käyttä-
neet sen — sanalla sanoen hän puhui semmoisella
innostuksella, että nainen kummautuneena katseli
ja kuunteli häntä ja wanhusen silmissä näkyi ky-
neleitä. Wiimein waikeni Pyy ja wanhus kurotti
kätensä tyttärelleen sanoen:

— Tyttäreni! Minä annan sulle anteeksi. Mut-
ta sin pitää jättömän minut, sillä sinä olet nyt
fristitty ja minä en luowu wanhasta, esi-isten us-
kosta ja semmoisena tahdon mä kuolla. Mene ja
ole onnellinen!

Wanhus peitti kaswonsa käsilään — hän kamp-
paili itsensä kansa.

Nainen nousi lattialta, kiitti silmäyksellä Pyytä
ja läksi, useasti taaksensa katsellen, luolasta. Pyy
seisoi marmorikuwana liikkumattomina ja ääneti.
Hän tirkisti naisen perästä ja wanhusen sanoilla
hawahtui hän niinkuin unesta. Hänen ensimmäi-
nen kysymyksensä wanhuselle oli naisesta. Nyt
sai hän tietää, että wanhus oli ollut nainut, wai-
monsä oli warhain kuollut ja ainoa perillissensä oli
nainen, jonka hän lapsena oli jättänyt eräälle wan-
halle eufolle kaswatettavaksi. Wiiteentoista wuo-
teen hän ei häntä ollut nähnyt ja nyt oli hän tul-
lut häntä katsomaan, mutta fristittynä — tämä
mursutti wanhusen sydäntä.

Saatuansa luodin palasi Pyy kotiin. Koko tiellä
ajatteli hän waan naista. Hän oli hänen silmi-
ensä edessä kaikessa kauneudessaan, jalo kuin ku-
funingatar ja kaunis kuin etelämaiden tytär.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Waltiöpäiwäin tapaukset:

Itse säädyt eiwät wiime wiikolla ole pitäneet niin
tiheään yhteis-istunnoita, waan waliokunnat owat
senjiaan olleet sitä ahkeramassa työssä. Waltio-
päiwäin hitautta ja tyhjän tointa owat kyllä soi-
manneet kaikki ne, joille kansan osallisuus yhteis-
ten asiain johdossa ja määräämisessä on kauhistus
ja harmi. Jotka sydämeensä tätä mieli-alaa kan-
tawat, kofewat säätyin tointa itsekullakin tawalla
kuwata nurjalta puolelta, waikka owat itseänsä sää-
tyin asetusta kunnioittawinaan. Suomen säädyt
owat kuitenkin tällä waltiöpäiwällänsä tehneet, mitä
heiltä on kohtuudella woinut waatiaksi, eikä se heille
olekkaan syyksi luettawa, jos eiwät ole kaikissa osan-
neet niin taitawasti liikkua kuin asiain käytöksen
tottuneilta ystijään saattaa odottaa. Enemmän kuin
50 vuotta oli siitä kulunut kuin tätä ennen wiime
ferran waltiöpäiwää pidettiin, jonkätähden nyt ko-
foontuneissa säädyissä ei liene ainoatakaan jäsentä,
joka olisi oman silmän näöltä woinut neuwoa, mi-
ten mifi waltiöpäiwän toimi olisi ollut asetettawa,
waan on säädyiltä mennyt paljo aikaa hukkaan oi-
kean järjestyksen kessintä-puuhissa. Sama harjaan-
tumattomuus hallitukseni puolelta on wienyt wal-
tiöpäiwältä paljo aikaa. Mutta sittekuin waltio-
päiwä ferran pääsi täyteen reilaan, on sen toimi
muodostunut niin wakaiseksi, ettei luulisi olevan
tyhtymättömmimmälläan syytä nurkumiseen. Talon-
poikaissäätö on kaiken aikaa ottanut toimensa hy-

win wafaiselta kannalta, tahtoen se saada kaiffi päätöksensä hywin tarfan tutkinnon ja keskuksellisen perustukselle. Päätti yhteis-istuntojansa on se melkein kunaki arki-iltana pitänyt erinäisiä kokouksia, joissa säädyn jäsenet ovat keskukselle seka semmoisia kysymyksiä, jotka yhteis-istunnoissa ovat tulleet esille, että myös muita maan ja kansan asioita.

Mutta waltiopäiwän määräisestä 3-kuukautisesta kesämys ajasta on enää ainoastaan kuukaus jäljellä, ja silmin nähtävä on etteivät tällä lyhyellä ajalla säädyt ennätä saada neljättäkään osaa toimitettawistansa walmiiksi, jonka tähden säädyt kuuluvat päättäneenki lähestyvä S. R. M:ttiansa Suuriruhtinata alamaisella pyynnöllä neljän kuukauden pitkityksestä waltiopäiwälle. Eivät säädyin jäsenet kuulu saawan kodiissa käynnin wapaantakaan joulukuun.

(S:tar.)

— **Parikkalasta**, 9 p. Marrask. Täältä ei ole mitään huwittawaa yleisölle kertoa, sanon waan sanan muutamien semmoista wieraista, joilla on „laukku semmonen selässä kuin on pitkä poikkipuolin.” Liikkuneeko muualla missään Suomekme seurakunnissa nämät epärehelliset wieraat niin wilkkaasti kuin tässä pitäjässä, koska jo äskö-aikoina pidettiin aika huhua melkeen ympäri Suomen niitten laukku-kauppain häwittämisestä, ja luultiinkin tuon häpeällisen laukku-kaupan lopen lokaetunwan silloin koska hallituksemme säänti maa-kauppiaat; waan eikö mitä! Mitä waan niinkuin monta muutaakin pahaa wirhettä tuhkimmat ihmiset itselensä ja koko Suomen kansalle häpiälliseksi wahingoksi elähyttää. Se tapahuu siten kuin tässäkin pitäjässä „laukkuryssä” on semmoiset koritteeritalot joissa kontit korjataan ja sakat samoin kuin wäryt suojihinsa suojataan. Ne puolityhmentä koritteeritaloakin tulisi helposti nimitetyiksi, waan naapurirakkaus kieltää tällä kertaa ettei itulisi tie wiehekoitetuksi ruunummiehille semmoisiin paikkoihin, joista todella usiampana aikana woi si tawata mainitut sakat, ja niistä woi si seurata wahinkoa heidän suojeltoillensa, jonka he tästedees woiwat helposti wälttää siten etteivät hywäile semmoisia wieraita. Kuin siitä mitä laukkurysäin kiertelemisestä seuraa, on jo maamme sanomalehdissä paljon puhetta pidetty niin en enää tarwinne kaiffia luetella.” Waan tahdon kuitenkin sanoa, että se on suuri wahinko weroa maksawille pitäjän kauppamiehille että Repolaiset narrawat typerämmillä ihmisillä heidän huonoilla wenäjän waate-räpylöillä raha kopekat, niinkuin esim pankoissa mädänneillä weran tauloilla, minkä he polkuhinnasta Wenäjältä ostawat, joita toki ei rehelliset pitäjän kauppamiehet puotihinsa kulettane.

J. H. J—n.

— **Wirolahdesta**, 12 p. Marraskuuta. Menneen ja tämän kuun waiheilla olleet hirwiän kowat ja pitkäliiset myrskyt teliwät paljo suuria meri-wahinkoja täällä Suomenlahdella. Niin tapahuu Marraskuun ensimmäistä päiwää wästen yöllä että 2 Englantilaisista laiwa oliwat purjehtineet kiini Marwin luodolle (1 Hullilainen parkki ja 1 Hartlepoolilainen priki) lastatut planfuilla ja rautakanilla. Niin myös 2:sta päiwää wästen yöllä särkeinty eräs Hollantilainen kuffi Salkijärwen pitäjän rannalle. 4:jättä päiwää wästen yöllä purjehti eräs Hampurilainen iso fregatti-laiwa kiini mainitulle Marwin luodolle, jossa häntä täräsi kowa tuuli koko tunnin, mutta pääsi siitä jälleen wallolleen ja alkoi purjehtia Suursaaren päin, waan laiwa alkoi wuotaa kowasti kuin pääsi lähelle Haapasaaren (Aspö) maita. Miehet läksiwät pois laiwastansa isolta weneellä. Päiwän tulien meniwt Haapasaaren miehet laiwaan ja tahtoivat pelastaa sitä

haminan paikkaan. Waan heidän purjehtiesaan upposti laiwa 15 sylen sywyydelle meren pohjaan. Se laiwa oli lastattu hampuilta, pellawilla, purjewaatteilla ja nuoralla. Wiimeksi mainittuna yönä rikkaantut myös yksi Ruotsalainen skuunari Some- rin tulli-reinikan tienuwilla (lasti oli rukiita ja jauhoja) jonka Raationsaaren jaala-miehet pelastiwat. Sen tawara seka laiwa on saatu korjatuksi Raation rannalle hywästi, waikka märkänä.

Haapasaarella sanotaan olewan myös yksi Englantilainen priki-laiwa rikki planflu lastilla. Monta muuta tässä nimittämätöntä wahinkoa on äämyrskyinen syksy tuottanut. Niin on meidän pitäjäläisillämme tänä syksynä mennyt meren huurien aaltojen hywäksi neljä laiwa.

A. M—lä.

Sitä tätä.

Käännöksiä.

(Annettuja.)

O sallimus! miksiä loit ihmiseen rakkauden säfentä, jonka pitää tutehtuman oman sydämensä weressä? Eikö meissä kaikkissa lepää lemmityn ihana kuwa, jonka edessä me itsemme, jota me etsimme ja toiwomme, woi ja niin tyhjiään, niin tyhjiään? Eikö ihminen seis ihmisen rinnan edessä, niin kuin kyyhkyinen peilin edessä, ja eikö hän niinkuin tämäkin kuherra äänensä forrukseen, yhden siinä näkywän hengettömän ja litteän kuwan edessä, jota hän pitää kaipaawan sielunsa sijarena? Miksiä meillä siis jokainen kaunis lewät-ilta, jokainen sulawa laulu, jokainen yltä-wuotawa riemu, kysyhyi: „Missä on siinulla se armas sielu, jolle siinä into si sanat ja annat? Miksiä säweleet ei rauhoita lewotonta sydäntä, waan panewat sitä enemmin lainehtimaan, juuri kuin kelloin soitto ei poista ukkoisen ilmoja, waan wetääpi ne alas? Ja miksiä huutelee ulkona ihanassa, waloisassa päiwällä, siinun katsellessa koko maiseman lewitety kuwan, siinä wapisewain kufasto-merien, ja kuffulalta toiselle waeltawain pilwien warjojen ylitse, miksiä siis silloin siinussa lafaamatta huutaa: Woi! noiden sawuawain wuorten, ja nousewain pilwien takana, siellä on ihanaampi maa, siellä asuu se siinulta etjitty, siellä on taiwas likempänä maata!” — Mutta woi! sen wuoriston ja pilwiston takana huokailee myöskin wäärin tunnettu sydän, katselee taiwaan rannan puolelle, ja ajattelee: Woi, tuolla etäisyydessä olisi si kyllä onnellisempil

Jean Paul.

Kuusutuksia.

Thorsdagen den 26 (14) i denne månad. klockan 8 eft. middagen. sammanträder Inqvarterings-Komitén å Rådhuset, hvarom vederbörande underrättas. Wiborg den 16 November 1863.

På Inqvarterings-Komiténs vägnar:
Fr. Wilh. Poppius,
f.d.

J. G. Heinrichius.

Brand-Kommissionen sammanträder å Rådhuset Måndagen den 30 dennes klockan 3 eft. midd., hvilket vederbörande till efterrättelse kungöres. Wiborg den 16 November 1863

På Brand-Kommissionens vägnar:
Fr. Wilh. Poppius,
f.d.

J. G. Heinrichius

Huutokauppoja.

Tisdagen den 24 innevarande November kl. 3 e. m. samt derpåföljande dagar kl. 4 e. m. försäljes genom offentlig auktion, som härstädes anställes, åtskillig Handelshuset A. Allthans Konkursmassa tillhörig lösegendom, bestående af sommar- och vinteråkdon, guld, silfver och nipper, glas och porslener, linne-, gång- och sängkläder,

möbel, speglar och ljuskronor, koppar-, bleck- och tennsaker samt diverse. Wiborgs stads Auktionskammare, den 16 November 1863.

(3) 2

Wold. Ålgren.

Genom frivillig auktion försäljes Onsdagen den 23 November kl. X före middagen å Maaskola hemman N:o 1 några hästar, kor, svin, tort virke och åtskilliga jordbruks redskaper.

Wapatahtoisella huutokaupalla myydään Keuhkuihkon 23 p. tätä Marraskuuta kello 10 e. p. v Maaskolan tilalla N:o 1 eräitä hevosia, lehmiä, siiloja, kumia rakennus-aineita ja muutamia maaviljelys-kapineita.

(2) 1

Yksityisiä ilmoituksia.

Korkeasti kunnioitettavallen Oleifelle saan ilmoittaa, että luonani otetaan wärjätä ja puhdistaa kaikenlaisia silkis ja villais kankaita; samote kaikkia waatteita, Turkinmaan sjaalit, ynnä kattiinia. Niin-ikään toimitetaan hakemuksia kaikkia tanssiais-wärisiä, — krep, tylli, gaas, musliin, blondia ja pihymä (strutii-höyheniä); Apreturia sametisä, sekä werkojen dekateerausta. Kaikki hakemukset valmistetaan siivästi ja huokeisiin hintoihin.

W. Wallenius.

Högtärade allmänheten har jag äran underrätta, att hos mig emottagas till färgning och rengöring hvarjehanda siden- och ylletyg; så och alla slags wäfnader, turkiska shawlar, samt gardiner. Äfvenså beställningar i alla balfärger, — crep, tyll, gas, muslin, blonder och strutsfjädrar; apreturer i sammet, äfvensom dekatering af kläden. Alla beställningar förlärdigas fort och till billiga priser.

W. Wallenius.

Automat utställningen

jemte

Stereoskopiska och Fotografiska Kapinettet

i

Enkefru Sopetoffs gård midtemot Gouvernörs-residenset är Söndagen den 22 November för sista gången öppen för allmänheten.

Entré 2 mark med och 1 mark utan present. Barn under 10 år betala 40 penni.

L. Israelsohn
från Kurland.

Automaatti-näyttelö

Sopetowan lesken kartanossa, Kuvvernörin asunnon vastassa on

Sunnuntaina 22 p. tätä kuuta
viimeistä kertaa Oleifelle auki.

Eisään pääsyä maksetaan 2 markkaa lahjan kanssa ja 1 markan ilman lahjata. Varjet jotta ei ole 10 muetta wanhä, maksawat 40 penniä.

Yksi rehellinen ja toimellinen Lampuotin verhekuuta jolla on tarveelliset eläimet, hevoset ja muut työkalut. Kaapi ensimmäisenä Maarianpäivänä 13 wero-tapan tilan Maatilan kartanossa N:o 1, ja tulkeen etjää sopimaan wälipuheista alafirjoitetun kanssa Wiipurin kaupunkiin ennen tulewaa Joulua. Wiipurissa, 14 p. Marraskuuta 1863.

(2) 2

Jon. Åkerblom.

Försäkrings-Aktie-Bolaget

SKANDIA,

hvars grundfond uppgår till

Femton miljoner Svenskt Riksmünt

(öfver Fem Miljoner Silfver Rubel) emottager försäkring å lif, och afslutar försäkring mot brandskada i städer och å landet för allmänna och enskilda byggnader, fabriker af alla slag, qvarnar, sågverk, trädvaru-upplag, samt å varulager i allmänhet. möbler och husgeråd, landegendoms inventarier (döda och lefvande) inbergad skörd m. m. äfvensom å fartyg i hamn och under byggnad, till billigaste premier,

samt afslutar alla brandförsäkringar genom Bolagets Agent i Helsingfors Handlanden Abr. Oldenburg; upplysningar meddelas, prospekter och formulärer lemnas, äfvensom ansökningar för expediering till Bolagets General-Agent emottagas:

I Wiborg af Herr Bandholtz & C:o.
I Kuopio af Herr Kellgren.
I Fhamn af Herr C. H. Ahlqvist.
I Lovisa af Herr C. G. Majander.
I Borgå af Herr C. L. Söderström.

Pudonnut:

Tisdagen den 17 November förlorades vid theater ingången en portemonneue med inneliggande 43 mark; den hederlige upphittaren anhåltes att återlemna den i Wiborgska förstaden i pastorskan Grenqvists gård N:o 98.

Tiistaina 17 p. tätä kuuta pudotettiin teatterifortanossa tai sen tienoilla kadulla yksi rahakukaro (portemonnaie), sisältävä 43 markkaa, ja rufoillaan että rehellinen löytäjä saattaisi sen takaisin omistajalle leskirouwan Grenqvistin kartanoon N:o 98 Neitsyniemellä.

Wuokrataan.

Gården N:o 80 vid Kejsaregatan inom f. d. fästningen. Närmare upplysningar erhålles å Herr N. Zilliaci tryckeri.

(3) 1

Nu genast tre eller 5 rum med kök och nödiga uthus i S:t Petersburgska förstaden uti Schuschins gård vid Revonhanta gatan.

(3) 3

Hakutaan wuokrata:

Tre å fem rum jemte kök, inom sjelfva fästningen eller omedelbart d. rinvid, att tillträdas antingen genast eller sednast om en månad. Anvisning derå inlemnas å tryckeriet.

(2) 2

Myötläänä.

Med första vinterföre etthundrade tjugu (120) famnar god och torr björkved, som äfven kan levereras uti mindre partier för en Rub. 63 kop. famnen om veden levereras i staden, men för 3 kop. mindre om densamma kan ställas i S:t Petersburgska förstaden. Köparen behagade anmäla sig hos undertecknad

(2) 2

Jon. Åkerblom.

Mans stöflar och galoscher, fruntimmers-skor och kängor och alla slags varma skodon såväl eleganta som ordinära försäljas partivis till i S:t Petersburg gällande priser i Bandholtzska gården hos

(3) 3

Ivan Schawaronkoff.

Engelsk garus, mans- och fruntimmers skoplugg, varma kängor och galoscher af flera slag försäljas till billiga priser hos

(3) 3

Fedor Menschugin,
i Bandholtzska gården.

Myytävänä kaikkia Suomenmaan kirjakauppoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa: (J. W. Villja ja Rumpp. kirjakaupantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Yhteinen ihmiskunnan historia. II Paavi Gregorius VII ja Saksan Keisari Henricki IV. N:o 136.

Jesús Maanhantekänä eteenasetettu saarnaaja joulupäivänä. R. B. Hagbergilta. N:o 137.

Utan ilma-mattustus. Toi tapaus Turun tienoilla w. 1838. N:o 138.

Tämän elämän wiheittäisyys ja Sjanlatifisen elämän autuus, ynnä kehoitus tätä elämää halwasti armaamaan ja ijan-kaikkista armonsa pitämään, firjoittanut G. Roslöf. N:o 139. Koipeliiniinin lunnustus. IV. N:o 160.

Kuin yksi kirja sisältävä 25 kappaletta ferralla ostetaan, myypään kaikki tässä luetellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Wiipurissa, M. M. Ziliatufsen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Stawalle,

Sanomille Wiipurista No 47.

Nonju-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Sunnuntaina 15 p. marrask. oli kappalais wali kolmessa kohdin Wiipurin läänissä, — Pyhtäällä, Taipalsaareissa ja Heinjoella. Wiime mainituksa seurakunnassa w. kirkkoh. Sortavalassa Streng sai $8^{134}/_{315}$ manttalia, w. kirkkoh. Brander Ruokolahdelta $3^{89}/_{2888}$ ja Sumiaisten kappalainen, w. kirkh. Lagus, $5^{809}/_{8640}$ manttalilta huutoja. Tämän waalin suhteen on merkillistä, että emä-seurakunnan asukkaillen, jotka osittain palkkaawat Heinjoenki kappalaista ja joita siis nytkin oli wali-kirjaan otettu kaikki huutamaan otolliset, ei kuulu heidän omassa, Moolan eli Pyhäristin, kirkossa julistetun koko valista. Muutama heitäkin oli kuitenkin huutamassa.

— Kuopion hippakunnan hallinto sanotaan alamaisuudessa pyytäneen Kuopionki lukiota suomenkieliseksi. Dulun alkeis-opisto on jo siis armossa määrätty.

— Wiipurin ala-alkeiskouluun, joka wiime vuonna sai yhden lisä-opettajan, on oppilaisia niin karsunut, että nyt jo on toinen lisä-opettaja sinne armollisesti määrätty asetettavaksi. Oli-oppilas Alopaus toimittaa paraita tätä toista lisä-opettajan virkaa.

— Sääät ovat oollunna jotenki epä-tasaisia. Toisinaan wesi-sadetta, toisinaan kylmää, wälillä taas lumi-räntää refi-keliksi asti, miten nyt, tuomio-sunnuntaista alkaen.

Oso kirkkoherra-tutkion jyrkkä lafauttaminen todella hyödyllinen?

II.

N:ssa 44 (lisät.), näyttäessämme kirkkoherra-tutkion wälittömän häwittämisen tarpeettomuutta, sanoimma olewan, „jo Poroon hippakunnassa yf. sinään, la'illisesa järjestyksessä hyweksittyä haki-joita" kirkkoherra-wirkoihin yli wiiden kymmenen, — ja lupasimma antaa näistä, „joilla vielä ei ole kirkkoherra-sijaa, Poroon hippakunnalta täydelisen luettelon, todistukseksi sanoillemme." Se luwattu luettelo seuraa nyt tässä nimien aakollisesa järjestyksessä:

Alander, Brohweffor y. m.
Boisman, Wenäen kielen opettaja, w. kirkkoh.;
Bonsdorff, K. Reinh., entinen meriwäen kirkkoherra;
Brummer, Robert Wilhelm, rukoushuoneen saarnaaja, w. kirkh.;
Brunon, Koulun konrehtori Heinolassa;
Elewe, Otto Henrik, w. kirkh., nimitetty lehtori;
Gorander, H. Konst., tohtori, lukion opettaja;
Gygnaeus, Petter August, Pataljonan saarnaaja, w. kirkh.;
Danielsson, kappalainen Hauhoissa, w. kirkh.;
Endell, Rob. Tousfaint, w. kirkh. ja kappalainen Elimellä.
af Enehjelm, Gust. Leonh., w. kirkh. ja kappalainen Anjalassa;

Forsten, K. Fredrik Wilh., Wenäen opettaja;
Gestrin, Krist. Fred., Strömforssin (Ruotsin Pyhtään) kappal. ja w. kirkh.;

(Grönlund, kaartis pataljonan saarnaaja y. m. Turun hippakuntaan wih'itty)

Hougborg, Bror Swen, Wiipurin esimäinen kappalainen, w. kirkh.;

Hultin, Helsingin pitäjään kappal. ja w. kirkh.;

Häyrén, kappalainen Wiipurin läänissä ja w. kirkkoherra;

Krogell, w. t. ruufin-saarnaaja;

Lindbohm, kirkh. apulainen;

Lindeqwist, Gabr., kappalainen Padasjoella, w. kirkkoherra;

Moberg, K. Petter, Poroon kaupunnin kappalainen, w. kirkh.;

Molander, Ewert Theodor, Pinnan saarnaaja Mikkeliissä;

Molander, Al. Israel Joakim, koulu-opettaja Wiipurissa.

Nevander, kappalainen Luhangossa, w. kirkh.;

Nordström, Otto Maur., lehtori Porooissa, toht.;

Pesoniuss, Viktor Ol., kappalainen Suomenniemessä, w. kirkh.;

von Pfaler, K. Alfel, entuudesta meriwäen saarnaaja, Jumaluus-opin kofelas.

Plathan, Gabriel, Luwunniemen kappalainen, kirkkoherra;

Poppius, Abraham, Ju'an esimäinen kappal., w. kirkkoherra.

Relander, Adolph, w. kirkh., ranskan kielen opettaja;

Renqwist, Henrik, Luumäen kappalainen, w. kirkkoherra;

Rosberg, w. kirkh.;

Runeberg, rohweffori y. m.

Ruuth, Aleks. Eduard, kappalainen Heinäwellä, w. kirkh.;

Schildt, rehtori Heinolassa y. m.

Schulman, pataljonan saarnaaja;

Siegborg, kirkh. apulainen;

Smalén, lehtori y. m.

Stenroth, toinen Mikkelin kappalainen, w. kirkh.;

Stråhlman, Kasimir, koulu-opettaja Wiipurissa;

Swinhuswud, Heinolan kaupunnin saarnaaja, w. kirkkoherra;

Tengén, Joh. Immanuel, w. kirkh., uskon-opin kofelas.

Waenerberg, tohtori y. m.;

Wallenius, Imman. Rob., Jämsän kappalainen, kirkkoherra;

Winter, Adolph Maunus, kirkh. wiran toimittaja; Alferblom, alkeiskoulun rehtori Sortavalassa.

Päiti näitä on Poroon hippakuntaan wih'ityitä, waan Kuopion läänissä, joka nykyään on Kuopion hippakuntaa, wirassa olewia pappia, seuraawaiset kirkkoherra-wirkoihin otolliset:

Mlander, Pielis-joensuun kaupunnin saarnaaja, w. kirkkoherra;

Beyrath, Joh. Ernest, Kuopion kaupunnin kappalainen, w. kirkk.

Blåfielb, magisteri y. m.

Igoni, linnan saarnaaja, w. kirkk.

Ingman, Albert, Kuopion emäseurakunnan esimäinen kappalainen, w. kirkk.;

Lampén, Ulfon-opin lehtori ja tohtori;

Molander, R. H. Oskar, piispa-hallinnon w. notario, w. kirkk.;

Nykopp, Niiles Gust., w. kirkk.; mag:r;

Rahm, Kiuruweden kappalainen, w. kirkk.

Walitus- ja pyyntö-esityksiä Waltiopäiwillä.

Wapisaädystä.

Warafirkkoherra von Essen'in esitys, koulutointa uudellensa järjestämisestä, kuului näin:

„Koska suomen kieli, pitkällisen polkemisen jälkeen, yleisessä ajatuksessa wihdoin on woittanut oikeutensa olla Suomen kansan kielenä, niinkuin se oikeastansa onkin; koska keisariillisessa käslykirjeessä Heinäkuun 30 p:ltä tänä vuonna armossa on wahvistettu, että maan tuomareilla ja wirtamiehillä viimeistänsä kahdenkymmenen vuoden kulluttua tulee olla semmoinen taitawaisuus maan kielessä, että sillä kielellä voivat toimittaa kaikenlaisia julkisia kirjoituksia; ja koska maamme vielä woipi toivoa perustuslaillisten oikeuksiensa wastapäistä nautitsemista, armollisesti lausuttua puhetta myöten määrä-aikaisista waltiopäiwistä, joilla waltiopäiwillä myöskin taloupoikais-säädystä, jonka jäsenet melkein kaikki kuuluvat suomen kieltä puhuwaan osaan kansaa, ynnä toisista säädystä on edusmiehiä, ja kun tällä lyhyellä ajalla, jona maan säädyt nyt ovat olleet kosoontuneina, on näyttänyt, mitä wastuksia, ettei sanoa kustannuksia waltawaroille, kassii kieltä tuottaa; ja koska wihdoin tämä eduskunta-menomme tekee sen vielä enemmän kuin muutoin tarpeelliseksi, että Suomen rahwaalle hankitaan tilaisuutta saawuttamaan etewämpää tiedollisuutta ja taitoa: näkyy minusta kaikki tämä waikeutawan woimallisten hankkeiden tarpeellisuutta siinä tarkoituksessa, että niinhyyin tulewille wirtamiehille valmistetaan mahdollisuus suomen kielen perinpohjaiseen oppimiseen, kuin myös kansalle itsellensä, päästä osalliseksi nykyaajan yleisestä siwistyksestä, joten maan eri kansalaisten kansallinen yhdistyminenkin voitaisiin saada toimeen.

Tämän tarkoituksen perille päästään minun ajatukseni jälkeen ainoastaan siten, että maan koulutoimi jowelliaasti järjestetään, ja saan minä siinä tarkoituksessa forkeasti kunnioitetun säädyn tukittawaksi jättää seuraawan esityksen, kunnioittamisella pyytäen, että se lähetettäväkään asianomaiseen walitus-waliofuntaan:

1) Kaikissa niissä maan osissa, joiden suomen kieltä puhuwa kansasto on woiton puolella, on kaikissa opetuslaitoksissa niinhyyin tiede- kuin myös taide-kouluissa opetuksen pääkielenä käytettävä suomen kieltä;

2) Wirtamiehiä valmistawissa kouluissa tulee, sitä myöten kuin ne ovat suomalaisia, ylemmillä luokilla, muutamia aineita opettaa ruotsin kielellä, ja päinwastoin kaikissa samaan lahkoon kuuluwissa ruotsalaisissa kouluissa muutamia aineita suomen kielellä;

3) Suomen yli-opistoon, jossa jo on myönnetty wileus kirjoitus-näytteiden tekemiseen sekä wäistösten ulosantamiseen ja niiden pitämiseen suomen kielellä, on yleiseen asetettava ainoastaan tätä kieltä taitawia opettajia;

4) Niiltä, jotka yli-opistosta päästetään waltakunnan tahi lirkon palvelukseen, pitää waaditta-

man hywää wertaa parempi sekä taiteellinen että käytännöllinen taitawaisuus tässä kielessä, kuin mikä nykijään on tapauksena."

Taloupoikais-säädystä.

Maanwiljelijä R. H. Hagman'in, esitys maan nimismiesten tilan ja palkka-ehdojen parantamisesta kuului näin:

„H. R. M:nsa ilmoitus-kirjan, Tammik. 24 p:ltä 1831, mukaan on Kuvernööreillä oikeus suorastansa panna wirtalta pois ne ruunun-nimismiehet, jotka ovat wahvistus-kirjalla (konstitutoriallilla) asetetut wirtaansa, ja wirtaansa hawaitaan huolimattomiksi tahi käytöksensä puolesta menettäneiksi Kuvernööriin luottamuksen ja sen kunnioittamisen, joka heille, julkisina wirtamiehinä ollessansa, on tulewa.

„Maan kaikki nimismiehet palwelewat nykijään wahvistus-kirjan perustuksella, jos heillä siis ei ole mitään wakuutta wirtojensa pitämiseen kauemaksi aikaa, kuin Kuvernöörit tahtowat heitä suositella. Jonkun mahtawan hengen kieliminen woipi siis waikeuttaa nimismiehen heittämistä wirtaltansa tahi muuttamista johonkuhun toiseen piiriin, jostämä wirtamies olisiin miten kelwollinen ja rehellinen hywänsä. Tammöijä seikkoja on tapahtunutkin.

„Nimismiehen palkat ovat myöskin liian vähät, että perhe niistä eläisi ja tulisi toimeen. Näistä osoitetuista suhteista on myöskin seurannut, että nimismiehen-wirtoihin useasti on pantu aiwan taitamattomia ja sopimattomia miehiä. Ja kelpä tah-tojikaan, joka muutoin näkisi tulewansa toimeen, heittää tulewaisuutensa Kuvernööriin mieli-waltaan sekä semmoisten ehdoitten, että kansa-ihmistensä kustannuksella on hankkiminen tuloja. Miten wirta, suhteiden ollessa semmoiset, on hoidettu, sen hawaitsee pian. Monen nimismiehen toimellisuus on nimitäin pää-asiallisesti ollut rajoitettu semmoiseen toimeen, josta hän on katonut woimansa saada warman tulon. Tämä uutera harrastaminen on siis useasti saattanut hänet siweyttömiin ja toisinaan laittomiin tekoihin, joka taas rahwaassa on nostanut epä-luuloa tätä wirtamiestä kohtaan. Nimismiestä kunnioittaminen, jonka perustuksella hän kuitenkin saa pitää wirtaansa, on mainitusta syystä usein ollut aiwan vähäinen, tuskin mikään, joski pitämisenäkin wirta on ollut Kuvernööriin hywän-tahitoisuudessa.

„Kunnollisen waltio-järjestyksen ja kuntain todenperäisen edistymisen pää-asiallisena ehtona on se että nimismiehet ovat taitawia ja rehellisiä, koska juuri nämä waltakunnan wirtamiehet ovat kansaa lähinnä ja joiden kelwollisuudessa rahwaan siweydeellinen edistyminen suureksi osaksi on. Nimismiesten on walwottawa lakien noudattamista ja heidän tulee siis nauttia ei ainoastaan yleistä luottamusta muilta, waan myöskin olla taloudelliselta kannalta kaikin puolin omawaltaiset. Heidän tulee olla wakuutetut wirtaansa samoin kuin toistenkin wirtamiehesten, ja niinmuodoin olla siihen waltutetut, sekä nykisen vähäisen palkkansa sijaan saada isompi waltawaroista. Heidä ei saa eroittaa wirtaansa edellä-käyneestä laillisesta tukinnotta ja tuomiotta, sillä hekin ovat kansalaisia, jotka tarwitsewat suojelemista; ja waltion tulee heille antaa niin suuret palkat, että taloutensa suhteen voivat olla huoletoinna.

„Toiwotun muutoksen woittamiseksi siinä, mitä nyt olen muistuttanut, pyydän minä Kunnioitettawaa Taloupoikais-säätöä yhtymään minun kansani siihen alammaiseen pyyntöön, että H. R. M:nsa armossa tahdoisi kumota edellä-mainitun julistuksen Kuvernööriille tulewasta oikeudesta, että tutkimatta

ja tuomiotta eroittaa nimismiehet wirastansa, sekä että säätyjen päättämiseen ensitulevilla waltiopäiwillä armossa jätettäisiin isomman ja sowelliaan palkan määrääminen näille wirkamiehille sillä ehdolla, että runnulle lankeaisi suurempi ja nimismiehille vähempi osa sakkorahoista, kuin minä nykyään woimassa olewa laki säättää."

(Waltiop. lehti.)

Kotimaalta.

Sofeita Suomen Lutherilaisissa seurakunnissa on wirallisten tietojen mukaan w. 1862 ollut Turun hiippakunnassa 543 miehen- ja 906 waimonpuolta, eli yhteensä 1,449 henkeä; josta tulee koko hiippakunnan väestöä olemaan josta 491:8 henki sofeita. Porwoon hiippakunnassa taas oli sofeita miehissä 627 ja waimoissa 1,162, ja siis yhteensä 1,789 henkeä, eli josta 340:8 henki sofeita. Kuopion hiippakunnassa sitawastaan oli 439 miehistä ja 914 waimoista, tahi yhteensä 1,353 sofeita, ja niin muodoin josta 285:8 henki. -- Tässä selwästi nähdään, miten sawu-pirtit, joita pidetään vielä melkein yleen Kuopion hiippakunnassa eli koko itä-Suomessa, waiwuttawat paljo enemmän sofeita näihin maakuntiin; johon vielä tulee puolestansa lisäksi kasken polttokin. Myös nähdään tässä, miten sofeissa on yleensä lähes toista wirtaa enemmän, ja Kuopion hiippakunnassa enemmän kuin toinen mokoma, waimoita, — josta warmaan tulee siitä, että waimopuolet saawat tuhruksia sawun kanssa aina enemmän kuin miehet.

Sähkölennättimen saamisesta Kuopioon saatamme luottawien tietojen mukaan kertoa, että esitys siitä on näinä päiwinä lähetetty maamme senaali-kubernöörille. Tämän esityksen mukaan tulisi lanka alkamaan Joensuuista ja menemään Kuopion, Warfanden ja Sawonlinnan kautta Wiipurin, jonka hankkeen awuksi owat Joensuun kauppiat sitoutuneet kustantamaan pylwäät ensimmäiseen pysäyspaikkaan, josta siis tämän esityksen mukaan tulisiwät Joensuuista Kuopioon. Kuopion kauppiat taas owat lupanneet antamaan wähillen 4000 markkaa rahaa ja 570 pylwästä sekä Warfanden ruukin omistaja pylwäät kolmen peninkulman matkalle, kumminkin tämä viimeksi mainittu sillä ehdolla, jos saapi louttorin Warfanteen.

(Tapio.)

Waltio-arkistomme on näinä päiwinä saanut oiwallisen lisäyksen tärkeitä todistus-kappaleita, nimittäin 633 nidettä kaikenlaisia kirjoituksia oikeusministeristön arkistoista Moskowasta. Nämä, jotka ennen kuuluwät Wiron ja Suomen kamarinlouttoriin ja jo keisari Aleksanteri I:n käsken mukaan oliswät olleet Suomeen annettawat, sisältywät 4 eri osastoa, nimittäin: 1:ksi "Kniga," (s. t. s.) tilikirjoja ja wero-luetteloja, ollettkin Wanhasta Suomesta, Joon wihan ariasta alkaen (näkyyn olewan ruotsinkielisiä); 2:ksi "Protokoll" (wenäjänkielisiä); 3:ksi "Journali" (myöskin wenäjänkielisiä); 4:ksi "Djälä", s. t. s. todistus-kappaleita (wenäjänkielisiä, joku osa ruotsiksi). Väitsi näitä löytyy tässä kokoilemassa yksi wahwa nide Wiipurin kaupungin etu-oikeuksia w. 1316—1694, sekä kassii nidettä saman kaupungin Wenäjän-aikalaisia etu-oikeuksia (Mahdollista, että nämä viime mainitut owat ainoastaan kopioita niistä etu-oikeuskirjoista, mitä Wiipurissa säilytetään).

(S. U.)

Ulkomailta.

Ranskan keisarin, lakia-laatiwan seuran kokouksia awatessa, pitämä waltio-istuinpuhe, joka aina on katsottu ennustawan mihin suuntaan maailman

waltiolliset asiat muodostuwat, on, mitä Puolan fyysymykseen tulee, seuraawasta sisällöstä:

"Puolan fyysymys waatii laweamman selityksen. Kun Puolan kapina syntyi, olivat Wenäjän ja Ranskan hallitukset hywässä sowinnossa toistensa kanssa. Mina Pariisin rauhanteo najasta asti owat he olleet yksimieliset kaikissa Europan tärkeissä fyysymyksissä, ja, en epäile sitä sanoessani, Keisari Aleksander on osoittanut todellista mielifuosiota, sekä sodan aikana Italiassa, että myös Nizza'n ja Sawoyen'in yhdistämiseen.

Tämä sopu on waatinut waroisuutta, ja minun on pitänyt katsoa Puolan fyysymyksen olewan kyllin kansan mieleisenä Ranskassa, ennenkuin olen tahtonut luopua semmoisesta liitosta, joka on esittänyt Europassa, ja korottua ääneni erään kansan puolustamiseksi, joka Wenäjän katsannon mukaan on kapinallinen, waan meidän mielestä historiaan ja sowintoihin firjoitetun oikeuden perillinen. Mutta tämä fyysymys koski Europan tärkeimpiä asioita ja ei ollut ainoastaan Ranskan ratkaistawa. Puolan kapina, jolle sen kestäwäisyys on antanut kansallisen luonnon, on yli koko maailman synnyttänyt myötä-tuntoisuutta, ja waltiomiesten tarkoitus on ollut tähän koota niin monta hywaksimää ääntä kuin mahdollista, sillä tawoin waiwuttuassensa Wenäjän tuumiin, Europan yleisen mielen täydellä painolla. Semmoinen melkein yksimielinen ilmoittaminen toivoistamme näytti mielestämme olewan paras keino wakuuttamaan Pietarin hallituskuntaa. — Walitettawasti owat meidän suorat neuwot tulkitut uhkauksen koetuksi; Englannin, Itäwallan ja Ranskan välittämiset eiwät ole woineet sotaan pysähdyttää, waan tehneet sen vielä kiiwaammaksi. Mitä tässä on tehtävää? Onko meillä pakko walita sotaan tahi äänettömyyttä? Ei; ilman aseihin ryhtymistä ja waiti olemista, on meillä vielä yksi keino: se on Puolan asian asettaminen koko Europan ratkaistawaksi. Wenäjä on jo wakuuttanut, että neuwottelu-kokoukset, joissa kaikkii muut Europpaa rasittawaiset fyysymykset tulisiwät keskusteltawiksi, eiwät millään lailla loukkaaisi Wenäjän arwoisuutta. Ottakaamme tämä wakuutus täytenä aikomuksena. Olkoon se meille tilaisuus poistaaksemme kaikki riitaisuuden kuohuwat aineet, jotka owat puhkeamaisillaan josta haaralla, ja synnyköön uusi järjestyksen ja rauhallisuuden aika siitä yhdistyksestä, joka nykyään rasittaa Europpaa. Eikö nyt ole aika uusille perustuksille asettaa tuota kumouksen ja ajanwaatimuksen wähitellen häwittämää rakennusta? Eikö nyt ole wälttämättömästi tarpeellista uusien sowintojen kautta tunnuistaa mitä jo peruuttamattomasti on tapahtunut, ja yhteisen sawun kautta täyttää mitä maailman rauha waatii? 1815 wuoden sowinnot owat melkein josta paikassa joutuneet mitättömiksi; ne owat rifotut Kreikkaussa, Belgiassa, Ranskassa, Italiassa ja Donauan rannoilla. Saksanmaa koettaa niitä muutetuiksi saada; Englanti on jalomielisesti niitä muodostanut, Jonian saarista luopumalla. Mitä löytyy siis luonnollisempaa ja laillisempaa, kuin waltioiden kokoonkutsumus yhden korkeamman oikeuden eteen?

Rohkaistaamme mieleemme ja asettafame lujaa järjestyks tuon kiwulloisuuden jään, jos se tuo kyllä waatijikin uhrauksia. Yhtykäme, ilman edeltäpäin tehtyä järjestyksiä, synnyttämään semmoisen asoiden järjestyksen, joka wastedes perustuu hallitsioiden ja kansojen todelliseen hyötyyn. Tätä kehoitusta tulewat kaikki kuuntelemaan, sen minä warmaan uskon. Kielto on perustettu salaisissa aikomuksissa, jotka pelkääwät päiwän waloa. Mutta jos tämä esitys ei tulijakaan yksimielisesti hywaksyttäväksi, niin se on kuitenkin Europpalle osoittanut missä waara on

ja miösä pelastus. Kaffi eri tietä tarjoupi: toinen wiepi ebistymiseen sowun ja rauhan fautta; toinen wiepi, ennen tahi myöhemmin, wäittämättömästi fotaan, uppiniskaisesti ylläpitämällä tuota mennyttä, häwinnyttä. Nyt tiebätte, hywät herrat, minfälaista puhetta minä aion pitää Europan edessä. Jos te hywäksytte sen ja yleinen mieli siihen suostuu, niin se epäilemättä tulee kuulumaan, sentähden että minä puhun Ranskan nimesä." (B:r, F. A. T.)

Wenäjä. Suuriruhtinas Konstantin on omaa ta pyhnyöstään saanut eron, maanhaltia-wirasta Puolasä, ja freiwi Berg tehty hänen jälkeisensä.

Kuulutuksia.

Sedan Magistraten tillagt bagare gesällen Aleksander Prokoffjeff burskap å bagareyrket i denne stad, men Hans Kejserliga Majestät i anledning af deröfver anförda underdåniga besvär i Näder upphäfwit Magistratens förenämnde åtgärd och hit återförwist ärendet, så och efter det Prokoffjeff nu mera ånyo härstädes anmält samma ärende, wada stadens handtverkidkandeborgerskap anmodadt att uppkomma å Rådhuset Måndagen den 30 i denne månad kl. 11 f. m. för att deröfver höras och afgifwa utlåtande. Wiborgs Rådhus, den 16 November 1863.

På Magistratens vägnar:

Fr. Wilh. Poppius.

f.d.

J. G. Heinrichius.

Huutokauppoja.

Tisdagen den 24 innevarande November kl. 3 e. m. samt derpåföljande dagar kl. 4 e. m. försäljes genom offentlig auktion, som härstädes anställes, åtskillig Handelshuset A. Alstans Konkursmassa tillhörig lösegendom, bestående af sommar- och vinteråtkon, guld, silfver och nipper, glas och porsliner, linne-, gång- och sängkläder, möbel, speglar och ljuskronor, koppar-, bleck- och tennsaker samt diverse. Wiborgs stads Auktionskammare, den 16 November 1863.

(3) 3

Wold. Ålgren.

Genom frivillig auktion försäljes Onsdagen den 25 November kl. X före middagen å Maaskola hemman N:o 1 några hästar, kor, svin, tort virke och åtskilliga jordbruks redskaper.

Wapatahtoisella huutokaupalla myydään Keskiwikkona 25 p. tätä Marraskuuta kello 10 e. p. y Maaskolan tilalla N:o 1 eräitä hevosia, lehmiä, siikojä, kuuwia rafennus-aineita ja muutamia maawiljelys-kapineita.

(2) 2

Yksittäisiä ilmoituksia.

Willmanstrand.

Uti Rådhuslokalen härstädes anställas följande Baler och Soiréer.

År 1863.

Den (13) 23 November	Soirée.
.. (27 November) 9 December	..
.. 6 (18) December	Bal.
.. 14 (26) ..	Bal.

År 1864.

Den (1) 13 Januari	Bal
.. (15) 27 ..	Soirée.
.. (29 Januari) 10 Februari	..
.. 7 (19) Mars	..

Resp. resande kunna lösa inträdes kort vid ingången till Balerna och Soiréerna, som börja kl. 7 eft. m.

Direktionen.

Danssällskapets i Wiborg subscriberade Baler anställas under innevarande höst och instundande vinter, såwida ett tillräckligt antal deltagare sig anmäla, följande dagar:

År 1863.

6:te December (24 Nov.)

26:te (14) December.

År 1864.

13:de (1) Januari

24:de (12) ..

7:de Februari (26 Jan.)

28:de (16) Mars.

De respective stadsboer, hvilka icke förut deltagit i ofvannämnde dansnöjen, men sådant nu önska göra, behagade anteckna sig å en i C. G. Cloubergs Bokhandel tillgänglig lista.

Afgiften är för familj 7 Rub. och för enskild person 5 Rub. silfver.

(3) 3

Directionen.

I C. G. Cloubergs Bokhandel

emottages abonnement å Musikalier på följande vilkor
För helt år 32 mark, med premier för 20 mark.

.. 20 .. utan ..

.. halft år 12 ..

.. 3 månader 8 mark utan premier.

.. 1 .. 4 ..

Bibliotheket har i dessa dagar blifwit tillökt med öfver 400 numror.

(6) 1

NORTH BRITISH and MERCANTILE INSURANCE COMPANY LONDON och EDINBURG.

Stiftadt 1809

konstitueradt under Kungligt Privilegium och särskildta Parlaments Akter.

Tecknadt grunkapital L. 2,000,000 Sterling.

Reservfonden L. 1,374,000 ..

Undertecknade, hvilka öfvertagit Generalagenturen för hela Finland, äro befullmäktigade att afsluta försäkringar mot brandskada till de billigaste præmier, och meddela beredwiltigt närmare upplysningar

Hackman & Co.

General Agenter.

Wiborg i Juni 1863.

Pafwelukseen halutaan.

En i matlagning kunnig person och en kypare klerhålla condition, då anmälan göres å Hôtel de Wibourg hos Herr Hoffman.

(3) 1

Wuokrataan.

I S:t Petersburgska förstaden vid karelska gatan uthyres ett qvarter bestående af två rum och kök. Närmare upplysningar erhålles hos D. Aleneffs arfwingar.

На С. Петербургскомъ форштатъ по карельской улицѣ отдается въ наемъ квартира о 2-хъ комнатахъ и кухней. О условіяхъ спросить наслѣдниковъ Д. Аленева

Iltyötäwänä.

Gården N:o 80 vid Kejsaregatan inom f. d. fästningen. Närmare upplysningar erhålles å Herr N. Zilliacci tryckeri.

(3) 2

Ifrån Hanhijoki gård säljes vid första vinterföret god torr, tre quarters lång björkved, lefwererad i Wiborg till 1 r. 60 kop. samt tallwed till 1 r. 25 kop. per finsk famn. Skriftliga requisitioner inlemnas hos Pastor Segerswärd i Gamla Gymnasii huset och komma att fullgöras i den ordning som de inkommit.

Изъ мызы Ганхійоки продаются при первомъ зимнемъ пути хорошіе, сухіе, 10 вершковъ длины березовые дрова по 1 р. 60 к. и сосновые по 1 р. 25 коп за финскую сажень, съ доставкою въ Г. Выборгъ. О количествѣ желаемыхъ дровъ просить объявить письменно въ домъ старой Гимназіи у Пастора Сегерсверда. Заказы будутъ исполняться въ томъ порядкѣ какъ оныя были подаваемы.

Vom Gute Hanhijoki wird bey der ersten Schlittenbahn gutes, trockenes, 18 Zoll langes Brennholz verkauft; in Wiburg geliefert kostet das Birkenholz per finn. Faden 1 r. 60 k und das Tannenholz 1 r. 25 k. Schriftliche Requisitionen sind bey Pastor Segerswärd im alten Gymnasii-Hause abzugeben und werden in derselben Ordnung erfüllt wie sie eingefandt worden sind.

(5) 5

Wiipurissa, M. M. Zilliaccin kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander

Painamisen salli: J. F. Palmgrén.

Sanomia Wiipurista,

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

Billiafussen kirjapainossa Wiipurissa
ja taikissa maamme postifontoreissa.

Perjantaina 27 päivänä Marraskuuta.

1863.

Wiipurista.

Ensimmäinen opettaja Wiipurin wallas naiskou-
lussa Mik. M. Zilliafus on 10 p. marrast. saannut
armollisen luovan, antaa firja=painostaan täällä
sanoma=lehden, nimeltä „Wiborgs tidning“, joka
tulee, paitsi julistuksia, sisältämään ulkomaan paif-
sakunnan uutisia, rikos=asioiden tutkintoja, Wiipu-
rin laiva=luetteloja, kurr= ja kauppa=ilmoituksia j.
n. e.

**Outo suomalaismus Wiipurissa to:
della heikompi kuin muissa Suo:
mentielissä seuduissa?**

On jo lähes pari vuotta kulunut siitä kun Otawassa koettiin todistaa, „Suonioski“ nimittävä firjaelias vasten, että Wiipurissa yhtä hyvin kuin muissa suomenkielissä seuduissa kävi asettaminen suomalaisia kouluja, ruotsinkielisten sijaan. Nyt kun täällä tulee ruotsinkielinen sanomalehti suomalaisen sijaan, niin ehkä voitaisiin päätää periwastoin. Meidän ajatus kuitenkin pääasiassa on sama kuin tuo ennen Otawassa lausuttu. Suomenkielisiä sanomalehtiä täällä on ilmestynyt monta: Sanansaattaja Wiipurista (2 à 3 kertaa eri jaksossa); Kanawa; Maawiskelys-sanomia; Sananlennätin; Sunnuntai- ja Pyhä-lehti; Namurisko, ja Otawa; — ruotsinkielisiä sen sijaan ainoasti pari kolme: „Wiborgs Tidning“ (2 kertaa) ja „Wiborg“. Toisin tämä viimeksi nimetty sanomalehti kustannuksensa alkuaikoinansa paremmin ehkä kuin suomenkieliset; waan siihen ei suinkaan olu Wiipurin seudun ruotsalaisuus syynä. Wiborgin sanoman tilaajat olivat silloin suureksi osaksi Ruotsalla Suomessa. Myös Sunnuntai- ja Pyhä-lehdellä, joka ilmestyi samaan aikaan (w. 1853), enimmäkseen tilaajansa olivat läntiset Suomalaiset. Niillä siinä aikaan tuli sama-aineinen, ja v. 1854 hengellisiä — sanomalehtiä useampi kuin Suomessa ennen koko Suomessa. „Ranhan Sanansaattaja“ annettiin muka silloin Naumasta, ja „Suomenkielinen Sanansaattaja“ Hämeenlinnasta.

Mitä siis on syynä että eivät suuremmat sanomalehdet täällä pyydä kannattajia. Sen syyllä voipi olla toimittajosi. Waan ei ole kukaan ja yllänsä saata olla syynä, kuin 6 à 7 lehtimalehtea, eri aikoina ja eri toimittajilla, jotka katoon, — waikka toimittajoiden joukossa ei ole kuin kerran on ollut mies, jota on haettu parailleen sanotaan haettu itseensä pääkaupunkiin sanomalehden toimittajaksi, ja jolle siellä tulla on ruplia tarjoellaan waiwansa palkkioksi. — Se sanomalehti suoraan. Mitä on siivistyksen puuttosija. Siivitys Itäis Suomessa, ja semminki Wäpuriin läänissä, ei vielä ole samalla lailla kuin läntis

Suomessa. Sen vuosii tässä läänissä vielä viime vuonna hävisi eli, oppilaiden vähyden suhteen, hävitettiin kaksi korkeempaa oppilaitosta, — Wiipurin lukio muka ja Haminan ylä-alkeskoulu. — Sentähden täällä, waan ei muualla, on vuosikausia ollu awoinna melkeen puolet piiri-lääkäriin wirkoja, ja vieläkin on kolmannes osa: Kurkijoen, Antreinin ja Salmien piiriloissa; lääkärien muka ei tee mieli hakea wirkoja semmoisissa tienoissa, missä ei vielä siwistys ole sillä kannalla että lääkäriin hoitoa etsittäisiin ja jillen arwo annettaisiin. — Senpä vuosii wihdoin Wiipurin läänissä on tapahtunut, vielä noin vuonna 1850, semmoista kummaa ja häpeää jota niin-ikään ei toki ole muualta Suomessa kuulunut, että muka isä, poika ja pojan poika olivat samalla kertaa rippi-koulussa.

Pikkaraisten selitystä h:ra M. W:selle.

(Lähdetty.)

En ymmärrä missä tarpeellisuudessa herra A. B. (Arffonen) on nähnyt tarpeelliseksi Otawassa n:o 45 sommitella oikeen pitkälännän „wastineen" siihen firjoitukseeni, ku mainitun lehden 28 n:sta löytyi, — waikk'en siinä ollut wähhääfään kumoowauani mitä h:ra A. B. on esittänyt, jotta muka Uupuniemen pitäjän nimi olisi vanhastaan Uupuniemi. Nyt kuitenkin h:ra A. B. kuwailee minua jos ei suoraan „wäärhyden" synnyttäjäksi niin kumminkin kiiwaimmaksi puofustajaksi, syystä kuin en ole hawainnut asiaa niin painawaksi ja wäärhyttä niin suureksi kuin h:ra A. B.; waan olen luullut paraksi käyttää nimeä joka nyt on yleisölle tutumpi, ja tähän katsoen en ole alennyt mitään muuta wäärhyttä koko asiassa kun sen, minkä p on kärsinyt antaissaan jiansa P:lle. Siitte rupeaa h:ra B. B. — todellako wai leikkillä — harffimaan syystä miksi olisiin tuon onnettoman wäärhyden puolustaja ja näissä luuloissaan fulan suotta latelee että jos h:ra A. B. tietäis minun pitävän „ruotsalaisuuden taifka muun wenäläisyyden puolta kieliasssa niin sitte se ei olisi mikään ihme", tämä taas tuntuu minusta oudolta, sillä mitä warten esim. hartainkaan ruotsiikihkoinen pitäsi Uufu- tai Uguniemiä, parempana kun Uupuniemi, sitä en tähtä. Mitä h:ra A. B. surkuttelee että muka Suomalaiset noppiiwat herraswäen epäsuomalaisia sanoja ja puheen paria, on walitettawasti paha ja runsaita kieliwarojamme halwentawa tapa; waikka tästä yli-päättään taiffia suomalaisia ei tarwinne h:ra A. B:n eikä kenenkään muistuttaa, jos joku kewymielinen niin tekce ja osa herraswäen pii'oista syhy: „oletteko olleet runfostilla?" — Wastineensa lopulla sanoo h:ra A. B:n sentähden minun wäittäwän sitä nimestä (Uufuniemi), „kun muka herrat owat alottaneet sitä näin nimittää ja firjoittaa,

niin sitä ei saada nyt missään tavalla eli toisin kirjoittaa." Tässä nyt on nähtävästi se painin minä päälle h:ra M. P. on wastineensa pannut, waikka h:ra M. P:n ei pidä paheskuman jos en tätä paininta saada omakseni tunnustaa, waan luulen sen saman mestarin tekemäksi ku teki wastineenkin; niinkuin ei todella siinä kirjeesäni, mihin h:ra M. P:sen wastine on määrätty, ole'kaan mitään wäitöistä tehty sinne tahi tänne päin, — waan, myönnytettyäni h:ra P:sen olevan oikeessa, te'in ehdollisen muistutuksen wanhan sananlaskun mukaan: „ei nimi miestä pilaa, niin ei se pilanne pitäjääkään." Mutta jos sitte pitäjäin nimen kansa on toinen laita, niin silloinhan minäki selvästi huomaa ettei tämä sananlasku sowy pitäjille, waan miehille. — Wiimeiseksi tahdon wuorostani wähän muistuttaa h:ra M. P:sta, ett'ette wasta rupea sille joka esityksenne myöntää, wastinetta kirjoittamaan. Siinä tapauksessa tahtoo ennen tulla suorasta wäärä kuin wäärästä suora.

D B—g.

Walitus- ja pyyntö-esityksiä Waltiopäiwillä.

Porwarisäädyssä.

Porimestari Schilden'in muistine sähkölennätinlaitoksen lunastamisesta hallitukselta kuului näin:

„Wenäjän hallituksen sotawuosien 1854—1856 kulussa rakennettua sähkölennätin Pietarin ja tämän Helsingin kaupungin välille sekä viimeksi mainitusta kaupungista Turkuun, hakiwat muutamat toimeliaat kauppa miehet H. K. M:ltansa lupaa sähkölennättimen rakentamiseen Pietarin ja Tornion välille, jota warten pysähdys-paikkoja oli rakentaminen kaikkein rantamailla olewiin kaupunkeihin. Kustannukset tästä sähkölennättimestä, joka Haaparanassa olisi yhdistettävä Ruotsin samanlaiseen laitokseen, laskettiin 250,000 ruplaan tahi yhteen miljoonaan markkaa. Tähän hakemukseen suostui keisarillinen Suomen senaatti 17 p. Kesäk. 1857, erinäisillä siinä määrättyillä ehdoilla; waan kun asia niinmuodoin valmistettuna ja päätettynä Suomen hallitukselta esiteltiin H. K. M:n wahvistettawaksi, katsoi Wenäjän sähkölennätinlaitoksen hallitus, jonka lausunto asiassa waadittiin, sähkölennätinlaitoksen heittämisen yksityisille yhdyshunnille olevan wastoin niitä perustus-ajatuksia, joita keisarikunnassa tässä kohdassa oli noudatettu; jossi yhdyshunnan mainittu ehdotus, ehkä hywinkin yhtyvä maan totiseen hyötyyn, jäi sille, jota vastaan H. K. M:nsa käski sähkölennätinlaitosta ojentamaan tätä linjaa Turusta Tornioon, Ruotsin linjan yhteyteen siellä asetettawaksi. Tämä pantiinkin toimeen fewäen ja kesän aikana 1859 ja pysähdys-paikat muutamissa tällä välillä olewissa kaupungeissa awattiin osittain samana vuonna, osittain seuraawan vuoden alussa.

„Ehkä tämä maalle wälttämätöin laitos yleiseen ei näy olevan järjestetty jiten, kuin toiwottawa olisi, koska useampiin kaupunkeihin ei ole asetettu pysähdys-paikkoja, ja toiset taas owat saaneet tämän edun suurten uhrausten kautta, on laitos kuitenkin sillä lyhyellä ajalla, jona se on ollut toimesta, mahtawasti waiikutannut koko Suomen kauppaan ja merikulkuun, etenkin rahan ja kaupan puolen walliteissa ulkomaalla ja sen yleisen katoisuuden alla, joka viime vuonna kohtasi koko Pohjanmaata ja suurinta osaa itä-Suomea. Maan tarpeen täyttämiseksi täytyi ulkomaalta tuotaman eloa noin kolmen ja puolen miljonan ruplan arwosta. Ellei ulkomaan sähkölennättimen kansa yhteydessä olewaa sähkölennättintä maassamme olisi ollut, on hywinkin warma, että eloa piisaawaksi asti ei olisi

ennätetty tuoda maahan, jossi taas mainittu, wasta Elokuun puoliwälissä ilmantunut, katoisuus olisi matkaan-saattanut aiwan arweluttawaa turmiota niiden paikka-kuntien kansastolle, joissa se oli wälillä. Puheena-olewan laitoksen hyötyä lähemmältä perustamatta, olen minä wakuutettu siitä, että jokainen meistä hawaitsee ja myönnyttää, että Suomen kaikissa rantamailla olewissa kaupungeissa tulee olla sähkölennätin-pysähdys-paikkoja, sekä myöskin sisämaan suuremmissa kaupungeissa. Nykyään maassa olewa sähkölennätin-laitos on, niin sanoakseni, maalle wieras, koska se kuului Wenäjän sähkölennätin-hallituksen alle ja hoidetaan wiikamiehillä, jotka eiwät missään oikeudellisissa suhteissa ole Suomen la'in alaisia. Toiwottawa siis on, että Suomella olisi oma sähkölennätin pysähdys-paikkoinensa kaikissa merikaupungeissa sekä niissä sisämaan kaupungeissa, jotka katsottaisiin olevan niiden tarpeessa. Rohkenen siis nöyryimmästi ehdottaa, että maassa nykyään olewa sähkölennätin lunastettaisiin maan hallitukselta ja järeätettäväkseen uudestaan, tahi, ellei se yhdestä eli toisesta syystä woiisi tapahtua, erinäinen Suomen, aluksi kumminkin rantamaata myöten ulottuwa ja sittemmin sisämaan kautta juoksewa, sähkölennätin rakennettaisiin sekä annettaisiin yksityisen keinottelemisen pantawaksi toimeen, — joten sen rakentaminen ja winaassa pitäminen epäilemättä käyppi paljoa huokeamaksi kuin nyt, josta taas seuraisi, että sitä woiisi helpommin ojentaa, sekä myös kohtuullisefi huoventaa nykyistä, toisiin maihin werraten, ylen kalliista maksua sähkölennättimen käyttämisestä".

Kauppiaas E. Boehm'in yhteis-istunnoissa viime Lokak. 27 p:nä jättämä pyyntö-esitys kuului seuraawasti:

„Herra Puhemiehelle ja kunnioitetulle Porwarisäädylle tarwinnan ainoastaan osoittaa Sortawalan kaupungin erillensä olewaa tilaa, saadakseni myödytetyksi, että tämä kaupunki jo mainitun tilansa wuoksi on ylhäisemmän opetus-laitoksen tarpeessa, katsomatta tähän asiaan vielä waiikututtawaa seikkaa, että siinä osassa Wiipurin läänää, jossa Sortawala kaupunkaynnin suhteen on keskuksena, w. 1860 oli 54,531 asukasta, joita warten tähän asti ei ole ollut yläalkeis-koulua Wiipuria lähempänä, johon Sortawalasta kuitenkin on 200:n ja Salmiin pitäjästä yli 300:n wirstan matka. Minä toiwon kunnioitetun Porwarisäädyn yhtyvän edellä-mainittuihin syihin perustettuun pyyntö-esitykseni semmoisen ylä alkeis-opetuslaitoksen asettamisesta Sortawalan kaupunkiin, jossa suomen kieli olisi opetus-kielenä."

Matelisäädyssä.

Yhteis-istunnossa 10 p. Marrask.

Piirilääkäri, tohtori Schildt'in pyyntö-esitys ehdotuksesta paino-lakiin Suomelle otettiin taas keskusteltawaksi. Tämän esityksen keskusteleminen oli neljätoista päiwää sitte, jolloin asia myöskin oli eillä, jätetty tähän istuntoon siinä toiwossa, että hallituksen esitys samassa tarkoituksessa mahdollisesti sillä aikaa jätettäisiin säädylle. Waan koska niin ei tapahtunutkaan, jätti maamarsalkki säädyn päätettäväksi, jos asia oli vielä jossikuffi ajaksi lykättävä tahi paikalla otettava käsiteltäväksi. Herra Aug. Schauman'in ehdotuksen johdosta pantiin esitys pöydälle kahdeksaksi päiwäksi. — Sen jälkeen vastaan-otettiin porwarisäädyistä tullut lähetyskunta, ilmoittawa mainitun säädyn hywäksineen yhdistetyn laki- ja talouswaliofunnan tekemää ehdotusta laki- ja talouswaliofuntien ja'anteon ja yhdistämiseen.

Waltiop. lehti.

Notimailta.

Uudet sanomalehdet Päivätär ja S. Uutiset ovat lauan aikaa erinomaisen kiivaasti kiistäneet „rauta-tulliästä“. Itseässä asiassakin on wäitöksen innoissa lyöty yli laidan, miten nuorille taistelijoille usein pyytää tapahtua. Uutiset mufa, meidän nähden, eivät alustakaan ehdottomasti ruwenneet puolustamaan suojelustullia yleiseen, vaan ainoasti sifsi-kunne se alkaisi itsensä kannattaa. Ja tässä emme huomaa mitään pahaa. Eitämättömästi esim. yläisimmillä wirkamiehillä ja yleiseen siivistyneimmillä säädyillä on paremmat tulot kuin talonpoikaisella maa-wiljeliällä. Waan edellisillä kuitenkin on enemmän toisten — jos ei muiden, niin edes wanhimpien — apua tarwis, päästäksensä tuohon hakemaansa edulliseen tilaan. Samate jo luonnon waltakunnassa itse „luonnon herra,“ ihminen, tarwitsee „piennä pahana“ enemmän apua ja hoitoa kuin muut luonto-kappaleet. — Siis, jos ei mitään ylewämpää maailmassa ruwettaisi alussa auttamaan, vaan heitettäisiin kaikki omaan nojaansa, niin täytyisi wirkamiehiäkin ulkomaalta hakea, jopa viimein — ihmisiäki, sillä ainoasti järettömät luonto-kappaleet, ja tuskin kaikki eläimetkään, tulewat toimeen toistensa awutta, al-kawina warmaanfi. Mitähän, jos vielä ulkomaalla tultaisiin yhtä wiisaijfi, niin kuustako sitte siivistyneitä ja ihmisiäkin olisi hakeminen. — Tuultemme siis Päivätär oli alussa wäärin tajunnu Uutisten mietteet asiassa; joka sitä vähemmin on-faan kummasteltawaa, kun Uutiset alusta pitäen pitivät liifaa melua keshinnöstänsä, — itään-kuin se olisi ollut ihan uusi waltio-wiisaus. — Melkeen samalla tavoin se wallan reimakas „Kansakunnan lehti“, toisessa näyttönumerossa (muuten n:o 3), näkyy wäärin oiwaltaneen Otawan eli H. K. K:n kirjoitusta „ruotsalaisesta kansakoulun opettajain seminariosta Suomessa“. Ei kukaan Otawassa eikä, tietemme, muuallakaan ole kieltäny semmoisenki seminarion hyötyä Suomessa wastedes. Olemma waan pitäneet sitä tarpeettomana, wieläpä wahingollisenaki, nyt „ennenkuin Suomi edes on pääsnny wirta-kirjoituksissa samanvertaiseksi eli tasalle ruotsin kansa Suomenmaassa“. Ja kun tästäkään ei ole toiwoa vielä „muutaman vuoden perästä“, jolloin hallitus waltiopäiwille antamassa esityksessään, ruotsinkielistäki seminarioa jo pitää tarpeellisena, — waan wasta muutaman wuosi-kymmenen perästä, armollisen asetuksen mukaan 31 p. elok, — niin ei suinkaan nykyisillä waltio-päiwillä wielä tarwitse hätäellä semmoisesta ruotsalaisesta oppilaitoksesta. Yläisimmä kyllä wielä senki waatimuksen, että ne yleiset opetus-laitokset yläsempää oppia warten, jotka ovat suomenkielisissä seuduissa, myös olisiwat muutettawat suomenkieliseksi, ennenkuin tuohon ruotsalaisen opettaja-seminarion hommaan ruwettaisiin; waan emme tästäkään lauseestamme peräy, ennenkuin ne syyt owat kumotut, johon sen perustimma — ja semmoista kumouttamista ei kukaan tietämme wielä ole yrittänytkään.

— Dulun Wiikko-sanomissa 14 p. marraskuuta luetaan: „Kruunun tuffi-auktionit Dulun läänissä owat nyt pidetyt. Niissä ostettiin noin $\frac{1}{8}$ osa yleensä kaupaksi tarjotuista 406,000 puista. Kauppoja tapahtui ainoastaan Kemissä ja Jisä; Dulussa ja Rajaaniessa kruunu ei hywäksinyt yhtään tarjousta. Vieneekö tällainen asian laita hyödyllinen waltio-waraille, emme moi käsittää, — waan ei siitä ole hywää maafunnalle eikä kauppiaille, eikä sahan-omistajille. Pienin liife taukoui, raha fatoaa maasta, kun uloswietäwä tawara vähenee. Ja kuitenfi sekin on tietty, että myyhyin tullein

hinnat owat nykyisten ulkomaan hintain suhteen niin korkeat, että niistä tappio uhkaa ostajia, war-sinki koska meidän pohjoinen puu-lai viime aikoina on tullut kokenuksen kautta Englannissa halwempaan arwoon siitä syystä, että sitä on hofsattu kuluwaessa pahasti halkeilemaan, jonka tähden täällä on käritty paljo wähennystä eli rabattia plankkulaupoissa.“ — „Liikkuwan rahan wähyyttä wali-tetaan yleisesti läänissämmä, eikä se olekkaan kumma, kun tiedämme, että noin 650,000 ruplasta, joita viime syksynä tähän läänin waltiowaroista elon ostoa warten ulkomaalta kauppiaille lainattiin, melkeen wähä eli tuskin 50,000 ruplaa on lakasti-maksamatta kruunulle, mutta luultawasti monta sataa tuhatta vielä maafunnissa kauppiaille welkana; waan nämät taas, jotka kowin hätäisesti kokiwat määrä-ajoilla suorittaa lainojaan kruunulle ja melkeen 300,000 ruplan edestä omilla waroillaan eloa oliwat viime wuonna tuottaneet ja tänä wuonna samoten noin 150,000 ruplan edestä, nyt eivät uuden katowuoden ja helppoin terwa- ja puu-faluhintain sekä tämän liikkeen wähenemisen tähden saa welkansa maksetuksi, eiwätkä waltiopankista parilla wakuuksillakaan saa tarpeellisia juoksewia waroja, paitsi joita kauppa ferraasaan pysähtyy. Mainittuin lainain hätäinen maksu oli yleiselle liifkeellemme haitallinen, waan wielä onnettomammat tuntuwat waltiowarahallituksemme määräykset ja hankeet luottamuksen suhteen nykyaisoihin täällä Dulussa; ne wiwahrtawat wähä kuitus-järjestykseen päin. — Tuonain waati esim. yksi tääläisen kauppahuone 40,000 ruplan waltiolainakirjoja (Stieglis) vastaan waltiopankista 30,000 ruplan lainan, waan sille tarjottiin ainoastaan 18,000 ruplaal Mitä sitten muille!“ — Näin D. W. S. — Meidän mieli, jälkimäisessä asiassa etenkin, on ihan toisellainen. Emme pölkky- eli „tuffi“-hinnastakaan henno hallitusta moittia. Barempihan se maafunnallen on että kruunu, pitämällä metsätuotteitansa korkeassa hinnassa, antaa köyhilleen yfityksille — joiden ei, miten kruunun, käy hinnan nousemisesta odottaminen — tilaisuutta myöä hirtensä. Jos mufa kruunu halwentaifi hinnan, niin maafunnalle siitä olisi pelkkä wahinko. — Waan olkaan tämän asian laita kuinka tahansa. Se warmaan on tietty, että kruunu tätä ennen on liian paljo lainannut kauppiailten ja siten, ylölsihyitä maassa ylyttäen ja enentäen, tehny monelle miehellen ja lofo pere'kunille sangen tuntuwia wahingoita sekä itfiä kauppiaitaki saattanu peri-katoon ja siis maallisesti onnettomiksi. Kauppa itseksänsä kyllä on hywä asia, kun se käypi luonnollista rataa, s. o. omilla waroilla. Waan joka alituisesti ostaa wierailla eli lainatuilla rahoilla, t. s. jonka kauppa fulkee yhä toisen nojassa, hänen täytyy ennen tahi myöhemmin kompastua. Maa-wiljely meillä, Pohjanmaallaki, lie enemmän kruunun lainojen tarpeessa.

Ulkomailta.

Danstan kuningas Fredrik VII:s on, sunnuntaina 15 p. marrask. k. 3 j. puolip., kuollunna, ruususta kaswoissa. Prinssi Kristian on noussu kuningas-istuimelle, nimellä: Kristian IX.

Kuulutuksia.

Mantalsskrifningen i Wiborgs stad för nästkommande år 1864 kommer att förrättas å Rådhuset på följande dagar, från kl. 10 till 1 föremiddagen och kl. 3 till 6 eftermiddagen:

Måndagen den 7 December på föremiddagen med fästningen från gården N:o 1 till 74 och på eftermiddagen med återstående delen af fästningen samt Tervaniemi.

Tisdagen den 8 December på föremiddagen med Wiborgska förstaden från gården N:o 1 till 100, på efter-

middagen med återstående delen af nämnde förstad samt af S:t Petersburgska förstaden från N:o 1 till 80.

Onsdagen den 9 December med S:t Petersburgska förstaden från gården N:o 80 till 120 och på eftermiddagen från N:o 120 till 190.

Thorsdagen den 10 December på föremiddagen med S:t Petersburgska förstaden från gården N:o 190 till 260; på eftermiddagen med återstående delen af nämnde förstad, Papula stadsdel, Soldat slobodden, Bäckbruket, samt de nya gårdar vid Salakalahti som ännu ej äro äsatta Nummer. Stranda Häradsskrifvare kontor den 22 November 1863.

A. Jönisch.

De som önska betjena stadens innevånare och hit anlände resande med hyrkuskar eller så kallade isvostschiker, böra anmäla sig hos Magistraten å Rådhuset, Onsdagen den 9 instundande December kl. XI före middagen. Wiborgs Rådhus, den 25 November 1863.

På Magistratens vägnar:

Fr. Wilh. Poppius.

f.d.

J. G. Heinrichus.

Yksityisiä ilmoituksia.

Litterär Tidskrift

utgifven i Helsingfors.

(Kirjallinen aikakauskirja toimitettu Helsingissä).

1864 vuoden alusta ulosannetaan allekirjoittaneilta ruotijänsä kielellä yllämainittu aikakauskirja, josta yksi viikko, sisältävä 4 arkkia kahdeksantaitteijina, jaetaan joka kuukauden 15 päivänä.

Tämä aikakauskirja tulee sisältämään: helposti ymmärrettäviä kirjoituksia tieteellisessä aineissa; kirjoituksia valtiollisissa ja kansallisissa kysymyksissä; taustakirjallisuutta ja kuvaelmia; kirjallista tarfustusta ja ilmoituksia, sekä katsauksia koti- ja ulkomaan tärkeimmistä valtiollisista tapahtuksista.

Tätä saadaan tilata H. H. Grennell ja Pojan kirjakaupassa 12 markkaan koko vuosikerta, ja 6 markkaan puolivuositerta, sekä posti-johtokunnassa Helsingissä, niinkuin myös postitointoreissa maaseuduilla 14 m. 20 p. koko vuosikerta ja 7 m. 10 p. puolivuositerta.

"Litterär Tidskrift" in Näyttö-wiikko jaetaan Helsingissä tulewan Joulukuun alusta, josta sanomalehdissä tulee lisempää tietoa annettavaksi.

Helsingissä 12 p. Marraskuuta 1863.

G. Frosterus.

R. Gollan.

A. H. Ghydenius.

J. J. Ghydenius.

Då jag med det första är sinnad afresa från staden, emottager jag ej vidare några fotografarbeten och afsläpper tillika för denna stads och den kringliggande nejdens högtärade publik härhos min ödmjuka tacksägelse för dess talrika besök.

högaktningfullt

M. Seifert,

Fotograf.

Samtidigt försäljer jag min atelier jemte en ugn och några möbel mycket billigt.

Da ich nächstens von hier abreisen werde, nehme ich keine Photograph-Arbeiten mehr entgegen und sage zugleich einem Hochgeehrten Publicum hiesiger Stadt wie der Umgegend für den so grossen Besuch meinen besten Dank.

Hochachtungsvoll

M. Seifert, Fotogr.

Gleichzeitig verkaufe ich meine Glaseinrichtung mit einem Ofen und einigen Möbeln ganz billig.

Respektive principaler och insättare uti härvarande Sparbanks-inrättning kallas till allmänt sammanträde i Magistratens sessionsrum den 5 näst instundande december kl. 5 eftermiddagen, för att ut-e revisorer för detta års räkenskaper och välja direktörer i de afgäendes ställe m m. Wiborg den 26 november 1863.

På Direktionens vägnar:

C. G. Clouberg.

Säästörahaston kunnioitettavia perustajia ja panioita kutsutaan se 3 päivä tulewassa kuussa kello viisi iltapuolella yhteiseen kokoukseen Maistraatin jaliissa, että katsoa Tullinust-miehiä perustelemaan tämän vuoden rahaston hoitainta ja tululaskutirjoja kuin myös walita uusia Jäseniä Toimitus-kuntaan eroawien sijaan. Wiipurissa 26 päivä marrask. 1863.

Säästörahaston Toimituskunnan puolesta:

(3) 1

C. G. Clouberg.

I C. G. Cloubergs Bokhandel

emottages abonnement å Musikalier på följande villkor: För helt år 32 mark, med premier för 20 mark.

20 " utan "

" halft år 12 "

" 3 månader 8 mark utan premier.

1 " 4 "

Biblioteket har i dessa dagar blifvit tillökt med öfver 400 numror.

(6) 2

Palmelukseen haluama.

Observera!

En med ordentligt uppförande ung man, som är kunnig uti Ryska, Tyska, Finska och Svenska språken, önskar sig anställning vid handel, på lön göres ej afseende då fri vivre erhålles, reflekterande härpå, behagade godhetsfullt insända en förseglad biljett till X. som inlemnas i Herr N. A. Zilliaci Boktryckeri eller också till undertecknad, under adress Wiborg & Sakkjärvi, Edvard Lindegrén, Landthandlande.

Palmelukseen halutaan.

En i matlagning kunnig person och en kypare kan erhålla condition, då anmälan göres å Hôtel de Wibourg hos Herr Hoffman.

(3) 2

Wuokrataan.

Nu genast tvenne rum med skild ingång i gården N:o 41 inom f. d. Fästningen. Närmare upplysningar erhålles i Mottis gård af Lisa Kotilainen.

Myötämänä.

Gården N:o 80 vid Kejsaregatan inom f. d. fästningen. Närmare upplysningar erhålles å Herr N. Zilliaci tryckeri.

(3) 3

En i Jääskis härad belägen egendom af frälsenatur, om 47¹/₂ mantal, hvartill äfven höra tvenne öar i Saimen, med ved- och stockskog till husbehof, försäljes på för köparen förmonliga villkor; närmare underrättelser lemnas å boktryckeriet i denna stad.

(3) 3

Skrinnskoremnar,
Utmärkt Engelsk Blanksmörja
och Skoborstar uti skomagasinet
af
W. Beckers Enka.

Quistin-bihnoja,
Grinäisen hywää Engelsen kuitto-raswaa ja kenfäharjoja kenfäpuodisja

W. Beckerin Restellä.

(3) 1

Färsk Caviar,
Songa,
Ekenäs Wassbuk och
utmärkt god Stockfisk

hos W. Schavaronkoff vid paradplan.

En ny Kursläde hos Sadelmakaremästaren

Otto Walin,

boende uti gården N:o 31 snedtemot Guvernörs kansliet.

Wiipurissa, M. A. Zilliacuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.

Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 48.

Rouju-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Vainowapausjuttu täällä elostelewien Wenäen meri-upserien ja Iluraan kansakoulun opettajan Fagerlundin välillä oli kämnerin oikeudessa taas tutkittavana menneen kuun 17 p:nä. Rahdeksan wierasmiestä kuultiin nyt, mutta kuin kuitenki kolme oli näitä paitse vielä pois jäänyt, niin lykättiin asia vielä tämän kuun 8:teen päivään, jolloin asia pitäisi lopullisesti tässä oikeudessa päätettämän.

— "**Wiborgs Tidning**"-niminen Wiipurin kaupunnin uusi ruotsinkielinen ilmoituslehti lähetti viime sunnuntaina kaupunkilaisille näyttonumeronsa. Herra kirjapainaja M. M. Ziliacus, joka sanotaan olevan lehden kustantaja sekä toimittaja, on näyttonumerossa tawattomana pääkirjoituksena ja warmaan waan täyttääseen lehteänsä kokenut wääräksi tehdä sen tilin minä Otawan toimittaja (M. G. G.) kokouksessa 14 p. marrask. teki kirjallisuusseuralle Otawan mahdollisesta kannattawaisundes- ta. Kopeekalle tarkkaa tiliä oli mahdoton Seuran kokouksessa tehdä, eikä Seura sitä waatinutkaan. Mikomus oli ihan pikimältään saada tietää Otawan viime wuotiset tulot sekä kulungit, että siitä voisi päättää jos oli mahdollista sitä vielä pitkittää. Mutta waikka Seuran sihtieri niin pikimältään tämän teki, niin ei sitä herra Ziliacus kumoa kahden wiikon aprikoimisella. Ziliacus saapi Otawalle 150 ruplan tappion, mutta ei rohke- ne ilmoittaa mistä se tappio syntyy. Jo seki näyt- tää, että Ziliacuksen puoli on wähän kipeä. Asia ei ehkä ansaitsi selwikettä enempää, mutta kun herra Ziliacus on kirjoituksessaan wähän liiaksi suur-suinen, niin lupaamme hänelle tulewalla wiikolla selwikettä tässä asiassa suun täydeltä ja pyydämme näyttonumeron lukijoita siksi odottamaan, ennenkuin kowin tuomitsewat Otawan toimittajaa.

— **Wiipurin Suomal Kirjallisuus-seura** kokoontuu tänä iltana kello 7 ala-alkeskoulun salissa kuukaus-kokouksensa pitämään.

Walitus- ja pyyntö-esityksiä Wal- tiopäiwillä.

Porwarisäädyssä.

Esitettiin säädyn erityisestä walitus-waliofun- nasta lähetetty lausunto ehdotuksesta pyyntöön maas- sa olevan sähkölennätin-laitoksen järjestämisestä. Tämä lausunto sisältää ensin historiallisen kumauk- sen sähkölennätin-laitoksesta Suomessa. Sitte esi- tellään siinä tämän laitoksen hywin tunnetut wai- linaisuudet ja ne wastukset, jotka owat estäneet sen ulottamista. Koska puheena-olewa sähkölennätin kuitenkin lienee järjestetty Wenäjällä tässä suhtees- sa wallalla-olewien perusteitten mukaan, katsottiin näiden muistutettujen wastuksien ei woivan tul- la poistetuiksi muutoin, kuin että Suomen hallitus pantaisiin tilaisuuteen ottamaan waari tästä maalle tärkeästä laitoksesta sekä pitämään huoli sen järjes-

tämisestä ja hoitamisesta, samoin kuin maan muis- taki kulkulaitoksista. Sen wuoksi ehdotettiin lau- sunnossa alamainen pyyntö siinä tarkoituksessa, että Suomen waltion myönnettäisiin Suomessa rakentaa tarpeellisia sähkölennätin-jaksoja, joita se saisi yksin- omaisesti käyttää kaikissa muissa tapauksissa, paitsi sitä, että Wenäjän hallituksen ilmoitukset sota-asi- oissa olisimat säilytetyt yksinänsä sille laitokselle, joka näitä asioita warten jo on rakennettu, joten tämä laitos täydellensä pidettäisiin sitä tarkoitusta wasten, jota se on rakennettu; ja olisi sitte Suo- men ruunun wapaassa tahdossa että aina sen mu- kaan miten hyödylliseksi näkisi, joko itse suorastaan omaksi waraksensa käyttää sähkölennätin-liikennettä tai jättää se jollekulle yhdyks-kunnalle, joka saat- taisi olla halullinen sitä käyttämään, semmoista wa- kuutta ja niitä etuja wastaan muutoin, joista yh- dyksunnan kesken voisi sopia. Waliofunta ei ole luullut minäänlaisia esteitä kohtaawan senlaisen pyynnön myöntämistä, joka sisältää ainoastaan toi- wotuksen, että maan hallitus pääsisi käyttämään oi- keuttansa eräässä waltio-hoinnollisessa asiassa, joka oikeimmiten sille kuuluu. Siinä tapauksessa, että esteitä tässä kuitenkin kohtaisi, olisi sen wuoksi sa- malla esiteltävä, että kumminin kaikkiin meri- ja tapuli-kaupunkeihin sekä suurempiin maakaupunkei- hin Wenäjän sähkölennätin-hallituksen kautta asetet- takoon sähkölennätin-pysähdyspaikat. Jos Wenä- jän sähkölennätin-laitoksen hallitus ehdottaisi tai waatii, että Suomen hallituksen olisi lunastettava Suomessa olewa laitoksensa, ei tämä olle hywä- sensä käyttämättä senlaisesta tarjomusta, maksamalla siitä sen kuin laitos, jonka käyttämisestä julkisten ilmoitusten mukaan olisi suuri tappio, totisen ar- wonsa jälkeen katsottaisiin ansaitsewan. — Tätä lausuntoa hywälsyi säätö perustussena pyyntöön, jo- hon toiset säädyn olivat ehoitettawat yhtymään.

(Waltiop. lehti.)

Siiden metsästäjä.

VIII.

Kotka putoo.

Päiwä oli tullut, jona Alrik olisi ampuwa kot- kan ja täyttämä Sjernstormin tahdon. Kotka oli jo sidottu saikon päähän ja turhaan koetti se py- ristellen ja kiljuen saada jalkojansa irti.

Uinnasta astui ulos Sjernstorm ja häntä seu- rasivat Alrik, pyssy kädessä, Pyy ja muutamia toisia korkeita wieraita, jotka olivat tulleet terweh- timään Sjernstormia. Sjernstorm istuutui noja- ustuoliin. Muut seisoiwat hänen ympärillä. Hän wiittasi Alrikille. Tämä kumarsti, meni määrätulle paikalle ja painoi Pyhlyä saadun luodin pyssyyn. Hän nosti sitte pyssynsä, katsahti linnan ikkunoi- hin, joista yhdestä Alfhib wiittasi kädellään, ja tähtäsi. Alrik ampui. Waksu sawu peitti saikon pään, mutta sen hajottua — ei kotka enää sai- kon päässä pyristellyt, se makasi kuolleena pihalla. Alrik wapii ilosta.

Stjernstorm nousi ylös, hän kääntyi ja lausui iloisena vieraille:

— Vastawani! Minä saan nyt ilmoittaa teille että olen antanut tyttäreni Alrik Stålarille. Väh-
tekkäämme saliin, siellä juodaksemme maljan nuor-
ten onneksi.

Bieraat toivottivat onnea Alrikille ja kaikki seu-
rasivat Stjernstormia. Heidän tultua saliin, awau-
tui siwun-owi, palvelijat kantoivat sisään pöydän,
jonka päällä oli suuri malja kallista wiiniä ja kul-
tasia pikaria, joita palvelia täytti, ja viimein as-
tui Alfchild sisään. Stjernstorm otti pikarin.

— Alfchild! Alrik Stålar on pyytänyt sinua
puolisokseen. Minulta on hän jo saanut sanani ja
sinä, sinä warmaan rakastat häntä?

— Rakastan. Hänellä onkin sanani, wastasi
Alfchild wienolla äänellä katsellen laattiata.

— Hyvä. Alrik! Hän on nyt sinun. Vastawä-
ni! Juokaamme maljal! Bieraat ottivat jokainen
pikarinsa ja joivat nuorten muistoksi ja onneksi.
Nyt oli Alfchild Alrikin ja hän Alfchildin. Illo ja
riemu ottivat nyt siansa heidän sydämissä, suru
ja murheet pakenivat ja ne olivat onnellisimmat
kaikista. Stjernstorm tuli niinkuin nuoreksi uudek-
kaan nähdessä heidän onnea. Päivä meni juhlan
riemuissa. Ja muutama päivä sen perästä oli
häät. Kaikki, mitä Suomella silloin oli rikasta
ja kaunista, oli kokountunut viettämään häiden
juhlaa, myöskin Pyy, mutta hän waan yksinään
oli wakaifena ja surullisena — hän ajatteli naista,
jonka hän oli nähnyt luolassa ja jota hän ei löy-
tänyt waikka hän kauwan oli etsinyt. Pakanan
tytär oli niinkuin kadonnut. Sydän-työllä läski Pyy
muiden tietämättä pois häistä — hän kiiruhti met-
sän kautta suoraan Hiidenkellarinmäelle. Hän tah-
toi wanhukselta tietää missä sen tytär oli.

IX.

Viimeisen pakanan kuolema.

Päivä rupefi wähitellen koittamaan. Aurinko
punastutti itäisen taivaan rantaa ja linnut ha-
wahtuivat toinen toisensa perästä. Kuonto heräsi
unestaan.

Sywisä ajatuksissa lähestyi Pyy luolaa, astui
sen sisään, mutta palasi kohta ja katseli tarkasti
ympäriinsä. Hän kummaistui. Luolassa ei wanhus
ollut. Hän astui eteenpäin, mutta seisahdusti, sillä
hän kuuli laulun. Hän kääntyi ja näki nyt wan-
husten istuvan kalliolla laulaen ja soittaen kan-
teleita. Hän kuunteli wanhusten laulua. Wanhus
lauloi kuolema-runonsa. Hän lauloi Suomalais-
ten esi-isistä, jotka olivat asuneet Altai-wuorella
ja sen laaksoissa; hän lauloi heidän matkoista län-
teenpäin, heidän taisteluista wihollisia ja hirmuista
petoja vastaan; hän lauloi rikkaasta Permaasta ja
Jumalan kuwasta, hän lauloi Permalaiisten taist-
eluista Rutjalaiisten kansa, heidän voitoista ja
saatumuksista; hän lauloi Wäinämöisestä, hänen
tekemästä kanteleesta ja runoista, Ilmarisesta ja
urhoollisesta Lemminkäisestä; hän lauloi Aldokaan
siniestä aalloista, Saimaan tuhansista saarista ja
Suomen ihannudesta, hän lauloi esi-isien taiste-
luista Ruotsalaisia vastaan, lapsuudestaan, mat-
koistaan maailman ympäri, ensimmäisestä rakkaudek-
taan ja kuolemastaan ja lopuksi lauloi hän Suo-
malaiisten tulewista riidoista, taisteluista ja kät-
simisistä, hän lauloi ennustaen siitä päivästä, joka
oli tulewa, jona jokapailassa Suomessa taas kuu-
luu waan Suomen ihana kieli ja Suomen kauniit
runot kaikuwat. Nyt wakeni hän. Kantele putoi
kädestä ja lenki palautuksi kalliota vastaan. Pyy oli
juoksemallaan wanhusten luokse, mutta jäi pai-
kalleen, sillä hän näki naisen kiiruhtawan wanhuks-
sen luokse ja lankeawan poluilleen. Wanhus awasi
ilmänsä, katsahdi taivasta kofti ja pani käten-

sä tyttärensä pään päälle. Samassa nousi au-
rinko taivaalle ja walisti ensimmäisellä säteillään
wanhusta ja hänen tyttärtä. Pyy astui hiljaisesti
heidän luokse. Tultuaan paikalle näki hän wan-
husten olewan kuolleen. Hänen kaswonsa olivat
puhtaat ja walkeat kuin enkelin, hänen pitkät hiwet-
sensä riippuivat lumi-walkoisina hartioilla ja au-
tuus hymy oli hänen huulillaan. Pyy otti hat-
tunsa päästään ja kuisutti hiljaisesti siunauksen
kuolleen yli. Samassa nosti tyttö päänsä ja näh-
tyään isän olewan kuolleen, lausui hän katsoen tai-
waasen ja kädet ristissä:

— Kiitos, suuri luoja! Hän kuoli siunaten mi-
nua. Kiitos on minusta pois otettu. Kiitos!

— Amen! lisäsi Pyy.

Seuraavana päivänä tuli Pyy ja Risto mä-
elle, kaimoiwat haudan ja siihen laskiwat he wan-
husten ruumiin. Tytär oli läsnä ja luki siunauk-
sen isänsä yli. (Jatk.)

Kotimaalta.

Uudesta suomenkielisestä lehdestä, sanoo
Hels. Utiset, olemme saaneet joitakuita kysymyksiä,
joihin tahdomme tässä lyhyesti wastata. Ensimmäin
luulemme woivamme wakuuttaa, että tämä tuuma
jo on niin wahwoilla perustuksilla, että lehti epäi-
lemättä tulewan vuoden alusta tulee ilmestymään.
Suomettaren toimitukselta on tuo wanha tunnettu
nimi lunastettu; nykyinen Suometar siis lakkaa.
Myöskin Helsingin Utiset aikowat tulewaksi wuo-
deksi astua tämän uuden yrityksen tieltä. Uuden
lehden tilaushinnasta emme vielä voi antaa tietoa;
sen wain woimme wakuuttaa, että jos osakkeita
runsaasti kertyy ja lehden perustus-summa siis
tulee jotenkin wahwaksi, myöskin koetaan määrätä
tilaushinta niin helpoksi kuin suinkin mahdollis-
ta. Emme muuta voi, kuin kehoittaa kaikkia niitä
jotka kättäwät nykyisen ajan tarkeyttä Suomalai-
suuden asialle, ottamaan toimella ja rahalla kan-
nattaaksensa tätä yritystä. Tarpeellista olisi, et-
tä osakkeen-otto tapahtusi niin pian kuin mahdol-
lista, koska aika jo alkaa kiirehtiä. Joka ei ole
sattunut saamaan käsinsä mitään osake-listaa, wo-
pi kääntyä kirjjeellisesti jonkun johtokunta-jäsenen
luoksi ja sille lähettää osake-maksunsa ensi vuodelta
(40 markkaa). Kaikille osakkeen-ottajille lähetetään
erinäinen kuitti-kortti. — Lehden nimi tulee ole-
maan: „Suometar, Sanomia Helsingistä“. Sen
wäristä on meiltä myöskin kysymystä tehty.
Tietysti se kansallisuus kysymyksessä tulee olemaan
suomalainen. Waltiollisista asioista luulemme tie-
tämämme, että aiotaan tasapuolisesti sallia kaikille
siivoille mielipiteille täysi sanan-wuoro. Toiwom-
me, että runsas osake-otto ja sitten runsas tilaus-
lin tulee todistamaan, että Suomen kansa kaikissa
jäädyissä todenteolla tahtoo kieltensä ja kansallisu-
tensa nostamista. Että kansallisuuden asia mei-
dän maassa hitaammin ja kylmäsiisemmin ajetaan
kuin esim. Unkarissa, Pyömissä j. n. e., saattaa
olla luonnollista. Me olemme kylmän pohjan
asukkaita; meillä on jäätä ei ainoastaan järwisä,
waan melkein suonisammekin. Mutta senlainen
kylmyys saattaa olla kuolemaksikin, jos se aiwan
waltaan pääsee. Wähäsen lämpimyyttä waa-
tii wälttämättömästi Suomen kielen ja kansalli-
suuden asia.

Ulkomaalta.

Tanska. Runingas Fredrik VII:n kuolema on
synnyttänyt yleisen surun Tanskassa, sillä harwat
hallitsijat owat nauttineet niin yleisen kunnioitus-
sen ja rakkauden kansaltaan kuin Fredrik VII. Hän
noui 1848 Tanskan waltastuimelle. Siihen ai-

kaan oli Tanska kiivaassa taistelussa Saksalaisia vastaan. Suurella innolla puolusti Fredrik kansansa oikeudet ja pani rajan saksalaisuuden esiintuntemiselle. Mutta se joka tekee hänen ikimuistettavaksi kansansa historiassa on se, että hän perusti maassaan perustuslaillisen hallitusmuodon. Tämän tefi hän vapaasta tahdosta. Hän näki, ettei yksinvalta enään ollut sopiva Tanskan kansalle ja sitä vasten riisui hän itseltään yksinomaisen vallan ja sai sen sijaan kansansa rakkauden. Siitäpä hänen kunniansa. — Fredrik VII oli lapseton. Hänen jälkeisensä Kristian IX on toista sukulinjaa ja kantaa entiseltään nimen: Sleswig-Holstein-Sonderburg-Glücksburgin herttua. Tämä sukulinja määrättiin kruunun perilliseksi Lontoossa 1852, jolloin Tanskan ja Saksan väliset seikat selvitettiin. Nykyinen kuningas olihin ainoa Tanskan kuningas-huoneen sukunin ruhtinas, joka 1848 vuoden kowassa taistelussa lujasti pysyi Tanskalaisen puolella. — Fredrik VII:n kuolema ei ole ainoastaan herättänyt surua ja kaipausta, se on myöskin herättänyt suurimmat waarat Tanskan pienelle valtakunnalle. Toinen kuningashuoneen sukulinja, nimeltä Sleswig-Holstein-Sonderburg-Augustenburg, on kohonnut kuningas Kristianin vastustajaksi. Prinsfi Fredrik tästä sukukunnasta on julistanut itsensä Sleswig-Holsteinin herttuaksi. Myöskin tämän isä oli 1848 vuoden sodassa Saksalaisten puolella. Niin on nyt poikansakin huuttanut avukseen Saksan liittokunnan, ja muutamat saksalaiset ruhtinaat ovat jo tunnustaneet hänen Sleswig-Holstein'in herttuaksi. Mutta epäilemättöä on, että Tanskalaiset tulevat lujasti puolustamaan maansa ja kuninkaansa oikeuksia Sleswiigiin, jota juuri näinä aikoina ovat olleet toimesta Saksalaisten harmiksi yhdistää kokonaan valtakuntaansa. Nämät tapaukset tulevat nyt antamaan uutta sytykettä Tanskan ja Saksanmaan väliselle riidalle, joka jo ennaltaankin on hyvin mutkainen. Uusi perustuslaki, joka yhdistää Sleswigin Tanskan kuningaskuntaan ja siis eroittaa sitä Holsteinista ja Saksasta on nykyään hyväksitty waltioneuvoskunnassa (rigsraad) Myöskin uusi kuningas on siihen antanut suostumuksensa. Siis ei taida prinsfi Fredrik aiwan äkkiä päästä Sleswig-Holsteinin herttuaksi.

Kristian IX:llä on kuusi lasta. Wanhin poikansa, nykyinen kruununperillinen Kristian Fredrik, on syntynyt 1843. Wanhin tyttärensä on naitu Englannin kruununperilliselle. Kolmas lapsensa on Kreikan nykyinen kuningas.

(S. II.)

Sitä tätä.

Käännöksiä.

(Annettua.)

Rakkaus tekee haluttomaksi kunniaa ja hohtoa kofti, waan ei ihmis-kuntaa kofti, se kytkee sydämen, waan se laajentaa sen myöskin. Yksi rakastaa waan yhtiä, kuin mies ja waimo, kaikkiä ihmisiä taas kuin siärtä ja welsjää. Rakkaus on täydellinen uhraus. Se hywät sydämet, jotka hemmitte warpuista, jonka pesästänsä poika warasti, jättääksensä sitä pehmitetyllä leiwällä orjaksi, ymmärrätte, linnun paettua wankuudestaan, sen hirmuvaltiansa läheiseltä kaistanja-puulta tarkoitettua iwa-laulua. Se hywät sydämet, jotka iloa woiitte nähdä kaswuisa, puutarhurin sitä luffaspotista pannesja awaraan multa, tai wiikuna-puussa, kun sen omistaja pohjaisseuduissa sitä ikkunasta lauhkeaan sateesen asettaa. Se muutamat jalot, jotka, kun parulla ryytimaassanne on waikea synnytyös, sitä autatte ja fuoria poistatte, saattaaksenne siihen henkeä, ja tuffaa, jota myrsky niinkuin leskeä lannietaa, loh-

Duttawalla kädellä pyörittä te, että se, niinkuin te itse, taiwasta kofti näkisi. Se, jotka kuulette ja näette, mitä moni awonalla silmillä ei näe, ja auksinaiilla korwilla ei kuule, käsitätte, mitä rakkaus on. (Hippell)

Biattomuus ja toiset anstot wiettävät lopulla tavallisesti woiitto-riemua kaikkein parjauksen yli. Kunhan waan sydämen laatu on oikea, silloin ei ole juuri hätää ilmiin ihmisten panettelemisista. Murinko woipi kyllä toisinaan sumun kautta tulla näkymättömäksi, mutta malta waan. sumun pitää ennen tahi myöhemmin painuman alas, ja sitten se kirkas maailman walo taas näkyy wähentymättömissä loistossaan. Samoin hywä awukin.

(Lampe.)

Sairasnakin tulisi meidän olla hiljaiset ja kärsiwälliset, ja hywin ajatella, että yksi elää joka etenkin semmoisia aikoja omiansa pitää. Suuri sentähden seisattaa hän usein niin äkkiä jokapäiväisen elämämme rämsiwän myllyn, ja siinä hiljaisuudessa hän silloin meitä opettaa, että meissä vielä jotakuta isoa, ja ettei taiwaan waltakunnan jokapäiväiseksi leiwäksi tässä myllyssä lauheta.

(Bilder ohne Rahmen.)

Rateus on monen pahuden yhdistys ainoaksi pääpahaksi; siinä löytyy yhä aikaa tyytymättömän ahneuden, pöyhkeyden, ja ihmis-wihan inhottawaisuus. Rateus ei ainoasti kufista elämän rauhaa siltä, kessä se asuu, waan himoitsee myöskin toisten onnea häwittämään. Siisönä owat ilo toisen wahingosta, panetus, wästyys, wiekkaus, waino. Rateus on tyytymättömyys suosioista ja eduista, joita ei itsellään ole, ja harwain tahdottaisi; kofeminen ryöstää ne siltä, ja waan niitä on, omistaakseen ne itsellensä, eli waan menettäaksensä ne toisilta, kun niitä itse ei woi saawuttaa.

(Zscholle)

Niinkuin manietti (randanweturi) tulee wäkewämmäksi aina raskaammalla fantamisen kautta, niin hengellemmekin tiedon paino tuntuu waan lepeämpänä, jota enemmin sitä lisäynty.

(Wolffg. Menzel.)

— — — — —

Dikasta wa:

N:o 48, 5:nnen palton riw. 9: „siksi-kunne se alkaisi itsensä kannattaa”; Luettawa: siksi-kunne sen suojeltawa alkaisi j. n. e.

Lassa.

lasfettu Wiipurin Maistraatissa. niin kotimaisille kuin myös Weraajalta Wiipuriin tuotujen wuoka-aineiden hinnoille Teulu-

kuussa 1863.
Tynnyri rukiita 5 ruplaa; tynnyri kuroja 3 ruplaa; 1:n sortti heinia 18 f. ja 2:n sortti 15 kop. leiwiskä; hienot wehriajauhot 1:n sortti, 9 leiwiskän painawa säkki 11 r. 2:n sortti 8 rupl., ja leiwiskä 1:n sortti 90 f., 2:n sortti 70 kop.; ruisjauhot 1:n sortti 5 r. 30 f. tynnyri, ja leiwiskä 1:n sortti 40 f.; lamari rhyinit 10 r., hirs rhyinit 1:n sortti 14 r. ja 2:n sortti 13 r., ohran rhyinit 9 r. ja kauran rhyinit 9 r. tynnyri, muna rhyinit 1 r. 20 f. leiwiskä; heineet 1:n sortti, 36 kappaa sisäl-
tämä kuli 15 r., 2:n sortti samote 13 r.; hieno-laatuinen weh-näleipä 10 f. naula, 1/2 naulaa 5 fop ja 1/4 naulaa 2 1/2 f., ruisleipä 3 f. naula, 2:n sortti 2 1/2 f. naula; 1 naula Suo-
men 1:stä sorttia täällä teurastettua hywää paisti-libaa 7 fop., 2:nen sortti eli hywa soppa-liha 5 fop. ja 3:8 sortti eli huonempi samallinen 4 fop. naula; Suomen suolattu liha 1:nen sortti 3 fop., 2:nen sortti 4 fop. ja 3:8 sortti 3 fop. naula; suolattu siian liha 1:nen sortti 12 fop., 2:nen sortti 10 fop., tuores siian liha 1:nen sortti 12 fop., 2:nen sortti 10 fop., sawustettu sfincku 14 fop., sawustamaton samallinen 12 fop. naula; lampaan liha 1:nen sortti 6 fop. 2:nen sortti 5 fop. naula; wäiskan liha 1:nen sortti 8 fop., 2:nen sortti 6 fop. naula; tuores woi 20 fop. ja ruuan valmistukseen kelpaawa woi 18 fop. naula; liina woi 17 fop. naula, ja 1 naula suolaa 1 fopekka.

Wiipurin Raastuwasja, 30 p. Marraskuuta 1863,

Ex officio

J. G. Heinrichius.

Kuulutuksia.

Mantalsskrifningen i Wiborgs stad för nästkommande år 1864 kommer att förrättas å Rådhuset på följandedagar, från kl. 10 till 1 föremiddagen och kl. 3 till 6 eftermiddagen:

Måndagen den 7 December på föremiddagen med fästningen från gården N:o 1 till 74 och på eftermiddagen med återstående delen af fästningen samt Tervaniemi.

Tisdagen den 8 December på föremiddagen med Wiborgska förstaden från gården N:o 1 till 100, på eftermiddagen med återstående delen af nämnde förstad samt af S:t Petersburgska förstaden från N:o 1 till 50.

Onsdagen den 9 December med S:t Petersburgska förstaden från gården N:o 50 till 120 och på eftermiddagen från N:o 120 till 190.

Thorsdagen den 10 December på föremiddagen med S:t Petersburgska förstaden frångår den N:o 190 till 260; på eftermiddagen med återstående delen af nämnde förstad, Papula stadsdel, Soldat slobodden, Bäckbruket, samt de nya gårdar vid Salakalahti som ännu ej äro äsatta Nummer. Stranda Häradsskrifvare kontor den 22 November 1863

A. Jänisch.

Medelst offentlig entreprenad auktion, som anställes inför Fattigvårds Direktionen i stadens fattighus härstädes Tisdagen den 8 nästinstundande December kl. 5 e. m. utbjudes till den minstfordrande leverancen af 50 samnar god torr björk och 190 samnar god torr tallved, hvarom hugade spekulanter härigenom underrättas, jemte erinran, att den som vid auktionen vill göra anbud bör vara försedd med till vederbörligheten styrkte borgen för åtagandets fullgörande. Wiborg den 17 Novemb. 1863.

På Fattigvårds Direktionens vägnar:

E. R. W. Castegrén.

Respektive principaler och insättare uti härvarande Sparbanks-inrättning kallas till allmänt sammanträde i Magistratens sessionsrum den 3 näst instundande december kl. 5 eftermiddagen, för att ut-e revisorer för detta års räkenskaper och välja direktörer i de afgäendes ställe m. m. Wiborg den 26 november 1863.

På Direktionens vägnar:

C. G. Clouberg.

Säästörahaston funnioitettavia perustajia ja panieita fututaan se 3 päivä tulewassa kuussa kello wiisi iltapuoella yhteiseen kokoukseen Maistraatin salissa, että katsoa Tutkimusmiehiä perustelemaan tämän vuoden rahaston hoitainta ja lufulaufurjoja kuin myös walita uusia Jäseniä Toimituskuntaan eroawien siian. Wiipurissa 26 päivä marrask. 1863.

Säästörahaston Toimituskunnan puolesta:

C. G. Clouberg.

Yksityisiä ilmoituksia.

Kansakunnan Lehti

tulee Helsingistä tulewanafin vuonna ulos ja lupaa aina rehellisellä suoruudella puhella kaiken maamme kansan, niin herrasäätyisten kuin talonpoikaistenkin, yhteistä etua ja kättumista sekä maallista ja hengellistäkin walistusta ja siwistystä koskewista tärkeimmistä asioista ja muista aifamme merkiliisyyksistä, joista niin kotimailta kuin ulkomailtakin aina tärkeimmät tiedot wääristelemättä ja peittelemättä annetaan. Maamme erinäisten säätyin sekä ruotsalaisen ja suomalaisen wäestön wälinäistä luonnotointa härshyttelemistä ja tulisuttamista tullaan aina waan jyrkästi waeten lyömään. Lehti tulee jofa torstaina ulos yhtä suurena kuin nytkin ja maksaa tulewalta wuodelta 90 kopeikkaa tahi postin kautta kaikkein postimaksiin kansja 5 marffaa ja puoleksi wuodeksi tilattuna puolikolmatta marffaa, siis puolta huokeampaan, kuin mitä Suometar ja Ilutiset nykyiin owat maksaneet.

Ja ettei toli tämän lehden numeroita tielle häwiämään tulisi, niin sitä tulewana vuonna tulee kufin postikonttuoreista ulos menewä tuffu kirjapainosta läsin eri paketiissa wastaan ottajan nimelle lähetettäväksi siisään pantuin numeroin lufu päälle kirjoitettuna. Kaikki tilaukset tulewat liimäisessä postikonttorissa tehtäväksi.

Pyhdetään funnioitettawia maanmiehiä tätä lehteä nyt ajoissa tilaamaan sekä tilauksia yhtä joutumiseen muualtakin innollisesti feräämään, niin että painoffen suuruus jo tulewan wuoden alusta pitäen tarfemmin woi si määrätty tulla. Ja otatafoot kaikki muutkin maamme sanomalehdet tämän ilmoituffen hywäntahitoisesti palstoihinfa.

D. G. D. Europaeus.

Den person, som under Fredags representationen af Lucretia Borgia, wet sig hafva å korridoren vid sidan af s. k. ranglogen, till höger om scenen, utbytt ett par höga gummigaloscher, helt och hållet fodrade med röd flanell, emot ett par litet mindre dylika, med foder af blå flanell å framstycket, behagade godhetsfullt fordersammast rätta misstaget å Hackmans kontor.

I C. G. Cloubergs Bokhandel

emottages abonnement å Musikalier på följande vilkor: För helt år 32 mark, med premier för 20 mark.

20 " utan "
" halft år 12 " "
" 3 månader 8 mark utan premier.
" 1 " 4 " "

Bibliotheket har i dessa dagar blifwit tillökt med öfver 400 numror.

(6) 3

Palwelukseen halutaan.

En i matlagning kunnig person och en kypare kan erhålla condition, då anmälan göres å Hôtel de Wibourg hos Herr Hoffman.

(3) 3

Myytämänä.

Skrinnskoremnar,
Utmärkt Engelsk Blanksmörja
och Skoborstar uti skomagasinet
af W. Beckers Enka.

Quistin-hihnoja,
Erinäisen hywää Engliskan fiilto-raswaa ja kenfäharjoja kenfäpuodissa

W. Beckerin Leskellä.

(3) 2

Myytämänä kaikkia Suomenmaan kirjakauppoissa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietarissa:

(3. W. Sillja ja Rumpp. kirjakustantaja-yhteyden Turussa kustantamia.)

Keisarin linustus IV. N:o 161.

Yhteinen Ihmistunnan historia III. kuningas Kaarle XII, selwästi luvattu. N:o 162.

Tuttholman Werisanna eli kuningas Kristiani II hirmu-työt Ruotissa w. 1520. N:o 163.

Yhteinen Ihmistunnan historia IV. Wenäjän Keisari suuren wilpitön elämä-ferta. N:o 164.

Yhteinen Ihmistunnan historia V. Pröyssin kuningas Fredrikki II, kutsuttu ainoaksi. N:o 165.

Kekka tarinoita I. N:o 166.

" " II. N:o 167.

" " III. N:o 168.

Yhteinen Ihmistunnan historia VI. Wapaus-sota Pohjois-Amerikassa w. 1773—1783 ja yhdistettyin wapaawaltain nykyinen tila ynnä lyhyt kertomus Benjami Franklinista. N:o 169.

Wirolainen. N:o 170.

Kuin yllä kirja sisältämä 25 kappaletta ferralla ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1 Markalla ja 60 pennillä.

Wiipurissa, M. M. Silliafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista N:o 49.

Nonnu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Sywät „Annit!” antakate anteeksi että on täy-
tymys wähän ehkä kowinki aikaseen terwehtiä Teitä
seuraamalla lähetetyllä onnentoivotuksella:

Uuden ajan onnentoivotus.

(Annin-päivänä).

„Monta kyllä meidän maassa,
Anniksiin kastettiin,
Tyttäriä onkin maa'assa
Enemmin, kun luettiin.

„Osi rikas, toinen köyhä,
Miten kulle suotu lie,
Kolmas waka, neljäs löyhä,
Minä monesta on mie.

„Omaa itseänsä luuli,
Luonnon lapsi hyväksi,
Kriste'n henkeä sen kuuli,
Yhteyttä hyväksi.

„Onhan sekin Luojan henki,
Kun keliöissä waikuttaa,
Että piika sekä renki,
Joutuis' munhun taimuttaa.

„Sillä wähitellen kone,
Meillä töitä ennättää,
Höyry- tai kaasu-wene,
Ilmoim haki lennättää.

„Siitä seuraa helpotusta,
Kunfin ruumiin voimille,
Poistaaksensa pahennusta;
Ihmiset! siis toimille!

„Tuossa jouten furjain lapset,
Wallatoimna riehuilee,
Woiin wiisain opetukset,
Saada, ett'ei sitä tee.

„Jos nyt kunnat paikoillensa,
Perustaisi kouluja,
Palkkaisiwat tietoinensa,
Niihin opettajia.

„Jotka lasten ymmärrystä
Selwittäisi ensinkin,
Lukua ja piiritystä,
Tarpeellista oisikin.

„Että hyvän tiedon neste,
Sieluloihin waluisi,
Eikä oisi kelle este,
Mihin kyky haluisi.

„Neidot sulosydämiset,
Dikein opin saatua,
Turhundredsä hyljännehet,
Osi kunnan laatua.

„Uskon öljyn hanffikamme,
Lampuillemme Sanasta,
Sulhon tuloks' loistakamme,
Wälttäkämme warasta.

„Annit, Antit, mitkä liette,
Dotte ihmis-suwuista,
Käsitysten toista wiette,
Alku wasta-hakoiista”.

Herra N. A. Ziliacusille.

N. A. Ziliacus on julkisuudessa ihan uusi nimi.
Se syntyi Wiipurin uuden ruotsalaisen ilmoitus-
lehden näyttönumerossa, mutta kowin paksun tör-
teänä tämä julkisuuden lapsukainen potkaii itsensä
näkywiin. Hän kompastui meihin koko kowasti
jo alussa, ihan näyttönumerossaan. Jos hän sii-
hen tapaan rupee koko vuoden neliistämään, niin
auta, hyvä isä, meitä tiepuoleen jo ajoissa. Luki-
jamme tietävät jo Otawan lisätähdestä n:o 48,
että kirjapainaja N. A. Ziliacus on hätäillään siitä,
ettei Otawa tänä vuonna antanut kustantajaille,
kun N. A. Ziliacus oli kustantajien asiamiehenä
ja rahankantajana, sitä voittoa kun se olisi anta-
nut, jos ei sellaista asiamiestä olisi ensinkään ollut,
waan kustantaja itse olisi rahat kantanut. Työn-
teijällä pitää olla palkansa, tietty se; ja kernaasti
suomme h:ra Z:kuselle waiwastansa palkan, mutta
ei sen tautta olisi tarwinnut Otawan kannattawai-
suudesta tekemää tiliämme sortaa. N. A. Zilia-
cus tosin tietää koko meidän tilimme sekä kaikki sii-
hen kuuluvat seikat, mutta koska waaditaan, niin
tehkäme tilit uudestaan ja julkisesti.

Lisätähdessä N:o 46 sanottiin, että „Otwalla
on noin wiisi ja puoli sataa tilaajaa ja että se
antaisi voittoa noin 60 ruplan paikoille.” N. A.
Ziliacus wäittää tilaajoina olevan waan 476 ja
Otawan antawan tappioa noin 150 rupl. ja sa-
noo meidän „ilmasta” saaneen ne 74 tilaajaa,
joita ei ole hänen tilisjään. Herra Z—kussen kir-
japainon huostassa ovat Otawan tilauslistat, mut-
ta rahat ovat h:ra Z—kussen huostassa, sillä hän
on kustantaja-seuran rahawartija. Se oli maini-
tusta kirjapainosta kun me saimme seuraaman wie-
lä tallella olevan ilmoituksen:

Otawia menee:

Helsingin kautta anotuita	213.
Postkonttorin kautta anotuita	33.
Raupuntiin kannettawia	254.
Wiipurin esikaupuntiin	15.
Pietarporin esikaupuntiin	46.

Yhteensä 561,

ja 9 kappaletta, joita on pakko ilmaiseksi lähettää.

Kirjallisuus-seuran kokouksessa, 14 p. Marrask.,
luettiin pait mainituita 9 kappaletta vielä pois
11 kappaletta ilmaiseksi menemiä Otawia, ja siten
saatiin tilaajoiden määrä olemaan 550, tietämätträ
paljoko oli koko vuosikertoja paljoko puoli-wuosi-
kertoja. Että mainittu luettelo on kirjapainosta
saatu, sen N. A. Ziliacus hywin hyvästi tietää ja
tulemme vielä etempänä sen todistamaan. Kun
N. A. Ziliacus siis sanoo meidän ilmasta tämän
ilmoituksen saaneemme, niin olkoon sanomatta ketä
hän silloin „ilmaksi” nimittää. Wasta seuran ko-
kouksen perästä antoi N. A. Ziliacus toisen luette-
lon, mikä ei ensinkään käynyt yhteen sen ennen an-
netun luettelon kanssa muussa kuin Helsingin kautta
anottujen Otawien määrässä, joista oli selwät Pos-
titoimituksen antamat anomuskirjat. Nämät wi-

miset kävivät vieläpä niin yhteen, että kun M. A. Zilliacuksen mainitsemaa 28 puoli-vuosikertaa tehtiin 14:ksi kokovuosiserraksi ja pantiin 199:ään anottuun kokovuosisertaan, niin saatiin niitä 213 kappaletta, mikä oli tismalleen se ennen ilmoitettu määrä. Herra 3—kuksen antama luettelo on muka seuraava:

Helsingin kautta anotuita . . .	199 koko w. kert.
	28 puoli w. kert.
Wiipurin postikonttorin kautta anotuita	54 koko w. kert.
	5 puoli w. kert.
Kirjapainossa tilatuita . . .	176 koko w. kert.
	14 puoli w. kert.

Yhteensä 476 kappaletta.

Ketä siis on uskottava, herra 3—kusta wai hänen kirjapainoansa, sillä uskon asia se ainaki on mitä niihin Otawiin tulee, joita kirjapainossa on tilattu ja kaupunnissa jaetaan, koska kowin työlläkösi kääntäisi käydä kartanoesta kartanoon kysymässä owatko Otawaa tilanneet wai ei, että siten tulisi selwä tieto, onko h:ra 3—kuksen ilmoitus oikeassa wai se toinen. Mutta uskokame h:ra 3—kuksen ilmoitusta, ja tehkämme tili senki mukaan. Seuran kassuksessa tiliä tehdesä luettiin § 3 Seuran pöytäkirjasta 29:nä p. Lokakuuta 1860, jossa on sovituttu maksamaan h:ra Zilliacukselle paino-palkkaa 200 ruplaa 1000:sta Otawasta ja 4 ruplaa joka lisätähdestä, joka 52 lisätähdestä teki 208 ruplaa, mutta kun M. A. Zilliacus ei tarwitsse 1000 kappaletta Otawaa painaa, niin otettiin painopalkka tekemään määräkseen 400 ruplaa, ja paperiksi oli sama pöytäkirja määrännyt 2 ruplan paperia. Kun Otawan toimituksella ei ole tähänkään asti ollut omantakeisesti tilattua ulkomaan sanomalehtiä ja kotimaisia lehtiä jo on lupa vaihtamalla saada, niin ei nykyisiä sanomalehtiin määrättyjä rahoja (35 rpl. 51 kop.) lukuun otettu. Tämän mukaan tehty tili, saada nähdä miten Otawa yksityiselle annettuna tulisi kannattamaan (sillä siitä oli Seurassa kysymys), siis mukaantuiksi seuraavaisesti:

Otawan tulot:	rpl.	kop.
Helsingin kautta tilatuista 213 koko vuosikerrasta, à 1 rpl.	213:	—
Wiipurin postikonttorin kautta tilatuista 56½ koko w. f., à 1: 15 kop.	64:	97.
Kirjapainossa tilatuista 183 koko w. f., à 1: 35 kop.	247:	05.
Ilmoituksista sanoo Zilliacus karttuneen	400:	—
Yhteensä	925:	02.

Otawan kulungit:

Painopalkka	400: —
Ensimmäisenä 8:nä wiikkona painettu 600 Otawaa ja sitte 500 on wienyt paperia 54 riisää, à 2 rpl.	108: —
Toimittajien palkka	350: —
Siis jäisi voittoa	67: 02.

Yhteensä 925: 02.

Kun kirjallisuusseura antoi Otawan entisen sanomalehden „Wiborgin” kustantajakunnalle mainitun pöytäkirjan 3:ssa §ssä olewilla suostumuksilla ja kysymys Seurassa nousi, jos kustantajakunta on käynyt tappiolle wai ei, niin lasimme silloin, sen käsillä olewan ilmoituksen mukaan, seuraavan tilin:

Otawan tulot:

Helsingin kautta 213 Otawaa, à 1 rpl.	213: —
Wiipurin postikonttorin kautta 33 Otawaa, à 1: 15 kop.	37: 95
Kaupunnissa (276 koko ja 28 puoli w. f.) 290 Otawaa, à 1: 35 kop.	391: 50.
Ilmoituksista	400: —

Yhteensä 1042: 45.

Otawan kulungit:

Painopalkkaa	400: —
Paperia, 600 Otawaa wiikossa tekee 63 riisää, à 2 rpl.	126: —
Toimittajien palkka	350: —
Sanomalehtien hankkimiseen	35: 51.
Kustantajien asiamiehelle ja kantaja-pojalle palkkaa	70: 94.
Siis voittoa noin	60: —

Yhteensä 1042: 45.

Sellainen oli nyt se kirjallisuus-seuralle pitimälään tekemä tilimme. Mutta koska nyt kumpainkaan näistä ei ole oikea, sillä ensimmäinen näyttää mitenkä Otawa olisi mukaantunut yksityisen kustannettavana ja toinen taas on tehty, niinkuin M. A. Zilliacus sanoo erehtyvien ilmoitustien mukaan, niin tehkämme vielä kolmas tili Otawan tään wuositesta kannattawaisuudesta, ja tehkämme se h:ra 3—kuksen jo myönnettyjen numerojen mukaan. Se olisi taas näin:

Otawan tulot:

Ensimmäisen tilin mukaan h:ra 3—kuksen myöntämät	925: 02.
--	----------

Otawan kulungit:

Painopalkkaa	400: —
Paperia, 54 riisää, à 2 rpl.	108: —
Toimittajien palkka	350: —
Sanomalehtiin	35: 51.
Siis voittoa	31: 51.

Yhteensä 925: 02.

Tästä nähdään että Otawa niillä välipubeilla, joilla kirjallisuusseura sen antoi „Wiborgin” kustantajakunnalle, sittempi on antanut voittoa tänä vuonna, jos ei 60 rpl., niin kumminki 31 rpl. 51 kop., waikka h:ra 3—kuskensi ilmoituksia seurataan.

Mutta mistä sitte se h:ra 3—kuksen mainittu 150 ruplan tappio tulee? Se syntyy siitä, että kustantajakunta on suostunut maksamaan h:ra Zilliacukselle 60 rpl. ilmoitus-rahojen keräämisestä (se on 60 rpl. palkkaa siitä, että hän noin wuosisau-den säilyttää 400 rpl.), ja 64 rpl. 5 kop. siitä että hän kannattaa Otawat kotiin tilaajaille kaupunnissa; tappio tulee myös siitä, että M. A. Zilliacus sanoo jättäneensä Otawan rahoja 8 rpl. 47 kop. Wiipurin postimestarille ja myös siitä, että kustantajakunta maksaa Otawan nykyisestä paperista 2 rpl. 85 kop. riisiltä, mikä paperin hinnassa tekee 45 rpl. 90 kopeekan eroituksen. Kaikki tämä tekee yhteensä 178 rpl. 42 kop. ja jos siitä otetaan pois ne 31 rpl. 51 kop., mitä Otawa antaa voittoa, niin jääpi todella kustantajakunnalle tappiota 146 rupl. 91 kop. Tähän tulee vielä että kustantajakunta on suostunut maksamaan h:ra 3—kuskelle 900 rpl. painopalkkaa, mikä taas painopalkassa tekee 500 ruplan eroituksen. Nämä lisäkulungit tekewät siis kustantajakunnalle tappiota yhteensä 646 ruplaa 91 kop. kop., mutta ompiko tuo — Otawan syy? Pitkö poika kantaa Otawaa kaksikertaa wiikossa, ja siitä maksetaan 64 ruplaa, mikä on enemmän kuin hyvän rengin palkka, ja kun kaikki nämät muutki lisämaksut owat sen mukaan, niin onko siis ihme että asiat tappiolle kääntywät! Jos h:ra Zilliacus, joka ei Otawan toimitukseen ensinkään kuulu, olisi ymmärtänyt sovituttaa sanansa vielä niinki hyvästi, että hänelle olisi annettu kaikki ilmoitusrahat ja 100 ruplaa siitä, että poika juoksee Otawaa kantamassa, niin olisi hänelle karttunut vieläki enemmän ihan luwallista tuloa ja kustantajakunnalle saman verran myös ihan luwallista tappiota, mutta eihän tuo koske ensinkään siihen tiliin, mikä tehtiin kirjallisuusseuran päätök-

sen mukaan, joissa näistä lisämaksuista ei mitään puhuta, sillä kirjallisuusseura ja Otawan nykyinen kustantajakunta ovat ihan eri yhtyydet. — Tästä sanotusta pitäisi siis näkyä, että Otawaa olisi hyvästi kannattanut antaa, jos ei ruotsinkielistä ilmoituslehteä olisi Wiipuriin syntynyt, mutta kun se luultavasti olisi wienyt melkein ehkä kaikki ilmoitusrahat (400 ruplaa), niin oli waikea Otawaa enää hengissä pysyttää, etenki kun h:ra Ziliacus, joka oli tottunut Otawasta saamaan 900 ruplaa painopalkkaa, ei enää käynyt sitä painamaan 400 ruplan jälkeen, vaan tahtoi 200 ruplaa vielä lisää. Nämät voisivat siis tehdä tulewana vuonna Otawalle ehkä 600 ruplan tappion, ja se olisi tappio suurempi kuin tuo h:ra Z-luksen mainitsema 150 ruplan tappio.

(Jatk.)

Ojennuksia ja muistutuksia.

Otawassa olleeseen kirjoitukseen: „Lahjoitusmaista Wiipurin läänissä“, on lähetetty seuraavia ojennuksia ja muistutuksia:

N:o 24, toisen sivun toisella palstalla seisoo „Wunnerfalan kylä“; siinä pitäisi olla Waunufalan kylä.

Lisätähti N:o 24, toisella sivulla seisoo: „16⁷/₄ (?) 86“; vaan pitäisi olla 16⁷/₄ 86. — Muotintajan muistutus samalla sivulla on wiisiiin epäselvä. Vuoden 1817 asetus, joka asiaan kuuluu, sanoo: „Wääräämättömäksi ajaksi annetut ovat ne maat ja tilukset, — — —, kuin myös ne oikialla puolella sitä Wiipurista Käkisalmeen menewää suwitietä olewaiiset maat, kuin ennen vuotta 1720 ovat lahjaksi annetut.“ Ja niin on Weikkolan alue. Toisin tainnee taroitettaa sitä tietä, joka menee Papulan kautta, vaan eihän sekään asia munta.

Lisätähti N:o 27. Ensimmäisen sivun loppuun on liitettävä, että se mies jolla ruutia oli, todistaa vielä walalla, että hänellä, ollen nuori poika, oli aitan seinään, koloon kätetty 50 rupl. hop., josta —im sotajoukon kanssa rauta-seipäällä kisko irti ja wei pois; ja miten häntä linnassa kuletettiin, on hirmuista. Itä ei lasettu näkemään poikaansa, jos ei tehnyt kontraktia. Häntä niin pakotettiin, kun oli kylän mahtawia mies, sillä ehkä muutkin olisivat sitte tehneet. — Toisella sivulla on nimi „Syronen“, vaan pitäisi olla Sipponen; samate pitäisi nimi „Halttinen“ joka paikas- sa olla Holttinen ja „Niukkola“ olla Nirkkola, eikä myöskään „Korteala“, vaan Karkeala, eikä „Juwa“ vaan Juwaka.

N:o 28, ensim. siv. 2 palst. „Eiparila“ pitäisi olla Siparila, ja „Kama, Joukola“ pitäisi olla yksi nimi: Kamajauhola; toinen on taas „Jauhola“, erittäin. Samote „Kahkola“ pitäisi olla Kahkala.

N:o 44, toisella sivulla on wiisiiin erhetyä nimi- merkinnoissa: „Browasti —nin“ aikana. Ei se ole Browasti Strälman, vaan Salenius, josta siinä puhe on. Samote on muistutettava, että siinä mainittu „sotamiehen otto“ ei ollut refryytin tekoa, vaan ruotuwäen asettamista vuonna 1856 ja siinä mainittu kirkkoherran wiran toimittaja oli Boman.

Lisät. N:o 45. Ensimmäisellä sivulla on muistutet- tawa että „M. ja J. Turkki“ ovat M(ichel) ja J(oseph) Turkki, ja sittemmin seuraawa „M. Turkki“, joka weljestään erkani, on Martti, etäinen sukulai- nen edellisille weljeksille. — Toisella sivulla mie- hen ja kylän nimien ei pitäisi olla „Hosufainen“, vaan Hosufain ja Hosukkala. Mitä nimi mer- finnee emme tiedä.

N:o 46. Toiseen palstaan on lisättävä että se joka Helsingissä käwi on Walfjärwen suuri kirjuri ja juttumies, eräs talonpoika, joka on jokaiselle lain tulkittiä. Se on nyt niin muuttunut että se huu- taa Herran alla olon autuudeksi ja onnettomuu- dek-ki taas olla omillaan. Hänellä onkin totuus. Jälkimäisessä kohdassa pitäisi hänen tyhtymän osansa, vaan nyt on hänellä lawea nautinto- oikeus. — Miksi Herra parina wuotena pidatti rästifirjat, siihen oli syy se, että Wirzenius oli kowa Herralle, waati hänet, niinkuin muutkin, tien- sä tekemään. Ei hän antanut kiellon aikana wi- naa polttaa. Hän häwitti vielä powarista hön- rypannunki eikä antanut, Howin muualta tuoda wi- naa myydäkseen.

Popuksi tahdomme osoittaa, että tämän wuoti- sen Suomettaren numeroissa 82—88 on kirjoitus, „Wiipurin läänin lahjoitusmaiden lunas- tus“, mikä ehkä kaikkein paraiten selwittää miten näistä lahjoitusmaista ja niiden pahasta wai- fuksesta paraiten ja helpommalla tawalla päästä- siin. Kuka tätä asiaa tarfeänä pitää, hänelle o- sotamme mainittua kirjoitusta luettawaksi.

Kuulutuksia.

Sedan hos Magistraten ansökning blifvit gjord om in- lösen af tomten N:o 30 i Pantsarlaks stadsdel, så kom- mer samma tomt att försäljas till den mestbetalande me- delst offentlig auktion inför Magistraten å Rådhuset Ons- dagen den 16 i denne månad kl. 11 f. m. hvarom bu- gade spekulanter underrättas. Wiborgs Rådhus, den 2 December 1863.

På Magistratens vägnar:
Fr. Wilh. Poppius,
f.d.

J. G. Heinricius.

Yksityisiä ilmoituksia.

Päiwätärtä

toimitetaan w. 1864 saman näköisenä ja kokoise- na, sekä samalla taroituksella kuin tähän asti. Lehteä saadaan tilata Helsingissä Frenckellin ja Pojan kirjakaupassa ja maaseuduilla postikonttu- o- reissa. Hinta on: Helsingissä koko wuosikerta 4 marffaa, puoli-wuosikerta 2 marffaa ja neljännes wuosikerta 1 marffa; maaseuduilla koko wuodelta 5 m. 40 p., puoli wuodelta 2 m. 70 p., ollen kaikki posti-maksot siihen luetut.

Ilmoitus.

Ensitulewana vuonna 1864 toimitetaan Helsin- gissä suomenkielistä kuuwalehteä, nimeltä

Maiden ja Merien Taka,

joka on ulos tulewa koko arkin kokoisena, kahde- san sivuisena 1:n ja 15:8 p. joka kuukautta.

Lehti tulee sisältämään kertomuksia historiasta, maista ja kansoista, luonnontieteeseen ja waltatalou- teen koskevia kirjoituksia, niin myös matkamui- stel- mia, jutelmia ja runoelmia ynnä tietoja ja sano- mia koti- sekä ulkomaan tapauksista. Joka numero tulee, paitsi nimen alla olewaa Helsingin kuwaa, sisältämään wähintään kaksi huolella tehtyä puu- piirrosta, toinen kuwaelleen jotakuta mainiota oman tai ulkomaan miestä, toinen historiasta kuuluisaa paikkaa tai tapausta, taikka jotain muuta huwi- tawaa esinettä. Muotokuwien suhteen olkoon mai- nittu, että kustantaja on yrittävä lehden lukijoille hankkia niin täydellistä aikamme etewimpäin mies- ten kuwastoa, kuin vaan lehden tila sallii, ja tu- lee kuwien mukana aina seuraamaan elämäkerta. Lehden ensimmäiseen numeroon saadaan koristukseksi Elias Lönnrotin hywin onnistunut kuwa, ja jos

ei esteitä ilman, on aikomus haufkia lehteen muutamien näissä waltioapäiwissä olewien maamme edusmiestenfin kuwat.

Liedustelemisiin, joita lehden tilaajat toimitukselle lähettävät kirjaisä, joista postiraha on maksettu, vastataan mahdollisuutta myöten kohta paikalla lehden kirjewaihto-osastoissa.

Näyttönumero tulee Päiwätär'tä ja Suometar'ta seuraamaan.

Ilkuta tätä lehteä saapi Helsingissä Sederholmin ja Rumpp. kirjakaupassa, ja maaseudunlla kaikkissa sekä postikonttoreissa että kirjakaupoissa, 7:llä markalla vuosikerrasta. Yksityisille tilaajain keräisille, jos tilauksinnan lähettävät Helsingiin toimitukselle, laitetaan lehtensä mihin postikonttoriin ha-
luavat, ja annetaan joka 12:sta tilatusta kappa-
leesta 13:s lahjaksi. Helsingissä 28 p. Marras-
kuuta 1863. Rustantaja.

Freitag den 11 December

zum Benefiz von

Fräulein Franziska und Alma Krause

Marie Alma,

die Mutter aus den Wolke

Volkschauspiel in 3 Akten von Mendelssohn,

wozu ergebenst einladen

Franziska und Alma Krause.

Befanntmachung.

Wie in früheren, so wird auch in diesem Jahre eine aus-
gewählte Ausstellung von Confecturen, Cartonagen etc. zum
bevorstehenden Weihnachtsfeste in meinem Locale zu finden
sein. Die Ausstellung beginnt am 14:ten December.

Am 21:ten, 22:ten, 23:ten und 24:ten December sind alle
Sorten Gebäcknisse, wie Pyramiden, Körbe, Fontainen, Pa-
sen, Kuchen, Wyburger Marzipan etc. vorräthig. Um gütigen
Zuspruch bittet

S. Wild,
Conditior.

(3) 2

Jul-utställning.

Härmedelst tager jag mig friheten underrätta den ärade
allmänheten derom att jag älfven i år till Julen, som till-
stundar, försett mig med ett stort urval

Pepparkaks Figurer

passande såväl till skänker som till julträd. Utställnin-
gen tager sin början den 15 December.

Leopold Wickman,
Bagare.

(3) 1

Zu der diesjährigen Weihnachts Ausstellung. werde ich
wie gewöhnlich, mir alle Mühe geben, meine geehrten Kun-
den, zufrieden zu stellen.

Josef Durisch,
Conditior.

(3) 1

I C. G. Cloubergs bokhandel

emottages prenumeration

å

Utländska Journaler och Tidskrifter för 1864.

(3) 2

I C. G. Cloubergs Bokhandel

emottages abonnement å Musikalier på följande villkor:
För helt år 32 mark, med premier för 20 mark.

20 " utan "
" halft år 12 " "
" 3 månader 8 mark utan premier.
" 1 " 4 " "

Bibliotheket har i dessa dagar blif-
vit tillökt med öfver 400 numror.

(3) 4

Palmelukseen haluama.

Ett äldre fruntimmer, hvilken en längre tid tjenat som
hushållerska och är kunnig i finska, svenska, ryska och
tyska språken, önskar sig antingen dylik befattning eller
som barnsköterska uti ett bättre hus, den som reflecter-
rar härtill vore god och lemna de svar i gården N:o
209 i Petersburgska förstaden.

(3) 1

Wuokrataan.

Отдаётся квартира въ наемъ въ домъ Кошелева №
89 въ Городъ.

(3) 2

Tvenne mindre våningar uti gården N:o 71 och 72
inom f. d. fästningen.

(3) 1

I St Petersburgska förstaden vid karelska gatan ut-
hyres ett qvarter bestående af två rum och kök. När-
mare upplysningar erhålles hos D. Alenoffs arvingar.

На С. Петербургскомъ форштадѣ по карельской ули-
цѣ отдается въ наемъ квартира о 2-хъ комнатахъ и
кухней. О условіяхъ спросить наследниковъ Д. Алеева.

Myytämänä.

En ny Kursläde hos Sadelmakaremästaren

Otto Wallin,

boende uti gården N:o 51 snedtemot Guvernörs kansliet.

Myytämänä kaikkissa Suomenmaan kirjakaupois-
sa, kuin myös Suomen kirjakaupassa Pietariissa:
(J. W. Villja ja Rumpp. kirjakustantaja-yhtey-
den Turussa kustantamia.)

Kertomuksia. I Piffu Piisa. II Romaa tyllä. III Ahri-
lainen koulu-tyttönen. IV Annaos sydammeestä anteeksi.
N:o 171.

Frans Mik. Franzénin Saarna "oikasta autuaaksi tekemäi-
sestä uskosta" esin asetettu 2:na sunnuntaina paastossa.
N:o 172.

Leikkiä ja Totta, eli kolme tapausta meidän maasta: 1 Tuuli-
herran kalafukko 2 Paha elämä ja totinen rakkaus. 3
Päisti-reisu Palsinalla. N:o 173.

P. Maamatun Muinais-tietoja Palestinaasta, Wapah-
jamme Kristuksen syntymämaasta ja sen asukkaista, VII
Nios kertoellut Wilh. Carlsson: Hebrealaisten waatteus.
N:o 174.

P. Maamatun muinais-tietoja VIII Nios: Koritukset ja Woi-
teet. Käsi-työt N:o 175.

P. Maamatun muinais-tietoja IX Nios: Jhanne-taidot.
N:o 176.

Penttinen ja Anni. N:o 177.

Kuin yksi kirja sisältävä 25 kappaletta ferraissa
ostetaan, myydään kaikki tässä luetellut kirjat 1
Markalla ja 60 pennillä.

C. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Musikalier:

Goria, A. Nadiejda, Original. Mazurka. Mayer, Ch. Ett
Skämt, Karakterstycke. 1 m. 60 p.

Voss, Ch. Melodie. Ketteres, E. Silfversken, Fantasi-
Mazurka. 1 m. 60 p.

Spindler, F. Tonsaga. Richards, B. Om Aftonen, Ro-
mance. 1 m. 60 p.

Richards, B. Bianca, Romans. Spindler, Fr. Blomknop-
pen, Klaverstycke. 1 m. 60 p.

Oesten, Th. En Flickas bön på förlofningsdagen, Melo-
die. Krug, D. Violblomman, Blomsterstycke. 1 m. 60 p.

Jungmann, A. Fantasi öfver en rysk sång. Kölling, C.
Harpspelerskans Kärleksqväde. 1 m. 60 p.

Jungmann, A. Fogelns Locktoner, Klaverstycke. Behr.
F. Skurze Röckerl, Transcription. 1 m. 60 p.

Ascher, J. En Dröm från Fordom. Jungmann, A. O du
min Aftonsljerna huld! (ur Operan Tannhäuser). Tran-
scription. 1 m. 60 p.

Voss, Ch. Militair-Galopp. 1 m. 20 p.

Clark, F. Erkänsla, Nocturne. Kuhe, W. Winterrosen
Nocturne. 1 m. 60 p.

Wiihurissa, M. M. Zilliatuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 50.

Koulu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

ME ALEKSANDER Toinen Jumalan armosta, Keisari ja Itsevaltias koko Wenäjänmaan ylitse, Puolanmaan Tsaari, Suomen Suuriruhtinas, y. m., y. m., y. m.

Tarjoamme Teille, Meidän rakkaalle ja uskollisille alamaisillemme, Suomen Suuriruhtinaanmaan Maansäädysille, Meidän armollisen termehdyksemme, Jumalan Kaikkivaltiaan kansa ystävällisesti;

Sen johdosta että Te alamaisuudessa olette aneet ajan pidennyystä nykyisten waltiopäiwäin koossa-ololle, tahdomme Me Armossa sallia että tämä Maansäädysten kokous, päälle niiden kolmen kuukauden jotka 21 päivänä Elokuuta 1772 annetun Hallitusmuodon 46 §:leessä ovat waltiopäiwille määrättyt pitimmäksi ajaksi, vielä kestääköön yhtäläisen aikaa eli nousewan vuoden 1864 Maaliskuun $\frac{3}{15}$ päivään saakka.

Me pyysimme Teitä kohtaan kaikella Keisarillisella Armolla ja lemmellä mielisuohtollisena. Annettu Tsaarien-Hovissa 3 Joulukuuta (23 Marraskuuta) 1863.

ALEKSANDER.

Ministeri-Waltiohohtieri, Kreivi Rumjelt.
(S. J. S.)

Sanoma-lehtiä suomeksi on jo ilmoitettu myös tulewaksi wuodeksi, ja suomenkieliset paljoudeltaan nytki, miten muutamina vuosina nykyisimminkin ennenkin, ovat voitto-puolella. Dmpe vielä yksi edes jokapäiwäinenki lehti suomeksi wuodelta 1864 ei ainoasti toivoossa, mutta jopa tilattawaksikin ennättänyt. Sille tempullen, että wirallistilla ja la'illijilla julistuksilla saattaisi olla sama woima suomalaisia kuin ruotsinkielisissä sanomissa, ei siis esteeksi enää käy wetäminen tuota teko-syytä että julistukset eiwät saattaisi tulla sama-aikaisesti suomen- kuin ruotsinkielisiin lehtiin. — Waan jos siis on syytä iloita Suomen sanoma-kirjallisuuden edistymisestä yhdeltä puolen, — niin on todella syytä suruunki tämän suhteen. Mehiläinen tuoli kesällä wuotta, ja samaan aikaan Pitteraturbladin jalo ja nerokas toimittaja — kaikiesta ruotsinkielisistä kirjoittajista hartain Suomalainen — heitti lehensä. Mehiläisen asemesta taikka sen toiselta toimittajalta tosin ilmestyy nyt: „Maiden ja merien takaa", josta Suomen kirjallisuudellen ja kansallisuudelle on syytä paljo toivoa, etenki kun sen kieli on sangen puhdasta, sujuvaa ja somaa. Mutta J. W. Snellman on kirjallisuudesta wallan eräs ja, mikä vielä pahempi on, Helsingin Utiset, joissa toivoimma hr. Sn—lle mahdollisen seuraajan, — nämäki latoowat ensi wuodeksi. Lohduttawaa kuitenkin on lukea Utisten tunnus (n:o 97) tästä herkeämistään ja sen syistä sekä sen ehdoista. Utiset muka sanoot:

„Me te'emme sen erittäinkin sentähden, ett'emme tahdo olla tiellä uudelle jokapäiwäiselle lehdelle, jonka huostaan pyydämme saada jättää kaikki tilaajamme. Tällä ei ole sanottu, ett'emme voi mil-

loinka hywänsä jälleen astua julkisuuden tanterelle, jos luulemme asianhaaran sen waatiran."

Muutamia muistutuksia Gurénin Suomalais-ruotsalaisen Sanakirjan kieliopillisesta johdannosta.

H:r Lektor Gurén, entuudesta jo tuttu Suomen kieli-opillisista teoksistaan, on myös' vuonna 1860 antamansa Suomalais-ruotsalaisen Sanakirjan alkuun liittäny lyhyen kieli-opillisen johdannon, alkuawallen. Että Sanakirjan arwo siten yleni, on epäiltämätöntä.

Sillä kieli-opilla ei näy olleen eikä pitänytkään olla tarkotuksena täydellisyttä awaruuden puolesta; toisin sanoen, sen ei huolinut sisältää kaikkia niitäkään kieliopin sääntöjä, jotka ovat tarpeelliset ja waaditaan koulunki kieli-opissa eli joskus siki waratawasten aiotussa kirjaossa. Mikä kuitenkin myös semmoisessa Sanakirjan kieli-opillisessa johdatuksessa olisi ollut tarpeen, se on tarkka huoli että kaikki siihen otetut kieli-la'it todella pitäisiwät ryhtinsä. Tätä kuitenkin emme saata myödyttää täysin tapahtuneeksi, tässäkin hr. Gurénin teoksessa. Ja koska teos on laatuaan senkaltainen että sitä enemmän kuin monta muuta kirjaa nykyään Suomessa käntetään, niin emme pidä hyödytönä työnä, tässä osoittaa muutamia, luultawasti epähuomioista syntyneitä wirheitä.

Ensi jiwulla (2) sanotaan että suomen e äännetään kuin „puhdas" ruotsin e; esim. sanassa „egen". Soweliaampia esimerkkiä kuitenkin olisi ollut: ingen, trogen j. n. e.; Ruotsin „egen" muka kuuluu melkein kuin, suomen kirjoitus-tawan mukaan: egen. — Suomen ä äännetään leweämmästi kuin ruotsin. Ainoasti Pohjanmaalla ehkä Ruotsin ä sanassa „hänga", jonka hr. G. on ottanu esimerkiksi, kuuluu kuin suomen ä, — muualla aina kuin suomen e eli, pitkänä ollen, ee; — esim. „hof-rätt", suomeksi howretti (ei: —rätti); „räf", repo; „wärling", welli; „häradsdomare", herastuomari. Ruotsin Ruotsinkin ä muinoin äännettiin leweämmästi; waan nyt sitä tuskin tarwittasi — lyhyenä warmaankaan ei — muuta warten kuin merkitäksään milloin se on alkuaan ollut a, — esim. sanoissa „länder" ja „männen", jotka ovat aiwutuksella syntyneet sanoista land ja man, ja joissa siis a on sanan wartalossa.

Siw 2, se tärkeä oppi äänikkeiden soppu eli yhtä-soinnosta (3) tosin ei ole wäärin esitelty, waan liian laweasti — kahdeksalla ja, esimerkkinensä, 12:lla riwillä. Lyhimmin ja kuitenkin selwemmin se kuuluu näin: Roman äänikkeen (a, o, u) perästä ei sowi samassa (yksinfertaisessa) sanassa pehmyt äänike (ä, ö, y), waan ä muuttuu a:ksi, ö o:ksi ja y u:ksi; esim. pettää, pettääköön, petetty; itkeä, itkethän; kiwellä, Bergillä, helmä, — mutta opettaa, opettaakoon, opetettu; itkuu, kiwulla, Ru- nebergilla, Nobelmiä.

Sittemmin (6) Supistumisesta puhuttaessa on ihan lopulla todellinen wirhe, kun en (ääntiön jä-

lestä) muuttumissellen i:ksi on esimerkiksi otettu: „talo-
en, taloin gärdarnas". — Koska i (i) on tuntu-
merkkiä Monikon taiwutuksessa yleiseen (esim. eräät
häät, insuit. erähiä (eräitä) häitä, gen. erähien
häiden; paimenia, —njen), niin armattavasti myös
alkuperä tuolle „taloin, gärdarnas", on: talojen,
eikä „taloen". „Talojen" näet-sen ei, miten siw.
5 esitellään, saata syntyä sanasta „taloin"; waan
peri-wastoin woipi kyllä tapahtua, supistamalla.

Siw. 5 Infinitiwo-sija sanotaan päättyvän,
Infinitissä: --ta, tä, — ja Monikko-luussa: —ita,
—tä; Genitiwo monikossa taas: —iten, —ten. To-
sin alempana (12, b ja c) ilmoitetaan että noissa
Infinitiwoissa ja Genitiwoissa t katoaa, „jos war-
talon pääte-äänike ei häwiä (jā snart stammens
slutwokal ei bortkastas), paitsi yfittawuissa sa-
noissa" Waan l:o ei ainoasti „yfittawuissa
sanoissa" tuo t pöy, mutta myös yleiseen milloin
sen eteen sattuu kaksii äänikettä perättäin; esim.
wapanta, wapaita, —paiden; „eräitä" j. n. e. —
Toiseksi, Monikossa Infinitiwo kadottaa t:n ja Ge-
nitiwo d:nsä, waikka sana-wartalon pääte-äänike
onkin jätetty pois, esim. seinää (ei seinitä), seinien,
kubia, färkiä, fäsiä, wartaloista seinä, kuba, färke,
fäte. — Sääntö lyhyesti on seuraawa:

Infinitiwon pääte on: Infinitissä, —ä eli a, ja
Monikossa jä (iä), ja; Monikko-Genitiwon taas
jen (ien). Waan jos edelle päättyy kaksii ääntiä,
niin t ääni pääsee sija-päätteen edelle; — joten
Infinitiwo tulee päätymään Infinitissä —tä, ta,
Monikossa itä (ita), ja Mon. Genit. —iden, —
esim. jäätä, maata; jäitä, maita; jaiden, maiden.
(Loppu toiste.)

Otawan lufijoille ja fustantajien- nalle.

(Läbberetny.)

Kun Wiipurin uuden ruotsalaisen sanomalehden
näytönnumerossa oikaisimme ne wäärät summat, jot-
ka Otawan toimittaja lehtensä lisätähdessä n:o 46
julisteti Otawan tämän wuotifesta kannattawaisuu-
desta ja tilaajoiden määrästä, luulimme firjoitta-
wan siwisthyncelle wastustajalle, joka, jos hänellä
olisi jotain-wastaamista, tulisi seuraamaan siwis-
tynein wälillä tawallista kiihtäisillä olemista, waan
kun hänen pian kuusi palstaa pitkä wastaus osoit-
taa, että hän waan woi käyttää sellaista puhetta,
mitä tuskin kuullaan hollituwassa, waan ei siwis-
tynein ihmisten seurassa, niin näemme meidän su-
restä erhettyneen ja kuin katsomme tammöisen tais-
telustawan olewan arwomme alla, niin Otawan
toimittajalle emme tule waastaamaan mitään. — To-
sin tahdomme tässä Otawan lufijoille ja fustanta-
jille lyhyesti selittää, kuinka todenmukaiset ne mai-
nitussa wastauksessa löytyvät funnia loukkaawat
soimaufset owat.

Mistä Otawan toimittaja lehdelleen on saanut
550 tilajaa, sitä emme tiedä nytkän, waikka hän
wastauksessaan kadeesti wakuuttaa, että me sen
kyllä tiedämme, sillä kirjapainon waktori, jonka hän
sanoi itselleen autaneen tämän määrän, wäittää että
hän ei koskapa ole puhunut enemmästä kuin noin
200 kappaleesta, jotka jaetaan ulos tässä kaupun-
gissa, eikä 315:ta, niinkun Otawan toimittaja il-
moittaa. Ja että mitä ei woi löytyä enempää kun
se meiltä ylösannettu määrä, tieji Otawan toimit-
taja kyllä, sillä hän oli kuullut sen meiltä kolme eri
kertaa, niinkun hänen myös olisi pitänyt huomaa-
man että se häneltä julistettu määrä 550 eli wää-
rä, kun tieji Otawaa nyt waan painettawan 540
kapp., näistä menewän kaikkiaan 40 kappaleita il-
maiseksi, ja noin 20 tai 30 jääwän jalelle kirja-
painoon.

Otawan kannattawaisuus, jonka sen toimittaja

niin kiiwaasti wakuttaa, ja myös yhden tilin fautta,
mistä lifemmiten kolmas osa paperin hintaa on
heitetty pois ja jossa monta muuta wälttämätöntä
maksua ei löydy ensinkä, koettaa todistaa, on tänä
wuonna todenmukaisesti lifipitäen seuraawa.

Kulungit:	rypl. kop.
Painopalkka	400: —
Ensimmäisenä 3:na kuukautena painettu 600 ja sitte 540 Otawaa, on wienyt 57½ riisiä paperia, à 2: 85 riisiltä	166: 59.
Toimittajille	350: —
Sanomalehtiin	35: 51.
Yhteensä	952: 08.

Tulot:	
450 koko wuosikertaa	450: —
400 rypl. ilmoituksista, waan mistä 15 % jää näiden keräämisestä	340: —
Wanhoista kaseteista noin	6: —
Siiis tappioa	156: 8.
Yhteensä	952: 8.

Niinkun tästä näemme on kannattawaisuus jo-
tenkin heikko, ja tässä painopalkka tosin waan on
otettu 400 rypl. Että Otawaa ei kannata siitä
pinaa, on jo toimittajain myöntänyt, ja syy sii-
hen, että alussa otimme sen siitä palkasta painaaf-
semme, oli se, että kirjapainossamme siihen aikaan,
kun sen ostimme, löytyi suuri wara kirjaimia joita
ennen oli käytetty suomalaisten silloin ei enään il-
mautuwain sanomalehtien painamiseksi, kun myös
koko joukko latojaoppilaisia, joille ei kylläkii pii-
sannut työtä

Kuinka se on mahdollista, että hänen tilinsä an-
taa voittoa ja meidän tekemämme noin 150 ruplaa
tappioa, on hän jo osaksi koetellut selittää, waan ko-
win epailemme, että hänelle on onnistunut saada se-
tään uskemaan, että Otawa tänä wuonna antaisi
voittoa, sillä jos kirjallisuusseura määräisi paperin
hinnan wicla halwemmaksi kuin 2 rypl., niin sillä ei
ole sanottu, että myöjä siitä pitää mitään lufua, ja
että me Otawan paperista olemme maksaneet 2 r. 85
fp. riisistä, sen saa jokainen todistetuksi, kun waiwaa
itsensä G. B. Gloubergin kirjakauppaan. Niin se
myös on sen hirmuisen summan kassa, joka tilaus-
rahoista menee Otawan kottiin kantamisesta kau-
punnissa asuville tilaajojille, sillä kohtuus waatii,
että kaupunkilaiset, mitkä maksawat saman tilaus-
rahan, kun ne tilaajat, joille sanomalehti toimitte-
taan postin fautta, myös saawat Otawan kottiin kan-
netuksi, ja että ne 35 kop., jotka tilausrahasta owat
fustantajilta määrätty tähän tarkoitukseen, ei ole
niin hirmottoman paljon, taitaa jokainen arwata
kun kuulee, että niille, jotka kantawat Otawaa kum-
paiseksikin lopetissa maksetaan 24 ruplaa, ja myös
ymmärtää, että sille „pikku pojalle", joka toimittaa
kantamisen kaupungissa, tarwitaan waatteita ja
saappaita, ja wicla sömisiäkin.

Mitä taas siihen 15 prosenttiin ilmoitusrahoista
koskee, (joista Otawan toimittaja sanoo, että se
on palkka siitä, että me noin wuosikauden säilytäm-
me 400 ruplaa,) niin nämä tarjottiin minulle
fustantajilta, jos ottaisiin toimittajieni sanomaleh-
teä postiin ja keräämään ilmoitusrahoja, mitkä ei
wicla wuoden alussa ole kossä, niinkun toimit-
taja rebellisesti ja todenmukaisesti wakuuttaa,
waan ainoastaan kolmannesii osaksi wuoden kulu-
essa juoksawat siisään, kun sitä vastaan 2/3 osaa
jää welaksi ja siis pitää joka n:o ulosannettua fir-
joittaman muistokirjaan, josta sitte wuoden lopussa
luwunlaskat firjoitetaan ulos ja waista näitä was-
taan rahat kannetaan ylös.

Se on mahdollista että Otawan toimittaja selit-
tää nämä lisämaksut turhiksi, waan tuskin luu-
semme että kukaan maksutta olisi ottanut nämä toi-

mitukset päälle, ja jos muistomme ei meitä petä, niin sai kirjallisuusseurakin Otawaa kustantaisiensa maksaa näistä toimituksista kirjankauppiaille Gal-
fille, waikka sanomalehteä silloin waan painettiin
ferran wiikossa ja wuotiset ilmoitusrahat tuskin te-
kivät 10 hopea ruplaa.

Ne rahat, jotka niinkun postifonttorin kuittikirja
todistaa ovat pidätetyt sinne siinä, koskewat jo
kuolleeseen mieheen, ja niistä siis ei enään ole pu-
humista.

Etä kustantajakunta meille on maksanut 900
ruplaa vuodessa ei ainoastaan Otawan painami-
sesta waan osaksi myös että luowuimme siitä kus-
tantajakunnan ja meidän välillä tehdystä kontrah-
tista, joka meille maksutti 1200 rupl. wuotisen si-
fääntulon, näkyy kowasti pakottawan Otawan toi-
mittajaa. Tästä kiwusta woimmme toki osaksi hän-
tä pelastaa, jos ilmoitaisimme että meille tänä
vuonna ei likimaillaka ole karttunut tätä summaa,
waan kuin se ei koske muihen, kun meihen, niin
jääköön se selittämättä. Syy siihen että hän alkoi
puhua siitä, mitä kustantajat mulle maksawat, mah-
toi olla se, tämän kautta näyttää yleisölle, kuinka
he wetäin niin suurta tappiota eiwät enään wois-
neet Otawaa kustantaa, waan se kun tietää, että
he eiwät ole säikähtyneet suuremmistaka wahin-
goista, niinkun sinä wuotena, jona „Wiborg” an-
toi 1750 rupl. tappion, ymmärtää että se Otawan
kuolemaa waihattawa syy pitää etsittämän muu-
alta. — — —

Niinkun sanotusta on nähtävä owat siis mei-
dän tulomme olleet luwalliset, mutta kuinka se on
niiden rahojen kanssa, joita Otawan toimittaja
kattaa ylös sanomalehtien hankkimiseksi, waikka hän
itse tunnustaa hankkiwan nämät waihtamalla, sen
älhy jokainen. *)

Wihdoin julistaa Otawan toimittaja, etsien syys-
tä minkä tähden hän heitti sen hänen antaman wää-
rän tilaajoiden määrän oikaisematta, meidän kir-
jeemme ja wääristää, tätä suomentaisi, meidän pu-
hemme; sillä ei kukaan muu kun hän voi ymmär-
tää sanamme „in för du derjöre blott beriktigandet
beträffande prenumerantantalet” muuten, kuin jos
suomeksi olisimme sanoneet „oikaise waan sinä siis
tilaajoiden määrä” (niinkun lupasit). Tämän lu-
pauksen, josta hän nyt ei tahdo tietää mitään, hän
antoi saman päivän iltana, kun hänen wäärä ju-
listuksensa ilmutui Otawan lisätähdeissä N:o 46.
Silloin oli myös syhyys siitä että Otawassa ju-
listaa sanomalehden tämän wuotiset niin tulot kun
kulut, waan kun hänen ja meidän tili jo mai-
nitusta syistä ei eninkään käyneet yhteen ja em-
me tienneet, mikä welvollisuus meitä pakoitti käydä
täyttämään Otawan palstoja, semminkin kun hän
oli woinut julistaa kumpaiselki tilit, niin omansa
kun meidän, sillä hän oli ottanut kopian meidän
tilistä, ja wihdoin myös siitä syystä, että emme voi
tehdä täydellistä tiliä ennenkun näemme mitä il-
moitukset tuovat siinä, lähetimme hänelle edellä mai-
nitun kirjeen. — Tämän kautta heitimme siis hänen
waltaan, jos tahtoi ilmoittaa tiliä tai ei, waan käs-
simme tokin häntä oikaisemaan tilaajoiden määrää.
„sillä muuten olisimat kustantajat woineet luulla, että
me olimme kirjoittaneet seitsemän numeron kahden
siaan, jota toki emme me waan Otawan toimittaja on
tehnyt”. Tähän nyt lopetamme nämät selitykset,
emmekä Otawan lukijoita semmoisilla enään tule
waiwaamaan. Jos Otawan toimittaja vielä uu-

*) Ne rahat ovat parempia lähderetäviä kirjotuksia warten.
Waan että Ot. toimitus on tilannut monta sanomalehteä,
— etenki falliimpia, — voidaan jo siitä arwata, että Ot-
wallen joka postissa tulee muutamia sekä ruotsin- että su-
omenkielisiä lehtiä kaksittain

destaan tulisi meitä soimaamaan, niin emme hä-
nelle vastaa mitään, sillä sellaisen wastustelijan
kanssa, joka sortaatseen lähimmäistään puhuu mui-
den ja omaa parempaa tietoa ja tuntoa was-
taan, emme enään waihda puhetta, ei suulla, eikä
sydäällä.

N. N. Zilliacus.

Sitä tätä.

(Käännöksiä.)

Elämässä löytyy harrastamisia, korkeita luonnos-
tansa ja nähtävästi hyödyttävää, joilla kuitenkin
on jotakuta itsesänsä, mikä melkein wälttämättö-
mästi ettaa ihmisluonnolta sitä laatussa suloisuut-
ta, ku on niin tärkeä onnellisuuteen. Etewin
näistä riennoista on se waltiollinen. Josko sen
on maansa waltioelämässä toimissa, taikka waan tar-
kastelia ja selittäjä, niin kaikissa tiloissa löytyy
niin paljon häwyttömyyttä ja wääräyttä merkittä-
wänä, puhdistettawana tahi harmina, että hellä-
mielisesä haiea haluttomuus tahi kiwas puolus-
tuntaisuus pian warmaan on olewa seurausena.
Kumpainenkin on haitallinen awulle ja onnelle, ja
edellinen on näistä kahdesta pahempi. Mikä woipi
wähentää ihmisen intoa, ja hän woipi wajota tut-
kimisiin, mutta sen saapi tawassensa wihaawan
ylenkatseen ihmisten menoa vastaan, heidän tärkeim-
missäkin toimissa, ja sen niin muodoin epäilee
mista oikouden tahi hywän pysyväisestä voitosta,
on lultawasti pilkkaajana jo ihmis-wihaajana me-
newä hantaansa. Jos hän on arwelewasta mielen-
laadusta, niin tämä toiwoton katsanto ihmis-me-
noista woipi hänessä muuttua paljaaksi alafuloi-
juudeksi ja surkuttelemiseksi; mutta tämä ei ole laita
niiden kanssa, jotka elämän toimissa kestäwät. Jo-
ka päivä on antawa heille uutta todistusta hulluu-
desta, ja uutta aihetta ylenkatseelle, ja he kulke-
wat tietänsä katkeralla hymyllä huulillansa, kylmä
ylenkatse ollen voitolla kowentuneissa sydämissä-
sänsä.

(Chambers Edinburgh Journal 1840.)

Yksityisiä ilmoituksia.

Suometarta

toimitetaan tulewana vuonna nimellä: **Suome-
tar, Sanomia Helsingistä.** Sitä annetaan
joka arki-päiwä sen kokoinen numero kuin tämä
lehti on. Sen julkaisu tulee olemaan samanlaista
kuin nykyisenkin Suomettaren: wapaamielisiä kes-
kusteluja koti- ja ulkomaan asioissa, lähetystiä maan-
senduilla, tietoja kauppa-liikkeestä, raha-asioista,
kirsistä j. n. e. Suomalaisuus kuin myös kaikki
muu wapaampiin oloihin pyrkiminen tulewat ole-
maan lehden tärkeimpinä harrastuksina. Ulkomaan
asioita aiotaan sinä seurata erinomaisella tarffuu-
della. Muuten tulee lehdeissä alinomaa olemaan
alkunaisia kertomuksia ja muuta kaunokirjallista ai-
netta tekijältä, joka näissä on etewin Suomen kie-
lellä.

Lehden toimittajat owat: B. Hannikainen ja B.
Tikkanen ynnä muita nuorempia taitawia apulaisia.

Lehden tilaus-hinta on Helsingissä koko wuodelta
3 ruplaa ja puoli-wuodelta 1 rupla 75 kop.; maan-
senduilla koko wuodelta 4 ruplaa ja puoli-wuodelta
2 ruplaa posti kuluunlien kanssa. Tilaus tehdään
Waseniuksen ja kumppanien kirja-kaupassa ja muu-
alla kaikissa posti-konttuoreissa.

Ruometarta

Sanomia Porista,

annetaan myös tulewana vuonna joka keskiwiikko
jamaalta toimittajalta kuin tähänki asti, mutta suu-

rennetaan „Björneborgs Tidning'in" kokoseksi. Tä-
tä lehteä saadaan tilata M. Thiesen'in kirjapai-
nosta, ja maksaa koko vuodelta 4 markkaa ja puo-
lelta vuodelta 2 m.; mutta talonpojat ja työväki
kaupungissa maksavat ainoastaan koko vuosiker-
rasta 3 m. 20 p., puolelta 2 m., ja neljänne-
sestä 1 m. — Postikonttooreissa maksetaan koko
vuodelta 4 m. 48 p. ja puolelta 2 m. 70 p.,
kaiikki postimaksut tähän jo luettuina. — Ilmoi-
tuksia otetaan julkaisemiseksi myös ruotjin kielellä.

Theater-Anzeige.

Freitag den 18:ten December 1863.

Zum Benefiz für die Familie Rogall.

Zum ersten Male:

Die Verlobung bei der Laterne.

Romische Oper in einem Akt.

Diesem folgt.

Zum ersten Male:

Deutschland wird einig.

Lustspiel in einem Akt.

Hierauf,

Zum ersten Male:

Sachsen in Preußen.

Baudewille in einem Akt.

Zum Schluß:

Zum ersten Male.

Die Bürgschaft.

Von Friedrich Schiller, in acht Tableau.

Zu dieser Benefiz-Vorstellung ladet ergebenst ein:

M. Rogall.

Die Populär-Naturwissenschaftlichen Vorträge

für Gebildete beiderlei Geschlechts

beginnen im Saale des hiesigen Societäts-Hauses Mon-
tag, den 21:te d., und werden jeden Montag von 7^{1/2}
bis 9 Uhr Abends stattfinden.

Billete sind zu haben in der Buchhandlung des H:n
G. G. Clouberg; Einzelbillete für einen Vortrag auch
beim Eingange in den Saal.

(3) 2

Konstantin Philippus.

En Land Egendom i närheden af Trångsund önskas
snart att Arendera. Den som härå Reslegerar er god
att uppgifva sin Adress till Boktryckeriet i Wiborg, som
uppgiver den Sögende.

Observera.

Stor Julutställning bestående af alla sorter Mode-
artiklar, som Hattar, Mössor, Couffarer, Kransar,
Blommor, Band, Spetsar och Toaletsaker, säljes efter
nummer för 75 kop. för hvarje Pjes. Äfven utför-
säljning af hela Lagret för billiga priser.

Julutställningen börjas Måndagen den 14 Decem-
ber 1863.

Wilhelmina Sopotoff.

Große Ausstellung.

Bestehend aus Modeartikeln in allen Sorten so wie
Hüten, Hauben, Gekleidern, Kränzen, Blumen, Bän-
der, Spitzen und allen übrigen Toilettfachen welche
werden nach Nummer verkauft. Der Preis für jedes
Stück ist 75 kop und das Lager der Unterzeichneten
wird für billigen Preis verkauft.

Die Ausstellung beginnt Montag den 14 December
1863.

Wilhelmina Sopotoff

De resp. aktionärer i Förenings-Banken i Finland, hvil-
ka tecknat sig å denna ort, men ännu ej utbytt sina in-

terims qvittenser emot aktiebref, behagade med första
låta verkställa detta ytbyte å härvarande Filialkontor.

Äfven de finska aktiebrefven stå att erhållas, med un-
dantag af dem emot Interimsqvittot, N:ris: 9235—634—,
hvilka aktiebref ännu ej hitsändts. Wiborg den 8 De-
cember 1863.

(2) 2

Bestyrelsen.

Jul-Utställning.

hos bokbindar Sundström.

ВЫСТАВКА КЪ ПРАЗДНИКАМЪ.

у Переплечика Сундстема.

(2) 1

Jul-utställning.

Härmedelst tager jag mig friheten underrätta den ärade
allmänheten derom att jag äfven i år till Julen, som till-
standar, försett mig med ett stort urval

Pepparkaks Figurer

passande såväl till skänker som till julträd. Utställnin-
gen tager sin början den 13 December.

Leopold Wickman,
Bagare.

(5) 3

Zu der diesjährigen Weihnachts Ausstellung, werde ich
wie gewöhnlich, mir alle Mühe geben, meine geehrten Kun-
den, zufrieden zu stellen

Joh. Durisch,
Conditör.

(3) 3

Hakulaan vuokrata:

Ästundas ett qvarter, bestående af 3 till 5 rum, i fäst-
ningen eller någondera af förstäderna.

Reflekterande behagade lämna sina skriftliga adresser
under Lit. F. A. å boktryckeriet.

Es wird gesucht ein Quartier von 3 bis 5 Zimmern, in
der Festung oder in einer der Vorstädte gelegen.

Reflektierende wollen gefälligst ihre schriftlichen Adressen
sub Litera F. A. in der Druckerei Abkiefen

Желаюць квартиру о трехъ или пяти комнатахъ въ
бывшей крепости или въ форштатѣхъ. Обращающіе
вниманіе благоволятъ адресоваться подъ Литтерами
Ф. А., гдѣ эти вѣдомости выдаются.

Mjölkwänä.

Färskt Smör från Åiväas hos W. Neustrojoff

(2) 1

Ett stort urval

barnleksaker hos Petter Antonoff 2 gården N:o 19

Gue große Auswahl

von Kinderspielsachen bei P. Antonoff 2 im Hause No 19.

Sin beaseres Forte-Piano, von 6', Octaven, zu billigen
Preise zu Vermietben oder Verkaufen: S:t Petersburger Vor-
stadt im Hause No 248

G. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Böcker för barn och ungdom:

Egypten, Pyramidernas land. Geografiska, historiska och
kulturhistoriska bilder ur Egyptens forntid, dess blom-
stringsperiod och förfall af Dr K. Oppell. Med plan-
cher. 6 mark 4 penni.

Müller, De unga Boerne. En Tropikmålning från Syd-
Afrika. 3 m. 60 p.

Album för ungdom. Rese och lefnads bilder från alla
verldsdelar. Med 22 plancher. 8 mark.

Cooper, Wildbane. För ungdom bearbetad af Frans Hoff-
man. 4 m. 8 p.

Cooper, Den siste Mohikanen. För ungdom, bearbetad
af Frans Hoffman. 4 mark.

Wiipurissa, M. M. Jämskallisen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
pennia sekä Wiipurissaettä muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a a n:
Billiakuksen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikissa muualla postifontoreissa

N:o 51.

Perjantaina 18 päivänä Joulukuuta.

1863.

Raha-kurssi.

Pietarissa 16 (4) Joulukuuta.

London	34 ³ / ₁₆ ³ / ₁₆ ¹ / ₄
Amsterdam	167 ¹ / ₂ 168
Hamburg	30 ¹ / ₁₆ ³ / ₁₆
Paris	336 ¹ / ₂ 339

Wiipurista.

Polii-kammarista on Otawalle tullut tällä viikolla ruotsinkielinen kertomus niistä vallattomuuden harjoituksista, joista Otawan n:o:sa 49 oli puhe. Kii-tollisuudella suomennamme sen, tämän n:o lisätäh-teen. — Nyt saamme waaan ilmoittaa, että on jo paljo rauhallisempi kaupunnissamme.

Ulkomaalta.

Pietarin sanomien mukaan, Sakseni ja Hannoveri jo olisivat asettanu sotawäkeä Altona'an.

Muutamia muistutuksia Curénin Suomalais-ruotsalaisen Sanakirjan fieliopillisesta johdannosta.

(Sakko n:o:sta 43.)

Ulatiwon eli Udyynnän pääte sen (se'en), joka on ainoa milloin edelle sattuu kaksinkertainen äänike, minkä wäliin voidaan pistää h:n, — esim. sanoissa wiera'asen, wene'esen, — on tykkänään jäänyt pois. Tämä kuitenkin olisi, ei ainoasti täydellishyden wuoksi, oluu edes liitettävä päätteeseen „h—n" wiereen. Siten, näet sen, tuon „h—n" ki laita olisi paremmin selwenny; siinäki päätteessä on mufa alkuaan ollut e, miten näkyy sanoista woihen, piihen j. n. e.

Periwastoin siwulla 3, Kerake-pehmenneystestä (8) puhuttaessa, koto se 5—10 riviä pitkä e pykälä olisi saanna — jos ei jäädä tykkänään pois, niin edes — ihan yksinkertaisesti ja lyhyesti kuulua näin: si muuten (yksinkertaisena ollen, peh-metessään,) häwiää tykkänään; esim. „jalka, jal'an, takoo ta'on, sylki syl'en. Koska hr. E. rupee puolustamaan sanoja „sylvien, järjen, puh-jetkoon", niin minkä wuoksi siitä ei myö: här-jän, pelwon, halwon, — jommoisia myös tawa-taan wanhaassa epä-wakaisessa kirjoitus-tawaassa, — eli paraan (par'an asemesta), wiraan, „ajaan", joita niin-ikään muutamissa paikoissa län-teis Suomessa käytetään, wieläpä tawataan kirjois-saki (esim. „Hyödyllisiä Ajaan luluja").

Hr. E. sanoo „nimikko"-sanojen wartalon, jo-hon sija-päätteet liitetään, saatawan Genitiwosta. Waan siihen tarwitaan Nominatiwo awuksi, mil-loin kerake-pehmenneys tapahtuu Genitiwossa, johon tämä (pehmenneys) sattuu kuin useammin kuin Nomi-natiwoon. Mutta eipä tuossa wielä kyllä. Esim.

sanoille „kansi" ja „warfi", joilla on Genet. „kannen, warren", ja jotka hr. E. itse'kin on ot-tanu esimerkiksi siw. 6 (13), ei saada heidän war-talonsa („kante, warte"), jos ei warta-wasten laa-dita uutta fieli-sääntöä että mufa, milloin f on Nominatiwon wiiminen kerake pysymättä Geni-tiwossa, tulee t wartaloon viimeis kerakkeen sijaan, eli asemesta. — Ulatiwossa ja useimmittain Gessi-wossa eli Dlennessa saadaan sanan warfi puhtaa-na johdasteen: „kante'en, warte'en; kantena, wartena".

Accusatiwon on hr. E. tykkänään unouttanu — Itsiöllisissäkin Asemoissa eli Nimukkeissa (pronom. person.), joissa sillä kuitenkin samote kuin ruotsiksi on oma muodostuksensa: minut, mig; sinut dig, hänet honom, henne; meidät oss j. n. e.

Siw. 11 on (19) esimerkiksi Itsekohtais (reflex.) Lausukoiden eli Tehdikköjen käytännöllän otettu: „muutan jag förändrar, muuttain jag förändrar mig" j. n. e. — Huolimatta siitä että ainoasti pehmenemätön muodostus (kahdella t:llä) on ai-noana käytetty, waikka lyhempi pehmenneyt (muu-tain) on melkeen yhtä tawallinen, täytyy merkitä että taimutukset lopulla (koncessiwosta, Dpinatiwo eli Arwelo-tawasta alkaen) ovat ihan syyttä liian pitkiksi wenytytyt. Hr. E. kirjoittaa: „konc. muut-tainnen, muuttainnet, muuttainnee m. m. fond. muuttaisfin, muuttaisfit m. m. opt. muuttait-fos, muuttaitfoon m. m. imp. muuttai, muut-taitkaan m. m. subst. muuttaita att förändra sig. Pass. muuttaitaan man förändrar sig." Ly-hemmin ja oikeen nämä ovat: muuttainen, —inet, —inee; muuttaisiin (—i'in), aisiit, muuttai(oss), muuttaifoon, —aikaan; muut-taida'; muuttaidaan.

Siw. 14 (6) on kirjoitettu: „Penttitär Bengts-dotter", „Runingatär". „Pentitär, Runinkaa-tär", on kuitenkin ainoa oikee muoouetus; ne sa-nat näet sen ovat supistuneet sanoista „Penti(n ty)-tär, Runinkaa(n ty)tär", ja niillä on wartena (alku-peräis Nominat.): Pentittäre, Runinka'attare. — Niin-ikään, siw. 17 (14), „joudukas" oikeittain on joudukas; sillä on mufa Genit. „joudukka'an, wartalo: joudukka'a.

Siw. 17 (13) johdanto-päätteet „—as, —äs (—aan, —ään), —las, —läs (—laan, —lään)", oikeittain eli täydellisinä ovat: —iäs, —ias; —läs, las. Se näkyy niistäki sanoista, joita on esimer-kiksi otettu: „puhelee talar, puheliäs pratsam; potee sjukas, potilas sjukling; syöttää göder, syöttiäs gödfräl". . . .

H. R. R.

**Taulu, osoittawa Suomen firko- ja koulu-wiraston leski- ja orpo-
kasen asennon, papis vuosilta 1860—62.**

Tuloja.	1860			1861			1862		
	Rupl.	fop.	1/4	Rupl.	fop.	1/4	Rupl.	fop.	1/4
Rahaa kassassa, vuoden alussa	24,921	34	1	36,792	6	1	10,675	—	2
Saatuja warfinaisten wirkamiesten pensioni-maksuja	13,894	36	1	13,866	12	1	15,172	74	—
" wirkaa toimittawien maksuja	3,179	37	3	2,551	8	2	2,355	99	—
" palkka-säästöjä	10,989	9	2	19,353	93	1	5,739	67	—
" korke- eli intressi-rahoja	30,076	3	2	22,582	44	2	30,509	8	3
" rangaistus-korvoja	82	96	2	67	27	2	338	35	2
Waltion apua kahdelta vuodelta	20,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Maksetuita welkoja kasalle	40,237	30	—	58,359	39	—	62,406	66	1
Saatu harikko-raudasta Teion tehtaalta	—	—	—	—	—	—	25,701	71	—
„Kassa-kreditiv" lainaa Suomen waltio-pankista	—	—	—	—	—	—	21,250	—	—
Muualta lainattua rahaa	10,000	—	—	—	—	—	15,000	—	—
Posti-laitokselta palautun. pens. rahoja a) 1046: 25	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brahen rowastifunnasta takaisin laitettui- ta pensionia 65: 42	—	—	—	—	—	—	1,111	67	—
Summa	153,380	47	3	153,572	31	1	190,260	89	—
Maksuja.									
Wuoden kulussa ulos annettuita lainoja	54,550	—	—	69,700	—	—	61,583	—	—
Takaisin maksettuja palkka-säästöjä	29	16	3	—	—	—	—	—	—
" warfinaisia pensioni-maksuja	54	94	3	18	—	—	1	50	—
Ulos annettu leski-apua	68	29	—	119	14	2	63	64	2
" kustannuksia	390	57	—	781	69	2	56	47	2
" kasen hoitajoiden ja wirkamiesten palkkoja	800	—	—	2,258	33	1	2,250	—	—
Ulos jaettu pensionia	26,245	78	3	26,925	83	2	29,375	20	—
Kasen takaisin maksamia lainoja	—	—	—	10,000	—	—	12,000	—	—
Korke näille	—	—	—	302	78	—	61	66	3
Ostettu tarwis-kaluja ja kapineita	—	—	—	21	—	—	20	65	—
Kasen takaisin maksama „kreditiv"-welka	—	—	—	—	—	—	21,250	—	—
Maksettu Teion (Tykö) ruukista	34,449	65	1	32,770	52	—	35,669	21	2
Maksettu Ohdys-pankkiin kaswulle	—	—	—	—	—	—	27,825	—	—
Puhdasta rahaa kassassa, vuoden lopulla	36,792	6	1	10,675	—	2	104	53	3
Summa	153,380	47	3	153,572	31	1	190,260	89	—

Tilinteoisia oli leski- ja orpo-kasen warat:

	1859.										
	Rupl.	fop.	1/4								
Puhdasta rahaa kassassa	24,921	34	1	36,792	6	1	10,675	—	2	104	53 3
Kapineita	201	90	3	201	90	3	222	90	3	243	55 3
Maksamattomia intressiä	13,285	39	—	10,222	43	1	14,734	71	—	11,902	16 2
Miin-ikään rästinä olevia wafi- nais wirkamiesten pensioni-maks.	1,814	36	—	2,507	98	3	3,528	63	2	3,456	92 —
Samote wirkaa toimittawien	142	71	—	236	4	—	287	6	—	236	49 2
" palkka-säästöjä	124	30	3	13,900	27	—	3,170	73	1	2,898	85 2
Saamiaa ystityiltä	529,295	—	—	543,607	70	—	554,948	31	—	554,124	64 3
Teion tehdas, liikunta-waroinensa	41,320	84	—	106,151	62	3	142,829	72	3	b) 158,538	71 3
Maksamatta jääneitä rangaistus- korvoja	—	—	—	413	44	—	610	67	—	416	47 —
Pantu Ohdys-pankkiin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27,825	— —
Korke tästä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	86 2
Summa	611,105	85	3	714,033	46	3	731,007	75	3	759,796	23 —
Pois otettawa kasen welat ynnä nä niiden korot	—	—	—	38,453	33	1	28,203	33	1	31,480	98 1
Jääpi järeille kasen todelliseksi waraksi	—	—	—	675,580	13	2	702,804	42	2	728,315	24 3
Waurastuminen siis vuodelta	—	—	—	64,474	27	3	27,224	29	—	25,510	82 1

Muistutus: Se iso waurastuminen, vuodelta 1860, tulee siitä että kassa sinä vuonna on saannu kahden vuoden waltio-awun, ynnä siitä että maksamattomat palkka-säästöt awonaijasta firko-herra-aloista sekä rästinä olevat rangaistus-korot owat otetut lufuun, waikka semmoisia rästiä ei edellisinä vuosina ole otettu tiliin, ennenkuin ne owat suoritetuina.

a) Näyttää ikään-kun kasen hoitokunta olisi postin kautta, hairahdussesta, lähdeittäny jaettawia pensionia, päälle tu-
hannen ruplan liiaffi.

b) Tämän seassa on 62,000 ruplaa 22 fop. tawaroissa (3,167 1/2 Rippuntaa walmista harikko-rautaa, jonka arwo
saatetaan arwata lähes 20 tuhanteen ruplaan) ja koneissa sekä eläimissä ynnä 18,567 ruplaa saamisissa.

Glämän ja eläkkeen wakuutus-yhtiöstä Wenäellä.

Buhnessamme tuonoin Glämän ja eläkkeen wakuutus-yhtiöistä, lupasimme antaa lyhyen osoitteen, miten semmoisen yhtiön laita on Pietarissa. Tämän osoituksen pidämme soweliaana — ei sen vuoksi että tuo Pietarin yhtiö olisi paras, vaan sentähden että sen ylen hyvä kannattavaisuus tulisi tummaksi ja ehkä herättäisi raha-rikkaita Suomesfaki samallaisiin hommiin. Meidän edessä sattuu olemaan mainitun Yhtiön lu'un-lasku eli tili wuodelta 1860. Toisin sittemmin maksut Yhtiölle on helpotetut ja sen voitto wakinäistä tuloistaan siis ehkä vähempi. Waan sen wara-rahasto onkin jo niillä 28:lla wuodella, jonka se Yhtiö jo on ollut elossa, noussut paljo korkeemmalle kuin itse alku-peräinen rahasto, mikä kuitenkin teki koko miljonan ruplaa. Tilin-teko on seuraawainen:

1:sestä p. Tammik., 31:een p. Jouluk. saatuja	Rupl. kop.
Maksuja, A nimisessä haaraassa	233,094 94.
B—haarassa *)	2,343 96.
Bää-omia ja lisä-maksua C—haaraassa **)	23,260 92
Maksuja D—haaraassa ***)	3,389 —
Korvoja eli intressiä Yhtiön ulos lainwamasta ja pankkiin panemista rahoista	121,703 39.
Summa	402,792 21

Pois otettava:

Palkat Yhtiön wirka-miehille pää-konttorissa, huoneen wuokra ynnä pää-asioitsijoiden palkkiot Niigassa, Moskowassa ja Kiemissä	11,625: —
Ammatti-rahast ("Gilde-Abgabe")	1,123: 3.
Muut hoidanto-kustannukset Pietarissa, ynnä kaikilla asioitsijoilla	7,987: 18
Palkintoja asioitsijoiden eritwissä saununnissa	5,646: 81.
Maksetuita kuolon koutauksia, A haaraassa	136,478: 57
Takaistui kuolia maksuja vastaan lunastetuita Wakuutus-kirjeitä, 83,874 RpL. 29 kop. arvoltaan, A haaraassa	13,302: 48.
Maksettu Pensioni, haarassa C (ynnä B ja D?)	31,430: 52.
Maksettu pää-omia haarak. D	5,800: —
Palkinto hr. hoitajille, Saantöjen 24:nneen s:n mukaan	4,000: —
	219,593: 59.
Voittoa siis	183,198: 62
Raikkien wakuus-kirjeiden yhteen luettu todellinen x) arwo, 1860 wuoden lopulla, nousee	1,432,313: 89.
Wara-rahasto w. 1859 eli	1,329,152: 7
Maiden summien wäli on, Sääntöjen 33:nneen s:n mukaan, wara-rahastoon lisätäwää	103,161: 82.
eli jotta osake-maksut Yhtiön perustajille saadaan pyöreiksi eli tasaisiksi rupl.	103,198: 62.

Siten puhdasta voittoa jääpi R. 80,000: —;

*) Me jotka wakuuttaiwät A nimisessä haarassa, eiwät itse saa mitään, vaan heidän perillisenä B haarassa sen sijaan wakuuttaiwa woipi saada itse'ki, määräämäänsä ikä-wuoteen ehdittyä, joko pää-oman tahi elin-ajaksi wuotuisen pensionin.

**) C haara sopii rahakkaalle sekä työ-ansioilla elättäiwälle naimattomalle, joka ei tarwitse huolta pitää perillistään vaan hankkia itsellensä mitä korkeimmat tulot. Panemalla rahansa tämän Yhtiön omaksi, joko kerrallaan tahi wähitellen ansaitsee hän itselleen Yhtiöstä hymän elinkautisen pensionin.

***) D haaraassa wakuutetaan lapsillen, heidän ennätettyänsä lailliseen ikään, joko pää-oma taikka niiden elin-ajaksi pensioni.

x) Tämä "todellinen" eli, niin sanoakseni, netto arwo aprikoidaan pensionillen arwattawasti siten että haetaan arwolta pää-oma, joka moniaat tawallisen ihmisen iän mukaan määrätty wuodet antaksi anottun pensionin ennenkuin uupui

joka tekee 8 ruplaa Yhtiön joka osakkeelle (kun muuta osakkeita on 10,000, kufi sadan ruplan suuruinen).

Yhtiöllä on asioitsijaita Suomesfaki, joiden tykönä käypi wakuuttaminen ja maksuja suorittaminen, nimittäin (w. 1860 warmaanfi): Wiipurissa, hr. käänin arkHITEHTI Wilhelm von Karm; Helsingissä herra Fr. Wilh. Frenckell, Turussa „E. N. Jammerrmann" ja Kuopiossa „Kellgrénin leski-rouwa (Wittwe Kellgrén)".

S. R. R.

eli peräti loppui. Ei wakuutetuille pääomillensa anneta toivottua täyttä eli lopullista arwoa tässä lu'un-laskussa. Täysi eli "brutto" arwo wakuutetuille pää-omille tekee, A haaraassa yksinään, samalta wuodelta: 7,167,469 RpL. 96 kop.

Kuulutuksia.

Onsdagen den 23 (11) i denne månad, klockan 5 est. middagen, sammanträder Inqvarterings-Komitén å Rådhuset, hvarom vederbörande underrättas. Wiborg den 14 December 1863.

På Inqvarterings-Komiténs vägnar:

Fr. Wilh. Poppius,
f.d.

J. G. Heinrichius.

Brand-Kommissionen sammanträder å Rådhuset Tisdagen den 22 dennes klockan 5 est. midd., hvilket vederbörande till efterrättelse kungöres. Wiborg den 14 December 1863.

På Brand-Kommissionens vägnar:

Fr. Wilh. Poppius,
f.d.

J. G. Heinrichius.

Yksityisiä ilmoituksia.

Kuwaletiedä „Maiden ja Merien Takaa 1864", jaadaan tilata C. G. Cloubergin Kirjakaupassa, ja maksaa koko wuodelta 7 hopea-marffaa.

Die Popular-Naturwissenschaftlichen Vorträge

für Gebildete beiderlei Geschlechts

beginnen im Saale des hiesigen Societäts-Hauses Montag, den 21:te d., und werden jeden Montag von 7½ bis 9 Uhr Abends stattfinden.

Billete sind zu haben in der Buchhandlung des H:n C. G. Clouberg; Einzelbillete für einen Vortrag auch beim Eingange in den Saal.

(3) 3

Konstantin Philippus.

En Landegendom i närheten af Trångsund önskas att nu genast arrenderas: den som härå reflekterar vare god och uppgiwe sin Adress å boktryckeriet i Wiborg, der äfwen upplysning lemnas om den sökande.

(3) 2

Observera.

Stor Julutställning bestående af alla sorter Modeartiklar, som Hallar, Mössor, Couffurer, Kransar, Blommor, Band, Spetsar och Toaletsaker, säljes efter nummer för 75 kop. för hvarje Pjes. Äfwen utförsäljning af hela Lagret för billiga priser.

Julutställningen börjas Måndagen den 14 December 1863.

Wilhelmina Sopotoff.

Große Ausstellung.

Bestehend aus Modeartikeln in allen Sorten so wie Hüten, Hauben, Coiffuren, Kränzen, Blumen, Bänder, Spitzen und allen übrigen Toilettfachen welche werden nach Nummer verkauft. Der Preis für jedes Stück ist 75 kop. und das Lager der Unterzeichneten wird für billigen Preis verkauft.

Die Ausstellung beginnt Montag den 14 December 1863.

Wilhelmina Sopotoff.

Jul-utställning

i C. G. Cloubergs bokhandel.

Ny tysk och svensk Literatur, illustrerade barnböcker på finska, svenska, tyska, ryska och franska språken; andaktsböcker, såsom predikosamlingar, biblar, psalmböcker m. m. på svenska, tyska och finska språken.

Album för fotografi porträtter, Glober, Skriftpörlor, fina Franska brespapper, Kuverter, Bläckhorn, Sigill, Oblater, Blyertspennor, Skriftpennor, Stålpennor, Pennknifvar, Skrifthäften, Pappersprässar, Gummielastikum, Papperier, Griffeltastor, Guldpenor med diamanter, hvitt och kulört Sugpapper, Pinaler, Alizarinbläck, Papperssaxar, fina Brynstenar, Stålpennskaft, Penntorkare, Annotationsböcker, Linnekuverter för penningebref, Copierbläck, Märkläck att begagnas utan lut, Linierstift, Synål, Knoppsnål, Sylador, Saxar, Brodersaxar, Strumpstickor, Syskrufvar, Virknål, Perlnål, Sprattknifvar, Cirkel, Cirkelbestick till skilda priser, Linealer med och utan stålinsatningar, Vinkelbågar, Oljetastor i förgyllda ramar, Plancher, Förgyllda ramar till astor, Färglådor till skilda priser, Pastellfärg, Bilderark för barn, Oljefärg i tuber, Spattlad målarduk, hvitt och kulört Ritpapper, Kalkerpapper och Kalkertyg, Penslar, Tusch, Paletter, Palettknifvar, Oljor och färblandningar, Guld och Silver i snäckor, svart Krita, Stomper, Carmin i flaskor, Rit- och Skrif-förskrifter, Franska kulörta papper, Guldborder, Guld- och Silver-papper, Plånböcker, Violiner, Flöjter, Violinstråkar, Strängar, Rostraler, Colophonium, Notpapper, Thermometrar, Alkohol-metrar, Munlin, Bokknifvar, m. fl. till julklapp passande saker.

Tillkännagifves:

Att den försäljning som jag haft uti Listvenikoffs arvingars gård gentemot Apotheket numera är avslutad.

(2) 2

Leopold Wickman,
Bagare.

Befanntmachung.

Wie in früheren, so wird auch in diesem Jahre eine ausgewählte Ausstellung von Confecturen, Cartonagen etc. zum bevorstehenden Weihnachtsfeste in meinem Locale zu finden sein. Die Ausstellung beginnt am 14:ten December.

Am 21:ten, 22:ten, 23:ten und 24:ten December sind alle Sorten Gebäcknisse, wie Pyramiden, Körbe, Fontainen, Backen, Kuchen, Woburger Marzipan etc. vorräthig. Um gütigen Zuspruch bitte!

(5) 3

E. Wild,
Conditör.

Jul-Utställning.

hos bokbindar Sundström.

ВЫСТАВКА КЪ ПРАЗДНИКАМЪ.

у Череплечика Сундстрема.

(2) 2

Jul-utställning.

Härmedelst tager jag mig friheten underätta den ärade allmänheten derom att jag äfven i år till Julen, som tillstundar, försett mig med ett stort urval

Pepparkaks Figurer

passande såväl till skänker som till julträd. Utställningen tager sin början den 13 December.

(5) 4

Leopold Wickman,
Bagare.

Härmedelst har jag äran underätta att min verkstad är flyttad och befinner sig hos stads Chirurgen Herr Willpert: äfvensom att jag framdeles som tillföre genom accuratess och skyndsamhet hoppas tillvinna mina ärade kunders och en högtärad allmänhets gunstbenägna åtanke

Carl Marquén,
gen. A. Lindström.

Tämän kautta ilmoitetaan että urmakari Carl Marquén on muuttanut suurelle kadulle tornikellon kartanoon ja luvataan että niin Seinän kuin Taasku kellot tulevat hnyvästi ja kii-reesti rakennetuksi. A. Lindström.

Hiermit habe ich die ergebenste Anzeige zu machen daß mein Geschäft gegenwärtig im Quartire des Herrn Willpert sich befindet, in der Hoffnung daß ich gütige Zusatzen der werthen Kundschaft fortwährend beibehalten würde Accurates wird mit

Carl Marquén.
A. Lindström.

Симъ имѣю честь объявить что моя Мастерская Часовыхъ дѣлъ нынѣ переведена, на большую улицу въ квартиру Г-на Вильперта, желаю доверіе и обшную акуратность и всемъ по этой части.

Карлъ Марькинъ.
А. Линдстремъ.

Den som Tisdagen den 13 d:s, vid utgåendet från härvarande theater, utbytte sin högra gummigalosch mot en annans venstra, torde med skyndsammaste rätta misstaget å Hackmans kontor.

(3) 1

Palwelukseen haluama.

En ifrån Sverige i matlagning och allt hvad till hushåll hörer kunnig hushållsmamsell, önskar sig tjenst ju förr dess heldre; närmare härom å tryckeriet.

Ett äldre fruntimmer, hvilken en längre tid tjenat som hushållerska och är kunnig i finska, svenska, ryska och tyska språken, önskar sig antingen dylig befattning eller som barnsköterska uti ett bättre hus, den som reflecterar härtill vore god och lemnade svar i gården N:o 209 i Petersburgska förstaden.

(3) 3

Muokrataan.

Tvenne mindre våningar uti gården N:o 71 och 72 inom f. d. fästningen.

(3) 3

Halutaan muokrata:

Åstundas ett qvarter, bestående af 3 till 5 rum, i fästningen eller någondera af förstäderna.

Reflekterande behagade lämna sina skriftliga adresser under Lit. F. A. å boktryckeriet.

Es wird gesucht ein Quartier von 3 bis 5 Zimmern, in der Festung oder in einer der Vorstädte gelegen.

Reflektirende wollen gefälligst ihre schriftlichen Adressen sub Litera F. A. in der Druckerei Abliefern.

Желаюгъ квартиру о трехъ или пяти комнатахъ въ бывшей крепости или въ форштадтахъ. Обращающіе внимание благоволятъ адресоваться подъ Литтерами F. A., гдѣ эти ведомости выдаются.

Myöläwänä.

Färskt Smör från Äikääs hos W. Neustroeff.

(2) 2

Ett stort urval

barnleksaker hos Petter Antonoff 2 gården N:o 19.

Eine große Auswahl

von Kinderspielsachen bei P. Antonoff 2 im Hause N:o 19.

(2) 2

En alldeles ny såkallad Utskela Släde, till billigt pris, i gården N:o 11 St Petersburgska förstaden invid stora gatan.

Nyligen inkommit:

Krimska Äppel,
Malaga Windrufvor och
Fikon

hos W. Neustroeff.

(2) 1

C. G. Cloubergin kirjakaupassa:

Kann nicht! Familienbild in 2 Aufzügen von J. L. Runeberg, ins deutsche übertragen von K. E. Elfström. 1 mark 40 penni.

Nädändals Kloster-Ruiner, beskrifna af S. G. Elmgren. 1 m. 40 p.

Läran om Christi Kors. Utgifven af en förening kristligt sinnade män. Med 10 bilder. 50 penni.

Kristuksen Risti jonka on kuvailut yksi Kristillinen Yhteyskunta. Suomentanut F. O. M. Elfving. 50 penni.

Kahdesta kielestä Belgiassa Kirjoittanut J. Dierckx. Suomentettu. 40 penniä.

Wäipurissa, M. M. Zilliafusen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Lisätähti Otawalle,

Sanomille Wiipurista No 51.

Nousu-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Wiipurista.

Suoloja ja sillia on nyt kuluneena kesänä tuotu Wiipuriin pian kahta wertaa enemmän kuin muina kesinä on tavallista ollut. Meille on hywäntahoisesti ilmoitettu, niiden tuonti olleen seuraawainen:

	Suoloja.	Sillia.
V. Wahl ja Rumpp.	35,782 $\frac{1}{2}$	1,965 $\frac{1}{2}$
Hackman ja Rumpp.	26,542	3,248 $\frac{1}{2}$
Rosenius ja Seseman	23,425	2,623 $\frac{1}{2}$
J. Dippell.	11,834	2,116 $\frac{3}{4}$
P. Tschusowan Leski ja Poika	6,076	—
E. Tichanowan Pojat	3,790	—
K. Rothe ja Rumpp.	2,635	1,983 $\frac{1}{4}$

Summa tynnyriä 110,084 $\frac{1}{2}$ 11,937 $\frac{1}{3}$.

— Uuraan kansakoulun opettajan Fagerlundin ja wendän meri-upserien riita-asia oli taas esillä kämnerin oikeudessa viimeis tiistaina, 15 p. t. k., ja päättyi nyt sillätauloin, että h:ra Fagerlundille tuomittiin sakkoa 200 taalaria eli 96 ruplaa hopeassa sekä julkinen anteeksi pyyntö. Päätös kuului niin, että h:ra Fagerlundin firjoituksista, josta riita oli noussut, ei saata lukea kunniaa loukkaawaiseksi, mutta kuitenkin asiaan kuuluvien päälisupserien hywää nimeä ja mainetta alentawaiseksi. Otawan toimittaja, konrehtori N. G. Gorander tunnustettiin wapaaksi asiasta. H:ra Fagerlund ilmoitti tahtowansa wedota howioikeuteen, samoin myös frunun asiamies, kaupunnin wiskaaali Granfelt, joka katsoi tuomioa liian helpoksi.

Selitystä.

(Lähetetty)

Sanomalehden „Otawan“ 49:ösä N:rossa olleen kehoituksen johdosta, jotta poliisikammari julkaisisi mita sen tietoon on tullut niistä kaupunnissa lewineistä ja kululla olewista monenlaisista puheista, että tuntemattomat miehet owat ruvenneet, pimiän tultua, hätyyttelemään ja tekemään rauhattomuutta, etenki naiswäelle, niin kaupunnin kaduilla, kuin myös tämän ympäryksillä, saapi Poliisikammari tämän kautta antaa tiettywiksi, jotta poliisikammari tästä tiedusteltuausa on saanut tietoonsa: että leskirouwa Homanin kimppuun 19 p:nä mennyttä Marraskuuta, noin kello 5 illalla, yleisellä tiellä lähellä Kauppias Leonowan kartanoa Saunalahden osassa kaupuntia, on käynyt yksi hänestä tuntematon mies-eläjä, joka, samassa kuin se telläsi häntä rintaa wasten, tahtoi riistää häneltä kappaa ja hattua, mutta, koska yksi mies rouwa Homannin hätähuudolla riensi siihen, se ei onnistunut irtityksensäan waan juoksi pois; jonka jälestä leski Homan ja se hänen apuunsa tullut mies, joka sanoi olewansa renki Hietalan maakartanosta, wahan maikan päästä siitä kuulivat waimo-ihmisen hätähuudon, jonka wuoksi leski Homan myöskin osoitti renkiä rientämään sille awuksi, jolloin tämä, takaisin tultuausa, kertoi, että yksi hänestä tuntematon waimo-ihminen hänelle oli sanonut, jotta yksi matruusi Hietan lastauspaikalle wiewällä tiellä oli

tarttunut hänen kimppuunsa ja tufennut mullalla hänen suunsa, saada estetyksi hänet huutamasta; matruusi oli kuitenkin jo rengin tultua ollut poikeessa: — että Jwvaliidi sotamiehen Petrowan waimon Helena Stepanowan kimppuun samana päivänä noin kello $\frac{1}{2}$ 7 illalla, wallien välissä pieneestä walliportista Hiekkään päin, oli käynyt yksi tuntematon mies ja tahtonut häneltä ryöwätä päällänsä ollutta kappaa; kuitenkin oli mies, kuin eräs ihminen oli nökönyt liki tienoilta, jättänyt Helena Stepanowan rauhaan ja mennyt pois: — että suutarin waimoa Maria Hywöstä niinikään 19 p:nä Marrask. noin kello 5 iltapuolella oli wasta mainittujen wallien välissä takaa ajanut yksi tuntematon ihminen aina Hietan kankaalle asti, jossa se oli takaisin kääntynyt tekemättä Maria Hywöselle mitään pahaa, sekä että piikoja Edla Johanin tyttäretä, Maria Sorodonowaa ja Fella Michailowaa sanottuna päivänä ja aifana mainittujen wallien välissä hätyytteli yksi matruusi, mutta jos sillä oli aikomusta ryöwätä heiltä waatteita, sitä he eivät woineet sanoa; ja saapi Poliisikammari siihen lisätä, että mitään walituksia yllä nimitetyt waimot itse eivät ole esin tuoneet, waan on poliisikammari näitä kuulusteltuausa, sen hubun mukaan kuin tästä oli noussut kaupunnissa, saanut nämät tiedot heidän puheistaansa.

Mitä taas siihen „Otawassa“ mainittuun murhaan tulee, niin on se tapauksellisesti että yksi Luutnantti Beläffskin asialla käwiäksi määrätty sotamies 24 p:nä mennyttä marraskuuta menetti hengensä niinkuin luullaan toisen käden kautta, josta tutkintoa nykyjään pidetään, waan että murhamiestä vielä ei ole keksitty. Mitä siihen kuuluu että yksi sotamies on tawattu pyönikillä teppä Fagermanin talossa, niin on siitä tietoon tullut, että yksi sotamies, aikomuksessako warastaa eli ei on tuntemainta, oli kiivennyt pyönikille, josta sen paikalle kutsuttu kwartali-uppsyningsmanni Kotowalko tapasi loikowassa tilassa ja wähin päihtyneenä, — toisen sotamiehen, joka seisoi Fagermanin talon portilla ja oli ollut sangen kowasti päisfään, otti Kotowalko samassa kiini ja molemmat kuletettiin hyökwahtiin. — Muuten on Poliisikammariin ilmi annettu, että kaksi sotamiestä marraskuun 29 p:nä noin kello 7 illalla owat Bläkkiseppä Weikkasen talon luonna faranneet yhden iswossikan päälle ja tehneet sille rauhattomuutta; tästä toimitetussa intsimuksessa kertoi iswossikka, että kuin hän sanottuna iltana kahden sotamiehen kanssa Pietarporin esikaupunnista ajoi kaupuntiin päin, oli Weikkasen talon kulmassa kolme sotamiestä käyneet keskellä katuria ja kuin ne hänen huudettuausa eivät tahtoneet antaa tietä, ajoi iswossikka hiljalleen hewoisensa heidän siwuitse, jolloin mahdollisesti wemmel kosketti sotamiehen käsvarteen. Sotamies oli silloin tarttunut hewoisen suitiin sekä wienyt sen sekä droskat tien puoleen yhden kiwi-läjän luo, jossa niin hywin ne droskissa olleet sotamiehet kuin nekin kolme muita latosivat, — mitään muuta pahaa sotamiehet ei-

wät olleet tehneet; — senlisäksi noin kolme viikkoa ta-
kaisin päin ilmoitti Herra Roulu-inspehtori, Reh-
tor Ahrenberg, että oppilaille naiskoulussa täällä,
kuin ne kello 5 iltapuolella ovat päässeet koulus-
ta ja tahtoneet mennä kotiinsa, on kaduilla ja Tu-
run sillalla matruusit tehneet rauhattomuutta sii-
hen määrään että ovat säikäyksiin tulleet. — Ja
tämän oheessa saapi poliisikammari mainita, että ne
monellaiset muut liikkeessä olevat saman kaltaiset
puheet peräänkuulusteltaessa ovat löytyneet olevan
joko kofonansa perättömiä, eli myös niin wäris-
teltyjä, että niistä ei ole voitua mitään warteen
ottaa, ilmoittaen tiettyiksi, että asianomaiset wirka-
miehet ovat jo aikaa sitte käyneet wakaiseen toi-
meen saada hillityksi tuollaisia wallattomuuksia. Wi-
purissa Joulukuussa 1863.

A. Löfström.

Tunnetko Tuttusi?

(Lähetetty.)

Neitinen nuori
Istui ja suori
Tympeetä tukkoansa,
Mutisten murheisansa:
„Ruhunk uupui Natu,
„Surman suuhunko kaatu?
„Hän mun lemmellä saatu,
„Maalla wieraalla matkallansa.”

Tuon oli tullut
Nies nuori kuullut,
Wirkipä wastineeksi:
„Kyllä tiedän todeksi,
„Että Natusi elää;
„Tosko tuntisit enää
„En sitä tietäne mä,
„Kuin on tullut hän kaswaneeksi.”

(Tyttö) Hulluhan oisin
„Jos mä toivoisin
„Sitä, jota en tunne.
„Waan sanokaapa funne
„Ompi jo männynnä hän?
„Et!! ette ensinäkään
„Ole häntä nähneetkään;
„Te'ette leikkiä waan nyt mulle”.

(Poika) „Natusi näin
„Mina kun käwin
„Olinpa minä misä
„Siinä hän mun silmissän:”
Poika ei wirka muuta,
Ristipä silloin suuta, —
Nyt sai neititi tuta
Olewansa, Madun sylissä.

D. Wuorinen

Sopca-maljat.

(Suomennos).

I.

Itämailla on tapa, joka on niin liittynyt kan-
san elämän ja mielen kansa yhteen, että se on
melkein eriamätöin: se on wieraanwaraisuus.
Näissä maisissa, joissa niin suunnattomia erämaita
wuoroilee hedelmällisten maiden kanssa, ovat ih-
miset ihmeteltävällä tavalla tunteneet tarpeen aut-
taa toinen toistansa keskenään ja osoittaa toinen
toiselleen wieraanwaraisuutta: matkustaja on sun-
naitettu, wieras pyhä henki. Niinkuin uskonolla
on jumaloitettuja ja loukkaamattomia kuwauksia,
niin on wieraanwaraisuudellakin; myös hänelläkin
on ulkonaisia merkkiänsä. Ne maljat, mitä iän-
täwäki tarjoaa niille, jotka etsiwät majaa, ovat
aina hywäntahtoisuuden suurin todistus, johon war-
muudella voi luottaa.

Myös Armeniassa, tässä rikkaassa ja faunissa
maafunnassa Eufratin lähteiden ympärillä, elää
vieläkin wieraanwaraisuus kaikesa sen isänwal-
taisessa yhsinfertaisuudessa. Joka armenialaisella
perheellä on malja. Sen rakkaus, loiste ja ifä,
sen konstittomuus tahi uutisuus näyttävät meille
myöskin perheen ulkonaisia waroja. Malja käyte-
tään kaikissa talonjuhlissa. Siitä imewät lapset
sisähänsä ensimmäisen juomansa, siitä juovat nuoret
awiotamyppanit häissään, siitä parantuwat terveiksi
äidit sinä päivänä kun he synnyttävät, siitä juo-
wieras ensimmäisen atrian jälkeen kun hän on nautin-
nut isäntänsä talossa, siitä perhe kaikissa vuoden
tärkeimissä ajanmuutoksissa; kaikki kallistawat sen
huulilleen. Wälistä sisältää se juowuttawia juo-
mia, wälistä hywän ja wahwistawan mehun, wä-
listä maitoa ja mettä tahi jonkun toisen makean
ja suloisen sekoituksen sopiwan naisille ja lapsille.
Myöskin on se se malja, josta kiinni pitäen ra-
kastettawat keskenänsä wannoiwat toisilleen iäisen
uskollisuuden.

II.

Siitä on nyt kuusikymmentä neljä vuotta sitte
kuin nuori armenialainen, siitä seudusta joka koski
Georgiaan, ja kuuluwa wanhaan, rikkaaseen ja ar-
wossa pidettyyn perheeseen, ojenji kihlaus maljan
Nephthalialle, kauniimmalle tytölle koko wuorimaassa.
Molemmat nuoret ja fauniit, nautinnossa kaikkea,
joka voi tehdä elämän helpoksi ja suloiseksi, nau-
tinnossa sululaisten ja ystäwäin hellhyttä, heittäy-
tyiwät Rustan ja Nephthalia jo edeltäkäsin koko tu-
lewan onnen ihastuksiin, jota toivo heille kuwaili
suloisimmilla wäriillä. Mutta yhtenä päivänä tuli
Rustan, pitkällisestä ja waiwaloisesta metsästyk-
sestä palattuaan, yhtäkkiä sairaaksi; hänen täytyi
kärsiä paljon waiwaa ja kenties sairauden wäsi-
waltaisuus oli myöskin woittanut hänet, ellei
Nephthalia koko rakkauden huolella olisi walwonut
hänen wuoteensa wieressä. Sairaus voitettiin wä-
hitellen; se jätti harwoja muistoja. Sitaisella pa-
rantumisella oli se molempien nuorten korkein hu-
witus toinen toiselleen ilmoittaa tunniansa, aja-
tustiansa tulewaisuudesta: kaikilla niillä pienillä
asianhaaroilla, joiden esittelemisellä on niin sano-
mattain yllätys kädelle rakastawalle. Sairas oli
parantunut; ilon punoitus näkyi taas Nephthalian
otsalla, kun perhe kofountui, ja kiitoksia lausuttua
taiwaalle, joka oli täyttänyt nuorten toivoja, otet-
tiin malja esiin ja täytettiin sata kertaa ja tyhjens-
nettiin juhlan wietämiseksi. Oli ainoa wieras
näytti jurulliselta ja tuimalta kesken tätä iloa: se
oli Alib, Rustanin lapsuuden ystäwä ja leikki-
kumppani, seudun rikkaimman miehen poika; Alib,
ylpeä wahwuudestaan ja joutaisesta funniastaan;
Alib, johon nuoret tytöt loiwat silmänsä niin suu-
rella mielisuosiolla, mutta joka waan rakasti yhtä
heistä, Nephthaliaa, Rustanin morsianta, Alibin
ystäwän morsianta.

Silmän luomiansa alla hohti synkkä tuli, kun
Rustan malja kädessä ja suudellen Nephthalian ot-
saa huusi: „Oi, rakastettuni! Tällä esijsemme mal-
jalla wannon, että tahdon olla waan sinun! Ol-
foon se uskollisuuteni panttina, olkoon se liittomme
lupaus! Sinun iäksi, Nephthaliani!” — „Ja minä,”
sanoi Nephthalia ihastuksella — „tästä hetkestä olen
Rustanin, niinkuin tämä malja, sen wannon py-
hästi!” — Mutta mikä tapahui sillä wälillä Ali-
bin sydämessä? Se oli salaisuus erämaiden häi-
ryjen ja hänen wälillä; mutta folkko, ilwesäs nauru
hiwi hienojen, yhteen sulottujen huuliansa yli ja
liikutti hänen wiikijänsä.

Muutamia päiviä sen perästä, kuin perhe taas
oli kofountunut onnen toivotus-juhlaan, etsittiin
turhaan maljaa; se oli kadonnut. Nephthalia itki

Katkerasti sitä. Rustan syöksi ulos hirmuisimman huudon wimmalla; hän kääntyi joutuisasti nuorille päin, niinkuin hän olisi tahtonut syöstä saaliin perästä, jonka hän oli warma ennättääkseen. Koko wiikko meni ennen kuin äiti, kyyneleillä ja rukouksissa, näki poikansa palaawan. Mutta hän oli kalpea, alakuloinen ja wäsynyt; ja kuitenkun koki hän kaiken voimansa ja wäkensä huokuakseen ulos kaiken wimman mitä hän tunsi. Hän syleili äitiänsä suurimmalla kiireellä, ei puhunut enää Neph-taliasta, katsoi kauwan pois rakastetun asunnolle ja katoi sen perästä uskomattomalla kiireellä.

III.

Egyptin kato kaifui sodan pauhinasta. Rafi suurta kansaa oli täällä, niinkuin feihäskentällä, mennyt kimppuun toinen toistaan vastaan. Meren ja Pyramiittien välillä, Niilin rannoilla taisteli Ranskalaiset ja Englantilaiset wallasta idän yli; ja rauhallinen Egypti, hämmästyen sotaisesta pauhinasta, jota käytiin voittojen puolesta, joita se ei tuntenut, kutsui Muhamedin, wanhat juma-lansa ja arapialaiset joukot awuksensa ja sytytti kapinan tulta ja yltien sen werisellä pistokkaalla. Mies, jonka taiwas itse näkyi ottaneen suojelukseensa, mies joka niinkuin loistawa tulipallo, päivän huikaili kummaastunutta Eurooppaa, sitte ijäsi kadotakseen mereen, antoi sillä aikaa Suetin ranta-amaalla alkajaisia niiden suurten voittojen, jotka wastapain ilmänräpähksessä tekivät kokonaisia waltakuntia toisen muotoiksi. Egyptiläiset näkivät pian että siinä suuressa taistelussa, jonka esine he olivat, koko kansallisuutensa oli waarassa. Wanha Egypti tärisi ja täytettiin ylenmielisyydellä ja Rairo nosti ensimmäisen kapinan huudon. Se oli niinkuin suunnatoin tulipalo, joka uhkasi häwittää koko ranskalaisen sotajoukon, mutta se sammutettiin taas.

Silloin nähtiin kansakuntien päämiesten, nöyristettyjen ja päät painuksissa maata wasten, tuleman ja auoman anteeksi antamusta. Yhtenä päivänä otti Napoleon — koko fenraaliston ympärillään — vastaan Sheikin, pääkiffi Rairossa, joka tuli sopimaan woittajan kansa ja tarfotuksessa kiertuttamaan hänen waltansa kiistattelihoitaan vastaan. Se oli juuri siinä hetkessä, kuin nuori fenraali jo ajatteli lähteä takaisin tuohon kauniiseen Ranskanmaahan, jonka hän oli asettanut harrastustensa peräksi, ja, iloisena ajatuksista, jota hän ei vielä ilmaissut ja rohkeasta luottamuksesta loistawalla katsannolla, upseeriansa kansa tyhjensi maljan heidän kauniin isänmaansa edestä, heidän rakkauden, woiton ja kotolähdön muiston edestä. Semmoisilla wiettelewillä asteinhaaroilla unhotti Sheikki Muhamedin käsijä, otti lasin sampanjaa, jonka Napoleon tarjosi hänelle, tyhjensi sen henkäyksessä ja rufoili rohwetaa antamaan hänelle tätä rikosta anteeksi siinä päivänä kuin hänen, Sheikin, piti kulkeman sitä tulijärwen yli heiluwata siitaa.

Rafi arapialaista hewoista hirnui pääfartanon pihalla. Molemmat olivat loistawasti puettuna ja suurta arwoa — Sheikin lahjoittama Napoleonille. Tämä katseli jalvoja eläimiä ilomielellä, mutta enemmin kuin niitä tarkasteli hän nuorta mameluffia, joka seisoi heidän wieresessä. Hän oli noin 18 vuotta; hänen ympyriäiset kaswonsa, hänen hieno, mutta kuitenni wähän ruskea muoto, hänen kaunis läytös, hänen puwan loiste ja kauneus, hänen sotaisa ja kuitenki lempeä muoto, myöskin joku omituinen uskolaisuuden ja kiintymyksen fuwauus ihastutti fenraalia. — „Ken on tää nuorukainen?“ kysyi hän Sheikiltä. — „Hän kuuluu perheeseeni.“ — „Semmoisen palwelian pitäisi mulla oleman.“ — Katson itseni onnelliseksi saada tarjota hänen teille.“ — „Ja siinä, tahdotkos seurata minua?“ — Mameluffi kumarui; koko olemuksestaan

puhui niin paljon iloa ja kiintymystä, että olisi woinut nähdä korkeamman tahdon iäsi kiinnittäneen häntä Napoleonin onneen. — „Mitä sinua kutsutaan?“ — „Minä kutsun itseni Rustaniksi.“

Niin, se oli hän, se oli Rustan, Neph-talian sulho, jolta malja warastettiin, joka, kaukaa isänmaaltaan ja perheestään tahtoi wälttää taiwaan wihaa, joka, uskonsa jälkeen, uhkasi häntä ja sitä tyttöä jonka hän oli walinnut waimokseen. — „Siinä olet Mameluffini.“ — Tästä päivästä oli Rustan Napoleonin: Tämä palasi Ranskanmaahan; muutamia vuosia kului ja historia kertoo, mitä niiden fuluesä tapahtui.

(Jatk.)

Kotimaalta.

Mikkelin W. S. julistaa erään welka-kirjan, jonka G. J. Längman mainaaja olisi Korpilahdesssa 2 p. tammik. 1859 antanut sahan hoitaja Adam Jennander mainaallen ja jonka tämä on siirtänyt pojalleen R. Gustalle. Tämä welka, kun on suurempi koko Längmannin perua, saattaisi tehdä E:n malnion testamentin mitättömäksi, — kun muka M. E:n „Puumalan pitäjässä asuwat perilliset parillaan kuuluvat olewan täydessä puuhassa panna asiata riitaan.“ — Tuo kumma muistuttaa, enemmän kuin yhdeltä puolen, kuuluisaa Augustenburghalaisen pyrinöstä Holsteinin ja Sleswigin waltiaaksi, koska isänsä, w. 1852 luowuttua koko tästä walta-perillisyydestä, nyt siirsi saman hänelle.

Yksityisiä ilmoituksia.

Lördagen den 26 te (14) December anställes Danssällskapets i Wiborg 4:de Subscriberade Bal. Inträdeskort till 30 kop. för Damer och 1 Rmb. för Herrar seljas vid ingången.

Direktionen.

Veneziz-Anzeige.

Dem geehrten Publico erlaube ich mir hiemit die Mittheilung zu machen, daß am Dienstag den 22 December, mein Veneziz stattfindend wird, zu welchem ich:

Venella

oder

die Stimme von Portici,

Große Oper in 3 Acten von Auber, gewählt habe. Mit der Vorführung dieses Meister-Werkes des genialen, begeisterten Tonschöpfers darf ich hoffen, mir den Dank aller Freunde der edlen Kunst zu erwerben und wage daher um gütige Theilnahme ergebenst zu ersuchen. Gustav Schlüter.

En Landtegendom i närheten af Trängsund önskas att nu genast arrendera: den som härå reflekterar vare god och uppgiwe sin Adress å boktryckeriet i Wiborg, der älven upplysning lemnas om den sökande.

(3) 3

Jul-utställning

i C. G. Cloubergs bokhandel.

Ny tysk och svensk Literatur, illustrerade barnaböcker på finska, svenska, tyska, ryska och franska språken; andaktsböcker, såsom predikosamlingar, biblar, psalmböcker m. m. på svenska, tyska och finska språken.

Album för fotografi porträtter, Glober, Skrifportföljer, fina Franska brespapper, Kuverter, Bläckhorn, Sigill, Oblater, Blyertspennor, Skrifpennor, Stålpennor, Pennknifvar, Skrifhåften, Pappersprässar, Gummielastikum, Papperier, Griffeltafflor, Guldpenor med diamantspets, hvitt och kulört Sugpapper, Pinaler, Alizarinbläck, Papperssaxar, fina Brynstenar, Stålpennskaft, Penntorkare, Annotationsböcker, Linnekuverter för penningebref, Copierbläck, Märckbläck att begagnas utan lut, Linierstift, Synålar, Knoppnålar, Sylador, Saxar, Brodersaxar, Strump-

sticker, Syskrufvar, Virknålar, Perlnålar, Sprättknifvar, Cirklar, Cirkelbestick till skilda priser, Linealer med och utan stålinsattningar, Vinkelhakor, Oljetaflor i förgyllda ramar, Plancher, Förgyllda ramar till taflor, Färglådor till skilda priser, Pastellfärger, Bilderark för barn, Oljefärg i tuber, Spattlad målarduk, hvitt och kulört Ritpapper, Kalkerpapper och Kalkertyg, Penslar, Tusch, Paletter, Palettknifvar, Oljor och fernissor, Guld och Silfver i snäckor, svart Krita, Stomper, Carmin i flaskor, Rit- och Skrif-forskrifter, Franska kulörta papper, Guldborder, Guld- och Silfver-papper, Plånböcker, Violiner, Flöjter, Violstråkar, Strängar, Rostraler, Colophonium, Notpapper, Thermometrar, Alkohol-metrar, Munlim, Bokknifvar, m. fl. till julklapp passande saker.

Befanntmachung.

Wie in früheren, so wird auch in diesem Jahre eine aus-gewählte Ausstellung von Confectüren, Cartonagen etc. zum bevorstehenden Weihnachtsfeste in meinem Locale zu finden sein. Die Ausstellung beginnt am 14:ten December.

Am 21:ten, 22:ten, 23:ten und 24:ten December sind alle Sorten Gebäcknisse, wie Pyramiden, Körbe, Fontainen, Wasen, Kuchen, Wiburger Marzipan etc. vorrätzig. Um gütigen Zuspruch bitten

S. Wild,
Conditior.

(5) 5

Jul-utställning.

Härmedelst tager jag mig friheten underrätta den ärade allmänheten derom att jag äfven i år till Julen, som till-stundar, försett mig med ett stort urval

Pepparkaks Figurer

passande såväl till skänker som till julträd. Utställnin-gen tager sin början den 15 December.

Leopold Wickman,
Bagare.

(5) 5

Att jag flyttat min skomakarverkstad till Handlanden Sopetoffs gård midtemot katolska kyrkan får jag härmed mina ärade kunder tillkännagifva äfvensom att jag liksom tillföre emottager beställningar af allt hvad till mitt yrke hör.

A. Ekholm.

Savonlinnaasa 3 p. Lofaf. on wieraan käden fautta pois tullut, yhti 13:an fiwen päässä täynnä Anttarfelle Sopijai-fella taulussa, kappeliissa ja vujetiissa, ja kellen takafannessa Pietär 1:n kumapiiroa. Jos kuka hywä ihmisen woißt tästä tiedon antaa, niin olis hywä ja ilmeittäis Pynnijän karta-nossa, Räätalimestar Westströmin werstaassa.

J. Witiffa.

Palwelukseen halutaan.

En ordentlig tjensteflicka som talar ryska språket och önskar resa till St Petersburg erhåller en förmånlig plats hos ett tyskt Herrskap då hon med det snaraste anmä-ler sig å boktryckeriet härstädes.

Pudonnut:

Under gåendet emellan båda förstäderna borttappades den 15 dennes en lädergalosch, hvars upphittare torde hafva godheten emot hittarlön aflemna tryckeriet.

Wuokrataan.

Nu genast eller från den 1 Januari ett större gladt rum inom varm tambur jemte möbel inom f. d. fästningen af denna stad; närmare upplysning winnes å N. A. Zilliacci tryckeri.

Uthyses en mindre våning bestående af 2 rum och kök i Koscheleffs hus N:o 89 i f. d. fästningen.

Eine kleine Wohnung von 2 Zimmern und Küche ist zu vermieten im Hause Koscheleff N:o 89 in der Festung.

Небольшая квартира въ 2 комнаты и кухни отдается въ домъ Комелева подъ № 89 въ крепости.

Ett ungarlsrum uti Saunalahti stadsdel hos fru
J. Homan.

Myötämää.

Nyligen inkommit:

Krimska Äppel,
Malaga Windrufvor och
Fikon
(2) 2

hos W. Neustrojeff.

En Sufflette släda och en vanlig kursläda till billiga priser uti enkefru kaptenskan M. Hackmans gård midt- emot finska kyrkan.

Ein verbedter Stadtschlitten und ein einfacher verbedter Schlitten zu billigen Preisen, zu erfragen im Hause der Frau Kapitanin M. Hackman, gegenüber der finischen Kirche.

Pepparkakor

till julträd och diverse sockerbröd äro till salu hos baka-ren
N. Ettinger.

Pefferkuchen

zu Christbäumen und verschiedenes kleines Zuckergebäck, wird verkauft beim Bäcker

N. Ettinger.

En ny Kursläde hos Sadelmakaremästaren

Otto Walin,

boende uti gården N o 51 snedemot Guvernörs kansliet.

C. G. Cloubergin firjakaupassa:

Kungarne på Salamis. Trageti i fem Akter af J. L. Ru-neberg. 4 mark.

Daniel Hjort. Sorgespel af J. J. Wecksel. 3 m.

Finlands Stats-Kalender för 1864. 4 m.

Svea. Folk-Kalender för 1861. 2 m. 40 p.

Norden. National-Kalender för år 1864 2 m. 40 p.

Winterblommor. Toilett-Kalender för Damer 1864. 3 m 20 penni.

Freja. Kalender på Vers och Prosa för 1864. 3 m. 20 p.

Violblomman. Toilett-Kalender för 1864. 1 m. 60 p.

Säkeniä, Kokous runoutta A. Oksaselta. Ensimmäinen parvi (Toinen lisätty painos.) 2 m.

Suomen Kansan Satuja ja Tarinoita. 3 Osa. 1 m. 50 p.

Almanach de Gotha. Pour l'année 1864. 8 m.

Gothaischer genealogischer Hofkalender 1864. 8 m.

Certhold Auerbach's Volkskalender, 1864. 2 m. 20 n.

Gubitz' Volks-Kalender, 1864. 2 m. 20 p.

Nieritz deutscher Volkskalender für 1864. 1 m. 80 p.

Krtng Julgranen, Samling af lätt och omtyckt Dansmusik för Piano, 1864. 1 m.

Böcker för barn och ungdom:

Mayne Reid, Paraviset i öknen. 4 mark.

„ De unga flodfararne. 3 m. 20 p.

„ En sjöresa i mörker. 3 m. 20 p.

„ Wäxtjägarna i Himalagabergen. 3 m. 20 p.

„ En frivilligs äfventyr. 3 m. 20 p.

Dielitz, Spaniens Historia, framställd i berättelser, inb 4 mark 80 penni.

Resedan. En liten sagokrans för barn af Gerda. 1 m 20.

Rebusleken. En samling af 50 rebus. 80 penni.

Saner ur Skogslifvet i Mexiko. 2 m.

Skildringar ur Djurlifvet, samlade och utgifna för barn 3 m. 20 p.

Truls Nälverskeppa. 1 m. 60 p.

Gossar och Flickor små. Sex berättelser. 80 p.

Barnens aftonstunder. 80 p.

Hoffman, Frans. Gods son och gods soldat. 1 m. 20 p.

Stehler. Äfventyr under vandringar i gamla och nya världen. 3 m. 20 p.

Cooper, Beduinerne i öknen Sahara. 1 m. 60 p.

Zeune, Rosa Maria eller Hitebarnet. 2 m. 40 p.

80 omvexlande och lärorika berättelser om barn och djur. 1 m. 60 p.

För den lilla barnaverlden taflor och verser. 1 m. 60 p.

Taflor ur lifvet, för snälla gossar och flickor. 1 m. 69 p.

Lek och lärdom för de små. 1 m. 60 p.

Då vi voro små. Berättelser för något större barn. 80 p.

Lotsens dotter. Minnen från en utflykt i Bohusländska skärgården. 1 m. 20 p.

Bilder ur lifvet och naturen. Karaktersskildringar och berättelser ur främmande länders natur, folklif och hi-storia. 3 m. 20 p.

Nordiska Guda- och Hjeltesagen Läsning för lädernes-landets ungdom af G Thomée. 3 m. 20 p.

Broderne Grimms Barn- och Folksagor. 3 m. 20 p

Andersen, Nya sagor och historien af H. C. Andersen. 4 mark.

Andersens Historier, med illustrationer efter handteck-ningar af V. Pedersen. 3 m. 20 p.

60 Berättelser, kortare och längre för barn. 1 m. 60 p.

Wiipurissa, M. A. Zilliafusen firjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrén.

Otawa,

Sanomia Wiipurista,

S i n t a:
Tältä vuodelta 5 markkaa ja 40
penniä sekä Wiipurissa että muualla.

Wiipurin Kirjallisuus-seuran antama.

S i l a t a n:
Zitliakuffen kirjapainossa Wiipurissa
ja kaikkialla maamme postikontoreissa

N:o 52.

Tiistaina 29 päivänä Joulukuuta.

1863.

Wiipurista.

Wiimenki olemme saaneet refikelin. Lunta oli jo tarpeeksi asti ja tuli kylmettyneelle maalle, mutta molempina joulupäivinä on taas wettä satanut, mikä lunta jälleen vähensi. Maatavarata tuotiin siis joulun aatto-päivinä paljon kaupunkiin, mutta pitkästä puutteen tautta pysyivät tavarat vielä korkeassa hinnassa. Voi on maksanut 18 ja 19 kop., siian liha 8 kop., palvattu raawaan liha 5 kop., lampaan liha 7 kop. nauta ja potatit 2 rpl. 40 kop. tynnyri. Liikkuwa sotawäki ja etenki hewoisväki Lappeenrannassa ovat korottaneet heinienkin hinnan. Heinä-rikkaassa Wiipurissa maksivat heinät ennen 15 ja 18 kop. puuta, waan nyt ovat ne maksaneet 30 kopekkaa ja enemmänki. Kahwit, sokerit ja suolat ovat myös nousseet hinnoissa huonon karsin ja uhkaawan sodan tautta. Tavalliset kahwit maksawat 38 kop. ja sokuri 22 kop. nauta. Suoloja tosin tuotiin kesällä Wiipuriin paljon, mutta talonpojat sekä muut ovat niitä myös paljon jo ostaneet, sotaa pelätessään, ettei taida tuotuja suoloja tuskin puoliakaan enää olla jäljellä; ne maksawat nyt pienot 2 rpl. 50 kop. ja järeät 3 rpl. tynnyri. Polttopuut ovat sita vastaan tavallisesa hinnassaan: koiwuiosta on maksettu 1 rpl. 50 kop. ja petäjäisistä 1 rpl. 25 kop. syltä, ja elot ovat melkein jo polku-hinnassa. Rukiiosta tarjotaan tuskin 4 rpl. 50 kop. ja kauriosta waan 1 rpl. 80 kop. tynnyristä.

— Jouluksi ilmantui kirjakauppaan se niin haulla toivottu kirja "Kungarne på Salamis" (Eslamin kuninkaat) ja ilolla riensi ostajia kirjakauppaan, mutta heidän ilonsa muuttui kohta suruksi, sillä samassa tuli myös sanoma, että kirjan kirjoittaja, Suomen riemu ja kunnia, h:ra professor Joh. Ludwig Runeberg on kovaasti sairaastunut. Metsästämissä ollessaan oli hän halwantunut.

— Kun viime perjantaina oli ensimmäinen joulupäivä, niin Otawan viimeinen numero ilmantuu vasta nyt, eikä tälle numerolle muuta lisätähteä tule kuin Otawan nimilehti.

Otawan lukijoille.

Puoleen sataan vuoteen ei ole Suomen waltiossessa elämässä ollut niin tärkeää aikaa, kuin nämä kuusi kuukautta, joilla tämä vuosi loppuu ja tulewa vuosi alkaa. Suomen waltiossädtyt istuivat Helsingissä maaliskuun 15:teen päivään 1864. Se on seikka, mikä on nostanut toivoja jokaisessa, sen waan vähänki woipi nähdä etemmäksi joulupäiväisyiden ahdasta piiriä. Uusi ja awara näköala on yhtäkkiä awautunut ja jokainen tuntee henkensä ihan toista ja keweämpää ilmaa, kuin tätä ennen. Painsäädäntö Suomessa on seisnut wiisi-

kymmentä vuotta, minkä ajan kuluessa maailma ympärillämme on muuttunut sängen paljo. Meidän, toisissa keskuuksissa syntyneet, lain pykälät eivät enää voi olla kaikin puolin meille soveliaat. Kauwan siis jo katiwattiin sitä wapautta, jossa Suomen säädtyt pääsivät jälleen lafia säätämään. Nyt on se aika käsilä, nyt toiwotaan uusia lafisääntöjä Helsingistä. Helsingistä toiwotaan wapautta sanomakirjallisuudellenki, wapautta siinä julkisuudessa, jonka nojassa kansan yleinen mieli ja yhteiset tarpeet pääsewät tunnetuiksi. Helsingistä myös toiwotaan Suomen kielelle luonnolliset oikeutensa. Sanalla sanoen, kaikkia mitä kansallemme on kallihinta sitä toiwotaan nyt Helsingistä. Helsinkiin ovat nyt kaikkien ajatukset, kaikkien mielet ja toiwot. Utisista Helsingistä tahtoo jokainen, muista uutisista ei nyt pidetä lukua paljon ensinkään. Uutisten niin ollessa unhotetaan pienen Otawan uutiset ja "wähät wakitukset." Otawa on kowin vähäinen näin suurina ja muuttuneina aikoina. Sentähden lakkaaki Otawa tämän numeron tultua. Eikä Otawa mikään riemupäivän lapsi olekkaan ollut. Siihen on moni jo närkästynyt. Papit ja koulumestarit on se suututtanut, nimismiehet, tuomarit on se wihoittanut, käynyt kämnärit ja oikendet, ja talonpojiltaki on se tahtonut raakuutta, wiinaa ja aitaus-welwollisuutta vähentää — lahjoitusmaiden "herroista" ei puhettakaan, niistä on Otawa tahtonut wuoretki wiertää. Paljon on siis Otawa pahaa tehnyt, eikä hywää ensinkään. Mutta nyt se jättää kaikki lewolliseen rauhaan, tämä "wihattu lehti." Ei se enää tule kenenkään yölepoa häiritsemään eikä kenenkään ilosta iwailemaan. Sen toimituski on jo uupunut ja toimituksen kynä wylsynyt, syntäessään Sananlennättimen, Aamurusekon sekä Otawan epätasaista kiwikkoo. Tällä numerolla ottaa siis Otawa toimituksineen lukijoiltaan jäähyväiset ja kiittää kaikkia niitä, jotka joko suutuksissa eli muuten ovat lähettäneet Otawalle kirjoituksiaan. Jos lähettäjät ovat vuoden kuluksa saaneet hawaita lähetyksensä joko kokonaan painattamatta jääneen eli muuten lyhennettyinä painetuiksi tulleen, niin siihen on ollut muun syyn seassa myös syynä sopimattomuus Otawan mainittuun tarkoitukseen. Mutta tuo on toimituksen vähempiä wikoja. Kernaasti tunnustamme wikamme ja sopimattomuutemme nykyajan vaatimuksiin. Sentähden Otawa kuoleeki. No niin, kuolla kuolewan pitää, mutta Otawa kuolee sillä wakaalla toiwolla, että se Wanhassa Suomessa jo herännyt henki ei niin pian kuole, waan on tulewaisuudessa waatiwa Wiipuriin vielä suomenkielisen sanomalehden, jonka nojassa se henki on waurastuwa ja eteenpäin rientäwä, ja me toiwomme sille nuorisosta nousewasta uudet pireät toimittajat, jotka "yhdistäwät rehel-

lisen suomalaisen mielen suurempaan kykyyn ja selwempään käsitykseen," kuin mitä nykyisen toimituksen wallassa on ollut.

A. G. G.

— Toimitukselle on lähetetty seuraava kirjoitus: „Hywin hyvä oli „Dtawa“, josta toivoimme tietoja kauppa-hinnoista, massinan fulusta Pietarin ja Wiipurin välillä, joita sieltä kuitenkin aiwan puuttuwaisesti saatiin. Niin! sen parempi on nyt tämä uusi sanomalehti, nimeltä: „Wiborgs Tidning.“ Nyt meitä wälisten pyydetään tehdä Ruotsalaisiksi. Ja Wiipurilaiset tahtowat nyt wisliin kokonaan Suomea juurittaa pois, waan ei se meille kuitenkaan kelpaa. Sentähden lähetän tässä koko teidän hywässä tarkoituksessanne lähetetyn näytölehdenne takasi, *) — kiitoksia waan lähetysenne edestä. Aldinkielenä rakastaja suomalainen Mikkeliissä.”

*) Ei Dtawan toimitus ole „Wiborgs Tidning“tä kellekään lähettänyt. Sen on warmaan joku hywäntahtoinen mies tehnyt. Dtawan toimitus on siis tähän ihan syystein.

Teim.

Paula Kultani!

(Lähetetty.)

Hilpiästi.

G. dur. : : : : :
2 5 | 7 7 6 6 | 5 2 5 7 |
Paula kulta! mulle vielä Wirsi
2 2 3 3 | 6 pr. 6 7 | 8 8 7 7
kaunis kaikuwa; En mä koskaan sua
6 3 8 6 | 5 5 4 4 5 pr.
kiellä Paula=masta ainian.

Weisaa mulle wirsi wieno
Säweleillä foreilla,
Waikk' on äänes warsin hieno,
Kuuluu toki foreelta.

Paulus ompi lohduttanut
Surullisen sydämen,
Wirtes ompi wiehättänyt
Minut puolees lifemmin.

Elä laffaa laulamasta,
Korwani sua kaipaawat,
Elä wäsy weisaamasta,
Silmäni sua seuraawat.

Sinä olet kaunis kukka
Suomen neiti suloinen,
Sinuun en mä luota hukkaan,
Ole aina iloinen.

Katsantosi kaunihimpi,
Kuin on monen tuhannen,
Ilmainen ja ihanainen,
Sinuu aina ihailen.

H. K.

Hopea-maljat.

IV.

Rustan, joka aina oli Keisarin luona, oli hänen voittojen todistaja, näki hänen loistawan loisteessa, josta tuskin Itämaiden sadut woincet antaa kuwauksen, siis Rustan myös näki hänessä jumalansa, ja uskollisuutensa ei tuntenut rajoja. Mutta myöskin Keisari rakasti Mamelukiansa; hän piti häntä korkeamman wallan lähettämänä palveliana ja tahtoi, että hän ympäröitsi itsensä loisteella ja rikkaudella, jonka loisteessa, niin sanoakseni, kei-

sari mielellään itseänsä peilaili. Mutta Keisarin voitollisilla sotaretkillä, walloitusten pauhinassa ja Tuilleriiden salissa, ajatteli Rustan isänmaataan. Ei hän juuri halunnut sinne takaisin, sillä ei mitään maailmassa woinut eroittaa häntä Napoleoneista; mutta hän ajatteli äitiänsä, wuoria fotosedussa, hän muisteli tasamaita karjoiheen ja niitä onnellisia päiviä, joita hän oli toivonut tulewaisuudelleen, hän muisteli Nephthaliaa, jota hän oli toivonut seuraajakseen elämässä. Eräänä aamuna oli Keisari hywin iloisella mielellä, otti Rustania kormasta ja sanoi hänelle: „Rustan, saat nähdä maamiehiäsi.“ — „Kuinka, herra?“ kysyi Rustan pelästyneenä. — „Ei, ei, rauhoita itseäsi,“ lisäsi Keisari, joka arwasi Mamelukin ajatukset, — „sinä et tarwitse lähteä pois, ne tulewat luoffemme.“ „Ah!“ — „Niin, mulla täytyy olla rykmentti Mamelukia kartiwäessäni. Tahdotkos kointierata niitä?“ — „Herra, aina olen walmis täyttämään tahdonne, mutta jos Teidän Majesteettinne sallii, niin rufoilen, että milloinkaan tarwitse jättää teitä.“ — „Hywä, ystäwäni. Niin, Rustan; jää aina luoffeni ja ano multa kaikki mitä tarwitset.“ — „Herra, en mitään tarwitse, pait läsnä-olonne ja hywä-tahtoisuuttanne.“ — „Sano mulle, Rustan, kuinka asut?“ — „Asun pienessä huoneessa Floran pawillionissa.“ — „Oletkos walmistuttanut sen isäpuolen turkkilaisella tawalla?“ — „En, herra.“ — „Olet tuhma. Teetä huone turkkilaiseksi, poikaseni.“ Keisari läksi ja Rustan walmistutti, herransa tahdon mukaan, huoneen isäpuolen turkkilaisella tawalla, tosin yksinkertaisesti, mutta tykkänään isänmaansa tawalla.

Mamelukit tuliwat Pariisiin ja nostattiwat yleisen hämmästyksen. Se oli eläwä witoon merkki, jonka Egypti lähetti Napoleonille ja hän otti sen vastaan wittajan tyydytetyllä ylpeydellä, mutta myös niin suurella hywätahtoisuudella, että wieraisten täytyi enemmän löytää funniata kuin tuntea nöyryyttämistä häntä palvellessaan. Rustan katseli heitä tarkasti; nämä kaswot herättiwät hänessä monta muistoa.

Kun upseerit wieriin Keisarin eteen, seisahdui yksi heistä arkana joukon taakse. Rustan meni hänen luo, puhutteli häntä äidinkielenä ja tunsi hänet; se oli Alib, Alib, joka kivilaus-päiwänä oli juonut hänen kanssa siinä nyt kadotetusta maljasta. — „Ja Nephthalia?“ kysyi Rustan, mil'ei wästen tahtoaan. — „Hän on kuollut!“ — Molemmat oliwat hetken ääneti. — „Kuollut naimatoinna?“ jatkoi Rustan, luodessaan Alibiin silmänsä, jotka jäihkywät kuin syrialaisen pistokkaan terä. — „Ei!“ — „Ja kenen kanssa oli hän naimisessa?“ — „Minun kanssani.“ — „Sinun kanssasi!“ Rustan jätti Alibin käden; hän katseli häntä, mutta silmänsään ei ollut wihaa eikä ylenmielisyttä, mutta siinä oli sanomaton sekoitus kummastusta ja surfuttelewaisuutta.

V.

Koko kaffi wiikkoa oli mennyt. Keisari oli jo pitänyt ensimmäistä rykmentin katselmusta ja tahtoi illoin että Rustan olisi länä pidoissa Mamelukien kanssa; täällä lupasiwat toisilleen, Alib ja Rustan, undestaan ystämyyttä ja menneen ajan unhottamista. Sill'aikaa piti salainen tuuma Keisarin mamelukia alinomaa työssä. Hän käwi usein taitawan kultasepän Odiotin luona, wietti kokonaisia tunteja hänen työhuoneessa ja eräänä päiwänä nähtiin hänen sieltä salaisesti wiewän jotakuta takkinsa alla. Seuraawana päiwänä kutsui hän luutnantti Alibin luoffensa.

Alib tuli tarkasti paikalle ja Rustan otti häntä ystäwällisesti vastaan. Niillä oli niin paljon sanomista toisilleen. Rustan alkoi ensin puhua Ar-

meniasta, muistoistaan; sen perästä kertoivat he elämä-retkensä. Alib oli jättänyt Armenian Neph-talian kuoleman perästä. Kuolema oli tullut sa-laisesta mielipahasta, jonka syytä Alib ei milloin-kaan tahtonut ilmaista. Mintähden hän oli suos- tunut menemään naimiseen Alibin kanssa oli sa- laisuus, jonka syyksi Alib waan tiesi selittää nais- ten luonnollista vaihetteliaisuutta ja Rustanin poisoloa, minkä Nephthalia luki rakkaudeksi toista kohta. Ei sanaa maljasta! Mifä meni joutui- sasti puheissa, jotka saattoivat nuorukaiset takaisin kotoseutuun ja entisiin aikoihin. Rustanin huoneen sisustaus lisäsi vielä kuwittelemisen ja ne ruuat, joita esiin tuotiin olivat kotomaan. Nyt wiittasi Rustan; yski armenialaiseksi puettu palvelia astui sisään ja jätti herralleen, tavallijalla käytöskillä, maljan. Rustan nousi ylös, koski maljaa huulil- laan ja tarjosi sitä wieraalleen. Nähdessä maljan lankesta Alib hämmästyneenä takaisin, niinkuin ufon nuoli olisi saavuttanut häntä. Rustan saattoi heti wäkensä pois ja kiiruhtii auttamaan ystävää. Ali- bin silmäykset olivat epäwakaiset, sanansa olivat epäselvät. Mitä sanoo hän? Hän puhuu maljan warastamisesta, työstä joka wastustelee wäkiwal- taan, joka itkee ja rukoilee ja jota wedetään alta- rille wannomaan wäärän walan. Mistä nämät rikoksen ja katumuksen sanat, joita hän jopertaa? Miksi tahtoo hän, että hänen luontansa wietäisiin pois se hento, walkea ruumis, johon kuolema, sa- noo hän tuskin näkyy koskeneen? Miksi kertoo hän, että hän tahtoo tyhjäksi tehdä sen elämän, jonka oli kironnut se, jota hän niin korkeasti rakasti, että hän saadaksen häntä waimokseen oli rikkonut pyhää ystäwyttä? — „Alib!“ sanoi Rustan: „me- ne, minä annan sulle anteeksi. Sinä olit waan sokea wälikappale onnelle, joka oli määrännyt mulle paikan Napoleonin wieresssä. Toinnu! Koetus oli liian kova!“ Alib tointui wähitellen; silmänsä loi hän hätäisesti pöytään ja hän näki maljan. Se oli sama, jonka hän kerran oli warastanut pois, Rustanin malja, jonka kanssa Nephthalian nautinto oli yhdistetty. Kuinka oli tämä malja tullut Pa- riisiin, Tuilleriihin, koska hän omakätisesti oli wis- kanut sen Eufraatin wirtaan ja piti waan tuskan- ja katumuksensa itsellään, joista hän ei woinut wapauttaa itsensä? Sitä ei Alib milloinkaan saa- nut tietää.

Rustan näki, ajasta ja kaukaisuudesta huolimatta, vielä aina maljan edessään ja oli niin tarkasti kuwaillut sen Odiorille että taituri wiehättävästi oli woinut tehdä toisen ihan samannäköisen.

VI.

Monta vuotta aamiaisen perästä Tuilleriissa, oli tappelu Leipägin luona. Silloin tuli eräs ma- melufki Rustanin luokse ja rukoili häntä tulemaan ja lohduttamaan kuolemaa, joka Rohwetan nimesssä rukoili häntä siit. Rustan seurasi sanan-saattajaa. Kartiväen joukossa, puoleksi sammutettujen kela- leiden walossa, näki hän Alibin mahaawan, joka korotti kätensä hänelle ja luki rukouksia Koraaanista. Tuskin oli Rustan ottanut tämän käden, kuin se kylmeni. Alib kuoli haawasta, jota hän ei sidot- tanut.

Ulkomaalta.

Waikka Joulukuun jo on käsisä ja sotaa tawal- lisesti ei puuhata talweksi, alkaa kuitenkin nyt näyt- tää niin sotaiselta, ettei voi tietää milloin sodan liekki yhtäkkiä leimahtaa yli koko European. Puo- lan fyshymys on nyt lyfätty syrjään, ja Tanskan ja Saksan välillä nousnut riita on se, josta tuo yleinen europalainen sota luultawasti tulee sytty- mään. Saksalaiset eiwät tahtoisi antaa Tanskan

nykyisen kuninkaan hallita Holsteinia eikä Sles- wigia, mitkä tähän asti owat Tanskan hallitsijan alle kuuluneet. Preussi ja Wenäjä kuuluvat teh- neen liiton Ranskaa vastaan. Preussin hallitus on perustuslakien alinomaisen rikkomisen kautta jou- tunut epäluulon alaiseksi. Sentähden puuhaa se nyt sotawarustuksia Tanskaa vastaan, joka sota on Preussiläisten mieltä myöten, toivoen sillä lailla saadaksen kansaa unhottamaan kaikki muut asiat. Ranskan keisari kutsui hallitsijat yhteiseen europa- laiseen kokoukseen, jossa asiat kaikki selwitettäisiin; mutta siitä kokouksesta ei nyt enää näy tulewan mitään, siis olisi keisarin puheen mukaan sota odo- tettawa, mutta Ranskan keisari tulee luultawasti odottamaan, niinkauwan että Englanti ensin lä- hettää sotalainwastonsa Tanskalaisten awuksi, ja kuin Englanti ei enään voi peräytyä, walloittaa hän ehkä sen osan Preussin waltakuntaa, joka on Rhein-joen wasemmalla puolella, ja jota sopisi Rans- kanmaahan yhdistää senki puolesta, että mainitus- sa osassa puhutaan ranskan kieltä. Samassa on Ita- lia myös walmis Itäwaltaa abdistamaan ja Tur- kilaiset ryntäymään Wenäläisten päälle. Siis tu- liiwaat yhtä pitämään Wenäjä, Preussi, Itäwalta ja kaikki muut Saksan waltakunnat, ja heitä was- taan toisella puolella Ranska, Englanti, Ruotsi ja Norja, Tanska, Italia, Turkki sekä Puola ja Kau- kason wuorikansat. — Tähän yleiseen sotaan ei tarwita munta alkua kuin että Saksalaiset mar- sivat Tanskan rajojen yli. Englanti ei woi riistisä kä- sin katjella kuinka Tanskaa abdistetaan, jos Eng- lanti ei mielellään tahdokkaan sotaan ryhtyä, ja Eiderjoen rannalla tulewat myös Ruotsalaiset ja Merjalaiset Saksalaisia vastaanottamaan. Kun Saksan sotawäki astui Altonan kaupuntiin, niin luultiin sen jo sodan sydyttäneen, waan nyt ilmoi- tetaan, että Tanskan hallitus ei tule Saksan sota- joukkoa Holsteiniissa wastustamaan ja toivoo yhä rauhan pysyttämistä. Saksassa oli sota-into kor- keimmallaan. Kansankokouksia pidettiin kaikissa isom- missa kaupungeissa, ja pitkiä puheita laskettiin. Niin pidettiin nykyään Hannover'in kaupungissa kansankokous, jossa oli läsnä 12,000 ihmistä, ja samanlaisia on muuallakin pidetty. Sanomalehdet, eduskunnat, kansalliset yhteydet j. n. e. koettawat kaikin mokomin pakoittaa hallitustansa sotaan julis- tamaan. Kuitenki näkyy tämä into jo monessa pai- koin olewan asettumajillaan, kuin Saksalaiset ta- wallisuuden mukaan eiwät sowi tuumissaan.

(Wäiwälar.)

Sitä tätä.

(Käännöksiä.)

(Annettuja.)

Ei torkkuen tulla jumalliseksi. Ainoasti waiwalla ja tuskalla ja monenlaisten taitojen awulla pääs- tään sen syrjän mäen päälle. Täällä on taistelun, eikä rauhan kohta.

(Young.)

Wiheriäiselle elämän wuorelle noustaan, kuol- laksemme sen jäisellä kukkulalla.

(Jean Paul.)

Uskonto on paras saattaja elämän läpi, paras johdattaja iloijsina päiwinä, paras lohduttaja on- nettomuudessa. Kaiken uskonnon perustus on lusa ja järkähtämätön wakuus Jumalan olemisesta, hä- nen huolen-pidostaan, siitä korkeasta, kaikilla woitta- wasta hywän awun arwosta, olentomme kuolemat- tomuudesta, ja palkinnosta kuoleman jälkeen elä- mästämme täällä maan päällä.

(Seume.)

Missä ei luottamusta ole, siinä on rakkauden sep- pele ihaninta kukkaa waiilla.

(Goethe.)

Kuulutuksia.

Keisarikillisen Suomen Senaatin, 30 p. viime Syyskuuta annetun säännön mukaan, tulee Nuunun omistaminen, Pero-niminen heinä niittu Wiipurin pitäjässä, julkisella huudolla 9:nä p. eni Maaliskuuta kello 11 e. p. p., niin hyvin tääl-lä Maankontoriissa kun mainitun pitäjän fihtakunnan oiseu-deissa, enimmäen maksamalle annettavaks' vuokralle 23 wuo-deksi, lusein puolipäästosta tulewana vuonna 1864, seura-wailla ehdoilla.

1:o Niittu tarjotaan sekä kokonaan, että neljäsä eri osaf-keessa, joista osa N:o 1, kartalle pantu merkillä 1 ja olewa Perojoen waseimmalla puolella, piirittää Turaffarajusen niit-tun Rajasuovan ja osan Nuunnunniitusta, yleisesti 67⁹⁸ mit-taus tynnörin-alan amaruuden, osale N:o 2, merkitty kartalla litt: II, mainitun joen oitalla puolella, pitää sijallansa Mäl-fäsaaren niitun, Kortteikon ja Kortteikonpäähyönitun ja osan Nuunnunniitusta, yhteen 53⁹⁸ mittausfelliistä tynnörin alaa; osale N:o 3 kartalla litt: III, wimmemainitulla puolella Pe-rojofee, piirittäwa Turikkalahden ja osan Nuunun niitusta, amaruudeltaansa 41²³ mittaus tynnörin alainen, ja osale N:o 4 kartalla litt: IV, myös Perojoen oitalla puolella, sijältäwa Kurikkalan wierunniitun sekä osan Nuunnunniitusta 52⁶⁹ mittaus tynnörin amaruudelta.

2:o tulwa weden esteeksi owat niitun alaisemmat paikat, wuokra miehen ojitettawat, yhtä tynnärää swillä, pohjassa kahta ja pinnassa kolmea korttelia lewiäillä ojilla, wiisi sy-leisiin farkoin, joiden suunnan ja asennon Maanwiljeljyksen opettaja Hornbostel eni kewaänä osoittaa ja määräpi, kuitenki niin, että mainituille osafkeille tulee: N:o 1:dele 18,000, N:o 2:le 15,000, N:o 3:le 7,600 ja N:o 4:le 10,500 sultta oja, jotka owat wuokra miehen kaitwettawat wiitenä ensimäi-senä wuotena.

3:o niitun ojat ja aidat owat wuokramiehen pidettäwät lail-lisessa woiressa; ja saapi hän ojista, 16 pennilla joka sy-leltä, palkinnon, joka luetaan wuokra summan lyhennösekse; ja

4:o saapi wuokra mies, wuokra ajan kuluttua, Nuunnulta arwion jälkeen palkinnon niistä heinä ladosta jotta hän woi-pi niitulle rakentaa.

Joka tämän kautta wuokran halullisille tietä annetaan, muis-tutuksella, että wakuutetut wuokra ehdein täyttämisen tatau-fet owat huutaessa edesannettawat, jos huutajat toiwowat katsantoa huudoillensa, jotka lähetetään Keisarikillisen Senaa-tin tutkittawiksi. Wiipurin Maankontoriissa 9 p. Joulukuuta 1863.

B. Jndrenius.

N:o 3035.

G. Grästen.

Sedan Hans Kejserliga Majestät den 26 nyssförwikne November i nåder utnämnt och förordnat Häradshöfdin-gen i Sordavala domsaga Alexander Brunou att vara As-sessor i denne Hofrätt samt Häradshöfdinge tjensten i nämnde domsaga således blifvit ledig, så äga lugade kom-petente sökande, som önska berörde tjenst under ledig-heten förestå, inom trettio dagar härefter, denne dag likväl oräknad, med skriftliga ansökningar derom, åtföljde af behörigen styrkte meritförteckningar, till Kejserlige Hofrätten inkomma. Kejserlige Wiborgs Hofrätt, den 19 December 1863.

Enligt befallning.

N. K. Hornborg.

tf. Sekreterare.

Yksityisiä ilmoituksia.

Pä

WIBORGS TIDNING,

hvilken från nästa års början kommer att ut-delas hvarje helgfri onsdag och lördag i halft ark — samt innehålla officiella och legala kungörelser, utrikes- och lokalnyheter, brottmålsreferater, korrespondentartiklar, Wi-borgs skeppsslista, kurs- och handelsnotiser m. m. som kan egna sig för ett landsortsblad, — kan prenumereras å alla postkontor i landet med 2 r. 30 kop. för hel och 1 r. 15 kop. för half årgång, samt å N. A. Zilliaci bok-tryckeri och C. G. Cloubergs bokhandel i Wi-borg med 2 rub. silfver.

Mittelin Wiikko-Sanomia

tulewana vuonna 1864 toimitetaan samalla tar-toituksella, saman kotosena ja saman hintasena kun

tänäfin, ja annetaan sunaflin torstaina kello 3 jpp. Raupan tefiäisiksi luwataan moniaita lisä-lehtiä. — Lehteä saadaan tilata toimikunnalta ja kaitissa maamme postikonttoreissa, maksan kaitfiansa koto wuositerta 3 marffaa, puoli wuositerta 1½ marff. ja kolmas osa 1 marffa.

Maskerad.

Till förmon för härvarande uppfostringsanstalt för värn-lösa barn tillställer fruntimmersföreningen, torsdagen den 7 Januari 1864, en maskeradbal i societetshuset. — En-trée-biljetter å 75 kop. för Herrar, 50 kop. för damer och 30 kop. silfver för barn, finnas till salu i herr C. G. Cloubergs bokhandel och vid ingången. Balen öppnas kl. half till åtta est. midd.

Masquerade.

Zum Besten der hiesigen Waisen-Anstalt wird vom Frauen-Bereine, Donnerstag den 7 Januar 1864, eine Masquerade in dem gewöhnlichen Ball-Sokale veranstaltet, wozu Entrée-Billette a 75 kop. für Herren, 50 kop. für Damen und 30 kop. Silber für Kinder verkauft werden in der Buchhandlung des Herrn Clouberg und am Eingange. Anfang um halb acht Uhr Abends.

МАСКЕРАДЪ.

Въ Четвертъ 26-го Декабря 1863-го года, въ залъ ратуши данъ будетъ маскерадъ въ пользу здѣшняго сиротнаго дома. Билеты продаются въ книжной лавкѣ Г-на Клауберга и при входѣ по 75 коп. для господъ, 50 коп. для дамъ и 30 коп. серебр. для дѣтей. На-чало въ 7½ часовъ по полудни.

Ryska Lifförsäkringsbolaget

afslutar fortfarande försäkringar genom underteck-nad dess befullmäktigade ombud härstädes. Utdrag af bolagets statuter äfvensom blanketter till de be-höfliga deklarationerna utdelas af

W. von KARM.

Den som Tisdagen den 13 d:s, vid utgåendet från här-varande theater, utbytte sin högra gummigalosch mot en annans venstra, torde med skyndsammaste rätta missta-get å Hackmans kontor. (3) 1

I C. G. Cloubergs Bokhandel

mottages abonnement å Musikalier på följande villkor:

För helt år 32 mark, med premier för 20 mark.

20 " utan "

halft år 12 " "

3 månader 8 mark utan premier.

1 " 4 " "

Bibliotheket har i dessa dagar blif-vit tillökt med öfver 400 numror.

(6) 4

S:t PETERSBURGSKA

Brandförsäkrings Bolaget,

med ett grund Capital af 2,400,000 r., emottager emot billiga premier försäkringar mot Brandskada å fast- och lösegendom i städer och på landet genom dess befullmäktigade agenter.

Bandholtz & C:o.

Muotawänä.

A. Falcks bokhandel

i Wiborg och Sordavala.

Finlands Stats-Kalender f. 1864 å 1 Rub.

Kann Nicht! von J. L. Runeberg im Deutsche übertragen von K. E. Elfström.

Contours och Miniatur Almanachor för 1864 å 12 kop. Tammerfors bruks papper till brukspris.

Wiipurissa, M. A. Zilliacuksen kirjapainossa.

Toimituksesta vastaa A. G. Corander.
Painamisen sallii: J. F. Palmgrön.